Bundel - Raadsvergadering van 13 november 2023

1 Opening

2 Vaststellen agenda

3 Benoemingen

3.1 Raadslid René Rozeboom
Eed wordt afgelegd.
De heer Rozeboom wordt toegelaten tot de gemeenteraad (unaniem bij acclamatie).
Felicitaties

Raadsbesluit tot toelating
Rap_commissie_vert_org_onderzoek_geloofsbrieven__8907325988176667531

3.2 Vice-voorzitterschap raad

Raadsvoorstel vice voorzitter raad
Raadsbesluit vice voorzitter raad

4 Vragenhalfuur
Tijdens het vragenhalfuur kunnen raadsleden vragen stellen over actuele onderwerpen. Er is beperkt ruimte voor het beantwoorden van de vragen: 30 minuten. Daarom is het aantal vragen in beginsel beperkt tot maximaal 2 per fractie. Bij een totaal van meer dan 3 vragen blijft het aantal vragen beperkt tot 1 per fractie.
Het college zal de vragen uiteraard beantwoorden. Het is niet de bedoeling dat de vragen leiden tot een debat of tot moties. De vragen dienen voor 9.00 uur 's ochtends, bij voorkeur uitgeschreven, te zijn ingediend

4.1 Vragen fractie Samen Vooruit

Vragen half uur 13 november Samen Vooruit
Beantwoording raadsvragen Samen Vooruit antwoorden toegevoegd op 6 december 2023

4.2 Vragen fractie Christen Unie

Actuele vraag raadsvergadering

4.3 Vraag fractie LEV brief Kick out zwarte piet
Vraag van fractie LEV over de reactie van het gemeentebestuur op de brief van 2 november, die is verstuurd door de actiegroep Kick Out Zwarte Piet.

BRIEF KOZP 1 november 2023_ Geen plek voor Zwarte Piet

5 Besluitenlijst vorige vergadering

Besluitenlijst_Raadsvergadering_9_oktober_2023

6 Lijst ingekomen post
In verband met de privacywetgeving is post van particulieren waarvan niet expliciet toestemming is ontvangen tot openbaring, op vertrouwelijk gesteld en daarmee niet zichtbaar op de website.
Opwaarderingsverzoek fractie VVD Elburg

Raadsvoorstel Lijst Ingekomen post 13 november 2023
Lijst ingekomen stukken

7 Hamerstukken
Bij hamerstukken wordt het onderwerp niet besproken. Wel kunnen fracties een stemverklaring afleggen waarin ze kort aangeven waarom ze voor of tegen stemmen.

7.1 Raadsvoorstel Wijzigen gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning

Dossier 2308 voorblad
20230926 raadsvoorstel vvgb vergunning Grevensweg 15A
20231113 raadsbesluit Grevensweg 15A
Ontwerpbeschikking 2023-000797
Ruimtelijke onderbouwing 230622_EH_RO
Verklaring_geen_bezwaar_plattelandswoning_13032023
20230706-Advies meervoudig

7.2 Raadsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
Wettelijke grondslag voor het voorleggen van het raadsvoorstel aan de raad is artikel 1 lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen:
"De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden.
De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang."

Dossier 2280 voorblad

Bijlage 1 Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe
Bijlage 2 Raadsvoorstel Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe = vervallen oude versie
Bijlage 3 Raadsbesluit Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe = vervallen oude versie
3. Raadsbesluit Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe
2. Raadsvoorstel Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe

7.3 Raadsvoorstel Bestuursagenda GGD 2023-2027
Dossier 2302 voorblad
A raadsvoorstel Bestuursagenda GGD NOG
1 Brief GGD NOG over bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
2 Bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
3 Concept zienswijzebrief bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG = vervallen
4 raadsbesluit bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
3 Concept zienswijzebrief bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG = aangepast

7.4 Raadsvoorstel Aanpassen van de wegsleeptarieven
Dossier 2249 voorblad
Raadsvoorstel Wegsleeptarieven wijziging
Model Raadsbesluit Wijziging Wegsleepverordening Elburg
antwoorden op vragen tijdens Beeldvormende vergadering

7.5 Raadsvoorstel Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031
Raadsbesluit en raadsvoorstel zijn aangepast op datum raadsvergadering van 13 november 2023. Nav de Beeldvormende vergadering is het Beleidsplan aangepast en een nota voor de raad toegevoegd.
Dossier 2003 voorblad
Raadsvoorstel Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 - vervallen
Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 - vervallen
Adviesaanvraag ASDE Beleidsplan Sociaal Domein 2023-07-17
Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = vervallen
231021 Schriftelijke vragen CDA Beleidsplan sociaal domein
Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = nieuwe document
Raadsvoorstel Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = nieuwe document
Beantwoording raadsvragen CDA Beleidsplan Sociaal Domein
Nota Raad Beleidsplan Sociaal Domein 30 oktober 2023
Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = nieuw (30 oktober 2023)

7.6 Raadsvoorstel Aanpassen re-integratieverordening - Wet Uitvoeren Breed Offensief
Dossier 2002 voorblad
2023 Raadsvoorstel Re-intergratieverordening Elburg
Adviesnota ASDE Re-integratieverordening gemeente Elburg 2023 def
Re-integratieverordening Pw, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg def versie
Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021
Was-wordt overzicht wijzigingen Re-integratieverordening Pw, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg def
Publicatie Breed offensief
Raadsbesluit re-integratieverordening
231021 Schriftelijke vragen CDA re-integratieverordening
Beantwoording raadsvragen CDA-Aanpassen Re-integratieverordening-Breed Offensief

7.7 Raadsvoorstel Beleidsplan Vitale Vakantieparken gemeente Elburg
Inspreker tijdens Beeldvormende vergadering: de heer Cees van den Bosch (Eigenaar Het Verborgen Verblijf te Doornspijk).
Dossier 2263 voorblad
Raadsvoorstel Beleidsplan Vitale Vakantieparken
Raadsbesluit Beleidsplan Vitale Vakantieparken
Beleidsplan Vitale Vakantieparken Gemeente Elburg 2023
Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
Antwoorden vragen ChristenUnie
Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken

7.8 Raadsvoorstel Bezwaren MFA en WVG Doornspijk
Dossier 2329 voorblad
230919 RB bezwaren

230919 RV bezwaren

7.9 Raadsvoorstel Vaststelling Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021

Dossier 2279 voorblad
Bijlage 1 (concept) Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe
Bijlage 2 (concept) Noord-Veluwe bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 3 Raadsvoorstel vaststellingsbesluit Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 4 Raadsbesluit vaststellingsbesluit Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 5 Publicatie
Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
Beantwoording vragen CU Nota Bodembeheer t.b.v Beeldvorming 23 okt

8 Debatonderwerpen

8.1.1 Raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor

Dossier 2320 voorblad
2023-09-28 Raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor (1) = vervallen
Raadsbesluit Herhuisvesting gemeentekantoor
Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
2023-10-23 Vragen ChristenUnie Elburg Huisvesting gemeentekantoor 23 oktober 2023
Themasessie Raad 27 september 2023 (3)
Schriftelijke raadsvragen LEV mbt renovatie gemeentekantoor Elburg edit
2023-10-26 LEV Antwoorden raadsvragen renovatie gemeentekantoor Elburg
2023-10-26 2 Beantwoording Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
2023-09-28 Aangepast Raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor__347855__ =
Nagekomen raadsvraag LEV met antwoord college
Amendement CU, AB en SV raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor 10 november 2023

8.1.2 Achtergrondinformatie

Ter achtergrondinformatie worden hieronder de stukken toegevoegd waarbij het onderwerp eerder in de gemeenteraad aan de orde is geweest, waaronder de stukken bij de behandeling in de raad van 27 juni 2022.
Oorspronkelijk was het de bedoeling om het voorbereidingskrediet van € 150.000 al in de raadsvergadering van 5 juli 2021 vast te stellen (op basis van het B&W-besluit van 18 mei 2021, agendapunt 6), maar dat is niet doorgegaan. Wel is het beeldvormend besproken en wel op 21 juni 2021, agendapunt 3.5, met als besluit/toelichting:
De portefeuillehouder de heer Rozendaal geeft een toelichting. Hij wordt ondersteund door de heren N.J. de Vries en N. de Groot. Ook zijn de heer Gerrit Bouw (OR functie) en Peter Wiertz (extern adviseur). De politieke vraag is of de raad het eens met het uitwerken van het scenario van een beperkte renovatie en daar dan 150.000 voor te reserveren. De VVD wil graag meer informatie waar die 150.000 aan wordt besteed. De SGP heeft een aanvullende vraag rondom de stijging bouwkosten. Er wordt gesproken over een bandbreedte met een groot verschil. AB vraagt of er nog keuzes zitten binnen de verduurzamingsscenario. Het EB vraagt zich af of het verstandig is om de keuze te beperken tot de beperkte renovatie. Het EB wil de gehele afweging kunnen maken. Het CDA is ook nog niet voor de keuze voor een bepaald scenario. De raad wil meer worden meegenomen. Worden de bewoners ook meegenomen in dit proces? Komt dit voor of na de verkiezingen. De ChristenUnie vindt de keuze die nu voorligt te snel gaan. Ze willen meer meegenomen worden in de afweging. Bijvoorbeeld het college zou naar het voorhuis kunnen gaan. LEV vindt het goed dat ook het gemeentehuis energiezuiniger wordt. LEV wil meer weten over de relatie tussen de investeringen en de scenario's en de energie labels. Binnen de scenario's valt 1b dan ook af omdat de gemeente dan niet voor 2030 energieneutraal wordt. Deze afweging komt niet duidelijk naar voren. Er wordt geconcludeerd dat de scenario's eerst goed moeten worden besproken direct na de zomer in een werksessie. Het stuk gaat niet door naar de oordeelsvormende vergadering.
Zie ook de eerdere presentaties.

210511 Raadsbesluit voorbereidingskrediet vernieuwing gemeentehuis (1)
210621 CU Antwoorden schriftelijke raadsvragen Vernieuwing huisvesting (2)
210621 CU Schriftelijke raadsvragen Vernieuwing huisvesting
210621 EB Antwoorden raadsvragen EB over voorbereidingskrediet
210705 Raadsvoorstel voorbereidingskrediet vernieuwing gemeentehuis
Aantekeningen raadsessie Gemeentehuis
Raadsbesluit (1)

Raadsvoorstel huisvesting gemeentelijke organisatie versie 27 mei 2022__242619__
Visie op gemeentehuis Elburg versie 30 mei 2022
210830 Presentatie raadsvoorstel 30082021_PW
Sessie met Raad gem Elburg 12 jan 2022 - naar de Raad
Themasessie Raad 27 september 2023

8.2 Begroting 2024-2027

Dossier 1990 voorblad
Raadsvoorstel MPB 2024-2027
Raadsbesluit MPB 2024-2027
Boekwerk MPB 2024-2027 = vervallen oude versie
Schriftelijke vragen fractie LEV MPB 2024
Boekwerk MPB 2024-2027 versie 25-10-2023 = nieuwe versie
Advies Raadswerkgroep aan raad inzake Programmabegroting 2024 en MPB 2024-2027 23 oktober 2023 def
Vragen en opmerkingen tbv inloopspreekuur en technische bespreking Programmabegroting 2024 incl aanvulling 251023
Schriftelijke technische vragen CU Programmabegroting 2024 en MPB 2024-2027 dd
Beantwoording technische vragen MPB 2024-2027
Bijlage A technische vragen begroting
B. Begrote salarislasten
C. Begrote overhead
CDA cs motie kindpakket en volwassenenpakket
bijlage d Onbenut WOZ
Motie Brandbrief Gemeentelijke Financiën - SV AB
Amendement CU en AB raadsvoorstel Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB) 13 november 2023

9 Moties vreemd (aan de orde van de dag)

9.1 Motie vreemd - Verklaring van geen bedenkingen

9.2 Motie vreemd - Helderheid na onderhandelingen

SGP SV motie Helderheid na onderhandelingen 13-11-2023

RAADSBESLUIT TOELATING LID GEMEENTERAAD

---

de raad van de gemeente Elburg,

gehoord	het rapport van de commissie betreffende de geloofsbrief van Rozeboom R. (m) op vrijdag 3 november 2023 tot lid van de raad van de gemeente Elburg benoemd verklaarde;
overwegende,	dat deze commissie de stukken heeft onderzocht en in orde bevonden;
gelet op	artikel V 4 en V 12 van de Kieswet;
besluit:	toe te laten als lid van de raad van de gemeente Elburg
	Rozeboom R. (m).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van: maandag 13 november 2023.

Plaats: Elburg
Datum: maandag 13 november 2023

De voorzitter,

J.N. Rozendaal

De griffier,

D. Kassing

RAPPORT RAADSCOMMISSIE ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN

Aan de raad van de gemeente Elburg
Zuiderzeestraatweg Oost 19
8081 LA Elburg

De COMMISSIE uit de raad van de gemeente Elburg, in wier handen werd gesteld de geloofsbrief en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door Rozeboom R. (m), op vrijdag 3 november 2023 benoemd tot lid van de raad van de gemeente Elburg, rapporteert de raad van de gemeente Elburg, dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden.

Gebleken is dat de benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet.

De commissie adviseert tot zijn toelating als lid van de raad van de gemeente Elburg.

Plaats:	Elburg
Datum:	maandag 13 november 2023

De commissie voornoemd,

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel vice-voorzitter raad	Behandelaar:	Griffier
Datum	13 november 2023	Emailadres	Diane.Kassing@elburg.nl
Portefeuillehouder	Burgemeester Rozendaal		

Onderwerp
Vice-voorzitterschap gemeenteraad

Te nemen besluit:
Voor de vervanging van de voorzitter van de gemeenteraad wordt een eerste, tweede en derde plaatsvervangend voorzitter aangewezen middels een raadsbesluit.

Inleiding
De belangrijkste verantwoordelijkheid van de plaatsvervangend voorzitter is het voorzitten van de raadsvergadering. Daarnaast kan de plaatsvervangend voorzitter de burgemeester als voorzitter van het Presidium (overleg van de fractievoorzitters) vervangen.

Argumenten
De huidig plaatsvervangend voorzitter is mevrouw L. Ten Have. Zij is met ingang van 13 november geen raadslid meer. Tweede plaatsvervangend voorzitter is de heer W. Valk.

Het is van belang om de vacature van de eerste plaatsvervanger in te vervullen. Daarnaast is recentelijk gebleken dat het ook aan te raden is om een derde vervanger aan te wijzen, om in geval van afwezigheid de continuïteit van de vergaderplanning te waarborgen. De voorgestelde kandidaten zijn allen lid van de Agendacommissie.

Vanuit het Presidium wordt voorgesteld te benoemen:
Eerste plaatsvervangend voorzitter: de heer J.W. Valk
Tweede plaatsvervangend voorzitter: mevrouw A. de Weerd-Deetman
Derde plaatsvervangend voorzitter: de heer A. van Dijk

Elburg, 13 november 2023

Het presidium,

De burgemeester,

Ir. J.N. Rozendaal

de griffier,

mr. D.H.A.A. Kassing

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van het Presidium;

b e s l u i t :

tot plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad te benoemen:
- Eerste plaatsvervangend voorzitter: de heer J.W. Valk
- Tweede plaatsvervangend voorzitter: mevrouw A. de Weerd-Deetman
- Derde plaatsvervangend voorzitter: de heer A. van Dijk

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg in zijn vergadering van 13 november 2023

de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

(Schriftelijke) vragen

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de commissievergadering - beantwoording mondeling in de commissievergadering
X	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
☐	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg

Elburg, 26 oktober 2023

Onderwerp: her aanbesteding afval ophaal dienst

Raadsvragen

1. Waarom moeten de raadsleden uit de krant vernemen dat de afvalinzameling vanaf 2026 zal geschieden door OMRIN?
2. Samen Vooruit heeft het college reeds tot tweemaal toe bevraagt over dit onderwerp. In beide gevallen hebben wij naar onze mening meer dan voldoende kenbaar gemaakt dat we hierover met het college in gesprek zouden willen gaan. Waarom vaart het college hier dan toch haar eigen koers in? Hebben wij onze wensen hierover onvoldoende of misschien via de verkeerde weg kenbaar gemaakt?
3. Waarom lezen we in het artikel in de HAH informatie die niet in de thema sessie van afgelopen voorjaar gedeeld is?

Toelichting:
In de editie van de Huis aan Huis Elburg Veluwekoerier van 24 oktober valt te lezen dat de afvalinzameling Elburg verschuift naar Omrin. In het artikel staat dat het college een besluit heeft genomen.
Gelukkig valt er verderop in het artikel te lezen dat de raad hierover nog iets te zeggen heeft.

Indiener: de heer Schipper van de fractie Samen Vooruit

Werkafspraken vanaf 1 september 2019:

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie;
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		**IDnr actiepunt** ?
☒	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- Indienen uiterlijk voor 9.00 uur op de dag van de raadsvergadering - Beantwoording mondeling in de raadsvergadering

Indiener: de heer J. Schipper

Fractie: Samen Vooruit

Datum: 21 november 2023

Zaaknummer: 345545

Onderwerp: heraanbesteding afval ophaal dienst

Raadsvragen:
1.Waarom moeten de raadsleden uit de krant vernemen dat de afvalinzameling vanaf 2026 zal geschieden door OMRIN?

Antwoord:
Medio september heeft u een raadsbrief ontvangen waarin de stand van zaken over de toekomstige inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is toegelicht. De kernboodschap was dat (op dat moment) de voorbereiding plaats vond voor nadere besluitvorming tot toetreding tot Fryslân Miljeu van de 5 Noord Veluwse gemeenten. Het krantenartikel van 24 oktober is vooral hierop gebaseerd.

2. Samen Vooruit heeft het college reeds tot tweemaal toe bevraagt over dit onderwerp. In beide gevallen hebben wij naar onze mening meer dan voldoende kenbaar gemaakt dat we hierover met het college in gesprek zouden willen gaan. Waarom vaart het college hier dan toch haar eigen koers in? Hebben wij onze wensen hierover onvoldoende of misschien via de verkeerde weg kenbaar gemaakt?

Antwoord:
De besluitvorming door het college betreft in 1e instantie een ontwerpbesluit, dus een voornemen tot toetreding. De raad krijgt op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet vervolgens de mogelijkheid om wensen en bedenkingen in te dienen tegen dit ontwerpbesluit. Dit is gepland voor de raad van 5 februari. Daarna zal definitieve besluitvorming plaatsvinden. Voor alle duidelijkheid het gaat hier niet om de wijze van afval inzamelen maar welke partij dit kostenefficiënt of marktconform kan uitvoeren.

3. Waarom lezen we in het artikel in de HAH informatie die niet in de thema sessie van afgelopen voorjaar gedeeld is?

Antwoord:
Bij de themasessie van maart j.l. ging het vooral om met elkaar in gesprek te gaan over de doelstellingen van het VANG beleid (verminderen van de hoeveelheid restafval) en de invoer van Diftar in relatie met het grondstoffenstation. Het ging daarbij niet zozeer om de inzameling op zich. Bovendien was de regionale voorbereiding ook nog niet zodanig dat er concrete mededelingen over gedaan konden worden.

Toelichting:
In de editie van de Huis aan Huis Elburg Veluwekoerier van 24 oktober valt te lezen dat de afval-inzameling Elburg verschuift naar Omrin. In het artikel staat dat het college een besluit heeft genomen. Gelukkig valt er verderop in het artikel te lezen dat de raad hierover nog iets te zeggen heeft.

Antwoord:

Actuele vraag vragenhalfuur raadsvergadering fractie:

3.4.7. van de Organisatieverordening
- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering
- beantwoording mondeling in de raadsvergadering

Indiener: Maroeska Veldkamp	
Datum: 13-11-2023	

Onderwerp:
Speelvoorzieningen de Dijkjes

Inleiding: Benadering door inwoners van de Dijkjes en een volgens mij reeds eerder gestelde vraag van de VVD Elburg waar ik het antwoord volgens mij nog niet van heb gehoord en gezien.

Vragen:
1. Is het College op de hoogte van de slechte staat van het trapveldje, veel gaten zitten er in het veld en de goaltjes kunnen niet eens fatsoenlijk staan 1 op de straat en de ander op de rand van een Wadi.
2. Is er bewust een keuze gemaakt voor grote speeltoestellen omdat er geen speelvoorzieningen zijn voor peuters en kleuters.
3. De inwoners hier al diverse mails over hebben gestuurd maar ze dan een algemeen standaard antwoord op terug krijgen.

Toelichting:

Volgens mij pleiten wij als raad breed voor goede speelvoorzieningen in alle wijken. We vinden het samen opgroeien en sociale contacten met elkaar belangrijk volgens mij is dit dan niet het voorbeeld van hoe we het voor ogen hebben.
Ik hoop dat het College zich dan ook wil inspannen voor juiste speelvoorzieningen in de Dijkjes.

Betreft: Geen plek voor Zwarte Piet tijdens Herdenkingsjaar Slavernijverleden 2023-2024

2 november 2023

Geachte burgemeester,

De Nederlandse overheid heeft 1 juli 2023 - 1 juli 2024 uitgeroepen tot het Herdenkingsjaar Slavernijverleden. Tijdens het herdenkingsjaar staan we stil bij onze gezamenlijke geschiedenis en de doorwerking en impact hiervan op verschillende gemeenschappen. Anti-Zwart racisme, racisme gericht op Zwarte Nederlanders, is hier een voorbeeld van. Anti-Zwart racisme vindt plaats in alle segmenten van onze samenleving, onder andere in het onderwijs, op de woningmarkt, in de zorg, in de sport, in de media en in de opvoeding. Voorafgaand aan het herdenkingsjaar boden de regering en de koning excuses aan voor het slavernijverleden, maar zonder daden zijn excuses betekenisloos.

Wij doen daarom een dringend beroep op u om juist in dit herdenkingsjaar in actie te komen voor een toekomst waarin geen ruimte is voor institutioneel racisme en geen ruimte is voor Zwarte Piet, een zeer zichtbare vorm van antizwart-racisme. In deze brief leest u meer over ons verzoek.

Zwarte Piet verandert
De afgelopen jaren is er steeds meer bewustwording gekomen over discriminatie en racisme in Nederland. Er wordt ook vaker aan gemeenten, bedrijven en scholen gevraagd hoe zij hiermee omgaan. Zoals u ongetwijfeld weet, verdwijnt Zwarte Piet op steeds meer plekken. Ook al zijn er nog Nederlanders die vinden dat Zwarte Piet bij het Sinterklaasfeest hoort, steeds meer Nederlanders (inmiddels tweederde) en instanties onderschrijven dat Zwarte Piet bijdraagt aan stereotypering, discriminatie en racisme tegen Zwarte Nederlanders.

Zo oordeelde het gerechtshof Amsterdam op 27 juni 2017 al: *'Het maatschappelijke debat over de (on)wenselijkheid van 'Zwarte Piet' is in beweging en neigt ernaar 'Zwarte Piet' te ontdoen van stereotyperingen die als kwetsend kunnen worden ervaren door groepen in de samenleving'*. Ook het College voor de Rechten van de Mens, de Kinderombudsman en de VN hebben de afgelopen jaren kritisch geoordeeld over de figuur Zwarte Piet. Recent hebben verschillende instellingen en politici, onder wie de demissionair minister-president, gepleit voor verandering. De nationale intocht en het Sinterklaasjournaal hebben inmiddels Zwarte Piet in de ban gedaan.

Geen racisme meer in gemeente Gemeente Elburg

Uw gemeente is een van de laatste plekken in Nederland waar Zwarte Piet nog gedoogd wordt. Alle kinderen hebben recht op een omgeving waarin zij niet met racistische en stereotype beelden worden geconfronteerd die hun zelfbeeld aantasten. Een burgemeester moet er voor alle burgers zijn en dient racisme in de openbare ruimte te bestrijden. Het is niet langer acceptabel dat een burgemeester een intocht bijwoont en/of toestaat die veel mensen discrimineert. Zwarte Piet en het anti-Zwart racisme van vandaag de dag kunnen niet los worden gezien van het Nederlandse koloniale- en slavernijverleden en de denkbeelden die in deze context zijn ontstaan.

Wij verzoeken u daarom dringend om tijdens dit herdenkingsjaar het verschil te maken door de doorwerking van het Nederlands slavernijverleden in uw gemeente aan te pakken met beleid en daden in plaats van met mooie woorden of stilte. Wij roepen u op tot de volgende noodzakelijke acties:

- Het uitbannen van Zwarte Piet: zorg ervoor dat alle openbare intochten in uw gemeente Zwarte Piet-vrij zijn, zoals inmiddels op vele plekken in het land;
- Erkennen: erken en herken anti-Zwart racisme als specifieke vorm van discriminatie om er effectief beleid tegen te maken;
- Aanpak anti-Zwart racisme: ontwikkel beleid (met interventies en preventies) tegen anti-Zwart racisme en de doorwerking van het slavernijverleden, in co-creatie met de Zwarte gemeenschap in uw gemeente en belangengroepen (lokaal en/of nationaal).

Wij denken graag met u mee over deze moedige en belangrijke stap. Bij het uitblijven van een toezegging of tastbare verandering zijn wij voornemens om in uw gemeente te protesteren. Protesteren is voor ons slechts een middel en geen einddoel. We protesteren niet als we erop kunnen vertrouwen dat u anti-Zwart racisme niet langer toestaat tijdens intochten in uw gemeente en op andere momenten. Veel gezinnen en jonge kinderen rekenen op uw daadkracht in dit bijzondere herdenkingsjaar en zijn u bij voorbaat dankbaar.

Graag zien wij uw antwoord tegemoet. Wij zijn te bereiken via kozwartepiet@gmail.com voor verdere correspondentie.

Met vriendelijke groet,

Kick Out Zwarte Piet

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	09-10-2023
Tijd	19:30 - 23:00
Locatie	Raadszaal
Voorzitter	Burgemeester J.N. Rozendaal

0 Opening

1 Presentatie Jeugdhanze

2 Vaststellen agenda

Besluit:
Vastgesteld/aangenomen unaniem.

3 Benoeming raadslid Ramon Blaauw

Besluit:
Besluit raadslid Ramon Blaauw (fractie CDA) tot toelating tot de raad wordt unaniem aangenomen.

Toelichting:
Advies commissie geloofsbrieven opgenomen bij de stukken.

4 Vragenhalfuur

Bijlagen:
actuele vraag over klok kerk en Vischpoort, 09.10.2023

5 Besluitenlijst vorige vergadering

Besluit:
Vastgesteld/aangenomen unaniem.

6 Lijst ingekomen post

Besluit:
Vastgesteld/aangenomen unaniem.

Toelichting:
De heer Kingma fractie CU: nrs 85 en 91 horen bij elkaar graag opwaarderen om een keer als raad te bespreken. Hij geeft aan dat zijn fractie zich niet kan vinden in behandeladvies vanuit de griffie, nu de raad wordt opgeroepen om een reactie te geven.
Burgemeester verzoekt korte notitie van fractie CU wat ze willen bespreken (hoe en wat) voor de Agendacommissie.

Griffier legt uit dat alle brieven van inwoners het behandeladvies "voor kennisgeving aannemen krijgen", dat is vaste werkwijze. Als raadsleden de brief willen opwaarderen voor behandeling in de raad, moet dat door de raadsleden worden aangegeven. De griffie/griffier heeft hier geen mandaat voor. Zo wordt ook willekeur voorkomen dat vanuit griffie een bepaalde brief wel wordt geagendeerd en een andere niet. Deze handelswijze wordt ook via ontvangstbevestiging en tekst op website gecommuniceerd naar de burgers/inwoners.

7 Hamerstukken

7.1 Raadsvoorstel Benoeming leden Raad van Toezicht Aurora Onderwijsgroep

Besluit:

Vastgesteld/aangenomen.

Toelichting:

mevrouw Baauw fractie VVD Elburg: onthoudt zich van stemming. Aurora is vanaf 1 augustus werkgever van mevrouw Baauw.
Met 18 stemmen vastgesteld.

7.2 Raadsvoorstel Ontwerp vvgb bouw twee woningen Koeweg 4B en 4C in 't Harde

Besluit:

Vastgesteld/aangenomen unaniem.

Toelichting:

Fractie LEV de heer Mulders stemverklaring. Inhoudelijk eens, maar zijn fractie heeft bezwaren tegen vvgb's. Zie Motie vreemd 10.1 van deze raadsagenda. Deze stemverklaring geldt ook voor agendapunt 7.4.

7.3 Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Elburg, Oostendorperstraatweg 31(A)

Besluit:

Vastgesteld/aangenomen unaniem.

7.4 Raadsvoorstel Ontwerp vvgb bouw woning Goorweg ongenummerd Doornspijk

Besluit:

Vastgesteld/aangenomen unaniem.

Toelichting:

De heer Land fractie AB stemverklaring: stemmen in met dit hamerstuk. Willen hier nog wel bij vermelden dat fractie AB graag meer van vergelijkbare initiatieven en situaties willen zien, waarbij extra woningbouw

wordt gerealiseerd. Wat AB betreft zet dit raadsvoorstel deuren open voor andere inwoners en initiatieven.
Idem stemverklaring fractie LEV bij 7.2: LEV Mulders stemverklaring.
Inhoudelijk eens, maar zijn fractie heeft bezwaren tegen vvgb's. Zie Motie vreemd 10.1 van deze raadsagenda.

7.5 Raadsvoorstel werkzaamheden accountant

Besluit:
Vastgesteld/aangenomen unaniem.

8 Debatonderwerpen

8.1 Raadsvoorstel Renovatie Nuborgh Lambert Franckens

Besluit:
Amendement aangenomen.
Geamendeerd voorstel aangenomen.

Toelichting:
Stemming amendement
Allen voor.

Mevrouw Baauw: Stemverklaring VVD Elburg: kan niet tegen onderwijs zijn, maar wel met kromme tenen in schoenen akkoord. Vinden het erg lastig.
Geamendeerde voorstel: allen voor, aangenomen.

8.2 Raadsvoorstel Uitwerking motie huisvesting arbeidsmigranten - Gewijzigd Doelgroepenbeleid

Besluit:
Amendement aangenomen.
Geamendeerd voorstel aangenomen.

Toelichting:
Stemming:
Amendement: voor LEV, CU en AB
Tegen: CDA, SGP, SV en VVD
Amendement aangenomen

Geamendeerde voorstel: LEV, CDA, CU en AB
Tegen: SGP, VVD en SV
Geamendeerde voorstel aangenomen.

8.3 Raadsvoorstel Gebiedsvisie beschermd stadsgezicht

Besluit:

Amendement 1 vastgesteld.
Amendement 2 vastgesteld.
Geamendeerde raadsvoorstel vastgesteld.
Motie 1 en motie 2 aangenomen.

Toelichting:

Stemming:
Amendement 1: allen (17 aanwezige raadsleden) vóór, vastgesteld.
Amendement 2: allen vóór, vastgesteld.
Geamendeerde raadsvoorstel: allen vóór, vastgesteld.
Motie 1 EVV:
Stemverklaring dhr. Van Velthuysen (fractie LEV): kan alleen maar voor zijn, mis veel anderen verenigingen. Stemmen nu wel voor.
Mevrouw Oosthoek (fractie SamenVooruit): ook voor twee sportverenigingen, maar motie is te nietszeggend. Steunen het wel.
Voor: alle fracties muv fractie SGP. Motie aangenomen.
Motie 2 ESV: alle fracties muv fractie SGP. Motie aangenomen.

9 Aangehouden motie 9 bij Kadernota

Besluit:

Motie verworpen/niet aangenomen.

Toelichting:

Stemming:
Voor: CDA, LEV, SV (dhr. Bijl afwezig) en VVD = 8 stemmen
Tegen: CU, SGP en AB (mevr. Ten Have afwezig) = 9 stemmen
Verworpen

10.1 Motie vreemd – Vvgb

Besluit:

Wordt aangehouden tot volgende raadsvergadering.

10.2 Motie vreemd - Helderheid na onderhandelingen

Besluit:

Wordt aangehouden tot volgende raadsvergadering.

11 Sluiting

Agendapunt: 6

D E R A A D D E R G E M E E N T E E L B U R G

Portefeuillehouder: J.N. Rozendaal Raadsvergadering: 13 november 2023

AAN DE RAAD

Onderwerp:
Ingekomen stukken

Inleidend:
In de bijlage treft u een overzicht aan van de ingekomen post die de raad (via griffie) heeft ontvangen in de periode van 29 september tot en met 1 november 2023.
Deze post is in iBabs opgenomen onder Overzichten ➔ Ingekomen stukken.

U wordt verzocht tot formele besluitvorming over de behandeladviezen die in de bijlage zijn opgenomen.

Voorstel:
De lijst zoals opgenomen in de bijlage vaststellen.

Elburg, 13 november 2023

De griffier,

mr. D.H.A.A. Kassing

Nr.	Datum	Onderwerp	Afzender	Toelichting	Advies afdoening	Type
41	31-10-2023	Raadsbrief participatieavonden Omgevingsvisie	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	raadsbrieven
40	31-10-2023	Regiodeal regio Zwolle	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
39	31-10-2023	Uitnodiging extern | Regionale samenwerking Noord-Veluwe en Zeewolde rondom IZA GALA	College van B&W		uitnodiging	uitnodigingen
38	30-10-2023	Nieuwsbrief 📣 Vergoeding voor commissieleden, geheime vergaderingen en hoorzittingen voor kandidaat-wethouders	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
37	30-10-2023	Nieuwsbrief Team Leefstijl - Oktober 2023	Stichting Wiel		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
36	30-10-2023	Raadsbrief participatieronde november omgevingsvisie	het college van B&W		voor kennisgeving aannemen	raadsbrieven
35	30-10-2023	Ideeënbundel armoedebestrijding	Bestuur Linksom!		voor kennisgeving aannemen	Ingekomen brieven
34	27-10-2023	Nieuwsbrief 🔢 Bijna klaar voor de begrotingsbehandeling	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
33	27-10-2023	Kleur de Hanze	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
32	27-10-2023	Niet openbare besluitenlijst B&W-	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven

		vergadering van 24 oktober 2023				
31	27-10-2023	Openbare besluitenlijst B&W-vergadering van 24 oktober 2023	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
30	26-10-2023	Raadsbrief over het jaarverslag van de bezwarencommissie van 2021 en 2022	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	raadsbrieven
29	26-10-2023	Regio Zwolle | Nieuwsbrief | Editie 9 | oktober 2023	Regio Zwolle		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
28	25-10-2023	Nieuwsbrief Beluister de podcast 'Goede raad bij ondermijning: Zorg'	De Gelderland Academie		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
27	25-10-2023	Persbericht uitbreiding huisvesting Broekhovenstraat	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	persberichten
26	25-10-2023	Kindpakket	Inwoner	De brief is tevens gericht aan het college. Dit verzoek is doorgestuurd naar het college met het verzoek om de behandeling hiervan op te pakken. Dit is dus een aanvullend advies afdoening.	voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
25	23-10-2023	Nieuwsbrief 📣 Statuten kunnen positie raad versterken en minister	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven

		wil burgemeesters in rol raadsvoorzitter helpen				
24	23-10-2023	Nieuwsbrief Vallei & Veluwe Klimaatbestendig Oktober 2023	Vallei & Veluwe klimaatbestendig		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
23	20-10-2023	Uitnodiging extern |Dag van Gelderland 2023: bent u erbij?	Provincie Gelderland	Dag van Gelderland 2023 op 10 november 2023 van 12.00 - 17.30 uur, Vasim in Nijmegen.	uitnodiging	uitnodigingen
22	19-10-2023	Uitnodiging 6 digitale bijeenkomsten strategie nieuw kabinet	VNG Gelderland	Online bijeenkomsten op: - 30 oktober 15.30 – 16.45 uur - 31 oktober, 15.15 – 16.30 uur - 3 november, 11.00 – 12.15 uur - 6 november, 17.00 – 18.15 uur - 15 november, 14.30 – 15.45 uur - 17 november, 13.30 – 14.45 uur	uitnodiging	uitnodigingen
21	17-10-2023	Uitnodiging Denk mee, praat mee: informatieavonden Omgevingsvisie Elburg	College van B&W	Informatieavonden op 2, 9, 15 en 16 november 2023 om 19.30 uur op diverse locaties in de gemeente Elburg.	uitnodiging	uitnodigingen

				· 2 november in 't Huiken (Elburg & Oostendorp) · 9 november in MFC Aperloo ('t Harde) · 15 november in Ons Huus (Doornspijk en Hoge Enk) · 16 november in De Deel (Buitengebied en bedrijven). Graag vooraf aanmelden door een e-mail te sturen naar omgevingsvisie@elburg.nl.		
20	16-10-2023	Nieuwsbrief 📣 Veranderen in kleine stappen op weg naar gezag van de raad	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
19	16-10-2023	Openbare besluitenlijst B&W-vergadering van 9 oktober 2023	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
18	16-10-2023	Niet openbare besluitenlijst B&W-vergadering van 9 oktober 2023	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
17	13-10-2023	📆 Uitnodiging voor de bijeenkomst: De Ideale Omvang van de Griffie!	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		uitnodiging	uitnodigingen

16	13-10-2023	Persbericht begroting en MeerjarenProgrammaBegroting	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	persberichten
15	13-10-2023	Uitnodiging extern | Dijkexcursie 'Samen werken aan waterveiligheid'	Gelderland Academie	Uitnodiging| Dijkexcursie ‘Samen werken aan waterveiligheid’ Vrijdag 17 november 2023 van 13.00 uur tot 16.00 uur Informatiecentrum , nabij Waalbandijk 60 te Haaften	uitnodiging	uitnodigingen
14	12-10-2023	Nieuwsbrief Ga voor resultaat ♡ De online training start op 27 oktober griffier	De politieke school		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
13	12-10-2023	Vacatures bestuur VNG Gelderland	VNG Gelderland		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
12	11-10-2023	Publicatie van de Welzijnsmonitor LHBTIQA+ Gelderland en Overijssel 2023	Vizier		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
11	10-10-2023	Raadsbrief Afwegingskader Visie op de organisatie	college van B&W		voor kennisgeving aannemen	raadsbrieven
10	09-10-2023	Nieuwsbrief 📣 Welke rol speelt de griffier in de regionale samenwerking, hoe zit	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven

		het met integriteit en wat is de rol van Chat-GPT?				
9	06-10-2023	Nieuwsbrief ☑ Resultaatgericht handelen: Stel prioriteiten en gebruik hulp van anderen	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden		voor kennisgeving aannemen	nieuwsbrieven
8	06-10-2023	Openbare besluitenlijst B&W-vergadering van 3 oktober 2023	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
7	05-10-2023	Uitnodiging extern | Klimaattop 2023: Het St(r)oomt!	Waterschap Vallei en Veluwe	Datum: 1 december 2023 vanaf 9:30 tot 13:00 uur. Locatie: Apenheul, J.C. Wilslaan 31, 7313 HK Apeldoorn	uitnodiging	uitnodigingen
6	05-10-2023	Raadsbrief pre-mediation	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	raadsbrieven
5	05-10-2023	Reactie Kopgroep op brief fracties SGP Nunspeet en GB Nunspeet over Samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe	Kop van de Veluwe		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
4	05-10-2023	Persbericht renovatie gemeentehuis	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	persberichten
3	04-10-2023	Bewonersparticipatie MFA Doornspijk	Inwoners		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven

2	02-10-2023	Openbare besluitenlijst B&W-vergadering van 26 september 2023	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven
1	02-10-2023	Niet openbare besluitenlijst B&W-vergadering van 26 september 2023	College van B&W		voor kennisgeving aannemen	ingekomen brieven

Raadsvergadering

Dossiernummer	2308
Extern Zaak ID	0230331637
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.1
Titel	Raadsvoorstel Wijzigen gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning
Organisatieonderdeel	Domein Dienstverlening
Eigenaar	Kemper, Kirsten

Bijlagen
20230926 raadsvoorstel vvgb vergunning Grevensweg 15A
20231113 raadsbesluit Grevensweg 15A
Ontwerpbeschikking 2023-000797
Ruimtelijke onderbouwing 230622_EH_RO
Verklaring_geen_bezwaar_plattelandswoning_13032023
20230706-Advies meervoudig

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting
Lyda Sneevliet
Zaaknummer 331637

Voorgesteld besluit

Besluit
Dit raadsvoorstel kan worden behandeld als hamerstuk bij de raadsvergadering van 13 november 2023.
Stemverklaring LEV aangekondigd voor bij de raadsvergadering.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Verklaring van geen bedenkingen vergunning Grevensweg 15A te Doornspijk,	Behandelaar:	K. Kemper
Datum	26 september 2023	Emailadres:	Kirsten.kemper@elburg.nl
Portefeuillehouder	A.C. Sneevliet	Zaaknummer:	2023-000797
		Bijlagen	3

Onderwerp
Verklaring van geen bedenkingen gemeenteraad ten behoeve van de omgevingsvergunning voor Grevensweg 15A te Doornspijk.

Te nemen besluit:

1. Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het wijzigen van gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning op het perceel Grevensweg 15A te Doornspijk.
2. De ontwerp verklaring van geen bedenkingen en de ontwerp omgevingsvergunning zes weken ter inzage te leggen voor het indienen van zienswijzen.

Inleiding
Op 16 maart 2023 hebben wij een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen voor het wijzigen van gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning op het perceel Grevensweg 15A te Doornspijk. Op de locatie aan de Grevensweg 15A zijn een bedrijfswoning en een aantal bijgebouwen aanwezig. Initiatiefnemer woont in de bedrijfswoning, maar heeft geen binding met het bedrijf ter plaatse. De huisvesting is derhalve gelet op de bestemming niet noodzakelijk. Doordat de twee bestemmingsvlakken verschillende eigenaren kennen, is het ook niet mogelijk een binding met het bedrijf te krijgen. Het bestemmingsplan kent de term plattelandswoning: een bedrijfswoning behorende tot of voorheen behorende tot een landbouwinrichting, die door een derde bewoond mag worden. De bedrijfswoning is in de huidige situatie echter niet aangeduid als plattelandswoning.

Omdat het aangevraagde niet past in het ter plaatse geldende bestemmingsplan, zal de omgevingsvergunning alleen kunnen worden verleend als de strijdigheid met het bestemmingsplan wordt opgeheven met toepassing van een afwijkingsprocedure. Omdat in het geldende bestemmingsplan geen afwijkingsbevoegdheid is opgenomen en er ook geen medewerking kan worden verleend met toepassing van de zogenoemde kruimelgevallenregeling, kan alleen medewerking worden verleend met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure (ook wel projectafwijkingsbesluit genoemd). Om met toepassing van deze procedure een omgevingsvergunning te kunnen verlenen is een verklaring van geen bedenkingen van de raad nodig.

Beoogd effect
Het mogelijk maken dat de huidige bedrijfswoning wordt aangeduid als plattelandswoning.

Argumenten
De Wet plattelandswoningen maakt omzetting van een voormalige agrarische bedrijfswoning naar een plattelandswoning mogelijk, zonder dat het agrarische bedrijf waar de woning toe behoorde, wordt belemmerd in de bedrijfsvoering. Aan de voorwaarden die worden gesteld voor het gebruik van een bedrijfswoning als plattelandswoning wordt voldaan.

Om met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure in afwijking van het geldende bestemmingsplan medewerking te verlenen aan de vergunningaanvraag, moet zijn aangetoond dat er geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Aanvrager heeft dit aangetoond in de bij de aanvraag gevoegde ruimtelijke onderbouwing. Deze ruimtelijke onderbouwing is bij dit collegevoorstel en het conceptraadsvoorstel gevoegd (bijlage 3).

Vanuit milieu (geluid, lucht, etc.) bestaan geen beletselen om medewerking te verlenen aan dit plan. Het plan zal niet tot een onevenredige toename van verkeer leiden, en omliggende woningen en bedrijven zullen niet in milieutechnisch opzicht extra belemmerd worden.

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiën
N.v.t.

Communicatie/burgerparticipatie
Initiatiefnemer heeft begin maart 2023 zelf de directe omwonenden over de voorgenomen ontwikkeling geïnformeerd. Ondertekenden hebben geen bezwaar tegen de omzetting van bedrijfswoning naar plattelandswoning. De verklaring met betrokken partijen is bij dit collegevoorstel en het conceptraadsvoorstel gevoegd (bijlage 4).

De ontwerpvergunning en de ontwerp verklaring van geen bedenkingen worden gedurende zes weken ter inzage gelegd. De terinzagelegging wordt bekendgemaakt in het huis-aan-huis-blad en in de Staatscourant. Gedurende deze periode kunnen zienswijzen worden ingediend.

Vervolg
Tijdens de terinzagelegging kunnen belanghebbenden hun zienswijze over de ontwerpvergunning en de ontwerp verklaring van geen bedenkingen kenbaar maken. Als er geen zienswijzen worden ingediend, wordt de verklaring van geen bedenkingen definitief en zal uw college de omgevingsvergunning verlenen. Als er zienswijzen worden ingediend dan zal de raad zich opnieuw moeten uitspreken over de verklaring van geen bedenkingen, voordat u beslist op de aanvraag.

Bijlage(n)
1. Ontwerp omgevingsvergunning 2023-000797
2. Ruimtelijke onderbouwing, 230622_EH_RO
3. Verklaring_geen_bezwaar_plattelandswoning_13032023

Elburg, 26 september 2023

Het presidium,

de burgemeester	de secretaris
Ir. J.N. Rozendaal	mw. Mr. A.H. van der Maat-Bosma

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 september 2023;

b e s l u i t :

1. een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven ten behoeve van het wijzigen van gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning op het perceel Grevensweg 15A te Doornspijk;
2. de ontwerp verklaring van geen bedenkingen en de ontwerp omgevingsvergunning zes weken ter inzage te leggen voor het indienen van zienswijzen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal D. Kassing

De heer J. Visch
Grevensweg 15 A
8085 PZ DOORNSPIJK

Ontvangen op:	16 maart 2023	Uw kenmerk:	
Inlichtingen:	K. Kemper	Zaaknummer:	2023-000797
Telefoonnummer:	0525-688688	Datum:	
Onderwerp:	Beschikking op aanvraag	Bijlagen:	

Geachte heer Visch,

Bijgaand treft u de omgevingsvergunning aan voor het wijzigen van gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning op het perceel Grevensweg 15A, 8085PZ Doornspijk.

Gelet op het bepaalde in paragraaf 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) ligt dit ontwerpbesluit vanaf DATUM gedurende zes weken ter inzage. Gedurende deze periode is het voor een ieder mogelijk om zienswijzen tegen dit ontwerpbesluit in te brengen.

Na afloop van de voornoemde termijn zal zo spoedig mogelijk een besluit op uw aanvraag worden genomen. Als er in de periode van terinzagelegging zienswijzen worden ingediend, dan stellen wij u daarvan op de hoogte. Wij zullen de zienswijzen meewegen in onze besluitvorming.

Dit ontwerpbesluit geeft u geen recht om de aangevraagde werkzaamheden uit te voeren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

R.J. Schipper
Domeinmanager Dienstverlening

Dit document is digitaal aangemaakt; u treft daarom geen handtekening aan.

ONTWERP

Aanvraagnummer: 2023-000797

Omgevingsvergunning

Op 16 maart 2023 hebben wij een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen.

Op Datum Besluit hebben wij besloten om omgevingsvergunning te verlenen voor:

- het wijzigen van gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning op het perceel Grevensweg 15A, 8085PZ Doornspijk, kadastraal bekend gemeente Doornspijk sectie D nummer 3612 en 4066.

Voor de activiteit:

- Handelen in strijd met bestemmingsplan

Van de vergunning onderdeel uitmakende documenten:

- Ruimtelijke onderbouwing 230622_EH_RO_pdf | 2023-06-22
- Rapport ISL3a visch_20230622_164346_pdf | 2023-06-22
- Verklaring betrokken partijen_13032023_pdf | 2023-03-20
- Aanvraagdocument | 2023-03-16

Voorbereidingsprocedure
Wij hebben uw aanvraag behandeld volgens de uitgebreide voorbereidingsprocedure (§ 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

De aanvraag voldeed aan de indieningsvereisten zoals genoemd in de Ministeriële regeling Omgevingswet (Mor).

Overwegingen

Activiteit afwijken bestemmingsplan
Wij hebben beoordeeld of wij alsnog een omgevingsvergunning kunnen verlenen.
Met bestemmingsplan strijdig gebruik kan namelijk -indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening- op de volgende wijzen worden opgeheven (artikel 2.12, lid 1, onder a, van de Wabo):

- Met toepassing van de in het bestemmingsplan of beheersverordening opgenomen regels inzake afwijking;
- in de bij algemene maatregel van bestuur (= Bor) aangewezen gevallen, of
- in overige gevallen, indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Hier is sprake van een onder 3 genoemde situatie. Er is geen mogelijkheid om door middel van een binnenplanse afwijking de strijdigheid op te heffen. Het bouwplan kan ook niet gerealiseerd worden door middel van een buitenplanse afwijking (via de zogenaamde 'kruimgevallenregeling').

Het bouwplan kan alleen gerealiseerd worden als de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. De ruimtelijke onderbouwing voor dit plan vormt de schriftelijke motivatie van dit plan. Dit document is opgenomen als bijlage bij dit besluit en maakt integraal deel uit van dit besluit.

<u>Conclusie ruimtelijke onderbouwing</u>
De aanvraag betreft het wijzigen van het gebruik van bedrijfswoning naar plattelandswoning. De omzetting valt in de bestemming “Bedrijf” van het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Elburg 2012, actualisatie 2018” met functieaanduiding “specifieke vorm van bedrijf – agrarisch hulpbedrijf”. De voor ‘Bedrijf’ aangewezen gronden zijn ter plaatse van de aanduidingen ‘specifieke vorm van bedrijf – agrarisch hulpbedrijf’ voor een agrarisch hulpbedrijf. De gronden zijn bestemd voor het wonen in maximaal één bedrijfswoning per bedrijf.

ONTWERP

Op de locatie aan de Grevensweg 15A zijn een bedrijfswoning en een aantal bijgebouwen aanwezig. Initiatiefnemer woont in de bedrijfswoning, maar heeft geen binding met het bedrijf ter plaatse. De huisvesting is derhalve gelet op de bestemming niet noodzakelijk. Doordat de twee bestemmingsvlakken verschillende eigenaren kennen, is het ook niet mogelijk een binding met het bedrijf te krijgen. Het bestemmingsplan kent de term plattelandswoning: een bedrijfswoning behorende tot of voorheen behorende tot een landbouwinrichting, die door een derde bewoond mag worden. De bedrijfswoning is in de huidige situatie echter niet aangeduid als plattelandswoning.

De Wet plattelandswoningen maakt omzetting van een voormalige agrarische bedrijfswoning naar een plattelandswoning mogelijk, zonder dat het agrarische bedrijf waar de woning toe behoorde, wordt belemmerd in de bedrijfsvoering. Aan de voorwaarden die worden gesteld voor het gebruik van een bedrijfswoning als plattelandswoning wordt voldaan.

Vanuit milieu (geluid, lucht, etc.) bestaan geen beletselen om medewerking te verlenen aan dit plan. Het plan zal niet tot een onevenredige toename van verkeer leiden, en omliggende woningen en bedrijven zullen niet in milieutechnisch opzicht extra belemmerd worden.

Geconcludeerd wordt dat het verlenen van de omgevingsvergunning voor 'planologisch strijdig gebruik' niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Wij zijn dan ook bereid om medewerking te verlenen aan het bouwplan en gebruik te maken van het projectafwijkingsbesluit.

Verklaring van geen bedenkingen
Wij zijn verplicht om een aanvraag welke betrekking heeft op de activiteit 'planologisch strijdig gebruik' ex artikel 2.1, lid 1, onder c van de Wabo en waarvoor een omgevingsvergunning met toepassing van artikel 2.12, lid 1 onder 3° van de Wabo wordt verleend, voor te leggen aan de gemeenteraad (artikel 2.27, lid 1, van de Wabo in combinatie met artikel 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht). De gemeenteraad dient aan te geven of deze wel of geen bedenkingen tegen het project heeft.

De gemeenteraad kan categorieën gevallen aanwijzen waar een verklaring niet vereist is (artikel 6.5, lid 3, van de Bor).

De raad van gemeente Elburg heeft in zijn vergadering van 28 november 2011, met toepassing van artikel 6.5, lid 3, van het Bor, besloten tot het aanwijzen van categorieën van gevallen waarin een verklaring van geen bedenkingen niet vereist is. Het onderhavige project is gelegen buiten de bebouwde kom en betreft het omzetten van een bedrijfswoning naar plattelandswoning. Daarmee valt dit plan niet onder de aangewezen categorieën, zodat een verklaring van geen bedenkingen van de raad nodig is.

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van DATUM besloten om <<wel/geen>> verklaring van geen bedenkingen voor het plan af te geven.

Conclusie
Gelet op het bovenstaande zijn er geen belemmeringen om de omgevingsvergunning voor de activiteit planologisch afwijkend gebruik te verlenen.

Zienswijze
Afdeling 3.4, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van toepassing op de voorbereiding van de beschikking op de aanvraag om omgevingsvergunning, indien de aanvraag geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder c van de Wabo (planologisch strijdig gebruik).

De ontwerpbeschikking, waarin wij kenbaar hebben gemaakt om voornemens te zijn om de gevraagde vergunning te verlenen, wordt bekend gemaakt op www.overheid.nl en gepubliceerd in Huis-aan-huisblad van Elburg op DATUM. Het ontwerpbesluit ligt gedurende zes weken (tussen DATUM en DATUM) ter inzage. Gedurende deze periode kan eenieder zienswijzen indienen.
Wij hebben <<wel/geen>> zienswijze ontvangen.

ONTWERP

Inwerkingtreding
Deze vergunning treedt zes weken na de datum van vergunningverlening in werking (artikel 6.1, lid 2, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

Leges
Voor de behandeling van de aanvraag om omgevingsvergunning bent u leges verschuldigd. De legesnota sturen wij u achteraf.
De leges zijn volgens de Tabel behorende bij de Legesverordening 2023 van de gemeente Elburg opgelegd. Deze verordening kunt u inzien op Legesverordening Gemeente Elburg 2023

Elburg, Datum besluit

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester	de secretaris
Ir. J.N. Rozendaal	mw. Mr. A.H. van der Maat-Bosma

Rechtsmiddelen
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden tegen dit besluit een beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag van terinzagelegging bij de rechtbank Gelderland locatie Arnhem, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.

Door het indienen van een bezwaarschrift wordt dit besluit niet geschorst. Hiertoe dient een verzoek om voorlopige voorziening te worden ingediend bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.

Voor het indienen van een verzoek om voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

ONTWERP

Van Westreenen B.V.
E info@vanwestreenen.nl
I www.vanwestreenen.nl

Gemeente Elburg
T.a.v. het college
Postbus 70
8080 AB Elburg

Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: EH/Visch/26820
Inzake	: Grevensweg 15A te Doornspijk
Betreft	: Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning

Lunteren, 22 mei 2023

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Namens initiatiefnemer, de heer J. Visch, wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor het bestemmen van de bestaande bedrijfswoning als plattelandswoning. Een bedrijfswoning mag namelijk niet worden bewoond door een huishouden zonder binding met het bedrijf. Hiervoor is de aanduiding ‘plattelandswoning’ noodzakelijk en dient buitenplans van het bestemmingsplan te worden afgeweken middels toepassing van artikel 2.12, lid 1 onder c Wabo. Bij de aanvraag dient een ruimtelijke onderbouwing te worden aangeleverd. Hier wordt middels voorliggende brief in voorzien.

1.2 Begrenzing plangebied

Het perceel aan de Grevensweg 15A te Doornspijk is kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nrs. 3612 & 4066 . Het plangebied is gesitueerd in het buitengebied van de gemeente Elburg, ten zuiden van de kern Doorspijk. Het plangebied is gelijk aan het bedrijfsbestemmingsvlak welke zich ter plaatse van deze twee kadastrale percelen bevindt.

Figuur 1: luchtfoto plangebied en omgeving

2 Bestemmingsplan

2.1 Vigerend bestemmingsplan

Het plangebied valt onder het regime van het bestemmingsplan 'Buitengebied Elburg 2012, actualisatie 2018', zoals vastgesteld op 28 januari 2019 door de gemeente Elburg. De gronden hebben de bestemming 'Bedrijf' met de functieaanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – agrarisch hulpbedrijf' en de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie hoge verwachtingswaarde' en 'Waarde – Waardevol landschap'. Het bestemmingsvlak is middels een koppelteken verbonden met het bedrijfsbestemmingsvlak aan de overzijde van de weg.

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke vorm van bedrijf – agrarisch hulpbedrijf' voor een agrarisch hulpbedrijf. Een dergelijk bedrijf wordt gedefinieerd als: een bedrijf dat is gericht op het leveren van dieren, diensten en goederen aan een agrarisch bedrijf of gericht is op het verwerken of opslaan van goederen, dieren en diensten die afkomstig zijn van agrarische bedrijven;

Tevens zijn de gronden bestemd voor het wonen in maximaal één berijfswoning per bedrijf, dan wel het grotere bestaande aantal. Een bedrijfswoning wordt hierbij gedefinieerd als: een complex van ruimten in

of bij een gebouw of op een terrein, bedoeld voor de huisvesting van één huishouden, dan wel twee huishoudens in geval dat inwoning is toegestaan, welk huishouden(s) gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

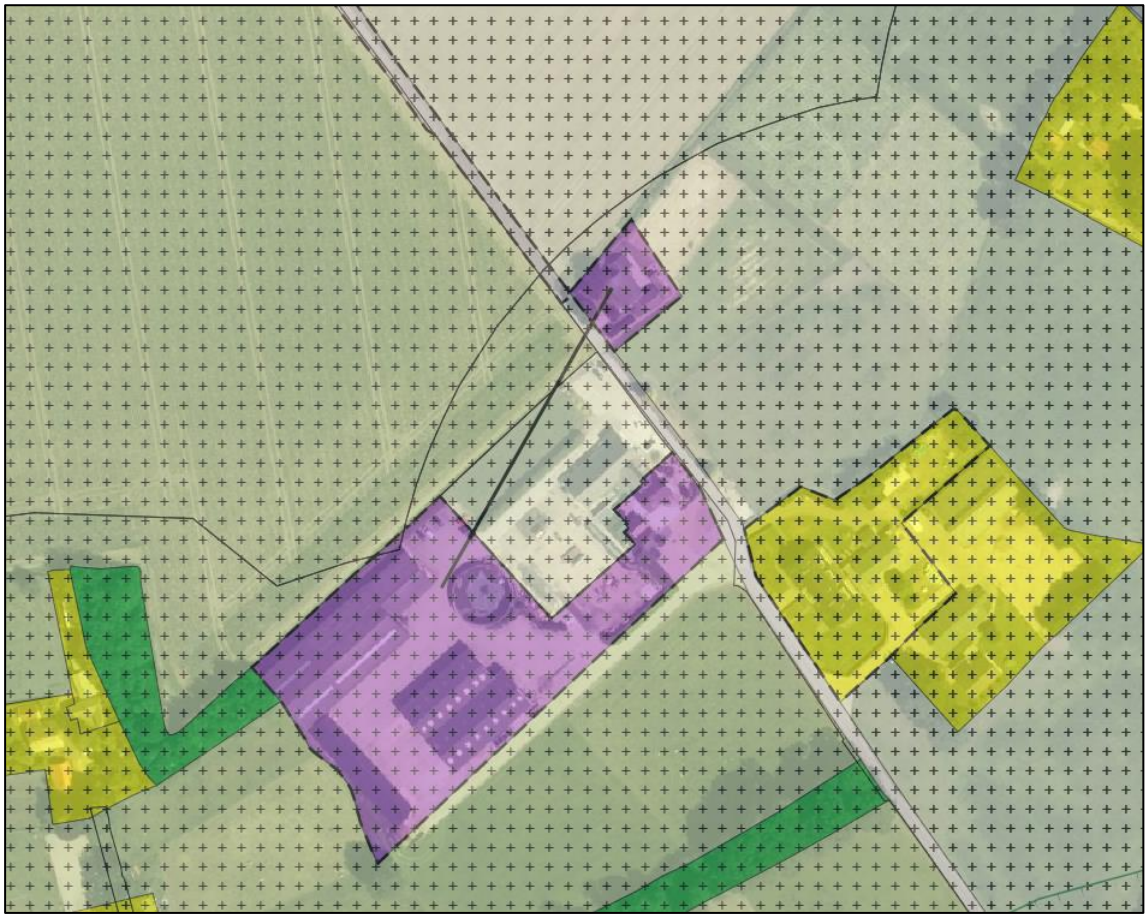

Figuur 2: Uitsnede plankaart geldende bestemmingsplannen

2.2 Bestaande situatie & planologische toetsing

Op de locatie aan de Grevensweg 15A zijn een bedrijfswoning en een aantal bijgebouwen aanwezig. Initiatiefnemer woont in de bedrijfswoning, maar heeft geen binding met het bedrijf ter plaatse. De huisvesting is derhalve gelet op de bestemming niet noodzakelijk. Doordat de twee bestemmingsvlakken verschillende eigenaren kennen, is het ook niet mogelijk een binding met het bedrijf te krijgen. Het bestemmingsplan kent de term plattelandswoning: een bedrijfswoning behorende tot of voorheen behorende tot een landbouwinrichting, die door een derde bewoond mag worden als bedoeld in artikel 1.1a van de Wabo.De bedrijfswoning is in de huidige situatie echter niet aangeduid als plattelandswoning.

3 Wet plattelandswoningen

3.1 Beleidskader

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft op 14 november 2011 een wijziging doorgevoerd van de Wabo op de positie van agrarische bedrijfswoningen aan te kunnen laten passen en deze te kunnen bestemmen als plattelandswoningen.

De Wet plattelandswoningen maakt omzetting van een voormalige agrarische bedrijfswoning naar een plattelandswoning mogelijk, zonder dat het agrarische bedrijf waar de woning toe behoorde, wordt belemmerd in de bedrijfsvoering. Een plattelandswoning wordt in de wet gedefinieerd als een bedrijfswoning behorende tot of voorheen behorende tot een landbouwinrichting, die op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning door een derde bewoond mag worden. Een plattelandswoning is geen geluidsgevoelig object in het kader van de Wabo en het Activiteitenbesluit. Tevens is het geen geurgevoelig object in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit.

Bij de afweging of een plattelandswoning wenselijk is, moet beoordeeld worden of ter plaatse van de woning sprake is van een aanvaadbaar woon- en leefklimaat. Voor geur en geluid van het ‘eigen’ (agrarische) bedrijf gelden geen wettelijke eisen bij de beoordeling. In de praktijk worden de normen soepeler gehanteerd dan bij een burgerwoning het geval is. Wel dient te worden getoetst aan de wettelijke luchtkwaliteiseisen.De versoepelde normen gelden niet voor omliggende bedrijven.

Hierbij wordt onder een landbouwinrichting verstaan: inrichting waar uitsluitend of in hoofdzaak agrarische activiteiten, zijnde het telen of kweken van landbouwgewassen of het fokken, mesten, houden of verhandelen van landbouwhuisdieren, dan wel activiteiten die daarmee verband houden worden verricht.

In relatie tot de plattelandswoning is het Activiteitenbesluit milieubeheer op 1 maart 2014 als volgt gewijzigd:

Artikel 1.1, eerste lid
Aan de begripsomschrijving van ‘agrarische activiteiten’ wordt voor de puntkomma aan het slot toegevoegd: , daaronder mede begrepen agrarisch gemechaniseerd loonwerk zoals het uitvoeren van cultuurtechnische werken, mestdistributie, grondverzet of soortgelijke dienstverlening. Volgens de Toelichting, onderdeel A1 worden hieronder ook loonbedrijven, grondverzetbedrijven, bedrijven die gewassen opslaan of bewerken, plantsoendiensten en hoveniersbedrijven begrepen.

Door de begripsomschrijving van agrarische activiteiten aan te vullen wordt duidelijk dat inrichtingen die deel uitmaken van een bedrijf waar agrarisch gemechaniseerd loonwerk wordt verricht, evenals

inrichtingen die deel uitmaken van een akkerbouwbedrijf of veehouderijbedrijf, behoren tot de inrichtingen die bedoeld zijn in artikel 2.17, vijfde lid.

Artikel 1.3c
Een bedrijfswoning, behorend tot of voorheen behorend tot een inrichting waar uitsluitend of in hoofdzaak agrarische activiteiten dan wel activiteiten die daarmee verband houden worden verricht, die op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wabo van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning door een derde bewoond mag worden, wordt met betrekking tot die inrichting voor de toepassing van het bij of krachtens dit besluit bepaalde beschouwd als onderdeel van die inrichting.

Volgens de toelichting, onderdeel D van het Activiteitenbesluit wordt nu ook, in aansluiting op de wettelijke voorziening van de Wet plattelandswoningen die op 1 januari 2013 in werking is getreden, voor inrichtingen die onder het Activiteitenbesluit vallen geregeld dat een voormalige agrarische bedrijfswoning die bij de inrichting hoorde kan worden bestemd tot plattelandswoning.

3.2 Toetsing beleidskader
De gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch hulpbedrijf'. Op de locatie is conform de bestemming een agrarisch loonbedrijf gevestigd. Deze activiteit valt onder de begripsomschrijving van agrarische activiteiten en daarmee onder een landbouwinrichting. Derhalve kan gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid tot omzetten van de bedrijfswoning naar plattelandswoning. In hoofdstuk 5 is aangetoond dat ter plaatse van de plattelandswoning kan worden voorzien in een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Derhalve is het plan niet in strijd met de Wet plattelandswoningen.

4 Afwijkingsbevoegdheid bestemmingsplan
Zoals in hoofdstuk 3 aangetoond is het mogelijk om ook bedrijfswoningen bij agrarisch-verwante bedrijven aan te duiden als plattelandswoning. Deze mogelijkheid is echter niet overgenomen in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is wel een algemene afwijkingsregel opgenomen voor plattelandswoningen, maar dan enkel binnen de bestemming 'Agrarisch' of 'Agrarisch met waarden'. Al hoewel geen direct gebruik kan worden gemaakt van dit artikel, biedt het artikel wel aanknopingspunten om medewerking te verlenen aan het plan. Onderstaand wordt daarom het artikel weergegeven en getoetst voor onderhavig plan.

Artikel 42.3 Plattelandswoning
Bij omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het plan ten behoeve van het gebruik van een bedrijfswoning als plattelandswoning, met dien verstande, dat

a. Er sprake is van een legale agrarische bedrijfswoning binnen de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Agrarisch met waarden';
b. Er een daadwerkelijk functionerend agrarisch bedrijf aanwezig is binnen hetzelfde agrarisch bouwvlak hetzij als zelfstandig bedrijf hetzij als onderdeel van een ander agrarisch bedrijf;

c. Er wordt aangetoond, dat het gebruik van de agrarische bedrijfswoning ten behoeve van de bedrijfsvoering van het bijbehorende bedrijf niet meer nodig is;
d. Alle betrokken partijen zijn geïnformeerd over het voornemen tot aanwijzing van de plattelandswoning, blijkende uit een door betrokken partijen ondertekende verklaring of een aan deze partijen gerichte kennisgeving van de aanvrager, die als bijlage bij het verzoek en de onderbouwing wordt gevoegd;
e. Er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, passend bij de plattelandswoning
f. Geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het landschappelijk erfbebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid en de milieusituatie, voorzover niet vallende onder het bepaalde in sub e;
g. Geen onevenredige aantasting plaatsvindt van in de omgeving aanwezige functies en waarden;
h. Geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden
i. Er gebruik wordt gemaakt van de bestaande inritten tenzij de noodzaak bestaat om de plattelandswoning apart te ontsluiten, waarbij een afweging plaats vindt van de belangen van de verkeersveiligheid en van een goed woon- en leefklimaat.

Op deze voorwaarden kan voor onderhavig plan als volgt worden gereageerd:

Ad a. De bedrijfswoning is legaal aanwezig. Zoals aangegeven betreft het in dit geval de bestemming ‘Bedrijf’ en dient daarom buitenplans van het bestemmingsplan te worden afgeweken;
Ad b. Er is een daadwerkelijk functionerend agrarisch loonbedrijf aanwezig. Deze is middels een koppelteken verbonden aan het bestemmingsvlak van de Grevensweg 15A;
Ad c. Het bedrijf is gelegen aan de overzijde van de weg. Hier is binnen het bestemmingsvlak ook een bedrijfswoning aanwezig. Vanuit deze woning is er voldoende toezicht op het bedrijf.
Ad d. Alle betrokken partijen zijn geïnformeerd over het voornemen tot aanwijzing van de plattelandswoning en hebben op 13 maart 2023 een verklaring ondertekend. Deze is opgenomen als bijlage bij de aanvraag;
Ad e. In hoofdstuk 5 is aangetoond dat er ter plaatse van de bedrijfswoning / plattelandswoning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, passend bij een plattelandswoning;
Ad f. De inrichting van het perceel blijft onveranderd. Er vindt derhalve geen onevenredige afbreuk plaats van het landschappelijk erfbebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid en de milieusituatie;
Ad g. De inrichting van het perceel blijft onveranderd. Er vindt derhalve geen onevenredige afbreuk plaats van in de omgeving aanwezige functies en waarden.
Ad h. De woning wordt ten opzichte van omliggende bedrijven een gevoelig object. In hoofdstuk 5 is echter aangetoond dat door de aanduiding plattelandswoning de belangen van deze bedrijven niet onevenredig worden aangetast.
Ad i Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande inrit.

Uit voorgaande blijkt dat kan worden voldaan aan alle voorwaarden die het bevoegd gezag stelt bij het toestaan van een plattelandswoning. Het plan sluit derhalve aan bij de mogelijkheden uit het bestemmingsplan.

5 Milieuaspecten

5.1 Milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het noodzakelijk dat bij ontwikkelingen kan worden aangetoond dat omliggende bedrijven niet onevenredig in hun bedrijfsontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast en dat kan worden voorzien in een goed woon- en leefklimaat. Middels milieuzonering kan hierover een uitspraak worden gedaan.

Voor het aspect zonering tussen milieubelastende activiteiten en gevoelige functies wordt de VNG brochure “Bedrijven en milieuzonering” editie 2009 gebruikt. De brochure is bedoeld als hulpmiddel. Als gevolg van jurisprudentie heeft de publicatie bijna de status van “pseudowetgeving” gekregen waarvan slechts gemotiveerd kan worden afgeweken. Het uitgangspunt in de nieuwe versie is gemotiveerd toepassen, met als doel te komen tot maatwerk op lokaal niveau. De brochure is toe te passen voor plannen en voor het toetsen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

De gewenste afstand tussen een bedrijfsactiviteit en woningen wordt mede bepaald door het type gebied waarin de gevoelige functie zich bevindt. Conform de VNG-publicatie worden daarbij omgevingstypen onderscheiden die zijn gebaseerd op functiescheiding: rustige woonwijk en gebieden die zijn gebaseerd op functiemenging: gemengd gebied. De afstanden genoemd in de VNG-publicatie zijn gebaseerd op het omgevingstype rustige woonwijk.

Aan de overzijde van het plangebied, op de locatie Grevensweg 20, is een agrarisch bouwvlak aanwezig. Dit agrarisch bouwvlak is niet gekoppeld met het plangebied, waardoor wel aan de richtafstanden voor deze activiteit dient te worden getoetst. Voor de locatie is op 29 mei 2019 een Natuurbeschermingswetvergunning afgegeven (kenmerk 2015-006269) voor het houden van 197 zoogkoeien en 80 stuks vrouwelijk jongvee. Voor het fokken en houden van rundvee gelden de volgende richtafstanden:

		Afstanden in meters				
SBI-code	**Omschrijving**	**Geur**	**Stof**	**Geluid**	**Gevaar**	**Categorie**
0141, 0142	Fokken en houden van rundvee	100	30	30	0	3.2

De grootste richtafstand bedraagt hierbij 100 meter voor het aspect geur. Het plangebied is gesitueerd in een omgeving waar zich verschillende functies bevinden, waaronder agrarische bedrijvigheid, niet-agrarische bedrijvigheid en burgerwoningen. Derhalve kan de omgeving worden aangemerkt als gemengd gebied. De grootste richtafstand mag hierdoor met één trede worden verlaagd.

Voor meldingsplichtige veehouderijbedrijven is het beoordelingskader voor geurhinder opgenomen in het Acitiviteitenbesluit, namelijk 25 meter van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de dichtstbijzijnde buitenzijde van een geurgevoelig object en 50 meter van het emissiepunt van het dierenverblijf tot het geurgevoelig object dat buiten de bebouwde kom is gelegen. De beoogde plattelandswoning is gelegen

op een afstand van circa 48 mater van de geval van de stal en circa 60 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt. Aan de vaste afstanden kan derhalve worden voldaan. Voor stof en geluid geldt in gemengd gebied een richtafstand van 10 meter. Aan deze richtafstanden kan tevens worden voldaan. Een plattelandswoning behoeft niet beschermd te worden tegen geur en geluid van het eigen bedrijf (Grevensweg 18 & 22).

Het voorliggend plan maakt geen nieuw milieugevoelig object of functie mogelijk. De (dienst)woning blijft op dezelfde plek (de afstand tot het bedrijventerrein blijft gelijk) en de woonfunctie blijft gehandhaafd. De situatie rondom het plangebied veranderd daarmee niet, het voorliggend plan leidt niet tot extra belemmeringen voor de agrarische bestemming op Grevensweg 20 en de bedrijven op het bedrijventerrein.

Het aspect milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

5.2 Ecologie

5.2.1 Inleiding

Bij elk ruimtelijk plan dient, met het oog op de natuurbescherming, rekening te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Doelen van de Wet natuurbescherming zijn het beschermen en ontwikkelen van de natuur, het behouden en herstellen van biologische diversiteit en het doelmatige beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van de waardevolle landschappen.

De Wet Natuurbescherming zorgt voor bescherming van gebieden, diersoorten, plantensoorten en bossen. In de wet blijft de bescherming van Natura2000-gebieden vrijwel hetzelfde. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is komen te vervallen. Wel kunnen provincies ervoor kiezen om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt dan gebieden toe aan de Ecologische hoofdstructuur (EHS) / het Natuur Netwerk Nederland (NNN) of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

5.2.2 Soortenbescherming

In het kader van onderhavig plan vindt geen sloop van bebouwing of verwijdering van landschapselementen plaats. Een quick scan flora en fauna in het kader van soortenbescherming hoeft dan ook niet te worden uitgevoerd.

5.2.3 Gebiedsbescherming

Met betrekking tot de gebiedsbescherming gaat het om de bescherming van gebieden die zijn opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland voorheen bekend als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het

meest nabijgelegen Natura2000 gebied ligt op een afstand van circa 400 meter ten zuiden van het plangebied. Het gaat hier om de Veluwe.

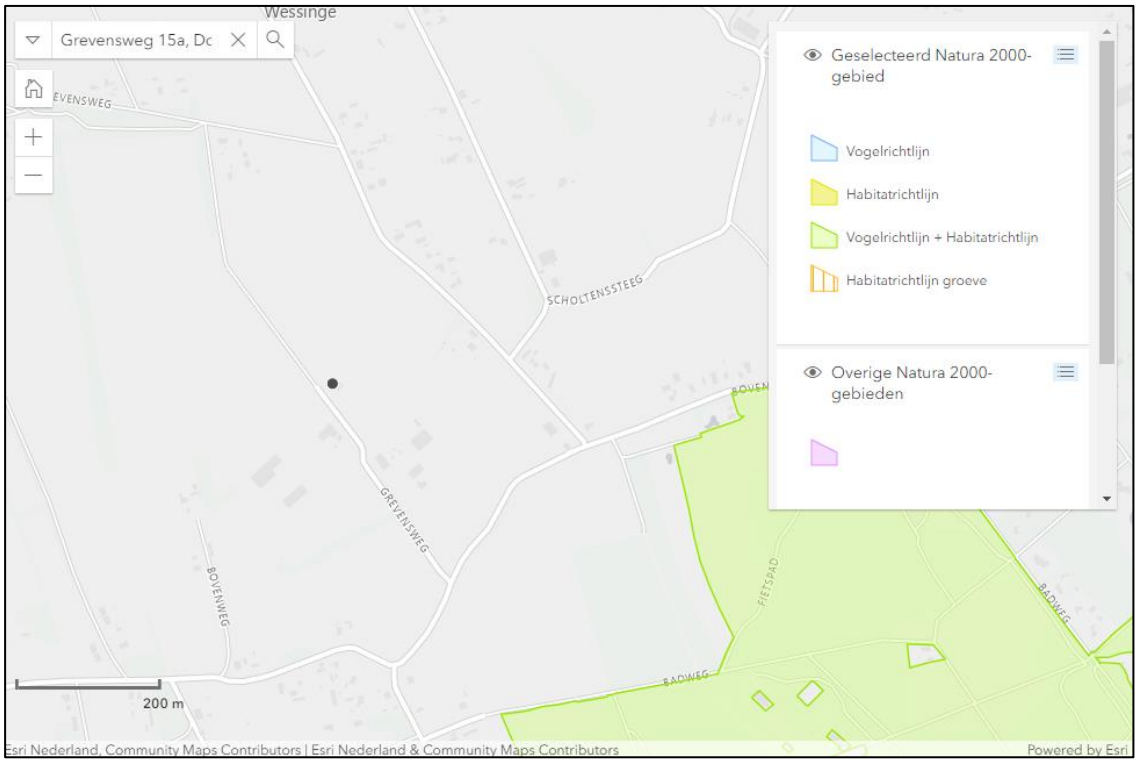

Figuur 9: Uitsnede kaart met ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied

Er dient te worden aangetoond dat het plan geen significante negatieve effecten heeft op dit natuurgebied. Aangezien het aantal verkeersbewegingen en de activiteiten ongewijzigd blijven, kan dit in onderhavig geval worden geborgd en hoeft geen AERIUS-berekening te worden aangeleverd.

5.3 Bodem

In het kader van een bestemmingsplan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Middels dit onderzoek kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

In onderhavig geval wordt er geen nieuw gevoelige functie op locatie toegekend. Immers heeft de woning reeds een woonfunctie. Derhalve is geen verkennend bodemonderzoek benodigd.

5.4 Archeologie

De voor 'Waarde – Archeologie hoge verwachtingswaarde' aangewezen gronden zijn mede bestemd voor het behoud en de bescherming van archeologische waarden van de gronden. Op deze gronden mogen geen bouwwerken worden gerealiseerd met een oppervlakte groter dan 120 m^2 en een bouwdiepte van meer dan 0,3 meter.
Ten behoeve van onderhavig plan worden geen gebouwen opgericht en vinden tevens geen grondwerkzaamheden plaats. Derhalve hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd.

5.5 Landschap

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen dient een goed landschappelijk inpassingsplan op gesteld te worden. Dit zodat de ontwikkeling in de omgeving past en niet passende ontwikkelingen worden geweerd. Het opstellen van een nieuw landschappelijk inpassingsplan is in dit geval echter niet noodzakelijk omdat het hier niet gaat om een aanpassing in de ruimtelijke ordening. De aanpassing is enkel planologisch en veranderd niets aan de feitelijke situatie.

5.6 Water

Vanwege het grote belang van het water in de ruimtelijke ordening, wordt van waterschappen een vroege en intensieve betrokkenheid bij het opstellen van ruimtelijke plannen verwacht. Bovendien is de watertoets een verplicht onderdeel in de ruimtelijke procedure geworden. Omdat in onderhavige situatie echter geen wijzigingen plaatsvinden aan watergangen en de waterafvoer, is het doorlopen van de watertoets niet nodig.

5.7 Verkeer en parkeren

Bij ruimtelijke ontwikkelingen treden ook vaak wijzigingen op in het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte. Onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het effect van een dergelijke ontwikkelingen op deze aspecten. Het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte bij een bedrijfswoning bedragen hetzelfde als bij een burgerwoning. Er zijn dan ook geen effecten te verwachten.

5.8 Externe veiligheid

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid (EV) naar verschillende aspecten te worden gekeken:

- Bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor of water en door buisleidingen.

Externe veiligheid heeft betrekking op de beheersing van de risico's voor de burger, die verbonden zijn aan het gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen bij tal van industriële activiteiten. De aandacht richt zich vooral op veiligheidsaspecten in het kader van de ruimtelijke ordening in relatie tot de beheersing van de risico's die samenhangen met het grootschalig gebruik van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij alleen om de direct gevolgen die door het eenmalig vrijkomen van gevaarlijke stoffen kunnen ontstaan. De normen zijn uitgedrukt in een groepsrisico en een plaatsgebonden risico.

Aan de hand van de risicokaart is een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezigheid van EV relevante bronnen in de nabije omgeving van het plangebied. Het plangebied is niet gelegen binnen de contouren van deze bronnen. Het aspect externe veiligheid vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

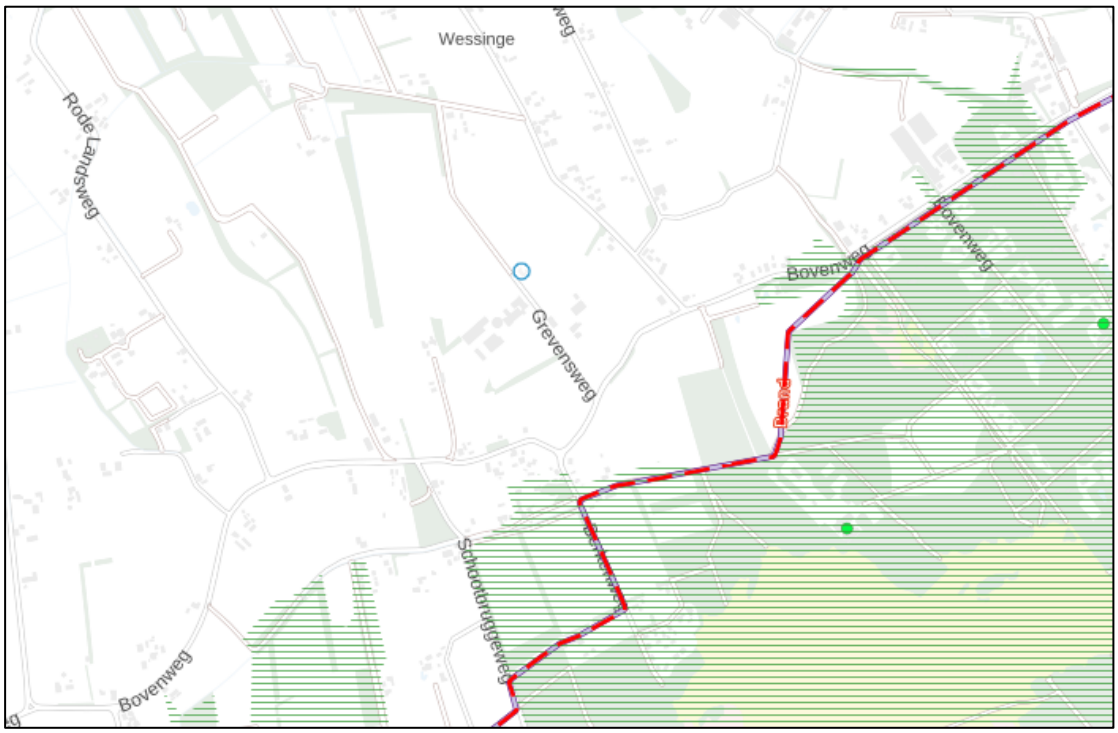

Figuur 9: Uitsnede risicokaart

5.9 Luchtkwaliteit

5.9.1 Wet luchtkwaliteit

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (N02) en zwevende deeltjes als PM10 (fijnstof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen.

Overschrijdingen van de grenswaarden voor luchtkwaliteit zijn veelal het gevolg van het aantal verkeersbewegingen in een gebied. Op grond van de algemene maatregel van bestuur ‘niet in betekenende mate’ (NIBM) vormen luchtkwaliteitseisen geen belemmeringen voor projecten die niet in een betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een project komt hiervoor in aanmerking als het voor minder dan 3% van de grenswaarden voor NO2 en PM10 bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Pas bij een toename van 1.500 verkeersbewegingen per etmaal wordt hier niet aan voldaan.

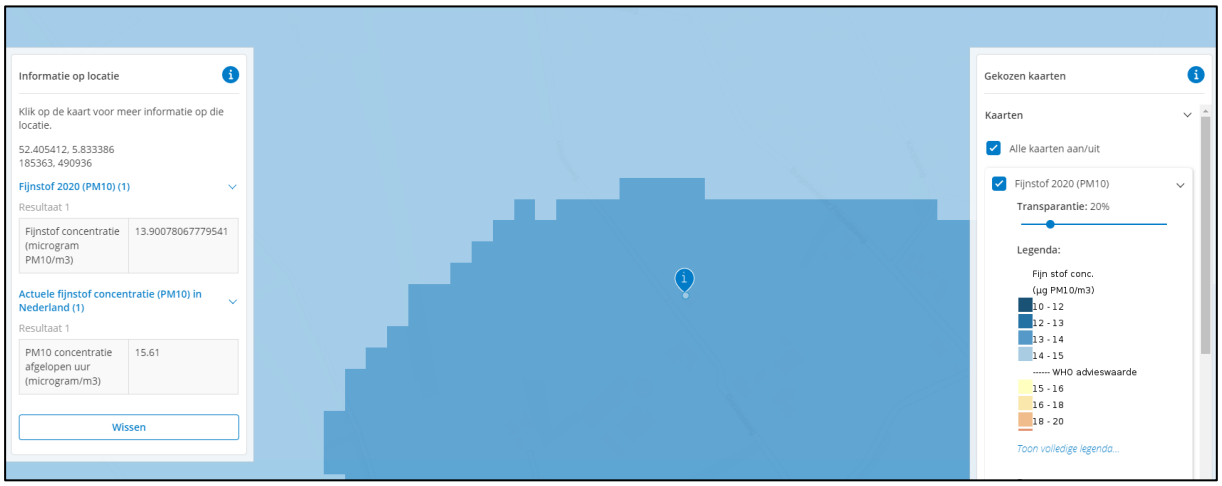

Figuur 10: Uitsnede van de fijnstofconcentratie (PM10) ter hoogte plangebied. Bron: www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

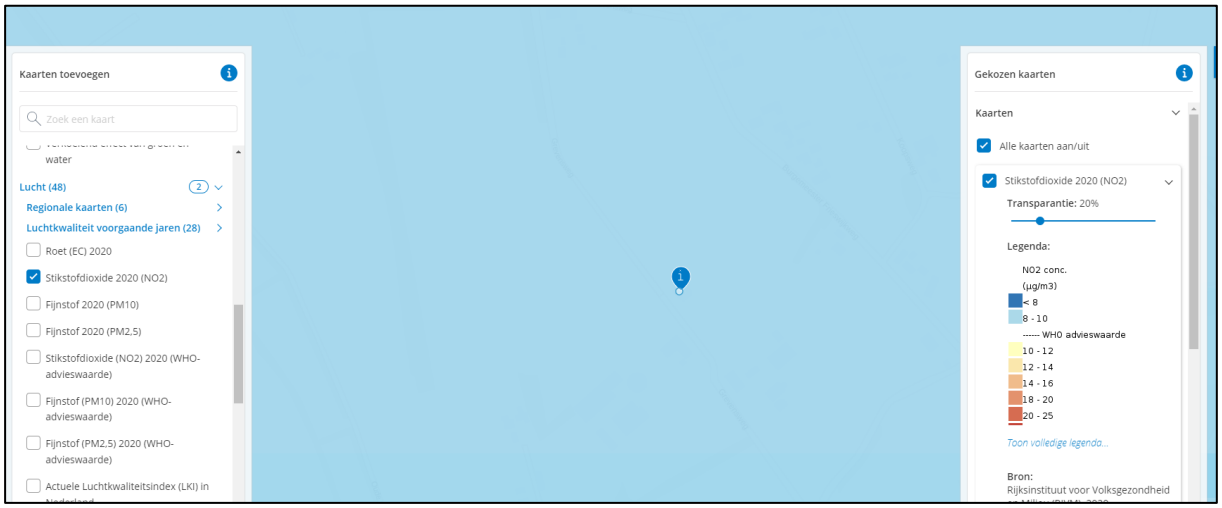

Figuur 11: Uitsnede van de stikstofconcentratie (NO2) ter hoogte plangebied. Bron: www.atlasleefomgeving.nl/kaarten

5.9.2 Toetsing

Volgens de Grootschalige concentratie- en Depositiekaarten Nederland (2020) geldt in de directe omgeving van het plangebied een gemiddelde fijnstof concentratie (PM10) tussen de 13 en 14 µg/m3 en een gemiddelde concentratie stikstofdioxide (NO2) tussen de 8 en 10 µg/m3. De grenswaarde jaargemiddelde ligt voor beide stoffen op de 40 µg/m3 (jaargemiddelde concentratie 2019). De WHO advieswaarden liggen op 15 en 10 µg/m3. De luchtkwaliteit ter plaatse is dus goed.

Tevens dient een toetsing plaats te vinden van de emissie van fijn stof van het eigen bedrijf. Middels het doorlopen van de NIBM-tool kan de bijdrage worden berekend van projecten aan de luchtkwaliteit. Voor het loonbedrijf is worst case uitgegaan van 60 bewegingen per dag waarvan 75% bestaat uit zwaarder verkeer (o.a. trekkers). In dat geval is er sprake van een NIBM-bijdrage. Een goed woon- en leefklimaat kan in dit kader derhalve worden gegarandeerd.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2023
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	60
	Aandeel vrachtverkeer	75,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu g/m^3$	**0,52**
	PM_{10} in $\mu g/m^3$	**0,04**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 12: NIBM tool ingevuld voor loonbedrijf

Tevens dient te worden getoetst aan de fijnstofemissie van het tegenover gelegen agrarisch bedrijf aan de Grevensweg 20. Om dit te toetsen is een ISL3A berekening uitgevoerd. De resultaten zijn onderstaand weergegeven. Uit de resultaten blijkt dat ruim binnen de norm van 40 microgram/m3 en het maximaal aantal overschrijdingsdagen van 40 wordt gebleven.

Brongegevens

Naam : STal D			Type: AB
RD X Coord.: 185 357	RD Y Coord.: 490 866		Emissie: 0.00010
hoogte van emissiepunt:	3.30		
verticale uittreesnelheid:	0.40	hoogte van gebouw:	3.3
diameter van emissiepunt:	0.50	X-coord. zwaartepunt van gebouw:	185 357
temperatuur van emisstroom:	285.00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw:	490 866
		lengte van gebouw:	25.00
		breedte van gebouw:	12.40
		orientatie van gebouw:	45.00
Naam : Stal F			Type: AB
RD X Coord.: 185 347	RD Y Coord.: 490 836		Emissie: 0.00054
hoogte van emissiepunt:	4.30		
verticale uittreesnelheid:	0.40	hoogte van gebouw:	4.3
diameter van emissiepunt:	0.50	X-coord. zwaartepunt van gebouw:	185 347
temperatuur van emisstroom:	285.00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw:	490 836
		lengte van gebouw:	26.70
		breedte van gebouw:	18.40
		orientatie van gebouw:	45.00

Te beschermen object Naam:	RD X Coord. [m]	RD Y Coord. [m]	Concentratie [microgram/m3]	Overschrijding [dagen]
Grevensweg 15A	185 363	490 924	13.58	6.0

Figuur 13: ISL3A berekening ingevuld met gegevens agrarisch bedrijf Grevensweg 20.

Het plan voorziet verder niet in het mogelijk maken van nieuwe activiteiten die de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden (NIBM-project). Het aspect luchtkwaliteit vormt derhalve geen belemmering om medewerking te verlenen aan het plan.

6 Afsluiting

Namens cliënt, de heer J. Visch, verzoeken wij u om medewerking aan onderhavig plan. Ons inziens is het plan niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Er wordt voldaan aan de Wet plattelandswoningen, aangesloten bij een bestaande afwijkingsbevoegdheid uit het bestemmingsplan en er treden verder geen fysieke wijzigingen op.

Hoogachtend,
VANWESTREENEN BV

E.T. (Ester) Haalboom

VanWestreenen
ADVISEURS RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Van Westreenen B.V.
E info@vanwestreenen.nl
I www.vanwestreenen.nl

Verklaring

Aanleiding
Initiatiefnemer, de heer J. Visch, is voornemens de bedrijfswoning per adres Grevensweg 15A te Doornspijk te laten aanwijzen als plattelandswoning: een bedrijfswoning behorende tot of voorheen behorende tot een landbouwinrichting, die op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening of (indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken) de omgevingsvergunning door een derde bewoond mag worden.

Voorwaarde omgevingsvergunning
Voorwaarde voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het laten aanwijzen van de bedrijfswoning als plattelandswoning is het overleggen van een verklaring met betrokken partijen waaruit de kennisgeving hiervan aan deze partijen vanuit de aanvrager blijkt.

Verklaring
Ondergetekende verklaart te zijn geïnformeerd over het voornemen tot aanwijzing van de bedrijfswoning per adres Grevensweg 15A te Doornspijk als plattelandswoning en heeft geen bezwaren tegen deze aanwijzing.

Nunspeet, 13 maart 2023

JE Visch

Lovido Beheer B.V.
Voor deze: Johan Eibert Visch Holding B.V.
Naam: J.E. Visch
Titel: bestuurder

- *handtekeningpagina volgt* -

VanWestreenen
ADVISEURS RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Van Westreenen B.V.
E info@vanwestreenen.nl
I www.vanwestreenen.nl

Lovido Beheer B.V.
Voor deze: Johan Visch Holding B.V.
Naam: J. Visch
Titel: bestuurder

AVisch

Lovido Beheer B.V.
Voor deze: Aart Visch Holding B.V.
Naam: A. Visch
Titel: bestuurder

J.E. Visch

Loonbedrijf Visch B.V.
Voor deze: Lovido Beheer B.V.
Voor deze de heer J.E. Visch
Titel: bestuurder

Loonbedrijf Visch B.V.
Voor deze: Lovido Beheer B.V.
Voor deze de heer J. Visch
Titel: bestuurder

AVisch

Loonbedrijf Visch B.V.
Voor deze: Lovido Beheer B.V.
Voor deze de heer A. Visch
Titel: bestuurder

VanWestreenen
ADVISEURS RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Van Westreenen B.V.
E info@vanwestreenen.nl
I www.vanwestreenen.nl

Verklaring

Aanleiding
Initiatiefnemer, de heer J. Visch, is voornemens de bedrijfswoning per adres Grevensweg 15A te Doornspijk te laten aanwijzen als plattelandswoning: een bedrijfswoning behorende tot of voorheen behorende tot een landbouwinrichting, die op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening of (indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken) de omgevingsvergunning door een derde bewoond mag worden.

Voorwaarde omgevingsvergunning
Voorwaarde voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het laten aanwijzen van de bedrijfswoning als plattelandswoning is het overleggen van een verklaring met betrokken partijen waaruit de kennisgeving hiervan aan deze partijen vanuit de aanvrager blijkt.

Verklaring
Ondergetekende verklaart te zijn geïnformeerd over het voornemen tot aanwijzing van de bedrijfswoning per adres Grevensweg 15A te Doornspijk als plattelandswoning en heeft geen bezwaren tegen deze aanwijzing.

Nunspeet, 13 maart 2023

J.E. Visch

Naam: de heer J.E. Visch

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

Betreft	:	Aanvullende gegevens Grevensweg 15A
Locatie	:	Grevensweg 15 A in Doornspijk
Bevoegd gezag	:	gemeente Elburg
Ons kenmerk	:	ODNV2023AVIF-00592
Uw kenmerk	:	
Datum advies	:	11 juli 2023
Behandelaar	:	mevrouw M. Wolbers,

1 Aanleiding
Op 2 mei 2023 (zaaknr. ODNV2023AVIF-00277) heeft ODNV geadviseerd met betrekking tot de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bestemmen van de bestaande bedrijfswoning als plattelandswoning. Uit dit advies is gebleken dat de onderbouwing nog aangepast moest worden met betrekking tot luchtkwaliteit. Op 15 mei 2023 is een gewijzigde onderbouwing ontvangen. Deze hebben wij beoordeeld met betrekking tot luchtkwaliteit en bedrijven en milieuzonering, advies van 1 juni 2023 (zaaknr. ODNV2023AVIF-00444). Uit deze beoordeling blijkt dat de onderbouwing voor beide onderdelen nog niet akkoord is.

2 Adviesvraag
Gemeente Elburg vraag om de onderbouwing van 22 mei 2023 en de bijbehorende onderzoeken te beoordelen.

3 Samenvatting/beoordeling
De onderbouwing is beoordeeld voor de thema's luchtkwaliteit en milieuzonering. Deze thema's zijn akkoord bevonden.

4 Beoordeling per milieuthema

4.1 Luchtkwaliteit
Paragraaf 5.9 Luchtkwaliteit is beoordeeld en akkoord bevonden.

Conclusie luchtkwaliteit
Akkoord

4.2 Bedrijven
Paragraaf 5.1 Milieuzonering is beoordeeld en akkoord bevonden.

Conclusie bedrijven
Akkoord

Raadsvergadering

Dossiernummer	2280
Extern Zaak ID	0230311991
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.2
Titel	Raadsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe)
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Rouffaer, Willemien

Bijlagen
Bijlage 1 Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe
Bijlage 2 Raadsvoorstel Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe = vervallen oude versie
Bijlage 3 Raadsbesluit Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe = vervallen oude versie
3. Raadsbesluit Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe
2. Raadsvoorstel Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Henk Wessel
Zaaknummer 311991

Voorgesteld besluit

Besluit

Raadsvoorstel kan geagendeerd worden als hamerstuk in de raadsvergadering van 13 november 2023.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe

Regeling op grond van artikel 51 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Versie 5 april 2023

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst en gedeputeerde staten van de provincie Gelderland, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

overwegende, dat de colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten bevoegdheden uitoefenen op grond van onder andere de Omgevingswet, waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften;

dat de algemene besturen van de omgevingsdiensten Noord Veluwe en Veluwe IJssel op 16 februari 2022 een intentieovereenkomst hebben ondertekend waarin zij zich uitspreken om samen te bouwen aan een gezamenlijke omgevingsdienst;

dat de op te richten omgevingsdienst de vorm van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgt;

dat de omgevingsdienst zelf geen beleidstaken uitvoert en dat de bestuurlijke bevoegdheden door de bevoegde gezagen zelf moeten worden uitgevoerd;

dat voor wat betreft de omvang van het werkterrein van de omgevingsdiensten de samenwerking wordt gebaseerd op de bestaande regionale samenwerkingsverbanden in Gelderland (Gelders Stelsel);

kennis genomen hebbend van de op grond van artikel 51, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen ontvangen zienswijzen van de raden van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst en gedeputeerde staten van de provincie Gelderland;

dat de raden van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Voorst en provinciale staten van de provincie Gelderland toestemming hebben verleend als bedoeld in artikel 51, vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten: te treffen de navolgende

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING OMGEVINGSDIENST VELUWE

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
   a. actualisatie van de begroting:
      een deelnemer brengt lopende een begrotingsjaar meer taken in dan in een begroting is voorzien en die taken leiden niet tot verhoging van de bijdragen van de andere deelnemers, of een verschuiving binnen de begrotingsposten die niet leidt tot een verhoging van de bijdragen van de deelnemers.
   b. basistaken: taken als bedoeld in artikel 7.1 Besluit omgevingsrecht dan wel -indien in werking is getreden- artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit;
   c. bovenregionale taken: taken die ten behoeve van de deelnemers en van de deelnemers aan andere omgevingsdiensten in Gelderland worden verricht en niet zijnde complexe taken;
   d. complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe activiteiten zijnde:
      - vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009; of
      - milieubelastende activiteiten waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is;
      - overige milieubelastende activiteiten die vallen onder provinciaal bevoegd gezag;
   e. deelnemers: de bestuursorganen die deze regeling hebben vastgesteld;
   f. directeur: de directeur van het openbaar lichaam;
   g. Gedeputeerde Staten: gedeputeerde staten van Gelderland;
   h. Gelders Stelsel: samenwerking van alle Gelderse omgevingsdiensten in de provincie Gelderland waarbij onderlinge afspraken worden gemaakt over het beleggen van taken;
   i. gemeenteraden: de raden van de gemeenten waartoe de deelnemers behoren;
   j. openbaar lichaam: het openbaar lichaam, bedoeld in artikel 2;
   k. provinciale staten: provinciale staten van Gelderland;
   l. regeling: de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe;
   m. robuust: in overeenstemming met de VTH Kwaliteitscriteria 2.2 dan wel de daarvoor in de plaats getreden nieuwe versie of andere wet- en regelgeving;
   n. Wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:
   - het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens als bedoeld in de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6;
   - activiteiten ten behoeve van cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931.1 t/m

931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
- het exploiteren van een rangeerterrein (SBI 491, 492.2);
- activiteiten ten behoeve van trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 KV hoogspanningsnet;
- agrarische activiteiten waarbij mest wordt verwerkt als nevenactiviteit, waarbij die mest uitsluitend afkomstig is uit de eigen activiteiten;
- activiteiten met een helikopterstandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);
- activiteiten met betrekking tot betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365 en 2369), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie;
- activiteiten met betrekking tot rioolwaterzuiveringen (SBI 3700), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie.

Artikel 2 Openbaar lichaam

Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Veluwe, statutair gevestigd te Apeldoorn.

HOOFDSTUK 2 BELANG, TAKEN, BEVOEGDHEDEN EN BIJDRAGEN

Artikel 3 Belang

Het openbaar lichaam is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers op het gebied van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 4 Basistaken en overige taken

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 3:
    a. brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 7.1 Besluit omgevingsrecht dan wel -indien in werking is getreden- artikel 13.12, eerste lid, onder a en b en c van het Omgevingsbesluit onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, en
    b. kunnen de deelnemers de uitvoering van overige taken op het gebied van het omgevingsrecht onderbrengen bij het openbaar lichaam. Overige taken zijn in ieder geval de Omgevingswet-taken voor zover niet behorend tot de in artikel 1 genoemde basistaken, taken betreffende de Huisvestingswet, de Leegstandswet, de Algemene Plaatselijke Verordening dan wel de daarvoor in de plaats getreden regelgeving.
2. Tot de taken genoemd in het eerste lid kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die taken.
3. Het besluit van een deelnemer tot deelname aan deze regeling bevat een opgave van de taken, bedoeld in het eerste lid, onder b.
4. Over de uitvoering van de taken, bedoeld in het eerste lid onder b, kunnen afzonderlijke samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen de deelnemer die het aangaat en het openbaar lichaam.

5. In afwijking van het derde lid, is het algemeen bestuur bevoegd om op verzoek van een deelnemer de uitvoering van de taken als bedoeld in het eerste lid, onder b, bij het openbaar lichaam onder te brengen.
6. Niet eerder dan twee jaar nadat een taak als bedoeld in het eerste lid, onder b, bij het openbaar lichaam is ingebracht, kan het algemeen bestuur, op verzoek van een deelnemer, de uitvoering daarvan terug leggen bij de deelnemer.
7. Het algemeen bestuur bepaalt de voorwaarden waaronder de taken als bedoeld in het vijfde lid worden ingebracht respectievelijk van uitvoering van taken als bedoeld in het zesde lid wordt afgezien. Uitgangspunt hierbij is in elk geval dat de deelnemer die afziet van taken als bedoeld in het zesde lid, de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van het afzien van deze taken en de overige deelnemers hiervan geen financieel nadeel ondervinden.

Artikel 5 Bovenregionale en complexe taken

1. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd door het openbaar lichaam, te laten uitvoeren door andere regionale omgevingsdiensten in Gelderland die de taken aan zich hebben getrokken.
2. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die het openbaar lichaam aan zich heeft getrokken, uit te voeren voor andere omgevingsdiensten in Gelderland.
3. De taken worden uitgevoerd tegen vergoeding van de tussen de omgevingsdiensten in Gelderland overeen gekomen kosten.
4. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken worden samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen het openbaar lichaam en andere omgevingsdiensten in Gelderland.
5. Over de uitvoering van complexe taken en bovenregionale taken kunnen in daarvoor in het bijzonder aangewezen gevallen samenwerkingsovereenkomsten gesloten worden tussen het openbaar lichaam en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 6 Verzoektaken

1. Naast de taken, genoemd in artikel 4, voert het openbaar lichaam op verzoek van een deelnemer andere uitvoerende, coördinerende, adviserende en ondersteunende taken op het gebied van het omgevingsrecht uit.
2. Over de uitvoering van deze taken worden afzonderlijke samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen de rechtspersoon van de deelnemer die het aangaat en het openbaar lichaam.

Artikel 7 Bevoegdheden

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden over aan het openbaar lichaam.
2. De deelnemers beslissen ieder afzonderlijk over de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan het openbaar lichaam en stemmen dat zoveel mogelijk met elkaar af.

Artikel 8 Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Het openbaar lichaam is behoudens instemming van de deelnemers niet bevoegd tot:

a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;

d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Artikel 9 Bijdragen

1. De deelnemers dragen bij in de kosten van het openbaar lichaam naar rato van de bij het openbaar lichaam ondergebrachte taken als bedoeld in de artikelen 4 en 5, met dien verstande dat de jaarlijkse bijdrage bestaat uit:
   a. de kosten voor de ingebrachte formatie, inclusief de kosten voor de overhead, behorend bij de ingebrachte taken,
   b. de budgetten voor inhuur, uitbesteding en materiele lasten,
   c. de vergoedingen in het kader van het Gelders Stelsel,
   d. minus de vergoedingen van andere omgevingsdiensten in Gelderland aan het openbaar lichaam.
2. Daarboven vergoedt een deelnemer de kosten voor het uitvoeren van taken als bedoeld in artikel 6.
3. Geoormerkte budgetten zijn gekoppeld aan de inbrengende deelnemer en hebben geen invloed op de bijdragen als bedoeld in het eerste lid. De deelnemer die een wijziging wil aanbrengen in de bijdrage voor inhuur, uitbesteding en materiele lasten, meldt dat in het lopende begrotingsjaar en voor de opstelling van de begroting van het komende jaar bij het algemeen bestuur.
4. De deelnemers dragen er steeds zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.
5. De deelnemers betalen de bijdrage per kwartaal vooruit, te weten vijfentwintig procent van de verschuldigde bijdrage.

HOOFDSTUK 3 ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 10 Samenstelling en stemverhouding

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 13 leden, waaronder de voorzitter.
2. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een lid en een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Een lid of plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur kan niet tevens medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het openbaar lichaam.
3. Bij een stemming wordt gestemd en besloten op basis van de principes ‘elk lid één stem’ en ‘gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen’.
4. In afwijking van het derde lid is voor besluiten gericht op de vaststelling van de begroting, de jaarrekening en de bestemming van de reserves in plaats van een gewone meerderheid een meerderheid van ten minste tweederde van de uitgebrachte stemmen nodig om een besluit tot stand te brengen.
5. Voor de totstandkoming van besluiten tot vaststelling van een uittredingsovereenkomst en, bij opheffing van deze regeling, het liquidatieplan is unanimiteit van stemmen vereist.
6. Indien 3 leden van het algemeen bestuur van opvatting zijn dat een besluit als bedoeld in het derde lid tot ongewenste en onrechtvaardige gevolgen leidt voor de deelnemers die zij vertegenwoordigen, kunnen zij een herstemming aanvragen.
7. Bij een herstemming geldt het principe van gewogen stemmen, waarbij de stemmen als volgt worden gewogen:

- het aantal stemmen per deelnemer wordt vastgesteld op basis van het aandeel in de begroting. Uitgangspunt is hierbij de begroting van het jaar waarin de herstemming plaatsvindt.

8. Bij de herstemming is slechts sprake van een rechtsgeldig genomen besluit als het met in achtneming van het bepaalde in het zevende lid is genomen en wordt gedragen door ten minste tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 11 Aanwijzing, schorsing en ontslag leden algemeen bestuur

1. De deelnemers wijzen de leden van het algemeen bestuur aan.
2. In geval van periodiek aftreden blijven de aftredende leden hun functie als lid van het algemeen bestuur waarnemen, totdat in hun opvolging is voorzien.
3. Als tussentijds een vacature in het algemeen bestuur ontstaat, wijst de deelnemer die het aangaat in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
4. De deelnemer die een lid heeft aangewezen dat niet langer diens vertrouwen bezit, kan dat lid schorsen of ontslaan. De schorsing of het ontslag gaat onmiddellijk in. De deelnemer vervangt het lid door een plaatsvervangend lid, totdat er een nieuw lid door de deelnemer is aangewezen.
5. Van elke aanwijzing, schorsing of ontslag geeft de deelnemer die het aangaat terstond kennis aan de voorzitter.
6. Een lid van het algemeen bestuur kan ontslag nemen. Hij stelt de voorzitter en de deelnemer die hem heeft aangewezen hiervan tijdig op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
7. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid geen lid meer is van het bestuursorgaan dat hem heeft aangewezen.
8. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing op plaatsvervangende leden.

Artikel 12 Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert zo dikwijls als het daartoe zelf besluit, als de voorzitter dat nodig oordeelt of als ten minste een vijfde van het aantal leden daarom met opgaaf van redenen verzoekt, doch ten minste twee maal per jaar.
2. In de vergadering van het algemeen bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van de leden aanwezig is.
3. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het tweede lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
4. In een vergadering als bedoeld in het derde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
5. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

Artikel 13 Bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.

3. Het algemeen bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur, tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet, maar in ieder geval met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.
4. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het dagelijks bestuur.
5. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.

HOOFDSTUK 4 DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 14 Samenstelling en stemverhouding

1. Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter uit vier andere leden.
2. De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder één stem. Ingeval de stemmen staken, is de uitgebrachte stem van de voorzitter, of, bij diens afwezigheid, van de plaatsvervangend voorzitter, beslissend.

Artikel 15 Aanwijzing, schorsing en ontslag leden dagelijks bestuur

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur aan. Het algemeen bestuur wijst daarbij ook één van deze vier leden aan als plaatsvervangend voorzitter van het dagelijks bestuur.
2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt zodra het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt of wanneer een ontslag uit het dagelijks bestuur ingaat. In geval van periodiek aftreden van de leden van het algemeen bestuur, blijven de aftredende leden van het dagelijks bestuur hun functie waarnemen, totdat het algemeen bestuur in zijn eerste vergadering in nieuwe samenstelling nieuwe leden voor het dagelijks bestuur heeft aangewezen.
3. Als tussentijds een vacature in het dagelijks bestuur ontstaat, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra in de opvolging is voorzien.
5. Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur, waaronder begrepen de voorzitter, schorsen of ontslag verlenen als dat lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.

Artikel 16 Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het dagelijks bestuur hierom verzoekt.
2. Het dagelijks bestuur stelt met inachtneming van artikel 13, vierde lid, een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen.
3. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van de leden aanwezig is.
4. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het derde lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.

5. In een vergadering als bedoeld in het vierde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
6. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar.

Artikel 17 Bevoegdheden

1. Het dagelijks bestuur is belast met en bevoegd tot het voeren van het dagelijks bestuur, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
    a. de voorbereiding van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
    b. de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur;
    c. het voorstaan van de belangen van de regeling en het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het dagelijks bestuur van belang is;
    d. het nemen van conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en alles doen wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
2. Het dagelijks bestuur is belast met het aangaan van arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht, het ontslaan en schorsen van het personeel, waaronder begrepen de directeur.
3. De arbeidsvoorwaardenregelingen voor de directeur alsmede het overige personeel van het openbaar lichaam worden door het dagelijks bestuur vastgesteld.
4. Het dagelijks bestuur bepaalt de wijze waarop de directeur bij verhindering of ontstentenis wordt vervangen.
5. Het dagelijks bestuur stelt voor de directeur een instructie vast die ten minste de taken van de directeur en de aansturing van het personeel betreft.
6. Het dagelijks bestuur is bevoegd om te besluiten tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 55a van de Wet.
7. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het voeren van rechtsgedingen namens het openbaar lichaam.

HOOFDSTUK 5 VOORZITTER

Artikel 18 Voorzitter

1. Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden de voorzitter.
2. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter vervangt bij diens verhindering of ontstentenis.
3. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in, zodra in opvolging is voorzien.
4. Als tussentijds de functie van de voorzitter vacant wordt, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuwe voorzitter aan.

Artikel 19 Bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur.
2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het algemeen en het dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

HOOFDSTUK 6 INFORMATIE EN VERANTWOORDING

Artikel 20 Openbaar lichaam ten opzichte van deelnemers

Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de deelnemers steeds kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk twee van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.

Artikel 21 Openbaar lichaam ten opzichte van andere omgevingsdiensten

Ten aanzien van de taken als bedoeld in hoofdstuk twee van deze regeling stemt het openbaar lichaam de wijze van benaming en ontsluiting van de op die taken betrekking hebbende informatie af met de informatie van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 22 Dagelijks bestuur en voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven samen en ieder afzonderlijk gevraagd en ongevraagd aan het algemeen bestuur alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven samen en ieder afzonderlijk inlichtingen aan het algemeen bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt.

Artikel 23 Informatieplicht

1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de gemeenteraden en provinciale staten gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door de gemeenteraden en provinciale staten gevoerde en te voeren bestuur nodig zijn.
2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de gemeenteraden en provinciale staten alle inlichtingen die door een of meer leden van de gemeenteraden of provinciale staten worden verlangd.

Artikel 24 Leden algemeen bestuur ten opzichte van de deelnemers

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door die deelnemer of door een of meer leden van die deelnemer worden verlangd.
2. Alvorens de gevraagde inlichtingen te verstrekken, kan het lid zich daarover laten adviseren door het dagelijks bestuur.
3. Een lid van het algemeen bestuur is de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die deelnemer aangegeven wijze.

Artikel 25 Uitbrengen van zienswijze door de raad

1. Voorafgaand aan het nemen van de in het derde lid van dit artikel genoemde besluiten door het bestuur worden de raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie Gelderland gedurende 8 weken in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren brengen. Zienswijzen dienen schriftelijk naar voren te worden gebracht.
2. Als op grond van het eerste lid zienswijzen naar voren zijn gebracht, dan stelt het dagelijks bestuur voorafgaand aan het nemen van een besluit, de raden van de deelnemende gemeenten, provinciale staten van de provincie Gelderland en, indien het een besluit van het algemeen bestuur betreft, het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
3. De raden van de deelnemende gemeenten en provinciale staten van de provincie Gelderland worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen over besluiten tot het vaststellen, wijzigen of intrekken van kaderstellende strategische en meerjarenplannen.
4. Het eerste lid is niet van toepassing op beschikkingen zoals bedoeld in artikel 1:3, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het besluit tot het vaststellen of wijzigen van de begroting en besluiten zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb.

Artikel 26 Participatie ingezetenen en belanghebbenden

De regeling voorziet niet in participatie door ingezetenen en belanghebbenden. De deelnemende gemeente- en provinciebesturen bepalen ieder voor zich of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling worden betrokken.

Artikel 27 Evaluatie

1. Deze regeling wordt eens in de vier jaar geëvalueerd.
2. De evaluatie vindt plaats in het laatste jaar van een raadsperiode.
3. Het algemeen bestuur regelt de wijze waarop de evaluatie plaatsvindt.
4. Het algemeen bestuur kan bepalen dat een aanvullende evaluatie plaatsvindt die afwijkt van de in het eerste en tweede lid genoemde termijnen."

HOOFDSTUK 7 DIRECTEUR

Artikel 28 Directeur

1. De directeur fungeert als ambtelijk secretaris voor het algemeen en het dagelijks bestuur en is als zodanig het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter behulpzaam in alles dat de hun opgedragen taken aangaat.
2. De directeur is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.
3. De directeur medeondertekent de stukken die van het algemeen en het dagelijks bestuur uitgaan.
4. De directeur is hoofd van de ambtelijke organisatie.

HOOFDSTUK 8 SAMENWERKING GELDERS STELSEL

Artikel 29 Voorzitters- en Directeurenoverleg

1. De voorzitter heeft regelmatig overleg met de voorzitters van de besturen van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.
2. De directeur heeft regelmatig overleg met de directeuren van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.
3. De overleggen hebben als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten.

HOOFDSTUK 9 FINANCIELE BEPALINGEN

Artikel 30 Administratie en controle

1. Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie en van het beheer van geldmiddelen.
2. De begroting, begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag worden ingericht overeenkomstig de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 31 Begrotingsprocedure

1. De begroting heeft betrekking op een boekjaar dat gelijk is aan een kalenderjaar.
2. Het dagelijks bestuur betrekt bij het opstellen van de ontwerpbegroting de door provinciale staten en de gemeenteraden opgestelde begrotingsrichtlijnen.
3. De ontwerpbegroting geeft tenminste inzicht in:
    a. de taken, bedoeld in de artikelen 4, 5 en 6 voor zover van toepassing;
    b. de formatie, die nodig is om deze taken uit te voeren;
    c. de kosten van de uitvoering van deze taken;
    d. de financiële bijdragen van de deelnemers aan het openbaar lichaam over het begrotingsjaar;
    e. de bijdragen van derden.
4. Onverminderd artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient voor de in dat lid bedoelde toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting.
5. De ontwerpbegroting wordt door de deelnemers algemeen verkrijgbaar gesteld.
6. Provinciale staten en de gemeenteraden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
7. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 12 weken nadat deze aan de gemeenteraden en provinciale staten is verzonden.
8. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan provinciale staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
9. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 september aan de minister.

10. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met dien verstande dat de daarin genoemde data niet gelden.
11. Een actualisatie van de begroting wordt door het algemeen bestuur vastgesteld zonder de toepassing van de procedure, genoemd in het eerste tot en met negende lid.

Artikel 32 Jaarrekening

1. De jaarrekening geeft tenminste inzicht in:
    a. de taken, bedoeld in de artikelen 4, 5 en 6 voor zover van toepassing;
    b. de formatie, die nodig was om deze taken uit te voeren;
    c. de kosten van de uitvoering van deze taken;
    d. de financiële bijdragen van de deelnemers aan het openbaar lichaam over het rekeningjaar;
    e. bijdragen van derden.
2. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk betaalde bedrag opgenomen.
3. Het dagelijks bestuur zorgt vóór 30 april van het jaar na afloop van het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft voor de toezending van de jaarrekening aan de gemeenteraden en aan provinciale staten.
4. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister.
5. De vaststelling van de jaarrekening als bedoeld in artikel 58, derde lid, van de Wet geschiedt vóór 1 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
6. Vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
7. Verrekening van het verschil tussen hetgeen op grond van artikel 10 van deze regeling is bepaald enerzijds en hetgeen op basis van de jaarrekening is verschuldigd anderzijds vindt plaats zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 33 Verdeling saldo

1. Het algemeen bestuur stelt een algemene reserve en bestemmingsreserves in om bedrijfsmatige risico's op te vangen.
2. De omvang van de reserves is gemaximeerd op 5 % van de jaarlijkse exploitatielasten. Binnen deze norm is de omvang van de algemene reserves gemaximeerd op 2,5% van de jaarlijkse exploitatiekosten. Dit geldt eveneens voor de omvang van de bestemmingsreserves.
3. Het algemeen bestuur beslist of een nadelig saldo geheel of gedeeltelijk ten laste van bestaande reserves zal worden gebracht.
4. Het algemeen bestuur beslist met inachtneming van het bepaalde in het tweede lid of een batig saldo geheel of gedeeltelijk ten gunste van bestaande reserves zal worden gebracht.
5. Het batig saldo van enig jaar, zoals vastgesteld in de jaarrekening, dat niet ten gunste van de bestaande reserves wordt gebracht, vloeit terug naar de rechtspersonen van de deelnemers in de verhouding waarin zij bijdragen aan de begroting.

HOOFDSTUK 10 ARCHIEF

Artikel 34 Zorg en beheer archief openbaar lichaam

1. Ten aanzien van de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden van het openbaar lichaam, alsmede ten aanzien van het toezicht op het beheer zijn de voorschriften van de gemeente Apeldoorn van overeenkomstige toepassing. Indien de voorschriften van de gemeente Apeldoorn wijzigen, dan worden deze wijzigingen gevolgd.
2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van het openbaar lichaam.
3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden is het Regionaal Archief Apeldoorn de archiefbewaarplaats.
4. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de zorg en het beheer als bedoeld in het eerste lid.

HOOFDSTUK 11 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 35 Toetreding

1. De deelnemers zijn bevoegd te beslissen over toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling. Het algemeen bestuur wordt in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze in te dienen.
2. Het verzoek tot toetreding wordt schriftelijk ingediend bij het dagelijks bestuur.
3. Het dagelijks bestuur beslist met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen over het verzoek tot toetreding, met inachtneming van de zienswijze van het algemeen bestuur.

Artikel 36 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer, doch niet eerder dan vijf jaar na toetreding tot deze regeling.
2. Een deelnemer die voornemens is uit te treden, maakt dit kenbaar aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zendt het voornemen onverwijld door aan de overige deelnemers.
3. Het algemeen bestuur stelt een voorstel op voor de financiële, personele en overige gevolgen van de voorgenomen uittreding. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:
    a. de uittredende deelnemer draagt de kosten die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en de overige deelnemers ondervinden geen financieel nadeel van de uittreding;
    b. als een deelnemer een verzoek tot uittreding heeft gedaan, wordt een onafhankelijk onderzoek naar de financiële, personele en overige gevolgen uitgevoerd. De kosten van dit onderzoek komen voor rekening van de deelnemer die het verzoek tot uittreding heeft gedaan;
    c. in het voorstel voor de gevolgen van de voorgenomen uittreding worden de volgende kostensoorten onderscheiden:
        - frictiekosten (eenmalige personele en materiële kosten als gevolg van het uittreden);
        - direct vervallen kosten (kosten die vervallen bij de uittreding en daaraan verbonden overname van taken);
        - op termijn te vervallen kosten (kosten die op termijn door te bezuinigen vervallen);

- schaalnadelen (kosten die niet wijzigen als gevolg van het uittreden gedurende vijf jaar na uittreding);
- aandeel in de reserves en voorzieningen.

4. De deelnemer die voornemens is uit te treden neemt op basis van het voorstel, bedoeld in het tweede lid, een definitief besluit, onverminderd het bepaalde in artikel 1, tweede tot en met vijfde lid, van de wet. De uittreding vindt plaats per 1 januari van enig kalenderjaar met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste een vol kalenderjaar
5. De gevolgen van de uittreding worden, op basis van het voorstel bedoeld in het tweede lid, vastgesteld door de deelnemers. Voor het tot stand komen van een besluit hierover is unanimiteit vereist van het algemeen bestuur.

Artikel 37 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als de deelnemers daartoe unaniem besluiten.
2. De deelnemers en het algemeen bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel aan de deelnemers.
3. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het algemeen bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast. Dit plan wordt gebaseerd op een verdeling naar rato van het aandeel van de deelnemers in de actuele begroting. Het plan bevat tevens bepalingen over wat de gevolgen zijn die de opheffing heeft voor het personeel.
4. Het dagelijks bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
5. Zo nodig blijven de organen van de regeling na het tijdstip van opheffing in functie totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK 12 KLACHTENREGELING

Artikel 38 Klachtenregeling

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht een klachtenregeling vast.
2. De Nationale ombudsman is bevoegd ter zake van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9, titel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

HOOFDSTUK 13 SLOTBEPALINGEN

Artikel 39 Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt 1 januari 2024 in werking.
2. Gedeputeerde staten van Gelderland dragen zorg voor bekendmaking van de geconsolideerde tekst in het Provinciaal blad van Gelderland.

Artikel 40 Duur van de regeling

Deze regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 41 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe.

Ondertekening

Toelichting Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Veluwe

Algemene toelichting

Aanleiding
Het Rijk, het IPO en de VNG hebben in 2009 afspraken gemaakt om de kwaliteit van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren (hierna: VTH). Onderdeel van deze afspraken was het oprichten van regionale omgevingsdiensten in 2012-2013, waarin de uitvoering van een bepaald minimum takenpakket (het basistakenpakket voor milieutaken) werd ondergebracht. Het onderbrengen van andere taken in het kader van het omgevingsrecht is daarbij als optie open gehouden. Afgesproken is toen ook dat de uitvoeringsdiensten de vorm zullen hebben van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna ook: Wgr).

In 2020-2021 zijn de gemaakte afspraken tegen het licht gehouden door de Commissie van Aartsen. Het eindrapport is zeer kritisch over het huidige VTH milieustelsel. In de kern stelt de commissie dat met het huidige stelsel tenminste 5 miljard vermijdbare milieuschade niet wordt voorkomen door de betrokken partijen, op zowel landelijk, provinciaal als gemeentelijk niveau. In het eindrapport staan tien adviezen voor verbeteringen.

Het Rijk (en partners) heeft negen van de tien adviezen overgenomen. Naar aanleiding van het rapport is een landelijk verbetertraject gestart, het Interbestuurlijk Programma (IBP) waarin alle landelijke partijen samenwerken om het VTH milieustelsel te verbeteren langs de negen overgenomen adviezen. Het Programma kent zes Pijlers waarbinnen weer diverse projecten vallen. De looptijd is twee jaar (2023-2024) en de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat spreekt ieder halfjaar over de voortgang met de betreffende Tweede Kamer commissie. Dat zegt veel over de gevoelde urgentie en gewenste ambitie.

Naast deze landelijke ontwikkelingen was al een traject gestart om de bestaande samenwerking tussen Omgevingsdienst Noord Veluwe (hierna: ODNV) en Omgevingsdienst Veluwe IJssel (hierna: OVIJ) te evalueren. Dit zijn de twee kleinste omgevingsdiensten in Nederland en vanaf de oprichting hebben de diensten samengewerkt. Bij beide omgevingsdiensten bleek dat met de huidige werkwijze in de toekomst niet meer kan worden voldaan aan de eisen die de externe ontwikkelingen en de eigen deelnemers aan hen stellen. Er is onvoldoende bezetting op de cruciale functies en er kan niet meer volledig voldaan worden aan de landelijke kwaliteitseisen.

In een breed bestuurlijk overleg in september 2021 is afgesproken om te laten onderzoeken of fusie tussen beide diensten antwoord zou kunnen geven op de situatie. Er was nadrukkelijk sprake van het nemen van regie van de bestuurders van beide diensten. Zij wilden niet de landelijke ontwikkelingen afwachten (vervolgstappen Commissie van Aartsen), maar proactief een stap zetten voor het belang van beide organisaties.

In de eerste helft van 2022 is er een onderzoeksrapport gemaakt en besproken, In de tweede helft van 2022 is dit rapport aan beide kanten bestuurlijk vastgesteld en is aan de hand van het rapport geconcludeerd dat er voldoende reden en draagvlak is om een fusietraject in te gaan. De inrichtingsfase is nu in volle gang. Eén van de belangrijkste mijlpalen is het moment dat de deelnemende colleges een positief advies geven bij deze nieuwe GR tekst en deze als zodanig voorleggen aan de raden.

De ODVeluwe wordt opgericht om beter te kunnen voldoen aan de huidige én toekomstige maatschappelijke vraagstukken en opgaven. Doel is een robuuste omgevingsdienst neerzetten, die

vanuit eigen overtuiging, visie en kracht werkt. De op te richten fusieorganisatie past uitstekend bij de landelijke eisen die nu ontwikkeld worden. De OD Veluwe streeft ernaar een robuuste omgevingsdienst te zijn, die voldoet aan de eisen die volgen uit het IBP en die kan bijdragen aan de stevige transitieopgaven waar we mee te maken hebben.

Gelderse maat
De provincie en de Gelderse gemeenten hebben in verband met de vorming van omgevingsdiensten in 2009 gekozen voor de Gelderse maat. Onderdeel daarvan is de vorming van destijds zeven omgevingsdiensten -en na deze fusie zes- waardoor de uitvoering van taken zo dicht mogelijk bij het lokaal bestuur wordt gelegd.

De omgevingsdiensten hebben onderling een taakverdeling afgesproken om enkele specialistische taken goed uit te kunnen voeren. Dit wordt het Gelderse stelsel genoemd. Het gaat om complexe taken en bovenregionale taken. In de kwaliteitscriteria is vastgelegd bij welke bedrijven vergunningverlening en handhaving complex is. Wanneer een Gelderse Omgevingsdienst onvoldoende robuust is voor de aan haar gemandateerde Vergunningverlening Handhaving en Toezicht taken (VTH) dan geldt het volgende: de Omgevingsdienst Regio Nijmegen voert de complexe vergunningverlening uit voor de hiervoor niet robuuste Omgevingsdiensten in Gelderland. De complexe handhaving voor Omgevingsdiensten die hiervoor niet robuust zijn, inclusief de werkzaamheden van bureau milieumetingen, taken met betrekking tot vuurwerk en het toezicht op de bodemsaneringen, wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst regio Arnhem. Over de breedte van de uitvoering van deze taken worden nadere inhoudelijke en financiële afspraken tussen de regio's gemaakt. De beschrijving van de wijze waarop de bovenregionale handhaving en vergunningverlening van de complexe bedrijven wordt uitgevoerd, zal worden geïnitieerd door de Omgevingsdienst regio Arnhem en de Omgevingsdienst regio Nijmegen. De gemeenten en de provincie hebben ervoor gekozen om aanvullend op het voorgaande nog een aantal bovenregionale taken in samenhang uit te voeren. Met deze onderlinge stelselafspraken wordt zowel tegemoet gekomen aan het principe van nabijheid en efficiency, als ook aan samenhang en kwaliteit van de omgevingsdiensten. Om het Gelders stelsel van zes omgevingsdiensten blijvend, op een kwalitatief goed niveau te laten functioneren is het van groot belang om duurzaam met elkaar in gesprek te zijn. De Omgevingsdienst in de Vallei voert daarover de regie en coördineert de agenda ten behoeve van dat gesprek.
De Omgevingsdienst Veluwe heeft in het bedrijfsplan de stelseltaak Portaal GO ingericht. De stelseltaak Portaal GO geeft invulling aan de onderdelen Portaal en Communicatie. Het Portaal is de spil in de contacten tussen de Gelderse Omgevingsdiensten en externe partners, met name met Openbaar Ministerie en politie op het gebied van strafrecht en coördinatie BOA inzet en BSBM. Portaal Communicatie onderhoudt en optimaliseert communicatiekanalen en middelen binnen de Gelderse Omgevingsdiensten.
Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voert namens de Gelderse Omgevingsdiensten Ketentoezicht uit. Team Ketentoezicht richt zich op het terugdringen van milieucriminaliteit. Dit programmateam is verantwoordelijk voor de analyses, de keuze van de ketens en de uitvoeringsplanning. De ketenprogramma's worden uitgevoerd in samenwerking met de overige omgevingsdiensten. In het Gelders stelsel heeft ketentoezicht prioriteit. De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) coördineert de overkoepelende HRM systemen en onderhoud hierover contact met de vakbonden.

Brzo-taken
Vanuit het Rijk is er extra aandacht voor de kwaliteit van Omgevingswet-brede vergunningverlening, toezicht en handhaving van bedrijven die vallen onder het Besluit risico zware ongevallen (Brzo). Dit zijn bedrijven die bijvoorbeeld werken met gevaarlijke stoffen of chemische processen. In Gelderland werken de gemeenten en de provincie al vanaf 2007 samen bij de uitvoering van de handhaving van Brzo-taken. In 2009 is de samenwerking uitgebreid met Flevoland, Overijssel en Utrecht.

Vanaf 2013 zijn voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving landelijk zes omgevingsdiensten belast met vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) bij deze risicovolle ondernemingen. Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) voert deze taken uit voor de provincies Gelderland en Overijssel.

Artikelsgewijze toelichting

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsomschrijvingen
Hier worden begripsbepalingen toegelicht.

Artikel 2. Openbaar lichaam
Met toepassing van artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is een openbaar lichaam ingesteld. Ter uitvoering van artikel 10, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is de vestigingsplaats Apeldoorn vastgelegd. Het betreft hier de statutaire vestigingsplaats. Die moet worden onderscheiden van de feitelijke plaats waar het openbaar lichaam zijn taken uitvoert. Die plaats kan verschillen van de statutaire vestigingsplaats. De regeling verzet zich er bovendien niet tegen dat de taken op meerdere plaatsen worden uitgeoefend.

HOOFDSTUK 2 BELANG, TAKEN, BEVOEGDHEDEN EN BIJDRAGEN

Artikel 3. Belang
Ter uitvoering van artikel 10, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt hier het belang vermeld ter behartiging waarvan het openbaar lichaam is ingesteld. Het begrip omgevingsrecht is in deze omschrijving ruim bedoeld en omvat op grond daarvan niet alleen het milieurecht, maar ook bouwrecht, ruimtelijke ordeningsrecht, natuurbeschermingsrecht en dergelijke. Vanwege het belang van alle deelnemers bij een goed werkend Gelders stelsel, in verband waarmee er relaties ontstaan tussen het openbaar lichaam en andere omgevingsdiensten bijvoorbeeld op het punt van complexe of bovenregionale taken, wordt onder de belangen van de deelnemers tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 4. Basistaken en overige taken
De bestuurlijke eis van het Rijk is dat de uitvoering van ten minste de taken zoals opgenomen in het basistakenpakket worden belegd bij een omgevingsdienst. Artikel 4 komt aan die eis tegemoet door te bepalen dat de deelnemers ter behartiging van het belang genoemd in artikel 3 de uitvoering van de basistaken onderbrengen bij het openbaar lichaam. Naast de basistaken kunnen de deelnemers bij het treffen van de regeling de uitoefening van overige taken in het omgevingsrecht aan de omgevingsdienst overlaten. Het tweede lid bepaalt dat tot de in het eerste lid genoemde taken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken. Daarbij kan worden gedacht aan interne advisering, documentondersteuning et cetera. De omschrijving is zo gekozen dat een ruime categorie van werkzaamheden daaronder kan worden verstaan, waaronder bijvoorbeeld ook het heffen van leges. Door de formulering wordt bovendien duidelijk dat er geen verplichting bestaat om dergelijke taken onder te brengen bij de omgevingsdienst.
Ingevolge het derde lid bevat het besluit van een deelnemer tot het treffen van de regeling een opgave van de bij de omgevingsdienst ondergebrachte overige taken. Zowel het toevoegen van taken als het terugnemen van taken vergt een wijziging van de regeling, in verband waarmee ook de bijdrage van de deelnemers, de stemverhoudingen en andere zaken in de regeling opnieuw kunnen worden bezien. Een en ander is de uitwerking van bestuurlijke afspraken daaromtrent. Met betrekking tot zowel de basistaken als de overige taken worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten tussen de omgevingsdienst en de betrokken deelnemer.
Er kunnen tussen de omgevingsdienst en een deelnemer op basis van het vierde lid overeenkomsten

(dienstverleningsovereenkomsten) worden gesloten. Die bevatten nadere afspraken over de uitoefening van de taken die krachtens de regeling bij de omgevingsdienst is ondergebracht. Afspraken kunnen onder meer worden gemaakt over de omvang en de kwaliteit van de taakuitoefening.

Artikel 5. Bovenregionale en complexe taken
Dit artikel geeft een regeling voor de complexe taken die niet robuust door de omgevingsdienst kunnen worden uitgevoerd, alsmede de bovenregionale taken. Die begrippen zijn omschreven in artikel 1. Ten aanzien van deze taken is bestuurlijk de volgende verdeling tussen de diverse omgevingsdiensten afgesproken:

1. Ten aanzien van complexe vergunningverleningstaken die in geen enkele regio robuust kunnen worden uitgevoerd, met inbegrip van de taken ter uitvoering van het Besluit Risico's Zware Ongevallen, is de omgevingsdienst regio Nijmegen de uitvoerder.
2. Het toezicht in het kader van het Besluit Risico's Zware Ongevallen wordt uitgevoerd door de omgevingsdienst regio Nijmegen.
3. De complexe bestuursrechtelijke handhavingstaken worden uitgevoerd door de uitvoeringsdienst regio Arnhem, tenzij die taken in een regio robuust belegd kunnen worden. In dat geval worden die taken door de betreffende omgevingsdienst uitgevoerd.
4. De bestuursrechtelijke handhavingstaken in het kader van de Wet bodembescherming wordt vooralsnog uitgevoerd door de uitvoeringsdienst regio Arnhem.
5. De provinciale meetploeg wordt ondergebracht bij de uitvoeringsdienst regio Arnhem.
6. De coördinatie op de kwaliteit van de taakuitoefening en de coördinatie op de samenwerking tussen de omgevingsdiensten binnen het Gelderse stelsel worden uitgevoerd door de uitvoeringsdienst regio De Vallei.
7. Het portaal voor externe (kennis)partners is in combinatie met het kenniscentrum belegd bij de omgevingsdienst Veluwe.
8. Het gezamenlijke programma Ketentoezicht is belegd bij de omgevingsdienst Rivierenland.

Het uitgangspunt is dat de bevoegdheid om deze taken uit te voeren bij de betreffende gemeente of bij de provincie blijft. Daarmee blijft de in het gebied werkzame omgevingsdienst het aanspreekpunt, maar de feitelijke taakuitoefening geschiedt door een andere omgevingsdienst. Over de exacte uitvoering van de complexe en bovenregionale taken zijn nadere inhoudelijke en financiële afspraken gemaakt. De vergoeding voor de uitvoering van die taken wordt in overleg tussen alle Gelderse omgevingsdiensten vastgesteld. Er is enerzijds een verplichting van de betreffende omgevingsdienst om taken uit te voeren, en anderzijds een verplichting van de betreffende dienst om taken te laten uitvoeren. Dat systeem geldt ten aanzien van alle complexe en bovenregionale taken, voor zover die bij de inwerkingtreding van de regeling niet robuust werden uitgevoerd. Het alsnog robuust worden van de omgevingsdienst op eerder niet robuuste taken leidt er derhalve toe dat de regelingen (van de vragende omgevingsdienst en van de leverende omgevingsdienst) op termijn mogelijk aangepast zullen worden. Daarbij zullen ook de gevolgen voor het personeel en andere gevolgen worden betrokken.

Er bestaan groepen vergunningplichtige inrichtingen onder categorie 4.2 of hoger, die alleen voor het aspect geluid als complex worden aangemerkt, bijvoorbeeld scheepswerven. Het geluidsaspect is een specialisme waarop alle omgevingsdiensten in Gelderland robuust zijn. Doel van dit artikel is borging van kwaliteit. Als een bedrijf alleen ten aanzien van het aspect geluid als complex is aangemerkt, kan ook de lokale omgevingsdienst die kwaliteit leveren. Zo'n bedrijf wordt weliswaar als complex aangemerkt, maar de vergunningverlening kan door een lokale omgevingsdienst plaatsvinden, omdat ook de lokale omgevingsdienst de taak kan uitvoeren in overeenstemming met de kwaliteitscriteria.
In het geval dat een bedrijf vanwege andere of meerdere specialismen als complex wordt aangemerkt, dan blijft de stelselafspraak van toepassing en levert de omgevingsdienst regio Nijmegen voor het gehele milieudeel van een vergunningaanvraag bindend integraal advies (inclusief geluidsaspect).

In toelichting op artikel 5, vijfde lid, nog het volgende. In Gelderland en Overijssel wordt samengewerkt in het kader van het Besluit risico's zware ongevallen. Artikel 5, lid vijf, maakt het mogelijk dat

samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten met bevoegde organen in Overijssel, die het mogelijk maken dat voor de taakuitvoering in Overijssel gebruik wordt gemaakt van de kennis en capaciteit binnen de Gelderse omgevingsdiensten.

Artikel 6. Verzoektaken
Naast het uitvoeren van de basistaken en overige taken als bedoeld in artikel 4 kan de omgevingsdienst incidenteel andere taken uitvoeren op verzoek van een deelnemer. De taken en afspraken daaromtrent worden in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Het gaat om incidentele taken, derhalve niet om structurele taken. Voor het beleggen van structurele taken bij de omgevingsdienst is immers met het oog op artikel 4 een wijziging van de regeling vereist.

Artikel 7. Bevoegdheden
De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft in artikel 10 voor dat een regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld, aangeeft welke bevoegdheden aan het bestuur van het openbaar lichaam worden overgedragen. Het is een uitgangspunt van de deelnemers om aan de omgevingsdienst geen bevoegdheden over te dragen. Dat is vastgelegd in het eerste lid. Dat neemt niet weg dat het doelmatig kan zijn om aan (een functionaris van) de omgevingsdienst vertegenwoordigingsbevoegdheid te verlenen met betrekking tot de bevoegdheden van de deelnemers. Daarbij kan het gaan om mandaat (voor publiekrechtelijke bevoegdheden), volmacht (voor privaatrechtelijke bevoegdheden) en machtiging (voor feitelijke handelingen). In het tweede lid is bepaald dat het aan de deelnemers is om daarover te beslissen. Het gaat daarbij voor de goede orde om vertegenwoordiging, niet om het overdragen van enige bevoegdheid. Een krachtens mandaat genomen besluit, als voorbeeld, geldt immers als een besluit van de mandaatgever. Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt ernaar gestreefd om te komen tot één gemeenschappelijk mandaat, zodat binnen de gemeenschappelijke regeling effectief gewerkt kan worden.

Artikel 8. Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden
Het openbaar lichaam is krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen een rechtspersoon en uit dien hoofde bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen. De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt in artikel 55 dat bij de regeling beperkingen kunnen worden aangebracht in de bevoegdheden die het openbaar lichaam van rechtswege bezit om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen. Artikel 8 bevat dergelijke beperkingen. Daarbij is ervoor gekozen om de deelnemers de mogelijkheid te geven toestemming te verlenen voor privaatrechtelijke rechtshandelingen die op grond van de regeling anders niet zijn toegestaan. De formulering is zo gekozen dat duidelijk is dat alle deelnemers met een (op grond van de regeling niet toegestane) rechtshandeling moeten instemmen. Onder e is bepaald dat het openbaar lichaam niet bevoegd is voor commerciële dienstverlening aan private partijen. De achtergrond daarvan is om te voorkomen dat de omgevingsdienst met inzet van publieke middelen marktverstorend werkt. De deelnemers zijn van opvatting dat de overheid, ook ingeval van samenwerking in een gemeenschappelijke regeling, zich daarvan zou moeten onthouden.

Artikel 9. Bijdragen
De begroting wordt omgeslagen over de deelnemers in de verhouding waarin zij structurele taken als bedoeld in de artikelen 4 en 5 bij de omgevingsdienst hebben ondergebracht. Indien sprake is van verzoektaken als bedoeld in artikel 6, worden de kosten daarvan bij de betreffende deelnemer in rekening gebracht met toepassing van het tweede lid.

Het derde lid heeft betrekking op geoormerkte budgetten die een deelnemer inbrengt om de kosten te dekken van inhuur, uitbesteding of materiële lasten specifiek ten behoeve van die deelnemer. Deze geoormerkte budgetten staan los van de verdeelsleutel die in het eerste lid is vastgelegd.

Het vierde lid heeft als achtergrond dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling verplicht zijn een daarbij opgericht openbaar lichaam van middelen te voorzien waardoor het de taken waartoe het is opgericht naar behoren kan vervullen. Daartoe behoren ook de financiële verplichtingen die het openbaar lichaam ter uitvoering van die taken is aangegaan. Daarnaast behoren tot de verplichte uitgaven van een openbaar lichaam evenals voor waterschappen de aflossing van schulden en renten en andere opeisbare schulden. Dat is bevestigd in de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Circulaire van 8 juli 1999). Het zesde lid geeft zodoende een algemeen geldende rechtsplicht weer voor deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling die de positie van derden jegens de omgevingsdienst beschermt. Het derde lid is bovendien noodzakelijk om in voorkomend geval tegen aanvaardbare tarieven geldleningen aan te kunnen gaan. Het heeft geen betekenis voor de verdeling van de kosten tussen de deelnemers. Daarvoor geldt de verhouding van het eerste lid.

HOOFDSTUK 3 ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 10. Samenstelling en stemverhouding (algemeen bestuur)

Met toepassing van artikel 13 van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden de leden van het algemeen bestuur door en uit de deelnemende colleges (van burgemeester en wethouders, en Gedeputeerde Staten) aangewezen. Verder schrijft artikel 13 van die wet voor dat de regeling het aantal leden van het algemeen bestuur bepaalt dat door de deelnemers wordt aangewezen. Het eerste en het tweede lid voorzien daarin door het aantal leden van het algemeen bestuur te vermelden, alsmede te bepalen dat elke deelnemer een lid in het algemeen bestuur benoemt. De aanwijzing van plaatsvervangende leden op grond van het tweede lid voorziet in de behoefte van alle deelnemers, gezien de bevoegdheden van het algemeen bestuur, om vertegenwoordigd te zijn in het algemeen bestuur als een lid verhinderd is.

De stemverhouding als vastgelegd in het derde tot met het achtste lid weerspiegelt de bestuurlijke afspraken die ter zake zijn gemaakt. Het principe van gewogen stemmen houdt in dat in plaats van het uitgangspunt “elk lid één stem” het aantal stemmen per deelnemer wordt vastgesteld op basis van het aandeel in de begroting van het jaar waarin herstemming plaatsvindt. Geen enkele deelnemer heeft een aandeel van meer dan (grofweg) één derde van de begroting. Hierdoor kan geen enkele deelnemer “alleen” beslissen; er is altijd samenwerking met meerdere deelnemers nodig.

Artikel 11. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden algemeen bestuur

Het algemeen bestuur is het hoogste orgaan van het openbaar lichaam. In het algemeen bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd. Het is de verantwoordelijkheid van de deelnemers om te zorgen voor het aanwijzen van de leden van het algemeen bestuur volgens het eerste en het derde lid.

Met toepassing van artikel 13 in verbinding met artikel 52, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, worden de leden van het algemeen bestuur door en uit de deelnemende colleges (van burgemeester en wethouders en Gedeputeerde Staten) aangewezen.

Ingevolge artikel 13, tweede lid, in verbinding met artikel 52, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen eindigt het lidmaatschap van het algemeen bestuur van rechtswege, zodra men ophoudt wethouder dan wel gedeputeerde te zijn in het betreffende deelnemende college. Het tweede lid voorziet erin dat zolang na een collegewisseling geen nieuw lid is aangewezen, de voormalige wethouder dan wel gedeputeerde zijn functie als lid van het algemeen bestuur waarneemt.

Op grond van artikel 16, vierde lid, in verbinding met artikel 52, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, is in het vierde lid opgenomen dat een deelnemer een lid dat hij in het algemeen bestuur heeft aangewezen, kan ontslaan indien dat lid het vertrouwen van de deelnemer niet langer bezit. In het zesde lid is bepaald dat een lid van het algemeen bestuur ontslag kan nemen. In dat geval is het aan de deelnemer om met toepassing van het derde lid te voorzien in opvolging.

Artikel 12, Werkwijze (Algemeen Bestuur)
Het eerste lid regelt in welke gevallen de voorzitter een vergadering van het algemeen bestuur uitschrijft. Het wettelijk minimum van het aantal vergaderingen van het algemeen bestuur is vastgesteld op twee maal per jaar. Het tweede lid bevat het quorum voor beraadslaging in en besluitvorming door het algemeen bestuur. Het kan voorkomen, bijvoorbeeld in vakantieperiodes, dat het quorum niet wordt gehaald terwijl een besluit van het algemeen bestuur geen uitstel duldt. Het derde lid voorziet daarin door een nieuwe vergadering mogelijk te maken waarbij de quorumeis niet geldt. De situatie dat het quorum niet wordt gehaald, zal zich alleen bij hoge uitzondering voordoen.
Indien in de nieuwe vergadering onderwerpen aan de orde komen die niet waren geagendeerd voor de vergadering waarvoor het quorum niet werd gehaald, is besluitvorming daarover alleen mogelijk indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
Het vijfde lid verplicht het algemeen bestuur tot het vaststellen van een reglement van orde.

Artikel 13. Bevoegdheden (Algemeen Bestuur)
Met de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen van 1 januari 2015 zijn meer bevoegdheden toegewezen aan het dagelijks bestuur in plaats van het algemeen bestuur en is de organisatie van een gemeenschappelijke regeling meer in overeenstemming gebracht met het dualisme dat al is ingevoerd bij de gemeenten en provincies.
Dit artikel betreft de bevoegdheden van het algemeen bestuur. De belangrijkste bevoegdheden zijn voor de duidelijkheid benoemd, waaronder het vaststellen van de begroting en de jaarrekening, het benoemen van de directeur en het vaststellen van regelingen (verordeningen). Ook de bevoegdheid om te besluiten tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen behoort aan het algemeen bestuur. Een dergelijk besluit mag alleen genomen worden ten behoeve van de belangen die de omgevingsdienst behartigt. De bevoegdheid ligt conform de wet bij het algemeen bestuur. In dat bestuur zijn in beginsel alle deelnemers vertegenwoordigd. Zij zijn dan ook allen betrokken bij de besluitvorming. Het besluit mag niet eerder worden genomen dan nadat de raden en staten in gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen te uiten over het ontwerpbesluit.

HOOFDSTUK 4 DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 14. Samenstelling en stemverhouding
Behoeft geen toelichting.

Artikel 15. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden dagelijks bestuur
De Wet gemeenschappelijke regelingen kent als hoofdregel dat het dagelijks bestuur naast de voorzitter bestaat uit twee of meer andere leden die door en uit het algemeen bestuur worden aangewezen, met inachtneming van hetgeen in de regeling is bepaald. Het eerste lid voorziet in een spoedige aanwijzing van de leden na de inwerkingtreding van de regeling.

Bij gemeenteraadsverkiezingen kan een vacuüm ontstaan. Voor leden van het algemeen bestuur die vanuit hun functie als wethouder in het algemeen bestuur plaatsnemen, geldt dat hun lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt, wanneer hun wethouderschap eindigt. Het moment van eindigen van het wethouderschap ligt alleen op een ander moment dan bij raadsleden. Uit de Gemeentewet volgt dat na een gemeenteraadsverkiezing alle zittende wethouders aftreden op het moment dat de nieuwe gemeenteraad ten minste de helft van het benodigd aantal wethouders heeft benoemd en deze benoemingen zijn aangenomen. De (her)benoeming van de nieuwe wethouders door de nieuwe gemeenteraad gebeurt veelal in één keer voor alle wethouders uit een college tegelijkertijd, maar dit hoeft niet. Totdat de wethouders zijn (her)benoemd, kan het lidmaatschap van het algemeen bestuur niet worden ingevuld. Er ontstaat dan dus een leemte. Een algemeen bestuur met wethouders is pas voor het eerst in nieuwe samenstelling voltallig bijeen, wanneer alle deelnemende gemeenten hun nieuwe

colleges benoemd hebben. Dit hoeft niet voor alle gemeenten gelijktijdig en even vlot te verlopen. Dit wordt praktisch opgelost door in het tweede lid te bepalen dat de leden van het algemeen bestuur hun functie blijven vervullen, totdat in hun opvolging is voorzien.
Naast de twaalf gemeenten is ook de provincie deelnemer aan deze gemeenschappelijke regeling. De Provinciewet bevat eenzelfde regeling als de Gemeentewet. Deze bepaling is dus ook van toepassing in geval van periodiek aftreden van een gedeputeerde die het college van gedeputeerde staten vertegenwoordigt in het dagelijks bestuur.

Artikel 16 Werkwijze (Dagelijks Bestuur)
Behoeft geen toelichting.

Artikel 17 Bevoegdheden (Dagelijks Bestuur)
De bevoegdheden van het dagelijks bestuur volgen uit de Wet en zijn hier opgenomen ten behoeve van de volledigheid en duidelijkheid van deze regeling.

Artikel 18 Voorzitter
Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is de voorzitter niet alleen voorzitter van het algemeen bestuur, maar ook van het dagelijks bestuur. Die beide voorzittersfuncties zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Besluiten over de voorzitter (bijvoorbeeld het intrekken van een aanwijzing tot voorzitter of het benoemen van een nieuwe voorzitter) worden door het algemeen bestuur genomen.
De plaatsvervangend voorzitter die op grond van het tweede lid wordt aangewezen, is plaatsvervangend ten aanzien van alle bevoegdheden, dus ook ten aanzien van het voorzitterschap van het dagelijks bestuur en de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van het openbaar lichaam in en buiten rechte.

Artikel 19 Bevoegdheden (Voorzitter)
Behoeft geen toelichting.

HOOFDSTUK 6 INFORMATIE EN VERANTWOORDING

Artikel 20 Openbaar lichaam ten opzichte van deelnemers
Behoeft geen toelichting.

Artikel 21 Openbaar lichaam ten opzichte van andere omgevingsdiensten
Behoeft geen toelichting.

Artikelen 22, 23 en 24
Ter uitvoering van de artikelen 16 tot en met 19 in verbinding met artikel 52, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen houdt de regeling bepalingen in over informatie en verantwoording van het bestuur van het openbaar lichaam aan de deelnemers (met inbegrip van de gemeenteraden en Provinciale Staten). Artikel 23 regelt de actieve informatieplicht, zoals bedoeld in de Wet.

Artikel 25 Uitbrengen van zienswijze door de raad
Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 is de verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over besluiten van een bij gemeenschappelijke regeling opgericht samenwerkingsverband, waarop door het bestuur van de regeling een zienswijze aan de raden en provinciale staten wordt gevraagd. Hiermee wordt bereikt dat gemeenteraden en provinciale staten hun opvatting

kenbaar kunnen maken over bepaalde voorgenomen besluiten voordat het besluit is genomen. Artikel 25 voorziet in deze nieuwe zienswijzeprocedure voor gemeenteraden over besluiten van de gemeenschappelijke regeling op grond van artikel 10 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het bestuur van de Omgevingsdienst kan besluiten om af te wijken van de ingebrachte zienswijzen.

Gekozen is voor een zienswijzetermijn van 8 weken, omdat de raden in beginsel maandelijks bij elkaar komen. Als een langere termijn wordt gehanteerd, zal dit tot een te lange zienswijzeperiode leiden, terwijl een kortere periode het voor de raden lastig maakt om tijdig een zienswijze in de raad te kunnen bespreken en de zienswijze in te kunnen dienen.

Daarnaast is gekozen om de zienswijzemogelijkheid open te stellen voor een aantal specifieke besluiten (zoals kaderstellende strategische en meerjarenplannen), omdat deze plannen in een vroeg stadium bepalen waar de gemeenschappelijke regeling naartoe beweegt en inspraak juist in dat vroege stadium bij kan dragen aan meer betrokkenheid bij en draagvlak voor de keuzes die door de gemeenschappelijke regeling worden gemaakt. De zienswijzemogelijkheid wordt expliciet uitgezonderd voor het vaststellen en wijzigen van de begroting en besluiten waarop afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is, omdat artikel 10, vijfde lid, van de Wgr dat bepaalt. Deze laatstgenoemde besluiten hebben namelijk hun eigen inspraakmogelijkheden en procedures.

Artikel 26 Participatie ingezetenen en belanghebbenden
Artikel 10, zevende lid, van de Wgr bepaalt dat in de gemeenschappelijke regeling moet worden vastgelegd hoe ingezetenen en belanghebbenden worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van de regeling. Er is voor gekozen om participatie voor ingezetenen en belanghebbenden niet in de regeling vast te leggen. Participatie kan desgewenst door de gemeenteraden en provinciale staten zelf worden vormgegeven door bijvoorbeeld ingezetenen en belanghebbenden mee te laten denken over onderwerpen waarover zij een zienswijze kunnen uitbrengen. Op die manier kunnen de deelnemers zelf bepalen of, en zo ja, op welke manier zij ingezetenen en belanghebbenden in de gelegenheid willen stellen om mee te denken over besluitvorming die in de regeling plaatsvindt.

Artikel 27 Evaluatie
Bij de evaluatie wordt standaard voor de meest lichte vorm gekozen, die wordt voorgesteld in de Wet. Deelnemers hebben de mogelijkheid dit in overleg anders in te vullen.

HOOFDSTUK 7 DIRECTEUR

Artikel 28 Directeur
Behoeft geen toelichting.

HOOFDSTUK 8 SAMENWERKING GELDERS STELSEL

Artikel 29 Voorzitters- en directeurenoverleg
Om op bestuurlijk niveau de samenwerking tussen de Gelderse omgevingsdiensten te waarborgen, is ter uitvoering van het Gelderse stelsel in de regeling (en de overige gemeenschappelijke regelingen waarbij een omgevingsdienst in Gelderland is ingesteld) voorzien in een overleg tussen de voorzitters, alsmede in een overleg tussen de directeuren.

HOOFDSTUK 9 FINANCIELE BEPALINGEN

Artikel 30 Administratie en controle
Behoeft geen toelichting.

Artikel 31 Begrotingsprocedure
Beperkte wijzigingen binnen de begroting die niet leiden tot een wijziging van de bedragen van de deelnemers, kunnen door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld zonder de brede procedure van zienswijzen.

Artikel 32 Jaarrekening
Behoeft geen toelichting.

Artikel 33 Verdeling saldo
Er ligt op grond van het eerste lid een verplichting om een beperkte reserve op te bouwen en aan te houden voor het opvangen van financiële schommelingen. Indien er in de jaarrekening sprake is van een nadelig saldo, beslist het algemeen bestuur op grond van het tweede en het derde lid. Er is gekozen voor een verdeling naar rato van de stemverhouding en niet op basis van exploitatie, omdat de exploitatie in de tijd gezien te veel kan fluctueren. Stemverhouding geeft een meer stabiele situatie.

HOOFDSTUK 10 ARCHIEF

Artikel 34 Zorg en beheer archief openbaar lichaam
Op grond van artikel 40 van de Archiefwet houdt een regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen een voorziening in omtrent de zorg voor de archiefbescheiden van bij die regeling ingestelde openbare lichamen. Hieraan wordt invulling gegeven door opneming in de regeling van artikel 32.

HOOFDSTUK 11 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Op grond van artikel 9 in verbinding met artikel 52, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen houdt een regeling die voor onbepaalde tijd wordt getroffen bepalingen in over wijziging, opheffing, toetreding en uittreding. De regeling voorziet daarin in hoofdstuk11.

Artikel 35 Toetreding
Zie ook art. 51 van de Wet.

Artikel 36 Uittreding
Besluit een deelnemer uit te treden, dan regelt dit artikel de gevolgen van de uittreding. Uitgangspunt hierbij is dat de niet uittredende deelnemers financieel niet worden benadeeld.

Artikel 37 Wijziging en opheffing
Het wijzigen van de regeling is onder andere aan de orde als een deelnemer extra structurele taken als bedoeld in artikel 5 bij de omgevingsdienst wil onderbrengen. Een deelnemer kan op grond van het tweede lid daarom zelf verzoeken aan de deelnemers, dan wel kan daarom door het algemeen bestuur worden verzocht. Gaat het om opheffing van de regeling, dan zijn het vooral de personele en financiële gevolgen die geregeld moeten worden. Dat geschiedt op grond van het derde lid in een liquidatieplan. Afhankelijk van de specifieke situatie kan dat plan bepalingen inhouden over het overnemen van personeel door deelnemers.

HOOFDSTUK 12 KLACHTENREGELING

Artikel 38 Klachtenregeling
De behandeling van klachten als bedoeld in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht kent twee fasen: de interne fase en de externe fase. Artikel 36 houdt de verplichting in om voor de interne fase een verordening vast te stellen, waartoe het algemeen bestuur bevoegd is. Voor de tweede fase geldt dat de Nationale ombudsman bevoegd is, tenzij het algemeen bestuur een andere klachtadviesinstantie aanwijst.

HOOFDSTUK 13 SLOTBEPALINGEN

Artikel 39 Inwerkingtreding
Vaststellingbesluiten tot het wijzigen van de GR ODVeluwe dienen op grond van artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door alle deelnemers bekend gemaakt te worden in de eigen gemeente/provincie. Daarnaast wordt één deelnemer (provincie Gelderland) verantwoordelijk gemaakt voor de bekendmaking van de gemeenschappelijke regeling zelf. De regeling dient door kennisgeving van de inhoud in het provincieblad bekend te worden gemaakt om in werking te kunnen treden. Het openbaar lichaam draagt zorg voor verwerking van de gegevens in het daartoe bestemde register (artikel 26 lid 2 juncto artikel 52, eerste lid, onder k, van de Wet).

Artikel 40 Duur van de regeling
Behoeft geen toelichting

Artikel 41 Citeertitel
Behoeft geen toelichting

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) – verzoek toestemming raad

Datum	3 oktober 2023	Behandelaar:	W. Rouffaer
		E-mailadres:	willemien.rouffaer@elburg.nl
Portefeuillehouder	Henk Wessel	Zaaknummer:	311991
		Bijlagen:	1

Te nemen besluit:

1. Kennis te nemen van de tekst van de voorgenomen Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe

2. Aan het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe aan te gaan met ingangsdatum van 1 januari 2024 en tegelijkertijd de huidige Gemeenschappelijke Regeling ODNV/OVIJ in te trekken.

Inleiding

Sinds de oprichting van regionale omgevingsdiensten in 2012/2013 werken Omgevingsdienst Noord-Veluwe (hierna: ODNV) en Omgevingsdienst Veluwe IJssel (hierna: OVIJ) samen. Over deze samenwerking is al eerder aan de hand van een onderzoeksrapport bestuurlijk geconcludeerd dat er voldoende reden en draagvlak was om te fuseren.

Ondertussen zijn de (in 2009) landelijk gemaakte afspraken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving tegen het licht gehouden door de Commissie van Aartsen. Een kritisch rapport leidde tot een landelijk verbetertraject: het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht en Handhaving (hierna: IBP). Deze ontwikkeling heeft beide omgevingsdiensten gesterkt in de eigen ambitie om te willen fuseren.

De Omgevingsdienst Veluwe (hierna: ODVeluwe) wordt opgericht om beter te kunnen voldoen aan de huidige én toekomstige maatschappelijke vraagstukken en opgaven. Doel is een robuuste omgevingsdienst neer te zetten, die vanuit eigen overtuiging, visie en kracht werkt. Een omgevingsdienst, die voldoet aan de eisen die volgen uit het IBP en die kan bijdragen aan de stevige transitieopgaven waar we mee te maken hebben.

Eerder dit jaar is aan de raad gevraagd een zienswijze kenbaar te maken over de concept Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe. De raad heeft positief gereageerd en inmiddels is bekend dat alle 13 deelnemers aan de toekomstige ODVeluwe positief hebben gereageerd.

Vervolgstap in dit proces is dat het college toestemming vraagt aan de gemeenteraad om de Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe daadwerkelijk aan te mogen gaan en de huidige regeling (ODNV) in te trekken.

Beoogd effect
Door alle deelnemers van ODNV en OVIJ één (gezamenlijke) GR ODVeluwe vast te laten stellen -met als ingangsdatum 1 januari 2024- wordt per die datum ODVeluwe opgericht.
Het oprichten van een robuuste dienst past bij de gemeentelijke doelstelling om een gezonde en veilige leefomgeving te borgen.

Argumenten

2.1 Alle deelnemers hebben positief gereageerd op de voorgenomen GR
In de periode april-juli 2023 zijn alle 13 deelnemers geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de voorgenomen fusie van ODNV & OVIJ en zijn raden en provinciale staten -overeenkomstig het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen- in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de nieuwe Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe. Alle deelnemers hebben positief gereageerd; er is veel vertrouwen uitgesproken in het proces en de toekomstige samenwerking met ODVeluwe.

Er zijn geen verzoeken gedaan tot aanpassing van de GR-tekst.

Wel is verzocht om terughoudend om te gaan met het vormen van algemene- en bestemmingsreserves.

2.2 De GR-tekst kan ongewijzigd in procedure worden gebracht
Vanuit de raden zijn geen verzoeken gedaan om de concept GR-tekst (op onderdelen) te wijzigen. Om die reden wordt de GR-tekst ODVeluwe ongewijzigd in procedure gebracht.

2.3 Volgende stap: toestemming van de raad
De GR wordt nu nogmaals aangeboden aan de raad om formeel toestemming te vragen de regeling aan te mogen gaan (en de oude op te heffen). Bij verkregen toestemming volgt het definitief besluit door het college.
De raad kan toestemming overigens enkel weigeren wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art. 1, lid 4, van de Wgr).

Kanttekeningen
2.1 Deelname Omgevingsdienst is een wettelijke verplichting
Het laten uitvoeren van de basistaken op het gebied van VTH door een omgevingsdienst is een wettelijke verplichting. Indien de gemeente niet zou kunnen instemmen met het vaststellen van de GR ODVeluwe en andere deelnemers doen dit wel, dan ontstaat de situatie dat de ODVeluwe wordt opgericht en de gemeente geen gebruik meer kan maken van de diensten van de huidige omgevingsdienst. In dat geval kan de Minister de verplichting opleggen alsnog aan te sluiten bij een omgevingsdienst.

Financiën
Kosten van fusie en dienstverlening vanaf 2024 door ODVeluwe passen binnen de kaders van de huidige reeds vastgestelde begroting ODNV. De begroting ODNV is samen met de Begrotingswijziging 2023 nr.2 ODNV en de jaarstukken behandeld in de raad van 5 juni.

Communicatie/burgerparticipatie
Het intrekken van de huidige GR-teksten ODNV en OVIJ en de nieuwe GR-tekst ODVeluwe moet worden gepubliceerd. Publicatie dient plaats te vinden door Gedeputeerde Staten op grond van artikel 52, lid 1 aanhef en onder l, juncto artikel 26 van de Wgr in combinatie met het bepaalde in de Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

Vervolg

Vaststelling Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe
Als de raad daartoe toestemming heeft verleend zal het college vervolgens bij collegebesluit instemmen met het vaststellen van de GR ODVeluwe en de huidige GR ODNV intrekken per 1 januari 2024.

Inrichtingsfase
ODVeluwe moet op een goede manier bemenst worden. Dit gebeurt via een zorgvuldig selectie- en plaatsingstraject. Een onafhankelijke commissie, bestaande uit vertegenwoordigers op bestuurlijk-, secretarissen- en medewerkersniveau heeft geadviseerd om Menno van Dam als directeur ODVeluwe aan te stellen. Het Dagelijks Bestuur van zowel ODNV als OVIJ heeft dit advies overgenomen. De plaatsing van de overige medewerkers vindt in de 2e helft van 2023 plaats.

Reserves
Het bestuur van ODVeluwe zal hiervoor jaarlijks gemotiveerd een voorstel doen in de begroting. Hierin wordt onderbouwd hoe om te gaan met de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het weerstandsvermogen. Volgens de GR-tekst mag dit maximaal 5% zijn van de exploitatie. Indien hiervan sprake is, stort ODVeluwe het positieve saldo jaarlijks terug naar de deelnemers en komt met voorstellen hoe om te gaan met een eventueel negatief saldo.

Evaluatie
In de GR-tekst ODVeluwe is opgenomen dat de gemeenschappelijke regeling elke vier jaar wordt geëvalueerd; deze evaluatie vindt plaats in het laatste jaar van een raadsperiode (art. 27 van de GR ODVeluwe).

Bijlage(n)
Bijlage 1: Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe (nog niet vastgesteld)

Wat vooraf ging:
1. I-babs dossier Raadvoorstel Zienswijze Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe
2. Begroting ODNV 2024 I-babs dossier

Achtergrondinformatie:
1. VNG Handreiking Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen

Elburg, 13 november 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023

b e s l u i t :

1) Kennis te nemen van de tekst van de voorgenomen Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe

2) Aan het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe aan te gaan met ingangsdatum van 1 januari 2024 en tegelijkertijd de huidige Gemeenschappelijke Regeling ODNV/OVIJ in te trekken.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023

de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023

b e s l u i t :

1) Aan het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe aan te gaan met ingangsdatum van 1 januari 2024 en tegelijkertijd de huidige Gemeenschappelijke Regeling ODNV/OVIJ in te trekken.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023

de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe) – verzoek toestemming raad

Datum	3 oktober 2023	Behandelaar:	W. Rouffaer
		E-mailadres:	willemien.rouffaer@elburg.nl
Portefeuillehouder	Henk Wessel	Zaaknummer:	311991
		Bijlagen:	1

Te nemen besluit:

1. Aan het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Veluwe aan te gaan met ingangsdatum van 1 januari 2024 en tegelijkertijd de huidige Gemeenschappelijke Regeling ODNV/OVIJ in te trekken.

Inleiding

Sinds de oprichting van regionale omgevingsdiensten in 2012/2013 werken Omgevingsdienst Noord-Veluwe (hierna: ODNV) en Omgevingsdienst Veluwe IJssel (hierna: OVIJ) samen. Over deze samenwerking is al eerder aan de hand van een onderzoeksrapport bestuurlijk geconcludeerd dat er voldoende reden en draagvlak was om te fuseren.

Ondertussen zijn de (in 2009) landelijk gemaakte afspraken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving tegen het licht gehouden door de Commissie van Aartsen. Een kritisch rapport leidde tot een landelijk verbetertraject: het Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht en Handhaving (hierna: IBP). Deze ontwikkeling heeft beide omgevingsdiensten gesterkt in de eigen ambitie om te willen fuseren.

De Omgevingsdienst Veluwe (hierna: ODVeluwe) wordt opgericht om beter te kunnen voldoen aan de huidige én toekomstige maatschappelijke vraagstukken en opgaven. Doel is een robuuste omgevingsdienst neer te zetten, die vanuit eigen overtuiging, visie en kracht werkt. Een omgevingsdienst, die voldoet aan de eisen die volgen uit het IBP en die kan bijdragen aan de stevige transitieopgaven waar we mee te maken hebben.

Eerder dit jaar is aan de raad gevraagd een zienswijze kenbaar te maken over de concept Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe. De raad heeft positief gereageerd en inmiddels is bekend dat alle 13 deelnemers aan de toekomstige ODVeluwe positief hebben gereageerd.

Vervolgstap in dit proces is dat het college toestemming vraagt aan de gemeenteraad om de Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe daadwerkelijk aan te mogen gaan en de huidige regeling (ODNV) in te trekken.

Beoogd effect
Door alle deelnemers van ODNV en OVIJ één (gezamenlijke) GR ODVeluwe vast te laten stellen -met als ingangsdatum 1 januari 2024- wordt per die datum ODVeluwe opgericht.
Het oprichten van een robuuste dienst past bij de gemeentelijke doelstelling om een gezonde en veilige leefomgeving te borgen.

Argumenten

1.1 Alle deelnemers hebben positief gereageerd op de voorgenomen GR
In de periode april-juli 2023 zijn alle 13 deelnemers geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de voorgenomen fusie van ODNV & OVIJ en zijn raden en provinciale staten -overeenkomstig het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen- in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de nieuwe Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe. Alle deelnemers hebben positief gereageerd; er is veel vertrouwen uitgesproken in het proces en de toekomstige samenwerking met ODVeluwe.

Er zijn geen verzoeken gedaan tot aanpassing van de GR-tekst.

Wel is verzocht om terughoudend om te gaan met het vormen van algemene- en bestemmingsreserves.

2.2 De GR-tekst kan ongewijzigd in procedure worden gebracht
Vanuit de raden zijn geen verzoeken gedaan om de concept GR-tekst (op onderdelen) te wijzigen. Om die reden wordt de GR-tekst ODVeluwe ongewijzigd in procedure gebracht.

2.3 Volgende stap: toestemming van de raad
De GR wordt nu nogmaals aangeboden aan de raad om formeel toestemming te vragen de regeling aan te mogen gaan (en de oude op te heffen). Bij verkregen toestemming volgt het definitief besluit door het college.
De raad kan toestemming overigens enkel weigeren wegens strijd met het recht of het algemeen belang (art. 1, lid 4, van de Wgr).

Kanttekeningen
2.1 Deelname Omgevingsdienst is een wettelijke verplichting
Het laten uitvoeren van de basistaken op het gebied van VTH door een omgevingsdienst is een wettelijke verplichting. Indien de gemeente niet zou kunnen instemmen met het vaststellen van de GR ODVeluwe en andere deelnemers doen dit wel, dan ontstaat de situatie dat de ODVeluwe wordt opgericht en de gemeente geen gebruik meer kan maken van de diensten van de huidige omgevingsdienst. In dat geval kan de Minister de verplichting opleggen alsnog aan te sluiten bij een omgevingsdienst.

Financiën
Kosten van fusie en dienstverlening vanaf 2024 door ODVeluwe passen binnen de kaders van de huidige reeds vastgestelde begroting ODNV. De begroting ODNV is samen met de Begrotingswijziging 2023 nr.2 ODNV en de jaarstukken behandeld in de raad van 5 juni.

Communicatie/burgerparticipatie
Het intrekken van de huidige GR-teksten ODNV en OVIJ en de nieuwe GR-tekst ODVeluwe moet worden gepubliceerd. Publicatie dient plaats te vinden door Gedeputeerde Staten op grond van artikel 52, lid 1 aanhef en onder l, juncto artikel 26 van de Wgr in combinatie met het bepaalde in de Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe.

Vervolg

Vaststelling Gemeenschappelijke regeling ODVeluwe
Als de raad daartoe toestemming heeft verleend zal het college vervolgens bij collegebesluit instemmen met het vaststellen van de GR ODVeluwe en de huidige GR ODNV intrekken per 1 januari 2024.

Inrichtingsfase

ODVeluwe moet op een goede manier bemenst worden. Dit gebeurt via een zorgvuldig selectie- en plaatsingstraject. Een onafhankelijke commissie, bestaande uit vertegenwoordigers op bestuurlijk-, secretarissen- en medewerkersniveau heeft geadviseerd om Menno van Dam als directeur ODVeluwe aan te stellen. Het Dagelijks Bestuur van zowel ODNV als OVIJ heeft dit advies overgenomen. De plaatsing van de overige medewerkers vindt in de 2e helft van 2023 plaats.

Reserves
Het bestuur van ODVeluwe zal hiervoor jaarlijks gemotiveerd een voorstel doen in de begroting. Hierin wordt onderbouwd hoe om te gaan met de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het weerstandsvermogen. Volgens de GR-tekst mag dit maximaal 5% zijn van de exploitatie. Indien hiervan sprake is, stort ODVeluwe het positieve saldo jaarlijks terug naar de deelnemers en komt met voorstellen hoe om te gaan met een eventueel negatief saldo.

Evaluatie
In de GR-tekst ODVeluwe is opgenomen dat de gemeenschappelijke regeling elke vier jaar wordt geëvalueerd; deze evaluatie vindt plaats in het laatste jaar van een raadsperiode (art. 27 van de GR ODVeluwe).

Bijlage(n)
Bijlage 1: Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe (nog niet vastgesteld)

Wat vooraf ging:
1. I-babs dossier Raadvoorstel Zienswijze Gemeenschappelijke Regeling ODVeluwe
2. Begroting ODNV 2024 I-babs dossier

Achtergrondinformatie:
1. VNG Handreiking Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen

Elburg, 13 november 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Raadsvergadering

Dossiernummer	2302
Extern Zaak ID	0230344212
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.3
Titel	Raadsvoorstel Bestuursagenda GGD 2023-2027
Organisatieonderdeel	Domein Samen leven
Eigenaar	Maanen, Alma van

Bijlagen
A raadsvoorstel Bestuursagenda GGD NOG
1 Brief GGD NOG over bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
2 Bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
3 Concept zienswijzebrief bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG = vervallen
4 raadsbesluit bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
3 Concept zienswijzebrief bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG = aangepast

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Willem Krooneman
Zaaknummer 344212

Voorgesteld besluit

Raadsvoorstel

Onderwerp	Bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG	Behandelaar:	Alma van Maanen
Datum	3 oktober 2023	Emailadres:	alma.van.maanen@elburg.nl
Portefeuillehouder	Willem Krooneman	Zaaknummer:	344212
		Bijlagen	3

Te nemen besluit:

1. Kennis te nemen van de bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG.
2. In te stemmen met het indienen van een zienswijze over de bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG.
3. Het dagelijks bestuur van de GGD NOG hierover schriftelijk te informeren conform bijgevoegde zienswijzebrief.

Inleiding

Op 5 september 2023 hebben de gemeenteraden de concept-bestuursagenda 2023-2027 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) ontvangen, vergezeld van een begeleidende brief. In deze brief wordt de gemeenteraad uitgenodigd om zijn zienswijze te geven op de concept-bestuursagenda 2023-2027. De GGD verzoekt om de zienswijze vóór 30 november 2023 in te dienen. Het dagelijks bestuur behandelt de ingediende zienswijzen in zijn vergaderingen van december 2023 en/of januari 2024. Het algemeen bestuur GGD besluit in zijn vergadering van februari 2024 over de vaststelling van de Bestuursagenda 2023-2027. Op de schaal van de Noord-Veluwe heeft over het indienen van een zienswijze ambtelijk afstemming plaatsgevonden.

Beoogd effect

Met dit voorstel willen we bereiken dat de gemeenteraad een standpunt inneemt over de concept-bestuursagenda 2023-2027 van de GGD NOG en hiermee stuurt op de GGD NOG als organisatie.

Argumenten

1.1. De bestuursagenda 2023-2027 sluit aan bij het lokale gezondheidsbeleid.

De speerpunten in het concept zijn:

a. vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen;
b. mentale gezondheid;
c. gezonde leefstijl;
d. gezonde fysieke en sociale leefomgeving.

Deze speerpunten staan ook als thema's in de regionale nota 'Samen verder voor een gezond Noord-Veluwe 2022-2025'. Hiermee sluit de concept-bestuursagenda aan bij de subregionale en dus lokale richting.

1.2 De bestuursagenda 2023-2027 sluit aan bij de landelijke akkoorden

De speerpunten uit de bestuursagenda sluiten aan bij de landelijke akkoorden: het Integraal zorgakkoord (IZA) en het Gezond en actief leven akkoord (GALA). Deze akkoorden en de samenwerkingen van de gemeenten, zorgverzekeraars en GGD NOG zijn opgenomen in de bestuursagenda. De GGD geeft in de bestuursagenda aan dat de concrete invulling plaatsvindt in de subregionale uitvoeringsafspraken, aansluitend bij de(regio) plannen voor het IZA en GALA. De bestuursagenda schetst de grote lijnen, die in de tijd, per subregio en per netwerk waarschijnlijk een andere uitwerking krijgen. Dit biedt de GGD NOG ruimte om de gemeente(n) binnen de lokale en subregionale mogelijkheden te ondersteunen.

1.3 De GGD NOG richt zich met deze bestuursagenda vooral op haar basistaken
De wettelijke taken uitvoeren, adviseren op publieke gezondheid en zorgen voor de gezondheidsonderzoek en –monitoring zijn kerntaken van de GGD NOG. In deze bestuursagenda focust de organisatie zich daarmee op haar kracht en kerntaken. Deze taken zijn ook de belangrijkste aanvulling voor ons als gemeente.

1.4 GGD Robuust is opgenomen in de bestuursagenda
In 2021 rondde het bestuur van de GGD NOG een takendiscussie af die richting gaf aan het werken aan een robuuste GGD. De aandachtspunten voor GGD Robuust zijn opgenomen en daarmee verankerd in deze bestuursagenda.

1.5 De Bestuursagenda 2023-2027 vraagt geen extra financiële middelen van de gemeente
De Bestuursagenda gaat over de richting van de inzet van de GGD NOG binnen de bestaande begroting. Dit betekent dat er geen financiële vraag bij de gemeente is neergelegd.

2.1 De concept-bestuursagenda 2023-2027 moet nog geconcretiseerd worden
De GGD NOG sluit aan bij de regionale nota 'Samen verder voor een gezond Noord-Veluwe 2022-2025' en de landelijke akkoorden. De vertaling van de bestuursagenda 2023-2027 naar concrete afspraken en acties moet nog plaatsvinden. De GGD geeft aan dat de concrete acties volgen in de GGD-productencatalogus (in ontwikkeling), de programmabegroting en de subregionale uitvoeringsafspraken. De GGD sluit aan bij de plannen die de gemeenten opstellen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA).

Dit sluit goed aan bij de wens van de gemeenten op de Noord-Veluwe om de samenwerking met de GGD meer invulling te geven op het niveau van Noord-Veluwe in plaats van op het niveau van Noord- en Oost-Gelderland.

Deze vertaling is ook van groot belang omdat de bestuursagenda in de huidige vorm een tamelijk abstract stuk is. Binnen de Noord-Veluwe bestaat de wens om als gemeenten meer grip te krijgen op de GGD en de positie van de raden te versterken. Daarvoor is het belangrijk dat de uitvoering van de speerpunten uit de Bestuursagenda goed gemonitord kan worden. Aan de gemeenteraden van de Noord-Veluwe wordt daarom voorgesteld in de zienswijze aandacht te vragen voor het komen tot SMART geformuleerde doelstellingen en het in voldoende mate toevoegen van indicatoren aan de nog vast te leggen afspraken en acties. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden in de jaaroverzichten die de GGD gaat opstellen, bij het concretiseren van de rol van de GGD bij het IZA en GALA en bij het verder uitwerken van de productencatalogus.

2.2 De inwoners zijn niet betrokken bij het opstellen van de bestuursagenda
De GGD heeft geen inwoners betrokken bij het opstellen van de bestuursagenda. In uw zienswijze over de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de GGD NOG heeft u aangegeven dat u het belangrijk vindt dat de GGD actieve participatie van inwoners meer en beter vormgeeft. U heeft aangegeven dat het betrekken van inwoners bij beleidsdocumenten zoals de vierjaarlijkse bestuursagenda een meerwaarde kan bieden. De GGD blijft in de reactie op deze zienswijze bij haar mening dat het initiatief voor participatie in de eerste plaats bij de gemeenten ligt. In de zienswijze kunt u aangeven dat dit een punt van aandacht is voor de volgende bestuursagenda.

1.3 De gemeenteraden zijn niet in een vroeg stadium betrokken bij de inhoud van de bestuursagenda
De gemeenteraden zijn niet betrokken bij het opstellen van de concept Bestuursagenda. In uw zienswijze over de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de GGD NOG heeft u aangegeven dat u het als raad belangrijk vindt om de positie van de raden te versterken en de raden zo maximaal mogelijk ruimte te geven. Een van de mogelijkheden is om de raden bij het opstellen van de concept-Bestuursagenda in een vroeg stadium te betrekken. In de zienswijze kunt u aangeven dat een punt van aandacht is voor de volgende bestuursagenda.

Kanttekeningen

2.1 Het indienen van een zienswijze heeft geen effect.
De GGD NOG werkt voor 22 gemeenten. De zienswijze van één gemeente kan de GGD NOG gemakkelijk naast zich neerleggen. Daarom is op ambtelijk niveau afstemming gezocht met de andere Noord-Veluwse gemeenten, zodat vanuit deze 6 gemeenten eenzelfde signaal wordt afgegeven richting de GGD NOG.

Financiën
N.v.t.

Communicatie/burgerparticipatie
-

Vervolg
Het dagelijks bestuur (DB) bepaalt in de vergadering van december 2023 en/of januari 2024 hun oordeel over de ontvangen zienswijzen en de conclusies die zij daaraan verbinden. Het algemeen bestuur besluit in zijn vergadering van februari 2024 over de vaststelling van de bestuursagenda 2023-2027.

Bijlage(n)

Bijlage 1	Brief GGD NOG over bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
Bijlage 2	Bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
Bijlage 3	Concept zienswijzebrief bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG
Bijlage 4	Raadsbesluit bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG

Elburg, 3 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Noord- en Oost-Gelderland

Aan: de raden van de gemeenten die deelnemen in GGD Noord- en Oost-Gelderland

- per e-mail verzonden -

Kenmerk: JB/thn/23-dir 028
Datum: 5 september 2023
Behandeld door: T. Thasing
E-mail: t.thasing@ggdnog.nl
Telefoonnummer: 088 443 3145
Onderwerp: Bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG

Geachte raden,

Hierbij ontvangt u de concept-Bestuursagenda 2023-2027 voor GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG). Het algemeen bestuur, met de 22 wethouders publieke gezondheid, vindt het belangrijk om de raden van de NOG-gemeenten te betrekken bij de kaders voor de GGD in deze bestuursperiode. Daarom biedt het algemeen bestuur uw raad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Het algemeen bestuur heeft er op 6 juli 2023 mee ingestemd dit concept aan u voor te leggen.

Wij verzoeken u om uw (mogelijke) zienswijze **vóór 30 november 2023** in te dienen. Het streven is dat het algemeen bestuurde Bestuursagenda in februari 2024 vaststelt.

1. Totstandkoming Bestuursagenda

Het algemeen bestuur van de GGD formuleert in de Bestuursagenda de thema's op het vlak van publieke gezondheid, waarmee gemeenten en GGD de komende vier jaar aan de slag gaan. De concept-Bestuurs-agenda is opgesteld aan de hand van input van een bijeenkomst met wethouders en ambtenaren op 26 januari 2023, meerdere gesprekken met wethouders en ambtenaren en de bespreking van het concept in de AB-vergaderingen op 6 april en 6 juli 2023.

2. Toelichting opzet Bestuursagenda

De concept-Bestuursagenda is opgebouwd conform het Golden Circle-model van Simon Sinek. In zijn model voor effectieve communicatie legt Simon Sinek nadruk op het verduidelijken van **waarom**, **hoe** en uiteindelijk **wat.**
De Bestuursagenda 2023 – 2027 besteedt aandacht aan het definiëren van publieke gezondheid en het beschrijven van de gezondheidsdoelen die op de bijeenkomst van 26 januari 2023 met wethouders en ambtenaren publieke gezondheid zijn besproken (het **waarom**). Ook behandelt de Bestuursagenda op welke wijze de publieke gezondheid in de regio NOG is georganiseerd en in welke netwerken wordt gewerkt (het **hoe**).
De uiteindelijke acties (het **wat**) staan niet in de Bestuursagenda. Deze volgen in andere documenten, zoals de GGD-productencatalogus (in ontwikkeling), de programmabegroting en tevens de subregionale uitvoeringsafspraken. Daarbij sluiten wij aan bij de plannen die de gemeenten opstellen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA). Dit betreft al een groot deel van de thema's uit de bestuursagenda.

3. Uitwerking

De Bestuursagenda beschrijft de belangrijkste thema's voor de publieke gezondheid in de regio Noord- en Oost-Gelderland in de komende vier jaar. Die abstracte en langjarige thema's moeten uiteraard vertaald worden naar concrete afspraken en acties.

Daarom is het voorstel om voor concretisering naast de productencatalogus vooral via de verschillende subregionale afspraken in nauw overleg met gemeenten uitwerking te geven. Zoals gezegd zal deze uitwerking nauw worden verweven met de (regio)plannen voor IZA en GALA.

4. Indienen zienswijze

Uw raad kan een zienswijze op de concept-Bestuursagenda indienen. Hiervoor hanteren wij een termijn van 12 weken, rekening houdend met de vakantieperiode. Dit betekent dat u **tot 30 november 2023** kunt reageren op de concept-Bestuursagenda.

5. Verdere procedure

Als dagelijks bestuur bepalen wij in onze vergaderingen van december 2023 en/of januari 2024 ons oordeel over de ontvangen zienswijzen en de conclusies die wij daaraan verbinden. Voordat het algemeen bestuur de Bestuursagenda vaststelt, zenden wij ons oordeel en onze conclusies aan u toe. De zienswijzen van de raden sturen wij uiteraard ook naar het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur besluit in zijn vergadering van februari 2024 over de vaststelling van de Bestuursagenda 2023-2027.

6. Voorlopige reacties

Als het niet lukt voor 30 november te reageren, kunt u ons met voorlopige reacties en/of standpunten helpen bij de voorbereiding van de besluitvorming in het algemeen bestuur.

7. Nadere informatie

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met:

- T. Thasing, strategisch adviseur (tel. 088 443 3525, e-mail t.thasing@ggdnog.nl), of
- R. van Felius, relatiemanager (tel. 088 443 3784, e-mail r.van.felius@ggdnog.nl.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

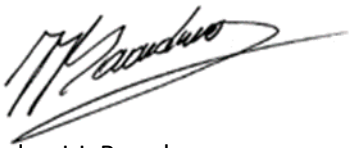

drs. J.J. Baardman,
directeur publieke gezondheid

GGD
Noord- en Oost-Gelderland

Bestuursagenda
2023 – 2027

Inhoudsopgave

1 **Bestuursagenda: richting en beeld 2023 – 2027** **4**
- 1.1 Waarom een bestuursagenda? 4
- 1.2 Beeld en richting 5
- 1.3 Concrete uitwerking 5
- 1.4 Tijdig bijsturen 5

2 **Publieke gezondheid & GGD NOG in het kort** **5**
- 2.1 Publieke gezondheid 5
- 2.2 GGD Noord & Oost Gelderland 7
- 2.3 De organisatie 7
- 2.4 Takenpakket GGD NOG 8

3 **Inhoudelijke speerpunten: gezondheidsdoelen** **9**
- 3.1 Vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen 9
- 3.2 Mentale gezondheid 10
- 3.3 Gezonde leefstijl 10
- 3.4 Gezonde fysieke en sociale leefomgeving 11

4 **Publieke gezondheid organiseren** **12**
- 4.1 Inleiding 12
- 4.2 GGD NOG Robuust 13
- 4.3 Monitoring, data & onderzoek 13
- 4.4 Vormgeven publieke voorlichting 14
- 4.5 Regionale preventie infrastructuur 16
- 4.6 Financiering 17
- 4.7 Menskracht 17

5 **Deelname aan netwerken** **18**
- 5.1 Rol van gemeenten 18
- 5.2 Samenwerking met andere partners 19

6 **Afsluiting** **21**
- 6.1 Contactinformatie 21

1 Bestuursagenda

Richting en beeld 2023 – 2027

1.1 Waarom een bestuursagenda?

Landelijke wetgeving, landelijke richtlijnen en protocollen bepalen de invulling van een aanzienlijk deel van het takenpakket van de GGD. Het gaat hierbij veelal om (sociaal) medische taken. Publieke gezondheid kenmerkt zich daarnaast door de zoektocht naar en implementatie van nieuwe (beleids)interventies. Vaak wordt daarbij samengewerkt met een diverse groep actoren. En op dit laatstgenoemde aspect van de publieke gezondheid richt de bestuursagenda zich.

Een bestuursagenda wordt elke vier jaar opgesteld, op het moment dat door verkiezingen en collegevorming veel nieuwe leden zitting nemen in het algemeen bestuur van de GGD. Samen verkennen zij een aantal thema's waaraan in de gemeenten gewerkt wordt. Daarbij gaat het niet alleen om uitdagingen in het sociale domein; gezondheid speelt immers in tal van gemeentelijke beleidsdomeinen. Door in de bestuursagenda te beschrijven welke thema's de gemeenten de komende jaren van belang achten, wordt integraal werken tussen gemeenten en GGD bevorderd en kunnen synergievoordelen behaald worden.

De bestuursagenda staat niet op zichzelf. Er zijn tal van beleidsinitiatieven, akkoorden, nota's, netwerken en implementatieplannen die op elk moment invloed uitoefenen in het domein van publieke gezondheid. In belangrijke mate sturend zijn bijvoorbeeld de verschillende regionale en lokale nota's volksgezondheid van gemeenten. Deze ontwikkelingen geven richting en tegelijkertijd beïnvloedt een bestuursagenda, gekoppeld aan sterke uitwerkingsplannen, ook het omliggend veld.

1.2 Beeld en richting

De bestuursagenda schetst de grote lijnen, die waarschijnlijk in de tijd, per subregio en per netwerk een andere uitwerking krijgen. Het document is daarmee een basis voor een verkenning naar impactvolle maatregelen met (groepen) gemeenten en andere actoren.

1.3 Concrete uitwerking

De ervaringen met het uitwerking geven aan de bestuursagenda 2014-2018 en de bestuursagenda 2019 -2023 laten zien, dat een uitwerkingsplan per subregio het best aansluit bij wensen en mogelijkheden. Op sub-regionaal niveau is immers sprake van overlappende regio- en netwerkindelingen van bijvoorbeeld de curatieve zorg, de GGZ, VVT-sector en het brede sociaal domein. Ook sluit dit niveau aan bij de ontwikkelingen in het kader van het Integraal Zorgakkoord.

1.4 Tijdig bijsturen

'Life is What Happens To You While You're Busy Making Other Plans'. Ooit bezongen door John Lennon en het bleek zeker van toepassing op de bestuursagenda 2019 – 2023. Amper een jaar na vaststelling van de bestuursagenda 2019 – 2023 brak de COVID-19-pandemie uit. Daarmee was alle beschikbare ruimte en innovatiekracht nodig om de bestrijding van het COVID-19-virus mogelijk te maken en vol te houden.
De bestuursagenda 2019 – 2023 kwam daarmee niet uit de verf zoals gehoopt was.

Om te voorkomen dat ook dit document, bestuursagenda 2023 – 2027, wordt ingehaald door de tijd zal deze bestuursagenda in voorjaar 2025 door het algemeen bestuur tegen het licht worden gehouden. Daarbij beoordeelt het algemeen bestuur of alle beschreven thema's, doelen en processen nog steeds relevant zijn. Of dat nieuwe inzichten, programma's of gebeurtenissen agendabepalend zijn geworden binnen de publieke gezondheid.

2 Publieke gezondheid & GGD NOG in het kort

2.1 Publieke gezondheid

Publieke gezondheid gaat over het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking, of specifieke groepen daaruit, tegen gezondheidsrisico's waar ze zelf geen of onvoldoende invloed op hebben. Hiermee onderscheidt het zich van de zorgvormen waar inwoners zelf om vragen, omdat ze klachten of een aandoening hebben *(cure / zorgverzekeringswet)*, of omdat ze ondersteuning en zorg nodig hebben, doordat ze niet volledig voor zichzelf kunnen zorgen *(care / wet langdurige zorg en wet maatschappelijke ondersteuning)*.

Publieke gezondheid gaat dus om (ongevraagde) **preventieve zorg** waarbij bronnen van ziekte en gezondheidsschade voor de bevolking worden opgespoord en aangepakt. Deze aanpak krijgt vaak vorm door collectieve maatregelen, die de gelijke kansen van mensen op gezondheid vergroten en de gezondheid van mensen met extra risico's bevorderen. Vanwege het collectieve karakter van de maatregelen is het vaak (maar niet altijd) de overheid die deze vorm van zorg aanbiedt.

Gezondheidsrisico's doen zich op een breed aantal terreinen voor. Daarom is de overheid zich bewust dat bij het instellen van collectieve maatregelen ter bevordering van de gezondheid een breed scala aan beleidsdomeinen

betrokken is. Een blik op de interventies die vanaf midden 19de eeuw hebben geleid tot grote verbeteringen in het voorkomen van sterfte en het verhogen van de levensverwachting maakt de veelzijdigheid duidelijk. Grote winst in gezonde levensjaren is geboekt met maatregelen als de aanleg van een leidingnet voor drinkwater, de aanleg van riolering, het verbeteren van de kwaliteit van woningen, vaccineren van kinderen (en volwassenen) tegen ernstige ziektes, het verhogen van de veiligheid in het verkeer, het houden van toezicht op de kwaliteit van voedsel, toezicht op omgevingseffecten van bedrijven, toezicht op arbeidsomstandigheden, het bestrijden van tabaksgebruik en tenslotte de inzet van de overheid om het COVID19-virus te bestrijden.

Vanwege de betrokkenheid van veel beleidsdomeinen en publieke en private actoren wordt de laatste jaren steeds meer ingezet op het strategieconcept **'Health in all policies' (HiAP)**. Bij de implementatie van dit concept staat het creëren van samenwerkingsmogelijkheden tussen verschillende actoren en het stimuleren van samenhangend beleid centraal. De bestuursagenda kun je zien als één van de instrumenten in dit concept, evenals de later beschreven aanpak rond het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord.

2.2 GGD Noord- en Oost-Gelderland

De taken van gemeenten op het gebied van publieke gezondheid liggen vast in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Op basis van deze wet hebben de 22 gemeenten in Noord- en Oost-Gelderland een aantal verplichte taken ondergebracht bij hun GGD. Daarnaast laten gemeenten en ook de rijksoverheid andere taken uitvoeren door de GGD. Deze taken sluiten aan bij de kerntaken en de deskundigheid van de GGD (zie ook de factsheet over GGD-taken in de bijlage). De 22 colleges van B&W hebben hun afspraken voor samenwerking vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling.

Gemeenten en GGD hanteren samen de visie van **Positieve Gezondheid** als basis voor hun handelen: 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven'

2.3 De organisatie

Op 1 februari 2023 werken bij GGD NOG 286 medewerkers, verdeeld over 216,75 fte. Daarnaast waren er op 1 februari 42 tijdelijke medewerkers werkzaam bij GGD NOG. In aanvulling daarop heeft de GGD in tijden van crisis (zoals tijdens de bestrijding van het COVID19-virus) een groot aantal tijdelijke krachten om de betreffende crisis het hoofd te bieden.

De directeur publieke gezondheid (DPG) staat aan het hoofd van de ambtelijke organisatie. Zij geeft leiding aan een managementteam van drie strategisch managers met elk een eigen cluster. De drie clusters zijn ingericht op basis van de te leveren diensten aan inwoners, gemeenten en/of de eigen organisatie: cluster Algemene Gezondheidszorg, cluster Jeugdgezondheid en Gezondheidsbevordering en cluster Strategie, Onderzoek en Organisatie.

2.4 Takenpakket GGD NOG

Het werk van GGD NOG is zeer divers en kent activiteiten op zowel uitvoerend, toezichthoudend als (beleids) adviserend vlak. De producten van GGD NOG zijn te vinden in overzicht. In dit overzicht staat of het om al dan niet verplichte taken gaat en de mate van beleidsinvloed van gemeenten.

De GGD NOG biedt elke gemeente het basispakket. Daarnaast kunnen gemeenten voor aanvullende activiteiten bij de GGD terecht. GGD NOG onderscheidt haar taken volgens het ABCD-model.

A. Wettelijke GGD taken. Taken van gemeenten die zij wettelijk verplicht laten uitvoeren door de GGD: kerntaken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg), taken uit de wet Kinderopvang en uit de Wet veiligheidsregio's.

B. Wettelijke gemeentelijke taken. Taken die de gemeenten op basis van een wet moeten uitvoeren. Gemeenten kunnen de GGD deze taken in opdracht laten uitvoeren. Het gaat hier bijvoorbeeld om jeugdgezondheidszorg op basis van de Wpg, maatschappelijke zorg op basis van de Wmo of lijkschouw op basis van de Wet op de lijkbezorging.

C. Autonome gemeentelijke taken. Taken die de GGD kan uitvoeren in opdracht van gemeenten. In de praktijk komt dit weinig voor, omdat de gemeentelijke taken meestal in de wet vastliggen.

D. Externe taken. Taken die de GGD uitvoert in opdracht van derden, zoals de Rijksoverheid, de Politie en inwoners, in aansluiting op de kerntaken van de GGD. Denk hierbij bijvoorbeeld aan arrestantenzorg, reizigersvaccinatie, vergunningen voor tattooshops en de publieke gezondheidszorg van asielzoekers.

Mate van keuze

Mate van invloed

	A-Taak	B1, B2 & C-Taken	D-Taak (keuze: wel of niet uitvoeren)
Geen beleidsinvloed (sterk genormeerd)	• Toezicht Kinderopvang • Infectieziektebestrijding • Seksuele Gezondheid • Tuberculosebestrijding • GGD inzet bij crisis, rampen en ingrijpende gebeurtenissen	• Lijkschouw	• Reizigerszorg • Forensisch Medisch • Onderzoek en Arrestantenzorg • Gezondheidsbevordering Asielzoekers (contract COA) • Infectieziektebestrijding • Seksuele Gezondheid • Tuberculosebestrijding Doetinchemstudie (subsidie RIVM)
Matige of ruime beleidsinvloed	• Medische Milieukunde (incl. Omgevingswet) • Advisering Publieke Gezondheid	• Toezicht WMO • Maatschappelijke Zorg • Jeugdgezondheid	

3 *Inhoudelijke speerpunten*
gezondheidsdoelen

In de voorbereiding op de bestuursagenda onderzoeken GGD en gemeenten elke vier jaar welke publieke gezondheidsthema's spelen in de regio Noord- en Oost-Gelderland. De inbreng daarbij komt uit vele gesprekken en bijeenkomsten en uit de lokale of subregionale visies op publieke gezondheid. Uit die thema's volgen gezondheidsdoelen waaraan zowel gemeenten als GGD de komende vier jaar willen werken.

3.1 Vergroten van gelijke kansen op gezondheid voor iedereen

Over het algemeen gaat het goed met de gezondheid van onze inwoners. We leven steeds langer en het aantal gezonde levensjaren neemt toe. Helaas profiteert niet iedereen in gelijke mate van de verbeterde gezondheidstoestand. Al jaren bestaan er verschillen in gezondheid tussen diverse groepen van de bevolking. Deze ongelijkheid hangt samen met sociaaleconomische factoren als inkomen en opleidingsniveau, maar ook met persoonlijke eigenschappen en vaardigheden. Ondanks dat het verminderen van deze verschillen hoog op de agenda staat, zijn de verschillen niet kleiner geworden. Sterker nog, ze lijken zelfs groter te worden.

Om de trend te keren dienen we elkaar weer te zien en zoals bijvoorbeeld bij naoberschap gebruikelijk is te helpen waar iemand dat zelf (tijdelijk) niet kan. Inwoners, gemeenten, GGD en zorgaanbieders hebben allemaal een deel van de puzzel in handen. Door de puzzelstukjes bij elkaar te brengen ontstaat samen-kracht.

Wat kan de GGD hieraan bijdragen?

Ook voor Noord- en Oost-Gelderland zijn gezondheidsverschillen een belangrijk onderwerp. Met onderzoek dat we uitvoeren bieden we inzicht in de gezondheidsverschillen in onze regio, doordat er extra aandacht is voor kwetsbare groepen. Daarnaast brengen we in kaart wat de gevolgen van deze verschillen zijn op de gezondheid van onze inwoners.

We vinden het belangrijk dat iedere inwoner gelijke kansen heeft. Streven naar gezondheidgelijkheid betekent dat we ervoor moeten zorgen dat iedereen de kans krijgt om zo gezond mogelijk te leven. Om dit te bewerkstelligen is het nodig ongelijk te investeren om gezondheid te bevorderen. Daarnaast draagt een domein-overstijgende aanpak hieraan bij. Veel aandacht gaat vanuit de GGD uit naar mensen in een kwetsbare positie. Een persoon kan kwetsbaar zijn door zijn of haar gezondheidstoestand, maar ook de leefomgeving van iemand heeft invloed op de mate van kwetsbaarheid. Om de positie van burgers in een kwetsbare positie te versterken, voert GGD toezicht uit op de naleving van de Wmo 2015. De GGD Noord- en Oost-Gelderland doet dit voor alle gemeenten. Dit wordt op een onafhankelijke, professionele en transparante manier gedaan in samenwerking met opdrachtgevers. Het doel is inzicht te krijgen in de kwaliteit van de geboden zorg en eventuele knelpunten voortijdig op te sporen. Zo leveren we een bijdrage aan de kwaliteit van de Wmo en bieden een betere bescherming voor mensen in kwetsbare posities.
De komende tijd gaan meer regio gebonden werkzaamheden plaatsvinden op het gebied van Wmo toezicht.

Een deel van burgers in een kwetsbare positie zijn asielzoekers en statushouders. GGD Noord- en Oost-Gelderland voert publieke gezondheidszorgtaken uit voor alle asielzoekers en statushouders die zich in Nederland vestigen, zowel in de opvanglocaties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) als elders. De zorg die we hier leveren aan mensen die zich vanuit het buitenland in Nederland vestigen is constant in ontwikkeling. Op deze manier proberen we de huidige gezondheidsachterstanden terug te dringen.

3.2 Mentale gezondheid

Mentale gezondheid krijgt steeds meer aandacht in onze samenleving. Mentale gezondheid en veerkracht zijn essentiële voorwaarden om gezond te kunnen leven. Psychische problemen worden vaak veroorzaakt door stress en mentale druk als gevolg van levensomstandigheden, levensgebeurtenissen, leefomgeving, sociaal isolement of de veeleisende samenleving. Tijdens de coronapandemie is het aantal mensen met een verminderde mentale gezondheid dan ook gegroeid, vooral in de groep jongvolwassenen.

Preventie speelt een cruciale rol in het verbeteren van de mentale gezondheid van inwoners. Vroegtijdige steun is belangrijk om te voorkomen dat negatieve gevoelens sterker worden. Omzien naar elkaar is ook een vorm van preventie. Het vergroten van samenkracht of 'naoberschap' op individueel niveau kan bijdragen aan het creëren van maatschappelijke verbinding in onze regio.

Wat kan GGD hieraan bijdragen?

De komende jaren gaat extra ingezet worden op onderzoek naar de mentale gezondheid van inwoners, met speciale aandacht voor stress en eenzaamheid. Met deze verschillende onderzoeken draagt de GGD bij aan het bieden van inzicht in de effectiviteit van interventies en maatregelen die worden ingezet om de gezondheid van inwoners te vergroten. Ook ondersteunt de GGD gemeenten in de uitrol van landelijke campagnes.
Op scholen besteedt de Jeugdgezondheid aandacht aan het vergroten van veerkracht door middel van groepsgesprekken in klas 2 van het voortgezet onderwijs en lessen 'Veerkracht' en 'Je Brein de Baas' in klas 3 en/of 4 van het voortgezet onderwijs.

3.3 Gezonde leefstijl

Een gezonde leefstijl voorkomt veel gezondheidsproblemen. Gezond eten en drinken, voldoende bewegen en goed slapen zijn onderdeel van een gezonde leefstijl. Daarentegen heeft ongezond gedrag een tegenovergesteld effect: roken, alcohol- en drugsgebruik, inactiviteit en ongezonde voeding dragen niet bij aan een gezonde leefstijl en verhogen het risico op chronische ziekten.

Wat kan de GGD hieraan bijdragen?

De GGD zet zich in om een gezonde leefstijl te stimuleren. Hierbij richten we ons op zowel fysieke als mentale gezondheid, voor jong en oud. De GGD NOG ziet vanuit de uitvoering van jeugdgezondheidszorg bijna alle kinderen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. In die belangrijke levensfase kan de GGD zo kinderen bijstaan in het ontwikkelen van een gezonde leefstijl.

De visie van de GGD NOG is dat mentale gezondheid de basis vormt om gezonde keuzes te kunnen maken, bijvoorbeeld met betrekking tot voeding, bewegen, middelengebruik en relaties. Dit zijn voorwaarden om goed voor jezelf en voor anderen te kunnen zorgen. Thema's waar onze speciale aandacht naar uitgaat zijn de vaccinatiegraad, preventie van overgewicht en seksuele gezondheid. Om kinderen te bereiken geven we voorlichting over gezonde leefstijl op basisscholen in groep 7 en werken we eraan het thema structureel vorm te geven in de lessen die worden aangeboden. Dit kan in de fysieke omgeving zijn zoals het schoolplein, maar we richten ons bijvoorbeeld ook op ouderparticipatie.

Aangezien de groep ouderen steeds groter wordt, gaat ook een deel van onze aandacht naar deze doelgroep. Zo is er aandacht voor overgewicht en chronische aandoeningen.

Ook valpreventie is een belangrijk thema: we richten ons op het verkleinen of voorkomen van het risico op vallen van onze oudere inwoners.

Er wordt daarnaast onderzoek gedaan naar gezonde leefstijl. Hierin besteden we aandacht aan voeding, bewegen en het gebruik van sociale media. Ook wordt ingezet op projecten rond gezond en duurzaam voedingsgedrag van kinderen, middelbare scholieren en jongvolwassenen. Hierbij wordt een gezonde leefstijl gekoppeld aan duurzaamheidsaspecten, waaronder het klimaat. Op middelbare scholen maken we een start met onderzoek naar de factoren van ongezond gedrag en vervolgens worden hierop interventiestrategieën ontwikkeld. Daarnaast zet de GGD zich in voor meer samenhang en afstemming in het aanbod op diverse thema's.

3. Inhoudelijke speerpunten: gezondheidsdoelen

3.4 Gezonde fysieke en sociale leefomgeving

De directe woon- en leefomgeving, en de kwaliteit daarvan, heeft grote invloed op de (ervaren) gezondheid van mensen. Het is belangrijk om mensen te beschermen tegen invloeden uit de omgeving die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid zoals luchtverontreiniging of lawaai. Aan de andere kant kan de omgeving ook positief bijdragen aan de gezondheid, bijvoorbeeld door aan te zetten tot bewegen, ontspannen en ontmoeten. Daarom is het belangrijk een aantrekkelijke leefomgeving te creëren die het maken van gezonde keuzes stimuleert en makkelijker maakt.

Wat kan GGD hieraan bijdragen?

GGD biedt ondersteuning aan gemeenten bij het bevorderen van de gezonde leefomgeving.
Dat gebeurt door advisering op beleidsniveau, bijvoorbeeld door bij te dragen aan een Omgevingsvisie. Maar ook op het niveau van concrete ruimtelijke plannen of initiatieven kan de GGD meedenken.
Om goed te adviseren voert de GGD ook onderzoek uit naar aspecten van de gezonde leefomgeving waarvan de resultaten kunnen worden toegepast in gemeentelijk beleid of maatregelen bij de gemeente. In speciaal gevormde werkgroepen onderzoeken we binnen de GGD NOG hoe we leefstijl en leefomgeving met elkaar kunnen verbinden en wat de vragen zijn die leven bij zowel gemeenten als burgers.

Eén van de instrumenten daarvoor is de academische werkplaats AGORA, een regeling bij GGD'en die onderzoek mogelijk maakt waarvan de bevindingen niet alleen lokaal bruikbaar zijn, maar ook breder toepasbaar. Voorbeelden daarvan zijn projecten op het gebied van gezond en duurzaam voedingsgedrag en schoolmoestuinen.

Ook het verzamelen of genereren van data op het gebied van de gezonde leefomgeving is een belangrijk middel om gemeenten te ondersteunen bij het maken van beleid. Een voorbeeld daarvan zijn de Gezondheidsmonitors. Door elke 4 jaar in een enquête gerichte vragen aan bewoners in alle gemeenten te stellen kan de GGD bijvoorbeeld een goed beeld krijgen over hoe de leefomgeving invloed heeft op de ervaren gezondheid. Deze gegevens kunnen weer worden gebruikt voor analyses en beleidvorming.

Resultaten van onderzoek en data die is verzameld gebruiken we zo veel mogelijk voor concrete projecten die aansluiten bij behoeften in de regio. Zo verkennen we op dit moment bijvoorbeeld het nut van en de mogelijkheden voor het opstellen van een zelfredzaamheidskaart. Hierbij gebruiken we verschillende soorten data om de zelfredzaamheid in wijken in onze regio in kaart te brengen. Verder kijken we of het mogelijk is om een advieskader te ontwikkelen voor gezondheidsaspecten in klimaatadaptatie. Tevens is er aandacht is voor gezonde energietransitie en verduurzaming, met name met betrekking tot ventilatie, het geluid van warmtepompen, accubranden en een groene leefomgeving.

4 Publieke gezondheid organiseren

4.1 Inleiding

Het vorig hoofdstuk beschrijft wat publieke gezondheid inhoudt, welke thema's voor de gemeenten in de regio NOG van belang zijn en welke (gezondheids)doelen daaruit kunnen volgen. Om die doelen te bereiken en impact te hebben op de genoemde thema's is het van belang om naar het proces te kijken, het hoe. In dit hoofdstuk belichten we daarom een aantal elementen die bijdragen aan het goed kunnen organiseren van publieke gezondheid.

In de eerste plaats is dat een GGD die solide is en een breed netwerk kan benutten en activeren. Dit is kort samengevat onder het kopje GGD NOG Robuust, gericht op de versterking van de organisatie. Een andere voorwaarde voor het bereiken van gezondheidsdoelen is het hebben van inzicht in ontwikkelingen in de regio, via de monitoringsrol van de GGD en als beheerder van data. Tenslotte zetten we, met de verdere uitwerking van het 'Health in all policies'-concept in de vorm van IZA & GALA, stappen om de samenwerking tussen zeer uiteenlopende actoren op (sub)regionale schaal te versterken.

4.2 GGD NOG Robuust

In 2021 rondde het algemeen bestuur van de GGD NOG een takendiscussie af. Allereerst stelde het bestuur daarbij in april 2021 een koersnotitie vast, waarin is vastgelegd hoe zij zich als gemeenten tot elkaar en tot de GGD willen verhouden.

Daarnaast is onderzocht hoe GGD NOG zich verhoudt tot andere GGD'en in Nederland. Hieruit kwam naar voren dat GGD NOG de kleinste zelfstandige GGD van Nederland is en qua kostenniveau op de uitvoering van primaire taken gemiddeld tot onder gemiddeld uitkwam. Voor relatief weinig geld wist de GGD veel maatschappelijke waarde te creëren.

Echter, dit bracht ook de nodige kwetsbaarheden met zich mee. De bezetting was zo dun dat nieuwe vragen van gemeenten moeilijk konden worden opgepakt, dat kleine schokken voor uitval van dienstverlening kon zorgen en dat er bepaalde veiligheids- en juridische risico's bestonden. In totaal kwam het neer op een 8-tal aandachtspunten waarop verbetering nodig was, deze punten zijn hieronder opgesomd:

1. Beter inspelen op de vraag van gemeenten
2. Vanuit partnerschap afspraken maken
3. Data: Veiligheidsrisico's wegnemen en gemeenten beter faciliteren met data
4. Arbeidsmarkt
5. Bedrijfsvoering
6. Communicatie
7. Medische Milieukunde
8. Infectieziektebestrijding

Op 18 november 2021 heeft het algemeen bestuur ter afronding van de takendiscussie besloten dat op deze aandachtspunten actie ondernomen moest worden. Hiervoor stelden de gemeenten aanvullende middelen beschikbaar, deels structureel en deels incidenteel. Ook is besloten om met twee organisaties de samenwerking te intensiveren.

Hét Service Centrum (HSC) is een samenwerkingsverband van GGD'en waarin ondersteunende diensten gezamenlijk worden georganiseerd. GGD NOG nam voor 2021 al een deel van de diensten af; door het besluit van het algemeen bestuur zal GGD NOG volledig gaan participeren in het HSC. Ook met de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland trekt de GGD steeds nauwer op, mede gebaseerd op de intensieve samenwerking tijdens de bestrijding van het COVID-19-virus.

De beide besluiten van 18 november 2021 zijn door GGD NOG in een programma ondergebracht, onder de naam GGD NOG Robuust. Via dit programma monitort en evalueert de GGD de uitvoering van de genomen besluiten op kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid. Jaarlijks stelt de GGD een rapportage van de voortgang van GGD NOG Robuust op voor het algemeen bestuur. Dit is in aanvulling op de besluitvorming die op verschillende momenten plaatsvindt op de aanpak van aandachtspunten en de intensivering van samenwerkingsrelaties.

4.3 Monitoring, data & onderzoek

GGD NOG levert al jaren inbreng aan beleidsvormende processen via de meerjarige monitors. Elke vier jaar worden vier verschillende Gezondheidsmonitors uitgevoerd: de Kindermonitor, de Gezondheidsmonitor Jeugd, de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen en de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen.

De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen is uitgevoerd in 2019 en 2022 en de resultaten hiervan zijn in het eerste kwartaal van 2023 gepubliceerd. De eerstvolgende monitor die uitgevoerd gaat worden is de Gezondheidsmonitor Jeugd, in 2023. In het jaar daarna wordt de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen uitgevoerd. Tot slot wordt de volgende Kindermonitor in 2025 uitgevoerd. De resultaten van de monitors verschijnen in het jaar nadat de monitor is uitgevoerd en zijn beschikbaar op de website Kompas Volksgezondheid (www.kvnog.nl).

De GGD werkt intern en samen met externe partners hard aan het verwerken van deze gezondheidsgegevens. Over de rapportages van de monitors gaan we graag in gesprek met uitvoerende organisaties, doelgroepen en gemeenten.
Op deze manier kunnen we bespreekbaar maken of herkend wordt wat er staat geschreven, of het volledig is en of het raakt aan de ervaringen van inwoners en uitvoerende partners.
Dit soort gesprekken worden onder anderen georganiseerd vanuit het GGD-onderzoeksbureau, de Academische werkplaats (Agora) en het evaluatiebureau. Met de resultaten van deze gesprekken kan de GGD vanuit gezondheidsbevordering adviseren over gewenste en gerichte interventies.

4. Publieke gezondheid organiseren

het beter faciliteren van gemeenten met data. Hierbij is vooral gekeken naar de goede ervaringen opgedaan tussen 2020 en 2022 bij de bestrijding van het COVID-19-virus. In die tijd zijn veel nieuwe informatieproducten voor gemeenten en inwoners ontwikkeld. Kenmerkend daarbij was het inrichten van wekelijkse of zelfs dagelijkse meetmomenten, en een directe terugkoppeling aan gemeenten en inwoners. Hierbij werden bevindingen samengevat, maar ook zichtbaar gemaakt op de kaart tot op postcodeniveau. Bevindingen werden publieksvriendelijk aangeboden en daarbij werden gemeentelijke communicatiemedewerkers nauw betrokken.

Deze andere vorm van onderzoek, rapportage en communicatie werd zeer gewaardeerd. Daarom werkt de GGD aan het toepassen van deze werkwijze op andere thema's in de publieke gezondheid. In het Integraal Zorgakkoord is het belang van monitoring & data eveneens benoemd. Deze inzichten vormen de basis voor het regiobeeld en daarmee aanleiding voor het regioplan.
Er zijn middelen vanuit het IZA gereserveerd om deze rol van GGD'en te versterken.

4.4 Vormgeven publieke voorlichting

GGD NOG werkt intensief samen met gemeenten om landelijke richtlijnen en ontwikkelingen te vertalen naar een boodschap voor onze inwoners. Zo ontwikkelt de GGD berichten die gemeenten via eigen kanalen kunnen verspreiden.

Tijdens de bestrijding van het COVID-19-virus kwam deze aanpak tot stand en dat werd zeer gewaardeerd. Communicatieafdelingen van gemeenten weten de collega's bij de GGD goed te vinden. Bij iedere stap die team Communicatie maakt, wordt gedacht of dit ook relevant is voor de gemeenten en hoe we dit het beste met de inwoners in de hele regio kunnen delen.

4.5 Regionale preventie infrastructuur

Transformatie & Integraal Zorgakkoord

De rijksoverheid heeft samen met een brede coalitie vanuit het zorgveld (zorgaanbieders, zorgverzekeraars, gemeenten) het Integraal Zorgakkoord (IZA) opgesteld. Dit akkoord streeft een goede, toegankelijke en betaalbare zorg na. Een belangrijk onderdeel om dit doel te bereiken is dat minder mensen zorg nodig hebben. Een gezonde manier van leven is daarom cruciaal.

Beginnen aan de voorkant (Gezond en Actief Leven Akkoord)

Gemeenten spelen een belangrijke rol bij het versterken van preventie. Daarom is dit onderdeel van het IZA verder uitgewerkt in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit akkoord raakt aan de thema's gezondheid, sport, cultuur en sociale basis.

Het is daarmee een aanzet tot meer structureel en integraal werken aan gezondheidsbevordering. De gemeenten vervullen op deze thema's een centrale rol. Het rijk stelt daarom via een Brede Specifieke Uitkering budget beschikbaar voor gemeenten.

Uitwerking

Om de afspraken uit beide akkoorden invulling te geven werken gemeenten intensief samen op subregionaal niveau, samen met de GGD en met verschillende zorgaanbieders en de zorgverzekeraars Zilveren Kruis en Menzis. Voor de afspraken in het IZA is deze subregionale samenwerking de basis voor besluitvorming. Voor de afspraken van het GALA hebben de gemeenten ruimte voor individuele invulling, maar samen optrekken is ook daarbij nuttig.

De rol van de GGD verschilt per subregio en sluit zo veel mogelijk aan bij de mogelijkheden en wensen van gemeenten. In elk geval is de GGD als belangrijke dataleverancier en onderzoeker betrokken en haalt de GGD ook vanuit het bredere landelijke netwerk kennis op en adviseert regionale partners. Een coördinerende rol op de aanpak van gezondheidsdoelen behoort ook tot de mogelijkheden. En uiteraard is de GGD voor substantieel aantal preventiethema's een uitvoerende organisatie.

4.6 Financiering

IIn hoofdstuk 2, paragraaf 4 is belicht hoe het takenpakket van de GGD eruit ziet en op welke basis taken aan de GGD zijn toebedeeld. De A & B taken vormen de (wettelijke) basis voor door de GGD verzorgde publieke gezondheid en worden gefinancierd door gemeenten met een bijdrage per inwoner. In aanvulling op deze basis is er per (A, B of C) taak en per gemeente of subregio geregeld sprake van aanvullende afspraken en bijbehorende financiering.

De GGD voert daarnaast taken uit voor derden, de zogenaamde D-taken. Financiering geschied hierbij door het afspreken van een tarief.

Een laatste geldstroom binnen de GGD wordt gevormd door subsidies. Zo wordt regelmatig samengewerkt met ZonMW (financieringsorganisatie van innovatie en onderzoek in de gezondheidszorg) op projecten.

De opzet van de in paragraaf 4.5 beschreven regionale preventie infrastructuur biedt kansen voor een financiële versterking van publieke gezondheid. Het Integraal Zorgakkoord (IZA) beoogt een gedeeltelijke verschuiving van middelen van curatieve zorg naar preventieve zorg. Voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) stelt de rijksoverheid een brede specifieke uitkering beschikbaar voor gemeenten.

4.7 Menskracht

Publieke gezondheidszorg is mensenwerk. Om tot collectieve maatregelen te komen die gezondheidsrisico's verminderen is het nodig mensen met uiteenlopende expertise met elkaar te verbinden. En om met elkaar te blijven leren en ontwikkelen. De GGD zet in op het verder ontwikkelen van haar medewerkers. En op het waar mogelijk verder brengen van kennis over publieke gezondheid in het bredere netwerk van actoren.

5 Deelname aan netwerken

Zoals in het hoofdstuk publieke gezondheid beschreven komen de gezondheidsrisico's op veel verschillende beleidsterreinen voor en zijn er uiteenlopende publieke en private actoren bij betrokken. Conform het concept Health in All Policies (HiAP) is het daarom belangrijk actoren met elkaar te verbinden, samenwerking te bevorderen en waar mogelijk naar gezamenlijke doelen toe te werken.
In de eerste plaats uiteraard met de 22 gemeenten van de regio Noord- en Oost-Gelderland.
En ook met tal van andere overheden of semi-overheden, zorgaanbieders, bedrijven en verenigingen.
Hieronder belichten we in welke netwerken GGD NOG zich beweegt en op welke basis interactie plaatsvindt.

5.1 Rol van gemeenten

Gemeenten zijn eigenaar van de GGD en zijn als collectief verantwoordelijk voor een goede sturing. In die zin zijn bestuurders van gemeenten opdrachtgevers voor wat de GGD uitvoert aan taken. Dit geldt in de eerste plaats voor de op grond van de Wpg verplicht bij de GGD belegde taken (A-taken), en zeker voor de taken die niet verplicht bij de GGD uitgevoerd moeten worden (B- en C-taken). Gemeenten zijn op tal van maatschappelijke vraagstukken in een regisserende rol, en kunnen daarbij via de GGD hoogwaardige expertise en de netwerken van de GGD inschakelen.

5.2 Samenwerking met andere partners

Voor de uitvoering van haar taken onderhoudt de GGD contacten met huisartsen, ziekenhuizen, GGZ- en VVT-instellingen in de regio. Ook werkt zij nauw samen met de andere aanbieders van jeugdgezondheidszorg in de regio; Icare (subregio Noord Veluwe), Vérian (subregio Midden IJssel Oost Veluwe) en Yunio (subregio Achterhoek). Zij verzorgen de jeugdgezondheidszorg voor de leeftijd 0 tot 4 jaar oud, de GGD is er voor kinderen in de leeftijd 4 tot 18 jaar. Vaak krijgt deze samenwerking vorm door deelname in een lokaal Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

De 5 GGD'en van de provincies Gelderland en Overijssel werken op inhoudelijke taken veel samen. Daarbij is voor een aantal thema's een coördinerende aangewezen.

Uitvoeringstaak	Coördinerende GGD
Coördinatie aanvullende seksuele gezondheid (verdeling subsidie RIVM/VWS Cliëntenzorg)	**GGD Gelderland-Zuid**
Bovenregionaal team Milieu & Gezondheid (Tweedelijns Medische Milieukunde)	**Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden**
Medische milieukunde (Gezondheidskundig adviseur gevaarlijke stoffen – GAGS)	**Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden**
Tuberculosebestrijding (Regionaal expertisecentrum – REC / regionaal tuberculoseconsulent – RTC'er)	**GGD Twente**
Infectieziektebestrijding (Regionaal Arts Consulenten – RAC'ers, piket)	**GGD Noord- en Oost-Gelderland**
Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)	**GGD IJsselland**
Inspecties jeugdverblijven	**GGD Twente en GGD IJsselland**
Forensische geneeskunde	**GGD Noord- en Oost-Gelderland**

5. Deelname aan netwerken

GGD Noord- en Oost-Gelderland werkt intensief samen met:

- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) maakt onderdeel uit van de VNOG. De directeur publieke gezondheid GGD is eveneens directeur GHOR. Ook op andere terreinen werken VNOG en GGD NOG intensief samen.)
- Het Service Centrum
- GGD West-Brabant
- GGD Hart voor Brabant
- RAV Midden-West-Noord Brabant

Daarnaast participeert GGD NOG in netwerken van zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten in de verschillende subregio's:

- Gezond Veluwe
- Achterhoek; thematafel De Gezondste Regio
- Achterhoek Gezond

De belangen van GGD NOG worden op landelijk niveau behartigd door de vereniging GGD GHOR Nederland. Deze vereniging van alle 25 GGD'en van Nederland is een platform waarop samenwerking tussen bestuurders en professionals van de verschillende ledenorganisaties wordt gestimuleerd. Zij vormt een gesprekspartner voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en heeft in crisistijd een coördinerende rol.

Intensieve samenwerking is er eveneens met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Wageningen University & Research (WUR). Het RIVM is een partner waarmee data wordt uitgewisseld en waar voor de werkprocessen belangrijke richtlijnen tot stand komen. Met Wageningen Research University wordt samengewerkt in academische werkplaats Agora. Een aantal collega's is zowel in dienst van GGD NOG als van de WUR om samenwerking en samenhang te bevorderen.

Via het product NOG Fitter en Vitaler is een netwerk ontstaan met werkgevers in de regio.

Tenslotte is tijdens de bestrijding van het COVID-19-virus samenwerking ontstaan tussen GGD NOG en de Duitse collega's van Kreis Borken.

6 Afsluiting

In deze bestuursagenda is benoemd wat publieke gezondheid inhoudt. Hoe gemeenten, GGD en andere partners samen optrekken om gezondheidsdoelen te bereiken de komende jaren. Er zijn vier thema's benoemd die specifiek de aandacht hebben van gemeenten in de periode 2023 – 2027. De bestuursagenda geeft daarmee beeld en richting aan de inzet van GGD en gemeenten. Dat vraagt uiteraard om verdere uitwerking, van abstract naar concreet. Die concreetheid krijgt vorm via een uitwerking per subregio. De regioplannen voor het integraal zorg akkoord en het gezond en actief leven akkoord maken daar een belangrijk deel van uit.

Goed om te benoemen is dat de gezondheidsdoelen niet nieuw zijn. Gemeenten en GGD werken al jaren samen aan gezonde leefstijl, gezonde leefomgeving en mentale weerbaarheid. Het kreeg zijn plek in eerdere bestuursagenda's. En vooral ook in de praktijk, in de dienstverlening aan inwoners, de advisering van bedrijven en instellingen en lessen in het onderwijs. Met het opnieuw benoemen van deze gezondheidsdoelen bestendigen we de doorgaande lijn uit vorige jaren en blijven belangrijke principes in de publieke gezondheid actueel.

Een relatief nieuw gezondheidsdoel is de aandacht voor de complexiteit van factoren die gezondheidsverschillen veroorzaken en de ambitie om dat in een netwerk-ecosysteem aan te pakken. Dit sluit aan bij de landelijke afspraken gemaakt in het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord.

6.1 Contactinformatie

Algemeen telefoonnummer: 088 443 3000
Persvragen: 088 443 3663 of communicatie@ggdnog.nl

Noord- en Oost-Gelderland

Werkgroep Bestuursagenda

Auteurs: *Thomas Thasing, Marit van Looijengoed & Martien de Vries*
Relatiemanagers: *Robert van Felius & Hans Evers*
Communicatie: *Nathalie van Thiel*

Datum: *12-7-2023*

Aan het Dagelijks bestuur van
GGD Noord- en Oost-Gelderland
Postbus 3
7200 AA Zutphen

Ontvangen op:	25/23 oktober 2023	Uw kenmerk:	-
Inlichtingen:	Alma van Maanen	Zaaknummer:	344212
Telefoonnummer:	0525-688688	Datum	13 november 2023
Onderwerp:	Zienswijze bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG	Bijlagen:	-
		Pagina:	1 van 2

Geacht bestuur,

Op 5 september jl. ontvingen wij uw brief over de bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG. U gaf in uw brief aan dat de gemeenteraad de mogelijkheid heeft om vóór 30 november a.s. een zienswijze in te dienen.

De gemeenteraad van Elburg heeft op 13 november jl. besloten een zienswijze te dienen. De zienswijze is in lijn met de zienswijzen die de raad heeft ingediend op de concept-programmabegroting 2024 en de 7e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG.

Algemeen
De raad vindt het goed te lezen dat de speerpunten in uw bestuursagenda aansluiten bij de regionale nota volksgezondheid 'Samen verder voor een gezond Noord-Veluwe 2022-2025' en de landelijke thema's. U sluit ook aan bij de landelijk gesloten akkoorden: het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Uw weet zo de actuele opgaven te verwerken in uw werk. Het is het positief te lezen dat de GGD NOG haar wettelijke taken, advies- en onderzoeksfunctie centraal stelt de komende jaren. Hier ligt de kracht van uw organisatie.

Concretisering
Een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren is het concretiseren van de bestuursagenda naar concrete afspraken en acties. Binnen de Noord-Veluwe bestaat de wens om als gemeenten meer grip te krijgen op de GGD en de positie van de raden te versterken. Daarvoor is het belangrijk dat de uitvoering van de speerpunten uit de bestuursagenda goed gemonitord kan worden. Als een van de gemeenten op de Noord-Veluwe vraagt de raad van Elburg daarom aandacht voor het komen tot SMART geformuleerde doelstellingen en het in voldoende mate toevoegen van indicatoren aan de nog vast te leggen afspraken en acties. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden in de jaaroverzichten die de GGD gaat opstellen, bij het concretiseren van de rol van de GGD bij het IZA en GALA en bij het verder uitwerken van de productencatalogus.

Betrokkenheid inwoners
U heeft bij het opstellen van de bestuursagenda inwoners niet betrokken. De raad van Elburg vindt het belangrijk dat de GGD actieve participatie van inwoners meer en beter vorm geeft. Dit is in de zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG ook kenbaar gemaakt. U bent

van mening dat het initiatief voor participatie in de eerste plaats bij de gemeenten ligt. De raad van Elburg benadrukt nogmaals dat het betrekken van inwoners bij beleidsdocumenten zoals de vierjaarlijkse bestuursagenda een meerwaarde kan bieden. De raad vraagt u bij het opstellen van de volgende bestuursagenda inwoners – in samenspraak met de gemeenten - in een vroeg stadium te betrekken.

Betrokkenheid gemeenteraden
De gemeenteraden zijn niet betrokken bij het opstellen van de concept bestuursagenda. De raden hebben nu de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De raad vindt het belangrijk om de positie van de raden te versterken en de raden zo maximaal mogelijk ruimte te geven. Een van de mogelijkheden is om bij het opstellen van de bestuursagenda de raden in een vroeg stadium te betrekken. De raad vraagt u daarom bij het opstellen van de volgende bestuursagenda de gemeenteraden in een vroeg stadium te betrekken.

Tenslotte
Tot zover de zienswijze van de gemeenteraad van Elburg. Mede namens de raad zien wij uw reactie hierop met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

De burgemeester, de secretaris,

Ir. J.N. Rozendaal Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG.
2. In te stemmen met het indienen van een zienswijze over de bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG.
3. Het dagelijks bestuur van de GGD NOG hierover schriftelijk te informeren conform bijgevoegde zienswijzebrief.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Aan het Dagelijks bestuur van
GGD Noord- en Oost-Gelderland
Postbus 3
7200 AA Zutphen

Ontvangen op:	25/23 oktober 2023	Uw kenmerk:	-
Inlichtingen:	Alma van Maanen	Zaaknummer:	344212
Telefoonnummer:	0525-688688	Datum	13 november 2023
Onderwerp:	Zienswijze bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG	Bijlagen:	-
		Pagina:	1 van 2

Geacht bestuur,

Op 5 september jl. ontvingen wij uw brief over de bestuursagenda 2023-2027 GGD NOG. U gaf in uw brief aan dat de gemeenteraad de mogelijkheid heeft om vóór 30 november a.s. een zienswijze in te dienen.

De gemeenteraad van Elburg heeft op 13 november jl. besloten een zienswijze te dienen. De zienswijze is in lijn met de zienswijzen die de raad heeft ingediend op de concept-programmabegroting 2024 en de 7e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG.

Algemeen
De raad vindt het goed te lezen dat de speerpunten in uw bestuursagenda aansluiten bij de regionale nota volksgezondheid 'Samen verder voor een gezond Noord-Veluwe 2022-2025' en de landelijke thema's. U sluit ook aan bij de landelijk gesloten akkoorden: het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Uw weet zo de actuele opgaven te verwerken in uw werk. Het is het positief te lezen dat de GGD NOG haar wettelijke taken, advies- en onderzoeksfunctie centraal stelt de komende jaren. Hier ligt de kracht van uw organisatie.

Concretisering
Een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren is het concretiseren van de bestuursagenda naar concrete afspraken en acties. Binnen de Noord-Veluwe bestaat de wens om als gemeenten meer grip te krijgen op de GGD en de positie van de raden te versterken. Daarvoor is het belangrijk dat de uitvoering van de speerpunten uit de bestuursagenda goed gemonitord kan worden. Als een van de gemeenten op de Noord-Veluwe vraagt de raad van Elburg daarom aandacht voor het komen tot SMART geformuleerde doelstellingen en het in voldoende mate toevoegen van indicatoren aan de nog vast te leggen afspraken en acties. Dit kan bijvoorbeeld plaatsvinden in de jaaroverzichten die de GGD gaat opstellen, bij het concretiseren van de rol van de GGD bij het IZA en GALA en bij het verder uitwerken van de productencatalogus.

Betrokkenheid inwoners
U heeft bij het opstellen van de bestuursagenda inwoners niet betrokken. De raad van Elburg vindt het belangrijk dat de GGD actieve participatie van inwoners meer en beter vorm geeft. Dit is in de zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG ook kenbaar gemaakt. U bent

van mening dat het initiatief voor participatie in de eerste plaats bij de gemeenten ligt. De raad van Elburg benadrukt nogmaals dat het betrekken van inwoners bij beleidsdocumenten zoals de vierjaarlijkse bestuursagenda een meerwaarde kan bieden. De raad vraagt u bij het opstellen van de volgende concept-bestuursagenda inwoners – in samenspraak met de gemeenten - in een vroeg stadium te betrekken.

Betrokkenheid gemeenteraden
De gemeenteraden zijn niet betrokken bij het opstellen van de bestuursagenda. De raden hebben nu de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De raad vindt het belangrijk om de positie van de raden te versterken en de raden zo maximaal mogelijk ruimte te geven. Een van de mogelijkheden is om bij het opstellen van de bestuursagenda de raden in een vroeg stadium te betrekken. De raad vraagt u daarom bij het opstellen van de volgende concept-bestuursagenda de gemeenteraden in een vroeg stadium te betrekken.

Tenslotte
Tot zover de zienswijze van de gemeenteraad van Elburg. Mede namens de raad zien wij uw reactie hierop met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

De burgemeester, de secretaris,

Ir. J.N. Rozendaal Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Raadsvergadering

Dossiernummer	2249
Extern Zaak ID	0230298940
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.4
Titel	Raadsvoorstel Aanpassen van de wegsleeptarieven
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Hellinga, Marthijn

Bijlagen
Raadsvoorstel Wegsleeptarieven wijziging
Model Raadsbesluit Wijziging Wegsleepverordening Elburg
antwoorden op vragen tijdens Beeldvormende vergadering

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Henk Wessel
Zaaknummer 298940

Voorgesteld besluit

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Toevoegen kostencategorie Wegsleepverordening	Behandelaar:	Marthijn Hellinga
Datum:	9 oktober 2023	Emailadres:	marthijn.hellinga@elburg.nl
Portefeuillehouder:	Henk Wessel	Zaaknummer:	298940
		Bijlagen:	

Te nemen besluit:

1. De Wegsleepverordening aan te passen en uit te breiden met de kostencategorie "uitgiftekosten".

Inleiding
De dienstverlenende partij heeft de gemeente erop gewezen dat er tijdens het wegslepen van een hinderlijk geparkeerde auto in de praktijk een situatie kan ontstaan waarin de huidige Wegsleepverordening niet voorziet. Daarom stellen wij u voor de Wegsleepverordening op dat punt aan te passen. Dit is een raadsbevoegdheid.

Beoogd effect

Voorkomen van discussie tussen de dienstverlenende partij en de voertuigeigenaar.

Argumenten

1.1 Voorkomen van discussie tussen het wegsleepbedrijf en de voertuigeigenaar.
Zeer incidenteel komt het voor dat de rechthebbende van het voertuig gelijk of eerder met de sleepwagen bij het bewaaradres (Oude Dijk 14 te Oldebroek) arriveert. In dat geval kan discussie ontstaan over de vraag of het bewaren tijdens het eerste etmaal al is ingegaan. Om deze discussie te vermijden, en de afhandeling te bespoedigen, adviseert het wegsleepbedrijf om in deze situatie ‘uitgiftekosten’ à € 29,22 in rekening te brengen.

Kanttekeningen
-

Financiën
Door het wijzigen van de tarieven wordt er gezorgd voor een kostendekkende situatie waardoor het financieel risico is gedicht.

Communicatie/burgerparticipatie
Kennisgeving van aanpassing van de Wegsleepverordening vindt plaats op de daarvoor bedoelde landelijke website en op de gemeentelijke website.

Vervolg
-

Bijlage(n)
- Model Raadsbesluit Wijziging Wegsleepverordening Elburg

Elburg, 22 augustus 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Raadsbesluit wijziging Wegsleepverordening Elburg

Besluit van de raad van de gemeente Elburg tot wijziging van de Wegsleepverordening Elburg

De raad van de gemeente Elburg

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 augustus 2023 nummer 0230298940
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet en artikel 173 tweede lid van de Wegenverkeerswet 1994

besluit:

De Wegsleepverordening Elburg als volgt te wijzigen:

Artikel I
Artikel 4, lid 1 en 2 komen als volgt te luiden:

1. De kosten van het overbrengen van een voertuig naar de bewaarplaats bedragen inclusief BTW:
a. basistarief/voorrijkosten: € 105,51;
b. voor het overbrengen van het voertuig naar de bewaarplaats: € 53,60;
c. uitgiftekosten (alleen bij uitgifte direct na aankomst) 29,22.
2. De kosten van het bewaren van een voertuig bedragen: € 28,44 voor het eerste etmaal en voor de volgende dagen € 4,09 per etmaal of een gedeelte daarvan.

Artikel II
Dit besluit treedt in werking op 1 november 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 9 oktober 2023.

De voorzitter,
De griffier,

Beantwoording raadsvragen wegsleeptarieven

Marthijn Hellinga <marthijn.hellinga@elburg.nl>

Ma 30-10-2023 10:59

Aan:Griffie <griffie@elburg.nl>
CC:Henk Wessel <henk.wessel@elburg.nl>

Hallo Diana,

Tijdens de beeldvorming van woensdag 25 oktober zijn vragen gesteld omtrent agendapunt 5.4 "Aanpassen van de wegsleeptarieven" aan Henk Wessel. Henk Wessel heeft afgesproken deze vragen schriftelijke te beantwoorden. Onderstaande de uitwerking hiervan.

1. *Wat is de onderbouwing van het bedrag uitgiftekosten?*

De uitgiftekosten bestaan uit de administratie- en de handelingskosten van het voertuig op het terrein van de dienstverlenende partij.

2. *Waarom zijn de "uitgiftekosten" hoger dan de "bewaarkosten eerste etmaal"?*

De uitgiftekosten en de bewaarkosten staan los van elkaar. De tariefopbouw van deze twee verschillende kosten zijn dan ook anders opgebouwd.

3. *Wanneer wordt de uitgiftekosten toegepast (bij aankomstverschil 0, 5, 15 minuten)?*

Indien de afgesleepte de rechthebbende van het voertuig gelijk of eerder met de sleepwagen bij het bewaaradres arriveert wordt de uitgiftekosten toegepast.
In deze situatie staat het afgesleepte voertuig nog op de sleepwagen. Praktisch kan in deze situatie zonder bewaring het voertuig direct aan de rechthebbende kunnen worden overhandigd.
In het verleden is tijdens deze situatie een discussie ontstaan over de kosten "bewaarkosten eerste etmaal". Met het toevoegen van de uitgiftekosten kunnen deze in rekening worden gebracht wat discussie voorkomt.

4. *Maak de gemeente winst op?*

Nee de gemeente maakt hier geen winst of verlies op. Het betreft een kostendekkende situatie.

Wil je de communicatie verder verzorgen.
Bvd.

Met vriendelijke groet,

Marthijn Hellinga

Medewerker Verkeer
Gemeente Elburg

Tel: 0525-688688
Mob: 06-57441744

www.elburg.nl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2003
Extern Zaak ID	0230294992
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.5
Titel	Raadsvoorstel Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031
Organisatieonderdeel	Domein Samen leven
Eigenaar	Aalbers, Alrik

Bijlagen
Raadsvoorstel Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 - vervallen
Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 - vervallen
Adviesaanvraag ASDE Beleidsplan Sociaal Domein 2023-07-17
Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = vervallen
231021 Schriftelijke vragen CDA Beleidsplan sociaal domein
Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = nieuwe document
Raadsvoorstel Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = nieuwe document
Beantwoording raadsvragen CDA Beleidsplan Sociaal Domein
Nota Raad Beleidsplan Sociaal Domein 30 oktober 2023
Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 = nieuw (30 oktober 2023)

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Willem Krooneman en Bertus Jeensma
Zaaknummer 294992

Voorgesteld besluit

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031	Behandelaar:	Aalbers
Datum	14 november 2023	Emailadres:	alrik.aalbers@elburg.nl
Portefeuillehouder	Willem Krooneman Bertus Jeensma	Zaaknummer:	0230294992
		Bijlagen	1. Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031. 2. Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031. 3. Advies ASDE Beleidsplan Sociaal Domein.

Te nemen besluit:
1. Het Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 vast te stellen.

Inleiding
Met de samenwerkingspartners geeft de gemeente Elburg uitvoering aan de wettelijke taken in het Sociaal Domein. In het Beleidsplan Sociaal Domein staat de wijze waarop de gemeente dat wil doen. Het huidige beleidsplan loopt tot eind 2023. Voor de jaren 2024 tot en met 2031 is een nieuw beleidsplan opgesteld.

'Samen leven, Samen doen!' is het beleidsplan waarin we de visie, koers en aanpak beschrijven voor het gehele Sociaal Domein. We beschrijven wat voor de gemeente Elburg belangrijk is en welke ontwikkelingen lokaal aandacht vragen. Daarbij betrekken we de landelijke ontwikkeling en de regionale samenwerkingen. Bij de uitvoering zien we voor de komende jaren een aantal maatschappelijke uitdagingen. De gemeente Elburg gaat aan de slag met deze uitdagingen door aan te sluiten bij de leefwereld van de inwoner, te doen wat echt nodig is en vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid. Dat doen we graag samen met onze inwoners en partners. In het beleidsplan beschrijven we de visie op het sociaal domein en de wijze waarop de ondersteuning is georganiseerd.

Beoogd effect
Actueel beleid op het sociaal domein voor de inwoners van de gemeente Elburg.

Argumenten
1.1 De gemeente Elburg is wettelijke verantwoordelijk om uitvoering te geven aan de taken in het sociaal domein.
Het beleidsplan beschrijft de visie en koers voor het sociaal domein vanuit de daarbij horende wetgeving.

1.2 Het beleidsplan moet vastgesteld worden door de gemeenteraad.
De gemeenteraad van de gemeente Elburg gaat over de besluitvorming in het stellen van kaders en beleidsontwikkeling.

Kanttekeningen
1.1 De termijn van acht jaar vraagt om nauwkeurige monitoring en waar nodig een tussentijdse aanpassing van de doelstellingen.
In de termijn van acht jaar kunnen onvoorziene ontwikkelingen ontstaan. Door tussentijdse evaluaties en een nauwkeurige monitoring willen we wanneer nodig de doelstellingen aanpassen op de actuele situatie.

Financiën
De uitvoering van het beleidsplan willen we realiseren met het geld dat beschikbaar is en in de gemeentebegroting is opgenomen.

Communicatie/burgerparticipatie
Het Beleidsplan Sociaal Domein is tot stand gekomen vanuit de gesprekken met:
- Inwoners
- Samenwerkingspartners
- De Adviesraad Sociaal Domein Elburg
- Gemeenteraadsleden
- Het college van burgemeesters en wethouders
- Beleidsambtenaren en consulenten van de gemeente Elburg

De Adviesraad Sociaal Domein heeft gericht op het Beleidsplan Sociaal Domein geadviseerd. Het advies inclusief de reactie van het college van B en W is als bijlage toegevoegd.

Vervolg
Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt het geschreven beleidsplan en de beeldende versie gepubliceerd op de website van de gemeente Elburg.

Bijlage(n)
1. Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031.
2. Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031.
3. Advies ASDE Beleidsplan Sociaal Domein.

Elburg, 14 november 2023

Het presidium,

De burgemeester, de griffier,

Ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 september 2023

b e s l u i t :

1. Het Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 14 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Adviesraad
Sociaal Domein Elburg

Adviesaanvraag

Van: Gemeente Elburg
Aan: Adviesraad Sociaal Domein Elburg (ASDE)

Algemeen

Datum	: 17 juli 2023
Onderwerp	: Beleidsplan Sociaal Domein
Contactpersoon:	: Alrik Aalbers
Agendapunt	: (af te stemmen met het secretariaat van de Adviesraad)

Doel

☐ Ter overleg/raadpleging
X Ter advisering
☐ Ter voorbereiding op participeren

Fase in het beleidsproces

☐ Agendavorming
X Beleidsontwikkeling
X Inspraak en advies
X Bestuurlijke besluitvorming
☐ Uitvoering
☐ Evaluatie

Reactie van Adviesraad Sociaal Domein uiterlijk: 30 augustus 2023

Onderwerp van advies(aanvraag): Beleidsplan Sociaal Domein

Samenwerking / afstemming gewenst met:
Leden van de Adviesraad hebben op 6 april 2023 meegedacht over de ontwikkeling van het beleidsplan Sociaal Domein.

Achtergrond van de adviesaanvraag:
Het huidige beleidsplan Sociaal Domein heeft 2023 als einddatum. Om aan de huidige ontwikkelingen en aanstaande maatschappelijke uitdagingen evenals de wettelijke taken uitvoering te geven, is er een nieuw beleidsplan opgesteld.
Het beleidsplan is tot stand gekomen door informatie op te halen bij:

- Inwoners
- Samenwerkingspartners
- De Adviesraad Sociaal Domein Elburg
- Gemeenteraadsleden
- Het college van burgemeesters en wethouders
- Beleidsambtenaren en consulenten van de gemeente Elburg

Voor u ligt de conceptversie van het beleidsplan. Met het advies van de ASDE zal het vervolgens ter besluitvorming aan het college en de gemeenteraad worden voorgelegd. Daarbij willen we naast dit geschreven plan ook een digitale weergave laten ontwikkelen.

Het vervolgproces ziet er als volgt uit:

1. Uitbrengen advies door Adviesraad Sociaal Domein (augustus 2023)
2. Besluitvorming college (september 2023)
3. Ontwerp digitale weergave van het beleidsplan
4. Behandeling in de Raad (november/december 2023)

Concrete adviesvragen:

We vragen uw advies en instemming over bijgevoegd concept beleidsplan Sociaal Domein; Samen leven, Samen doen!

Advies van de Adviesraad Sociaal Domein:
25-08-2023

Allereerst onze waardering voor de verzorgde uitstraling en de leesbaarheid van het beleidsstuk. Tevens de waardering voor de wijze van totstandkoming van dit stuk. Wij vinden dat deze participatieve manier van beleidsvorming zeer waardevol is en dat het daarmee ook betekenis heeft gegeven aan het centraal stellen van de kracht van de samenleving.
Het 'samen leven en samen doen' wordt door de ASDE ook onderschreven en daarom ondersteunen wij dit uitgangspunt in dit koersdocument.
Daarbij de volgende adviezen:

Rol van de gemeente
U zet de kracht van de samenleving en de inwoner centraal in uw koers. Onvoldoende belicht in het beleidsstuk is de rol van u, als gemeente. Het werken vanuit de bedoeling en het aansluiten bij de leefwereld van de inwoner mag prominenter worden benoemd en beschreven. Daarnaast blijft te onderbelicht wat uw rol is in de uitvoering van wet- en regelgeving. Waar ligt voor u de veranderopgave, de gedragsverandering of ontwikkeling? De ASDE adviseert om in het beleidsplan meer duiding hier aan te geven.

Adaptief karakter
Het beleidsplan wordt vastgesteld voor 8 jaar. Zoals u ook benoemd volgen de maatschappelijke ontwikkelingen en de daaruit volgende dilemma's zich in rap tempo op. Ook zien we de ontwikkeling dat het Rijk steeds meer taken bij de gemeente belegd. Dit brengt met zich mee dat er grenzen zitten aan het maken van beleid. Het kunnen omgaan met de onzekerheden in de toekomst vraagt om een flexibele sturingsbenadering.

De ASDE vindt het dan ook heel belangrijk dat het beleidsplan voldoende adaptief is, gelet op de gekozen termijn van 8 jaar. Deze termijn is relatief lang in het licht van alle maatschappelijke ontwikkelingen van vluchtelingenstromen, bestaanszekerheid, woningentekort en klimaatproblematiek etc. Het advies van de ASDE is dan ook om periodiek, bijvoorbeeld om de 2 jaar, te reflecteren op de ingezette koers. Gaan we nog de goede kant op? Moeten we bijsturen?
De ASDE denkt dat dit goed en passend vorm kan krijgen op een participatieve wijze, evenals de totstandkoming van dit beleidsplan. Dit geeft immers betekenis aan 'samen leven, samen doen'.
Het vergroot daarmee ook daadwerkelijk de kracht uit/van de samenleving.

Terugkoppeling:
Wij bedanken de ASDE voor het gegeven advies en de beschreven waardering. Goed om te lezen dat de ASDE het uitgangspunt 'Samen leven, Samen leven' onderschrijft en steunt.

Het advies dat gericht is op de rol van de gemeente nemen wij mee en krijgt de aandacht in de uitvoering. Aansluiten bij de leefwereld van de inwoner en het stimuleren van de samenredzaamheid staan daarin centraal. Ook verleggen wij de aandacht van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Dit met de overtuiging dat er een preventieve werking vanuit gaat.
De wettelijke taak van de gemeente Elburg vinden wij voldoende beschreven op pagina 6. De veranderopgave staat naar mening van het college van B en W beschreven in hoofdstuk 2. Daarvoor wordt de term maatschappelijke uitdagingen gebruikt. Hoe de gemeente Elburg de veranderopgaven benadert en organiseert staat in hoofdstuk 3 beschreven.

Het tweede advies is gericht op de termijn van het beleidsplan. De termijn van 8 jaar is bewust gekozen. Het college van B en W is zich bewust van de onvoorziene ontwikkelingen die in de komende jaren kunnen plaats vinden. In hoofdstuk 4 beschrijven we dat we gedurende de periode de ontwikkelingen zullen monitoren en wanneer nodig de doelstellingen zullen bijstellen. Het advies van de ASDE om dit om de twee jaar op een participatieve wijze te doen nemen wij daarin mee.

Gemeente Elburg

Samen leven, Samen doen!

Beleidsplan Sociaal Domein
2024 tot en met 2031

gemeente Elburg

In samenwerking met

Dit beleidsplan is tot stand gekomen vanuit de gesprekken met:

- Inwoners
- Samenwerkingspartners
- De Adviesraad Sociaal Domein Elburg
- Gemeenteraadsleden
- Het college van burgemeesters en wethouders
- Beleidsambtenaren en consulenten van de gemeente Elburg

Inhoud

In samenwerking met 1
Inhoud 2
Voorwoord 3
Leeswijzer 4

1. **Samenleving in beweging** 5
   Landelijke ontwikkelingen 5
   Regionale samenwerking 5
   In de gemeente Elburg 5
   Wettelijke taken 5

2. **Hier gaan we voor** 7
   Visie 'Samen zijn wij Elburg' 7
   Maatschappelijke uitdagingen 7

3. **Zo is het georganiseerd** 10
   Samen leven 10
   Sociale basis 11
   Basisvoorzieningen 12
   Specialistische voorzieningen 13
   Vangnet/ Crisis 14

4. **We doen het samen!** 15
   Uitvoering 15
   Financiën 15

Voorwoord

In de gemeente Elburg kennen we een samenleving die we met elkaar vormgeven. Inwoners zijn bereid elkaar te helpen. Er is een rijk en bloeiend verenigingsleven en men weet elkaar te vinden in cultuur, sport en kerk. Een samenleving om trots op te zijn. Daarom vinden we het gepast om dit beleidsplan de titel 'Samen leven, Samen doen!' te geven. Een plan dat is ontstaan met inwoners en samenwerkingspartners. Het is goed om van inwoners te horen dat het prettig wonen is in de gemeente Elburg. Dat men elkaar groet, elkaar vindt en dat buren, vrienden en familieleden voor elkaar klaar staan. Daarnaast is het mooi om te ervaren dat samenwerkingspartners en ondernemers elkaar opzoeken. Er zijn én ontstaan in het belang van inwoners stevige samenwerkingen en oplossingen.

Dat we elkaar nodig hebben, is in de afgelopen jaren duidelijk geworden. De coronapandemie en de daarbij ingestelde maatregelen zijn in de afgelopen jaren van grote invloed geweest op het leven van inwoners uit de gemeente Elburg. Naast het verlies van dierbaren en een kwetsbare gezondheid stond ook het sociale leven onder druk. Eenzaamheid, maatschappelijke uitval, mentale druk, spanning in gezinnen, een beperkt sport- en verenigingsleven en beperkte mogelijkheden om onderwijs te kunnen volgen of te kunnen werken zijn daar voorbeelden van. Mooi om te ervaren dat inwoners in deze moeilijke tijd elkaar steunden. Die bereidheid zien we ook in de opvang en het onderwijs van de vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers.

De coronapandemie ligt achter ons, maar de effecten op de lange termijn zijn nog moeilijk in te schatten of worden geleidelijk zichtbaar. Sommige inwoners blijven een kwetsbare gezondheid houden en zoeken naar een nieuwe balans in de woon-werksituatie. Ook is er meer eenzaamheid ontstaan onder ouderen en hebben jongeren extra ondersteuning nodig bij het aangaan van sociale contacten, de mentale weerbaarheid en het volgen van onderwijs. Daarnaast staan we in de komende jaren voor een groot aantal maatschappelijke uitdagingen. Al deze uitdagingen maken dat de samenhang in de samenleving onder druk staat. De individualisering, de snelheid van de elkaar opvolgende ontwikkelingen, de digitalisering en de invloed van social media maken dat het leven ingewikkeld is voor veel inwoners.

In de gemeente Elburg gaan we voor oplossingen die langdurig zijn en passen bij de leefwereld van de inwoners. Dat betekent dat wetgeving en systemen niet belemmerend, maar ondersteunend zijn en dat er een goede verbinding is tussen het Sociaal Domein, de economie en de fysieke leefomgeving.

In de afgelopen jaren is er in het Sociaal Domein al veel in gang gezet en ontwikkeld. Daar gaan we mee door. Met dit plan sluiten we aan bij het vorige beleidsplan en willen we de goede samenwerking vasthouden, bestaande ondersteuning en bijhorende organisatie verbeteren en nieuwe maatschappelijke uitdagingen aangaan.

We doen dat met elkaar. Samen zijn wij Elburg.

Willem Krooneman
Wethouder

Volksgezondheid
Jeugd
Werk en inkomen
Maatschappelijke ondersteuning
Onderwijs
Subsidiebeleid
Accommodatiebeleid en zwembad

Bertus Jeensma
Wethouder

Burgerzaken en dienstverlening
Communicatie en inwonerparticipatie
Toerisme en recreatie
Duurzaamheid
Sport en buitensportaccommodaties
Cultuur
Inclusiviteitsbeleid en toegankelijkheid
Vesting
Havenontwikkeling
Gemeentekantoor

Leeswijzer

‘Samen leven, Samen Doen!’ gaat over de ontwikkelingen in de samenleving van de gemeente Elburg, welke maatschappelijke uitdagingen er zijn en hoe de ondersteuning en zorg is georganiseerd.

Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn dat inwoners gezond en veilig opgroeien en vitaal ouder worden. Dat inwoners zichzelf kunnen zijn en talenten kunnen ontwikkelen, mee kunnen doen en contact hebben met anderen. Doel is dat inwoners zich goed voelen en goed kunnen leven. Daar gaan we voor met de inzet van inwoners, samenwerkingspartners, ondernemers en de gemeente Elburg.

‘Samen leven, Samen doen!’ is het beleidsplan Sociaal Domein van de gemeente Elburg voor de jaren 2024 tot en met 2031. Het is een overkoepelend plan waarin we de visie, koers en aanpak beschrijven voor het gehele Sociaal Domein. Wat we gaan doen op specifieke onderdelen beschrijven we niet in dit beleidsplan. Daarvoor verwijzen we naar de bijhorende uitvoeringsagenda's, projectplannen of implementatieprogramma's.
Met de periode van acht jaar sluiten we aan bij de huidige en komende bestuursperiode en lopende ontwikkelingen op de korte en langere termijn.

In hoofdstuk 1 beschrijven we de ontwikkelingen in de samenleving. Dat doen we door de landelijke ontwikkelingen en de samenwerking in de regio te benoemen. Vervolgens beschrijven we wat daarin voor de gemeente Elburg belangrijk is en welke ontwikkelingen lokaal aandacht vragen.

De manier waarop we naar de samenleving kijken en wat daarin belangrijk is, beschrijven we in hoofdstuk 2. Bij de uitvoering daarvan zien we voor de komende jaren een aantal maatschappelijke uitdagingen.
De gemeente Elburg gaat aan de slag met deze uitdagingen door te doen wat echt nodig is en vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid. In hoofdstuk 3 beschrijven we hoe we de ondersteuning hebben georganiseerd. Wat we gaan doen en hoe we dat bekostigen, beschrijven we in hoofdstuk 4.

‘Samen Leven, Samen doen!’ is geschreven voor iedereen die geïnteresseerd is in de visie van de gemeente Elburg op het Sociaal Domein. Omdat niet iedereen de mogelijkheid heeft om dit document te lezen, is er (na besluitvorming) ook een animatie beschikbaar: (link toevoegen).

1. Samenleving in beweging

De samenleving in Nederland is voortdurend in beweging. Ontwikkelingen in de wereld, ver weg of dichtbij huis, zijn van invloed op hoe mensen met elkaar omgaan.

Landelijke ontwikkelingen

De samenleving in Nederland is voortdurend in beweging. Ontwikkelingen in de wereld, ver weg of dichtbij huis, zijn van invloed op hoe mensen met elkaar omgaan. De landelijke overheid maakt op basis van de ontwikkelingen nieuwe wetgeving en beleid. Regelgeving tijdens de coronapandemie, de opvang van vluchtelingen en het toekennen van meer of minder financiële middelen zijn daar enkele voorbeelden van. Daarnaast zijn de vergrijzing, inflatie, een toenemende zorgvraag en sociale uitsluiting grote landelijke ontwikkelingen. Evenals het woningtekort en het tekort aan personeel in de zorg, kinderopvang en het onderwijs. De landelijke politieke agenda en regelgeving bepaalt voor een deel de mogelijkheden en beperkingen die de gemeente Elburg heeft om uitvoering te geven aan de maatschappelijke uitdagingen.

Regionale samenwerking

De samenleving van de gemeente Elburg stopt niet bij de gemeentelijke grenzen. Inwoners gaan buiten de gemeente naar hun werk of naar school en maken gebruik van zorg en ondersteuning. Daarbij zijn de maatschappelijke vraagstukken veelomvattend en gaan soms verder dan de mogelijkheden van de gemeente Elburg. Daarom is het belangrijk om de samenwerking aan te gaan met partners uit de regio. Dat zijn onder andere onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven, uitvoeringsorganisaties, zorgaanbieders, andere gemeenten en provincies. De regionale samenwerking bestaat voor de gemeente Elburg uit de samenwerking in de regio Noord-Veluwe (en Zeewolde) voor de jeugdhulp, Wmo, gezondheid, sport, cultuur, vervoer, het onderwijs en inburgering. Voor economie en de arbeidsmarkt vindt de samenwerking plaats in de Kop van de Veluwe en de arbeidsregio Zwolle. Vanuit cultuur werken we ook samen met de Hanzesteden en wordt voor de Cultuur-regio Zwolle de mogelijkheden voor een samenwerking verkend.

In de gemeente Elburg

Landelijke ontwikkelingen en de regionale samenwerking zijn van invloed op de lokale situatie in de gemeente Elburg. Het uitgangspunt is dat we vanuit de lokale situatie beleid opstellen en uitvoering geven aan de lokale maatschappelijke uitdagingen. We sluiten aan bij de leefwereld van de inwoners. Regel- en wetgeving moeten ondersteunend zijn. Dat betekent dat we integraal en opgavegericht werken. We zetten daarbij regionaal beleid in en werken vanuit de regio aan oplossingen voor gedeelde vraagstukken.

Van inwoners horen we dat ze tevreden zijn over het leven in de gemeente Elburg. Dat zij voldoende contacten hebben en dat men geniet van de rust en de mooie leefomgeving. Ook het verenigingsleven en de maatschappelijke activiteiten in sport, spel, cultuur en kerk zorgen ervoor dat inwoners positief zijn over de leefsituatie. Daarnaast wordt er door de lokale samen-werkingspartners en ondernemers een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevoeld en is de onderlinge samenwerking goed. Toch hebben niet alle inwoners het goed. Dat zien we, daar luisteren we naar en werken aan oplossingen.

Met de inwoners, samenwerkingspartners en ondernemers willen we werken aan de samenleving in de gemeente Elburg. Uitgangspunten daarbij zijn dat iedereen mee moet kunnen doen en dat we het samen doen. We gebruiken de kracht van de samenleving.

Wettelijke taken

De gemeente Elburg is verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken.

Het beleidsplan Sociaal Domein is gericht op:

- Jeugdwet
- Leerplichtwet
- Participatiewet
- Wet educatie en beroepsonderwijs
- Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Wet passend onderwijs
- Wet kinderopvang
- Wet publieke gezondheid
- Wet inburgering
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Bij de uitvoering van de wettelijke taken leggen we de verbinding met andere domeinen, zoals de fysieke leefomgeving, economie en de openbare orde en veiligheid.

2. Hier gaan we voor

In de gemeente Elburg leven we samen met elkaar en vinden we het normaal dat inwoners elkaar helpen en ondersteunen. We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving.

Visie 'Samen zijn wij Elburg'

We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving. Inwoners hebben regie over het eigen leven en er is ruimte voor ontwikkeling. De gemeente Elburg ondersteunt inwoners daarbij met het geven van informatie, de inzet van basisvoorzieningen, specialistische hulp en een vangnet.

Maatschappelijke uitdagingen

Als samenleving hebben we te maken met maatschappelijke uitdagingen. Uitdagingen die complex zijn en vragen om een andere manier van denken en werken. Kenmerkend voor al deze uitdagingen is dat een gemeente deze niet zelfstandig op kan lossen. Het vraagt om een gedragsverandering waarbij inwoners meer zelf en met behulp van het netwerk moeten gaan doen.
Het is daarom belangrijk dat we samenwerken met verschillende partners. Denk hierbij aan de inwoners zelf, (maatschappelijke) organisaties, huisartsen, verenigingen, kerken, bedrijven, kennisinstellingen, andere regionale gemeenten en het Rijk.

Als gemeente zetten we het vraagstuk centraal en zoeken naar een passende aanpak. Dit doen we graag samen met onze inwoners en partners. We werken op basis van gelijkwaardigheid. We hebben elkaar nodig.

Mentale veerkracht

De mentale veerkracht neemt af, het aantal inwoners met psychische problemen neemt toe. Met name onder jongeren vraagt dit om alertheid en extra inspanning. Om deze trend te doorbreken is het nodig om andere keuzes te maken. Kiezen voor doen wat werkt, met de focus op de omgeving, gedrag van inwoners en vanuit gedeelde verantwoordelijkheid met partners. Daarbij komt de focus meer op gezondheid en gedrag te liggen dan op de ziekte of de zorg. Investeren in het begeleiden naar werk en het deelnemen aan culturele activiteiten, sport en bewegen, anderen ontmoeten en meedoen en het hebben van een zinvolle dagbesteding zijn daar voorbeelden van.

Inclusiviteit

Iedere inwoner telt mee en moet mee kunnen doen. Het maakt niet uit of iemand een beperking heeft, wat de geaardheid is of waar iemand vandaan komt. We gaan voor gelijkwaardigheid en volwaardigheid in de Elburgse samenleving. Daarvoor is begrip, acceptatie en verbinding tussen inwoners nodig. We gaan er voor om sociale uitsluiting en eenzaamheid te voorkomen. Dit vraagt extra aandacht en bewustwording in de gemeente Elburg. In het aanbieden van zo thuisnabij (passend) onderwijs en de toeleiding naar werk. Evenals aanpassingen om te kunnen ontspannen, sporten, bezoek van winkels, horeca en culturele instellingen.

Vergrijzing

In de gemeente Elburg is de vergrijzing sterk aan de orde. In 2040 is 26% van de Elburgse inwoners 65 jaar en ouder. 9% daarvan is 85 jaar en ouder. De zorgvraag wordt de komende jaren groter. De intensieve zorgvraag wordt nóg groter. Tegelijk wordt de groep die potentieel mantelzorger is steeds kleiner. De personele tekorten lopen op. Dit vraagt om een andere manier van het bieden van zorg en ondersteuning. Zowel voor senioren zelf als voor hun omgeving. Bijvoorbeeld door meer collectief aanbod te organiseren en gebruik te maken van innovatieve programma's en middelen. Ook is het belangrijk om te investeren in maatregelen om langer thuis te kunnen blijven wonen en te investeren in gezonder gedrag en vitaliteit onder senioren. Ook is de verbinding met kunst en cultuur belangrijk. Mensen met een zorgvraag in contact brengen met muziek, zingen, tekenen, dans en schilderen zorgt voor ontmoeting en contact. Daarmee ontlasten we de mantelzorgers en verminderen we eenzaamheid.

Verschillen verkleinen

Verschillen onder inwoners worden steeds groter. Denk hierbij aan verschillen in opgroeien, opleiding, inkomen en gezondheid. Zolang mensen schulden hebben of geen werk kunnen vinden, heeft een gezonde leefstijl een lage prioriteit. Ook voelen inwoners met financiële problemen zich vaker eenzaam en zijn minder zelfredzaam.
Om deze en andere verschillen te verkleinen, is een integrale aanpak nodig. Een aanpak die is gericht op de sociale omgeving, preventie en zorg, gedrag en vaardigheden, participatie en de fysieke omgeving. Bij dit vraagstuk hebben we extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals jeugd, laaggeletterden, inwoners met een migratieafkomst en inwoners met een lager inkomen. Bij het verkleinen van de verschillen tussen generaties is de inzet van cultuur belangrijk. Ouderen vertellen over vroeger en jongeren ondersteunen bij de ontwikkelingen van deze tijd.

Beschikbaarheid en betaalbaarheid van voorzieningen

De vraag naar ondersteuning en zorg neemt toe. Dit terwijl er een tekort is aan (zorg)personeel.
Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de kosten toenemen en de beschikbaarheid van voorzieningen onder druk staat. Inwoners krijgen hier aan den lijve mee te maken; schoolklassen worden naar huis gestuurd, wachttijden voor hulp en ondersteuning lopen op en hulpbehoevende inwoners worden minder vaak gedoucht. Ook is het steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden en te behouden binnen verenigingen en organisaties. De grotere instroom van asielzoekers, statushouders en Oekraïense vluchtelingen vraagt om extra inzet en ondersteuning. Het vraagt om een andere benadering om deze maatschappelijke uitdagingen aan te kunnen gaan. Denk hierbij aan het vaker inzetten van collectief aanbod en het intensiever samenwerken vanuit een gezamenlijke opgave. Elburg zet samen met partners lokaal en regionaal in op het zoeken naar oplossingen in de veranderopgaven voor de arbeidsmarkt.

Veilige en kansrijke leefomgeving

Wanneer een leefomgeving zowel fysiek als sociaal veilig is, draagt dat bij aan het welbevinden en de gezondheid van inwoners. Inwoners ontwikkelen een gezondere leefstijl, zitten mentaal beter in hun vel. Ook zijn zij beter in staat voor zichzelf en hun naasten te zorgen en doen minder aanspraak op ondersteuning en zorg. Door de omgeving te verbeteren en gezonde keuzes makkelijker bereikbaar te maken, zijn mensen in staat hun gedrag positief te veranderen. Belangrijke elementen hierin zijn: uitnodigen tot bewegen, gelegenheid voor ontmoeting, kunnen ontspannen en goede toegang tot voorzieningen. Een deel van de inwoners kan dit niet zelf. Zij verdienen extra aandacht en ondersteuning, soms zelfs een vangnet of bescherming. Denk hierbij aan (psychisch) kwetsbare inwoners, statushouders, onveilige thuissituaties, een gezonde en kansrijke omgeving voor kinderen en jongeren en veilig en vitaal ouder kunnen worden. Vanuit het sociaal domein zoeken we met name bij deze maatschappelijke uitdaging nadrukkelijk de samenwerking met andere domeinen, zoals openbare orde en veiligheid en ruimte.

3. Zo is het georganiseerd

In de gemeente Elburg moet het mogelijk zijn om in een veilige en kansrijke omgeving geboren te worden, op te groeien en ouder te worden. Iedereen telt mee en moet mee kunnen doen.

Samen leven

We weten dat het leven bestaat uit momenten van blijdschap en geluk, maar ook van verdriet en tegenslagen. Daarom is het belangrijk dat inwoners elkaar ondersteunen. De gemeente Elburg stimuleert dat en helpt daarbij. We doen dat op vier niveaus. De niveaus vormen samen de ondersteuningsorganisatie voor de inwoners. Doel is dat inwoners vanuit de sociale basis op een prettige manier in de gemeente Elburg leven. Daarbij is het mogelijk om gebruik te maken van aanvullende ondersteuning zoals de basisvoorzieningen, specialistische voorzieningen en het vangnet en crisis-zorg.

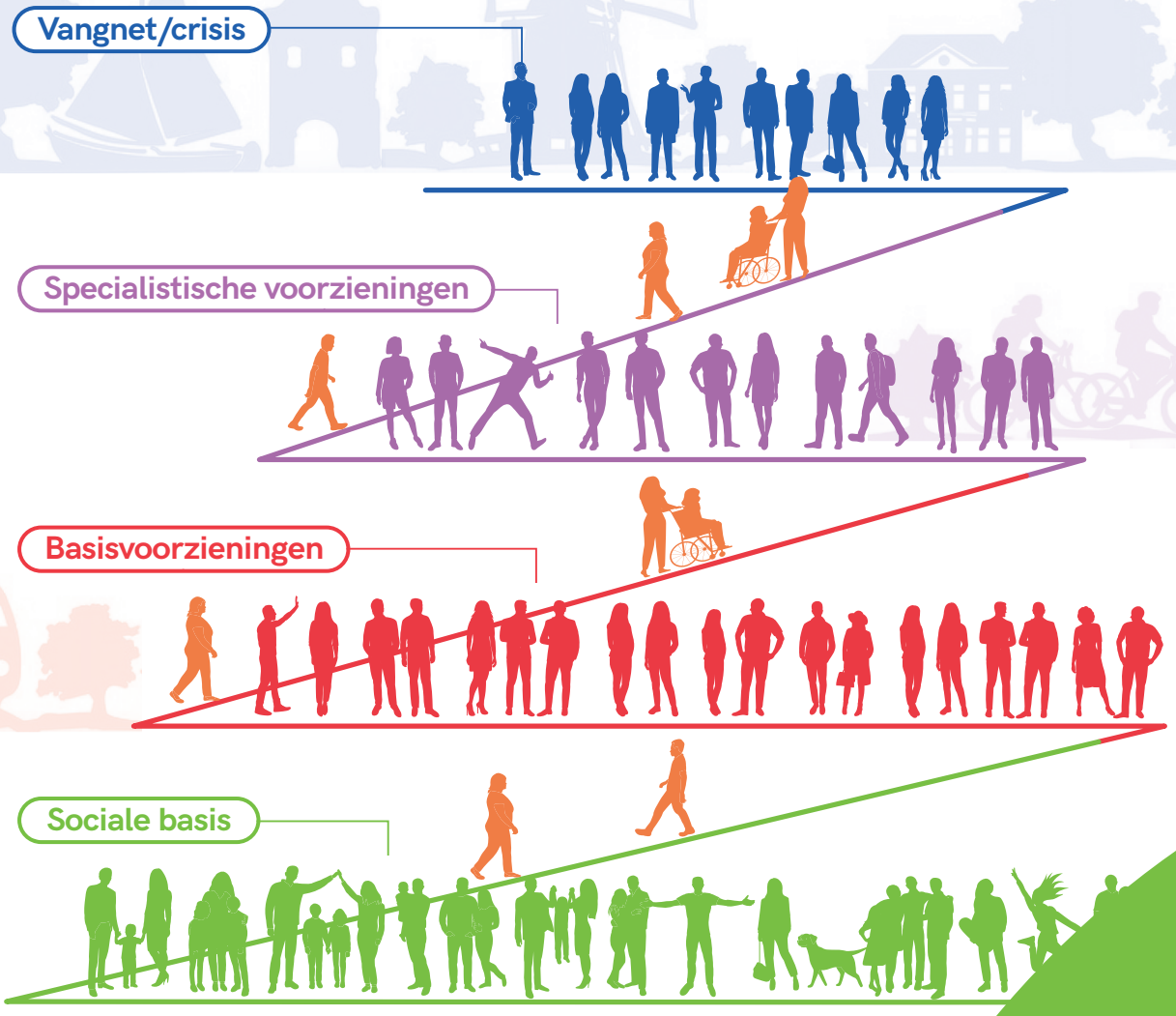

Sociale basis

De sociale basis bestaat uit de inwoner, het sociale netwerk en de leefomgeving. Daarin moet het mogelijk zijn dat inwoners op een veilige en positieve wijze zichzelf kunnen ontwikkelen. Als kind, als jongere, volwassene en in het ouder worden. Vanuit een cultuur en levensovertuiging. Ontwikkelen van mogelijkheden, creativiteit en talenten in muziek, kunst, spel, sport, onderwijs en (vrijwilligers)werk. We gaan ervoor om belemmeringen weg te nemen die de ontwikkeling tegenhouden en we gaan uit van de veerkracht van de inwoner.
We vinden het belangrijk dat inwoners zelfredzaam zijn en verantwoordelijkheid nemen. Daarmee bedoelen we dat inwoners regie over het eigen leven ervaren en zich inzetten voor een ander. We willen dat inwoners zich energiek en gezond voelen. Daarbij stimuleren we inwoners om te kiezen voor gezond gedrag in bewegen, voeding en ontspanning. Ook stimuleren we zelfontwikkeling in digitalisering, onderwijs en (vrijwilligers)werk.

In de sociale basis stimuleren we dat inwoners elkaar ondersteunen. Door samen te genieten van de mooie momenten. Er voor elkaar te zijn als buren, familie en vrienden. Maar ook in de moeilijke momenten en verdriet. We willen dat inwoners elkaar helpen bij persoonlijke en praktische vragen. Hierin zien we de samenredzaamheid van de samenleving.

De gemeente Elburg wil inzetten op een sociale basis die bestaat uit een veilige en leefbare omgeving. Allereerst binnen de thuissituatie. Kinderen moeten in een veilige en kansrijke situatie kunnen opgroeien. De omstandigheden voor een positieve ontwikkeling moeten aanwezig zijn voor jong en oud. Binnen de kinderopvang, het onderwijs, werk en de fysieke leefomgeving. We denken daarbij ook specifiek aan inwoners die vanuit een andere cultuur in Elburg komen wonen. Respect en begrip voor de ander zorgen ook voor een veilige omgeving. Daarnaast gaan we voor het beperken van overlast en criminaliteit. Door de inrichting van de fysieke leefomgeving willen we gezond gedrag stimuleren.

Samen met inwoners, samenwerkingspartners en ondernemers gaat de gemeente Elburg voor een stevige sociale basis. Dat is mogelijk door de inzet van het ruime aanbod van cultuur, sport- en muziekverenigingen, kerken en het vrijwilligerswerk. Ook kennen we hechte kernen en wijken. Buren kijken naar elkaar om en ondersteunen andere inwoners. Informatievoorziening en de inzet van het welzijnswerk is belangrijk voor jong en oud.
Om een stevige sociale basis te realiseren zijn partners vanuit de kinderopvang, het onderwijs en werkgevers belangrijk.
We geloven dat er vanuit een stevige sociale basis een preventieve werking uit gaat. Cultuur, sport, het verenigingsleven, kerken en het welzijnswerk zorgen voor een sterke verbinding tussen inwoners door alle generaties heen. Het zorgt ervoor dat minder inwoners gebruik hoeven te maken van specialistische ondersteuning.

Om de sociale basis te versterken zetten we onder andere in op:

- Het programma Opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO)
- Het programma Kansrijke Start
- Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- Het Programma Jeugd Elburg Samenwerken (JES)
- Het Integraal Zorg Akkoord (IZA)
- Inzet van het straat- en jongeren werk
- Inzet van buurtsportcoaches
- Inzet Welzijnswerk
- Samen Sterk Verenigingsondersteuning
- Inclusieagenda
- Samenlevingskracht versterken; inzet van vrijwilligers
- Het programma JOGG Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst
- (Jonge) Mantelzorgers
- Dementievriendelijk Elburg
- Vergroten Mentale Gezondheid door onder andere cultureel aanbod
- Het programma Ouderen
- Valpreventie
- Welzijn op Recept
- Lokaal Sport- en Preventieakkoord
- Sportvrouwen

Basisvoorzieningen

De basisvoorzieningen zijn de plekken waar inwoners terecht kunnen met vragen over opgroeien, opvoeden en het ouder worden. Ook vragen over de financiële situatie, toeleiding naar werk, een uitkering, inburgering of praktische ondersteuning kunnen bij de basisvoorzieningen worden gesteld.

Met de inzet van de basisvoorzieningen gaan we voor een goede informatievoorziening en een integrale benadering van de ondersteuningsvraag. Met de inwoner gaan we in gesprek en zoeken naar overeenstemming over wat er nodig is. Hierbij sluiten we aan bij de leefwereld en levensfase van de inwoner. We gaan voor een oplossing die in één keer goed en passend is. Bij het inzetten van oplossingen verbinden we de mogelijkheden vanuit de samenleving met de expertise van de maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
De basisvoorzieningen werken met elkaar samen en zijn zonder een verwijzing beschikbaar. Met de basisvoorzieningen willen we specialistische hulp voorkomen.

In de gemeente Elburg zijn het Centrum voor jeugd en gezin, het Sociaal Financieel Trefpunt, de wijkontmoetingscentra, de informele zorgpartners en de bibliotheek voorbeelden van de basisvoorzieningen.

De inzet vanuit de basisvoorzieningen bestaat onder andere uit:

- Het Centrum voor jeugd en gezin
- Centering pregnancy en Centering parenting
- Het Sociaal Financieel Trefpunt (SFT)
- Algemeen maatschappelijk werk
- Cliëntondersteuning
- Mantelzorgondersteuning
- Het werkcafé
- Leven Lang Ontwikkelen en Leren
- Talenten binden en boeien
- Werkzoekenden- en ondernemersdienstverlening
- Maatschappelijke diensttijd
- Integraal kindcentra (IKC)
- Taalklas en Internationale Schakelklas
- Project Jeugd ouders en School (Josje)
- Jongerenwerk op VO scholen.
- Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG)
- Bewegen Werkt
- Cool2BFit
- Welzijn op Recept
- Gezonde Leefstijlinterventie (Gli)
- Better2Getter, ExtraGym, Tienergym
- Taalpunt
- Memovo vrijwilligersvervoer

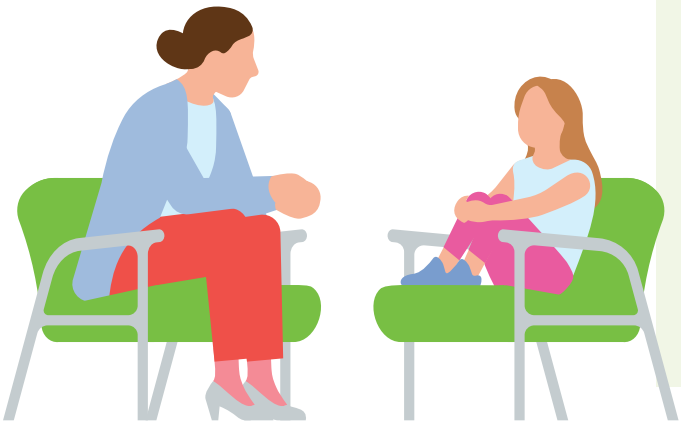

Specialistische voorzieningen

De specialistische voorzieningen zijn de vormen van ondersteuning en zorg die aanvullend zijn op de sociale basis en de basisvoorziening. Met de inzet van specialistische voorzieningen vergroten we het welbevinden, de bestaanszekerheid en het functioneren van de inwoners. Het heeft als doel om inwoners weer regie over hun eigen leven te geven. Gedurende de ondersteuning wordt gekeken of het de inwoners helpt in de persoonlijke ontwikkeling en om mee te kunnen doen in de samenleving.

De specialistische voorzieningen voor jeugd zijn gericht op ambulante begeleiding, dagbesteding, behandeling en wonen waarbij er sprake kan zijn van een vrijwillig en gedwongen kader. De specialistische voorzieningen voor volwassenen bestaan uit ambulante begeleiding, maatschappelijke opvang en beschermd wonen, dagbesteding en de inzet van hulpmiddelen en huishoudelijke hulp. Op het gebied van werk bestaan de voorzieningen uit re-integratietrajecten en de toeleiding naar werk.

Voor een stabiel inkomen zijn er de mogelijkheden van een uitkering, kind regelingen voor kinderopvang, minimaregeling of een schuldhulpverleningstraject.

De voorzieningen zijn beschikbaar met een beschikking door of namens de gemeente Elburg. Consulenten van het Centrum voor jeugd en gezin of het Sociaal Financieel Trefpunt bepalen samen met de inwoner welke specialistische voorziening nodig is. De uitvoering wordt gedaan door (zorg)aanbieders die daarvoor een overeenkomst hebben met de gemeente Elburg of via een persoonsgebonden budget.

Bij specialistische voorzieningen gaan we voornamelijk voor:

- Inzet van ambulante begeleiding en of behandeling in de thuissituatie
- Wonen in (vervangende) gezinssituaties
- Geen uithuisplaatsingen onder de twaalfjarige leeftijd
- Samenwerking tussen jeugdhulp, onderwijs, kinderopvang, verwijzer en CJG
- Inhoudelijk en financieel partnerschap met aanbieders
- Kwalitatief goed geregistreerde aanbieders
- Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Passend Hoogbegaafdheidsonderwijs
- Zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen
- Gezonde financiële basis (werk, uitkering, minimaregelingen)
- Re-integratieactiviteiten op maat
- Leerroutes gericht op de Wet inburgering

Vangnet / Crisis

Als de problemen zo groot en veelomvattend zijn dat meteen ingrijpen nodig is, spreken we van crisis. De inwoner bevindt zich in een urgente en/of gevaarlijke situatie. Het gaat om situaties waarbij inwoners kwetsbaar zijn. Dit vraagt om maatwerk en multidisciplinaire aanpak. Soms zijn bestaande voorzieningen niet passend voor de oplossing van het probleem. Voor inwoners die wel ondersteuning nodig hebben, maar niet passen binnen bestaande wettelijke kaders en voorzieningen kunnen we een maatwerkbudget inzetten.

Bij casuïstiek van vangnet en crisis is er vrijwel altijd sprake van meer problemen op verschillende leefgebieden. Dat betekent dat er ook meerdere zorg- en hulpverleners vanuit meerdere beleidsterreinen betrokken zijn. Juist dan is het van belang dat er een casusregisseur is. Die helpt de inwoner om regie op eigen leven terug te krijgen of om de inwoner daarbij te laten ondersteunen.

We willen de situatie de-escaleren en de inwoner in staat stellen om te zorgen voor een stabiele omgeving, de eerste levensbehoeften op orde brengen en het hebben van een zinvolle dagbesteding. We zoeken naar de lichtst mogelijke ondersteuning en inzet om de situatie weer veilig en stabiel te krijgen. Binnen het domein jeugd is de crisiszorg belegd bij een zorgaanbieder die in samenwerking met het gezin en de verwijzer de ondersteuning aanbiedt.

De inzet vanuit crisis of vangnet is onder andere:

- Convenant voorkomen uithuiszettingen
- TOP woningen, tijdelijk wonen en maatwerk wonen
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
- Maatwerkbudget (vangnetpotje)
- Veilig Thuis en Meldpunt Ouderenmishandeling
- Werken vanuit de visie Samenwerken aan Veiligheid
- Voorkomen van huisuitzetting en dakloosheid
- Behouden van de intensieve samenwerking met de politie en Veilig thuis
- Daderaanpak en huisverbod
- Nauwe samenwerking in de veiligheidsketen
- Voorkomen van complexe echtscheidingen met het programma 'relaties en scheiding'
- Aanpak van mensenhandel
- Het Centrum voor Seksueel Geweld (CSG)

4. We doen het samen!

We willen niet dat dit beleidsplan blijft bij een geschreven plan. Ook starten we niet pas in 2024.

Uitvoering

We gaan door met waarmee we al bezig zijn en gaan aan de slag met nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Dat doen we door de inzet en programma's zoals beschreven bij de sociale basis, de basis- en specialistische voorzieningen en het vangnet/crisis. De concrete uitwerking, planning en resultaten staan in de plannen en uitvoeringsprogramma's die bij elk onderdeel zijn opgesteld. De voortgang daarvan beschrijven we in de uitvoeringsagenda.

De uitvoering doen we samen met inwoners en de samenwerkingspartners. Lokaal en regionaal. We doen dat vanuit de visie dat de kracht vanuit de inwoner en de samenleving komt. De gemeente Elburg ondersteunt daarbij.

De periode waarin we uitvoering geven aan dit plan loopt tot en met 2031. We kiezen voor deze periode, omdat dit aansluit bij de termijnen van de beschreven programma's en bij de huidige en volgende bestuursperiode.

De periode van acht jaar geeft ruimte voor ontwikkeling en we verwachten daarmee gewenste effecten op de korte en lange termijn te realiseren. In deze periode monitoren we de ontwikkelen en stellen we de programma's en doelstellingen bij wanneer nodig. Daarbij weten we ook dat er maatschappelijke ontwikkeling kunnen ontstaan die we nu nog niet kunnen voorspellen.

Met dit plan geven we uitvoering aan het bestuursakkoord van de gemeente Elburg. Dat betekent dat we de nadrukkelijke verbinding leggen met andere beleidsterreinen, zoals de fysieke leefomgeving, economie en bedrijfsvoering.

Financiën

De uitvoering van de plannen en de manier waarop de ondersteuning is georganiseerd vraagt om inzet van mensen en middelen. De kosten daarvoor betalen we met het geld dat we vanuit het Rijk krijgen en met geld dat door de gemeenteraad beschikbaar wordt gesteld. De opdracht is om de uitvoering te realiseren met het geld dat beschikbaar is en dat er niet meer wordt uitgegeven dan in de gemeentebegroting is opgenomen.

(Schriftelijke) vragen

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag),
3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur)
Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg

Plaats, 't Harde, 21 oktober 2023

Onderwerp: raadsvragen n.a.v. beeldvorming beleidsplan sociaal domein

Raadsvragen

De gemeenteraad bespreekt het beleidsplan sociaal domein in de beeldvorming. CDA Elburg heeft daarover 3 technische vragen, die ik graag via mail alvast stel, zodat dit ambtelijk voorbereid kan worden.

1. De nota geeft een schets van de maatschappelijke opgaven in relatie tot de sociale basis en basis-, specialistische en crisisvoorzieningen. Volgens de financiële paragraaf moeten de uitgaven binnen de gemeentebegroting passen. Hoe kan dit beleidsplan richtinggevend zijn als we keuzes moeten maken? Er is immers schaarste aan middelen en 'niet alles kan'. Kan de raad eventueel nog prioritering aan brengen in de nota? Wat mag het zwaarste wegen bij alle voornemens?
2. Het college stelt voor om een zienswijze in te dienen op de Bestuursagenda 2023-2027 van de GGD NOG en verzoekt om de doelen SMART te maken. Heeft het college dat zelf ook overwogen ten aanzien van het beleidsplan sociaal domein, mede in het licht van de herijking van het subsidiebeleid en de aanbevelingen die de raad daarover recent zijn gedaan in een themasessie?
3. Het beleidsplan wil uitvoering geven aan het Bestuursakkoord 2022-2026. In het Bestuursakkoord wordt veel aandacht besteed aan het middelengebruik (drugs- en alcoholproblematiek). Het Beleidsplan verwijst daar niet naar. Wat betekent dat en is het nodig dit alsnog als maatschappelijke opgave in het Beleidsplan op te nemen?

Toelichting

Geen.

Indiener: de heer C.H. Dijkhuizen, CDA Elburg.

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 september 2023

b e s l u i t :

1. Het Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031	Behandelaar:	Aalbers
Datum	12 september 2023	Emailadres:	alrik.aalbers@elburg.nl
Portefeuillehouder	Willem Krooneman Bertus Jeensma	Zaaknummer:	0230294992
		Bijlagen	1. Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031. 2. Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031. 3. Advies ASDE Beleidsplan Sociaal Domein.

Te nemen besluit:
1. Het Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031 vast te stellen.

Inleiding
Met de samenwerkingspartners geeft de gemeente Elburg uitvoering aan de wettelijke taken in het Sociaal Domein. In het Beleidsplan Sociaal Domein staat de wijze waarop de gemeente dat wil doen. Het huidige beleidsplan loopt tot eind 2023. Voor de jaren 2024 tot en met 2031 is een nieuw beleidsplan opgesteld.

'Samen leven, Samen doen!' is het beleidsplan waarin we de visie, koers en aanpak beschrijven voor het gehele Sociaal Domein. We beschrijven wat voor de gemeente Elburg belangrijk is en welke ontwikkelingen lokaal aandacht vragen. Daarbij betrekken we de landelijke ontwikkeling en de regionale samenwerkingen. Bij de uitvoering zien we voor de komende jaren een aantal maatschappelijke uitdagingen. De gemeente Elburg gaat aan de slag met deze uitdagingen door aan te sluiten bij de leefwereld van de inwoner, te doen wat echt nodig is en vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid. Dat doen we graag samen met onze inwoners en partners. In het beleidsplan beschrijven we de visie op het sociaal domein en de wijze waarop de ondersteuning is georganiseerd.

Beoogd effect
Actueel beleid op het sociaal domein voor de inwoners van de gemeente Elburg.

Argumenten
1.1 De gemeente Elburg is wettelijke verantwoordelijk om uitvoering te geven aan de taken in het sociaal domein.
Het beleidsplan beschrijft de visie en koers voor het sociaal domein vanuit de daarbij horende wetgeving.

1.2 Het beleidsplan moet vastgesteld worden door de gemeenteraad.
De gemeenteraad van de gemeente Elburg gaat over de besluitvorming in het stellen van kaders en beleidsontwikkeling.

Kanttekeningen
1.1 De termijn van acht jaar vraagt om nauwkeurige monitoring en waar nodig een tussentijdse aanpassing van de doelstellingen.
In de termijn van acht jaar kunnen onvoorziene ontwikkelingen ontstaan. Door tussentijdse evaluaties en een nauwkeurige monitoring willen we wanneer nodig de doelstellingen aanpassen op de actuele situatie.

Financiën
De uitvoering van het beleidsplan willen we realiseren met het geld dat beschikbaar is en in de gemeentebegroting is opgenomen.

Communicatie/burgerparticipatie
Het Beleidsplan Sociaal Domein is tot stand gekomen vanuit de gesprekken met:
- Inwoners
- Samenwerkingspartners
- De Adviesraad Sociaal Domein Elburg
- Gemeenteraadsleden
- Het college van burgemeesters en wethouders
- Beleidsambtenaren en consulenten van de gemeente Elburg

De Adviesraad Sociaal Domein heeft gericht op het Beleidsplan Sociaal Domein geadviseerd. Het advies inclusief de reactie van het college van B en W is als bijlage toegevoegd.

Vervolg
Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt het geschreven beleidsplan en de beeldende versie gepubliceerd op de website van de gemeente Elburg.

Bijlage(n)
1. Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031.
2. Raadsbesluit Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2031.
3. Advies ASDE Beleidsplan Sociaal Domein.

Elburg, 12 september 2023

Het presidium,

De burgemeester, de griffier,

Ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Beantwoording raadsvragen

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		**IDnr actiepunt** -
☒	Schriftelijke technische vragen	- Indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - Beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen drie werkdagen

Indiener: de heer C.H. van Dijkhuizen

Fractie: CDA

Datum: 23 oktober 2023

Zaaknummer: 0230294992

Onderwerp: Raadsvragen n.a.v. beeldvorming beleidsplan sociaal domein

Raadsvragen:
De gemeenteraad bespreekt het beleidsplan sociaal domein in de beeldvorming. CDA Elburg heeft daarover 3 technische vragen, die ik graag via mail alvast stel, zodat dit ambtelijk voorbereid kan worden.

1. De nota geeft een schets van de maatschappelijke opgaven in relatie tot de sociale basis en basis-, specialistische en crisisvoorzieningen. Volgens de financiële paragraaf moeten de uitgaven binnen de gemeentebegroting passen. Hoe kan dit beleidsplan richtinggevend zijn als we keuzes moeten maken? Er is immers schaarste aan middelen en 'niet alles kan'. Kan de raad eventueel nog prioritering aan brengen in de nota? Wat mag het zwaarste wegen bij alle voornemens?

2. Het college stelt voor om een zienswijze in te dienen op de Bestuursagenda 2023-2027 van de GGD NOG en verzoekt om de doelen SMART te maken. Heeft het college dat zelf ook overwogen ten aanzien van het beleidsplan sociaal domein, mede in het licht van de herijking van het subsidiebeleid en de aanbevelingen die de raad daarover recent zijn gedaan in een themasessie?

3. Het beleidsplan wil uitvoering geven aan het Bestuursakkoord 2022-2026. In het Bestuursakkoord wordt veel aandacht besteed aan het middelengebruik (drugs- en alcoholproblematiek). Het Beleidsplan verwijst daar niet naar. Wat betekent dat en is het nodig dit alsnog als maatschappelijke opgave in het Beleidsplan op te nemen?

Toelichting:
Geen

Beantwoording raadsvragen

Antwoord:
1. In het beleidsplan beschrijven we de maatschappelijk uitdagingen en de ondersteuningsstructuur. Daarbij zijn de doelstellingen en programma's (in de kaders) vermeld.
Het beleidsplan heeft 2024 als startdatum maar we werken nu al aan de maatschappelijke uitdagingen en geven uitvoering aan de ondersteuningsstructuur. De gemeenteraad heeft voor meerdere programmaplannen en beleidsinterventies al een keuze gemaakt en prioriteiten gesteld. Deze positie heeft de gemeenteraad ook bij aanstaande raadsvoorstellen. Daarbij wordt ook de bekostiging van de plannen vermeld. Vooralsnog zien wij dat de plannen realiseerbaar zijn binnen de begroting en dat er extra rijksmiddelen beschikbaar zijn gesteld.

2. Ja, het college heeft dit overwogen. Maar het sociaal domein is dusdanig breed dat een specifieke beschrijving per onderdeel resulteert in een document van grote omvang en technische inhoud.
Het Beleidsplan Sociaal Domein is opgesteld met de bedoeling dat deze op inhoud en omvang goed leesbaar en begrijpelijk is. Het document beschrijft de visie en koers voor het sociaal domein en de verbinding met de fysieke leefomgeving. Voor de concrete uitvoering in doelstellingen, planning en kosten verwijzen we naar de uitvoeringsplannen. Wel beschrijven we de uitgangspunten. Deze zijn mede voor de herijking van het subsidiebeleid van belang.

- We gaan uit van de kracht van de inwoner.
- Inwoners kunnen gezond en veilig opgroeien en vitaal ouder worden.
- Inwoners kunnen zichzelf zijn en talenten ontwikkelen.
- Iedere inwoner telt en moet mee kunnen doen.
- We stimuleren de inzet van inwoners, het verenigingsleven en de geloofsgemeenschappen om te komen tot een stevige sociale basis.
- We doen het in Elburg samen met de inzet van inwoners, samenwerkingspartners, ondernemers en de gemeente Elburg.
- We gaan voor oplossingen die langdurig zijn en passen bij de leefwereld van de inwoners.
- Wetgeving en systemen zijn ondersteunend en mogen niet belemmerend zijn.
- We gaan voor een verbinding tussen de sociale leefwereld en de fysieke leefomgeving.

3. Middelengebruik is aan de orde en in de uitvoering is aandacht voor bepaalde groepen en incidenten. De koers en het beleid is gericht op preventie. De cijfers laten geen bovengemiddeld gebruik zien maar we willen (de kans op) onzichtbaar gebruik niet onderschatten. In het beleidsplan is het niet als maatschappelijke uitdaging beschreven maar is er in de uitvoering van onder andere Opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) veel aandacht voor.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.

Nota Raad

Datum	31 oktober 2023	Behandelaar	Alrik Aalbers
Portefeuillehouder	Willem Krooneman Bertus Jeensma	Emailadres	alrik.aalbers@elburg.nl
		Zaaknummer	0230294992
		Bijlagen	1. Financiële bijlage

Onderwerp
Beleidsplan Sociaal Domein

Inleiding
In de beeldvormende vergadering van 23 oktober is het beleidsplan Sociaal Domein behandeld. Door de gemeenteraad zijn een drietal aanpassingen gevraagd. In deze nota beschrijven we de aanpassingen en de onderbouwing van de gemaakte keuzes.

Kern
De volgende aanpassingen zijn gedaan in het beleidsplan Sociaal Domein 'Samen leven, Samen doen.

- Pagina 4, Leeswijzer:
  - Was: De gemeente Elburg gaat aan de slag met deze uitdagingen door te doen wat echt nodig is en vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid.
  - Wordt: De gemeente Elburg gaat aan de slag met deze uitdagingen door te doen wat echt nodig is en echt doen wat nodig is.

- Pagina 4, Leeswijzer:
  - Was: Omdat niet iedereen de mogelijkheid heeft om dit document te lezen, is er (na besluitvorming) ook een animatie beschikbaar: link toevoegen
  - Wordt: Er is ook een animatie beschikbaar op de website van de gemeente Elburg: www.elburg.nl/samenleving

- Pagina 7, Hier gaan we voor:
  - Tussen het kopje Visie en Maatschappelijke uitdagingen de volgende toevoeging:
    Preventie
    De gemeente Elburg zet in op preventie. We willen ernstige problematiek voorkomen door vroegtijdig te signaleren en ondersteuning aan te bieden. De focus ligt op Mens en Maatschappij en Gezondheid en Gedrag in plaats van op Ziekte en Zorg. Dit doen we door het inzetten op welzijn, cultuur, bewegen en inclusiviteit. Doel is een sterke sociale basis waarvan een preventieve werking uitgaat. We vragen van de inwoners om naar elkaar om te zien en we stimuleren de inzet van het verenigingsleven en de geloofsgemeenschappen. We investeren in een preventieve gerichte ondersteuning vanuit de samenwerkingspartners en ook inwoners doen zoveel mogelijk mee in preventievraagstukken. We zoeken een manier die aansluit bij de leefwereld en omgeving van inwoners met extra aandacht voor jongeren, ouderen en inwoners in een kwetsbare positie.

Een financieel overzicht is opgesteld en hieronder vermeld. Er is voor gekozen om het overzicht niet op te nemen in het beleidsplan. Argumentatie daarvoor is:

- De financiële middelen worden jaarlijks in de gemeentebegroting beschreven.
- Specifieke kosten per onderdeel worden in de uitvoeringsplannen beschreven.
- Het plan heeft de termijn van 8 jaar. Het is niet mogelijk om een financieel overzicht op te stellen over de inkomsten en uitgaven voor de komende 8 jaar.
- We willen dat het voor inwoners een toegankelijk en leesbaar beleidsplan is.

Begroting 2024	Begrote lasten 2024	
Jeugd	6.870.588	
WMO	5.068.198	
Werk en inkomen(incl. participatie)	10.689.543	
Onderwijs	2.842.198	
Cultuur	417.602	
Inkomensregelingen	6.186.852	
Participatie	4.733.976	
Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang	585.650	* is deels WMO
Bibliotheekvoorziening	435.504	
Vluchtelingen werk	231.285	
Sport	1.149.491	
Kinderopvang	130.163	
Gezondheid	2.418.814	

Vervolg
Het beleidsplan is aangepast en zal na besluitvorming door de gemeenteraad op de website van de gemeente Elburg worden geplaatst.

Gemeente Elburg

Samen leven, Samen doen!

Beleidsplan Sociaal Domein
2024 tot en met 2031

gemeente Elburg

In samenwerking met

Dit beleidsplan is tot stand gekomen vanuit de gesprekken met:

- Inwoners
- Samenwerkingspartners
- De Adviesraad Sociaal Domein Elburg
- Gemeenteraadsleden
- Het college van burgemeesters en wethouders
- Beleidsambtenaren en consulenten van de gemeente Elburg

Inhoud

In samenwerking met 1
Inhoud 2
Voorwoord 3
Leeswijzer 4

1. **Samenleving in beweging** 5
   Landelijke ontwikkelingen 5
   Regionale samenwerking 5
   In de gemeente Elburg 5
   Wettelijke taken 5

2. **Hier gaan we voor** 7
   Visie 'Samen zijn wij Elburg' 7
   Preventie 7
   Maatschappelijke uitdagingen 7

3. **Zo is het georganiseerd** 10
   Samen leven 10
   Sociale basis 11
   Basisvoorzieningen 12
   Specialistische voorzieningen 13
   Vangnet/ Crisis 14

4. **We doen het samen!** 15
   Uitvoering 15
   Financiën 15

Voorwoord

In de gemeente Elburg kennen we een samenleving die we met elkaar vormgeven. Inwoners zijn bereid elkaar te helpen. Er is een rijk en bloeiend verenigingsleven en men weet elkaar te vinden in cultuur, sport en kerk. Een samenleving om trots op te zijn. Daarom vinden we het gepast om dit beleidsplan de titel 'Samen leven, Samen doen!' te geven. Een plan dat is ontstaan met inwoners en samenwerkingspartners. Het is goed om van inwoners te horen dat het prettig wonen is in de gemeente Elburg. Dat men elkaar groet, elkaar vindt en dat buren, vrienden en familieleden voor elkaar klaar staan. Daarnaast is het mooi om te ervaren dat samenwerkingspartners en ondernemers elkaar opzoeken. Er zijn én ontstaan in het belang van inwoners stevige samenwerkingen en oplossingen.

Dat we elkaar nodig hebben, is in de afgelopen jaren duidelijk geworden. De coronapandemie en de daarbij ingestelde maatregelen zijn in de afgelopen jaren van grote invloed geweest op het leven van inwoners uit de gemeente Elburg. Naast het verlies van dierbaren en een kwetsbare gezondheid stond ook het sociale leven onder druk. Eenzaamheid, maatschappelijke uitval, mentale druk, spanning in gezinnen, een beperkt sport- en verenigingsleven en beperkte mogelijkheden om onderwijs te kunnen volgen of te kunnen werken zijn daar voorbeelden van. Mooi om te ervaren dat inwoners in deze moeilijke tijd elkaar steunden. Die bereidheid zien we ook in de opvang en het onderwijs van de vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers.

De coronapandemie ligt achter ons, maar de effecten op de lange termijn zijn nog moeilijk in te schatten of worden geleidelijk zichtbaar. Sommige inwoners blijven een kwetsbare gezondheid houden en zoeken naar een nieuwe balans in de woon-werksituatie. Ook is er meer eenzaamheid ontstaan onder ouderen en hebben jongeren extra ondersteuning nodig bij het aangaan van sociale contacten, de mentale weerbaarheid en het volgen van onderwijs. Daarnaast staan we in de komende jaren voor een groot aantal maatschappelijke uitdagingen. Al deze uitdagingen maken dat de samenhang in de samenleving onder druk staat. De individualisering, de snelheid van de elkaar opvolgende ontwikkelingen, de digitalisering en de invloed van social media maken dat het leven ingewikkeld is voor veel inwoners.

In de gemeente Elburg gaan we voor oplossingen die langdurig zijn en passen bij de leefwereld van de inwoners. Dat betekent dat wetgeving en systemen niet belemmerend, maar ondersteunend zijn en dat er een goede verbinding is tussen het Sociaal Domein, de economie en de fysieke leefomgeving.

In de afgelopen jaren is er in het Sociaal Domein al veel in gang gezet en ontwikkeld. Daar gaan we mee door. Met dit plan sluiten we aan bij het vorige beleidsplan en willen we de goede samenwerking vasthouden, bestaande ondersteuning en bijhorende organisatie verbeteren en nieuwe maatschappelijke uitdagingen aangaan.

We doen dat met elkaar. Samen zijn wij Elburg.

Willem Krooneman
Wethouder

Volksgezondheid
Jeugd
Werk en inkomen
Maatschappelijke ondersteuning
Onderwijs
Subsidiebeleid
Accommodatiebeleid en zwembad

Bertus Jeensma
Wethouder

Burgerzaken en dienstverlening
Communicatie en inwonerparticipatie
Toerisme en recreatie
Duurzaamheid
Sport en buitensportaccommodaties
Cultuur
Inclusiviteitsbeleid en toegankelijkheid
Vesting
Havenontwikkeling
Gemeentekantoor

Leeswijzer

‘Samen leven, Samen Doen!’ gaat over de ontwikkelingen in de samenleving van de gemeente Elburg, welke maatschappelijke uitdagingen er zijn en hoe de ondersteuning en zorg is georganiseerd.

Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn dat inwoners gezond en veilig opgroeien en vitaal ouder worden. Dat inwoners zichzelf kunnen zijn en talenten kunnen ontwikkelen, mee kunnen doen en contact hebben met anderen. Doel is dat inwoners zich goed voelen en goed kunnen leven. Daar gaan we voor met de inzet van inwoners, samenwerkingspartners, ondernemers en de gemeente Elburg.

‘Samen leven, Samen doen!’ is het beleidsplan Sociaal Domein van de gemeente Elburg voor de jaren 2024 tot en met 2031. Het is een overkoepelend plan waarin we de visie, koers en aanpak beschrijven voor het gehele Sociaal Domein. Wat we gaan doen op specifieke onderdelen beschrijven we niet in dit beleidsplan. Daarvoor verwijzen we naar de bijhorende uitvoeringsagenda's, projectplannen of implementatieprogramma's.
Met de periode van acht jaar sluiten we aan bij de huidige en komende bestuursperiode en lopende ontwikkelingen op de korte en langere termijn.

In hoofdstuk 1 beschrijven we de ontwikkelingen in de samenleving. Dat doen we door de landelijke ontwikkelingen en de samenwerking in de regio te benoemen. Vervolgens beschrijven we wat daarin voor de gemeente Elburg belangrijk is en welke ontwikkelingen lokaal aandacht vragen.

De manier waarop we naar de samenleving kijken en wat daarin belangrijk is, beschrijven we in hoofdstuk 2. Bij de uitvoering daarvan zien we voor de komende jaren een aantal maatschappelijke uitdagingen.
De gemeente Elburg gaat aan de slag met deze uitdagingen door te doen wat echt nodig is en echt doen wat nodig is. In hoofdstuk 3 beschrijven we hoe we de ondersteuning hebben georganiseerd. Wat we gaan doen en hoe we dat bekostigen, beschrijven we in hoofdstuk 4.

‘Samen Leven, Samen doen!’ is geschreven voor iedereen die geïnteresseerd is in de visie van de gemeente Elburg op het Sociaal Domein. Er is ook een animatie beschikbaar op de website van de gemeente Elburg: www.elburg.nl/samenleving.

1. Samenleving in beweging

De samenleving in Nederland is voortdurend in beweging. Ontwikkelingen in de wereld, ver weg of dichtbij huis, zijn van invloed op hoe mensen met elkaar omgaan.

Landelijke ontwikkelingen

De samenleving in Nederland is voortdurend in beweging. Ontwikkelingen in de wereld, ver weg of dichtbij huis, zijn van invloed op hoe mensen met elkaar omgaan. De landelijke overheid maakt op basis van de ontwikkelingen nieuwe wetgeving en beleid. Regelgeving tijdens de coronapandemie, de opvang van vluchtelingen en het toekennen van meer of minder financiële middelen zijn daar enkele voorbeelden van. Daarnaast zijn de vergrijzing, inflatie, een toenemende zorgvraag en sociale uitsluiting grote landelijke ontwikkelingen. Evenals het woningtekort en het tekort aan personeel in de zorg, kinderopvang en het onderwijs. De landelijke politieke agenda en regelgeving bepaalt voor een deel de mogelijkheden en beperkingen die de gemeente Elburg heeft om uitvoering te geven aan de maatschappelijke uitdagingen.

Regionale samenwerking

De samenleving van de gemeente Elburg stopt niet bij de gemeentelijke grenzen. Inwoners gaan buiten de gemeente naar hun werk of naar school en maken gebruik van zorg en ondersteuning. Daarbij zijn de maatschappelijke vraagstukken veelomvattend en gaan soms verder dan de mogelijkheden van de gemeente Elburg. Daarom is het belangrijk om de samenwerking aan te gaan met partners uit de regio. Dat zijn onder andere onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven, uitvoeringsorganisaties, zorgaanbieders, andere gemeenten en provincies. De regionale samenwerking bestaat voor de gemeente Elburg uit de samenwerking in de regio Noord-Veluwe (en Zeewolde) voor de jeugdhulp, Wmo, gezondheid, sport, cultuur, vervoer, het onderwijs en inburgering. Voor economie en de arbeidsmarkt vindt de samenwerking plaats in de Kop van de Veluwe en de arbeidsregio Zwolle. Vanuit cultuur werken we ook samen met de Hanzesteden en wordt voor de Cultuur-regio Zwolle de mogelijkheden voor een samenwerking verkend.

In de gemeente Elburg

Landelijke ontwikkelingen en de regionale samenwerking zijn van invloed op de lokale situatie in de gemeente Elburg. Het uitgangspunt is dat we vanuit de lokale situatie beleid opstellen en uitvoering geven aan de lokale maatschappelijke uitdagingen. We sluiten aan bij de leefwereld van de inwoners. Regel- en wetgeving moeten ondersteunend zijn. Dat betekent dat we integraal en opgavegericht werken. We zetten daarbij regionaal beleid in en werken vanuit de regio aan oplossingen voor gedeelde vraagstukken.

Van inwoners horen we dat ze tevreden zijn over het leven in de gemeente Elburg. Dat zij voldoende contacten hebben en dat men geniet van de rust en de mooie leefomgeving. Ook het verenigingsleven en de maatschappelijke activiteiten in sport, spel, cultuur en kerk zorgen ervoor dat inwoners positief zijn over de leefsituatie. Daarnaast wordt er door de lokale samen-werkingspartners en ondernemers een gezamenlijke verantwoordelijkheid gevoeld en is de onderlinge samenwerking goed. Toch hebben niet alle inwoners het goed. Dat zien we, daar luisteren we naar en werken aan oplossingen.

Met de inwoners, samenwerkingspartners en ondernemers willen we werken aan de samenleving in de gemeente Elburg. Uitgangspunten daarbij zijn dat iedereen mee moet kunnen doen en dat we het samen doen. We gebruiken de kracht van de samenleving.

Wettelijke taken

De gemeente Elburg is verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken.

Het beleidsplan Sociaal Domein is gericht op:

- Jeugdwet
- Leerplichtwet
- Participatiewet
- Wet educatie en beroepsonderwijs
- Wet gemeentelijke antidiscriminatie voorzieningen
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
- Wet passend onderwijs
- Wet kinderopvang
- Wet publieke gezondheid
- Wet inburgering
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Bij de uitvoering van de wettelijke taken leggen we de verbinding met andere domeinen, zoals de fysieke leefomgeving, economie en de openbare orde en veiligheid.

2. Hier gaan we voor

In de gemeente Elburg leven we samen met elkaar en vinden we het normaal dat inwoners elkaar helpen en ondersteunen. We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving.

Visie 'Samen zijn wij Elburg'

We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving. Inwoners hebben regie over het eigen leven en er is ruimte voor ontwikkeling. De gemeente Elburg ondersteunt inwoners daarbij met het geven van informatie, de inzet van basisvoorzieningen, specialistische hulp en een vangnet.

Preventie

De gemeente Elburg zet in op preventie. We willen ernstige problematiek voorkomen door vroegtijdig te signaleren en ondersteuning aan te bieden. De focus ligt op Mens en Maatschappij en Gezondheid en Gedrag in plaats van op Ziekte en Zorg. Dit doen we door het inzetten op welzijn, cultuur, bewegen en inclusiviteit. Doel is een sterke sociale basis waarvan een preventieve werking uitgaat. We vragen van de inwoners om naar elkaar om te zien en we stimuleren de inzet van het verenigingsleven en de geloofsgemeenschappen.
We investeren in een preventieve gerichte ondersteuning vanuit de samenwerkingspartners en ook inwoners doen zoveel mogelijk mee in preventievraagstukken.
We zoeken een manier die aansluit bij de leefwereld en omgeving van inwoners met extra aandacht voor jongeren, ouderen en inwoners in een kwetsbare positie.

Maatschappelijke uitdagingen

Als samenleving hebben we te maken met maatschappelijke uitdagingen. Uitdagingen die complex zijn en vragen om een andere manier van denken en werken. Kenmerkend voor al deze uitdagingen is dat een gemeente deze niet zelfstandig op kan lossen. Het vraagt om een gedragsverandering waarbij inwoners meer zelf en met behulp van het netwerk moeten gaan doen.

Het is daarom belangrijk dat we samenwerken met verschillende partners. Denk hierbij aan de inwoners zelf, (maatschappelijke) organisaties, huisartsen, verenigingen, kerken, bedrijven, kennisinstellingen, andere regionale gemeenten en het Rijk. Als gemeente zetten we het vraagstuk centraal en zoeken naar een passende aanpak. Dit doen we graag samen met onze inwoners en partners. We werken op basis van gelijkwaardigheid. We hebben elkaar nodig.

Mentale veerkracht

De mentale veerkracht neemt af, het aantal inwoners met psychische problemen neemt toe. Met name onder jongeren vraagt dit om alertheid en extra inspanning. Om deze trend te doorbreken is het nodig om andere keuzes te maken. Kiezen voor doen wat werkt, met de focus op de omgeving, gedrag van inwoners en vanuit gedeelde verantwoordelijkheid met partners. Daarbij komt de focus meer op gezondheid en gedrag te liggen dan op de ziekte of de zorg. Investeren in het begeleiden naar werk en het deelnemen aan culturele activiteiten, sport en bewegen, anderen ontmoeten en meedoen en het hebben van een zinvolle dagbesteding zijn daar voorbeelden van.

Inclusiviteit

Iedere inwoner telt mee en moet mee kunnen doen. Het maakt niet uit of iemand een beperking heeft, wat de geaardheid is of waar iemand vandaan komt. We gaan voor gelijkwaardigheid en volwaardigheid in de Elburgse samenleving. Daarvoor is begrip, acceptatie en verbinding tussen inwoners nodig. We gaan er voor om sociale uitsluiting en eenzaamheid te voorkomen. Dit vraagt extra aandacht en bewustwording in de gemeente Elburg. In het aanbieden van zo thuisnabij (passend) onderwijs en de toeleiding naar werk. Evenals aanpassingen om te kunnen ontspannen, sporten, bezoek van winkels, horeca en culturele instellingen.

Vergrijzing

In de gemeente Elburg is de vergrijzing sterk aan de orde. In 2040 is 26% van de Elburgse inwoners 65 jaar en ouder. 9% daarvan is 85 jaar en ouder. De zorgvraag wordt de komende jaren groter. De intensieve zorgvraag wordt nóg groter. Tegelijk wordt de groep die potentieel mantelzorger is steeds kleiner. De personele tekorten lopen op. Dit vraagt om een andere manier van het bieden van zorg en ondersteuning. Zowel voor senioren zelf als voor hun omgeving. Bijvoorbeeld door meer collectief aanbod te organiseren en gebruik te maken van innovatieve programma's en middelen. Ook is het belangrijk om te investeren in maatregelen om langer thuis te kunnen blijven wonen en te investeren in gezonder gedrag en vitaliteit onder senioren. Ook is de verbinding met kunst en cultuur belangrijk. Mensen met een zorgvraag in contact brengen met muziek, zingen, tekenen, dans en schilderen zorgt voor ontmoeting en contact. Daarmee ontlasten we de mantelzorgers en verminderen we eenzaamheid.

Verschillen verkleinen

Verschillen onder inwoners worden steeds groter. Denk hierbij aan verschillen in opgroeien, opleiding, inkomen en gezondheid. Zolang mensen schulden hebben of geen werk kunnen vinden, heeft een gezonde leefstijl een lage prioriteit. Ook voelen inwoners met financiële problemen zich vaker eenzaam en zijn minder zelfredzaam.
Om deze en andere verschillen te verkleinen, is een integrale aanpak nodig. Een aanpak die is gericht op de sociale omgeving, preventie en zorg, gedrag en vaardigheden, participatie en de fysieke omgeving. Bij dit vraagstuk hebben we extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals jeugd, laaggeletterden, inwoners met een migratieafkomst en inwoners met een lager inkomen. Bij het verkleinen van de verschillen tussen generaties is de inzet van cultuur belangrijk. Ouderen vertellen over vroeger en jongeren ondersteunen bij de ontwikkelingen van deze tijd.

Beschikbaarheid en betaalbaarheid van voorzieningen

De vraag naar ondersteuning en zorg neemt toe. Dit terwijl er een tekort is aan (zorg)personeel.
Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de kosten toenemen en de beschikbaarheid van voorzieningen onder druk staat. Inwoners krijgen hier aan den lijve mee te maken; schoolklassen worden naar huis gestuurd, wachttijden voor hulp en ondersteuning lopen op en hulpbehoevende inwoners worden minder vaak gedoucht. Ook is het steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden en te behouden binnen verenigingen en organisaties. De grotere instroom van asielzoekers, statushouders en Oekraïense vluchtelingen vraagt om extra inzet en ondersteuning. Het vraagt om een andere benadering om deze maatschappelijke uitdagingen aan te kunnen gaan. Denk hierbij aan het vaker inzetten van collectief aanbod en het intensiever samenwerken vanuit een gezamenlijke opgave. Elburg zet samen met partners lokaal en regionaal in op het zoeken naar oplossingen in de veranderopgaven voor de arbeidsmarkt.

Veilige en kansrijke leefomgeving

Wanneer een leefomgeving zowel fysiek als sociaal veilig is, draagt dat bij aan het welbevinden en de gezondheid van inwoners. Inwoners ontwikkelen een gezondere leefstijl, zitten mentaal beter in hun vel. Ook zijn zij beter in staat voor zichzelf en hun naasten te zorgen en doen minder aanspraak op ondersteuning en zorg. Door de omgeving te verbeteren en gezonde keuzes makkelijker bereikbaar te maken, zijn mensen in staat hun gedrag positief te veranderen. Belangrijke elementen hierin zijn: uitnodigen tot bewegen, gelegenheid voor ontmoeting, kunnen ontspannen en goede toegang tot voorzieningen. Een deel van de inwoners kan dit niet zelf. Zij verdienen extra aandacht en ondersteuning, soms zelfs een vangnet of bescherming. Denk hierbij aan (psychisch) kwetsbare inwoners, statushouders, onveilige thuissituaties, een gezonde en kansrijke omgeving voor kinderen en jongeren en veilig en vitaal ouder kunnen worden. Vanuit het sociaal domein zoeken we met name bij deze maatschappelijke uitdaging nadrukkelijk de samenwerking met andere domeinen, zoals openbare orde en veiligheid en ruimte.

3. Zo is het georganiseerd

In de gemeente Elburg moet het mogelijk zijn om in een veilige en kansrijke omgeving geboren te worden, op te groeien en ouder te worden. Iedereen telt mee en moet mee kunnen doen.

Samen leven

We weten dat het leven bestaat uit momenten van blijdschap en geluk, maar ook van verdriet en tegenslagen. Daarom is het belangrijk dat inwoners elkaar ondersteunen. De gemeente Elburg stimuleert dat en helpt daarbij. We doen dat op vier niveaus. De niveaus vormen samen de ondersteuningsorganisatie voor de inwoners. Doel is dat inwoners vanuit de sociale basis op een prettige manier in de gemeente Elburg leven. Daarbij is het mogelijk om gebruik te maken van aanvullende ondersteuning zoals de basisvoorzieningen, specialistische voorzieningen en het vangnet en crisis-zorg.

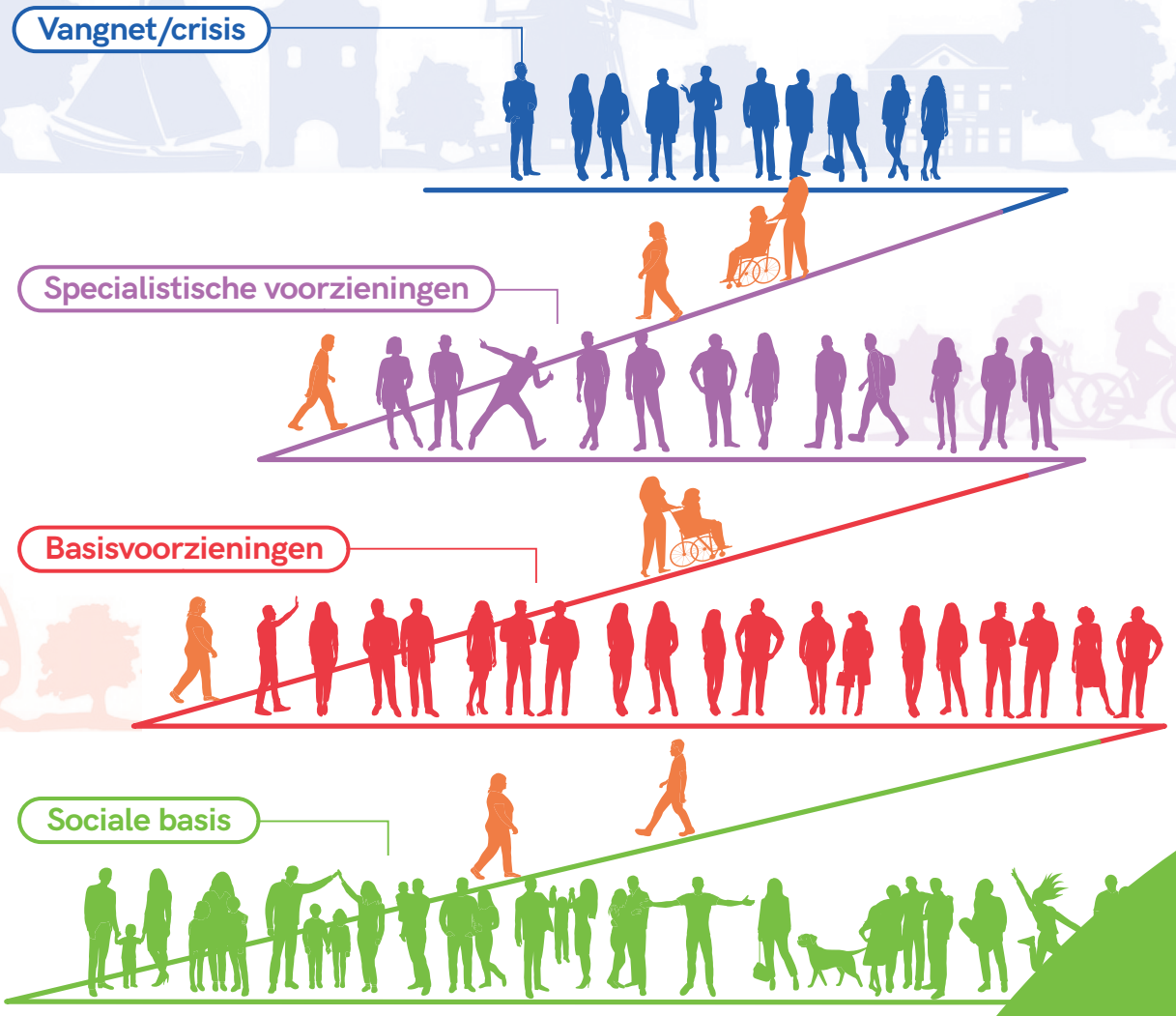

Sociale basis

De sociale basis bestaat uit de inwoner, het sociale netwerk en de leefomgeving. Daarin moet het mogelijk zijn dat inwoners op een veilige en positieve wijze zichzelf kunnen ontwikkelen. Als kind, als jongere, volwassene en in het ouder worden. Vanuit een cultuur en levensovertuiging. Ontwikkelen van mogelijkheden, creativiteit en talenten in muziek, kunst, spel, sport, onderwijs en (vrijwilligers)werk. We gaan ervoor om belemmeringen weg te nemen die de ontwikkeling tegenhouden en we gaan uit van de veerkracht van de inwoner.
We vinden het belangrijk dat inwoners zelfredzaam zijn en verantwoordelijkheid nemen. Daarmee bedoelen we dat inwoners regie over het eigen leven ervaren en zich inzetten voor een ander. We willen dat inwoners zich energiek en gezond voelen. Daarbij stimuleren we inwoners om te kiezen voor gezond gedrag in bewegen, voeding en ontspanning. Ook stimuleren we zelfontwikkeling in digitalisering, onderwijs en (vrijwilligers)werk.

In de sociale basis stimuleren we dat inwoners elkaar ondersteunen. Door samen te genieten van de mooie momenten. Er voor elkaar te zijn als buren, familie en vrienden. Maar ook in de moeilijke momenten en verdriet. We willen dat inwoners elkaar helpen bij persoonlijke en praktische vragen. Hierin zien we de samenredzaamheid van de samenleving.

De gemeente Elburg wil inzetten op een sociale basis die bestaat uit een veilige en leefbare omgeving. Allereerst binnen de thuissituatie. Kinderen moeten in een veilige en kansrijke situatie kunnen opgroeien. De omstandigheden voor een positieve ontwikkeling moeten aanwezig zijn voor jong en oud. Binnen de kinderopvang, het onderwijs, werk en de fysieke leefomgeving. We denken daarbij ook specifiek aan inwoners die vanuit een andere cultuur in Elburg komen wonen. Respect en begrip voor de ander zorgen ook voor een veilige omgeving. Daarnaast gaan we voor het beperken van overlast en criminaliteit. Door de inrichting van de fysieke leefomgeving willen we gezond gedrag stimuleren.

Samen met inwoners, samenwerkingspartners en ondernemers gaat de gemeente Elburg voor een stevige sociale basis. Dat is mogelijk door de inzet van het ruime aanbod van cultuur, sport- en muziekverenigingen, kerken en het vrijwilligerswerk. Ook kennen we hechte kernen en wijken. Buren kijken naar elkaar om en ondersteunen andere inwoners. Informatievoorziening en de inzet van het welzijnswerk is belangrijk voor jong en oud.
Om een stevige sociale basis te realiseren zijn partners vanuit de kinderopvang, het onderwijs en werkgevers belangrijk.
We geloven dat er vanuit een stevige sociale basis een preventieve werking uit gaat. Cultuur, sport, het verenigingsleven, kerken en het welzijnswerk zorgen voor een sterke verbinding tussen inwoners door alle generaties heen. Het zorgt ervoor dat minder inwoners gebruik hoeven te maken van specialistische ondersteuning.

Om de sociale basis te versterken zetten we onder andere in op:

- Het programma Opgroeien in een kansrijke omgeving (OKO)
- Het programma Kansrijke Start
- Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- Het Programma Jeugd Elburg Samenwerken (JES)
- Het Integraal Zorg Akkoord (IZA)
- Inzet van het straat- en jongeren werk
- Inzet van buurtsportcoaches
- Inzet Welzijnswerk
- Samen Sterk Verenigingsondersteuning
- Inclusieagenda
- Samenlevingskracht versterken; inzet van vrijwilligers
- Het programma JOGG Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst
- (Jonge) Mantelzorgers
- Dementievriendelijk Elburg
- Vergroten Mentale Gezondheid door onder andere cultureel aanbod
- Het programma Ouderen
- Valpreventie
- Welzijn op Recept
- Lokaal Sport- en Preventieakkoord
- Sportvrouwen

Basisvoorzieningen

De basisvoorzieningen zijn de plekken waar inwoners terecht kunnen met vragen over opgroeien, opvoeden en het ouder worden. Ook vragen over de financiële situatie, toeleiding naar werk, een uitkering, inburgering of praktische ondersteuning kunnen bij de basisvoorzieningen worden gesteld.

Met de inzet van de basisvoorzieningen gaan we voor een goede informatievoorziening en een integrale benadering van de ondersteuningsvraag. Met de inwoner gaan we in gesprek en zoeken naar overeenstemming over wat er nodig is. Hierbij sluiten we aan bij de leefwereld en levensfase van de inwoner. We gaan voor een oplossing die in één keer goed en passend is. Bij het inzetten van oplossingen verbinden we de mogelijkheden vanuit de samenleving met de expertise van de maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
De basisvoorzieningen werken met elkaar samen en zijn zonder een verwijzing beschikbaar. Met de basisvoorzieningen willen we specialistische hulp voorkomen.

In de gemeente Elburg zijn het Centrum voor jeugd en gezin, het Sociaal Financieel Trefpunt, de wijkontmoetingscentra, de informele zorgpartners en de bibliotheek voorbeelden van de basisvoorzieningen.

De inzet vanuit de basisvoorzieningen bestaat onder andere uit:

- Het Centrum voor jeugd en gezin
- Centering pregnancy en Centering parenting
- Het Sociaal Financieel Trefpunt (SFT)
- Algemeen maatschappelijk werk
- Cliëntondersteuning
- Mantelzorgondersteuning
- Het werkcafé
- Leven Lang Ontwikkelen en Leren
- Talenten binden en boeien
- Werkzoekenden- en ondernemersdienstverlening
- Maatschappelijke diensttijd
- Integraal kindcentra (IKC)
- Taalklas en Internationale Schakelklas
- Project Jeugd ouders en School (Josje)
- Jongerenwerk op VO scholen.
- Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG)
- Bewegen Werkt
- Cool2BFit
- Welzijn op Recept
- Gezonde Leefstijlinterventie (Gli)
- Better2Getter, ExtraGym, Tienergym
- Taalpunt
- Memovo vrijwilligersvervoer

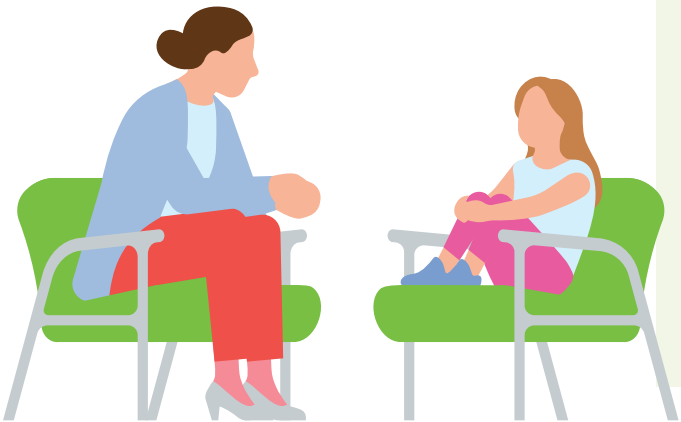

Specialistische voorzieningen

De specialistische voorzieningen zijn de vormen van ondersteuning en zorg die aanvullend zijn op de sociale basis en de basisvoorziening. Met de inzet van specialistische voorzieningen vergroten we het welbevinden, de bestaanszekerheid en het functioneren van de inwoners. Het heeft als doel om inwoners weer regie over hun eigen leven te geven. Gedurende de ondersteuning wordt gekeken of het de inwoners helpt in de persoonlijke ontwikkeling en om mee te kunnen doen in de samenleving.

De specialistische voorzieningen voor jeugd zijn gericht op ambulante begeleiding, dagbesteding, behandeling en wonen waarbij er sprake kan zijn van een vrijwillig en gedwongen kader. De specialistische voorzieningen voor volwassenen bestaan uit ambulante begeleiding, maatschappelijke opvang en beschermd wonen, dagbesteding en de inzet van hulpmiddelen en huishoudelijke hulp. Op het gebied van werk bestaan de voorzieningen uit re-integratietrajecten en de toeleiding naar werk.

Voor een stabiel inkomen zijn er de mogelijkheden van een uitkering, kind regelingen voor kinderopvang, minimaregeling of een schuldhulpverleningstraject.

De voorzieningen zijn beschikbaar met een beschikking door of namens de gemeente Elburg. Consulenten van het Centrum voor jeugd en gezin of het Sociaal Financieel Trefpunt bepalen samen met de inwoner welke specialistische voorziening nodig is. De uitvoering wordt gedaan door (zorg)aanbieders die daarvoor een overeenkomst hebben met de gemeente Elburg of via een persoonsgebonden budget.

Bij specialistische voorzieningen gaan we voornamelijk voor:

- Inzet van ambulante begeleiding en of behandeling in de thuissituatie
- Wonen in (vervangende) gezinssituaties
- Geen uithuisplaatsingen onder de twaalfjarige leeftijd
- Samenwerking tussen jeugdhulp, onderwijs, kinderopvang, verwijzer en CJG
- Inhoudelijk en financieel partnerschap met aanbieders
- Kwalitatief goed geregistreerde aanbieders
- Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Passend Hoogbegaafdheidsonderwijs
- Zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen
- Gezonde financiële basis (werk, uitkering, minimaregelingen)
- Re-integratieactiviteiten op maat
- Leerroutes gericht op de Wet inburgering

Vangnet / Crisis

Als de problemen zo groot en veelomvattend zijn dat meteen ingrijpen nodig is, spreken we van crisis. De inwoner bevindt zich in een urgente en/of gevaarlijke situatie. Het gaat om situaties waarbij inwoners kwetsbaar zijn. Dit vraagt om maatwerk en multidisciplinaire aanpak. Soms zijn bestaande voorzieningen niet passend voor de oplossing van het probleem. Voor inwoners die wel ondersteuning nodig hebben, maar niet passen binnen bestaande wettelijke kaders en voorzieningen kunnen we een maatwerkbudget inzetten.

Bij casuïstiek van vangnet en crisis is er vrijwel altijd sprake van meer problemen op verschillende leefgebieden. Dat betekent dat er ook meerdere zorg- en hulpverleners vanuit meerdere beleidsterreinen betrokken zijn. Juist dan is het van belang dat er een casusregisseur is. Die helpt de inwoner om regie op eigen leven terug te krijgen of om de inwoner daarbij te laten ondersteunen.

We willen de situatie de-escaleren en de inwoner in staat stellen om te zorgen voor een stabiele omgeving, de eerste levensbehoeften op orde brengen en het hebben van een zinvolle dagbesteding. We zoeken naar de lichtst mogelijke ondersteuning en inzet om de situatie weer veilig en stabiel te krijgen. Binnen het domein jeugd is de crisiszorg belegd bij een zorgaanbieder die in samenwerking met het gezin en de verwijzer de ondersteuning aanbiedt.

De inzet vanuit crisis of vangnet is onder andere:

- Convenant voorkomen uithuiszettingen
- TOP woningen, tijdelijk wonen en maatwerk wonen
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
- Maatwerkbudget (vangnetpotje)
- Veilig Thuis en Meldpunt Ouderenmishandeling
- Werken vanuit de visie Samenwerken aan Veiligheid
- Voorkomen van huisuitzetting en dakloosheid
- Behouden van de intensieve samenwerking met de politie en Veilig thuis
- Daderaanpak en huisverbod
- Nauwe samenwerking in de veiligheidsketen
- Voorkomen van complexe echtscheidingen met het programma 'relaties en scheiding'
- Aanpak van mensenhandel
- Het Centrum voor Seksueel Geweld (CSG)

4. We doen het samen!

We willen niet dat dit beleidsplan blijft bij een geschreven plan. Ook starten we niet pas in 2024.

Uitvoering

We gaan door met waarmee we al bezig zijn en gaan aan de slag met nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Dat doen we door de inzet en programma's zoals beschreven bij de sociale basis, de basis- en specialistische voorzieningen en het vangnet/crisis. De concrete uitwerking, planning en resultaten staan in de plannen en uitvoeringsprogramma's die bij elk onderdeel zijn opgesteld. De voortgang daarvan beschrijven we in de uitvoeringsagenda.

De uitvoering doen we samen met inwoners en de samenwerkingspartners. Lokaal en regionaal. We doen dat vanuit de visie dat de kracht vanuit de inwoner en de samenleving komt. De gemeente Elburg ondersteunt daarbij.

De periode waarin we uitvoering geven aan dit plan loopt tot en met 2031. We kiezen voor deze periode, omdat dit aansluit bij de termijnen van de beschreven programma's en bij de huidige en volgende bestuursperiode.

De periode van acht jaar geeft ruimte voor ontwikkeling en we verwachten daarmee gewenste effecten op de korte en lange termijn te realiseren. In deze periode monitoren we de ontwikkelen en stellen we de programma's en doelstellingen bij wanneer nodig. Daarbij weten we ook dat er maatschappelijke ontwikkeling kunnen ontstaan die we nu nog niet kunnen voorspellen.

Met dit plan geven we uitvoering aan het bestuursakkoord van de gemeente Elburg. Dat betekent dat we de nadrukkelijke verbinding leggen met andere beleidsterreinen, zoals de fysieke leefomgeving, economie en bedrijfsvoering.

Financiën

De uitvoering van de plannen en de manier waarop de ondersteuning is georganiseerd vraagt om inzet van mensen en middelen. De kosten daarvoor betalen we met het geld dat we vanuit het Rijk krijgen en met geld dat door de gemeenteraad beschikbaar wordt gesteld. De opdracht is om de uitvoering te realiseren met het geld dat beschikbaar is en dat er niet meer wordt uitgegeven dan in de gemeentebegroting is opgenomen.

Raadsvergadering

Dossiernummer	2002
Extern Zaak ID	0230348061
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.6
Titel	Raadsvoorstel Aanpassen re-integratieverordening - Wet Uitvoeren Breed Offensief
Organisatieonderdeel	Domein Samen leven
Eigenaar	Vries, Marieke de

Bijlagen
2023 Raadsvoorstel Re-intergratieverordening Elburg
Adviesnota ASDE Re-integratieverordening gemeente Elburg 2023 def
Re-integratieverordening Pw, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg def versie
Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021
Was-wordt overzicht wijzigingen Re-integratieverordening Pw, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg def
Publicatie Breed offensief
Raadsbesluit re-integratieverordening
231021 Schriftelijke vragen CDA re-integratieverordening
Beantwoording raadsvragen CDA-Aanpassen Re-integratieverordening-Breed Offensief

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Willem Krooneman
Zaaknummer 348061

Voorgesteld besluit

Raadsvoorstel

Onderwerp	Aanpassen Re-integratieverordening - 'Wet Uitvoeren Breed Offensief'	Behandelaar:	Marieke de Vries
Datum	9 oktober 2023	Emailadres:	marieke.de.vries@elburg.nl
Portefeuillehouder	Willem Krooneman	Zaaknummer:	348061
Afgestemd met	Arjanne van 't Hul, Bianca de Hoop, Yvonne de Vries, Karin Dijksterhuis, Team consulenten	Bijlagen	6

Te nemen besluit:

1. De 'Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg' vast te stellen;
2. Deze verordening in werking te laten treden met terugwerkende kracht per 1 juli 2023;
3. De 'Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021' in te trekken.

Wet Uitvoeren Breed Offensief

De Rijksoverheid heeft een 'breed offensief' ingezet om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Sinds 1 juli dit jaar is de 'Wet Uitvoeren Breed Offensief'[1] van kracht. Hierin staan belangrijke verbeteringen in het instrumentarium van de Participatiewet (zoals verbeterde inzet van loonkostensubsidie en meer mogelijkheden voor ondersteuning op maat).

Aanpassing gemeentelijke Re-integratieverordening

De maatregelen uit dit 'breed offensief' vragen om een aanpassing van de gemeentelijke re-integratieverordening. Gemeenten en UWV kregen ook de taak de re-integratieverordeningen (meer) op elkaar af te stemmen, op het niveau van de arbeidsmarktregio. Omdat de invoeringsdatum van 1 juli 2023 landelijk niet haalbaar bleek, gaf de minister aan dat de re-integratieverordening met terugwerkende kracht kon worden vastgesteld. In mei van dit jaar hebben wij u hierover in een brief geïnformeerd (zaaknummer 313389). Nu bieden wij u ter vaststelling de nieuwe 'Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg' aan.

Beoogd effect

Meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk helpen en houden.

Argumenten

1.1 De huidige verordening voldoet niet aan de actuele wetgeving

Het is noodzakelijk om te beschikken over een actuele verordening waarin wijzigingen vanuit de Wet Uitvoeren Breed Offensief en de Participatiewet zijn verwerkt. De belangrijkste wijzigingen in de nieuwe verordening zijn:

---

[1] *De formele titel van de wet is: 'Wijziging van de Participatiewet en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)'*

• de loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet voor werkgevers is vereenvoudigd en de doelgroep is uitgebreid;
• hulp op maat voor de werknemer;
• meer duidelijkheid over welke re-integratiemiddelen een werkgever kan krijgen en gebruiken.

1.2 De nieuwe verordening is regionaal afgestemd en is gebaseerd op de landelijke modelverordening
In arbeidsmarktregio Zwolle, bestaande uit 15 gemeenten en UWV, is hard gewerkt aan de harmonisatie van de re-integratieverordening. Dit om voor werkgevers een eenduidige werkgeversdienstverlening te kunnen bieden met eenduidige re-integratie instrumenten. Om tussen de arbeidsmarktregio's zoveel mogelijk uniformiteit te krijgen is als basis de (landelijke) modelverordening van de VNG gebruikt. Met hulp van specialisten van het juridisch adviesbureau Schulink ligt nu de nieuwe verordening voor.

1.3 De gemeenteraad is bevoegd
De nieuwe Re-integratieverordening is voor het grootste deel regionaal/landelijk geharmoniseerd. De bevoegdheid tot het vaststellen van de re-integratieverordening ligt lokaal bij de gemeenteraad (Gemeentewet, artikel 147).

1.4 Er blijft ruimte voor de lokale kleur
Naast de regionaal/landelijk geharmoniseerde onderdelen kunnen in de verordening ook specifieke lokale onderdelen worden opgenomen. De invulling hiervan ligt geheel lokaal. Dit betekent dat er straks kleine verschillen kunnen zijn tussen de verordeningen van verschillende gemeenten in de arbeidsmarktregio. Voor Elburg gaat het in dit geval om de artikelen 5, 13 en 14.

1.5 De Adviesraad Sociaal Domein Elburg steunt de gemaakte keuzes
Er is advies ingewonnen bij de Adviesraad Sociaal Domein (zie bijlage). Samenvattend noemt de adviesraad de keuze voor harmonisatie verstandig. Ook steunt de adviesraad de keuze om lokale kleur aan te brengen in de artikelen 5, 13 en 14. Dit is immers in het belang van inwoners.

2.1 De wetswijzigingen zijn ingegaan per 1 juli 2023
Wanneer de nieuwe verordening wordt vastgesteld, is het noodzakelijk dit te doen met terugwerkende kracht. Dit is landelijk afgestemd en toegestaan. In de uitvoering is op de nieuwe regels voorgesorteerd. En er geldt een overgangsrecht. Dit is uitgewerkt in artikel 31 van de nieuwe verordening.

Kanttekeningen
1.1 De verordeningsplicht is een lokale verantwoordelijkheid
Omdat de nieuwe Re-integratieverordening lokaal wordt vastgesteld, is het mogelijk dat er tussen de gemeenten in de arbeidsmarktregio verschillen bestaan. Dit zijn echter geen grote verschillen, maar kleine accentverschillen in beleid.

1.2 De Adviesraad Sociaal Domein noemt twee aandachtspunten (zie bijlage)
De adviesraad vraagt in zijn advies aandacht voor: (1) de praktische consequenties van regionale harmonisering voor Inclusief Groep en (2) de vraag of de kosten niet te veel voorop staan bij het onderdeel 'Goedkoopst adequate voorziening' (artikel 3.3).
In de reactie van ons college geven wij aan dat harmonisering van afspraken over instrumenten ook in het voordeel is van Inclusief Groep. Dit geldt met name voor de afspraken over de instrumenten jobcoaching en loonkostensubsidie. Op landelijk niveau zijn deze in de afgelopen periode zoveel mogelijk gelijk getrokken. Daarnaast is vanuit VNG voor alle arbeidsmarktregio's een landelijke modelverordening ontwikkeld. Op basis hiervan zijn de regionale verordeningen uitgewerkt.
In de praktijk betekent dit vereenvoudigde en duidelijke afspraken ('breed offensief') die aansluiten bij werkgevers (waaronder het sociaal ontwikkelbedrijf) en werkzoekenden. Wel kunnen er altijd (kleine) verschillen bestaan in de procesafspraken/documenten tussen gemeenten of regio's.

Wat artikel 3.3 betreft verwijzen we naar de toelichting van de Re-integratieverordening. Hierin wordt aangegeven wanneer er meerdere adequate opties zijn om de klant te ondersteunen, de kosten van de oplossingen dan doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per individueel persoon gemaakt. Meer ruimte voor maatwerk is kernuitgangspunt van 'breed offensief'.

Financiën
Het intrekken van de huidige verordening en het vaststellen van de nieuwe heeft geen directe financiële gevolgen. Re-integratie instrumenten zoals opgenomen in de verordening worden ingezet binnen de huidige begroting vanuit het Participatiebudget en BUIG-middelen (Loonkostensubsidie).

Het is mogelijk dat meer aanspraak gedaan wordt op instrumenten uit de nieuwe verordening. Ook in de nieuwe verordening bestaat de mogelijkheid om te werken met uitgavenplafonds. De uitgaven worden gemonitord. Een eventuele overschrijding wordt bij de jaarrekening verrekend met de reserve sociaal domein. Deze is ruim toereikend.

Communicatie/burgerparticipatie
Advies is ingewonnen bij de Adviesraad Sociaal Domein Elburg. In de uitvoering is geanticipeerd op de maatregelen die per 1 juli 2023 wettelijk gezien zijn ingaan.

Vervolg
Na vaststelling door uw gemeenteraad wordt de nieuwe verordening gepubliceerd op de website www.overheid.nl en kan de verordening worden toegepast.
In de lokale krant wordt aangekondigd dat de ‘Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg’ met terugwerkende kracht per 1 juli 2023 van kracht is.
De nieuwe verordening wordt na een jaar regionaal geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Bijlage(n)
Raadsbesluit
‘Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg’
‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’
Was-wordt overzicht
Adviesnota ASDE
Publicatie Breed Offensief

Elburg, 9 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Adviesraad
Sociaal Domein Elburg

Adviesaanvraag

Van: Gemeente Elburg
Aan: Adviesraad Sociaal Domein Elburg (ASDE)

Algemeen

Datum	: 09-08-2023
Onderwerp	: Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023
gemeente	: Elburg.
Contactpersoon	: Marieke de Vries
Agendapunt	: (af te stemmen met het secretariaat van de Adviesraad)

Doel

☐ Ter overleg/raadpleging
x Ter advisering
☐ Ter voorbereiding op participeren

Fase in het beleidsproces

☐ Agendavorming
☐ Beleidsontwikkeling
x Inspraak en advies
☐ Bestuurlijke besluitvorming
☐ Uitvoering
☐ Evaluatie

Reactie van Adviesraad Sociaal Domein uiterlijk: 30 september 2023

Dit in goed overleg met Hanneke Meester. Het onderwerp staat geagendeerd voor 6 september.

Onderwerp van advies(aanvraag):

Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg

Samenwerking / afstemming gewenst met:

Niet van toepassing. Het regionale deel wordt regionaal vastgesteld. De lokale artikelen in de nieuwe verordening worden ter advisering voorgelegd aan de ASDE.

Achtergrond van de adviesaanvraag:

Het breed offensief is een brede agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Doelen van de maatregelen uit het breed offensief zijn:

- het makkelijker maken voor werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking aan te nemen;
- mensen met een arbeidsbeperking voor langere tijd aan het werk krijgen;
- werk voor mensen met een arbeidsbeperking aantrekkelijker maken (bijvoorbeeld door meer inkomen);
- zorgen dat werkgevers en werkzoekenden elkaar makkelijker vinden.

Vanuit dit breed offensief zijn een aantal wetswijzigingen doorgevoerd in de Participatiewet. Daarom was het nodig om een nieuwe re-integratieverordening te maken. De verordening die voorligt, is in samenwerking met de arbeidsmarktregio Zwolle opgesteld. Daar waar mogelijk is regelgeving geharmoniseerd. Dit op uitdrukkelijk verzoek van werkgevers en werknemers en vanuit de opdracht aan gemeenten in de Wet SUWI.
In de toegevoegde “was-wordt lijst” is terug te vinden welke artikelen lokaal en welke regionaal zijn. Ook wordt daarin aangegeven welke lokale artikelen, soms met een kleine aanpassing, nu geharmoniseerd zijn met de regio.

Concrete adviesvragen:

- De regionale punten liggen vast, daaraan kunnen wij niets wijzigen. Deze zijn met veel zorg tot stand gekomen onder begeleiding van twee juridisch adviseurs.
- Wij vragen uw adviesraad om uw advies met name te richten op de lokale punten
- Daarnaast wordt uw advies gevraagd voor de lokale punten, die geharmoniseerd zijn met de regio. Deze punten kunnen alleen gewijzigd worden, indien daarvoor zwaarwegende argumenten zijn. Dit gezien het feit dat het rijk ons verzoekt om de verordening zoveel mogelijk gelijk te trekken binnen de arbeidsmarktregio.

Samenvattend wordt uw advies ingewonnen op de volgende artikelen:

Lokaal	**Van lokaal naar regionaal**
5. Sociale activering	2. Evenwichtige verdeling
13. Uitstroompremie	6. Detachering
14. Overige premies, regelingen en vergoedingen	7. Scholing
	9. Beschut Werk
	10. Ondersteuning bij leer-/werktraject
	26. Specifieke voorwaarden toekennen vervoersvoorziening
	27. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap
	28. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen
	29. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen

Onze concrete vragen aan u zijn:

- Naast een aantal harde regionale afspraken is er ruimte voor de gemeenten om een lokaal deel in te richten in de verordening. Elburg heeft de keuze gemaakt om waar dat kan (en weinig of geen aanpassingen nodig zijn) het lokale deel te harmoniseren met de arbeidsmarktregio. Wat vindt uw adviesraad van deze keuze?
- Artikel 5 kent naast een regionaal deel een kleine maar niet onbelangrijke lokale aanpassing (sociale activering kan naast werk ook gericht zijn op maatschappelijke participatie).
  Artikel 13 en 14 zijn lokale artikelen.
  Wat adviseert uw adviesraad: Harmoniseren of lokaal houden?
- Ook andere input is uiteraard welkom!

Advies op Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg
U vraagt expliciet advies op twee punten te weten:

1. *Naast een aantal harde regionale afspraken is er ruimte voor de gemeenten om een lokaal deel in te richten in de verordening. Elburg heeft de keuze gemaakt om waar dat kan (en weinig of geen aanpassingen nodig zijn) het lokale deel te harmoniseren met de arbeidsmarktregio. Wat vindt uw adviesraad van deze keuze?*

De adviesraad vindt het een verstandige keuze om op de genoemde punten regionaal te harmoniseren.
We vragen ons echter af welke consequenties de keuze, om te harmoniseren met de gemeentes van de arbeidsmarktregio Zwolle, heeft in de rol naar het leer-werkbedrijf, de Inclusiefgroep, in onze regio, waar de gemeente ook aandeelhouder van is en waarvan wij het voortbestaan belangrijk vinden. Wij kunnen dit onvoldoende overzien. We

adviseren om naast harmonisatie met de regio Zwolle ook harmonisatie te zoeken met de andere regio's.
We vinden een sterke positie van een leer-werkbedrijf in onze regio erg belangrijk, omdat we bij te veel marktwerking risico's zien dat een deel van de doelgroep tussen wal en schip kan vallen. Samenhang, continuïteit in begeleiding, bemiddeling, coaching maar ook het aangaan van duurzame relaties met leer- werkbedrijven en jobcoaches zijn op langere termijn vaak duurzamer en uiteindelijk goedkoper.

2. *Artikel 5 kent naast een regionaal deel een kleine maar niet onbelangrijke lokale aanpassing (sociale activering kan naast werk ook gericht zijn op maatschappelijke participatie). Artikel 13 en 14 zijn lokale artikelen.*
   Wat adviseert uw adviesraad: Harmoniseren of lokaal houden?

De adviesraad ondersteunt het voorstel en adviseert om de lokale aanpassing in artikel 5 te doen. We vinden het verstandig om de tegenprestatie te schrappen, maar wel in te zetten op maatschappelijke activering. Ook ondersteunen we de lokale aanpassing voor artikel 13 en 14.

3. **Andere input**
   M.b.t. Artikel 3.3: Het college biedt:
   de goedkoopst adequate voorziening aan;

De Adviesraad vraagt zich bij dit artikel af waarom de kosten *" goedkoopst*" in dit artikel voorop gesteld wordt. Dit vinden wij niet het belangrijkste criterium. We adviseren om voorop te stellen dat een adequate, kwalitatief goede, op continuïteit gerichte voorziening, die perspectief biedt aangeboden wordt. Bij gelijke kwaliteit kunnen vervolgens kostenaspecten doorslaggevend zijn. Goedkope oplossingen kunnen op langere termijn duurdere oplossingen worden. Resultaten, baten hebben vaak een langere tijd nodig. Korte trajecten die uiteindelijk geen duurzame resultaten opleveren, worden dan duur. We adviseren om de baten op de langere termijn voorop te stellen en ook in relatie te zien met tot de kosten en baten m.b.t. de andere domeinen. Duurzame oplossingen op het gebied van werk hangen samen met het welbevinden van mensen, gezinnen en hun maatschappelijke situatie. We bepleiten aandacht voor een integrale benadering op verschillende domeinen bij het werken aan duurzame oplossingen.

Terugkoppeling:
Allereerst wil het college de adviesraad hartelijk bedanken voor zijn advies. Het is goed te lezen dat de adviesraad de gemaakte keuzes ondersteunt die ten grondslag liggen aan de nieuwe verordening. De keuze voor zoveel mogelijk harmoniseren noemt u verstandig. Ook steunt u de keuze voor het aanbrengen van een 'couleur locale' in de artikelen 5, 13 en 14.

Uw adviesraad vraagt aandacht voor: (1) de praktische consequenties van regionale harmonisering voor Inclusief Groep en (2) de vraag of de kosten niet te veel voorop staan bij het onderdeel 'Goedkoopst adequate voorziening' (artikel 3.3).

Als reactie hierop geven wij aan dat de harmonisering van afspraken over instrumenten ook in het voordeel is van Inclusief Groep. Dit geldt met name voor de afspraken over de instrumenten jobcoaching en loonkostensubsidie.
Op landelijk niveau zijn deze in de afgelopen periode zoveel mogelijk gelijk getrokken. Binnen de gemeente Elburg zijn bijvoorbeeld acties ondernomen om aan te sluiten bij het

zogenaamde ‘Preferente proces’[1]. Een preferent proces voor de administratieve uitvoering van loonkostensubsidie maakt het voor werkgevers (èn sociaal ontwikkelbedrijven) makkelijker en aantrekkelijker om mensen via dit instrument aan het werk te helpen. Dit geldt helemaal voor werkgevers die over gemeentegrenzen heen werken (ook de Inclusief Groep). UWV en gemeenten hebben landelijk en regionaal afspraken gemaakt over het afstemmen van het instrument jobcoaching. Deze afspraken leiden tot vrijwel volledige harmonisering van alle onderdelen van het instrument: definitie, doel, kerntaken, verantwoordelijkheden, kwaliteitseisen etc.
Vanuit de VNG is voor alle arbeidsmarktregio’s een landelijke modelverordening ontwikkeld. Dit landelijke format vormde de basis voor de uitwerking van de regionale re-integratieverordeningen.
In de praktijk betekent dit alles vereenvoudigde en duidelijke afspraken (‘breed offensief’) die aansluiten bij werkgevers (en het sociaal ontwikkelbedrijf) en werkzoekenden. Wel kunnen er altijd (kleine) verschillen bestaan in de procesafspraken/documenten tussen gemeenten of regio’s.

Wat artikel 3.3 betreft verwijzen we naar de toelichting van de Re-integratieverordening. Hierin wordt aangegeven wanneer er meerdere adequate opties zijn om de klant te ondersteunen, de kosten van de oplossingen dan doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per individueel persoon gemaakt. Meer ruimte voor maatwerk is het kernuitgangspunt van ‘breed offensief’.

De nieuwe verordening zal, na vaststelling, ingaan per 1 juli 2023. Na een jaar zal de nieuwe verordening geëvalueerd worden op het niveau van arbeidsmarktregio. Indien nodig zullen benodigde aanpassingen doorgevoerd worden.

[1] *https://www.denormaalstezaak.nl/initiatieven/loonkostensubsidie/qa-preferent-proces-lks/*

Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg

De raad van de gemeente Elburg;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 oktober 2023, zaaknummer 348061;

gelet op de artikelen 8a lid 1, aanhef en onder a, c, d en e en lid 2 en 10b lid 5 en 7 Pw en artikel 36 IOAW/IOAZ;

gezien het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Elburg;

besluit vast te stellen de
Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen
In deze verordening wordt verstaan onder:

- arbeidsbeperking: door een aandoening van psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard of door psychosociale of multiproblematiek belemmerd worden bij het verkrijgen en/of behouden van werk;
- arbeidsinschakeling: aan het werk (kunnen) gaan;
- beschut werk: werk in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden;
- college: burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg;
- doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a Participatiewet;
- doelgroepregister: register waarin mensen staan die vallen onder de doelgroep van de banenafspraak. De banenafspraak is een afspraak tussen het kabinet en werkgevers om te zorgen voor extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking;
- loonkostensubsidie wettelijke doelgroep; bedoeld voor personen met een arbeidsbeperking die in hun werk niet het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen. De loonkostensubsidie is het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer en het WML en bedraagt maximaal 70% van het WML;
- interne werkbegeleiding: door een collega geboden dagelijkse werkbegeleiding op de werkvloer omdat de werknemer anders niet in staat is zijn werkzaamheden uit te voeren, en waarbij sprake is van meer dan de gebruikelijke begeleiding van een werknemer op een werkplek;
- interne jobcoaching: jobcoaching die door de werkgever wordt geregeld en waarvoor de werkgever subsidie ontvangt;
- IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- (externe) jobcoaching: door een erkende deskundige geboden methodische ondersteuning aan personen met een arbeidsbeperking en aan werkgevers, gericht op het vinden en behouden van werk;
- jobcoaching in natura: jobcoaching die geboden wordt door een jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van de gemeente of een derde, waarbij de gemeente de uitvoering van de jobcoaching heeft ingekocht. Er wordt geen subsidie verstrekt;
- langdurige werkloosheid: werkloosheid die langer duurt dan één jaar;
- mantelzorg; onbetaalde en vaak langdurige zorg die iemand geeft aan naasten, bijvoorbeeld aan een partner, ouder of kind, een buurman, vriend of kennis.
- norm: de hoogte van de bijstandsnorm bedoeld in artikel 5, onderdeel c Pw. De hoogte hangt af van de woon- en leefsituatie en leeftijd van de inwoner;
- overige voorzieningen: voorzieningen als bedoeld in artikel 8a lid 2 onderdeel f Pw;
- persoonlijke ondersteuning bij werk: ondersteuning als bedoeld in artikel 10 lid 1 en lid 3 Pw en begeleiding op de werkplek als bedoeld in artikel 10da Pw;
- Pw: Participatiewet;

- voorziening: door het college noodzakelijk geachte voorziening, gericht op arbeidsinschakeling waaronder mede wordt begrepen persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken;
- werkgever: degene die op basis van een arbeidsovereenkomst de bevoegdheid heeft om de arbeid van een werknemer gedurende een overeengekomen periode aan te wenden in zijn organisatie;
- werknemer: persoon die op basis van een arbeidsovereenkomst arbeid verricht bij de werkgever, daaronder begrepen een persoon als bedoeld in artikel 10d lid 1 of lid 2 Pw met wie de werkgever een dienstbetrekking is aangegaan, dan wel dit van plan is.

Hoofdstuk 2. Beleid

Artikel 2. Evenwichtige verdeling

1. Het college biedt de doelgroep ondersteuning bij de re-integratie naar de arbeidsmarkt voor zover het college deze ondersteuning noodzakelijk vindt.
2. Het college onderzoekt de individuele wensen, acties gericht op vergroting van zelfstandigheid, mogelijkheden en capaciteiten van een persoon om de ondersteuning zo doelmatig en duurzaam mogelijk te realiseren. Waar mogelijk wordt rekening gehouden met individuele wensen. Het college legt dat vast in het trajectplan van de persoon.
3. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van de persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat de persoon is opgenomen in het doelgroepregister of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
    a. de opvang van ten laste komende kinderen tot 5 jaar; en
    b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
4. Het college kan ter nadere uitvoering van deze verordening nadere regels vaststellen waarin wordt vastgelegd welke voorzieningen, waaronder ondersteunende voorzieningen, het college in ieder geval kan aanbieden en de voorwaarden die daarbij gelden voor zover daarover in deze verordening geen nadere bepalingen zijn opgenomen.
5. In deze regels kunnen voor bepaalde voorzieningen of subdoelgroepen grenzen gesteld worden om budgetoverschrijdingen te voorkomen. Een door het college ingesteld plafond vormt een weigeringsgrond bij de aanspraak op een specifieke voorziening.

Hoofdstuk 3. Voorzieningen

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

1. Het college kan een voorziening weigeren als:
    a. de persoon ten behoeve van wie de voorziening zou worden verstrekt niet behoort tot de doelgroep;
    b. de persoon onvoldoende medewerking verleent aan het onderzoek dat nodig is voor het beoordelen van het recht op de voorziening;
    c. de persoon een beroep kan doen op een voorziening op basis van een andere wettelijke regeling, waardoor er sprake is van een voorliggende voorziening;
    d. de voorziening naar het oordeel van het college onvoldoende bijdraagt aan de arbeidsinschakeling; of
    e. er niet wordt voldaan aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
2. Het college kan een voorziening beëindigen als:
    a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9 en 17 Pw en de artikelen 13 en 37 IOAW/IOAZ niet nakomt;
    b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
    c. de persoon die aan de voorziening deelneemt algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een in deze verordening genoemde voorziening, tenzij het een persoon betreft als bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a, onder 2° Pw;
    d. de voorziening naar het oordeel van het college niet langer voldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
    e. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;

f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening; of
g. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.

3. Het college biedt:
   a. de goedkoopst adequate voorziening aan; en
   b. houdt bij het voorzieningenaanbod rekening met andere voorzieningen die in het kader van het sociaal domein beschikbaar zijn; en
   c. stemt het aanbod, als dat nodig is, intern af zodat het optimaal bijdraagt aan een integrale ondersteuning van de persoon.

   Het college houdt bij de afstemming ook rekening met voorzieningen op grond van andere wettelijke regelingen en stemt dit desgewenst af in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 44a Pw.

Artikel 4. Voorziening werkervaring

1. Het college kan een persoon met behoud van uitkering een voorziening werkervaring gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
   a. behoort tot de doelgroep; en
   b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid.
2. Het doel van een voorziening werkervaring is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie.
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
   a. het doel van de voorziening werkervaring; en
   b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.

Artikel 5. Sociale activering

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering als de verwachting is dat de persoon zonder deze stap niet tot betaalde arbeid geleid kan worden of als de maatschappelijke participatie van die persoon op deze wijze vergroot kan worden.
2. Het college stemt de duur van de in lid 1 bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.
3. Het college biedt de activiteiten uitsluitend aan als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 6. Detacheringsbaan

1. Het college kan door detachering zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling.
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie.
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 7. Scholing

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep scholing aanbieden.
2. De scholing kan worden aangeboden in de vorm van subsidie of verstrekking in natura.
3. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
   a. het sluit aan bij de capaciteiten van de te scholen persoon; en
   b. het vergroot de kansen op de arbeidsmarkt; of
   c. het leidt tot duurzaam werk.

Artikel 8. Participatieplaats

1. Het college kan een persoon zoals bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a Pw die 27 jaar of ouder is overeenkomstig artikel 10a Pw onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.

2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst die wordt ondertekend door het college, de werkgever en de persoon die de additionele werkzaamheden gaat verrichten.
3. De premie, bedoeld in artikel 10a lid 6 Pw bedraagt per 6 maanden maximaal 10% van de gehuwdennorm van artikel 21 onderdeel b Pw op basis van fulltime dienstverband of bij parttime dienstverband naar rato van het aantal gewerkte uren.
4. Voor toepassing van lid 3 is de gehuwdennorm van 1 januari van dat kalenderjaar van toepassing.
5. De procentuele berekening wordt telkens naar boven afgerond op hele euro's.

Artikel 9. Participatievoorziening beschut werk

1. Het college verstrekt om de in artikel 10 lid 1 Pw bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken, de volgende voorzieningen:
    a. fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving;
    b. uitsplitsing van taken; of
    c. aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur.
2. Het college kan aan personen van wie is vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, tot het moment van aanvang van de dienstbetrekking, bedoeld in artikel 10b lid 1 Pw, daarnaast de volgende voorzieningen aanbieden:
    a. arbeidsmatige dagbesteding;
    b. vrijwilligerswerk;
    c. andere vormen van maatschappelijke participatie of werk.
3. Boven op het aantal geraamde werkplekken beschut werk realiseert het college geen extra dienstbetrekkingen beschut werk.

Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan, overeenkomstig artikel 10f Pw, ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:

a. van 16 of 17 jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd; of
b. van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Artikel 11. Persoonlijke ondersteuning bij werk

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk aanbieden aan personen behorend tot de doelgroep.
2. Persoonlijke ondersteuning bij werk als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt overeenkomstig artikel 3 en de bepalingen van Hoofdstuk 3A.

Artikel 12. Loonkostensubsidie buiten de wettelijke doelgroep

1. Het college kan een loonkostensubsidie verstrekken aan werkgevers die een arbeidsovereenkomst sluiten met personen die buiten de wettelijke doelgroep vallen. Dit zijn personen die geen recht hebben op loonkostensubsidie zoals bedoeld in artikel10c en 10d Pw. Het college kan deze loonkostensubsidie verstrekken als het college dit noodzakelijk vindt.
2. De loonkostensubsidie, bedoeld in lid 1, bedraagt ten hoogste 50 procent van de loonkosten gedurende maximaal 12 maanden met de mogelijkheid van verlenging tot en met maximaal 24 maanden.
3. De loonkostensubsidie wordt uitsluitend verstrekt als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.
4. De loonkostensubsidie wordt niet verstrekt als de werkgever op grond van een andere regeling aanspraak maakt op financiële tegemoetkomingen in verband met de indiensttreding van de werknemer of als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder loonkostensubsidie kan worden aangenomen voor dat werk.

Artikel 13. Uitstroompremie

1. Het college kan eenmalig een uitstroompremie toekennen aan een langdurig werkloze die duurzaam uitstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid en daardoor niet langer recht heeft

op een uitkering van het college. Deze uitstroompremie bedraagt 25% van de maximum vrij te laten premie zoals bedoeld in artikel 31 tweede lid onder j Pw.
2. Onder een langdurig werkloze wordt verstaan: een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer op een uitkering van het college aangewezen is geweest.
3. Onder duurzame uitstroom wordt naar het oordeel van het college verstaan: een periode van uitkeringsonafhankelijkheid van tenminste 6 maanden.
4. De premie kan worden aangevraagd vanaf 7de maand na de indiensttreding en moet binnen 18 maanden na de indiensttreding zijn aangevraagd.
5. Het college blijft verantwoordelijk voor betaling van de uitstroompremie als belanghebbende binnen de termijn van lid 3 verhuist naar een andere gemeente.

Artikel 14. Overige premies, regelingen en vergoedingen

1. Het college kan, overeenkomstig art. 31, lid 2 onder j uit de wet, aan een persoon een premie van maximaal €150,- verstrekken indien die persoon naar het oordeel van het college voldoende inzet heeft getoond bij deelname aan een voorziening zoals genoemd in artikel 4 en 5 van deze verordening.
2. Het college kan aan een persoon een vergoeding verstrekken voor kosten die gemaakt zijn in het kader van arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie. Onder kosten wordt bijvoorbeeld verstaan:
    a. kosten voor kinderopvang;
    b. kosten van werkkleding en overige noodzakelijke kosten.
3. Het college bepaalt de noodzakelijkheid van deze kosten.

Artikel 15. Proefplaats

1. Het college kan, als dit door hem noodzakelijk wordt geacht, een persoon als bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a Pw die algemene bijstand ontvangt, toestemming verlenen om op een proefplaats bij een werkgever voor de duur van 2 maanden onbeloonde werkzaamheden te verrichten met behoud van uitkering.
2. De termijn in lid 1 kan verlengd worden met maximaal 4 maanden, dus tot en met maximaal 6 maanden.
3. Het doel van een proefplaats is te onderzoeken of de baan en kandidaat bij elkaar passen en de kandidaat geschikt is voor de functie. De kandidaat werkt een periode op proef met behoud van uitkering.
4. Voor een proefplaats wordt uitsluitend toestemming verleend als:
    a. de persoon, gelet op zijn vaardigheden en capaciteiten, tot de werkzaamheden in staat is;
    b. het college verwacht dat de plaatsing bijdraagt aan het vergroten van de kans op arbeidsinschakeling;
    c. als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
    d. de werkzaamheden van de persoon niet al eerder onbeloond door hem bij die werkgever, of diens rechtsvoorganger, zijn verricht; en
    e. de werkgever bij aanvang van de proefplaats schriftelijk de intentie heeft uitgesproken dat hij de persoon, bij gebleken geschiktheid, direct aansluitend aan zijn proefplaats, voor minimaal 6 maanden, zonder proeftijd, in dienst zal nemen.
5. Het college weigert de toestemming, bedoeld in lid 1, als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de persoon ook zonder proefplaats kan worden aangenomen voor dat werk.
6. Als de werkzaamheden op de proefplaats wegens ziekte worden onderbroken, dan wordt deze periode voor de toepassing van de maximale periode, bedoeld in lid 1, buiten beschouwing gelaten.

Hoofdstuk 3A. Specifieke bepalingen

Paragraaf 3A.1 Administratief proces loonkostensubsidie

Artikel 16. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt overeenkomstig artikel 10d Pw, ambtshalve of op aanvraag, loonkostensubsidie aan de werkgever. In geval van een aanvraag zijn het tweede tot en met het vijfde lid van dit artikel van toepassing.
2. Bij een beschikking op aanvraag stuurt het college de beschikking naar de aanvrager (werkgever of de persoon) en de medebelanghebbende (werkgever of persoon die niet de aanvraag heeft ingediend).
3. Een aanvraag voor loonkostensubsidie wordt, als het een persoon betreft die nog niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, ook beschouwd als een aanvraag om vast te stellen of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, bedoeld in artikel 10c lid 1, onder a Pw.
4. Het college stelt binnen 4 weken na ontvangst van de aanvraag de loonwaarde vast, tenzij in overleg met de werkgever toepassing wordt gegeven aan artikel 10d lid 5 Pw.
5. Het college neemt bij het verstrekken van de loonkostensubsidie het preferente proces loonkostensubsidie in acht.

Paragraaf 3A.2 Procedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

Artikel 17. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen verstrekken ten behoeve van een persoon met een arbeidsbeperking.
2. Bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen gelden, onverminderd het bepaalde in artikel 3, de volgende voorwaarden:
    a. de persoon behoort tot de doelgroep en is minimaal 18 jaar oud. Wanneer iemand VSO/PRO-onderwijs heeft genoten geldt de minimale leeftijd van 18 jaar niet;
    b. de persoon kan zonder deze vorm van ondersteuning niet aan het arbeidsproces deelnemen;
    c. de werkgever biedt een dienstbetrekking aan van minimaal 6 maanden, met een minimale arbeidsduur van 12 uur per week;
    d. het betreft geen Arbo-taak waarvoor de werkgever verantwoordelijk is;
    e. het betreft geen meeneembare voorziening die tot de standaarduitrusting van de werkgever behoort of algemeen gebruikelijk is in een organisatie;
    f. er is naar het oordeel van het college geen sprake van een werkplekaanpassing die in zijn algemeenheid van de werkgever kan worden verlangd; en
    g. de kosten van de voorziening(en) zijn naar het oordeel van het college proportioneel, dat wil zeggen dat de investering in de voorziening moet opwegen tegen de maatschappelijke opbrengsten van uitstroom naar werk.

Artikel 18. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Een aanvraag om persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen kan bij het college worden ingediend door de persoon of zijn werkgever. Het college kan hiervoor een aanvraagformulier vaststellen.
2. Het college bepaalt na overleg met de persoon, en indien van toepassing met de werkgever, welke ondersteuning of voorziening(en) het beste kunnen bijdragen aan de arbeidsinschakeling.
3. Het college onderzoekt, zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 4 weken na de aanvraag de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de persoon. Het college onderzoekt of integrale samenwerking nodig is. Zo ja, dan zal worden samengewerkt met andere partijen, zoals bijvoorbeeld instanties op het gebied van gezondheidszorg, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, schuldhulpverlening, welzijn of wonen. Dit om te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening met het oog op de arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 8a lid 2 onderdeel g onder 1, of de wijze van voortgezette persoonlijke ondersteuning, bedoeld in artikel 8a lid 2 onderdeel g onder 2 Pw.
4. Het college maakt na afronding van het onderzoek, een schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek dat wordt neergelegd in een onderzoeksverslag.
5. Op basis van het onderzoeksverslag neemt het college een besluit en zendt dit aan de persoon of zijn gemachtigde en, indien van toepassing, aan de werkgever.

Artikel 19. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen

1. Het college geeft in een beschikking tot toekenning van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening in ieder geval aan:
    a. welke persoonlijke ondersteuning of overige voorziening wordt verstrekt;
    b. als subsidie wordt verstrekt, wat de omvang is van het subsidiebedrag;
    c. de duur en intensiteit van de ondersteuning;
    d. de ingangsdatum van de ondersteuning of overige voorziening;
    e. als de verstrekking afwijkt van wat is aangevraagd, wat de reden is van afwijking; en
    f. voor zover van toepassing, welke andere ondersteuning of voorziening relevant is, of kan zijn, waaronder de wijze waarop de persoon integraal kan worden ondersteund.
2. Als de aanvraag wordt afgewezen moet het college de reden van de afwijzing goed gemotiveerd in de beschikking vermelden.

Paragraaf 3A.3 Specifieke bepalingen persoonlijke ondersteuning bij werk

Artikel 20. Persoonlijke ondersteuning bij werk
1. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van jobcoaching in natura verstrekken door middel van een jobcoach die werkzaam is in een dienstverband bij of in opdracht van gemeente Elburg.
2. Het college kan persoonlijke ondersteuning bij werk in de vorm van een subsidie toekennen aan de werkgever voor:
    a. jobcoaching door een interne of externe jobcoach; of
    b. interne werkbegeleiding door een interne werkbegeleider.
3. De in het eerste of tweede lid genoemde ondersteuning kan ook worden aangeboden met het oog op het verrichten van werkzaamheden, anders dan in dienstverband, bijvoorbeeld bij een proefplaats of een leer-werktraject.

Artikel 21. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk
1. De aanvraag voor persoonlijke ondersteuning bij werk moet binnen 8 weken na de ingangsdatum van de dienstbetrekking zijn ontvangen.
2. Lid 1 geldt niet als voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
3. Het college besluit op basis van individueel maatwerk, waarbij de aard, omvang, duur en intensiteit van de persoonlijke ondersteuning wordt gewogen.

Artikel 22. Interne werkbegeleiding
1. Als een persoon uit de doelgroep voor het kunnen verrichten van werk is aangewezen op begeleiding die de gebruikelijke begeleiding door de werkgever en andere werknemers aanzienlijk te boven gaat, kan het college een subsidie verlenen aan de werkgever voor de aangetoonde meerkosten die verbonden zijn aan het organiseren van de interne werkbegeleiding.
2. Het college kan aan de werkgever ambtshalve of op aanvraag een training aanbieden voor een of meer medewerkers om hen in staat te stellen aan personen behorend tot de doelgroep interne werkbegeleiding te bieden.

Artikel 23. Jobcoaching
1. Een jobcoach die de persoonlijke ondersteuning bij werk verzorgt moet voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:
    a. de jobcoach beschikt over minimaal Hbo werk- en denkniveau;
    b. de jobcoach heeft een jobcoach opleiding gevolgd;
    c. de jobcoach heeft een registratie in het Register Loopbaancoach (voormalig Noloc Jobcoach) of het NVS-Beroepenregister voor jobcoaches en/of is werkzaam bij een organisatie die een Blik op werk of Oval Keurmerk heeft of een jobcoach erkenning heeft van het UWV.
    d. de jobcoach heeft ervaring op het gebied van jobcoaching;
    e. de jobcoach heeft kennis van de specifieke doelgroep met een arbeidsbeperking, regionale arbeidsmarkt (ontwikkelingen) en de regionale sociale kaart;
    f. de jobcoach zorgt ervoor dat zijn kennis en vaardigheden actueel blijven en investeert in na- en bijscholing.

2. Een uitzondering op de gestelde voorwaarden van lid 1 geldt voor situaties waarin een werknemer met baan en bijbehorende jobcoach binnenkomt bij de gemeente, bijvoorbeeld als gevolg van verhuizing of een stageplek vanuit het VSO/PRO onderwijs. De jobcoach moet binnen 1 jaar alsnog aan de in lid 1 gestelde eisen voldoen.
3. De in te zetten jobcoaching wordt bepaald op basis van de volgende begeleidingsregimes:
    - **Licht**: jaar 1, **6%**, jaar 2, **3%** en jaar 3 en daaropvolgende jaren **3%** van het aantal overeengekomen werkuren
    - **Midden**: jaar 1, **10%**, jaar 2, **5%,** jaar 3 en daaropvolgende jaren **3%** van het aantal overeengekomen werkuren
    - **Intensief**: jaar 1, **15%**, jaar 2, **7,5%**, jaar 3 en daaropvolgende jaren **6%** van het aantal overeengekomen werkuren
4. Het college kan van de in het lid 2 bedoelde maximale percentages afwijken voor zover toepassing daarvan, gelet op het belang dat beoogt te worden beschermd, leidt tot onbillijkheid van overwegende aard.
5. Als de gemeente een of meer jobcoaches zelf in dienst of gecontracteerd heeft, kan het college deze bij voorrang aanbieden.
6. Voordat het college de jobcoaching beëindigt verricht het college onderzoek. Als de beëindiging plaatsvindt met instemming van de werkgever en de werknemer kan het college van dit onderzoek afzien.

Artikel 24. Jobcoaching in natura

1. Het college kan ambtshalve, of op aanvraag, jobcoaching in natura aanbieden.
2. Bij aanvragen jobcoaching in natura en de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag is het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 21 en artikel 23 van deze verordening van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching

1. Het college kan op aanvraag subsidie voor het organiseren van jobcoaching verlenen aan de werkgever.
2. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching kan, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 17 tot en met 21 en 23, worden verleend als:
    a. de jobcoaching bestaande uit een individueel trainings- of inwerkprogramma en een systematische begeleiding van de persoon behorend tot de doelgroep, gericht op het kunnen uitvoeren van de aan hem opgedragen taken, wordt geborgd door middel van een coachingsplan;
    b. de omvang en de kwaliteit van de georganiseerde jobcoaching passend is;
    c. de continuïteit van de jobcoaching geborgd is; en
    d. de persoon voor wie de subsidie wordt gevraagd daarvan op de hoogte is en schriftelijk instemt met het organiseren van jobcoaching door de werkgever.
3. Het college kan voor jobcoaching een maximumtarief per uur hanteren dat toereikend is voor de organisatie van jobcoaching, waarbij het college zorgdraagt voor de kenbaarheid van de voor het betreffende jaar van toepassing zijnde tarieven.
4. Met instemming van de werkgever en de werknemer voor wie de subsidie wordt verleend, kan de jobcoach mede:
    a. ondersteuning geven gericht op het vinden van werk; of
    b. integrale ondersteuning geven bij de overgang van werk naar werk en van werk naar onderwijs.

Paragraaf 3A.4. Specifieke bepalingen overige voorzieningen

Artikel 26. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening

1. Het college kan een vervoersvoorziening toekennen aan een persoon die tot de doelgroep behoort. De vervoersvoorziening moet noodzakelijk zijn om naar zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie te reizen. Deze vervoersvoorziening kan zowel in natura als in de vorm van een vergoeding in geld worden verstrekt.
2. Het college biedt een vervoersvoorziening aan als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
    a. de persoon kan door zijn beperking niet zelfstandig reizen of gebruik maken van het openbaar vervoer; en

b. het vervoer is beperkt tot woon-werkverkeer.

3. De hoogte van de vergoeding in geld hangt af van het aantal dagen dat moet worden gewerkt en bedraagt het in de markt reguliere tarief voor een taxi of een andere vorm van vervoer.
4. Het college brengt een eventueel bedrag voor een vervoersvoorziening van de werkgever aan de werknemer in mindering op de te verstrekken vervoersvoorziening.

Artikel 27. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap

Het college kan een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toekennen die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele of motorische lichaamsfunctie.

Artikel 28. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen

1. Het college kan een meeneembare voorziening toekennen, als dit nodig is voor de persoon om te kunnen werken.
2. De meeneembare voorziening wordt in beginsel in bruikleen beschikbaar gesteld. In bijzondere gevallen kan het college besluiten de voorziening in eigendom te verstrekken.

Artikel 29. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen

Het college kan een aanpassing van de werkplek toekennen aan een persoon, als dit noodzakelijk is om zijn werk uit te voeren.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 30. Hardheidsclausule

Het college kan in een bijzonder geval afwijken van de bepalingen in deze verordening voor zover toepassing ervan leidt tot een onbillijkheid van zwaarwegende aard.

Artikel 31. Intrekken oude verordeningen en overgangsrecht

1. De **‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’** wordt met terugwerkende kracht ingetrokken per 1 juli 2023.
2. Een persoon die gebruik maakt van een toegekende voorziening op grond van de **‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’**, die moet worden beëindigd op grond van de **‘Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg’**, behoudt deze voorziening voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de **‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’** voor de duur:
    a. van 1**2 maanden,** gerekend vanaf de inwerkingtreding van deze verordening; of
    b. dat deze is verstrekt, als dat korter is dan de periode, bedoeld in onderdeel a.
3. Het college kan na afloop van de in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde periode, besluiten of een voorziening in verband met een bijzondere individuele situatie wordt voortgezet.
4. De **‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’** blijft van toepassing ten aanzien van een voortgezette voorziening als bedoeld in het tweede en derde lid.

Artikel 32. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2023.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: **‘Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg’.**

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 13 november 2023.
De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

Algemeen
Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Pw onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Pw bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorzieningen. Het is daarbij van belang dat kenbaar is welke voorzieningen en ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college aanbiedt.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:
- persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van opgedragen taken (artikelen 8a lid 1, onderdeel a, en lid 2, onderdeel a en e, en artikel 10, lid 1 van de Pw);
- scholing of opleiding, als bedoeld in artikel 10a lid 5 Pw (artikel 8a, lid 1, onderdeel c, en lid 2, onderdeel b, van de Pw);
- de premie, bedoeld in artikel 10a lid 6 Pw (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, en lid 2, onderdeel b, van de Pw);
- participatievoorziening beschut werk, als bedoeld in artikel 10b Pw (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, zevende lid, van de Pw);
- loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 10d, van de Pw, voor zover het gaat om de vormgeving van het administratieve proces tot verstrekking hiervan (artikel 8a, tweede lid, onderdeel c, van de Pw);
- proefplaats (artikel 8a, lid 2, onderdeel d, van de Pw);
- vervoersvoorziening, als bedoeld in artikel 10 lid 1 Pw, die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken (artikel 8a lid 2 onderdeel f Pw);
- intermediaire activiteit, als bedoeld in artikel 10 lid 1 Pw, die noodzakelijk is in verband met een visuele of motorische handicap (artikel 8a, lid 2, onderdeel f, Pw);
- meeneembare voorziening, als bedoeld in artikel 10 lid 1 Pw, voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en de bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen (artikel 8a lid 2, onderdeel f, Pw);

De regels dienen aandacht te besteden aan de wijze waarop, rekening houdende met de persoonlijke omstandigheden, ten behoeve van de doelgroep en doelgroep loonkostensubsidie, wordt voorzien in de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk (artikel 8a, lid 1, onderdeel a en lid 2, onderdelen a en g, en artikel 10 lid 1 Pw).

Aanpassingen naar aanleiding van wetswijziging ‘Breed offensief’
Bij brief van 7 september 2018 heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onder de noemer “Breed offensief” maatregelen aangekondigd om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Voor een deel was daar een wetswijziging voor nodig. In de wet “Wijziging Pw en enkele andere wetten in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen (uitvoeren breed offensief)” is het juridisch raamwerk rondom deze maatregelen neergelegd. Het doel van de maatregelen is dat meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk komen en blijven. Het gaat om mensen met een beperking die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen en vallen onder de doelgroep banenafspraak of die zijn aangewezen op beschut werk. De bij verordening te regelen uitwerking van deze maatregelen, opgenomen in artikel 8a lid 2, onderdeel c tot en met g, Pw, is neergelegd in hoofdstuk 3A. Daarmee wordt het uit de wet voortvloeiende belang van het bieden van specifieke ondersteuning voor deze doelgroep duidelijk geborgd.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikelsgewijze toelichting
Artikel 1. Begrippen
In dit artikel worden de begrippen uitgelegd die in de verordening staan.

Artikel 2. Evenwichtige verdeling
Op grond van artikel 8a Pw moet de gemeenteraad in de verordening de verdeling van de voorzieningen over personen regelen. Daarbij wordt rekening gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen. In het derde lid is opgenomen waarmee het college in ieder geval rekening moet houden.

Artikel 3. Algemene bepalingen en voorzieningen
De Pw schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college moet aanbieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid. Afhankelijk van de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt, kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van isolement (bijv. vrijwilligerswerk), het leren van vaardigheden of kennis of het opdoen van werkervaring.

Een voorziening is mogelijk bij organisaties met of zonder winstoogmerk.

Weigeringsgronden
Lid 1 geeft aan dat het college een voorziening kan weigeren en in welke gevallen dat kan. De weigeringsgronden in deze bepaling zijn niet uitputtend, omdat voor een aantal voorzieningen er ook weigeringsgronden zijn die voortvloeien uit de specifieke aard van die voorziening. Die gronden vloeien voort uit de artikelen in deze verordening die op die voorzieningen betrekking hebben. Ook zal het college bij de beoordeling van het recht op een voorziening de in artikel 2 opgenomen verdeling over verschillende doelgroepen in acht moeten nemen.

Het betreft hier een kan-bepaling, zodat het college altijd een afweging moet maken of een weigering in de individuele situatie op zijn plaats is. Doet een afwijzingsgrond zich voor? Dan is het uitgangspunt wel het weigeren van de voorziening. Maar dit is geen automatisme. Re-integratie vraagt namelijk om maatwerk.

Beëindigingsgronden
Lid 2 geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen dat kan. Onder beëindigen wordt ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detacheringsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen moeten vanzelfsprekend is ook het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling van toepassing.

Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de personen zoals bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a onder 2 Pw maakt de wet een uitzondering. Het gaat om de persoon als bedoeld in de artikelen 34a lid 5 onderdeel b, 35 lid 4 onderdeel b en 36 lid 3 onderdeel b van de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen). Tenminste tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende 2 aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die 2 jaar geen loonkostensubsidie (artikel 10d Pw) is verleend. Voor deze laatste doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden tot het hierboven beschreven moment.

De Pw voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Niet van een bijstandsgerechtigde en ook niet van een niet-bijstandsgerechtigde (ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540). Terugvordering moet op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Adequate voorziening en afstemming
Lid 3 regelt het uitgangspunt dat het college, afgestemd op de situatie van de persoon, de goedkoopst adequate voorziening verstrekt. Dit betekent dat de voorziening goed genoeg moet zijn om een verantwoorde oplossing te bieden. Die oplossing hoeft dus niet noodzakelijkerwijs de meest optimale

oplossing te zijn. Zijn er meerdere adequate opties om de klant te ondersteunen, dan zullen de kosten van de oplossingen doorslaggevend zijn. Deze afweging wordt per individueel persoon gemaakt.

Lid 3 regelt ook de afstemming binnen het gemeentelijke sociale domein. Artikel 8a lid 2 onderdeel g Pw stelt dat er regels opgenomen moeten worden over de samenwerking binnen het gehele sociale domein als dat nodig is voor een integrale ondersteuning van de persoon (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 56). Het gaat om de integraliteit van de geboden ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en om de continuïteit van de geboden ondersteuning bij de overgang van onderwijs naar werk, van werk naar onderwijs en van werk naar werk. Het is belangrijk om hier bij de inzet van voorzieningen rekening mee te houden en dit te benoemen in een eventueel plan van aanpak. Deze bepaling biedt ook een grondslag voor het uitwisselen van de noodzakelijke informatie binnen het sociaal domein om tot de integrale aanpak te kunnen komen.

Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gehanteerd van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG). Op deze manier kunnen de aangeboden re-integratievoorzieningen cijfermatig gemakkelijk in beeld worden gebracht en worden doorgegeven aan het CBS.

Artikel 4. Voorziening werkervaring
Bij een voorziening werkervaring, bijvoorbeeld een werkstage, is er geen sprake van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de 3 criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

Deze voorziening is gericht op het opdoen van werkervaring en het uitbreiden van kennis. De Hoge Raad heeft bepaald dat bij werkstages weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is er bij deze voorziening in de regel geen sprake van beloning. Gaat het bij deze voorziening om een werkstage? Dan moet terughoudend met een stagevergoeding worden omgegaan. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, als er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten. Op basis van maatwerk wordt bepaald welk gedeelte van een stagevergoeding als onkosten worden aangemerkt en welk gedeelte als inkomen. Voor inkomen gelden de inkomstenvrijlatingen van artikel 31 lid 2 onderdeel n, y, z aa en r Pw.
De inkomstenvrijlating geldt niet voor personen jonger dan 27 jaar, tenzij iemand loonkostensubsidie ontvangt of medisch urenbeperkt is.

Doelgroep
Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een voorziening werkervaring aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Verder is vereist dat een persoon nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid.

Van langdurige werkloosheid is sprake als een persoon gedurende 12 aaneengesloten maanden of langer is aangewezen geweest op een uitkering. In zo'n geval kan sprake zijn van een afstand tot de arbeidsmarkt, maar dit hoeft niet altijd het geval te zijn. Heeft een persoon gedurende 5 jaren geen inkomsten uit arbeid gekregen, dan kan worden aangenomen dat hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. In dat geval kan het college deze voorziening aanbieden.

Doel
Het doel van een voorziening werkervaring is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie.

Geen verdringing
Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt. Zie de Handreiking Verdringing voorkomen bij het bevorderen van arbeidsparticipatie van Divosa.

Schriftelijke overeenkomst
In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:

a. het doel van de voorziening werkervaring;
b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt;

Het is raadzaam om van de werkgever waar de persoon werkervaring opdoet te verlangen dat er een adequate aansprakelijkheidsverzekering voor de persoon is afgesloten.
Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gebruikt van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG).

Artikel 5. Sociale activering
Volgens de Pw moet ook sociale activering uiteindelijk gericht zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Sociale activering: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandig maatschappelijke participatie. Dit staat in artikel 6 lid 1 onderdeel c Pw. Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.

Doel: personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt. Als dit nog niet mogelijk is er als tussendoel bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het is wel noodzakelijk dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Als het einddoel (arbeidsinschakeling) namelijk niet kan worden bereikt, is er geen grond om die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering (CRvB 24-4-2012, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400).

Duur: het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Dit is maatwerk. Het is daarom niet wenselijk een te strakke termijn te hanteren.

Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gebruikt van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG).

Artikel 6. Detacheringsbaan
De Pw biedt de mogelijkheid personen uit de doelgroep een dienstverband aan te bieden om op detacheringsbasis werkervaring op te doen. Het college zorgt ervoor dat een persoon uit de doelgroep een dienstverband krijgt aangeboden bij een detacheerder. De detacheerder is werkgever en de persoon verricht zijn werkzaamheden feitelijk bij een inlener.

Lid 2 geeft aan dat er op 2 vlakken schriftelijke afspraken worden gemaakt.

1. Tussen het inlenende bedrijf en de werkgever. Hierin worden zaken geregeld als de verhouding tot de werkgever, de hoogte van de inleenvergoeding en de wijze waarop begeleiding wordt vormgegeven.
2. Tussen werknemer en inlener. Hierin worden afspraken gemaakt over werktijden, verlof en de inhoud van het werk.

Voor lid 3 wordt verwezen naar de toelichting bij het artikel over de voorziening werkervaring.

Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gebruikt van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG).

Artikel 7. Scholing
Scholing is bij uitstek een maatwerkinstrument. Het varieert van een startkwalificatie opleiding tot een functiegerichte training. Het uitgangspunt is om eerst de arbeidsmogelijkheden te verkennen waarvoor geen scholing nodig is.

Scholing is geïndiceerd voor mensen die zonder scholing geen kans maken op plaatsing op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld omdat terugkeer naar het oude beroep onmogelijk is. Mensen zonder startkwalificatie lopen snel tegen dit probleem aan. Ook wordt er gekeken naar de arbeidsmarktrelevantie van de scholing. En de scholing wordt getoetst aan de motivatie en de cognitieve vaardigheden van de kandidaat. Doel van de scholing is om in te zetten op (uitstroom naar) passend en zo duurzaam mogelijk werk.

Startkwalificatie: een havo of vwo-diploma of een diploma van het mbo, niveau 2.
Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gebruikt van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG).

Scholing bij een participatieplaats: wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, moet het college aan deze persoon scholing of opleiding aanbieden. Dit geldt vanaf 6 maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaat. Of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces van de persoon. Zie artikel 10a lid 5 Pw.

Zie artikel 8 van deze verordening over de voorziening participatieplaatsen.

Artikel 8. Participatieplaats
Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk. Zie artikel 7 lid 8 Pw en artikel 8 lid 1 van deze verordening. Het college kan alleen aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden
Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Dat betekent dat de werkzaamheden die de persoon verricht geen gewone functie in het bedrijf betreft die ook door een betaalde werknemer verricht kunnen worden. In plaats daarvan is er speciaal een functie gecreëerd die aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van de persoon. Centraal staat het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega’s zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan worden gekeken of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar. Zie artikel 10a Pw. Na 9 maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot. Zie artikel 10a lid 8 Pw. Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voorgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats voor de persoon aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Let op! In dat geval moet wel een andere werkomgeving geboden te worden Zie artikel 10a lid 9 Pw. Na 36 maanden vindt opnieuw eenzelfde beoordeling plaats. Zie artikel 10a lid 10 Pw.

Premie
De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie. Voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden. Zie artikel 10a lid 6 Pw. Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden. Zie artikel 8a lid 1 onderdeel d Pw. De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31 lid 2, onderdeel j Pw. Bij het bepalen van de hoogte van de premie is de gemeenteraad niet verplicht om aan te sluiten bij het in artikel 31, lid 2, onderdeel j Pw genoemde bedrag. Alleen de maximale hoogte van de premie is begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Dit blijkt uit de woorden ‘ten hoogste’. Daarnaast moet bij het bepalen van de hoogte van de premie ook de risico's van de armoedeval worden betrokken.

Er is gekozen voor een premie per 6 maanden van maximaal 10% van de gehuwdennorm van artikel 21 onderdeel b Pw op basis van fulltime dienstverband. Bij een parttime dienstverband is dat naar rato van het aantal gewerkte uren. De gehuwdennorm van 1 januari van het betreffende kalenderjaar is van toepassing. De procentuele berekening wordt afgerond op hele euro's.

Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gebruikt van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG).

Artikel 9. Beschut werk
Het college is verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Zie artikel 10b lid 1 Pw. Deze verplichting is begrensd. Het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald. Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing. Zie lid 3.

Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gebruikt van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG).

Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject
De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van 16 of 17 jaar die dreigen uit te vallen uit school, maar met een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van 18 tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen halen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7 lid 3, onderdeel a, Pw. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt. In het kader van artikel 7 lid 3 onderdeel a Pw betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.

In artikel 10f Pw is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan 18 jaar en aan personen van 18 tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f Pw, in afwijking van artikel 7 lid 3 onderdeel a, Pw.

Artikel 11. Persoonlijke ondersteuning bij werk
De voorziening persoonlijke ondersteuning bij werk is nader uitgewerkt in hoofdstuk 3A. Deze bepaling verwijst daarom naar dit hoofdstuk en naar artikel 3 van de verordening waar de algemene voorwaarden staan die gelden voor alle op grond van deze verordening te verstrekken voorzieningen.

Artikel 12. Loonkostensubsidie buiten de wettelijke doelgroep
Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de Pw is geregeld dat alle voorzieningen moeten dienen om een persoon uiteindelijk aan regulier werk te helpen. De in artikel 12 geregelde loonkostensubsidie is een gemeentelijke regeling die moet worden onderscheiden van de loonkostensubsidie zoals bedoeld in de artikelen 10c en 10d van de Pw en artikel 16 van deze verordening. De in artikel 12 opgenomen loonkostensubsidie is niet noodzakelijk gericht op personen met een arbeidsbeperking, maar ondersteunt personen waarvoor dit om een andere redenen noodzakelijk is. Het gaat hier dus niet om de loonkostensubsidie die verstrekt wordt aan personen als bedoeld in artikel 7 lid 1 onderdeel a, van de Pw van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van een wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 6 lid 1 onderdeel e, van de Pw) en die is geregeld in hoofdstuk 3A. Het betreft daarom ook een in tijd gemaximeerde subsidieregeling.

Compensatie
Het doel van de loonkostensubsidie is het bieden van compensatie voor het feit dat voor een persoon ten minste het wettelijk minimumloon moet worden betaald, terwijl de werkgever een persoon (nog) niet ten volle kan inzetten. Zo kan het college een loonkostensubsidie aan de werkgever verstrekken om tijdelijk het verschil in arbeidsproductiviteit te compenseren en zo de re-integratie van de bijstandsgerechtigde te bewerkstelligen. Zie Kamerstukken II 2004/05, 28 870, nr. 125. In het eerste lid is opgenomen dat dit personen betreft die *geen recht hebben op loonkostensubsidie zoals bedoeld in artikel10c en 10d Pw. I*n het tweede lid staat de maximaal toe te kennen loonkostensubsidie.

Geen verdringing
Het derde lid bevat een verdringingsbepaling. Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 4.

Noodzakelijk
De loonkostensubsidie kan alleen worden verstrekt als de werkgever geen aanspraak kan maken op een andere regeling die hem (gedeeltelijk) compenseert voor het feit dat de werknemer nog niet direct volledig inzetbaar is en mogelijk extra begeleiding nodig heeft. Ook als redelijkerwijs mag worden aangenomen dat de werknemer zonder subsidie ook wel kan worden aangenomen, bijvoorbeeld vanwege de krapte op de arbeidsmarkt, wordt de subsidie niet verstrekt. Het is aan het college om te bepalen of er een noodzaak tot subsidieverlening aanwezig is met het oog op de arbeidsinschakeling van de werknemer.

Artikel 13. Uitstroompremie
In artikel 31 lid 2, onderdeel j Pw is geregeld dat jaarlijks een eenmalige of tweemalige premie (tot een maximum bedrag) per kalenderjaar kan worden verstrekt. Deze premie wordt in het kader van bijstandsverlening niet tot de middelen gerekend. Voor personen jonger dan 27 jaar die niet behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie is deze premie niet vrijgelaten. Zie artikel 31 lid 5 Pw. De IOAW en de IOAZ kennen deze vrijlatingsbepaling niet. Het feit dat de premie niet in alle gevallen wordt vrijgelaten neemt niet weg dat ook deze groepen behoren tot de re-integratiedoelgroep (artikel 7 lid 1 onderdeel a van de Pw).
In artikel 13 wordt een grondslag gecreëerd voor het verstrekken van een uitstroompremie aan voormalig uitkeringsgerechtigden en worden hieraan voorwaarden verbonden. Het verstrekken van een uitstroompremie is alleen mogelijk als een persoon die langdurig een uitkering van het college ontving, uitstroomt. Onder langdurig werkloze wordt verstaan een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer aangewezen is (geweest) op een uitkering. Ook moet er sprake zijn van duurzame uitstroom. Dit betekent dat er sprake is van een uitkeringsonafhankelijke periode van tenminste 6 maanden. De premie kan worden aangevraagd vanaf de zevende maand na indiensttreding en moet binnen periode 18 maanden zijn aangevraagd.

De uitstroompremie wordt niet in de gehele arbeidsmarktregio gehanteerd. In Elburg kiezen we er echter voor om dit instrument te behouden. De premie vormt immers een extra stimulans om aan het werk te gaan en dit werk ook te behouden. Net zoals in de vorige verordening wordt er een maximum gehanteerd van 25% van het bedrag genoemd in artikel 31 tweede lid onder j Pw.

Artikel 14. Overige premies, regelingen en vergoedingen
Het college kan een premie verstrekken als een persoon zich voldoende heeft ingezet bij deelname aan een voorziening werkervaring of sociale activering. Deze premie dient als beloning voor de inzet van een persoon. Er wordt een beloning ingezet voor het gedurende 6 maanden deelnemen aan een voorziening werkervaring of gedurende 12 maanden deelnemen aan (sociale) activering.

Het college kan ter stimulering van de arbeidsinschakeling diverse kosten vergoeden die aan deze arbeidsinschakeling bijdragen. In dit artikel zijn enkele kostensoorten genoemd. Het ligt voor de hand -waar mogelijk- om eerst een beroep te doen op de werkgever voor werkbenodigdheden. In dit artikel gaat het niet om een limitatieve opsomming.

De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van noodzakelijkheid. De vergoedingen in dit artikel kunnen ook worden ingezet voor inburgeraars.

Artikel 15. Proefplaats
Volgens artikel 8a lid 2 onderdeel d Pw moet de gemeente in de verordening de voorwaarden

aangeven waaronder “het college toestemming verleent aan een persoon als bedoeld in artikel 7 lid 1onderdeel a Pw die algemene bijstand ontvangt, om op een proefplaats gedurende twee maanden met de mogelijkheid tot verlenging met maximaal vier maanden, werkzaamheden te verrichten”. Het doel van deze verplichting is om meer harmonisatie tot stand te brengen. Voor de termijn is aangesloten bij de wetgeving die wordt uitgevoerd door het UWV en het door het UWV gevoerde beleid (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 55). Artikel 15 geeft hier invulling aan. Het na een proefplaats inzetten van een dienstverband met een forfaitaire loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d lid 5 Pw is onwenselijk. Partijen in de (landelijke) Werkkamer hebben zich in die zin ook expliciet uitgesproken.

Artikel 16. Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie
Dit artikel is een uitwerking van de wettelijke verplichting voor gemeenten om bij verordening te bepalen hoe het administratief proces met betrekking tot het verstrekken van loonkostensubsidie is vormgegeven (artikel 8a lid 1 en lid 2, onder c Pw). Door in de verordening naar het werkproces te verwijzen beoogt de wetgever ervoor te zorgen dat werkgevers, in het kader van transparantie, beter weten waar zij aan toe zijn (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 54-55).

Het tweede lid maakt duidelijk dat het rechtssubject van de loonkostensubsidie de werkgever is, ook op het moment dat de werknemer de aanvraag indient. Dit volgt ook uit artikel 10d lid 1 Pw waarin staat dat de subsidie wordt verleend aan de werkgever. Het besluit op een aanvraag loonkostensubsidie moet aan de aanvrager en de medebelanghebbende (werkgever of de (potentiële) werknemer) die niet de aanvraag heeft ingediend) worden verstuurd. Beiden zijn belanghebbenden bij het besluit.

Omdat alleen personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie hiervoor in aanmerking komen regelt het derde lid dat op het moment dat er een aanvraag binnenkomt met betrekking tot een persoon ten aanzien van wie nog niet is vastgesteld dat deze onder de doelgroep valt de aanvraag mede moet worden gezien als een aanvraag om onder de doelgroep te worden gebracht.
Als deze aanvraag is gedaan na het begin van de dienstbetrekking voor een persoon als bedoeld in artikel 10d lid 2 Pw, wordt de vaststelling of de persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie bepaald door middel van de Praktijkroute.

Het vierde lid regelt de termijn waarbinnen de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het vijfde lid verwijst naar het administratieve werkproces dat door het college wordt gevolgd. Dit betreft het preferente proces loonkostensubsidie. Hiermee wordt gedoeld op het proces zoals dat door “De Normaalste Zaak”, een netwerk van bijna 700 werkgevers die samen aan de inclusieve arbeidsmarkt bouwen, is ontwikkeld. Doel was om de lasten voor werkgevers als gevolg van verschillende werkwijzen door gemeenten te verminderen, door het creëren van één administratief uitvoeringsproces voor het verstrekken van loonkostensubsidie. Door hierbij aan te sluiten en het makkelijker te maken voor werkgevers wordt beoogd dat meer personen met een loonkostensubsidie aan het werk kunnen komen. Daarmee wordt invulling gegeven aan de door de wetgever gewenste transparantie, zodat meer personen en hun werkgevers gebruik zullen maken van de regeling om met loonkostensubsidie aan het werk te komen.

Artikel 17. Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
Dit artikel bevat een aantal voorwaarden voor de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen aan personen met een arbeidsbeperking. Het betreft een aantal specifieke voorwaarden die verband houden met de aard van deze voorzieningen. Het artikel vormt daarmee een aanvulling op de in artikel 3 opgenomen algemene voorwaarden om in aanmerking te komen voor een re-integratievoorziening. Deze voorwaarden dragen bij aan een evenwichtige verdeling van de beschikbare voorzieningen over de doelgroep, zoals bedoeld in artikel 8a lid 2, onderdeel a Pw.
Vereist is dat de persoon behoort tot de doelgroep, bedoeld in artikel 7 Pw, waarbij er voor personen die VSO/PRO-onderwijs hebben genoten een uitzondering wordt gemaakt, waardoor zij ook voor persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen in aanmerking kunnen komen (a). Het is van belang dat de inzet van de persoonlijke ondersteuning en/of overige voorziening noodzakelijk is om het werk uit te kunnen voeren (b). Om een doelmatige inzet van de re-integratiemiddelen te waarborgen is er een minimale omvang verbonden aan de dienstbetrekking (c). Op het moment dat het gaat om een voorziening waarvan verwacht mag worden dat de werkgever hiervoor zelf

zorgdraagt, omdat dit bijvoorbeeld voortvloeit uit de Arbo-regels, wordt de voorziening niet verstrekt op grond van deze verordening (d, e en f). De aan de voorziening(en) verbonden kosten kunnen in uitzonderlijke gevallen leiden tot het afwijzen van de gevraagde voorziening(en), op het moment dat deze kosten in geen verhouding staan tot de (m*aatschappelijke*) baten die verbonden zijn aan de verstrekking van de voorziening(en) (g).

Artikel 18. Aanvraagprocedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
De aanvraag is geen verplichting. Het college kan ook zonder aanvraag beoordelen wat nodig is. Dit zal ook in de meeste gevallen gebeuren. Het college zorgt dan zelf voor een goede match met een werkgever met passende ondersteuning.

In dit artikel worden de verschillende stappen beschreven die het college moet doorlopen om tot een zorgvuldig onderzocht en onderbouwd besluit te komen. Het artikel vloeit voort uit artikel 8a lid 2, onderdeel f Pw: op welke wijze het college voorzieningen als bedoeld in artikel 10 lid 1 Pw verstrekt. En uit onderdeel 9: op welke wijze waar nodig voor een persoon als bedoeld in de artikelen 7 lid 1 onderdeel a Pw of artikel 10d lid 2 Pw wordt voorzien in integrale en voortgezette (persoonlijke) ondersteuning.

Bij het onderzoek houdt het college rekening met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager en met zijn wensen en die van de werkgever. Als dat nodig is, wint het college een specifiek deskundig onderdeel in.

In artikel 8a lid 2 onderdeel g Pw is bepaald dat in de verordening ook moet worden opgenomen op welke wijze wordt voorzien in integrale ondersteuning. In lid 3 is daartoe bepaald dat het college tijdens het onderzoek, als dat nodig is, ook voorzieningen uit andere wetten (jeugdhulp, Wmo, schuldhulpverlening, enz.) betrekt bij de afweging en zo komt tot een zo goed mogelijk afgestemde integrale dienstverlening.

Artikel 19. inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen
Een beschikking moet voldoen aan de eisen van de Awb en de Pw. Een zorgvuldige motivering is hierbij van belang.
Dit artikel noemt welke concrete informatie minimaal in een beschikking moet staan. Het betreft een nadere uitwerking van de wettelijke eisen, die niet afdoet aan de plicht om aan de eisen die rechtstreeks voortvloeien uit de Awb en de Pw te voldoen.

Het college geeft in een beschikking tot afwijzing van persoonlijke ondersteuning of een overige voorziening de reden van de afwijzing gemotiveerd aan. Als er sprake is van een voorliggende voorziening dan geeft het college aan welke voorziening dit betreft en waarom deze voor belanghebbende passend is.

Artikel 20. Persoonlijke ondersteuning bij werk
Persoonlijke ondersteuning bij werk omvat zowel jobcoaching als interne werkbegeleiding. Deze twee vormen van persoonlijke ondersteuning worden beide benoemd. Het eerste en tweede lid geven aan op welke wijze het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning aan de doelgroep in natura en in de vorm van een subsidie (artikel 8a, tweede lid, onder e, sub 1, van de Pw). De gemeente kan een eigen jobcoach inzetten, of een jobcoach inhuren en die aan een werkgever toekennen. Ook is mogelijk dat een werkgever zelf een eigen jobcoach in dienst heeft (interne jobcoach) of een jobcoach inhuurt (externe jobcoach). De werkgever kan ook een collega van de werknemer inzetten om hem te begeleiden (interne werkbegeleider). In het artikel worden de verschillende mogelijkheden benoemd.

Het derde lid maakt duidelijk dat de in het eerste en tweede lid bedoelde ondersteuning ook kan worden aangeboden op het moment dat er geen sprake is van een dienstverband. Dit vormt een uitbreiding op de wettelijke basisplicht om deze ondersteuning aan te bieden ten behoeve van opgedragen taken die worden verricht in het kader van een dienstverband bij een werkgever.

Artikel 21. Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk
Het eerste lid bevat een termijn waarbinnen een aanvraag om persoonlijke ondersteuning in beginsel moet zijn ingediend, gerekend vanaf de datum van indiensttreding. Deze termijn houdt verband met de aard van de voorziening. Persoonlijke ondersteuning bij werk is een voorziening die wordt verstrekt

als deze noodzakelijk is voor de persoon om de aan hem opgedragen taken uit te voeren. Bij een aanvraag die pas na het verstrijken van een ruime periode na indiensttreding wordt ingediend, kan de vraag worden gesteld in hoeverre het verstrekken van deze voorziening nog noodzakelijk is. Men is dan kennelijk al geruime tijd zonder deze persoonlijke ondersteuning in staat geweest de werkzaamheden te verrichten. In die situatie rechtvaardigt dat in beginsel de conclusie dat het verstrekken van persoonlijke ondersteuning op aanvraag niet noodzakelijk is.
Lid 2 geeft aan dat lid 1 niet geldt als voorafgaand aan of op het moment van aanvang van het dienstverband de noodzaak voor die ondersteuning redelijkerwijs nog niet bekend kon zijn.
Lid 3 bepaalt dat het college besluit op basis van individueel maatwerk, waarbij de aard, omvang, duur en intensiteit van de persoonlijke ondersteuning wordt gewogen. In lid 3 staan de basisaspecten waarmee het college rekening moet houden bij het verstrekken van individuele ondersteuning. Lid 3 benadrukt ook het belang van het leveren van maatwerk. In artikel 22 en 23 wordt dit verder uitgewerkt.

Artikel 22. interne werkbegeleiding
Artikel 8a lid 2, onderdeel e, onder 1 Pw in combinatie met artikel 10 lid 3 onder b Pw bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning in de vorm van een interne werkbegeleider door middel van subsidieverstrekking. Dit artikel regelt hoe dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de subsidie hiervoor wordt bepaald.

In het tweede lid wordt geregeld dat het aanbod van het college tevens een training voor de collega van de persoon kan bevatten, zodat deze de begeleiding op een verantwoorde wijze kan bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een “Harrie-training” (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).

Artikel 23. Jobcoaching
Het eerste lid is een uitwerking van artikel 8a lid 2, onder e, onderdeel 2 Pw, waarin de opdracht is neergelegd om in de verordening aan te geven welke kwaliteitseisen het college stelt aan de jobcoach en hoe deze eisen worden gewaarborgd. Dit is relevant omdat kwaliteit, en kwaliteitseisen, een waarborg (kunnen) zijn voor een goede inzet van de jobcoach. De kwaliteitseisen zijn hier vastgelegd.
Het tweede lid bevat een uitzondering op de gestelde voorwaarden van lid 1 en geldt bijvoorbeeld voor situaties waarin een werknemer met baan en bijbehorende jobcoach binnenkomt bij de gemeente, bijvoorbeeld als gevolg van verhuizing of een stageplek vanuit het VSO/PRO onderwijs. De jobcoach moet binnen 1 jaar alsnog aan de in lid 1 gestelde eisen voldoen.
Het derde lid bepaalt dat de in te zetten jobcoaching wordt bepaald op basis van de daarin genoemde begeleidingsregimes. Lid 3 is een uitwerking van de uit artikel 8a lid 2, onder e, sub 1 Pw voortvloeiende verordeningsplicht. Het bepalen van de duur en de intensiteit van de jobcoaching is maatwerk.
Het vierde lid bepaalt dat het college van de in het lid 2 bedoelde maximale percentages kan afwijken voor zover toepassing daarvan, gelet op het belang dat beoogt te worden beschermd, leidt tot onbillijkheid van overwegende aard. Dit lid bevat een mogelijkheid om in bijzondere situaties af te wijken van het in het tweede lid gegeven beoordelingskader. Hiermee wordt het recht op passende ondersteuning te allen tijde gewaarborgd. De afwijking kan zowel bestaan uit het bieden van meer of intensievere jobcoaching, alsook uit het verlengen daarvan.

Het vijfde lid bevat een opdracht aan het college om te stimuleren dat jobcoaching door het college in natura wordt verstrekt. De naturaverstrekking geeft het college andere sturingsmogelijkheden en ook de efficiency kan hiermee zijn gediend. Dit neemt niet weg dat jobcoaching, binnen de in de verordening gestelde voorwaarden, ook in de vorm van een subsidie kan worden verstrekt.

Het zesde lid bevat de opdracht aan het college om onderzoek te doen alvorens de jobcoaching te beëindigen. Hiervan kan worden afgezien als de beëindiging plaatsvindt met instemming van zowel werkgever als werknemer.

Artikel 24. Jobcoaching in natura
Artikel 8a lid 2 onderdeel e onder 1 Pw bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning (jobcoaching) in natura. Dit artikel voorziet hierin.

Artikel 25. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching
Artikel 8a lid 2 onderdeel e onder 1 Pw bepaalt onder andere dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van persoonlijke ondersteuning door middel van subsidieverstrekking, waaronder jobcoaching. Dit artikel voorziet hierin.
In het tweede lid zijn de randvoorwaarden opgenomen om voor subsidieverlening in aanmerking te komen. Bij de keuze voor deze voorwaarden is, met het oog op het realiseren van een zo uniform mogelijk kader, aansluiting gezocht bij door het UWV gehanteerde voorwaarden op grond van artikel 12 van het Reïntegratiebesluit.
Het derde lid geeft aan op welke wijze de hoogte van de subsidie voor jobcoaching door het college kenbaar wordt gemaakt. Het college moet er voor zorgen dat de tarieven voor een bepaald jaar vindbaar en kenbaar zijn voor werkgevers en de doelgroep. Dat kan bijvoorbeeld door de tarieven te vermelden op de website van de gemeente. Daarbij is als eis opgenomen dat het door het college vastgestelde tarief toereikend moet zijn om jobcoaching in te kopen. Dit betekent dat het college moet onderzoeken in de markt wat een toereikend tarief is. Het feit dat een persoon of werkgever een beroep wenst te doen op een duurdere jobcoach betekent niet dat het college gehouden is het meerdere te verstrekken. Er is immers een maximumtarief waarvan vaststaat dat dit toereikend is om passende jobcoaching in te kopen.
Met het vierde lid wordt duidelijk gemaakt dat het college niet alleen subsidie kan verlenen voor jobcoaching die is bedoeld om de persoon in staat te stellen om de aan hem opgedragen taken in het kader van de arbeidsovereenkomst uit te voeren, maar dat de gesubsidieerde jobcoach ook een breder takenpakket kan uitvoeren.

Artikel 26. Specifieke voorwaarden toekenning vervoersvoorziening
Artikel 8a lid 2 onder f onderdeel 1 Pw bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een vervoersvoorziening die ertoe strekt dat de persoon zijn werkplek, proefplaats of opleidingslocatie kan bereiken. Artikel 26 regelt, in aanvulling op de artikelen 3 en 17, onder welke voorwaarden dit mogelijk is en op welke wijze de hoogte van de vergoeding hiervoor wordt bepaald als het college het vervoer niet zelf (in natura) organiseert.

Bij de bepaling van de vergoeding wordt uitgegaan van het reguliere tarief in de markt. Daarbij vormt, in lijn met artikel 3 lid 3, de goedkoopst adequate oplossing het uitgangspunt.

Het bedrag dat de werknemer voor vervoer ontvangt van de werkgever, bijv. een reiskostenvergoeding op grond van de arbeidsovereenkomst of CAO, wordt door het college in mindering gebracht (lid 4).
Voorbeelden van vervoersvoorzieningen zijn:
- aangepaste fiets
- bruikleen-auto
- kilometervergoeding
- rolstoeltaxi
- begeleidingskosten

Artikel 27. Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap
Artikel 8a lid 2 onderdeel f onder 2 Pw bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van een noodzakelijke intermediaire activiteit in het geval er sprake is van een visuele of motorische handicap. Artikel 27 regelt dat het college de, als gevolg van een geheel of gedeeltelijk ontbrekende visuele of motorische lichaamsfunctie noodzakelijke, voorziening(en) verstrekt die nodig zijn ter vervanging of ondersteuning van de persoon.

Bij een structurele fysieke arbeidsbeperking is vaak extra ondersteuning nodig om te kunnen functioneren op de werkvloer.
De specifieke aard van de voorziening is niet opgenomen, omdat dit sterk afhankelijk is van de behoefte van de persoon. Er moet dus maatwerk geleverd worden. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 17.

Voorbeelden zijn:
- braille toetsenbord
- voorleeshulp

Artikel 28. Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen
Artikel 8a lid 2 onderdeel f onder 3 Pw bepaalt dat in de verordening moet worden geregeld hoe het college zorgdraagt voor het verstrekken van meeneembare voorzieningen voor de inrichting van de werkplek, de productie- en werkmethoden, de inrichting van de opleidingslocatie of de proefplaats en bij het werk of opleiding te gebruiken hulpmiddelen.

Hiervoor is geen limitatieve lijst van voorzieningen. In principe kan elk product als een meeneembare voorziening worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar is. Gedacht kan worden aan een aangepaste bureaustoel, toetsenbord, koptelefoon, enzovoort.

Wat een passende voorziening is, is sterk afhankelijk van de individuele behoefte van de persoon. Dit vraagt om maatwerk. Wel gelden de voorwaarden zoals opgenomen in de artikelen 3 en 17.

Artikel 29. Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen
In artikel 8a lid 2 onderdeel f onder 3 Pw wordt uitsluitend gesproken van meeneembare voorzieningen. In sommige gevallen zijn er andere voorzieningen nodig op de werkplek om ervoor te zorgen dat de persoon hier kan werken.

In beginsel kan daarbij elk product als een werkplekaanpassing worden beschouwd als de noodzaak en meerwaarde in de werksfeer aantoonbaar zijn.
Voorbeelden kunnen zijn:
- aangepast toilet
- traplift

Dit artikel regelt de mogelijkheid om ook in deze behoefte te voorzien door het toekennen van een werkplekaanpassing. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de wetsgeschiedenis, waarin wel wordt gesproken van werkplekaanpassingen in plaats van meeneembare voorzieningen (Kamerstukken II 2019/20, 35 394, nr. 3, p. 20).

Artikel 30. Hardheidsclausule
In dit artikel staat een hardheidsclausule, zodat het college in een bijzonder geval kan afwijken van de bepalingen in deze verordening voor zover toepassing ervan leidt tot een onbillijkheid van zwaarwegende aard.

Artikel 31. Intrekken oude verordening en overgangsrecht
In dit artikel is het intrekken van de oude re-integratieverordening en het overgangsrecht geregeld.

Het kan voorkomen dat personen een voorziening toegekend hebben gekregen op grond van de oude re-integratieverordening, die niet meer voldoet aan de voorwaarden uit deze verordening. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin de oude re-integratieverordening voorzieningen bevat die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer worden verstrekt. Ook is het denkbaar dat een persoon op grond van de oude re-integratieverordening wel in aanmerking zou komen voor een voorziening, maar door inwerkingtreding van deze verordening niet meer. De toegekende voorziening zou dan op grond van artikel 3 lid 2 moeten worden beëindigd. Om dit te voorkomen is in artikel 31 lid 2 geregeld dat dergelijke voorzieningen worden behouden voor ten hoogste de duur van 12 maanden of - als dit eerder is - voor de duur dat deze is verstrekt. Dit uiteraard voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden uit de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’. Wordt niet meer aan die voorwaarden voldaan, dan moet de voorziening worden beëindigd, bijvoorbeeld als een belanghebbende geen aanspraak meer heeft op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. De periode van 12 maanden begint te lopen vanaf het moment van inwerkingtreding van deze verordening.

Voortzetten toegekende voorzieningen
Toegekende voorzieningen op grond van de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’ worden dus in beginsel behouden tot 12 maanden na inwerkingtreding van deze verordening. Na afloop van die periode kan het college besluiten of een voorziening wordt voortgezet (artikel 31 lid 3). Hierbij kan het college rekening houden met al gesloten overeenkomsten. Voortzetting van een voorziening ligt bijvoorbeeld voor de hand als het college is gehouden de kosten van een dergelijke voorziening te voldoen, ongeacht of een persoon nog gebruik maakt van de voorziening. Lopende re-integratievoorzieningen kunnen in beginsel ná inwerkingtreding van deze verordening worden afgerond volgens de overeenkomst.

Voortzetting is niet mogelijk
Voortzetting van een toegekende voorziening na 12 maanden is niet mogelijk als de voorziening binnen die periode is beëindigd wegens het niet meer voldoen aan de voorwaarden voor die voorziening op grond van de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’ of als de voorziening is toegekend voor een kortere duur dan 12 maanden na inwerkingtreding van de verordening. Een voorziening dient immers niet langer te worden voortgezet dan de duur van de oorspronkelijke toekenning.
Ten aanzien van die voorziening blijft de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’ van toepassing (artikel 31 lid 4).

Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021

De raad van de gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 november 2020;

gelet op de artikelen 8a, eerste lid, aanhef en onder a, c, d en e, en tweede lid, en 10b, zevende lid, van de Participatiewet;

overwegende dat de gemeenteraad bij verordening regels dient vast te stellen ten aanzien van:

a. het ondersteunen bij arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en artikel 10, eerste lid;
b. het opdragen van een tegenprestatie in artikel 9, eerste lid, onderdeel c;
c. de scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid;
d. de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid;
e. het verrichten van werkzaamheden in een beschutte omgeving, bedoeld in artikel 10b;

besluit: vast te stellen de volgende verordening:

Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
   - doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de wet;
   - wet: Participatiewet.

Hoofdstuk 2. Beleid en financiën

Artikel 2. Beleid en financiën

1. Het college biedt belanghebbenden uit de doelgroep ondersteuning bij de arbeidsinschakeling aan en, voor zover het college dat noodzakelijk acht, een voorziening gericht op die

arbeidsinschakeling. Hierbij wordt de eigen verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij belanghebbenden gelegd en wordt gekeken naar de meest doelmatige oplossing met het oog op inschakeling in de arbeid.

2. Het college houdt bij het aanbieden van de ondersteuning en voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
   a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar, en
   b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
3. Het college kan ter nadere uitvoering van deze verordening nadere regels vaststellen waarin wordt vastgelegd welke voorzieningen, waaronder ondersteunende voorzieningen, het college in ieder geval kan aanbieden en de voorwaarden die daarbij gelden voor zover daarover in deze verordening geen nadere bepalingen zijn opgenomen.
4. In deze regels kunnen voor bepaalde voorzieningen of subdoelgroepen grenzen gesteld worden om budgetoverschrijdingen te voorkomen. Een door het college ingesteld plafond vormt een weigeringsgrond bij de aanspraak op een specifieke voorziening.

Hoofdstuk 3. Voorzieningen

Artikel 3. Beëindiging van voorzieningen

1. Het college kan een voorziening beëindigen als:
   a. de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichting als bedoeld in de artikelen 9 en 17 van de wet, de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of de artikelen 13 en 37 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen niet nakomt;
   b. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep;
   c. naar het oordeel van het college de voorziening onvoldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling;
   d. de voorziening naar het oordeel van het college niet meer geschikt is voor de persoon die gebruik maakt van de voorziening;
   e. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet naar behoren gebruik maakt van de aangeboden voorziening;
   f. de persoon die aan de voorziening deelneemt niet meer voldoet aan de voorwaarden die in deze verordening worden gesteld om in aanmerking te komen voor die voorziening.
2. Indien een niet-uitkeringsgerechtigde die gebruik maakt van een voorziening, niet voldoet aan de in de wet gestelde verplichtingen of aan het gestelde in het eerste lid, kan het college de kosten van de voorziening danwel de subsidie geheel of gedeeltelijk terug vorderen van die persoon.

Artikel 4. Werkstage

1. Het college kan een persoon een werkstage gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
   a. behoort tot de doelgroep, en
   b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid of door onvoldoende werkervaring.
2. Het doel van een werkstage is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie.
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

4. De werkstage duurt maximaal 3 maand met de mogelijkheid tot eenmalige verlenging van maximaal 3 maand.
5. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
    a. het doel van de werkstage, en
    b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.

Artikel 5. Sociale activering

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering als de verwachting is dat de persoon zonder deze stap niet tot betaalde arbeid geleid kan worden of als de maatschappelijke participatie van belanghebbende op deze wijze vergroot kan worden.
2. Het college stemt de duur van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.

Artikel 6. Scholing

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden.
2. Een scholingstraject voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
    a. de scholing of training vergroot de kansen op de arbeidsmarkt, en
    b. de belanghebbende beschikt over de mogelijkheden en capaciteiten om de scholing binnen redelijke termijn met goed gevolg af te kunnen ronden.

Artikel 7. Participatieplaats

1. Het college kan een persoon van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten.
2. Het college zorgt ervoor dat de te verrichten additionele werkzaamheden worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst met een maximale looptijd van 2 jaar.
3. De premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, van de wet bedraagt € 250,- per zes maanden, mits in die zes maanden voldoende is meegewerkt aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.

Artikel 8. Participatievoorziening beschut werk

1. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de wet, bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken worden de nodige voorzieningen voor de arbeidsinschakeling aangeboden, waaronder in elk geval wordt verstaan fysieke aanpassingen van de werkplek of werkomgeving.
2. Voor zover nodig worden aan personen van wie is vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben, tot het moment van aanvang van de dienstbetrekking, bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de wet, andere voorzieningen voor de arbeidsinschakeling aangeboden, zoals:
    a. arbeidsmatige dagbesteding als bedoeld in artikel 5 onder 3.4 van de Beleidsregel maatwerkvoorzieningen Wmo gemeente Elburg;
    b. sociale activering als bedoeld in artikel 5;
    c. scholing als bedoeld in artikel 6;
    d. persoonlijke ondersteuning als bedoel in artikel 10;

Artikel 9. Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:

a. van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of

b. van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Artikel 10. Persoonlijke ondersteuning

Aan een persoon die behoort tot de doelgroep kan het college persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van de aan die persoon opgedragen taken aanbieden in de vorm van systematische begeleiding als:

a. hij zonder persoonlijke ondersteuning niet in staat is de aan hem opgedragen taken te verrichten;
b. hij extra ondersteuning nodig heeft, die meer is dan een werkgever normaliter biedt in het kader van inwerken;
c. hij een contract bij een bedrijf heeft voor minimaal 12 uur per week voor minimaal 6 maanden.

Hoofdstuk 4. Tegenprestatie

Artikel 11. Inhoud van een tegenprestatie

1. Het college kan onbeloonde maatschappelijke nuttige werkzaamheden opdragen als tegenprestatie voor zover deze werkzaamheden:
   a. Additioneel van aard zijn;
   b. Niet primair zijn bedoeld als re-integratie instrument.
2. Het college kan ter nadere uitvoering van deze verordening in nadere regels vastleggen welke werkzaamheden ingezet kunnen worden en welke aanvullende voorwaarden daarbij gelden.

Artikel 12. Het opdragen van een tegenprestatie

1. Het college kan iedere belanghebbende op wie de verplichting rust van artikel 9, lid 1 sub c Participatiewet, artikel 37, lid 1f van de IOAW en artikel 37, lid 1f van de IOAZ een tegenprestatie opdragen.
2. Bij het opdragen van de tegenprestatie houdt het college rekening met de persoonlijke situatie, individuele omstandigheden en capaciteiten van de belanghebbende.
3. Er wordt geen tegenprestatie opgelegd als een belanghebbende activiteiten met betrekking tot de inschakeling in de arbeid of nuttige maatschappelijke activiteiten verricht en deze activiteiten de capaciteiten en het vermogen van belanghebbende te boven gaan of een vergelijkbare omvang hebben als bedoeld in artikel 13. Hieronder wordt verstaan:
   a. betaalde arbeid;
   b. re-integratieactiviteiten;
   c. vrijwilligerswerk;
   d. mantelzorg.

Artikel 13. Duur en omvang van de tegenprestatie

1. De tegenprestatie wordt opgedragen voor maximaal acht uur per week.
2. De tegenprestatie wordt telkens voor de maximale duur van twaalf maanden opgedragen. Na deze periode kan opnieuw een tegenprestatie worden opgedragen.

Artikel 14. Geen werkzaamheden voorhanden

Het college draagt geen tegenprestatie op indien geen werkzaamheden voorhanden zijn die kunnen worden ingezet als tegenprestatie.

Hoofdstuk 5. Premies, toeslagen en verwervingskosten

Artikel 15. Loonkostensubsidie

1. Het college stelt vast of een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie.

2. Om vast te stellen of iemand tot de doelgroep loonkostensubsidie hoort, maakt het college gebruik van een van volgende manieren:
    a. Door beoordeling via het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen;
    b. Door beoordeling via de praktijkroute.
3. Het college kan advies inwinnen over het oordeel of een persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort bij een externe organisatie.
4. Voor het vaststellen van de loonwaarde maakt het college gebruik van de gecertificeerde methodiek Dariuz.

Artikel 16. Indienstnemingspremie

1. Het college kan een indienstnemingspremie verstrekken aan een werkgever die met een werkzoekende, die niet behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 6, lid 1 e Participatiewet, een arbeidsovereenkomst sluit voor zover dit gezien zijn afstand tot de arbeidsmarkt passend is en de persoon hiermee uitkeringsonafhankelijk wordt.
2. De subsidie bedraagt maximaal €5.00,-. Om in aanmerking te komen voor subsidie, moet er sprake zijn van een voltijds dienstverband van minimaal zes maanden. Uitbetaling vindt achteraf plaats per periode van zes maanden. Het college is bevoegd dit bedrag aan te passen aan de prijsontwikkelingen.
3. De subsidie bedraagt €250,- per maand met een maximum van €3.000,-.
4. De aanvullende subsidie bedraagt €2.000,- wanneer de werknemer een vaste aanstelling verkrijgt.
5. De subsidie wordt uitsluitend verstrekt wanneer werkzoekende niet eerder eenzelfde of soortgelijk beroep heeft uitgeoefend.
6. De subsidie wordt uitsluitend verstrekt als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en geen verdringing plaatsvindt.
7. De indienstnemingspremie wordt niet verstrekt als de werkgever op grond van een andere regeling aanspraak maakt op financiële tegemoetkomingen in verband met de indiensttreding van de werknemer.

Artikel 17. Uitstroompremie

1. Het college kan eenmalig een uitstroompremie toekennen aan een langdurig werkloze die duurzaam uitstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid en daardoor niet langer recht heeft op algemene bijstand.
2. Een langdurig werkloze in de zin van het eerste lid is een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer op een uitkering aangewezen is of is geweest.
3. De premie bedraagt 25% van de per jaar maximum vrij te laten premie als bedoeld in artikel 31, tweede lid onder j van de Participatiewet.
4. De premie kan worden aangevraagd vanaf de zevende maand na de indiensttreding.

Artikel 18. Individuele studietoeslag

Vervallen.

Artikel 19. Overige premies, regelingen en vergoedingen

1. Het college kan, overeenkomstig art. 31, lid 2 onder j uit de wet, aan belanghebbende een premie van maximaal €150,- verstrekken indien belanghebbende na het oordeel van het college voldoende inzet heeft getoond bij deelname aan een voorziening zoals genoemd in artikel 4 en 5 van deze verordening.

2. Het college kan, overeenkomstig art. 31, lid 2 onder n uit de wet, inkomsten vrijlaten indien belanghebbende deeltijdwerk aanvaardt. Deeltijdwerk wordt geacht bij te dragen aan arbeidsinschakeling.
3. Het college kan aan belanghebbende een vergoeding verstrekken voor kosten die gemaakt zijn in het kader van arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie. Onder kosten wordt onder andere verstaan:
    a. reiskosten boven 10 kilometer;
    b. kosten voor kinderopvang;
    c. kosten van schuldhulpverlening indien dit noodzakelijk is voor de arbeidsinschakeling;
    d. kosten van werkkleding en overige noodzakelijke kosten.
4. Het college bepaalt de noodzakelijkheid van deze kosten.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 20. Hardheidsclausule

1. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.
2. In bijzondere gevallen en in gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 21. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’.

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in op de dag na bekendmaking onder gelijktijdige intrekking van:
1. Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2017.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg in zijn vergadering van 14 december 2020.

De voorzitter, de griffier

ir. J.N. Rozendaal mr. ir. M.C. Luiting

Toelichting

Algemeen

Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is helemaal afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorziening binnen de kaders van de re-integratieverordening. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college in ieder geval kan aanbieden.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:

a. het ondersteunen bij arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, en artikel 10, eerste lid;

b. het opdragen van een tegenprestatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c;

c. de scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid;

d. de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid;

e. het verrichten van werkzaamheden in een beschutte omgeving, bedoeld in artikel 10b;

g. het verlenen van een individuele studietoeslag als bedoeld in artikel 36b.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Begrippen

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Doelgroep
De doelgroep wordt gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet.

Artikel 2. Beleid en financiën

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening de verdeling van de voorzieningen over personen, waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een

handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Rekening houden met omstandigheden en beperkingen

Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. In artikel 2, tweede lid, is opgenomen waarmee het college in ieder geval rekening moet houden.

De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld sociale activering en het voorkomen van een isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk). Ook is het mogelijk dat een gemeente in individuele gevallen een persoonsgebonden re-integratiebudget ter beschikking stelt.

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in artikel 3 van deze verordening. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detacheringsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verstrekt.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd.[1] Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 4. Werkstage

Werkstages zijn een goed instrument voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voor de term werkstage is gekozen om te benadrukken dat het gaat om een soort scholingsinstrument: niet de arbeid zelf, maar het leren werken staat centraal.

Het is belangrijk in de gaten te houden onder welke voorwaarden de werkstage aangeboden wordt. Dit vanwege het gevaar dat de werkstage beschouwd kan worden als een gewone arbeidsovereenkomst. Volgens het arbeidsrecht is er sprake van een arbeidsovereenkomst indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

---

[1] Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540

- er dient sprake te zijn van de persoonlijke verplichting om arbeid te verrichten;
- die arbeid wordt verricht onder gezag van een ander;
- die ander betaalt voor de arbeid een bepaald bedrag aan loon;
- de arbeid wordt verricht gedurende enige tijd.

Een werkstage onderscheidt zich van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de drie criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

Werkstage is gericht op uitbreiden kennis en ervaring
De Hoge Raad heeft bepaald dat er bij werkstages weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is bij een werkstage in de regel geen sprake van beloning. Terughoudend zijn met het verstrekken van een gerichte stagevergoeding ligt daarom voor de hand. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

Doelgroep aanbieden werkstage
Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkstage aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft, nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of beschikt over onvoldoende werkervaring. Van langdurige werkloosheid is sprake als een persoon gedurende twaalf aaneengesloten maanden of langer is aangewezen geweest op een uitkering. In een dergelijk geval kan sprake zijn van een afstand tot de arbeidsmarkt, maar dit hoeft niet altijd het geval te zijn.

Doel van de werkstage

Het tweede lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de werkstage, om het verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. Dit is vooral van belang om te voorkomen dat een persoon claimt dat sprake is van een arbeidsovereenkomst en bij de rechter loonbetaling afdwingt.

De werkstage kan op twee manieren worden ingezet:

1. Als werkervaringsplek, waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om ervaring op te doen in een specifieke werksetting of beroep en om op die manier de eigen ervaring in de specifieke werksetting uit te breiden. Op die manier kan bezien worden of het soort werk passend is en kan de persoon in kwestie groeien in ervaring en/of leren functioneren in een arbeidsrelatie. Een werkervaringsplek duurt maximaal 3 maand met de mogelijkheid tot eenmalige verlenging van nogmaals maximaal 3 maand;
2. Als proefplaatsing, waarbij de persoon een korte tijd in een specifieke werksetting werkt met behoud van uitkering om in de functie te groeien en om werkgever en werknemer een proefperiode te geven. Het doel van de proefplaatsing is het beoordelen van iemands vaardigheden en kennis ten behoeve van een concrete werkplek. De werkgever spreekt de intentie uit om de persoon bij goed functioneren in dienst te nemen. De beoogde kandidaat heeft een dermate afstand tot de arbeidsmarkt dat een normale proefperiode niet reëel is. De beoogde kandidaat heeft door de proefplaatsing geen recht op loon. In de term proefplek zit besloten dat de werkgever wel voldoende vertrouwen heeft in de beoogde kandidaat met het oog op de indienstneming. In regionaal verband is afgesproken dat een proefplaatsing in de regel maximaal 2 maand duurt. In 2 maand tijd hebben werkgever en belanghebbende in de regel voldoende tijd om elkaar te leren kennen en te bepalen of belanghebbende voldoende functioneert voor een arbeidsovereenkomst. Op deze manier wordt voorkomen dat een proefplaatsing ten behoeve van het invullen van een vacature te lang wordt opgerekt. Maatwerk is mogelijk. Volgens de verordening is de duur van de proefplaatsing maximaal 3 maanden. In uitzonderlijke situaties kan de plaatsing met maximaal 3 maanden worden verlengd.

Geen verdringing

In het derde lid is bepaald dat de werkstage uitsluitend wordt verstrekt als er geen verdringing van de arbeidsmarkt plaatsvindt of concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed. Van verdringing is sprake als regulier werk wordt overgenomen door mensen die via de constructie werken met behoud van uitkering werken. Van onverantwoordelijk beïnvloeding van concurrentie is sprake als werkgevers hun arbeidskosten proberen te verlagen op oneigenlijke manieren waardoor ze hun producten of diensten goedkoper kunnen aanbieden.

Opstellen schriftelijke overeenkomst

In het vijfde is bepaald dat voor de werkstage een schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld. Hierin kan expliciet het doel van de stage worden opgenomen, evenals de wijze van begeleiding. Door deze schriftelijke overeenkomst kan nog eens worden gewaarborgd dat het bij een werkstage niet gaat om een reguliere arbeidsverhouding.

Artikel 5. Sociale activering

Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar de maatschappelijke participatie voorop.

Begrip sociale activering
Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie (artikel 6, eerste lid, onderdeel c, Participatiewet). Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.[2] Doel is dat de persoon in kwestie uiteindelijk zo zelfstandig mogelijk de activiteit uitvoert en waar mogelijk een stap verder gezet wordt op weg naar werk.

Doelgroep sociale activering
Het college kan aan een persoon die behoort tot de doelgroep en een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening (artikel 5, eerste lid). Voor deze personen is het (nog) niet mogelijk om deel te nemen aan een re-integratietraject naar regulier werk vanwege persoonlijke capaciteiten of omstandigheden.

Voor de verplichting op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering.[3]

College stemt duur activiteiten af op de persoon

Het tweede lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van sociale activering nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Gezien de mogelijk sterk verschillende behoeften op dit gebied, zal een al te rigide termijn moeilijk zijn. Om de voortgang te bewaken en waar mogelijk een vervolgstap in te zetten, is het raadzaam om een voorlopige duur van inzet van de voorziening af te spreken, bijvoorbeeld voorlopige termijn van

---

[2] *Kamerstukken II 2002/03 28870, nr. 3, blz. 35.*

[3] *CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400.*

drie maand.

Artikel 6. Scholing

Scholing kan aan elke persoon uit de doelgroep aangeboden worden, mits de scholing of training de kansen op de arbeidsmarkt vergroot én de inschatting is dat de persoon in kwestie binnen redelijke termijn de scholing of training met goed gevolg kan afronden.

Startkwalificatie

Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.
Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee.

Jongeren
Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet).

Scholing in combinatie met participatieplaats
Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces van de persoon. Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet.
Zie artikel 7 van deze verordening over de voorziening participatieplaatsen.

Artikel 7. Participatieplaats

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, achtste lid, van de Participatiewet. Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden.

Additionele werkzaamheden

Op een participatieplaats worden additionele werkzaamheden verricht. Niet de te verrichten werkzaamheden staan centraal maar het leren werken of het (opnieuw) wennen aan werken. Aspecten als omgaan met gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerking met collega's zijn allemaal zaken waaraan in een participatieplaats gewerkt kan worden. Ook kan hiermee worden beoordeeld of het werkterrein past bij de capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, zodat een persoon bijvoorbeeld een opleiding op het betreffende terrein kan gaan volgen en daarmee voor zichzelf een duurzaam perspectief op arbeid kan realiseren. De duur van de participatieplaats is wettelijk beperkt tot maximaal vier jaar (artikel 10a van de Participatiewet) maar op regionaal niveau hebben we afgesproken een maximale looptijd van 2 jaar aan te houden. Na negen maanden wordt beoordeeld door het college of de participatieplaats de kans op arbeidsinschakeling heeft vergroot (artikel 10a, achtste lid, van de Participatiewet). Zo niet dan wordt de participatieplaats beëindigd. Uiterlijk 24 maanden na aanvang van de participatieplaats wordt opnieuw beoordeeld of de participatieplaats wordt voorgezet. Als de gemeente concludeert dat voortzetting van de participatieplaats met het oog op in de persoon gelegen factoren aanmerkelijk bijdraagt tot de arbeidsinschakeling, dan kan de participatieplaats nog één jaar verlengd worden. Echter in dat geval dient een andere werkomgeving geboden te worden (artikel 10a, negende lid, van de Participatiewet). Na 36 maanden vindt opnieuw een dergelijke beoordeling plaats (artikel 10a, tiende lid, van de Participatiewet).

Premie

De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst

na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt. De hoogte van de premie moet in de verordening vastgelegd worden (artikel 8a, eerste lid, onderdeel d, van de Participatiewet). De premie wordt vrijgelaten op grond van artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet. In verband hiermee is de hoogte van de premie begrensd door het in de vrijlatingsbepaling genoemde bedrag. Daarnaast moet bij het bepalen van de hoogte van de premie ook de risico's van de armoedeval worden betrokken.[4] Er is gekozen voor een premie van telkens €250,- per zes maanden.

Artikel 8. Participatievoorziening beschut werk

Algemeen
Met ingang van 1 januari 2017 is het college verplicht beschut werk aan te bieden aan personen van wie het college, op advies van UWV, heeft vastgesteld dat zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Die verplichting is begrensd: het aantal jaarlijks te realiseren beschutte werkplekken wordt bij ministeriële regeling bepaald. Bij een lager aantal positieve adviezen van UWV blijft de verplichting beperkt tot dat aantal afgegeven positieve adviezen. Bij een hoger aantal positieve adviezen van UWV blijven de aantallen zoals neergelegd in de ministeriële regeling van toepassing.

De gemeenteraad kan bij verordening niet langer bepalen dat geen beschut werk wordt aangeboden. Wel is de gemeenteraad, gelet op artikel 10b, zevende lid, van de Participatiewet, verplicht om bij verordening in elk geval vast te stellen:

a. welke voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling worden aangeboden om adequaat functioneren op een beschutte werkplek mogelijk te maken, en
b. welke voorzieningen worden aangeboden tot het moment dat de dienstbetrekking aanvangt.

Tevens *kan* bij verordening worden geregeld dat een hoger aantal te realiseren dienstbetrekkingen wordt vastgesteld dan op grond van de ministeriële regeling is bepaald (artikel 10b, vijfde lid, van de Participatiewet).

Artikel 8, eerste lid:
In dit artikel is tot uitdrukking gebracht dat aanspraak bestaat op de benodigde ondersteunende voorzieningen (op de arbeidsinschakeling) waaronder fysieke aanpassingen van de werkplek of werkomgeving. Er is voor gekozen om geen exacte invulling te geven aan welke specifieke ondersteunende voorzieningen worden aangeboden. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan artikel 10b, zevende lid, van de Participatiewet.

Artikel 9, tweede lid:
Nadat het college heeft vastgesteld, dat iemand tot de doelgroep voor beschut werk behoort, dient deze persoon geplaatst te worden op een beschut werkplek. In de wetenschap dat een plaatsing afgestemd dient te worden op de persoonlijke eigenschappen en omstandigheden van betrokkene, dient dit een vorm van maatwerk te zijn, die niet altijd direct tot plaatsing op een geschikte werkplek zal leiden. Het college is verplicht om ter overbrugging van de periode tot de plaatsing betrokkene voorzieningen (op de arbeidsinschakeling) aan te bieden die bijdragen aan een succesvolle plaatsing. De voorzieningen die hiervoor aangeboden worden zijn genoemd in het tweede lid. Welke (combinatie van) voorziening(en) in een concreet geval ingezet wordt zal gezien het maatwerkkarakter van dat geval afhangen.

Naast voorzieningen die bijdragen aan arbeidsinschakeling en hun grondslag vinden in de Re-integratieverordening, wordt ook de arbeidsmatige dagbesteding op grond van de beleidsregel maatwerkvoorzieningen Wmo gemeente Elburg als mogelijk overbruggingsmiddel genoemd.

---

[4] Kamerstukken II 2007/08 31 577, nr. 3, blz. 12.

Artikel 9. Ondersteuning bij leer-werktraject

Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten. Het college moet dan wel van oordeel zijn dat een leer-werktraject nodig is en de ondersteuning nodig moet zijn voor het volgen van dat leer-werktraject. Dit is geregeld in artikel 10 en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet.

Artikel 10f van de Participatiewet bepaalt voorts dat het college uitsluitend ondersteuning bij een leer-werktraject kan aanbieden aan personen:

- van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
- van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van zestien of zeventien jaar oud die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van achttien tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen, zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt.[5] In het kader van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.

In artikel 10f van de Participatiewet is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan achttien jaar en aan personen van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f van de Participatiewet, in afwijking van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet.

Artikel 10. Persoonlijke ondersteuning

In artikel 10 wordt de voorziening persoonlijke ondersteuning nader geduid. Het gaat dan om een voorziening zoals een jobcoach, die op vaste tijden en gedurende een langere periode de werknemer met beperkingen bij het verrichten van zijn taken ondersteunt. Het moet dan ook gaan om een systematische ondersteuning. Daarnaast moet de ondersteuning noodzakelijk zijn in die zin, dat de werknemer zonder die ondersteuning in redelijkheid niet zijn werkzaamheden zou kunnen verrichten. Persoonlijke ondersteuning heeft tot doel dat een werknemer wordt begeleid naar een situatie dat hij uiteindelijk zonder begeleiding via een dergelijke voorziening bij een reguliere werkgever werkzaam kan zijn.[6]

Op basis van art. 10da van de wet maken personen die behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie aanspraak op begeleiding op de werkplek. Op basis van art. 10 lid 1 is persoonlijke ondersteuning bijv. in de vorm van begeleiding op de werkplek, tevens mogelijk voor mensen uit de doelgroep (let op, dus niet alleen de doelgroep loonkostensubsidie). De begeleiding moet wel noodzakelijk zijn om de persoon te ondersteunen bij het volbrengen van de aan hem/haar opgelegde taken.

---

[5] *Kamerstukken II 2010/11, 32 815, nr. 3, blz. 49.*

[6] Kamerstukken II 2013-2014, 33 161, nr. 107, blz. 115.

Artikel 11. Inhoud van een tegenprestatie

Het college heeft beleidsvrijheid om een tegenprestatie op te leggen. Het college bepaalt uiteindelijk of, en zo ja welke tegenprestatie wordt opgedragen. Tegen een besluit tot het opdragen van een tegenprestatie kan bezwaar en beroep worden aangetekend.
De werkzaamheden in het kader van de tegenprestatie zijn bedoeld als tegenprestatie van mensen die een beroep doen op de solidariteit van de samenleving. De belangrijkste kenmerken van de tegenprestatie zijn de volgende:

- de tegenprestatie is naar zijn aard niet direct gericht op toeleiding tot de arbeidsmarkt en is niet bedoeld als reïntegratie instrument;
- de tegenprestatie mag niet in de weg staan aan acceptatie van algemeen geaccepteerde arbeid of aan de reïntegratie gericht op arbeidsinschakeling;
- de duur en omvang van de werkzaamheden dienen in de regel beperkt te zijn. Een aanbod om voor 32 uur per week werkzaamheden te verrichten kan in ieder geval niet worden aangemerkt als een tegenprestatie;
- het gaat om 'additionele onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden'. Onder additioneel wordt verstaan werkzaamheden die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid in de organisatie waarin ze worden verricht, en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. Een belangrijk verschil met werkzaamheden die tot de reguliere arbeidsmarkt behoren is dat voor deze werkzaamheden de bereidheid bestaat loon te betalen. Bij werkzaamheden in het kader van de tegenprestatie is dat niet het geval.

Artikel 12. Het opdragen van een tegenprestatie

De gemeenteraad kiest er in deze verordening voor te bepalen dat het college een tegenprestatie in beginsel kan opdragen aan iedere belanghebbende (zie artikel 12 lid 1 van de verordening).
Bij personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt kan redelijkerwijs worden verwacht dat hun inspanningen eerder zullen leiden tot uitstroom. Daarom wordt in beginsel aan personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt geen tegenprestatie opgedragen. De tegenprestatie mag immers het accepteren van passende arbeid of van re-integratie-inspanningen niet belemmeren aangezien werk boven uitkering als uitgangspunt geldt. Maar de tegenprestatie kán wel ingezet worden voor mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt als die voorziening het meest passend lijkt om iemand te begeleiden richting regulier werk. Aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kan het college wel een tegenprestatie opdragen.

Lid twee stelt dat er geen tegenprestatie wordt opgelegd indien belanghebbende al activiteiten uitvoert die vergelijkbaar zijn met de duur en omvang van een tegenprestatie. Het kan gaan om betaalde arbeid, vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere re-integratieactiviteiten.

De verplichting tot het verrichten van een tegenprestatie is niet van toepassing op een belanghebbende die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is, als bedoeld in artikel 4 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (artikel 9, vijfde lid, van de Participatiewet)
De verplichting tot tegenprestatie is niet van toepassing op een alleenstaande ouder die in het bezit is van een ontheffing als bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet.

Tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing
De tegenprestatie mag niet worden ingezet in het kader van de re-integratie. De tegenprestatie mag bovendien niet direct gericht zijn op toeleiding naar de arbeidsmarkt en is dan ook niet bedoeld als re-integratie-instrument. Het betreffen werkzaamheden die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet mogen leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. Reguliere werkzaamheden kunnen daarom niet als tegenprestatie worden ingezet. De tegenprestatie mag het accepteren van passende arbeid of van re-integratie-inspanningen niet belemmeren. Het uitgangspunt

werk boven uitkering staat voorop.

Artikel 13. Duur en omvang van een tegenprestatie

Het college bepaalt aan de hand van de individuele omstandigheden en de voorhanden zijnde onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, de aard, de duur en de omvang van de aan een persoon op te leggen tegenprestatie. Hierbij moet het college de in deze verordening neergelegde criteria in acht nemen.

Artikel 14. Geen werkzaamheden voor handen

Artikel behoeft geen nadere toelichting

Artikel 15. Loonkostensubsidie

Op 1 januari 2017 is de 'Wet stroomlijning loonkostensubsidie Participatiewet' in werking getreden. Dat heeft geleid tot wijziging van artikel 10d van de Participatiewet en daaraan verbonden inhoudelijke aanpassingen in de regeling met betrekking tot loonkostensubsidie.

In de Participatiewet is middels artikel 10d, tweede lid, een nieuwe doelgroep opgenomen voor loonkostensubsidie. Het betreft jongeren:

- van het praktijkonderwijs, bedoeld in artikel 10f van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- het voorgezet speciaal onderwijs, bedoeld in artikel 2 van de Wet op de expertisecentra, of
- de entreeopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2., onderdeel a, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;

die binnen 6 maanden na het verlaten van school zijn gaan werken. Het college hoeft voor deze doelgroep niet meer vast te stellen of iemand tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort. De werkgever van deze jongeren kan – ook als de dienstbetrekking al tot stand is gekomen – de gemeente verzoeken de loonwaarde vast te stellen.

Daarnaast kan het college nog steeds op verzoek of ambtshalve vaststellen wie tot de doelgroep loonkostensubiside behoort (artikel 10c van de Participatiewet). Personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet die mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben en van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet).

Er kan op twee manieren worden vast gesteld of iemand tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort:

- Via aanvraag beoordeling arbeidsvermogen bij het UWV;
- Via de praktijkroute.

In de arbeidsmarktregio is afgesproken dat het instrument Dariuz wordt gehanteerd bij het vaststellen van de loonwaarde.

Artikel 16. Indienstnemingspremie

Als werkgevers iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt en een lage loonwaarde in dienst nemen dan kunnen ze periodiek loonkostensubsidie krijgen volgens artikel 20 van deze verordening. Er zijn ook situaties waarbij de werknemer formeel wel een normale loonwaarde heeft maar waarbij de werkgever toch extra kosten moet maken om deze loonwaarde te realiseren of risico's loopt omdat de werknemer bijvoorbeeld een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Voor deze situaties is de indiensttredingspremie bedoeld. Per situatie wordt bekeken welke extra kosten of lasten de werkgever heeft gehad, afgezet tegen de persoon die uitkeringsonafhankelijk is geworden.

De maximale premie bedraagt €5.000. Om aanspraak te maken op de premie, moet er sprake zijn van een voltijdsdienstverband, waarbij een minimum geldt van zes maanden. De werkgever krijgt een premie van €250 per maand met een maximum van €3.000 wanneer het gaat om een tijdelijk dienstverband. Wordt het contract omgezet naar of is er direct sprake van een vast dienstverband, wordt naast de €3.000 een aanvullende subsidie van €2.000 toegekend.

Belangrijk om in de gaten te houden is dat er geen werkgevers zijn die via zogenaamde draaideurconstructies elke keer opnieuw een indienstnemingspremie willen ontvangen. Er mag geen verdringing optreden bij de toekenning van de indiensttredingssubsidie, het moet dus gaan om aannemelijke extra kosten die de werkgever heeft.

Artikel 17. Uitstroompremie

Het verstrekken van een uitstroompremie is alleen mogelijk als een persoon die algemene bijstand ontving, uitstroomt. De premie kan worden aangevraagd vanaf de zevende maand na indiensttreding. Onder langdurig werkloze wordt verstaan een persoon die gedurende een aaneengesloten periode van twaalf maanden of langer aangewezen is (geweest) op een uitkering. In de Participatiewet is geregeld dat jaarlijks een eenmalige premie kan worden verstrekt (artikel 31, tweede lid, onderdeel j, van de Participatiewet). Voor personen jonger dan 27 jaar is deze premie vrijgelaten (artikel 31, zevende lid, van de Participatiewet).

Artikel 18. Individuele studietoeslag

Artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 19. Overige premies, regelingen en vergoedingen

Het college kan een premie verstrekken als een persoon zich voldoende heeft ingezet bij deelname aan een werkstage of sociale activering. Deze premie dient als beloning voor de inzet van een persoon.

Er wordt ook een beloning ingezet voor het gedurende 6 maanden deelnemen aan een werkstage of gedurende 12 maanden deelnemen aan (sociale) activering. Daarnaast kennen we een premie voor een participatieplaats.
De persoon die werkzaamheden verricht op een participatieplaats heeft recht op een premie voor het eerst na zes maanden en vervolgens iedere zes maanden na aanvang van de additionele werkzaamheden (artikel 10a, zesde lid, van de Participatiewet). Voorwaarde is dat de persoon naar het oordeel van het college voldoende heeft meegewerkt aan het vergroten van zijn kansen op de arbeidsmarkt.
Tevens kan het college op basis van art.31 lid 2 onder n van de wet inkomsten vrijlaten als een belanghebbende inkomsten verdient via deeltijdwerk.
Voor beide premies geldt de toets of de uitkeringsgerechtigde voldoende getracht heeft algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en te aanvaarden. De premies zijn bedoeld om getoonde inzet te belonen, ook als dit niet heeft geleid tot uitstroom uit de uitkering.

Het college kan ter stimulering van de arbeidsinschakeling diverse kosten vergoeden die aan deze arbeidsinschakeling bijdragen. In dit artikel zijn enkele kostensoorten genoemd. Ook vergoedingen aan de werkgever voor aanpassingen van de werkplek kunnen hieronder vallen. Het ligt voor de hand – waar mogelijk– om eerst een beroep te doen op de werkgever voor werkbenodigdheden. In dit artikel gaat het niet om een limitatieve opsomming.
De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van noodzakelijkheid. De hoogte van de vergoeding voor reiskosten is gelijk aan de kosten van het OV of de hoogte van te vergoeden reiskosten in het kader van de bijzondere bijstand. De vergoedingen in dit artikel kunnen ook worden ingezet voor inburgeraars

Artikel 20. Hardheidsclausule

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 21. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 22. Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Was-wordt overzicht-Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg

Artikel	Lokaal/regionaal	Wijzigingen	Opmerkingen
Intitule	Regionaal	De doelgroep IOAW/IOAZ wordt onder deze verordening gebracht door het toevoegen van artikel 36.	
1. Begrippen	Regionaal	IOAW/IOAZ toegevoegd. Korte en grote afstand tot de arbeidsmarkt eruit gehaald. Begrippenlijst uit de modelverordening VNG is toegevoegd. Verschillende begrippen die voorkomen in de verordening toegevoegd.	
2. Evenwichtige verdeling	Van lokaal naar regionaal	Subsidieplafond is regionaal uit de verordening gehaald. Elburg kiest er voor om het subsidieplafond er in te houden. Daardoor wordt de mogelijkheid gecreëerd om indien nodig nadere regels te formuleren over het financieren van voorzieningen en de keuzes die daarin gemaakt kunnen worden.	
3. Algemene bepalingen over voorzieningen	Regionaal	Weigeringsgronden zijn toegevoegd in artikel 3 lid 1. De voorwaarden waaronder het college dienstverlening aanbiedt zijn overgenomen uit de	

		modelverordening van VNG in artikel 3 lid 3.	
4. Voorziening werkervaring	Regionaal	Werkstage is vervangen door het bredere begrip 'voorziening werkervaring'. De duur is verwijderd zodat maatwerk geleverd kan worden. Bij de toelichting is het volgende aangepast: Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, als er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten. Op basis van maatwerk wordt bepaald welk gedeelte van een stagevergoeding als onkosten worden aangemerkt en welk gedeelte als inkomen. Voor inkomen gelden de inkomstenvrijlatingen van artikel 31 lid 2 onderdeel n, y, z aa en r Pw. De inkomstenvrijlating geldt niet voor personen jonger dan 27 jaar, tenzij iemand loonkostensubsidie ontvangt of medisch urenbeperkt is.	
5. Sociale activering	Lokaal	Lid 3 toegevoegd uit de modelverordening VNG. Daarmee is artikel 5 nagenoeg geharmoniseerd met de regionale verordening. M.u.v. artikel 5 lid 1. Hier heeft Elburg toegevoegd dat sociale activering naast werk ook ingezet kan worden	

		voor het vergroten van maatschappelijke participatie.	
6. Detacheringsbaan	Van lokaal naar regionaal	Artikel is in geheel nieuw toegevoegd en is geharmoniseerd met de regionale verordening.	
7. (oud art 6) Scholing	Van lokaal naar regionaal	Artikel 7 lid 2 is toegevoegd: het aanbieden van subsidie of het verstrekken in natura. Artikel 7 lid 3 is toegevoegd: het moet aansluiten bij de capaciteiten van de persoon, het moet de kansen op de arbeidsmarkt vergroten of het moet leiden tot duurzaam werk. Daarmee is artikel 7 geharmoniseerd met de regionale verordening.	
8. (oud art 7) Participatieplaats	Regionaal	Gewijzigd lid 3: De premie (was in Elburg 250,- per 6 maanden), bedoeld in artikel 10a lid 6 Pw bedraagt per 6 maanden maximaal 10 % van de gehuwdennorm van artikel 21 onderdeel b Pw op basis van fulltime dienstverband of bij parttime dienstverband naar rato van het aantal gewerkte uren. Toelichting ook daarop aangepast onder de kop: premie. Lid 4 en 5 toegevoegd (over wijze van berekenen en indexering).	
9. (oud art. 8) Beschut werk	Van lokaal naar regionaal	Lid 1 aangepast aan modelverordening VNG (naast mogelijke fysieke	

		aanpassingen zijn meerdere aanpassingen mogelijk). Lid 3 toegevoegd om daarmee aan te sluiten op de regionale verordening (nl. realiseren van taakstelling Beschut werk, maar geen inzet op extra plekken). Daarmee is artikel 9 geharmoniseerd met de regionale verordening.	
10Ondersteuning bij leer-/werktraject	Van lokaal naar regionaal	Ongewijzigd en volledig conform de regionale verordening	
11. (oud art. 10) Persoonlijke ondersteuning	Regionaal	Dit wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 3A van de Re-integratieverordening (specifieke bepalingen) en is geharmoniseerd.	
12. (oud art. 16) Loonkostensubsidie buiten de wettelijke doelgroep	Regionaal	Nieuw artikel, toegevoegd conform modelverordening VNG en regionaal geharmoniseerd. Dit artikel komt in plaats van artikel 16, de indienstnemingspremie , uit de oude verordening.	
13. (oud art. 17) Uitstroompremie	Lokaal	Ongewijzigd, alleen is lid 5 toegevoegd (wijziging in betalen premie na verhuizing)	Staat als kan-bepaling in de modelverordening van VNG. Slechts enkele gemeenten in de arbeidsmarktregio hanteren deze uitstroompremie. Elburg is daar een van. Hier wordt in de praktijk vaak gebruik van gemaakt.
14. (oud art. 19) Overige premies, regelingen en vergoedingen	Lokaal	Gewijzigd: De inkomstenvrijlating is verwijderd uit de oude verordening omdat dit in de Participatiewet	

		geregeld is. De voorbeelden van de reiskosten en schuldhulpverlening zijn verwijderd. De reiskosten zijn opgenomen in artikel 26 in de nieuwe verordening. De kosten voor schuldhulpverlening vallen onder de Beleidsregel Schuldhulpverlening. Dit is ook in de Toelichting aangepast.	
15. Proefplaats	Regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regio.	
16.Specifiek aanvraagproces loonkostensubsidie	Regionaal	Gewijzigd conform modelverordening en geharmoniseerd met de regio. Ook Elburg volgt het preferente werkproces.	
17. (oud art. 10) Voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen	Regionaal	Artikel is uitgebreid met voorwaarden voor toekenning persoonlijke ondersteuning. Conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
18.Aanvraag procedure persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen	Regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
19. Inhoud beschikking persoonlijke ondersteuning bij werk en overige voorzieningen	Regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
20. (oud art. 10) Persoonlijke	Regionaal	Aanvulling bestaat uit: Jobcoaching kan ook in natura en in de vorm	

ondersteuning bij werk		van subsidie toegekend worden. Is aangepast conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
21. (oud art. 10) Specifieke voorwaarden toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk	Regionaal	Artikel is uitgebreid met voorwaarden voor toekenning persoonlijke ondersteuning bij werk. Conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
22. Interne werkbegeleiding	Regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
23. Jobcoaching	Regionaal	Recent zijn de afspraken over het instrument jobcoaching geharmoniseerd in de arbeidsmarktregio. Dit moet opgenomen worden in de verordening. De modelverordening VNG is als basis gebruikt voor dit artikel. De verschillende begeleidingsregimes zijn toegevoegd. Ditzelfde geldt voor de kwaliteitscriteria. De toelichting is hierop aangepast.	
24. Jobcoaching in natura	Regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	

25. Subsidie voor het organiseren van jobcoaching	Regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
26. (oud art. 19 wat betreft de reiskostenvergoeding) Specifieke voorwaarden toekennen vervoersvoorziening	Van lokaal naar regionaal	Gewijzigd conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening. Reiskostenvergoeding was in Elburg mogelijk vanaf 10 km. In de nieuwe verordening is deze grens weggelaten en is meer maatwerk mogelijk (ook in natura). In de praktijk verandert er niet zo veel.	
27.Specifieke voorwaarden noodzakelijke intermediaire activiteit bij visuele of motorische handicap	Van lokaal naar regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
28.Specifieke voorwaarden meeneembare voorzieningen	Van lokaal naar regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
29.Specifieke voorwaarden werkplekaanpassingen	Van lokaal naar regionaal	Nieuw toegevoegd, conform modelverordening VNG en geharmoniseerd met de regionale verordening.	
30. (oud art. 20) Hardheidsclausule	Regionaal	Hardheidsclausule opgenomen, conform de regionale verordening.	
31. (oud art. 22) Intrekken oude verordening en overgangsrecht	Lokaal	Conform oude verordening	
32. (oud art. 21 en gedeelte art. 22)	Lokaal	Conform oude verordening	

Inwerkingtreding en citeertitel			

Aandachtspunten

- **Voor alle typen voorzieningen is uitgegaan van de omschrijving gehanteerd van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG)**.
  Bij toekenning van de voorziening wordt de omschrijving gehanteerd van het type voorziening zoals gehanteerd door het CBS in de meest actuele versie van de Richtlijnen Statistiek Re-integratie door gemeenten (SRG). Op deze manier kunnen de aangeboden re-integratievoorzieningen cijfermatig gemakkelijk in beeld worden gebracht en worden doorgegeven aan het CBS.

- **Artikel 20** Let op! In de algemene subsidieverordening is een wijziging opgenomen ten aanzien van dit artikel.

- **Artikel 27 let op!** ! Het Wetsvoorstel totWijziging van de Participatiewet ten behoeve van de werkvoorzieningen voor visueel beperkten is ingediend bij de Tweede Kamer. Als het wetsvoorstel in werking treed op 1-1-2024 dan betekent dat dat deze wet de regels in de verordening overruled. Bepaling in artikel 121 / 122 Gemeentewet.

  Het wetsvoorstel regelt dat er een nieuw artikel 10h wordt toegevoegd: Werkvoorzieningen visueel beperkten. Een aantal andere artikelen van de Participatiewet wordt aangepast op deze wijziging.

  De beoogde datum van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is 1 januari 2024.

  Doel wetsvoorstel

  Dit wetsvoorstel heeft tot doel om de uitvoering van technische werkvoorzieningen voor mensen uit de doelgroep Participatiewet met een visuele beperking over te dragen aan het UWV. Het UWV wordt daardoor verantwoordelijk voor het verstrekken van hulpmiddelen en werkvoorzieningen voor deze groep.

  Zolang het wetsvoorstel niet is aangenomen moet het dus opgenomen worden in de verordening en t.z.t. worden gewijzigd.

- **Artikel 11, 12, 13 en 14 over de 'Tegenprestatie'**: Uit de 'Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021' keren alle artikelen terug in de nieuwe verordening. Met uitzondering van artikel 11, 12, 13 en 14. Deze artikelen gaan over de 'Tegenprestatie'. Volgens de Participatiewet is het college bevoegd een tegenprestatie op te leggen. Dit is geen verplichting. In de praktijk wordt hier landelijk beperkt gebruik van gemaakt. De Tegenprestatie is geen re-integratie-instrument, maar heeft tot doel maatschappelijk nuttige werkzaamheden te doen als tegenprestatie voor het verkrijgen van een uitkering. Om deze redenen is regionaal besloten de tegenprestatie niet terug te laten keren in de verordening.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Een betere toekomst begint met werk. Ook als je een beperking hebt.

Je hebt een beperking en je wilt graag aan de slag. Maar je hebt wel hulp nodig om de baan te vinden die bij je past. En als je een baan hebt om die te houden. Die hulp is niet altijd gemakkelijk te vinden. Dat is nu geregeld en aangepast in de Participatiewet. Er zijn recent al dingen veranderd en er gaat nog meer veranderen. Het mooie aan deze veranderingen is dat mensen die willen werken, werkgevers én de uitvoerders hebben meegedacht. Carola Schouten, de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, vindt het belangrijk dat hun stem is gehoord.

Wat willen we bereiken met de nieuwe wet, wat verandert er?

De helft van de mensen met een beperking heeft nu geen werk. Een deel van hen kan niet werken, maar veel mensen kunnen en willen graag aan de slag. Dat lukt niet altijd. Dat komt soms doordat nog te weinig werkgevers iemand met een beperking in dienst hebben. Minister Schouten wil dat veranderen. Mensen voor wie het altijd moeilijk was om een baan te vinden, kunnen zo werken aan een betere toekomst. Want werk is veel meer dan alleen geld. Werk betekent dat je nieuwe dingen leert, collega's hebt en mensen ontmoet. Met werk voel je je onderdeel van de samenleving.

Meer gebruik van loonkostensubsidie

Gemeenten moeten loonkostensubsidie inzetten als je een baan hebt en met een beperking aan de eisen voldoet. Ze kunnen hier niet vanaf wijken door andere regels op te stellen. Dat wordt vanaf 1 juli 2023 duidelijker. Werkgevers en mensen met een beperking kunnen ook zelf bij de gemeente om loonkostensubsidie vragen. Zelfs als je al een tijdje werkt (maximaal een half jaar), kun je dit nog altijd doen. Als je verhuist, dan is de nieuwe gemeente waar je gaat wonen verantwoordelijk.

Voordat de loonkostensubsidie gegeven kan worden, moet iemand de loonwaarde vaststellen. Dat is een manier om te zien welk werk je doet en hoe snel en hoe goed dat gaat. Vroeger waren er verschillende manieren om dat te doen, maar nu is er nog maar één. Er komt iemand langs op je werk. Je kunt haar/hem vragen stellen en uitleg krijgen over jouw loonwaarde en zeggen wat je ervan vindt. Ook met jouw werkgever wordt gesproken.

Steeds meer gemeenten volgen eenzelfde pad om de loonkostensubsidie uit te voeren. Dat is voor iedereen duidelijker. De tijd die de gemeente nodig heeft voor het nemen van een besluit en wanneer de gemeente de subsidie aan de werkgever betaalt, staat vast:

- Een besluit over de loonkostensubsidie moet zijn genomen binnen 5 weken nadat de loonwaarde is vastgesteld of nadat is bepaald dat de loonwaarde nog niet moet worden vastgesteld (bij forfaitaire loonkostensubsidie).
- De betaling moet plaatsvinden op de laatste werkdag vóór de eenentwintigste dag van de maand waarin gewerkt is.

Samenloop no-riskpolis en loonkostensubsidie

Met een no-riskpolis neemt UWV de loonkosten over van jouw werkgever als je ziek wordt. Voor jouw werkgever is het belangrijk om te weten dat uitbetaling van een no-riskpolis bij ziekte niet kan overlappen met de betaling van de loonkostensubsidie.
Sinds 1 januari 2022 is geregeld dat deze doorloopt en dat UWV een aanvulling betaalt aan de werkgever.

Aanvraag om hulp bij werk

Werkgevers en mensen met een beperking kunnen de gemeente om hulp vragen bij het vinden van werk of het houden van het werk dat ze hebben. De minister wil dat gemeenten zoveel mogelijk dezelfde hulp geven. Ook daarvoor is de Participatiewet aangepast.
De gemeente beslist zelf welke hulp zij nodig vindt.

In de Participatiewet staat dat gemeenten op verschillende manieren begeleiding of persoonlijke ondersteuning, zoals een jobcoach, moeten regelen. De gemeente betaalt een jobcoach rechtstreeks. Of de gemeente geeft een bedrag aan jou en je werkgever zodat jullie zelf een jobcoach kunnen regelen.
De gemeente bepaalt hoeveel uur per week en hoelang de jobcoach nodig is en welke kwaliteiten deze moet hebben.

Proefplaatsing

Zijn er nog andere manieren om je aan werk te helpen? Ja, er is een proefplaatsing mogelijk. Gemeenten konden dit al doen, maar nu is dat ook bij wet geregeld. Tijdens een proefplaatsing kan je 2 tot maximaal 6 maanden ergens werken en de gemeente betaalt je uitkering door.

Dit regelt jouw gemeente bij een proefplaatsing:
- De gemeente bepaalt of je een proefplaatsing nodig hebt.
- De gemeente regelt een proefplaatsing wanneer dat nodig is en hoe dit moet gebeuren.
- De gemeente stelt vast hoe het gaat met vervoer naar je werk en of je aanpassingen nodig hebt of andere voorzieningen. Dat geldt ook voor de andere ondersteuning die je kan krijgen.

Elke gemeente legt dit vast in haar eigen regels (dat heet een verordening). Je kunt bij je gemeente (waar je woont) navragen hoe dit geregeld is.

Mensen in de bijstand mogen een deel van hun loon houden

Mensen in de bijstand konden al voor een half jaar 25% van hun loon houden. Dit noemen we vrijlating. Mensen met een beperking die in deeltijd gaan werken met loonkostensubsidie en ook nog een bijstandsuitkering hebben, houden daarna ook nog 15% van hun loon bovenop die bijstandsuitkering. Ook hiervoor is de Participatiewet aangepast. Deze regel ging in op 1 januari 2023. Mensen met een beperking die met loonkostensubsidie werken, houden nu dus langer meer loon over als zij werken. Dat was al zo voor mensen met een medische urenbeperking.

Geen vier weken zoektermijn voor mensen met een beperking

De zoektermijn van vier weken voordat de gemeente een bijstandsaanvraag in behandeling neemt, gaat veranderen. Voortaan hoef je als je jonger dan 27 jaar bent en een beperking hebt (een medische urenbeperking of als je werkt met loonkostensubsidie) niet meer te wachten. Jongeren die van het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs komen, hoeven in het eerste jaar ook niet te wachten.

Kostendelersnorm gewijzigd voor jongeren tot 27 jaar

Per 1 januari 2023 is de kostendelersnorm gewijzigd zodat huisgenoten tot 27 jaar niet langer meetellen als kostendelende medebewoner. Zo zijn zij niet van invloed op de hoogte van de bijstandsnorm van bijstandsgerechtigden. Omgekeerd geldt voor bijstandsgerechtigde jongeren tot 27 jaar dat hun huisgenoten vanaf 27 jaar wél meetellen als kostendelende medebewoner. Het is en blijft mogelijk om maatwerk te bieden als de situatie dat vraagt.

Wat moet je nog meer weten?

- De regering heeft afspraken gemaakt met vakbonden en werkgevers om meer mensen met een beperking te laten werken (de banenafspraak). De regering gaat de groep mensen waar deze afspraak voor geldt vergroten. Wil je hier meer over weten? Klik dan op de link over de banenafspraak onderaan dit document.
- Als je tot de groep van de banenafspraak hoort, tel je mee. Jouw werkgever komt dan in aanmerking voor een no-riskpolis. UWV neemt de loonkosten van de werkgever over als je ziek wordt en jouw werkgever krijgt (meestal) ook een loonkostenvoordeel: een geldbedrag omdat hij jou in dienst heeft genomen.
- Verder is de Wajong al eerder aangepast en verbeterd. Voor mensen in de Wajong kan loondispensatie worden ingezet. Een link naar meer uitleg over de Wajong vind je onderaan dit document.
- De regering heeft in de Participatiewet vastgelegd dat gemeenten een beschutte werkplek moeten regelen voor mensen die dat nodig hebben. Daar krijgen zij geld voor. Wil je hier meer over weten? Klik dan op de link over beschut werk onderaan dit document.
- Ook voor mensen met beschut werk krijgt de werkgever (zoals een sociaal ontwikkelbedrijf) een no-riskpolis.
- Loonkostensubsidie voor mensen met een beperking wordt ook geregeld in de Participatiewet. Het betekent dat een werkgever subsidie (een ander woord voor geld) van de gemeente krijgt als je bijvoorbeeld minder snel kunt werken. Hiervoor word je loonwaarde vastgesteld (zie eerdere uitleg onder ‘Meer inzet van loonkostensubsidie’).
- De gemeente kan ervoor zorgen dat je begeleiding krijgt op je werk, bijvoorbeeld door een jobcoach. Daarnaast kunnen gemeenten nog andere instrumenten aanbieden. Je kunt het beste bij de gemeente waar je woont navragen wat ze voor je kunnen doen.

Vragen of opmerkingen?

Het zijn best lastige regels. Kijk voor meer informatie op:
Meer banen voor mensen met arbeidsbeperking (banenafspraak):
Meer banen voor mensen met arbeidsbeperking (banenafspraak) | Werken met arbeidsbeperking | Rijksoverheid.nl

Werken met een arbeidsbeperking:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-met-arbeidsbeperking/plannen-om-meer-mensen-met-een-beperking-aan-werk-te-helpen

Beschut werk voor mensen met een arbeidsbeperking:
Beschut werk voor mensen met een arbeidsbeperking | Werken met arbeidsbeperking | Rijksoverheid.nl

Meer informatie over de Wajong:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wajong

Werkgevers kunnen met hun vragen ook terecht bij de Werkgeversservicepunten.

Voor algemene informatie over de regels van de Rijksoverheid kunt u contact opnemen met ‘Informatie Rijksoverheid’.

Colofon

Dit document is deels gebaseerd op een aantal documenten zoals het wetsvoorstel breed offensief, de Participatiewet en de banenafspraak. Deze zijn te vinden op:

Kamerbrief ‘Versterken banenafspraak en bijbehorende ondersteuning’:
Brief Tweede Kamer - Versterken banenafspraak en bijbehorende ondersteuning | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

Dit is een uitgave van: **Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid**
© Rijksoverheid | Juli 2023

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 oktober 2023

b e s l u i t :

1. De ‘Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2023 gemeente Elburg’ vast te stellen;
2. Deze verordening in werking te laten treden met terugwerkende kracht per 1 juli 2023;
3. De ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Elburg 2021’ in te trekken.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

(Schriftelijke) vragen

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag),
3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur)
Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg

Plaats, 't Harde, 21 oktober 2023

Onderwerp: raadsvragen n.a.v. beeldvorming re-integratieverordening

Raadsvragen

De gemeenteraad bespreekt de nieuwe re-integratieverordening Pw in de beeldvorming. CDA Elburg heeft daarover 3 technische vragen, die ik graag via mail alvast stel, zodat dit ambtelijk voorbereid kan worden.

1. In januari 2021 heeft de raad per amendement wijzigingen aangebracht over de indienstnemingspremie. Deze premie vervalt in de nieuwe verordening. Mijn vraag is wat de reden hiervoor is. Meer fundamenteel is mijn vraag waarom dit onbenoemd blijft in het raadsvoorstel?
2. Vergelijkbaar met mijn eerste punt heb ik een vraag over de tegenprestatie. Wat zijn de gevolgen van het schrappen van deze bepalingen uit de verordening? Wat is de reden waarom hier niet of nauwelijks gebruik van wordt gemaakt? Ook deze wijziging is niet in het raadsvoorstel genoemd.
3. De doelen rondom harmonisatie in de arbeidsmarktregio zijn helder. Onze indruk is dat de re-integratieverordening niet slechts op details gewijzigd is. Wat zijn de gevolgen in de verhouding college en gemeenteraad? Is er meer beleidsruimte bij het college gekomen?

Toelichting

Geen.

Indiener: de heer C.H. Dijkhuizen, CDA Elburg.

Beantwoording raadsvragen

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		**IDnr actiepunt** 123
☒	Schriftelijke technische vragen	- Indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - Beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen drie werkdagen

Indiener: de heer C.H. van Dijkhuizen

Fractie: CDA

Datum: 23 oktober 2023

Zaaknummer: 348061

Onderwerp: Aanpassen Re-integratieverordening-Wet breed Offensief

Raadsvragen:
De gemeenteraad bespreekt de nieuwe re-integratieverordening Pw in de beeldvorming. CDA Elburg heeft daarover 3 technische vragen, die ik graag via mail alvast stel, zodat dit ambtelijk voorbereid kan worden.
1. In januari 2021 heeft de raad per amendement wijzigingen aangebracht over de indienstnemingspremie. Deze premie vervalt in de nieuwe verordening. Mijn vraag is wat de reden hiervoor is. Meer fundamenteel is mijn vraag waarom dit onbenoemd blijft in het raadsvoorstel?
2. Vergelijkbaar met mijn eerste punt heb ik een vraag over de tegenprestatie. Wat zijn de gevolgen van het schrappen van deze bepalingen uit de verordening? Wat is de reden waarom hier niet of nauwelijks gebruik van wordt gemaakt? Ook deze wijziging is niet in het raadsvoorstel genoemd.
3. De doelen rondom harmonisatie in de arbeidsmarktregio zijn helder. Onze indruk is dat de reintegratieverordening niet slechts op details gewijzigd is. Wat zijn de gevolgen in de verhouding college en gemeenteraad? Is er meer beleidsruimte bij het college gekomen?

Toelichting:

Antwoord:

ad1. In plaats van de indienstnemingspremie is de loonkostensubsidie voor niet-doelgroepers gekomen. Deze subsidie kan breed ingezet worden. En dient hetzelfde doel. Vanwege harmonisatie is gekozen voor deze variant (eenduidigheid werkgevers, vergroten arbeidsmarktkansen inwoners). Ambtelijk hebben we de keuze gemaakt de wijzigingen niet in het raadsvoorstel te verwerken, maar in de bijlage (het zgn. was-wordt-overzicht).

ad2. Naar de tegenprestatie is landelijk onderzoek gedaan. Landelijk en ook in Elburg wordt dit niet of nauwelijks ingezet. De tegenprestatie kent geen re-integratiedoel.

Beantwoording raadsvragen

In Elburg zetten we bij voorkeur in op talentenontwikkeling van inwoners, in een re-integratieplan. Gericht op een perspectief.
In Elburg was de tegenprestatie opgenomen in de oude verordening. Vanwege bovenstaande redenen hebben we ervoor gekozen om het niet terug te laten komen in de nieuwe verordening.

Wij hebben ons echter niet gerealiseerd dat er een verordeningsplicht ten aanzien van de tegenprestatie wordt benoemd in de Participatiewet (artikel 8a). Het weglaten van de tegenprestatie uit de nieuwe verordening betekent in feite dat deze opgenomen moet worden in een afzonderlijke verordening.

Een aantal van onze regiogemeenten heeft dat ook op deze manier vormgegeven. Dit had benoemd moeten worden in het raadsvoorstel en is een omissie van onze kant.

Feit blijft echter dat de tegenprestatie niet of nauwelijks gebruikt zal worden in Elburg. Daarom leggen wij graag aan uw raad de vraag voor of u wilt dat de verordening voor de tegenprestatie alsnog gemaakt wordt, of dat dit beter wat verder weggezet kan worden in de tijd, zodat wij de ontwikkelingen van het wetsvoorstel "de Participatiewet in Balans" af kunnen wachten. Deze vraag kunnen wij verder uitwerken in een raadsvoorstel dat wij uiterlijk in Q1 van 2024 aan u voor kunnen leggen, zodat het geen invloed hoeft te hebben op de besluitvorming rondom de verordening die nu voorligt.

ad3. Vanuit de Wet Uitvoeren Breed Offensief zijn de maatregelen verwerkt in de nieuwe re-integratieverordening die voorligt. Het gaat hier om wijzigingen vanuit het Rijk om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen en houden. Dit is het ‘1e spoor’ vanuit het Rijk om op korte termijn de Participatiewet meer in balans te krijgen.
Het ‘2e spoor’ betreft de herziening van de Participatiewetwet als geheel. Dit wordt nader uitgewerkt.
Een ‘3e spoor’ betreft het bevorderen van de vakkundigheid van professionals. Ook dit is iets voor de toekomst.
Vanuit landelijke wetgeving, richtlijnen (en aansturing) is op het level van de arbeidsmarktregio regelgeving zoveel mogelijk geharmoniseerd. Dit op uitdrukkelijk verzoek van o.a. werkgeversorganisaties. Een ambtelijke werkgroep is hier mee bezig geweest in samenwerking met twee juristen van Schulinck. Vanuit Elburg is ambtelijk maximaal onze input geleverd/meegenomen.
Het belang van harmonisatie is bestuurlijk afgestemd. Het vaststellen van de lokale verordening is vanuit de Gemeentewet een bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij zwaarwegende argumenten kan een lokale gemeenteraad afwijken van de harmonisatie-lijn.

Het Rijk stuurt wat arbeidsmarkt betreft in toenemende mate wijzigingen aan via de arbeidsmarktregio. Hoe dit zich verhoudt tot lokale raden en colleges is een interessante (politieke) vraag.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;

Beantwoording raadsvragen

- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.

Raadsvergadering

Dossiernummer	2263
Extern Zaak ID	0230285085
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.7
Titel	Raadsvoorstel Beleidsplan Vitale Vakantieparken gemeente Elburg
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Hefting, Aukje

Bijlagen
Raadsvoorstel Beleidsplan Vitale Vakantieparken
Raadsbesluit Beleidsplan Vitale Vakantieparken
Beleidsplan Vitale Vakantieparken Gemeente Elburg 2023
Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
Antwoorden vragen ChristenUnie
Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Bertus Jeensma
Zaaknummer 285085

Voorgesteld besluit

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beleidsplan Vitale Vakantieparken	Behandelaar:	Hefting
Datum	13 november 2023	Emailadres:	aukje.hefting@elburg.nl
Portefeuillehouder	Bertus Jeensma	Zaaknummer:	285085
		Bijlagen	1. Raadsbesluit 2. Beleidsplan Vitale Vakantieparken

Te nemen besluit:
1. Het nieuwe geactualiseerde beleidsplan Vitale Vakantieparken vast te stellen.
2. Hierbij in te stemmen met de verscherpte focus van het beleidsplan op de toeristisch-recreatieve vitaliteit van vakantieparken.
3. Het niet toestaan van permanente bewoning in recreatiewoningen hiermee te (her)bevestigen.

Inleiding
In 2013 is de Veluwe als eerste regio in Nederland gestart met een integraal programma om op regionale schaal te werken aan oplossingen voor de vraagstukken die spelen op en rond de bijna 500 Veluwse vakantieparken. In deze regionale samenwerking hebben elf Veluwse gemeenten (waaronder gemeente Elburg) samen met provincie Gelderland een brede basis gelegd. In 2015 is het huidige beleidsplan Vitale Vakantieparken van gemeente Elburg vastgesteld. Sindsdien heeft het programma Vitale Vakantieparken veel kennis opgedaan, instrumenten ontwikkelt, projecten opgezet en praktijkvoorbeelden verzameld.

Het nieuwe beleidsplan Vitale Vakantieparken legt meer nadruk op de toeristisch-recreatieve vitaliteit van vakantieparken en is aangepast naar nieuwe inzichten, ontwikkelingen en trends. Daarnaast biedt de losse beleidsregel *tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken* kaders voor tijdelijke bewoning op vakantieparken.

Beoogd effect
Met de herziening van het beleidsplan Vitale Vakantieparken worden de kaders voor vakantieparken aangescherpt en aangepast naar nieuwe ontwikkelingen en inzichten. Kennis en ervaring uit de regionale samenwerking van de afgelopen tien jaar worden daarbij toegepast in het lokale beleid.

Argumenten
1.1 Biedt geactualiseerde kaders voor de aanpak van Vitale Vakantieparken voor de komende jaren
Het nieuwe beleidsplan Vitale Vakantieparken biedt geactualiseerde kaders om de komende jaren verder te werken aan het programma Vitale Vakantieparken. Het nieuwe beleidsplan biedt een scherpere focus op toeristisch-recreatieve vitaliteit van vakantieparken en is aangepast naar nieuwe inzichten, ontwikkelingen en trends. Daarnaast is in maart 2023 het nieuwe regionale programmaplan Vitale Vakantieparken ondertekent door alle betrokken partijen. Hierin zijn de uitgangspunten geschetst voor de komende jaren op regionale schaal. Met deze vernieuwde uitgangspunten en focuspunten is de basis waarop het huidige beleidsplan gebaseerd is veranderd ten opzichte van acht jaar geleden. In het nieuwe beleidsplan zijn ook deze veranderde uitgangspunten toegepast.

1.2 Het huidige beleid is verouderd
Het huidige beleidsplan Vitale Vakantieparken is vastgesteld in 2015. Sinds de vaststelling van dit beleidsplan zijn er veel ontwikkelingen geweest in de verblijfsrecreatie sector. Door verschillende ontwikkelingen, waaronder de coronapandemie, zijn vraag en aanbod binnen vakantieparken en campings blijvend veranderd. Naast veranderende trends en ontwikkelingen is er ook meer kennis opgedaan in de regionale samenwerking.

1.3 Er zijn nieuwe focuspunten binnen Vitale Vakantieparken
Het programma Vitale Vakantieparken heeft op veel thema's een verdieping gemaakt die tot betere of nieuwe inzichten hebben geleid. Door deze ontwikkelingen is de focus binnen het programma Vitale Vakantieparken verschoven. Actuele thema's zoals duurzaamheid en brandveiligheid spelen een grotere rol. Deze onderwerpen krijgen landelijk meer aandacht en zullen in de uitvoering in lokaal beleid ook meer focus krijgen.

2.1 Toeristisch-recreatieve focus beleidsplan
In het huidige beleidsplan Vitale Vakantieparken wordt daarnaast uitvoerig aandacht besteed aan onderwerpen als transformatie en tijdelijke bewoning van recreatiewoningen op vakantieparken. De insteek van Vitale Vakantieparken is echter primair het werken aan vitalisering en verbeteren van de recreatieve kwaliteit van bestaande vakantieparken. Met het nieuwe beleidsplan wordt er meer focus op deze recreatieve vitalisering gelegd, en zijn onderwerpen als transformatie of (tijdelijke) bewoning meer secundair.

Om die reden zijn de kaders voor tijdelijke bewoning van recreatiewoningen op vakantieparken nu in een zelfstandige beleidsregel *tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken* vastgelegd. Binnen het huidige beleidsplan Vitale Vakantieparken is het voor bepaalde doelgroepen onder bepaalde voorwaarden mogelijk een vergunning te krijgen voor tijdelijke bewoning van een recreatiewoning op een vakantiepark. Vanuit het nieuwe beleidsplan blijven we dit *onder strikte voorwaarden* mogelijk maken, maar is dit inhoudelijk vastgelegd in de zelfstandige beleidsregel *tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken.* Voor een recreatieondernemer kan dit kansen bieden om tijdelijk (extra) inkomsten te genereren die in de vitalisering van het park gestoken kunnen worden, om het park toekomstbestendig te maken en te houden. Anderzijds ligt er vanuit de gemeente een urgente huisvestingsopgave. Er wordt gestreefd naar structurele oplossingen hiervoor, maar zolang die er niet is kan deze tijdelijke bewoning (gedeeltelijk) een oplossing bieden.

3.1 Permanent wonen op vakantieparken doorkruist gemeentelijk beleid en regionale samenwerking VVP
Het verlenen van een omgevingsvergunning en/of maken van een afweging op het niveau van één geval/woning zorgt voor een ad hoc-aanpak die in strijd is met de 'één park, één plan' aanpak van het programma Vitale Vakantieparken en gemeente Elburg. Bovendien is er een grote kans dat permanente bewoning de toeristisch-recreatieve kwaliteit van een vakantiepark zal verminderen. Permanente bewoning van recreatiewoningen op vakantieparken was op basis van bestemmingsvoorschriften al niet toegestaan. In het herziene beleidsplan is een uitgebreidere onderbouwing hierop opgenomen op basis waarvan eventuele aanvragen onder de nieuwe omgevingswet vanaf 2024 afgewezen kunnen worden.

Kanttekeningen
N.V.T.

Financiën
N.V.T.

Communicatie/burgerparticipatie
Voor de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan zijn parkeigenaren en –beheerders uitgenodigd om hun visie op het huidige beleidsplan kenbaar te maken en aan te geven of men iets ander zou willen zien. Reacties zijn in het nieuwe beleidsplan meegenomen.

Parkeigenaren en -beheerders worden geïnformeerd over het vernieuwde beleidsplan.

In overleg met afdeling communicatie wordt een (pers)bericht opgesteld over het vernieuwde beleid en de beleidsregel tijdelijke bewoning.

Er wordt een webpagina op de website van gemeente Elburg opgezet over Vitale Vakantieparken. Hier komt het beleidsplan Vitale Vakantieparken en de beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken te staan, inclusief de bijbehorende formulieren en informatie. Ondernemers en spoedzoekers kunnen op deze website terecht voor meer informatie.

Vervolg
Het nieuwe beleidsplan zal op 1 december 2023 in werking treden, evenals de beleidsregel tijdelijke bewoning. Beide documenten worden via de daarvoor bestemde (officiële) kanalen gepubliceerd en worden op de website geplaatst.

Bijlage(n)
1. Raadsbesluit
2. Beleidsplan Vitale Vakantieparken

Elburg, 13 november 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023

b e s l u i t :

1. Het nieuwe geactualiseerde beleidsplan Vitale Vakantieparken vast te stellen.
2. Hierbij in te stemmen met de verscherpte focus van het beleidsplan op de toeristisch-recreatieve vitaliteit van vakantieparken.
3. Het niet toestaan van permanente bewoning in recreatiewoningen hiermee te (her)bevestigen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Gemeente
Elburg

Beleidsplan Vitale Vakantieparken Gemeente Elburg

Beleidsplan Vitale Vakantieparken gemeente Elburg

Vastgesteld door de gemeenteraad van Elburg op 13 november 2023
Gepubliceerd in de Huis aan Huis op [datum]
In werking getreden op 1 december 2023

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding....4
Hoofdstuk 2 Het regionale programma Vitale Vakantieparken....5
Hoofdstuk 3 Trends en ontwikkelingen....6
Lokale visie op recreatie en toerisme....8
Hoofdstuk 4 Lokale situatie vakantieparken Elburg....9
Hoofdstuk 5 Uitgangspunten lokaal beleid....10
5.1 Bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig recreatief aanbod....10
5.2 Transformeren van niet (meer) gezonde vakantieparken....11
5.3 Oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen terugdringen....12
Hoofdstuk 6 Openbare orde en veiligheid....14
Hoofdstuk 7 Financiën....16
Bijlage 1: Overzicht vakantieparken in gemeente Elburg op 1 augustus 2023....17
Bijlage 2: Plan van Aanpak....18

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt het nieuwe beleidsplan Vitale Vakantieparken van gemeente Elburg. Dit beleidsplan betreft een lokale uitwerking van het programma Vitale Vakantieparken. De eerste versie van het beleidsplan Vitale Vakantieparken van gemeente Elburg werd opgesteld in 2015. Vanwege een vernieuwd regionaal programmaplan en nieuwe en veranderende inzichten is het tijd voor een geactualiseerd Beleidsplan Vitale Vakantieparken Elburg.
Als we in dit beleidsplan spreken over vakantieparken gaat het niet alleen om parken met recreatiewoningen. We bedoelen vakantieparken hier in de breedste zin; ook campings en minicampings vallen onder dit beleid. Een overzicht van alle vakantieparken in gemeente Elburg kunt u vinden in bijlage 1.

Verblijfsrecreatie in Gelderland
Ruim 1 op de 6 binnenlandse vakanties vinden plaats in de provincie Gelderland. De Veluwe is één van de belangrijkste toeristische regio's in Nederland. De toerismesector in heel Nederland blijft groeien. Naar verwachting zal dit recordhoogtes bereiken in 2030[1, 2].

De samenwerkingspartners op de Veluwe zetten zich in om de kwaliteit van de Veluwe te behouden. Er wordt gewerkt aan een balans tussen ecologie, economie en beleving van de Veluwe. Kwaliteit gaat daarbij boven kwantiteit. Er wordt ingezet op het vergroten van de kwaliteit van toeristisch-recreatieve voorzieningen. De kwaliteit van accommodaties moet beter aansluiten op de behoeften van bezoekers[3]. Hierbij moet onder andere aandacht besteed worden aan de behoefte van de consument (vraaggericht), inpassing in de omgeving, verduurzaming en waarborgen van veiligheid. De parken met een recreatief perspectief moeten toekomstbestendig gemaakt en/of gehouden worden.

Voor de totstandkoming van dit beleidsplan hebben we parkeigenaren en -beheerders binnen gemeente Elburg betrokken. Zij zijn uitgenodigd om hun visie op het huidige beleidsplan kenbaar te maken en daarnaast aan te geven of men graag iets gewijzigd/anders zou willen zien. De centrale boodschap daarvan was: zorg voor helder beleid en duidelijke doelen. Laat regelgeving/beleid niet belemmerend werken, ga naast de ondernemer staan en zorg voor goede communicatie.

[1] Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd (2020). *Notitie Waardevol Toerisme Gelderland 2020*.
[2] NBTC (2019). *Perspectief bestemming Nederland 2030.*
[3] Veluwe op 1 (2020). *VeluweAgenda 2030.*

Hoofdstuk 2 Het regionale programma Vitale Vakantieparken

Eind 2013 is het regionale programma Vitale Vakantieparken ontstaan. Inmiddels werken elf Veluwse gemeenten met provincie Gelderland en vele andere partijen samen in het programma. Gezamenlijk worden de vele vraagstukken aangepakt die spelen op en rond de bijna 500 parken in het gebied. Het programma Vitale Vakantieparken is gericht op versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie op de Veluwe. Vanuit het programma worden kennis, instrumenten en initiatieven ontwikkeld waarmee gemeenten, ondernemers en andere partijen ondersteund worden. Inmiddels zijn een aantal projecten opgezet, die ondersteuning bieden op verschillende aspecten. Ten eerste is het *Kwaliteitsteam Vitale Vakantieparken* opgericht. Zij bieden ondersteuning voor ondernemers die de kwaliteit van hun park willen verbeteren. Ten tweede is de *Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken* gestart. Zij kunnen een rol spelen bij het aankopen, ontwikkelen en beheren van (delen van) parken. Ten derde is het *Ariadne-project* opgezet. Zij bieden ondersteuning voor gemeenten bij het voorkomen en bestrijden van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast wordt vanuit het programma gewerkt aan de ontwikkeling van kennis en instrumenten op diverse relevante thema's, zoals duurzaamheid (Park van de Toekomst) en brandveiligheid, innovatie en ondernemerschap, herstructurering en ruimtelijke vraagstukken.

In 2023 is een nieuw (regionaal) programmaplan Vitale Vakantieparken opgesteld. Hierin staat het aanpakken en oplossen van de vele vraagstukken die spelen op en rond de bijna 500 vakantieparken centraal. Hoofdlijn van deze aanpak is:

- *In 2025 voor ieder park en cluster een nieuw perspectief*[4]*.* Streven is dat elk vakantiepark in de regio vóór 2026 een toekomstperspectief heeft aan de hand van de één park-één plan benadering. Dit kan een toekomst in de recreatieve sector zijn of een toekomstplan met transformatie.
- *In 2035 toekomstbestendige vakantieparken*[4]*.* In 2035 zijn er alleen nog vitale, duurzame en toekomstbestendige vakantieparken op de Veluwe. De vakantieparken die in 2035 overblijven zijn financieel sterk met een duidelijk bedrijfsmodel. Het park ligt goed in de omgeving en heeft een goede bezettingsgraad.
- *Bijdragen aan een betere Veluwe*[4]*.* Met de uitvoering van de projecten draagt het programma Vitale Vakantieparken bij aan het toeristisch-recreatieve aanbod op de Veluwe. Het levert daarmee tevens een bijdrage aan de totale integrale ontwikkeling van de gehele Veluwe.
- *Kennis delen en samenwerking*[4]*.* Het regionale programma Vitale Vakantieparken zet in op samenwerking op lokaal, regionaal en nationaal niveau. De kennis en instrumenten die in de samenwerking van Vitale Vakantieparken zijn ontwikkeld worden lokaal, regionaal en nationaal gedeeld en leveren een bijdrage aan landelijke ontwikkelingen. Daarbij is er niet alleen aandacht voor samenwerking en kennisdeling tussen overheden onderling, maar ook met private partijen en recreatieondernemers.

Projectorganisatie
Op regionaal niveau wordt het programma aangestuurd door het regionaal programmabureau Vitale Vakantieparken, in afstemming met de bestuurders en ambtelijk coördinatoren van de deelnemende gemeenten.

Het regionale programma Vitale Vakantieparken maakt zelf geen beleid, maar richt zich op het ontwikkelen en realiseren van instrumenten en initiatieven waarmee ze gemeenten, ondernemers en andere partijen ondersteunen bij de uitvoering. Iedere partner aan het programma Vitale Vakantieparken is zelf verantwoordelijk voor het opstellen van lokaal beleid en de concrete uitvoering van het programma. Gemeenten bepalen zelf de lokale doelstellingen en acties en geven invulling aan het gewenste toekomstperspectief van parken in hun gemeente. Dit gebeurt op basis van de "één park één plan- benadering". Het streven is dat er voor ieder park een eigen toekomstperspectief ligt.

[4] Programma Vitale Vakantieparken (2023). *Programmaplan Vitale Vakantieparken 2023-2025.*

Hoofdstuk 3 Trends en ontwikkelingen

Algemene ontwikkeling toerisme in Nederland
De afgelopen jaren heeft de toeristische sector met verschillende, in meer of mindere mate ingrijpende, ontwikkelingen te maken gehad. Nadat het toerisme in het voorjaar van 2020 abrupt (vrijwel) tot stilstand kwam als gevolg van de coronapandemie, herstelde met name het binnenlands verblijfstoerisme zich in 2021 weer. In 2022 herstelde ook het inkomend toerisme zich verder. De inval van Rusland in Oekraïne, met daaropvolgende stijgende gas- en energieprijzen, hoge inflatie en stijgende kosten voor levensonderhoud zorgden echter nog steeds voor onzekere tijden. Het effect van deze ontwikkelingen is beperkt gebleven, maar de verwachting is wel dat de oplopende (reis)kosten de ontwikkeling van het toerisme steeds wat meer gaat beïnvloeden. Desondanks is de verwachting dat het (inkomend) toerisme richting 2030 nog zeer sterk zal groeien. Het is daarom van belang het toerisme zich duurzaam te laten ontwikkelen en de impact van het bezoek aan bestemmingen zo positief mogelijk te laten zijn.[5]

Vakantieparken en kampeersector
Voor de coronapandemie was er een dalende trend in kamperen zichtbaar. De populariteit van het kamperen nam af. Het aanbod heeft zich hier ook op aangepast. Ten opzichte van 2012 is er een afname van 20% van het aantal kampeerterreinen in 2020.[6] Een deel van deze kampeerterrein zijn (gedeeltelijk) getransformeerd naar huisjesparken (verhuur van stacaravans en chalets).
Als gevolg van de coronapandemie hebben Nederlanders de afgelopen jaren de vakantie in eigen land herontdekt. Ook het aantal Duitse vakantiegangers neemt toe. Bij kampeerplekken wordt een groei van het aantal boekingen gezien. Bij verhuureenheden is minder sprake van groei en wordt omzetstijging vooral gedreven door prijsstijgingen. Het is echter de vraag hoe lang de groei nog doorzet. In 2022 was het aantal Nederlanders dat kiest voor een vakantie in eigen land nog twee keer zo hoog als in 2023 (22% van de Nederlanders die in de zomer op vakantie gaan). Daarnaast is er in toenemende mate concurrentie van onder meer andere verhuurders van particuliere woningen, zoals Airbnb, Booking.com en huizenruilsites.

Kwaliteit is voor bezoekers van belang. Daarnaast is de wens om onbezorgd op vakantie te gaan groot. Ontspannen, ontsnappen aan de drukte thuis en zichzelf beter leren kennen zijn belangrijke redenen om op vakantie te gaan. Het gaat bezoekers daarbij met name om de kwaliteit die ze voor hun uitgave krijgen.

Het zijn met name de vakantieparken die onder druk staan. De grote uitdaging zit bij de verouderde accommodaties, de vakantieparken die achterstallig onderhoud hebben of niet aansluiten bij de (luxe) behoefte van de bezoeker van vandaag. Deze parken zijn in de zomer nog wel bezet, maar in het voor- en najaar worden ze als eerst vermeden omdat de betere alternatieven dan ook vrij zijn. Buiten het seizoen worden deze parken vaak bewoond en verliezen ze steeds meer het zicht op de vakantieganger. Investeren in energiezuinige accommodaties wordt de komende jaren steeds belangrijker. Verouderde woningen verbruiken veel dure energie en zetten de marges onder druk.[7, 8]

Kwaliteit boven kwantiteit
In de afgelopen decennia is het aanbod aan verblijfsaccommodaties sterk toegenomen. Gevolg daarvan was teruglopende bezettingen, marges die onder druk staan en een wisselend toekomstperspectief. De afgelopen jaren is de behoefte aan kwaliteitsverbetering en innovatie binnen de sector toegenomen. Er zijn verschillende thema's die een rol bij kwaliteitsverbetering en innovatie kunnen spelen. In hoofdstuk 5.1 wordt hier verder op ingegaan. In het algemeen geldt daarbij dat er een toenemende noodzaak en wens voor *verduurzaming* van vakantieparken is. Dit is een behoefte vanuit bezoekers, maar is bovendien wenselijk en steeds meer noodzakelijk voor ondernemers.[6] Daarnaast is *diversiteit aan aanbod*[9] van belang. Recreanten willen graag kunnen kiezen uit verschillende mogelijkheden en zijn op zoek naar specifieke ervaringen. Binnen een gemeente en regio is het van belang dat er een hoogwaardig en divers aanbod is waar bezoekers uit kunnen kiezen. Ook is het waarborgen van *veiligheid*[10, 11] een belangrijk aspect. De vitaliteit van een vakantiepark wordt versterkt wanneer de ondernemer zorgt voor interne (bijvoorbeeld criminaliteit, oneigenlijk gebruik) en externe (bijvoorbeeld bosbranden) veiligheid.

[5] Team Intell & Insights NBTC (2022). *Verblijfstoerisme in Nederland in 2022-2023*.
[6] CBS (2020). *Trendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2020.*
[7] ABN Ambro (2023). *Vakantie in het groen.*
[8] ABN Ambro (2023). *Flinke omzetgroei campings en vakantieparken.* https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/insights/sectoren-en-trends/leisure/flinke-omzetgroei-campings-en-vakantieparken.html
[9] Gemeente Elburg (2021). *Beleidsplan Spots op Elburg II.*
[10] Veluwe op 1 (2020). *VeluweAgenda 2030.*
[11] Programma Vitale Vakantieparken (2023). *Veiligheid.* https://www.vitalevakantieparken.nl/projecten/veiligheid/

Duurzaamheid
De regio Veluwe zet in op het ontwikkelen en versterken van duurzaam toerisme op de Veluwe. Veluwse ondernemers merken dat steeds meer gasten een duurzame vakantie willen beleven. Het past daarnaast goed bij de Veluwe als groen merk. Zoals eerder aangegeven wordt investeren in duurzaamheid ook voor ondernemers een steeds grotere noodzaak.
Voor ondernemers betekent dit vaak dat er een flinke kwaliteitsslag te halen valt.[6, 7] Duurzaamheid gaat niet alleen over de duurzaamheid van de objecten op een park en de energietransitie, maar ook over duurzaam ondernemerschap. Bij duurzaamheid kan ook gedacht worden aan aspecten als circulariteit, klimaatadaptatie, biodiversiteit en natuur.

Sociaal en wonen
Door de hoge druk op de woningmarkt wordt een deel van de parkenvoorraad gebruikt als overloop van de woningmarkt. De parken waar veel bewoning plaatsvindt zijn vaak de verouderde parken, de parken met achterstallig onderhoud en/of de parken die niet meer aansluiten bij de wensen en behoeften van de huidige bezoekers. Bezettingsgraden lopen terug en vormen van (tijdelijke) verhuur ten behoeve van wonen bieden dan een alternatief om het hoofd boven water te houden. Van deze vorm van huisvesting wordt gebruik gemaakt door mensen die niet op de gewone woningmarkt terecht komen. Dit zijn vaak sociaal kwetsbare groepen. Er is geen duidelijk overzicht over deze parken en de mensen die hier verblijven.

Door het gebrek aan overzicht kan er op deze parken makkelijker criminele en ondermijnende activiteiten plaatsvinden.[12] Permanente bewoning en ondermijnende activiteiten zijn geen kerntaken van Vitale Vakantieparken, maar we zien wel dat de ontwikkelingen zich voordoen en om aandacht vragen. Het oppakken van dit vraagstuk is ook in het belang van het komen tot een sterke en kwalitatieve verblijfsrecreatiesector. Er worden vanuit het programma Vitale Vakantieparken daarom wel initiatieven genomen om tot een aanpak te komen, maar voor effectieve aanpak van dit vraagstuk zal het overgedragen moeten worden aan partijen die meer zijn toegerust op deze thematiek.[13]

Eigendom en omloop vakantiehuizen
In Nederland zijn ongeveer 89.000 van de 140.000 vakantiehuizen in particulier bezit. De afgelopen jaren is de verkoop van eenheden op parken sterk toegenomen. Mede door de vergrijzing en hogere inkomens is er structureel meer vraag naar vakantiehuizen. Daarnaast zijn mensen recreatieve voorzieningen gedurende de coronacrisis meer gaan waarderen. Tussen 2010 en 2014 lag het aantal transacties van vakantiehuizen rond de 4000 per jaar. In 2021 waren er in totaal 10.600 transacties op vakantieparken. Dit gaat om vakantiehuizen (6000 in 2021), kavels, grond en standplaatsen. De omloop van vakantiehuizen is hoog, in 2020 en 2021 is er zelfs 10% van de totale voorraad van eigenaar veranderd.[14]

Met een versnipperd eigendom op parken is het complexer om tot één gezamenlijke aanpak en toekomstplan voor een park te komen, bijvoorbeeld in situaties waarin een park verouderd is of andere uitdagingen heeft (zoals ondermijning, permanente bewoning) die vragen om een gezamenlijke aanpak. Er spelen veel belangen mee wanneer er keuzes gemaakt moeten worden over de toekomst van een park. Het versnipperde eigendom kan daarmee ontwikkeling van een park in de weg staan.

[12] Ministerie van BZK et al (2020). *Actie-agenda vakantieparken 2021-2022.*
[13] Programma Vitale Vakantieparken (2023). *Programmaplan Vitale Vakantieparken 2023-2025.*
[14] Kadaster (2022). *De cijfers over Nederlandse vakantieparken op een rij.*

Lokale visie op recreatie en toerisme

Het beleidsplan "Spots op Elburg" beschrijft de visie van Gemeente Elburg op cultuur & erfgoed, recreatie & toerisme en evenementen. Dit document is het overkoepelende recreatie en toerisme beleid. Gemeente Elburg zet in op het versterken van kwaliteitstoerisme en een optimale beleving van Elburg en omgeving. Daarbij wordt ook ingezet op vernieuwing van het aanbod dat Elburg aan bezoekers biedt. Toerisme blijft de komende jaren naar verwachting autonoom toenemen. Om bezoekersstromen te kunnen beheersen en de kansen die toerisme met zich meebrengt te verzilveren, wordt ingezet op bestemmingsmanagement. Daarbij wordt onder meer aandacht besteed aan spreiding van bezoekers in ruimte en tijd (jaarrond).

Kwaliteit, variatie, recreatie op maat en vernieuwing worden steeds belangrijker. Een doelgroepenbenadering is daarbij van belang. De doelgroepen waar gemeente Elburg zich op richt zijn de rustige, vaak wat oudere toerist, die op zoek is naar wat Elburg en omgeving te bieden hebben. Ze komen voor de kwaliteiten in de omgeving met haar natuur en activiteiten als fietsen en wandelen, de rijke cultuurhistorie, rust en ruimte. Maar ook gezinnen en families waarbij het samen zijn centraal staat en die op zoek zijn naar een bestemming die voor ieder wat te bieden heeft.

Bezoekers willen graag zelfstandig kunnen kiezen uit verschillende mogelijkheden. Niet iedereen wil hetzelfde en niet alle ontwikkelingen gaan in dezelfde richting. De schaarse beschikbare vrije tijd wil men zo optimaal mogelijk invullen. Hierdoor zal de vraag naar kwaliteit toenemen. Aan de ene kant is er behoefte aan luxe en comfort, aan de andere kant krijgt men meer behoefte aan eenvoud, onthaasten, minimalisme en rust.[15]
Ook het maatschappelijk bewustzijn binnen toerisme verandert, waarbij duurzaamheid een steeds grotere rol gaat spelen. Dit vraagt om een kijk en aanpak waarbij kwaliteit en duurzaamheidsdoelstellingen voorop staan.

Daarnaast is er in toenemende mate belangstelling voor wat authentiek en oprecht is. Recreanten willen met lokale mensen in contact komen, lokale producten proeven en kopen en de lokale historische cultuur bewonderen. Beleving staat hierbij centraal.
Bezoekers stellen steeds hogere eisen aan kwaliteit van leven en maken daarbij meer gebruik van technische ontwikkelingen. Het is van belang dat de ondernemers inspringen op deze ontwikkelingen en de behoefte van de consument en hun aanbod daarop aanpassen. Samenwerking en verbinding met andere ondernemers en sectoren is daarbij van belang.

Zoals in de omgevingsvisie Elburg 2018 beschreven zijn Elburg en de Veluwe al decennialang een aantrekkelijke bestemming voor dag- en verblijfsrecreanten. Elburg heeft de recreant daarbij veel te bieden: het bos, het diverse cultuurhistorische waardevolle landschap en het water. Dit, in combinatie met trends als het belangrijker worden van de belevingskwaliteit in de vrije tijd, van zelfontplooiing, luxe, gezondheid en het streven naar duurzaamheid, maakt dat er kansen gezien worden in het versterken van de toeristisch-recreatieve sector, zowel kwalitatief als kwantitatief.
In de omgevingsvisie van Elburg is één van de uitgangspunten een *gevarieerde aantrekkelijke recreatiegemeente.* Hierbij ligt de nadruk op hoogwaardig recreëren, kleinschaligheid en identiteitsversterking. Binnen de verblijfsrecreatie staan kwaliteit, kleinschaligheid en een gedifferentieerd aanbod voorop. Vernieuwing en kwaliteitsversterking van vakantieparken is de ambitie. Ontwikkeling van nieuwe parken is onder voorwaarden afweegbaar, voor kwalitatieve en onderscheidende initiatieven.[16] Dit sluit goed aan op de één park-één plan methode die vanuit het regionale programma gehanteerd wordt. In de omgevingsvisie Elburg zijn specifieke (zoek)zones opgenomen waar mogelijkheden voor (verblijfs)recreatieve ontwikkelingen gezien worden.

[15] Gemeente Elburg (2021). *Beleidsplan Spots op Elburg II.*
[16] Gemeente Elburg (2018). *Omgevingsvisie Elburg 2018.*

Hoofdstuk 4 Lokale situatie vakantieparken Elburg

Op en rond de Veluwe bevinden zich in totaal meer dan 500 vakantieparken en campings. In de gemeente Elburg zijn 13 vakantieparken en campings. De kaart in bijlage 1 geeft een overzicht. Het aanbod aan vakantieparken in de gemeente is gevarieerd. Er is geen oververzadiging van één categorie. Er zijn een aantal kenmerken te herkennen in het aanbod aan vakantieparken in gemeente Elburg.

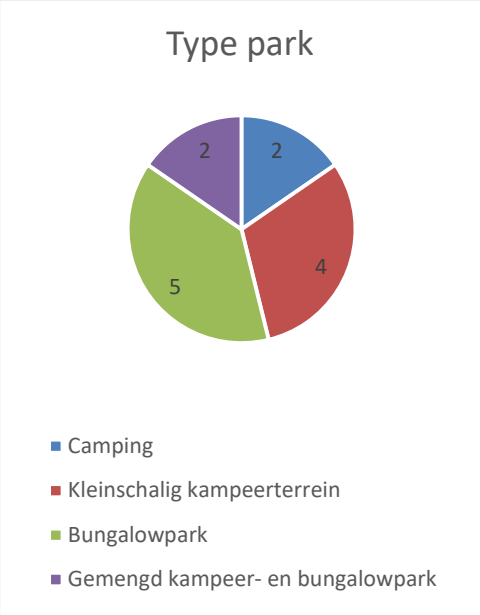

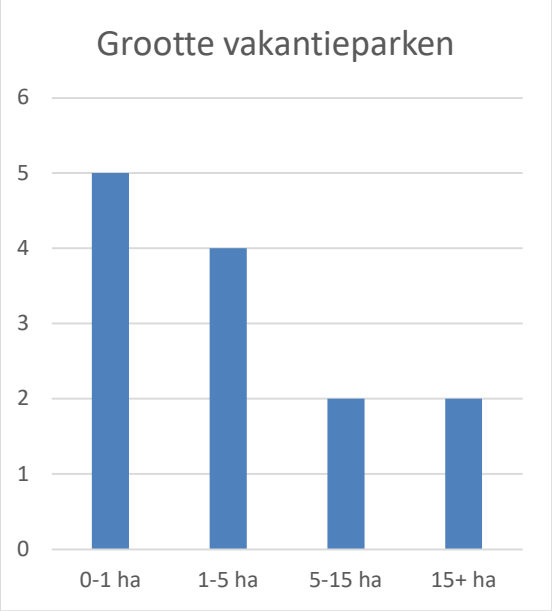

Kenmerken vakantieparken Elburg:

- Iets meer dan de helft van de vakantieparken bestaat (gedeeltelijk) uit bungalowparken of een combinatie van kampeer- en bungalowpark. De rest van het aanbod bestaat uit (kleinschalige) campings.
- Er zijn twee parken groter dan 15 hectare. Daarnaast zijn er twee parken rond de 10 hectare. Dit zijn ook de vier parken die elk meer dan 100 eenheden hebben (kampeerplaatsen, stacaravans en recreatiewoningen gecombineerd). De rest van het aanbod in Elburg is kleinschalig, met maximaal 30 eenheden per park.
- Het merendeel van de parken is in volledig eigendom van de park-/campingeigenaar. Op 2 parken is er in grote mate sprake van uitponding.
- De meeste bungalowparken hebben zelf eigendom van de grond, maar de recreatieverblijven zijn vaak (gedeeltelijk) individueel eigendom van particulieren.
- Met uitzondering van twee parken vallen alle vakantieparken in de zone aan de rand van de Veluwe.
- Een aantal vakantieparken is bezig met een toekomstperspectief. Diverse externe omstandigheden (zoals de coronacrisis, personeelstekorten en de energiecrisis) hebben de afgelopen jaren effect gehad op de (financiële) duurzaamheid van de parken. Waar enkele parken waar echt geen toeristisch perspectief meer gezien werd, aan het afschalen zijn of naar een (tijdelijk) andere functie zijn gegaan, werken andere parken juist hard aan een kwaliteitsimpuls om het park toekomstbestendig te maken en/of te houden.

Hoofdstuk 5 Uitgangspunten lokaal beleid

De gemeente Elburg streeft naar een kwalitatieve en structurele versterking en vernieuwing van het toeristisch aanbod in de gemeente. Daarbij wordt onder meer ingezet op spreiding van bezoekers in ruimte en tijd (seizoensverlenging), meer meerdaags verblijf en herhaalbezoek. Het (behouden van) balans tussen bezoekers, inwoners, beleving en natuur en landschap en (cultuurhistorisch) erfgoed is van belang, net als aandacht voor duurzaamheid.[17, 18]

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten geschetst op grond waarvan toegewerkt kan worden naar vitale vakantieparken in gemeente Elburg. Een vakantiepark is vitaal wanneer het de kwaliteit biedt waar de bezoeker naar op zoek is en het perspectief voor de toekomst gunstig is. Er zijn geen zorgen dat het park over een aantal jaren nog steeds een toeristische functie heeft. In hoofdlijnen kan dit worden bereikt door:

1. Te bevorderen dat op vakantieparken die daarvoor geschikt zijn een gevarieerd en hoogwaardig aanbod van verblijfsrecreatieve voorzieningen wordt gerealiseerd.
2. Vakantieparken die niet (meer) gezond zijn en niet (meer) voor recreatie geschikt zijn of zijn te maken te transformeren.
3. Oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen terug te dringen.

Het Vitale Vakantieparken beleid zet primair in op het toekomstbestendig maken en houden van de vakantieparken met een recreatief perspectief. Op het moment dat er echt geen mogelijkheden meer gezien worden voor een recreatieve toekomst, kan gekeken worden naar mogelijkheden voor transformatie. De gemeente volgt hierbij het uitgangspunt van het regionale Programma Vitale Vakantieparken, te weten: "één park, één plan". Geldende beleidskaders en wet- en regelgeving zijn hierbij kaderstellend. Daarbinnen is ruimte om in gesprek te gaan over het gewenste toekomstbeeld en kunnen afspraken gemaakt worden over hoe we (gezamenlijk) toewerken naar dit toekomstbeeld. Ieder vanuit de eigen rol en mogelijkheden. Dit kan betekenen dat parken een verbetering/kwaliteitsslag ondergaan, maar kan ook betekenen dat een transformatie plaatsvindt. Ieder park zal, in samenspraak met de gemeente, werken aan een eigen toekomstvisie.

Aangezien de markt aan verandering onderhevig is, is ervoor gekozen in dit beleid geen vaste regels te stellen. Vanuit de "één park, één plan"- gedachte van het regionale programma Vitale Vakantieparken, vragen wij aan de ondernemer/initiatiefnemer om de behoefte danwel de potentie van een initiatief te onderbouwen.

Onderstaand worden de hoofdlijnen nader toegelicht.

5.1 Bevorderen van een gevarieerd en hoogwaardig recreatief aanbod

Het Vitale Vakantieparken beleid zet primair in op het toekomstbestendig maken en houden van de vakantieparken met een recreatief perspectief. Het heeft daarbij de voorkeur om de ontwikkeling van nieuwe, verblijfsrecreatieve voorzieningen te laten plaatsvinden op terreinen die al als zodanig bestemd zijn. Er wordt gestreefd naar een gevarieerd en hoogwaardig aanbod aan verblijfsrecreatieve voorzieningen op vakantieparken, waarbij het aanbod goed aansluit bij de vraag en behoeften van bezoekers. Er wordt ingezet op het verbeteren en/of herstellen van voorzieningen voor recreatief verblijf. Gemeente Elburg wil ondernemers van vakantieparken daarbij de ruimte geven om mee te bewegen met trends en ontwikkelingen in de markt.

De gemeente wil in beginsel daarom haar medewerking verlenen aan plannen die leiden tot verhoging en verbetering van de kwaliteit van bestaande vakantieparken. Ieder park werkt aan de hand van de "één park één plan-benadering" zijn/haar toekomstvisie uit. Ieder plan zal worden getoetst aan de op dat moment van toepassing zijnde beleid en wet- en regelgeving.

Om tot vakantieparken met een gevarieerd en hoogwaardig aanbod te komen, is het wenselijk dat uitponding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Een goede sturing op het park is namelijk beter te bereiken met een eigenaar die daar invloed op heeft en een goede gesprekspartner voor de gemeente kan zijn. Dit past ook in de één park-één plan benadering.

De ontwikkeling van nieuwe parken is onder voorwaarden afweegbaar, voor kwalitatieve en onderscheidende initiatieven, binnen de mogelijkheden van geldend beleid en wet- en regelgeving. Initiatieven voor nieuwe parken moeten een verblijfsrecreatieve toevoeging zijn op het bestaande aanbod in de gemeente en regio. Het initiatief moet meerwaarde geven aan het reeds bestaande aanbod en moet aansluiten op de wensen en behoeften van de recreanten (vraaggericht). De initiatiefnemer dient het kwalitatieve en onderscheidende vermogen alsook de aansluiting op de behoefte vanuit de markt duidelijk in de planvorming aan te tonen.

[17] Gemeente Elburg (2021). *Beleidsplan Spots op Elburg II.*
[18] Gemeente Elburg (2022) *Collegeprogramma gemeente Elburg 2022-2026.*

Bij het verhogen van de recreatieve kwaliteit en de vitaliteit van een vakantiepark zien we ook graag aandacht voor een aantal belangrijke thema's, zoals:

- Doelgroepen. Bewustzijn van wie de gast is en welk marktsegment het beste past bij het bedrijf is van belang om te zorgen voor een vraaggericht aanbod, dat aansluit bij de wensen en behoeften van de consument.
- Landschappelijke inpassing. Dit kan zorgen voor een betere inpassing in de omgeving en daarmee ook bijdragen aan een kwaliteitsimpuls van het park.
- Duurzaamheid. Verduurzaming is een stap die gezet kan worden om een vakantiepark toekomstbestendig te maken. Binnen het thema duurzaamheid kan gedacht worden aan circulariteit, klimaatadaptatie, energietransitie, biodiversiteit en natuur. Vanuit het regionale programma Vitale Vakantieparken loopt een aantal projecten in samenwerking met vakantieparken om parken verder te verduurzamen en hen hierin te ondersteunen. Met het project Park van de Toekomst wordt daarnaast ingezet op het opdoen van verdere inzichten en ervaringen op dit thema, in samenwerking tussen overheden, ondernemers en onderwijs.
- Brandveiligheid. Het (verbeteren van de) brandveiligheid is een belangrijk aspect binnen het bestaan en de toekomstbestendigheid van vakantieparken. Hierover meer in hoofdstuk 6.
- Samenwerking. Samenwerking tussen gemeente en parken, maar ook tussen de parken en andere (toeristische) ondernemers onderling kan de kwaliteit en vitaliteit van een park behouden en verbeteren. Onderlinge samenwerking kan elkaars aanbod aanvullen en versterken, maar ook bijdragen aan het (gezamenlijk) komen tot oplossingen voor bepaalde vraagstukken. Op deze manier kan gezamenlijk aan een toeristisch sterke regio met grotere aantrekkingskracht gewerkt worden.

Vanuit onder andere het programma Vitale Vakantieparken worden met regelmaat cursussen, trainingen en handreikingen aangeboden voor ondernemers over verschillende onderwerpen. Deze bieden ondernemers instrumenten en handvaten om met thema's aan de slag te gaan.

5.2 Transformeren van niet (meer) gezonde vakantieparken

In eerste instantie worden alle recreatieve mogelijkheden voor een vakantiepark onderzocht. Hierbij kijkt de parkeigenaar, in overleg met de gemeente, naar opties voor opschaling, afschaling, doorontwikkeling en overname.
Als de huidige exploitant en andere partijen echt geen mogelijkheden (meer) zien om de functie voor verblijfsrecreatie te behouden of te herstellen, komt er een onderzoek naar mogelijkheden om de functie van het terrein te veranderen (transformatie). In principe ligt het initiatief bij de exploitant om de nodige onderzoeken uit te voeren en transformatie-mogelijkheden te verkennen. Dit proces zal ook plaatsvinden vanuit de "één park één plan-benadering". Iedere locatie vraagt om een eigen invulling. Elk park is anders en vraagt om een specifieke benadering: het is maatwerk. Wat op het ene park een goede optie kan zijn, is niet zonder meer op een ander park van toepassing. Er zal voor het gehele park een plan komen, waarbij ook hier geldt dat de gemeente het plan toetst aan de geldende beleid en wet- en regelgeving.

Als een geschikte nieuwe functie voor het terrein wordt gevonden, kan de gemeente daaraan (onder nader te bepalen voorwaarden) medewerking verlenen door (uiteindelijk) de bestemming van het terrein aan te passen aan de beoogde nieuwe functie. Bij transformatie naar een andere functie gelden in ieder geval de volgende uitgangspunten:

- Er dient een toekomstbestendige situatie te ontstaan.
- De kosten voor de transformatie mogen niet ten laste komen van de gemeente. In hoofdstuk 7 meer over de financiën.
- De transformatie mag niet leiden tot een situatie waarin de eigenaar van het park "wordt beloond voor nalatig handelen"; wel tot een reële compensatie van de te taxeren waarde van het park, maar ook weer niet tot een overcompensatie daarvan.
- Parkeigenaren moeten zelf zorgen dat aan alle te stellen voorwaarden wordt voldaan en dat al het noodzakelijke onderzoek wordt verricht.
- Als het niet lukt om binnen een vooraf bepaalde periode constructieve afspraken te maken zal de gemeente het geldende bestemmingsplan handhaven.

De gemeente Elburg kiest er bij transformatie opgaven niet voor om:

- Een vakantiepark één op één om te zetten naar een reguliere woonwijk;
- Op een vakantiepark vermenging van legaal wonen en recreëren toe te staan.

5.3 Oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen terugdringen

Oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen komt kort gezegd neer op het (permanent of semipermanent) bewonen van recreatiewoningen door niet-toeristen. Ook binnen de gemeente Elburg hebben we te maken met oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen. Om diverse redenen is dit oneigenlijk gebruik van recreatiewoningen op een park ongewenst.

Tijdelijke bewoning
Achterliggende oorzaak van het inzetten van recreatiewoningen voor oneigenlijk gebruik is vaak een moeizame exploitatie van een park. Dit betekent voor veel ondernemers vaak minder inkomsten, minder investeringsmogelijkheden, verder kwaliteitsverlies, et cetera, waardoor zij op zoek gaan naar andere manieren om inkomsten te genereren. Eén van de opties om met deze opgave om te gaan is het toestaan van (tijdelijk) alternatief gebruik van de recreatiebestemming voor tijdelijke bewoning. Inkomsten uit dit tijdelijk alternatieve gebruik kunnen ingezet worden om te werken aan de vitalisering van het park om er weer een toekomstbestendig park van te maken. Met de *beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken* is het *onder strikte voorwaarden* mogelijk om tijdelijk te wonen op een vakantiepark. Daarbij geldt dat niet elk park zich daarvoor leent en diverse criteria in de afweging worden meegenomen om te bepalen of een park hiervoor geschikt is.

Daarnaast hebben we ook als gemeente te maken met doelgroepen die vanwege uiteenlopende redenen hun toevlucht nemen tot een dergelijke woning (te denken valt aan echtscheiding of andere schrijnende situaties) omdat ze op dat moment geen andere (reguliere) woning kunnen betrekken. Gemeente Elburg streeft naar een structurele oplossing van dit probleem, buiten de recreatieparken. Zolang die oplossing echter nog niet is gevonden, geldt de *beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken.*

Permanente bewoning
In het algemeen geldt dat gemeente Elburg het onwenselijk vindt dat recreatiewoningen permanent bewoond worden. De Veluwse gemeenten zetten zich samen met de Provincie Gelderland, HISWA/RECRON en vele ander partijen in om de verblijfsrecreatie vitaal te houden. Daarvoor hebben deze partijen het programma Vitale Vakantieparken vastgesteld en daarop geënt gemeentelijk beleid geformuleerd. Door een vergunning voor het permanent bewonen van een recreatiewoning te verlenen of door een persoonsgebonden gedoogbeschikking te verlenen, zou de gezamenlijke aanpak en het gemeentelijk beleid doorkruist worden.

Met het verlenen van een omgevingsvergunning voor een individueel geval en het maken van een afweging op het niveau van een op zichzelf staande (individuele) woning ontstaat een ad hoc-aanpak die in strijd is met de ‘één park, één plan’ aanpak van het programma Vitale Vakantieparken. Dat willen wij niet. Daarom wordt aan permanente bewoning van één of meer recreatiewoningen op een vakantiepark of in een cluster geen medewerking verleend, anders dan in het kader van de transformatie van het betreffende vakantiepark als geheel.

De beslissing om permanente bewoning toe te staan is ingrijpend. De vakantieparken vormen met de dagrecreatieve voorzieningen de toeristisch-recreatieve infrastructuur in de gemeente. Het toevoegen van reguliere bewoning verstoort die balans en leidt tot aantasting van -of een grotere belasting op- en/of beperkingen voor die functies in hun onderlinge samenhang. Een besluit om wel of geen bewoning toe te staan op een vakantiepark vraagt dan ook een zorgvuldige afweging en integrale benadering. Onderdeel van die benadering is het belang van het vakantiepark als economische factor, als onderdeel van de toeristisch-recreatieve infrastructuur. Het toestaan van permanente bewoning kan de aantrekkelijkheid, belevingswaarde en daarmee de economische waarde en potentie van een vakantiepark ondermijnen. Permanent wonen en recreatief verblijven naast en door elkaar levert spanning op: de recreant heeft een ander leefpatroon en andere verwachtingen dan een bewoner. Dat kan tot een aantasting van een prettig woon- en leefklimaat voor beide functies leiden en afbreuk doen aan de kwaliteit en de economische waarde van een park.
Daarnaast geldt dat er bij een woonfunctie andere (wettelijke) kaders en randvoorwaarden gelden, die praktisch gezien vaak alleen op het niveau van het vakantiepark als geheel georganiseerd en uitgevoerd kunnen worden. Daarbij valt te denken aan natuurwetgeving, waarbij een woonfunctie als zwaardere belasting voor de natuur wordt gezien dan een recreatiefunctie wat betekent dat in ligging van Gelder Natuurnetwerk (GNN) of Natura 2000-gebied compensatie van natuurwaarden nodig is. Maar ook andere zaken als infrastructuur, bereikbaarheid, vindbaarheid van de recreatiewoningen, landschappelijke inpassing, bewaren van het ‘groene karakter’ en praktische zaken als afvalinzameling zijn aspecten die collectief, op schaal van het park overwogen en geregeld moeten worden en niet of nauwelijks op het niveau van de individuele eigenaar zijn te organiseren en uit te voeren.

Voor solitaire recreatiewoningen, dat wil zeggen recreatiewoningen die zich niet op een vakantiepark bevinden, geldt een andere situatie. Voor de vraag of het permanent bewonen van dergelijke solitaire recreatiewoningen wel of niet wenselijk is, is de aanpak op het niveau van het vakantiepark niet aan de orde. Concreet betekent dit dat wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een solitaire vakantiewoning zullen weigeren, tenzij er sprake is van een substantiële kwalitatieve verbetering voor de omgeving en voldaan kan worden aan de voorwaarden die wij in het kader van een evenwichtige

toedeling van functies aan locaties aan een omgevingsvergunning stellen. Deze zijn in beginsel gelijk aan die voor een vakantiepark.

De combinatie van recreatie en onrechtmatige bewoning binnen één park is ongewenst. Het permanent verblijven van personen op een vakantiepark is op basis van bestemmingsvoorschriften en voorschriften uit het omgevingsplan niet toegestaan. Permanente bewoning zal om die reden worden beëindigd door middel van een strak handhavingsregime.

Uitzondering hierop zijn bewoners die beschikken over een persoonsgebonden gedoogbeschikking. Bewoners die al voor 1997 op een vakantiepark woonden, konden daar een persoonsgebonden gedoogbeschikking voor aanvragen. Dit houdt in dat zij op het huidige adres kunnen blijven wonen, maar dat na hun verhuizing of overlijden de recreatiewoning alleen gebruikt mag worden voor recreatie.

Hoofdstuk 6 Openbare orde en veiligheid

In het regionale programma Vitale Vakantieparken is er ook aandacht voor het thema openbare orde en veiligheid. Binnen dit brede thema richt Vitale Vakantieparken zich op het voorkomen en aanpakken van veiligheidsvraagstukken en probleemsituaties op vakantieparken, zoals verstoring van de openbare orde en brandveiligheid. Daarbij wordt samengewerkt met verschillende (veiligheids)partners. Er is in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) een instrument opgezet voor de algemene veiligheid, *Handreiking voor veilige vakantieparken*[19]. Het gaat hierbij om het aanpakken van veiligheidsvraagstukken (o.a. ondermijning) en andere vraagstukken op het gebied van de openbare orde. Maar ook om het voorkomen van nieuwe onveilige en probleemsituaties. Ook is er aandacht voor zaken als brandveiligheid, ontruimingsplannen en bereikbaarheid bij calamiteiten.

Ondermijning
De gemeenten van het politieteam Veluwe-Noord, de politie en het Openbaar Ministerie hebben in het Integraal Veiligheidsplan doelstellingen over ondermijning opgesteld. In het Plan van Aanpak Ondermijning 2020-2023 wordt een anonimiteit beschreven die is ontstaan door het particuliere karakter van de terreinen en de situering in overwegend bosachtig gebied. Deze anonimiteit kan "faciliterend" zijn voor criminele activiteiten en gaat ten koste van de leefbaarheid en veiligheid op en rond vakantieparken en van de aantrekkelijkheid van de Veluwe voor recreanten. De situationele kennis van overheidsinstanties (gemeente, politie, brandweer, fiscus) is gebrekkig en versnipperd. Bemoeienis met parken qua handhaving is meestal incident-gestuurd. Om ondermijning te bestrijden is een goede informatiepositie van de gemeente Elburg van belang alsook het goed onderhouden van de relatie met de beheerders. Gemeente Elburg doet met enige regelmaat integrale controles op de vakantieparken samen met het Ariadne-project. Hierdoor is de informatiepositie de afgelopen jaren verbeterd.

Brandveiligheid
Een onderdeel van klimaatadaptatie is brandveiligheid. Met de klimaatverandering waar we mee te maken hebben komen er steeds meer lange periodes van droogte voor. Daarmee stijgt de kans op (natuur)branden. Vakantieparken op de Veluwe zullen daarom goed na moeten denken over brandveiligheid van het park. De verantwoordelijkheid voor brandveiligheid ligt bij de eigenaar of exploitant van het park. Deze kan de verantwoordelijkheid wel delen met experts, bijvoorbeeld door de installaties te laten keuren door een erkend installateur.

De gemeente is het bevoegd gezag om toezicht te houden op brandveiligheid op vakantieparken. Hiervoor kunnen ze gebruik maken van de veiligheidsregio als adviseur. Veiligheidsregio Noord en Oost-Gelderland (VNOG) werkt met een eigen *controlelijst brandveilig gebruik recreatieterreinen* op basis waarvan gestructureerd controles op het gebied van brandveiligheid kunnen worden uitgevoerd op vakantieparken.
Daarnaast kunnen parkeigenaren en -exploitanten de *Handreiking brandveiligheid vakantieparken*[20] van Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) raadplegen voor wet- en regelgeving en te nemen maatregelen.

Bereikbaarheid bij calamiteiten
Een vakantiepark moet te allen tijde op alle locaties bereikbaar zijn voor hulpdiensten bij calamiteiten. Parkeigenaren moeten daarom strikt handhaven op het vrijhouden van alle (toegangs)wegen, fiets- en voetpaden en slagbomen.

Ontruimingsplannen
In het geval van calamiteiten moet de parkeigenaar of -exploitant een ontruimingsplan hebben. VNOG, VGGM en HISWA-RECRON hebben een Model ontruimingsplan voor recreatieterreinen opgesteld die hiervoor gebruikt kan worden[21]. Duidelijk moet zijn wie welke rol op zich neemt en waar de verantwoordelijkheid ligt.

[19] CCV (2016). *Handreiking voor veilige vakantieparken.*
[20] NIPV (2022). *Handreiking brandveiligheid vakantieparken.*
[21] VNOG, VGGM (2022). *Model Ontruimingsplan Natuurbranden voor Recreatieterreinen.*

Hieruit volgen de hieronder beschreven uitgangspunten waarmee we het bovenstaande willen bereiken:

1. Informatiepositie verbeteren

- Allereerst wil gemeente Elburg goed contact met de beheerders en eigenaren van de vakantieparken in de gemeente, om het draagvlak te vergroten om informatie te delen. De beheerder weet veel en ziet veel. De gemeente is erbij gebaat om juiste informatie te hebben om de juiste partijen op de problematiek te zetten en de beheerder is erbij gebaat om goede contacten te hebben met de professionals. Dit doen we door regelmatig met parken in gesprek te zijn en er op bezoek te gaan, om zo te werken aan een goede onderlinge relatie.
- Voor alle parken geldt een sluitend systeem van nachtregistratie, waar op gehandhaafd kan worden.
- Proactieve rol van toezichthouders, wijkagenten en ambtenaren. We willen controles monodisciplinair en/of op een integraal niveau inzetten.
- Voortzetten inzet van het Ariadne-project voor de parken waar weinig informatie beschikbaar is. Dit project ondersteunt gemeenten in het voorkomen en bestrijden van ondermijnende criminaliteit op en rondom vakantieparken in Gelderland, door onder andere toezicht en handhaving.

2. Brandveiligheid verbeteren

- Parken dienen bij controle van de gemeente aan te tonen dat de brandveiligheidsinstallaties actueel zijn en voldoen aan de *controlelijst brandveiligheid gebruik recreatieterreinen* van het VNOG.
- Gemeente Elburg zal helpen bij het informeren van parkeigenaren over het verbeteren van brandveiligheid op het park. Er komt een pagina op de website van gemeente Elburg met een overzicht van actuele informatie en documenten.
- Het programma Vitale Vakantieparken werkt aan voorlichtingsmateriaal en voorbeelddocumenten over brandveiligheid voor recreatieondernemers. Dit is te raadplegen op https://www.vitalevakantieparken.nl/

3. Ontruimingsplannen en calamiteiten

- Vakantieparken dienen een ontruimingsplan te hebben waar duidelijk uit blijkt welke verantwoordelijkheid en rol bij wie ligt.
- Alle toegangswegen van het park dienen te allen tijde vrij van obstakels te zijn.
- Informatie over ontruimingsplannen en calamiteiten is te vinden op de websites van Vitale Vakantieparken, VNOG, VGGM en HISWA-RECRON. Op de website van gemeente Elburg zal ook een verwijzing naar deze organisaties en relevante informatie en documenten komen.

Hoofdstuk 7 Financiën

Gemeente Elburg heeft geen middelen gereserveerd voor het dekken van kosten die voortvloeien uit verbetering, transformatie of sanering van vakantieparken. Voor het voeren van overleg met eigenaren/exploitanten van vakantieparken is beperkte capaciteit beschikbaar. Uitgangspunt is dat de (park)eigenaar financieel verantwoordelijk is voor het vakantiepark.

Vitaal houden en maken van het park

De (park)eigenaar is financieel verantwoordelijk voor het vitaal houden en maken van het park. De gemeente en het regionale programma Vitale Vakantieparken kunnen hier wel ondersteuning in bieden. De volgende instrumenten kunnen hiervoor ingezet worden:

- **Kwaliteitsteam Vitale Vakantieparken**. Het Kwaliteitsteam van Vitale Vakantieparken kan met het team van experts meekijken naar de kwaliteitsslag die nodig is om het park vitaal te maken. Daarmee kunnen ze recreatieondernemers die hun park verder willen ontwikkelen en een kwaliteitsslag willen maken ondersteunen. Hierbij wordt gewerkt aan een maatwerkoplossing waarbij er een plan wordt opgesteld voor het hele park, volgens het één-park-één-plan principe. Het team geeft onder andere advies over positionering, nieuwe recreatieproducten, kostenbesparingen en innovaties.
- **Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken.** De ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken kan in overleg met betrokkenen een rol spelen bij het aankopen en/of (tijdelijk) beheren van parken en het investeren in kwaliteitsverbetering van een park.
- **Tijdelijk alternatief gebruik recreatiebestemming.** De beleidsregel *tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken* maakt het onder strikte voorwaarden mogelijk om tijdelijke bewoning op vakantieparken toe te staan. Dit kan door het indienen van een parkplan volgens de regels en voorwaarden omschreven in de *beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken.* Er moet duidelijk uit het parkplan blijken dat de winst van het tijdelijk alternatief gebruik naar de vitalisering van het park gaat.

Transformatie en sanering

- De kosten voor de diverse onderzoeken die voorafgaan aan het wijzigen van de bestemming dienen te worden opgebracht door de belanghebbenden, in dit geval de (park)eigenaar. Hierbij valt onder andere te denken aan onderzoeken zoals milieukundig onderzoek, archeologisch onderzoek en onderzoek naar de waterhuishouding.
- De kosten voor het voldoen aan de wettelijke eisen dienen te worden opgebracht door de belanghebbenden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld geluidwerende voorzieningen.
- Over de dekking van kosten voor noodzakelijke aanpassingen van de infrastructuur en toekomstige beheer daarvan moeten nadere afspraken gemaakt (en vastgelegd) worden tussen gemeente Elburg en belanghebbenden.
- Bij sanering moet worden gezocht naar een compensatie van de waarde van het park via taxatie en de te maken extra kosten. Ook deze kosten worden doorberekend bij belanghebbenden.
- Verevening. Rond de (tijdelijke) wijziging van de bestemmingsregeling op parken kan verevening ingezet worden. Opbrengsten van verevening kunnen worden gebruikt om (elders) aan (recreatieve) ontwikkeling en recreatieve en ruimtelijke kwaliteit in de omgeving bij te dragen. Gemeente Elburg wil de mogelijkheden rondom verevening verder onderzoeken.

Bijlage 1: Overzicht vakantieparken in gemeente Elburg op 1 augustus 2023

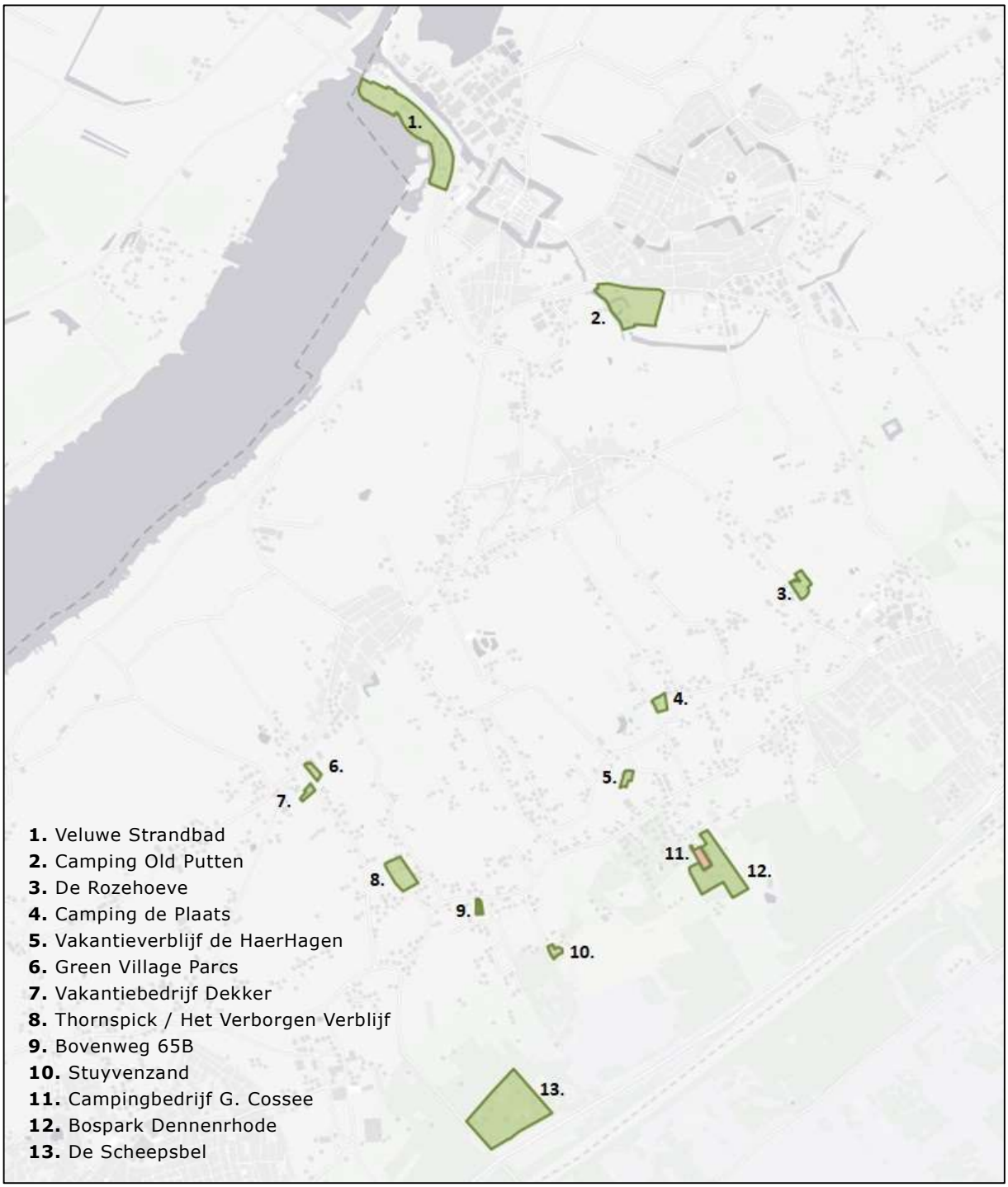

Bijlage 2: Plan van Aanpak

WAT	WIE	WANNEER
1. Informatiepositie onderhouden en verder verbeteren Inzetten op het creëren van een goede informatiepositie over de vakantieparken binnen de gemeente Elburg. Hier op inzetten door middel van twee sporen:		
- *Gesprekken met de parken.* Gemeente zet doorlopend in op het onderhouden van contacten met de ondernemers op de parken. Zo blijven gemeente en ondernemer op de hoogte van ontwikkelingen in beleid en op het park.	Wethouder Ruimte Afdeling Ruimte/Beleid	1 keer per jaar
- *Basisinformatie op orde:* • *Parkenbank.* Gemeente Elburg houdt informatie up to date in de parkenbank. Dit is een overzicht van alle vakantieparken in de gemeente Elburg. • *Uitvoeren vitaliteitsscans.* Door middel van vitaliteitsscans kan de situatie op vakantieparken in Elburg in beeld gebracht worden en inzicht verkregen worden in de vitaliteit en het toeristisch toekomstperspectief van parken. Dit geeft gemeente Elburg een beter inzicht in de sector en biedt een basis om verder met parken in gesprek te kunnen over de toekomst van het park.	Afdeling Ruimte/Beleid Afdeling Ruimte/Beleid	2 keer per jaar Eind 2024
2. Parkplan Gemeente Elburg wil van alle vakantieparken een parkplan hebben voor het toekomstperspectief. Hierbij spelen de aandachtspunten van hoofdstuk 5.1 een rol. Dit sluit aan bij de ambitie vanuit het regionale programma Vitale Vakantieparken om in 2025 voor alle parken een toekomstplan te hebben.	Vakantieparken	2025
3. Aandacht voor openbare orde en veiligheid op de parken	Afdeling Ruimte/Beleid i.s.m. Dienstverlening	Doorlopend
4. Consequent handhavingsbeleid	Afdeling Dienstverlening	Doorlopend
5. Maatschappelijke opvang		
- *Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken.* Voor tijdelijke huisvesting van de doelgroep spoedzoekers is een beleidsregel tijdelijke bewoning opgesteld. Vakantieparken kunnen vóór 1 december 2024 een parkplan inleveren voor de tijdelijke bewoning van recreatiewoningen door spoedzoekers. Deze beleidsregel zal per 1 december 2023 ingaan. Er is een overgangsregel van 1 jaar voor het omzetten naar het nieuwe systeem en lopende omgevingsvergunningen zullen uitfaseren.	Ruimte/Beleid Dienstverlening	Vanaf 1 december 2023
- *Permanente bewoning.* Op permanente bewoning van vakantiewoningen zal worden gehandhaafd.	Dienstverlening	Doorlopend

Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023

5.1 Herhuisvesting gemeentekantoor

1. Welke flexibiliteit zit er in de renovatieplannen? Is er bijvoorbeeld nog ruimte om op termijn toch ruimte in te passen voor een organisatie/instelling die toch geinteresseerd is of als resultaat van besluitvorming over het streekarchief?
2. We geven met dit besluit opdracht aan het college om een renovatiescenario uit te werken. Wat is het exacte resultaat dat we dan mogen verwachten? Ik doel dan op een soort inhoudsopgave van wat we qua inhoud mogen verwachten.
3. Het aanpassen van de vervangingstermijn lijkt een slimme manier om de kosten te drukken. Maar de afschrijvingstermijnen zijn er natuurlijk niet voor niks. Kan dit zo wel? Gaan we nu niet instemmen met een te optimistisch plaatje en gaan we in de praktijk zien dat vervanging eerder nodig is?
4. T.o.v. de presentatie van 30 augustus 2021 zijn de kosten gestegen van 12,5 naar 22 miljoen. Waar zit op hoofdlijnen het verschil?
5. Kan het college aangeven hoe zij aankijkt tegen de dekking van de kosten (vanuit reserves, gebruik makend van verwachte overschotten op de jaarrekening), wetende dat we ook op andere projecten, bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, stijging van de kosten zien?

5.4 Vitale vakantieparken

1. Wat merken ondernemers in de praktijk van de '1 park 1 plan' benadering en wie neemt daarin initiatief? In bijlage 2 staat uitsluitend dat de gemeente ze wil hebben in 2025.
2. Zou deze visie, als die er eerder was, tot andere ontwikkelingen hebben geleid voor bijv. de Roskam en de Scheepsbel of is toen al in deze lijn gehandeld?
3. Op p.11 staat bovenaan 'Bij het verhogen van de recreatieve kwaliteit en de vitaliteit van een vakantiepark zien we ook graag aandacht voor een aantal belangrijke thema's.' En daarna volgt een opsomming. Wat is de bedoeling met deze passage? Wordt hier op een of andere manier op gestuurd of geselecteerd en hoe dan?
4. De inhoud van de Beleidsregel tijdelijke bewoning is belangrijk om het plan Vitale Vakantieparken te kunnen beoordelen. Kan deze beleidsregel, al is het een concept, worden toegevoegd aan de stukken?
5. Handhaving en controle zijn belangrijk, vooral t.a.v. de zaken die genoemd worden in H6, openbare orde en veiligheid. Is er voldoende capaciteit beschikbaar om hierin daadkrachtig te kunnen handelen?
6. Hoe kan een parkeigenaar gebruik maken van de zaken, genoemd in H7?

5.5 Nota Bodembeheer

1. Argument 1.3 suggereert dat we iets gaan vaststellen dat onder de Omgevingswet niet meer zou kunnen. Nu vaststellen maakt dat we nog tot 2030 wegkomen onder het overgangsrecht, zo staat er en dat is te begrijpen. Maar wat is de reden dat we nu niet iets maken dat gewoon passend is onder de omgevingswet? Waar zit inhoudelijk de crux?

2. Het 'erkennen' (besluit 2) betekent dat we grondtransport toestaan, in lijn met het beleid uit de nota, vanuit deze gemeenten zonder partijkeuringen?

1. Wat merken ondernemers in de praktijk van de '1 park 1 plan' benadering en wie neemt daarin initiatief? In bijlage 2 staat uitsluitend dat de gemeente ze wil hebben in 2025.
Het initiatief voor contact ligt hier bij gemeente Elburg. We zijn begonnen om met alle parken gesprekken te voeren waar we ook bespreken waar ondernemers tegenaan lopen. Voor het opstellen van het parkplan is de ondernemer verantwoordelijk, maar wij bieden hier vanuit de gemeente ondersteuning voor en denken graag mee over de mogelijkheden.
Voor nu zijn we nog maar met een paar parken bezig om te kijken naar een toekomstperspectief. Dit zijn de parken waar de ondernemer heeft aangegeven in de huidige recreatieve status niet uit de voeten te kunnen.

2. Zou deze visie, als die er eerder was, tot andere ontwikkelingen hebben geleid voor bijv. de Roskam en de Scheepsbel of is toen al in deze lijn gehandeld?
In principe is er voor de aanpak voor de vakantieparken niks veranderd. Dit beleidsplan is een actualisatie van het huidige beleidsplan. De prioriteit van in eerste instantie kijken naar vitalisering van toeristische recreatie (met mogelijk opschaling, afschaling, vernieuwde doelgroep, vernieuwd ondernemerschap) werd in het huidige beleidsplan ook als eerste stap gehanteerd. Het verschil is dat we er nu meer nadruk op leggen, en het helderder inkaderen. Dit deels ook met het oog op de omgevingswet waar we als gemeente helder kaders moeten stellen.
In de gesprekken die gemeente Elburg met bijvoorbeeld de Roskam en de Scheepsbel heeft gevoerd zijn dezelfde stappen gezet en scenario's verkend.

3. Op p.11 staat bovenaan 'Bij het verhogen van de recreatieve kwaliteit en de vitaliteit van een vakantiepark zien we ook graag aandacht voor een aantal belangrijke thema's.' En daarna volgt een opsomming. Wat is de bedoeling met deze passage? Wordt hier op een of andere manier op gestuurd of geselecteerd en hoe dan?
Dit zijn aandachtspunten die ingezet kunnen worden voor het vitaliseren van een vakantiepark. Deze opsomming is bedoeld ter raadpleging voor ondernemers, welke ze kunnen inzetten bij het opstellen van een parkplan. Op de website van gemeente Elburg komt een pagina voor ondernemers van vakantieparken met een verdere uitweiding over deze thema's met links naar cursussen die ondernemers kunnen volgen. Er zit geen rangorde in belang van de thema's, dit verschilt per park en ondernemer (één-park-één-plan principe).

4. De inhoud van de Beleidsregel tijdelijke bewoning is belangrijk om het plan Vitale Vakantieparken te kunnen beoordelen. Kan deze beleidsregel, al is het een concept, worden toegevoegd aan de stukken?
Deze kunnen we m.i. bijvoegen, als context. Hij is in principe al vastgesteld.

5. Handhaving en controle zijn belangrijk, vooral t.a.v. de zaken die genoemd worden in H6, openbare orde en veiligheid. Is er voldoende capaciteit beschikbaar om hierin daadkrachtig te kunnen handelen?
De uitgangspunten die we in hoofdstuk 6 hebben opgesomd zijn grotendeels gelijk aan het huidige beleid. Momenteel wordt er voldoende gehandhaafd op de vakantieparken. De parken waar ondermijning plaatsvindt worden aangepakt en waar extra ondersteuning nodig is kunnen we het Ariadne-project inzetten. De andere uitgangspunten (brandveiligheid en ontruimingsplannen en calamiteiten) zijn aandachtspunten die de laatste tijd meer spelen. Hiervoor hebben we de ondersteuning van het VNOG en de regionale samenwerking in Vitale Vakantieparken.

6. Hoe kan een parkeigenaar gebruik maken van de zaken, genoemd in H7?
Contact opnemen met het kwaliteitsteam en de ontwikkelingsmaatschappij is vrijblijvend voor ondernemers. Op de pagina voor ondernemers van vakantieparken op de website van gemeente Elburg zal een duidelijke verwijzing komen naar deze partijen. Daarnaast zullen wij het tijdens gesprekken aangeven als we denken dat de ondernemer hier baat bij kan hebben om een gesprek aan te gaan.
Het tijdelijke alternatief voor gebruik van recreatiebestemming is een casus-specifieke tool die we kunnen bespreken met de ondernemers. In eerste instantie kunnen vakantieparken gebruik maken van de beleidsregel tijdelijke bewoning vakantieparken. Als dit niet toereikend is, kan het college met de hardheidsclausule een aangepaste vorm hiervan toepassen.
Mocht er toch meer nodig zijn om het park vitaal te houden of maken, of is de enige optie om te transformeren, zal dit traject langs de gemeenteraad moeten gaan.

Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg tot vaststelling van beleidsregel voor de uitvoering van de artikelen van de Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken van de gemeente Elburg 2023.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg;

overwegende dat,

het gewenst is om een integrale beleidsregel vast te stellen voor de hele gemeente Elburg,

gelet op de artikelen 4:81, eerste lid, 4:83 en 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht; artikel 2:12, eerste lid, sub a, onder 2, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), Artikel 4, elfde lid van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

b e s l u i t vast te stellen de volgende beleidsregel:

Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken van de gemeente Elburg 2023

Hoofdstuk 1. Inleiding

Artikel 1. Inleiding

Recreatiewoningen zijn bedoeld voor recreatieve doeleinden, maar we hebben als gemeente ook te maken met doelgroepen die vanwege uiteenlopende redenen hun toevlucht nemen tot een dergelijke woning (te denken valt aan echtscheiding of andere schrijnende situaties) omdat ze op dat moment geen andere (reguliere) woning kunnen betrekken. Gemeente Elburg streeft naar een structurele oplossing van dit probleem, buiten de vakantieparken. Zolang die oplossing echter nog niet is gevonden, is het onder strikte voorwaarden mogelijk om met een omgevingsvergunning tijdelijk te wonen op een vakantiepark.

Artikel 2. Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

a) BRP: Basisregistratie Personen
b) VVE: Vereniging van Eigenaren
c) Omgevingsvergunning: omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 of 2.2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. De officiële (noodzakelijke) toestemming van een overheidsorganisatie (in dit geval het college van b&w van de gemeente) om bepaalde activiteiten te verrichten (in deze beleidsregel gaat het om een omgevingsvergunning voor het tijdelijk bewonen van een recreatiewoning).
d) Overbrugger: een persoon die vanwege verkoop eigen woning ter overbrugging met spoed andere woonruimte nodig heeft
e) Regio Noord-Veluwe: gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten
f) Recreatiewoning: een gebouw, dat dient als recreatieverblijf, niet voor permanente bewoning is bestemd, en dat dient als periodiek verblijf voor (groepen van) recreanten, die hun hoofdverblijf elders hebben.
g) Spoedzoeker: een persoon die vanwege echtscheiding/relatiebreuk, huisuitzetting/gedwongen verkoop, psychische of sociale problemen of vanwege verkoop eigen woning ter overbrugging met spoed andere woonruimte nodig heeft. Voor de laatste categorie (overbrugging wegens verkoop, hierna benoemd als ‘overbruggers’) geldt echter wel een beperking op de maximale verblijfsduur, waarover hieronder meer.

h) Parkplan: Document dat door de parkeigenaar of VVE ingeleverd dient te worden op het moment dat parkeigenaar of VVE van de beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken gebruik wenst te maken. Het parkplan geeft een overzicht van de in te zetten recreatiewoningen in relatie tot de plannen voor de komende jaren omtrent kwaliteitsverbetering. Het parkplan is meerdere jaren geldig, met een maximum van 5 jaar. Na deze periode, of tussendoor als de plannen wijzigen, moet er opnieuw een (herzien) plan ingeleverd worden.

Artikel 3. Partijen en rollen

1. Gemeente Elburg: verleent de vergunningen, houdt toezicht en handhaaft waar nodig op naleving van beleid.
2. Recreatieondernemer: stelt een parkplan op bij interesse in tijdelijke verhuur, vraagt vergunning aan en rapporteert aan gemeente over tijdelijke bewoning op het park.
3. Toekomstige bewoner: vraagt toestemming van recreatieondernemer, dient aanmeldformulier in bij parkeigenaar en gemeente, schrijft zich in bij de Basisregistratie Personen van gemeente Elburg, zoekt actief naar reguliere huisvesting.

Hoofdstuk 2. Voorschriften

Artikel 4. Voorschriften recreatieondernemer

1) De gemeente maakt met de parkeigenaar of VVE afspraken over het maximaal aantal objecten dat ingezet wordt voor tijdelijke bewoning. Dit maximum is een harde eis en mag niet worden overschreden.
2) Er geldt een richtlijn van maximaal 20% van het totaal aantal eenheden op het park. Bij een gewenste overschrijding van deze 20% dient de recreatieondernemer een onderbouwing van de noodzaak daarvan te geven. Deze onderbouwing dient aan te tonen dat maximaal 20% inzet van de eenheden op het park onvoldoende is om het doel dat men daarmee wil bereiken te realiseren. Deze overschrijding is alleen tijdelijk toegestaan.
3) Alleen objecten van het park zelf mogen ingezet worden voor niet-recreatieve tijdelijke verhuur, dus niet de objecten waarvan het eigendom in handen is van derden. Dit om (verdere) uitponding van parken tegen te gaan en handhaving beheersbaar en overzichtelijk te houden. Bij volledig uitgeponde parken kan een VVE één gezamenlijk verzoek indienen.
4) Recreatieondernemer is verantwoordelijk voor het aanvragen van een omgevingsvergunning voor de tijdelijke bewoning.
5) Recreatieondernemer levert minimaal één keer per kwartaal (aan het eind van elk kwartaal) een overzicht van welke objecten worden bewoond en door wie, aan bij de gemeente Elburg. Mochten er tussentijdse wijzigingen plaatsvinden dan worden deze wijzigingen zo spoedig mogelijk aan de gemeente Elburg doorgegeven.
6) Recreatieondernemer dient jaarlijks een jaarverslag af te geven aan het college van B&W van de gemeente Elburg waarin staat welke huisjes verhuurd zijn en hoe de middelen zijn ingezet voor kwaliteitsverbetering.

Artikel 5. Voorschriften tijdelijke bewoner

1) De aanvrager (en diens eventuele mede-aanvrager) moet behoren tot de doelgroep "spoedzoeker", zoals gedefinieerd in artikel 2.
2) De aanvrager dient meerderjarig te zijn.
3) De aanvrager moet zich laten inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP) van gemeente Elburg.
4) De tijdelijk bewoner is verantwoordelijk voor het invullen en versturen van het aanmeldformulier [*formulier gemeente Elburg - melding tijdelijke bewoning recreatiewoning*] naar parkeigenaar en de gemeente Elburg. Het formulier is te vinden op de website van gemeente Elburg.

5) Aanvragers moeten actief op zoek naar een reguliere woning (dus niet op een ander vakantiepark) door zich als woningzoekende in te schrijven bij de lokale woningenstichtingen en het Regionale Woonruimteverdeelsysteem (in 2023 is dit: www.hurennoordveluwe.nl), met uitzondering van de doelgroep 'overbruggers'
6) De regeling geldt voor een periode van maximaal twaalf maanden, met de mogelijkheid om eenmalig bij de gemeente een gemotiveerd verzoek te doen tot verlenging met zes maanden. Na verloop van deze termijn kan niet aaneensluitend opnieuw een aanvraag voor een nieuwe termijn ingediend worden. Als de termijn genoemd in deze beleidsregel is verlopen, kan handhavend worden opgetreden.
7) Voor 'overbruggers' tussen twee woningen geldt een maximale duur van zes maanden, zonder de mogelijkheid tot verlenging.
8) 'Overbruggers' dienen bij de aanvraag een bewijsstuk te overleggen (bijvoorbeeld een kopie van de huur- of koopovereenkomst of de leveringsakte) waaruit de datum van oplevering/overdracht alsmede het toekomstige woonadres blijkt.
9) Er moet sprake zijn van maatschappelijke- of economische binding met regio Noord-Veluwe.
    - *Economische binding*: *als u voor uw inkomen een redelijk belang heeft zich in gemeente Elburg te vestigen. Dit wil zeggen dat u minimaal 50% van uw verzamelinkomen uit arbeid of uitkering ontvangt in de regio Noord-Veluwe.*
    - *Maatschappelijke binding: hiervan is sprake als een persoon in de voorgaande tien jaren tenminste zes jaar onafgebroken in de Basis Registratie Personen (BRP) van de gemeente Elburg of een andere gemeente in Noord-Veluwe ingeschreven is geweest, of de afgelopen twee jaar onafgebroken ingeschreven heeft gestaan in de Basis Registratie Personen (BRP) van de gemeente Elburg of een andere gemeente in Noord-Veluwe.*

Hoofdstuk 3. Parkplan en handhaving

Artikel 6. Afwegingsproces parkplan

Benadrukt wordt dat een vakantiepark allereerst bedoeld is voor recreatief gebruik. Bovendien leent niet elk park zich voor tijdelijke huisvesting. Criteria als kenmerken van het park, ligging en beheer worden meegenomen in de afweging of een park geschikt is.
De recreatieondernemer dient een parkplan aan te leveren waaruit duidelijk blijkt dat er aan de hiervoor omschreven *voorschriften recreatieondernemer* voldaan wordt. Daarnaast moeten in het parkplan de volgende punten staan:

1. *Algemene gegevens:*
    a. Situatietekening van het park en alle recreatieverblijven
    b. Kenmerken van het park (oppervlak, totaal aantal eenheden, eigendomssituatie)
    c. Ligging (ten opzichte van andere recreatiebedrijven, dorpskernen en OV-haltes)
    d. Gegevens, tekeningen/foto's van de in te zetten recreatieverblijven. Hieruit moet voldoende aannemelijk zijn dat de (recreatie)woningen voldoen aan de minimale eisen die het Bouwbesluit stelt aan gebouwen die worden bewoond.
    e. Beheer situatie (dagelijks toezicht, onderhoud van park en huisjes)
2. *Het parkplan:*
    a. Hoe wil het park de opbrengsten besteden aan de verbetering van het park.
    b. Onderbouwing dat het inzetten van tijdelijke bewoning geen onevenredige fysieke en recreatieve impact heeft op de omgeving.

Alle parken die gebruik willen maken van de regeling *tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken* en voldoen aan de *voorschriften voor de recreatieondernemer* (zoals in artikel 4 omschreven) mogen een parkplan indienen.
Gemeente Elburg heeft momenteel met enkele parken afspraken over het aantal objecten dat zij mogen inzetten voor tijdelijke bewoning door één van de doelgroepen. Na inwerkingtreding van deze beleidsregel gaat voor deze parken een overgangsperiode van één jaar in. In deze periode zal het park een parkplan moeten indienen op basis waarvan nieuwe afspraken gemaakt worden met de gemeente.

Parken waarmee de gemeente geen afspraak heeft gemaakt, mogen geen objecten inzetten voor tijdelijke bewoning.

Artikel 7. Toezicht en handhaving

Om een goed overzicht te houden van de tijdelijke bewoning in onze gemeente houden we toezicht door middel van steekproefsgewijze controles, meldingen die binnenkomen en aan de hand van de uitgegeven vergunningen.

Artikel 8. Hardheidsclausule

Het college is bevoegd één of meer artikelen van deze beleidsregel buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken, voor zover toepassing naar zijn oordeel tot een bijzondere hardheid leidt.

Hoofdstuk 4. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregel treedt in werking op 1 december 2023

2. Voor parken waar op het moment van in werking treden bestaande afspraken zijn over tijdelijke bewoning is er een overgangsregeling. Parken dienen zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van deze beleidsregel een parkplan in, doch uiterlijk een jaar na het in werking treden, 1 december 2024. Recreatiewoningen waar tijdelijke bewoners in zitten met een lopende omgevingsvergunning zullen vanaf het inwerking treden uitgefaseerd worden.

3. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: *Beleidsregel tijdelijke bewoning recreatiewoningen vakantieparken* van de gemeente Elburg 2023

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg in de vergadering van 3 oktober 2023.

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Raadsvergadering

Dossiernummer	2329
Extern Zaak ID	0230308895
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.8
Titel	Raadsvoorstel Bezwaren MFA en WVG Doornspijk
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Luiting, Marianne

Bijlagen
230919 RB bezwaren
230919 RV bezwaren
advies commissie bezwaar 23 08 tot 23 10
bezwaarschrift 23 10 Wvg ECM Bader
verslag hoorzitting bezwaar 23 08 tot 23 10
Bezwaarschriften

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Henk Wessel
Zaaknummer 308895

Voorgesteld besluit

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023;

gelet op het verslag van de hoorzitting van 4 juli 2023 van de bezwaarschriftencommissie;

gelet op het advies d.d. 11 september 2023 ten aanzien van de te nemen beslissing op bezwaar met daaraan ten grondslag liggende motivering van de bezwaarschriftencommissie;

b e s l u i t :

1. De bezwaren van de huurder tegen het vestigen van een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten op een deel van het perceel, kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nummer 3365, niet ontvankelijk te verklaren.
2. De bezwaren van de grondeigenaren tegen het vestigen van een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten op een deel van het perceel, kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nummer 3365, ongegrond te verklaren.
3. Het raadsbesluit van 17 april 2023 tot vestiging van het voorkeursrecht op onder andere het perceel, kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nummer 3365, in stand te laten.
4. Bezwaarmakers geen vergoeding van proceskosten wegens het indienen van het bezwaarschrift toe te kennen.
5. Voor de motivering van de beslispunten 1 t/m 4 te verwijzen naar het advies van de bezwaarschriftencommissie.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Raadsvoorstel

Onderwerp	Bezwaren WVG	Behandelaar:	Marianne Luiting
Datum	13 november 2023	Emailadres:	marianne.luiting@elburg.nl
Portefeuillehouder	Henk Wessel	Zaaknummer:	308895
		Bijlagen	

Te nemen besluit:

1. De bezwaren van de huurder tegen het vestigen van een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten op een deel van het perceel, kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nummer 3365, niet ontvankelijk te verklaren.
2. De bezwaren van de grondeigenaren tegen het vestigen van een voorkeursrecht op grond van de Wet voorkeursrecht gemeenten op een deel van het perceel, kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nummer 3365, ongegrond te verklaren.
3. Het raadsbesluit van 17 april 2023 tot vestiging van het voorkeursrecht op onder andere het perceel, kadastraal bekend gemeente Doornspijk, sectie D, nummer 3365, in stand te laten.
4. Bezwaarmakers geen vergoeding van proceskosten wegens het indienen van het bezwaarschrift toe te kennen.
5. Voor de motivering van de beslispunten 1 t/m 4 te verwijzen naar het advies van de bezwaarschriftencommissie.

Inleiding

De gemeente werkt aan het realiseren van een multifunctionele accommodatie (MFA) met basisschool en omliggende woningen aan de Lageweg/Veldweg in Doornspijk. De eerste stap in dat proces is een onderzoek naar de haalbaarheid, zowel planologisch als financieel. Om grondspeculatie te voorkomen heeft het college op 31 januari 2023 een voorlopig voorkeursrecht op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) opgelegd op de betreffende gronden. Op 17 april 2023 heeft uw raad dit besluit overgenomen en een definitief voorkeursrecht gevestigd op de betreffende gronden.

Tegen de vestiging van het voorkeursrecht op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) zijn drie bezwaren binnengekomen. Daarnaast hebben twee van de drie bezwaarmakers verzocht om vergoeding van proceskosten wegens het indienen van het bezwaarschrift.

Na een hoorzitting op 4 juli 2023 heeft de bezwaarschriftencommissie op 11 september 2023 advies uitgebracht over de te nemen beslissing op bezwaar.

Beoogd effect

Doel is een zorgvuldige rechtsgang voor alle betrokkenen.

Argumenten

1.1 Een huurder is geen belanghebbende voor de Wvg

Een huurder is geen eigenaar van de grond. Het opleggen van een voorkeursrecht treft een huurder daarom niet. Op de huurder rust niet de plicht om in geval van verkoop van de grond, het perceel eerst aan te bieden aan de gemeente. Die plicht rust alleen op de eigenaar van de grond. Daarmee is de huurder geen belanghebbende. De huurder is daarom niet-ontvankelijk in zijn bezwaar. Voorstel is het advies van de bezwaarschriftencommissie (p. 3 van het advies) over te nemen.

2.1 De bezwaren van de eigenaren zijn ongegrond

De bezwaarschriftencommissie gaat uitgebreid in op de verschillende bezwaren (p. 7 – 11 van het advies). De bezwaren zijn:

- Vestiging van Wvg vormt een inbreuk op het eigendomsrecht
- Vestiging van Wvg is voorbarig en leidt tot langdurige onzekerheid
- Vestiging van Wvg is in strijd met het evenredigheidsbeginsel
- Bij vestiging van Wvg is onvoldoende rekening gehouden met de belangen van bezwaarmakers

Met overneming van de motivering van de bezwaarschriftencommissie is het voorstel om de bezwaren ongegrond te verklaren.

3.1 Het raadsbesluit van 17 april 2023 tot vestiging van het voorkeursrecht op onder andere het kadastrale perceel 3365 in stand laten

Dit punt vloeit voort uit de beslissing om de bezwaarmakers deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond te verklaren. Dat is de consequentie daarvan. De bezwaren zijn deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond. De heroverweging van het raadsbesluit van 17 april 2023 geeft geen aanleiding om dit besluit te herroepen. De bezwaarschriftencommissie heeft dit ook verwoord in haar conclusie op p. 11 van het advies. De bezwaarschriftencommissie is van oordeel dat het raadsbesluit van 17 april 2023 terecht en op goede gronden is genomen.

4.1 Proceskostenvergoeding is niet aan de orde

De Algemene wet bestuursrecht regelt de proceskostenvergoeding aan bezwaarmakers als ze in het gelijk worden gesteld. De belangrijkste voorwaarde is dat het bestreden besluit in bezwaar wordt herroepen. Nu de huurder niet-ontvankelijk is en de bezwaren van de eigenaren ongegrond zijn verklaard, wordt niet voldaan aan deze voorwaarde, en is vergoeding van de gemaakte proceskosten dan ook niet aan de orde.

5.1 Een uitgebreide motivering staat in het advies van de bezwaarschriftencommissie

De gemeente heeft een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. De commissie bestaat uit 3 leden. De commissie heeft op 4 juli 2023 een hoorzitting gehouden. Daarin hebben de drie bezwaarmakers een mondelinge toelichting op hun bezwaarschrift gegeven. Een verslag van deze hoorzitting zit bij de stukken. De bezwaarschriftencommissie heeft de gronden van bezwaar, het wettelijk kader, de toetsing van de bezwaren aan dit wettelijk kader en de uitkomst daarvan uitvoerig beschreven en gemotiveerd in haar advies van 11 september 2023. Voor de beslissing op bezwaar en de motivering daarvan kan de gemeenteraad volstaan met een verwijzing naar en het overnemen van dit advies.

Kanttekeningen

--

Financiën

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie/burgerparticipatie

De indieners van de bezwaarschriften ontvangen per brief bericht over de besluiten van college en raad. Ook ontvangen ze het advies en verslag van de bezwaarschriftencommissie.

Vervolg

Tegen de beslissing op bezwaar kunnen de bezwaarmakers gedurende een termijn van 6 weken beroep instellen bij de rechtbank.

Bijlagen

- De bezwaren;
- Verslag van de hoorzitting d.d. 4 juli 2023;
- Advies van de bezwaarschriftencommissie d.d. 11 september 2023;
- Concept-brief met de beslissing op bezwaar.

Elburg, 3 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

ir. J.N. Rozendaal

de secretaris,

Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Raadsvergadering

Dossiernummer	2279
Extern Zaak ID	0230329438
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	7.9
Titel	Raadsvoorstel Vaststelling Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021
Organisatieonderdeel	Domein Ruimte
Eigenaar	Rouffaer, Willemien

Bijlagen
Bijlage 1 (concept) Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe
Bijlage 2 (concept) Noord-Veluwe bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 3 Raadsvoorstel vaststellingsbesluit Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 4 Raadsbesluit vaststellingsbesluit Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 5 Publicatie
Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
Beantwoording vragen CU Nota Bodembeheer t.b.v Beeldvorming 23 okt

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Henk Wessel
Zaaknummer 329438

Voorgesteld besluit

Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe

25 november 2021

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Verantwoording

Titel	Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe
Opdrachtgever	Omgevingsdienst Noord-Veluwe
Projectleider	Erik Vonkeman
Auteur(s)	Floor van Elsacker
Tweede lezer	Odile Rutten
Projectnummer	1273092
Aantal pagina's	33
Datum	25 november 2021
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
	Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding en inhoud 5
1.1 Inleiding 5
1.2 Inhoud 5
1.3 Bevoegd gezag en vaststelling 6
1.4 Geldigheidsduur 7
2 Bodemfunctie en bodemkwaliteit 7
2.1 Inleiding 7
2.2 Bodemfunctiekaart 8
2.3 Bodemkwaliteitskaart 8
2.3.1 PFAS 9
2.3.2 Ontgravingskaarten 9
2.3.3 Toepassingskaarten 9
2.4 Uitgesloten locaties 11
2.5 Locaties waar bodemonderzoek is uitgevoerd 12
2.6 Diepere ondergrond 12
2.7 Veiligheidsklasse conform CROW 400 13
3 Gebiedspecifieke zaken 13
3.1 Inleiding 13
3.2 P80 14
3.3 Percentage bijmenging 14
3.4 Asbest 15
3.5 Arseen 15
3.6 Wegbermen 16
3.7 Waterfront Harderwijk 18
3.8 Drielanden Harderwijk 18
4 Voorschriften grondverzet 19
4.1 Inleiding 19
4.2 Basisregels 19
4.2.1 Vooronderzoek 19
4.2.2 Zorgplicht 20

4.3 Graven 20
4.4 Opslaan 23
4.5 Toepassen 25
4.6 Aandachtspunten 28
4.6.1 Invasieve exoten 28
4.6.2 Overige aandachtspunten 28
5 Landelijke specifieke kaders 28
5.1 Inleiding 28
5.2 Tijdelijke uitname 29
5.3 Grootschalige bodemtoepassing (GBT) 29
5.3.1 Beleidsverruiming GBT natuurlijk voorkomend arseen in Harderwijk 30
5.4 Verspreiden van baggerspecie op de kant 30
5.5 Samenvoegen tot 25 m³ 30
5.6 Veiligheidsklasse conform CROW 400 31
6 Melden, toezicht en handhaving 32
6.1 Inleiding 32
6.2 Melden 32
6.3 Toezicht en handhaving 33

Bijlage 1 Wettelijk kader 2020-2022 (voor inwerkingtreding Omgevingswet)
Bijlage 2 Bodemfunctiekaart
Bijlage 3 Ontgravingskaarten
Bijlage 4 Toepassingskaarten
Bijlage 5 Grondverzet onder de Omgevingswet
Bijlage 6 Uitgesloten locaties PFAS
Bijlage 7 Memo aanpassing nota bodembeheer voor arseen
Bijlage 8 RTB-berekening arseen (Nota 2014)

1 Inleiding en inhoud

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Nota bodembeheer van de gemeenten Ermelo, Putten, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek in de regio Noord-Veluwe. In deze rapportage spreken wij steeds over de regio Noord-Veluwe. Tot deze regio behoren ook de gemeenten Heerde en Hattem.
Deze gemeenten worden mogelijk in een later stadium toegevoegd aan de bodemkwaliteitskaart. De regels uit deze Nota gelden dus vooralsnog niet voor de gemeenten Heerde en Hattem.

De Nota bodembeheer is een instrument gericht op duurzaam omgaan met grond. De basis voor dit document ligt in het Besluit bodemkwaliteit en de voor de regio Noord-Veluwe opgestelde bodemkwaliteitskaart en beleidsregel PFAS[1].

In de Nota zijn de voorschriften opgenomen voor het grondverzet waarbij:

- Er zoveel mogelijk wordt ingezet op het hergebruik van grond binnen de regio zonder afbreuk te doen aan de bestaande bodemkwaliteit
- Er zoveel mogelijk wordt voorgesorteerd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Naar verwachting treedt deze op 1 juli 2022 in werking. Het doel is om de overgang naar de Omgevingswet te versoepelen

De bodemkwaliteitskaart van de regio Noord-Veluwe wordt conform de voorschriften in deze Nota Bodembeheer gebruikt als bewijsmiddel voor grondverzet. Daarnaast hebben de betrokken gemeenten (Ermelo, Putten, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek) de mogelijkheid om overige bodemkwaliteitskaarten vast te stellen, zodat deze ook als bewijsmiddel gebruikt mogen worden.

1.2 Inhoud

In deze Nota beginnen wij met een korte omschrijving van de bodemfuncties en bodemkwaliteit van Noord-Veluwe op basis van de bodemkwaliteitskaart (hoofdstuk 2). De gebiedspecifieke uitgangspunten zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

De voorschriften voor grondverzet zijn opgenomen in hoofdstuk 4 en gebaseerd op zowel het landelijke kader als op de gebiedspecifieke uitgangspunten (hoofdstuk 3). Een algemene uitleg over het landelijke kader en de mogelijkheden voor gebiedspecifiek beleid is te vinden in bijlage 1. De voorschriften zijn onderverdeeld naar de volgende activiteiten:

- Graven (paragraaf 4.4)
- Opslaan (paragraaf 4.5)
- Toepassen (paragraaf 4.6)

[1] R003-1273092EVF-V04-baw-NL en R001-1273092EVF-V01-mwl-NL

De specifieke landelijke kaders, zoals tijdelijke uitname en grootschalige toepassing zijn opgenomen in hoofdstuk 5. In dit hoofdstuk is ook het gebruik van de bodemkwaliteitskaart voor het bepalen van de veiligheidsklasse conform CROW 400 verder toegelicht.

1.3 Bevoegd gezag en vaststelling

In tabel 1.1 is een overzicht gegeven van de relevante activiteiten en bevoegde gezagen.

Tabel 1.1 Verdeling bevoegd gezag

Activiteiten	Bevoegd gezag
Toepassen van grond en baggerspecie op of in de landbodem binnen de gemeente, in gemeentelijke wateren en binnen inrichtingen	College van Burgemeester en Wethouders (B&W)
Toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater binnen beheergebied van waterschap	Waterschap
Toepassen van grond en baggerspecie binnen bepaalde categorieën van inrichtingen (Wet milieubeheer)	Provincie of het Rijk (bij toewijzing)
Toepassen en verspreiden van grond en baggerspecie in Rijkswateren of Rijkswegen	Rijkswaterstaat
Activiteiten (onder andere erkenning van personen en instellingen) die vallen onder de Kwaliteitsborging van bodemintermediairs (KWALIBO)	IL&T

Vaststelling van de kaart en gebiedspecifiek beleid vindt plaats door de raad van de gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek. Het besluit tot vaststelling van het gebiedspecifieke beleid is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarop de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4 Awb) van toepassing is (zie artikel 49 Bbk).

Bij het vaststellen van deze Nota heeft een delegatiebesluit plaatsgevonden waarbij de volgende taken zijn gedelegeerd naar het college:

- Het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten (waaronder het toevoegen van Heerde en Hattem aan de regionale kaart en aanpassing van de Nota als gevolg daarvan)
- Aanpassen van het beleid als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving, zoals door de komst van de Omgevingswet of voor PFAS en opkomende stoffen, et cetera
- Beleidsafwijkingen vaststellen op locatieniveau om bijvoorbeeld invulling te geven aan maatschappelijke ambities

Bij erkenning van een bodemkwaliteitskaart van een andere gemeente wordt altijd getoetst of deze kaart van een vergelijkbare kwaliteit is als de eigen bodemkwaliteitskaart.
Aspecten die hierbij bepalend kunnen zijn:

- Classificering op basis van de P80
- Aantallen waarnemingen (minimaal 20 waarneming per bodemlaag per zone)
- Opgesteld voor minimaal standaardpakket, PFAS en andere aanwezige diffuse verontreinigingen. Het is bekend dat in de regio een diffuse verontreiniging met arseen aanwezig kan zijn
- Wijze van uitsluiten van locaties

Als geen erkenning heeft plaatsgevonden dient een andere geldige milieuhygiënische verklaring voor de kwaliteit van de grond te worden aangeleverd, zoals een partijkeuring.

1.4 Geldigheidsduur

De Nota Bodembeheer is in principe 10 jaar geldig. Vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient echter voor 1 januari 2030 de Nota Bodembeheer geïntegreerd te zijn in het Omgevingsplan (zie voor uitleg bijlage 5). Als wijzigingen in de wet- en regelgeving eerdere aanpassingen noodzakelijk maken of er bestaat vanuit beleidsmatig oogpunt een wens tot aanpassing, dan kan deze Nota ook eerder omgezet worden naar het Omgevingsplan. Bij strijdigheid van de bepalingen in deze Nota met eventuele nieuwe wet- en regelgeving gaat de nieuwe wet- en regelgeving voor.

De Nota Bodembeheer is gebaseerd op de bodemkwaliteitskaart. Deze kaart heeft een geldigheidstermijn van 5 jaar en blijft geldig als de Omgevingswet ingaat binnen deze termijn. De regelgeving onder de Omgevingswet is nog niet definitief. De verwachting is dat de kaart na 5 jaar geactualiseerd moet worden.

2 Bodemfunctie en bodemkwaliteit

2.1 Inleiding

Voor het bepalen van de voorschriften is zowel de bodemfunctie als de bodemkwaliteit van belang. Om een partij grond te mogen toepassen moet de partij namelijk worden getoetst aan:

- De bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem
- De bodemfunctieklasse van de ontvangende bodem

Bij deze zogeheten dubbele toets geldt dat de kwaliteitsklasse van de toe te passen partij grond of baggerspecie moet voldoen aan de strengste norm. Wanneer de ontvangende bodem niet in een bodemfunctieklassenkaart is opgenomen of wanneer de kwaliteit van de ontvangende bodem voldoet aan de Achtergrondwaarden, dan gelden de achtergrondwaarden als toepassingseis. Verdere informatie over het huidig wettelijk kader is opgenomen in bijlage 1.

2.2 Bodemfunctiekaart

De bodemfunctiekaart is te vinden in bijlage 2. De bodemfunctiekaart is grotendeels gelijk gebleven ten opzichte van de bodemfunctiekaart uit 2014[2]. Er zijn de volgende wijzigingen:

- De bermen van gemeentelijke hoofdwegstructuur hebben allen de functie Industrie gekregen ten behoeve van uniformiteit
- In het noorden en westen van het bebouwde gebied van Nunspeet is een nieuwbouwwijk in aanleg. Dit gedeelte heeft nu de functie Wonen
- Het gebied ten westen van de A28 in de gemeenten Ermelo en Putten is toegevoegd aan de bodemfunctiekaart en heeft de functie Landbouw/natuur en plaatselijk de functie Wonen gekregen
- In Elburg zijn 2 gemeentelijke hoofdwegen toegevoegd, namelijk de Gerichtenweg en de Oude Harderwijkerweg
- De Rijkswegen, provinciale wegen en de militaire terreinen zijn uitgesloten van de functiekaart
- Er zijn kleine aanpassingen aan de beheergrenzen. Ter plaatse van de gemeente Putten is de gemeentegrens gedeeltelijk aangepast. In de wijk Waterfront in de gemeente Harderwijk zijn de grenzen licht gewijzigd daar gebieden gewijzigd zijn van oppervlaktewater naar landbodem en andersom

De bodemfunctiekaart komt automatisch in het tijdelijk deel van het omgevingsplan via het overgangsrecht. Dat staat in het tweede lid van artikel 3.5 van de Aanvullingswet bodem.

2.3 Bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit de ontgravingskaart (paragraaf 2.3.2) en de toepassingskaart (paragraaf 2.3.3).

De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld volgens de regels uit het Besluit bodemkwaliteit, de Regeling bodemkwaliteit en de Richtlijn voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten. Meer informatie over de regelgeving is te vinden in bijlage 1 en in het technisch rapport (kenmerk R003-1275478EVF-V04-baw-NL).

De ontgravingskaart geeft de kwaliteit van de grond op een locatie weer. De kaart is opgesteld voor de stoffen uit het standaardpakket (STP). De toepassingskaart laat zien welke kwaliteit grond toegepast mag worden en is een combinatie van de ontvangende bodemkwaliteit en de bodemfunctiekaart (dubbele toets: zie bijlage 1 voor nadere toelichting). In de toepassingskaart is ook PFAS opgenomen.

[2] Nota bodembeheer regio Noord Veluwe. TAUW, kenmerk R002-1206995LNH-baw-V02-NL, d.d. 21 januari 2014

2.3.1 PFAS

Voor PFAS is reeds een bodemkwaliteitskaart en bijbehorende beleidsregels opgesteld[3] voor de regio Noord-Veluwe, met uitzondering van de gemeente Heerde en Hattem. Uit de resultaten blijkt dat PFAS geen belemmering is bij het grondverzet. Voor verdere details wordt verwezen naar de rapportage. Het beleid ten aanzien van het toepassen van PFAS-houdende grond is in deze Nota **geïntegreerd**. De ontgravingskaarten ten aanzien van PFAS zijn opgenomen in bijlage 3.

2.3.2 Ontgravingskaarten

In afwijking op de Richtlijn zijn de zones geclassificeerd op basis van de 80-percentielwaarde (P80: waarde waar 80 % van de waarnemingen onder ligt) in plaats van het rekenkundig gemiddelde. Deze keuze is in paragraaf 3.2 nader toegelicht. De ontgravingskaarten zijn te vinden in bijlage 3. In tabel 2.1 is de ontgravingsklasse per zone weergegeven. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van de bovengrond van de zone ‘Bedrijven- en industrieterreinen’ beter is dan de bovengrond in de zone ‘Wonen’. Dat is niet uitzonderlijk als het gebied met de functie wonen al veel langer beïnvloed wordt door haar gebruik. Ter controle zijn de hoogste waarnemingen van de zone Wonen in beeld gevraagd en deze liggen verspreid over de regio in diverse gemeenten. Er kan dus geen deelgebied worden aangemerkt met een afwijkende kwaliteit die de gemiddelde classificering beïnvloedt.

Het gebied Drielanden is verdacht op het voorkomen van arseen. De bodemkwaliteitskaart is niet opgesteld voor deze parameter (zie ook paragraf 3.8).

2.3.3 Toepassingskaarten

De toepassingskaart is de combinatie van de functie en de kwaliteit van de bodem. In tabel 2.1 staan de toepassingseisen. De kaarten zijn opgenomen in bijlage 4. Hierbij gelden de volgende opmerkingen:

- De toepassingseis van de gemeentelijke hoofdwegen en de provinciale wegen is bepaald aan de hand van de functie. De functie is Industrie. De dubbele toets is niet uitgevoerd, daar de kwaliteit van de bermen niet bepaald is. Dit is **gebiedspecifiek beleid** (zie ook paragraaf 3.6)
- De gemeentelijke bermen zijn begrensd op 0,5 m -mv. In de ondergrond wordt geen verdere beïnvloeding verwacht van de berm en deze is opgenomen in de aangrenzende zone. Eenzelfde redenatie is van toepassing voor provinciale wegbermen, maar aangezien deze in beheer zijn van de provincie zijn deze wel apart gezoneerd voor de ondergrond (zie ook paragraaf 3.6). Opgemerkt wordt dat de bermen óók verdacht zijn ten aanzien van asbest en dat asbest wel dieper dan 0,5 m -mv aangetroffen kan worden. Asbest is echter **geen** onderdeel van deze bodemkwaliteitskaart. Bermen ter plekke van verdachte deellocaties (toegangsdammen, lokale ophogingen, etc.) zijn uitgesloten van deze kaart
- Voor de arseengebieden geldt **gebiedspecifiek beleid** (zie paragraaf 3.5). Vrij grondverzet tussen de arseengebieden is op basis van de kaart mogelijk. Voor overige toepassingen in het gebied geldt de generieke toepassingseis Landbouw/Natuur. Grond uit de arseenzones mag niet zonder keuring op arseen, buiten de arseengebieden toegepast worden

[3] Noord Veluwe bodemkwaliteitskaart PFAS. TAUW, kenmerk R001-1273092EVF-V01-mwl-NL, d.d. 30 oktober 2020

- Harderwijk centrum (<1900) is **uitgesloten** van de kaart voor de stoffen van het standaardpakket. Van deze zone zijn te weinig waarnemingen beschikbaar. Verder wordt vanwege de ontstaansgeschiedenis een heterogene verontreiniging verwacht, waardoor de classificering ook bij voldoende waarnemingen onbetrouwbaar zal zijn. De toepassingseis is bepaald aan de hand van de functie Wonen. Dit is **gebiedspecifiek beleid**
- Voor het gebied Harderwijk Waterfront geldt **gebiedspecifiek beleid** (paragraaf 3.7) De toepassingseis is afhankelijk van de situatie. In onderstaande tabel is de strengste toepassingseis weergeven
- De toepassingseis voor PFAS is bepaald aan de hand van het generieke kader (zie bijlage 1 voor uitleg) voor de wegbermen van de gemeentelijke hoofdstructuur en de provinciale wegen. Zo wordt toepassingsruimte gecreëerd voor toepasbare, licht PFAS-houdende grond. Voor de overige zones is de toepassingseis bepaald aan de hand van de ontgravingskwaliteit. Zo vindt er geen verslechtering van de bodemkwaliteit ten aanzien van PFAS plaats. Dit is **gebiedspecifiek beleid**
- Binnen de grondwaterbeschermingsgebieden gelden afwijkende toepassingseisen voor zowel standaardpakket als PFAS. De regels zijn opgenomen in het provinciale beleid

Tabel 2.1a Kwaliteitsklassen bovengrond per zone

Zone	Ontgravingsklasse Bovengrond	Toepassingseis Bovengrond
1 Buitengebied	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
2 Wonen	STP: **Wonen***** PFAS: **AW**	STP: **Wonen** PFAS: **AW**
3 Bedrijven- en industrieterreinen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
4 Arseengebieden	STP: **AW met verhoogd arseen** PFAS: **AW**	STP: **AW*** PFAS: **AW**
5 Gemeentelijke bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **Wonen/Industrie**
6 Provinciale bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **Wonen/Industrie**
7 Harderwijk: Centrum <1900	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Wonen** PFAS: **AW**
8 Harderwijk: Waterfront	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **AW**** PFAS: **AW**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**Uitgesloten**	STP: **AW** PFAS: **AW**

STP = standaardpakket

* Vrij grondverzet tussen arseengebieden mogelijk, toepassingseis geldt voor grond van buiten de arseengebieden

** Toepassingseis geldt voor grond van buiten Waterfront. Voor grond uit Waterfront zelf geldt de toepassingseis van Wonen of Industrie (zie paragraaf 3.7)

*** Het gebied Drielanden is onderdeel van deze zone en is verdacht op voorkomen van arseen. De bodemkwaliteitskaart is niet opgesteld voor arseen (zie paragraaf 3.8)

Tabel 2.1b Kwaliteitsklassen ondergrond per zone

Zone	Ontgravingsklasse Ondergrond	Toepassingseis Ondergrond
1 Buitengebied	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
2 Wonen	STP: **AW***** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
3 Bedrijven- en industrieterreinen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
4 Arseengebieden	STP: **AW met verhoogd arseen** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
6 Provinciale bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **AW**
7 Harderwijk: Centrum <1900	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**
8 Harderwijk: Waterfront	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **AW**** PFAS: **AW**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**Uitgesloten**	STP: **AW** PFAS: **AW**

STP = standaardpakket

* Vrij grondverzet tussen arseengebieden mogelijk, toepassingseis geldt voor grond van buiten de arseengebieden

** Toepassingseis geldt voor grond van buiten Waterfront. Voor grond uit Waterfront zelf geldt de toepassingseis van Wonen of Industrie (zie paragraaf 3.7)

*** Het gebied Drielanden is onderdeel van deze zone en is verdacht op voorkomen van arseen. De bodemkwaliteitskaart is niet opgesteld voor arseen (zie paragraaf 3.8)

2.4 Uitgesloten locaties

De bodemkwaliteitskaart zegt alleen iets over de diffuse bodemkwaliteit. Locaties waar de kwaliteit (vermoedelijk) afwijkt zijn uitgesloten. Dit zijn locaties waar een verdachte activiteit aanwezig is (geweest) waarvan de invloed op de bodemkwaliteit niet bekend is en locaties waar uit bodemonderzoek is gebleken dat de kwaliteit daadwerkelijk afwijkt van de gebiedskwaliteit.

Conform bijlage M van de Regeling Bodemkwaliteit dienen de uitgesloten locaties op kaart weergeven worden. Aangezien dit een dynamisch beeld is, is hiervan afgeweken. Op de kaart zijn alleen de uitgesloten gebieden weergeven.

De volgende gebieden zijn uitgesloten:

- Voormalige stortplaatsen: Deze zijn geïnventariseerd en getoond in de PFAS bodemkwaliteitskaart. De kaart is geactualiseerd en tevens opgenomen in bijlage 6
- (Voormalige) defensieterreinen: De terreinen zijn getoond op kaart in bijlage 6. Nadere onderbouwing is te vinden in het technisch rapport (R003-1273092EVF-V04-baw-NL)

Ook de volgende typen locaties zijn uitgesloten van de kaart:

- Locaties binnen het beheergebied van het rijk en het waterschap: hierover is de gemeente geen bevoegd gezag. Dit zijn in ieder geval de grote watergangen, de spoorgebonden gronden en de rijkswegen
- Locaties met een afwijkende kwaliteit of die verdacht zijn op (een ernstige) bodemverontreiniging waaronder ook boerderij-erven vallen
- Toepassingen met grond die van elders afkomstig is. Indien de grond destijds is toegepast op basis van de bodemkwaliteitskaart dan kan aan de hand van het vooronderzoek alsnog geconcludeerd worden dat de kaart alsnog gebruikt kan worden als bewijsmiddel
- Locaties verdacht op het voorkomen van PFAS. Een overzicht van verdachte locaties ten aanzien van PFAS is te vinden in bijlage 6. **NB:** op basis van nieuwe inzichten kan dit overzicht van verdachte locaties wijzigen. Er dient voor gebruik van de kaart altijd geverifieerd te worden of een locatie verdacht is op PFAS

Als locaties uitgesloten zijn van de kaart, dan dient een andere milieuhygiënische verklaring te worden gebruikt voor grondverzet (zie paragraaf 4.3). Door middel van het uitvoeren van een vooronderzoek volgens de NEN 5725, aanleiding F kan bepaald worden of een locatie verdacht is op het voorkomen van een bodemverontreiniging als gevolg van puntbronnen of eerder aangetoonde verontreinigingen (paragraaf 4.2.1). In deze gevallen geldt de bodemkwaliteitskaart niet.

2.5 Locaties waar bodemonderzoek is uitgevoerd

Het kan voorkomen dat een locatie niet uitgesloten is van de bodemkwaliteitskaart, maar dat er toch een (verkennend) bodemonderzoek of partijkeuring is uitgevoerd. Uit het onderzoek kan dan een andere kwaliteit blijken dan uit de bodemkwaliteitskaart. In dergelijke situaties kan de bodemkwaliteitskaart niet als geldig bewijsmiddel worden gebruikt voor hergebruik van grond (met uitzondering van tijdelijke uitname) en dient een ander erkend bewijsmiddel te worden verkregen (partijkeuring).

2.6 Diepere ondergrond

Vanwege de verspreidingswijzen van verontreinigingen wordt de grootste beïnvloeding in de bovengrond verwacht voor de stoffen uit het standaardpakket. Uit de bodemkwaliteitskaart blijkt binnen het gezoneerde deel van het beheergebied de ondergrond kwaliteit AW heeft voor het standaardpakket. De verwachting is voor deze zones dat de diepere ondergrond (onder 2,0 m -mv) een gelijke of betere kwaliteit heeft.

De kaart voor het standaardpakket wordt dan ook van toepassing verklaard voor de diepere ondergrond onder 2,0 m -mv met uitzondering van:

- Waterfront Harderwijk: vanwege de herontwikkeling zijn er naar verwachting sterke verontreinigingen aanwezig in de diepere ondergrond
- Stationsgebied Nunspeet: het stationsgebied Nunspeet wordt her ontwikkeld. Binnen dit initiatief zijn (sterke) verontreinigingen aangetroffen in de diepere ondergrond

Ten aanzien van PFAS geldt eenzelfde redenering met één uitzondering. Daar PFAS mobiel is wordt de bodemlaag rond de grondwaterstand als verdacht aangemerkt. De PFAS kaart is van toepassing voor de diepere ondergrond tot aan de grondwaterstand. De kaart is niet van toepassing op de bodemlagen onder de grondwaterstand.

2.7 Veiligheidsklasse conform CROW 400

Bij het werken in grond moet de werkgever voor de uitvoeringsfase een V&G-plan (Veiligheid & Gezondheid) maken. De CROW 400-richtlijn voor veilig en risicogestuurd werken in en met verontreinigde bodem is een veel gebruikte richtlijn om de risico's te bepalen. De te hanteren veiligheidsklasse mag worden bepaald aan de hand van de 80-percentielwaarde (P80) uit een vastgestelde bodemkwaliteitskaart door deze te toetsen aan de SRC_{arbo}-waarden. Uit de toetsing (zie technische rapportage R003-1273092EVF-V04-baw-NL) blijkt dat de SRC-waarden vele malen hoger zijn dan de P80 van alle zones in de bodemkwaliteitskaart. Er volgt hieruit dus geen veiligheidsklasse. Dit betekent dat alleen de maatregelen die horen bij de basishygiëne van toepassing zijn. Net als bij grondverzet dient eerst middels vooronderzoek (NEN 5725, aanleiding G) te worden vastgesteld dat gebruik mag worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart voor de betreffende locatie (zie paragraaf 5.6).

Bij het aantreffen van asbest in of op de bodem tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met speciale maatregelen die moeten worden getroffen in het kader van de Wet bodembescherming en het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Opgemerkt wordt dat de militaire oefenterreinen uitgesloten zijn van de bodemkwaliteitskaart. Daarmee is de kaart voor deze zones ook niet geschikt voor het bepalen van de veiligheidsklasse. Indien er vanuit het grondverzet geen aanleiding is voor onderzoek (bijvoorbeeld bij tijdelijke uitname) dient alsnog onderzoek plaats te vinden ter bepaling van de veiligheidsklasse.

3 Gebiedspecifieke zaken

3.1 Inleiding

Voor de voorschriften rond het grondverzet wordt uitgegaan van een aantal afwijkingen op het landelijke generieke kader. Dat is voor het merendeel het gevolg van de lokale ambities die nodig worden geacht om een duurzaam en toekomstbestendig bodembeheer vorm te kunnen geven. De gebiedspecifieke zaken worden in dit hoofdstuk toegelicht.

Het gebiedspecifiek beleid ten aanzien van lokaal maximale waarden (paragraaf 3.5, 3.6 en 3.7) en het percentage bodemvreemd materiaal (paragraaf 3.3) komen onder de Omgevingswet automatisch in het tijdelijke deel van het Omgevingsplan via het overgangsrecht. Dat staat in het derde lid van artikel 3.5 van de Aanvullingswet bodem.

3.2 P80

De bodemkwaliteitskaart is één van de bewijsmiddelen om partijen grond eenvoudig en betrouwbaar toe te kunnen passen. In het generieke toetsingskader wordt het gemiddelde van de waarnemingen getoetst aan de normen om zo de kwaliteitsklasse te bepalen. In de vorige kaart is dan ook gebruik gemaakt van het gemiddelde voor karakterisering van de zones. Bij heterogene kwaliteitszones (zoals oude kernen) of parameters die heterogeen voorkomen, brengt het gebruik van het gemiddelde bij de vaststelling van de kwaliteit van de te ontgraven grond risico's met zich mee. Dit risico bestaat uit het vrijkomen en toepassen van grond met een slechtere kwaliteit dan staat aangegeven op de bodemkwaliteitskaart.

Om dit risico te beperken is gebruik gemaakt van de ruimte in het Besluit bodemkwaliteit, om de bodemkwaliteit vast te stellen op basis van de 80-percentielwaarde (P80). De P80 is de waarde waar 80 % van de beschikbare meetwaarden onder ligt. Het gebruik van de P80 boven het generieke gemiddelde bij de beschrijving van de bodemkwaliteit heeft als voornaamste effect dat de bodemkwaliteitskaart in een groter aantal gevallen aansluit bij de daadwerkelijk aanwezige milieuhygiënische kwaliteit van de vrijkomende grond.

3.3 Percentage bijmenging

Conform het Besluit bodemkwaliteit mogen herbruikbare grond en baggerspecie maximaal 20 gewichtsprocent bodemvreemd materiaal bevatten voor zover het steenachtig materiaal of hout betreft (artikel 34 van het Besluit bodemkwaliteit en het tweede lid van artikel 1.1 van de Regeling bodemkwaliteit). Overige bodemvreemde materialen, zoals plastic en piepschuim mogen alleen sporadisch voorkomen. Voorwaarde is dat dit materiaal al voorafgaand aan het ontgraven of bewerken in de grond of baggerspecie aanwezig was en het redelijkerwijs niet gevraagd kan worden om het uit de grond of baggerspecie te verwijderen voordat het toegepast wordt.

De gemeente heeft op grond van artikel 44 en 45 van het Besluit bodemkwaliteit de mogelijkheid om via gebiedspecifiek beleid een lager percentage bodemvreemd materiaal vast te stellen. De regio Noord-Veluwe maakt gebruik van deze mogelijkheid. Voor het buitengebied wordt het generieke kader gehanteerd om geen knelpunten in het grondverzet te veroorzaken.
Voor overige zones wordt het maximale percentage verlaagd naar 5 %. In tabel 3.1 is te zien welke percentage bodemvreemd materiaal toegestaan is per zone.

Tabel 3.1 Maximale bijmenging aan bodemvreemde materialen (gewichtspercentage)

Zone	Toegestane % bodemvreemde bijmenging
1 Buitengebied	20
2 Wonen	5
3 Bedrijven- en industrieterreinen	5
4 Arseengebieden	5
5 Gemeentelijke bermen	5
6 Provinciale bermen	5
7 Harderwijk: Centrum <1900	5
8 Harderwijk: Waterfront	**5**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**5**

3.4 Asbest

Asbesthoudend materiaal is bodemvreemd materiaal en mag volgens de regels slechts sporadisch in de grond aanwezig zijn (zie paragraaf 3.3). Voor asbest is geen achtergrondwaarde opgenomen in de Regeling Bodemkwaliteit. Voor asbest is alleen een interventiewaarde opgenomen van 100 mg/kg (gewogen). Onder de 100 mg/kg (gewogen) is er sprake van een ‘verwaarloosbaar risico’ en mag de grond beschouwd worden als niet verontreinigd.

In de regio Noord-Veluwe is asbest een veelvoorkomende verontreiniging vanwege verschillende activiteiten in het verleden. In de regio zijn ook meerdere asbestwegen aanwezig. Een deel van de locaties is reeds gesaneerd. Er is geen overzicht te geven van bekende locaties en gebieden die met asbest verontreinigd zijn of waar een vermoeden is van asbestverontreiniging. Deze kaart ziet alleen toe op de stoffen uit het standaardpakket en PFAS. Verder onderzoek naar (de verdenking op) asbest dient separaat uitgevoerd te worden.

3.5 Arseen

In de bodemkwaliteitskaart is een zone ‘Arseengebieden’ gedefinieerd. In de regio Noord-Veluwe komen van nature verhoogde gehalten aan arseen voor. Dit is ontstaan doordat in het verleden arseen uit arseenhoudend kwelwater is neergeslagen bij het in contact komen met zuurstofrijker grondwater. Dit heeft zich op deze manier kunnen ophopen op dit grensvlak waarbij het bijvoorbeeld bindt aan ijzeroxide (ijzeroer). Vanwege deze ontstaansgeschiedenis komt de arseenverontreiniging heterogeen voor. Dit blijkt ook uit de bodemkwaliteitskaart.

De regio kiest ervoor om grondverzet binnen de arseengebieden mogelijk te maken op basis van de bodemkwaliteitskaart, mits er geen aanleidingen zijn dat het aanwezige arseen een antropogene (géén natuurlijke) oorsprong heeft. Het arseen komt namelijk in principe van nature voor binnen deze gebieden. Dit grondverzet wordt mogelijk gemaakt door het hanteren van een **Lokaal Maximale Waarde** (LMW) voor arseen van 76 mg/kg. Dit is voortzetting van het gebiedspecifieke beleid van de eerdere Nota bodembeheer.

Voor het afleiden van deze Lokaal Maximale Waarden is in het verleden al een risicobeoordeling gedaan. Hieruit is gebleken dat er mogelijk ecologische risico's zijn. Deze risico's worden echter als aanvaardbaar beschouwd op basis van de volgende argumenten:

- Het betreft van nature voorkomend arseen welke dus al in de bodem aanwezig is. Beargumenteerd kan worden dat er geen (negatieve) effecten op de ecologie zullen optreden, daar de totale hoeveelheid arseen niet toeneemt
- Deze Lokale Maximale Waarde wordt alleen gehanteerd voor grondverzet binnen de arseenzone én zolang het arseen geen antropogene oorsprong kent. Vanwege de heterogene aard van de verontreiniging kan dit betekenen dat er lokaal een verslechtering van de kwaliteit optreedt. Dit wordt echter elders binnen de zone gecompenseerd door een verbetering ('stand-still' principe)
- Er zijn geen humane risico's te verwachten als gevolg van deze Lokale Maximale Waarde

In bijlage 8 is de risicobeoordeling van deze LMW uit de voorgaande Nota Bodembeheer opgenomen.

Grondverzet naar andere zones is **niet** toegestaan op basis van de kwaliteitskaart. Eerst dient middels een partijkeuring vastgesteld te worden wat het arseengehalte in de grond is. Vervolgens kan beoordeeld worden of de grond voldoet aan de toepassingseis. De bodemkwaliteitskaart kan wel als bewijsmiddel worden gebruikt voor de stoffen uit het standaardpakket en PFAS.

Voor het toepassen van grond binnen de arseenzones die niet afkomstig is uit de arseenzone geldt dat moet worden voldaan aan de generieke toepassingseis Landbouw/Natuur.

3.6 Wegbermen

Wegbermen kunnen verontreinigd raken het verkeer op de weg. De beïnvloeding vindt plaats via afspoeling van hemelwater en door depositie. Deze beïnvloeding vindt plaats zolang er verkeer over de weg rijdt en is daarmee (redelijk) constant. De wegbermen zijn een voorbeeld van diffuus belaste lintvormige gebieden. Door de beïnvloeding van de weg wordt in de wegbermen een andere kwaliteit verwacht, voornamelijk van de wegen met de hoogste verkeersintensiteit. Er wordt verschil gemaakt in de volgende wegen:

- Provinciale wegen
- Gemeentelijke hoofdwegen
- Overige gemeentelijke wegen
- Rijkswegen

Overige gemeentelijke wegen **niet** als aparte zone opgenomen. Deze wegen vallen binnen de zone waarbinnen de weg gelegen is.

Bermen van de gemeentelijke en provinciale hoofdwegen zijn **wel** gezoneerd in deze kaart. De kwaliteit van de bermen is echter niet bepaald. De toepassingseis is bepaald aan de hand van de functie. Dit is **gebiedspecifiek beleid.** De toepassingseis is bepaald aan de hand van de functie. Dit is **gebiedspecifiek beleid.** Daar de kwaliteit van de bermen van de gemeentelijke hoofdwegen en provinciale wegen niet bepaald is, kan er op basis van de bodemkwaliteitskaart **geen** veiligheidsklasse conform CROW 400 vastgesteld worden. Hiervoor is aanvullende onderzoek benodigd.

Rijkswegen vallen onder het bevoegd gezag van het Rijk en zijn daarmee per definitie uitgesloten van de kaart. De spoorwegen zijn om dezelfde reden uitgesloten.

Voor de definitie van de berm wordt gebruik gemaakt van de definitie gegeven in het Besluit Bodemkwaliteit (artikel 63, lid 3). Hierin staat dat een berm maximaal 10 meter uit de weg ligt, tenzij de berm eerder wordt begrensd door een fysieke afscheiding. Deze definitie is ook te zien in onderstaand figuur[4].

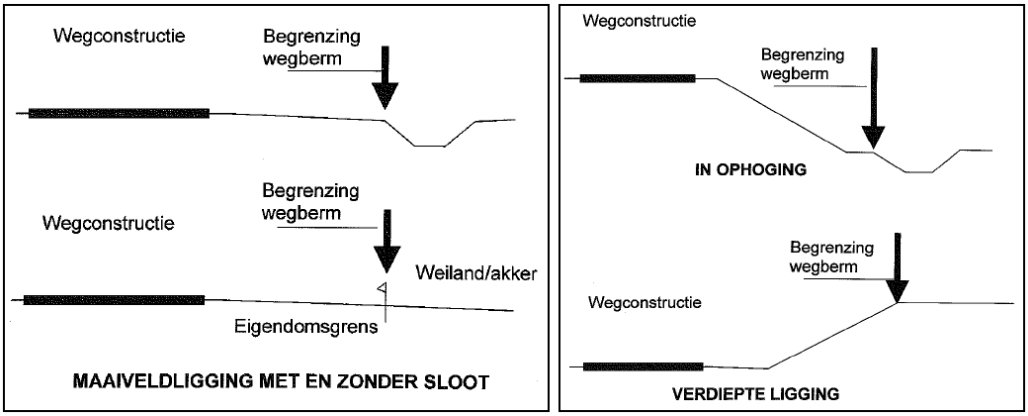

Figuur 3.1 Definitie van de bermen

Deze definitie is gebruikt om de bermenzone te construeren. Aanvullend zijn de volgende keuzes gemaakt:

- Trottoirs en fietspaden worden gezien als fysieke afscheiding
- Inritten zijn opgenomen als onderdeel van de berm
- Zowel de verharde berm als de onverharde berm is meegenomen

Opgemerkt wordt wel dat wegen over tijd kunnen veranderen. Hierdoor kan de opgestelde zone niet meer actueel zijn in de looptijd van deze kaart. De definitie zoals hier gegeven is leidend om te bepalen wat tot de wegberm behoort.

[4] Bron: Factsheet omgaan met bermgrond bij (auto)snelwegen, via https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/publicaties/factsheet-omgaan/

3.7 Waterfront Harderwijk

De wijk Waterfront wordt herontwikkeld, waarbij zoveel mogelijk met een gesloten grondbalans het bestaande bedrijventerrein wordt herontwikkeld tot woongebied. Om dit mogelijk te maken is gebiedspecifiek beleid ontwikkeld. Het gebiedspecifieke beleid voor Waterfront te Harderwijk is ongewijzigd gebleven ten opzichte van de vorige Nota Bodembeheer. De volgende regels gelden, tenzij er sprake is van een uitzondering (zie hoofdstuk 5) of van een verdachte locatie.

Verdachte locaties zijn geen onderdeel van deze bodemkwaliteitskaart en de bijbehorende regels voor grondverzet. Eerst dient namelijk vastgesteld te worden of de kwaliteit op deze locatie afwijkend is of niet (zie paragraaf 2.4 voor uitgesloten locaties).

Toepassing binnen Waterfront, afkomstig uit Waterfront
De toepassingseis is voor grond van binnen de zone Waterfront is:

- Klasse Wonen voor het gehele deelgebied met uitzondering van infrastructuur . Dit is ongeacht de ontvangende bodemkwaliteit en dus alleen gebaseerd op de functie van het gebied. Het is daarmee **gebiedspecifiek beleid**
- Klasse Industrie ter plaatse van infrastructuur (wegen, parkeerplaatsen) mits op de toepassingslocatie vervolgens verharding wordt aangebracht. Dit is ongeacht de ontvangende bodemkwaliteit en dus alleen gebaseerd op de functie van het gebied. Het is daarmee **gebiedspecifiek beleid**

Via een milieuhygiënische verklaring conform Besluit bodemkwaliteit dient aangetoond te worden of aan de toepassingseis voldaan wordt en dat er geen asbest boven de hergebruiksnorm aanwezig is:

- (In situ) partijkeuring conform BRL1000 en NEN 5707

De toepassingseis voor grond afkomstig van buiten Waterfront is Landbouw/Natuur.

3.8 Drielanden Harderwijk

Drielanden in Harderwijk is een gebied dat in eerdere kaarten is aangemerkt als arseengebied. Het gebied is in de afgelopen jaren grootschalig gesaneerd op arseen waardoor het niet wenselijk is dit gebied nog als arseengebied aan te merken. Dit zou namelijk grondverzet van arseenhoudende grond naar het gebied toe mogelijk maken en dit is gezien de uitgevoerde sanering niet wenselijk.

Echter vanwege deze historie is het wel aannemelijk dat er in het gebied mogelijk nog locaties zijn met (sterk) verhoogde arseengehalten en is het gebied verdacht op arseen. De bodemkwaliteitskaart kan daardoor niet zondermeer als bewijsmiddel gebruikt worden om grond vanuit Drielanden te ontgraven en elders toe te passen. Eerst dient middels een bodemonderzoek vastgesteld te worden of er verhoogde arseengehalten voorkomen in de partij.

4 Voorschriften grondverzet

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de voorschriften opgenomen voor het grondverzet conform het Besluit bodemkwaliteit. De regels zijn hierbij onderverdeeld naar de 3 meest voorkomende handelingen bij grondverzet:

- Graven (paragraaf 4.3)
- Opslaan (paragraaf 4.4)
- Toepassen (paragraaf 4.5)

Het gebiedspecifieke beleid is toegelicht in hoofdstuk 3. Specifieke landelijke toepassingskaders zoals tijdelijke uitname en grootschalige bodemtoepassing zijn opgenomen in hoofdstuk 5. Overige aandachtspunten zijn opgenomen in paragraaf 4.6.

Binnen afzienbare tijd treedt de Omgevingswet in werking. In bijlage 5 is een nadere toelichting hierover opgenomen met een inventarisatie van de beleidsveranderingen. Het huidige Besluit bodemkwaliteit is toegelicht in bijlage 1.

4.2 Basisregels

4.2.1 Vooronderzoek

De bodemkwaliteitskaart geeft de diffuse achtergrondkwaliteit van de bodem weer (zie hoofdstuk 2). Locaties waarvan bekend dat er bodemverontreiniging aanwezig is, zijn uitgesloten van de kaart. Logischerwijs kan de kaart dan niet gebruikt worden voor grondverzet of voor het bepalen van de veiligheidsklasse.

Om te bepalen of de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden voor een locatie dient de initiatiefnemer een vooronderzoek te laten uitvoeren conform de norm NEN 5725. In deze norm zijn sinds 2018 specifieke onderzoeksaanleidingen (met bijbehorende onderzoeksvragen) beschreven om de kaart te kunnen gebruiken als bewijsmiddel. Te weten:

- Voor grondverzet: aanleiding F: Toetsing gebruik bodemkwaliteitskaart bij te ontgraven grond en het toepassen van grond
- Voor bepaling van veiligheidsklasse: aanleiding G: Opstellen hypothese over bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's (zie hoofdstuk 5)

Het vooronderzoek voor het gebruik van de bodemkwaliteitskaart in het kader van grondverzet (aanleiding F) dient op onderstaande vragen een antwoord te geven:

- Vallen de werkzaamheden (graven/opslaan/toepassen) volledig binnen de afbakening van de bodemkwaliteitskaart (horizontaal en verticaal)?
- Welke bodemkwaliteitsklasse is toegekend aan de bodem in de bodemkwaliteitskaart(en) en welke lagen zijn daarbij onderscheiden?
- Is de bodem asbestverdacht?

- Is het op basis van de activiteiten, ontgraving of ongewoon voorval aannemelijk dat de bodemkwaliteit ter plaatse is veranderd sinds het vaststellen of actualiseren van de bodemkwaliteitskaart?
- Zijn er puntbronnen aanwezig of is ernstige bodemverontreiniging te verwachten binnen het ontgravingsprofiel? (locaties die op voorhand zijn uitgesloten, zijn opgenomen in paragraaf 2.3). Aandachtspunt hierbij is ook de bodemlaag rond de grondwaterstand die verdacht kan zijn op PFAS

Het kan voorkomen dat uit het vooronderzoek volgt dat de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden, maar dat er tijdens de werkzaamheden afwijkingen worden aangetroffen van hetgeen dat het vooronderzoek heeft uitgewezen (bijvoorbeeld vanwege het waarnemen van oliegeur of aantreffen van bijmenging zoals puin en/of asbestplaatjes). In die gevallen vervalt de geldigheid van de bodemkwaliteitskaart en dient alsnog aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

4.2.2 Zorgplicht

Onder alle omstandigheden moet bij het toepassen van grond en baggerspecie de wettelijke zorgplicht conform artikel 13 van de Wet bodembescherming (bodem) en artikel 7 van het Besluit bodemkwaliteit (toepassingen in oppervlaktewaterlichaam in beheer van gemeente) in acht worden genomen. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen een verplichting heeft om verontreiniging te voorkomen of wanneer voorkomen niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken.

Deze zorgplicht geldt ook in de situaties dat er geen onderzoeksplicht en meldingsplicht is zoals bij tijdelijke uitname (paragraaf 5.2). Ondanks dat er geen onderzoeksgegevens zijn kan toch op basis van gebruik of zintuiglijke waarnemingen een vermoeden van bodemverontreiniging zijn.

4.3 Graven

Indien uit vooronderzoek (paragraaf 4.2.1) blijkt dat de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden als bewijsmiddel kan van de kwaliteitsklassen worden uitgegaan zoals opgenomen in tabel 4.1 en aangegeven op de ontgravingskaart in bijlage 3. In het stroomschema in figuur 4.1 zijn de stappen weergeven voor het ontgraven van grond. Aandachtspunt bij het graven in de bodem is dat grond met verschillende kwaliteitsklassen niet vermengd mag raken. Indien bij het graven bijvoorbeeld grond vrijkomt met kwaliteitsklasse Wonen en AW, dan dient deze grond in alle gevallen gescheiden te worden opgeslagen, afgevoerd en toegepast. Het graven in sterk verontreinigde grond is niet geregeld binnen deze Nota. Hiervoor geldt een ander kader, namelijk het saneringskader binnen de Wet bodembescherming.

Graven in de bodem gaat vaak gepaard met tijdelijke opslag (paragraaf 4.4), afvoer van grond voor hergebruik (binnen het projectgebied of elders, paragraaf 4.5) of afvoer naar een erkende verwerker.

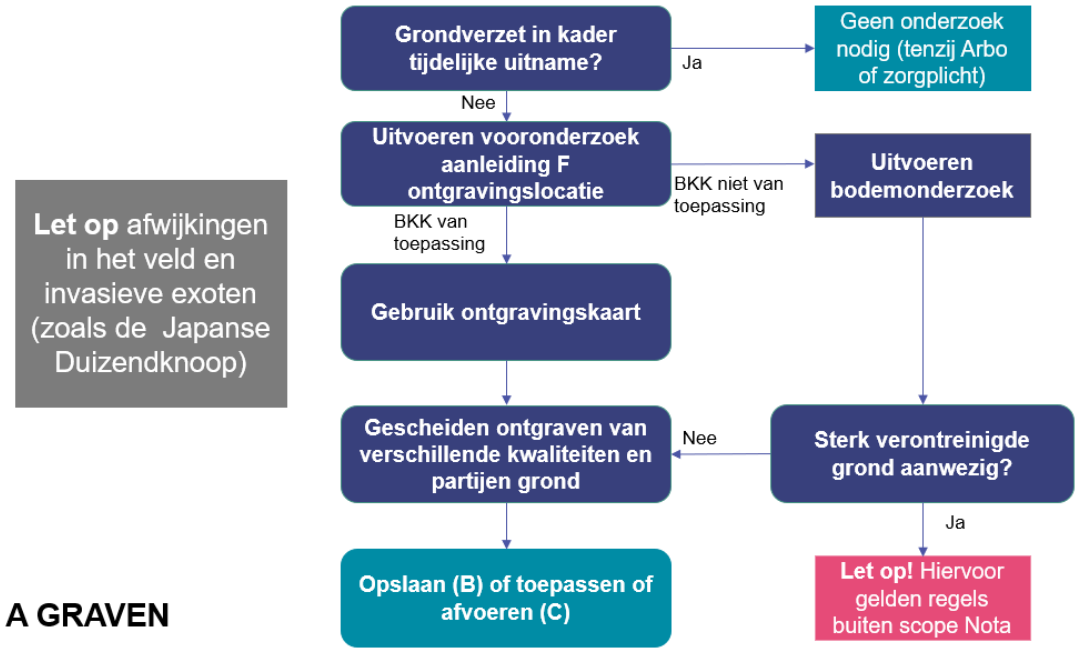

Figuur 4.1 Stroomschema A voor graven in de bodem met uitzondering van sterk verontreinigde grond

Indien de bodemkwaliteitskaart niet gebruikt kan worden, omdat de bodemkwaliteit mogelijk afwijkt van hetgeen de kaart aangeeft, dan dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd:

- Een verkennend of nader onderzoek naar de aanwezigheid van toepasbare grond indien de grond niet elders wordt hergebruikt, maar binnen het kader van tijdelijke uitname (paragraaf 5.2) weer wordt hergebruikt of wordt afgevoerd naar een erkende verwerker (bijvoorbeeld een grondbank)
- Partijkeuring (eventueel voorafgegaan door een verkennend of nader bodemonderzoek voor bepaling partijdefinitie) indien grond, buiten het kader voor tijdelijke uitname, wordt hergebruikt

Tabel 4.1a Kwaliteitsklassen bovengrond per zone (STP = standaardpakket)

Zone	Ontgravingsklasse Bovengrond	Toepassingseis Bovengrond
1 Buitengebied	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
2 Wonen	STP: **Wonen** PFAS: **AW**	STP: **Wonen** PFAS: **AW**
3 Bedrijven- en industrieterreinen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
4 Arseengebieden	STP: **AW met LMW voor arseen** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
5 Gemeentelijke bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **Wonen/Industrie**
6 Provinciale bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **Wonen/Industrie**
7 Harderwijk: Centrum <1900	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Wonen** PFAS: **AW**
8 Harderwijk: Waterfront	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **AW*** PFAS: **AW**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**Uitgesloten**	STP: **AW** PFAS: **AW**

Tabel 4.1b Kwaliteitsklassen ondergrond per zone (STP = standaardpakket)

Zone	Ontgravingsklasse Ondergrond	Toepassingseis Ondergrond
1 Buitengebied	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
2 Wonen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
3 Bedrijven- en industrieterreinen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
4 Arseengebieden	STP: **AW met LMW voor arseen** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
6 Provinciale bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **AW**
7 Harderwijk: Centrum <1900	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**
8 Harderwijk: Waterfront	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **AW*** PFAS: **AW**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**Uitgesloten**	STP: **AW** PFAS: **AW**

Melden
Het graven in toepasbare grond (niet sterk verontreinigd) als werkzaamheid hoeft niet te worden gemeld bij het meldpunt bodemkwaliteit. Tijdelijke opslag of toepassing *wel* tenzij het opslag betreft in het kader van tijdelijke uitname (zie paragraaf 5.2).

4.4 Opslaan

Als grond na ontgraven niet direct wordt afgevoerd voor toepassing, dan kan de grond tijdelijk worden opgeslagen op de ontgravingslocatie of elders. Er zijn verschillende mogelijkheden om grond op te slaan. In het kader van deze Nota onderscheiden wij de volgende vormen van opslag:

- Opslag bij tijdelijke uitname: gedurende de looptijd van de werkzaamheden, op of nabij de locatie van vrijkomen. Tijdelijk uitname is een specifiek landelijk kader dat is toegelicht in paragraaf 5.2. Hiervoor gelden geen kwaliteitseisen of meldingsplicht, maar wel de zorgplicht (paragraaf 4.2)
- Kortdurende opslag: maximale duur van 6 maanden. Er gelden geen kwaliteitseisen, maar er is wel een meldingsplicht. Vanwege de zorgplicht dient minimaal een vooronderzoek te worden uitgevoerd naar de verwachte kwaliteit van de grond
- Tijdelijke opslag op landbodem: maximaal 3 jaar. De kwaliteit van de grond in depot moet voldoen aan de kwaliteitsklasse van de ontvangende grond. Er wordt hiervoor dus niet getoetst aan de functie (geen dubbele toets, zie paragraaf 4.5). Als uit vooronderzoek blijkt dat de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden als bewijsmiddel voor zowel de grond die opgeslagen wordt als voor de ontvangende grond, dan is er geen aanvullend onderzoek nodig. Deze tijdelijke opslag dient gemeld te worden bij het bevoegd gezag (zie hoofdstuk 6). In de melding moet de voorziene duur van de opslag en de eindbestemming vermeld worden
- Weilanddepot: opslag van baggerspecie over aangrenzend perceel voor maximaal 3 jaar. Alleen baggerspecie die voldoet aan de normen voor verspreiding over aangrenzende percelen mag worden opgeslagen. De bodemkwaliteitskaart voorziet hier niet in zodat een ander bewijsmiddel nodig is, namelijk een waterbodemkwaliteitskaart of een waterbodemonderzoek. Deze tijdelijke opslag moet gemeld worden. In de melding moet de voorziene duur en de eindbestemming vermeld worden. De eindbestemming kan ook de locatie van tijdelijke opslag zijn

Per gemeenten kunnen er ook aanvullende specifieke regels gelden, bijvoorbeeld uit het bestemmingsplan of het omgevingsplan.

Algemene regels
Bij het opslaan van grond gelden een aantal standaardregels. Grond (ongeacht het bodemtype) van verschillende, niet aaneengesloten ontgravingen of locaties mag **niet** worden samengevoegd zonder erkenning van BRL9335. Er is al sprake van samenvoegen als de ‘tenen’ van 2 depots elkaar raken. Een nadere toelichting hierop is gegeven in de notitie ‘Geen grond samenvoegen zonder erkenning’ van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T) van januari 2019 (versie 2). Uit deze notitie is onderstaande afbeelding overgenomen waarin de juiste manier van gescheiden opslag te zien is (afbeelding 4.2).

Figuur 4.2 Gescheiden gronddepots (notitie IL&T)

Bewijsmiddel opslag
Zowel voor de grond in depot als voor de locatie van de tijdelijke opslag kan gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaarten. Voorwaarde hiervoor is dat uit vooronderzoek blijkt dat de kaart van toepassing is. Bij de melding (meldpunt bodemkwaliteit, zie hoofdstuk 6) moet ook de locatie van de opslag en de omvang van de opslag aangegeven te worden.

Aangezien de waterbodem is uitgesloten, dient voor de tijdelijke opslag van baggerspecie een ander bewijsmiddel te worden gebruikt (waterbodemonderzoek conform NEN 5720 of waterbodemkwaliteitskaart).

Opslaan binnen een inrichting
Tijdelijke opslag van individuele partijen korter dan 3 jaar, die wel repeterend plaatsvindt op dezelfde locatie in een periode van meer dan 3 jaar wordt beschouwd als een bedrijfsmatige handeling. Dan gelden de regels van het Activiteitenbesluit of de Wabo en niet het Besluit Bodemkwaliteit. Of deze situatie een Wabo-vergunning milieu nodig heeft, volgt uit categorie 28 van bijlage I onderdeel C van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Dit type opslag valt niet onder reikwijdte van deze Nota.

In figuur 4.3 is in een stroomschema het proces van opslaan getoond.

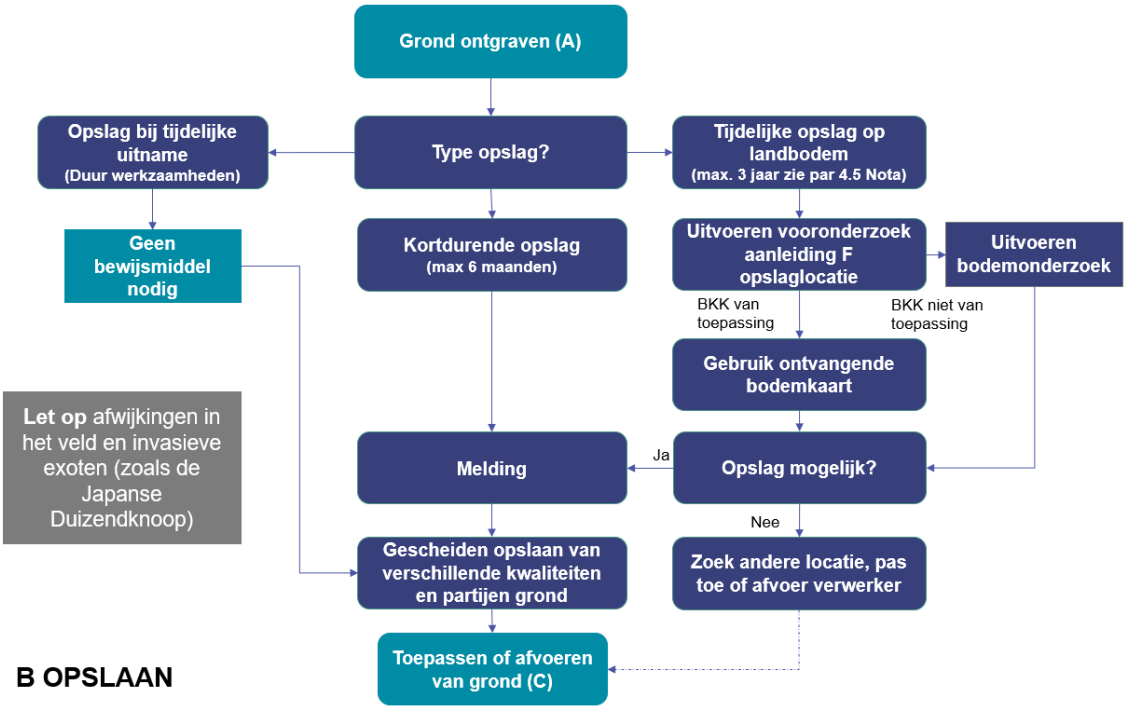

Figuur 4.3 Stroomschema B voor opslaan van grond

4.5 Toepassen

Als uit vooronderzoek blijkt dat de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel kan worden gebruikt dan kan voor het toepassen van grond van de kwaliteitsklasse worden uitgegaan zoals die is aangegeven in de bodemkwaliteitskaart. Voor de kwaliteit van de toe te passen grond wordt de ontgravingskaart gebruikt (bijlage 2).

Voor het bepalen of de toepassing mogelijk is op de voorgenomen locatie wordt de toepassingskaart gebruikt (bijlage 3). De toepassingskaart is gebaseerd op de zogenaamde dubbele toets waarbij de strengste klasse geldt: bodemfunctieklasse of bodemkwaliteitsklasse (zie bijlage 1, toelichting Besluit bodemkwaliteit). Het kan dus voorkomen dat op een locatie met een functie Industrie alleen grond mag worden toegepast met een klasse AW, omdat de kwaliteit van de ontvangende bodem ook AW is.

In figuur 4.4 is het stroomschema voor toepassen getoond.

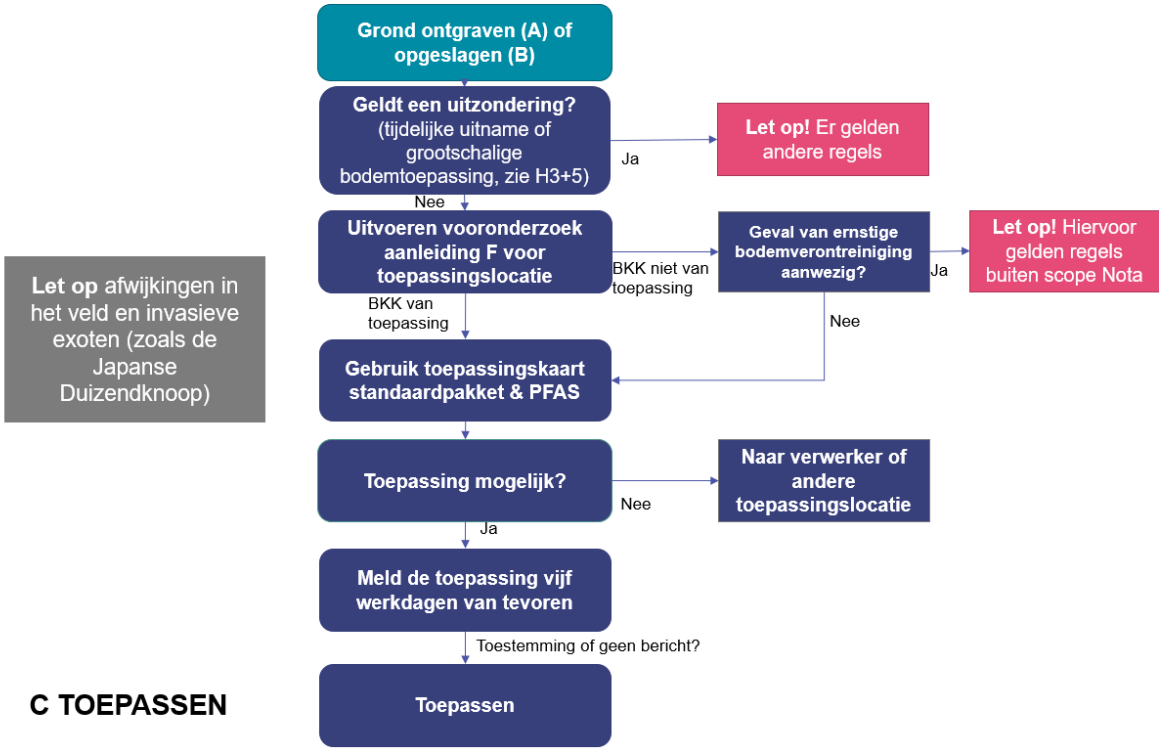

Figuur 4.4 Stroomschema C: Toepassen

De toepassingsmatrix is opgenomen in tabel 4.2.

Tabel 4.2 Grondstromenmatrix

BG = bovengrond (tot 0,5 m -mv) OG = ondergrond (vanaf 0,5 m -mv)		Ontvangende bodem											
		BG Buitengebied	BG Wonen	BG Bedrijven en industrie	BG Arseen	BG Bermen H-structuur	BG Bermen provincie	BG Harderwijk Centrum	BG Harderwijk Waterfront	OG Buitengebied	OG Wonen	OG Bedrijven en industrie	OG Arseen
Toe te passen grond	BG Buitengebied	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	BG Wonen	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	BG Bedrijven en industrie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	BG Arseen	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja
	BG Bermen H-structuur	Partijkeuring benodigd											
	BG Bermen provincie	Partijkeuring benodigd											
	BG Harderwijk centrum	Partijkeuring benodigd											
	BG Harderwijk Waterfront	Partijkeuring benodigd											
	OG Buitengebied	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	OG Wonen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	OG Bedrijven en industrie	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	OG Arseen	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja

4.6 Aandachtspunten

4.6.1 Invasieve exoten

In het beheergebied van de regio Noord-Veluwe komt, net als elders in Nederland, de Japanse Duizendknoop voor. Deze plant is een zogenaamde invasieve exoot. Dat wil zeggen dat de plant hier van nature niet voorkomt, maar door de mens is geïntroduceerd. De Japanse Duizendknoop verspreidt zich makkelijk en is moeilijk te bestrijden. De plant kan veel schade aanrichten aan bijvoorbeeld infrastructurele werken en is ook slecht voor de biodiversiteit. Het is dan ook onwenselijk dat de plant zich door grondverzet verspreidt.
Verder is er recent (14 juli 2021) een handelsverbod op Aziatische duizendknopen, waaronder de Japanse Duizendknoop. Dit verbod gaat in op 1 januari 2022 en is ook van toepassing op handel in grond en bagger met daarin plantenresten van deze duizendknopen. Bij grondverzet dient dan ook te worden geverifieerd of de Japanse Duizendknoop, Sachalinse Duizendknoop en de Bastaardduizenknoop voorkomt op locatie.

Aangezien de locaties van voorkomen van gedurende de tijd snel kan veranderen, is er geen kaart opgenomen in deze Nota. Via www.waarneming.nl kan het voorkomen van de Japanse Duizendknoop (en andere soorten) worden gecheckt. De kaart op deze site is niet volledig maar geeft een goede indicatie.

4.6.2 Overige aandachtspunten

Overige aandachtspunten, die buiten de scope van deze Nota vallen, maar waarover afstemming plaats moet vinden met de gemeenten in de regio Noord-Veluwe zijn:

- Niet-gesprongen explosieven (NGE)
- Archeologische waarden
- Ecologische waarden

5 Landelijke specifieke kaders

5.1 Inleiding

Voor alle werkzaamheden rond grondverzet is er een landelijk generiek kader opgesteld. In een aantal situaties kan gebruik worden gemaakt van een specifiek landelijk kader (zie paragraaf 5.2 tot en met 5.4). Verder is gebleken dat het opslaan van grond sterkere regulering vraagt om ongewenst samenvoegen te voorkomen (paragraaf 5.5).

Op basis van een vastgestelde bodemkwaliteitskaart mogen ook de veiligheidsklassen conform de CROW 400 worden bepaald (paragraaf 5.6).

5.2 Tijdelijke uitname

Het Besluit bodemkwaliteit stelt geen extra verplichtingen aan de tijdelijke uitname van grond en baggerspecie. Dit is dus toegestaan zonder kwaliteitsbepaling, toetsing aan de functie en melding. De gedachte bij deze uitzondering is dat in deze situaties weinig tot niets verandert aan de milieubelasting op een bepaalde locatie. De voorwaarde hierbij is dat de grond of baggerspecie niet bewerkt wordt en op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde condities opnieuw in dezelfde toepassing wordt teruggebracht. Hierbij kan gedacht worden aan grondverzet ten behoeve van de aanleg van kabels en leidingen of de aanleg van een fietspad, waarbij de vrijkomende grond wordt gebruikt in de naastliggende berm. Het hergebruik na tijdelijke uitname kent interpretatieruimte. Het is goed om in geval van twijfel, voorafgaand aan de uitvoering, deze interpretatieruimte te verkennen bij het bevoegd gezag, de gemeenten in de regio Noord-Veluwe.

Op de tijdelijke uitname van grond is de zorgplicht altijd van toepassing (zie paragraaf 4.2.2).

5.3 Grootschalige bodemtoepassing (GBT)

Voor grootschalige toepassingen van grond en baggerspecie is in het Besluit bodemkwaliteit een apart toetsingskader opgesteld. Wij spreken van een grootschalige toepassing als er meer dan 5.000 m^3 grond of baggerspecie wordt toegepast met een dikte van meer dan 2 meter. Er zijn uitzonderingen op deze omvangseis en de toepassingsmogelijkheden (zie artikel 63 van het Besluit bodemkwaliteit). De toe te passen grond of baggerspecie kan zowel beneden als boven het maaiveld worden aangebracht, maar is niet bedoeld voor het ophogen van een perceel. Een voorbeeld van een grootschalige bodemtoepassing is het aanleggen van een geluidswal.

In een grootschalige bodemtoepassing mag grond of baggerspecie worden toegepast met de kwaliteit klasse Industrie. De kwaliteit en functie van de ontvangende bodem is daarbij niet van belang. Deze optie maakt het mogelijk om grond of baggerspecie toe te passen op een ontvangende bodem die schoner is dan de toe te passen grond of baggerspecie.

Om te borgen dat de ontvangende bodem niet negatief beïnvloed wordt, moet wel getoetst worden of er emissie (uitloging) plaats kan vinden. De normen hiervoor zijn opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit.

Verder dient er een leeflaag aangebracht te worden van minstens 0,5 meter dik. De kwaliteit van de leeflaag moet wel voldoen aan de toepassingseis van de locatie. Daarvoor wordt dus wel rekening gehouden met de kwaliteit en functie van de ontvangende bodem. De leeflaag mag ook bestaan uit een laag bouwstoffen en hoeft dan geen 0,5 meter dik te zijn.

5.3.1 Beleidsverruiming GBT natuurlijk voorkomend arseen in Harderwijk

De gemeente Harderwijk heeft 20 december 2018 een aanpassing op Nota bodembeheer vastgesteld waarbij, onder de volgende voorwaarden, het toepassen van grond met verhoogde arseengehalten is toegestaan tot maximaal de helft van de humane risicowaarde:

- Wanneer het gemiddelde arseengehalte van de onderzochte partij de Sanscrit-waarde van 215 mg/kg.ds (standaardbodem) overtreft, is toepassing van de partij niet toegestaan en zal deze naar een erkend verwerker moeten worden afgevoerd
- Wanneer het gemiddelde arseengehalte onder de Sanscrit-waarde blijft (< 215 mg/kg.ds), dan mag de toepassing plaatsvinden, mits voldaan wordt aan de (humane) risicowaarde. Toepassing van deze grond mag alleen in een grootschalige bodemtoepassing. Hierbij gelden de voorschriften uit het besluit bodemkwaliteit met betrekking tot minimale partijgrootte, toepassingshoogte en het aanbrengen van een leeflaag

Voorgaande voorwaarden zijn **niet** van toepassing wanneer een partij grond verdacht is op het voorkomen van arseen als gevolg van antropogeen handelen. Een voorbeeld hiervan is opgebracht vormzand afkomstig van ijzergieterijen. Dit geldt alleen voor grond afkomstig uit de gemeente Harderwijk. In bijlage 7 is de memo met onderbouwing ten behoeve van dit besluit opgenomen (kenmerk Z-18-195204/2, 12 november 2018).

5.4 Verspreiden van baggerspecie op de kant

Het op de kant verspreiden van baggerspecie is een activiteit waarvoor landelijk een generiek beleidskader is vastgesteld. Gemeenten en waterschappen hebben hierdoor geen beleidsmatige vrijheid om aanvullende regels te stellen.

Het verspreiden van baggerspecie over nabijgelegen percelen is vastgelegd in artikel 35, lid f van het Besluit bodemkwaliteit. Verspreiding van baggerspecie is uitsluitend mogelijk voor zover er sprake is van “verspreidbare baggerspecie”. Bij de beoordeling of er sprake is van verspreidbare of niet-verspreidbare baggerspecie, wordt gebruik gemaakt van een apart toetsingskader. Regels over deze toetsing zijn opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit.

5.5 Samenvoegen tot 25 m³

Samenvoegen van grond tot partijen groter dan 25 m^3 is alleen toegestaan voor zover sprake is van dezelfde kwaliteitsklasse (AW, Wonen of Industrie) en door een specifiek hiervoor gecertificeerd bedrijf of instelling (BRL 9335).

Tot aan 25 m^3 mag een niet-gecertificeerd bedrijf en/of persoon partijen samenvoegen, zolang er sprake is van dezelfde kwaliteit. De kwaliteit moet bepaald worden aan de hand van een bodemonderzoek of bodemkwaliteitskaart. De samengevoegde kleine partij moet vervolgens wel gekeurd worden conform BRL1001 (partijkeuring) of worden afgevoerd naar een erkende verwerker. Een samengevoegde partij kan niet op basis van de bodemkwaliteitskaart worden toegepast. Om gebruik te kunnen maken van de bodemkwaliteitskaart dienen kleinere partijen dus gescheiden te worden opgeslagen.

5.6 Veiligheidsklasse conform CROW 400

De bodemkwaliteitskaart mag ook gebruikt worden voor het bepalen van de veiligheidsklasse conform de CROW 400. De bepalingen hierover vallen niet onder het Besluit bodemkwaliteit, maar onder de Arbo-wetgeving. De werkwijze is vergelijkbaar met het bepalen van de kwaliteitsklasse: de P80 dient te worden getoetst aan de risiconormen (SRC_{arbo}-waarden). Dit is gedaan voor alle zones en bodemlagen die niet uitgesloten zijn. Hieruit blijkt dat voor geen van de zones en bodemlagen een veiligheidsklasse van toepassing is. In die gevallen gelden de maatregelen voor basishygiëne.

Dit geldt alleen voor de stoffen die opgenomen zijn in deze kaart (standaardpakket en PFAS). Mocht uit het vooronderzoek blijken dat een locatie verdacht is op het voorkomen van andere stoffen, bijvoorbeeld asbest, dan kan de veiligheidsklasse wijzigen.

Ook dient er (vergelijkbaar met grondverzet) een vooronderzoek conform de NEN 5725 te worden gedaan om te bepalen of de kaart gebruikt mag worden voor de betreffende locatie.
De NEN 5725 kent hier de onderzoeksaanleiding G: Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit bij tijdelijke uitplaatsing en bij overig projectmatig grondverzet ten behoeve van het inschatten van arbeidshygiënische risico's.

De te beantwoorden vragen zijn:

- Wat is de afbakening van de onderzoekslocatie en is deze voldoende?
- Welke bodemkwaliteitsklasse is toegekend aan de bodem in de bodemkwaliteitskaart en welke lagen zijn daarbij onderscheiden?
- Is er sprake van potentiële bronnen van bodemverontreiniging? Zo ja, wat zijn de potentiële bronnen van bodemverontreiniging, waar liggen ze en wat zijn de kritische parameters?
- Is de bodem asbestverdacht?
- Is er een vermoeden dat op basis van beschikbare voorinformatie werkzaamheden plaatsvinden binnen een geval van ernstige bodemverontreiniging?
- Is de bodem sterk verontreinigd (boven interventiewaarde)?

Indien uit het vooronderzoek volgt dat de bodemkwaliteitskaart gebruikt kan worden, kan op basis hiervan de veiligheidsklasse bepaald worden. Mochten er tijdens de werkzaamheden afwijkingen worden aangetroffen van hetgeen dat het vooronderzoek uitgewezen heeft, dan vervalt de geldigheid van de bodemkwaliteitskaart alsnog en dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden.

6 Melden, toezicht en handhaving

6.1 Inleiding

Gemeenten en provincies zijn verantwoordelijk voor alle taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving. Sinds 1 juli 2017 is duidelijk dat de basistaken milieu door een omgevingsdienst moeten worden uitgevoerd. De gemeenten en provincies zijn en blijven echter het bevoegd gezag.
Voor de gemeenten in de regio Noord-Veluwe is Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) de omgevingsdienst. ODNV voert voor de gemeente het basistakenpakket van VTH-taken uit op het gebied van bodem. ODNV handelt daarmee namens het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeenten.

6.2 Melden

Als grond of baggerspecie wordt opgeslagen of toegepast, dan geldt er meestal een meldingsplicht. De opdrachtgever dient opslag of toepassing te melden bij het bevoegd gezag, namelijk de gemeente. ODNV handelt deze meldingen meestal af.

Het Besluit bodemkwaliteit beschrijft welke meldingsplicht er geldt. Hier is kort toegelicht in welke gevallen **geen** melding benodigd is voor toepassen of opslaan van grond:

- Toepassen van kleine partijen grond of bagger (maximaal 25 m^3) door particulieren waarbij geen professionele partij betrokken is (zoals een bodemverbetering van een tuin of deels ophogen van een perceel)
- Toepassingen binnen een landbouwbedrijf als de grond of baggerspecie afkomstig is van een tot datzelfde landbouwbedrijf behorend perceel, waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel waar de grond of baggerspecie wordt toegepast
- Het verspreiden van baggerspecie uit een watergang over de aan de watergang grenzende percelen
- Het toepassen van schone grond en baggerspecie (kwaliteit AW) in hoeveelheden kleiner dan 50 m^3. Voor het toepassen van schone grond in hoeveelheden groter dan 50 m^3 moet eenmalig de toepassingslocatie gemeld worden
- Het tijdelijk uitnemen en opslaan van grond (zie paragraaf 5.2)

In alle andere gevallen is een melding **verplicht**. Toepassen en opslaan van grond of baggerspecie dient minimaal 5 werkdagen van tevoren gemeld te worden bij het landelijk Meldpunt Bodemkwaliteit[5]. Via dit meldpunt kan de initiatiefnemer een digitaal formulier invullen met de vereiste gegevens. Rapportages van milieuhygiënische verklaringen zoals een partijkeuring of een vooronderzoek voor het gebruik van de bodemkwaliteitskaart kunnen worden toegevoegd. Het bevoegd gezag beoordeelt de melding binnen 5 werkdagen. Bij onduidelijkheden of onvolkomenheden zal de gemeente of omgevingsdienst contact opnemen met de melder.

[5] https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/meldpunt/

Als de melding akkoord is, dan hoeft er formeel geen terugmelding plaats te vinden. De melder mag dus na 5 werkdagen starten met de werkzaamheden als er geen bericht is ontvangen. Het bevoegd gezag kan hierna nog wel handhavend optreden. De initiatiefnemer blijft verantwoordelijk voor het voldoen aan de vereisten uit het Besluit Bodemkwaliteit en kan zich dus niet beroepen op het uitblijven van een mededeling op de melding.

6.3 Toezicht en handhaving

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeenten zijn verantwoordelijk voor toezicht en handhaving voor toepassingen en opslag van grond en baggerspecie op landbodem. In de praktijk zijn deze taken gemandateerd aan de omgevingsdienst. Controle op het naleven van de regels kan plaatsvinden tijdens de melding, in het veld (tijdens het transport of bij toepassing/opslag) en na de feitelijke toepassing of opslag. De controle kan hierbij plaatsvinden op onder andere:

- De wijze van toepassing of opslag (conform het beleid)
- De tijdige, correcte en volledige melding
- De milieuhygiënische verklaringen
- Visuele inspectie van de toe te passen grond

Er vindt ook toezicht en handhaving plaats voor toepassingen en opslag die niet gemeld zijn. Wanneer de gemeente constateert dat de regels van het Besluit bodemkwaliteit, Regeling bodemkwaliteit of de Nota niet worden nageleefd, dan kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot strafrechtelijke handhaving.

Overtredingen zoals afwijkingen van normdocumenten, werken zonder erkenning, etc. kunnen worden gemeld bij de inspectie IL&T[6]. De inspectie IL&T kan bij overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of erkenningen intrekken.

[6] https://www.ilent.nl/onderwerpen/bodemtoezicht/vragen-en-melden

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 1 Wettelijk kader 2020-2022 (voor inwerkingtreding Omgevingswet)

B1.1 Algemeen

Het Besluit bodemkwaliteit heeft als doel om zoveel mogelijk grond en baggerspecie her te gebruiken, zodat er minder primaire grondstoffen nodig zijn. Hergebruik is verantwoord als er geen verontreinigingen ontstaan.

Het Besluit bodemkwaliteit kent een landelijk geldend generiek kader dat door de gemeenten kan worden toegepast. Als het generiek kader niet volstaat, dan kan een gemeente voor (een deel van) hun beheergebied binnen de regels van het Besluit bodemkwaliteit gebiedspecifiek beleid ontwikkelen. Hierdoor heeft de gemeente de mogelijkheid verantwoord hergebruik van grond en baggerspecie maximaal af te stemmen op de maatschappelijke ontwikkelingen. Hierbij spelen bodemgebruik, bodemambities en ruimtelijke ontwikkelingen een rol.

B1.2 Generiek beleid

Voor het vormgeven van het grondverzet, zijn een aantal aspecten van belang, namelijk de bodemfuncties, de bodemkwaliteitsklassen en de toepassingseisen. Middels gebiedspecifiek beleid is het mogelijk om de bodemkwaliteitsklassen en toepassingseisen aan te passen.

Bodemfuncties

Het beheergebied van de gemeente dient ingedeeld te worden in verschillende functieklassen, namelijk ‘Wonen’, ‘Industrie’ of geen functie (overig). De verdeling in functies dient op kaart weergegeven te worden in de bodemfunctiekaart. Uitgangspunt bij de indeling in bodemfunctieklassen is dat de klasse die wordt toegekend aan een gebied overeenkomt met de gevoeligste bodemfunctie binnen het betreffende gebied.

Bodemkwaliteitsklassen

De grond wordt ingedeeld in 1 van de 3 bodemkwaliteitsklassen ‘landbouw/natuur’, ‘wonen’ of ‘industrie’. Als de grond niet voldoet aan deze klassen, dan is de grond in principe niet toepasbaar. In de Regeling bodemkwaliteit staan de normen en toetsingsregels om te bepalen in welke klasse de landbodem of grond valt. De bodemkwaliteitsklassen worden gebruikt om de kwaliteit van de te ontgraven grond en de ontvangende bodem te bepalen.

Toepassingseisen

In het generieke kader wordt gebruik gemaakt van een dubbele toetsing voor het vaststellen van toepassingseisen voor het hergebruik van grond. Dit houdt in dat er zowel naar de functie als de kwaliteit van de ontvangende bodem gekeken wordt. De dubbele toets houdt in dat de toepassingseis wordt bepaald door de strengste van de twee. Dit principe is toegelicht in onderstaand figuur.

Figuur B1.1 Werking dubbele toets in het generieke kader. Bron: Handreiking besluit bodemkwaliteit via https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/instrumenten/handreiking-bbk/

B1.3 Gebiedspecifiek beleid

Als het generieke kader te weinig mogelijkheden biedt voor het hergebruik van grond, dan kan de gemeente gebiedspecifiek beleid ontwikkelen. Uitgangspunt bij gebiedspecifiek beleid is dat er geen verslechtering van de bodemkwaliteit ontstaat binnen het beheergebied (‘stand-still’ principe).

Met gebiedspecifiek beleid kunnen de volgende zaken worden geregeld:

- Het vaststellen van lokale maximale waarden
- Het vaststellen van een percentage bodemvreemd materiaal dat afwijkt van het percentage dat in het besluit is opgenomen

Lokale maximale waarden

Gemeenten hebben de mogelijkheid om Lokale Maximale Waarden (LMW) voor stoffen op te stellen. Hierdoor wordt afgeweken van de geldende normen uit de Regeling bodemkwaliteit. De LMW bevinden zich tussen het niveau van de achtergrondwaarden en het saneringscriterium. Voor het opstellen van LMW dient middels een risicobeoordeling vastgesteld te worden dat er geen risico’s zijn voor mens, milieu en ecosysteem. Ter verduidelijking is in figuur B1.2 aangegeven wat de afwegingsruimte is voor de gemeente bij het opstellen van de LMW.

Figuur B1.2 Afwegingsruimte voor LMW

B1.4 Tijdelijk handelingskader PFAS

In het THK van 2 juli 2020 zijn achtergrondwaarden en voorlopige toepassingsnormen opgenomen voor PFAS die bij het bepalen van hergebruiksmogelijkheden binnen het generieke kader gehanteerd moeten worden. Voor de toepassingsnormen voor grond is onderscheid gemaakt in verschillende situaties, waar verschillende normen voor gelden (zie figuur B1.3).

Categorie	**Toepassingssituatie**		**Toepassingswaarde (µg/kg d.s.)** [4] [5] [6]
Op de landbodem			
4.1	Grond en baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau		
	Bodemkwaliteitsklasse	**Bodemfunctieklasse**	
	wonen of industrie	wonen of industrie	PFAS = 3 PFOA = 7
	landbouw/natuur	wonen of industrie	PFAS = 1,4 PFOA = 1,9
	Landbouw/natuur, wonen of industrie	landbouw/natuur	PFAS = 1,4 PFOA = 1,9
4.2	Baggerspecie toepassen boven grondwaterniveau[1], als bedoeld in artikel 35, onder f, BBK (verspreiden van baggerspecie op aangrenzend perceel of weilanddepot)		PFAS = 3 PFOA = 7
4.3	Grond en baggerspecie grootschalig toepassen boven grondwaterniveau[1]		PFAS = 3 PFOA = 7
4.4	Grond en baggerspecie toepassen in grondwaterbeschermingsgebieden		gebiedskwaliteit
4.5	Grond en baggerspecie toepassen onder grondwaterniveau[2], met inbegrip van grootschalige toepassing.		PFAS = 1,4 PFOA = 1,9

Figuur B1.3 Tijdelijke toepassingsnormen voor PFAS op landbodem (bron: THK van 2 juli 2020)

Uit figuur B1.3 blijkt dus dat de toepassingseis voor PFAS bepaald wordt aan de hand van de toepassingseis voor de overige stoffen. De kwaliteit van de bodem ten aanzien van PFAS wordt hierin dus niet meegenomen. Het is mogelijk om hier met gebiedspecifiek beleid van af te wijken. Zo is het mogelijk om een lokale achtergrondwaarden op te stellen.

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 2 Bodemfunctiekaart

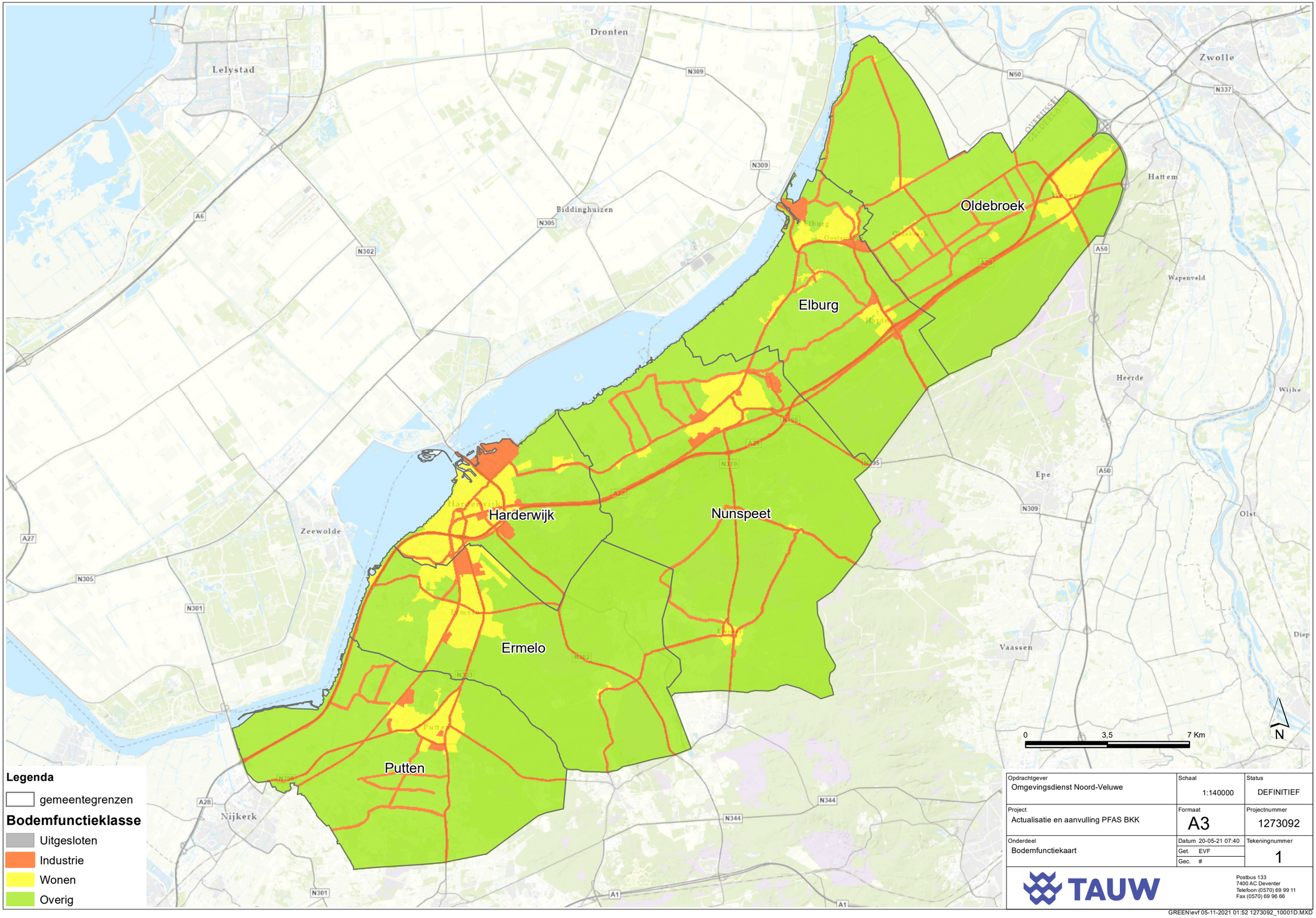

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:140000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Bodemfunctiekaart	Datum 20-05-21 07:40 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 1

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 05-11-2021 01:52 1273092_10001D.MXD

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 3 Ontgravingskaarten

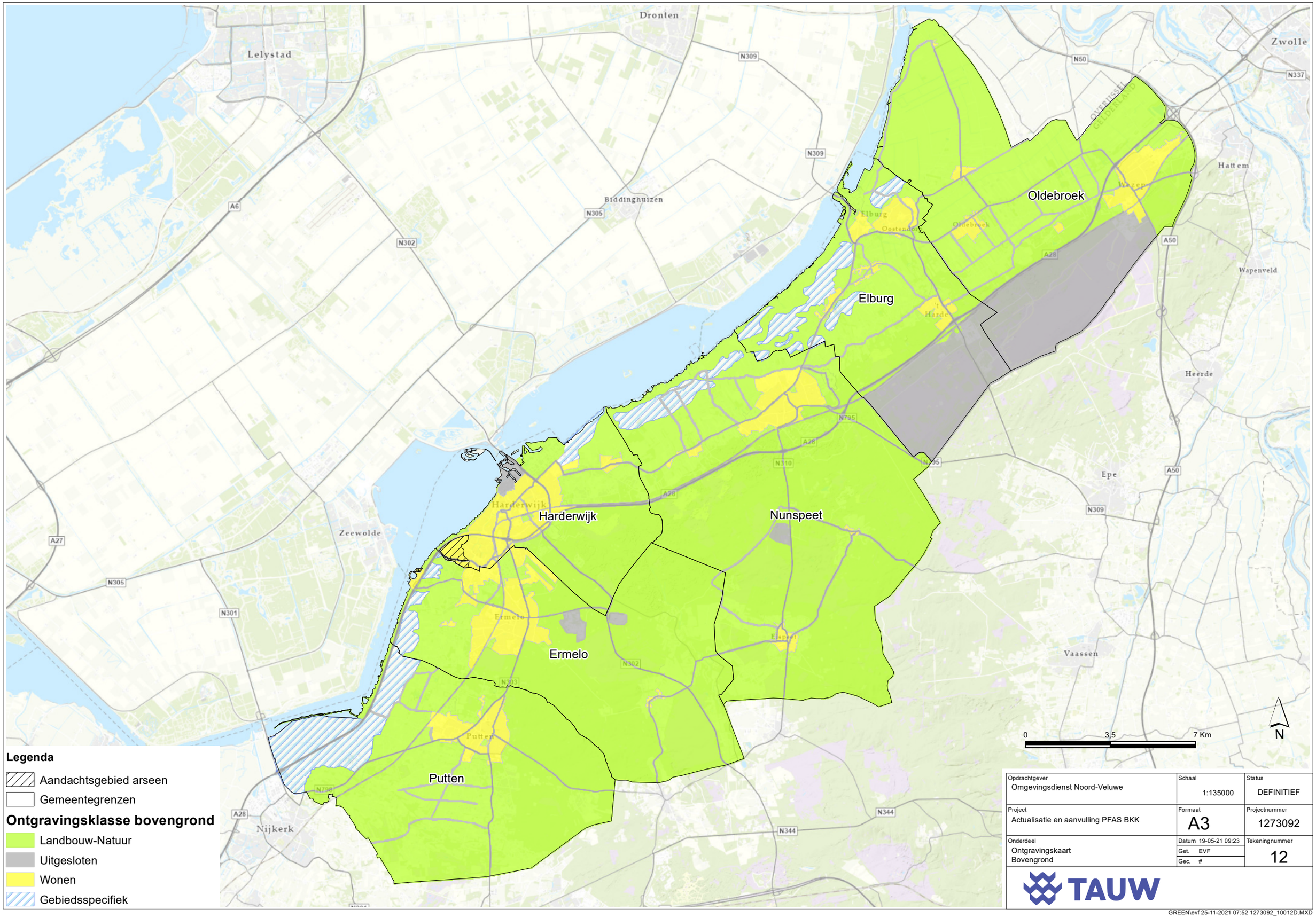

Legenda

- Aandachtsgebied arseen
- Gemeentegrenzen

Ontgravingsklasse bovengrond

- Landbouw-Natuur
- Uitgesloten
- Wonen
- Gebiedsspecifiek

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Ontgravingskaart Bovengrond	Datum 19-05-21 09:23 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 12

TAUW

GREEN\evf 25-11-2021 07:52 1273092_10012D.MXD

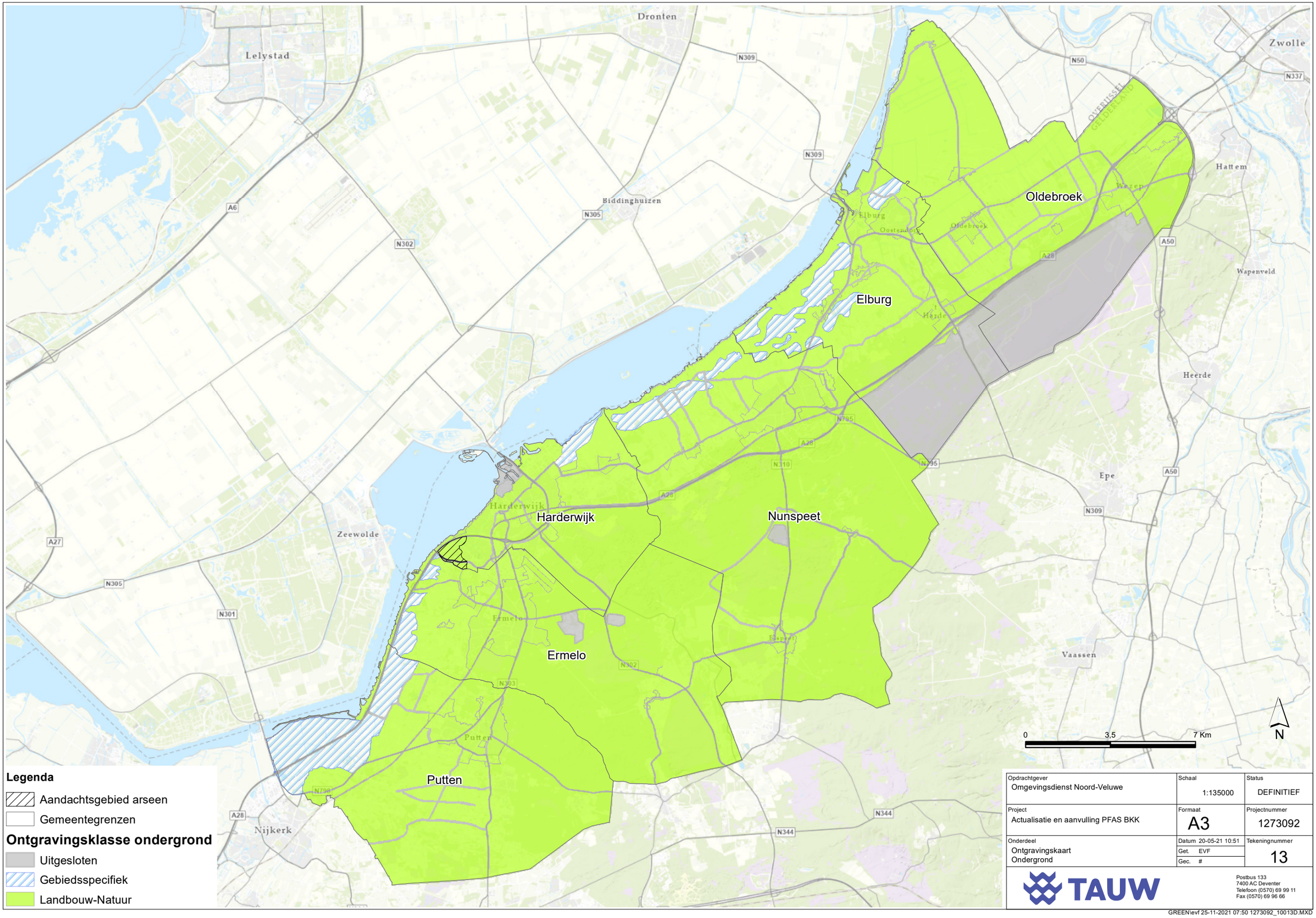

Legenda

- Aandachtsgebied arseen
- Gemeentegrenzen

Ontgravingsklasse ondergrond

- Uitgesloten
- Gebiedsspecifiek
- Landbouw-Natuur

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Ontgravingskaart Ondergrond	Datum 20-05-21 10:51 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 13

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 25-11-2021 07:50 1273092_10013D.MXD

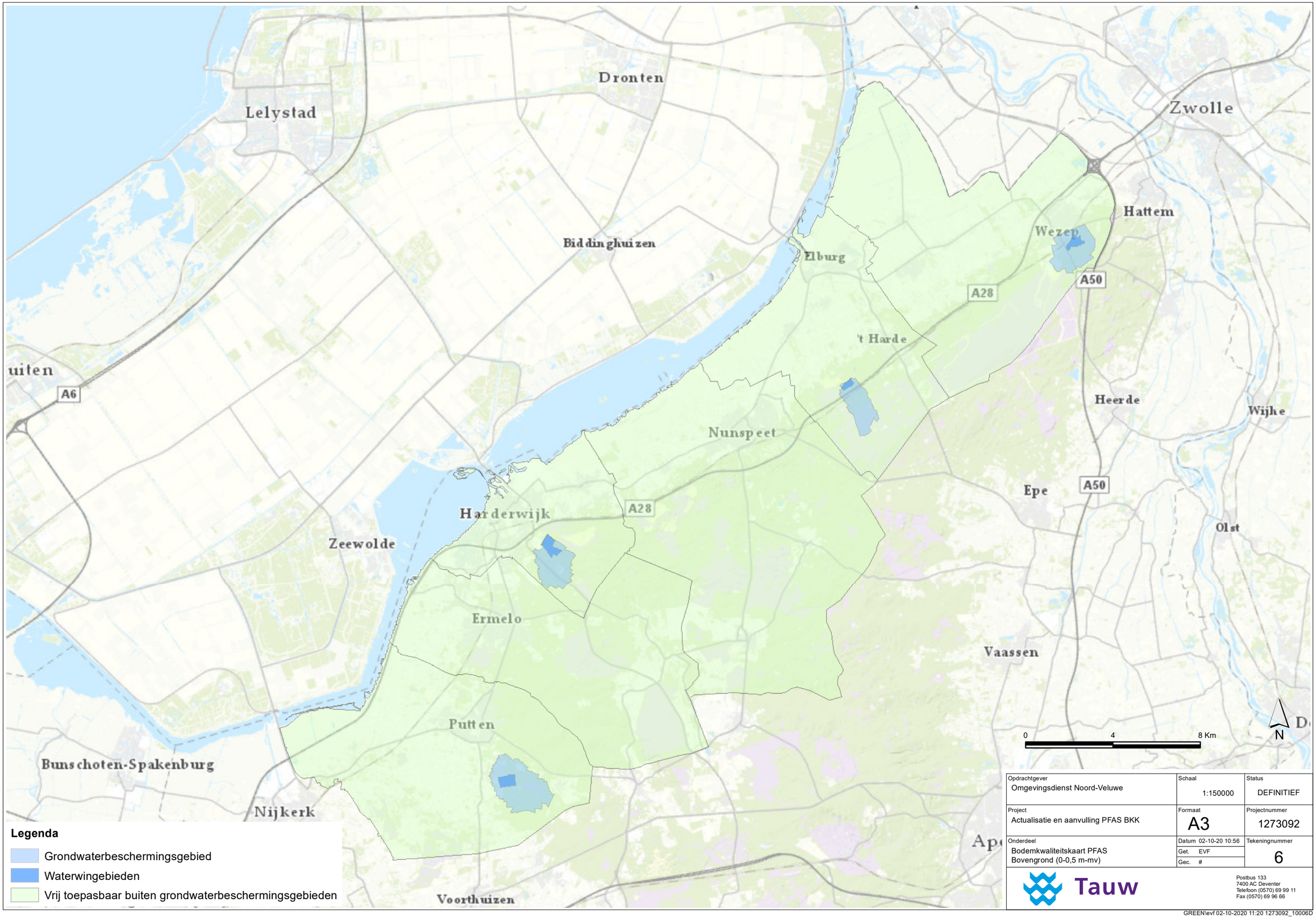

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:150000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Bodemkwaliteitskaart PFAS Bovengrond (0-0,5 m-mv)	Datum 02-10-20 10:56 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 6

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 02-10-2020 11:20 1273092_10006D

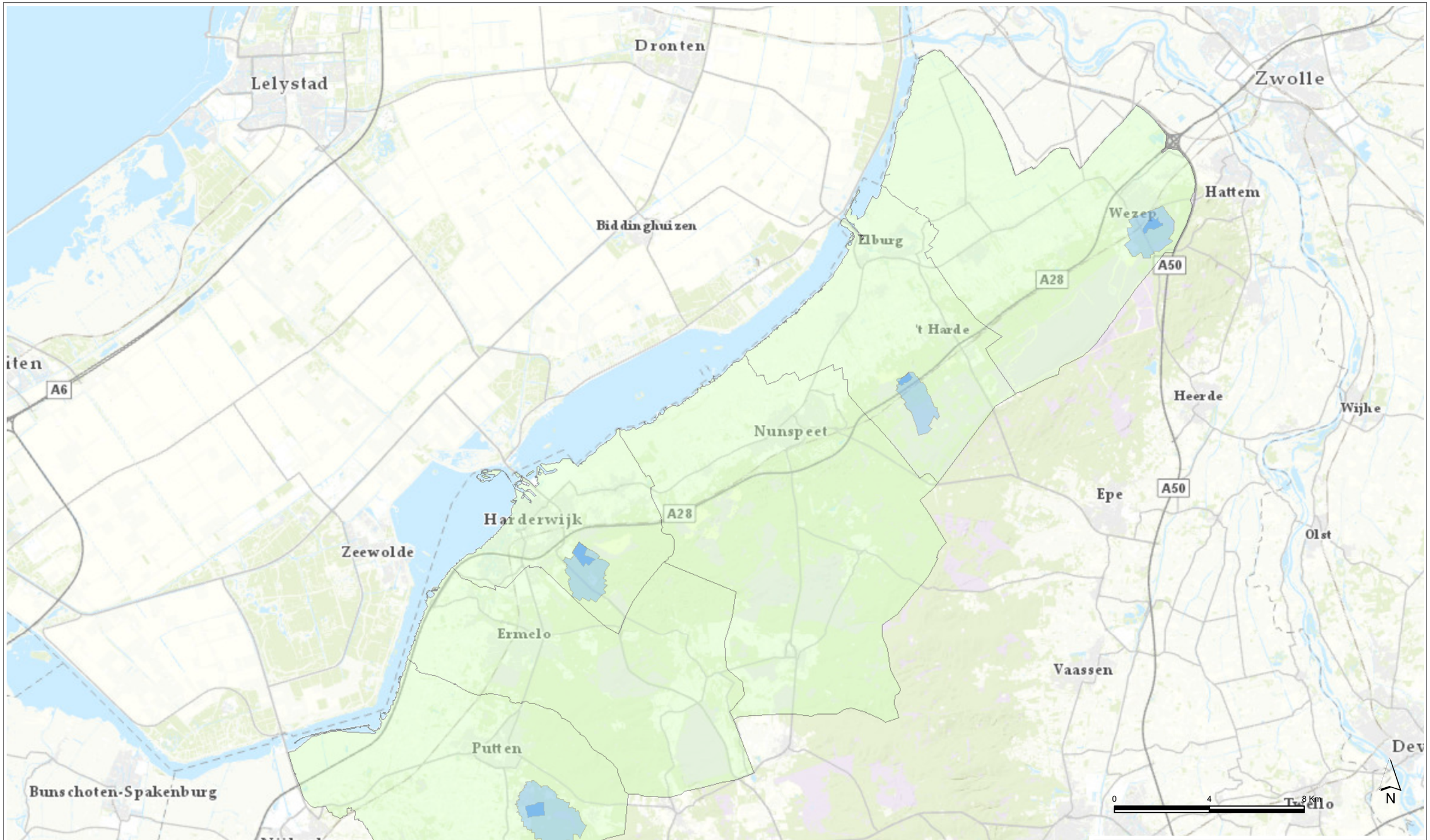

Legenda

- Grondwaterbeschermingsgebieden
- Waterwingebieden
- Vrij toepasbaar buiten grondwaterbeschermingsgebieden

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:150000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Bodemkwaliteitskaart PFAS Ondergrond (0,5-2 m-mv)	Datum 02-10-20 11:02 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 7

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 02-10-2020 11:08 1273092_10007D

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 4 Toepassingskaarten

Oldebroek

Elburg

Harderwijk

Nunspeet

Ermelo

Putten

Lelystad

Biddinghuizen

Zeewolde

Nijkerk

Epe

Vaassen

e-Buiten

Legenda

- Grondwaterbeschermingsgebieden
- gemeentegrenzen

Toepassingseis bovengrond

- Industrie
- Gebiedsspecifiek
- Landbouw-Natuur
- Uitgesloten
- Wonen (STP) Landbouw-Natuur (PFAS)

0 3,5 7 Km

N

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:130000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Toepassingskaart Bovengrond	Datum 20-05-21 10:56 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 14

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 05-11-2021 03:39 1273092_10014D.MXD

Oldebroek

Elburg

Harderwijk

Nunspeet

Ermelo

Putten

0 3,5 7 Km

N

Legenda

- Grondwaterbeschermingsgebieden
- gemeentegrenzen

Toepassingseis ondergrond

- Toepassingseis aangrenzende zone
- Industrie
- Gebiedsspecifiek
- Landbouw-Natuur

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Toepassingskaart Ondergrond	Datum 20-05-21 11:02 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 15

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 07-11-2021 02:56 1273092_10015D.MXD

Bijlage 5 Grondverzet onder de Omgevingswet

B5.1 Inleiding

In de Omgevingswet, is de bodemkwaliteitszorg geïntegreerd in het omgevingsbeleid. De Omgevingswet zorgt voor een goede balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. In de Omgevingswet staat een integrale afweging centraal. Bodemzorg zal dan meer gericht zijn op het duurzaam gebruik van de bodem.

In deze context verschuift ook het accent van de bodemkwaliteitszorg van chemische kwaliteit naar de kwaliteit van het bodemsysteem als geheel. Ondanks de accentverschuiving van chemisch bodemkwaliteit naar de kwaliteit van het volledige bodem- en watersysteem blijft die chemische kwaliteit een belangrijke factor.

In deze bijlage is een kort overzicht gegeven van welke mogelijkheden de gemeente heeft voor het grondverzetsbeleid. Dit is ingedeeld naar de verschillende instrumenten die daar mogelijk voor gebruikt kunnen worden: het Omgevingsplan en een vrijwillig programma. Verder is er nog een kort overzicht gegeven van de rijksregels.

Uitleg milieubelastende activiteiten in Rijksregels voor grondverzet

Voor de milieubelastende activiteiten (mba) waar de handelingen rond grondverzet onder vallen is de gemeente bevoegd gezag. Daarbij zijn de volgende mba's te onderscheiden:

- Graven in bodem met een kwaliteit onder of gelijk aan de interventiewaarde (paragraaf 3.2.21)
- Opslaan, zeven, ontwateren en samenvoegen van grond of baggerspecie (paragraaf 3.2.24)
- Toepassen van grond of baggerspecie (paragraaf 3.2.26)

Grondverzet gerelateerde mba's die straks ook gelden onder de Omgevingswet zijn:

- Graven in bodem met een kwaliteit boven interventiewaarde (paragraaf 3.2.22)
- Saneren van de bodem (paragraaf 3.2.23)
- Toepassen van bouwstoffen (paragraaf 3.2.25)

Met de introductie van de milieubelastende activiteiten zijn er voor grondverzet geen grote beleidswijzigingen naast het veranderen in naamgeving. Er zijn wel een aantal wijzigingen, hieronder een aantal voorbeelden:

- Tijdelijke uitname en opslag valt straks onder de mba's voor graven in plaats van onder opslaan. Voor graven > I en graven < I gelden wel verschillende voorschriften
- Het zeven van grond is straks onderdeel van de mba graven
- Er is niet langer een onderscheid tussen opslaan binnen en buiten inrichtingen. Onder de Omgevingswet geldt er één mba voor 'Opslaan'
- De meldingsvereisten voor opslaan veranderen ten opzichte van het Bbk (oud). Er is geen melding per individuele partij meer benodigd

Aanwijzen beheergebied en opstellen bodemfunctiekaart
In het Bkl zijn zogenaamde instructieregels opgenomen. Dit zijn regels waarmee het Rijk aangeeft hoe in dit geval de gemeente een bepaalde taak of bevoegdheid moet uitoefenen. In het kader van grondverzet is de instructieregel uit paragraaf 5.1.4.5.3 van het Bkl. Hierin staat dat de gemeente haar beheergebied moet aanwijzen en de landbodem in bodemfunctieklassen moet indelen. Dit is vergelijkbaar met de huidige regelgeving. Deze onderwerpen moeten dus terugkomen in het Omgevingsplan. Overigens is het nu ook al verplicht om het beheergebied te definiëren en een bodemfunctiekaart op te stellen.

B5.2 Mogelijkheden gemeentelijk beleid grondverzet in het Omgevingsplan
In het Omgevingsplan komen de gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving.
Een gemeente moet één Omgevingsplan opstellen. Hier komen dus veel verschillende onderwerpen aan bod, waar bodem er één van is. Het Omgevingsplan moet uiterlijk eind 2029 voldoen aan de eisen. De regels uit het Omgevingsplan moeten ook digitaal ontsloten worden via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Hiervoor moeten de juridische regels omgezet worden naar toepasbare regels. Tot en met eind 2029 is er een overgangsfase en geldt ook overgangsrecht voor verschillende onderdelen. Het grootste deel van de huidige Nota valt **ook** onder dit overgangsrecht (zie paragraaf ‘Overgangsrecht’).

In het Omgevingsplan kan of moet de gemeente omtrent grondverzet volgende zaken regelen:
- Maatwerkregels opnemen voor milieubelastende activiteiten (optioneel)
- Aanvullende regels opnemen voor activiteiten (optioneel)
- Aanwijzen beheergebied (verplicht, volgt uit instructieregel)
- Opstellen bodemfunctiekaart (verplicht, volgt uit instructieregel)

De onderwerpen zijn hieronder nader uitgewerkt.

Overgangsrecht
De bodemkwaliteitskaarten (ontgravingskaarten en bodemfunctiekaart) worden van rechtswege onderdeel van het Omgevingsplan. De geldigheidstermijn van de kaarten is 5 jaar. Onder overgangsrecht valt ook gebiedspecifiek beleid voor zover dat toeziet op Lokale Maximale Waarden en mate van bijmenging. Dit betekent dat deze onderdelen onderdeel worden van het tijdelijk deel van het Omgevingsplan. De gemeente moet de regels voor 2030 omgezet hebben naar het nieuwe Omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.
Alle overige zaken vallen **niet** onder het overgangsrecht. In deze Nota zijn geen zaken opgenomen die niet onder het overgangsrecht vallen.

Maatwerkregels
Door het Rijk zijn regels opgenomen over de milieubelastende activiteiten (mba). Dit is een nieuw begrip onder de Omgevingswet. Veel van het grondverzet komt terug in deze mba’s.
De rijksregels mba’s staan in het Besluit activiteiten leefomgeving. Nadere toelichting op de mba’s voor grondverzet is te vinden in de volgende paragraaf. De gemeente kan met een maatwerkregel afwijken van de algemene regels voor de mba’s. Een maatwerkregel is een algemeen geldende regel, vergelijkbaar met gebiedspecifiek beleid in de Nota.

Met maatwerkregels kan voor grondverzet gemotiveerd (deels) afgeweken worden van de kwaliteitseisen die bij verschillende kwaliteitsklassen behoren (landbouw/natuur, wonen, industrie, matig verontreinigd, sterk verontreinigd). Dit is vergelijkbaar met het opstellen van Lokale Maximale Waarden in de huidige wet- en regelgeving. Onder de Omgevingswet is er wel meer afwegingsruimte: het is ook mogelijk om een norm lager dan de kwaliteitseis landbouw/natuur (=Achtergrondwaarde) te stellen. Gemotiveerd afgeweken worden van het percentage bodemvreemd materiaal. Dit is nu ook al mogelijk.

Het is straks ook mogelijk om ook maatwerk toe te passen voor een grootschalige bodemtoepassing. Dit is nu niet mogelijk, omdat de grootschalige bodemtoepassing al een voorbeeld is van gebiedspecifiek beleid. Dit verandert straks.

Naast een maatwerkregel is het ook mogelijk om met een maatwerkvoorschrift te werken.
Dit voorschrift is niet algemeen geldend, maar kan gebruikt worden voor specifieke situaties. Dit kan bijvoorbeeld gebruikt worden om voor een specifieke toepassing wat soepelere kwaliteitseisen of nou juist strengere kwaliteitseisen te hanteren.

Voorwaarden maatwerk
Maatwerk moet wel voldoen aan een aantal voorwaarden. Voor het toepassen van grond geldt in ieder geval het volgende:

- Als een projectbesluit genomen is, dan kan een maatwerkvoorschrift dit projectbesluit niet belemmeren
- Er moet voldaan worden aan het ‘stand-still’ principe. Onderdeel daarvan is dat soepelere kwaliteitseisen alleen gelden binnen het eigen beheergebied. Dat is vergelijkbaar met de werking van gebiedspecifiek beleid.
- Er moet altijd rekening gehouden worden met het oogmerk van de regels. Voor toepassen is het ‘met het oog op het beschermen van het milieu’. Maatwerk mag niet strijdig zijn met dat principe. Om overheden hierbij te ondersteunen wordt door het RIVM een risicotoolbox ontwikkeld

Aanvullende regels opnemen voor activiteiten
De gemeente kan ook aanvullende regels opnemen in het omgevingsplan voor mba’s. Voor grondverzet levert dit naar verwachting weinig mogelijkheden op. Het meeste grondverzet valt al onder de mba’s. Hieronder zijn een aantal mogelijkheden genoemd:

Er kunnen aanvullende meldings- of vergunningsplichten opgenomen worden. In de mba’s zijn hier al voorschriften voor opgenomen, maar deze kunnen aangevuld worden. Dit betekent echter wel dat deze meldingen en vergunning beoordeeld moeten worden, dus hiervoor is capaciteit nodig. Voor vergunningsplichten is het ook nodig om beoordelingsregels op te stellen voor waar aan voldaan moet worden.

Het is mogelijk om voor kleinschalig graven (< 25 m^3) regels op te nemen. Dit valt namelijk niet onder de mba's voor graven. De rest van de keten (opslaan en toepassen) kent geen minimum omvang. Voor kleinschalig graven in grond met een kwaliteit boven de Interventiewaarde (sterk verontreinigde grond) komen er automatisch regels in het Omgevingsplan. Hiervoor is namelijk een bruidsschatregel opgesteld. De bruidsschat is te vinden in hoofdstuk 7 van het Invoeringsbesluit.

B5.3 Mogelijkheden gemeentelijk beleid grondverzet in het programma

De gemeente kan ook een programma opstellen. Een programma is alleen bindend voor de gemeente zelf en geeft daarmee invulling aan een ambitie van de gemeente om een gewenste kwaliteit te bereiken. Een programma kan verschillende onderdelen omvatten, waaronder de inzet van communicatiemiddelen, beleidsregels en financiële instrumenten (zoals subsidies).

Voor grondverzet zijn er naar verwachting geen directe thema's die uitgewerkt kunnen worden in een programma. De meeste regels zullen in het Omgevingsplan staan of zullen onderdeel zijn van een maatwerkvoorschrift.

B5.4 Overzicht vindplaats Rijksregels grondverzet

De voorschriften voor grondverzet zijn straks 'verdeeld' over:

- Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)
- Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
- Het Besluit bodemkwaliteit 2021 (Bbk 2021)
- De Regeling bodemkwaliteit 2022 (Rbk 2022)

Aanvullende voorschriften die decentrale overheden opstellen. Zo kan de gemeente aanvullende regels opnemen in haar Omgevingsplan.

Onder de Omgevingswet is een 'knip' gemaakt waar regels voor het grondverzet staan. Regels die zich richten tot degene die grond ontgraaft, opslaat en/of toepast staan straks in het Bal. Dit zijn onder de Omgevingswet milieubelastende activiteiten (mba's) die zijn opgenomen in het Bal. Deze worden besproken in de volgende paragraaf van deze bijlage. Overige regels, over bijvoorbeeld Kwalibo en de verschillende milieuhygiënische verklaringen zijn achtergebleven in het Besluit bodemkwaliteit en de bijbehorende Regeling bodemkwaliteit.

Het Besluit bodemkwaliteit bevat onder andere regels over de verschillende milieuhygiënische verklaringen en de bijbehorende kwaliteitsklassen. Eén van de milieuhygiënische verklaringen is en blijft de bodemkwaliteitskaart. De nieuwe Regeling bodemkwaliteit is nog niet definitief. Deze Regeling is op dit moment in consultatie geweest. Hierdoor is nog niet met zekerheid te zeggen wat de Regeling inhoudt.

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 6 Uitgesloten locaties PFAS

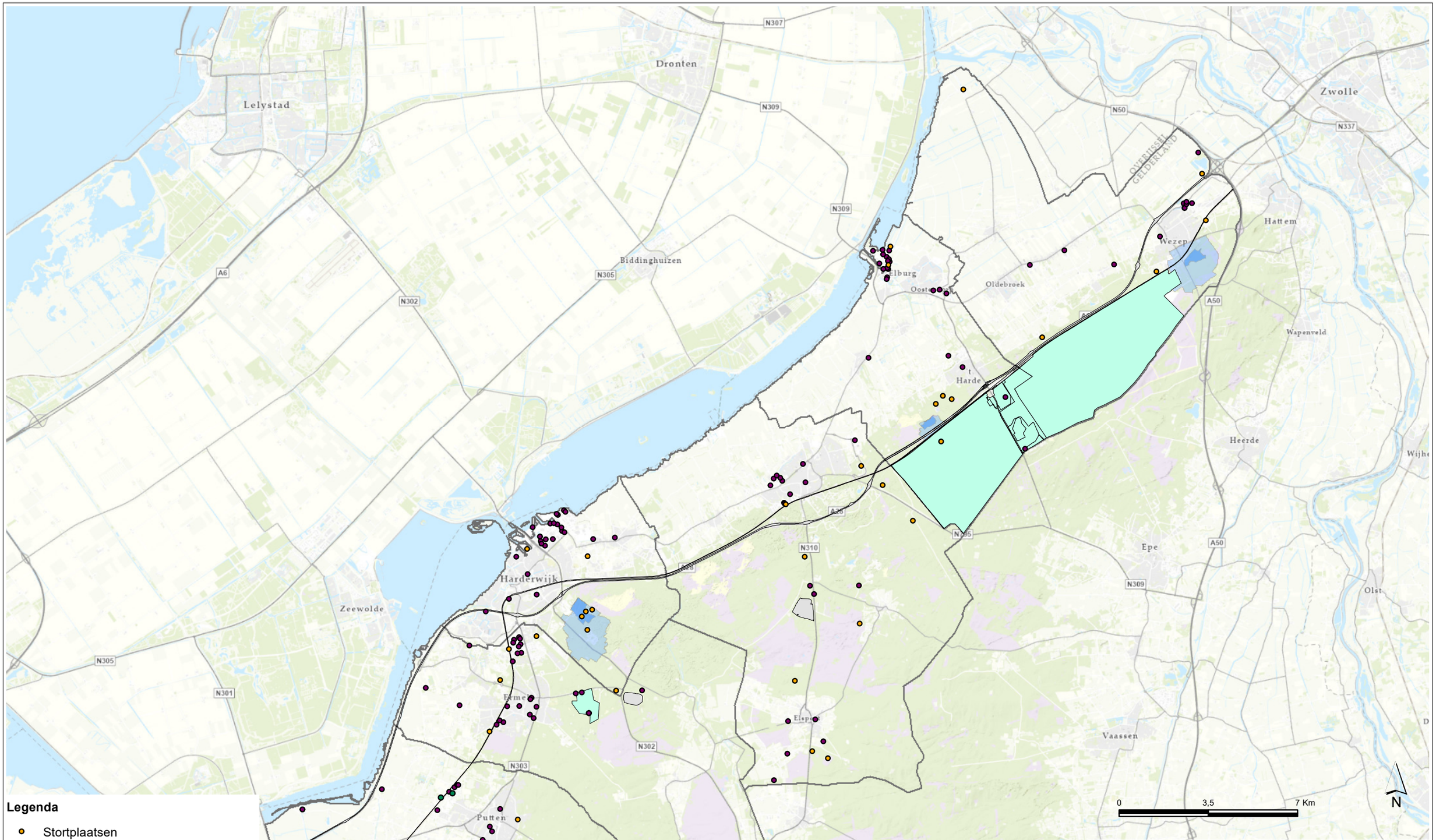

Legenda

- Stortplaatsen
- BRZO-bedrijven
- Overige verdachte activiteiten (PFAS)
- Militair terrein
- Overig (uitgesloten)
- Grondwaterbeschermingsgebieden
- Waterwingebieden
- gemeentegrenzen

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:140000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Verdachte locaties PFAS	Datum 02-10-20 10:39 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 5

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 10-02-2021 08:56 1273092_10005D.MXD

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 7 Memo aanpassing nota bodembeheer voor arseen

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

Aan
Gemeente Harderwijk, Domein Ruimte
t.a.v. dhr. Erik Hamelink/Reinout van Drunen

Van
Pascal Lunshof

Memo

Aanpassing nota bodembeheer voor arseen

Datum
12 november 2018

Pagina
1 van 4

Ons kenmerk
Z-18-195204/2

Uw kenmerk
-/-

Behandeld door
Pascal Lunshof
0341 – 474 323

Bijlagen
-

De gemeente heeft de ODNV gevraagd te kijken naar aanvullend beleid voor arseen. In de bodem van diverse werken van de gemeente Harderwijk zijn matige tot sterk verhoogde gehalten arseen aangetoond. Het huidige beleid kent al een verruiming voor arseen maar deze blijkt onvoldoende.

Voorstel voor college

1. **In te stemmen met de beleidsverruiming hoe om te gaan met natuurlijk voorkomend arseen in Harderwijk en de lokale maximale waarde vast te stellen op 215 mg/kg d.s. voor arseen bij toepassing in grootschalige bodemtoepassing.**

Nieuw beleid

De lokale maximale waarde van 76 mg/kg d.s. blijkt in de praktijk vaak te worden overschreden in de arseenzone gebieden waar arseen van nature voorkomt. Dit leidt tot moeilijk uitvoerbare projecten. In een aantal projecten zoals Lorentz III, Weiburglaan en Harderweide is het lastig om te gaan met grondverzet van de grond met verhoogde arseenwaarden. Er wordt voor de uitvoerbaarheid van deze projecten een aanpassing van het huidige beleid gemaakt. Hierna volgt de onderbouwing voor het verhogen van deze norm.

Arseenhoudend ijzeroer

Kenmerkend voor een groot deel van de regio Noord Veluwe en met name Ermelo en Harderwijk is het voorkomen van arseen in de bodem. Bij kwel van zuurstofloos ijzerrijk grondwater kan neerslag van zogenaamde ijzer(hydr)oxiden plaatsvinden. In het bodemprofiel geeft dit de kenmerkende rode kleur van ijzeroer. Arseen is een stof die samen met de ijzer(hydr)oxiden neerslaat. Dit heeft tot gevolg dat er plaatselijk hoge gehalten aan arseen worden gemeten.

Met de komst van het besluit bodemkwaliteit is een nieuwe standaard geïntroduceerd, het NEN5470 pakket. Arseen is hier niet meer in opgenomen. Het besluit bodemkwaliteit schrijft ook voor dat wanneer in een partij grond/bagger stoffen buiten het standaardpakket in verhoogde gehalten worden verwacht, deze eveneens geanalyseerd moeten worden.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen voor de vigerende normen voor arseen, uitgesplitst naar de verschillende functies en gebruikstypen.

Omgevingsdienst Noord-Veluwe
Oosteinde 17
3842 DR Harderwijk
Postbus 271
3840 AG Harderwijk

t 0341 - 474 300
f 0341 – 474 888
e info@odnv.nl
www.odnv.nl

De Gelderse omgevingsdiensten hebben als taak vergunningverlening, toezicht en handhaving van wetgeving op het gebied van milieu.

Verschillende bevoegde overheidsinstanties zijn van mening dat de generieke normen in de tabel te rigide zijn voor grond met van nature verhoogde arseenwaarden. Bovendien blijkt uit de tabel dat de normen op de ecologische risicowaarden zijn afgestemd, terwijl de humane risicowaarden vele malen hoger liggen.

Vandaar dat besloten is om, onder de volgende voorwaarden, het toepassen van grond met verhoogde arseengehalten toe te staan tot maximaal de helft van de humane risicowaarde:

- Wanneer het gemiddelde arseengehalte van de onderzochte partij de Sanscrit-waarde van 215 mg/kg.ds (standaardbodem) overtreft, is toepassing van de partij niet toegestaan en zal deze naar een erkend verwerker moeten worden afgevoerd;
- Wanneer het gemiddelde arseengehalte onder de Sanscrit-waarde blijft (< 215 mg/kg.ds), dan mag de toepassing plaatsvinden, mits voldaan wordt aan de (humane) risicowaarde. Toepassing van deze grond mag alleen in een grootschalige bodemtoepassing.
  Hierbij gelden de voorschriften uit het besluit bodemkwaliteit met betrekking tot minimale partijgrootte, toepassingshoogte en het aanbrengen van een leeflaag.

Bovenstaande voorwaarden zijn vanzelfsprekend niet van toepassing wanneer een partij grond verdacht is op het voorkomen van arseen als gevolg van antropogeen handelen. Een voorbeeld hiervan is opgebracht vormzand afkomstig van ijzergieterijen. Dit geldt alleen voor grond afkomstig uit de gemeente Harderwijk.

Wat is een grootschalige bodemtoepassing?
Een grootschalige bodemtoepassing is een toepassing waarin een grote hoeveelheid grond of baggerspecie wordt toegepast. Er moet sprake zijn van een minimaal volume van 5.000 m³ en een minimale laagdikte van 2 meter. Voor wegen en spoorwegen geldt een laagdikte van minimaal 0,5 meter. Daarnaast geldt dat de grootschalige bodemtoepassing moet worden afgedekt met een laag grond van minimaal 0,5 meter dikte. De toets aan de kwaliteit én de functie van de ontvangende bodem mag achterwege worden gelaten.

Bij grootschalige bodemtoepassingen gelden de volgende kwaliteitseisen:
- De toe te passen grond of baggerspecie mag de maximale waarde industrie en maximale emissiewaarden niet overschrijden;
- De toe te passen grond mag de LMW voor arseen niet overschrijden;
- De kwaliteit van de afdekgrond moet minimaal gelijk zijn aan de kwaliteit van de toepassingsnorm in het gebied (zie de toepassingskaart).

Uitsluitend de volgende toepassingen van grond en baggerspecie mogen onder de noemer van grootschalige bodemtoepassing vallen:
- Bouw- en wegconstructies waaronder wegen, spoorwegen en geluidswallen;
- Het afdekken van een saneringslocatie of een stortplaats met het oog op het voorkomen van nadelige gevolgen voor de omgeving;
- Ophogingen, waterbouwkundige constructies en het verondiepen en dempen van oppervlaktewater met het oog op de hoogwaterbescherming, de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water, bevordering van natuurwaarden en de vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart;
- Aanvullingen waaronder de herinrichting en stabilisering van voormalige winplaatsen van delfstoffen.

Huidig beleid
Het huidige beleid is verwoord in de Nota bodembeheer regio Noord Veluwe (Tauw; 1206995 d.d. 21 januari 2014) vastgesteld door de gemeenteraad van Harderwijk in juni 2015.

Lokale Maximale Waarde
De regio kiest er voor om de interventiewaarde voor arseen te hanteren als LMW. Dit is 76 mg/kg voor standaardbodem.

Met de risicotoolbox (RTB) is getoetst of de gekozen LMW voor arseen leidt tot risico's. Het blijkt dat er modelmatig geen humane risico's zijn. Wel zijn er modelmatig onaanvaardbare ecologische risico's bij gehalten > 27 mg/kg.

De gemeente motiveert de keuze voor de interventiewaarde van 76 mg/kg d.s. voor arseen als LMW als volgt:
- Binnen de regio komt plaatselijk arseen heterogeen (zeer verdeeld) voor in de bovengrond. Dit hangt samen met het voorkomen van ijzeroer, dat op een natuurlijke wijze in de bodem is ontstaan aan de noordzijde van de Veluwe. Vanwege de heterogeniteit wordt arseen in bodemmonsters soms niet en soms in hoge gehalten aangetroffen. Gemiddeld genomen voldoet het arseengehalte aan de interventiewaarde. In gemeente Harderwijk voldoet ook de 80-percentiel hieraan, wat betekent dat 80% van de waarnemingen die gebruikt zijn voor het vaststellen van de bodemkwaliteit, onder de interventiewaarde liggen. In de gemeenten Elburg, Ermelo, Nunspeet en Putten ligt de 95-percentiel onder de interventiewaarde;
- Door het hanteren van regels voor grondverzet (zie hoofdstuk 6) blijft de arseenhoudende grond binnen de regio, en geconcentreerd binnen de arseenhoudende gebieden. De bodemkwaliteit verandert dus niet op gebiedsniveau. Het grondverzet voldoet daarmee aan het stand-still beginsel;
- Er zijn geen onaanvaardbare humane risico's te verwachten als gevolg van de aanwezigheid van arseen in de arseenhoudende gebieden. Dit is ook opgenomen in het gemeentelijk milieubeleidsplan;
- De risicotoolbox (RTB) is een landelijk gebruikt systeem waarmee risico's van bodemverontreinigingen worden berekend. Berekend is dat ecologische risico's te verwachten zijn bij arseen > 27 mg/kg. De RTB betreft een standaard benadering. Aannemelijk is dat werkelijke

negatieve effecten op de ecologie pas optreden vanaf een hoger gehalte dan 27 mg/kg, gezien het conservatieve karakter van het model. Echter, omdat de totale hoeveelheid arseen in het gebied niet zal toenemen, kan (los van welke modelberekening dan ook) worden beredeneerd dat de (negatieve) effecten op de ecologie binnen het gebied niet zullen toenemen
- Het omgaan met arseenhoudende grond past binnen bestaand gemeentelijk beleid;
- De provincie Gelderland heeft in haar bodembeleid opgenomen dat van nature verhoogde gehalten, zoals arseen in oerbanken, niet als een geval van bodemverontreiniging wordt beschouwd. De saneringsparagraaf uit de Wet bodembescherming is derhalve niet van toepassing;
- Binnen Gelderland komt op meer plaatsen arseen voor. Ook de gemeenten Epe, Apeldoorn, Voorst, Brummen, Zutphen en Lochem hebben in 2011 gekozen voor gebiedsspecifiek beleid waarbij voor arseen de interventiewaarde als LMW is gehanteerd.

Regels voor grondverzet
De regels voor grondverzet zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van de nota bodem beheer.

Het gebiedsspecifiek beleid houdt het volgende in:
- Grond met een arseengehalte van maximaal de LMW mag worden toegepast binnen de arseengebieden, mits de kwaliteit van de overige stoffen voldoet aan de AW2000 en de grond afkomstig is uit het beheergebied;
- Grond met arseen in gehalten boven de LMW wordt niet toegepast binnen de regio Noord Veluwe;
- De bodemkwaliteitskaart kan gebruikt worden om zonder aanvullend onderzoek grond te ontgraven en toe te passen binnen de arseengebieden;
- Bij toepassing in andere deelgebieden van grond afkomstig uit de arseengebieden, is aanvullend onderzoek nodig om het arseengehalte vast te stellen, en zodoende te bepalen of de grond aan de elders van toepassing zijnde toepassingseis voldoet. In de andere deelgebieden dan de arseengebieden gelden de generieke normen voor het bepalen van de toepassingseis. Dat geldt ook voor arseen.

Bodemsanering
De LMW voor arseen mag volgens Gelders beleid gebruikt worden om de gevalsgrens af te bakenen en als terugsaneerwaarde bij functiegerichte sanering van historische verontreinigingen (veroorzaakt voor 1987). Voor van nature voorkomend arseen, dat niet als geval van bodemverontreiniging beschouwd wordt, is dit niet relevant. Voor arseen met antropogene oorsprong wordt echter wel de LMW aangehouden.

Kenmerk R002-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 8 RTB-berekening arseen (Nota 2014)

Resultaten RisicotoolboxBodem.nl

Risico's behorende bij chemische bodemkwaliteit en functie

V. RTB: 1.1.0.0
V. rapport: 1.13

Algemeen

Naam berekening: <Nieuw>
Modus: berekenen gevolgen Lokale Maximale Waarden
Monstergroep: Harderwijk_arseen
Bodemgebruiksfunctie: Wonen met tuin
Bijzonderheden:

Status van deze berekening

De risicotoolbox berekent de risico's van een chemische bodemkwaliteit voor milieu, mens en landbouwproductie die horen bij een ingevoerde chemische bodemkwaliteit en bodemfunctie. De risicotoolbox maakt hiervoor gebruik van wetenschappelijke modellen uit de normstellingspraktijk. Modellen kunnen slechts een voorspelling geven van te verwachten risico's. De kwaliteit van deze voorspellingen wordt bepaald door de betrouwbaarheid van de modellen en de mate waarin deze van toepassing zijn op de lokale situatie. De modellen achter de risicotoolbox hebben uiteenlopende betrouwbaarheden en de toepasselijkheid hangt sterk af van de lokale situatie. De verantwoordelijkheid voor de interpretatie van de resultaten ligt bij de gebruiker van het instrument.

Het bovenstaande betekent dat voorspellingen van risico's die zowel boven als onder de - voor de gekozen bodemgebruiksvorm relevante - risicogrenswaarde liggen slechts indicatief zijn. Juist bij resultaten die dicht bij risicogrenswaarden liggen is het belangrijk om hierbij in de interpretatiefase stil te staan. De risicotoolbox kan op twee manieren rekenen :

1) **Berekenen van de risico's van voorgestelde Lokale Maximale Waarden**
2) **Rekenen aan de risico's van de actuele chemische bodemkwaliteit**

Deze berekening is het resultaat van functie 1.

Functie 1: Bepalen gevolgen Lokale Maximale Waarden
In het Besluit bodemkwaliteit staan de methoden beschreven waarlangs Lokale Maximale Waarden ter beoordeling van het toepassen van grond of baggerspecie dienen te worden onderbouwd. De risicotoolbox maakt onderdeel uit van dit proces. In deze modus werkt de risicotoolbox strikt volgens de bepalingen van het Besluit. Ingevoerde bodemkwaliteitsgegevens die worden aangemerkt als voorgestelde Lokale Maximale Waarden en de berekeningsresultaten krijgen een bijzondere status en worden permanent opgeslagen in de systeemdatabase.
De ondergrens wordt gevormd door de AW2000 waarde. De bovengrens wordt bepaald door de zogenaamde Sanscrit-grens (onaanvaardbaar risico). Ter bepaling van deze bovengrens dient het programma Sanscrit te worden gebruikt. De instructie voor deze Sanscrit-toetsing is te vinden op www.risicotoolboxbodem.nl.

Resultaten

Ecologische risico's

Beschermingsniveau: Gemiddeld, geen doorvergiftiging (Wonen met tuin)

Stof	Concentratie [mg/kg] (*)	Concentratiegrens [mg/kg]	Risico-index
Arseen	76,00	27,00	**2,81**

(*) Let op: op de ingevoerde concentratie is de standaardbodemtypecorrectie toegepast

Humane risico's

Stof	Blootstelling [mg/kg lg/dag]	Risicogrens [mg/kg lg/dag]	Risico-index
Arseen	0,000123	0,0007	0,18

Ecologische (mengsel) risico's (msPAF)

Parameter	Waarde
PAF Arseen	0,65
msPAF (mengsel)	0,65

Toelichting bij de resultaten

Ecologische risico'

De ecologische risico's in de risicotoolbox worden berekend door de concentratie van stoffen in de bodem (gecorrigeerd naar standaardbodem) te toetsen aan risicogrenswaarden. Deze risicogrenswaarden komen overeen met de grenswaarden die zijn gebruikt voor de afleiding van de Generieke Maximale Waarden. De ecologische grenswaarden worden beleidsmatig vastgesteld. Bij de onderbouwing van de grenswaarden wordt gebruik gemaakt van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van stoffen op soorten. In deze onderbouwing kan er voor een aantal stoffen rekening worden gehouden met de effecten van doorvergiftiging.

Humane risico's

In de risicotoolbox wordt de blootstelling van mensen aan stoffen als gevolg van bodemgebruik berekend met het model CSOIL. Dit model wordt ook gebruikt voor de afleiding van landelijke normen (Landelijke Maximale Waarden). In de risicotoolbox wordt het model doorgerekend met de lokatiespecifieke bodemkwaliteit en bodemeigenschappen. CSOIL berekent een levenslang gemiddelde blootstelling voor de gekozen bodemfunctie. Aan de bodemfunctie zijn belangrijke blootstellingsparameters gekoppeld (bijvoorbeeld: mate van gewasconsumptie, blootstelling van kinderen via inname van grond).

Landbouw risico's

De berekeningen van de landbouwrisico's worden uitgevoerd met de methoden die zijn gehanteerd voor de onderbouwing van de LAC2006 waarden. In de risicotoolbox worden deze methoden zoveel mogelijk locatiespecifiek ingezet (dat wil zeggen: rekening houdend met het lokale bodemtype). Voor de stoffen en landbouwproducten waarvoor dit niet mogelijk is, wordt getoetst aan de generieke LAC-waarden.

Toxische druk (msPAF)

Naast de standaard ecologische risicobeoordeling wordt in de risicotoolbox ook de toxische druk (op ecosystemen) van stoffen en van het mengsel van stoffen berekend. Net als in de standaard ecologische risicobeoordeling vormen wetenschappelijke gegevens over de effecten van stoffen op soorten de basis voor deze berekening. Bij de bepaling van de toxische druk wordt verder rekening gehouden met de lokale bodemeigenschappen (organisch stof, lutum en zuurgraad) en met de generieke achtergrondwaarde (AW2000).

Let op: de berekening van toxische druk in de risicotoolbox is niet geschikt om het verspreiden van baggerspecie te toetsen. Gebruik hiervoor het instrument TOWABO.

Voor aanvullende informatie over de berekeningen in de risicotoolbox: zie **www.risicotoolboxbodem.nl/methoden**

Resultaten - grafisch

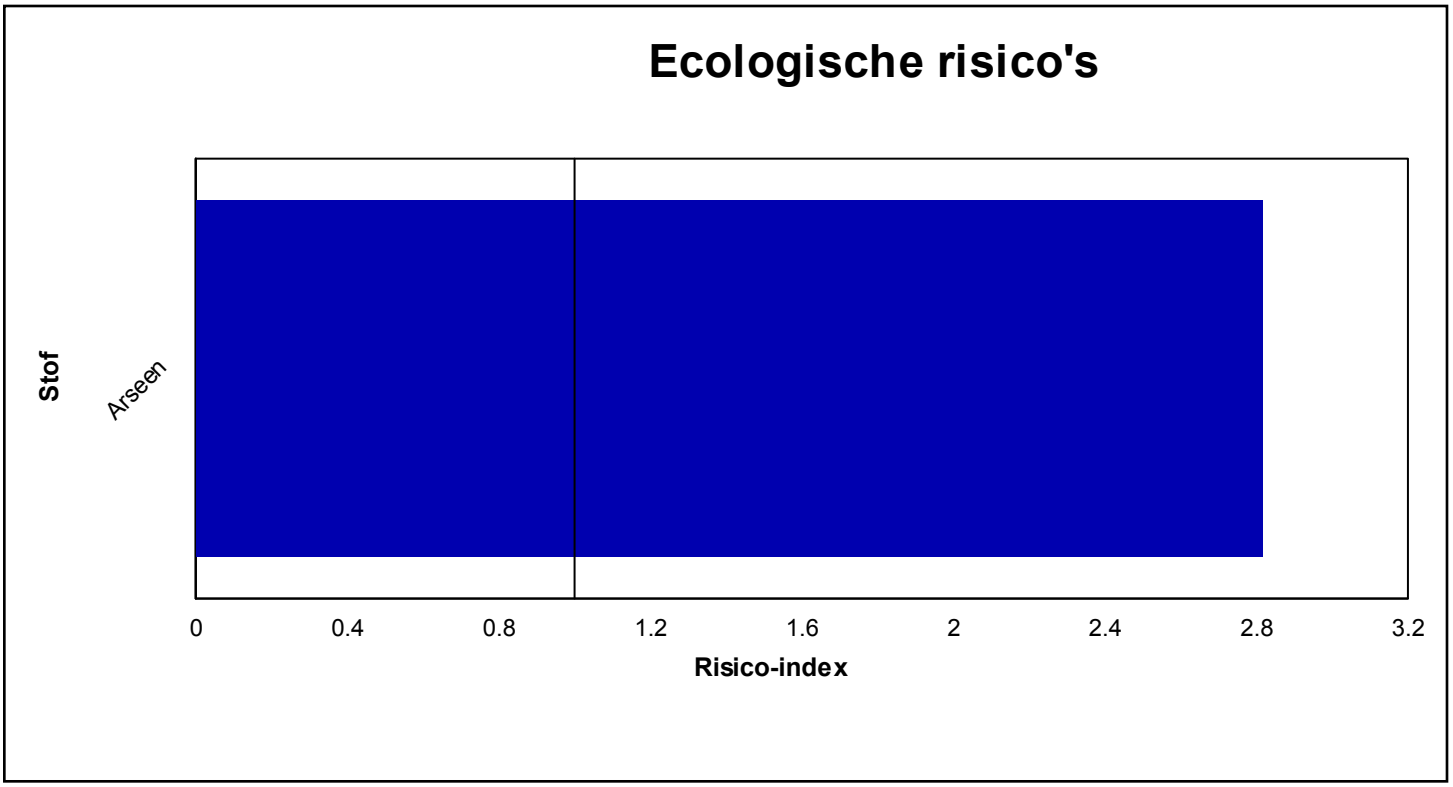

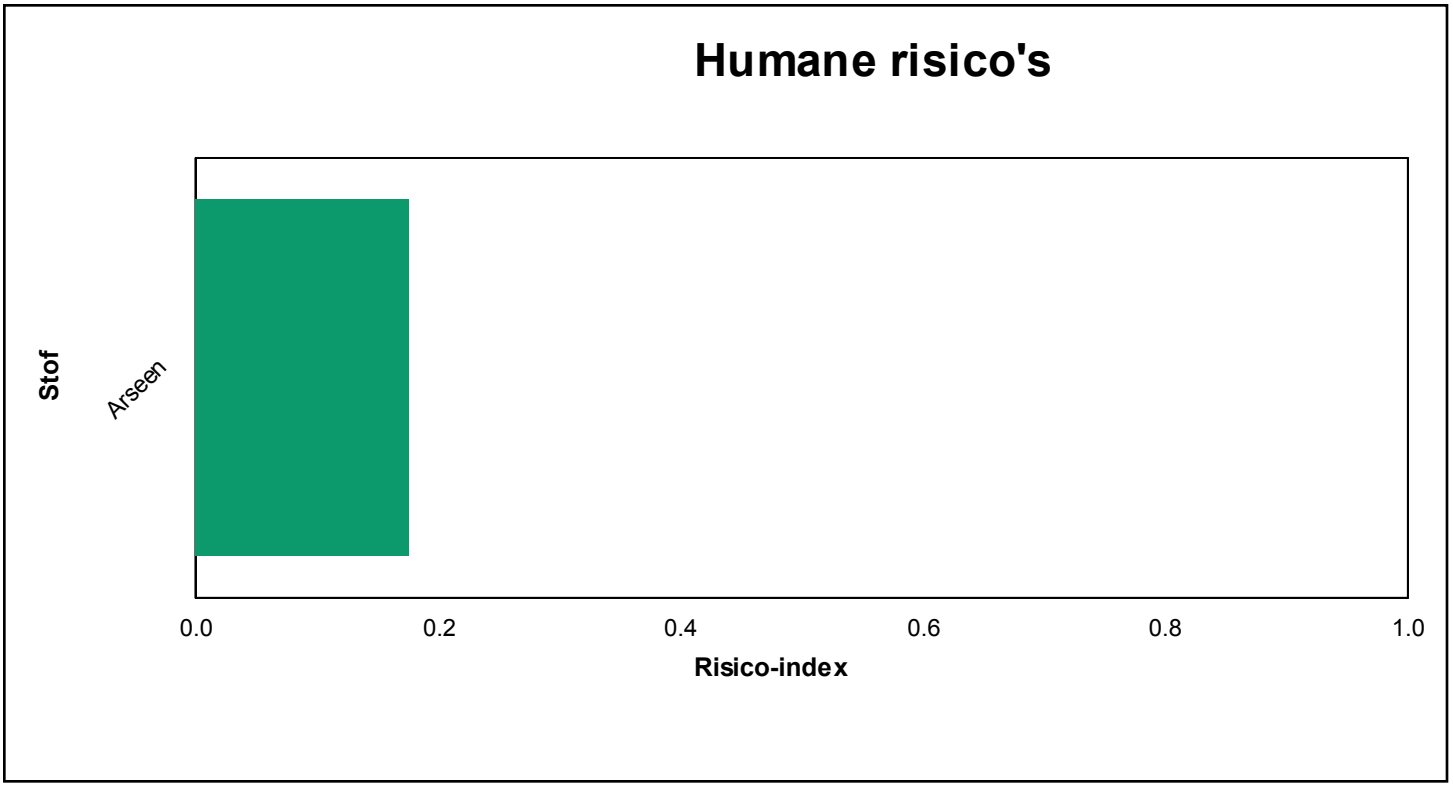

Invoergegevens

Stof	Concentratie [mg/kg]	Concentratie in standaardbodem [mg/kg]	Type
Arseen	76,00	76,00	Anders

Bodemeigenschappen:

Organisch stof: 25 %
Lutum: 10 %
pH (CaCl2): 5,8

Resultaten - grafisch - additioneel

In deze sectie worden de berekende ecologische en humane risico's voor *alle* functies (beschermingsniveaus) in 3D staafdiagrammen weergegeven. Op deze wijze kan een indruk worden verkregen van de gevoeligheid van de uitslagen voor de gekozen functies.

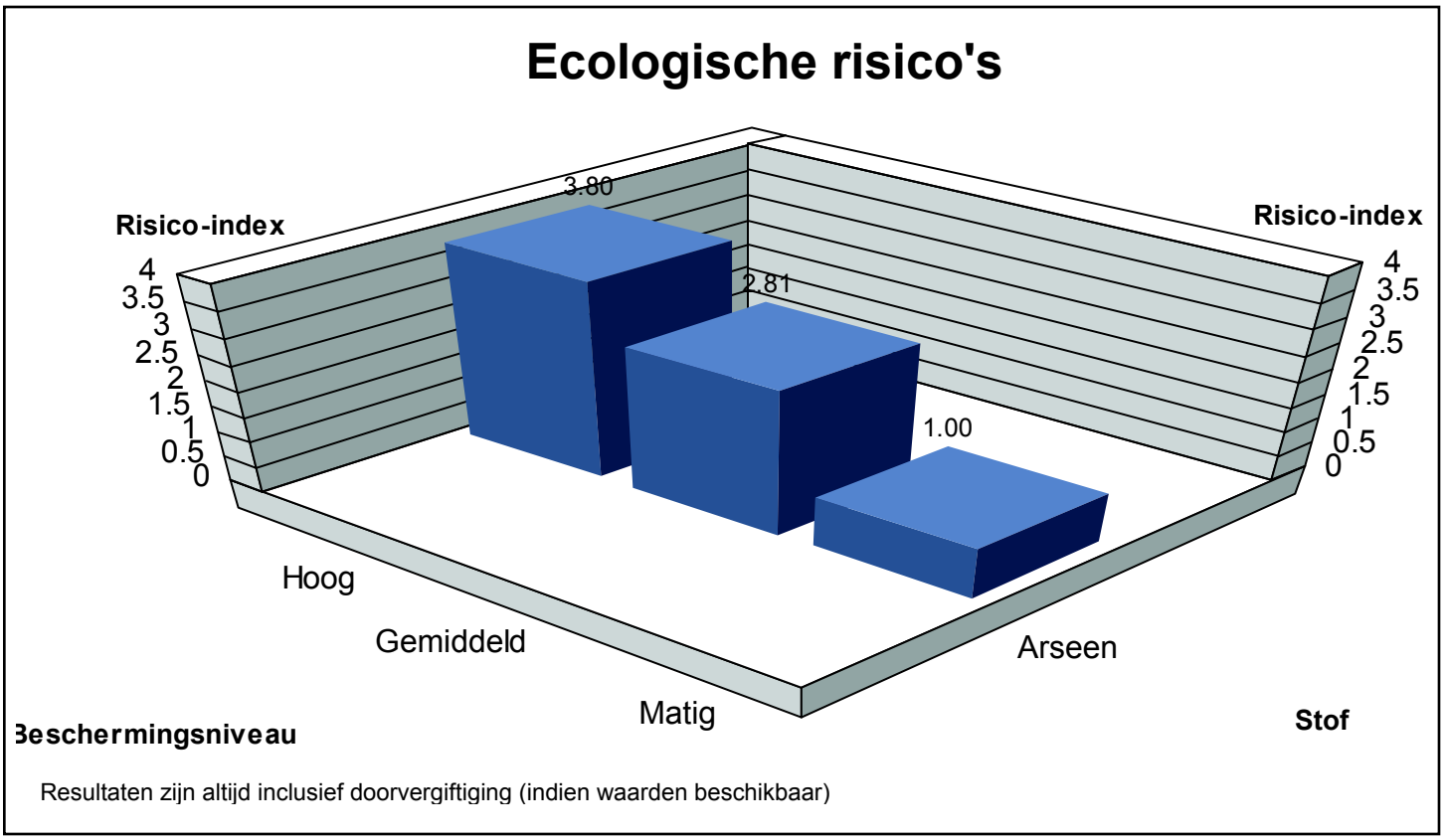

Resultaten zijn altijd inclusief doorvergiftiging (indien waarden beschikbaar)

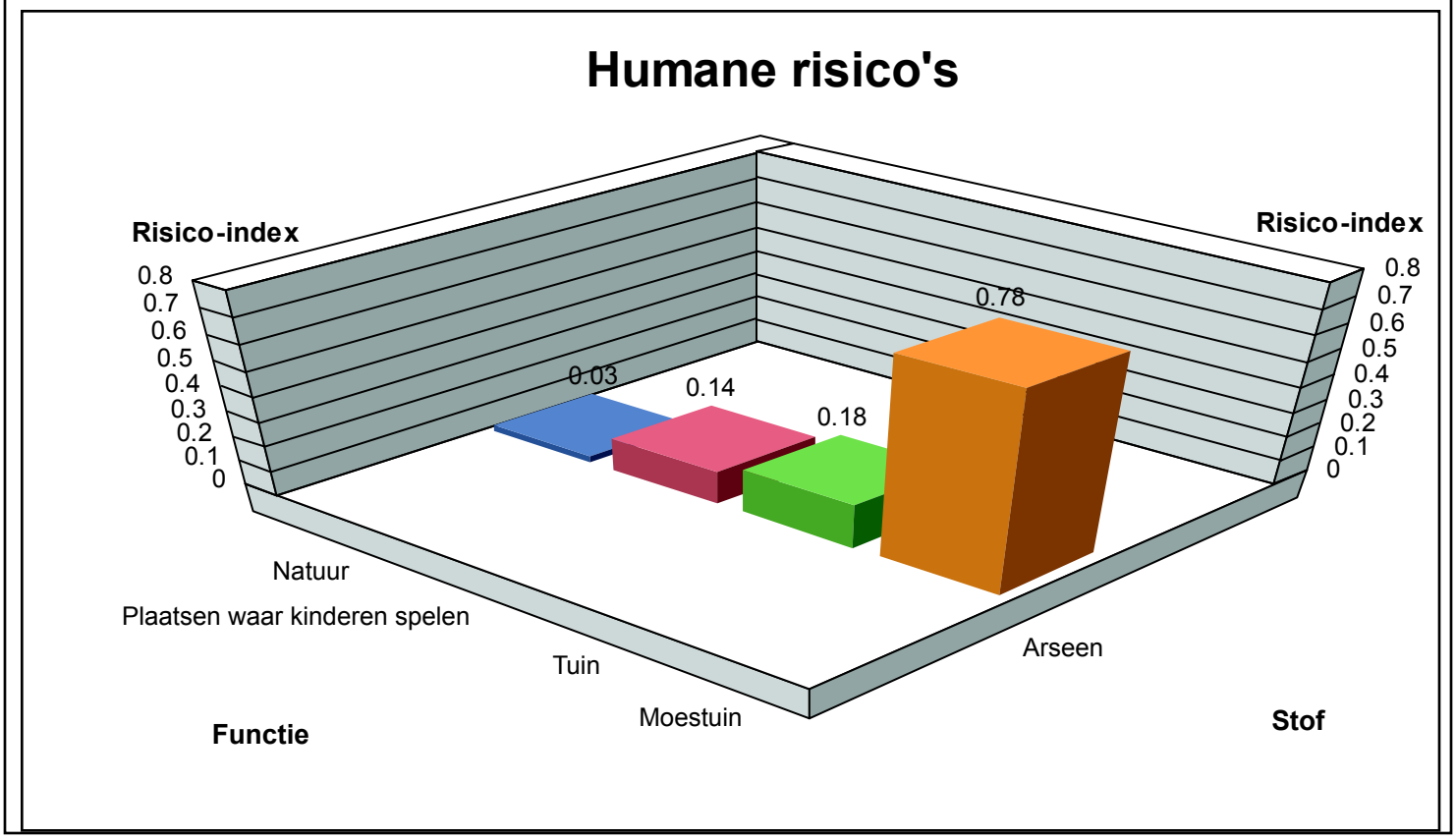

Noord-Veluwe bodemkwaliteitskaart 2021

25 november 2021

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Verantwoording

Titel	Noord-Veluwe bodemkwaliteitskaart 2021
Opdrachtgever	Omgevingsdienst Noord-Veluwe
Projectleider	Erik Vonkeman
Auteur(s)	Floor van Elsacker
Tweede lezer	Odile Rutten
Projectnummer	1273092
Aantal pagina's	23
Datum	25 november 2021
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking.
	Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doelstelling en aanpak 5
2 Werkwijze 6
2.1 Beleidskader 6
2.2 Aanpak opstellen bodemkwaliteitskaarten 7
2.3 Technisch-inhoudelijke onderbouwing 8
3 Uitvoering 8
3.1 Beheergebied en dieptetraject 8
3.2 Bodemkwaliteitszones en opgenomen stoffen 10
3.2.1 Opgenomen stoffen 10
3.2.2 Onderbouwing bodemkwaliteitszones 10
3.3 Uitgesloten locaties van de bodemkwaliteitskaart 15
3.4 Dataverzameling en uitgevoerde werkzaamheden 16
3.4.1 Aangeleverde XML-gegevens 16
4 Betrouwbaarheid bodemkwaliteitskaart 17
4.1 Eisen evaluatie 18
4.1.1 Gebiedsindeling 18
4.1.2 Uitbijters 18
4.1.3 Heterogeniteit 18
4.2 Standaardpakket 19
4.2.1 Evaluatie gebiedsindeling 19
4.2.2 Heterogeniteit 19
4.2.3 Conclusie 19
5 Bodemkwaliteitskaarten regio Noord-Veluwe 20
5.1 Ontgravingskaarten 20
5.2 Bodemfunctiekaart 20
5.3 Toepassingskaart 20
5.4 Veiligheidsklasse 22

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 1 Waarnemingen

Bijlage 2 Bodemfunctiekaart

Bijlage 3 Ontgravingskaarten

Bijlage 4 Toepassingskaarten

Bijlage 5 Uitgesloten locaties

Bijlage 6 Percentielbladen

Bijlage 7 Achtergrondinformatie historie gebied

1 Inleiding

Dit rapport bevat de technische onderbouwing van de actualisatie van de bodemkwaliteitskaart regio Noord-Veluwe voor de deelnemende gemeenten Ermelo, Putten, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek. TAUW heeft in opdracht van deze gemeenten een bodemkwaliteitskaart opgesteld voor het standaard pakket. Eerder is ook door TAUW de bodemkwaliteitskaart opgesteld voor PFAS (poly- en perfluoralkylverbindingen)[1]. Mogelijk zullen de gemeenten Heerde en Hattem in een later stadium worden toegevoegd aan deze regionale bodemkwaliteitskaart. De bodemkwaliteitskaarten en Nota bodembeheer gelden dus (voorlopig) niet voor de gemeenten Heerde en Hattem.

Dit rapport richt zich op de technische uitwerking van de bodemkwaliteitskaart. De regels voor grondverzet op basis van de bodemkwaliteitskaarten voor het standaardpakket en PFAS zijn opgenomen in de Nota Bodembeheer (zie R002-1273092EVF-V04-baw-NL).

1.1 Aanleiding

Om het grondverzet binnen de gemeenten te faciliteren heeft de regio Noord-Veluwe in 2014 een gezamenlijke Nota Bodembeheer[2] opgesteld met bijbehorende bodemkwaliteitskaarten van (een deel van) de regio en Harderwijk. Conform het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) dient een bodemkwaliteitskaart na 5 jaar verlengd of geactualiseerd te worden. Naar aanleiding hiervan heeft de regio Noord-Veluwe besloten de kaart te actualiseren.

1.2 Doelstelling en aanpak

De gemeenten willen een nieuwe bodemkwaliteitskaart opstellen om het grondverzet te faciliteren. De bodemkwaliteitskaart geeft de gemeten achtergrondwaarden weer en dient als wettig bewijsmiddel conform artikel 4.3.5 van de Regeling bodemkwaliteit. Zo wordt voorkomen dat er voor elke partij grond en ontvangende locatie een partijkeuring c.q. bodemonderzoek moet worden uitgevoerd.

[1] Bodemkwaliteitskaart PFAS. TAUW, kenmerk R001-1273092EVF-V01-mwl-NL, d.d. 30 oktober 2020
[2] Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe. TAUW, kenmerk R002-1206995LNH-baw-V02-NL, d.d. 21 januari 2014

De aanpak op hoofdlijnen voor het opstellen van een bodemkwaliteitskaart is als volgt te omschrijven:

1. Indeling van het beheersgebied in homogene deelgebieden, die met betrekking tot bodemgebruik, bodemopbouw en bodembelasting overeenkomstige kenmerken vertonen en waarin een vergelijkbare bodemkwaliteit verondersteld mag worden
2. Het per deelgebied vaststellen van de kwaliteit door ten minste het gemiddelde en de 80- en 90-percentielwaarden vast te stellen en deze te toetsen aan de maximale waarden van de generieke kwaliteitsklassen Landbouw/Natuur (AW2000), Wonen en Industrie, zoals genoemd in het Besluit bodemkwaliteit
3. Het vaststellen van de homogene bodemkwaliteitszones
4. Het vaststellen van de milieutechnische uitgangspunten voor het grondverzet
5. Het beschrijven van de gevolgde werkwijze en de gehanteerde uitgangspunten

2 Werkwijze

2.1 Beleidskader

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld conform de regels van het Bbk en de Regeling Bodemkwaliteit (Rbk). Voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten is een Richtlijn bodemkwaliteitskaarten[3] opgesteld. In de Richtlijn staan aanvullende regels en aanwijzingen voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart.

De Richtlijn bodemkwaliteitskaarten is bedoeld voor het gebruik van bodemkwaliteitskaarten:

- Voor het toepassen van grond en bagger op bodem
- Als bewijsmiddel van kwaliteit van vrijkomende grond en bagger
  In dit kader zal de bodemkwaliteitskaart alleen worden opgesteld voor vrijkomende grond, aangezien waterbodem geen onderdeel uitmaakt van deze kaart

Binnen het Besluit bodemkwaliteit wordt er onderscheid gemaakt in 2 toetsingskaders:

- Generiek beleid
  Bij het generieke beleid gelden de algemene regels uit het Besluit bodemkwaliteit voor de toepassing van grond
- Gebiedspecifiek beleid
  Door het opstellen van gebiedspecifiek beleid kan het bevoegd gezag afwijken van de algemene regels uit het Besluit bodemkwaliteit

Het beleidskader zal in de looptijd van deze kaart veranderen door de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierdoor zal bovenstaand beleidskader in de toekomst niet meer van toepassing zijn. Het beleidskader voor het gebruik van de bodemkwaliteitskaart zal dan worden gevormd door het Besluit Bodemkwaliteit en de bijbehorende Regeling bodemkwaliteit. De regels over (onder andere) het toepassen van grond zullen te vinden zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

[3] Richtlijn voor het opstellen bodemkwaltietskaarten. VROM, d.d. 3 september 2007 met wijzigingsblad van 1 januari 2019

Bij het opstellen van dit technisch document is rekening gehouden met zowel het huidige als het toekomstige beleidskader.

2.2 Aanpak opstellen bodemkwaliteitskaarten

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld conform Richtlijn voor het opstellen van bodemkwaliteitskaarten en de eisen uit bijlage M van de Regeling bodemkwaliteit. In deze richtlijn worden 8 stappen onderscheiden:

1. Opstellen programma van eisen
2. Vaststellen onderscheidende kenmerken
3. Gegevensverzameling en gegevensbewerking
4. Indelen beheergebied in deelgebieden
5. Controle indeling van het beheergebied
6. Verzamelen aanvullende informatie
7. Vaststellen bodemkwaliteitszones
8. Opstellen ontgravings- en toepassingskaart (generiek of gebiedspecifiek)

Onderdeel van het opstellen van een bodemkwaliteitskaart is het uitvoeren van een vooronderzoek conform NEN 5725 aanleiding E[4]. Dit vooronderzoek is gericht op het verzamelen van informatie ne beoordelen of deze informatie voldoende en actueel is. Het vooronderzoek is dan ook onderdeel van meerdere stappen uit de Richtlijn.

In **stap 1** zijn de beleidsmatige en technisch inhoudelijke keuzes gemaakt. Deze vormen het kader waarbinnen de bodemkwaliteitskaart tot stand is gekomen. Zie paragraaf 2.3 en 2.4 voor de uitwerking.

In **stap 2** is vastgesteld welke kenmerken binnen het beheergebied een belangrijke rol spelen bij het definiëren van deelgebieden. Zie voor de uitwerking hoofdstuk 3.

In **stap 3** is de informatie die van het beheergebied beschikbaar was, verzameld en geschikt gemaakt voor de verwerking tot een bodemkwaliteitskaart. Hiertoe is bodeminformatie uit de bodeminformatiesystemen digitaal aangeleverd in XML-format. Zie hoofdstuk 3 voor de uitwerking.

In **stap 4** is het beheergebied ingedeeld in deelgebieden. Op basis van de verlenging was geadviseerd te kijken naar mogelijke samenvoegingen van homogene deelgebieden. Zie hoofdstuk 3 voor de uitwerking.

In **stap 5** is op basis van de informatie bepaalt of de indeling in deelgebieden van stap 4 juist is. Zie hoofdstuk 4 en 5 voor de uitwerking.

In **stap 6** zijn geen aanvullende gegevens. Zie hoofdstuk 3.

[4] NEN 5725:2017 NL - Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek

In **stap 7** zijn de bodemkwaliteitszones definitief vastgesteld. Zie hoofdstuk 5.

In **stap 8** zijn de toepassingseisen geformuleerd en is bepaald in welk kader (generiek of gebiedspecifiek) de kaart functioneert. Deze stap is opgenomen in de Nota Bodembeheer (zie R002-1273092EVF-V04-baw-NL).

2.3 Technisch-inhoudelijke onderbouwing

De technisch-inhoudelijke onderbouwing gaat in op de eisen waaraan een bodemkwaliteitskaart moet voldoen. In de Richtlijn zijn de onderwerpen benoemd die essentieel worden geacht om de kwaliteit van het grondverzet te kunnen waarborgen. Deze onderwerpen moeten dan ook minimaal in de onderbouwing worden meegenomen en zijn in hoofdstuk 3 toegelicht.
Dit zijn:

- Het (deel van het) beheergebied waarvoor de bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld (paragraaf 3.1)
- De diepte en het aantal te onderscheiden dieptetrajecten waarover de bodemkwaliteitskaart een uitspraak doet (paragraaf 3.4)
- De stoffen die in de bodemkwaliteitskaart worden opgenomen (paragraaf 3.2)
- De onderscheidende kenmerken op basis waarvan de bodemkwaliteitszones worden gedefinieerd (paragraaf 3.2)
- Het deel van het beheergebied (onder andere de verdachte locaties) waarvoor de bodemkwaliteitskaart niet geldig is (paragraaf 3.3)
- De lintvormig diffuus belaste deelgebieden die worden onderscheiden (paragraaf 3.2)
- De kwaliteitseisen waaraan een bodemkwaliteitszone moet voldoen om te kunnen worden vastgesteld (hoofdstuk 4)
- De statistische kentallen op basis waarvan de bodemkwaliteitszones worden gekarakteriseerd (zie hoofdstuk 5 en bijlage 4)
- In welk kader de kaart functioneert: generiek of gebiedspecifiek (zie Nota Bodembeheer)

3 Uitvoering

3.1 Beheergebied en dieptetraject

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de regio Noord-Veluwe, zoals aangegeven in figuur 3.1.

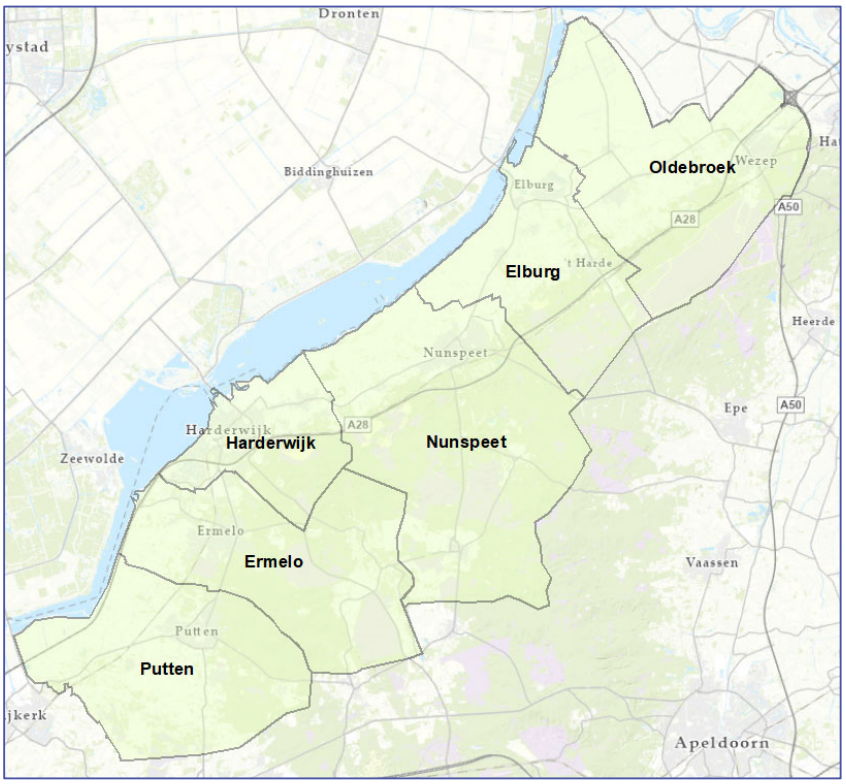

Figuur 3.1 Beheergebied gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Elburg

In de regio Noord-Veluwe zijn 4 grondwaterbeschermingsgebieden en bijbehorende drinkwaterwinning aangewezen. Voor de grondwaterbeschermingsgebieden gelden afwijkende toepassingsnormen. Hiervoor gelden de regels uit de provinciale verordening.

Rijkswegen en overige gebieden in het beheer van Rijk of waterschap zijn geen onderdeel van het beheergebied van gemeenten.

Ten opzichte van de vorige kaart zijn er 2 wijzigingen in het beheergebied:

- De gemeentelijke grenzen zijn aangepast, dit leidt vooral tot wijzigingen bij de gemeente Putten
- In de vorige kaart was het gebied ten westen van de A28 in de gemeenten Harderwijk, Ermelo en Putten aangemerkt als beheergebied van Rijkswaterstaat. Dit is echter gedeeltelijk onderdeel van het beheergebied van de betreffende gemeente[5] en is daarom opgenomen in de kaart

[5] Bron beheergrenzen Rijkswaterstaat: Beheergrenzen (rijkswaterstaat.nl)

De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor de boven- en ondergrond waarbij de volgende dieptetrajecten aangehouden worden:

- Bovengrond: 0-0,5 m -mv
- Ondergrond: 0,5-2,0 m -mv

De verwachting is dat vooral de kwaliteit van de bovengrond beïnvloed is door menselijke activiteiten en dat de kwaliteit van de ondergrond gelijk of beter zal zijn.

3.2 Bodemkwaliteitszones en opgenomen stoffen

3.2.1 Opgenomen stoffen

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor zowel de stoffen uit het standaardpakket conform NEN 5740:

1. Parameters standaardpakket: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, PAK (10), PCB (som 7) en minerale olie

De bodemkwaliteitskaart is **niet** opgesteld voor de stof arseen, met uitzondering van de zone ‘Arseengebieden’. Arseen is voor de overige gebieden wel meegenomen, daar een deel van het gebied verdacht is op arseen (zie paragraaf 3.2.2). Zo kan de (mogelijke) aanwezigheid daarvan vastgesteld worden.

3.2.2 Onderbouwing bodemkwaliteitszones

Voor het standaardpakket is er gekeken of er deelgebieden aan te wijzen zijn op basis van:

- Onderscheidende kenmerken in bodemopbouw en geomorfologie
- Ontwikkeling van het beheergebied
- Functies in het gebied
- Bekende diffuse verontreinigingen
- Lintvormig diffuus belaste deelgebieden

Deze factoren kunnen namelijk invloed hebben op de (verwachte) verontreinigingen in het gebied en daarmee de indeling in zones.

Functies

In de regio zijn er een aantal functiewijzigingen. De wijzigingen ten opzichte van de vorige kaart zijn:

- De bermen van gemeentelijke hoofdwegstructuur hebben allen de functie Industrie gekregen ten behoeve van uniformiteit
- In het noorden en westen van het bebouwde gebied van Nunspeet is een nieuwbouwwijk in aanleg. Dit gedeelte heeft nu de functie Wonen
- Het gebied ten westen van de A28 in de gemeenten Ermelo en Putten is toegevoegd aan de bodemfunctiekaart en heeft de functie Landbouw/Natuur en plaatselijk de functie Wonen gekregen
- In Elburg zijn 2 gemeentelijke hoofdwegen toegevoegd, namelijk de Gerichtenweg en de Oude Harderwijkerweg
- De Rijkswegen, provinciale wegen en de militaire terreinen zijn uitgesloten van de functiekaart

- Er zijn kleine aanpassingen aan de beheergrenzen. Ter plaatse van de gemeente Putten is de gemeentegrens gedeeltelijk aangepast. In de wijk Waterfront in de gemeente Harderwijk zijn de grenzen licht gewijzigd daar gebieden gewijzigd zijn van oppervlaktewater naar landbodem en andersom

Bekende diffuse verontreinigingen

Arseen
In de regio Noord-Veluwe kunnen plaatselijk sterk verhoogde arseengehalten voorkomen. In het verleden ontstane arseenhoudend kwelwater is neergeslagen bij het in contact komen met zuurstofrijker water. Arseen komt van nature voor in gebieden waar veel ijzeroer in de grond aanwezig is, aangezien het hier goed aan bindt. De locaties waar arseen van nature voorkomt zijn opgenomen als apart homogeen deelgebied. In de gemeente Oldebroek worden wel verhoogde arseengehalten verwacht, maar uit informatie van de gemeente blijkt dat deze gehalten niet aangetroffen worden bij onderzoeken. In Drielanden (Harderwijk) was ook sprake van nature verhoogde arseengehalten. Dit gebied is echter de laatste jaren op grote schaal gesaneerd.

Asbest
In de regio komt asbest op meerdere locaties voor. Dit is grotendeels te relateren aan het gebruik van asbest in gebouwen. De verdenking op asbest is over het algemeen locatie gebonden en is daarmee geen diffuus probleem. Er zijn 2 uitzonderingen: (1) voormalige eendenhouderijen en (2) wegen

In zowel Ermelo als Harderwijk zijn er grote gebieden waar in het verleden eendenhouderijen hebben gestaan. Deze zijn op historische kaarten te herkennen aan de repeterende eenheden (zie onderstaande figuren). Uit informatie van de gemeenten blijkt dat de bodem ter plekke van deze voormalige eendenhouderijen verontreinigd is geraakt met asbest. Ondertussen is een deel van deze gebieden reeds gesaneerd. Het is niet inzichtelijk welk gebied gesaneerd is.

Figuur 3.2 Voormalige eendenhouderijen in de gemeente Ermelo, te herkennen aan de repeterende zwarte lijnen

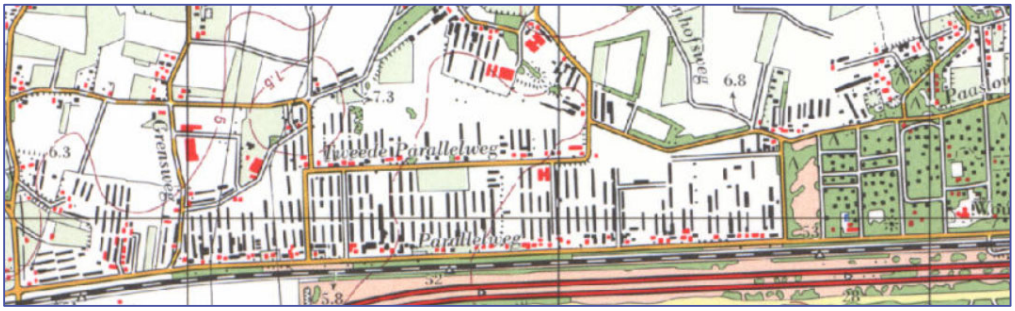

Figuur 3.3 Voormalige eendenhouderijen in de gemeente Harderwijk, te herkennen aan de repeterende zwarte lijnen

Verder is bekend dat er in de regio asbest aanwezig is in de wegen en bermen. Uit de informatie van de gemeenten is niet met zekerheid te zeggen welke wegen wel of niet verdacht zijn op het voorkomen van asbest.

PFAS

Voor de regio Noord-Veluwe is een aparte bodemkwaliteitskaart opgesteld voor PFAS. In de betreffende gemeenten komen locaties voor die verdacht worden op PFAS, zoals stortlocaties en industriële locaties. Deze locaties bevinden zich vooral in de dorps- en -stadskernen van de gemeenten. Op deze locaties heeft vaal bedrijvigheid en nijverheid plaatsgevonden, waardoor ze ook verdacht kunnen zijn op verontreinigingen met andere stoffen.

Lintvormig diffuus belaste gebieden

In de regio Noord-Veluwe zijn meerdere lintvormige diffuus belaste gebieden aanwezig, namelijk de Rijkswegen, de provinciale wegen, de gemeentelijke wegen en de spoorwegen.

Alle gebieden zijn verdacht op meerdere parameters en voornamelijk de zware metalen en PAK.

De Rijkswegen, de provinciale wegen en spoorwegen zijn uitgesloten van de bodemkwaliteitskaart. Vanwege verschil in verkeersintensiteit wordt een kwaliteitsverschil verwacht bij de gemeentelijke wegen ten opzichte van de provinciale wegen en de gemeentelijke hoofdwegen. De gemeentelijke hoofdwegen zijn als bodemkwaliteitszone opgenomen (zie volgende paragraaf).

Bodemopbouw en geomorfologie

Informatie over de bodemopbouw van de betreffende gemeenten is te vinden op de BRO bodemkaart van Nederland[6]. Hieruit blijkt dat de bodemopbouw in de verschillende gemeenten afwisselend is. Er zijn zowel zand, klei als veengronden aanwezig. De veengronden zijn wel voornamelijk in het oosten aanwezig. De bodemopbouw ter plekke van bebouwd gebied is niet bekend en is vanwege de bebouwing waarschijnlijk ook beïnvloed.

De regio ligt aan de rand van de hoger gelegen Veluwegronden. Dit zijn voornamelijk zandgronden. Dit betekent naast een variatie in bodemopbouw dat er ook variatie aanwezig is in hoogteprofiel (zie figuur 3.2[7]). De verwachting is dat dit geen invloed heeft op de bodemkwaliteit. Het is mogelijk wel van invloed op de grondwaterkwaliteit in verband met stromingsrichting en mogelijke aanvoer van (natuurlijk) voorkomende verontreinigingen.

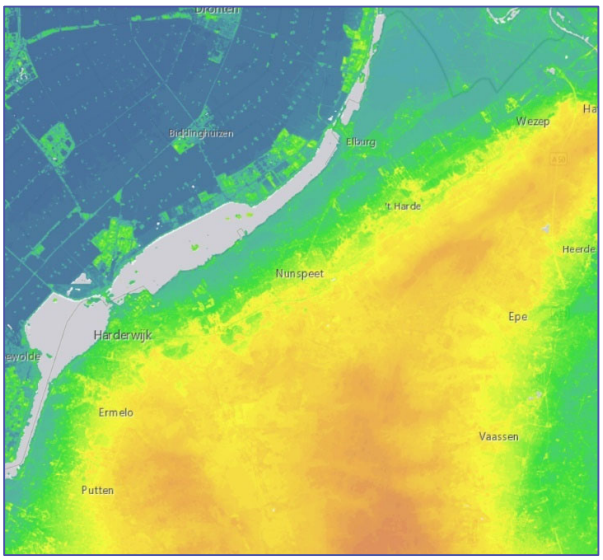

Figuur 3.4 Hoogteprofiel in de regio. Hoe blauwer, hoe dieper gelegen en hoe roder, hoe hoger gelegen

Aangezien de bodemopbouw binnen de gemeenten sterke variatie vertoont en er weinig bekend is over de bodemopbouw van de stads- en dorpskernen, is er geen aanleiding om op basis van de bodemopbouw verschillende deelgebieden aan te wijzen.

[6] De BRO Bodemkaart is te bekijken op: https://www.pdok.nl/viewer/
[7] Bron: https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/

Ontwikkeling van het beheergebied

In bijlage 7 is per gemeente kort toegelicht hoe de steden, dorpen en buurtschappen zich door de tijd hebben ontwikkeld. Hier is een beknopte samenvatting gegeven. De ontwikkeling van het beheergebied is van belang, omdat het een indicatie kan geven van de verwachte bodemkwaliteit. Hierbij speelt bijvoorbeeld de ouderdom van de bebouwing mee. Oudere kernen hebben vaak een slechtere kwaliteit. De kustregio was vroeger gelegen aan de Zuiderzee. Dit is vooral van belang voor Harderwijk en Elburg als havensteden. Sinds 1932 is de Zuiderzee afgesloten.

Alle kernen van voornamelijk de grotere steden zijn in loop van de tijd gegroeid. De grootste groei is te zien sinds de jaren ’60.

Resultaat bodemkwaliteitszones

Op basis van de bevindingen in het vooronderzoek en de resultaten van de vorige bodemkwaliteitskaart is er besloten een aantal zones samen te voegen. Hierbij wordt opgemerkt dat in de vorige bodemkwaliteitskaart de zones geclassificeerd werden op basis van het gemiddelde, terwijl voor deze kaart gebruikt gemaakt wordt van de P80 (voor onderbouwing, zie Nota Bodembeheer, R002-1273092EVF-V04-baw-NL).

Tabel 3.1 Aanpassingen homogene deelgebieden regio Noord-Veluwe

WAS	WORDT
Agrarisch buitengebied	Buitengebied
Natuur, bos en heidegebied	
Wonen centrum	Wonen
Wonen overig	
Gemeentelijke wegen	Gemeentelijke hoofdwegen
Provinciale wegen	Provinciale wegen
Arseengebieden	Arseengebieden
Rijkswegen	Overig (uitgesloten)
Spoorwegen	
Witte vlek	

In de vorige kaart had Harderwijk afwijkende deelgebieden. Voor deze actualisatie is hiervoor aangesloten bij de rest van de regio. De 2 uitzonderingen zijn Waterfront en Centrum voor 1900. Waterfront is apart gehouden vanwege gebiedspecifiek beleid. Centrum voor 1900 heeft een afwijkende kwaliteit van de overige zones met functie Wonen en is daarom apart gehouden. De indeling in homogene deelgebieden is getoond in bijlage 1.

Opstellen zone wegbermen

Ten opzichte van de vorige kaart zijn er 2 nieuwe zones gedefinieerd, te weten gemeentelijke wegbermen en provinciale wegbermen. De gemeentelijke en provinciale wegbermen zijn als aparte zones opgesteld, vanwege een verschil in beheerder en verwachte kwaliteit. Verder zijn alleen de hoofdwegen van de gemeente gezoneerd. De bodem raakt verontreinigd door het verkeer. Vanwege een verschil in verkeersintensiteit is er mogelijk een verschil in kwaliteit.

Verder is het onderhoud van de bermen van belang. Bermen worden soms opgehoogd of juist geschraapt. Hierdoor kan de verontreinigde toplaag verwijderd worden of lager gelegen raken.

Voor de definitie van de berm wordt gebruik gemaakt van de definitie gegeven in het Besluit Bodemkwaliteit (artikel 63, lid 3). Hierin staat dat een berm maximaal 10 meter uit de weg ligt, tenzij de berm eerder wordt begrensd door een fysieke afscheiding. Deze definitie is ook te zien in onderstaand figuur[8].

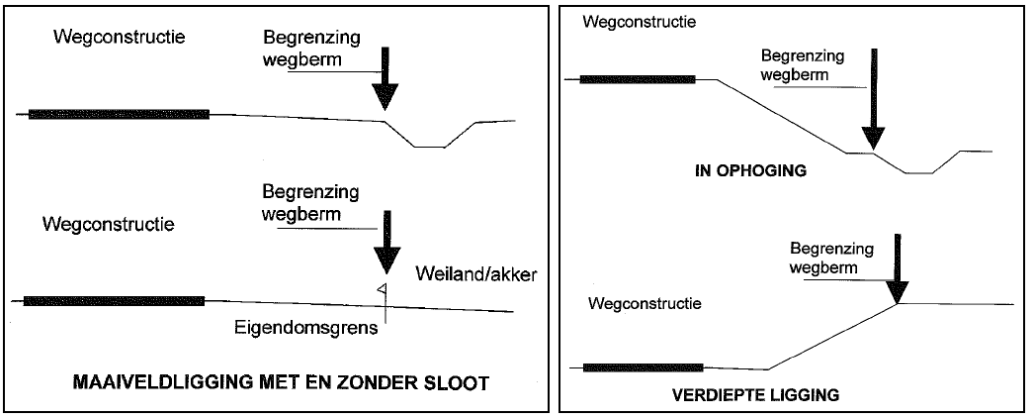

Figuur 3.5 Definitie van de bermen

Deze definitie is gebruikt om de bermenzone te construeren. Aanvullend zijn de volgende keuzes gemaakt:

- Trottoirs en fietspaden worden gezien als fysieke afscheiding
- Inritten zijn opgenomen als onderdeel van de berm
- Zowel de verharde berm als de onverharde berm is meegenomen

Opgemerkt wordt wel dat wegen over tijd kunnen veranderen. Hierdoor kan de opgestelde zone niet meer actueel zijn in de looptijd van deze kaart. De definitie zoals hier gegeven is leidend om te bepalen wat tot de wegberm behoort.

3.3 Uitgesloten locaties van de bodemkwaliteitskaart

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform NEN 5725 aanleiding E. Onderdeel van het vooronderzoek is om te bepalen:

- Welke puntbronnen aanwezig zijn
- Welke (vermoedelijk) sterk verontreinigde locaties aanwezig zijn

De bodemkwaliteitskaart toont de algemene achtergrondconcentratie van een gebied. Er zijn locaties waarvan verwacht wordt of bekend is dat de kwaliteit afwijkt. Locaties met een (naar verwachting) slechtere kwaliteit zijn uitgesloten. Dit zijn locaties waar verdachte activiteiten hebben plaatsgevonden, een slechtere kwaliteit is vastgesteld óf die (gedeeltelijk) gesaneerd zijn.

[8] Bron: Factsheet omgaan met bermgrond bij (auto)snelwegen, via https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/publicaties/factsheet-omgaan/

Defensieterreinen
Binnen de gemeentegrenzen van de betreffende gemeenten bevinden zich enkele (voormalige) militaire oefenterreinen waar diverse verontreinigingen kunnen voorkomen van onder andere PFAS, PAK en zware metalen. Alle (voormalige) kazerneterreinen zijn uitgesloten. Deze bevinden zich in de gemeenten Ermelo, Nunspeet, Harderwijk, Oldebroek en Elburg.

Er is onderscheid gemaakt tussen militaire oefenterreinen en militair schietterrein. De oefenterreinen gelegen in Harderwijk en Ermelo zijn **niet** uitgesloten. Het gebruik hiervan is minder intensief en er wordt geen afwijkende bodemkwaliteit verwacht, met uitzondering van mogelijke puntbronnen. Het militair schietterrein in het zuiden van de gemeenten Elburg en Oldebroek is **wel** uitgesloten. Hier is het gebruik namelijk intensiever. Verder wordt de bodemkwaliteitskaart daar van oudsher niet gebruikt.

Boerenerven
In de regio komen veel agrarische gebieden voor. Deze gebieden zijn in principe opgenomen in de bodemkwaliteitskaart. De boerenerven zijn echter uitgesloten.

Stortplaatsen
Stortplaatsen zijn verdacht op het voorkomen van diverse diffuse verontreinigingen. Vooral oudere stortplaatsen beschikken soms niet over adequate bodembeschermende maatregelen, waardoor de onderliggende bodem verontreinigd kan zijn. Informatie over de aanwezige stortlocaties in de regio is aangeleverd door de Omgevingsdienst en door de gemeenten. Hieruit blijkt dat er meerdere stortlocaties aanwezig zijn in de regio. De stortplaatsen zijn te zien op de kaart met uitgesloten locaties. Deze kaart is geactualiseerd ten opzichte van eerdere rapportage in de PFAS bodemkwaliteitskaart (zie bijlage 6).

In dit vooronderzoek ten behoeve van het opstellen van de bodemkwaliteitskaart is geen volledige lijst opgenomen van verdachte locaties. Dit is in afwijking op bijlage M van de Regeling bodemkwaliteit. Hiervan is echter afgezien omdat het een dynamisch overzicht is. Een dergelijke kaart zou snel verouderen. Door middel van het uitvoeren van een vooronderzoek volgens de NEN 5725, aanleiding F kan bepaald worden of een locatie verdacht is op het voorkomen van een bodemverontreiniging als gevolg van puntbronnen of eerder aangetoonde verontreinigingen. In deze gevallen geldt de bodemkwaliteitskaart niet.

3.4 Dataverzameling en uitgevoerde werkzaamheden

3.4.1 Aangeleverde XML-gegevens
Door de Omgevingsdienst zijn XML-gegevens aangeleverd. De waarnemingen zijn weergeven in bijlage 1. Voor de bewerking van de gegevens gelden de volgende zaken:

- De gegevens van de afgelopen 5 jaar zijn geselecteerd (vanaf 1 januari 2016). Voor de zone arseengebieden waren onvoldoende waarnemingen beschikbaar. Na een vergelijk te hebben gemaakt zijn de gegevens tot 10 jaar terug gebruikt (vanaf 1 januari 2011)
- Data zonder XY-coördinaten op boring- of projectniveau zijn niet meegenomen, omdat deze niet aan een zone gekoppeld kunnen worden

- Grondwatermonsters en waterbodemmonsters zijn uit de dataset verwijderd
- De volgende typen onderzoek zijn meegenomen in de selectie:
  - Indicatief onderzoek
  - Verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 (mogelijk in combinatie met asbestonderzoek conform NEN 5707)
  - Oriënterend onderzoek
  - Briefrapport
  - Aanvullend rapport
  - Eind- of nulsituatie onderzoek
- Van een aantal waarnemingen was het humus/lutum gehalte niet bekend voor standaardpakket. Deze waarnemingen zijn aangevuld door uit te gaan van een 'worst case' scenario van een humus- en lutumgehalte van 2 %
- Mengmonsters komen meerdere malen in de dataset terug, omdat de bodeminformatie op boringniveau opgeslagen wordt. Voor de bodemkwaliteitskaart gaat het om het aantal waarnemingen, oftewel het aantal analyses. De resultaten van de mengmonsters zijn dan ook eenmalig meegenomen in de dataset
- In mengmonsters zijn soms deelmonsters aanwezig met verschillende dieptetrajecten. Voor de bepaling van het dieptetraject van het mengmonster is gebruik gemaakt van het maximale dieptetraject van de verschillende deelmonsters
- Voor het berekenen van de statistische kentallen in percentielbladen zijn de rekenregels volgens BoToVa toegepast. Op basis van de (gewijzigde) bijlage G[9] onderdeel III van de Regeling bodemkwaliteit wordt vanaf 1 november 2013 bij de beoordeling van de kwaliteit van de bodem het analyseresultaat omgerekend naar het gehalte voor standaardbodem en vervolgens getoetst aan de toetsingswaarde voor standaardbodem. Voor de omrekening naar standaardbodem wordt gebruik gemaakt van locatiespecifieke waarden voor organische stof en lutum

4 Betrouwbaarheid bodemkwaliteitskaart

De dataset vormt input voor de statistische analyse. De resultaten van de statistische analyse vormen de basis voor de bodemkwaliteitskaarten. De resultaten zijn weergeven in zogenaamde percentielbladen. Dit zijn tabellen met de statistische weergave van de analysegegevens.

Opgenomen hierin zijn onder andere:
- De aantallen analyse per parameter
- De percentielwaarden: dit zijn de waarden waar een bepaald percentage van de waarnemingen onder ligt. Zo is de P80 de waarde waar 80 % van de waarnemingen onder ligt
- Het gemiddelde en de maximale waarde die aangetroffen is
- De heterogeniteitsindex die aangeeft hoe heterogeen de zone is

[9] Deze gewijzigde bijlage van de Regeling bodemkwaliteit is voor het eerst gepubliceerd in Staatscourant 22335, d.d. 2 november 2012

In dit rapport zijn alleen de percentielbladen van de definitieve gebiedsindeling opgenomen. De eerste resultaten zijn hieronder wel besproken. Voordat deze resultaten namelijk definitief gebruikt kunnen worden, moet eerst worden vastgesteld of de gekozen uitgangspunten volstaan. De volgende uitgangspunten worden geëvalueerd:

- De indeling in bodemkwaliteitszones
- Aanwezigheid uitbijters
- Aangetroffen heterogeniteit

4.1 Eisen evaluatie

4.1.1 Gebiedsindeling

In de Richtlijn worden de volgende minimale eisen gesteld voor het beoordelen van de gebiedsindeling:

- Per deelgebied dienen ten minste 20 waarnemingen beschikbaar te zijn. Per niet-aaneengesloten delen dienen er ten minste 3 waarnemingen beschikbaar te zijn
- De waarnemingen dienen ruimtelijk voldoende verspreid over het deelgebied te liggen
- Voor elk deelgebied waarvoor voldoende informatie beschikbaar is, wordt vastgesteld of de indeling in deelgebieden optimaal is, waarmee bedoeld wordt dat er geen ruimtelijke structuur aanwezig is in de gehalten of de variabiliteit

4.1.2 Uitbijters

Om een betrouwbaar beeld te krijgen van de kwaliteit is gekeken naar de gemeten concentraties. Wanneer een extreme waarde aanwezig is, dient conform de Richtlijn bepaald te worden:

- Of deze extreme waarde deel uitmaakt van de achtergrondgehalten
- Of deze extreme waarde afkomstig is van een lokale puntbron
- Of deze extreme waarde een uitbijter betreft die het gevolg is van een fout in het onderzoek of een fout bij de invoer van de gegevens

4.1.3 Heterogeniteit

Heterogeniteit is de mate van spreiding in de gemeten gehalten ten opzichte van de normwaarden. Als er binnen de zone sprake is van sterke heterogeniteit dan kan de algemene kwaliteit (in dit geval de P80) een vertekend beeld geven van de bodemkwaliteit en de kwaliteit van de vrijkomende partijen grond. In dat geval kan de bodemkwaliteitskaart niet als bewijsmiddel dienen. Hierbij wordt de heterogeniteit bepaald door het berekenen van de heterogeniteitsindex (HI) met de volgende formule:

$$HI = \frac{P95 - P5}{Industrie - AW2000}$$

Om te beoordelen welke mate van heterogeniteit aanwezig is, wordt gekeken naar de waarde van de HI:

- < 0,2 Weinig heterogeniteit
- 0,2-0,5 Beperkte heterogeniteit
- 0,5-0,7 Heterogeniteit
- > 0,7 Sterke heterogeniteit

4.2 Standaardpakket

4.2.1 Evaluatie gebiedsindeling

In de tabellen 4.1 en 4.2 is weergeven hoeveel waarnemingen er per kwaliteitszone aanwezig en wat de classificering is voor de bovengrond en voor de ondergrond.

Tabel 4.1 Concept resultaten van de bovengrond van de bodemkwaliteitszones voor het standaardpakket

Zone	Aantal waarnemingen	Classificering (P80)
Buitengebied	227-312	AW
Wonen	222-260	Wonen
Bedrijven- en industrieterreinen	58-61	AW
Arseengebieden	33-41	AW*

* Verhoogde waarde voor arseen, hiervoor geldt specifiek beleid. Kaart is opgesteld voor standaardpakket

Tabel 4.2 Concept resultaten van de ondergrond van de bodemkwaliteitszones voor het standaardpakket

Zone	Aantal waarnemingen	Classificering (P80)
Buitengebied	133-151	AW
Wonen	138-186	AW
Bedrijven- en industrieterreinen	21-24	AW
Arseengebieden	29-31	AW

Er zijn voor alle zones voldoende waarnemingen beschikbaar die ook ruimtelijk voldoende verspreid liggen (zie bijlage 1).

4.2.2 Heterogeniteit

In de zones Buitengebied en Wonen komt minerale olie sterk heterogeen voor in de bovengrond. In de zone Bedrijven- en industrieterreinen komt minerale olie sterk heterogeen voor in boven- en ondergrond. Dit wordt veroorzaakt doordat het verschil in norm tussen de achtergrondwaarde en de maximale waarde Industrie relatief klein is. Deze aangetroffen heterogeniteit vormt dan ook geen belemmering voor de betrouwbaarheid van de classificering.

Arseen komt in de arseengebieden (sterk) heterogeen voor. Dit is gezien de ontstaansgeschiedenis ook te verwachten. Hiervoor is gebiedspecifiek beleid opgesteld en wordt verder geen belemmering voor grondverzet verwacht.

4.2.3 Conclusie

Er is geen aanleiding om een wijziging aan te brengen in de zonering. De homogene deelgebieden kunnen betrouwbaar geclassificeerd worden.

5 Bodemkwaliteitskaarten regio Noord-Veluwe

5.1 Ontgravingskaarten

In bijlage 2 zijn de homogene deelgebiedenkaarten te vinden. De percentielbladen zijn te vinden in bijlage 6. De ontgravingskaarten zijn te vinden in bijlage 3. In onderstaande tabellen zijn de zones, het aantal waarnemingen, de classificatie en de heterogeniteit weergegeven. Opgemerkt wordt dat Drielanden Harderwijk geen onderdeel is van de arseenzone, maar wel verdacht is op het voorkomen van arseen (zie ook paragraaf 3.8 van de Nota bodembeheer).

5.2 Bodemfunctiekaart

De bodemfunctiekaart is te vinden in bijlage 2. De bodemfunctiekaart is grotendeels gelijk gebleven ten opzichte van de bodemfunctiekaart uit 2014[10]. Er zijn de volgende wijzigingen:

- De bermen van gemeentelijke hoofdwegstructuur hebben allen de functie Industrie gekregen ten behoeve van uniformiteit
- In het noorden en westen van het bebouwde gebied van Nunspeet is een nieuwbouwwijk in aanleg. Dit gedeelte heeft nu de functie Wonen
- Het gebied ten westen van de A28 in de gemeenten Ermelo en Putten is toegevoegd aan de bodemfunctiekaart en heeft de functie Landbouw/Natuur en plaatselijk de functie Wonen gekregen
- In Elburg zijn 2 gemeentelijke hoofdwegen toegevoegd, namelijk de Gerichtenweg en de Oude Harderwijkerweg
- De Rijkswegen, provinciale wegen en de militaire terreinen zijn uitgesloten van de functiekaart
- Er zijn kleine aanpassingen aan de beheergrenzen. Ter plaatse van de gemeente Putten is de gemeentegrens gedeeltelijk aangepast. In de wijk Waterfront in de gemeente Harderwijk zijn de grenzen licht gewijzigd daar gebieden gewijzigd zijn van oppervlaktewater naar landbodem en andersom

5.3 Toepassingskaart

In de tabellen 5.1 en 5.2 staan de toepassingseisen. De kaarten zijn opgenomen in bijlage 4. Hierbij gelden de volgende opmerkingen:

- De toepassingseis van de gemeentelijke hoofdwegen en de provinciale wegen is bepaald aan de hand van de functie. De functie is Industrie. De dubbele toets is niet uitgevoerd, daar de kwaliteit van de bermen niet bepaald is. Dit is **gebiedspecifiek beleid** (zie ook paragraaf 3.6 van de Nota bodembeheer)
- De gemeentelijke bermen zijn begrensd op 0,5 m -mv. In de ondergrond wordt geen verdere beïnvloeding verwacht van de berm en deze is opgenomen in de aangrenzende zone. Eenzelfde redenatie is van toepassing voor provinciale wegbermen, maar aangezien deze in beheer zijn van de provincie zijn deze wel apart gezoneerd voor de ondergrond (zie ook paragraaf 3.6). Opgemerkt wordt dat de bermen óók verdacht zijn ten aanzien van asbest en dat asbest wel dieper dan 0,5 m -mv aangetroffen kan worden. Asbest is echter **geen** onderdeel van deze bodemkwaliteitskaart. Bermen ter plekke van verdachte deellocaties (toegangsdammen, lokale ophogingen, et cetera) zijn uitgesloten van deze kaart

[10] Nota bodembeheer regio Noord Veluwe. TAUW, kenmerk R002-1206995LNH-baw-V02-NL, d.d. 21 januari 2014

- Voor de arseengebieden geldt **gebiedspecifiek beleid** (zie paragraaf 3.5 van de Nota Bodembeheer). Vrij grondverzet tussen de arseengebieden is op basis van de kaart mogelijk. Voor overige toepassingen in het gebied geldt de generieke toepassingseis Landbouw/Natuur. Grond uit de arseenzones mag niet zonder keuring op arseen, buiten de arseengebieden toegepast worden
- Harderwijk centrum (< 1900) is **uitgesloten** van de kaart voor de stoffen van het standaardpakket. Van deze zone zijn te weinig waarnemingen beschikbaar. Verder wordt vanwege de ontstaansgeschiedenis een heterogene verontreiniging verwacht, waardoor de classificering ook bij voldoende waarnemingen onbetrouwbaar zal zijn. De toepassingseis is bepaald aan de hand van de functie Wonen. Dit is **gebiedspecifiek beleid**
- Voor het gebied Harderwijk Waterfront geldt **gebiedspecifiek beleid** (paragraaf 3.7 van de Nota Bodembeheer) De toepassingseis is afhankelijk van de situatie. In onderstaande tabel is de strengste toepassingseis weergeven
- De toepassingseis voor PFAS is bepaald aan de hand van het generieke kader (zie bijlage 1 voor uitleg) voor de wegbermen van de gemeentelijke hoofdstructuur en de provinciale wegen. Zo wordt toepassingsruimte gecreëerd voor toepasbare, licht PFAS-houdende grond. Voor de overige zones is de toepassingseis bepaald aan de hand van de ontgravingskwaliteit. Zo vindt er geen verslechtering van de bodemkwaliteit ten aanzien van PFAS plaats. Dit is **gebiedspecifiek beleid**
- Binnen de grondwaterbeschermingsgebieden gelden afwijkende toepassingseisen voor zowel standaardpakket als PFAS. De regels zijn opgenomen in het provinciale beleid

Tabel 5.1 Kwaliteitsklassen bovengrond per zone

Zone	Ontgravingsklasse Bovengrond	Toepassingseis Bovengrond
1 Buitengebied	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
2 Wonen	STP: **Wonen***** PFAS: **AW**	STP: **Wonen** PFAS: **AW**
3 Bedrijven- en industrieterreinen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
4 Arseengebieden	STP: **AW met verhoogd arseen** PFAS: **AW**	STP: **AW*** PFAS: **AW**
5 Gemeentelijke bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **Wonen/Industrie**
6 Provinciale bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **Wonen/Industrie**
7 Harderwijk: Centrum <1900	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Wonen** PFAS: **AW**
8 Harderwijk: Waterfront	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **AW**** PFAS: **AW**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**Uitgesloten**	STP: **AW** PFAS: **AW**

STP = standaardpakket

* Vrij grondverzet tussen arseengebieden mogelijk, toepassingseis geldt voor grond van buiten de arseengebieden

** Toepassingseis geldt voor grond van buiten Waterfront. Voor grond uit Waterfront zelf geldt de toepassingseis van Wonen of Industrie (zie paragraaf 3.7 Nota Bodembeheer)

*** Het gebied Drielanden is onderdeel van deze zone en is verdacht op voorkomen van arseen. De bodemkwaliteitskaart is niet opgesteld voor arseen (zie paragraaf 3.8 Nota Bodembeheer)

Tabel 5.2 Kwaliteitsklassen ondergrond per zone

Zone	Ontgravingsklasse Ondergrond	Toepassingseis Ondergrond
1 Buitengebied	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
2 Wonen	STP: **AW***** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
3 Bedrijven- en industrieterreinen	STP: **AW** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
4 Arseengebieden	STP: **AW met verhoogd arseen** PFAS: **AW**	STP: **AW** PFAS: **AW**
6 Provinciale bermen	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Industrie** PFAS: **AW**
7 Harderwijk: Centrum <1900	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**
8 Harderwijk: Waterfront	STP: **Uitgesloten** PFAS: **AW**	STP: **AW**** PFAS: **AW**
Uitgesloten gebieden, zoals (voormalige) defensieterreinen	**Uitgesloten**	STP: **AW** PFAS: **AW**

STP = standaardpakket

* Vrij grondverzet tussen arseengebieden mogelijk, toepassingseis geldt voor grond van buiten de arseengebieden

** Toepassingseis geldt voor grond van buiten Waterfront. Voor grond uit Waterfront zelf geldt de toepassingseis van Wonen of Industrie (zie paragraaf 3.7 Nota Bodembeheer)

*** Het gebied Drielanden is onderdeel van deze zone en is verdacht op voorkomen van arseen. De bodemkwaliteitskaart is niet opgesteld voor arseen (zie paragraaf 3.8 Nota Bodembeheer)

5.4 Veiligheidsklasse

Conform de CROW 400 is het toegestaan om een veiligheidsklasse af te leiden op basis van de P80 van een vastgestelde bodemkwaliteitskaart. Het toetsingskader hiervoor is gegeven in tabel 5.3 voor de stoffen uit het standaardpakket en voor PFOS en PFOA[11]. Voor PFAS wordt geen bodemtypecorrectie toegepast.

[11] https://www.crow.nl/thema-s/arbo-en-veiligheid/grondwerk-en-ondergrond/werken-in-en-met-verontreinigde-bodem

Tabel 5.3 Toetsing P80 SRCarbo-normen (mg/kg)

Stof	75 % SRC_{arbo} (mg/kg)	SRC_{arbo} (mg/kg)	Overschrijding norm?
Barium	3.037,5	4.050	Nee, voor geen van de zones
Cadmium	75,75	101	Nee, voor geen van de zones
Kobalt	213,75	285	Nee, voor geen van de zones
Koper	21.375	28.500	Nee, voor geen van de zones
Kwik	15,23	20,3	Nee, voor geen van de zones
Nikkel	7.575	10.100	Nee, voor geen van de zones
Lood	551,25	735	Nee, voor geen van de zones
Molybdeen	1.522,5	2.030	Nee, voor geen van de zones
Zink	76.123,5	101.498	Nee, voor geen van de zones
PAK	75[a)]	100[a)]	Nee, voor geen van de zones
PCB	1,725	2,3	Nee, voor geen van de zones
Minerale olie	N.v.t.[b)]	5.000[b)]	Nee, voor geen van de zones
PFOS	0,89	1,19	Nee, voor geen van de zones
PFOA	1,79	2,38	Nee, voor geen van de zones

[a)] Betreft SRC-waarde voor meest kritische PAK-parameter, namelijk benzo (a)pyreen

[b)] Minerale olie heeft geen SRC-norm en wordt aan de interventiewaarde getoetst

Voor de overige PFAS zijn geen SRC-waarden bekend. Wel is er een mogelijkheid om de relatieve humane toxiciteit van diverse PFAS-stoffen ten opzichte van PFOA te bepalen.
Zo kan alsnog bepaald worden of er een veiligheidsklasse van toepassing is[12]. De aangetroffen PFAS-waarden zijn echter zo laag (< 0,001 **mg**/kg) dat de SRC-waarden niet benaderd worden. Deze zijn namelijk een factor 1.000 hoger.

[12] https://www.crow.nl/downloads/pdf/infrastructuur/p400/achtergrondnotitie-nieuwe-src-waarden,-190619.aspx

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 1 Waarnemingen

Oldebroek

Elburg

Harderwijk

Nunspeet

Ermelo

Putten

Legenda

- gemeentegrenzen

Homogene deelgebieden

- Arseengebieden
- Wonen
- Bedrijven- en industrieterreinen
- Buitengebied
- Centrum 1900
- Gemeentelijke wegen
- Overig (uitgesloten)
- Provinciale wegen
- Harderwijk Waterfront
- Witte vlek (militair terrein)

0 3,5 7 Km

N

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Homogene deelgebieden Standaardpakket	Datum 21-05-21 07:47 Get. MCH Gec. #	Tekeningnummer: 9

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 07-11-2021 02:53 1273092_10009D.MXD

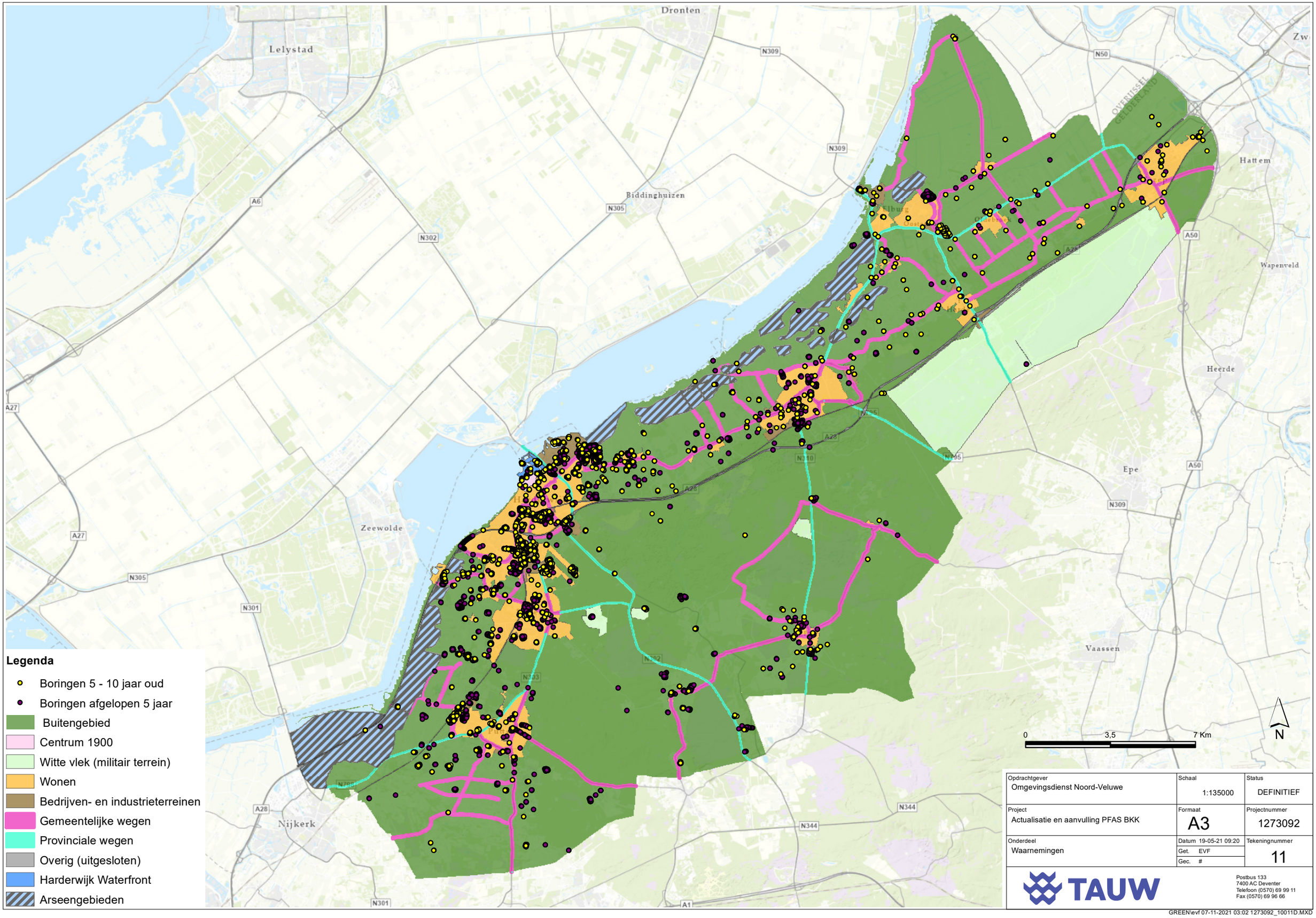

Legenda

- Boringen 5 - 10 jaar oud
- Boringen afgelopen 5 jaar
- Buitengebied
- Centrum 1900
- Witte vlek (militair terrein)
- Wonen
- Bedrijven- en industrieterreinen
- Gemeentelijke wegen
- Provinciale wegen
- Overig (uitgesloten)
- Harderwijk Waterfront
- Arseengebieden

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Waarnemingen	Datum 19-05-21 09:20 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 11

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 07-11-2021 03:02 1273092_10011D.MXD

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 2 Bodemfunctiekaart

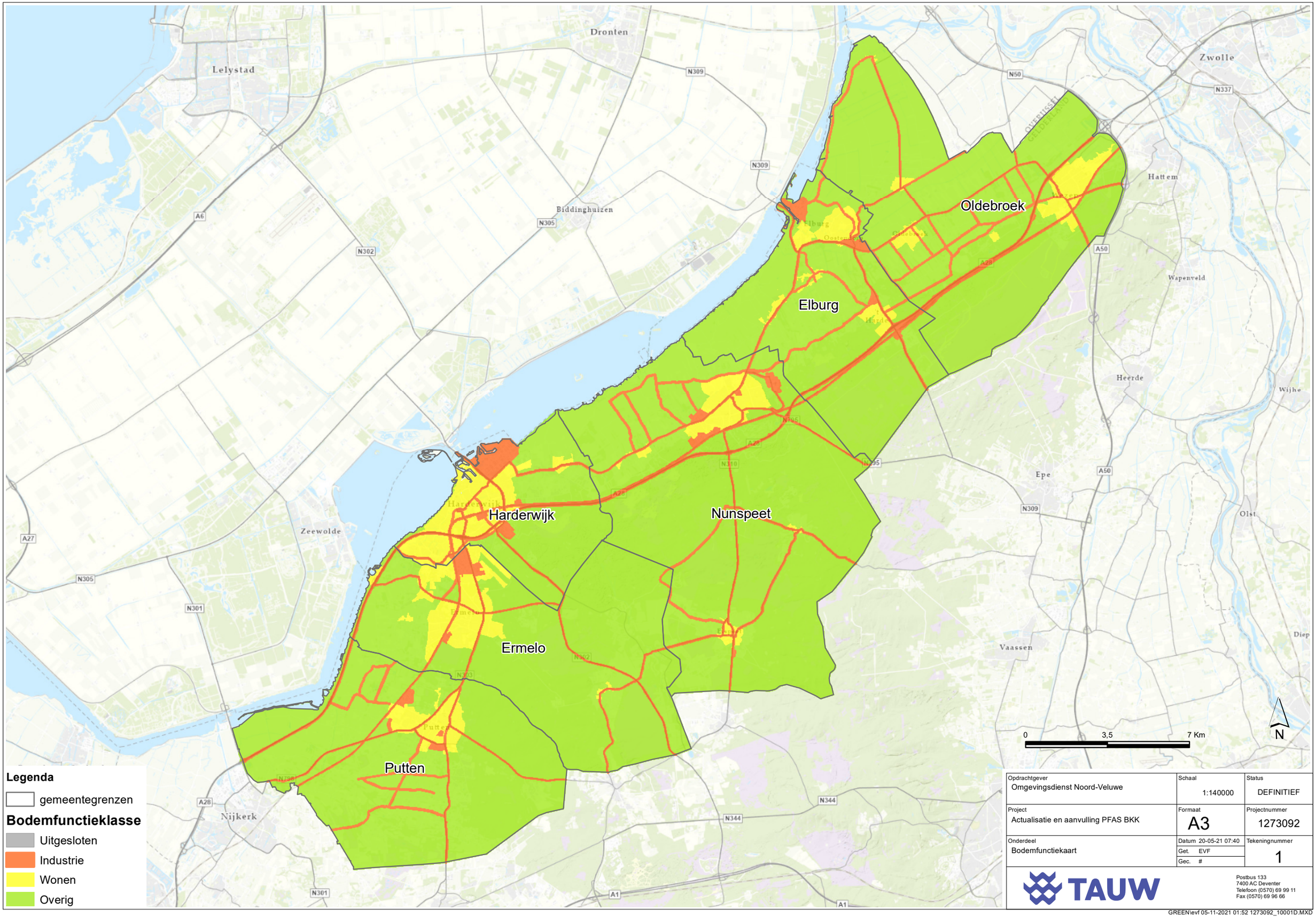

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:140000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Bodemfunctiekaart	Datum 20-05-21 07:40 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 1

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 05-11-2021 01:52 1273092_10001D.MXD

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 3 Ontgravingskaarten

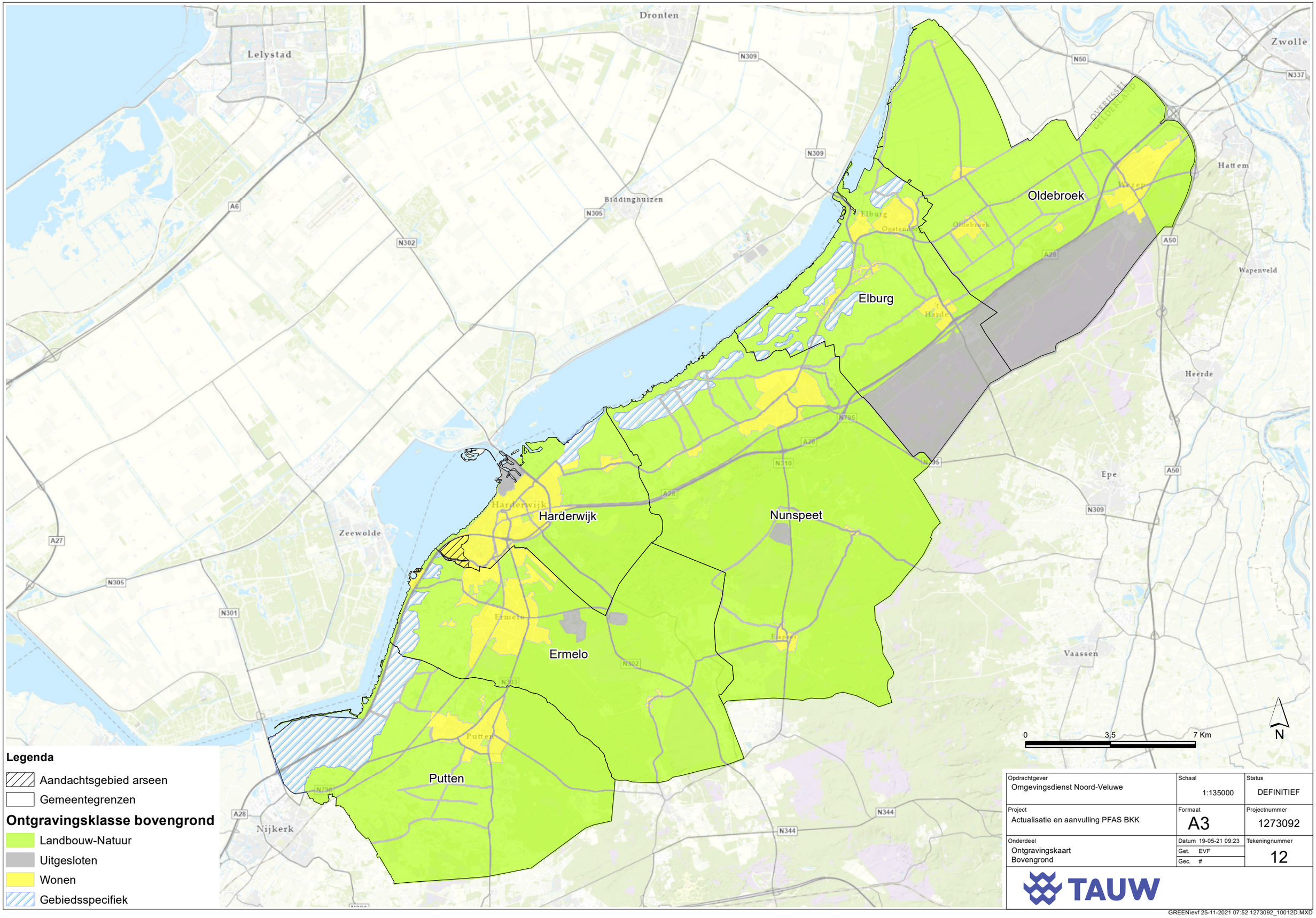

Legenda

- Aandachtsgebied arseen
- Gemeentegrenzen

Ontgravingsklasse bovengrond

- Landbouw-Natuur
- Uitgesloten
- Wonen
- Gebiedsspecifiek

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Ontgravingskaart Bovengrond	Datum 19-05-21 09:23 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 12

TAUW

GREEN\evf 25-11-2021 07:52 1273092_10012D.MXD

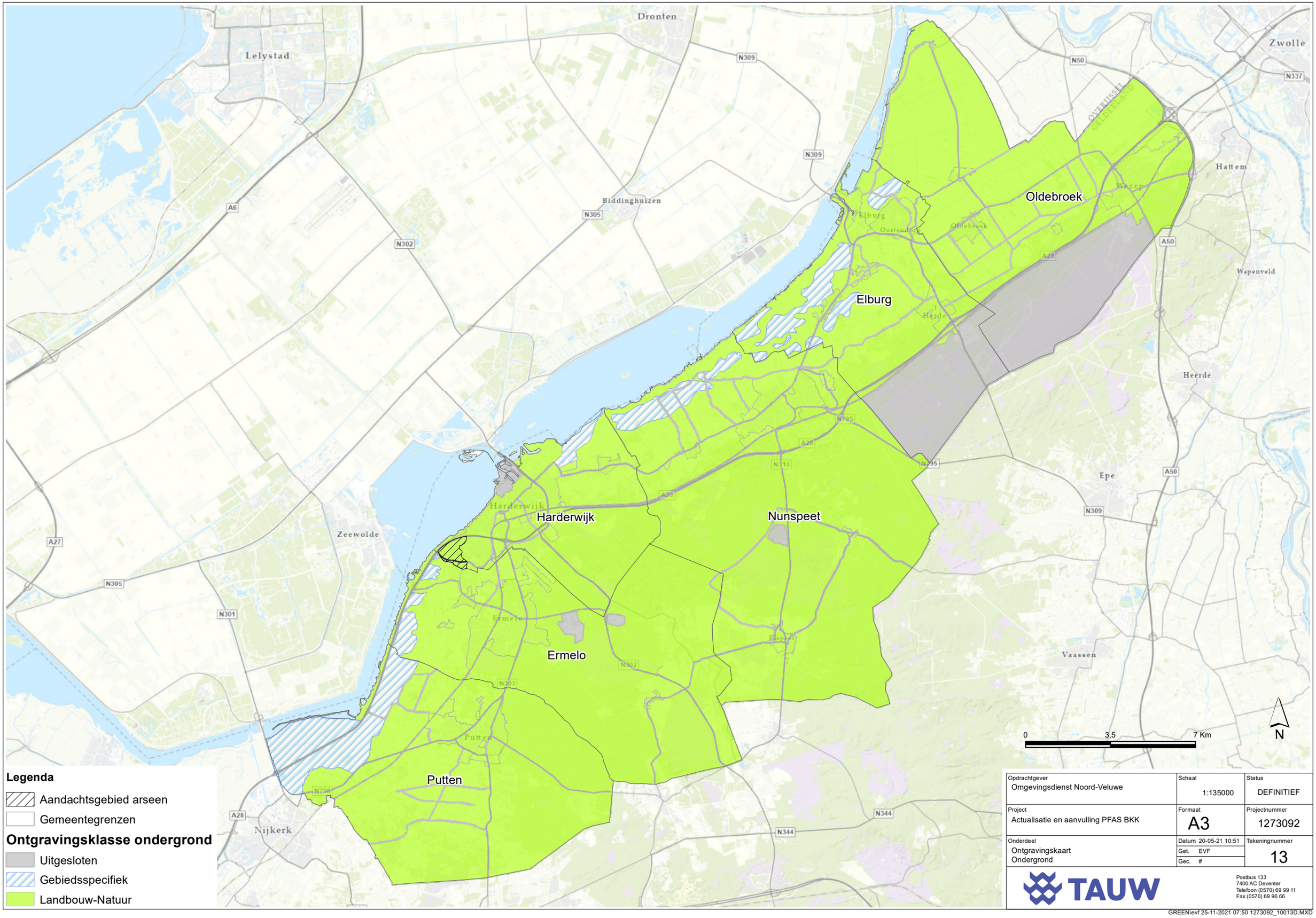

Legenda

- Aandachtsgebied arseen
- Gemeentegrenzen

Ontgravingsklasse ondergrond

- Uitgesloten
- Gebiedsspecifiek
- Landbouw-Natuur

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Ontgravingskaart Ondergrond	Datum 20-05-21 10:51 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 13

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 25-11-2021 07:50 1273092_10013D.MXD

Bijlage 4 Toepassingskaarten

Oldebroek

Elburg

Harderwijk

Nunspeet

Ermelo

Putten

Lelystad

Biddinghuizen

Zeewolde

Nijkerk

Epe

Vaassen

e-Buiten

Legenda

- Grondwaterbeschermingsgebieden
- gemeentegrenzen

Toepassingseis bovengrond

- Industrie
- Gebiedsspecifiek
- Landbouw-Natuur
- Uitgesloten
- Wonen (STP) Landbouw-Natuur (PFAS)

0 3,5 7 Km

N

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:130000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Toepassingskaart Bovengrond	Datum 20-05-21 10:56 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 14

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 05-11-2021 03:39 1273092_10014D.MXD

Oldebroek

Elburg

Harderwijk

Nunspeet

Ermelo

Putten

0 3,5 7 Km

N

Legenda

- Grondwaterbeschermingsgebieden
- gemeentegrenzen

Toepassingseis ondergrond

- Toepassingseis aangrenzende zone
- Industrie
- Gebiedsspecifiek
- Landbouw-Natuur

Opdrachtgever: Omgevingsdienst Noord-Veluwe	Schaal: 1:135000	Status: DEFINITIEF
Project: Actualisatie en aanvulling PFAS BKK	Formaat: A3	Projectnummer: 1273092
Onderdeel: Toepassingskaart Ondergrond	Datum 20-05-21 11:02 Get. EVF Gec. #	Tekeningnummer: 15

TAUW
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN\evf 07-11-2021 02:56 1273092_10015D.MXD

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 5 Uitgesloten locaties

Rapport titel	Rapport auteur	Rapport datum	Type onderzoek	AA code	Locatie adres	Deelgebied	Reden
IO Horloseweg 36 te Harderwijk	Ingenieurs-bureau Land	18-11-2011	Indicatief onderzoek	AA024300161	Horloseweg 36, 3845LA, Harderwijk	Arseen	Waarschijnlijke invoerfout PCB gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten
VO Industrieweg 15 te Harderwijk	kwa bedrijfsadviseurs	20-12-2018	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA024302771	Industrieweg 15 te Harderwijk	Bedrijven- en industrieterreinen	Afwijkende waarden voor minerale olie, koper, nikkel en zink
Verkennend en aanvullend bodemonderzoek Plesmanlaan 12 te Nunspeet	Grondslag b.v.	03-06-2018	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA030202123	Plesmanlaan, Nunspeet	Buitengebied	Afwijkende waarde voor lood
VO stationsgebied in Nunspeet D5	Royal Haskoning	15-05-2020	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA030202201	Elspeet	Buitengebied	Afwijkende waarde nikkel
Zeeweg 66	P&J Milieuservices B.V.	08-01-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA023301711	Zeeweg 66, 3853LM, Ermelo	Buitengebied	Afwijkende waarde minerale olie
Eekterweg 49 Oosterwolde	Rouwmaat	12-09-2016	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA026902015	Eekterweg 49, 8097PC, Oosterwolde Gld	Buitengebied	Waarschijnlijke invoerfout PCB gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten
Verkennend en aanvullend bodemonderzoek Plesmanlaan 12 te Nunspeet	Grondslag b.v.	03-06-2018	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA030202123	Plesmanlaan, Nunspeet	Buitengebied	Afwijkende waarde zink

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Rapport titel	Rapport auteur	Rapport datum	Type onderzoek	AA code	Locatie adres	Deelgebied	Reden
Broekermolenweg 10 te Putten	Grontmij Nederland B.V.	20-01-2016	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA027302301	Broekermolenweg 10, 3882MG, Putten	Buitengebied	Waarschijnlijke invoerfout PCB gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten
VO Groot Emaus Groene Allee (ten noorden van nr. 10), Ermelo	PJ Milieu BV	16-02-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA023302343	Groene Allee, Ermelo	Buitengebied	Afwijkende waarde arseen
VO Garderenseweg Putten	Sweco	13-03-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA027302379	Garderenseweg, Putten	Wonen	Afwijkend waarde cadmium en PCB
Wijkcentrum De Roef Zuiderzeepad 1	PJ Milieu BV	22-04-2020	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA024303104	Zuiderzeepad 1, 3844JV, Harderwijk	Wonen	Waarschijnlijke invoerfout kwik en cadmium gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten. Afwijkende waarde PCB
Kelnarijstraat 16-18a	PJ Milieu	22-07-2019	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA027300342	Kelnarijstraat 18, 3881CB, Putten	Wonen	Afwijkende waarde lood
Baanweg 18	Antea Group	19-10-2016	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA024302563	Baanweg 18, 3844KS, Harderwijk	Wonen	Afwijkende waarde zink
Bedrijventerrein Tonsel te Harderwijk	Mateboer Milieutechniek BV	19-05-2020	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA024303079	Harderwijk	Wonen	Afwijkende waarde minerale olie
VO + NO Kerkstraat te Oldebroek	Matebroek	29-05-2020	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA026900155	Kerkstraat 9, 8096BS, Oldebroek	Wonen	Afwijkende waarde PAK en lood
Kerkweg 29 Wezep	Rouwmaat	02-01-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA026902011	Kerkweg 29, 8091ET, Wezep	Wonen	Waarschijnlijke invoerfout PCB gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Rapport titel	Rapport auteur	Rapport datum	Type onderzoek	AA code	Locatie adres	Deelgebied	Reden
Verlengde Meidoornweg 11 Wezep	Envita	25-11-2016	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA026902018	Verlengde Meidoornstraat 11, 8091DG, Wezep	Wonen	Waarschijnlijke invoerfout PCB gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten
VO Garderenseweg Putten	Sweco	13-03-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA027302379	Garderenseweg, Putten	Wonen	Waarschijnlijke invoerfout kwik en cadmium gegevens; niet met zekerheid te stellen dus locatie uitgesloten. Afwijkende waarden PCB
De Wetstraat 8 te Ermelo	Mateboer	07-03-2017	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA23301014	De Wetstraat 8 te Ermelo	Wonen	(Sterk) verhoogde waarden voor PAK in meerdere deelmonsters en daarmee afwijkend tov gebiedskwaliteit
Verkennend milieukundig bodemonderzoek volgens NEN-5740 Oogstweg 4 te Nunspeet	Sigma Bouw en Milieu	10-08-2018	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA030200226	Oogstweg 6, Elspeet	Wonen	Afwijkende waarde PAK
Verkennend bodemonderzoek Stationslaan 24-26 Nunspeet	ROUWMAAT GROEP	03-01-2019	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA030202087	Stationslaan 24, 8071CM, Nunspeet	Wonen	Afwijkende waarde PAK
VO stationsgebied in Nunspeet D1	Royal Haskoning	15-05-2020	Verkennend onderzoek NEN 5740	AA030202201	Stationsgebied in Nunspeet	Wonen	Afwijkende waarde PAK

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 6 Percentielbladen

1 - Arseengebieden - 0 - 50

lutum	2,167
humus	1,982

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	33	4,442	4,882	4,892	4,892	24,493	37,224	56,679	62,568	132,771	21,381	27,466	1,030	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	41	5,425	35,574	52,289	54,250	54,250	54,250	94,216	124,000	287,317	64,070	42,796							
cadmium (Cd)	mg/kg	41	0,221	0,227	0,235	0,241	0,241	0,241	0,358	0,603	0,633	0,279	0,107	0,101	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	41	3,171	3,394	3,691	5,273	7,303	7,383	7,383	7,383	8,232	5,357	1,753	0,023	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	41	6,325	6,583	7,241	7,241	16,184	17,379	21,711	23,841	39,867	12,469	7,322	0,115	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	41	0,047	0,049	0,050	0,050	0,050	0,086	0,099	0,100	0,284	0,066	0,041	0,011	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	41	0,350	0,350	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	0,777	0,346	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	41	5,654	6,125	8,099	8,750	11,375	12,250	13,345	13,582	16,333	9,638	2,627	0,115	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	41	10,223	10,858	11,019	11,019	21,835	26,130	29,537	33,024	170,932	21,421	26,002	0,046	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	55	10,500	19,950	70,000	70,000	102,290	122,500	122,500	133,000	257,143	80,662	42,228	0,365	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	41	0,049	0,049	0,070	0,100	0,245	0,367	0,620	1,000	7,705	0,475	1,312	0,025	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	35	0,005	0,007	0,012	0,014	0,017	0,017	0,025	0,025	0,044	0,016	0,007	0,038	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	41	22,099	29,823	33,220	33,220	53,933	66,612	87,220	97,147	136,242	47,265	25,107	0,116	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

1 - Arseengebieden - 50 - 200

lutum	2,161
humus	1,472

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s gemiddelde		toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	29	4,635	4,733	4,892	4,892	4,892	4,892	16,318	37,102	53,007	8,947	11,799	0,578	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	32	42,136	46,749	54,250	54,250	54,250	54,250	54,250	62,129	95,607	54,920	8,665							
cadmium (Cd)	mg/kg	31	0,231	0,234	0,241	0,241	0,241	0,241	0,241	0,329	0,427	0,252	0,046	0,026	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	31	3,084	3,394	3,691	3,691	4,559	5,273	6,680	7,052	7,383	4,339	1,239	0,021	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	31	6,709	6,921	7,241	7,241	7,241	7,241	7,241	11,866	20,067	7,903	2,553	0,033	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	31	0,048	0,049	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,075	0,108	0,054	0,013	0,005	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	31	0,350	0,350	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	0,764	0,345	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	31	5,326	5,934	7,109	8,167	10,911	12,250	16,042	16,902	20,125	9,543	3,764	0,169	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	31	10,568	10,750	11,019	11,019	11,019	11,019	11,019	28,145	29,417	12,675	5,298	0,036	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	35	53,846	65,364	70,000	70,000	70,000	72,897	122,500	122,500	122,500	78,511	20,802	0,184	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	34	0,049	0,049	0,049	0,071	0,090	0,100	0,176	0,245	0,245	0,085	0,059	0,005	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	31	0,006	0,009	0,014	0,017	0,017	0,017	0,017	0,017	0,025	0,015	0,003	0,016	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	31	29,742	31,101	33,220	33,220	33,220	33,220	33,220	53,683	64,954	35,231	7,800	0,039	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

2 - Bedrijven- en industrieterreinen - 0 - 50

lutum 2,056
humus 3,710

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	24	4,635	4,681	4,796	4,892	4,892	4,892	4,892	6,582	11,355	5,192	1,380	0,034	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	81	40,943	44,742	54,250	54,250	54,250	54,250	93,000	117,111	147,250	61,236	23,002							
cadmium (Cd)	mg/kg	81	0,044	0,222	0,238	0,241	0,241	0,241	0,289	0,482	0,723	0,261	0,097	0,070	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	81	4,775	5,748	7,383	7,383	8,438	9,897	12,656	24,609	182,109	11,610	20,437	0,108	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	81	1,660	6,796	7,241	7,241	13,448	15,224	24,828	33,103	126,207	13,737	16,956	0,175	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	81	0,028	0,049	0,050	0,050	0,050	0,074	0,101	0,108	0,158	0,061	0,026	0,013	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	81	0,350	0,350	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	4,400	0,940	0,557	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	90	5,140	6,911	8,167	10,913	16,339	17,500	21,612	38,208	495,833	20,938	54,453	0,482	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	83	0,589	10,763	11,019	11,019	24,918	28,087	37,331	49,741	71,197	18,996	13,524	0,081	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	92	8,167	50,000	70,000	122,500	122,500	133,000	434,550	1050,000	2050,000	213,953	341,310	3,226	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	75	0,025	0,049	0,090	0,245	0,646	0,816	1,262	3,892	18,675	0,997	2,692	0,100	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	97	0,001	0,009	0,017	0,017	0,035	0,035	0,055	0,096	10,516	0,216	1,323	0,181	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	84	9,549	29,825	33,220	33,220	56,380	71,314	92,542	103,339	287,119	50,395	38,065	0,127	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

2 - Bedrijven- en industrieterreinen - 50 - 200

lutum 2,270
humus 4,504

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	22	4,582	4,603	4,892	4,892	8,099	8,903	11,668	14,462	19,217	7,015	3,841	0,176	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	59	39,455	40,523	54,250	54,250	54,250	74,400	119,188	147,715	240,250	67,993	38,152							
cadmium (Cd)	mg/kg	60	0,043	0,216	0,240	0,241	0,241	0,241	0,296	0,481	1,085	0,269	0,140	0,072	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	59	3,691	3,691	6,525	7,383	7,494	8,988	13,935	24,323	73,828	10,211	11,662	0,118	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	58	1,620	6,960	7,241	7,241	22,707	26,714	32,481	41,379	140,690	16,781	20,139	0,229	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	59	0,027	0,049	0,050	0,050	0,092	0,100	0,167	0,174	0,287	0,078	0,053	0,027	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	59	0,350	0,350	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	2,800	130,000	5,250	23,573	0,013	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	59	5,568	6,125	8,167	8,167	16,537	18,777	27,200	35,875	146,622	15,608	19,520	0,458	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	60	0,577	10,820	11,019	11,019	36,802	43,400	53,676	66,269	251,852	29,247	37,642	0,116	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	59	8,167	33,714	85,000	122,500	127,750	179,000	304,000	560,000	950,000	165,180	171,803	1,698	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	56	0,025	0,049	0,245	0,447	0,902	1,136	4,400	6,663	17,480	1,503	3,326	0,172	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	60	0,001	0,011	0,017	0,017	0,025	0,029	0,041	0,044	0,055	0,022	0,011	0,069	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	61	9,142	29,080	33,220	33,220	80,678	90,253	116,271	126,452	336,842	60,860	52,476	0,168	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

6 - Buitengebied - 0 - 50

lutum 2,460
humus 2,754

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	29	4,338	4,551	4,822	4,892	9,587	10,489	15,039	17,524	20,233	8,094	4,497	0,232	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	267	5,425	40,688	53,580	54,250	69,103	84,669	125,305	176,358	581,250	72,713	57,715							
cadmium (Cd)	mg/kg	266	0,152	0,206	0,226	0,238	0,241	0,241	0,310	0,445	1,704	0,261	0,123	0,065	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	265	2,461	3,374	6,721	7,383	7,383	7,383	7,594	11,110	94,922	7,436	6,045	0,044	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	274	0,264	6,723	7,241	11,699	17,586	19,394	28,609	35,816	57,931	14,534	10,024	0,194	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	264	0,005	0,048	0,050	0,050	0,079	0,088	0,121	0,158	0,637	0,073	0,061	0,024	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	263	0,350	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	23,000	1,039	1,450	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	272	3,063	5,832	8,016	8,167	8,392	12,044	15,990	18,803	151,667	10,466	11,411	0,200	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	280	4,407	10,838	11,019	22,252	35,706	40,250	58,107	92,390	793,537	35,930	68,562	0,170	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	315	1,963	14,696	67,361	102,083	122,500	129,636	280,474	430,730	2100,000	156,934	263,013	1,342	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	248	0,005	0,078	0,245	0,547	1,323	1,928	4,734	10,107	39,035	2,137	5,051	0,260	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	227	0,003	0,007	0,011	0,015	0,017	0,017	0,034	0,054	12,500	0,074	0,829	0,097	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	281	25,455	31,013	33,220	52,700	95,300	104,886	137,627	206,441	1091,525	81,050	98,352	0,302	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

6 - Buitengebied - 50 - 200

lutum 1,889
humus 1,371

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	18	4,688	4,744	4,892	4,892	4,892	4,892	8,709	10,437	13,647	5,820	2,389	0,102	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	151	5,425	47,957	54,250	54,250	54,250	54,250	54,250	54,250	218,824	56,781	24,404							
cadmium (Cd)	mg/kg	151	0,126	0,226	0,241	0,241	0,241	0,241	0,241	0,241	0,354	0,239	0,016	0,004	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	150	3,232	3,691	7,073	7,383	7,383	7,383	7,383	9,998	48,174	7,328	4,114	0,036	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	154	4,294	6,818	7,241	7,241	7,241	7,241	7,241	12,145	37,241	7,882	3,404	0,036	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	153	0,000	0,049	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,059	5,029	0,084	0,403	0,002	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	147	0,350	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	16,000	1,110	1,453	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	149	3,063	6,125	8,167	8,167	8,167	8,167	12,564	16,270	25,958	8,978	3,387	0,156	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	153	6,769	10,675	11,019	11,019	11,019	11,019	11,019	20,126	64,537	12,354	6,018	0,020	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	172	10,500	17,500	70,000	122,500	122,500	122,500	122,500	122,500	1350,000	103,659	108,913	0,339	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	144	0,005	0,025	0,220	0,245	0,245	0,304	0,622	2,225	19,095	0,562	1,778	0,057	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	133	0,002	0,010	0,017	0,017	0,017	0,017	0,017	0,029	0,245	0,020	0,026	0,040	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	152	22,060	31,028	33,220	33,220	33,220	33,220	33,220	54,821	158,983	35,864	14,976	0,041	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

13 - Wonen - 0 - 50

lutum 2,255
humus 4,856

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	44	2,204	4,717	4,871	4,892	8,127	9,587	12,505	14,647	53,768	8,068	8,763	0,177	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	255	5,425	44,666	54,250	54,250	100,750	108,641	145,700	191,462	356,500	81,562	53,154							
cadmium (Cd)	mg/kg	248	0,044	0,203	0,227	0,240	0,241	0,241	0,322	0,396	1,037	0,253	0,095	0,052	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	255	0,365	3,574	6,755	7,383	7,383	7,383	7,383	11,863	52,734	7,386	4,728	0,047	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	257	3,524	6,288	7,241	14,026	20,690	23,863	33,109	45,144	139,185	17,435	14,791	0,259	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	251	0,028	0,048	0,050	0,050	0,108	0,126	0,170	0,248	1,207	0,096	0,103	0,043	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	253	0,035	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	71,000	2,090	7,643	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	256	0,980	3,063	7,967	8,167	11,112	12,547	15,186	17,956	28,455	9,554	4,294	0,229	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	260	3,287	10,765	18,069	29,444	52,965	63,043	93,307	122,204	291,516	43,477	42,336	0,232	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	294	4,773	9,841	49,250	87,500	122,500	122,500	184,885	277,400	1727,273	109,975	146,109	0,863	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	250	0,005	0,177	0,386	0,843	2,000	2,456	5,032	9,032	23,155	2,176	3,787	0,230	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	222	0,001	0,006	0,011	0,017	0,020	0,025	0,039	0,068	0,494	0,025	0,043	0,130	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	259	9,584	30,573	33,220	56,949	89,787	105,387	150,982	234,607	892,617	82,586	87,804	0,352	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

13 - Wonen - 50 - 200

lutum	1,914
humus	4,305

Alle waarden zijn opgenomen in standaardbodem (lutum=25%, humus=10%)

Stofnaam	Eenheid	aantal	minimum	P5	P25	P50	P75	P80	P90	P95	maximum	gemiddelde	standaarddeviatie	Heterogeniteit s	gemiddelde	toets P95	achtergrond-waarde	maximale waarde wonen	maximale waarde industrie	interventie-waarde
arseen (As)	mg/kg	19	4,788	4,798	4,892	4,892	4,892	4,892	4,892	7,023	26,205	5,997	4,894	0,040	-	-	20,000	27,000	76,000	76,000
barium (Ba)	mg/kg	159	9,644	40,688	54,250	54,250	54,250	54,250	89,900	226,300	1162,500	77,136	114,989							
cadmium (Cd)	mg/kg	154	0,024	0,198	0,240	0,241	0,241	0,241	0,241	0,241	0,998	0,244	0,087	0,011	-	-	0,600	1,200	4,300	13,000
cobalt (Co)	mg/kg	159	0,492	3,438	6,928	7,383	7,383	7,383	7,523	13,043	84,375	7,813	7,153	0,055	-	-	15,000	35,000	190,000	190,000
koper (Cu)	mg/kg	159	0,145	4,345	7,241	7,241	7,241	11,467	19,697	28,966	554,795	16,807	53,125	0,164	-	-	40,000	54,000	190,000	190,000
kwik (Hg)	mg/kg	154	0,005	0,048	0,050	0,050	0,050	0,059	0,139	0,177	0,831	0,073	0,078	0,028	-	-	0,150	0,830	4,800	36,000
molybdeen (Mo)	mg/kg	158	0,035	0,350	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	1,050	7,000	1,005	0,771	0,004	-	-	1,500	88,000	190,000	190,000
nikkel (Ni)	mg/kg	162	1,021	5,502	8,167	8,167	8,167	8,167	13,679	17,500	90,417	9,725	8,162	0,185	-	-	35,000	39,000	100,000	100,000
lood (Pb)	mg/kg	158	3,306	8,301	11,019	11,019	20,447	26,900	39,314	78,498	297,970	25,268	43,194	0,146	-	-	50,000	210,000	530,000	530,000
minerale olie (totaal)	mg/kg	186	2,234	10,500	38,146	122,500	122,500	122,500	122,500	122,500	1100,000	104,480	140,792	0,361	-	-	190,000	190,000	500,000	5000,000
PAK (10)	mg/kg	150	0,005	0,049	0,245	0,245	0,455	0,732	1,562	2,793	15,030	0,764	1,756	0,071	-	-	1,500	6,800	40,000	40,000
PCB (som 7)	mg/kg	138	0,001	0,007	0,017	0,017	0,017	0,017	0,025	0,031	0,268	0,020	0,024	0,049	-	-	0,020	0,040	0,500	1,000
zink (Zn)	mg/kg	160	9,584	19,541	33,220	33,220	33,220	33,220	61,758	133,356	540,628	53,489	79,768	0,196	-	-	140,000	200,000	720,000	720,000

toets gemiddelde

-	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur -> klasse landbouw/natuur
+	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse wonen en boven de maximale waarde voor klasse landbouw/natuur-> klasse wonen
++	gemiddelde gemeten beneden de maximale waarde voor klasse industrie en boven de maximale waarde voor klasse wonen -> klasse industrie
+++	gemiddelde gemeten boven de maximale waarde voor klasse industrie -> niet toepasbaar

toets 95-percentielwaarde

-	P95 gemeten beneden de interventiewaarde
+	P95 gemeten boven de interventiewaarde

toets heterogeniteit

< 0,2	weinig heterogeniteit
0,2 - 0,5	beperkte heterogeniteit
0,5 - 0,7	heterogeniteit
> 0,7	sterke heterogeniteit

	≤ achtergrondwaarde
	> achtergrondwaarde en ≤ maximale waarde wonen (klasse wonen)
	> maximale waarde wonen en ≤ maximale waarde industrie (klasse industrie)
	> maximale waarde industrie en ≤ interventiewaarde (niet toepasbaar)
	> interventiewaarde (niet toepasbaar)

Kenmerk R003-1273092EVF-V04-baw-NL

Bijlage 7 Achtergrondinformatie historie gebied

Ontwikkeling beheergebied

Elburg

Binnen de gemeentegrenzen van Elburg liggen Elburg, de dorpen ’t Harde en Doornspijk en de buurtschappen Hoge Enk en voormalig buurtschap Oostendorp. In de jaren ’60 bestond de gemeente uit enkele lintdorpen en dorpskernen met lintbebouwing (figuur B7.1). Vanaf de jaren ’70 breidden de kernen zich uit. Voormalig buurtschap Oostendorp groeide op deze manier vast aan Elburg (figuur B7.2).

Figuur B7.1 Topografische kaart van de gemeente Elburg in 1960 (bron: topotijdreis)

Figuur B7.2 Topografische kaart van de gemeente Elburg in 2019 (bron: topotijdreis)

Ermelo

Binnen de gemeentegrenzen van Ermelo liggen Ermelo en een negental buurtschappen. De buurtschappen, bestaande uit losse bebouwing, zijn vanaf de jaren ’60 weinig veranderd. Ermelo is daarentegen onderhevig geweest aan stedelijke uitbreiding (figuur B7.3 en B7.4). In de gemeenten zijn vele eendenhouderijen geweest.

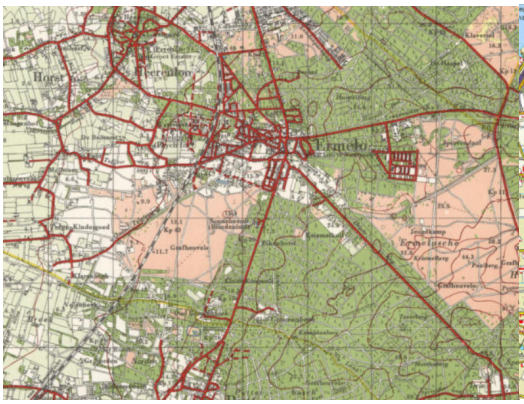

Figuur B7.3 Topografische kaart van de gemeente Ermelo in 1960 (bron: topotijdreis)

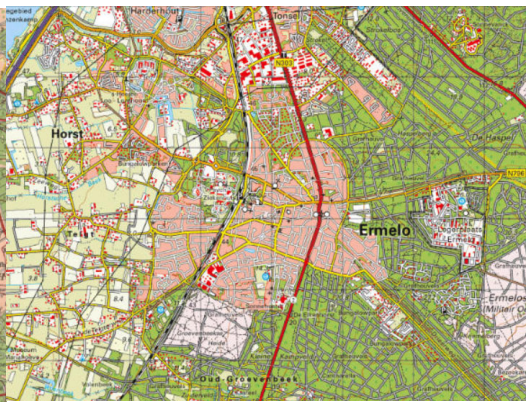

Figuur B7.4 Topografische kaart van de gemeente Ermelo in 2019 (bron: topotijdreis)

Harderwijk

Tot de afsluiting van de Zuiderzee in 1932 speelde de haven in Harderwijk een belangrijke rol in de stad en vond hier veel bedrijvigheid plaats. In de jaren ’60 bestond de gemeente uit een enkele stadskern (figuur B1.5). In deze periode werd de A28 uitgebreid tot de huidige A28 (figuur B7.8). Vanaf de jaren ’60 is de stad onderhevig geweest aan stedelijke uitbreiding (figuur B7.6, B7.7 en B7.8). Onderdeel hiervan is ook dat een deel van het Veluwemeer ingepolderd is. De laatste jaren heeft veel grondverzet plaatsgevonden in de nieuwe wijk Waterfront[13]. Bij het ontwikkelen van de wijk Drielanden in het zuidwesten van de gemeente werden hoge arseengehalten aangetroffen (zie diffuse verontreiniging)[14]. In Harderwijk zijn meerdere eendenhouderijen aanwezig geweest (zie ‘diffuse verontreinigingen’).

Figuur B7.5 Topografische kaart van de gemeente Harderwijk in 1960 (bron: topotijdreis)

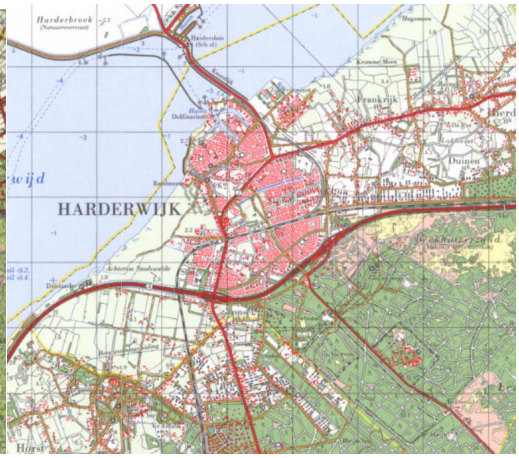

Figuur B7.6 Topografische kaart van de gemeente Harderwijk in 1975 (bron: topotijdreis)

[13] Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe. TAUW, kenmerk R001-1206995LNH-baw-V02-NL, d.d. 21 januari 2014
[14] Onderzoek naar natuurlijk arseen en barium in Harderwijk. Technisch document 1: oorsprong en voorkomen. Witteveen+Bos, kenmerk HD126-2/posm/017, d.d. 28 april 2006

Figuur B7.7 Topografische kaart van de gemeente Harderwijk in 2005 (bron: topotijdreis)

Figuur B7.8 Topografische kaart van de gemeente Harderwijk in 2019 (bron: topotijdreis)

Nunspeet

Binnen de gemeentegrenzen van Nunspeet liggen het dorp Nunspeet, de voormalige buurtschappen Oosteinde, Westeinde, Zwarte Goor en Zoom, de dorpen Elspeet, Vierhouten en Hulshorst en de buurtschappen Grote Kolonie en Kleine Kolonie. In de jaren ’60 bestond de gemeente uit enkele dorpskernen met wat lintbebouwing (Nunspeet en Elspeet), een aantal lintdorpen (Vierhouten en Hulshorst) en een aantal buurtschappen die enkel uit losse bebouwing bestonden (figuur B7.9). In de decennia hierop volgend ontstaan dorpskernen vanuit de lintdorpen en zijn de dorpen onderhevig aan stedelijke uitbreiding. Enkele buurtschappen groeiden hierdoor vast aan de dorpen (figuur B7.10).

Figuur B7.9 Topografische kaart van de gemeente Nunspeet in 1960 (bron: topotijdreis)

Figuur B7.10 Topografische kaart van de gemeente Nunspeet in 2020 (bron: topotijdreis)

Oldebroek

Binnen de gemeentegrenzen van Oldebroek liggen de dorpen Oldebroek, Wezep, Hattemerbroek, Kerkdorp, 't Loo, Noordeinde en Oosterwolde en de buurtschappen Bovenveen, Eekt, Mullegen, Posthoorn, Lapstreek, Voskuil en Trutjeshoek. In de jaren '60 bestond de gemeenten uit enkele lintdorpen en dorpskernen met lintbebouwing (figuur B7.11). De buurtschappen bestonden uit lintbebouwing en losse bebouwing. In de jaren die hierop volgen groeien de dorpen waardoor ook in de voormalige lintdorpen centrale kernen ontstaan. De buurtschappen veranderen weinig qua formaat (figuur B7.12).

Figuur B7.11 Topografische kaart van de gemeente Oldebroek in 1960 (bron: topotijdreis)

Figuur B1.12 Topografische kaart van de gemeente Oldebroek in 2020 (bron: topotijdreis)

Putten

Binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Putten ligt het dorp Putten en verscheidene buurtschappen. Putten bestond in de jaren ’60 uit een centrale dorpskern met wat lintbebouwing. De buurtschappen bestonden voornamelijk uit losse bebouwing of lintbebouwing (figuur B7.13). Putten is in de jaren die hierop volgde gegroeid, terwijl de buurtschappen weinig zijn veranderd (figuur B7.14).

Figuur B7.13 Topografische kaart van de gemeente Putten in 1960 (bron: topotijdreis)

Figuur B7.14 Topografische kaart van de gemeente Putten in 2020 (bron: topotijdreis)

Vanwege de (voormalige) aanwezigheid van bedrijvigheid en nijverheid in de dorps- en stadskernen wordt verwacht dat er diverse diffuse verontreinigingen voorkomen in de gemeenten. Er kunnen afwisselend vaag-, podzol- en eerdgronden worden aangetroffen.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021

Datum	3 oktober 2023	Behandelaar:	W. Rouffaer
		E-mailadres:	willemien.rouffaer@elburg.nl
Portefeuillehouder	Henk Wessel	Zaaknummer:	329438
		Bijlagen:	3

Te nemen besluit:

1. de Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 vast te stellen als gebiedsspecifiek bodembeheerbeleid van de gemeente Elburg;

2. de volgende taken te delegeren aan het college:
   a. het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten, waaronder in elk geval die van Hattem en Heerde; en het administratief beleidsarm aanpassen van de nota als gevolg daarvan
   b. het administratief beleidsarm aanpassen van de nota en kaarten als gevolg van direct bindende wijzigingen in (inter)nationale wet- en regelgeving;

Inleiding

Het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) is het landelijk geldend generiek kader voor duurzaam bodembeheer. Het besluit zoekt een balans tussen bescherming van de bodemkwaliteit voor mens en milieu én gebruik van die bodem voor maatschappelijke ontwikkelingen zoals woningbouw of aanleg van wegen. Daarbij wordt ook (verantwoord) hergebruik van grond en baggerspecie[1] mogelijk gemaakt, zodat minder primaire grondstoffen nodig zijn.

Het optimaal faciliteren van dat hergebruik vraagt evenwel om lokaal (regionaal) maatwerk in de vorm van gemeentelijk gebiedsspecifiek beleid. Dit beleid krijgt vorm in een Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart. De nota beschrijft hoe het beste wordt omgegaan met vrijkomende grond en baggerspecie. En de bodemkwaliteitskaart geeft de bestaande diffuse bodemkwaliteit (de achtergrondkwaliteit) binnen zones weer. Met behulp van nota en kaart wordt verantwoord hergebruik van grond en baggerspecie vereenvoudigd en maximaal afgestemd op de lokale en/of regionale situatie.

In de regio Noord-Veluwe wordt al langer gewerkt met een gebiedsspecifiek bodembeheerbeleid. Elburg heeft daarvoor in 2014 de regionale Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart vastgesteld. Ter actualisatie hiervan zijn in regionaal verband bijgevoegde stukken voorbereid. Het beleid is nu door en

[1] Baggerspecie is een ander woord voor waterbodem, met het verschil dat de originele bodem van een watergang hier niet toebehoort. Baggerspecie ontstaat door een natuurlijk proces. Het is zowel een afbraakproduct van de organische componenten zoals bladval als het verstuivende zand nabij de watergang.

voor de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten opgesteld. Later worden Hattem en Heerde hier nog aan toegevoegd.

Na vaststelling kan de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart weer gebruikt worden als bewijsmiddel bij (een groot deel van het) grondverzet. Er zijn dan minder partijkeuringen nodig. Dit spaart onderzoekslasten en uitvoeringstijd bij grondwerk door derden en door de gemeente zelf.

Het ontwerpbesluit is door het college genomen op 15 augustus. De stukken hebben nadien 6 weken ter inzage gelegen. In die periode zijn geen zienswijzen ingekomen.

De stukken worden u nu door het college ter vaststelling voorgelegd.

Beoogd effect
Te komen tot een actuele Nota Bodembeheer, inclusief bodemkwaliteitskaart, en zodoende een duurzaam beheer en hergebruik van grondstromen te faciliteren dat praktisch uitvoerbaar en milieuhygienisch verantwoord is.

Argumenten
1.1 Nota en bodemkwaliteitskaart zijn conform regelgeving en in regionale samenwerking opgesteld
Om te komen tot een degelijk bodembeheerbeleid waarmee grondverzet optimaal (regionaal) wordt gefaciliteerd is een regionaal voorbereidingstraject doorlopen. Onder regie van Omgevingsdienst Noord Veluwe (in opdracht van de deelnemende gemeenten) heeft adviesbureau Tauw de benodigde onderzoeken voltooid en de vast te stellen stukken opgesteld (zie bijlage 1 en 2). De stukken hebben na vaststelling van het ontwerpbesluit door het college op 15 augustus 2023 zes weken ter inzage gelegen. Hierop zijn geen zienswijzen ingekomen.

1.2 De bodemkwaliteitskaart en Nota Bodembeheer uit 2014 behoeven actualisatie
Beide documenten zijn toe aan een herziening. Na vaststelling kan de geactualiseerde kaart weer gebruikt worden als bewijsmiddel bij (een groot deel van het) grondverzet. Er zijn dan minder partijkeuringen nodig. Dit spaart onderzoekslasten en uitvoeringstijd bij grondwerk door derden en door de gemeente zelf.
Een actueel kader biedt de optimale ruimte voor (her)gebruik van bodem en grondstromen.

1.3 Vaststelling vóór einde 2023 stelt gebruik onder Omgevingswet de komende jaren zeker
Voorliggende stukken vinden hun grondslag nog in het huidige Besluit Bodemkwaliteit. Wanneer per 1 januari de Omgevingswet in werking treedt verandert de bodemregelgeving ook enigszins. Onder het overgangsrecht kan – ondanks de wettelijke wijzigingen - de nota de komende jaren gebruikt blijven worden. Om onder het overgangsrecht te kunnen vallen moeten de stukken dan wel vóór einde 2023 vastgesteld zijn door de raad, met de huidige planning is dit haalbaar en besluit de raad op 13 november 2023.
Vervolgens heeft de gemeente tot 1 januari 2030 de tijd om het bodembeheerbeleid te integreren in de vigerende omgevingsplannen.

1.4 Vaststelling vindt plaats volgens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure
Om een gebiedsspecifiek beleid vast te stellen wordt de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Het college draagt zorg voor de voorbereiding van het raadsbesluit. Dit proces is op 15 augustus gestart met het vaststellen van het ontwerpbesluit. Dit is vervolgens gepubliceerd. In de navolgende 6 weken zijn hierop geen zienswijzen ingebracht. De raad kan nu overgaan tot vaststelling.

2.1 De raad kan de bevoegdheid om het bodembeheerbeleid vast te stellen op onderdelen delegeren
Omdat de nota en kaarten uiteindelijk nog worden aangevuld met die van Hattem en Heerde én omdat de komende jaren weer sprake kan zijn van wettelijke aanpassingen die het aanpassen van het beleid (op ondergeschikte punten) noodzakelijk maakt, wordt de raad voorgesteld een delegatiebesluit te nemen. Hiermee wordt de proceduregang bij noodzakelijke aanpassingen verkort en de raad ontlast. Het delegatiebesluit is opgenomen in het eerder in routing gebrachte Ontwerpbesluit. De raad kan nu met bijgevoegde stukken het delegatiebesluit definitief maken.

Kanttekeningen
1.1 Zonder actueel bodembeheerbeleid hogere kosten en minder duurzaam hergebruik
Precies de voordelen van een actueel bodembeheerbeleid zijn de nadelen bij een verouderd/vervallen bodembeheerbeleid. Het hergebruik van grondstromen, de mogelijkheden de stromen elders (lokaal/regionaal) toe te passen nemen af wanneer het gebiedsspecfieke beleid vervalt en daardoor teruggevallen wordt op het landelijke generieke beleid. Daarnaast moeten dan ook veel meer partijkeuringen worden gedaan.

Financiën
Dit voorstel heeft voor de gemeente geen negatieve financiële gevolgen.

Communicatie/burgerparticipatie
Het college startte, volgens Afdeling 3.4 van de Algemene wet Bestuursrecht, het vaststellingsproces door het ontwerpbesluit voor te bereiden en het ontwerp voor 6 weken ter inzage te leggen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer kunnen nu worden vastgesteld door de gemeenteraad en opgenomen worden in het Bodemloket van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Vervolg
Nadat de raad de nota en de kaart heeft vastgesteld worden deze opnieuw gepubliceerd – ditmaal als vastgesteld beleid. In principe kan hierna nog bezwaar en beroep worden ingesteld.

Hierom wordt een periode van 6 weken in acht genomen voordat het beleid vervolgens onherroepelijk wordt. Na vaststelling en onherroepelijk worden van het geactualiseerde beleid komen de eerder bestuurlijk vastgestelde bodemkwaliteitskaarten en nota bodembeheer definitief te vervallen.

Na vaststelling van het delegatiebesluit is het college bevoegd om op termijn nog enige aanpassingen aan het beleid te doen. Het betreft hier de volgende taken - met een uitvoerend karakter:

a. het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten, waaronder in elk geval die van Hattem en Heerde; en het administratief beleidsarm aanpassen van de nota als gevolg daarvan;
b. het administratief beleidsarm aanpassen van de nota en kaarten als gevolg van direct bindende wijzigingen in (inter)nationale wet- en regelgeving; zoals dit in 2020 aan de orde was voor PFAS en mogelijk vanwege wijzigingen na inwerkingtreding van de Omgevingswet weer aan de orde komt.

Hiermee wordt het college in staat gesteld het kader administratief op daaraan ondergeschikte punten aan te passen en wordt een bij herhaling doorlopen van de raadsprocedure voorkomen.

Bijlage(n)
Bijlage 1: (concept) Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe
Bijlage 2: (concept) Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021
Bijlage 3: Publicatie

Elburg, 13 november 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023 betreffende de Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart;

gelet op artikel 147 en 149 Gemeentewet;
gelet op artikelen 44, 47 en 55 Besluit bodemkwaliteit;
gelet op afdeling 10.1.2 Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart met ingang van 22 augustus 2023 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen, dat binnen deze termijn een ieder schriftelijk of mondeling een zienswijze naar voren kon brengen met betrekking tot genoemde documenten, en dat binnen deze termijn geen zienswijzen naar voren zijn gebracht;

b e s l u i t :

1. de Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 vast te stellen als gebiedsspecifiek bodembeheerbeleid van de gemeente Elburg;

2. de volgende taken te delegeren aan het college:
   a. het erkennen van bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten, waaronder in elk geval die van Hattem en Heerde; en het administratief beleidsarm aanpassen van de nota als gevolg daarvan
   b. het administratief beleidsarm aanpassen van de nota en kaarten als gevolg van direct bindende wijzigingen in (inter)nationale wet- en regelgeving;

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023

de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

PUBLICATIES in huis aan huis (kort) + www.overheid.nl (uitgebreid)

Huis-aan-huis:

Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe & Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart

Burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg maken bekend dat de gemeenteraad op 13 november 2023 de Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 heeft vastgesteld.

Nota en kaart vormen samen het gebiedsspecifiek beleid voor hergebruik van grond en baggerspecie binnen het beheersgebied van de deelnemende gemeenten (Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten). De stukken hebben eerder als ontwerp vanaf 23 augustus 2023 gedurende zes weken ter inzage gelegen, in die periode zijn geen zienswijzen ingediend.

Vastgestelde stukken inzien

De vastgestelde stukken liggen ter inzage in het gemeentehuis en zijn ook te raadplegen op internet via de site Overheid.nl. Op Overheid.nl vindt u de officiële publicatie met meer informatie over inwerkingtreding en het instellen van beroep.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met W. Rouffaer, beleidsmedewerker Milieu, telefoon 0525-688688.

Overheid.nl

Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe & Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart

Burgemeester en wethouders van de gemeente Elburg maken bekend dat de gemeenteraad op 13 november 2023 de Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 heeft vastgesteld.

Waarom zijn de kaart en de nota opgesteld?

De Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 vormen samen het gebiedsspecifiek beleid voor hergebruik van grond en baggerspecie binnen het beheersgebied van de deelnemende gemeenten (Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten). Op de kaart is per gebied aangegeven wat de bodemkwaliteit is. In de nota is beschreven hoe er met grondverzet binnen het beheersgebied omgegaan mag worden.

Gevolgde procedure

Het ontwerp van de nota en de kaart hebben vanaf 23 augustus 2023 gedurende zes weken ter inzage gelegen, in die periode zijn geen zienswijzen ingediend.

Vastgestelde stukken inzien

De vastgestelde Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 liggen gedurende een periode van zes weken, ingaande de dag na datum van publicatie van deze bekendmaking voor een ieder ter inzage in het gemeentehuis en zijn ook te raadplegen op internet via de site Overheid.nl.

Inwerkingtreding

De Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 treden op grond van artikel 20.3, lid 1 van de Wet milieubeheer in werking met ingang van de dag na die waarop de beroepstermijn (zie hieronder) afloopt. Wanneer tijdens de beroepstermijn een schorsingsverzoek is ingediend bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, wordt de inwerkingtreding opgeschort totdat op dit verzoek is beslist.

Beroep

Op grond van artikel 50 van het Besluit bodemkwaliteit, artikel 2 van de bij de Algemene wet bestuursrecht behorende Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, en de artikelen 6:7 en 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden gedurende de termijn van terinzagelegging tegen de vaststelling van de Nota Bodembeheer regio Noord-Veluwe en de Noord-Veluwe Bodemkwaliteitskaart 2021 rechtstreeks beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met W. Rouffaer, beleidsmedewerker Milieu, telefoon 0525-688688.

Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023

5.1 Herhuisvesting gemeentekantoor

1. Welke flexibiliteit zit er in de renovatieplannen? Is er bijvoorbeeld nog ruimte om op termijn toch ruimte in te passen voor een organisatie/instelling die toch geinteresseerd is of als resultaat van besluitvorming over het streekarchief?
2. We geven met dit besluit opdracht aan het college om een renovatiescenario uit te werken. Wat is het exacte resultaat dat we dan mogen verwachten? Ik doel dan op een soort inhoudsopgave van wat we qua inhoud mogen verwachten.
3. Het aanpassen van de vervangingstermijn lijkt een slimme manier om de kosten te drukken. Maar de afschrijvingstermijnen zijn er natuurlijk niet voor niks. Kan dit zo wel? Gaan we nu niet instemmen met een te optimistisch plaatje en gaan we in de praktijk zien dat vervanging eerder nodig is?
4. T.o.v. de presentatie van 30 augustus 2021 zijn de kosten gestegen van 12,5 naar 22 miljoen. Waar zit op hoofdlijnen het verschil?
5. Kan het college aangeven hoe zij aankijkt tegen de dekking van de kosten (vanuit reserves, gebruik makend van verwachte overschotten op de jaarrekening), wetende dat we ook op andere projecten, bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, stijging van de kosten zien?

5.4 Vitale vakantieparken

1. Wat merken ondernemers in de praktijk van de '1 park 1 plan' benadering en wie neemt daarin initiatief? In bijlage 2 staat uitsluitend dat de gemeente ze wil hebben in 2025.
2. Zou deze visie, als die er eerder was, tot andere ontwikkelingen hebben geleid voor bijv. de Roskam en de Scheepsbel of is toen al in deze lijn gehandeld?
3. Op p.11 staat bovenaan 'Bij het verhogen van de recreatieve kwaliteit en de vitaliteit van een vakantiepark zien we ook graag aandacht voor een aantal belangrijke thema's.' En daarna volgt een opsomming. Wat is de bedoeling met deze passage? Wordt hier op een of andere manier op gestuurd of geselecteerd en hoe dan?
4. De inhoud van de Beleidsregel tijdelijke bewoning is belangrijk om het plan Vitale Vakantieparken te kunnen beoordelen. Kan deze beleidsregel, al is het een concept, worden toegevoegd aan de stukken?
5. Handhaving en controle zijn belangrijk, vooral t.a.v. de zaken die genoemd worden in H6, openbare orde en veiligheid. Is er voldoende capaciteit beschikbaar om hierin daadkrachtig te kunnen handelen?
6. Hoe kan een parkeigenaar gebruik maken van de zaken, genoemd in H7?

5.5 Nota Bodembeheer

1. Argument 1.3 suggereert dat we iets gaan vaststellen dat onder de Omgevingswet niet meer zou kunnen. Nu vaststellen maakt dat we nog tot 2030 wegkomen onder het overgangsrecht, zo staat er en dat is te begrijpen. Maar wat is de reden dat we nu niet iets maken dat gewoon passend is onder de omgevingswet? Waar zit inhoudelijk de crux?

2. Het 'erkennen' (besluit 2) betekent dat we grondtransport toestaan, in lijn met het beleid uit de nota, vanuit deze gemeenten zonder partijkeuringen?

Beantwoording raadsvragen

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		**IDnr actiepunt** n.v.t.
☒	Schriftelijke technische vragen	- Indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - Beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen drie werkdagen

Indiener:

Fractie: CU

Datum: 23 oktober 2023

Zaaknummer: 329438

Onderwerp: vragen betreffende Nota Bodembeheer

1. Argument 1.3 suggereert dat we iets gaan vaststellen dat onder de Omgevingswet niet meer zou kunnen. Nu vaststellen maakt dat we nog tot 2030 wegkomen onder het overgangsrecht, zo staat er en dat is te begrijpen. Maar wat is de reden dat we nu niet iets maken dat gewoon passend is onder de omgevingswet? Waar zit inhoudelijk de crux?

2. Het 'erkennen' (besluit 2) betekent dat we grondtransport toestaan, in lijn met het beleid uit de nota, vanuit deze gemeenten zonder partijkeuringen?

Toelichting: n.v.t.

Antwoord:

1.
Periodiek actualiseren en vaststellen van lokaal bodembeheerbeleid blijft ook na inwerkingtreding Omgevingswet wenselijk en zal feitelijk weinig anders van inhoud zijn dan wat nu voorligt. Na 1 januari 2024 zal dergelijk beleid op basis van een (ten dele) andere wettelijke grondslag opgesteld en besloten worden. Er is daarom niet zozeer een inhoudelijke reden, maar meer een procedurele.

De stukken zijn in 2020/2021 door Tauw voorbereid en opgesteld en bij die werkzaamheden is al zoveel mogelijk conform de eisen vanuit de Omgevingswet gewerkt. Maar uiteraard zijn de stukken gebaseerd op de wettelijke grondslag die toen en nu geldend was en is.

Nu langer wachten met vaststellen zou ervoor zorgen dat de stukken geactualiseerd moeten worden op de vanaf 1 januari geldende wettelijke grondslag. De stukken moeten vervolgens opnieuw in routing worden gebracht. En tegelijkertijd zouden we daarin dan als enige regiogemeente afwijken. Vrijwel alle andere regiogemeenten hebben de stukken al vastgesteld of doen dat voor het einde van dit jaar.
Door de stukken nog vast te stellen voor het einde van dit jaar wordt extra vertraging voorkomen.

2.
Hattem en Heerde deden aanvankelijk niet mee aan het traject met Tauw. Inmiddels zijn deze gemeenten ook bezig met Tauw om hetzelfde kader vast te stellen (voor einde 2023). Door het – nadien

Beantwoording raadsvragen

- erkennen van de bodemkwaliteitskaarten worden deze gemeenten aan het regionale beleid toegevoegd. En daarmee is voor een deel van het grondverzet inderdaad binnen de regio geen partijkeuring of bodemonderzoek meer nodig.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.

Oordeelsvorming

Dossiernummer	2320
Extern Zaak ID	0230346726
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	31 oktober 2023
Agendapunt	3.3.1
Omschrijving	Raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor
Organisatieonderdeel	Directeur en ondersteuning
Eigenaar	Benthem, Magda van

Bijlagen
2023-09-28 Raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor
Raadsbesluit Herhuisvesting gemeentekantoor
Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023
2023-10-23 Vragen ChristenUnie Elburg Huisvesting gemeentekantoor 23 oktober 2023
Themasessie Raad 27 september 2023
Schriftelijke raadsvragen LEV mbt renovatie gemeentekantoor Elburg edit
2023-10-26 LEV Antwoorden raadsvragen renovatie gemeentekantoor Elburg
2023-10-26 2 Beantwoording Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Oordeelsvorming	**31 oktober 2023**

Toelichting

Bertus Jeensma
Zaaknummer 346726

Voorgesteld besluit

Besluit

Dit raadsvoorstel kan door voor behandeling in de Oordeelsvormende vergadering van 31 oktober 2023.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Herhuisvesting gemeentekantoor	Behandelaar:	Magda van Benthem-Blok
Datum	3 oktober 2023	Emailadres:	magda.van.benthem@elburg.nl
Portefeuillehouder	Bertus Jeensma	Zaaknummer:	346726
		Bijlagen	

Te nemen besluit:

1. Het college de opdracht te verstrekken om:
    a. Een nader realistisch en duurzaam renovatiescenario uit te werken;
    b. die uitgaat van een gefaseerde uitvoering naar een klimaatneutraal gemeentekantoor in 2050;
    c. waarvan de eerste fase binnen de financiële dekkingsmogelijkheden gerealiseerd kan worden (conform argument 1.5);
    d. waarin ruimte is voor huisvesting van de Politie en het Streekarchief in de huidige omvang.
2. De financiële middelen van €757.740,-- per jaar voor de renovatie van het gemeentekantoor in te zetten en hiervoor af te wijken van de afschrijvingstermijnen conform argument 2.1 en 2.2 en deze te verwerken in de begroting 2024-2027.
3. Voor de tweede fase van de renovatie middelen apart te zetten en hiervoor voorstellen mee te nemen naar de kadernota 2024.

Inleiding

Op 27 juni 2022 heeft de gemeenteraad een visie op huisvesting gemeentelijke organisatie vastgesteld en het college de opdracht gegeven om scenario's van nieuwbouw c.q. renovatie uit te werken in financiële en ruimtelijke haalbaarheid. In dit voorstel vraagt het college de raad om een aantal nadere besluiten te nemen over nieuwbouw of renovatie. Daarna kan het college de vervolgstappen zetten.

Beoogd effect

1. Voortgang te houden op de nieuwe huisvesting gemeentekantoor
2. De visie realiseren zoals die door de gemeente is vastgesteld.

Argumenten

1.1 De scenario's renovatie en nieuwbouw zijn aan de hand van dezelfde uitgangspunten uitgewerkt.
Op deze manier is een vergelijking tussen de twee scenario's mogelijk en worden er geen appels met peren vergeleken.

1.2 De uitgangspunten zijn in juni 2022 door de gemeenteraad vastgesteld voor de huisvesting:

1. Eén fysieke plek voor inwoners, bestuur en ambtenaren.
2. Er is nog steeds fysieke huisvesting nodig, ook met het digitale en thuiswerken.
3. De intergemeentelijke samenwerking zal vragen om flexibiliteit in de huisvesting.
4. De nieuwe manier van (samen)werken, werken volgens de bedoeling, moet optimaal ondersteund worden door de huisvesting.
5. We staan open voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties in het huis van de gemeente. De gemeente staat niet open voor commerciële organisaties.
6. De huisvesting is gezond en veilig.

7. De huisvesting moet voldoen aan alle eisen van deze tijd en moet zo duurzaam mogelijk zijn en klimaatneutraal.

1.3 Het kwaliteitsniveau van beide scenario's is gelijk.
Omdat de scenario's aan de hand van dezelfde uitgangspunten zijn uitgewerkt en gelijk zijn van kwaliteitsniveau, is het eindresultaat van beide scenario's goed met elkaar te vergelijken.

1.4 Beide scenario's gaan uit van dezelfde 'harde' gegevens.
De formatie uit de kadernota 2023 is 233 medewerkers. Dit is inclusief de 25 externen en de 8,83 extra fte en exclusief de 10 medewerkers van het Streekarchivariaat die een werkplek buiten Elburg hebben. Uitgangspunt voor de nieuwe werkomgeving is afgerond op 250 medewerkers. Dit betreft de medewerkers in de domeinen, de griffie en de directeur met ondersteuning. Uitgangspunt is ook dat er werkplekken gedeeld gaan worden met gemiddeld een werkplekdeelfactor van 0,7 (7 werkplekken voor 10 medewerkers). Dit maakt dat er een kantooromgeving met 175 werkplekken gerealiseerd moet worden. Plus de werkomgeving voor B&W, inclusief een raadszaal, en een werkomgeving voor de politie. Voor de fracties worden geen extra meters voorzien: zij delen de ruimten die er zijn in het gemeentehuis. Als alle andere ruimten facilitair (zoals keukens, pantry's, opslag e.d.), verkeersruimte, technische ruimte, fietsenkelder, streekarchivariaat e.d. die daarbij nodig zijn bij elkaar worden opgeteld dan is er totaal ca. 5.360 m2 bruto vloeroppervlakte (BVO) nodig.

1.5 Voor de financiële berekeningen zijn voor beide scenario's dezelfde uitgangspunten gehanteerd.
Concreet gaat het om het volgende:

- Een goede moderne werkplek voor 250 medewerkers (aantrekkelijk om te werken) plus ruimte voor fracties en B&W, waarbij de huidige comfortproblemen zijn opgelost.
- Doel is een Paris Proof gebouw, dit betekent een gebouw dat klimaatneutraal (geen CO2 uitstoot) en gasloos is
- Het gemeentehuis blijft op het huidige perceel. Het Voorhuis wordt verkocht. De Koepel wordt uiteindelijk gesloopt.
- De benodigde m2's zijn bij renovatie en nieuwbouw hetzelfde.
- Het Streekarchivariaat en de studiezaal komen vooralsnog met de huidige meters terug of in het gemeentekantoor.
- De inpandige fietsenstalling komt met dezelfde meters (en dus dezelfde capaciteit) op dezelfde plek terug. We houden rekening met een uitbreiding in de vorm van een fietsenstalling los op het terrein.
- Er worden buiten de politie geen andere maatschappelijke organisaties meegenomen in de (her)ontwikkeling.
- Afwerking en inrichting van beide scenario's krijgen hetzelfde kwaliteitsniveau.
- De inrichting wordt geheel nieuw, wat er hergebruikt kan worden wordt later bekeken.

1.6 Renovatie is het enige financieel realistische scenario.
Beide scenario's zijn uitgewerkt volgens de door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten. Sober en doelmatig en daarbij behorende financiële kengetallen (dus niet een gedetailleerde kostenraming op basis van een programma van eisen). Ook zijn beide scenario's uitgewerkt aan de hand van wettelijke eisen op het gebied van duurzaamheid en werkomstandigheden (Arbo). Nieuwbouw van het gemeentekantoor kost dan substantieel meer dan renovatie. Het verschil tussen de kosten van de scenario's nieuwbouw of renovatie op basis van de huidige uitgangspunten is aanzienlijk. Onderstaande tabel geeft inzicht in het verschil.

Gemeentekantoor	**Renovatie** incl 9% niet verhaalbare BTW	**Nieuwbouw** incl 9% niet verhaalbare BTW
Investering	€ 20.580.000	€ 25.910.000
Kosten interim huisvesting, Leges, BP, verhuizen	€ 1.430.000	€ 470.000
Totale kosten	**€ 22.010.000**	**€ 26.380.000**
Kapitaalslasten per jaar (aangepast zie 2.1)	**€ 1.067.000**	**€ 1.343.000**

Renovatie is financieel het meest realistisch en bovendien ook het meest duurzaam (hergebruik van casco). Daarnaast zal de bouwtijd ongeveer een halfjaar korter zijn.

1.7 Alleen door een gefaseerde uitvoering naar een klimaatneutraal gebouw te gaan, ontstaat er een realistisch en haalbaar scenario.

De wettelijke eis is om in 2050 Paris Proof te zijn. Dat betekent klimaatneutraal en gasloos. Er is geen financiële dekking om een realistisch scenario uit te werken die deze stap in één keer zet. Daarom stelt het college voor om gefaseerd naar Paris Proof te gaan. Dat betekent dat er een tweetrapsraket ontstaat: een eerste fase waarin binnen de beschikbare financiële middelen een scenario wordt uitgewerkt dat stappen zet richting Paris Proof. Ondertussen wetend dat er vóór 2050 nog een tweede fase moet volgen waarin het gemeentekantoor volledig Paris Proof moet worden opgeleverd. Door het instellen van een reserve Huisvesting gemeentekantoor stelt het college voor om te gaan sparen voor deze tweede fase (zie beslispunt 6).

1.8 In gesprek met de maatschappelijke partijen blijkt de politie de enige haalbare partij.

Het college is in gesprek geweest met de volgende maatschappelijke partijen:

- Politie
- Stichting Vluchtelingenwerk
- Stichting Wiel
- Uwoon
- Bibliotheek
- Streekarchivariaat

Uit deze gesprekken is gebleken dat alleen het huisvesten van de Politie in het vernieuwde gemeentekantoor een reële optie is. Hierna volgt een overzicht van de afwegingen op basis van de gevoerde gesprekken:

- Politie meenemen in de (her)ontwikkeling. Het betreft een kleine hoeveelheid m2 alleen voor de politie die eenvoudig in te passen zijn. Daarnaast maakt de politie gebruik van de al aanwezige faciliteiten van de gemeente.
- Vluchtelingenwerk niet meenemen. Het is onduidelijk of Vluchtelingen werk na een volgende aanbesteding opnieuw gecontracteerd wordt. Bovendien heeft Vluchtelingenwerk de wens van een eigen voordeur.
- Bibliotheek niet meenemen omdat zij niet naar een andere plek willen.
- Stichting Wiel niet meenemen omdat de Bibliotheek niet komt en deze twee organisaties elkaar helpen in de bemensing. Daar komt nog bij dat Icare en het CJG naar alle waarschijnlijkheid uit het Huiken vertrekken naar ’t Harde. Er komt dus iets meer ruimte in het Huiken voor Stichting Wiel.
- Voor Uwoon geen extra meters bouwen. Als ze komen zal dat pas in 2028 zijn en het is een partij met een meer commerciële functie dan de gemeente.
- Streekarchivariaat vooralsnog meenemen conform huidige omvang. In 2024 volgt besluitvorming over de toekomstige locatie van het Streekarchief. Dit besluit zal worden meegenomen in de uitwerking van het definitieve scenario eind 2024.

1.9 Met deze opdracht kan het college een volgende stap zetten richting een sober en doelmatig, maar ook eigentijds en duurzaam gemeentekantoor.

Op basis van een nadere opdracht om te komen tot een scenario voor renovatie van het gemeentekantoor, kan het college de volgende stap zetten. In deze opdracht wordt zowel een inhoudelijk als een financieel kader gevraagd. Gelet op de huidige arbeidsomstandigheden, het feit dat het gebouw vanaf 1 januari 2013 niet voldoet aan de wettelijke vereisten op het gebied van duurzaamheid, de manier van werken waarbij o.a. hybride werken gefaciliteerd moet worden en de arbeidsmarktontwikkelingen, is uitstellen van een besluit tot het verlenen van een opdracht aan het college tot het uitwerken van een gefaseerde renovatie geen optie.

1.10 De gemeenteraad heeft invloed op de door haar gestelde uitgangspunten, de wettelijke eisen liggen vast.

Het huidige gemeentekantoor voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd op bijvoorbeeld het gebied van onder andere duurzaamheid en arbeidsomstandigheden. Bij vernieuwing van de

huisvesting zal aan deze wettelijke vereisten voldaan moeten worden. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de gemeenteraad. De invloed van de raad ligt bij het bijstellen van de uitgangspunten.

2.1 Met dit voorstel om af te wijken van de gemeentelijke verordening komt het voorstel dichter bij de realiteit.

In afwijking van de gemeentelijke verordening is het volgende toegepast voor de afschrijvingen om dichter bij de werkelijke afschrijvingen te komen:

- Deze vorm van renovatie is gelijk aan nieuwbouw → beiden in 50 jaar afschrijven in plaats van 40 jaar voor renovatie en 50 jaar voor nieuwbouw.
- In plaats van 100% wordt 35% van de installaties vervangen in 15 jaar.
- In plaats van 100% wordt 50% van de terreinverharding en het buitenmeubilair na 30 jaar vervangen.
- In plaats van 100% wordt 20% van het meubilair na 5 jaar vervangen.
- In plaats van 100% wordt 30% van de audiovisuele middelen na 3 jaar vervangen.

	Renovatie		Nieuwbouw	
Gemeentekantoor	Kapitaalslasten huidige verordening	Kapitaalslasten werkelijk	Kapitaalslasten huidige verordening	Kapitaalslasten werkelijk
Afschrijving per jaar	€ 1.028.000	€ 447.000	€ 1.143.000	€ 563.000
Rente (3%) per jaar	€ 620.000	€ 620.000	€ 780.000	€ 780.000
Totaal	**€ 1.648.000**	**€ 1.067.000**	**€ 1.923.000**	**€ 1.343.000**
Dekking per jaar	**€ 757.740**	**€ 757.740**	**€ 757.740**	**€ 757.740**
Tekort per jaar	**€ 890.260**	**€ 309.260**	**€ 1.165.260**	**€ 585.260**

Ook bij het scenario renovatie is een tekort in de dekkingsmogelijkheden. Echter, deze kloof is aanzienlijk kleiner dan bij het scenario nieuwbouw. Daarom blijft als financieel realistisch scenario alleen renovatie over.

2.2 Daarmee leggen we de dekking voor de vernieuwing van het gemeentekantoor vast.

Er is niet genoeg dekking voor zowel nieuwbouw als renovatie. Ook niet als we afwijken van de afschrijvingsregels (zie beslispunt 2). In de kadernota 2023 is al voorgesteld om de kosten te dekken vanuit:

- Reserve precariobelasting
- Algemene reserve
- Eventuele verkoopopbrengst voorhuis
- Voorziening onderhoud

Onderstaande tabel laat zien waar de dekkingsmogelijkheden voor de renovatie of nieuwbouw van het gemeentekantoor zitten. Ook laat de tabel zien dat bij beide opties er een tekort in de dekking is.

Dekking	**Renovatie**	**Nieuwbouw**	
Verkoop Voorhuis	€ 400.000	€ 400.000	
Precarioreserve	€ 3.987.000	€ 3.987.000	
Voorziening onderhoud	€ 500.000	€ 500.000	
Algemene reserve	€ 6.000.000	€ 6.000.000	
	€ 10.887.000	€ 10.887.000	A
Dumava	PM	nvt	
Te dekken jaren	**50**	**50**	B
Dekking kapitaalslasten (A/B)	€ 217.740	€ 217.740	
Dekking in kadernota	€ 500.000	€ 500.000	
	€ 717.740	€ 717.740	
Besparing op energie - gas	€ 40.000	€ 40.000	
Besparing op onderhoud			
Totale dekking	**€ 757.740**	**€ 757.740**	
Benodigde dekking	**€ 1.067.000**	**€ 1.343.000**	
Tekort	**€ 309.260**	**€ 585.260**	

3.1 Om voor te sorteren op de kosten die komen, is het verstandig financiën apart te zetten voor de tweede fase.
Welk scenario uiteindelijk ook wordt gekozen, het apart zetten van financiën sorteert de gemeente voor op de onvermijdelijke kosten die voor toekomstig onderhoud en investering van de huisvesting gemaakt moeten worden. Te denken valt aan de overschotten op de jaarrekeningen van toekomstige jaren.

Kanttekeningen
Gezien de complexiteit van het onderwerp, zijn bij de argumenten ook de kanttekeningen verwerkt. Op die manier zijn alle relevante onderwerpen per beslispunt gesorteerd. Dit vergroot naar verwachting de leesbaarheid van het stuk.

Financiën
Onder beslispunten 2 en 3 en de bijbehorende argumenten wordt uitgebreid stilgestaan bij de financiële consequenties van dit voorstel.

En omdat er structureel € 50.000,- in de begroting is opgenomen voor dit onderwerp is er in 2023 en 2024 voldoende budget beschikbaar om de verdere uitwerking op te pakken.

Communicatie/burgerparticipatie
Met mogelijk betrokken partijen is gesproken. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor inwonerparticipatie rondom dit onderwerp. Zie verder argument 2.1.

Vervolg
Bij besluitvorming conform voorstel legt het college in Q4 van 2024 een nieuw voorstel met een uitgewerkt renovatiescenario voor aan de gemeenteraad. Voor die tijd vraagt het college nog een aantal kaderstellende besluiten aan de gemeenteraad die zullen worden verwerkt in het renovatiescenario. Het gaat om de volgende besluiten:

- In Q1 van 2024 wordt de raad een voorstel gedaan over de visie op de gemeente op middellange termijn. Bureau Berenschot werkt momenteel aan een onderzoek en een advies. De planning is dat dit in Q1 van 2024 voorligt bij de gemeenteraad.
- In Q2 van 2024 wordt de raad een voorstel gedaan over de toekomst van het Streekarchief, al dan niet gedecentraliseerd en al dan niet in Elburg. In het gemeentekantoor het gecentraliseerde Streekarchief onderbrengen (1430 m2 BVO) wordt ingewikkeld vanwege het molenbiotoop en de beperkte hoogte die daardoor gebouwd mag worden.

De uitkomsten van beide besluiten zullen worden meegenomen in het uit te werken scenario.

Bijlage(n)
N.v.t.

Elburg, 3 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023

b e s l u i t :

1. Het college de opdracht te verstrekken om:
    a. Een nader realistisch en duurzaam renovatiescenario uit te werken;
    b. die uitgaat van een gefaseerde uitvoering naar een klimaatneutraal gemeentekantoor in 2050;
    c. waarvan de eerste fase binnen de financiële dekkingsmogelijkheden gerealiseerd kan worden (conform argument 1.5);
    d. waarin ruimte is voor huisvesting van de Politie en het Streekarchief in de huidige omvang.
2. De financiële middelen van €757.740,-- per jaar voor de renovatie van het gemeentekantoor in te zetten en hiervoor af te wijken van de afschrijvingstermijnen conform argument 2.1 en 2.2 en deze te verwerken in de begroting 2024-2027.
3. Voor de tweede fase van de renovatie middelen apart te zetten en hiervoor voorstellen mee te nemen in de kadernota 2024.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023

5.1 Herhuisvesting gemeentekantoor

1. Welke flexibiliteit zit er in de renovatieplannen? Is er bijvoorbeeld nog ruimte om op termijn toch ruimte in te passen voor een organisatie/instelling die toch geinteresseerd is of als resultaat van besluitvorming over het streekarchief?
2. We geven met dit besluit opdracht aan het college om een renovatiescenario uit te werken. Wat is het exacte resultaat dat we dan mogen verwachten? Ik doel dan op een soort inhoudsopgave van wat we qua inhoud mogen verwachten.
3. Het aanpassen van de vervangingstermijn lijkt een slimme manier om de kosten te drukken. Maar de afschrijvingstermijnen zijn er natuurlijk niet voor niks. Kan dit zo wel? Gaan we nu niet instemmen met een te optimistisch plaatje en gaan we in de praktijk zien dat vervanging eerder nodig is?
4. T.o.v. de presentatie van 30 augustus 2021 zijn de kosten gestegen van 12,5 naar 22 miljoen. Waar zit op hoofdlijnen het verschil?
5. Kan het college aangeven hoe zij aankijkt tegen de dekking van de kosten (vanuit reserves, gebruik makend van verwachte overschotten op de jaarrekening), wetende dat we ook op andere projecten, bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, stijging van de kosten zien?

5.4 Vitale vakantieparken

1. Wat merken ondernemers in de praktijk van de '1 park 1 plan' benadering en wie neemt daarin initiatief? In bijlage 2 staat uitsluitend dat de gemeente ze wil hebben in 2025.
2. Zou deze visie, als die er eerder was, tot andere ontwikkelingen hebben geleid voor bijv. de Roskam en de Scheepsbel of is toen al in deze lijn gehandeld?
3. Op p.11 staat bovenaan 'Bij het verhogen van de recreatieve kwaliteit en de vitaliteit van een vakantiepark zien we ook graag aandacht voor een aantal belangrijke thema's.' En daarna volgt een opsomming. Wat is de bedoeling met deze passage? Wordt hier op een of andere manier op gestuurd of geselecteerd en hoe dan?
4. De inhoud van de Beleidsregel tijdelijke bewoning is belangrijk om het plan Vitale Vakantieparken te kunnen beoordelen. Kan deze beleidsregel, al is het een concept, worden toegevoegd aan de stukken?
5. Handhaving en controle zijn belangrijk, vooral t.a.v. de zaken die genoemd worden in H6, openbare orde en veiligheid. Is er voldoende capaciteit beschikbaar om hierin daadkrachtig te kunnen handelen?
6. Hoe kan een parkeigenaar gebruik maken van de zaken, genoemd in H7?

5.5 Nota Bodembeheer

1. Argument 1.3 suggereert dat we iets gaan vaststellen dat onder de Omgevingswet niet meer zou kunnen. Nu vaststellen maakt dat we nog tot 2030 wegkomen onder het overgangsrecht, zo staat er en dat is te begrijpen. Maar wat is de reden dat we nu niet iets maken dat gewoon passend is onder de omgevingswet? Waar zit inhoudelijk de crux?

2. Het 'erkennen' (besluit 2) betekent dat we grondtransport toestaan, in lijn met het beleid uit de nota, vanuit deze gemeenten zonder partijkeuringen?

Vragen ChristenUnie Elburg tbv Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023

5.1 Herhuisvesting gemeentekantoor

1. Welke flexibiliteit zit er in de renovatieplannen? Is er bijvoorbeeld nog ruimte om op termijn toch ruimte in te passen voor een organisatie/instelling die toch geïnteresseerd is of als resultaat van besluitvorming over het streekarchief?

Antwoord:

Dat is afhankelijk van de opdracht die de gemeenteraad geeft. Nu zit die ruimte er niet in. De volgende stap in het proces is om het programma van eisen dat we nu aan het maken zijn te vertalen in een ontwerp. Op het moment dat we dat doen weten we met zekerheid hoeveel vierkante meters er nodig zijn en of er nog een klein stukje nieuwbouw moet komen of niet. In het ontwerp kan rekening gehouden worden met de mogelijkheid om nog iets aan te bouwen. Dat moet dan wel als opdracht meegegeven worden. Waarschuwing is wel dat later aanpassen altijd extra geld kost.

2. We geven met dit besluit opdracht aan het college om een renovatiescenario uit te werken. Wat is het exacte resultaat dat we dan mogen verwachten? Ik doel dan op een soort inhoudsopgave van wat we qua inhoud mogen verwachten.

Antwoord:

Het exacte resultaat is afhankelijk van hoe de gemeente straks wil aanbesteden. Laten we dat even buiten beschouwing dan is het resultaat in ieder geval een voorlopig ontwerp van het gebouw en de installaties met de bijbehorende kostencalculatie en een fasering. Het plan is om het eindplaatje (Paris Proof) te laten zien én te kijken hoe dat in twee fasen gerealiseerd kan worden.

3. Het aanpassen van de vervangingstermijn lijkt een slimme manier om de kosten te drukken. Maar de afschrijvingstermijnen zijn er natuurlijk niet voor niks. Kan dit zo wel? Gaan we nu niet instemmen met een te optimistisch plaatje en gaan we in de praktijk zien dat vervanging eerder nodig is?

Antwoord:

Het aanpassen van de vervangingstermijnen is niet gericht op het drukken van de kosten maar om deze aan te sluiten op de technische levensduur van de verschillende componenten. De nota waardering en afschrijving schrijft een waardering op technische levensduur voor en deze hanteren we dan ook.

Omdat het meer een vernieuwbouw is dan een renovatie (alleen het casco blijft staan – de pilaren en gevels, de rest wordt allemaal nieuw) ligt deze manier van afschrijven dichter bij de realiteit. Bijvoorbeeld de installaties: daar vervang je tijdens de levensduur van een gebouw zelden alle leidingen en luchtkanalen van. Wel de kleppen en de machines. Experts schatten die onderdelen in op zo'n 35% van de totale kosten van een geheel nieuwe installatie.

4. T.o.v. de presentatie van 30 augustus 2021 zijn de kosten gestegen van 12,5 naar 22 miljoen. Waar zit op hoofdlijnen het verschil?

Antwoord:

Dat gaat op hoofdlijnen om het volgende:

- *Rente was toen 1% en nu 3%;*
- *De niet-verhaalbare BTW was toen 5% en nu 9%;*
- *Het prijspeil is destijds ingeschat op basis van prijspeil 2020 naar 2022, nu op basis van oktober 2023; In de tussentijd is de inflatie heel hoog geweest;*
- *Destijds was geen post interim huisvesting bij renovatie opgenomen, nu wel;*
- *Destijds waren de raadszaal, publieke ruimten, technische ruimten, de fietsenkelder en het streekarchivariaat buiten beschouwing gelaten. Dit is nu wel meegenomen.*

5. Kan het college aangeven hoe zij aankijkt tegen de dekking van de kosten (vanuit reserves, gebruik makend van verwachte overschotten op de jaarrekening), wetende dat we ook op andere projecten, bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, stijging van de kosten zien?

Antwoord:

In de begroting 2024-2027 maken we een inschatting voor de komende kosten en opbrengsten voor deze periode. Op dit moment kan er een sluitende begroting worden aangeboden en gaan we er vanuit dat we de stijgende kosten kunnen dekken.

Gemeente Elburg

(Ver)nieuwd Gemeentehuis

→ Themasessie Raad

27 september 2023

draaijer

Opdracht Raad

Renovatie of nieuwbouw uitwerken

Doel deze sessie

De Raad informeren over de inhoud van het raadsvoorstel voor november 2023 over renovatie of nieuwbouw van het gemeentekantoor.

Inhoud deze presentatie

1. Aanleiding voor de vernieuwing
2. Al door de Raad vastgestelde kaders
3. Uitgangspunten voor de doorrekening en de doorrekening van renovatie of nieuwbouw zelf
4. Kapitaalslasten en Dekking
5. Raadsvoorstel

Aanleiding voor de vernieuwing

- Het huidige gemeentekantoor is **niet duurzaam**.
- De werkomgeving is op diverse punten **ongezond** en **niet meer van deze tijd**.
- De inrichting past functioneel **niet bij de beoogde manier van werken**.

Bron: Medewerker tevredenheidsonderzoek 2018. Is sindsdien niet gewijzigd

- Gemeente heeft de **duurzaamheidsambitie** om haar eigen bedrijfsvoering in **2025 klimaatneutraal** te hebben. De co2 emissie wordt gereduceerd naar nul door alle benodigde energie op duurzame wijze op te wekken. **Het gemeentekantoor zit in de eerste fase**. Dit betekent dat het in 2025 aardgasvrij en zoveel mogelijk zelfvoorzienend zou moeten zijn.

- Aandachtspunt: **In 2050** is het **verplicht** om kantoren Paris Proof te hebben.

Al door de Raad vastgestelde kaders:

Visie op de huisvesting

Vastgesteld op 27 juni 2022

Uitgangspunten Visie Huisvesting

1. **Eén fysieke plek voor inwoners, bestuur en ambtenaren.**
   Korte lijnen als bij elkaar zitten → niet uit elkaar halen. Naast een fysieke plek ook digitaal en naar de mensen toe.
   Huidige locatie is hiervoor geschikt (bereikbaarheid).
2. **Er is nog steeds fysieke huisvesting nodig, ook met het digitale en thuis werken.**
   De vraag was of er nog wel fysieke huisvesting nodig is met de huidige digitalisering. Het antwoord is ja, maar de huisvesting dan wel efficiënt inzetten:
   - de fracties maken gebruik van de vergaderfaciliteiten die er al zijn voor de ambtenaren.
   - als B&W krijgt eigen kamers. Als zij er niet zijn mogen anderen van deze kamers gebruik maken.
   - werkplekken worden gedeeld met een gemiddelde deelfactor van 0,7 (7 werkplekken voor 10 medewerkers).
   - per medewerker wordt voorzien in 1 m1 kastplank
3. **De intergemeentelijke samenwerking zal vragen om flexibiliteit in de huisvesting en de huisvesting zal de organisatieontwikkeling van de gemeente Elburg in uitstraling, inrichting en indeling moeten ondersteunen.**
   De huisvesting moet zo zijn dat men niet hoeft te verbouwen als de organisatie veranderd.
   De grond van de Koepel blijft beschikbaar voor een eventueel benodigde aanbouw.

Uitgangspunten Visie Huisvesting

4. **De huisvesting ondersteunt optimaal de nieuwe manier van (samen)werken.**
   Vanaf 1 januari 2022 is het plaats- en tijdonafhankelijk werken voor de binnendienst de nieuwe manier van werken in Elburg. Het uitgangspunt is dat iedere medewerker plaats- en tijdonafhankelijk mag werken, mits de functie en/of werkzaamheden dit toelaten. Het kantoorwerken kan structureel worden gecombineerd met thuiswerken voor gemiddeld 40% van de werktijd.
   De keuze op welke locatie en welke plek (digitaal, projectruimte, stilteplek etc.) men werkt wordt bepaald door het type werk, de activiteit, de gewenste mate van interactie, de efficiëntie van de communicatie en de persoonlijke voorkeuren van medewerkers en klanten.
5. **We staan open voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties in het huis van de gemeente. De gemeente staat niet open voor commerciële organisaties.**
   Voorwaarde voor huisvesten van een maatschappelijke organisatie is wel dat dit minimaal kostendekkend moet zijn.

Uitgangspunten Visie Huisvesting

6. **De huisvesting is gezond en veilig.**
   Het gemeentehuis moet een gezond binnenklimaat met aandacht voor temperatuur, luchtkwaliteit, voldoende daglicht en een goede akoestiek hebben.
   Kwa veiligheid dient er een scheiding te zijn tussen het publieksdeel van het gemeentehuis en de kantoorzones (het niet publieke deel).

7. **De huisvesting moet voldoen aan alle eisen van deze tijd en moet zo circulair mogelijk zijn en klimaat neutraal.**
   De gemeente heeft de ambitie om haar eigen bedrijfsvoering in 2025 klimaatneutraal te hebben. Dit betekent dat het gemeentehuis in 2025 aardgasvrij en zoveel mogelijk zelfvoorzienend moet zijn.

De kantoorfunctie

- Dit gedeelte van het gemeentehuis zal het **hybride en activiteit gerelateerde werken moeten ondersteunen**. En het onderlinge contact moeten bevorderen. Het moet **aantrekkelijk** zijn om voor de gemeente te werken. Dit betekent voor de inrichting van dit deel van het gemeentehuis dat:
  - Een variatie aan werkplekken nodig is. Van informele overlegruimten, belplekken, concentratieruimten, teamplekken, ruimten voor vergaderen op afstand tot vergaderruimten.
  - Apparatuur nodig is die het overal kunnen werken goed faciliteert. Voor een groot gedeelte is dat er al.
  - Er “werkhuizen” komen voor de teams. Een vlek, zone, in het gebouw waar een bepaald team te vinden is. En waar een team elkaar ‘live’ kan ontmoeten en samenwerken.
  - De grotere (vergader)ruimten zullen zo worden gepositioneerd dat deze zowel overdag voor de ambtenaren als op het einde van de dag en in de avond voor de commissies e.d. in te zetten zijn. Ook hier is de inzet een efficiënt ruimtegebruik.
  - Er een werkcafé is voor (in)formeel overleg en voor het overleg met de inwoners van Elburg.

Raadszaal - Trouwfunctie

- **Er worden geen extra meters gebouwd voor de functie trouwen. Er zal wel een multifunctionele ruimte zijn die ook ingezet kan worden bij een trouwerij.**
- **Nieuwe raadszaal:**
  - Minimaal plaats voor 19 raadsleden en mogelijk 21 raadsleden (25.000+ inwoners).
  - Een duaal ingerichte raadszaal, liefst een vergaderopstelling in één ring waarbij alle raadsleden gelijkwaardig en zichtbaar zijn naar elkaar.
  - Raadsleden zijn zichtbaar voor toehoorders, de vergadering is in de gehele zaal goed te volgen.
  - Ruimte voor het college van B&W, pers en ambtelijke ondersteuning.
  - Ruimte in de zaal voor 30-32 toehoorders. Via digitale schermen ook nog in een andere zaal te volgen voor 20-30 toehoorders.
  - Een modern en adequaat video-, audio- en stemsysteem.
  - Multifunctioneel gebruik van de raadszaal.
  - De toepassing van het BOB vergadermodel vraagt om ruimtes die deze vergadervorm op een goede manier ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan commissievergaderingen in carrouselvorm. Ook hier zoveel mogelijk streven naar een multifunctionele inzet.

Uitgangspunten voor de doorrekening

Maatschappelijke organisaties

			Meenemen:
1.	Politie	- beperkte eigen m2, medegebruik van andere faciliteiten	Ja
2.	Vluchtelingenwerk	- wil eigen voordeur en onduidelijk of huidige tender wint	Nee
3.	Bibliotheek	- vindt het Huiken een betere locatie (drukke weg), werkt samen met St. Wiel	Nee
4.	Stichting Wiel	- zit krap en wil alleen komen als Bibliotheek ook komt	Nee
5.	Uwoon	- zit tot 2028 vast aan ander pand, zou wel willen komen	Nee
6.	Streekarchivariaat*	- wil centraliseren, wanneer besluit valt is onduidelijk. Bij centralisatie zullen zo'n 1.430 m2 BVO extra gebouwd moeten worden.	Nee

* De voordelen van het faciliteren van het gecentraliseerde Streekarchivariaat in het Gemeentehuis wegen niet op tegen de nadelen:
  - → als gevolg van het Molenbiotoop mag de gemeente op het huidige perceel niet de hoogte in
  - → wanneer het besluit valt is onduidelijk

  Voor het gecentraliseerde Streekarchivariaat zal een andere locatie gezocht moeten worden.

We rekenen vooralsnog met de huisvesting van het Streekarchivariaat in de huidige omvang in het gemeentehuis.

Vooralsnog huidig wel mee

Aantal te huisvesten medewerkers

1. De formatie uit de kadernota 2023 is 233 medewerkers. Dit is inclusief de 25 externen en de 8,83 extra fte en exclusief de 10 medewerkers van het Streekarchivariaat die een werkplek buiten Elburg hebben.
2. Uitgangspunt voor de nieuwe werkomgeving is afgerond **250 medewerkers**. Dit betreft de medewerkers in de domeinen, de griffie en de directeur met ondersteuning.
3. Uitgangspunt is ook dat er **werkplekken gedeeld** gaan worden met gemiddeld een **werkplekdeelfactor van 0,7** (7 werkplekken voor 10 medewerkers).

Dit maakt dat er een kantooromgeving met 175 werkplekken gerealiseerd moet worden. Plus de werkomgeving voor B&W, inclusief een raadszaal, het streekarchief en een werkomgeving voor de politie.

Voor de fracties worden geen extra meters voorzien: zij delen de ruimten die er zijn in het gemeentehuis. Zij zijn er immers vooral in de avonden.

Benodigde meters

Benodigde m2 BVO	*5.360*
Beschikbare m2 BVO gemeentehuis zonder koepel en voorhuis	*4.940*
Tekort	*420*

Door bij renovatie de gevel naar buiten te plaatsen wordt bijbouwen beperkt.

Bestemmingsplan huidige perceel

1. In het huidige BP (oud) zit het bouwvlak ruim om het huidige gebouw.
2. Volgens het BP mag er nu niet gebouwd worden op de parkeerplaats. Bij nieuwbouw is dus een nieuw BP noodzakelijk en dat zal tijd vergen.
3. Geur- en stankcirkels agrarische sector → Probleem zal groter zijn als er nieuwbouw op de parkeerplaats zal plaats vinden dan bij renovatie van het huidige gebouw.

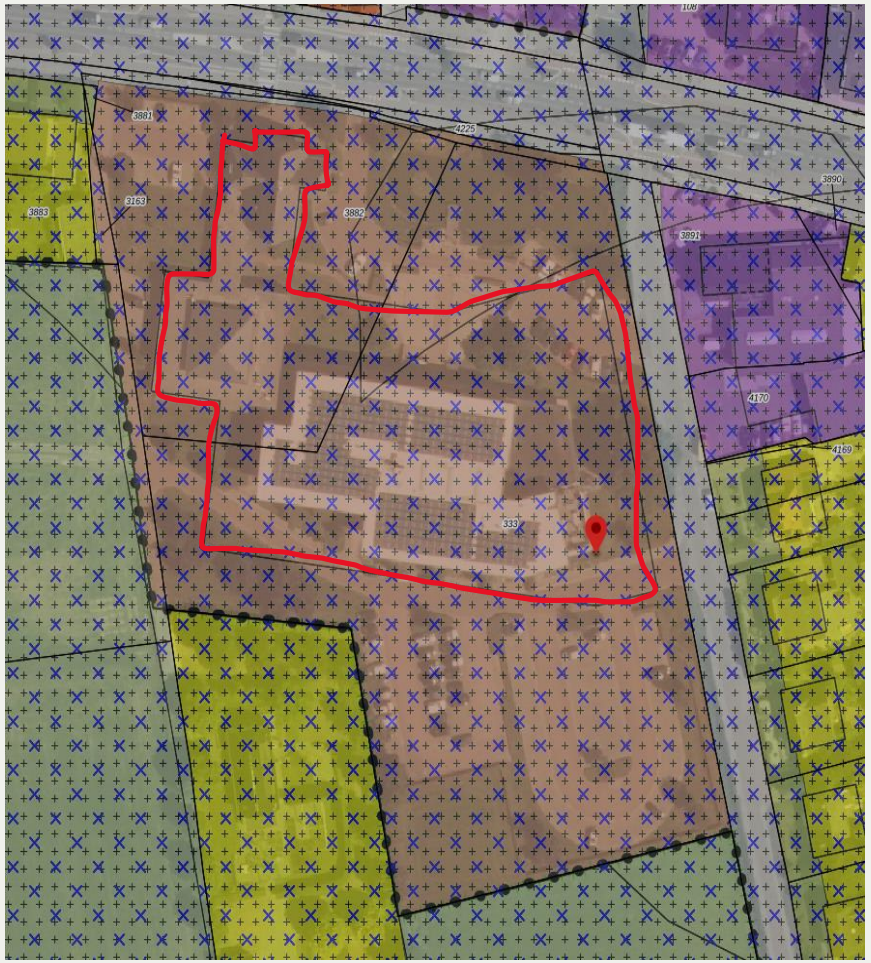

Conclusie:

Minste problemen met het bestemmingsplan als op huidige fundering (her)bouwt wordt. Dan is wel met zekerheid tijdelijke huisvesting nodig.

Molenbiotoop huidige perceel

Omdat de windvang al beperkt is door het gemeente-kantoor is de voorwaarde dat **de verandering** (nieuwbouw of verbouwing) **de windvang niet nog meer mag beperken.**

Officiële bouwhoogten:

- Afstand 1-100 meter → hoogte gebouw 3,9 meter
- Afstand 118 meter → hoogte gebouw 5,42 meter

De provincie adviseert om t.z.t. contact te leggen met adviesbureau EAGM | Monumentadviseurs met passie voor het vak

Uitgangspunten berekeningen

Omdat het Programma van Eisen nog ontwikkeld wordt en pas gereed is in oktober – november kan dit niet ingezet worden als basis voor de berekeningen. We kunnen wel op basis van de volgende gegevens, aannames en uitgangspunten, en **op basis van kengetallen een vergelijk maken tussen renovatie en nieuwbouw. Zowel voor de renovatie als voor de nieuwbouw geldt:**

- Een goede moderne werkplek voor 250 medewerkers (aantrekkelijk om te werken) plus ruimte voor fracties en B&W, waarbij de huidige comfortproblemen zijn opgelost.
- Doel is een **Paris Proof** gebouw, dit betekent een gebouw dat **klimaatneutraal** (geen CO2 uitstoot) **en gasloos** is.
- Het gemeentehuis blijft op het huidige perceel. Voorhuis wordt verkocht. De Koepel wordt uiteindelijk gesloopt.
- De benodigde m2 zijn bij renovatie en nieuwbouw hetzelfde.
- Het Streekarchief en de studiezaal komen vooralsnog met de huidige meters terug in het gemeentekantoor.
- De inpandige fietsenstalling komt met dezelfde meters (en dus dezelfde capaciteit) op dezelfde plek terug. We houden rekening met een uitbreiding in de vorm van een fietsenstalling los op het terrein.
- Er worden buiten de politie geen andere maatschappelijke organisaties meegenomen in de (her)ontwikkeling.
- Afwerking en inrichting krijgen hetzelfde niveau.
- De inrichting wordt geheel nieuw, wat er hergebruikt kan worden wordt later bekeken.

Als we bovenstaande toepassen dan zal **bij renovatie** het gebouw helemaal bouwkundig en installatietechnisch gestript moeten worden en zal dus **alleen het betonnen casco worden hergebruikt.**

Totale kosten

Gemeentekantoor	Renovatie	Nieuwbouw
Investering	€ 20.580.000	€ 25.910.000
Kosten interim huisvesting, Leges, BP, verhuizen	€ 1.430.000	€ 470.000
Totale kosten	**€ 22.010.000**	**€ 26.380.000**

- Afgerond op 10.000
- Met huidige omvang Streekarchivariaat en studiezaal en ruimte voor de Politie.

Voorstel:
Renovatie: Omdat duurzamer is, geen BP wijziging vergt en een lagere investering vergt.

Kapitaalslasten (afschrijvingen en rente) - Dekking

Gemeentekantoor	Renovatie Kapitaalslasten werkelijk	Nieuwbouw Kapitaalslasten werkelijk
Afschrijving per jaar	€ 447.000	€ 563.000
Rente (3%) per jaar	€ 620.000	€ 780.000
Totaal	**€ 1.067.000**	**€ 1.343.000**
Dekking per jaar	**€ 757.740**	**€ 757.740**
Tekort per jaar	**€ 309.260**	**€ 585.260**

Dekking uit de kadernota 2023 bestaat uit:

- → Structureel € 500.000,-
  (€ 450.000,- uit kadernota 2023)
- → Verkoop Voorhuis
- → Reserve precariobelasting
- → Voorziening onderhoud
- → Algemene reserve
- → Toekomstige overschotten vanuit de jaarrekening

Voorstel:

De wettelijke eis is om in 2050 Paris Proof te zijn. Dat betekent klimaatneutraal en gasloos. Er is geen financiële dekking om een realistisch scenario uit te werken die deze stap in één keer zet. Daarom stelt het college voor om gefaseerd naar Paris Proof te gaan. Dat betekent dat er een tweetrapsraket ontstaat.

Raadsvoorstel – te nemen besluit

Het college de opdracht te verstrekken om een nader realistisch en duurzaam renovatiescenario uit te werken;

a) die uitgaat van een **gefaseerde uitvoering** naar een klimaatneutraal gemeentekantoor in 2050;
b) waarvan de eerste fase binnen de financiële dekkingsmogelijkheden gerealiseerd kan worden;
c) waarin ruimte is voor huisvesting van de Politie en het Streekarchief in de huidige omvang.

Tijdspad

- Q1 2024: Besluitvorming visie op de gemeentelijke organisatie op middellange termijn.
- Q2 2024: Besluitvorming over toekomstige huisvesting van het Streekarchivariaat. (centralisatie in de regio of decentraal)
- Q4 2024: Uitgewerkte renovatievarianten.

Dank voor de aandacht!

draaijerpartners.nl

(Schriftelijke) vragen

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag)
3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg

Plaats, 't Harde, 25 oktober 2023

Onderwerp: Raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor

Raadsvragen

1. Moet een gemeentekantoor altijd eigendom zijn van de gemeente, of mag de huisvesting ook op huurbasis gebruikt worden?

2. Nu Berenschot onze organisatie tegen het licht houdt en we de uitkomst hier nog niet van weten, is het dan wel verstandig om nu ons gemeentekantoor te gaan renoveren, terwijl de uitkomst van het advies misschien bouwtechnisch/fysiek om grote(re) aanpassingen zal kunnen gaan vragen?

3. Is er een inschatting gemaakt, of een wenselijkheid geuit die een indicatie geeft dat Elburg voor zeker 40 jaar een zelfstandige gemeente blijft. Per slot van rekening wordt er voor zeker zo'n 40 jaar gebouwd en om eventueel over 10 jaar afscheid te nemen van het gemeentekantoor is dat dan lastiger dan wanneer we dit nu doen, door voor een andere oplossing te kiezen en bijv. het huidige gemeentekantoor 'van het terrein te schuiven' en vrij te geven voor bijvoorbeeld woningbouw?

Toelichting

Afgelopen maandag is LEV er niet aan toe gekomen om o.a. deze vragen plenair te kunnen stellen, daarom stellen we deze nu schriftelijk.

Indiener: Rick van Velthuysen van de fractie van LEV

(Schriftelijke) vragen

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag)
3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg

Plaats, 't Harde, 25 oktober 2023

Onderwerp: Raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor

Raadsvragen

1. Moet een gemeentekantoor altijd eigendom zijn van de gemeente, of mag de huisvesting ook op huurbasis gebruikt worden?

2. Nu Berenschot onze organisatie tegen het licht houdt en we de uitkomst hier nog niet van weten, is het dan wel verstandig om nu ons gemeentekantoor te gaan renoveren, terwijl de uitkomst van het advies misschien bouwtechnisch/fysiek om grote(re) aanpassingen zal kunnen gaan vragen?

3. Is er een inschatting gemaakt, of een wenselijkheid geuit die een indicatie geeft dat Elburg voor zeker 40 jaar een zelfstandige gemeente blijft. Per slot van rekening wordt er voor zeker zo'n 40 jaar gebouwd en om eventueel over 10 jaar afscheid te nemen van het gemeentekantoor is dat dan lastiger dan wanneer we dit nu doen, door voor een andere oplossing te kiezen en bijv. het huidige gemeentekantoor 'van het terrein te schuiven' en vrij te geven voor bijvoorbeeld woningbouw?

Toelichting

Afgelopen maandag is LEV er niet aan toe gekomen om o.a. deze vragen plenair te kunnen stellen, daarom stellen we deze nu schriftelijk.

Indiener: Rick van Velthuysen van de fractie van LEV

(Schriftelijke) vragen

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag)
3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

Antwoorden

Vraag 1

Moet een gemeentekantoor altijd eigendom zijn van de gemeente, of mag de huisvesting ook op huurbasis gebruikt worden?

Antwoord:

De gemeente zou ook een pand kunnen huren. Echter als je weet dat je voor meer dan 13-15 jaar gaat huren kun je beter kopen. De verhuurder berekent namelijk een huurprijs waarmee hij ongeveer in 13-15 jaar zijn investering met een rendement heeft terugverdiend.
Bovendien heeft de gemeente een paar speciale ruimten binnen haar huisvesting zoals een Raadszaal en ‘loketten’. Die zitten over het algemeen niet in te huren panden dat zal dan een extra investering vragen en ze zullen einde van de huur weer verwijderd moeten worden.
Daarnaast is in een eerdere fase van dit project gekeken of er überhaupt kantoorruimte van deze omvang te horen is. Het antwoord is: nee, niet beschikbaar. Een te huren pand is dan ook niet voorhanden.

Vraag 2

Nu Berenschot onze organisatie tegen het licht houdt en we de uitkomst hier nog niet van weten, is het dan wel verstandig om nu ons gemeentekantoor te gaan renoveren, terwijl de uitkomst van het advies misschien bouwtechnisch/fysiek om grote(re) aanpassingen zal kunnen gaan vragen?

Antwoord:

In het bestuursakkoord staat beschreven dat de gemeente Elburg een zelfstandige gemeente wil blijven. De uitkomsten van het rapport van Berenschot worden in het eerste kwartaal van 2024 verwacht. In het proces van de verdere uitwerking van de renovatie van het gemeentekantoor wordt rekening gehouden met dit rapport. Natuurlijk worden de uitkomsten van het onderzoek van Berenschot als dat nodig is, meegenomen in de uitwerking van het renovatiescenario.

Vraag 3

Is er een inschatting gemaakt, of een wenselijkheid geuit die een indicatie geeft dat Elburg voor zeker 40 jaar een zelfstandige gemeente blijft. Per slot van rekening wordt er voor zeker zo’n 40 jaar gebouwd en om eventueel over 10 jaar afscheid te nemen van het gemeentekantoor is dat dan lastiger dan wanneer we dit nu doen, door voor een andere oplossing te kiezen en bijv. het huidige gemeentekantoor ‘van het terrein te schuiven’ en vrij te geven voor bijvoorbeeld woningbouw?

Antwoord:

In het bestuursakkoord staat beschreven dat de gemeente Elburg een zelfstandige gemeente wil blijven. De door de raad vastgestelde visie op de vernieuwing van het gemeentehuis borduurt hierop voort. De visie heeft als één van de uitgangspunten genomen om flexibiliteit in de huisvesting te wensen en rekening te houden met de intergemeentelijke samenwerking. De visie op de gemeentelijke organisatie, onderzoek Berenschot, heeft ook als uitgangspunt de zelfstandigheid van de gemeente Elburg.
Daarnaast is in een eerdere fase ook onderzocht of woningbouw op de huidige plek en nieuwbouw elders een optie is. In dat geval zou er dan elders grond gekocht moet worden en daarmee wordt de oplossing niet goedkoper. Al met al is renovatie de beste optie.

Beantwoording vragen Beeldvormende vergadering 23 oktober 2023

Bij Agendapunt 5.1 Raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor

Vraag 1: een overzicht planning, proces en te nemen beslispunten voor de raad

Antwoord:
Het college vraagt via het voorliggende raadsvoorstel aan de raad om een opdracht te verstrekken om een renovatiescenario verder uit te werken. Na vaststelling van de raadsopdracht zoals die in het genoemde raadsvoorstel staat verwoord, kan het college samen met de ambtelijke organisatie verder met de uitwerking van het renovatiescenario en een overzicht geven van de te nemen processtappen en planning. Onderdelen van deze uitwerking zijn in ieder geval:

- Programma van eisen
- Fasering van de renovatie
- Budget

De gemeenteraad kan eind 2024 een uitgewerkt voorstel verwachten. Om aan de slag te gaan met deze uitwerking, is eerst de gevraagde raadsopdracht nodig.

Vraag 2: berekening van financiering van de huisvesting

Antwoord:

Bij argument 2.2 in het genoemde raadsvoorstel is onderstaande tabel opgenomen. Deze tabel geeft de dekking en kapitaalslasten weer. De vraag die voorligt is, wat het tekort in de kapitaalslasten betekent voor de investering. Oftewel: als je € 309.260 terugrekent naar een investeringsbedrag, om welk bedrag gaat het dan?

Dekking		**Renovatie**		**Nieuwbouw**	
Verkoop Voorhuis	€	400.000	€	400.000	
Precarioreserve	€	3.987.000	€	3.987.000	
Voorziening onderhoud	€	500.000	€	500.000	
Algemene reserve	€	6.000.000	€	6.000.000	
	€	10.887.000	€	10.887.000	A
Dumava		PM		nvt	
Te dekken jaren		**50**		**50**	B
Dekking kapitaalslasten (A/B)	€	217.740	€	217.740	
Dekking in kadernota	€	500.000	€	500.000	
	€	717.740	€	717.740	
Besparing op energie - gas	€	40.000	€	40.000	
Besparing op onderhoud					
Totale dekking	**€**	**757.740**	**€**	**757.740**	
Benodigde dekking	**€**	**1.067.000**	**€**	**1.343.000**	
Tekort	**€**	**309.260**	**€**	**585.260**	

Antwoord:

Het gepresenteerde tekort van €309.260 betreft een tekort op de te dekken lasten bij de uitwerking van een totaalrenovatie op dit moment (prijspeil augustus 2023). Er van uitgaande dat om de investering te kunnen doen een lening nodig is tegen 3% rente, is er een jaarlijkse dekking nodig van €1.067.000 bij renovatie. De € 757.740 dekt dan een investering van circa 15,1 miljoen. De € 309.260,- die nog nodig is dekt dan circa 6,2 miljoen. Totaal dus circa 21,3 miljoen aan investeringen.

Wat zeker is, is dat een gefaseerde renovatie onder aan de streep meer kost dan een renovatie in één keer. Op het moment dat de gemeenteraad de opdracht verstrekt om het renovatiescenario verder uit te werken, kan ook verder worden gekeken naar de fasering. Afhankelijk van de keuzes die in de eerste fase gemaakt kunnen worden op het gebied van bijvoorbeeld installaties en verduurzaming, wordt duidelijker wat voor de tweede fase resteert. En welk investeringsbedrag daar dan mogelijk mee gemoeid kan zijn.

Na verstrekking van de raadsopdracht kunt u eind 2024 een uitgewerkt voorstel verwachten, ook financieel.

Aanvulling na beeldvormende vergadering 23-10-2023: Check berekening raadsvoorstel

In de beeldvormende vergadering van 23 oktober 2023 zijn vragen gesteld over de berekeningen in het raadsvoorstel, onder andere op het gebied van BTW. Naar aanleiding van deze vragen is de berekening nogmaals uitgevoerd. Tijdens deze check is een misrekening geconstateerd.

In de berekening in het raadsvoorstel is gerekend met 9% BTW over de totale investering. Dit had moeten zijn 9% van de 21% BTW. Deze nieuwe berekening levert een indicatief positief voordeel op ten opzichte van de eerdere berekening bij het investeringsbedrag van circa 1,4 miljoen en een indicatief voordeel op de kapitaalslasten van circa € 70.000.

Ook de nieuwe berekening laat echter een tekort in de dekking zien bij renovatie in één keer. Wat het effect uiteindelijk zal zijn, is op dit moment niet te zeggen omdat we in deze fase van het proces met indicatieve bedragen en percentages werken. De definitieve bedragen en berekeningen kunnen verwacht worden bij de uitwerking van de raadsopdracht renovatie gemeentekantoor.

Deze herberekening heeft geen effect op de voorgestelde besluitpunten voor de gemeenteraad.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Herhuisvesting gemeentekantoor	Behandelaar:	Magda van Benthem-Blok
Datum	3 oktober 2023	Emailadres:	magda.van.benthem@elburg.nl
Portefeuillehouder	Bertus Jeensma	Zaaknummer:	346726
		Bijlagen	

Te nemen besluit:

1. Het college de opdracht te verstrekken om:
    a. Een nader realistisch en duurzaam renovatiescenario uit te werken;
    b. die uitgaat van een gefaseerde uitvoering naar een klimaatneutraal gemeentekantoor in 2050;
    c. waarvan de eerste fase binnen de financiële dekkingsmogelijkheden gerealiseerd kan worden (conform argument 1.5);
    d. waarin ruimte is voor huisvesting van de Politie en het Streekarchief in de huidige omvang.
2. De financiële middelen van €757.740,-- per jaar voor de renovatie van het gemeentekantoor in te zetten en hiervoor af te wijken van de afschrijvingstermijnen conform argument 2.1 en 2.2 en deze te verwerken in de begroting 2024-2027.
3. Voor de tweede fase van de renovatie middelen apart te zetten en hiervoor voorstellen mee te nemen naar de kadernota 2024.

Inleiding

Op 27 juni 2022 heeft de gemeenteraad een visie op huisvesting gemeentelijke organisatie vastgesteld en het college de opdracht gegeven om scenario's van nieuwbouw c.q. renovatie uit te werken in financiële en ruimtelijke haalbaarheid. In dit voorstel vraagt het college de raad om een aantal nadere besluiten te nemen over nieuwbouw of renovatie. Daarna kan het college de vervolgstappen zetten.

Beoogd effect

1. Voortgang te houden op de nieuwe huisvesting gemeentekantoor
2. De visie realiseren zoals die door de gemeente is vastgesteld.

Argumenten

1.1 De scenario's renovatie en nieuwbouw zijn aan de hand van dezelfde uitgangspunten uitgewerkt.
Op deze manier is een vergelijking tussen de twee scenario's mogelijk en worden er geen appels met peren vergeleken.

1.2 De uitgangspunten zijn in juni 2022 door de gemeenteraad vastgesteld voor de huisvesting:

1. Eén fysieke plek voor inwoners, bestuur en ambtenaren.
2. Er is nog steeds fysieke huisvesting nodig, ook met het digitale en thuiswerken.
3. De intergemeentelijke samenwerking zal vragen om flexibiliteit in de huisvesting.
4. De nieuwe manier van (samen)werken, werken volgens de bedoeling, moet optimaal ondersteund worden door de huisvesting.
5. We staan open voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties in het huis van de gemeente. De gemeente staat niet open voor commerciële organisaties.
6. De huisvesting is gezond en veilig.

7. De huisvesting moet voldoen aan alle eisen van deze tijd en moet zo duurzaam mogelijk zijn en klimaatneutraal.

1.3 Het kwaliteitsniveau van beide scenario's is gelijk.
Omdat de scenario's aan de hand van dezelfde uitgangspunten zijn uitgewerkt en gelijk zijn van kwaliteitsniveau, is het eindresultaat van beide scenario's goed met elkaar te vergelijken.

1.4 Beide scenario's gaan uit van dezelfde 'harde' gegevens.
De formatie uit de kadernota 2023 is 233 medewerkers. Dit is inclusief de 25 externen en de 8,83 extra fte en exclusief de 10 medewerkers van het Streekarchivariaat die een werkplek buiten Elburg hebben. Uitgangspunt voor de nieuwe werkomgeving is afgerond op 250 medewerkers. Dit betreft de medewerkers in de domeinen, de griffie en de directeur met ondersteuning. Uitgangspunt is ook dat er werkplekken gedeeld gaan worden met gemiddeld een werkplekdeelfactor van 0,7 (7 werkplekken voor 10 medewerkers). Dit maakt dat er een kantooromgeving met 175 werkplekken gerealiseerd moet worden. Plus de werkomgeving voor B&W, inclusief een raadszaal, en een werkomgeving voor de politie. Voor de fracties worden geen extra meters voorzien: zij delen de ruimten die er zijn in het gemeentehuis. Als alle andere ruimten facilitair (zoals keukens, pantry's, opslag e.d.), verkeersruimte, technische ruimte, fietsenkelder, streekarchivariaat e.d. die daarbij nodig zijn bij elkaar worden opgeteld dan is er totaal ca. 5.360 m2 bruto vloeroppervlakte (BVO) nodig.

1.5 Voor de financiële berekeningen zijn voor beide scenario's dezelfde uitgangspunten gehanteerd.
Concreet gaat het om het volgende:

- Een goede moderne werkplek voor 250 medewerkers (aantrekkelijk om te werken) plus ruimte voor fracties en B&W, waarbij de huidige comfortproblemen zijn opgelost.
- Doel is een Paris Proof gebouw, dit betekent een gebouw dat klimaatneutraal (geen CO2 uitstoot) en gasloos is
- Het gemeentehuis blijft op het huidige perceel. Het Voorhuis wordt verkocht. De Koepel wordt uiteindelijk gesloopt.
- De benodigde m2's zijn bij renovatie en nieuwbouw hetzelfde.
- Het Streekarchivariaat en de studiezaal komen vooralsnog met de huidige meters terug of in het gemeentekantoor.
- De inpandige fietsenstalling komt met dezelfde meters (en dus dezelfde capaciteit) op dezelfde plek terug. We houden rekening met een uitbreiding in de vorm van een fietsenstalling los op het terrein.
- Er worden buiten de politie geen andere maatschappelijke organisaties meegenomen in de (her)ontwikkeling.
- Afwerking en inrichting van beide scenario's krijgen hetzelfde kwaliteitsniveau.
- De inrichting wordt geheel nieuw, wat er hergebruikt kan worden wordt later bekeken.

1.6 Renovatie is het enige financieel realistische scenario.
Beide scenario's zijn uitgewerkt volgens de door de gemeenteraad vastgestelde uitgangspunten. Sober en doelmatig en daarbij behorende financiële kengetallen (dus niet een gedetailleerde kostenraming op basis van een programma van eisen). Ook zijn beide scenario's uitgewerkt aan de hand van wettelijke eisen op het gebied van duurzaamheid en werkomstandigheden (Arbo). Nieuwbouw van het gemeentekantoor kost dan substantieel meer dan renovatie. Het verschil tussen de kosten van de scenario's nieuwbouw of renovatie op basis van de huidige uitgangspunten is aanzienlijk. Onderstaande tabel geeft inzicht in het verschil.

Gemeentekantoor	**Renovatie** incl 9% niet verhaalbare BTW	**Nieuwbouw** incl 9% niet verhaalbare BTW
Investering	€ 19.250.000	€ 24.220.000
Kosten interim huisvesting, Leges, BP, verhuizen	€ 1.350.000	€ 470.000
Totale kosten	**€ 20.600.000**	**€ 24.690.000**
Kapitaalslasten per jaar (aangepast zie 2.1)	€ 997.000	€ 1.255.000

Renovatie is financieel het meest realistisch en bovendien ook het meest duurzaam (hergebruik van casco). Daarnaast zal de bouwtijd ongeveer een halfjaar korter zijn.

1.7 Alleen door een gefaseerde uitvoering naar een klimaatneutraal gebouw te gaan, ontstaat er een realistisch en haalbaar scenario.

De wettelijke eis is om in 2050 Paris Proof te zijn. Dat betekent klimaatneutraal en gasloos. Er is geen financiële dekking om een realistisch scenario uit te werken die deze stap in één keer zet. Daarom stelt het college voor om gefaseerd naar Paris Proof te gaan. Dat betekent dat er een tweetrapsraket ontstaat: een eerste fase waarin binnen de beschikbare financiële middelen een scenario wordt uitgewerkt dat stappen zet richting Paris Proof. Ondertussen wetend dat er vóór 2050 nog een tweede fase moet volgen waarin het gemeentekantoor volledig Paris Proof moet worden opgeleverd. Door het instellen van een reserve Huisvesting gemeentekantoor stelt het college voor om te gaan sparen voor deze tweede fase (zie beslispunt 6).

1.8 In gesprek met de maatschappelijke partijen blijkt de politie de enige haalbare partij.

Het college is in gesprek geweest met de volgende maatschappelijke partijen:

- Politie
- Stichting Vluchtelingenwerk
- Stichting Wiel
- Uwoon
- Bibliotheek
- Streekarchivariaat

Uit deze gesprekken is gebleken dat alleen het huisvesten van de Politie in het vernieuwde gemeentekantoor een reële optie is. Hierna volgt een overzicht van de afwegingen op basis van de gevoerde gesprekken:

- Politie meenemen in de (her)ontwikkeling. Het betreft een kleine hoeveelheid m2 alleen voor de politie die eenvoudig in te passen zijn. Daarnaast maakt de politie gebruik van de al aanwezige faciliteiten van de gemeente.
- Vluchtelingenwerk niet meenemen. Het is onduidelijk of Vluchtelingen werk na een volgende aanbesteding opnieuw gecontracteerd wordt. Bovendien heeft Vluchtelingenwerk de wens van een eigen voordeur.
- Bibliotheek niet meenemen omdat zij niet naar een andere plek willen.
- Stichting Wiel niet meenemen omdat de Bibliotheek niet komt en deze twee organisaties elkaar helpen in de bemensing. Daar komt nog bij dat Icare en het CJG naar alle waarschijnlijkheid uit het Huiken vertrekken naar ’t Harde. Er komt dus iets meer ruimte in het Huiken voor Stichting Wiel.
- Voor Uwoon geen extra meters bouwen. Als ze komen zal dat pas in 2028 zijn en het is een partij met een meer commerciële functie dan de gemeente.
- Streekarchivariaat vooralsnog meenemen conform huidige omvang. In 2024 volgt besluitvorming over de toekomstige locatie van het Streekarchief. Dit besluit zal worden meegenomen in de uitwerking van het definitieve scenario eind 2024.

1.9 Met deze opdracht kan het college een volgende stap zetten richting een sober en doelmatig, maar ook eigentijds en duurzaam gemeentekantoor.

Op basis van een nadere opdracht om te komen tot een scenario voor renovatie van het gemeentekantoor, kan het college de volgende stap zetten. In deze opdracht wordt zowel een inhoudelijk als een financieel kader gevraagd. Gelet op de huidige arbeidsomstandigheden, het feit dat het gebouw vanaf 1 januari 2013 niet voldoet aan de wettelijke vereisten op het gebied van duurzaamheid, de manier van werken waarbij o.a. hybride werken gefaciliteerd moet worden en de arbeidsmarktontwikkelingen, is uitstellen van een besluit tot het verlenen van een opdracht aan het college tot het uitwerken van een gefaseerde renovatie geen optie.

1.10 De gemeenteraad heeft invloed op de door haar gestelde uitgangspunten, de wettelijke eisen liggen vast.

Het huidige gemeentekantoor voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd op bijvoorbeeld het gebied van onder andere duurzaamheid en arbeidsomstandigheden. Bij vernieuwing van de huisvesting zal aan deze wettelijke vereisten voldaan moeten worden. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de gemeenteraad. De invloed van de raad ligt bij het bijstellen van de uitgangspunten.

2.1 Met dit voorstel om af te wijken van de gemeentelijke verordening komt het voorstel dichter bij de realiteit.

In afwijking van de gemeentelijke verordening is het volgende toegepast voor de afschrijvingen om dichter bij de werkelijke afschrijvingen te komen:

- Deze vorm van renovatie is gelijk aan nieuwbouw → beiden in 50 jaar afschrijven in plaats van 40 jaar voor renovatie en 50 jaar voor nieuwbouw.
- In plaats van 100% wordt 35% van de installaties vervangen in 15 jaar.
- In plaats van 100% wordt 50% van de terreinverharding en het buitenmeubilair na 30 jaar vervangen.
- In plaats van 100% wordt 20% van het meubilair na 5 jaar vervangen.
- In plaats van 100% wordt 30% van de audiovisuele middelen na 3 jaar vervangen.

	Renovatie		Nieuwbouw	
Gemeentekantoor	**Kapitaalslasten huidige verordening**	**Kapitaalslasten werkelijk**	**Kapitaalslasten huidige verordening**	**Kapitaalslasten werkelijk**
Afschrijving per jaar	€ 961.000	€ 417.000	€ 1.069.000	€ 525.000
Rente (3%) per jaar	€ 580.000	€ 580.000	€ 730.000	€ 730.000
Totaal	**€ 1.541.000**	**€ 997.000**	**€ 1.799.000**	**€ 1.255.000**
Dekking per jaar	**€ 757.740**	**€ 757.740**	**€ 757.740**	**€ 757.740**
Tekort per jaar	**€ 783.260**	**€ 239.260**	**€ 1.041.260**	**€ 497.260**

Ook bij het scenario renovatie is een tekort in de dekkingsmogelijkheden. Echter, deze kloof is aanzienlijk kleiner dan bij het scenario nieuwbouw. Daarom blijft als financieel realistisch scenario alleen renovatie over.

2.2 Daarmee leggen we de dekking voor de vernieuwing van het gemeentekantoor vast.

Er is niet genoeg dekking voor zowel nieuwbouw als renovatie. Ook niet als we afwijken van de afschrijvingsregels (zie beslispunt 2). In de kadernota 2023 is al voorgesteld om de kosten te dekken vanuit:

- Reserve precariobelasting
- Algemene reserve
- Eventuele verkoopopbrengst voorhuis
- Voorziening onderhoud

Onderstaande tabel laat zien waar de dekkingsmogelijkheden voor de renovatie of nieuwbouw van het gemeentekantoor zitten. Ook laat de tabel zien dat bij beide opties er een tekort in de dekking is.

Dekking		Renovatie		Nieuwbouw	
Verkoop Voorhuis	€	400.000	€	400.000	
Precarioreserve	€	3.987.000	€	3.987.000	
Voorziening onderhoud	€	500.000	€	500.000	
Algemene reserve	€	6.000.000	€	6.000.000	
	€	10.887.000	€	10.887.000	A
Dumava		PM		nvt	
Te dekken jaren		**50**		**50**	B
Dekking kapitaalslasten (A/B)	€	217.740	€	217.740	
Dekking in kadernota	€	500.000	€	500.000	
	€	717.740	€	717.740	
Besparing op energie - gas	€	40.000	€	40.000	
Besparing op onderhoud					
Totale dekking	**€**	**757.740**	**€**	**757.740**	
Benodigde dekking	**€**	**997.000**	**€**	**1.255.000**	
Tekort	**€**	**239.260**	**€**	**497.260**	

3.1 Om voor te sorteren op de kosten die komen, is het verstandig financiën apart te zetten voor de tweede fase.
Welk scenario uiteindelijk ook wordt gekozen, het apart zetten van financiën sorteert de gemeente voor op de onvermijdelijke kosten die voor toekomstig onderhoud en investering van de huisvesting gemaakt moeten worden. Te denken valt aan de overschotten op de jaarrekeningen van toekomstige jaren.

Kanttekeningen
Gezien de complexiteit van het onderwerp, zijn bij de argumenten ook de kanttekeningen verwerkt. Op die manier zijn alle relevante onderwerpen per beslispunt gesorteerd. Dit vergroot naar verwachting de leesbaarheid van het stuk.

Financiën
Onder beslispunten 2 en 3 en de bijbehorende argumenten wordt uitgebreid stilgestaan bij de financiële consequenties van dit voorstel.

En omdat er structureel € 50.000,- in de begroting is opgenomen voor dit onderwerp is er in 2023 en 2024 voldoende budget beschikbaar om de verdere uitwerking op te pakken.

Communicatie/burgerparticipatie
Met mogelijk betrokken partijen is gesproken. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor inwonerparticipatie rondom dit onderwerp. Zie verder argument 2.1.

Vervolg
Bij besluitvorming conform voorstel legt het college in Q4 van 2024 een nieuw voorstel met een uitgewerkt renovatiescenario voor aan de gemeenteraad. Voor die tijd vraagt het college nog een aantal kaderstellende besluiten aan de gemeenteraad die zullen worden verwerkt in het renovatiescenario. Het gaat om de volgende besluiten:

- In Q1 van 2024 wordt de raad een voorstel gedaan over de visie op de gemeente op middellange termijn. Bureau Berenschot werkt momenteel aan een onderzoek en een advies. De planning is dat dit in Q1 van 2024 voorligt bij de gemeenteraad.
- In Q2 van 2024 wordt de raad een voorstel gedaan over de toekomst van het Streekarchief, al dan niet gedecentraliseerd en al dan niet in Elburg. In het gemeentekantoor het gecentraliseerde Streekarchief onderbrengen (1430 m2 BVO) wordt ingewikkeld vanwege het molenbiotoop en de beperkte hoogte die daardoor gebouwd mag worden.

De uitkomsten van beide besluiten zullen worden meegenomen in het uit te werken scenario.

Bijlage(n)
N.v.t.

Elburg, 3 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma

Nagekomen raadsvraag van LEV via wethouder Jeensma- 31 oktober 2023

Vraag:
Vanuit de fractie van LEV krijg is een appje dat men vanavond m.b.t. het dossier gemeentekantoor om nog 2 rekenmodellen gaat vragen, op basis van huur en op basis van hypothecaire lening. Graag een reactie

Antwoord:
Met betrekking tot het aantrekken van een huurpand als gemeentekantoor heb ik daar niet direct een antwoord op. Er is ook geen pand in de omgeving wat aan de eisen voldoet, laat staan dat het te huur is.

Een hypothecaire lening zou theoretisch misschien mogelijk zijn maar voor een gemeente is dit niet noodzakelijk. De geldverstrekker heeft de zekerheid van een onderpand niet nodig omdat een gemeente niet failliet kan gaan. Het rentepercentage voor vreemd geld is derhalve al lager dan bij een hypothecaire lening. Kortom: de gemeente kan al goedkoper lenen dan bij een hypothecaire lening mogelijk is.

Amendement bij raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor

De raad van de gemeente Elburg, in vergadering bijeen op 13 november 2023

Constaterende dat:

- De gemeenteraad op 27 juni 2022 een Visie op de huisvesting van de gemeentelijke organisatie heeft vastgesteld.
- De gemeenteraad het college de opdracht heeft gegeven om scenario's van nieuwbouw dan wel renovatie van het gemeentekantoor uit te werken in financiële en ruimtelijke haalbaarheid.
- Het college op 3 oktober 2023 besloten heeft het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor aan de raad voor te leggen.
- Het college aangeeft dat renovatie het enige financieel realistische scenario is.
- Het college aangeeft dat er alleen door een gefaseerde uitvoering naar een klimaatneutraal gebouw te gaan een realistisch en haalbaar scenario ontstaat.
- Het college een nadere opdracht van de raad nodig heeft, waarin zowel een inhoudelijk als een financieel kader wordt gevraagd, om een volgende stap te kunnen zetten richting een sober en doelmatig, maar ook eigentijds en duurzaam gemeentekantoor. Waarbij uitstel van een besluit tot het verlenen van deze opdracht volgens het college geen optie is.
- Het college in het raadsvoorstel aangeeft dat er ook bij het scenario renovatie een (jaarlijks) tekort is in de dekkingsmogelijkheden, ook als er wordt afgeweken van de afschrijvingsregels.
- Het college het verstandig vindt financiële middelen (bijvoorbeeld overschotten op de jaarrekeningen van toekomstige jaren) apart te zetten, om voor te sorteren op toekomstige kosten van onderhoud en investering.
- Met de vaststelling van de Kadernota 2023 is besloten € 450.000 structureel beschikbaar te stellen voor de herhuisvesting van de gemeentelijke organisatie.
- In de Kadernota 2023 is vermeld dat bij het definitieve raadsvoorstel over het gemeentekantoor het benodigde bedrag verder nader onderbouwd en toegelicht wordt.
- Het college aangeeft dat er voor dit onderwerp al € 50.000 structureel in de begroting is opgenomen, zodat er in 2023 en 2024 voldoende budget beschikbaar is om de verdere uitwerking op te pakken.

Overwegende dat:

- In het Bestuursakkoord 2022-2026 het volgende is uitgesproken: ‘Het gemeentehuis komt niet tegemoet aan de nieuwe manier van werken. Het gebouw voldoet niet meer aan de eisen voor duurzaamheid en energieverbruik. Uiterlijk in 2025 willen we een eigentijds, functioneel en duurzaam gemeentehuis.’
- In het Bestuursakkoord ook andere ambities staan verwoord, waarvan (structurele) lasten nog niet in de MeerjarenProgrammaBegroting 2024-2027 zijn verwerkt.
- Op 27 september 2023 tijdens een rondleiding met toelichting door het gemeentekantoor nog eens de noodzaak is gebleken om zo spoedig mogelijk zodanige verbeteringen aan te brengen dat de doelstellingen sober en doelmatig, maar ook eigentijds en duurzaam, gerealiseerd zullen worden.
- De optie om renovatie ineens, dus niet in fasen, uit te voeren niet uit het oog moet worden verloren, maar indien deze reëel is eveneens betrokken zou moeten worden in het door het college uit te werken renovatiescenario.
- De in het raadsvoorstel opgenomen bedragen voor een deel niet meer actueel zijn, na een intern uitgevoerde check op de berekening van de investering.
- Afwijking van de afschrijvingsregels mogelijk niet juist en rechtmatig zal blijken te zijn, waardoor dan later alsnog (forse) aanvullende dekking zal moeten worden gevonden.
- In het raadsvoorstel nog geen indicatie is gegeven van de te verwachten subsidies (met name DUMAVA).
- In het raadsvoorstel al een voorschot wordt genomen op besluitvorming door de raad over de overheveling van ca. € 10 miljoen uit de algemene reserve en de precarioreserve naar een nieuw in te stellen reserve Huisvesting gemeentekantoor.
- In het raadsvoorstel al een voorschot wordt genomen op besluitvorming door de raad over eventuele verkoop van het Voorhuis.
- Ook na eventuele besluitvorming conform de twee hiervoor genoemde punten nog altijd sprake is van een structureel tekort in de dekking.
- De voor de aanvullend benodigde dekking apart te zetten financiële middelen (uit bijvoorbeeld de overschotten op de jaarrekeningen van toekomstige jaren) onzeker zijn, waardoor tevens onzeker is of en wanneer op deze wijze voldoende dekkingsmiddelen beschikbaar zijn.
- Het op dit moment nog niet verstandig is een besluit te nemen over de beschikbaar te stellen en in te zetten financiële middelen en de daarnaast nog te reserveren middelen, bijvoorbeeld uit de overschotten op de jaarrekeningen van toekomstige jaren.

Amendeert daarom het raadsbesluit als volgt:

1. Beslispunt 1a achter “uit te werken” toe te voegen: “met een voldoende gedetailleerde en financiële onderbouwing”.
2. Beslispunt 1b na “dat uitgaat van een” toe te voegen “(eventueel)”.
3. Beslispunt 1b na “2050” toe te voegen: “, waarbij in het geval van gefaseerde uitvoering duidelijk wordt gemaakt waar de afgrenzing ligt tussen fase 1 en fase 2, zowel inhoudelijk als financieel (wat moet er echt op zo kort mogelijke termijn gebeuren, wat kan er later en wat kost dit op korte termijn en later).
4. Beslispunt 1c te vervangen door: “met betrekking tot de in beslispunt 1a genoemde gedetailleerde en financiële onderbouwing van het uitgewerkte renovatiescenario, wordt in ieder geval verwacht:
   - een overzicht van de op dat moment actuele investeringskosten (per BTW-tarief) met de daarbij horende BTW-bedragen en de diverse te verwachten subsidies en bijdragen;
   - dat daarbij niet teruggerekend wordt vanuit de mogelijk beschikbare financiële middelen en dekking, maar van de voor een sobere en doelmatige, maar ook eigentijdse en duurzame uitvoering daadwerkelijk benodigde kosten, die in geval van gefaseerde uitvoering zijn uitgesplitst per fase;
   - een weergave per jaar van de uit de totale netto investering voortvloeiende kapitaallasten en ook van de wijze waarop het college voorstelt volledige dekking te geven voor de op dat moment nog niet in de MPB 2024-2027 gedekte kapitaallasten, zonder extra verhoging van gemeentelijke belastingen;
   - dat bij de bepaling van de kapitaallasten vooraf zekerheid is verkregen dat de in het raadsvoorstel onder argument 2.1 voorgestelde afwijking van de afschrijvingstermijnen niet strijdig is met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en/of tot problemen zou kunnen leiden bij de controle van de jaarrekeningen over 2025 en volgende jaren.
5. Beslispunten 2 en 3 te schrappen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Arie van Dijk	Lennart Oosterloo	Joost Schipper
fractie ChristenUnie	fractie Algemeen Belang	fractie Samen Vooruit

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 mei 2021

b e s l u i t :

1. Tot deelrenovatie van het bestaande gemeentekantoor en een voorbereidingskrediet van 150.000 euro voor de nadere uitwerking definitiefase beschikbaar te stellen.
2. De 19e begrotingswijziging 2021 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 5 juli 2021
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal J.K.N. van Spijk, Msc

(Schriftelijke) vragen

ChristenUnie
Geef geloof een stem

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018
3

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de commissievergadering - beantwoording mondeling in de commissievergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg
Elburg, 19 juni 2021
Onderwerp: Vernieuwing huisvesting gemeentelijke organisatie Elburg

Raadsvragen

1. Bij aanpak (blz. 1) staat dat bij deelrenovatie de raadszaal op de 1e verdieping wordt gesitueerd. Is dit onderzocht in relatie tot de molenbiotoop en zo ja wat is de uitkomst? (Zie ook: https://gelderland.molenbiotoop.nl)

   Antwoord:
   Ja, dit is onderzocht. Onze RO-adviseur geeft aan dat met goede afstemming vooraf met de molenstichting en de gemeentelijke monumentencommissie een uitbreiding op de 1ste verdieping te verantwoorden is. De één-laags aanbouw op begane grond is eerder dusdanig gebouwd met de mogelijkheid om er in de toekomst nog een verdieping bovenop te bouwen.

2. Kunt u een inschatting geven welk deel van de 8 miljoen is toe te wijzen aan meerkosten voor het klimaatneutraal bouwen?

   Antwoord:
   Ongeveer de helft (€ 4 miljoen) is toe te wijzen aan meerkosten voor het zo optimaal mogelijk klimaatneutraal bouwen.

3. Zijn nadelen/risico`s te verwachten van verhuur/verkoop van het voorhuis? Zo ja kunt u dat toelichten? Welke functies acht u bij verkoop of verhuur geschikt voor het voorhuis?

   Antwoord:
   Hier komt in een latere fase een apart voorstel voor. Bij het afstoten van het voorhuis worden geen risico's verwacht.

(Schriftelijke) vragen

ChristenUnie
Geef geloof een stem

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

4. Kunt u meer toelichten waarom het bebouwingsoppervlakte toeneemt maar het voorhuis geen optie is voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie?

   Antwoord:
   Vanwege de hoogte van investering voor het renoveren en verduurzamen (ca. € 1,4 miljoen) in samenhang met de ongunste ligging t.o.v. het hoofdgebouw (loopafstanden) en slechte functionele indelingsmogelijkheden van het voorhuis is gekozen voor een uitbreiding die wel voldoet aan deze gestelde eisen.

5. U geeft aan dat de terugverdientijd van renovatie bij het voorhuis te lang is. Kunt u dit onderbouwen?

   Antwoord:
   De benodigde investering om het voorhuis te renoveren en verduurzamen is ongeveer € 1,4 miljoen. De maximale huuropbrengst per jaar wordt ingeschat op € 45.000. Dit betekent een terugverdientijd van meer de 30 jaar.

6. Scenario 3 nieuwbouw elders: Dit scenario is volgens het raadsvoorstel afgevallen als mogelijk scenario. Is de urgentie van een betere werkomgeving niet verminderd door de gevolgen van de coronacrisis, mede op het punt van meer thuiswerken, ook in de toekomst?

   Antwoord:
   In het plan is al rekening gehouden met een hogere mate van thuiswerkzaamheid t.o.v. de huidige situatie (voor het Corona tijdperk).

7. DWA heeft geadviseerd iets meer tijd te nemen en om het doel te bereiken e.e.a. gefaseerd uit te voeren. Wilt u uitvoering geven aan dit advies en hoe?

   Antwoord:
   De voorgestelde fasering door DWA heeft niet specifiek betrekking op het gemeentekantoor maar op de fasering van de diverse onderdelen van de bedrijfsvoering die bij het implementatieplan klimaatneutrale bedrijfsvoering zijn betrokken (wagenpark, gebouwen, openbare verlichting e.d.). Het huidige gemeentehuis is op korte termijn toe aan renovatie omdat het pand niet duurzaam is en omdat het gemeentehuis op diverse punten ongezond is, niet meer van deze tijd en niet passend bij de beoogde manier van werken.

Toelichting
In het kader van de beeldvorming zijn deze vragen van belang voor onze fractie.

Indiener: fractie van de ChristenUnie.

(Schriftelijke) vragen

ChristenUnie
Geef geloof een stem

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de commissievergadering - beantwoording mondeling in de commissievergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg
Elburg, 19 juni 2021
Onderwerp: Vernieuwing huisvesting gemeentelijke organisatie Elburg

Raadsvragen

1. Bij aanpak (blz. 1) staat dat bij deelrenovatie de raadszaal op de 1e verdieping wordt gesitueerd. Is dit onderzocht in relatie tot de molenbiotoop en zo ja wat is de uitkomst? (Zie ook: https://gelderland.molenbiotoop.nl)
2. Kunt u een inschatting geven welk deel van de 8 miljoen is toe te wijzen aan meerkosten voor het klimaatneutraal bouwen?
3. Zijn nadelen/risico`s te verwachten van verhuur/verkoop van het voorhuis? Zoja kunt u dat toelichten? Welke functies acht u bij verkoop of verhuur geschikt voor het voorhuis?
4. Kunt u meer toelichten waarom het bebouwingsoppervlakte toeneemt maar het voorhuis geen optie is voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie?
5. U geeft aan dat de terugverdientijd van renovatie bij het voorhuis te lang is. Kunt u dit onderbouwen?
6. Scenario 3 nieuwbouw elders: Dit scenario is volgens het raadsvoorstel afgevallen als mogelijk scenario. Is de urgentie van een betere werkomgeving niet verminderd door de gevolgen van de coronacrisis, mede op het punt van meer thuiswerken, ook in de toekomst?
7. DWA heeft geadviseerd iets meer tijd te nemen en om het doel te bereiken e.e.a. gefaseerd uit te voeren. Wilt u uitvoering geven aan dit advies en hoe?

Toelichting
In het kader van de beeldvorming zijn deze vragen van belang voor onze fractie.

Indiener: fractie van de ChristenUnie.

Beantwoording raadsvragen

Schriftelijke vragen op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening gemeenteraad Elburg 2018

Vraagstelling		**IDnr actiepunt** xxxx
☒	Schriftelijke technische vragen	- Indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - Beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen drie werkdagen

Indiener: De heer P.R. van Andel

Fractie: Elburg Beleid

Datum: 21 juni 2021

Zaaknummer: 132207

Onderwerp: Beeldvorming 21 juni 2021; Vernieuwing huisvesting gemeentelijke organisatie Elburg

Raadsvragen:

Vraag 1:
Gaat het voorstel sec over het voorbereidingskrediet?

Opmerking 2:
Bij Financiën wordt expliciet melding gemaakt van de intentie om de reserve precario aan te wenden en wordt ook al melding gemaakt van het opnemen in de kadernota van € 1.000.000 voor renovatie.
Bij de stukken ontbreekt een gedegen investerings- en financieringsplan.
Mijn fractie heeft behoefte aan deze documenten om de validiteit van het gevraagde te beoordelen maar ook om een goede afweging te maken voor de financiering van dit omvangrijke en voor de toekomst belangrijke project.

Vraag 3:
In hoeverre is het dekken van structurele kosten als gevolg van investeringen met incidentele middelen (precario) te verkiezen boven de dekking via de normale exploitatie (beschikbaar budget huisvestingskosten?

Toelichting:
In de beeldvorming van 21 juni 2021 zijn de financiële stukken van de gemeente geconcentreerd. De stukken roepen de nodige technische vragen en die zijn in dit moment weergegeven met het verzoek die ruim voor 21 juni 2021 te beantwoorden en de vragen en antwoorden met de fracties te delen.

Antwoord 1:
Ja, dat klopt.

Antwoord 2:
Op basis van de kostenramingen wordt voor de deelrenovatie een investering verwacht in een bandbreedte van € 7 tot € 8 miljoen. Zodra de plannen definitief zijn uitwerkt, zullen wij in de loop van

volgend jaar de raad voorstellen doen over de concrete financiële dekking, waaronder inzet van precariogelden en ruimte uit het huidige beheerplan gemeentekantoor. Een denkrichting (eerste globale schets, vraagt nu nog geen besluitvorming) voor dekking is genoemd in het raadsvoorstel voorbereidingskrediet vernieuwing gemeentehuis. Verder uitgewerkt ziet deze er als volgt uit:

DEKKING

Posten	Bedrag	Opmerkingen
Precarioreserve	3.550.000	(verduurzaming gebouw)
Voorziening onderhoud	400.000	
Besparing energie	800.000	(obv energiebesparing van jaarlijks € 40.000)
Verkoop voorhuis	400.000	
Algemene reserve	983.000	
Kadernota	1.000.000	(structureel € 50.000 obv afschrijving in 25 jaar)
	7.133.000	

Antwoord 3:
Door zoveel mogelijk incidentele dekking in te zetten, kan daarmee de druk op de exploitatielasten als structurele last in de meerjarenbegroting worden beperkt.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vernieuwing huisvesting	Behandelaar:	N.J. de Vries / N. de Groot
Datum	5 juli 2021	E-mailadres	niels.de.vries@elburg.nl / nico.de.groot@elburg.nl
Portefeuillehouder	J.N. Rozendaal	Zaaknummer	132207
		Bijlagen	-

Onderwerp

Vernieuwing huisvesting gemeentelijke organisatie Elburg

Te nemen besluit

1. Te besluiten tot deelrenovatie van het bestaande gemeentekantoor en een voorbereidingskrediet van € 150.000 voor de nadere uitwerking definitiefase beschikbaar te stellen.
2. De 19e begrotingswijziging 2021 vast te stellen.

Inleiding

De huisvesting en inrichting van het gemeentehuis van de gemeente Elburg aan de Zuiderzeestraatweg Oost 19 zijn aan vernieuwing toe om drie hoofdredenen:
- Het pand is niet duurzaam;
- De werkomgeving is op diverse punten ongezond en niet meer van deze tijd;
- De inrichting past functioneel niet bij de beoogde manier van werken.

Bovenstaande bevindingen komen uit het in 2018 uitgevoerde medewerkertevredenheidsonderzoek.

Voor wat betreft duurzaamheid heeft de gemeente de duurzaamheidsambitie om haar eigen bedrijfsvoering in 2025 klimaatneutraal te hebben. Klimaatneutraal is hierbij gedefinieerd als: de CO^2-emissie wordt gereduceerd naar nul door alle benodigde energie op duurzame wijze op te wekken. DWA heeft onderzoek uitgevoerd naar hoe dit te bereiken en in 2020 het "Implementatieplan klimaatneutrale bedrijfsvoering Elburg" opgeleverd. Hierin wordt geadviseerd iets meer tijd te nemen om het doel te bereiken en e.e.a. gefaseerd uit te voeren. Het gemeentekantoor zit in de eerste fase. Dit betekent dat het in 2025 aardgasvrij en zoveel mogelijk zelfvoorzienend moet zijn.

Uit het advies van de Verkenners Kop van de Veluwe van januari 2020 blijkt dat er stevig wordt ingezet op intergemeentelijke samenwerking, maar ook op het zelfstandig blijven van de gemeente Elburg. Bij deze studie over de huisvesting van de gemeente Elburg is ervan uitgegaan dat de gemeente zelfstandig blijft en er de komende jaren geen sprake zal zijn van taakvermindering.

Aanpak

Naar aanleiding van bovenstaande is er een studie uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een gemeentehuis dat een gezonde, eigentijdse werkomgeving biedt en zelfvoorzienend is. In deze studie zijn de volgende huisvestingsscenario's naast elkaar gezet:

0. Huidige huisvestingssituatie in 2023 naar label C;
1. Renovatie van het huidige gebouw:

a. Totale renovatie huidig gebouw te weten hoofdgebouw en koepel (gefaseerd zonder interim huisvesting);het voorhuis is hierbij niet inbegrepen omdat deze ruimte niet benodigd is;

b. Deelrenovatie te weten hoofdgebouw, sloop koepel en raadzaal op de 1e verdieping;

2. Sloop en nieuwbouw op huidige plek (in één bouwgang met interim huisvesting);
3. Nieuwbouw elders;
4. Ander pand huren;
5. Ander pand kopen;
6. Sale and lease back.

Scenario 0: Huidige huisvestingssituatie in 2023 naar label C

Voor 2023 moet het energielabel van kantoorpanden groter dan 100 m² verhoogd worden tot minimaal label C. Label C is slechts een tussenstap: vanaf 2030 moeten alle kantoorpanden voorzien zijn van energielabel A. De huidige huisvesting in 2023 naar Label C brengen, kan vrij eenvoudig geschieden vanuit het principe Trias Energetica; zorgen dat zo min mogelijk warmte verloren gaat. Door aanpassing van het glas naar goed isolerend glas, kan vrij gemakkelijk label C behaald worden. Een kortetermijnoplossing die niet voorziet in de behoefte vernieuwing huisvesting gemeentelijke organisatie van Elburg.

Scenario 1a: Totale renovatie huidig gebouw, te weten hoofdgebouw en koepel (gefaseerd zonder interim-huisvesting) het voorhuis is hierbij niet inbegrepen omdat deze ruimte niet benodigd is;

Eén van de mogelijkheden die onderzocht wordt is het scenario om het gebouw in zijn totaliteit te renoveren. Hierbij wordt zowel het hoofdgebouw als de koepel gerenoveerd, waarbij het uitgangspunt genomen is dat gefaseerd gerenoveerd wordt, zonder dat interim-huisvesting benodigd is.

Scenario 1b: Deelrenovatie te weten hoofdgebouw, sloop koepel en raadzaal op de 1e verdieping

Vanuit functionaliteit en duurzaamheid is scenario 1b onderzocht, waarbij deelrenovatie aan de orde is en de koepel gesloopt zal worden (hoge renovatiekosten en een niet-functionele ruimte) en de raadszaal op de 1e verdieping gerealiseerd wordt waarbij voldaan kan worden aan de wensen functionaliteit en duurzaamheid (compactheid van het gebouw).

Scenario 2: Sloop en nieuwbouw op huidige plek (in één bouwgang met interim huisvesting);

De kosten bij totaalrenovatie zijn hoog. Is het qua kostenefficiëntie (investering en exploitatie) en functionaliteit nieuwbouw te prefereren boven totaalrenovatie?

Scenario 3: nieuwbouw elders

Uit een quickscan is gebleken dat er binnen de gemeente op een aantal locaties grond beschikbaar is voor nieuwbouw. Om op deze locaties te kunnen bouwen is echter een bestemmingsplanwijziging nodig. Een bestemmingsplanwijziging vraagt tijd en er is het risico van lange bezwaarprocedures. In dit licht bezien en gezien de urgentie van een betere werkomgeving en de ambitie om in 2025 een klimaatneutraal gebouw te hebben, is dit scenario afgevallen als mogelijk scenario.

Scenario 4 en 5: ander pand huren of kopen

Uit een quickscan naar beschikbare kantoorruimte is gebleken dat er geen panden in de gemeente Elburg beschikbaar zijn voor huur of koop die voldoen aan de ruimtebehoefte van de gemeente Elburg. Ook deze scenario's (huur of koop) blijken niet opportuun en zijn daarom afgevallen als scenario's.

Scenario 6: sale and leaseback

In principe is sale and leaseback een financieringsconstructie en in alle scenario's mogelijk. In deze constructie verkoopt de gemeente het pand en de grond en huurt het na renovatie of nieuwbouw terug. Dit is een constructie die aantrekkelijk is als de gemeente het gebouw kort gebruikt (minder dan 10 jaar) of zelf geen geld heeft om te investeren. Hiermee verleg je het risico op leegstand namelijk naar de verhuurder. Echter die vraagt daar ook een risicopremie voor. Als vrij zeker is dat de gemeente de komende 10 jaar van deze huisvesting gebruik blijft maken, en dat is zo, dan is dit geen aantrekkelijke constructie en daarom ook niet verder onderzocht.

De scenario's 0 tot en met 3 zijn financieel doorgerekend op investeringen en exploitatielasten. Om dit te kunnen doen, was inzicht in de ruimtebehoefte van de gemeente noodzakelijk.

Huidige situatie gemeentehuis

Onderstaand zijn de vierkante meters Bruto Vloeroppervlak[1] (BVO) van het gemeentehuis weergegeven.

# m² BVO (NVO x 1,1)	Hoofdgebouw	Koepel	Voorhuis	Totaal
Kelder	1.677	-	-	**1.677**
Begane grond	1.813	637	330	**2.780**
Verdieping	1.442	-	205	**1.648**
Totaal	**4.932**	**637**	**535**	**6.104**

Huidige situatie werkomgeving medewerkers

Er zijn 195 werkplekken voor 203 medewerkers[2] (169,19 fte). Dit aantal is inclusief de medewerkers van het Streekarchivariaat en exclusief B&W en de buitendienstmedewerkers (peildatum 1 augustus 2020).

Aantal medewerkers	203
Aantal fte	169,19
Aantal werkplekken	195

In de huidige situatie is er dus voor bijna elke medewerker een werkplek, ongeacht of men voltijds of parttime werkt.

Beoogde situatie werkomgeving medewerkers (uitgangspunten)

Werkplekoppervlaktenorm

In de workshops met het MT en de afvaardiging van medewerkers kwam naar voren dat in de toekomstige werkomgeving meer focus moet zijn op samenwerken en ontmoeten en het ook mogelijk moet zijn om geconcentreerd te kunnen werken.

Voor het Coronatijdperk was het bij elke kantoororganisatie mogelijk om te werken met een werkplekdeelfactor van 0,8 werkplek per medewerker; dan waren er in principe altijd voldoende werkplekken beschikbaar voor de medewerkers, zonder dat hierop gemanaged hoefde te worden.

De gemeentelijke organisatie gaat naar werkplekken delen. Niet meer één werkplek per medewerker en een clean desk policy. Hierbij kan gewerkt worden met organisatorische werkvlekken, waarbij de verschillende teams en domeinen een thuisbasis hebben. Vanaf oktober 2020 hebben alle medewerkers een laptop en mobiele telefoon, waardoor zij plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken. Het MT acht een werkplekdeelfactor van gemiddeld 0,7 werkplek per medewerker verantwoord. Hierbij heeft een medewerker voorrang op een vaste werkplek als dat medisch of voor het werk noodzakelijk is.

Scenario 1b deelrenovatie (sloop koepel en nieuwe raadszaal en aanhorige ruimten op de verdieping) is beoordeeld op basis van een ruimtebehoefte voor 143 werkplekken (gehanteerde werkplekfactor 0,7) en brengt een werkplekoppervlaktenorm van 9,4 m² nuttige vloeroppervlakte (nvo) met zich mee. Dit kengetal voldoet ruim aan de Arbonorm.

Omdat de definitieve uitwerking van de inrichting in een vervolgfase nog moet plaatsvinden, is het verstandig enige "reserve" in te bouwen, mocht blijken dat de nu berekende bruto vloeroppervlakte voor de gehele organisatie, inclusief raadzaal te krap is, dan wel er in de toekomst toch noodzaak is voor uitbreiding van personeel. Om die reden wordt voorgesteld de waarde van de ondergrond van de Koepel na sloop en ten behoeve van een herbestemming van de grond (ad € 200.000,-) niet mee te nemen in de dekking van de kosten. Hierdoor kan eventuele toekomstige groei van de organisatie opgevangen worden door nieuw bij te bouwen op de plek van de Koepel.

Op basis van bovengenoemde werkplekfactor van 0,7 zijn de scenario's in deze haalbaarheidsstudie doorgerekend.

---

[1] *Om inzicht te krijgen in de huidige huisvestingssituatie, is van alle ruimten in het gemeentehuis het Netto Vloeroppervlak (NVO) opgemeten. Om te berekenen wat de kosten zijn voor renovatie en nieuwbouw is Bruto Vloeroppervlak (BVO) nodig. Door het aantal vierkante meter NVO te vermenigvuldigen met een factor 1,1 (NEN 2580) is het aantal vierkante meter BVO berekend.*

[2] *Het totale aantal medewerkers van de gemeente is 203 exclusief B&W op de peildatum 1-8-2020.*

Benodigde vierkante meters BVO

Op basis van de beoogde situatie voor de werkomgeving van de medewerkers, college en raad + specifieke ruimten (ondersteunende ruimte) is onderstaand het benodigde aantal vierkante meter BVO voor de toekomstige huisvesting weergegeven.

Benodigde m² BVO	
Werkomgeving medewerkers	3.290
Ruimte voor college en raad, + specifieke ruimten	1.570
Extra meters t.b.v. publieke tribune raadszaal	40
Totaal	**4.900**

Uitgangspunt kosten

Algemeen

Alle kosten in dit raadsvoorstel zijn bedragen incl. 5% niet-verhaalbare BTW. Bedragen worden daarom als getal weergegeven en niet verder als bedragen incl. of excl. BTW vermeld.

Voorhuis

Het hoofdgebouw (ca. 4.932 m² BVO zonder Voorhuis en Koepel) is voldoende groot om de toekomstige huisvesting te kunnen realiseren (ca. 4.900 m² BVO). Het Voorhuis is dus niet nodig qua vierkante meters bij een werkplekdeelfactor van gemiddeld 0,7 werkplek per medewerker en gezien het feit dat de fracties voornamelijk in de avond vergaderen. Daarnaast is het functioneel ongeschikt: het is akoestisch en klimatologisch gezien slecht en ligt ver van het gemeentekantoor af. Het Voorhuis is een gemeentelijk monument en is als zelfstandig deel af te splitsen.
Er zijn twee opties voor het Voorhuis:

1. Verhuren na renovatie incl. klimaatneutraal;
2. Verkopen zonder renovatie.

Wij adviseren om het Voorhuis te verkopen, omdat de vierkante meters niet nodig zijn en de terugverdientijd van de investering van de renovatie door middel van verhuur te lang is. Daarnaast past verhuur niet binnen het beleid van de gemeente Elburg om een minimale vastgoedportefeuille aan te houden en is het niet de corebusiness van de gemeente om vastgoed te verhuren.

Koepel

De Koepel is circa 673 m² BVO, waarvan bijna de helft (circa 330 m² BVO) in gebruik is voor de raadszaal en alle faciliteiten die daarbij horen. De raadszaal heeft als nadeel dat deze grote ruimte functioneel moeilijk voor iets anders in te zetten is door de open verbinding met de verkeersruimte rondom. Tevens mist de door de fracties gewenste publieke tribune voor 50-60 mensen (nu circa 26 plaatsen). Qua vierkante meters is niet de volledige Koepel nodig om de toekomstige huisvesting te realiseren.

Vanwege de hoge kosten voor het renoveren en met name klimaatneutraal maken van de Koepel in verhouding tot de bouw van een nieuwe raadszaal[3] (op, in of aan[4] het bestaande gemeentekantoor), is het advies om de Koepel niet zelf te blijven gebruiken en ook niet te verhuren. De huuropbrengsten wegen niet op tegen de investering die gedaan moet worden. Sloop van de Koepel en het nieuw bouwen van de raadszaal lijkt de beste optie.

Door alle functies in één gebouw, het hoofdgebouw, te realiseren, ontstaat bovendien een functioneel, logistiek (operationeel) en qua exploitatielasten compacter en daarmee een duurzamer gebouw.

---

[3] De andere functies van de Koepel passen in het gemeentekantoor en zitten al in de renovatiekosten (er kan moeilijk een stukje van het gemeentekantoor niet gerenoveerd worden).

[4] Het dak van de begane grond is geschikt om nog circa 200 m² BVO op te bouwen.

Scenario 1a: Totaal renovatie huidige gebouw en de koepel

Totaal renovatie huidige gebouw en de koepel	
Te renoveren vierkante meters hoofdgebouw*	4.300 m² BVO
Te herinrichten vierkante meters buitenterrein	3.600 m²
Investering, incl. terreininrichting, meubilair en AV middelen*	**€ 12.500.000**
Mogelijke verkoopopbrengsten Voorhuis	€ 450.000

* *Excl. Streekarchief, Museumdepot, Fietsenkelder en een deel van de publieke en technische rumten,*

Scenario 1b: Deelrenovatie huidig gebouw, sloop koepel en bouw raadzaal geïntegreerd in bestaande bouw

Uitgangspunten	
Te renoveren vierkante meters hoofdgebouw bestaand (deelrenovatie) + sloop koepel	4.932 m² BVO
Nieuwbouw raadzaal	200 m2 BVO
Investering, excl. terreininrichting, inclusief meubilair en AV middelen*	**€ 7.133.000,-**
Aanname verkoopopbrengsten Voorhuis € 450.000,- – sloop koepel € 50.000,-	€ 400.000,-

Scenario 2: Sloop nieuwbouw op de huidige locatie

Sloop en nieuwbouw op de huidige locatie	
Nieuw te bouwen vierkante meters (geen rekening met groei)	4.900 m² BVO
Te herinrichten vierkante meters buitenterrein	5.500 m²
Investering*	€ 14.100.000
Sloop en interim huisvesting*	€ 600.000
Investering, incl. terreininrichting, meubilair en AV middelen*	**€ 14.700.000**
Mogelijke verkoopopbrengsten Voorhuis	€ 450.000

De scenario's naast elkaar gezet

Financiële doorrekening scenario's 0 tot en met 2 op investeringen en exploitatielasten.

		in 2023	Energieneutraal		Energieneutraal
Project-/exploitatiekosten	Huidig	Label C	1a: Totaal renovatie huidige gebouw	1b: Deelrenovatie huidige gebouw	2: Sloop/Nieuwbouw op huidige locatie
Interim huisvesting & sloopkosten in 2022		€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 600.000
Investering in 2022		€ -	€ 12.500.000	€ 7.133.000	€ 14.100.000
Mogelijke opbrengsten		€ -	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Gemiddelde exploitatiekosten / jr (2021-2030)	€ 320.000	€ 580.000	€ 723.000	€ 582.230	€ 737.000

incl 5% niet verhaalbare btw

Bij bovenstaande tabel moet opgemerkt worden dat doorgaan op de huidige voet niet kan i.v.m. het verplichte energielabel C in 2023. Het alleen gaan voor label C (in de kolom ernaast) strookt niet met het beleid van de gemeente (klimaatneutraal in 2025).

De investeringskosten/projectkosten om te komen tot label C zitten verweven in het MJOP en daar wordt niet op afgeschreven. Dit is conform beleid van de gemeente Elburg.

Scenario 2 nieuwbouw is beoogd op de huidige locatie van het gemeentehuis. Daarom zijn er kosten voor interim-huisvesting opgenomen. Aangezien elders bouwen niet realistisch is, is het uitgangspunt om het huidige gebouw te slopen en op dezelfde plek nieuw te bouwen.

Als de drie opties (scenario 1a: totaal renovatie, scenario 1b: deelrenovatie en scenario 2: sloop en nieuwbouw) worden vergeleken, dan wordt geadviseerd te kiezen voor optie 1b, deelrenovatie.

Op dit moment bevinden we ons in de haalbaarheids-/initiatieffase, waarbij aannames worden gedaan. Daarmee lopen we het risico dat gedurende de nadere uitwerking en realisatie nog onvoorziene zaken naar boven kunnen komen. Bijvoorbeeld asbest, etc.

Opgemerkt wordt dat een lokaal adviesbureau een second opinion van de bouwkosten gemaakt heeft van de renovatie van het gemeentehuis en van de koepel, waarbij geconcludeerd wordt dat de gemaakte ramingen reëel zijn.

Voorstel

Op basis van de uitkomsten van de scenariostudie wordt voorgesteld om het huidige gebouw te renoveren conform scenario 1b deelrenovatie en de volgende fase in te gaan, waarbij dit scenario verder wordt uitgewerkt.

Argumenten

1. Door de keuze voor scenario 1b (deelrenovatie) van het huidige gebouw kan een gemeentehuis worden gerealiseerd dat een gezonde, eigentijdse werkomgeving biedt. Een gemeentehuis waarop zowel inwoners als medewerkers trots kunnen zijn.
2. Scenario 1a (totaal renovatie) is duurzamer dan sloop-nieuwbouw, want er wordt gebruikgemaakt van bestaande materialen.
3. De benodigde investering voor scenario 1b (deelrenovatie) is lager dan de benodigde investering voor scenario 2 (sloop+nieuwbouw). En ook de gemiddelde exploitatielasten per jaar voor deelrenovatie zijn lager.
4. Deelrenovatie van het gemeentehuis kan gefaseerd plaatsvinden, waardoor geen interim huisvesting benodigd is. Tevens heeft scenario 1b (deelrenovatie) een kortere bouwperiode dan scenario 2 (sloop + nieuwbouw). Dit betekent dat de verstoring van het werkproces beperkter is in relatie tot sloop nieuwbouw op de huidige locatie. Uitgangspunt is hierbij dat we door Corona gewend geraakt zijn om meer vanuit huis te werken en daarmee ook aanzienlijk minder medewerkers op het gemeentekantoor aanwezig zullen zijn.

Financiën

Er zijn formeel geen middelen gereserveerd voor de renovatie en verduurzaming van het gemeentekantoor. Het gaat er nu om dat er ter voorbereiding van dit project uitgaven gedaan kunnen worden. Op basis van de gedane verkenning wordt hiervoor een voorbereidingskrediet van € 150.000 geraamd. Uw raad wordt voorgesteld voor beschikbaarstelling van dit voorbereidingskrediet de 19e begrotingswijziging 2021 vast te stellen.

Bij de definitieve kredietaanvraag voor dit project komen wij terug bij uw raad en wordt dit voorbereidingskrediet meegenomen in het totale kostenplaatje en de dekking daarvan.

Voor de goede orde wordt hierbij opgemerkt dat wij voor de dekking van de verduurzaming van het gemeentekantoor de reserve precarioheffing (ruim € 3,5 miljoen) op het oog hebben. In de voor 12 juli geagendeerde kadernota stellen wij uw raad tevens voor ten behoeve van de renovatie van het gemeentekantoor een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar te stellen.

Stijging bouwkosten

Bij dit punt is een ‘winstwaarschuwing’ op zijn plaats. De afgelopen jaren zijn de bouwkosten exorbitant gestegen. De huidige kostenramingen zijn gebaseerd op een inschatting van de bouwkosten prijspeil eind 2020 en de verwachting voor de komende paar jaar. Het is momenteel echter erg moeilijk in te schatten op welke wijze de kostenstijgingen zich in de toekomst zullen ontwikkelen. Om die reden wordt geadviseerd de raming van de stichtingskosten in een bandbreedte van € 7 tot € 8 miljoen aan te houden.

Vervolg & voorbereidingskrediet

Scenario 1b deelrenovatie dient nader uitgewerkt te worden. De initiatieffase kan overgaan naar de definitiefase. Hierin worden de volgende stappen gezet:

- Bepalen projectorganisatie;
- Manier van werken uitwerken en vastleggen in een Programma van Eisen (met Schetsontwerp als mogelijkheid);
- Planning;
- Budget (op basis van Programma van Eisen en Schetsontwerp): stichtingskosten bepalen door bouwkostendeskundige en uitwerking exploitatiekosten;

- Bouworganisatievorm vaststellen (bouwteam/traditioneel/Design, Build & Maintain etc.);
- Eindresultaat van deze fase vaststellen door College en Raad.

Na het bepalen van de bouworganisatievorm (traditioneel (bestek), bouwteam, Design, Build & Maintain etc.) start de voorbereidingsfase (ontwerpfase) gevolgd door de contractfase en aanbesteding. Vervolg daarop is de realisatie met tenslotte de inhuizing. Onderstaand zijn de stappen grof in de tijd uitgezet. Het uiteindelijke tijdsschema zal afhankelijk zijn van de gekozen bouworganisatievorm.

Id	Taakmodu	Taaknaam	Duur
1		**Deelrenovatie conform menukaart**	**680 dagen**
2		goedkeuring Raad	0 dagen
3		**Definitiefase**	**180 dagen**
4		Projectorganisatie-PvE-Schetsontwerp-Planning-Bouworganisa	3 mndn
5		Kostenraming en exploitatieberekening	2 mndn
6		Vaststellen College B&W/Raad	4 mndn
7		Ontwerptraject	6 mndn
8		Contractfase en aanbesteding	6 mndn
9		Realisatie	12 mndn
10		Inhuizing	1 mnd

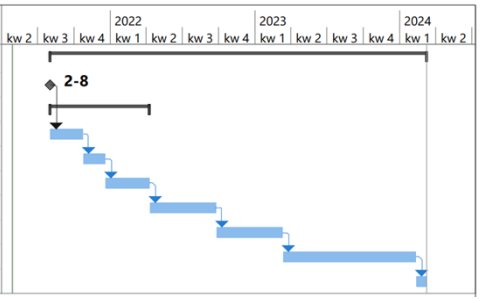

Als uw raad akkoord gaat met het voorbereidingskrediet komen we voor de volgende zaken en op de volgende momenten terug in de raad voor een besluit:

- Aan het einde van de definitiefase voor het beschikbare budget.
- Na de aanbesteding als niet binnen budget zou kunnen worden aanbesteed.

Naast bovenstaande vindt uiteraard in de diverse fasen van het project overleg met de raad plaats over locatie en inrichting van de werk- en vergaderplekken voor de raad.

Wij schatten de kosten voor de definitiefase* in op € 150.000,-.
**Kosten inclusief niet-verhaalbare BTW – prijspeil 2021, en exclusief mogelijke ambtelijke kosten van de gemeente*

Decentrale overheden moeten bij overheidsopdrachten rekening houden met Europese drempelbedragen. Een overheidsopdracht die evenveel of meer dan het drempelbedrag bedraagt, moet volgens de aanbestedingsrichtlijnen Europees worden aanbesteed. De kosten voor renovatie liggen boven de drempelbedragen voor Europese aanbestedingen: het drempelbedrag voor opdrachten voor werken is € 5.350.000 excl. BTW. De renovatie zal daarom Europees moeten worden aanbesteed.

Het drempelbedrag voor opdrachten van decentrale overheden voor leveringen en diensten is € 214.000 excl. BTW. Dit drempelbedrag wordt in de definitiefase nog niet overschreden. Wel moet worden aanbesteed voor het vervolg van externe adviseur.

Communicatie/Burgerparticipatie

Bij het opstellen van het plan van aanpak voor de renovatie worden zowel de medewerkers, als de bestuurders betrokken. Aangezien het met name gaat om technische aanpassingen en aanpassingen voor de werkomgeving (vanuit onze rol als bedrijf/werkgever) en dit geen impact heeft op de dienstverlening van de gemeente, is inwonersparticipatie in dit traject niet aan de orde. Wel zal de gemeente de inwoners informeren over het traject en communiceren over de voortgang.

Elburg, 5 juli 2021

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester, de secretaris,

ir. J.N. Rozendaal P.W. Wanrooij

Aantekeningen raadsessie over vernieuwde gemeentelijke huisvesting. 12 januari 2022

Bij dia 3

Punt2: 'vernieuwd' kan dus renovatie of nieuwbouw zijn

Hr van Andel:
- Bij dia3; p3: Voor discussie '…moet financieel haalbaar zijn' nog open laten. Eerst ideeën op rijtje krijgen.

Hr Dijkhuizen:
- Eens met opmerking P van Andel
- 'feiten/kaders' staan nog wel ter discussie. Vraag is 'hoe willen we wonen.

Hr Oosterloo:
- 2-4 jaar. Waar komt dit vandaan? > 2025 energieneutraal en op afzienbare termijn medewerkers vernieuwde werkplek
- Financiële haalbaarheid wel belangrijk.

Hr Bok:
- 'gemeentehuis' kan misschien anders worden geïnterpreteerd.

Hr Bijl:
- 'Huidige huisvesting renoveren'? We gaan hier toch niet mee verder?

Bij dia 4 e.v.

Hr Oosterloo:
- Pas op voor kloof tussen beleid n uitvoering. Wel aansluitend op werkvloer houden.

Hr Koerselman:
- Eens met hr Oosterloo
- Huidig gemeentehuis ligt nu mooi centraal.

Hr Dickhof:
- Over 20-25 jaar is ambtelijke samenwerking waarschijnlijk aan de orde.
- Sommige ambtenaren hebben wel en anderen geen geregeld contact met bestuurders. Is differentiatie mogelijk?

Hr van Andel:
- Naar 'bestuurscentrum' gaan. Voor de inwoners gemakkelijk maken. Dus 'open structuur'.
- Geen 'ambtelijke fabriek'.
- Verwachting binnen 10 jaar samenwerking met buurgemeenten.

Hr Bok:
- 'Loketten' in de kernen van Elburg? Kunnen dit digitale loketten zijn?

Hr Dijkhuizen:
- 'Huis van de gemeente' is mooi.
- We moeten aantrekkelijk zijn voor de arbeidsmarkt.
- Ervaringen/voorbeelden delen van andere gemeenten zou helpen.

Hr Oosterloo:
- Wat gebeurt er bij regionale samenwerking? Hier gevoel bij krijgen, wanneer etc.
- Antwoord Liesbeth, Jan Nathan: Dit is koffiedik kijken. Vooral 'flexibele ruimten' hebben.

Hr Dickhof:
- Is 'open huis' in deze tijd qua veiligheid nog wel mogelijk?

Conclusies

Hr Koerselman:
- Locatie met flexibele inrichting en open voor de burger.

Hr Bijl:
- Zo open mogelijk. Voorbeeld: Harderwijk.
- Voorkeur: Nieuwbouw bij Hoge Enk. Ligt ook centraal.
- Alles bij elkaar.

Hr Bok:

- Digitale dienstverlening.
- Centraal <> decentraal in balans. Ook naar mensen toegaan.
- Meer teamruimten

Hr Oosterloo:

- Eens met conclusie hr Koerselman

Hr Dijkhuizen:

- Eens met conclusie Hr Bijl en Hr Bok
- Formuleer de opgave:
  -Werkgever +++ willen zijn
  -Duurzaamheidseisen/ambitie
  -Open gemeentehuis voor burger
  -etc etc.

Hr Dickhof:

- Financiën ook belangrijk

Hr van Andel:

- Eens met conclusie Hr Dijkhuizen
- Open, flexibel, mag op één plek
- Liefst huidige locatie
- Vergadercentrum in die structuur

Hr Rozendaal:

- Bestuursgebouw bij ambtelijk gedeelte
- Alles kan centraal

De raad der gemeente Elburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 mei 2022

b e s l u i t :

1. De Visie op vernieuwing van de huisvesting voor de gemeentelijke organisatie van Elburg vast te stellen;
2. Het college op te dragen nader onderzoek te doen naar de toekomst van de organisatie (visie op de organisatie/wat voor overheid willen we zijn) en de daarbij behorende ruimtebehoefte in het flexibele ambtenarendeel;
3. Het college op te dragen nader onderzoek te doen naar verkenning van behoefte huisvesting maatschappelijke instellingen in/bij huisvesting gemeentelijke organisatie op de huidige locatie onder de randvoorwaarden, zoals opgenomen in de visie;
4. Op basis van de onder punt 2 en 3 genoemde uitkomst de scenario's van renovatie c.q. nieuwbouw nader uit te werken in financiële en ruimtelijke haalbaarheid;
5. Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 150.000 voor uitwerking punt 3 en 4;
6. Een bedrag van € 100.000 voor het huisvestingsonderzoek te onttrekken uit de algemene reserve.
7. De 10e begrotingswijziging vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 27 juni 2022
de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D.H.A.A. Kassing

Raadsvoorstel

Onderwerp	Visie huisvesting gemeentelijke organisatie	Behandelaar:	N.A.de Groot
Datum	Mei 2022	Emailadres:	Nico.de.Groot@elburg.nl
Portefeuillehouder	J.N. Rozendaal	Zaaknummer:	218747
		Bijlagen	1

Onderwerp
Visie op de vernieuwing van de huisvesting voor de gemeentelijke organisatie van Elburg.

Te nemen besluit:
1. De Visie op vernieuwing van de huisvesting voor de gemeentelijke organisatie van Elburg vast te stellen;
2. Het college op te dragen nader onderzoek te doen naar de toekomst van de organisatie (visie op de organisatie/wat voor overheid willen we zijn) en de daarbij behorende ruimtebehoefte in het flexibele ambtenarendeel;
3. Het college op te dragen nader onderzoek te doen naar verkenning van behoefte huisvesting maatschappelijke instellingen in/bij huisvesting gemeentelijke organisatie op de huidige locatie onder de randvoorwaarden, zoals opgenomen in de visie;
4. Op basis van de onder punt 2 en 3 genoemde uitkomst de scenario's van renovatie c.q. nieuwbouw nader uit te werken in financiële en ruimtelijke haalbaarheid;
5. Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 150.000 voor uitwerking punt 3 en 4;
6. Een bedrag van € 100.000 voor het huisvestingsonderzoek te onttrekken uit de algemene reserve.
7. De 10e begrotingswijziging vast te stellen.

Inleiding
Op 12 januari 2022 heeft er een werksessie van de raad plaatsgevonden over vernieuwing van de huisvesting van de gemeentelijke organisatie. De conclusie was dat er in eerste instantie een visie opgesteld dient te worden over het beoogd gebruik van een gemeentehuis door de gemeente.
Naar aanleiding van dit verzoek is er een Visiedocument opgesteld getiteld 'Visie op de vernieuwing van de huisvesting voor de gemeentelijke organisatie van Elburg' (zie bijlage; hierna: de Visie). Aan de totstandkoming van de Visie is een langdurig proces vooraf gegaan. Deze startte ongeveer in april 2020.
Deze visie sluit aan op hetgeen in het Bestuursakkoord 2022-2026 onder de paragraaf "Onze bedrijfsvoering" is opgenomen, waarin staat dat uiterlijk in 2025 een eigentijds, functioneel en duurzaam gemeentehuis gerealiseerd moet zijn.
In de voorliggende huisvestingsvisie staat immers op pagina 6 dat het werkgedeelte voor de ambtenaren zo flexibel mogelijk en aantrekkelijk voor medewerkers moet worden ingericht, veilig en gezond en toekomstbestendig (geschikt voor eigen gebruik en afstootbaar als het moet). Sowieso is een flexibel werkgedeelte voor de medewerkers verstandig omdat daarmee een gebouw wordt gerealiseerd dat makkelijk kan meebewegen met de omvang van de gemeentelijke organisatie en waarvan gemakkelijk delen anders gebruikt kunnen worden of te verhuren zijn als dat de komende jaren nodig is. De uitkomsten van de op te stellen visie over de toekomst van de organisatie, als bedoeld in het Bestuursakkoord zullen ook mede bepalen hoe groot het flexibele ambtenarendeel van het gebouw moet zijn.

Wat de "opleverdatum" betreft verwijzen wij u naar de vervolgstappen, verderop in dit raadsvoorstel.

Beoogd effect
De vast te stellen visie vormt mede de basis voor het vervolgtraject, dat moet leiden tot vernieuwing van de huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

Argumenten

1.1 Het visiedocument geeft de kaders weer voor verdere uitwerking van het vernieuwde gemeentehuis. Het geeft inzicht op welke manier de medewerkers van de gemeente, haar bewoners en evt. maatschappelijke instanties het vernieuwde gemeentehuis willen gebruiken.

1.2 De visie schetst de randvoorwaarden om gezamenlijke huisvestingsopties met maatschappelijk partijen te onderzoeken.

Kanttekeningen

1.1 In de visie geschetste mogelijkheden zijn ingegeven door wat wenselijk is en ruimtelijk haalbaar is. Financieel "gewin" door het betrekken van commerciële partijen past hier niet bij.

Financiën

De kosten van scenariostudies, onderzoeken en (kosten)berekeningen bedragen tot nu toe ongeveer € 115.000,- en zijn gedekt uit bestaande budgetten. Binnen bestaande budgetten is nu geen dekking meer te vinden voor het voorbereidingskrediet ten bedrage van € 150.000 ten behoeve van de vervolgstappen. Voor de vernieuwde huisvesting is in de begroting ter dekking van een investeringsbedrag van € 1.000.000 structureel een bedrag van € 50.000 opgenomen. Wij stellen voor om het begrote bedrag voor 2022 in te zetten als bijdrage voor de dekking van het voorbereidingskrediet. Het restantbedrag ad € 100.000 zal middels een begrotingswijziging uit de algemene reserve onttrokken worden.

Communicatie/burgerparticipatie

Door het betrekken van de Ondernemingsraad bij de totstandkoming van de Visie zijn de wensen van de eigen medewerkers van de gemeente meegenomen.
In deze fase is betrokkenheid van inwoners/omwonenden nog niet aan de orde. Zodra in vervolgfasen er schetsontwerpen worden opgesteld, zullen zeker de nabije omwonenden daarbij worden betrokken

Vervolg/planning realisatie

Na vaststelling van de visie zal uitvoering worden gegeven aan de onder punt 2, 3 en 4 genoemde beslispunten.
De op te stellen visie op de organisatie zal de planning van de huisvesting niet in de weg te staan. Het zijn parallelle sporen die tijdig samensmelten op het moment dat het programma van eisen voor het vernieuwde gemeentehuis opgesteld moet worden. Over de aanpak van dit traject zullen wij u binnenkort nog afzonderlijk informeren. Uiteraard zullen wij u betrekken bij de totstandkoming van die visie en zullen wij te zijner tijd ook de uitkomsten van de op te stellen visie op de organisatie aan u voorleggen.

Zodra de beslispunten 2, 3 en 4 zijn uitgewerkt en op basis daarvan meer zicht is op de investeringslasten zullen wij deze aan u voorleggen en een voorstel tot dekking van de kosten doen.

Hieronder zijn met de inzichten van dit moment de processtappen voor de realisatie in kaart gebracht.

1. Initiatieffase – 2022
   - visie op de organisatie en bijbehorende ruimtebehoefte voor het flexibele ambtenarendeel
   - definiëren ruimtebehoefte huisvesting maatschappelijke instellingen
   - scenario's voor renovatie en nieuwbouw actualiseren (incl. kostenraming en exploitatieberekening).

2. Definitiefase – 2023
   - vaststellen keuzescenario deelrenovatie of nieuwbouw (door gemeenteraad)
   - beschikbaar stellen budget voor gekozen scenario op basis van dekkingsvoorstel (door gemeenteraad).

3. Ontwerp- en realisatietraject - 2024 en 2025.

Bijlage(n)

1. Visie op vernieuwing van de huisvesting voor de gemeentelijke organisatie van Elburg

Elburg, 27 juni 2022

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de wnd. secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	J. Hofstede

Visie op de vernieuwing van de huisvesting voor de gemeentelijke organisatie van Elburg

De huisvesting van de gemeentelijke organisatie van Elburg aan de Zuiderzeestraatweg Oost 19 is aan vernieuwing toe om de volgende hoofdredenen:

1. Het gebouw voldoet binnenkort niet meer aan de eisen voor duurzaamheid en energieverbruik.
2. De werkomgeving voor de ambtenaren past functioneel niet meer bij hoe de gemeente wil werken en is op diverse punten ongezond;
3. De raadszaal heeft te weinig ruimte voor de publieke tribune;

Nu de gemeente voor de vernieuwing van haar huisvesting staat is het zaak om stil te staan bij de rol die de gemeente haar gemeentelijke huisvesting wil geven. Wat is de visie van de gemeente op haar huisvesting?

Het Huis van de Gemeente

De gemeente Elburg ontwikkelt zich van een traditioneel dienstverlenende gemeente naar een gemeente die uitgaat van partnerschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid. De gemeente wil de kracht in de samenleving organiseren en de verbindende rol in de gemeenschap op zich nemen. Inwoners en ondernemers komen vaker samen en zijn betrokken bij complexe maatschappelijke vraagstukken.
De menselijke maat is hierbij essentieel voor het vertrouwen in de overheid[1].

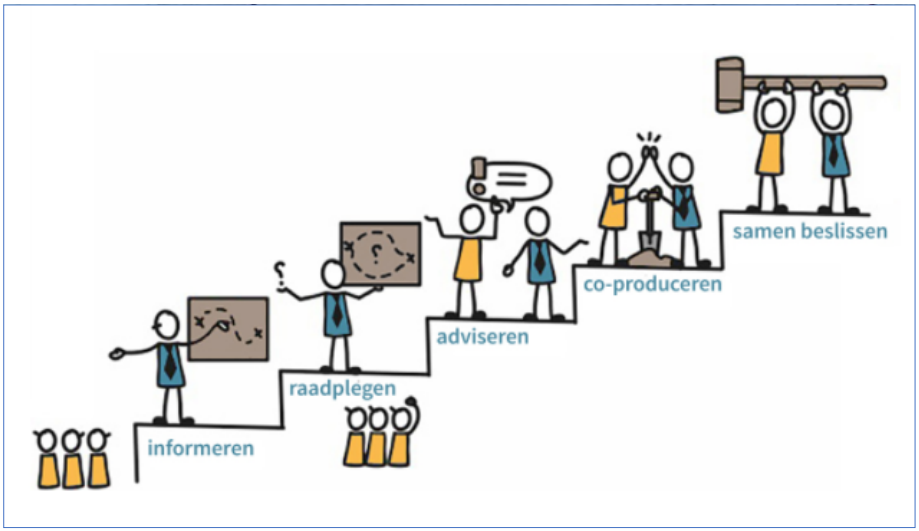

Tekening van Renske Keur

Het contact en afstemming met de inwoners worden dus steeds belangrijker. Dit kan plaatsvinden in het gemeentehuis maar ook bij de mensen thuis of in de 5 kernen fysiek en digitaal. De inwoner is welkom in het gemeentehuis maar de gemeente kan ook naar je toe komen.

De droom van de gemeente is om een "Huis van de Gemeente" te creëren. Een open bestuurscentrum met vergaderfaciliteiten waar de inwoners van Elburg welkom zijn. Met daarbij een flexibel deel voor de huisvesting van de ambtenaren.
Een huis van de gemeente dat voor alle inwoners van Elburg goed te bereiken is. Hier kunnen inwoners, bestuurders en ambtenaren elkaar ontmoeten, met elkaar spreken en zaken oplossen.
Met als uitgangspunt centraal wat moet en decentraal wat kan waarbij steeds meer zaken digitaal opgepakt zullen worden maar fysiek contact mogelijk blijft.

Het huis van de gemeente moet een duurzaam huis zijn dat klimaat neutraal is.

[1] Het rapport "Klem tussen balie en beleid" van de commissie Uitvoeringsorganisaties onderkent dat 'de terugkeer van de menselijke maat' essentieel is voor het overheidshandelen en het vertrouwen van de inwoners in de overheid. Dit wordt aangeduid met "Werken volgens de bedoeling". Het is een reactie op het doorgeschoten bedrijfsmatig en efficiency denken waar door de inwoner volledig uit zicht is geraakt.

Uitgangspunten bij de huisvestingsvisie
Bij de huisvestingsvisie heeft de gemeente de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de huisvesting die hierna worden toegelicht:

1. Eén fysieke plek voor inwoners, bestuur en ambtenaren.
2. Er is nog steeds fysieke huisvesting nodig, ook met het digitale en thuis werken.
3. De intergemeentelijke samenwerking zal vragen om flexibiliteit in de huisvesting.
4. De nieuwe manier van (samenwerken), het werken volgens de bedoeling, moet optimaal ondersteund worden door de huisvesting.
5. We staan open voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties in het huis van de gemeente. De gemeente staat niet open voor commerciële organisaties.
6. De huisvesting is gezond en veilig.
7. De huisvesting moet voldoen aan alle eisen van deze tijd en moet zo duurzaam mogelijk zijn en klimaat neutraal.

Gemeentehuis Harderwijk – Entree – ZENBER architecten

1. **Eén fysieke plek voor inwoners, bestuur en ambtenaren**
   De gemeente kiest voor één plek en niet voor meerdere plekken (bijvoorbeeld één plek voor de ambtenaren en één plek voor het bestuur). Zij kiest voor één fysieke plek waar de inwoners met hun vragen en plannen terecht kunnen, waar zij bestuur en ambtenaren kunnen ontmoeten en waar ook bestuurders en ambtenaren contacten met elkaar hebben. Korte lijnen en fysieke ontmoetingen helpen als je een slagvaardige gemeente wil zijn. Uitvoerders en beleidsmakers begrijpen elkaar hierdoor beter.
   Dit laat onverlet dat de gemeente ook digitaal werkt en bij de mensen thuis komt of naar een van de vijf kernen gaat als dat gevraagd wordt.

   De gemeente is van mening dat de huidige locatie van het gemeentehuis een goed bereikbare plek in de gemeente is met voldoende parkeergelegenheid.

2. **Er is nog steeds fysieke huisvesting nodig, ook met het digitale en thuis werken.**
   De gemeente is van mening dat een Huis nodig blijft ondanks dat er meer vanuit huis en digitaal gewerkt wordt. De ervaring n.a.v. Corona is dat medewerkers bij een fulltime baan maximaal 2 van de 5 dagen thuis willen werken. Het sociale contact is belangrijk voor medewerkers. Ook het steeds meer in teams samenwerken speelt hierbij een rol.

Belangrijk is ook dat de gemeente aantrekkelijk blijft voor medewerkers. De gemeente heeft goede medewerkers nodig om haar taak te kunnen vervullen. De druk op de arbeidsmarkt is hoog. Een eigentijdse en prettige huisvesting helpt bij het behouden en aantrekken van medewerkers. Er zal moeten worden geïnvesteerd in aantrekkelijk werkgeverschap en daar is de huisvesting een onderdeel van.
Fysieke huisvesting is dus nodig maar de gemeente gaat daarbij wel uit van het zo efficiënt mogelijk inzetten van de beschikbare vierkante meters:

- de fracties gaan bijvoorbeeld gebruik maken van de vergaderfaciliteiten die al in het gebouw zijn.
- werkplekken worden gedeeld met een gemiddelde deelfactor van 0,7 (7 wkplk voor 10 mdw). Als gevolg van de ervaringen tijdens de Corona zal het werkplek delen wellicht iets hoger worden maar tegelijk de vierkante meters per werkplek iets stijgen. Met corona ervaren we dat krappe werkplekken niet meer kunnen.

3. De intergemeentelijke samenwerking zal vragen om flexibiliteit in de huisvesting

De intergemeentelijke samenwerking zal zich met name toespitsen op de bedrijfsvoeringstaken. De verwachting is dat ambtenaren van de samenwerkende gemeenten op termijn over de bestaande gemeentehuizen herverdeeld zullen worden waarbij bepaalde onderdelen van de bedrijfsvoering vanuit één van de gemeenten zullen opereren. Er zal geen sprake zijn van taakvermindering.
De gemeente wil daarom het gedeelte van het gemeentehuis dat voor de ambtenaren wordt, het werkgedeelte, zo flexibel mogelijk inrichten. Zo kan het eenvoudig aangepast worden als de gebruikers veranderen én kan een deel afgestoten worden aan een andere partij als dit toch nodig mocht blijken. Het werkgedeelte van het gemeentehuis moet qua indeling dus eenvoudig aan te passen zijn of zo zijn ingedeeld dat de functies eenvoudig kunnen veranderen zonder te hoeven verbouwen. De nieuwe huisvesting moet zo flexibel als mogelijk zijn en alleen specifiek daar waar dat echt noodzakelijk is. Mocht de gemeente groeien dan moet eenvoudig bijgebouwd kunnen worden. Het terrein waar de Koepel op staat wil de gemeente om deze reden nu niet verkopen.

4. De nieuwe manier van (samen)werken moet optimaal ondersteund worden door de huisvesting.

Het Werken volgens de bedoeling is organiseren met de menselijke maat. Vakmanschap is de basis voor een focus op het primaire proces van de organisatie. De inhoudelijke professionals, de vakmensen gaan over de ‘bedoeling’, de collectieve ambitie, van de organisatie. De dagelijkse leefwereld van mensen staat centraal en niet de systeemwereld van de organisatie. Wij stemmen onze dienstverlening af op die verschillende wensen en behoeften. Daarom bieden wij maatwerk.

De juiste gemeentelijke huisvesting zorgt ervoor dat de gemeente haar taken zo goed mogelijk kan uitvoeren. Het gaat dus niet om een hip interieur of flexplekken, maar om medewerkers en inwoners centraal te stellen.

Gemeentehuis Harderwijk – Ontmoetingsplek voor alle burgers – ZENBER architecten

De gemeentelijke organisatie is een organisatie geworden waar hybride gewerkt wordt. Het thuiswerken kan structureel worden gecombineerd met op kantoorwerken. De keuze op welke locatie en welke plek (digitaal, projectruimte, stilteplek etc.) men werkt wordt bepaald door het type werk, het doel van de activiteit, de gewenste mate van interactie, de efficiëntie van de communicatie en de persoonlijke voorkeuren van medewerkers en klanten.

Vanaf 1 januari 2022 is het plaats- en tijdonafhankelijk werken voor de binnendienst ook officieel de nieuwe manier van werken in Elburg. Het uitgangspunt is dat iedere medewerker plaats- en tijdonafhankelijk mag werken, mits de functie en/of werkzaamheden dit toelaten. Het kantoorwerken kan structureel worden gecombineerd met thuiswerken voor gemiddeld 40% van de werktijd.

Wat betekent deze nieuwe manier van (samen)werken voor het gemeentehuis?

+ De centrale hal en de publieksfuncties:
    - De publiekshal is enkele jaren geleden verbouwd. Hierin zijn gehuisvest de Servicebalie, het Klantcontactcentrum, Burgerzaken en spreekkamers voor vergunningverlening en het sociaal domein.
    - Er worden steeds meer zaken digitaal gedaan. Het effect is dat er voor standaard producten minder behoefte is aan ruimte voor fysiek contact tussen medewerker en inwoner. Daar staat tegenover dat voor complexere dienstensverlening contact en afstemming met de omgeving steeds belangrijker wordt.

  Het gemeentehuis moet een gastvrije en prettige plek zijn, die voor iedereen toegankelijk is. De centrale hal met publieksfuncties op de begane grond in het huidige gemeentehuis is een ontmoetingsplein waar niet alleen medewerkers maar ook inwoners en samenwerkingspartners elkaar formeel en informeel kunnen treffen en worden geholpen met hun vragen. De huidige publiekshal voorziet hierin.
  Het gemeentehuis als trouwlocatie is niet een specifieke functie in het programma van eisen voor de vernieuwde huisvesting. In de gemeente zijn genoeg goede trouwlocaties beschikbaar.

+ Gemeenteraad:
    - De huisvesting van de gemeenteraad in de Koepel is niet functioneel. De raadszaal heeft als nadeel dat deze grote ruimte functioneel moeilijk voor iets anders in te zetten is door de open verbinding met de verkeersruimte rondom. Tevens mist de door de fracties gewenste publieke tribune voor 50-60 mensen (nu circa 26 plaatsen). Ten slotte moet rekening worden gehouden met de groei van het inwonertal van de gemeente naar meer dan 25.000 waar door het aantal raadsleden toeneemt tot 21.

  Gevolg van bovenstaande is dat er een nieuwe raadszaal zal moeten komen die aan de volgende eisen voldoet:
    - Minimaal plaats voor 19 raadsleden en mogelijk 21 raadsleden (25.000+ inwoners).
    - Een duaal ingerichte raadszaal, liefst een vergaderopstelling in één ring waarbij alle raadsleden gelijkwaardig en zichtbaar zijn naar elkaar.
    - Raadsleden zijn zichtbaar voor toehoorders, de vergadering is in de gehele zaal goed te volgen. Uitgangspunt is 50-60 toehoorders.
    - Ruimte voor het college van B&W, pers en ambtelijke ondersteuning.
    - Een modern en adequaat video-, audio- en stemsysteem.
    - Multifunctioneel gebruik van de raadszaal.
    - De toepassing van het BOB vergadermodel vraagt om ruimtes die deze vergadervorm op een goede manier ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan commissievergaderingen in carrouselvorm. Ook hier zoveel mogelijk streven naar een multifunctionele inzet.

+ De kantoorfunctie voor de ambtenaren:
    - Dit gedeelte van het gemeentehuis zal het hybride en activiteit gerelateerde werken moeten ondersteunen. En het onderlinge contact moeten bevorderen. Het moet aantrekkelijk zijn om voor de gemeente te werken. Dit betekent voor de inrichting van dit deel van het gemeentehuis dat:
        - Een variatie aan werkplekken nodig is. Van informele overlegruimten, belplekken, concentratieruimten, teamplekken, ruimten voor vergaderen op afstand tot vergaderruimten.
        - Apparatuur nodig is die het overal kunnen werken goed faciliteert. Voor een groot gedeelte is dat er al.

- Er “werkhuizen” komen voor de teams. Een vlek, zone, in het gebouw waar een bepaald team te vinden is. Een thuisbasis voor een team waar men elkaar ‘live’ kan ontmoeten en samenwerken.
- Er een werkcafé is voor (in)formeel overleg, ook met de inwoners van Elburg.

- De grotere (vergader)ruimten zullen zo worden gepositioneerd dat deze zowel overdag voor de ambtenaren als op het einde van de dag en in de avond voor de commissies e.d. in te zetten zijn. Ook hier is de inzet een efficiënt ruimtegebruik.

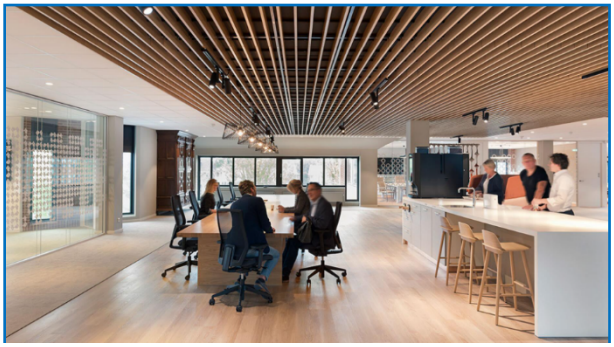

Variatie aan werk- en overlegplekken – Boven Gemeente Harderwijk, ZENBER architecten
Onder Gemeente Wijchen, architect de Twee Snoeken

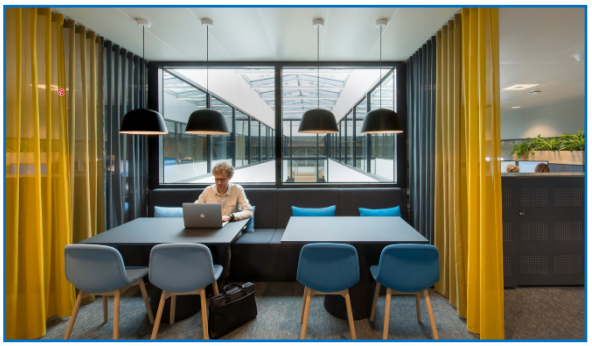

5. Maatschappelijke of commerciële organisaties in het Huis van de Gemeente

De gemeente heeft bekeken of er maatschappelijke organisaties zijn die een plek zouden moeten krijgen in het vernieuwde huis van de gemeente. Ook commerciële organisaties zijn bekeken.

De gemeente komt tot de conclusie dat maatschappelijke organisaties goed passen bij deze visie op het huis van de gemeente. Voorwaarde is wel dat dit minimaal kostendekkend moet zijn.

De gemeente komt tot de conclusie dat het toevoegen van een commerciële functie financieel, planologisch en werkinhoudelijk niet van toegevoegde waarde is. Als voorbeeld is een case uitgewerkt waarbij een supermarkt wordt toegevoegd op het terrein. De financiele plussen blijken dan op te gaan aan de noodzakelijke aanleg van een parkeerkelder omdat het terrein beperkt is. Planologisch zou in dit geval een RO procedure noodzakelijk zijn die tijd zal vergen hetgeen niet wenselijk is voor de snelheid van het realiseren van het huis van de gemeente. Werkinhoudelijk heeft het voor de gemeente geen toegevoegde waarde om een commerciële partij binnen het huis van de gemeente te hebben.

6. De huisvesting is gezond en veilig

Het gemeentehuis moet een gezond binnenklimaat met aandacht voor temperatuur, luchtkwaliteit, voldoende daglicht en een goede akoestiek hebben. Uit het medewerker onderzoek blijkt dat het huidige gemeentekantoor hier ernstig tekort schiet.

Bij het ontwerp van de luchtvoorziening zal extra aandacht worden besteed aan het beperken van de overdracht van ziektes. Het zuiveren van de lucht wordt immers belangrijker dan ooit om de overdracht van ziektes te beperken. Dit zal mogelijk ook impact hebben op de clustering van type werkplekken en faciliteiten, maar ook op de werknemersdichtheid.

Ook veiligheid en het gevoel van veiligheid is belangrijk. Dit betreft vooral medewerkers die direct contact hebben met de inwoner. Er dient een scheiding te zijn tussen het publieksdeel van het gemeentehuis en de kantoorzones.

7. Duurzame en klimaat neutrale huisvesting

Voor wat betreft duurzaamheid heeft de gemeente de ambitie om haar eigenbedrijfsvoering in 2025 klimaatneutraal te hebben. Klimaatneutraal is hierbij gedefinieerd als: de CO^2-emissie wordt gereduceerd naar nul door alle benodigde energie op duurzame wijze op te wekken. DWA heeft onderzoek uitgevoerd naar hoe dit te bereiken en in 2020 het "Implementatieplan klimaatneutrale bedrijfsvoering Elburg" opgeleverd. Hierin wordt geadviseerd iets meer tijd te nemen om het doel te bereiken en e.e.a. gefaseerd uit te voeren. Het gemeentekantoor zit in de eerste fase. Dit betekent dat het in 2025 aardgasvrij en zoveel mogelijk zelfvoorzienend moet zijn.

Het Huis van de Gemeente Elburg:

Een gastvrij gemeentehuis en een professionele werkomgeving in een.

- Een open bestuurscentrum voor de inwoners en het bestuur – laagdrempelig
- Een werkgedeelte voor de ambtenaren zo flexibel mogelijk en aantrekkelijk voor medewerkers
- Prettige huisvesting – veilig en gezond
- Toekomstbestendig
  (courant gebouw: geschikt voor eigen gebruik en afstootbaar als het moet)
- Realistisch: financieel en in de tijd ("opleverdatum")
- Huidige plek is een prima locatie voor het Huis van de gemeente. Maar we gaan ook naar de mensen toe: fysiek en digitaal
- Een duurzaam en klimaat neutraal gebouw

HUISVESTING GEMEENTE ELBURG

Toelichting raadsvoorstel

30 augustus 2021
ELBURG

DWA WIJZIJN BOUWMANAGERS draaijer+partners

Agenda

Opening
Voorstelronde

1. Problematiek huidige huisvesting
2. Toelichting op functionaliteit gebouw en manier van werken
3. Verduurzaming en uitleg over begrippen
4. Toelichting reeds onderzochte scenario's
5. Samenvatting scenario's (ruimtelijk/financieel)
6. Vervolg en voorbereidingskrediet

1 Problematiek huidige huisvesting

Niet duurzaam:

- Hoog energieverbruik (Wettelijk: 2023 label C, Ambitie: 2025 Klimaatneutraal = Energieneutraal)
- Slechte bezetting- en benuttingsgraad van ruimten

Ongezonde werkomgeving - welzijn:

- Slecht binnenklimaat (slecht werkende installaties, bouwfysische gebreken)
- Verouderde materialen (vervuiling en esthetisch ouderwets e.d.)
- Stressgevoelig (slecht geconcentreerd kunnen werken)

Inrichting past niet bij de beoogde manier van werken:

- Tijd en plaats onafhankelijk (digitalisering)
- Projectmatig (samen)werken

2 Functionaliteit, werkomgeving en welzijn

Ambitie welzijn middels nieuwe werkomgeving

Huidige huisvesting

# m² BVO	Gemeente kantoor	Koepel	Voorhuis	Totaal
Kelder	1.677	-	-	1.677
Begane grond	1.813	637	330	2.780
Verdieping	1.442	-	205	1.648
Totaal	4.932	637	535	6.104

- 195 werkplekken voor 203 medewerkers (169 fte)

Nieuwe huisvesting

- Nieuwe werkomgeving met bijbehorende voordelen, passend bij werkzaamheden (meer samenwerken & flexibiliteit in toekomst)
- Welzijn van werknemers
- Werkplekdeelfactor: 7 werkplekken per 10 medewerkers
- Ruimtebehoefte per “werkplek” 23 m2 BVO
- Investerings- en exploitatiekosten

Ruimtebehoefte in m2 BVO

Op basis van de beoogde situatie

Variabelen benodigde m² BVO	
Werkomgeving medewerkers	
Aantal medewerkers	203
Werkplekdeelfactor	0,7
m² BVO per werkplek	23
Specials	
B&W	100%
Raadszaal	100%
Publiek	100%
Streekarchivariaat	100%
Museumdepot	100%
Fietsenkelder	100%
Politiebureau	100%

Benodigde m² BVO	
Werkomgeving medewerkers	3.290
Specials	1.570
Extra meters t.b.v. publieke tribune raadszaal	40
Totaal	**4.900**

Voorhuis Qua ruimtebehoefte niet meer nodig

Het voorhuis:

- Is functioneel minder geschikt en akoestisch en klimatologisch slecht
- Ligt ver van het gemeentekantoor
- Heeft een lage bezettingsgraad
- Is kostbaar om te verduurzamen (1,4 miljoen)
- Is niet nodig voor de fracties vanwege vergaderen in de avon

Er zijn twee opties:

1. Verhuren na renovatie incl. klimaatneutraal;
2. Verkopen zonder renovatie.

Advies:

- Voorhuis verkopen
  (m2 niet nodig en terugverdientijd verduurzamen bij verhuur te lang)

Koepel functie raadszaal

De koepel:

- Is voor de helft van het oppervlak in gebruik als raadszaal
- Is functioneel minder geschikt voor andere functies (niet afsluitbaar)
- Heeft te kort aan publieke tribune volgens de fracties
- Is kostbaar om te verduurzamen (1,7 miljoen)

Er zijn vier opties:

1. Zelf blijven gebruiken (huidige raadszaal handhaven)
2. Verhuren zonder renovatie incl. klimaatneutraal (nieuwe raadszaal in gemeentekantoor)
3. Verkopen zonder renovatie (nieuwe raadszaal in gemeentekantoor)
4. Slopen (nieuwe raadszaal in gemeentekantoor)

Advies:

Koepel slopen, nieuwe raadszaal in gemeentekantoor. Tevens een compacter gebouw

3.1 Duurzaamheid

Ambitie verduurzaming huisvesting

- Gezondheid en welzijn
- CO_2 reductie
- Oog voor circulariteit (materialen)
- Flexibiliteit (courant gebouw)

3.2 CO2 reductie (energie)

Begrippen en relatie met energielabel

- Energieneutraal = klimaatneutraal (gebouw- en gebruikersenergie), indicatie energielabel A+++++

- EnergieNeutraalGebouw (ENG) = exclusief de gebruiksersenergie, indicatief energielabel A+++++

- Bijna EnergieNeutraalGebouw (BENG) = wettelijk kader, indicatief energielabel A+++/++++

3.3 Nieuw klimaatsysteem

LTV en HTK

Duurzame opwekking vraagt om een ander afgifte systeem in het gebouw:

- Laag temperatuur verwarming
- Hoog temperatuur koeling

Dit vraagt om een goed geïsoleerd gebouw en draagt dan doorgaans bij aan verbetering van het comfort en de gezondheid.

3.4 Trias energetica

Strategie voor verduurzaming

1. Reduceren van de energievraag (met name isoleren)

2. Inzet van efficiënte installaties
   (geen fossiele energiebronnen)

3. Duurzaam opwekken van de benodigde energie
   (met name PV panelen)

4 Scenario's

Onderzochte scenario's

1. Huidige situatie naar label C (0-scenario)
2. Renovatie van het huidige gebouw
   a. Totale renovatie (gefaseerd zonder interim huisvesting)
   b. Deelrenovatie (gefaseerd zonder interim huisvesting)
3. Sloop nieuwbouw op huidige locatie
4. Nieuwbouw elders (valt af)
5. Ander pand huren (valt af)
6. Ander pand kopen (valt af)
7. Sale and lease back

In de business case zijn zowel de harde gegevens (investering en exploitatie), als de zachte gegevens (bijv. welzijn, aantrekkelijk voor medewerkers etc.) van belang.

Scenario 0

Aanpassing huidige gebouw naar label C

Uitgangspunt scenario:

- Beperkte aanpassing van gebouwschil om te voldoen aan label C (nu label D gebouw).

Functionaliteit:

- Geen aanpassingen aan functionaliteit en welzijn gebruikers.
- Behouden van huidige installatie en derhalve geen comfortverbetering.

Duurzaamheid:

- Door betere schil een relatief kleine verbetering van de energieprestatie van het gebouw. Later aanpassingen nodig om te voldoen in 2025 aan klimaatneutraal gebouw. Klachten vanuit de gebruikers worden hiermee niet opgelost.

Scenario 1a

Totaalrenovatie

Uitgangspunt scenario:

- Hoofdgebouw gefaseerd gerenoveerd
- Voorhuis verkopen en koepel slopen

Aanpassingen functionaliteit:

- Geheel nieuw gerealiseerde werkplekken
- Welzijn en comfort wordt conform de nieuwste normen gerealiseerd
- Nieuwe raadzaal 1e verdieping

Duurzaamheid:

- Nieuwe klimaatneutrale installatie

Totale investeringskosten: €12.500.000,-

Scenario 1b

Deelrenovatie

Uitgangspunt scenario:

- Aanpassing van werkplekken, welzijn/comfort, gebouwschil, en grootschalige vernieuwing van de installaties
- Voorhuis verkopen en koepel slopen

Functionaliteit:

- Opwaarderen werkplekken
- Nieuwe raadzaal op 1e verdieping

Duurzaamheid:

- Grootschalige upgrade bestaande installatie met behoud van goed functionerende bestaande installatie-onderdelen

Totale investeringskosten: €7.000.000 - €8.000.000

- Nagenoeg energieneutraal mogelijk door toevoegen van pv-panelen

Scenario 2

Sloop nieuwbouw op huidige locatie

Uitgangspunt scenario:

- Slopen en nieuwbouwen op huidige plek
- Tijdelijke huisvesting noodzakelijk

Functionaliteit:

- Compleet nieuw gebouw dat optimaal voldoet aan welzijn van medewerkers.

Duurzaamheid:

- Nieuw gebouw inclusief installaties conform gebouwprincipe van Trias Energetica

Totale investeringskosten: €14.700.000,-

Scenario 3

Nieuwbouw elders

Uitgangspunt scenario:

- Nieuwbouwen op nieuwe locatie
- Tijdelijke huisvesting niet noodzakelijk
- Overige uitgangspunten gelijk met nieuwbouw op huidige locatie.

Geen grond beschikbaar / bestemmingsplanwijziging noodzakelijk

Past niet in ambitie om in 2025 een klimaatneutraal gebouw te hebben

CO2-footprint minder gunstig dan renovatie

Scenario 4/5

Ander pand huren of kopen

Uitgangspunt scenario:

- Ander pand huren/kopen en eventueel geschikt maken voor gebruik.

Panden in nabije omgeving zijn niet beschikbaar. De ruimtebehoefte van het gemeentehuis sluit niet aan op het aanbod.

Scenario 6

Sale and leaseback

Uitgangspunt scenario:

- Verkopen van huidige gebouw en terug leasen

Wanneer de gemeente het gebouw de komende 10 jaar als huisvesting blijft gebruiken dan is het niet goedkoper om deze constructie toe te passen (o.a. risicopremie).

5 Scenario's naast elkaar

Financiële doorrekening scenario 0 t/m 2

Project-/exploitatiekosten	Huidig	in 2023 Label C	Energieneutraal 1a: Totaal renovatie huidige gebouw	1b: Deelrenovatie huidige gebouw	Energieneutraal 2: Sloop/Nieuwbouw op huidige locatie
Interim huisvesting & sloopkosten in 2022		€ -	€ 50.000	€ 50.000	€ 600.000
Investering in 2022		**€ -**	**€ 12.500.000**	**€ 7.133.000**	**€ 14.100.000**
Mogelijke opbrengsten		€ -	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Gemiddelde exploitatiekosten / jr (2021-2030)	€ 320.000	€ 580.000	€ 723.000	€ 582.230	€ 737.000

incl 5% niet verhaalbare btw

Onderwerp	Scenario 0 Van huidig naar label C	Scenario 1a Totaal renovatie	Scenario 1b Deelrenovatie	Scenario 2 Nieuwbouw
Werkomgeving aanpassen	niet	++	+	++
Te renoveren m2 BVO hoofdgebouw	nvt	4300	Op basis van bouwelementen	4900
Te renoveren Streekarchief, museumdepot, Fietsen kelder en deel van de publieke en technische ruimten	niet	deels	niet	geheel
Sloop Koepel	niet	√	√	√
Verkoop voorhuis	niet	√	√	√
Nieuwbouw raadzaal op 1e verd.	niet	√	√	niet, in project
Te herinrichten m2 buitenterrein	niet	3600	niet	5500
Meubilair en AV middelen nieuw	niet	√	√	√
Klimaatneutraal	niet	√	met 730 extra PV panelen	√
Nieuw meubilair raadszaal	niet	√	niet	√
Alleen nieuw glas	√		√	
Gehele nieuwe gevel en overstekken	niet	√	niet	√
Kosten bouw op basis van ... / m2 BVO		kengetallen	bouwelementen	kengetallen
Totaal Stiko		€ 12.500.000	€ 7.133.000	€ 14.700.000

6 Vervolg & voorbereidingskrediet

Voorbereidingskrediet

- Voorbereidingskrediet van €150.000,- aangevraagd
- Werkzaamheden conform raadsvoorstel:
  - Bepalen projectorganisatie
  - Manier van werken uitwerken en vastleggen in PvE
  - Detailplanning opstellen
  - Budget op basis van PvE
  - Stichtingskosten bepalen
  - Bouworganisatievorm bepalen

Eindresultaat vast te stellen door college en Raad.

7 Stappen in de tijd

Taaknaam	Duur
vervolgtraject	**725 dage**
goedkeuring Raad	0 dagen
Definitiefase	**180 dage**
Projectorganisatie-PvE-Schetsontwerp-Planning-Bo	3 mndn
Kostenraming en exploitatieberekening	2 mndn
Vaststellen College B&W/Raad	4 mndn
Ontwerptraject	6 mndn
Contractfase en aanbesteding	6 mndn
Realisatie	12 mndn
Inhuizing	1 mnd

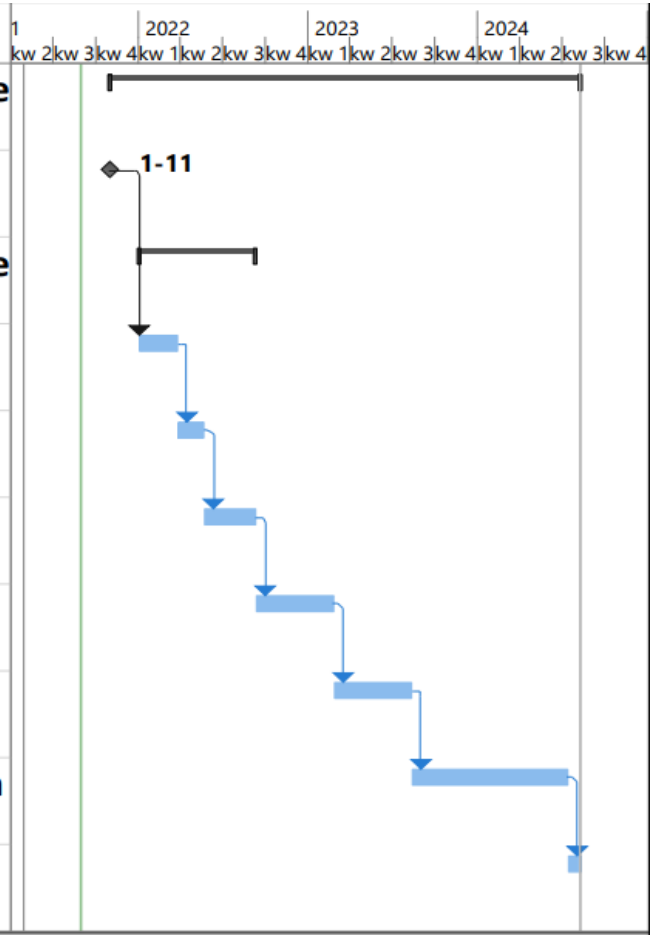

DANK VOOR UW AANDACHT

Tot ziens

DWA

WIJZIJN BOUWMANAGERS

draaijer+partners

WIJZIJN

BOUWMANAGERS

WIJZIJN bouwmanagers bv Blaricum - Zwolle
info@wijzijnbm.nl www.WIJZIJNbouwmanagers.nl

Gemeentehuis Elburg 12 januari 2022

draaijer+partners

vertaalt
ambitie naar
omgeving

Gemeente Elburg

Doel en aanpak sessie met de Raad

Doel:

Visie op de functie van het gemeentehuis formuleren, door de Raad.
En indien mogelijk, als gevolg daarvan, ook de visie op de locatie.

Aanpak:

+ Open sessie – actieve ideeen uitwisseling, elk idee is welkom
+ Wel aan het einde richten, idee over de richting → conclusies

Startpunt:

→ 2023 wettelijk dat huisvesting aan label C moet voldoen

→ 2025 gemeentehuis energie neutraal (gemeentelijk besluit 2017)

→ kwaliteit van de huisvesting is niet meer van deze tijd

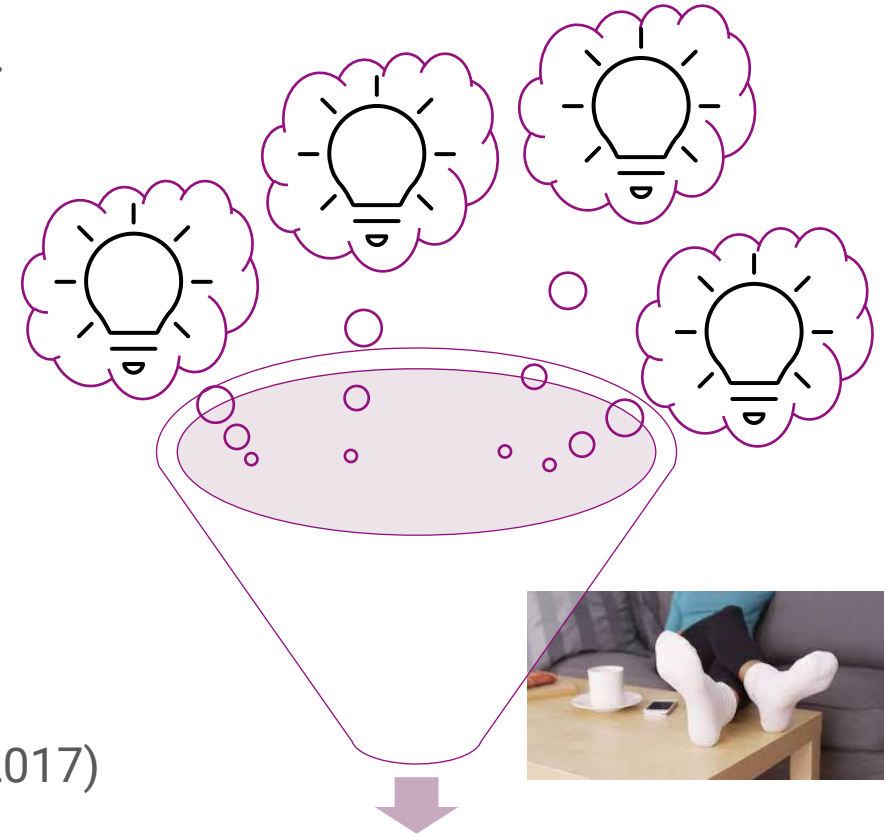

Visie functie Gemeentehuis

Locatie

Feiten / kaders die niet ter discussie staan

+ De huidige huisvesting:
  - voldoet niet meer voor medewerkers en voor de Raad (publieke tribune)
  - voldoet over een aantal jaar niet meer aan de eisen (energie – duurzaamheid)
+ Vanwege bovenstaande zou een vernieuwd gemeentehuis gerealiseerd moeten worden binnen 2-4 jaar
+ De vernieuwing moet financieel haalbaar zijn
+ ….

Overdenkingen bij de scenario's die voorliggen

- Bestuurders en ambtenaren bij elkaar?
  - Ja. Samenwerking en korte lijnen zijn belangrijk
- Andere maatschappelijke partijen in het gemeentehuis opnemen?
  - Nee. Al deze partijen zijn nu goed gehuisvest. Verplaatsen zou betekenen dat de gemeente elders leegstand krijgt.
- Op een locatie elders nieuw bouwen?
  - Nee. Na een quick scan bleek dat er binnen de gemeente wel een aantal locaties beschikbaar zijn maar dat daar niet zonder bestemmingsplanwijziging een gemeentehuis kan worden gebouwd. Gezien het risico op bezwaarprocedures valt deze optie niet binnen de planning van het doel in 2025 energieneutraal en binnen afzienbare termijn een betere werkomgeving.
- Op een locatie elders huren of kopen?
  - Nee. Na een quick scan bleek dat er geen panden in de gemeente zijn met voldoende vierkante meters.
- Raadszaal in het gemeentehuis en multifunctioneel inzetbaar maken met meer ruimte voor publiek?
  - Ja.
    Het is jammer dat de Raadzaal nu moeilijk ergens anders voor ingezet kan worden en daarmee een groot deel van de tijd niet benut kan worden dat gaan we anders doen.
    Nu kunnen er maar ca. 26 mensen op de publieke tribune, er zou ruimte moeten zijn voor 50-60 mensen.

Overdenkingen bij de scenario's die voorliggen (2)

+ Geen gemeentehuis meer nodig omdat binnenkort opgenomen worden bij een buur gemeente?
  - Nee. Uit het advies van de Verkenners Kop van de Veluwe van januari 2020 blijkt dat er stevig wordt ingezet op intergemeentelijke samenwerking, maar ook op het zelfstandig blijven van de gemeente Elburg.
    Bij deze studie over de huisvesting van de gemeente Elburg is er van uit gegaan dat de gemeente zelfstandig blijft en er de komende jaren geen sprake zal zijn van taakvermindering.
    Geen fusie op korte termijn (10 jaar), wel nauwere samenwerking
+ Geen gemeentehuis nodig omdat er thuis digitaal gewerkt wordt?
  - Nee. De ervaring n.a.v. Corona is dat medewerkers bij een fulltime baan maximaal 2 van de 5 dagen thuis willen werken. Het sociale contact is belangrijk voor medewerkers. Ook het steeds meer in teams samenwerken speelt hier een rol.
    Bij de plannen is uitgegaan van het zo efficiënt mogelijk inzetten van de beschikbare vierkante meters en van werkplek delen met 0,7 (7 wkplk voor 10 mdw) en de grootte van een werkplek van 23 m2 BVO. Onze inschatting is dat het werkplek delen wellicht iets hoger wordt maar dan zullen de vierkante meters per werkplek wellicht stijgen. Met corona ervaren we dat krappe werkplekken niet meer kunnen.

Wat er aan functies in het huidige gemeentehuis zit

Onderdeel	# m2 BVO
Werkomgeving medewerkers	3.839
B&W	259
Raadszaal	329
Publieke ruimten	407
Streekarchivariaat	331
Museumdepot	94
Fietsenkelder	115
Fracties	410
Politiebureau	36
Opslagruimte kelder	284
Totaal	**6.104**

Streekarchivariaat heeft speciaal klimaat.

Het gemeentehuis = het waarom en het hoe

1. Doel van gemeente(huis)?
2. Vorm van dienstverlening?
3. Zijn er nu knelpunten die binnen de gemeente moeten worden opgelost?
4. Andere thema's?

De plussen en minnen

Toekomst?

Zelfstandig?
Samenwerking?
Fusie?
.....

Diensten?

Andere partijen?

Locatie - dienstverlening?

Centraal of decentraal?
1 of meer?

Digitalisering?

Effect op de dienstverlening?

.....

Bereikbaar voor?

Burgers
Medewerkers
Raad
College
....

1. Wie komen er en waarvoor?

Burgers
Medewerkers
Raad
College
....

2. Blijft dat zo in de toekomst?

3. Wat willen we hiervoor beschikbaar hebben?

4. Criteria voor de benodigde huisvesting?

1. Wie komen er en waarvoor?

.....

2. Blijft dat zo in de toekomst?

.....

3. Wat willen we hiervoor beschikbaar hebben?

.....

4. Criteria voor de benodigde huisvesting?

.....

Uitkomsten

+ Conclusie over wat een gemeentehuis is – de richting

+ Locatie

Proces

+ Verslag
+ Scenariokeuze en voorbereidingskrediet
+ Definitief plan met budget

+ Op welke manier wilt u in het vervolg betrokken worden?
  Idee is een klankbordgroep.

+ Inwoners betrekken?
  Buurtparticipatie

draaijer+partners

vertaalt
ambitie naar
omgeving

l.schellens@draaijerpartners.nl 06-53526357

Gemeente Elburg

(Ver)nieuwd Gemeentehuis

→ Themasessie Raad

27 september 2023

draaijer

Opdracht Raad

Renovatie of nieuwbouw uitwerken

Doel deze sessie

De Raad informeren over de inhoud van het raadsvoorstel voor november 2023 over renovatie of nieuwbouw van het gemeentekantoor.

Inhoud deze presentatie

1. Aanleiding voor de vernieuwing
2. Al door de Raad vastgestelde kaders
3. Uitgangspunten voor de doorrekening en de doorrekening van renovatie of nieuwbouw zelf
4. Kapitaalslasten en Dekking
5. Raadsvoorstel

Aanleiding voor de vernieuwing

- Het huidige gemeentekantoor is **niet duurzaam**.
- De werkomgeving is op diverse punten **ongezond** en **niet meer van deze tijd**.
- De inrichting past functioneel **niet bij de beoogde manier van werken**.

Bron: Medewerker tevredenheidsonderzoek 2018. Is sindsdien niet gewijzigd

- Gemeente heeft de **duurzaamheidsambitie** om haar eigen bedrijfsvoering in **2025 klimaatneutraal** te hebben. De co2 emissie wordt gereduceerd naar nul door alle benodigde energie op duurzame wijze op te wekken. **Het gemeentekantoor zit in de eerste fase**. Dit betekent dat het in 2025 aardgasvrij en zoveel mogelijk zelfvoorzienend zou moeten zijn.

- Aandachtspunt: **In 2050** is het **verplicht** om kantoren Paris Proof te hebben.

Al door de Raad vastgestelde kaders:

Visie op de huisvesting

Vastgesteld op 27 juni 2022

Uitgangspunten Visie Huisvesting

1. **Eén fysieke plek voor inwoners, bestuur en ambtenaren.**
   Korte lijnen als bij elkaar zitten → niet uit elkaar halen. Naast een fysieke plek ook digitaal en naar de mensen toe.
   Huidige locatie is hiervoor geschikt (bereikbaarheid).
2. **Er is nog steeds fysieke huisvesting nodig, ook met het digitale en thuis werken.**
   De vraag was of er nog wel fysieke huisvesting nodig is met de huidige digitalisering. Het antwoord is ja, maar de huisvesting dan wel efficiënt inzetten:
   - de fracties maken gebruik van de vergaderfaciliteiten die er al zijn voor de ambtenaren.
   - als B&W krijgt eigen kamers. Als zij er niet zijn mogen anderen van deze kamers gebruik maken.
   - werkplekken worden gedeeld met een gemiddelde deelfactor van 0,7 (7 werkplekken voor 10 medewerkers).
   - per medewerker wordt voorzien in 1 m1 kastplank
3. **De intergemeentelijke samenwerking zal vragen om flexibiliteit in de huisvesting en de huisvesting zal de organisatieontwikkeling van de gemeente Elburg in uitstraling, inrichting en indeling moeten ondersteunen.**
   De huisvesting moet zo zijn dat men niet hoeft te verbouwen als de organisatie veranderd.
   De grond van de Koepel blijft beschikbaar voor een eventueel benodigde aanbouw.

Uitgangspunten Visie Huisvesting

4. **De huisvesting ondersteunt optimaal de nieuwe manier van (samen)werken.**
   Vanaf 1 januari 2022 is het plaats- en tijdonafhankelijk werken voor de binnendienst de nieuwe manier van werken in Elburg. Het uitgangspunt is dat iedere medewerker plaats- en tijdonafhankelijk mag werken, mits de functie en/of werkzaamheden dit toelaten. Het kantoorwerken kan structureel worden gecombineerd met thuiswerken voor gemiddeld 40% van de werktijd.
   De keuze op welke locatie en welke plek (digitaal, projectruimte, stilteplek etc.) men werkt wordt bepaald door het type werk, de activiteit, de gewenste mate van interactie, de efficiëntie van de communicatie en de persoonlijke voorkeuren van medewerkers en klanten.
5. **We staan open voor de huisvesting van maatschappelijke organisaties in het huis van de gemeente. De gemeente staat niet open voor commerciële organisaties.**
   Voorwaarde voor huisvesten van een maatschappelijke organisatie is wel dat dit minimaal kostendekkend moet zijn.

Uitgangspunten Visie Huisvesting

6. **De huisvesting is gezond en veilig.**
   Het gemeentehuis moet een gezond binnenklimaat met aandacht voor temperatuur, luchtkwaliteit, voldoende daglicht en een goede akoestiek hebben.
   Kwa veiligheid dient er een scheiding te zijn tussen het publieksdeel van het gemeentehuis en de kantoorzones (het niet publieke deel).

7. **De huisvesting moet voldoen aan alle eisen van deze tijd en moet zo circulair mogelijk zijn en klimaat neutraal.**
   De gemeente heeft de ambitie om haar eigen bedrijfsvoering in 2025 klimaatneutraal te hebben. Dit betekent dat het gemeentehuis in 2025 aardgasvrij en zoveel mogelijk zelfvoorzienend moet zijn.

De kantoorfunctie

- Dit gedeelte van het gemeentehuis zal het **hybride en activiteit gerelateerde werken moeten ondersteunen**. En het onderlinge contact moeten bevorderen. Het moet **aantrekkelijk** zijn om voor de gemeente te werken. Dit betekent voor de inrichting van dit deel van het gemeentehuis dat:
  - Een variatie aan werkplekken nodig is. Van informele overlegruimten, belplekken, concentratieruimten, teamplekken, ruimten voor vergaderen op afstand tot vergaderruimten.
  - Apparatuur nodig is die het overal kunnen werken goed faciliteert. Voor een groot gedeelte is dat er al.
  - Er “werkhuizen” komen voor de teams. Een vlek, zone, in het gebouw waar een bepaald team te vinden is. En waar een team elkaar ‘live’ kan ontmoeten en samenwerken.
  - De grotere (vergader)ruimten zullen zo worden gepositioneerd dat deze zowel overdag voor de ambtenaren als op het einde van de dag en in de avond voor de commissies e.d. in te zetten zijn. Ook hier is de inzet een efficiënt ruimtegebruik.
  - Er een werkcafé is voor (in)formeel overleg en voor het overleg met de inwoners van Elburg.

Raadszaal - Trouwfunctie

- **Er worden geen extra meters gebouwd voor de functie trouwen. Er zal wel een multifunctionele ruimte zijn die ook ingezet kan worden bij een trouwerij.**
- **Nieuwe raadszaal:**
  - Minimaal plaats voor 19 raadsleden en mogelijk 21 raadsleden (25.000+ inwoners).
  - Een duaal ingerichte raadszaal, liefst een vergaderopstelling in één ring waarbij alle raadsleden gelijkwaardig en zichtbaar zijn naar elkaar.
  - Raadsleden zijn zichtbaar voor toehoorders, de vergadering is in de gehele zaal goed te volgen.
  - Ruimte voor het college van B&W, pers en ambtelijke ondersteuning.
  - Ruimte in de zaal voor 30-32 toehoorders. Via digitale schermen ook nog in een andere zaal te volgen voor 20-30 toehoorders.
  - Een modern en adequaat video-, audio- en stemsysteem.
  - Multifunctioneel gebruik van de raadszaal.
  - De toepassing van het BOB vergadermodel vraagt om ruimtes die deze vergadervorm op een goede manier ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan commissievergaderingen in carrouselvorm. Ook hier zoveel mogelijk streven naar een multifunctionele inzet.

Uitgangspunten voor de doorrekening

Maatschappelijke organisaties

			Meenemen:
1.	Politie	- beperkte eigen m2, medegebruik van andere faciliteiten	Ja
2.	Vluchtelingenwerk	- wil eigen voordeur en onduidelijk of huidige tender wint	Nee
3.	Bibliotheek	- vindt het Huiken een betere locatie (drukke weg), werkt samen met St. Wiel	Nee
4.	Stichting Wiel	- zit krap en wil alleen komen als Bibliotheek ook komt	Nee
5.	Uwoon	- zit tot 2028 vast aan ander pand, zou wel willen komen	Nee
6.	Streekarchivariaat*	- wil centraliseren, wanneer besluit valt is onduidelijk. Bij centralisatie zullen zo'n 1.430 m2 BVO extra gebouwd moeten worden.	Nee

* De voordelen van het faciliteren van het gecentraliseerde Streekarchivariaat in het Gemeentehuis wegen niet op tegen de nadelen:
  - → als gevolg van het Molenbiotoop mag de gemeente op het huidige perceel niet de hoogte in
  - → wanneer het besluit valt is onduidelijk

  Voor het gecentraliseerde Streekarchivariaat zal een andere locatie gezocht moeten worden.

We rekenen vooralsnog met de huisvesting van het Streekarchivariaat in de huidige omvang in het gemeentehuis.

Vooralsnog huidig wel mee

Aantal te huisvesten medewerkers

1. De formatie uit de kadernota 2023 is 233 medewerkers. Dit is inclusief de 25 externen en de 8,83 extra fte en exclusief de 10 medewerkers van het Streekarchivariaat die een werkplek buiten Elburg hebben.
2. Uitgangspunt voor de nieuwe werkomgeving is afgerond **250 medewerkers**. Dit betreft de medewerkers in de domeinen, de griffie en de directeur met ondersteuning.
3. Uitgangspunt is ook dat er **werkplekken gedeeld** gaan worden met gemiddeld een **werkplekdeelfactor van 0,7** (7 werkplekken voor 10 medewerkers).

Dit maakt dat er een kantooromgeving met 175 werkplekken gerealiseerd moet worden. Plus de werkomgeving voor B&W, inclusief een raadszaal, het streekarchief en een werkomgeving voor de politie.

Voor de fracties worden geen extra meters voorzien: zij delen de ruimten die er zijn in het gemeentehuis. Zij zijn er immers vooral in de avonden.

Benodigde meters

Benodigde m2 BVO	*5.360*
Beschikbare m2 BVO gemeentehuis zonder koepel en voorhuis	*4.940*
Tekort	*420*

Door bij renovatie de gevel naar buiten te plaatsen wordt bijbouwen beperkt.

Bestemmingsplan huidige perceel

1. In het huidige BP (oud) zit het bouwvlak ruim om het huidige gebouw.
2. Volgens het BP mag er nu niet gebouwd worden op de parkeerplaats. Bij nieuwbouw is dus een nieuw BP noodzakelijk en dat zal tijd vergen.
3. Geur- en stankcirkels agrarische sector → Probleem zal groter zijn als er nieuwbouw op de parkeerplaats zal plaats vinden dan bij renovatie van het huidige gebouw.

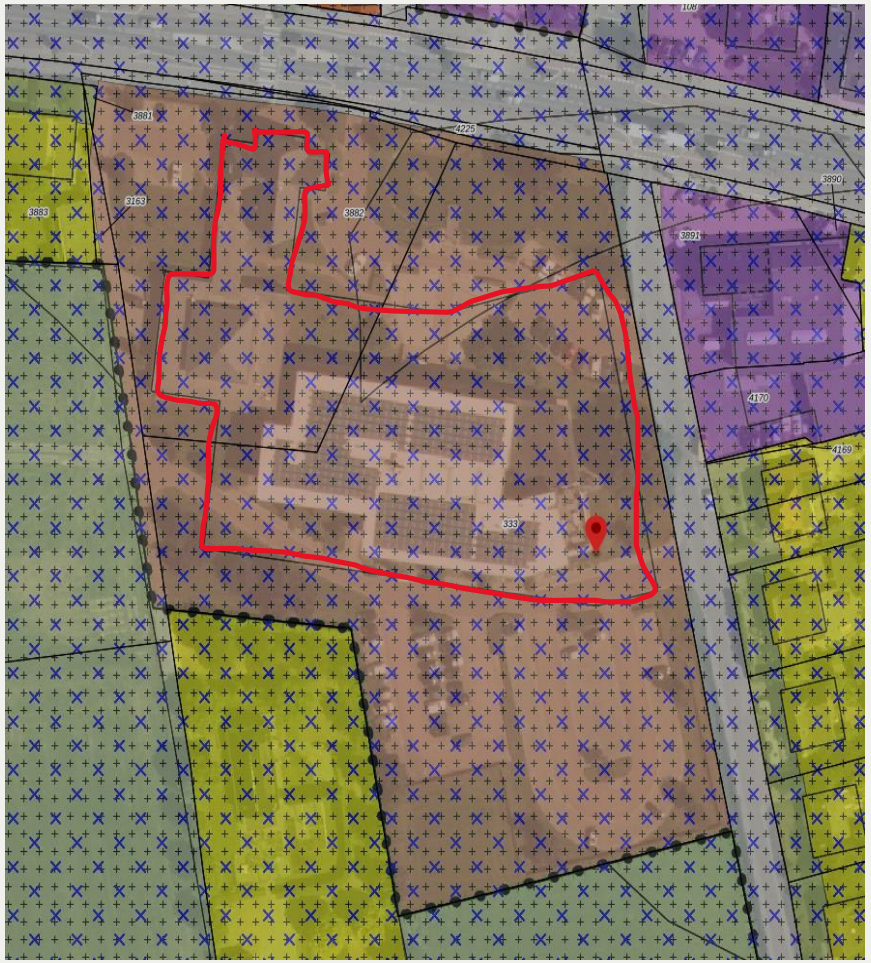

Conclusie:

Minste problemen met het bestemmingsplan als op huidige fundering (her)bouwt wordt. Dan is wel met zekerheid tijdelijke huisvesting nodig.

Molenbiotoop huidige perceel

Omdat de windvang al beperkt is door het gemeente-kantoor is de voorwaarde dat **de verandering** (nieuwbouw of verbouwing) **de windvang niet nog meer mag beperken.**

Officiële bouwhoogten:

- Afstand 1-100 meter → hoogte gebouw 3,9 meter
- Afstand 118 meter → hoogte gebouw 5,42 meter

De provincie adviseert om t.z.t. contact te leggen met adviesbureau EAGM | Monumentadviseurs met passie voor het vak

Uitgangspunten berekeningen

Omdat het Programma van Eisen nog ontwikkeld wordt en pas gereed is in oktober – november kan dit niet ingezet worden als basis voor de berekeningen. We kunnen wel op basis van de volgende gegevens, aannames en uitgangspunten, en **op basis van kengetallen een vergelijk maken tussen renovatie en nieuwbouw. Zowel voor de renovatie als voor de nieuwbouw geldt:**

- Een goede moderne werkplek voor 250 medewerkers (aantrekkelijk om te werken) plus ruimte voor fracties en B&W, waarbij de huidige comfortproblemen zijn opgelost.
- Doel is een **Paris Proof** gebouw, dit betekent een gebouw dat **klimaatneutraal** (geen CO2 uitstoot) **en gasloos** is.
- Het gemeentehuis blijft op het huidige perceel. Voorhuis wordt verkocht. De Koepel wordt uiteindelijk gesloopt.
- De benodigde m2 zijn bij renovatie en nieuwbouw hetzelfde.
- Het Streekarchief en de studiezaal komen vooralsnog met de huidige meters terug in het gemeentekantoor.
- De inpandige fietsenstalling komt met dezelfde meters (en dus dezelfde capaciteit) op dezelfde plek terug. We houden rekening met een uitbreiding in de vorm van een fietsenstalling los op het terrein.
- Er worden buiten de politie geen andere maatschappelijke organisaties meegenomen in de (her)ontwikkeling.
- Afwerking en inrichting krijgen hetzelfde niveau.
- De inrichting wordt geheel nieuw, wat er hergebruikt kan worden wordt later bekeken.

Als we bovenstaande toepassen dan zal **bij renovatie** het gebouw helemaal bouwkundig en installatietechnisch gestript moeten worden en zal dus **alleen het betonnen casco worden hergebruikt.**

Totale kosten

Gemeentekantoor	Renovatie	Nieuwbouw
Investering	€ 20.580.000	€ 25.910.000
Kosten interim huisvesting, Leges, BP, verhuizen	€ 1.430.000	€ 470.000
Totale kosten	**€ 22.010.000**	**€ 26.380.000**

- Afgerond op 10.000
- Met huidige omvang Streekarchivariaat en studiezaal en ruimte voor de Politie.

Voorstel:
Renovatie: Omdat duurzamer is, geen BP wijziging vergt en een lagere investering vergt.

Kapitaalslasten (afschrijvingen en rente) - Dekking

Gemeentekantoor	Renovatie Kapitaalslasten werkelijk	Nieuwbouw Kapitaalslasten werkelijk
Afschrijving per jaar	€ 447.000	€ 563.000
Rente (3%) per jaar	€ 620.000	€ 780.000
Totaal	**€ 1.067.000**	**€ 1.343.000**
Dekking per jaar	**€ 757.740**	**€ 757.740**
Tekort per jaar	**€ 309.260**	**€ 585.260**

Dekking uit de kadernota 2023 bestaat uit:

- → Structureel € 500.000,-
  (€ 450.000,- uit kadernota 2023)
- → Verkoop Voorhuis
- → Reserve precariobelasting
- → Voorziening onderhoud
- → Algemene reserve
- → Toekomstige overschotten vanuit de jaarrekening

Voorstel:

De wettelijke eis is om in 2050 Paris Proof te zijn. Dat betekent klimaatneutraal en gasloos. Er is geen financiële dekking om een realistisch scenario uit te werken die deze stap in één keer zet. Daarom stelt het college voor om gefaseerd naar Paris Proof te gaan. Dat betekent dat er een tweetrapsraket ontstaat.

Raadsvoorstel – te nemen besluit

Het college de opdracht te verstrekken om een nader realistisch en duurzaam renovatiescenario uit te werken;

a) die uitgaat van een **gefaseerde uitvoering** naar een klimaatneutraal gemeentekantoor in 2050;
b) waarvan de eerste fase binnen de financiële dekkingsmogelijkheden gerealiseerd kan worden;
c) waarin ruimte is voor huisvesting van de Politie en het Streekarchief in de huidige omvang.

Tijdspad

- Q1 2024: Besluitvorming visie op de gemeentelijke organisatie op middellange termijn.
- Q2 2024: Besluitvorming over toekomstige huisvesting van het Streekarchivariaat. (centralisatie in de regio of decentraal)
- Q4 2024: Uitgewerkte renovatievarianten.

Dank voor de aandacht!

draaijerpartners.nl

Raadsvergadering

Dossiernummer	1990
Extern Zaak ID	0230291463
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	13 november 2023
Agendapunt	8.2
Titel	Begroting 2024-2027
Organisatieonderdeel	Domein Bedrijfsvoering
Eigenaar	Dijksterhuis, Karin

Bijlagen
Raadsvoorstel MPB 2024-2027
Raadsbesluit MPB 2024-2027
Boekwerk MPB 2024-2027 = vervallen oude versie
Schriftelijke vragen fractie LEV MPB 2024
Boekwerk MPB 2024-2027 versie 25-10-2023 = nieuwe versie
Advies Raadswerkgroep aan raad inzake Programmabegroting 2024 en MPB 2024-2027 23 oktober 2023 def
Vragen en opmerkingen tbv inloopspreekuur en technische bespreking Programmabegroting 2024 incl aanvulling 251023
Schriftelijke technische vragen CU Programmabegroting 2024 en MPB 2024-2027 dd 251023
Beantwoording technische vragen MPB 2024-2027
Bijlage A technische vragen begroting
B. Begrote salarislasten
C. Begrote overhead
bijlage d Onbenut WOZ
CDA cs motie kindpakket en volwassenenpakket
Motie Brandbrief Gemeentelijke Financiën - SV AB
Amendement CU en AB raadsvoorstel Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB) 13 november 2023

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadsvergadering	**13 november 2023**
Raadsvergadering	14 november 2023

Toelichting

Lyda Sneevliet
Zaaknummer 219463

Voorgesteld besluit

Raadsvoorstel

Onderwerp	Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB)	Behandelaar:	Karin Dijksterhuis/ Bastiaan Mensink
Datum	13-11-2023	Emailadres:	karin.dijksterhuis@elburg.nl
Portefeuillehouder	Lyda Sneevliet	Zaaknummer:	219463
		Bijlagen:	1

Onderwerp
Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB)

Te nemen besluit:
1. de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 vast te stellen;
2. de bestemmingsreserve renovatie gemeentekantoor in te stellen.

Inleiding
Graag presenteren wij u de begroting. Deze begroting gaat over het jaar 2024 en biedt een sluitend meerjarenperspectief tot en met 2027. In deze begroting is de kadernota 2023 en de meicirculaire 2023 verwerkt. De begroting 2024 biedt een financieel stabiel perspectief, waarin we de financiële basis op orde hebben weten te houden.

Beoogd effect
Hierbij bieden wij uw raad ter voldoening van artikel 190 van de Gemeentewet de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB) aan. Wij leggen uw raad een sluitende begroting ter vaststelling voor, zowel voor het begrotingsjaar 2024 als in meerjarenperspectief voor 2027. De voorliggende begroting is gebaseerd op de door uw raad vastgestelde kadernota.

Argumenten

1.1 Er wordt een sluitende meerjarenbegroting gepresenteerd.
Op basis van bestaand beleid, verwachte mutaties in het gemeentefonds, wensen nieuw beleid of wijzigingen bestaand beleid wordt een sluitend meerjarenperspectief gepresenteerd. Alle jaren kennen een positief saldo. In meerjarenperspectief worden de volgende eindcijfers gepresenteerd:

2024	€ 0
2025	€ 48.000
2026	€ 0
2027	€ 4.000

1.2 De voorstellen uit de kadernota 2023 zijn opgenomen in voorliggende MPB 2024-2027.
Bij het opstellen van deze MPB zijn de Kadernota 2023 en de MPB 2023-2026 leidend geweest. Afwijkingen ten opzichte van de kadernota worden toegelicht. Deze zijn in de aanbiedingsbrief afzonderlijk vermeld.

1.3 Op grond van artikel 190 Gemeentewet biedt het college uw raad jaarlijks voorafgaand aan het begrotingsjaar een ontwerpbegroting aan.
Om onder repressief toezicht te vallen dient de MPB voor 15 november 2023 te worden vastgesteld en ingediend bij het college van gedeputeerde staten. Op grond van artikel 191 Gemeentewet moet de door uw raad vastgestelde begroting binnen twee weken na de

vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 november van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten worden toegezonden.

2.1 De beschikbare middelen voor renovatie van het gemeentekantoor worden in een bestemmingsreserve gestort. Uit deze reserve worden de toekomstige kapitaallasten bekostigd.

Kanttekeningen

1.1 Het blijven financieel zorgelijke tijden.
Hogere uitgaven als gevolg van de inflatie en de huidige energieprijzen kunnen zorgen voor overschrijdingen in de gemeentebegroting. De ramingen zijn zoveel mogelijk geactualiseerd. In de begroting is het resterende acres voor inflatie als stelposten opgenomen om actualisatie van bijvoorbeeld het IHP en de gevolgen van een nieuwe cao (deels) op te vangen.

1.2 Uitkomsten van de septembercirculaire 2023 zijn niet meegenomen.
De septembercirculaire 2023 vormt geen onderdeel van deze MPB.

Financiën

In de aanbiedingsbrief wordt uitgebreid aandacht besteed aan de financiële risico's die worden gelopen. Het betreffen onderwerpen die impact kunnen hebben op het uiteindelijke resultaat.

Communicatie/burgerparticipatie

Na behandeling in de raad volgt er publicatie van de MPB in de huis-aan-huiskrant.

Vervolg

Na vaststelling van de MPB 2024-2027 door uw raad wordt deze vóór 15 november toegezonden aan het college van gedeputeerde staten.

Bijlage(n)

MPB 2024-2027

Elburg, 9 oktober 2023

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,	de secretaris,
ir. J.N. Rozendaal	A. van der Maat

De raad der gemeente Elburg;

gelet op artikel 190 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 oktober 2023;

b e s l u i t :

1. de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 vast te stellen;
2. De bestemmingsreserve renovatie gemeentekantoor in te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Elburg
in zijn vergadering van 13 november 2023;

de voorzitter, de griffier,

ir. J.N. Rozendaal mr. D. Kassing

Programmabegroting 2024

Gemeente
Elburg

MeerjarenProgrammaBegroting voor de planperiode 2024 - 2027

MEERJARENBEGROTING 2024-2027

Inhoudsopgave

Aanbieding 3

Aanbieding MeerjarenProgrammaBegroting 3

Beleidsbegroting - Het programmaplan 8

0. Bestuur en ondersteuning 9
1. Veiligheid 18
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 22
3. Economie 24
4. Onderwijs 30
5. Sport, cultuur en recreatie 33
6. Sociaal domein 40
7. Volksgezondheid en milieu 51
8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing 55

Algemene (dekkings)middelen 60

Beleidsbegroting - De paragrafen 62

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 63
2. Onderhoud kapitaalgoederen 69
3. Financiering 75
4. Bedrijfsvoering 78
5. Wet Open Overheid (WOO) 80
6. Verbonden partijen 81
7. Grondbeleid 90
8. Lokale heffingen 96
9. Subsidies 102

Financiële begroting 104

Overzicht baten en lasten

1. Meerjarenprogrammabegroting 105
2. Geraamde incidentele baten en lasten 106
3. Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 107

Uiteenzetting financiële positie

4. Meerjarenperspectief 108
5. Geprognosticeerde balans 108
6. EMU saldo 109
7. Meerjareninvesteringsplanning 110
8. Reserves en voorzieningen 111
9. Begroting per taakveld 112

Aanbieding MeerjarenProgrammaBegroting

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB) aan. De MPB schetst de hoofdlijnen van beleid en wordt door uw raad vastgesteld. Op basis van bestaand beleid, verwachte mutaties in het gemeentefonds, wensen nieuw beleid/wijziging bestaand beleid, wordt een sluitend meerjarenperspectief gepresenteerd. Het begrotingsjaar 2024 sluit met een voordelig saldo van € 200.000. Gecorrigeerd met eenmalige lasten/baten komt het structurele saldo op € 1.532.000 In meerjarenperspectief is er sprake van een sluitende begroting in 2027 met een saldo van € 174.000

Presentatie begrotingscijfers (x €1.000)	2024		2025		2026		2027		
Totale lasten	79.193	N	79.528	N	79.702	N	78.704	N	
Totale baten	80.104	V	80.029	V	78.590	V	77.117	V	
Saldo baten en lasten	**911**	**V**	**490**	**V**	**1.112**	**N**	**1.587**	**N**	
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	911	N	442	N	1.112	V	1.591	V	
Begrotingssaldo na bestemming	**0**	**V**	**48**	**V**	**0**	**V**	**4**	**V**	
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	1.532	V	703	V	260	v	170	V	
Structureel begrotingssaldo	**1.532**	**V**	**751**	**V**	**460**	**V**	**174**	**V**	

Bovenstaande presentatie van de begrotingscijfers is door de commissie Besluit Begroting en verantwoording (BBV) aanbevolen. Bijlage 1 bevat het overzicht van baten en lasten onderverdeeld naar programma's en de voorgeschreven onderdelen algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en heffing vennootschapsbelasting. De raad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Om te bepalen of er in de begroting sprake is van structureel evenwicht dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de meerjarenbegroting bevat. Belangrijke onderdelen ter bepaling daarvan zijn:

- een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten (zie bijlage 2);
- een overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (zie bijlage 3).

Opbouw MPB

De volgende stukken vormen de basis voor deze MPB 2024-2027:

- Kadernota 2023
- Meicirculaire 2023 (algemene uitkering gemeentefonds)
- Meerjarenprogrammabegroting (MPB) 2023-2026
- Collegeprogramma 2022-2026

Kadernota 2023

De Kadernota 2023 is op 3 juli 2023 door uw raad vastgesteld. De hierin gedane voorstellen zijn in deze MPB overgenomen en worden daarin financieel vertaald.

Meicirculaire 2023 (algemene uitkering gemeentefonds)

De uitkomsten van de Meicirculaire 2023 maken onderdeel uit van deze MPB. In de meicirculaire zijn bijstellingen verwerkt ten opzichte van de septembercirculaire 2022.

MPB 2024-2027

De financiële gevolgen van de genomen besluiten op basis van de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 zijn in de programma's opgenomen onder de noemer MPB 2024-2027.

Afwijkingen ten opzichte van de kadernota

Ten opzichte van de kadernota is er een wijziging in deze MPB opgenomen. De eerste post wordt uit de begrotingsruimte, die na opbouw van de begroting toereikend blijkt, gedekt. De tweede post wordt gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting en heeft dus geen effect op de begrotingssaldi.

- **Gemeentelijke extra bijdrage renovatie Nuborgh Lambert Franckens (2025, € 99.000)**

Betreft de verwerking van het raadsbesluit van 9 oktober 2023 over de gemeentelijke extra bijdrage in het tekort op het renovatiebudget van het Nuborgh Lambert Franckens college. De jaarlijkse kapitaallasten zijn begroot vanaf 2025 en worden conform raadsbesluit gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

- **Herhuisvesting gemeentekantoor**

Betreft de verwerking van het raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor. De aanvullende dekkingsmiddelen worden in de begroting in een bestemmingsreserve gestort om straks vanaf 2026 de kapitaallasten te kunnen dekken.
Het betreft de inzet van de precarioreserve, de algemene reserve (de stand boven de 7,5 miljoen), voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en een verlaging van de energiekosten vanaf 2026.

- **Aanbesteding WOZ- en belastingapplicatie**

Het college heeft ingestemd met de optionele aanbesteding van de WOZ- en belastingapplicatie. Indien de raad akkoord gaat met deze MPB, kan het college de optie tot definitieve aanbesteding lichten. De verwachte implementatiekosten bedragen maximaal € 190.000 en worden over 5 jaar afgeschreven. Van 2025 t/m 2029 geeft dit een jaarlijkse kapitaallast van € 42.000. Daarnaast wordt rekening gehouden met licentiekosten van € 60.000. Vanwege een overlooptijd naar de nieuwe applicatie en de daarbij horende migratiefase gaan we er vanuit dat deze licentiekosten voor 2024 en 2025 aanvullend zijn op de kosten voor onze huidige applicatie. Vanaf 2026 vervallen de huidige licentiekosten en zijn de meerkosten t.o.v. ons huidige budget jaarlijks € 29.000.

Terugkoppeling moties en amendementen Kadernota 2023 en Jaarstukken 2022

Motie 3: Begrijpelijke taal

Het sjabloon voor raadsvoorstellen wordt aangepast door een vakje toe te voegen voor de samenvatting in begrijpelijke taal.

Motie 4: Gemeentehuis

Voorafgaand aan de raadsbehandeling van de begroting 2024-2027 ligt een raadsvoorstel voor met de concrete plannen voor de herhuisvesting van het gemeentekantoor.

Motie 5: Wachtverzachter

De motie is verwerkt door een plan van aanpak op te stellen waarmee we de mogelijkheid tot inzet van de wachtverzachter inhoudelijk, juridisch en financieel onderzoeken. Hiervoor nemen wij interviews af met betrokken stakeholders, de Wachtverzachter en partijen die al werken met de wachtverzachter. In de bijhorende planning staat beschreven dat we in het eerste kwartaal van 2024 een analyse en advies aan de gemeenteraad voorleggen. Het plan van aanpak is besproken en vastgesteld in het portefeuillehouderoverleg op 4 september 2023.

Motie 6: Prioritering

Aangezien de begrotingsruimte toereikend is voor alle voorstellen uit de kadernota, is de uitvoering van deze motie niet meer van toepassing.

Motie 7: Motie Voedselbank

De motie is conform het genomen besluit verwerkt in de begroting 2024.

Motie 8: Gezonde jeugd

Binnen Elburg hebben we afgesproken dat de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) een plek krijgen binnen het programma Jeugd Elburg en Samenwerken (JES). De regiegroep van het programma is de plek waar ideeën, voorstellen en activiteiten aangedragen kunnen worden die een positieve bijdrage leveren aan de doestellingen van de NPO-middelen. Vanuit de werkgroepen die actief zijn binnen het programma zijn er de afgelopen jaren meerdere activiteiten gefinancierd vanuit de NPO-middelen. Insteek vanuit het programma JES is om te proberen om met deze incidentele middelen duurzame resultaten te behalen. De regiegroep ziet erop toe dat de activiteiten voldoen aan de gestelde criteria.

Binnen JES hebben wij de afgelopen jaren extra uren vanuit de NPO-middelen ingezet om de doelstellingen, zoals deze geformuleerd zijn in het implementatieplan van JES, te versterken en te versnellen. We zijn niet alleen maar nieuwe ad hoc activiteiten gaan uitvoeren maar hebben ook ingezet op de versnelling en versterking.

De afgelopen jaren hebben wij de volgende activiteiten ingezet:

- Training "Werken met de verbeterde meldcode" voor alle professionals in Elburg die werken met jeugd (door Anja van Roosendaal);
- Inzet van jongerenwerk (Robert Pruis) op het voortgezet Onderwijs;
- 10 uren extra inzet van de jongeren van stichting WIEL, die flexibel en naar eigen inzicht ingezet kunnen worden;
- Extra dag openstellen van jongerenontmoetingsplek @Roberts en het uitvoeren van een vroeg-interventiegroep;
- Het uitvoeren van het project JOSje (samenwerking versterken tussen Centrum Jeugd en Gezin (CJG), School en Ouders) op alle basisscholen in Elburg.

Motie 13: Extra inspanning woningbouw

Het college heeft de raad middels een raadsbrief begin juli op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen op het gebied van de bestuursopdracht woningbouwversnelling. De planning is dat er in Q2-2024 duidelijkheid komt over de haalbaarheid van woningbouw op een tweetal locaties binnen de gemeente.

Motie 14: Terugdringen afkortingen

Aan het voorkomen van het gebruik van afkortingen zonder verdere duiding wordt intern aandacht gegeven via diverse kanalen. Naast het alert maken van medewerkers zullen managers toekomstige voorstellen en stukken screenen op het gebruik van afkortingen.

Amendement 1: €€ Onderwijshuisvesting
Het amendement is verwerkt conform het genomen besluit. In de begroting 2023 is nu een dotatie aan de reserve onderwijshuisvesting opgenomen van € 1.000.000.

Amendement 2: Woonfonds
Het amendement is verwerkt conform het genomen besluit. In de begroting 2023 is nu een dotatie aan de nieuwe bestemmingsreserve woonfonds voor flexwoningen opgenomen van afgerond € 591.000.

Meerjarenperspectief 2024-2027

Bij de kadernota 2023 hebben wij u een beeld gegeven van het verwachte financiële meerjarenperspectief. Bij deze eerste globale financiële uitwerking is er toen een saldo gepresenteerd van € 0. Nu de MPB 2024-2027 in concept gereed is en op programmaniveau het meerjarenperspectief in beeld is gebracht, komt het meerjarig cumulatief saldo, inclusief mutaties meicirculaire 2023 en bovenstaande wijzigingen, uit op € 200.000 voordelig. De jaren 2025 t/m 2027 sluiten met een overschot van respectievelijk € 248.000, € 2000.000 en € 204.000.

Omschrijving	2024		2025		2026		2027	
0. Bestuur en ondersteuning	37.661.000	V	39.280.000	V	38.612.000	V	39.974.000	V
1. Veiligheid	2.358.000	N	2.389.000	N	2.498.000	N	2.564.000	N
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	3.747.000	N	3.509.000	N	3.243.000	N	3.303.000	N
3. Economie	1.560.000	V	327.000	V	448.000	V	358.000	N
4. Onderwijs	2.248.000	N	2.714.000	N	2.708.000	N	2.706.000	N
5. Sport, cultuur en recreatie	4.553.000	N	4.532.000	N	4.739.000	N	4.829.000	N
6. Sociaal domein	24.818.000	N	24.726.000	N	24.101.000	N	24.492.000	N
7. Volksgezondheid en milieu	219.000	N	74.000	N	36.000	V	134.000	V
8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing	1.278.000	N	1.711.000	N	1.807.000	N	1.860.000	N
Totaal	**0**	**V**	**48.000**	**V**	**0**	**V**	**4.000**	**V**

Belastingen en heffingen

In deze MPB 2024-2027 worden voor de inwoners en bedrijven binnen de gemeente Elburg de tarieven van belastingen en legesheffingen voor de jaren 2024-2027 verhoogd met het inflatiepercentage uit de meicirculaire.
2024: 4,25 %
2025: 4,15%
2026: 3,5%
2027: 3,15%

OZB

Voor de OZB worden de tarieven voor de burgers middels een korting verlaagd naar een inflatiepercentage van 3% voor de jaren 2024-2026 en voor 2027 naar 1.5%.

Rioolheffing/ Afvalstoffenheffing/ overige belastingen & leges

Voor de rioolheffing, afvalstoffenheffing evenals de leges en overige belastingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkendheid eind 2027. Dit zal in vele gevallen leiden tot een hoger inflatiepercentage.
Voor de begraafrechten wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van 85%.

Belastingdruk

De belastingdruk (inclusief korting) voor het jaar 2024 voor een meerpersoonshuishouden wordt in onderstaande tabel weergegeven. Uitgegaan wordt van een woning met een WOZ-waarde van € 345.000 (gemiddelde WOZ-waarde gemeente Elburg 2023).

Meerpersoonshuishouden	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	314,11	326,80	318,82	323,60	328,45
Afvalstoffenheffing	269,28	288,90	274,68	278,76	284,33
Rioolheffing	215,40	226,20	219,72	222,96	227,42
	798,79	841,90	813,33	825,32	840,20
Mutatie		5,4%	5%	4,8%	4,3%
Stijging					

De lastendruk neemt in 2024 toe met € 43 (verhoging van 5,4%). Voor de jaren 2025 en 2026 geldt dezelfde verhoging van de lastendruk. Voor 2025 stijgt de lastendruk met ca. € 12 (verhoging van 1,5%).

Toezicht

Voor de provinciaal toezichthouder zijn voor de beoordeling van de begroting de uitkomsten van de meicirculaire bepalend. De septembercirculaire wordt daarin niet meegenomen. De uitgangspunten om voor het begrotingsjaar 2024 voor het repressieve toezicht in aanmerking te komen zijn:

- de begroting 2024 dient naar het oordeel van de provincie reëel en structureel in evenwicht te zijn of als dat niet het geval is, dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht in 2027 uiterlijk tot stand zal worden gebracht;
- de vastgestelde jaarrekening 2022 en de begroting 2024 dienen tijdig, respectievelijk vóór 15 juli 2023 en 15 november 2023, aan de provincie te zijn toegezonden.

Met het begrip structureel evenwicht wordt bedoeld dat in de begroting structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de geloofwaardigheid van de ramingen (volledig, realistisch en haalbaar). Daarnaast kan er geen sprake zijn van een opschuivend perspectief waarmee wordt bedoeld dat elke keer bij vaststelling van de begroting alleen de laatste jaarschijf in evenwicht is.

Financiële positie

Het feit dat in de meerjarenbegroting in 2027 een reëel en materieel evenwicht gepresenteerd kan worden is een goed resultaat. Voor het totale beeld van de financiële positie is dit uiteraard een belangrijk onderdeel. Presentatie van de voorgeschreven kengetallen omtrent schuld- en vermogenspositie zijn daarin ondersteunend en geven daarmee een completer beeld.
Bij het beoordelen van de financiële positie wordt, naast de wettelijk voorgeschreven kengetallen, gebruik gemaakt van de bij de financiële verordening (artikel 13) afgesproken kengetallen. Deze financiële kengetallen worden door de toezichthouder niet betrokken bij het uiteindelijk oordeel over de toezichtvorm (repressief dan wel preventief). De toezichthouder gebruikt de kengetallen om een completer beeld te verkrijgen van de financiële situatie van de gemeente.

In onderstaande tabel worden de voorgeschreven kengetallen in één oogopslag gepresenteerd.

Kengetal	W 2022	B 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027	risico A	risico B	risico C
Netto schuldquote	11%	39%	49%	67%	63%	66%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	3%	35%	43%	61%	57%	60%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	51%	53%	50%	44%	45%	44%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	9,66%	10%	10%	10%	10%	10%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	2,2%	4%	2,5%	0,4%	-2.6%	-3.2%	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	61%	94%	89%	92%	94%	97%	<95%	95-105%	>105%
Woonlasten, COELE rangnr.	76	77	77	77	77	77	<100	100-300	>300
Weerstandsratio - incidenteel	1,62	1,59	1,06	1,15	1,13	1,06	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Weerstandsratio - structureel	0,53	0,47	2	2	2	2	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Liquiditeit	1,26	1,05	1,09	1,09	1,11	1,09	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Netto schuld per inwoner	475	1.189	1.622	2.229	2.043	2.097	< €1.500	€1.500-€2.500	> €2.000

De bovenstaande 11 kengetallen worden in één overzicht gepresenteerd. Bij de presentatie is eveneens de normering per categorie weergegeven (conform provinciale toezichthouder). Op basis van de signaleringswaarden van de provincie en eigen signaleringswaarden kunnen de kengetallen van de gemeente Elburg op vier na allemaal ingeschaald worden in categorie A. Over het algemeen kan worden gesteld, dat de categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Financiële risico's

Belangrijk is dat er voldoende oog is voor de risico's die door de gemeente gelopen worden. Voor een opsomming van de financiële risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In deze paragraaf worden de risico's geïnventariseerd en vervolgens gekwantificeerd op basis van het risicoprofiel. De reservepositie van de gemeente is zodanig dat de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om deze gekwantificeerde risico's op te kunnen vangen. De gemeente heeft een ruim voldoende ratio bij de berekening van het incidentele weerstandsvermogen (ratio 1,06).

Algemene uitkering gemeentefonds

De vooruitzichten van de algemene uitkering zijn voor de jaren 2024-2027 ten opzichte van de vorige begroting positiever bijgesteld. Voor het begrotingsjaar 2026 ziet het er gunstiger uit. Het ravijnjaar is doorgeschoven naar 2027. De opschalingskorting blijft gehandhaafd. De aanvullende middelen voor de jeugd na 2025 en de besteding van de middelen zijn als stelpost verwerkt in de begroting omdat het rijk de middelen nog niet heeft toegevoegd aan het gemeentefonds.

Vanaf 2027 is nieuwe financieringswijze voor de algemene uitkering ingevoerd. Dit leidt in de septembercirculaire vanaf 2027 tot een volumegroei. Deze groei is nog niet meegenomen in de begroting. Bij de kadernota 2024 zal hij samen met de mogelijke effecten van een nieuw regeerakkoord worden meegenomen.

Een andere onzekerheid is het vervolgonderzoek naar aanleiding van de geconstateerde tekortkomingen van de herijking. Dit kan leiden tot een nieuwe herverdeling ingaande 2027.

Slotsom
De gemeente Elburg heeft de meerjarenbegroting op orde. Een belangrijk risico vormt de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Hier hebben wij geen invloed op. Geconstateerd kan worden dat: inkomsten en uitgaven reëel en materieel in evenwicht zijn en dat de reserves ruim voldoende zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen.
Wij blijven echter voorzichtig opereren en bij voortzetting van het huidige financiële beleid verwachten wij ook in de toekomst onze begroting in meerjarenperspectief sluitend te houden.

Voorstel

Uw raad heeft het budgetrecht en daarmee de bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen. De gemeentebegroting is het document op basis waarvan uw raad het college machtigt (autoriseert) om geld uit te geven. Door vaststelling van de MPB 2024-2027 geeft uw raad toestemming uitgaven voor 2024 te doen, inclusief alle voor dat jaar geplande investeringen in bijlage 7.

1. Voorgesteld wordt het MPB 2024-2027 vast te stellen.
2. Voorgesteld wordt om de reserve renovatie gemeentekantoor in te stellen

Beleidsbegroting – Het programmaplan

0. Bestuur en ondersteuning

1. Veiligheid

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

3. Economie

4. Onderwijs

5. Sport, cultuur en recreatie

6. Sociaal domein

7. Volksgezondheid en milieu

8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing

Algemene (dekkings) middelen

Programma 0
Bestuur en ondersteuning

Het programma *Bestuur en ondersteuning* gaat over de algemene zaken die nodig zijn om de gemeente draaiend te houden. Denk hierbij aan het gemeentehuis, het college, burgerzaken, treasury-uitgaven of ICT. De algemene inkomsten horen hier ook bij: de uitkering uit het gemeentefonds en de lokale lasten zoals de OZB en de parkeerbelasting.

Visie

De organisatievisie Samen aan zet voor Elburg heeft de volgende missie:
Wij zijn een betrouwbare en dienstverlenende organisatie, die betrokken is bij onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen met hen werken wij aan een leefbare en duurzame samenleving. Wij zijn trots op het werk. Wij voelen ons verbonden met de samenleving en met elkaar. Kortom, samen aan zet voor Elburg!

Samen aan zet voor Elburg wordt als volgt bereikt:
- De inwoners, organisaties en ondernemers staan centraal in ons handelen.
- We gaan ervan uit dat inwoners, organisaties en ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en hun omgeving. Als dat niet lukt, kunnen zij rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- Wij zoeken actief de samenwerking met onze inwoners, organisaties, ondernemers en buurgemeenten.
- Wij werken oplossingsgericht aan resultaten voor onze inwoners, organisaties en ondernemers.
- Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen

Ontwikkelingen en trends

De bestuurscultuur
Deze raadsperiode werken we met een bestuursakkoord. Een akkoord van de collegevormende partijen aangevuld met onderwerpen van de overige fracties in de raad. Zo werken we aan een open bestuurscultuur waarin we samenwerken.

De organisatie
We werken aan de organisatie langs drie sporen:

1. Organisatieontwikkeling: het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie (spoor 1)
Op basis van onze organisatievisie Samen aan zet voor Elburg voeren wij het plan van aanpak voor de organisatieontwikkeling uit. We maken werk van de daarin vastgestelde missie, visie en kernwaarden. Inmiddels hebben we het strategisch vermogen binnen onze organisatie versterkt en gezorgd voor adequate ondersteuning van het management. We richten ons in 2024 op het verbeteren en borgen van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel, op managementontwikkeling en het verstevigen van het leiderschap. Daarnaast gaan we aan de slag met teamontwikkeling en het vergroten van het zelforganiserend vermogen binnen deze teams. Hierbij zal ook aandacht zijn voor het meer projectmatig werken en de (door)ontwikkeling van de individuele medewerker.

2. Basis op orde (spoor 2)
In deze begroting hebben wij voorstellen opgenomen voor het verstevigen van onze huidige organisatie (‘basis op orde’). Dat is van een andere orde dan het vergroten van het benodigde strategisch vermogen van onze organisatie. De voorstellen betreffen een versteviging van onze organisatie als gevolg van de groei dan wel intensivering van de werkzaamheden van onze organisatie.

3. Onderzoek organisatie op middellange termijn (spoor 3)
Wij hebben het bureau Berenschot opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar onze organisatie op de middellange termijn 5 tot 10 jaar. Wij verwachten eind 2023 hiervan de uitkomsten, die met de raad worden gedeeld. In 2024 volgt verdere uitwerking.

Informatiemanagement
Door digitalisering, technologische ontwikkelingen en verplichtingen uit wet- en regelgeving groeit de behoefte aan kwalitatief goede en duurzaam toegankelijke informatie. Hierdoor blijft de uitdaging voor de inrichting en het beheer van onze informatievoorziening en digitalisering onverminderd groot. Ook omdat we steeds meer regionaal samenwerken en daarbij gebruik maken van externe informatiebronnen. We zetten de eerder ingezette koers voort. Dit houdt in dat we ook in 2024 blijven investeren in verdere digitalisering van onze dienstverlening en een goede inrichting van onze informatievoorziening. In 2024 ligt de focus op 2 onderwerpen:

- Het e-Depot: in 2024 voeren we samen met het Streekarchivariaat een pilot uit met betrekking tot het digitaal overbrengen. Het Streekarchivariaat beheert het e-Depot, het elektronische archief. Doel van de pilot is om een gezamenlijk werkwijze te ontwikkelen, zodat verder digitale overbrenging tot de routinewerkzaamheden kan gaan behoren.

- Kwaliteitssysteem: de door de gemeente beheerde informatie moet in goede, geordende en toegankelijke staat zijn. Door het inzetten van een kwaliteitssysteem werken we planmatig en continu aan de verbetering van de kwaliteit van de informatie.

Dienstverlening
We merken dat inwoners, bedrijven en andere organisaties te vaak tegen het systeem aanlopen: willen we deze groepen helpen of vooral de strikte regels volgen? De ingeslagen weg waarbij de inwoner of ondernemer centraal staat, zetten we door. Bestuurders en ambtenaren gaan samen met de aanvrager op zoek naar de mogelijkheden. Dit jaar evalueren we het dienstverleningsconcept en de adviezen van het post-corona project en zorgen dat de laatste openstaande actiepunten in 2024 worden uitgevoerd.

Verbonden partijen
We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen en samenwerkingsverbanden in de Regio Zwolle en op de Kop van de Veluwe.

Taakvelden
Taakveld Bestuur
Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Bedrijfsvoering en Griffie
Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen zoals het college van burgemeester en wethouders, raad en commissies en de ondersteuning door de griffie, lokale rekenkamer en accountant. Verder ook werkzaamheden op het gebied van regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Open bestuurscultuur	Verbinding tussen raad-college-MT versterken en de onderlinge samenwerking een impuls geven, door o.a. het organiseren van een periodieke heisessie met raad-college-MT.	2024-2026	Heisessie uitgevoerd
Samenwerking die primair gericht is op zo optimaal mogelijke dienstverlening met behoud van zelfstandigheid, eigen identiteit, bestuurlijke nabijheid en beleidsvrijheid	Het opstellen/uitvoeren van de Investeringsagenda Kop van de Veluwe. Werk maken van niet vrijblijvende samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering, te beginnen met belastingen, inkoop en ICT. Stimuleren, initiëren en regisseren van verdere samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering.	2024-2026 2024-2025 Doorlopend	
Jeugdraad en jeugd burgemeester	Wij betrekken de jeugd van Elburg bij het lokale bestuur. De basisscholen van Elburg nodigen we uit om leerlingen af te vaardigen naar de Jeugdraad. Na een installatie stelt de Jeugdraad in acht bijeenkomsten een thema vast. Zij onderzoekt wat nodig is om dat thema te verwezenlijken en zorgt voor realisatie. Jaarlijks kiest een jury op Koningsdag een Jeugdburgemeester. De jeugdburgemeester treedt vaak samen met de 'echte' burgemeester op, zoals bij de intocht van Sinterklaas.	Doorlopend Doorlopend	

Taakveld Overhead

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Bedrijfsvoering
Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen, alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Vernieuwde huisvesting gemeentekantoor	Vernieuwen van de huisvesting voor medewerkers en bestuur dat voldoet aan de eisen van plaats- en tijdonafhankelijk werken, duurzaamheid en energieneutraliteit.	2025	Raadsbesluit genomen
Toekomstbestendige gemeente Elburg	Uitwerken van het gekozen scenario uit het rapport van de visie op de organisatie (traject Berenschot)	2024	
Toekomstbestendige organisatie	Bemensing en uitvoering van het organisatieontwikkelingstraject	2024-2025	
Inspelen op krappe arbeidsmarkt	Inzet van trainees en optimaliseren van onze werving- en selectie en arbeidsmarktcommunicatie	2024-2025	# trainees
Duidelijkheid voor onze inwoners	Vaststellen van concrete servicenormen en deze bekend maken aan de inwoners	2023(vaststellen), daarna toepassen als vaste werkwijze	Percentage handelingen dat voldoet aan servicenormen.
De inwoner centraal. Samen kijken naar de mogelijkheden	Actualiseren beleidsregels en daarbij streven naar ruimere kaders en minder regels. Inzetten intaketafel en omgevingstafel als onderdeel van de invoering van de omgevingswet	2023	
Efficiënte en snelle dienstverlening aan onze inwoners	Versnellen dienstverlening door verdere professionalisering van het KCC, dat gebruik maakt van alle applicaties in de organisatie.	2023	
Uniforme klantbeleving. De gemeente geeft één consistent antwoord via alle contactkanalen.	Er is een nieuwe telefooncentrale aangeschaft waar het KCC al gebruik van maakt, maar waarmee ook de rest van de organisatie gaat werken. Alle inkomende klantcontacten gaan nu al in eerste aanleg via KCC	2024	
De inwoner centraal. Samen kijken naar de mogelijkheden.	Procesoptimalisatie met de klantvraag als startpunt. Uitgangspunt zijn digitaal als het kan en standaardisatie waar mogelijk.	2023-2026	
De inwoner centraal. Samen kijken naar de mogelijkheden.	Uitvoeren van het post-corona project. Actualiseren beleidsregels en daarbij streven naar ruimere kaders en minder regels.	2023 -2024	
Voldoen aan rechtmatigheidseisen van inkoop- en aanbesteding.	De gemeente gaat werken met een softwarebroker en een leverancier voor de inhuur van personeel van schaal 9 en hoger. Met behulp van spendanalyses monitoren we of we voldoen aan de eisen van rechtmatigheid. We besteden intern aandacht aan de onderwerpen inkoop, aanbesteding en budgethouderschap.	2024	
Waarborgen duurzame toegankelijkheid van onze informatie.	Digitale archiefstukken moeten worden overgedragen naar een e-Depot van het Streekarchivariaat. Door middel van het uitvoeren van een pilot gaan we kennis opdoen over de digitale overdracht.	2024	Een succesvol uitgevoerde pilot waarna verdere overdracht gestandaardiseerd is
Waarborgen kwaliteit van de informatiehuishouding.	Het kwaliteitssysteem is van toepassing op de hele gemeentelijke informatiehuishouding. Het zorgt ervoor dat de informatie actueel, vindbaar en betrouwbaar is en blijft. Kwaliteitsverbetering van de informatiehuishouding is een doorlopend proces.	2023 ev.	Informatie voldoet aan de vereiste kwaliteitscriteria

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Uitvoering geven aan de Wet open overheid, die een transparante en actief openbaar makende overheid voorstaat.	Volgende fasen van de Wet open overheid implementeren. In 2024 aansluiten bij de Woo-index en daarnaast bieden we scholing aan medewerkers.	2024-2027	
Verbetering van informatievoorziening en interactieve communicatie met inwoners en bedrijven.	Actuele informatie op website: 24/7 bereikbaarheid; door digitale producten is het voor inwoners mogelijk om veel zaken thuis te regelen. Continue webcare zoals de beantwoording van vragen en het geven van reacties op sociale media. Actieve toepassing van burgerparticipatie. In 2023 is het platform www.elburg-spreekt.nl in gebruik genomen. Hier gaan we in 2024 veelvuldig gebruik van maken. We houden rekening met inwoners die minder gebruik maken van digitale voorzieningen. We houden de gemeentepagina in stand.	2023-2025	# gebruik platform www.elburg-spreekt.nl
Het integraal beeld in wat wel of niet kan binnen de fysieke leefomgeving. Besluitvormingsprocessen verlopen sneller en beter (digitale ondersteuning).	Stapsgewijs optimaliseren van informatievoorziening en het (verder) aansluiten op het Digital Stelsel Omgevingswet. Hierbij is de gemeente afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen.	Doorlopend	Stand van zaken DSO

Taakveld OZB-woningen

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Bedrijfsvoering

Tot dit taakveld behoort de onroerendzaakbelasting op de woning. Voor 2024 zijn er geen specifieke doelen of activiteiten opgenomen.

Taakveld Belastingen overig

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Bedrijfsvoering

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals precariobelasting en reclamebelasting. Voor 2024 zijn er geen specifieke doelen of activiteiten opgenomen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Woonlasten éénpersoonshoudhouden		2020 2021 2022 2023	643 572 739 774	712* 740* 847 876	700* 733* 823 860	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden		2020 2021 2022 2023	721 659 828 864	779* 800* 914 938	773* 810* 905 942	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
WOZ-waarde woningen		2019	250	246*	250	CBS	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.
		2020	269*	263*	271		
		2021	287	281*	290		
		2022	307	310	317		
		2023	345	365	369		
Demografische druk	%	2020 2021 2022 2023	81,3 80,3 80,0 79,5	73,6 73,7 74,0 74,0	70,0 70,1 70,3 70,3	CBS	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Formatie	Fte per 1.000 inw	2021	8,0*	-	-	Gemeente	Formatie ambtelijk apparaat.
		2022	8,0	-	-		
Bezetting	Fte per 1.000 inw	2021	8,0*	-	-	Gemeente	Formatie minus vacatureruimte ambtelijk apparaat.
		2022	8,3	-	-		
Apparaatskosten	Per inw	2021	608*	-	-	Gemeente	Salarissen en vergoeding ambtelijk apparaat.
		2022	650	-	-		
Externe inhuur	% van loonsom	2021	14%	-	-	Gemeente	Externe inhuur.
		2022	14%	-	-		
Overhead	% totale lasten	2021	11%	-	-	Gemeente	Lasten overhead t.o.v. lasten totaal
		2022	10%	-	-		

Begr. 2023	13%	-	-	
Begr. 2024	13%	-	-	

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Stelpost loonstijgingen 2024-2027:*

Bij de raming van de budgetten wordt rekening gehouden met een jaarlijkse loonstijging van 5% voor 2024, 2025 en 2026. Voor 2027 is gerekend met 4%. De percentages zijn afgestemd op het acres in de meicirculaire.

Salarissen	2024	2025	2026	2027
Bestuur	1.263.239	1.326.246	1.392.558	1.448.260
Organisatie	18.399.148	19.103.254	20.029.982	20.819.929
Totaal	**19.662.387**	**20.429.500**	**21.422.540**	**22.268.189**
Loonstijging		767.113	993.040	845.649

- *Structureel onvoorzien*

Er is een afspraak om jaarlijks een bedrag van € 10.000 in de begroting op te nemen ter dekking van onvoorziene structurele uitgaven.

- *Algemene uitkering meicirculaire 2023*

In de tabel hieronder staan de verwachte meerjarige uitkeringen uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2022 vermeld. Onderstaand de mutaties van de algemene uitkering:

Algemene uitkering	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering	43.551.517	45.287.383	42.887.145	43.894.375
Armoedebestrijding kinderen	86.193	86.193	86.193	86.193
Prov. VTH milieu	27.240	27.240	27.240	27.240
Voorschoolse voorz. Peuters	40.542	40.542	40.542	40.542
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	5.000	0	0	0
Participatie	3.462.694	3.333.963	3.250.843	3.145.613
extra capaciteit boa's	32.700	32.700	32.700	32.700
Wet kwaliteitsborging bouw	12.895	12.895	12.895	12.895
	47.218.781	**48.820.916**	**46.337.558**	**47.239.558**

Mutaties AU	2025	2026	2027
Algemene uitkering	1.730.866	-2.401.343	1.007.230
Participatie	-128.731	-83.120	-105.230
	1.602.135	**-2.484.463**	**902.000**

- *Meicirculaire 2023*

  In de meicirculaire zijn de verhoging van het accres als gevolg van inflatie en de aanvullende middelen voor de jeugd in 2024 en 2025 verwerkt. Voor 2026 en 2027 is een stelpost opgenomen. Verder zijn er in de meicirculaire extra middelen toegevoegd voor het integraal zorgakkoord en voor armoedebestrijding.

- *Kadernota 2023*

  Implementeren Zero Trust door Pink Roccade (2024, structureel € 3.000 en incidenteel € 7.000)
  Extra beveiliging conform richtlijnen en het Dreigingsbeeld 2023-2024. De Informatiebeveiligingsdienst (IBD) onderscheid drie soorten dreigingen waarvan een belangrijke is dat de gevaren in ketens uit het zicht zijn. Gemeenten zijn in de afgelopen twee jaar regelmatig geconfronteerd met incidenten die ontstaan zijn bij derden (leverancier of samenwerkingspartner) waarbij de gevolgen in de eigen gemeente merkbaar waren. Bij de maatregel van Pink Roccade gaat het om het vergroten van de weerbaarheid van de gemeente op het gebied van veiligheid in de keten op een vrij kritisch proces als burgerzaken.

  Generieke wetontwikkeling (p.m.)
  Als gemeentelijke overheid moeten we voldoen aan de generieke wetgeving die op ons afkomt. Denk o.a. aan de WMEBV, WDO, wijziging van de WM&O etc. Dit is wettelijk verplicht en de hiermee gepaard gaande kosten moeten gedekt worden. Omdat we de omvang van de kosten nog niet in beeld hebben, kiezen we voor een PM post. Het rijk zal de kosten naar verwachting compenseren via het gemeentefonds.

Inkoopkosten softwarebroker (2024, € 10.000 structureel, oplopend naar € 25.000 in 2027)
Dit voorjaar hebben we een voorstel gedaan om onze inkoopbehoefte ten behoeve van applicaties en informatiesystemen onder te brengen bij een softwarebroker. Dit met als doel om de rechtmatigheid onder controle te hebben.

Het voornemen is om vanaf eind 2023 de nieuwe overeenkomst te gaan implementeren. Het is de verwachting dat de softwarebroker vanaf 2024 op elke inkoop 1 à 2% toeslag in rekening zal brengen. De eerste contracten voor applicaties en softwaresystemen lopen in 2024 namelijk af, waardoor we opnieuw (via de broker) dienen in te kopen. Hiervoor is een structureel budget nodig. Uitgaande van een toeslagpercentage van 2% op de inkopen, zullen we daarbij uitkomen op een bedrag van circa € 10.000 voor 2024. Het budget willen we vervolgens met jaarlijks evenredige stappen op laten lopen naar zo'n € 25.000 in 2027. Uitgangspunt daarbij is dat de kosten voor toeslagen op alle inkopen van applicaties en softwaresystemen vanaf 2027 door dit budget gedekt kunnen worden.

Representatie en bijeenkomsten personeel (2024, structureel € 30.000)
Als gevolg van een groeiend aantal medewerkers en de recente prijsstijgingen zijn de huidige budgetten voor representatie en personeelsbijeenkomsten niet langer toereikend.

Herhuisvesting gemeentelijke organisatie (2026, structureel € 450.000)
De huisvesting en inrichting van de gemeentelijke organisatie moet vernieuwd worden omdat:

- Deze niet duurzaam is;
- De werkomgeving op diverse punten ongezond en niet meer van deze tijd is;
- De inrichting functioneel niet past bij de beoogde nieuwe manier van werken.

Om deze redenen is de herhuisvesting van de gemeentelijke organisatie opgenomen in het Collegeprogramma 2022 – 2026 met als activiteitomschrijving: 'Vernieuwen van de huisvesting die voldoet aan de eisen van plaats en tijd onafhankelijk werken, duurzaamheid en energieneutraliteit (planning realisatie: 2025). De 'oude' raming van de investering is een grove schatting gebaseerd op kengetallen en zal bij de uitwerking van het programma van eisen beter onderbouwd kunnen worden en opgehoogd worden naar het huidige prijspeil.

Daarnaast wordt voorgesteld om additionele middelen te bekostigen door de inzet van:

- Reserve precariobelasting;
- Algemene reserve;
- Eventuele verkoopopbrengst voorhuis;
- Voorziening onderhoud voor de onderdelen die gelijktijdig meegenomen worden bij de renovatie;

Bij het definitieve raadsvoorstel over het gemeentekantoor wordt het benodigde bedrag verder nader onderbouwd.

Uitbreiding formatie financiën (2024, structureel € 108.000)
In de huidige situatie is de lagere formatie voor controlling/beleid/advies/planning & control (-1,7 fte) een belangrijk aandachtspunt en een bevestiging van de eigen inventarisatie. Hoewel we bezig zijn met de optimalisatie van de financiële processen, is er onvoldoende capaciteit voor de advies- en controlfunctie om de organisatie (primaire processen) adequaat te ondersteunen en voor het optimaliseren van het planning en controlcyclus. We gaan er vanuit dat het optimalisatietraject enige efficiëntie oplevert. Daarom wordt voorgesteld om de structurele formatie van financiën vooralsnog met 1,0 fte (€ 98.000) uit te breiden. Inclusief overhead € 108.000.

Uitbreiding formatie juridische zaken (2024, structureel € 143.000)
Uit in 2023 uitgevoerde benchmarks is een grote (negatieve) afwijking zichtbaar bij juridische zaken (-1,8 fte). Deze 'pijn' wordt intern al geruime tijd gevoeld en is ook de uitkomst van de eigen inventarisatie. Daaruit blijkt dat we 1,4 fte tekort komen. Daarom wordt er nu niet/nauwelijks ingezet op juridische kwaliteitszorg en juridisch control. Ook is amper inzet mogelijk op o.a. privaatrechtelijke aangelegenheden en zaken op het gebied van mededinging en staatssteun. In voorkomend geval wordt een beroep gedaan op onze huisadvocaat en andere externe juridische ondersteuning. In de afgelopen jaren wordt hieraan meer geld uitgegeven dan budgettair beschikbaar. Het loont dus om hier eigen capaciteit op in te zetten waardoor budgetoverschrijdingen in de toekomst kunnen worden voorkomen. Om de organisatie optimaal te kunnen ondersteunen is structureel extra formatie nodig ter grootte van 1,33

fte juridisch adviseur (1 fte senior niveau en 0,33 fte junior niveau/€ 123.000). Inclusief overhead € 143.000.

Uitbreiding formatie conciërge (2024, structureel € 52.000)
Door verschillende ontwikkelingen voelen de medewerkers servicebalie in de publiekshal zich onveilig. Daarom wordt in toenemende mate de behoefte gevoeld aan een conciërge. Deze functionaris is primair belast met het toezicht in het gebouw. Daarnaast verricht de conciërge verschillende aanvullende taken, zoals bedrijfshulpverlener, de openstelling voor avondvergaderingen en kleine reparaties en schoonmaakwerkzaamheden. Omdat de veiligheid van de medewerkers in het geding is in 2023 reeds op tijdelijke basis een conciërge geworven. De behoefte is echter structureel van aard. In 2023 wordt de taak van het beheer van de (elektrische) dienstauto's in deze functie ondergebracht. Hiervoor is reeds € 10.000 in de begroting opgenomen. Deze kan worden ingezet ter dekking van dit voorstel. Netto lasten € 52.000 (incl overhead).

Uitbreiding formatie gebouwenbeheer (in 2024 € 50.000 en vanaf 2025 structureel € 69.000)
In het verleden is formatie ingeleverd ten gunste van andere werkzaamheden binnen de organisatie. De werkzaamheden zijn tot 2022 wel uitgevoerd binnen een andere functie. Na uitdiensttreding zijn de werkzaamheden blijven liggen, de formatie is echter niet meer beschikbaar. De veelheid aan werkzaamheden vraagt om 20 uur inzet structureel. Daarnaast zijn de functies binnen gebouwenbeheer niet op basis van een volledige arbeidscontract formatief begroot. Dit is gezien de werkvoorraad ook onwenselijk.

Samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe (2024, structureel € 35.000)
De samenwerking in de Kop van de Veluwe heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een waardevolle partner van de Regio Zwolle en de provincie Gelderland. In verschillende opgaven en projecten werken we met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke partners aan ruimtelijke en economische doelen. Voor de lichte en slagvaardige organisatie is structuur nodig in de vorm van een regioteam. Gezien de omvang en complexiteit van de ruimtelijke processen die spelen in de regio is samenwerking op dat vlak noodzakelijk. De lasten bedragen naar verwachting € 35.000, afhankelijk van de vaststelling van de samenwerkingsagenda eind 2023.

Uitbreiding formatie subsidiecoördinator (2024, structureel € 102.000)
De rekenkamercommissie (RKC) constateert dat het subsidieproces kwetsbaar is, omdat er voor het totale subsidieproces geen proceseigenaar is. En die persoon wordt gemist! Bij de doeltreffendheid (hoofdstuk 3) en in aanbeveling 5 wordt dit nogmaals aangehaald door de RKC.

Daarnaast zijn er andere argumenten die de noodzaak van een subsidiecoördinator onderstrepen:

a. Het realiseren van een centraal kenniscentrum op het terrein van subsidieverstrekking en alles wat daarmee te maken heeft. Dit voor zowel intern als extern.
b. Eén-loketfunctie voor alle subsidieaanvragen. De medewerker coördineert en ondersteunt het subsidieproces.
c. De coördinator vervult de trekkersrol om samen met de inhoudelijke beleidsmedewerkers te zorgen voor een eensluidende uitspraak over de doeltreffendheid voor alle gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Het initiatief nemen om jaarlijks met diverse beleidsmedewerkers de nadere regels te checken op actualiteit.
d. De subsidiecoördinator zorgt voor een centrale en consistente bewaking van de voorwaarden genoemd in de ASV (rechtmatigheid) en een juiste inrichting van de dossiervorming. Daarnaast het verzorgen van een format voor beschikkingen dat voldoet aan alle vereisten uit de AWB, ASV en andere juridische en beleidsinhoudelijke eisen. Het opstellen van benodigde checklists voor aanvragen en vaststellingen (ook nodig voor de accountantscontrole inzake rechtmatigheid).
e. Het opzetten van interne controle voor het subsidieproces en deze zowel intern afstemmen als ook met de accountant.
f. De subsidie-coördinator speelt een waardevolle rol bij het binnenhalen van subsidies bij andere partijen.
g. De Adviesraad sociaal domein is voorstander van het aanstellen van een subsidiecoördinator, als verbindende schakel tussen de vele partijen: '*Het subsidieverleningsproces is een complex proces. Het houden van overzicht, het streven naar efficiëntie en het bewerkstelligen dat betrokken partijen samenwerken en van elkaar leren zien wij als een onmisbare taak van de subsidiecoördinator.'*

Uitbreiding formatie informatiebeveiliging en privacy sociaal domein (2025 en 2026, incidenteel € 66.000)
Werken in het sociaal domein betekent dat je het verschil kunt maken in levens van mensen. Zowel in de uitvoering als op beleidsniveau wordt hier met veel elan en enthousiasme aan gewerkt. En tegelijk is de 'systeemwereld' ook meer en meer realiteit en vraagt dit om specifieke deskundigheid. Te denken valt

aan een soort functionaris gegevensbescherming voor het sociaal domein, want informatiebeveiliging is 'hot', juist binnen het sociaal domein. Denk bijvoorbeeld aan wat er gebeurde bij de GGD tijdens corona. Daarnaast wordt er steeds meer gevraagd in het kader van audits en controles op gebruikers van systemen / pakketten in het sociaal domein. Veel bewijsstukken moeten worden gegenereerd, door middel van controlerapporten. Daarbij horen specifieke vragenlijsten en antwoorden moeten onderbouwd worden met bewijsstukken. En er zijn/komen steeds meer systemen en applicaties die dit vereisen.
Bij de vorige kadernota heeft de Raad de noodzaak voor deze inzet voor 2023 en 2024 al erkend en gelden beschikbaar gesteld in afwachting van de samenwerkingsresultaten op het gebied van informatiebeveiliging in de volle breedte met de H2O-gemeenten. Die duidelijkheid is er nog steeds niet. Wel is het noodzakelijk de huidige inzet te borgen, voor de jaren 2025 en 2026.

Bewustwording informatiebeveiliging en privacy (2024, € 10.000 incidenteel)
Een belangrijke bouwsteen van informatiebeveiliging en gegevensbescherming is bewustzijn van medewerkers. Veel incidenten zijn terug te voeren op een gebrek aan digitaal bewustzijn en andersom: een verhoogd digitaal bewustzijn zorgt ervoor dat incidenten snel herkend en erkend worden. Een veilige omgang met data is onderdeel van het primaire proces en vraagt dus permanent aandacht en voorbeeldgedrag van directie en management en doorlopend trainen van alle medewerkers. Maar ook van gemeenteraad en college. Het is van belang om richting een bepaalde taakvolwassenheid te groeien op het gebied van bewustwording. Het is raadzaam om hierbij een externe partij te betrekken die de gemeente Elburg hierin kan begeleiden.

Invoeren en onderhouden digitaal meldingssysteem buitendienst (2024, structureel € 18.000)
Vanwege het digitaliseren van de buitendienst is het nodig om het meldingssysteem te digitaliseren. Hiervoor moeten tablets aangeschaft en onderhouden worden en moet een koppeling bewerkstelligd worden tussen ons zaaksysteem en onze kaart-gerelateerde database.

Beheer raadsvergadersysteem (2024 – 2027, p.m.)
Er vindt een onderzoek plaats naar het verbeteren van het beheer van het vergadersysteem van de raad.

- *Begroting 2024*

Gemeentelijke extra bijdrage renovatie Nuborgh Lambert Franckens (2025, € 99.000)
Betreft de verwerking van het raadsbesluit van 9 oktober 2023 over de gemeentelijke extra bijdrage in het tekort op het renovatiebudget van het Nuborgh Lambert Franckens college. De jaarlijkse kapitaallasten zijn begroot vanaf 2025 en worden conform raadsbesluit gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

Herhuisvesting gemeentekantoor
Betreft de verwerking van het raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor. De aanvullende dekkingsmiddelen worden in de begroting in een bestemmingsreserve gestort om straks vanaf 2026 de kapitaallasten te kunnen dekken.
Het betreft de inzet van de precarioreserve, de algemene reserve (de stand boven de 7,5 miljoen), voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en een verlaging van de energiekosten vanaf 2026.

Aanbesteding WOZ- en belastingapplicatie (€ 60.000 in 2024, € 102.000 in 2025 en € 71.000 vanaf 2026)
Het college heeft ingestemd met de optionele aanbesteding van de WOZ- en belastingapplicatie. Indien de raad akkoord gaat met deze MPB, kan het college de optie tot definitieve aanbesteding lichten. De verwachte implementatiekosten bedragen maximaal € 190.000 en worden over 5 jaar afgeschreven. Van 2025 t/m 2029 geeft dit een jaarlijkse kapitaallast van € 42.000. Daarnaast wordt rekening gehouden met licentiekosten van € 60.000. Vanwege een overlooptijd naar de nieuwe applicatie en de daarbij horende migratiefase gaan we er vanuit dat deze licentiekosten voor 2024 en 2025 aanvullend zijn op de kosten voor onze huidige applicatie. Vanaf 2026 vervallen de huidige licentiekosten en zijn de meerkosten t.o.v. ons huidige budget jaarlijks € 29.000.

Programmabegroting

0. Bestuur en ondersteuning

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026
Lasten					
Bestaand beleid	10.573.000	11.304.000	17.883.000	15.429.200	15.591.220
Meicirculaire 2023					
aanvullende loon- & prijscompensatie			1.230.000	1.871.000	1.903.000
verkiezingen			6.000	6.000	6.000
Kadernota 2023					
implementeren zero trust			10.000	3.000	3.000
generieke wetsontwikkeling			pm	pm	
inkoopkosten software broker			10.000	15.000	20.000
representatie en bijeenkomsten personeel			30.000	30.000	30.000
herhuisvesting gemeentelijke organisatie					450.000
uitbreiding formatie financiën			108.000	108.000	108.000
uitbreiding formatie juridische zaken			143.000	143.000	143.000
uitbreiding formatie congiërge			52.000	52.000	52.000
uitbreidinhg formatie gebouwbeheer			50.000	69.000	69.000
samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe			35.000	35.000	35.000
uitbreiding formatie subsidie coördinator			102.000	102.000	102.000
uitbreiding formatie informatiebeveiliging en privacy sociaal domein				66.000	66.000
bewustworden informatiebeveiliging en privacy			10.000		
invoeren en onderhouden digitaal meldingssysteem buitendienst			18.000	18.000	18.000
beheer raadsvergadersysteem			pm	pm	pm
Begroting 2024					
herhuisvesting gemeentelijke organisatie					
-aanvullende kapitaallasten					217.740
-besparing energiekosten					40.000
-instellen bestemmingsreserve			10.487.000		
belastingapplicatie			60.000	101.800	70.040
Totaal lasten programma	10.573.000	11.304.000	**30.234.000**	18.049.000	18.924.000
Baten					
Bestaand beleid	51.145.000	44.987.000	53.919.000	53.623.000	53.810.000
Kadernota 2023					
septembercirculaire 2022			18.000	-42.000	898.000
ozb			120.000	230.000	320.000
Begroting 2024					
renovatie Nuborgh: dekking reserve onderwijshuisvesting				99.000	99.000
renovatie gemeentekantoor: aanwending onderhoudsvoorziening gebouwen			9.987.000		
renovatie gemeentekantoor: overheveling reserve			500.000		
Meicirculaire 2023			3.353.000	3.514.000	2.053.000
Algemene uitkering					357.000
stelpost aanvullende middelen jeugd					
Totaal baten programma	51.145.000	44.987.000	**67.897.000**	57.424.000	57.537.000
Saldo					
Saldo van baten en lasten	40.572.000	33.683.000	**37.663.000**	39.375.000	38.613.000

Programma 1
Veiligheid

Dit programma verantwoordt lasten die gerelateerd zijn aan criminaliteit en de preventie daarvan in de gemeente. Ook de kosten voor de brandweer en crisisbeheersing vallen onder dit programma.

Visie

De gemeente streeft naar een zo veilig mogelijke gemeente. Een gemeente waarin:

- Inwoners weerbaar zijn;
- Inwoners zich beschermd weten en zich veilig voelen;
- Overlast en criminaliteit voorkomen worden en indien aanwezig aangepakt worden;
- Ernstige calamiteiten achterwege blijven, dan wel op een adequate wijze worden aangepakt.

Ontwikkelingen en trends

Opvang ontheemden

De opvang van ontheemden uit Oekraïne is een omvangrijke taak. De gemeente Elburg coördineert en regisseert de opvang in gemeentelijk opvanglocaties en particuliere opvanglocaties. Naast de primaire opvang (dak, bed en verzorging) heeft de gemeente ook een sturende taak voor de brede opvang (school, dagbesteding en werk).

Zorg en Veiligheid

Gerichte aanpak problematiek rond:

- Kwetsbare personen
- Jeugdoverlast in de kernen
- Overlast door alcohol en drugs- /middelengebruik
- Woonoverlast

Ondermijning

De gemeente:

- Weet vormen van ondermijnende criminaliteit te voorkomen;
- Weet misbruik van de gemeentelijke faciliteiten en regelgeving te voorkomen;
- Is in staat eigen middelen samen met de overheidspartners in te zetten in de bestrijding van ondermijning.

Criminaliteit

- Het verlagen en zo veel mogelijk voorkomen van High Impact Crime (HIC).
- Het komen tot een integrale aanpak van Cybercrime.

Crisisbeheersing

- De organisatie van bevolkingszorg in regionaal en lokaal verband versterken door middel van expertteams.
- Het handelingsperspectief bij een (dreigende) crisis op een zorgvuldige manier vorm (blijven) geven.
- Het risicobewust zijn en de zelfredzaamheid door middel van burgerparticipatie bevorderen.

Samenwerkende partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- Politie Noord- en Oost-Gelderland
- Openbaar Ministerie
- Inwoners en bewonersorganisaties
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
- Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
- NOG Veiligheidshuis
- Veilig Thuis
- Woningcorporaties
- Buurtbemiddeling
- Winkeliers, bedrijven, horeca
- Schoolbesturen
- Halt
- Maatschappelijke organisaties
- (Sport)verenigingen
- Samenwerking gemeenten Noord-Veluwe
- Defensie

Taakvelden

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Primaire en brede opvang voor ontheemden uit Oekraïne aanbieden	Coördineren en regisseren van: • Opvanglocaties • Dagbesteding • School en werk	Doorlopend	Aantal opgevangen ontheemden.
Goed voorbereid zijn op incidenten, rampen en crises	Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners, bedrijven/instellingen	Doorlopend	Aantal voorlichtingssessies en bijeenkomsten.

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Samen leven – domein Dienstverlening

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid en handhaving openbare orde, buitengewoon opsporingsambtenaar.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Overlast tot een minimum beperken	Inzet van cameratoezicht en beveiligers	Ad-hoc	Aantal meldingen
Meer zichtbaarheid van onze boa's, ook in de avonduren	Indicatie inzet BOA's via Handhavingsuitvoeringsprogramma. Mogelijk door inhuur flexibele schil.	Wintermaanden	Surveillance uren Extra formatie Aantal klachten/meldingen
Contact leggen met jeugdgroepen	Inzet van jeugdboa's	Doorlopend	Aantal gesprekken
Minder schade	Lik-op-stuk en een actief schadeverhaal bij de daders. Bij schade aan gemeente-eigendom wordt aangifte gedaan	2023-2026	Verhaalde schade
Minder drugsgebruik en overlast	Handhaving op gebruik en verkoop van drugs. Bestuursrechtelijke handhaving n.a.v. rapportage van politie	2023-2026	Afgeronde casussen
Bijdragen aan verantwoord en beperkt gebruik en verstrekking van alcohol	Handhaving op verstrekking van alcohol in de reguliere en paracommerciële horeca aan minderjarigen	2023-2026	Aantal constateringen Uitgevoerde controles
Een hoge graad van fysieke en sociale veiligheid in onze gemeente	Uitvoering geven aan de in het Integraal veiligheidsplan: • Zorg & Veiligheid • Kwetsbare personen • Overlast door drank en drugs • Woonoverlast • High Impact Crimes • Cybercrime • Woninginbraken	Doorlopend	
Een hoge graad van fysieke en sociale veiligheid in onze gemeente	Bestrijden en tegengaan van ondermijning: • Drugsproductie en drugshandel • Witwassen • Gebiedsaanpak • Mensenhandel	Doorlopend	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een hoge graad van fysieke en sociale veiligheid in onze gemeente	(Jeugd)overlast voorkomen en tegengaan door in te zetten op preventie en handhaving (zie bestuursakkoord)	Doorlopend	
Vermindering ergernis en overlast	Doorgaan met handhaving met een gewijzigde prioritering: minder inzetten op hondenpoep en meer op jeugdoverlast Inzetten jeugd-boa's.	Doorlopend	Geconstateerde terugloop in het aantal uitgeschreven boetes en waarschuwingen (en het aantal ingekomen klachten) wat duidt op een beter naleefgedrag.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Winkeldiefstal	per 1.000 inw	2019 2020 2021 2022	0,2 0,2 0,4 0,2	1,9 1,8 1,6 1,9	2,3 2,0 1,8 2,3	CBS	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Diefstal uit woning	per 1.000 inw	2019 2020 2021 2022	1,1 0,9 0,9 0,6	2,0 1,6 1,3 1,2	2,3 1,8 1,4* 1,4	CBS	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inw	2019 2020 2021 2022	2,6 2,6 1,9 3,4	3,8 3,7 3,4 3,6	4,9 4,6 4,4* 4,6	CBS	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, bedreiging en mishandeling, etc.
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018 2019 2020 2021	0 0 1 1	1 1 1 1	1 1 1 1	CBS	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Vernieling en beschadiging	per 1.000 inw.	2019 2020 2021 2022	3,2 4,3 5,5 6,1	5,2 5,5 5,7 5,6	5,9 6,3 6,1 6,0	CBS	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-18 jaar	per 10.000 inw.	2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022	13* 14* 8* 13* 6* 4* 15* 9* 12	11* 10* 9* 9* 9* 10* 10* 8* 7	14* 13* 14* 13* 12* 13* 11* 8* 8	Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Haltstraf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Vervangen AED's (2024, 2025 en 2026, incidenteel € 14.000 per jaar)
  Sinds 2012 maakt onze gemeente gebruik van HartslagNU (voorheen HartveiligWonen). Door de inzet van AED's en burgerhulpverleners ontvangt een slachtoffer met een acute circulatiestilstand, zo snel als mogelijk eerste hulp. In onze gemeente wordt momenteel gebruikt gemaakt van 39 AED's die verspreid door de gemeente zijn gepositioneerd. Een groot deel van de AED's (24) is in eigendom van onze gemeente.

  Onderhoud, incidentele uitbreiding of vervanging wordt normaal gesproken vanuit de lopende begroting gefinancierd. Nu zijn we echter op een punt belandt dat een groot aantal AED's vervangen dient te worden. Deze zijn nu 10 jaar oud waardoor de inzetbaarheid niet meer kan worden gegarandeerd. Voorgesteld wordt om in drie jaar tijd de aanwezige AED's te vervangen.

Programmabegroting

1. Veiligheid

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	2.077.000	2.311.000	2.389.000	2.421.000	2.531.000	2.614.000
Kadernota 2023						
Vervanging AED's			14.000	14.000	14.000	
Totaal lasten programma	2.077.000	2.311.000	**2.403.000**	2.435.000	2.545.000	2.614.000
Baten						
Bestaand beleid	46.000	29.000	45.000	46.000	48.000	49.000
Totaal baten programma	46.000	29.000	**45.000**	46.000	48.000	49.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-2.031.000	-2.282.000	**-2.358.000**	-2.389.000	-2.497.000	-2.565.000

Programma 2
Verkeer, vervoer en waterstaat

Alle kosten die de gemeente maakt rondom mobiliteit van voertuigen horen bij dit programma. Denk aan de aanleg en het onderhoud van wegen en (fiets)paden. Ook de (recreatieve) vaart valt onder dit programma, zoals het onderhouden van havens en waterwegen.

Visie

De gemeente Elburg werkt aan een duurzame en veilige verkeersomgeving. Het integrale verkeersbeleid staat in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). We stimuleren duurzame manieren van vervoer zoals fiets of openbaar vervoer in het woon-werkverkeer. Op basis van het convenant Duurzaam Veilig bevorderen we de verkeersveiligheid. Onze gemeente werkt aan een kwalitatief goede leefomgeving en een integrale aanpak van de openbare ruimte. Het beheerplan Openbare Ruimte is hiervoor de basis.

Ontwikkelingen en trends

Ondanks de schommelingen in brandstof- en energietarieven stijgt het aantal elektrische auto's sterk. De juridische procedures om de toenemende behoefte aan openbare laadpalen te faciliteren zijn in volle gang of al afgerond. Daardoor kunnen we maximaal gebruik maken van de mogelijkheid om op sommige locaties laadpalen te plaatsen vooruitlopend op de concrete vraag.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- Samenwerking Noord Veluwe op beleids- en programmaniveau.
  Het uitvoeringsprogramma Noord-Veluwe Bereikbaar bevat projecten op regionale schaal om de doorstroming op de A28 op peil te houden. De gemeente Elburg neemt hieraan deel. Voor de gemeente Elburg zijn de projecten ‘hub 't Harde’ en ‘perifere snelbuslijnen Veluwe – Zwolle' het meest van belang.
- Kop van de Veluwe op programmaniveau.
  In de samenwerkingsagenda staat het onderzoeksproject ‘corridor Flevoland – Veluwe’ benoemd, waarin aandacht wordt gevraagd voor de bereikbaarheid van het gebied tussen Dronten en 't Harde.
- Basismobiliteit: Elburg is de regionale coördinator.

Taakvelden

Taakveld Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land en bijbehorende infrastructuur.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Voldoen aan de landelijke doelstellingen ‘Duurzaam Veilig’.	Intensiveren van de inzet voor een veilig weggebruik, zoals snelheidsremmende maatregelen, bebording, meer overzicht, goed bruikbare trottoirs (ook voor minder valide mensen), instructie aan E-bikers.	doorlopend	
Veilige fietsoversteken op provinciale wegen in de gemeente	Indienen van het verzoek bij de provincie om 9 fietsoversteekplaatsen op provinciale wegen te verbeteren, met de focus op 2 locaties.	doorlopend	Verzoek is ingediend
De fysieke ruimte, inclusief voorzieningen zoals meubilair, speeltoestellen, e.d., is van goede kwaliteit en biedt voldoende mogelijkheden om te ontspannen, recreëren en bewegen. Grote betrokkenheid bij de eigen woonbuurt.	De openbare ruimte onderhouden op basis van het kwaliteitsniveau dat is vastgelegd in beheerplan openbare ruimte. Inwoners betrekken bij plannen over de inrichting van de woonomgeving. Initiatieven van inwoners over de woonomgeving ondersteunen we zoveel mogelijk	2023 e.v. Doorlopend	Periodiek schouw van de openbare ruimte aan de hand van CROW kwaliteitscatalogus (1 keer per 2 jaar).
Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit. Waarborgen van de bereikbaarheid van de gemeente Elburg.	Realiseren fietsstimuleringsplannen m.b.t.: • Fietsveiligheid; • Fietsenstallingscapaciteit; • Ontbrekende schakels in het fietspadennet; • Bevordering fietsverkeer naar station en (winkel)centra; • Oversteekbaarheid van provinciale wegen.	2024 e.v.	Realisatie van plannen.

Taakveld Parkeren

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Verbeteren verkeersveiligheid fietsers en voetgangers door verbeteren doorstroming autoverkeer.	Intensiveren van de aanleg van extra parkeerplaatsen	Doorlopend	Aantal gehonoreerde verzoeken om extra parkeercapaciteit in bestaande woonwijken.
Het stimuleren van meer duurzame vervoersmiddelen.	Zorgen voor voldoende fietsenstallingscapaciteit in winkelgebieden, bij bedrijven en bij het station.	Doorlopend	Beschikbare fietsenstallingscapaciteit

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Veilig oversteken (2025, € 9.000 oplopend naar 31.000 vanaf 2026)
  In de raadsvergadering van 14 november 2022 is door SGP en VVD een motie ingediend om in de Kadernota 2023 met financiële voorstellen te komen om een aantal oversteekplaatsen veiliger en vriendelijker voor voetgangers en fietsers te maken. Deze motie is ingetrokken n.a.v. toezeggingen van de wethouder.

  Onderzoek heeft geresulteerd in concrete voorstellen voor maatregelen op de volgende locaties op korte termijn:

Oversteek Zwolscheweg-Jufferenstraat	€ 5.000
Oversteek Stadsweg-Schietweg	€ 2.500
Oversteek Oostelijke Rondweg-Vletstraat	€ 115.000
Totaal	**€ 122.500**

  Wanneer de maatregelen op de oversteek Oostelijke Rondweg-Vletstraat aan de verwachtingen voldoen, kunnen ze ook worden toegepast op 4 andere oversteken over de Oostelijke Rondweg. Hiertoe is aanvullend € 320.000 benodigd. De Verkeersadviesgroep heeft positief over deze voorstellen geadviseerd. De kapitaallasten bedragen € 9.000 (voor de investering van € 122.500) en € 22.000 (voor de investering van € 320.000).

Programmabegroting

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	3.427.000	3.664.000	4.202.000	3.981.000	3.731.000	3.806.000
Kadernota 2023 Veilig oversteken				9.000	31.000	31.000
Totaal lasten programma	3.427.000	3.664.000	**4.202.000**	3.990.000	3.762.000	3.837.000
Baten						
Bestaand beleid	543.000	480.000	455.000	472.000	487.000	502.000
Totaal baten programma	543.000	480.000	**455.000**	472.000	487.000	502.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-2.884.000	-3.184.000	**-3.747.000**	-3.518.000	-3.275.000	-3.335.000

Programma 3
Economie

De gemeente stimuleert op verschillende manieren de lokale economie. Dit gaat met inzet van het bedrijfsloket, verschillende (digitale) media, informatieve bijeenkomsten en door samen te werken met het bedrijfsleven. Ook werkt de gemeente aan het ontwikkelen van bedrijventerreinen en het toekomstbestendig houden van winkelgebieden.

Visie

Werk is van essentieel belang voor mensen. Werk geeft structuur aan het leven, zorgt voor financiële onafhankelijkheid en voor zelfredzaamheid. Daarnaast bevordert een bloeiend bedrijfsleven de kracht en leefbaarheid van de lokale gemeenschap. Om zoveel mogelijk mensen aan het werk te helpen en te houden, stimuleren we de plaatselijke economie en bevorderen we een positief vestigingsklimaat voor bedrijven. We willen lokale ondernemers, binnen de mogelijkheden, optimaal ondersteunen en ruimte geven.

Ontwikkelingen en trends

In 2019 is een Economische Uitvoeringsagenda 2019-2023 voor de gemeente Elburg opgesteld. Daarin staat dat de gemeente een faciliterende en stimulerende rol wil spelen bij initiatieven vanuit het bedrijfsleven. Samenwerking met de ondernemers staat centraal. In 2023 is deze lokale agenda geëvalueerd en geactualiseerd. De nieuwe uitvoeringsagenda zet het beleid van de afgelopen jaren voort, en legt het accent op vraaggericht werken, samen met onze economische partners.

Regionale economische samenwerking

De economie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Ook in regionaal verband zoekt Elburg actief de samenwerking op economisch vlak. De regio Zwolle, waar ook Elburg deel van uitmaakt, is één van de best presterende economische regio's van Nederland. De samenwerking tussen de 22 gemeenten biedt mogelijkheden voor de bedrijven uit Elburg. Zo kunnen zij gebruik maken van de kennis en begeleiding van Kennispoort en haar gelieerde organisaties. Daarnaast kunnen werkgevers, werknemers en werkzoekenden via het Ontwikkelfonds van de Human Capital Agenda een vergoeding ontvangen voor her- en bijscholingstrajecten.

Ook binnen de Kop van de Veluwe werkt Elburg samen. Met de buurgemeenten zijn acht opgaven geformuleerd om onze regio op economisch vlak gezond en toekomstbestendig te houden. Daarmee dragen we bij aan de brede welvaart.

Bedrijventerreinen

De uitgifte van bedrijfskavels op bedrijventerrein Broeklanden II wordt in 2024 voortgezet. Hiermee bieden we de bedrijven uit Elburg de mogelijkheid om verder te groeien en zich te ontwikkelen. Beschikbare bedrijfsgrond is schaars. Daarom onderzoeken we, samen met de gemeente Oldebroek, de ontwikkeling van een uitbreiding van Broeklanden. Daarbij hebben we oog voor werkgelegenheid, duurzaamheid, zorgvuldig ruimtegebruik en beeldkwaliteit.

Overleg met het bedrijfsleven

In 2024 blijven we actief contact houden met ons bedrijfsleven door regelmatige overleggen met de Bedrijvenkring Elburg en met de winkeliersverenigingen. Ook is er regelmatig overleg met de agrarische sector. Maandelijks zijn er 4 à 5 bedrijfsbezoeken in de gemeente. Zo spelen we snel en efficiënt in op knelpunten die het bedrijfsleven belemmeren in hun groei en ontwikkeling.

Vrijetijdseconomie

De vrijetijdseconomie is een belangrijke pijler voor Elburg. Er is de afgelopen jaren een bredere kijk op recreatie en toerisme gekomen. Het gaat niet meer in de eerste plaats om het trekken van meer bezoekers, maar om meer kwaliteit.

Ook op het gebied van recreatie en toerisme geldt dat we over onze gemeentegrenzen heen kijken. Sinds 2018 is Elburg één van de vele partijen die samenwerkt in het kader van de Veluwe Agenda. Het gezamenlijke motto is "Beleef de Beste Veluwe". Er is een goede balans tussen de natuurnetwerken, een vitaal landschap en te beleven erfgoed enerzijds. En excellente gastvrijheid, een gezonde vrijetijdseconomie (de beste bereikbaarheid, topactiviteiten en excellent verblijf) en aandacht voor de betrokkenheid van bewoners anderzijds. Toerisme is een middel om de Veluwse natuur, economie en samenleving te versterken. De gezamenlijke agendering vertaalt zich in het binnenhalen van andere deals, bijdragen en subsidies.

Ook werken we samen met de acht andere Hanzesteden in Gelderland en Overijssel binnen het Hanzesteden Marketing verband. Deze samenwerking geeft een verdere verdieping aan het sterke merk Hanze en vergroot de zichtbaarheid van Elburg als Hanzestad. Daarnaast werken we o.a. samen met alle gemeenten rond de Randmeren binnen de

gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren. Deze samenwerkingsverbanden versterken het toeristische product en daarmee de aantrekkelijkheid voor toeristen om onze regio en onze gemeente te bezoeken.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- Regio Zwolle, incl. Kennispoort
- Samenwerkingsverband Kop van de Veluwe
- Hanzesteden Marketing
- Visit Veluwe
- Plaatselijke en regionale ondernemersverenigingen
- Veluwe op 1 (Veluwe Alliantie)
- Regionaal Programma Vitale Vakantieparken
- Gastvrije Randmeren

Taakvelden

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Ruimte (regionale samenwerking)
Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Ruimte (hub 't Harde)
Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte (bedrijventerreinen)
Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een blijvende goede bereikbaarheid van het bedrijventerrein Kruismaten en een autoluwe en verkeersveilige Havenkade.	Verder uitwerken nieuwe ontsluiting. Een ontsluiting als onderdeel van regionale problematiek agenderen, effectenstudie van de ontwikkelingen op het wegennet.		
Versterken inzet op Regio Zwolle	Volwaardige inzet op strategische samenwerking in Regio Zwolle en Kop van de Veluwe door een centrale accounthouder. Actieve deelname aan regionale programma's, projecten en activiteiten die toegevoegde waarde bieden aan Elburg.	2024 e.v.	Nauwe betrokkenheid bij regionale programma's en projecten
Verlaging filedruk op A28 en toename reizigersaantallen ov (trein, bus) en fiets.	Op basis van de resultaten van het Integraal Handelingsperspectief fase 1 en 2 de hub-functie van station 't Harde optimaliseren door middel van uitvoeren van de quick-wins.	2024	Verlaging filedruk op A28 en toename reizigersaantallen ov (trein, bus) en fiets
Verdere uitgifte van fase II van bedrijventerrein Broeklanden	Acquisitie en begeleiding bij de uitgifte aan bedrijven die voldoen aan het merendeel van de uitgiftecriteria.	2024	Uitgifte van het hele bedrijventerrein
Gedragen en georganiseerd parkmanagement op alle bedrijventerreinen van Elburg	Organiseren van bedrijven op de verschillende bedrijventerreinen, gezamenlijk parkmanagementorganisaties opzetten en parkmanager inhuren	2024-2025	Parkmanagement op alle bedrijventerreinen
Herontwikkeling locatie gemeentewerf aan 't Straatje	Onderzoek naar de gewenste omvang en doelgroep van bedrijfskavels op deze locatie	2024	Afronding voorbereiding van uitgifte van bedrijfsruimte
Voorbereiding ontwikkeling Broeklanden III i.s.m. Oldebroek	Onderzoek naar de mogelijke realisatie van een bedrijventerrein aansluitend op Broeklanden	2024 e.v.	Go/no-go over ontwikkeling bedrijventerrein

Taakveld Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Versterken van Vesting als optimaal winkel-, horeca- en recreëergebied	Centrum versterken door professionaliseren van de organisatiegraad van ondernemers en vastgoedeigenaren, en het ontwikkelen van een toekomstvisie en strategie	2024 e.v.	Toekomstbestendig centrum met sterke samenwerking tussen ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente o.l.v. centrummanager
Goede aansluiting op Ontwikkelfonds Regio Zwolle	Ondernemers stimuleren om aanvragen te doen uit Ondernemersfonds van HCA	2024 e.v.	Aantal bedrijven uit Elburg dat een bijdrage ontvangt uit het Ontwikkelfonds.

Taakveld Economische promotie

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Meer meerdaags verblijfsrecreatie en nieuw verblijfsaanbod	Op basis van het (vernieuwde) beleidsplan Vitale Vakantieparken (vaststelling eind 2023) werken aan de vitaliteit en kwaliteit van bestaande vakantieparken en eventuele nieuwe initiatieven. Andere vormen van verblijfsrecreatie stimuleren.	2024-2026	We zijn in gesprek met parken over huidige situatie en toekomst. Parken die vernieuwingen doorvoeren en/of toekomstplannen opstellen. Nieuw verblijfsaanbod
Meer meerdaags bezoek, spreiding van bezoekers en seizoensverlenging door aanbodontwikkeling. Meer overnachtingen.	Versterken en vernieuwen van toeristische voorzieningen en aanbod. Meer samenwerking en verbinding tussen toeristisch aanbod, bijvoorbeeld door arrangementen/programma's. De ontwikkeling van het Centrum voor Cultuur met een Toeristisch Cultureel Platform (zie programma 5) draagt hier aan bij. Meer aanbod in voor- en naseizoen en winter.	2024-2026	
1 ruiter- en mennetwerk 1 wandelnetwerk 1 mountainbike-route Aanvullende voorzieningen zoals informatieborden Beheer en onderhoud	Ontwikkeling van routenetwerken en voorzieningen	2024	
Toeristisch benutten van de strekdam en het water.	Stimuleren watergerelateerde activiteiten, verkennen mogelijkheden Strekdam	2024 e.v.	Nieuwe wateractiviteiten
Lokale samenwerking binnen de vrijetijdssector uitbouwen en stimuleren	Toeristisch cultureel platform	2024-2026	Toeristisch cultureel platform
Actieve participatie in samenwerkingsverbanden	Regionale samenwerkingen voortzetten. Uitvoering van projecten, voortkomend uit de samenwerkingen Veluwe op 1, Noord-Veluwe, Hanzesteden marketing, Gastvrije Randmeren.	2024-2026	Actieve participatie in samenwerkingsverbanden

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2019 2020 2021 2022	130,2* 135,0* 139,7* 145,5	142,5* 147,8* 152,5* 162,2	151,3* 158,1* 164,9* 174,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2019 2020 2021 2022	687,9* 678,0* 701,9* 709,8	780,4* 780,5* 789,5* 820,1	795,1* 796,4* 805,7* 825,4	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Functiemenging	%	2019 2020 2021 2022	51,5* 51,0* 51,5* 51,7	53,4* 53,3 53,4 54,1	53,3 53,3 53,3 53,8	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*

  Subsidie Citymanager (in 2024 € 30.000, vanaf 2025 € 20.000 structureel)

  In 2022 is, mede op verzoek van de raad, gestart met centrummanagement in de vesting. Dit gebeurde in de vorm van een pilot, die werd gefinancierd door de ondernemers, vastgoedeigenaren, musea en gemeente. Aangevuld met een provinciale subsidie. Na afloop van deze pilot concludeerden alle partners dat de resultaten zodanig succesvol en veelbelovend waren dat het centrummanagement voortgezet moet worden, in een opzet gericht op het creëren van continuïteit en toekomstbestendigheid.

  Er is dan ook een vervolgopdracht opgesteld, waarin de samenwerking in de vesting wordt geprofessionaliseerd door de aanstelling van een centrummanager:
  - de vastgoedeigenaren worden georganiseerd en nadrukkelijk betrokken bij het centrummanagement;
  - de ondernemers aan de Havenkade bij de organisatie van vestingondernemers worden gevoegd;
  - de werkgroepen bestaande uit ondernemers en andere betrokkenen opnieuw worden geactiveerd;
  - verder wordt gewerkt aan de in 2022 geformuleerde taken en opdrachten;
  - een strategie wordt bepaald voor de economische toekomst van de vesting.

  De financiering van deze vervolgopdracht is gebaseerd op co-financiering waarbij zowel de gemeente als de ondernemers en de musea een bijdrage leveren. Dankzij een nieuwe provinciale subsidie kan die bijdrage beperkt blijven. Bovendien wordt vanaf 2025 gerekend op een evenredige bijdrage van de vastgoedeigenaren, die nu nog nauwelijks georganiseerd zijn.

  De financiële opzet is zodanig dat de bijdrage van de gemeente, de ondernemers en de vastgoedeigenaren vanaf 2025 gelijk zal zijn.

  VVV Elburg (2024, € 35.000 structureel)

  VVV Elburg verzorgt voor bewoners, bezoekers en ondernemers in Elburg een belangrijke rol in onder andere het vermarkten van Elburg als aantrekkelijke bestemming en het voorzien van bewoners en bezoekers van informatie over (het aanbod in) Elburg. Maar ook is het een belangrijke (sparrings) partner bij het (door)ontwikkelen van het aanbod en de producten die Elburg te bieden heeft en zo Elburg als toeristisch-recreatieve bestemming aantrekkelijk te maken én te houden.

  VVV Elburg richt zich daarbij op vijf kerntaken:
  - Informatievoorziening en gastheerschapsfunctie
  - Productontwikkeling
  - Retail
  - Marketing
  - Kennis en advies

  De VVV geeft aan structureel te weinig inkomsten te hebben voor een gezonde bedrijfsvoering en uitvoering van het (groeiende) pakket aan taken waar de VVV voor staat. Eind 2022 en begin 2023

zijn gesprekken met de VVV gevoerd en heeft de VVV een (bedrijfs)plan uitgewerkt om te werken aan een verdere (door)ontwikkeling en professionalisering. Dit is een proces dat de komende tijd voortgezet wordt. In totaal ligt er een structurele financiële vraag van € 77.000 voor VVV Elburg. Daarbij ligt er een verzoek naar de gemeente voor een verhoging van de subsidie met een bedrag van € 35.000.
Met deze verhoging komt de totale subsidie aan VVV Elburg op € 65.000 (€ 2,74 per inwoner).

Daarmee komt de subsidie ook meer in lijn met de VVV-subsidies van andere gemeenten in de regio.
In vergelijking met omliggende gemeenten in onze regio, is het totale subsidiebedrag van ca. € 30.400 in Elburg aanzienlijk lager dan in andere gemeenten. In gemeenten als Ermelo, Putten en Nunspeet ligt het subsidiebedrag tussen de € 69.000 en € 153.000 (uitschieter). Kijkend op basis van inwoneraantal, komt dit uit tussen de € 2,53 en € 5,42 (uitschieter) per inwoner, tegenover € 1,24 per inwoner in Elburg in 2022. Dit terwijl VVV Elburg in de basis voor eenzelfde opgave staat als de VVV's in de andere gemeenten.

De voorgestelde subsidieverhoging dekt de totale financiële vraag echter niet. Ook voor de VVV ligt hier voor de komende tijd een opgave om tot meer inkomsten(bronnen) te komen en bijvoorbeeld de bedrijfsvoering nog eens kritisch onder de loep te nemen. De VVV heeft hier al een start mee gemaakt. Bijvoorbeeld door de samenwerking in de licentiegroep VVV Randmeren (Putten, Ermelo, Nunspeet, Elburg en sinds kort Harderwijk), waarmee kosten voor de VVV licentie gedeeld worden. Daarnaast is de VVV in gesprek met de WVE over een collectief VVV-lidmaatschap voor WVE-ondernemers en wordt meer ingezet op relatiebeheer om leden te werven én te houden.

Dergelijke veranderingen en doorontwikkelingen vragen echter om tijd. Door middel van een subsidieverhoging per 2024 kan vast een eerste, noodzakelijke financiële impuls gegeven worden. In de tussentijd kan de VVV werken aan andere inkomstenstromen. Het is van belang dat gemeente en VVV hier duidelijke afspraken over maken en in nauw overleg blijven met elkaar.

Regio Zwolle (2024-2027, jaarlijks € 70.000)
Elburg is sinds 2016 lid van de Regio Zwolle. Dankzij dit lidmaatschap hebben onze ondernemers toegang tot de business coaches van Kennispoort, kunnen werknemers en werkzoekenden zich kosteloos of met flinke subsidie laten bij- en omscholen, zijn wij nauw betrokken bij de ruimtelijke vraagstukken die in de regio spelen en putten wij uit de kennis en ervaring die bij Regio Zwolle en haar partners aanwezig is op de ruimtelijke en economische vraagstukken.

Er is een nieuwe meerjarige agenda 2024-2028 'Regio Zwolle stapt door' aan de raad aangeboden. In deze agenda wordt een aangescherpte focus aangebracht met duidelijke prioriteiten. Vanuit twee uitvoeringsopdrachten, Economie & arbeidsmarkt en Duurzame groei & leefkwaliteit, wordt gewerkt aan de opgaven die vanuit het rijk en de provincie aan de Regio Zwolle worden opgelegd. Daarbij valt te denken aan de NOVEX-opgave, het NPLG, de Woondeals en de RES-afspraken. Ook worden initiatieven ontwikkeld om de Regio Zwolle verder te versterken, zoals de Regio Deal, het Ontwikkelfonds en de Regio Zwolle Brigade.

Voor de uitbreiding en verdieping van de gevraagde focus is een substantieel hogere financiële bijdrage van de partners noodzakelijk. Voor Elburg gaat het om een verhoging van € 70.000.

Programmabegroting

3. Economie

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	952.000	1.057.000	947.000	848.000	869.000	888.000
Kadernota 2023						
Subsidie citymanager			30.000	20.000	20.000	20.000
VVV Elburg			35.000	35.000	35.000	35.000
Regio Zwolle			70.000	70.000	70.000	70.000
Totaal lasten programma	952.000	1.057.000	**1.082.000**	973.000	994.000	1.013.000
Baten						
Bestaand beleid	1.299.000	508.000	2.607.000	1.265.000	1.407.000	620.000
Kadernota 2023						
Toeristenbelasting			35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal baten programma	1.299.000	508.000	**2.642.000**	1.300.000	1.442.000	655.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	347.000	-549.000	**1.560.000**	327.000	448.000	-358.000

Programma 4
Onderwijs

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier en tempo. Dat geldt voor allerlei ontwikkelgebieden zoals spraak, taal, spel, gedrag, motorisch of sociaal-emotioneel. Het ene kind is nu eenmaal sneller dan de ander, maar het is wel belangrijk dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Ook als zij een extra steuntje in de rug nodig hebben. Dat zorgt ervoor dat kinderen goed voorbereid beginnen aan de basisschool en een positieve ontwikkeling voor hun verdere (school)loopbaan. De ontwikkelingen van kinderen worden gevolgd door een samenwerking tussen ouders, het CJG, de kinderopvang en het (basis)onderwijs.

De gemeente is verantwoordelijk voor het lokale onderwijsbeleid, leerlingvoorzieningen, het onderwijsachterstandenbeleid en onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.
De gemeente ontvangt hiervoor geld van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De (basis)scholen ontvangen ook geld van het Ministerie voor het onderwijs en het onderwijsachterstandenbeleid.

Visie

Leerlingen kunnen voor het volgen van basis- en voortgezet onderwijs zo dicht mogelijk bij huis naar school. Dat geldt voor alle leerlingen, ook buiten het regulier onderwijs. We streven naar passend onderwijs binnen de eigen gemeentegrenzen. Inzet is om in elke kern minimaal één basisschool te behouden.

Ontwikkelingen en trends

Onderwijsachterstandenbeleid:

- De afgelopen jaren is er gewerkt aan een kwaliteitsimpuls voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De kwartiermaker VVE zal in 2024, samen met alle betrokkenen, de doelen verder uitwerken; de resultaatafspraken, doorgaande lijn en monitoring. Dit op basis van het in 2023 ondertekende VVE-convenant door zowel het CJG, de kinderopvangorganisaties, de basisscholen en de gemeente.
- In 2023 heeft de gemeente de Peutermonitor aangeschaft. Deze monitor geeft belangrijke informatie over het (non)bereik van (VVE-)peuters. In 2024 zullen de inzichten uit de monitor bijdragen aan het verbeteren van beleid en werkafspraken.

Kinderopvang:

- De stelselherziening kinderopvang is uitgesteld tot 2027.

Onderwijs Elburg:

- Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Implementatie visie op opgroeien en ontwikkelen in de gemeente Elburg binnen het programma 'JES' (Jeugd Elburg Samenwerken).

Onderwijshuisvesting landelijk:

- Ontwikkeling wetsvoorstel regeling rond renovatie van schoolgebouwen.
- Ontwikkeling wetsvoorstel opheffen investeringsverbod schoolbesturen primair onderwijs.

Onderwijshuisvesting Elburg:

- In juli 2021 is het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) 2021 – 2041 vastgesteld. Hierin is een visie op onderwijshuisvesting voor de lange termijn opgenomen voor het onderwijsveld van de gemeente Elburg.

Taakvelden

Taakveld Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Goede onderwijsgebouwen conform definitie IHP	Uitvoering geven aan het IHP	2023-2026	Zie indicatoren in IHP 2021-2041.
Onderwijs afgestemd op de behoeften van de leerling. Keuzevrijheid en ruimte voor alle soorten onderwijs. Alle scholen in 2050 energieneutraal.	In samenwerking met de scholen kaders stellen (kwalitatief en kwantitatief) waarbinnen de gemeente bijdraagt aan voldoende en passende huisvesting voor onderwijs.	Doorlopend	Aanvragen bekostiging voorziening huisvesting onderwijs worden conform procedure Verordening behandeld.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Onderwijs afgestemd op de behoeften van de leerling. Keuzevrijheid en ruimte voor alle soorten onderwijs.	Stimuleren van de realisatie van een dekkend netwerk passend onderwijs door de scholen in de gemeente Elburg.	Doorlopende activiteit, gebaseerd op het binnen het programma JES.	Groei aantal taalvragen per jaar
Alle jeugdigen in Elburg zijn taalvaardig.	Inzet op (een kwaliteitsimpuls) VVE, onderwijsachterstandenbeleid en de Taalklas.	Doorlopend	Kwaliteits- en resultaatafspraken VVE Aantal VVE-indicaties (Non)Bereik VVE-peuters Aantal deelnemers Taalklas
Alle jeugdigen ontwikkelen zich in een doorgaande leerlijn zo optimaal mogelijk.	Ondersteunen van initiatieven op het snijvlak passend onderwijs en gemeentelijke beleidsterreinen, zoals jeugdhulp en onderwijsachterstandenbeleid. Dit komt samen binnen het programma JES. Hierbij wordt ingezet op het versterken van de samenwerking tussen: onderwijs, CJG, welzijnswerk, ouders, kinderopvang en de gemeente.	Doorlopend	Kwaliteits- en resultaatafspraken VVE (Non)Bereik van VVE-peuters bij de kinderopvang na afgeven VVE-indicatie Alle VVE-peuters in de kinderopvang zijn bekend bij het basisonderwijs bij de start aan de basisschool
Er zijn geen thuiszitters in Elburg	Uitvoeren van een protocol voorkomen en ondersteunen van thuiszitters	2024 e.v.	
De leerlingen in Elburg ontwikkelen zich veilig en zo optimaal mogelijk.	De leerlingen ontvangen waar nodig tijdig passende ondersteuning op psychosociaal gebied. Daarnaast versterken we de samenwerking tussen onderwijs, CJG en ouders middels de werkwijze JOSje	Doorlopende activiteit. Gerealiseerd binnen het programma JES.	Wordt per kwartaal gemonitord middels een hoofdpuntenrapportage
NT2 leerlingen ontvangen passend onderwijs	We bieden de NT2 leerlingen die woonachtig zijn in Elburg onderwijs aan middels een Taalklas met goed gekwalificeerd personeel zodat deze leerlingen na verloop van tijd in kunnen stromen in het regulier onderwijs.	Doorlopende activiteit. Gerealiseerd binnen het programma JES.	

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Absoluut verzuim	Per 1.000 inw 5-18jr	2018	-	2,7*	2,1*	Ingrado	Het aantal leerlingen dat niet staat ingeschreven op een school.
		2019	-	2,5	2,4		
		2020	-	2,4	2,7		
		2021	-	2,7*	2,7*		
		2022	0,0	5,0	4,2		
Relatief verzuim	Per 1.000	2018	27*	23*	25*	Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd
		2019	24	21	25*		

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
	inw 5-18 jr	2020 2021 2022	18 8 8	17 18* 22	20 20* 24		verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken.
Voortijdige schoolverlaters	% inw 12-23jr	2018	1,1*	1,7*	1,9*	DUO	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
		2019 2020 2021	1,8* 1,5 1,7	1,8* 1,6 1,7	2,0* 1,7 1,9		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

- *Begroting 2024*
  Gemeentelijke extra bijdrage renovatie Nuborgh Lambert Franckens (2025, € 115.000)
  Betreft de verwerking van het raadsbesluit van 9 oktober 2023 over de gemeentelijke extra bijdrage in het tekort op het renovatiebudget van het Nuborgh Lambert Franckens college. De jaarlijkse kapitaallasten zijn begroot vanaf 2025 en worden conform raadsbesluit gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

Programmabegroting

4. Onderwijs

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026
Lasten					
Bestaand beleid	2.364.000	2.734.000	2.842.000	3.211.225	3.208.225
Begroting 2024					
renovatie Nuborgh: aanvulling stelpost mip				98.775	98.775
Totaal lasten programma	2.364.000	2.734.000	**2.842.000**	3.310.000	3.307.000
Baten					
Bestaand beleid	546.000	563.000	594.000	596.000	599.000
Totaal baten programma	546.000	563.000	**594.000**	596.000	599.000
Saldo					
Saldo van baten en lasten	-1818.000	-2.171000	**-2.248.000**	-2.714.000	-2.708.000

Programma 5
Sport, cultuur en recreatie

Dit programma gaat over een breed scala aan voorzieningen. Variërend van sportzalen, tot musea en van openbaar groen tot de lokale media. Een breed programma dus, maar wel met allemaal leuke en belangrijke zaken die het leven voor de inwoners en bezoekers van de gemeente Elburg aangenamer maakt.

Visie

Onze gemeente streeft naar een voldoende voorzieningenniveau voor onze eigen inwoners, afgestemd op maatschappelijke behoeften op het terrein van cultuur, sport en recreatie. De gemeente Elburg als Parel van de Veluwe met haar vesting, haven, buitengebied, bossen en zandverstuiving wil dit potentieel optimaal gebruiken en benutten voor toerisme, recreatie en sport. De invulling ontstaat in samenwerking met vrijwilligers- en belangenorganisaties (kunst en cultuurhistorie en voor sport de sportverenigingen).

Ontwikkelingen en trends

- We zetten in op multifunctioneel gebruik van sportparken en schoolpleinen en de openbare ruimte.
- We zoeken om de fysieke leefomgeving meer te laten uitdagen tot bewegen.
- Invulling van vrijwilligers- en met name bestuursfuncties voor verenigingen wordt steeds moeilijker in de toekomst. Bundeling van krachten wordt noodzakelijker. Ondersteuning vanuit o.a. Centrum voor Cultuur is in ontwikkeling.
- Versterkt samenwerken is noodzakelijk om een duurzame culturele infrastructuur van Elburg te realiseren. Het Centrum voor Cultuur is in ontwikkeling en biedt de instellingen, verenigingen, musea en andere cultuur- en toerismegerichte partijen en ondernemers de mogelijkheid voor ondersteuning in brede zin. Meedenken in ontwikkeling van innovatief, nieuw en vernieuwend aanbod voor inwoners en bezoekers; aanbod voor iedereen.
- Vanuit Cultuur en Erfgoed en het Centrum voor Cultuur leggen we meer de verbinding naar doelgroepen binnen het Sociale Domein. Doen en meedoen door en voor iedereen. Diverse culturele instellingen ondersteunen het ontwikkelen van nieuw aanbod. Veel van deze activiteiten dragen ook bij aan vermindering van eenzaamheid én positieve gezondheid.

Verbonden partijen

We werken aan onze beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen:

- Lokale (sport)verenigingen, (culturele) instellingen, scholen/onderwijs, zorginstellingen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke partners.
- Stichting WIEL-uitvoering team Leefstijl, inzet combinatiefunctionarissen en JOGG-regisseurs. Uitvoering bewegingsonderwijs, aangepast/inclusief sporten en verenigingsondersteuning voor sportverenigingen.
- Centrum voor Cultuur; binden van culturele instellingen, samenwerken naar een sterke en duurzame culturele infrastructuur. De verbinding met o.a. scholen en zorginstellingen; partijen en doelgroepen in het sociale domein. Inzet van combinatiefunctie voor cultuurmakelaar.
- Partijen, verenigingen, instellingen die zich inzetten op behoud van erfgoed.
- Stichting zwembad ‘De Hokseberg’ te 't Harde; exploitatie en beheer openluchtzwembad ‘De Hokseberg'.
- Partijen, verenigingen en instellingen die zicht inzetten voor cultuureducatie scholen en cultuurparticipatie o.a. te behoeven van ouderen.
- Regiogemeenten; samenwerken en afstemmen voor o.a. evenementen en regionale/provinciale projecten.
- Provincie Gelderland; inzet meer cultuurparticipatie met relatie cultuur-erfgoed-zorg en ondernemen en deelname aan Provinciale sportambities.
- Fondsen; (nieuwe) ideeën uitwerken voor samenwerkingen instellingen/scholen e.a. voor nieuwe financiële geldstromen
- Veluwe op 1. Hanzesteden, Hanzestedenmarketing, Veluwe Remembers, culturele partners in de gemeente; inzet op meer gezamenlijk productontwikkeling en aanbod voor inwoner en bezoeker.

Taakvelden

Taakveld Sportbeleid en activering

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele en amateursport.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Meer mensen in beweging en een gezondere leeftijd.	Uitvoering geven aan het sportbeleid (vaststelling eind 2023) in afstemming met Sportakkoord en de regionale samenwerkingsagenda Sport.	2024	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Lokaal Sportakkoord	Uitvoeringsagenda realiseren samen met het Preventieakkoord.	2024 e.v.	Acties uit uitvoeringsagenda, stand van zaken.

Taakveld Sportaccommodaties

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Multifunctioneel gebruik sportparken door (onbeperkt) toegang tot de sportparken en gebruikt door meerdere doelgroepen.	Verkennen mogelijkheden open clubs/sportparken	2024-2026	
Het sportklimaat en de sportfaciliteiten in de gemeente Elburg zijn en blijven van een goede kwaliteit. De kernen behouden ten minste één binnensportaccommodatie.	Uitvoering geven aan het in 2020 vastgestelde accommodatiebeleidsplan.	Doorlopend	Aanvragen bekostiging voorziening huisvesting bewegingsonderwijs worden conform procedure Verordening behandeld. Overige sportaccommodaties volgens de uitgangspunten van het accommodatiebeleid.
	De wens van SSS om de trainingsmogelijkheden voor turnen te verbeteren.	2024	Zie indicatoren in accommodatiebeleidsplan.
	De wens van EVV voor een eigen sportaccommodatie onderzoeken. Momenteel ligt de focus van EVV op het ontwikkelen van een sportcampus in samenwerking met andere sportverenigingen. Gesprekken hierover vinden momenteel plaats.	2024	Zie indicatoren in accommodatiebeleidsplan.
	Blijvende gemeentelijke financiële steun aan zwembad De Hokseberg.	Doorlopend	Sluitende exploitatie op basis van begroting.

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, de verhalen van jong en oud, behoud en ondersteunen van ambacht-kennis. Jong geleerd, oud gedaan.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Verbinding leggen tussen (doelgroepen in het) sociaal domein, natuur en erfgoed, recreatie en toerisme.	Start van het Centrum voor Cultuur, als onderdeel van de st. SCEE (st. cultuur-educatie Elburg) waar ook de muziekschool en de website Cultuurmenu Elburg is ondergebracht. Onderdelen zijn: • Cultureel en toeristisch platform • Activiteiten- en evenementenkalender • Website cultuurmenu optimaal benutten • Ondersteuning culturele instellingen Met de doorontwikkeling van SCEE naar het Centrum voor Cultuur Elburg,	1-1-2023 start CvC; stapsgewijze doorontwikkeling volgende jaren	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	zal vanuit netwerk en samenwerking/samenhang, versterkt ingezet worden op o.a. ondersteuning vrijwilligers, kennisoverdracht, ontwikkeling van cultuuraanbod voor jong en oud en draagt het bij aan het versterken van samenwerking en cultureel ondernemerschap.		
Al het cultuuraanbod op 1 plek	Verder uitbouwen website cultuurmenu en uitbouwen educatief cultuur- en natuuraanbod	2023 -2026	
Aansprekende initiatieven gericht op de beleving van kunst, cultuur, historie, muziek en talentontwikkeling. Het uitgangspunt 'iedereen doet mee' is een belangrijke drijfveer.	Ondersteunen scholen bij cultuur- en natuureducatie, met ruimte voor eigen invulling en aansluitend bij de identiteit van de school. Er wordt ook gewerkt aan (doorontwikkeling van) aanbod t.b.v. ándere doelgroepen zoals ouderen, mensen met een beperking en anderen.	Doorlopende activiteiten; opbouw naar bredere doelgroepen en op basis van 'vraaggericht aanbod'.	
Inzetten van 'themajaren' voor samenhang en verbinding inwoners. Instellingen, partijen etc.	Jaarlijks wordt vanuit een thema gewerkt aan gezamenlijkheid; samen vanuit éigen activiteit en kracht meedoen aan de overkoepelend thema. Thema's hebben veelal een historisch karakter. Verbinding erfgoed-geschiedenis en actualiteit worden met elkaar verbonden. Veel partijen, instellingen en verenigingen draaien mee met activiteiten die gelinkt zijn aan gekozen thema's. Vanuit diverse partijen een jaarrond activiteiten-evenementen programma wat is gericht op de inwoners met ook een link naar bezoekers van Elburg.	Jaarlijks een nieuw thema; 2024 Kunst en amateurkunst	

Taakveld Musea

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Meer aanbod vraaggericht en iedereen doet mee.	Vanuit CvC met alle partijen werken aan nieuwe productontwikkeling.	2023-2026	
Musea, monumenten, cultuurhistorische instellingen; allemaal gericht op de historie van onze gemeente. Ieder vanuit eigen insteek vertelt een stukje 'Verhaal van Elburg'. De gemeente speelt hierbij een belangrijke rol en levert een blijvende bijdrage aan de instandhouding van het erfgoed en het uitdragen daarvan.	We ondersteunen de samenwerkende musea middels een jaarlijkse subsidie voor professionele en materiele ondersteuning. De samenwerkende musea richten zich op inwoners en bezoekers om elk een deel van het Verhaal te kunnen vertellen en/of te laten beleven. In combinatie met de historische Vesting en oude haven wordt het Verhaal van Elburg door de diverse musea, historische vereniging en andere cultuurgerichte partijen en instellingen verteld. Door de samenwerking van de diverse culturele instellingen, wordt een heel divers aanbod voor cultuureducatie, cultuurparticipatie (doen en meedoen door iedereen) vormgegeven.	Doorlopend en doorlopend in ontwikkeling	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	Hanze; cultureel erfgoed. Actieve participatie vanuit gemeente bij de (internationale) netwerken zoals de Hanze. Bij de diverse partijen instellingen wordt gewerkt naar het Hanze-DNA van Elburg.	Doorlopend	
	Nieuwe en vernieuwende activiteiten vormgeven die bijdragen aan én cultureel ondernemerschap voor instellingen/musea en waar versterkt de verbinding met doelgroepen in het Sociale Domein gerealiseerd wordt.	Doorlopend	

Taakveld Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Afgeronde projecten en daadwerkelijk zichtbaar en beleefbaar erfgoed.	Cultuurhistorische waardekaart doorontwikkelen naar een erfgoedregister; uitdragen van het verhaal van Elburg	2024 en verder	
Behoud van Cultuurhistorisch erfgoed	We blijven actief inzetten op behoud van ons cultureel erfgoed. Naast de reguliere subsidie-ondersteuning voor gemeentelijke monumenten, wordt structureel ingezet op provinciale bijdrage.	2023-2026	
Erfgoed vertegenwoordigt een grote rijkdom van Elburg. De gemeente draagt financieel bij aan de instandhouding van de gemeentelijke monumenten. Dit geldt voor zowel onroerende als roerende gemeentelijke monumenten maar ook de diverse kerkpaden en Keitjesstoepen.	In de begroting wordt structureel een bedrag gereserveerd voor de instandhouding van de gemeentelijke monumenten. Door als gemeente zélf te investeren kan er ook structureel een beroep gedaan worden op een Provinciale aanvulling van dit budget.	Doorlopend	Jaarlijks worden de subsidieplafonds vastgesteld. Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld en afgewerkt.
Om het ambacht te leren, worden er educatieve projecten i.s.m. het onderwijs, eigenaren en gemeente gestimuleerd en uitgevoerd. Jong geleerd en oud gedaan is hierbij 'regel'. Door deze kennisoverdracht én projecten uit te voeren 'die er toe doen' zetten we in op behoud van (de kennis van) ambachtslieden.	Restauratieprojecten, mee ontwikkelen en uitvoeren van o.a. museumdelen, kunnen onderdeel zijn van de lespakketten. Op deze wijze betrekken we mensen en partijen bij elkaar en bij de producten/projecten waar ze ook trots op zijn.	Doorlopend	Afhankelijk van aantal projecten die zich aandienen vinden projecten verschillend in frequentie plaats.

Taakveld Media

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Dienstverlening

Tot dit taakveld behoort alles met betrekking tot media.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
We werken aan een vitale lokale omroep	We stimuleren de samenwerking met andere lokale omroepen. Die samenwerking heeft in 2023 een sterkere vorm gekregen. RTV Nunspeet, LOCO media en de LOE werken aan de vorming van een streekomroep. Zij krijgen hierbij ondersteuning van de NLPO	2023-2024	De oprichting van een streekomroep voor de Veluwe.

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	We maken meer gebruik van de diensten van de LOE.		
We werken aan een vitale lokale omroep	In 2023 heeft het commissariaat van de media op voorspraak van de raad de LOE opnieuw aangewezen als lokale omroep. Een Volgend besluit wordt eind 2027 beging 2028 genomen.	2027	Raadsbesluit

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Inclusieve samenleving, Alle kinderen doen mee.	Betere toegankelijkheid van speelplekken en veilig gebruik speeltoestellen voor kinderen met een beperking door vervangen houtchips ondergronden door kunstgras en meer op doelgroep afgestemde keuze voor speeltoestellen	2024 e.v.	
De fysieke ruimte, inclusief voorzieningen zoals meubilair, speeltoestellen, e.d., is van goede kwaliteit en biedt voldoende mogelijkheden om te ontspannen, recreeren en bewegen. Grote betrokkenheid bij de eigen woonbuurt.	Het beheerplan openbare ruimte is in 2022 geactualiseerd en hierin is het kwaliteitsniveau vastgelegd. Op basis hiervan wordt de openbare ruimte onderhouden. Initiatieven om inwoners te betrekken bij het onderhoud en inrichting van de woonomgeving worden ondersteund	Doorlopend Doorlopend	Periodiek schouw van de openbare ruimte a.d.h.v. CROW kwaliteitscatalogus.
Verbeteren van de biodiversiteit in de gemeente Elburg	Het anders onderhouden van (een deel van) het gras en bermen in de gemeente Elburg. De bermen en het gras wordt bloemrijker. Dit is beter voor de biodiversiteit. Om dit te kunnen uitvoeren is een maaizuigcombinatie gekocht.	2024 e.v.	

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
% Niet-sporters	%	2016 2020	50,3 53,4	46,8 49,9	48,7 49,2	Gezondheidsmonitor	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.

Financiën

- *Kadernota 2023*

  Uitbreiding formatie beheer openbare ruimte (2024, € 84.000 structureel)

  In het verleden is formatie ingeleverd binnen het team beheer openbare ruimte. De gedachte was dat Elburg een 'beheergemeente' zou worden. De taken van de toenmalige functionaris zijn herverdeeld onder de zittende werknemers. In de praktijk blijkt dat er sprake is een toename van werkzaamheden door een combinatie van externe factoren en de ambitie om te groeien. Meer inwonerparticipatie, de toename van datagedreven werken en digitalisering en de uitdagingen op het gebied van klimaatvragen structureel meer inzet. Voorgesteld wordt 1 fte werkvoorbereiding (medewerker projectontwikkeling) toe te voegen aan de bestaande formatie voor structureel € 84.000 (incl. overhead).

  Vervanging lichtmasten, hekwerken, beregeningsleidingen en pompen bij 2 sportcomplexen (2024, investering € 75.000, kapitaallasten € 5.000, 2025 investering € 102.000, kapitaallasten € 6.000)

Uit de inventarisatie van de staat van het onderhoud op de diverse sportcomplexen is gebleken dat een aantal lichtmasten, leunhek en ballenvangers, beregeningsinstallaties, leidingen en pompen technisch zijn afgeschreven en aan vervanging toe zijn. Dit alles kost eenmalig € 102.000.

Versterking en ondersteuning activiteiten Oranjeverenigingen (2024, structureel € 1.000)
De Oranjeverenigingen in de gemeente Elburg ontvangen allen jaarlijks een bijdrage voor het uitvoeren van diverse activiteiten. Traditioneel zijn optochten en praalwagens een structureel onderdeel van het programma bij een aantal van de verenigingen. Vanwege ongelukken met optochten, is aansprakelijkheid een groot item geworden. Via een verzekering kunnen risico's in zekere zin afgedekt worden. Een 'praalwagenverzekering' is kostbaar. De vrijwilligersverzekering vanuit gemeente dekt niet een dergelijke activiteit (uitgesloten). Per praalwagen bedragen de verzekeringskosten ca. € 130.

Actualisatie Archeologische Verwachtingen kaart (2024, incidenteel € 10.000)
In 2012 is voor de gemeente Elburg de zgn. Archeologische Verwachtingenkaart opgesteld. Op deze kaart zijn archeologische monumenten aangegeven en aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten. De verwachtingenkaart is vertaald naar een beleidskaart, waaraan ruimtelijke plannen getoetst worden. De kaart is zodoende een 'toetsdocument' t.b.v. bijvoorbeeld vergunningverlening en bestemmingsplannen.

Wanneer een vergunningaanvraag of aanvraag t.b.v. bestemmingsplan wordt ingediend, wordt de verwachtingenkaart geraadpleegd en wanneer nodig, wordt een concrete rapportage van de initiatiefnemer verlangd. De regioarcheoloog adviseert op basis van de kaart. Opgeleverde rapportages worden gearchiveerd en op een later moment op de kaart verwerkt (actualisatie).

In de afgelopen jaren zijn veel rapportages opgesteld en is het wenselijk om de kaart te actualiseren. Gebruikelijk is om dit 1 x per 10 jaar te doen, maar omdat er nu gewerkt wordt naar meer regionale afstemming en het delen van info, is de ambitie om gezamenlijk een kaart te realiseren. Door het gezamenlijk te doen reduceren we de kosten voor de actualisatie.

Gemeenten zijn wettelijk verplicht inzichtelijk te maken waar archeologische monumenten en aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten aanwezig zijn. Dit wordt gedaan middels een inventarisatie met als product de archeologische verwachtingenkaart. Met de komst van de Omgevingswet is het een goed moment om de kaart te actualiseren en met de nieuwste methoden en technieken invulling te geven.

Begeleiding vervangen beheersysteem (2024, incidenteel € 20.000)
Het beheersysteem openbare ruimte wat wij nu gebruiken stopt ermee. Hierdoor moet een nieuw beheersysteem openbare ruimte aangeschaft worden. Dit moet een beheersysteem worden waar alle onderdelen van het beheer openbare ruimte beheert kunnen worden (riolering, spelen, groen, bomen, wegen). Voordat dit systeem aangeschaft kan worden moet er gekeken worden naar welke technische eisen zijn er nodig. Wat is de gewenst toekomstige situatie. Ook moet een mogelijk aanbesteding begeleid worden. Dit alles moet ervoor zorgen dat er straks goed beheersbaar systeem komt. Hiervoor is externe ondersteuning nodig.

De Joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe (2024, incidenteel € 5.000)
In 2022 is vanuit het programma Vrijheid van de Provincie Gelderland, gestart met nieuwe activiteiten en programma's die gericht zijn op het bewustzijn van het belang van vrede en vrijheid in een tijd van (meer) oorlog en toenemend antisemitisme. Vanuit het programma Vrijheid van Prv. Gelderland wordt o.a. ingezet op het project 'De Joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe'. Bij dit project worden de verhalen vanuit de buitengebieden van de Noord-Veluwse gemeenten d.m.v. fysieke objecten zichtbaar gemaakt, met elkaar verbonden én wordt de link gelegd naar de Joodse geschiedenis zoals die verteld worden in de Joodse musea op de Noord-Veluwe.

Voor dit project werken de gemeenten op de Noord-Veluwe samen. Vanuit Elburg zijn de burgemeester en beleidsmedewerker Cultuur afgevaardigden in de stuurgroep en projectgroep. De Provincie stelt voor dit project een financiële bijdrage beschikbaar. Vanuit gemeenten wordt een éénmalige cofinanciering gevraagd. Het onderwijs wordt betrokken bij dit project in de zin van educatief materiaal en hen wordt ook gevraagd mee te denken in het realiseren van het fysieke object: 'hoe zie jíj vrijheid?'

Cultureel themajaar (2024, incidenteel € 25.000)
In de gemeente Elburg zijn de culturele themajaren steeds succesvoller aan het worden. Ieder jaar wordt aan de hand van een cultuur(historisch) thema samengewerkt door inwoners, verenigingen, stichtingen, etc. aan een

'jaarronde activiteitenagenda'. Hierbij ontstaan steeds meer 'niet verwachte verbindingen en samenwerkingen' óók die je op het eerste oog niet zou verwachten.

'Iedereen doet mee' en 'Samen Elburg' staan hierbij voorop. Voor 2024 is 'Kunst en amateurkunsten' het thema waarmee een verbindend programma gemaakt kan gaan worden. In onze gemeente zijn veel (amateur)kunst gerelateerde partijen, stichtingen en verenigingen die zich inzetten op/voor dit thema. Via de activiteiten worden inwoners ook weer geënthousiasmeerd om mee te doen in 'amateurkunsten' etc. (denk o.a. aan muziekverenigingen, koren etc.). Kunst werkt in vele opzichten: 2024 hét jaar van de Kunst!

Lokale partijen, verenigingen, stichtingen en inwoners kunnen t.b.v. activiteiten in het themajaar een programma indienen bij het Centrum voor Cultuur. Het CvC-Elburg heeft een kerngroep themajaren ingericht. In deze kerngroep zitten vertegenwoordigers van o.a. het CvC, VVV en gemeente. De kerngroep beoordeelt plannen die door de diverse lokale partijen/verenigingen/inwoners ingediend worden. Na de beoordeling kan aan de partijen een stimuleringsbijdrage worden toegekend.

Versterking activiteiten partnerstad Haselünne (2024 t/m 2026, incidenteel jaarlijks € 2.000)
De bijdrage is in het verleden nooit geïndexeerd. Het voorstel is om voor de jaren 2024, 2025 en 2026 een investering te doen van € 2.000 per jaar waarmee het totaalbudget uitkomt op € 4.000 per jaar. In het tweede deel van 2025 vindt een concrete evaluatie plaats naar welke meerwaarde is gebleken in 2023 en 2024 en of een continuering van de activiteiten en budget legitiem te noemen is.

Programmabegroting

5. Sport, cultuur en recreatie

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	4.467.000	4.556.000	5.045.000	4.879.000	5.083.000	5.042.000
Kadernota 2023						
Uitbreiding formatie team openbare ruimte			84.000	84.000	84.000	84.000
Vervanging lichtmasten e.d. bij 2 sportcomplexen				5.000	11.000	11.000
Aanvullende subsidie oranjeverenigingen			1.000	1.000	1.000	1.000
Actualisatie Archeologische Verwachtingen Kaart			10.000			
Begeleiding vervanging beheerssysteem			20.000			
De Joodse geschiedenis op de Noord Veluwe			5.000			
Cultureel Themajaar Kunst en Amateurkunsten			25.000			
Versterking activiteiten partnerstad Haselünne			2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal lasten programma	4.467.000	4.556.000	**5.192.000**	4.971.000	5.181.000	5.140.000
Baten						
Bestaand beleid	462.000	338.000	639.000	433.000	431.000	300.000
Totaal baten programma	462.000	338.000	**639.000**	433.000	431.000	300.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-4.005.000	-4.218.000	**-4.553.000**	-4.538.000	-4.750.000	-4.840.000

Programma 6
Sociaal domein

Binnen het 'sociaal domein' heeft de gemeente veel verschillende taken en verantwoordelijkheden in de zorg en ondersteuning aan inwoners. Deze taken zijn vastgelegd in verschillende wetten, zoals: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), Participatiewet, Jeugdwet, Wet Inburgering en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In Werkbedrijf Regio Zwolle werken gemeenten, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties aan een inclusieve en toekomstbestendige arbeidsmarkt (Wet SUWI). Van oudsher heeft de gemeente een verantwoordelijkheid voor het welzijnswerk.

Visie

In de gemeente Elburg leven we samen met elkaar en vinden we het normaal dat inwoners elkaar helpen en ondersteunen. We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving.
Inwoners hebben regie over het eigen leven en er is ruimte voor ontwikkeling. De gemeente Elburg ondersteunt inwoners daarbij met het geven van informatie, de inzet van basisvoorzieningen, specialistische hulp en een vangnet.

We willen de meest passende zorg en ondersteuning voor onze inwoners, binnen het beschikbare financiële kader. De zorg en ondersteuning vindt plaats zo dicht mogelijk bij de jeugdigen, de gezinnen en het eigen netwerk. De ondersteuning is kortdurend en licht waar kan (ambulant, vrij toegankelijk); langdurig en intensief waar nodig.

Ontwikkelingen en trends

Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt
We staan voor de opgave om een werkende en toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren (Wet SUWI). Hier werken we samen met partners aan in arbeidsmarktregio Zwolle. Regio Zwolle is economisch gezien een groeiregio. Ook in Regio Zwolle is sprake van een snel veranderende arbeidsmarkt en een tekort aan (opgeleid) personeel. Ook staan nog altijd mensen aan de zijlijn of lopen risico daar te komen. Voor Elburg is het belangrijk om samen met partners in de regio de aanpak te verstevigen en werk te maken van plannen voor de toekomst.

Thema's zijn:
- stimuleren/investeren in 'Leven Lang Ontwikkelen' om de wendbaarheid en beschikbaarheid van personeel te vergroten;
- kansen creëren voor mensen die nu nog aan de kant staan (inclusiviteit);
- realiseren eenduidige werknemers- en werkgeversdienstverlening en versterken integrale aanpak Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt.

Participatiewet en Breed Offensief
Met het 'Breed Offensief' heeft het Rijk maatregelen voorgesteld om meer mensen met een beperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden.
Op dit moment is nog niet bekend of het nieuwe kabinet het 'Breed Offensief' zal voortzetten. Of dat er een volledig nieuwe Participatiewet komt.

Inclusief Groep is ons sociaal ontwikkelbedrijf. De toekomst van sociaal ontwikkelbedrijven staat onder druk. Hier is landelijk en regionaal onderzoek naar gedaan door bureau Berenschot. Gemeenten en Inclusief Groep werken samen in het zoeken naar de juiste oplossing voor de toekomst. In 2024 wordt dit verder uitgewerkt en vindt besluitvorming plaats.

Bestaanszekerheid is een belangrijk (landelijk) thema. We gaan in 2024 kijken hoe we het lokale beleid daarop aan kunnen sluiten.

Nieuwe Wet Inburgering
In de nieuwe Wet inburgering (1 januari 2022) heeft de gemeente de regie op de inburgering van statushouders. Doel is dat zij zo snel mogelijk de taal op het voor hen hoogst haalbare niveau leren. En daarnaast zo snel mogelijk meedoen in onze samenleving. Het liefst via betaald werk. De gemeente werkt hierin samen met de regio, het onderwijs, vele lokale organisaties en ervaringsdeskundigen.

Landelijk zijn er wat uitdagingen rondom het scholingstraject vanwege tekort aan docenten. Dit maakt dat de nadruk ligt op het participeren, meedoen en werken. Het vinden van werk of een participatieplaats is daarom meer naar de voorgrond gekomen. Hier gaan we het komende jaar meer vorm aan geven.

Zorg en Veiligheid
Een goede verbinding tussen 'zorg' en 'veiligheid' (zie programma 1) is essentieel. Met name bij de zogenaamde 'complexe casuïstiek', ofwel personen/huishoudens met sociale en veiligheidsproblemen. Een succesvolle aanpak van het probleem of het aanbieden van de oplossing is sterk afhankelijk van deze verbinding. Aspecten van de aanpak zijn bijvoorbeeld: vroegsignalering, awareness en kennis bij sociale wijkteams, tijdige opschaling, persoonsgerichte aanpak, inzet Zorg- en Veiligheidshuis en Veilig Thuis.

Veiligheidsthema's zijn:
- Geweld in afhankelijkheidsrelaties (huiselijk geweld en kindermishandeling).
- Verward gedrag, verwaarlozing, verslaving.
- Criminaliteit, detentie en (na)zorg.
- Jeugdproblematiek.
- Polarisatie in relatie tot diversiteit/discriminatie/radicalisering.
- Misbruik sociale voorzieningen en ondermijningseffecten.
- Mensenhandel, uitbuiting en prostitutie.

Gezond en Actief Leven Akkoord
Op 3 februari 2023 ondertekenden de VNG, GGD GHOR, zorgverzekeraars en met ministerie van VWS het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Uitgangspunt is een gezonde generatie in 2040. De focus verschuift van inzet op ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Doelen binnen het GALA zijn:
- Terugdringen gezondheidsachterstanden.
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis.
- Een gezonde leefstijl.
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid.
- Vitaal ouder worden.
- Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur.

Met behulp van het lokaal integraal preventieplan wordt de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen en partners bevorderd.

Schuldhulpverlening
Per 1 januari 2022 voert Plangroep als nieuwe schuldhulpverlener de schuldhulpverlening uit in de gemeenten Harderwijk, Ermelo, Putten, Oldebroek en Elburg. Er is regelmatig overleg waardoor er een goede samenwerking is die de dienstverlening naar de inwoners ten goede komt.

Sociaal Financieel Trefpunt
Het Sociaal Financieel Trefpunt is een netwerksamenwerking en een belangrijke toegang voor inwoners met een hulpvraag. Vragen worden op een laagdrempelige manier behandeld. Veel inwoners weten inmiddels de weg te vinden. Hierdoor wordt vaak erger voorkomen. De verbinding met andere ondersteuningspunten, zoals CJG, Taalpunt en bibliotheek, is van grote meerwaarde.

Digitale dienstverlening
De digitale dienstverlening ontwikkelt steeds verder. Werkprocessen staan beschreven en steeds meer (aanvraag-, meld-, declaratie-)formulieren zijn digitaal. De inwoners kunnen deze via DigiD inlog invullen op de website van de gemeente. Daar ligt een koppeling met het zaaksysteem en met het klantvolgsysteem voor Wmo, Participatiewet, minimaregelingen en deels Jeugdwet, zodat de verwerking en afhandeling van deze formulieren efficiënter gaat. Extra aandacht is er voor het begrijpelijk maken van teksten (B1-niveau).

Oekraïne
De gemeente speelt een belangrijke rol in de opvang en ondersteuning van vluchtelingen uit Oekraïne. Bij de primaire opvang (dak & bed) en brede opvang (werk & scholing) maakt de gemeente gebruik van diverse organisatie en veel gemotiveerde vrijwilligers (Zie verder Programma 1 Veiligheid).

Maatwerkvoorzieningen Wmo
De Wmo maatwerkvoorzieningen staan de komende jaren onder financiële druk. De uitgaven zijn hoger dan de begroting. Dit komt door het rijksbeleid over het abonnementstarief, de AMvB (reële kostprijzen) en de extramuralisatie. Komende jaren vraagt dit om een inzichtelijke monitoring van de inzet van Wmo voorzieningen.

De inkoop en inkoop begeleiding groep zijn afgerond. Werktafels bieden de aanbieders een podium om gezamenlijke thema's uit te diepen. Een voorbeeld is tekort aan personeel, of het organiseren van vervoer naar de dagbesteding.

De logeermogelijkheden onder het maatwerk worden te weinig benut. Terwijl dit een voorziening is die juist preventief kan werken om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten. Zodat mensen langer in de thuissituatie kunnen blijven wonen. Samen met Gezond Veluwe en Netwerk dementie stimuleert de regio de inzet van logeermogelijkheden.

In samenwerking met de casemanagers dementie wordt er een pilot ontwikkeld voor het indiceren van de huishoudelijke hulp. Doormiddel van het direct indiceren wordt de dienstverlening voor de inwoner verbeterd. Om de nieuwe werkwijze goed te monitoren wordt er eerst gestart met een pilot.

Wijkontmoetingscentra Elburg
De 5 wijkontmoetingscentra in Elburg vervullen een belangrijke rol binnen de wijken voor mensen die deze steun nodig hebben. De groei van het aantal deelnemers geeft blijk van de behoefte van mensen om mee te kunnen doen en om mantelzorgers te ontlasten. De laagdrempelige inloop en dagactiviteiten in combinatie met de open houding naar deelnemers én mantelzorgers blijken succesvol te zijn. En binnen die organisatie bieden de centra werkervaringsplaatsen voor werkzoekenden en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De vraaggerichte benadering en het meedoen vanuit talenten wordt verder versterkt in 2024 vanuit samenwerking met Kwiek-Nu, de vraaggerichte dagbesteding. In 2024 zetten we extra in op valpreventie, gezond leven en bewegen, zie onderdeel GALA.

Jeugd
In de gemeente Elburg willen we dat kinderen en jongeren op een gezonde en veilige manier opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige jongvolwassenen.

We werken oplossingsgericht aan de hulpvraag van gezinnen, kinderen en jongeren. We gaan uit van de mogelijkheden waarbij de regie bij ouders, jeugdigen en hun netwerk ligt. Belangrijke speerpunten zijn: in één keer goed, goed is goed genoeg, één gezin – één plan, normaliseren, nul uithuisplaatsingen, de-medicaliseren en integrale samenwerking.

Door het stimuleren van maatschappelijke verantwoordelijkheid - ‘De gemeenschap van Elburg is nodig om een kind op te laten groeien’ - denken we dat de eigen mogelijkheden van inwoners en de inzet van het netwerk toenemen. We streven naar vroegsignalering door de samenwerking in het voorliggende veld goed te organiseren en te versterken. Zo voorkomen we zwaardere problematiek.

De inhoudelijke zorg aan onze jeugdige inwoners krijgt de prioriteit. Daarnaast monitoren we de kosten. Door inzet op preventie, een effectieve samenwerking, duidelijke inkoopcriteria en vastgestelde (bezuinigings)maatregelen willen we passende ondersteuning binnen financiële kaders realiseren.

Bij preventie zetten we in op de omgeving van de jeugdige. Waar we op inzetten bepalen we op basis van cijfers en wetenschappelijk onderbouwd. Door te doen wat werkt, in een korte beleidscyclus en samen met de partners willen we invloed uitoefenen op de omgeving van jongeren. Hierbij dragen we bij aan de mentale gezondheid van jongeren en dringen we gebruik van alcohol en andere middelen terug.

Beschermd wonen/maatschappelijke opvang (BW/MO)
De decentralisatie van de taak beschermd wonen is opnieuw uitgesteld en nu voorzien voor 2025. Daarbij zou de val van het kabinet Rutte IV voor verder uitstel kunnen zorgen. Voor de Noord-Veluwe is de verwachting dat we nog enkele jaren te maken zullen hebben met overschotten, die langzamerhand afbouwen.
Inhoudelijk is de inzet om ondersteuning meer in de thuissituatie in te vullen (beschermd thuis). En minder in geconcentreerde woonvormen (beschermd wonen). We bereiden ons voor op deze taken door extra te investeren in preventie, zoals het dichten van ‘gaten’ in de schulddienstverlening, inzet op activering en geschikte woonplekken. Het verbinden van lokale inzet (welzijn, Wmo) met bovenlokale inzet vanuit BW/MO is een belangrijke voorwaarde om deze beweging te ondersteunen.

Organisatorisch blijven we koersen op sterke samenwerking in Noord-Veluws verband. Het Rijk zet in op verplichte samenwerking. Het Rijk zet prominent in op de aanpak van dakloosheid. Er ligt een forse opgave in het realiseren van (tijdelijke) huisvesting. Het vinden van geschikte woonplekken voor de doelgroep blijft, mede gezien de krapte op de woningmarkt, maar ook door stevige maatschappelijke weerstand, nog steeds een enorme uitdaging. Dit belemmert bijvoorbeeld de uitstroom uit beschermd wonen. Woningnood zorgt ook voor veel stress bij de betrokkenen, wat doorgaans ten koste gaat van de maatschappelijke aansluiting. Ook is er daardoor vaak zware druk op maatschappelijke organisaties.

Huiselijk geweld
Lokale teams zullen in de toekomst meer en meer aan zet blijven in de aanpak van huiselijk geweld, ook in complexe situaties, met ondersteuning vanuit specialistische expertise. Dit is een cultuuromslag die gaande is, maar zeker nog

aandacht vergt. Het verbinden van betrokken partijen blijft voortdurende aandacht vragen in dit werkveld met betrokkenheid van zoveel verschillende partijen.

De Gelderse Verbeteragenda Jeugd geeft hier een forse impuls aan. Het landelijk toekomstscenario zet in op versterking van de samenwerking, het bijschakelen van specialistische expertise bij lokale teams. Tegelijkertijd is er met name door personeelstekorten enorme druk op de uitvoering in veel geledingen. Dat maakt het doorvoeren van gewenste veranderingen complex.

In 2022 en 2023 zetten we specifiek in op de aanpak ouderenmishandeling. Voor 2024 zetten we verder in op het versterken van de aanpak voor specifieke vormen van huiselijk geweld die tot nu toe onderbelicht bleven, zoals mensenhandel.

Laaggeletterdheid
Moeite hebben met lezen, schrijven en of rekenen en beperkte digitale vaardigheden met als gevolg het minder gemakkelijk vinden van een baan of het verliezen van grip op geldzaken. Iemand met minder basisvaardigheden kan wel lezen en schrijven, maar vaak niet goed genoeg om helemaal mee te doen in de samenleving. Laaggeletterdheid en het voorkomen hiervan is een speerpunt in het bestuursakkoord 2022-2026.

Inwonerparticipatie
De inzet is een frisse democratie, waarbij sprake is van meer gemeenschap en minder gemeente. Dit betekent dat we ruimte geven aan initiatieven in de samenleving. Dat we inwoners, organisaties en bedrijven de ruimte geven in het gemeentelijk beleids- en besluitvormingsproces. En dat we inzetten op een organisatie die de kracht in de samenleving organiseert. Medewerkers staan open voor initiatieven uit de samenleving en voeren het gesprek hierover met inwoners. Groepen met afstand tot de lokale democratie willen we actief betrekken. Dit vraagt om uitbouw van de inwonerparticipatie. In de Gemeentewet komt het uitdaagrecht. Dat gaan we in het participatiebeleid vormgeven.

Verbonden partijen

De beoogde maatschappelijke effecten worden nagestreefd met behulp van de inzet van verbonden partijen.

- Zorg- en welzijnsorganisaties
- Onderwijsinstellingen
- Kinderopvang
- UWV
- Sociaal ontwikkelbedrijf Inclusief Groep
- Ondernemers
- Regionale expertisepunten
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Jeugd- en jongerenwerk
- Stichting Veilig thuis
- Raad voor de kinderbescherming
- (Huis)artsen
- Rechterlijke macht
- Meerinzicht (backoffice en het contractmanagement voor jeugd en deels inburgering)

Taakvelden

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven
Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven (onderdeel inwonerparticipatie)
Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Iedere inwoner telt mee en moet mee kunnen doen. Het maakt niet uit of iemand een beperking heeft, wat de geaardheid is of waar iemand vandaan komt. We gaan voor gelijkwaardigheid en volwaardigheid in de Elburgse samenleving. Daarvoor is begrip, acceptatie en verbinding tussen	Met partijen uit de lokale samenleving en maatschappelijke organisaties geven we uitvoering aan de inclusieagenda. We inventariseren met de samenleving de aandachtspunten voor het te ontwikkelingen (diversiteits)beleid en stellen een actieprogramma op.	Start uitvoering 2023	In het Inclusieakkoord maken we afspraken over monitoring. Dit formuleren we in diversiteitsbeleid en actieprogramma. Meldpunt anti discriminatie

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
inwoners nodig. We gaan er voor om sociale uitsluiting en eenzaamheid te voorkomen. Dit vraagt extra aandacht en bewustwording in de gemeente Elburg. In het aanbieden van zo thuisnabij (passend) onderwijs en de toeleiding naar werk. Evenals aanpassingen om te kunnen ontspannen, sporten, bezoek van winkels, horeca en culturele instellingen.			
Een bestuur dat dicht bij de samenleving staat en deze zoveel mogelijk ruimte geeft.	Eenvoudig communiceren (B1 niveau) richting de inwoners. Werken met beeldtaal.	2024-2026	
Inzicht in hoe we participatie vorm gaan geven.	Beleid en verordening inwonerparticipatie implementeren	2024	
Ervaring opdoen met nieuwe werkvormen	Experimenteren met nieuwe vormen van participatie. Zoals bv. Een burgerraad	2025	
Meer kwetsbare inwoners vanaf 55 jaar doen actief mee in plaats van eenzaam thuis.	We zetten in op het behoud van de coördinator vraaggerichte dagbesteding.	2023, 2024 en 2025	
Versterken van de leefbaarheid in Doornspijk	We realiseren een multifunctionele accommodatie in Doornspijk.	2026	
Cultuur en het sociale domein. Vanuit 'iedereen doet mee' werken we aan cultuureducatie en cultuurparticipatie. Vanuit dit uitgangspunt ontwikkelen en werken we samen met culturele partners in de gemeente aan activiteiten en producten voor de verschillende doelgroepen in het sociale domein.	Vanuit behoefte wordt vanuit het Centrum voor Cultuur (CvC) aanbod ontwikkeld wat passend is voor de doelgroep. Vraag en aanbod komen bij elkaar; maatwerk en menswaardig aanbod. Aanbod voor inclusie; aanbod om (gevoel van) eenzaamheid te verminderen.	2023-2026	Concrete producten worden geplaatst op website Cultuurmenu Elburg
Investeren in en versterken van inclusiviteit en toekomstbestendigheid van het vrijwilligerswerk.	Behoud van de maatschappelijke stage. Stimuleren van organisaties om jongeren in te schakelen. Extra aandacht voor vrijwilligerswerk als onderdeel van route naar werk/meedoen/van betekenis zijn. Afspraken met St. Wiel over: -De ontwikkeling van het digitaal platform 'Elburg Voor Elkaar' -Trainen en versterken vrijwilligersorganisaties richting toekomstbestendigheid.	Doorlopend	Aantal leerlingen en aantal plaatsen maatschappelijke stage Aantal mensen met een uitkering actief in vrijwilligerswerk Aantal getrainde organisaties en resultaten/effecten
Een samenleving waarin nieuwe inwoners zich welkom voelen, de taal leren, zelfredzaam zijn en meedoen, indien mogelijk via betaald werk.	Het aanbieden van inburgeringstrajecten (taal en meedoen) met extra aandacht voor financiële zelfredzaamheid en gezondheid.	Doorlopend	Instroom, doorstroom en uitstroom van inburgeraars (meetinstrument nog in ontwikkeling)
Actieve betrokkenheid van het verenigingsleven bij de lokale gemeenschap, als laagdrempelige plek voor ontmoetingen, ontspanning, vrijwilligerswerk en evenementen. Levensvatbare (amateur)verenigingen op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Verenigings- en buurtgebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut.	Trainen van verenigingen in vroeg signalering en ondersteunen van vrijwilligers in de omgang met inwoners die bijzondere aandacht nodig hebben. In samenwerking met verenigingen kaders stellen (kwalitatief en kwantitatief) waarbinnen de gemeente bijdraagt aan voldoende en passende huisvesting voor dorps- en gemeenschapsvoorzieningen. Nota Dorps- en Gemeenschapshuizen 2018-2021.	Doorlopend	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Afname "sociale" eenzaamheid onder met name niet-westerse migranten, weduwen en weduwnaars en inwoners met een beperking of gezondheidsproblemen.	De preventieve belrondes voor 85-plussers behouden en indien mogelijk uitbreiden naar overige kwetsbare groepen.	Doorlopend	Percentage inwoners dat zich eenzaam voelt, volgens 4-jaarlijkse volwassenen monitor GGD
Onze voorzieningen (zoals de huisarts en het sociaal wijkteam) sluiten goed aan bij de behoeften van ouderen.	Het programma Waardig oud worden in Elburg uitvoeren volgens de in 2023 naar verwachting opgestelde visie. Tevens in beeld houden wat de ontwikkelingen en behoeftes van senioren zijn in Elburg.	Doorlopend	GGD monitor, cliëntervaringsonder-zoeken, gesprekken met ondersteunende organisaties en zo mogelijk ook het gesprek met senioren

Taakveld Inkomensregelingen

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Dit taakveld kent alleen reguliere werkzaamheden zonder speerpunten en bestuurlijke prioriteiten.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Dienstverlening verder digitaliseren.	Formulieren digitaal toegankelijk (vraaggestuurd) maken, zodat verwerking efficiënter gaat.	Doorlopend	Aantal aanvragen via e-formulieren stijgt.
Ook in gezinnen met een minimuminkomen kunnen kinderen meedoen in de samenleving. Door bijvoorbeeld lid te worden van een sportvereniging of club.	Het kindpakket in stand houden zodat ieder kind kan sporten of zich kan ontwikkelen via muziek, toneel of andere culturele vorming, waarbij de drempel om een beroep te doen op het kindpakket zo laag mogelijk moet zijn. Het volwassenenpakket en kindpakket steviger communiceren, zodat we meer mensen kunnen bereiken.	Doorlopend	Groei van het aantal inwoners die gebruikmaken van het volwassenen- en kindpakket.
Schuldhulpverlening: ondersteuning zo licht mogelijk, zwaar waar nodig.	Bevorderen van samenwerking in het lokale en regionale werkveld.	Doorlopend	Niet hard meetbaar, wel te monitoren d.m.v. gesprekken met lokale en regionale partners en signalen van inwoners die gebruik maken van schuldhulpverlening.
Preventie	Monitoren van vroegsignalering betalingsachterstanden in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In samenwerking met het Sociaal Financieel Trefpunt actie ondernemen bij signalen van betalingsachterstand bij huur, zorgverzekering, energie en water.	Doorlopend	Aantal inwoners dat hun betalingsachterstand oplost, al dan niet door schuldhulpverlening.
Leefgeld Oekraïense vluchtelingen	Uitvoeren van landelijke Regeling Opvang Ontheemden Oekraïne (ROOO).	Doorlopend	Aantal verstrekkingen Leefgeld

Taakveld Begeleide participatie

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Verminderen laaggeletterdheid, zodat mensen beter mee kunnen doen in	In samenwerking met de bibliotheek (het Taalpunt), lokale organisaties en	2023 en 2024	Minder laaggeletterden.

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
de samenleving en arbeid. Door het versterken van basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden.	het onderwijs uitvoering geven aan gezamenlijke uitvoeringsagenda ter versterking van de basisvaardigheden van de inwoners uit Elburg. Extra aandacht voor autochtonen. Pilot verlengen met twee jaar. Waarbinnen we inzetten op de werkgeversbenadering en consulenten arbeid om meer werknemers- en zoekenden te bereiken. De taalkeuken en Taalpunt blijven natuurlijk en we draaien een extra project over gezondheid: Voel je goed.		

Taakveld Arbeidsparticipatie

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
• Minder dan 40 inwoners jonger dan 27 jaar met uitkering. • 10 of meer jongeren per jaar stromen uit naar werk • 10 of meer jongeren per jaar in een opbouwtraject	Eind 2021 is een werkcoach jongeren aangesteld, omdat mede door corona 50 jongeren bijstand ontvingen. Dit werkt. Daarom deze werkcoach blijven inzetten om extra te faciliteren dat jongeren meedoen: stimuleren dat verslaving, schuldenproblematiek of andere sores worden aangepakt, ondersteuning bieden om werkervaring op te doen en om (betaald) werk te vinden.	2023-2026	Zie eerste kolom
• Inwoners eerder en sneller stimuleren en ondersteunen zelf inkomen te verwerven of te behouden; • Zo veel mogelijk voorkomen van langdurige afhankelijkheid van een uitkering; • Meer ondernemers ondersteunen bij uiteenlopende arbeidsmarktvraagstukken; • Verbeterde dienstverlening. Partijen rondom werk en re-integratie werken samen en bundelen krachten • Focus op mogelijkheden en talentontwikkeling	Realiseren van een variant Werkcafé voor inwoners en ondernemers (nieuw concept, pilot). Samen met onze partners (werk en re-integratie, publiek en privaat), inwoners en ondernemers.	2024-2025	
Ieder mens telt, iedereen moet mee kunnen doen.	Inwoners ondersteunen die het op eigen kracht niet redden. Liefst naar betaald werk. Waar dat (nog) niet lukt inzet op meedoen. Extra aandacht voor nieuwkomers, jongeren en mensen met een psychische kwetsbaarheid. Ook: ondersteuning werkgevers.	Doorlopend	Aantallen instroom, doorstroom, uitstroom, aantal jongeren <27 jaar, + andere relevante indicatoren.
In arbeidsmarktregio Zwolle werken gemeenten, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties samen aan een inclusieve & toekomstbestendige arbeidsmarkt (Wet SUWI).	Acties worden ingezet en instrumenten worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld om meer nieuwkomers en mensen met psychische aandoeningen te kunnen begeleiden naar werk. De dienstverlening aan werkgevers wordt ontwikkeld vanuit het gezamenlijke regionale Werkgeversservicepunt (WSP). Banenmarkten worden georganiseerd,	Doorlopend	Geharmoniseerde regelgeving, uitwerking resultaten in jaarverslag Regio Zwolle

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	Ook wordt als 'lerende regio' samengewerkt in het vinden van oplossingen voor bijv. tekorten op de arbeidsmarkt.		
Verbinden Economie en arbeidsmarkt	Communicatiecampagne over #Leven Lang Ontwikkelen en zo de kansen van de Ontwikklelfondsen van Regio Zwolle actief onder de aandacht brengen (Upgrade Jezelf en Groeivooruit). Verbinden van lokale initiatieven aan sectortafels Regio Zwolle en v.v. Pro-actief benaderen van ondernemers met nieuwe bel-actie ism Regio Zwolle Brigade.	Doorlopend Doorlopend 2024	Aantal inwoners dat gebruik maakt van 'Upgrade Jezelf' & 'Groeivooruit' (via rapportages Regio Zwolle) Zorglab, Profieltafel(s) techniek, Learning hub primair onderwijs e.d. Resultaten ondernemersactie ism Regio Zwolle Brigade.
Oekraïense ontheemden ondersteunen bij arbeidsinschakeling als niet-uitkeringsgerechtigden op grond van de Participatiewet.	Ondersteunen van Oekraïners richting werk of meedoen.	Doorlopend	Aantal ondersteunde Oekraïners naar werk of meedoen

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Mensen met beperkingen zo lang mogelijk thuis laten wonen met gebruik van Wmo hulpmiddelen.	De contracten met de hulpmiddelenleveranciers blijven monitoren dmv contractgesprekken, managementrapportages en cliëntenervaringsonderzoeken.	Doorlopend	De tevredenheid van cliënten is een 7.
Monitoring uitgaven (voorzieningen) en inkomsten (eigen bijdrage) op Wmo maatwerkvoorzieningen in relatie tot begroting.	3 keer per jaar monitoren verloop van uitgaven.	Doorlopend	Financiële jaarcyclus

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+

Portefeuillehouder wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch) die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Aanvragers van voorzieningen ervaren minder bureaucratie en krijgen de juiste hulp.	Om te komen tot een integrale dienstverlening is in 2023 als eerste stap ingezet op een analyse van onze huidige toegang. Vanuit de verzamelde informatie en advies worden aanbevelingen gedaan om meer integraal te gaan werken in 2024.	2023 en 2024	
Een zorgzame samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg goed geregeld is.	Samenwerking tussen partijen verstevigen rondom de 18-/18+ overgang. Doorlopende zorglijn. Korte lijnen CJG, Sociaal Trefpunt.	Doorlopend	Met elke jeugdige van 17 jaar die hulpverlening ontvangen is een toekomstplan opgesteld.

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
De gemeente staat naast mantelzorgers en faciliteert ze.	Maatwerk leveren aan mantelzorgers zoals hulp met dagopvang, respijtzorg en ontzorging met betrekking tot regelgeving.	Doorlopend	Niet meetbaar. Wel is het aantal mantelzorgers dat ondersteunt wordt via steunpunt mantelzorg in beeld te brengen.
	Jonge mantelzorgers ondersteuning en begeleiding bieden zodat ze zoveel mogelijk mee kunnen doen.	Doorlopend	Niet meetbaar.
Cliënten geven in het CEO Wmo aan dat ze tevreden zijn over de kwaliteit en de passendheid van de ondersteuning.	Jaarlijks CEO Wmo uitvoeren. Jaarlijkse verbetercyclus met consulenten en Adviesraad sociaal domein. Kwaliteit van de voorzieningen bespreken tijdens contractgesprekken.	Doorlopend	CEO Wmo blijft gelijk (voldoende), zie waarstaatjegemeente.nl

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Preventief effect door: 1. Afname in doorverwijzingen omdat de ondersteuning in één keer goed is. 2. Afname ambulante ondersteuning (ZIN) 3. Afname GGZ behandeling (ZIN) 4. Afname verwijzingen huisartsen naar ZIN 5. Afname tot minimale wachtlijsten in de jeugdhulpketen	Het versterken van het Centrum voor jeugd en gezin met: 1. Inzet van de verklarende analyse. 2. Ambulante begeleiding aanbieden vanuit het CJG. 3. GGZ expertise borgen in het CJG 4. CJG medewerkers in de huisartsenpraktijk realiseren	2023 t/m 2024	Afname op de jeugdhulpproducten in segment 4, specialistische jeugdhulp.
Jeugdigen groeien gezond en veilig op zodat zij zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.	Inzetten op eigen kracht en zelfredzaamheid en waar nodig hulp inzetten zo licht als nodig.	Doorlopend	Afname in jeugdhulp en Wmo
Het voorliggende voorzieningen, vrij toegankelijke jeugdhulp en de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp werken zo optimaal mogelijk samen.	Jeugd Elburg Samenwerken (JES). Daarin zijn verschillende werkgroepen actief. Onder andere de doorlopende lijnen, terugdringen en voorkomen van thuiszitters, interprofessioneel samenwerken en gezond en veilig oproeien. Vanuit de regionale inkoop jeugdhulp is een actief partnerschap met de jeugdhulpaanbieders.	Doorlopend	Afname van de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp
Ondersteuning wordt ingezet zo licht als nodig waardoor de inzet van zware ondersteuning terugloopt.	Er wordt ingezet op het versterken van de voorliggende voorzieningen, de vrij toegankelijke jeugdhulp en op preventie. Inzet van de Verklarende analyse: zorg in één keer goed inzetten.	Doorlopend	Afname van de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2018	8,3	11,6	11,8	CBS	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
		2019	8,7	12,1	12,2		
		2020	6,9	9,7	9,7		
		2021	11,1*	13,8*	13,2*		
		2022	10,2	13,6	13,2		
Jongeren met jeugdreclassering	%	2018	-	0,4	0,4	CBS	

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
		2019	-	0,4	0,4		Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).
		2020	-	0,3	0,3		
		2021	-	0,3	0,3		
		2022	-	0,2	0,3		
Jongeren met jeugdbescherming	%	2018	1,0	1,2	1,2	CBS	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
		2019	1,0	1,3	1,2		
		2020	1,0	1,2	1,1		
		2021	1,2	1,4	1,2		
		2022	1,1	1,2	1,2		
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-64jr	2019	209,9*	168,2*	196,2*	CBS	Het aantal re-integratie voorzieningen, per 10.000 inwoners in de doelgroep.
		2020	292,4*	182,8*	199,1*		
		2021	337,2*	187,4*	197,7*		
		2022	373,9	195,1	197,7		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	per 1.000 inw	2018	390	612	640		Het aantal cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.
		2019	450	655	680		
		2020	480	686	700		
		2021	490	690	-		
		2022	510	-	700		
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw	2018	180,3*	343,0*	401,1*	CBS	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015) per 10.000 inwoners.
		2019	162,6*	325,8*	381,7*		
		2020	178,0*	403,8*	459,7*		
		2021	164,2*	349,7*	431,2*		
Werkloze jongeren	%	2018	1	2	2	CBS	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV-werkbedrijf.
		2019	2	2	2		
		2020	2	2	2		
		2021	2	2	2		
Netto arbeidsparticipatie	%	2018	70,6*	69,2*	69,1*	CBS	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking.
		2019	72,4*	70,0*	70,0*		
		2020	71,8*	70,2*	69,6*		
		2021	73,7*	70,9	70,4		
		2022	75,6	72,9	72,2		
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	3	5	7	CBS	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
		2019	3	5	6		
		2020	3	5	6		
		2021	4	5	6		
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	0	1	1	CBS	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
		2019	0	1	1		
		2020	1	1	1		
		2021	1	1	1		
Banen	per 1.000 inw. 15-64 jr	2018	662,0*	764,4*	778,6*	LISA	Het aantal banen, in leeftijd van 15-64 jaar met een baan.
		2019	687,9*	780,4*	695,1*		
		2020	678,0*	780,5*	796,4*		
		2021	701,9*	789,5*	805,7*		
		2022	709,8	820,1	825,4		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*

  Reguliere re-integratietrajecten ondersteuning bij werkbehoud (vanaf 2024 € 100.000 structureel)

  Er zijn meer middelen nodig om inwoners mee te kunnen laten doen in de samenleving:

  1. Toenemende complexiteit van de doelgroep
  2. Meer mensen zijn aan de slag met een indicatie doelgroepregister (loonkostensubsidie) en beschut werk.

  Financiering loonkostensubsidie vindt sinds 2022 plaats vanuit de BUIG (t-1). Dit betekent ook een groter beroep op begeleidingskosten en jobcoaching. In 2022 was er een tekort van € 160.000. Het is onze verwachting dat het beroep op deze instrumenten structureel van karakter is. We kunnen dit niet langer opvangen met overgehevelde budgetten uit het verleden en vragen daarom het budget voor re-integratie instrumenten en ondersteuning bij werk(behoud) structureel te verhogen met € 100.000. Deze verhoging kan bekostigd worden uit de middelen BUIG, gemeentefonds (participatie). Mochten deze middelen in een jaar niet toereikend zijn, wordt de reserve sociaal domein ingezet.

Programmabegroting

6. Sociaal domein

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	35.412.000	27.029.000	36.368.000	36.266.000	35.803.000	36.066.000
Meicirculaire 2023						
Jeugdzorg			180.000	140.000	6.000	6.000
Participatie			319.000	304.000	277.000	287.000
Kadernota 2023						
Reïntegratie activiteiten ondersteuning bij werkbehoud			100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal lasten programma	35.412.000	27.029.000	**36.967.000**	36.810.000	36.186.000	36.459.000
Baten						
Bestaand beleid	15.831.000	5.246.000	12.149.000	12.084.000	12.085.000	11.968.000
Totaal baten programma	15.831.000	5.246.000	**12.149.000**	12.084.000	12.085.000	11.968.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-19.581.000	-21.783.000	**-24.818.000**	-24.726.000	-24.101.000	-24.491.000

Programma 7
Volksgezondheid en milieu

De gemeente Elburg is verantwoordelijk voor de inzameling van afval en voor het aanleggen en onderhouden van de riolen. Hiervoor int de gemeente belasting (riool- en afvalstofheffing). Deze zijn in principe kostendekkend. Dit zijn de twee grootste posten op dit taakveld. Daarnaast gaat dit programma over milieubeheer (zoals ongediertebestrijding), begraafplaatsen en volksgezondheid.

Visie

Visie op Leefstijl

Als gemeente staan we voor gezond opgroeien, gezond ouder worden en het verkleinen van gezondheidsachterstanden. We zetten in op een gezonde leefstijl en het maken van gezonde keuzes. Daarbij is specifiek aandacht voor gezonde voeding, meer bewegen, terugdringen alcohol- en drugsgebruik.

Visie op duurzaamheid

We zetten in op duurzaamheid in de brede zin van het woord. We gaan niet voor grote visies. Maar voor de concrete aanpak. We werken aan toekomstbestendige wijken. Bij de warmtetransitie staan we voor een wijkaanpak. We zetten in op zoveel mogelijk hergebruik van materialen. We willen de thema's dicht bij de mensen brengen, ze tastbaar maken. Daarbij moeten de plannen en maatregelen haalbaar en betaalbaar zijn. Bij de energietransitie zetten we eerst in op zon op daken. We breiden het dakoppervlak op een creatieve manier uit. Denk bijvoorbeeld aan overdekte parkeerterreinen. Vooralsnog willen we geen zonneparken in het open weidegebied en het agrarisch landschap.

Ontwikkelingen en trends

Leefstijl

Gezondheid is belangrijk en door corona ligt er nog meer nadruk op een gezonde leefstijl. Voorkomen is beter dan genezen, daarmee geven we het belang van preventie aan. Als Gemeente nemen we de regie. Met de komst van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) verschuift de focus van de ziekte en de zorg naar gezondheid en gedrag. Dit maakt dat we op een andere manier met preventie omgaan. Ook moet gezondheid een aspect zijn wat bij elk nieuw beleid meegewogen wordt.

Duurzaamheid

Het Programma Duurzaam 2022-2025 is de basis van waaruit we werken. In dit programma staan de projecten en activiteiten die de komende jaren gaan bijdragen aan het behalen van de hogere doelstelling: een klimaatneutrale gemeente in 2050 en daarvoor 55% CO2-reductie in 2030. Dit programma is ook een vertaling van de bestuursafspraken. Elk jaar wordt vanuit dit programma een werkplan opgesteld met daarin de projecten voor dat jaar. Voor 2024 zal de focus liggen op drie wijken als het gaat om warmtetransitie: Oostendorp, de Vesting en een "nieuwbouw"wijk op 't Harde en/of Doornspijk. Het verduurzamen van bedrijventerreinen is gestart en levert in 2024 de eerste resultaten. Met subsidiegelden vanuit het Nationaal Isolatieprogramma gaan we slecht geïsoleerde woningen aanpakken.
De netcongestieproblematiek werkt vertragend op het behalen van de verduurzamingsdoelen. De netbeheerders werken aan uitbreiding van het elektriciteitsnet. Daarnaast moeten lokale oplossingen, in de vorm van Smart Energy Hubs, helpen om de wel beschikbare elektriciteit goed in te zetten.

Afvalinzameling

Er wordt ingezet op zoveel mogelijk hergebruik van grondstoffen en het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Er loopt een traject voor een verdere samenwerking op het gebied van afvalinzameling en de realisatie van een grondstoffenstation. Na realisatie hiervan zal een tariefprikkel op restafval worden ingevoerd.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- GGD; De GGD voert voor de gemeente de JGZ 4-19-jarigen uit en verzorgt de monitoring en evaluatie bij doelstellingen met betrekking tot gezondheid.
- Icare; Icare voert voor de gemeente de JGZ 0-4-jarigen uit, zij doet dit vanuit het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).
- Stichting Jeugd Noord Veluwe (SJNV); De SJNV is verantwoordelijk voor het basisteam Jeugd. Het basisteam Jeugd vormt samen met Icare JGZ en GGD JGZ het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Stichting WIEL; Levert door middel van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches een bijdrage bij de uitvoering van een gezonde leefstijl voor jongeren en ouderen.
- Tactus Verslavingszorg
- Regionale samenwerking met de overige Noord-Veluwse gemeenten; begeleiden en ondersteunen regionale duurzaamheidsprojecten, kennisuitwisseling riolering en afvalinzameling.
- Regionaal Energie Loket: als opdrachtnemer voor de uitvoering van het regionale Duurzaamheidsloket Noord-Veluwe.

- Afvalwaterketenteam Nunspeet, Elburg en Waterschap: gezamenlijke kennisuitwisseling, beleidsvorming en aanbesteding.
- Omrin; Het samenwerkingsverband Noord-Veluwe (SNV) is aandeelhouder van de afvalverwerker Omrin. Hier wordt het gemeentelijk restafval verwerkt.
- Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe); uitvoeren gemandateerde Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-taken); evenals de bij deze dienst in opdracht gegeven advisering op milieuthema's.

Taakvelden

Taakveld Volksgezondheid

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
• afname van alcoholgebruik, drugs en roken onder jongeren • verbetering van de mentale gezondheid onder jongeren	Opgroeien in een kansrijke omgeving: inzet op terugdringen alcohol- en drugsgebruik. Dit als onderdeel van de uitvoering van de gezondheidsnota. Uitvoering geven aan de nota Samen voor een gezond Noord-Veluwe	2024 e.v. 2024 e.v.	

Taakveld Riolering

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Voldoen aan de zorgplicht riolering door een doelmatige afvoer van riool en hemelwater.	Regulier planmatig onderhoud. Bij reconstructies zoveel mogelijk hemelwater afkoppelen, infiltreren en afvoeren. Hierbij anticiperen op de klimaatverandering.	Doorlopend	
Voorkomen van wateroverlast in woonwijken.	Realiseren van extra berging zowel bovengronds als ondergronds.	Doorlopend	Aantal (m3)
Toename oppervlakte (ha) verharding waar regen- en afvalwater wordt gescheiden.	Het afkoppelen van verhardoppervlak en voorzijde woningen.	Doorlopend	Aantal (ha)

Taakveld Afval

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Realisatie van de landelijke doelstellingen Van Afval Naar Grondstof (VANG), oftewel 75% afvalscheiding en 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar. Een optimale combinatie van bron- en nascheiding waarbij het gemak voor de burger is gekoppeld aan maximale recycling.	Blijven inzetten op een combinatie van bron- en nascheiding. Invoeren van een tariefprikkel op restafval De noodzakelijke infrastructuur voor een goede afvalscheiding op orde brengen (w.o. een milieustraat voor het aanleveren van grondstoffen)	Doorlopend 1-1-2025 2024	Ingezamelde hoeveelheden afval en grondstoffen

Taakveld Milieubeheer

Portefeuillehouder Milieu: wethouder H. Wessel – domein Ruimte (milieubeleid)
Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma - domein Ruimte (duurzaamheid)

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Elburg energieneutraal in 2050	Uitvoeren Programma Duurzaamheid waaronder: •Wijkaanpak warmtetransitie •Uitbreiden dakoppervlak met bijv. zonnecarports •Verkenning thema circulaire economie •Via Regionale Energie Strategie werken aan toekomstbestendig energiesysteem •verstrekken duurzaamheidsleningen •uitvoering regionale samenwerkingsagenda CO2-reductie	2024-2026	•Percentage hernieuwbare energie •Aantal verduurzaamde woningen •Aantal verstrekte leningen
De gemeente heeft een belangrijke rol in het ondersteunen van de inwoners bij de overstap naar schone energie, qua informatievoorziening, bewustwording en samenwerking tussen inwoners, bedrijven en organisaties.	Inwoners stimuleren om hun energiegebruik te veranderen. Hiervoor wordt het Duurzaamheidsloket Noord-Veluwe ingezet.	2024 e.v.	•Aantal energieadviezen •Aantal coachgesprekken •Aantal deelnemers aan activiteiten. •Verantwoording via jaarverslag.
Een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2035	Uitvoeren van de implementatieplannen gericht op planmatige uitvoering van maatregelen.	2024 e.v.	•Getroffen maatregelen •Energieverbruik •Percentage duurzame energie
Klimaatadaptieve leefomgeving	Stimuleringsregelingen voor bewoners, Benutten meekoppelkansen onderhoudswerkzaamheden.	doorlopend	Aantal uitbetalingen

Taakveld Begraafplaatsen

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Het zorgen voor betaalbare lasten voor de inwoners van Elburg	De kosten van de begraafplaats zo betaalbaar mogelijk houden. We houden er rekening mee dat de begraafplaatsen kostendekkend zijn.	2024 e.v.	

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	223	123	172	CBS	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
		2019	219	111	163*		
		2020	227	106	170		
		2021	-	102	169		
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	10,0	9,2	17,5	Klimaatmonitor	Duurzaam opgewekte energie uit zon, wind, water, biomassa.
		2019	12,8	10,8	20,0		
		2020	18,1*	16,3	26,8		
		2021	19,4	20,1	33,2		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Uitbreiding formatie klimaat- en energiebeleid (2024, structureel uit aanvullende middelen)
  Van 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvingen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget van € 40 miljoen. Dat was onvoldoende om de reeds in 2022 gewenste versnelling teweeg te brengen. Daarom is bij de Meicirculaire gemeentefonds 2022 van de toekomstige uitvoeringsmiddelen ca. € 74 miljoen naar 2022 verschoven. Deze € 74 miljoen is aan de gemeenten uitgekeerd door ophoging van de decentralisatie-uitkering.

  Van de initiële € 40 miljoen gaat ca. € 38 miljoen naar het gemeentefonds en € 1,7 miljoen naar het BCF. Dat betekent dat via het gemeentefonds in 2022 een totaalbedrag van € 113 miljoen beschikbaar wordt gesteld. Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk.

  Met deze middelen worden wij in de gelegenheid gesteld de nodige personele inzet te plegen. De eerste formatie-uitbreiding is hierbij aangedragen:
  - Structureel 1 fte schaal 11 € 103.000.
  - Structureel 1 fte schaal 9 € 83.000.

Programmabegroting

7. Volksgezondheid en milieu

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027			
			2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	7.011.000	6.480.000	8.476.000	8.819.000	8.985.000	7.440.000
Totaal lasten programma	7.011.000	6.480.000	**8.476.000**	8.819.000	8.985.000	7.440.000
Baten						
Bestaand beleid	6.436.000	5.949.000	8.257.000	8.744.000	8.985.000	7.574.000
Totaal baten programma	6.436.000	5.949.000	**8.257.000**	8.744.000	9.021.000	7.574.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-575.000	-531.000	**-219.000**	-75.000	36.000	134.000

Programma 8
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Dit programma gaat over de volkshuisvesting. Het gaat om de juiste woning, voor de juiste persoon op het juiste moment en de juiste plaats. Ruimtelijke projecten dragen daaraan bij, evenals het grondbeleid. Ruimtelijke projecten gaan niet alleen over woningbouw. Het gaat over de inrichting van het gehele gemeentelijk grondgebied. Inclusief bedrijventerreinen, landschap, natuur, gemeenschappelijke voorzieningen. De omgevingswet met haar instrumenten staat daarin centraal.

Visie

De gemeente Elburg kiest voor inrichting van een duurzame leefomgeving, waarbij wonen, werken, recreatie en verkeer worden afgestemd op de behoeften van de samenleving. Een integrale afweging en de daaruit volgende keuzes, inclusief de daarbij behorende gevolgen dragen bij aan die duurzame leefomgeving. Binnen die duurzame leefomgeving zijn voldoende woningen voor alle doelgroepen, afgestemd met de lokale en regionale partners.

De op 30 januari 2019 door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie Elburg geeft als visie en missie tot 2030: Samen naar een gezonde, veilige en duurzame balans tussen mens, ruimte en gebruik. Met de visie zijn de strategische beleidsthema's voor de fysieke leefomgeving vastgelegd. Op dit moment vind herziening van de omgevingsvisie plaats. Deze krijgt een nieuwe missie, visie en doelen.

Daarnaast is in 2020 de Woonvisie 2020-2025 vastgesteld. In de woonvisie zijn de ambities en opgaven opgenomen waar het gaat om woningbouw. Grofweg staan vier thema's centraal in de woonvisie:

- beschikbaar en betaalbaar wonen
- duurzaam wonen
- wonen met zorg en ondersteuning en
- focus op doelgroepen

In 2023 is het addendum op de Woonvisie vastgesteld. Daarin is ons beleid met betrekking tot betaalbaarheid van nieuwbouwwoningen verder aangescherpt, conform de landelijke norm.

Ontwikkelingen en trends

Volkshuisvesting

- De woningbouwopgave is complex. Het Rijk en de Provincie nemen meer regie op volkshuisvesting. Van gemeenten wordt nu onder meer verwacht dat het aandeel sociale huurwoningen in een gemeente minimaal 30% is, er meer betaalbare woningen worden gerealiseerd, evenals extra (flex)locaties voor opvang van vergunninghouders, spoedzoekers en andere doelgroepen.
- Nieuwe wetgeving moet gemeenten meer instrumenten geven om te sturen op woningbouw. De komende periode zoeken wij naar passend instrumentarium om als gemeente beter te kunnen sturen/regisseren op onze lokale woningbouwopgave.
- Momenteel zijn er diverse nieuwbouwlocaties in ontwikkeling. Het college zet zich in om ook de komende jaren, tot 2030, zo'n 800 nieuwbouwwoningen, waaronder sociale huurwoningen, op te leveren.
- Nagenoeg alle woningen die conform de Woonvisie tot 2030 gebouwd zouden moeten worden, zijn al opgenomen in plannen. Dat betekent dat we verwachten voor 2030 klaar te zijn met de realisatie daarvan. En dat we dus op zoek moeten naar nieuwe woningbouwlocaties om te kunnen voldoen aan de ambitie om extra (betaalbare) woningen te bouwen.
- Met het addendum op de Woonvisie dat in april door de raad is vastgesteld is ons woonbeleid weer in lijn met wat er van ons verwacht wordt door het Rijk.
- Onlangs is de woningmarktmonitor verstrekt aan de raad. Hiermee kan de raad de ontwikkelingen en trends van de woningmarkt in de gemeente Elburg inzien. Verdere ontwikkeling van de monitor zal worden bezien in samenhang met te ontwikkelen monitor van de provincie.
- Een tekort aan geschikte locaties, beperkt personeelscapaciteit bij overheden en bouwers, stijgende bouwkosten, stikstof, lange procedures. Dit is een beperkte opsomming van knelpunten waar in de praktijk tegen aan wordt gelopen bij het realiseren van nieuwbouw. Dit geeft onzekerheid of de gestelde ambitie op termijn kan worden gehaald.
- Er is sprake van een blijvende druk op de sociale huur. Het aantal actief (regulier) woningzoekenden en urgentietoewijzingen blijft hoog ten opzichte van de bestaande sociale huurwoningvoorraad. De slaagkansen voor een sociale huurwoning staan onder druk.
- Voor het zomerreces zijn er twee bestuursopdrachten vastgesteld om de onderwerpen woningbouwversnelling en flexwonen voor de gemeente verder uit te werken.

Grondexploitatie

- Voor het bouwen van woningen is het grondbeleid belangrijk. De komende periode wordt er een nieuwe nota grondbeleid opgesteld, dit is wettelijk voorgeschreven. Het grondbeleid wordt dan geactualiseerd op basis van wet- en regelgeving en omstandigheden. Het huidige situationele grondbeleid geeft de mogelijkheid om afhankelijk van de situatie in bepaalde gevallen te kiezen voor actief grondbeleid om zoveel mogelijk grip te hebben op de locatieontwikkelingen. Ook geeft situationeel grondbeleid de mogelijkheid om in een ander geval, indien het risico te groot is, te kiezen voor een passief grondbeleid en het meer aan de markt over te laten. Ook zijn er mixvormen mogelijk waarbij de gemeente samenwerkt met marktpartijen. De laatste twee worden ook wel faciliterend grondbeleid genoemd. Bij actief grondbeleid heeft de gemeente de meeste regie en bij faciliterend grondbeleid wordt de regie meer uit handen gegeven.

Ruimtelijke ordening

- De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Elburg ligt met de implementatie op koers. Communicatie, opleiding en regionale samenwerking op processen zijn voor de komende tijd belangrijke acties.
- De huidige omgevingsvisie is van 2019. De visie voldoet niet meer en een algehele herziening is wenselijk. Dit traject loopt inmiddels en is naar verwachting eind 2024 afgerond met een vastgestelde nieuwe omgevingsvisie.
- Het omgevingsplan pakken we in Elburg gebiedsgewijs aan (zie ook www.elburg.nl/omgevingsplan). De wijziging voor Doornspijk is inmiddels dusdanig ver dat deze in procedure kan zodra de Omgevingswet in werking treedt. Daarna vervolgen we het proces met de overige gebieden van het omgevingsplan Elburg. Tot 1 januari 2032 hebben wij de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen:

- Woningbouwcorporaties en categorale instellingen: de jaarlijks prestatieafspraken;
- Huurportaal Noord-Veluwe, de Urgentiecommissie en Bezwarencommissie Woonruimteverdeling Noord-Veluwe en de Centrale Uitgang: Woonruimteverdeling van sociale huurwoningen;
- (Project)ontwikkelaars: de woningbouwopgave;
- Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV). -> met ingang van 2024 Omgevingsdienst Veluwe (ODV) en alle overige netwerkpartners (bijv GGD, waterschap, provincie VNOG, buurgemeenten etc);
- Participatiepartners, waaronder de bewoners en ondernemers van de gemeente Elburg.

Taakvelden

Taakveld Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren taken op grond van o.a. de Wet ruimtelijke ordening en Omgevingswet.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een strategisch toekomstbeeld en afwegingskader voor ontwikkelingen in de gemeente Elburg.	We actualiseren de omgevingsvisie naar de omgevingsvisie Elburg 2040. Dit is een integrale visie op de fysieke leefomgeving van de gemeente.	2024–2025	Vastgestelde visie eind 2024
Actuele regeling en waar mogelijk meer planologische ruimte bieden voor ontwikkeling in de gemeente Elburg	Fasegewijs opstellen van het omgevingsplan gemeente Elburg.	2024-2032	Vastelling van de wijzigingen voor de afzonderlijke gebieden
Integraal samenwerken volgens het gedachtegoed van de Omgevingswet, waarbij de inwoners minimaal dezelfde dienstverlening krijgen als nu het geval is.	Implementatie Omgevingswet (o.a. nieuwe werkprocessen, anders werken, DSO implementatie)	2024	
Continue verbetering dienstverlening	Continue aandacht voor verbetering van het werken onder de Omgevingswet (o.a. werkprocessen, dienstverlening en inwonerparticipatie).	Vanaf 1-1-2024	

Taakveld Grondexploitatie

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Het voeren van een grondbeleid dat bijdraagt aan het bereiken van de ruimtelijke doelstellingen, grip en overzicht houdt op de grondexploitaties en tevens voldoende mogelijkheden geeft voor kostenverhaal.	Eind 2019 is de nota grondbeleid vastgesteld. Om de vier jaar dient de gemeente een nieuwe nota grondbeleid vast te stellen.	Begin 2024	Vaststellingsbesluit.

Taakveld Wonen en bouwen

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domeinen Ruimte en Dienstverlening

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Voor iedereen een juiste woning op het juiste moment op de juiste plaats	Tot 2030 circa 810 woningen toevoegen aan de woningvoorraad, met oog voor de kleinere huishoudens (alleenstaanden, starters en senioren)	2024-2030	Gerealiseerde aantal woningen, woningbouwmonitor
	Aanwijzen (woningbouw)locaties voor de middellange en lange termijn in de nieuwe omgevingsvisie.	2024-2024	Locaties op de visiekaart met eventuele fasering in de vastgestelde omgevingsvisie.
	Woningen levensloopbestendig bouwen	2024-2030	Aantal levensloopbestendig gebouwde woningen
	Doorstroming stimuleren door het inzetten verhuiscoach voor senioren binnen de sociale huursector. Er loopt nu een pilot binnen de Noord-Veluwe. Daarnaast zoeken we naar andere instrumenten om doorstroming in huur- en koopsector te bevorderen, bijvoorbeeld via de omgevingswet of de nieuwe huisvestingsverordening	2024 e.v.	Aantal verhuizing met behulp van de verhuiscoach
Ouderen en zorgbehoevenden kunnen zo lang mogelijk thuis blijven wonen.	Faciliteren van woningaanpassingen in de bestaande woningvoorraad waaronder continueren Gewoon Gemak en aanbieden van de Toekomstbestendig Wonen Lening. Daarnaast wordt dit onderwerp meegenomen bij de verdere planvorming (omgevingsvisie en omgevingsplan) van de Omgevingswet.	2024 e.v.	Aantal toegewezen aanvragen. Randvoorwaarden m.b.t. dit onderwerp zijn onderdeel van de nieuwe omgevingsvisie (vaststelling 2024)
Bouwen in alle kernen	De woningen zullen de komende tijd o.a. worden gebouwd op de volgende locaties: Nieuwe Haven, Vossenakker Noord, Horstkamp (Elburg), Hokseberg ('t Harde), Gerichtenweg (Hoge Enk), Waterlanden II (Doornspijk). Aanwijzen (woningbouw)locaties voor de middellange en lange termijn in de nieuwe omgevingsvisie.	2024-2030	Realisatie van betreffende locaties, woningbouwmonitor. Locaties op de visiekaart met eventuele fasering in de nieuwe omgevingsvisie (vaststelling 2024).
Aandacht voor specifieke doelgroepen	Tijdelijke huisvesting kan een belangrijke rol spelen bij het opvangen van de grote	2024 e.v.	De cijfers van de slaagkans voor actief woningzoekenden in

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	vraag naar alternatieve/kleine/goedkope woonvormen voor 1- en 2-persoonshuishoudens. Deze vraag is het gevolg van de taakstelling vergunninghouders, instroom van arbeidsmigranten, benodigde uitstroom uit tijdelijke instellingen, extramuralisering, beleid rondom vitale vakantieparken en de stijging van het aantal urgentietoewijzingen en 'overige spoedzoekers'.		de regio op basis van het regionale woonruimte-verdeelsysteem.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2018	234	227	230	CBS / Huizenzoeker	De gemiddelde WOZ waarde in duizenden euro's.
		2019	250	246	250		
		2020	269	263*	271		
		2021	287	281	290		
		2022	307	310	317		
		2023	345	365	369		
Nieuw gebouwde woningen	Per 1.000 woningen	2018	3,1	10,0	8,6	ABF	Het aantal nieuwbouwwoningen.
		2019	9,2	9,8	9,2		
		2020	24,2	10,3	8,9		
		2021	17,1	8,0	8,9		
		2022	1,3	8,4	9,3		
Demografische druk	%	2019	82,0	73,4	69,8	CBS	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
		2020	81,3	73,6	70,0		
		2021	80,3	73,7	70,1		
		2022	80,0*	74,0	70,3		
		2023	79,5	74,0	70,3		
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2019	611	653	665	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
		2020	643	712	700		
		2021	572	740	733		
		2022	739	847	823		
			774	876	860		
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2019	688	740	735	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
		2020	721	779	773		
		2021	659	800	810		
		2022	828	914	905		
		2023	864	938	942		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Omgevingsplan Elburg (2025 t/m 2029, € 170.000 jaarlijks)
  Het opstellen van het Omgevingsplan Elburg is een verplichting vanuit de Omgevingswet. Die zegt dat iedere gemeente aan het eind van 2029 één (nieuw) omgevingsplan voor haar hele grondgebied moet hebben.

  Voor het project is in de periode tot en met 2029 budget nodig. Voor het jaar 2024 is nog voldoende budget beschikbaar, vanuit het eerder beschikbaar gestelde budget door de raad (implementatie Omgevingswet). Voor het project is een begroting beschikbaar. Hieruit blijkt dat voor de beschreven werkzaamheden t/m 2029 jaarlijks een budget van € 170.000 nodig is (€ 50.000 inhuur stedenbouwkundig bureau, € 120.000 onderzoeken en/of milieueffectrapportage (m.e.r., inclusief interne en externe advisering)). Deze budgetvraag gaat uit van de wijziging van 2 deelgebieden per jaar t/m 2029.

Uitbreiding formatie Omgevingsplan (2025 t/m 2029, incidenteel € 110.000 jaarlijks)
Het Omgevingsplan Elburg wordt vervaardigd op basis van een verplichting vanuit de Omgevingswet. Die zegt dat iedere gemeente aan het eind van 2029 één (nieuw) omgevingsplan voor haar hele grondgebied moet hebben.

Plan van aanpak Omgevingsplan Elburg
Voor het Omgevingsplan Elburg hebben we een plan van aanpak gemaakt. Dit beschrijft hoe wij het tijdelijke Omgevingsplan in de periode 2022-2029 aanpassen naar het nieuwe Omgevingsplan Elburg. Het is daarmee dus een meerjarenproject. Het college heeft op 20 juli 2021 ingestemd met het plan van aanpak. De raad is daarna van de inhoud ervan op de hoogte gesteld via een informerende brief.

Extra personele inzet nodig
In deze genoemde periode zit de hele gemeentelijke organisatie in een overgangssituatie. Eerst omdat we te maken hebben met het werken met twee juridische regiems: het tijdelijke en het nieuwe Omgevingsplan.

Voor het Omgevingsplan (project) is in de periode 2025-2029 formatie (of budget voor inhuur) nodig. Voor het jaar 2024 is er nog voldoende budget beschikbaar vanuit het eerder beschikbaar gestelde budget door de raad. Daarna zal dit opgaan in het reguliere werk. Dit betekent een incidentele vraag voor capaciteit van € 110.000 per jaar (inclusief overhead) voor een juridisch planoloog t/m 2029:

1. De kosten per jaar gaan uit van het uitvoeren van 2 deelgebieden per jaar, in de periode 2024-2028 (en 2029).
2. Dit bedrag is een optelsom van de totale verwachte benodigde personele inzet. Dan gaat het om inzet voor de visiekaart én de regels van het Omgevingsplan. Reguliere werkzaamheden voor de medewerkers vallen hier nadrukkelijk niet onder.
3. Deze reservering gaat uit van het doorvoeren van een procedure voor een milieueffectrapportage per deelgebied. Het zijn maximum bedragen.

Omgevingsplanwerk adviseur geo-informatie (2024, incidenteel € 19.000)
Om goed invulling te kunnen geven aan de Omgevingswet is het van belang dat de geometrie en regels goed op elkaar afgestemd worden en blijven. Doordat in de Omgevingswet gesproken wordt van één omgevingsplan waarop gewijzigd wordt is afstemming, coördinatie, teken- en controlewerk van groot belang. Dit zodat bij de opbouw en samenloop van initiatieven de samenhang gewaarborgd blijft en er geen onnodige vertragingen ontstaan.

Programmabegroting

8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	3.051.000	2.452.000	2.594.000	2.581.000	2.682.000	2.767.000
Kadernota 2023						
Omgevingsplan Elburg				170.000	170.000	170.000
Omgevingsplan (2025-2029)				110.000	110.000	110.000
Omgevingsplanwerk adviseur geo-informatie			29.000			
Totaal lasten programma	3.051.000	2.452.000	**2.623.000**	**2.861.000**	**2.962.000**	**3.047.000**
Baten						
Bestaand beleid	673.000	997.000	1.345.000	1.150.000	1.155.000	1.187.000
Totaal baten programma	673.000	997.000	**1.345.000**	1.150.000	1.155.000	1.187.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-2.378.000	-1.455.000	**-1.278.000**	-1.711.000	-1.807.000	-1.860.000

Programma
Algemene (dekkings)middelen

Conform artikel 8 van het BBV bevat het programmaplan ondermeer een:
- Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- Een overzicht van de kosten van overhead;
- Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting, en
- Het bedrag voor onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen

De gemeente kent in principe twee inkomstenstromen namelijk:
- Inkomsten die direct zijn onder te brengen onder een programma vanwege de directe relatie, gedacht kan hierbij worden aan de rioolrechten en afvalstoffenheffing.
- Inkomsten met een algemeen karakter die niet direct zijn toe te wijzen aan een programma maar die wel van substantieel belang zijn voor het in stand kunnen houden van ons voorzieningenniveau. Er is geen sprake van een direct bestedingsdoel. Deze laatste categorie wordt opgenomen als voorgeschreven programmaonderdeel onder de naam 'Algemene dekkingsmiddelen'.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering gemeentefonds				
Algemene uitkering	47.219.000	48.821.000	46.337.558	47.239.558
Stelpost aanvullende middelen jeugd			373.442	281.575
	47.219.000	48.821.000	46.711.000	47.521.133
Inkomsten uit deelnemingen				
BNG	169.793	173.179	176.653	180.186
Aliander	199.793	203.179	206.653	210.186
	369.586	376.358	383.306	390.372
Lokale heffingen				
OZB eigenaren *[Woningen]*	3.262.794	3.401.462	3.542.623	3.613.218
OZB eigenaren *[Niet-woningen]*	999.041	1.041.500	1.074.723	1.106.338
OZB gebruiker *[Niet-woningen]*	679.479	709.357	737.754	752.455
Forensenbelasting	44.217	46.052	47.664	49.165
Toeristenbelasting	343.812	364.630	375.000	386.000
Precariobelasting (terrassen)	48.000	49.992	51.742	53.372
Reclamebelasting	53.000	55.200	57.131	58.931
	5.430.343	5.668.193	5.886.637	6.019.479
Totaal	**53.018.929**	**54.865.551**	**52.980.943**	**53.930.984**

Overhead

Onder overhead worden de volgende kosten verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Onder programma 0. Bestuur en Ondersteuning, taakveld 0.4 Overhead, is zichtbaar gemaakt hoeveel lasten en baten er op het gebied van overhead meerjarig begroot zijn.

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet "Modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen" in werking getreden. Er is sprake van belastingplicht voor de Wet op de vennootschapsbelasting (VPB) 1969 indien aan de hand van de volgende criteria geconcludeerd kan worden dat een (cluster van) activiteit(en) een onderneming in fiscale zin vormt:
1. Er is een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid,
2. Welke deelneemt aan het economisch verkeer, en
3. Er sprake is van een (geobjectiveerd) winststreven,

Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en deze daardoor niet worden geraakt door de VPB. Voor de activiteiten waar geen aangifteplicht voor geldt hoeft geen fiscale administratie ingericht en gevoerd te worden. Voor de activiteiten waar wel een aangifteplicht voor geldt is een fiscale administratie ingericht en gevoerd. Voor de gemeente Elburg geldt dat met name het grondbedrijf onderhevig is aan VPB-betalingen.

Op basis van de herzieningen van onze grondexploitaties bij de jaarrekening 2022 wordt in de begroting 2024 uitgegaan van de volgende lasten aan vennootschapsbelasting:

Omschrijving	2024	2026	2026	2027
Vennootschapsbelasting	641.000	189.000	300	0

Deze lasten worden gedekt door de reserve bouwgrondexploitatie, dus de vennootschapsbelasting heeft geen effect op de structurele begrotingsruimte.

Onvoorzien

Het bedrag voor onvoorzien wordt in onze gemeente in zijn geheel op één programma geraamd. De stelpost onvoorzien kan door het college worden ingezet voor incidentele onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Per begrotingsjaar is € 50.000 geraamd.
De stelpost structureel onvoorzien kan door het college worden ingezet voor structurele onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Per begrotingsjaar wordt telkens gerekend met € 10.000.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Onvoorzien incidenteel	50.000	50.000	50.000	50.000
Onvoorzien structureel	10.000	20.000	30.000	40.000
Totaal	**60.000**	**70.000**	**80.000**	**90.000**

Beleidsbegroting - De paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2. Onderhoud kapitaalgoederen

3. Financiering

4. Bedrijfsvoering

5. Wet open overheid

6. Verbonden partijen

7. Grondbeleid

8. Lokale heffingen

9. Subsidies

Paragraaf 1
Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de gemeente over middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken) en de benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel). De mate waarin de beschikbare weerstandscapaciteit schade en verliezen als gevolg van risico's kan opvangen geeft een indruk van de financiële positie van de gemeente.

Het weerstandsvermogen wordt vertaald in een (incidentele en structurele) ratio waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald. Bij de beoordeling van de ratio wordt het voorbeeld van de provincie Gelderland gebruikt:

Ratio	Betekenis
>= 2,0	Uitstekend
1,4 < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < 1,4	Voldoende
0,8 < 1,0	Matig
0,6 < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt bepaald uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Omschrijving		Beschikbare weerstands-capaciteit	Benodigde weerstands-capaciteit	Ratio
Incidenteel				
Weerstandsvermogen algemene dienst	Incidenteel	7.701.000	8.739.485	0,88
Weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie	Incidenteel	5.000.000	3.261.211	1,53
Totaal		**12.701.000**	**12.000.696**	**1,06**
Structureel				
Weerstandsvermogen algemene dienst	Structureel	2.247.000	0	2

Het incidentele weerstandsvermogen algemene dienst en het incidentele weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie vormen voor de gemeente in de praktijk uiteindelijk één geheel. Wanneer beide ratio's worden samengevoegd komt de ratio uit op 1,06, wat voldoende is om de niet gekwantificeerde risico's op te vangen. Het structurele weerstandsvermogen is met een ratio van 2 als uitstekend te classificeren.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in dezen een noodzakelijke buffer om mogelijke financiële nadelen op te kunnen vangen. Bij de *Nota reserves en voorzieningen 2019* is besloten om in de algemene reserve een minimumbedrag aan te houden van € 7.500.000 ter dekking van risico's. Voor wat betreft de reserve bouwgrondexploitatie is een minimumbedrag van € 2.500.000 aangehouden ter dekking van de risico's. Tevens kent deze reserve een maximum van € 5.000.000.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in deze een noodzakelijke buffer om mogelijke financiële nadelen op te kunnen vangen. Bovenstaande berekening betreft een momentopname. Bij een goedwerkende beheersorganisatie hoeven er geen problemen te ontstaan. Uiteindelijk kan de gemeente maatregelen treffen als risico's zich daadwerkelijk voordoen.

Risicobeheersing

Toepassen risicobeheersing

Risicobeheersing wordt toegepast om de nadelige gevolgen van risico's te beheersen. Het geeft ons inzicht in wat er kan gebeuren. Daarnaast stelt het ons in staat prioriteiten toe te kennen zodat risico's beter vergelijkbaar zijn, er geen ad hoc acties volgen, maar bewuste en vooraf bepaalde maatregelen genomen worden. Verder maakt risicobeheersing een betere (financiële) afweging mogelijk bij de besluitvorming om maatregelen te treffen en de gevolgen van voorvallen op te vangen. Ten slotte is er nog het argument dat risicobeheersing ons in staat stelt de genomen beslissingen over het al dan niet accepteren van risico's te verantwoorden.

Beheersmaatregelen

Beheersmaatregelen op het gebied van de administratieve organisatie en interne controle (onder andere rechtmatigheid) aangevuld met deugdelijke managementrapportages ten behoeve van beheersing van risico's zijn onderdeel van de vastgelegde werkprocessen en behoren tot de dagelijkse werkzaamheden. Deze maatregelen zijn ter opvang van organisatierisico's die de gemeente loopt, zowel intern als extern.

Risico-inventarisatie

Een risico is de onzekerheid (kans) dat een gebeurtenis met (negatieve) gevolgen (effect) zich voordoet.

Risico = kans x effect

De hoogte van het risico wordt bepaald door de kans of waarschijnlijkheid dat iets gebeurt en de gevolgen of impact van die gebeurtenis. Het beoordelen van risico's kan naast kwalitatief ook kwantitatief. Bij de kwalitatieve beoordeling worden de geïnventariseerde risico's onderverdeeld in algemene, concrete of specifieke risico's en wordt de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet ingeschat.

De kwantitatieve beoordeling wordt mede gestimuleerd door het BBV-voorschrift om het weerstandsvermogen te bepalen. Kwantificeren betekent het in geld uitdrukken van de mogelijke gevolgen van geïnventariseerde risico's. Naast de bepaling van het weerstandsvermogen heeft het kwantificeren ook tot doel om ordening aan te brengen ten bate van sturing en beheersing. De impact van risico's is vaak afhankelijk van de omvang van het risico en de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich daadwerkelijk voor zal doen.

Het kwantificeren van risico's vindt periodiek plaats. Tweemaal per jaar wordt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarrekening de incidentele en structurele risico's berekend. Bedragen beneden de € 25.000 worden daarbij niet meegenomen. Op deze wijze wordt het risico dan gemonitord en niet "uit het oog verloren".

Risico-inventarisatie

De risico's van de gemeente worden ingedeeld in drie categorieën (algemeen, concreet en specifiek). Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat de gebeurtenissen nooit allemaal tegelijk en volledig zullen optreden. In een risicoprofiel van meerdere risico's is het niet waarschijnlijk dat ze tegelijk in één jaar zullen optreden. Sommige risico's zullen zich nooit voordoen, terwijl andere daarentegen zich in hun maximale omvang manifesteren.

Voor het kwantificeren van de risico's worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemene risico's

Algemene risico's zijn voor de gemeente aan te merken als normale risico's. De algemene risico's worden onderstaand benoemd omdat deze risico's in de toekomst voor de gemeente Elburg specifieke risico's kunnen worden.

Voorbeelden van algemene risico's zijn:

1. Economische conjunctuur
2. Renteontwikkelingen
3. Algemene uitkering gemeentefonds
4. Open einderegelingen
5. Organisatierisico's
6. Samenwerkingstrajecten
7. Deelnemingen
8. Verbonden partijen

Algemene risico's zijn niet direct te kwantificeren. Het geheel van algemene risico's geeft wel aanleiding voor het vormen of in standhouden van een minimaal algemeen weerstandsvermogen. Als richtlijn wordt 5% van de totale uitgaven (exclusief stortingen in de reserves) van het begrotingsjaar als risicobedrag opgevoerd. Afgerond komt dit neer op een gekwantificeerd risico van € 4 miljoen.

Concrete risico's

Voor concrete risico's, bij een kans van optreden >60%, worden bestemmingsreserves en/of voorzieningen ingesteld. De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in financiële zin voldoende af. Het te kwantificeren restrisico bedraagt hiermee dan ook nihil.

Specifieke risico's

Ter bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit kwantificeert het college de risico's door het gevolg (impact/omvang bedrag) en de daarbij behorende kans (verwachting dat het risico zich voordoet/risicoprofiel) te vermenigvuldigen. Het risicoprofiel vertaalt zich in een bandbreedte van 0% tot en met 60%. Geïnventariseerde risico's worden op basis van kennis en ervaring ingeschaald binnen deze bandbreedte. Voor enkele risico's is de inschaling reeds bepaald:

- Voor garanties geldleningen zijn de volgende risicoprofielen bepaald:
    - 1. Eigen woningen particulieren 5,0%
    - 2. WEW - Nationale Hypotheek Garantie 2,5%
    - 3. WSW – woningcorporaties 0,0%
    - 4. Overige stichtingen en bedrijven 5,0%

- Omdat de vier categorieën garantstellingen verschillen qua (financieel) risico is het verantwoord om ook het risicoprofiel per categorie te bepalen. Voor de garantstellingen waarbij de gemeente alleen garant staat wordt het huidige profiel van 5% gehanteerd. De zekerheidsstructuur van het WEW verlaagt het risico nadrukkelijk en is slechts zeer gering. Toch wordt bij NHG voorgesteld voorzichtigheidshalve te kiezen voor een risicoprofiel van 2,5%. Tenslotte is de zekerheidsstructuur van het WSW dusdanig goed vormgegeven dat hiervoor het risicoprofiel op nihil gezet kan worden.
- Voor verstrekte geldleningen met een publiek belang (o.a. sportaccommodaties, dorps- en gemeenschapshuizen) geldt een risicoprofiel van 5,0%.
- Voor de grondcomplexen in exploitatie wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt. Het totale berekende risico wordt als vast gegeven meegenomen. Voor nog niet in exploitatie genomen complexen bouwgrondexploitatie werd doorgaans een risicoprofiel gehanteerd van 10%. Door gewijzigde regelgeving worden niet in exploitatie genomen gronden omgezet naar strategische gronden. De strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. De stelselwijziging zorgt ervoor dat afwaarderingen en verliesvoorzieningen voor deze gronden niet langer als risicopost wordt opgenomen.

Risicokwalificatie en -kwantificatie

Omschrijving	Grondslag risico	Risico profiel	Benodigde capaciteit	Eventuele opmerkingen
Garantie geldleningen woningen particulieren	585.000	5%	29.250	Er komen geen nieuwe garanties bij zodat het risico jaarlijks afneemt.
Garanties WEW (Waarborgfonds Eigen Woningen)	178.500.000	2,5%	4.462.500	Het risicoprofiel van de WEW is voorzichtigheidshalve ingeschat op 2,5%.
Garanties WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw)	40.566.000	0%	0	Het risicoprofiel van de WSW is ingeschat op nihil, omdat bij ingebrekestelling leningen worden gevraagd.
Garantie geldleningen met publiek belang	427.837	5%	21.400	Dit betreft garanties aan overige stichtingen/ bedrijven.
Verstrekte geldleningen met publiek belang	1.320.000	5%	66.000	Aan verenigingen en stichtingen zijn geldleningen verstrekt voor het realiseren van nieuw- en verbouw van (sport-) accommodaties.
Bodemverontreinigingen	Onbekend		0	Er is een redelijk beeld van de (potentieel) verontreinigde locaties in de gemeente. Financiële risico's zijn niet te kwantificeren.
Algemene risico's	83.206.708	5%	4.160.335	5% van de *omzet* (totale lasten) op begrotingsbasis
Totaal incidenteel algemene dienst	**304.606.000**		**8.739.485**	
Grondexploitatie complexen	7.770.280	div.	2.717.676	Dit is het risicobedrag o.b.v. risicokaarten per complex en de mogelijke gevolgen van de marktwaardetoets.
Vennootschapsbelasting	2.717.676	20-25%	543.535	O.b.v. winstverwachting in de toekomst
Totaal incidenteel bouwgrond	**10.487.956**		**3.261.211**	

Omschrijving	Grondslag risico	Risico profiel	Benodigde capaciteit	Eventuele opmerkingen
Gevolgen inflatie/energieprijzen	Onbekend			Het is onduidelijk of de hoge inflatie en de energieprijzen gevolgen voor 2023 en verder structurele financiële gevolgen zal hebben. Deels wordt het gecompenseerd door het accres in het gemeentefonds. In de begroting is naast de reguliere inflatie een structurele stelpost van €400.000 opgenomen. Voor de stijging van de energielasten is in 2024 een stelpost geraamd van € 500.000.
Gemeentefonds: Compensatie tekorten jeugdhulp/nieuw financieringsstelsel/nadere onderzoeken herijking/verkiezingen	Onbekend			Na 2026 staat de hoogte van het gemeentefonds allerminst vast. Er spelen 3 dossiers: er komt een vervolg op de herijking en er is nog geen duidelijkheid over de structurele compensatie tekorten jeugdhulp. Daarnaast heeft het rijk een nieuw financieringsstelsel ingevoerd voor de algemene uitkering ingaande 2026. De effecten zijn nog onduidelijk. Ook de aankomende verkiezingen maken de omvanng van het gemeentefonds onzeker.
Uitvoering-Jeugdwet/Wmo	Onbekend			Het beroep op Wmo begeleiding en jeugd neemt door verschillende oorzaken landelijk toe. De vraag is of de (aanvullende rijksmiddelen toereikend zullen zijn. De reserve sociaal domein kan voor deze begrotingsperiode tekorten opvangen.
Uitvoering Participatiewet	Onbekend			De inkomsten voor de werkvoorziening nemen jaarlijks af. Hierdoor zullen er in

				de toekomst tekorten ontstaan. Met de reserve sociaal domein op de achterhand zullen op termijn naar verwachting extra structurele middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
Invoering Omgevingswet	Onbekend			Het is onduidelijk in welke mate voor deze taak in de toekomst structurele middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
Totaal structureel algemene dienst	**0**		**0**	

Algemene dienst
De grondslag voor de berekening van de totaal gekwantificeerde incidentele risico's vormt een bedrag van € 305 miljoen. De gekwantificeerde risico's zijn gebaseerd op het maximum te betalen bedrag. Het risicoprofiel geeft aan in welke mate het risico wordt meegenomen voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het totale kwantificeerbare risico bedraagt € 8.739.000 (incidenteel).

Bouwgrondexploitatie
De grondslag voor de berekening van het totaal aan gekwantificeerde risico's voor de bouwgrondexploitatie bedraagt € 10,5 miljoen. Ten aanzien van het risico van de gronden is het risicoprofiel divers. In totaal komt het risico op € 3.261.000.

Structurele weerstandscapaciteit
In de tabel zijn de structurele risico's beperkt gekwantificeerd vanwege de langere termijn van het mogelijk optreden van het risico. Op dit moment zijn er geen risico's die we op geld kunnen kwantificeren.

Weerstandscapaciteit

De omvang van de weerstandscapaciteit is van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De weerstandscapaciteit omvat de mogelijkheden voor een gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Beschikbare weerstandscapaciteit
Wat niet wordt meegenomen zijn de stille reserves en de bestemmingsreserves. Stille reserves worden gevormd door bezittingen die wel aanwezig zijn maar waarvan de waarde niet uit de balans blijkt. Een algemeen kenmerk is dat men er niet direct over kan beschikken. Om deze reden worden de stille reserves niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Theoretisch is het mogelijk om bestemmingsreserves in te zetten voor berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. In de vastgestelde nota reserves en voorzieningen 2019 zijn de bestemmingsreserves (op bestaansrecht) doorgelicht. Vandaar dat deze categorie niet meegenomen wordt ter bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Inventarisatie
De weerstandscapaciteit bestaat uit drie onderdelen.
- Algemene (weerstands-) reserves.
- Ruimte in de begroting.
- Onbenutte belastingcapaciteit.

Algemene (weerstands-)reserves
Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is de hoogte van het vrije deel van de volgende reserves van belang.

Omschrijving	Vrij besteedbaar saldo
Algemene reserve	7.701.000
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	5.000.000

Zoals aangegeven hebben beide reserves ter dekking van de risico's een minimumsaldo van respectievelijk € 7,5 miljoen en € 2,5 miljoen.

Ruimte in de begroting
Bij de bepaling van de ruimte in de begroting wordt uitgegaan van de opgestelde MPB 2024-2027. Op een viertal onderdelen in deze MPB kan de eventuele incidentele en structurele financiële ruimte worden gevonden.

Incidenteel:

Omschrijving	Raming
Onvoorzien:	
Primitief begroting 2024	50.000
Saldo stelpost	50.000
Begrotingsoverschot:	
Primitief begroting 2024	
Totaal incidentele ruimte in de begroting	**50.000**

Structureel:

Omschrijving	Raming
Onvoorzien:	
Primitief begroting 2024	10.000
Structureel onvoorzien 2024-2027	30.000
Saldo MPB 2024-2027	0
Totaal structurele ruimte	**40.000**

- **De onbenutte belastingcapaciteit**

Onze gemeente kan extra middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken (in zoverre daarvoor nog mogelijkheden bestaan).

1.] Belastingen verhogen:

De onbenutte belastingcapaciteit OZB wordt berekend door de gemeentelijke tarieven te vergelijken met de inkomstenmaatstaf OZB zoals deze geldt voor de berekening van de algemene uitkering. De OZB-tarieven van de gemeente Elburg voor zowel gebruiker en eigenaar niet-woningen als eigenaar woningen bevinden zich boven de inkomstenmaatstaf OZB zodat geen sprake is van onbenutte belastingcapaciteit.

Bedragen	WOZ-waarde	Heffingsmaatstaf Elburg	Inkomstenmaatstaf OZB	Onbenutte belas-tingcapaciteit
Eigenaar woningen	€ 3.262.794	0,095%		
Eigenaar niet-woningen	€ 999.041	0,20%	0.1614	2.089.395
Gebruiker niet-woningen	€ 679.479	0,161%		
Onbenutte capaciteit				**2.089.395**

2.] Heffingen meer kostendekkend maken:

In de gemeente Elburg geldt het beleid dat in principe de kosten van dienstverlening voor 100% verhaald worden op de aanvrager. Alleen ten aanzien van de begraafrechten worden de kosten voor 85% in rekening gebracht. Hier is theoretisch dus sprake van een structurele onbenutte ruimte in de begroting.

Bedragen	Raming
Kosten begraven	869.000
Opbrengsten begraafrechten	-711.000
Onbenutte capaciteit (15%)	**158.000**

Totale capaciteit

Bij bepaling van de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen de *algemene dienst* en de bouwgrondexploitatie. Daarbij is niet gezegd dat tegenvallers onderling niet gecompenseerd zouden kunnen worden. Formeel is er immers sprake van één gemeente.

Weerstandscapaciteit algemene dienst:	Bedrag	
Algemene reserve	7.701.000	
Incidentele ruimte in de begroting		
	7.701.000	**Incidenteel**
Structurele ruimte in de begroting	0	
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	2.089.000	
Onbenutte belastingcapaciteit (begraafrechten)	158.000	
	2.247.000	**Structureel**

Het bedrag van € 15 miljoen geeft dus het vermogen van de gemeente weer om binnen de algemene dienst maatregelen te treffen om incidentele financiële tegenvallers binnen de begroting op te kunnen vangen.

Weerstandscapaciteit bouwgrondexploitatie:	Bedrag	
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	5.000.000	
	5.000000	**Incidenteel**

Het bedrag van 7,7 miljoen geeft het vermogen van de gemeente weer om maatregelen te treffen om incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

Financiële kengetallen

Signaleringsoverzicht

De onderstaande 11 kengetallen worden in één overzicht gepresenteerd. Bij de presentatie is eveneens de normering per categorie weergegeven (conform provinciale toezichthouder). Op basis van de signaleringswaarden van de provincie en eigen

signaleringswaarden kunnen de kengetallen van de gemeente Elburg op drie na allemaal ingeschaald worden in categorie A. Over het algemeen kan worden gesteld, dat de categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal	W 2022	B 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027	risico A	risico B	risico C
Netto schuldquote	11%	39%	49%	67%	63%	66%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	3%	35%	43%	61%	57%	60%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	51%	53%	50%	44%	45%	44%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	9,66%	10%	10%	10%	10%	10%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	2,2%	4%	2,5%	0,4%	-2.6%	-3.2%	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	61%	94%	89%	92%	94%	97%	<95%	95-105%	>105%
Woonlasten, Coelo rangnummer	76	77	77	77	77	77	<100	100-300	>300
Weerstandsratio - incidenteel	1,62	1,59	1,06	1,15	1,13	1,06	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Weerstandsratio - structureel	0,53	0,47	2	2	2	2	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Liquiditeit	1,26	1,05	1,09	1,09	1,11	1,09	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Netto schuld per inwoner	475	1.189	1.622	2.229	2.043	2.097	< €1.500	€1.500-€2.500	> €2.000

Toelichting kengetallen:

Kengetallen	Omschrijving
Netto schuldquote	De totale schulden afgezet tegen de totale baten
Netto schuldquote gecorrigeerd	De totale schulden exclusief doorgeleende gelden afgezet tegen de totale baten
Solvabiliteitsratio	Het eigen vermogen (reserves) afgezet tegen het totale vermogen
Grondexploitatie	De waarde van de grond ten opzichte van de totale baten
Structurele exploitatieruimte	Het structurele exploitatiesaldo vergeleken met de totale baten
Belastingcapaciteit	De hoogte van de belastingopbrengst ten opzichte van het landelijke gemiddelde
Woonlasten, Coelo rangnummer	Rangnummer woonlasten voor huishoudens (OZB, riool, afval)
Weerstandsratio - incidenteel	Het vermogen om incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen
Weerstandsratio - structureel	Het vermogen om structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen
Liquiditeit	Verhouding korte schulden ten opzichte van de aanwezige liquide middelen
Netto schuld per inwoner	De totale netto schuld gedeeld door het aantal inwoners

Paragraaf 2
Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Uitgaven voor onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Voor onderhoud van kapitaalgoederen gaat een substantieel deel van de middelen van de begroting om. In deze paragraaf wordt het beleidskader omtrent het onderhoud van de kapitaalgoederen weergegeven. Het gewenste onderhoudsniveau komt hierin tot uitdrukking.

Het beleid van de gemeente Elburg voor het onderhoud van kapitaalgoederen is vastgelegd in de volgende nota's en verordeningen:

Beheerplan	Geldend voor de periode van	Vastgesteld op:
Beleidsplan Openbare Ruimte	2023-2024	2022
Beleidsplan Riolering en Water	2021-2030	27-9-2021
Bermbeheerplan	April 2004 – onbepaalde tijd *Planning: 2023 actualiseren*	13-4-2004
Beheerplan Onderhoud Gebouwen	2022-2031	Geactualiseerd: 2021
Beheerplan Haven (2021 vrijgevallen)		Planning: 2023

Wegen

Algemeen

Regulier onderhoud en reconstructies van wegen worden nu geraamd in de exploitatie en verevend met de bestemmingsreserve openbare ruimte. Hierdoor is de dekking van het toekomstig wegenonderhoud zeker gesteld. De uitvoering zal plaatsvinden aan de hand van de jaarlijkse inspectie op basis van de in het beheerplan Openbare Ruimte opgenomen uitgangspunten. Er is sprake van verschillende categorieën wegen die ieder een eigen normering qua kwaliteitsniveau kennen. De investeringskredieten voor wegen verlopen via het meerjareninvesteringsplan (MIP).

Werkzaamheden

Naast het reguliere jaarlijks terugkerend klein onderhoud aan wegen, bermen en wegmeubilair zijn de werkzaamheden in het kader van groot onderhoud bepaald en uitgevoerd aan de hand van de visuele inspecties.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	1.043.895	1.028.010	1.083.160	1.129.487
Goederen en diensten	1.091.928	1.107.680	1.123.662	1.139.880
Rente en afschrijving	709.496	432.321	432.381	449.995
Reserves	-246.907	54.202	49.934	35.096
Exploitatie	**2.598.412**	**2.622.213**	**2.689.137**	**2.754.458**
Rotonde kop van de haven	300.00			
Vervanging wegen		146.648	581.569	1.207.249
Investeringen	**300.000**	**146.648**	**581.569**	**1.207.249**

Openbare verlichting

Algemeen

Openbare verlichting dient het veiligheidsaspect op zowel verkeerstechnisch terrein als op het terrein van de sociale veiligheid. Gewerkt wordt met een voortschrijdend beheerplan openbare verlichting. Gebaseerd op het beheerplan vindt jaarlijks ten laste van de exploitatie een storting in de reserve openbare ruimte plaats. De geplande vervangingsinvesteringen in armaturen en lichtmasten worden uit de bestemmingsreserve openbare ruimte gedekt. Deze investeringen verlopen via de meerjarige investeringsplanning (MIP). Voor elektra, regulier onderhoud en reparaties worden jaarlijks budgetten in de begroting opgenomen. Voor het verkeerstechnisch veiligheidsaspect wordt met name het kwaliteitsniveau zoals bepaald door de landelijke normen van het NSVV (Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde) aangehouden. Deze normen zijn verschillend per categorie weg, gebied en functie. Inzake het aspect sociale veiligheid geldt lokaal beleid.

Bij nieuw- en herinrichtingswerken worden armaturen voorzien van LED verlichting. Vanaf 2023 is het de bedoeling om "oude" armaturen versneld te vervangen door LED.

Werkzaamheden

Hoewel planmatig wordt gewerkt, vindt als toetsing vooraf visuele inspectie plaats. Indien mogelijk worden investeringen uitgesteld. In het kader van het beheerplan openbare ruimte is een plan van aanpak opgesteld hoe het binnen het huidige budget mogelijk is versneld energiezuinige verlichting aan te brengen.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Goederen en diensten	38.102	38.674	39.254	39.843
Rente en afschrijving	30.908	62.619	94.069	96.531
Energie en onderhoud	102.708	104.172	105.455	106.754
Reserve	37.658	5.874	5.879	34.607
Exploitatie	**209.376**	**211.339**	**244.657**	**277.735**
Vervanging lichtmasten	84.601	96.195	80.288	80.757
Programma Verledden	402.342	397.500	0	0
Investeringen	**486.943**	**493.695**	**80.288**	**80.757**

Riolering

Algemeen

Voor verwijdering van afvalwater uit de woonomgeving is riolering een onmisbare voorziening. Riolering beschermt de volksgezondheid en het milieu. De inzameling en transport van afvalwater is een wettelijke gemeentetaak. Onderhoud en vervanging van bestaande riolering en aanleg van nieuwe riolering is gebaseerd op het beleidsplan Riolering en Water welke in samenwerking met de gemeente Nunspeet, Oldebroek, Hattem en het waterschap is opgesteld.

De nadruk komt steeds meer te liggen op het veranderde klimaat. De winters worden natter en regenbuien in de zomer intenser. Om hier mee om te gaan koppelt de gemeente zowel in bestaande- als in nieuwe situaties het regenwater af. Hierbij wordt de voorkeursvolgorde gehanteerd van vasthouden, bergen en afvoeren. Onderhoudswerken zijn gebaseerd op periodieke inspecties van de riolering. De gemeente werkt planmatig. De investeringskredieten voor vervanging en aanleg verlopen via het MIP.

Werkzaamheden

Op basis van het beleidsplan riolering en water in relatie tot overige geplande werken vindt onderhoud en vervanging plaats. Naast regulier onderhoud zijn in het plan bedragen opgenomen voor vervangingsinvesteringen (op basis van inspecties). Daarnaast zijn in de MIP een aantal kredieten opgenomen voor reconstructie en ombouw van rioolstelsels.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	334.994	351.744	369.331	384.104
Goederen en diensten	551.841	573.657	591.698	609.658
Rente en afschrijving	570.640	660.531	671.704	679.632
Reserves	11.500	11.500	11.500	11.500
Exploitatie	**1.468.975**	**1.597.432**	**1.644.233**	**1.684.894**
Vrijvervalriolen	2.469.560	512.500	350.000	350.000
Mechanische gemalen	0	0	0	0
Mechanische drukriolering/persleiding	148.000	15.000	15.000	15.000
Investeringen	**2.617.560**	**527.500**	**365.000**	**365.000**

Water

Algemeen

Het gaat hierbij om zowel de kwaliteit als kwantiteit van het oppervlaktewater. Ten aanzien van de kwaliteit is de wijze waarop de gemeente omgaat met duurzaam waterbeheer vastgelegd in deze nota stedelijk waterbeheer. Samen met het waterschap is het Waterkwaliteitsspoor (gericht op oppervlaktewater in relatie met riolering) gevolgd. De voorgestelde maatregelen leiden tot een beter en aantrekkelijker oppervlaktewater. Deze maatregelen zijn opgenomen in het beleidsplan riolering en water.

Haven

Algemeen

De gemeente is eigenaar van de haven. De gemeente is verantwoordelijk voor de kades en beschoeiingen en andere voorzieningen. Het reguliere onderhoud wordt uitgevoerd op basis van visuele inspecties. Door het vrijvallen van de voorziening van de haven en het ontbreken van het meerjarig onderhoudsplan vallen de kosten volledig ten laste van de exploitatie.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	149.190	156.650	164.482	171.061
Goederen en diensten	47.936	48.656	49.384	50.127
Rente en afschrijving	81.327	80.632	79.937	74.602
Exploitatie	**278.453**	**285.938**	**293.803**	**295.790**

Groen

Algemeen

In het beleidsplan Openbare Ruimte is de gewenste beeldkwaliteit voor het groen vastgelegd. Op basis van dit kwaliteitsniveau worden de onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. Voor het reguliere onderhoud staan jaarlijks budgetten in de begroting. Grotere investeringen verlopen via het MIP. De kosten daarvan worden gedekt uit de bestemmingsreserve openbare ruimte.
Het meer grootschalig en structureel 'massawerk' is uitbesteed. Kleinschalig, relatief arbeidsintensiever werk wordt meestal via de eigen dienst uitgevoerd.

Werkzaamheden

Naast het reguliere onderhoud vindt ook (beperkt) omvorming en renovatie van groenvakken plaats. Waar mogelijk wordt vervanging meegenomen met andere (herinrichting)projecten. De reserve openbare ruimte wordt waar mogelijk mede ingezet om reconstructies en achterstanden op groen te bekostigen.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	882.300	922.280	964.253	999.543
Goederen en diensten	931.948	924.827	937.901	951.174
Rente en afschrijving	52.691	77.446	74.198	72.063
Reserves	4.000	28.997	25.991	24.098
Exploitatie	**1.870.939**	**1.953.550**	**2.002.343**	**2.046.878**
Inrichting openbare ruimte Kopse Waard	341.000			
Vervanging kleine tractor	55.000			
Investeringen	**396.000**			

Speelvoorzieningen

Algemeen

De gemeente Elburg heeft een speelruimteplan waarin opgenomen de noodzakelijke vervangingen in verband met ouderdom en veiligheidseisen. Het speelruimteplan maakt onderdeel uit van het beheerplan openbare ruimte. Voor regulier onderhoud staan jaarlijks budgetten in de begroting.

Werkzaamheden

Naast het regulier onderhoud aan speelvoorzieningen worden op basis van het beheerplan en de periodieke visuele inspecties speelplekken gerenoveerd dan wel speelwerktuigen vervangen. Bij de uit te voeren werkzaamheden wordt voldaan aan de eisen die gesteld worden in het kader van veiligheid**.**

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	0	0	0	0
Goederen en diensten	138.403	140.479	142.584	144.697
Rente en afschrijving	0	0	0	0
Reserves	75.000	46.768	15.698	-9.097
Exploitatie	**213.403**	**187.247**	**158.282**	**135.600**
Vervanging speeltoestellen	325.757	363.503	296.714	529.998
Investeringen	**325.757**	**363.503**	**296.714**	**529.998**

Begraafplaatsen

Algemeen

Onderhoud aan de begraafplaatsen vindt plaats op sobere, doch nette en respectvolle wijze. Kwaliteitsniveau is vastgelegd in bestekken. Het beheer vindt deels plaats door de eigen dienst en deels door derden. Het onderhoud vindt met name plaats op basis van visuele inspectie. De jaarlijkse budgetten voor onderhoud zijn vooralsnog voldoende om een adequaat onderhoudsniveau te handhaven.

Werkzaamheden

Naast de werkzaamheden in verband met begraven vindt vooral regulier onderhoud plaats aan de voorzieningen op de begraafplaats overeenkomstig het hiervoor vastgestelde niveau.
De bestemmingsreserve begraafrechten wordt ingezet ter egalisering van de tarieven voor begraafrechten. Hierbij wordt rekening gehouden met een kostendekkingspercentage van 85%. De afgelopen jaren bleef de stijging van de tarieven voor begraafrechten daardoor beperkt tot de inflatiecorrectie.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	305.989	321.289	337.353	350.847
Goederen en diensten	174.325	176.152	178.006	179.889
Rente en afschrijving	80.265	129.129	127.783	126.436
Reserves	-19.002	-70.249	-36.746	-295
Exploitatie	**541.577**	**556.321**	**606.396**	**656.877**
Vervanging hydraulische kraan (+toebehoren)	75.000			
Uitbreiding begraafplaats Oostelijke Rondweg	815.000			
Investeringen	**890.000**	**0**	**0**	**0**

Gemeentelijke gebouwen (onderhoud)

Algemeen

In het beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen (2022 –2031) wordt de noodzaak van een beheerplan benoemd, welke soorten onderhoud te onderscheiden zijn, welke gebouwen onderhouden worden en welk onderhoud de komende periode verwacht wordt en wat de geraamde kosten hiervan zijn. In dit beheerplan is een raming gemaakt wat de kosten voor het onderhoud voor de periode 2022 tot en met 2031. Elke vier jaar wordt het plan geactualiseerd.

De onderhoudsplanningen zijn opgesteld voor vier categorieën gebouwen:
1. Gemeentelijke gebouwen.
2. Gemeentelijke monumenten.
3. Dorps- en gemeenschapshuizen.
4. Zwembad De Hokseberg.

Werkzaamheden

Op basis van de financiële verslaggevingsregels worden bij onderhoud drie categorieën onderscheiden en uitgevoerd:
1. Preventief onderhoud:
   Al het onderhoud dat gedurende het lopende jaar uitgevoerd moet worden om een gebouw in stand te houden en te laten functioneren op een bepaald kwaliteitsniveau (functioneel en representatief). Denk hierbij bijvoorbeeld aan het schilderwerk, het onderhoud van de installaties, klachtenonderhoud, e.d. Daarnaast worden ook kleine investeringen en kleine wensen bij het preventieve onderhoud meegenomen.
2. Technisch en groot onderhoud:
   Dit soort onderhoud is meestal ingrijpend van aard, wordt op een groot deel van het gebouw uitgevoerd, na een langere gebruiksperiode. Het is gericht op het behouden van een technisch goede en veilige staat van het gebouw. Het betreft bijvoorbeeld het vernieuwen van installaties zoals CV-ketels of het vervangen van de dakbedekking. Technisch/groot onderhoud wordt ook wel investeringsonderhoud genoemd.
3. Investeringen:
   Investeringen zijn weer onder te verdelen in 3 typen:
   a. Levensduur verlengend onderhoud: dit zijn onderhoudsinvesteringen die worden gedaan ten behoeve van een bestaand gebouw die expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging.
   b. Nieuwe of uitbreidingsinvesteringen: dit zijn investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe of uitbreiding van het huidige aantal gebouwen.
   c. Vervangingsinvesteringen: dit zijn investeringen ten behoeve van de vervanging van (een deel van) een gebouw als gevolg van economische veroudering.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Goederen en diensten	448.094	464.049	916.400	918.812
Exploitatie	**448.094**	**464.049**	**916.400**	**918.812**
Renovatie/verduurzaming gemeentekantoor	1.000.000			
Herhuisvesting gemeentelijke organisatie		10.000.000		
Investeringen	**1.000.000**	**10.000.000**	**0**	**0**

Renovatie/nieuwbouw gemeentehuis

Algemeen

De huisvesting en inrichting van de gemeentelijke organisatie moet vernieuwd worden omdat:
1. Deze op verschillende vlakken niet duurzaam is:
   - Hoog energieverbruik.
   - Slechte bezettings- en benuttingsgraad van ruimten.
2. De werkomgeving op diverse punten ongezond en niet meer van deze tijd is:
   - Slecht binnenklimaat (door slecht werkende installaties, bouwfysische gebreken).
   - Verouderde materialen (vervuild en esthetisch ouderwets e.d.).
   - Stressgevoelig (slecht geconcentreerd kunnen werken).

3. De inrichting niet past bij de beoogde nieuwe manier van werken (functionaliteit van de inrichting):
    - Tijd en plaats onafhankelijk werken.
    - Projectmatig werken en samenwerken.
    - Digitalisering.

Werkzaamheden
- Bestuurlijke besluitvorming over het beschikbaar stellen van voorbereidingskrediet voor de nadere uitwerking van de vervolgfase in het proces voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie: de definitiefase.
- Definitiefase:
    - Bepalen projectorganisatie.
    - Manier van werken uitwerken en vastleggen in een Programma van Eisen (met Schetsontwerp als mogelijkheid);
    - Overall planning.
    - Budget (op basis van Programma van Eisen en Schetsontwerp): stichtingskosten bepalen door bouwkostendeskundige en uitwerking exploitatiekosten.

(Verplaatsing) gemeentewerf

Algemeen

De gemeentewerf moet gerenoveerd worden omdat deze niet meer voldoet aan de hedendaagse functionele eisen. Veel opstallen zijn verouderd, vertonen gebreken en zijn te klein. De huidige milieustraat op de gemeentewerf voldoet niet aan de huidige maatstaven. Benodigde uitbreiding op de locatie is niet mogelijk omdat deze (te) weinig ruimte biedt en bewoners zullen gaan klagen door toenemende verkeersbewegingen en daarmee gepaard gaande overlast.
Er vinden nu voorbereidingen plaats voor het realiseren van een grondstoffenstation op Broeklanden 2. Door bezwaarprocedures bij de vergunningverlening vindt hier nu vertraging plaats. Daarnaast worden nu de voorbereidingen getroffen om de nieuwe gemeentewerf te realiseren naast het grondstoffenstation. Deze combinatie zal zowel op functioneel als organisatorisch vlak voordelen bieden.

Werkzaamheden
- Aanleggen grondstoffenstation: in afwachting van de beroepsprocedures liggen de werkzaamheden op dit moment stil. Zodra uitspraak gedaan is zullen de werkzaamheden in het kader van de realisatie weer opgepakt worden.
- Gemeentewerf: het project bevindt zich nu in de aanbestedingsfase. Na afronding van deze fase zal met de daadwerkelijke uitvoering gestart worden.

Gemeentelijke gebouwen en klimaatneutrale organisatie

Algemeen

We werken aan het realiseren van een klimaatneutrale bedrijfsvoering. Een klimaatneutrale bedrijfsvoering is een bedrijfsvoering waarbij zo duurzaam mogelijk wordt geopereerd en die de uiteindelijk nog benodigde energie duurzaam en, waar mogelijk, lokaal opwekt. Het in 2017 door bureau DWA uitgevoerde onderzoek heeft de mogelijkheden voor realisatie van een klimaatneutrale bedrijfsvoering in kaart gebracht. Voor een klimaatneutrale bedrijfsvoering gaat het om de onderdelen gebouwen, wagenpark, dienstreizen, openbare verlichting en overige installaties. Als vervolg op het eerste onderzoek is eind 2019 gestart met het opstellen van implementatieplannen voor die verschillende onderdelen, waarbij is gelet op technische, organisatorische en financiële haalbaarheid. Omdat voor de bedrijfsvoering altijd energie nodig blijft, is ook een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om deze energie zelf en lokaal duurzaam op te wekken.

Werkzaamheden

De benodigde werkzaamheden en maatregelen zullen, gezien de beschikbare financiële middelen, capaciteit en de stand van de technieken, gefaseerd worden uitgevoerd.

Onderwijsgebouwen

Algemeen

Vanaf 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen van PO, SO en VO verantwoordelijk voor al het onderhoud, zowel buiten als binnen onderhoud. De schoolbesturen ontvangen van het rijk hiervoor een lumpsumbekostiging. De gemeente heeft de volgende verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijshuisvesting en ontvangt hiervoor een rijksvergoeding uit het gemeentefonds:
- Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding.
- Medegebruik/verhuur (schoolbestuur moet hiervoor toestemming vragen).
- Constructiefouten (bijvoorbeeld bij een asbestbesmetting).
- Herstel in geval van bijzondere omstandigheden (schade als gevolg van bijvoorbeeld brand, diefstal, storm).
- Bekostiging van en buitenonderhoud aan gymnastiek voorzieningen.
- Verzekeringen en OZB.

Werkzaamheden

De formele gang van zaken is dat schoolbesturen door middel van het indienen van een 'aanvraag bekostiging van een voorziening onderwijshuisvesting' (eenmalig per jaar, voor 1 februari) in aanmerking kunnen komen voor een onderwijsvoorziening waar de gemeente de zorgplicht voor heeft. De aanvragen worden door de gemeente getoetst op ontvankelijkheid en daarna op het 'Programma' (toekenning) of op het 'Overzicht' (afwijzing) gezet. Projecten op het 'Programma' worden daarna in overleg met het schoolbestuur in uitvoering genomen. In juli 2021 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2021-2041 vastgesteld. Het IHP heeft een formele status als beleidsdocument. Met het IHP wordt onderwijsbeleid voor de komende jaren beschreven en gepland met de daarbij behorende reservering van financiële ruimte in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Jaarlijks dient het college het huisvestingsprogramma (op basis van de verordening VHO) voor het daaropvolgende jaar vast te stellen waarbij, op basis van een businesscase op het geplande moment, financiële middelen beschikbaar worden gesteld waar al in de meerjarenbegroting rekening mee is gehouden. De verordening Voorziening onderwijshuisvesting dient als een juridisch vangnet voor situaties waarin het IHP niet voorziet.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	20.944	21.992	23.091	24.015
Goederen en diensten	111.387	113.014	114.663	116.690
Rente en afschrijving	1.051.361	1.384.557	1.360.794	1.342.920
Reserves	-94.321	-408.376	-369.212	-335.546
Exploitatie	**1.089.371**	**1.111.187**	**1.129.336**	**1.148.079**
Renovatie Nuborgh LF	8.245.000			
Aanvullend budget Renovatie Nuborgh LF	2.548.000	0	0	0
Investeringen	**10.793.000**	**0**	**0**	**0**

Paragraaf 3
Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van de financieringsportefeuille. Tevens wordt de financieringsfunctie transparant gemaakt ten behoeve van het sturen, beheersen en controleren ervan. Afhankelijk van het gewicht van en de ontwikkelingen in de financieringsfunctie kunnen in deze paragraaf ook andere onderdelen aan de orde komen die invloed hebben op de financieringsfunctie, zoals beleidsvoornemens ten aanzien van schatkistbankieren, financiering, de financieringspositie, de leningenportefeuille, kasbeheer, etc.

Inleiding
Op grond van artikel 12, lid 4, van de Financiële verordening stelt het college de regels vast omtrent de financieringsfunctie in een treasurystatuut. De raad geeft de kaders aan waarbinnen het college de financieringsfunctie uitoefent. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) definieert de financieringsfunctie als volgt:

> *"Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het overzicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's".*

De Wet Fido geeft aan dat de gemeente de financieringsfunctie dient uit te oefenen gebaseerd op de publieke taak. De Wet HOF geeft de gemeente regels voor het bewaken van houdbare overheidsfinanciën. In deze paragraaf worden op basis van de meest recente financiële marktgegevens en gemeentegegevens het financieringsbeleid geformuleerd voor het komende jaar. In de jaarrekening wordt gerapporteerd over de uitvoering. Ook kan bij de voorjaars- of slotrapportage eventuele bijstelling plaatsvinden van de voornemens in de financieringsparagraaf.

Schatkistbankieren
Per 15 december 2013 is schatkistbankieren ingevoerd. Bij schatkistbankieren wordt de gemeente verplicht om overtollige middelen bij het rijk uit te zetten. Een leenfaciliteit is niet aan de orde. Wel kunnen overtollige middelen, in de vorm van leningen, uitgezet worden bij andere openbare lichamen, behalve aan openbare lichamen waarbij de gemeente belast is met het financiële toezicht. Met deze maatregel beoogt het rijk om het EMU-tekort terug te dringen (het betreft een administratieve aangelegenheid die voor de berekening van het tekort voordelig is).

Er is een doelmatigheidsdrempel afgesproken waarbij 2 % van het begrotingstotaal als ondergrens telt. Voor 2024 is het begrotingstotaal 83 miljoen wat een ondergrens betekent van 1,66 miljoen. Bij een banksaldo beneden deze drempel hoeven geen overtollige middelen overgeheveld worden. Deze ondergrens wordt over het gemiddelde van de banksaldi over een periode van een kwartaal berekend. Toevallige fluctuaties van omvang in banksaldi worden daarmee uitgemiddeld.

Risicobeheer
Het risicobeheer wordt onderscheiden in renterisicobeheer, kredietrisicobeheer, intern liquiditeitsbeheer en valutarisicobeheer.

Renterisicobeheer
Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet kan voor het jaar 2024 worden bepaald op afgerond € 7.072.570 (8,5% van het begrotingstotaal). De kredietlimiet bij de huisbankier zal hiermee in overeenstemming worden gebracht.

Renterisiconorm
Sinds 2009 wordt een renterisiconorm gehanteerd waarbij een bedrag mag worden afgelost welke maximaal 20% van het begrotingstotaal bedraagt. Onder begrotingstotaal wordt verstaan het totaal van de lasten op de begroting. Dit geldt ook voor gemeenten met een vaste schuld lager dan het begrotingstotaal (€ 83.000.000). Voor de gemeente Elburg is dit van toepassing. De schuldpositie aan het begin van 2024 bedraagt € 10.300.000.

Voor 2024 bedraagt het begrotingstotaal € 83.000.000 en de norm € 16.600.000 (20%). De te betalen aflossingen in 2024 bedragen € 1.048.000. De norm wordt daardoor niet overschreden.

Vervroegde aflossing
Er zijn geen leningen waarvoor vervroegde aflossing mogelijk is.

Kredietrisicobeheer
Het kredietrisicobeheer ziet toe op risicomijdend uitzetten van overtollige middelen. De gemeente bezit over het algemeen geen overtollige middelen op korte dan wel op lange termijn. Mocht zich in de loop van het jaar toch een tijdelijk overschot voordoen dan zal dit bij het rijk worden uitgezet (conform de verplichting van schatkistbankieren).

Intern liquiditeitsbeheer
In Elburg wordt dagelijks inzicht verkregen in de liquiditeiten door een liquiditeitsprognose bij te houden. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Bank Nederlandse Gemeenten.

Valutarisicobeheer
Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in de Nederlandse geldeenheid (euro).

Treasury

Financieringsbehoefte
De financieringsbehoefte voor 2024 bedraagt € 8,8 miljoen. De totaal benodigde financieringsmiddelen worden berekend met behulp van de stand van investeringen per 1 januari 2024. Na aftrek van de aanwezige vaste financieringsmiddelen (vaste geldleningen en reserves en voorzieningen) per 1 januari 2024 wordt de behoefte bepaald. Rekening houdend met de financieringsbehoefte wordt onderstaand de totale rentekosten voor 2024 berekend om middels toerekening van die rentekosten aan de verschillende taakvelden een renteresultaat te kunnen berekenen.

Externe rentelasten over korte en lange financiering:		
Rente langlopende geldleningen	440.000	3,6%
Aan overige rentekosten te berekenen:		
* Rente financieringstekort tot rekening-courantlimiet à 0%		
* Rente restant financieringstekort à 3,5%	197.000	3,5%
Totale rentekosten	**637.000**	**3,55 %**
Externe rentebaten	58.000	
Totaal door te rekenen externe rente	**579.000**	
Rente grondexploitatie	33.000	1,00%
Rente projectfinanciering taakveld	49.000	2,60%
Saldo door te rekenen externe rente	**497.000**	**1,00%**
Rente over eigen vermogen	0	
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**497.000**	
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	**743.000**	
Renteresultaat op het taakveld treasury	**-246.000**	

- De rente over langlopende geldleningen bedraagt gemiddeld 3,6%.
- Het gewogen gemiddelde rentepercentage komt hierdoor op 2,51%.

De totale rentekosten bedragen € 517.000. Vanaf 2020 wordt er geen rente meer toegerekend aan voorzieningen.
Omdat afgerond € 24.500 (1,00%) wordt toegerekend aan grondexploitatiecomplexen, € 43.300 (2,60%) aan uitgezette leningen en € 721.020 (1,00%) direct aan taakvelden toegerekend wordt ontstaat een totaal renteresultaat van € 228.800 voordelig.

De gemeente maakt hoofdzakelijk gebruik van langlopende geldleningen. De geldleningen hebben een vast rentepercentage waardoor het renterisico zeer laag is. Het totaal aan opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 1 januari 2024 afgerond € 10,3 miljoen. Hiervan wordt in 2024 € 1,35 miljoen afgelost. Op basis van het huidige aflossingsschema loopt de leningenportefeuille de komende planperiode af naar € 4,5 miljoen. Uiteraard kunnen er lopende het jaar 2024 vanwege consolidatie opnieuw vaste geldleningen worden afgesloten.

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Aflossen	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Saldo 31-12-2027
Nederl. Waterschapsbank	3.200.000	200.000	3.000.000	2.800.000	2.600.000	2.400.000	2.200.000
ASN Bank	1.800.000	200.000	1.600.000	1.400.000	1.200.000	1.000.000	800.000
B.N.G.	6.303.000	646.000	5.657.000	5.011.000	4.365.000	3.719.000	3.073.000
Prokino	16.000	2.000	14.000	12.000	10.000	8.000	6.000
Totaal leningen	**11.319.000**	**1.048.000**	**10.271.000**	**9.223.000**	**8.175.000**	**7.127.000**	**6.079.000**

Het gemiddelde rentepercentage van de langlopende geldleningen bedraagt 3,6%.

Langlopende uitzettingen
In 2024 worden geen uitzettingen uit hoofde van de financieringsfunctie verwacht. Langlopende uitzettingen zijn alleen nog mogelijk aan openbare lichamen waarmee geen toezichtrelatie aanwezig is.

Langlopende leningen u/g
Voor de uitvoering van de publieke taak zijn de volgende langlopende geldleningen verstrekt. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen is 3,18%.

Omschrijving Bedrag x € 1.000	31-12-2023	Aflossing	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
SVN:						
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	1.079.565	0	1.079.565	1.079.565	1.079.565	1.079.565
Duurzaamheidsleningen	1.441.000	0	1.441.000	1.441.000	1.441.000	1.441.000
Duurzaamheidslen. Maatsch. Vastgoed	500.000	0	500.000	500.000	500.000	500.000
Blijversleningen	50.000	0	50.000	50.000	50.000	50.000
Sportverenigingen:						
Elburger Sportclub	105.666	27.267	78.399	72.800	67.200	61.600
S.V. 't Harde	240.160	12.960	227.200	214.240	201.280	188.320
DSV '61	0	0	0	0	0	0
Tennisclub Elburg	42.500	2.500	40.000	37.500	35.000	32.500
Tennisclub 't Harde	6.000	2.000	4.000	2.000	0	0
SSS Gymnastiekvereniging	12.000	4.000	8.000	4.000	0	0
KVE Elburg	5.500	500	5.000	4.500	4.000	3.500
Accommodaties:						
t Huiken	467.500	27.500	440.000	412.500	385.000	357.500
Escape Elburg	17.625	5.875	11.750	5.875	0	0
MFC Aperloo	100.001	8.333	91.668	83.335	75.002	66.669
Overig:						
Personeel	224.786	48.000	176.786	128.786	223.046	171.046
Museum Sjoel	24.000	3.000	21.000	18.000	15.000	12.000
Overige langlopende leningen	**4.316.303**	**141.935**	**4.174.368**	**4.054.101**	**4.076.093**	**3.963.700**

Relatiebeheer
Op grond van het treasurystatuut worden de bankrelaties met hun bancaire condities eens in de 5 jaar onderzocht. De bestaande bankrelaties zijn de NV Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank Noordwest Veluwe. Bij het aantrekken van vaste schuld zullen de aanbiedende financiële instellingen worden beoordeeld op de gestelde voorwaarden in het treasurystatuut.

Kasbeheer

Geldstromenbeheer
Doel is de kosten zoveel mogelijk te beperken. Door het hanteren van een liquiditeitsprognose kunnen de betalingen beter afgestemd worden op de te verwachten ontvangsten. Hierdoor kunnen rentekosten worden bespaard. Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken van benodigde vaste geldleningen meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Het betalingsverkeer vindt elektronisch plaats, waardoor de kosten tot een minimum worden beperkt.

Saldo- en liquiditeitenbeheer
Het saldo van de Rabobank wordt regelmatig overgeboekt naar de rekening van de huisbankier (NV Bank Nederlandse Gemeenten). De saldi van hoofd- en nevenrekening bij dezelfde bank zijn opgenomen in een zogenaamd rentecompensatiecircuit. Dit betekent dat debet- en creditsaldi van alle rekeningen worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

Administratieve organisatie

In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten van de administratieve organisatie vastgelegd. Er is rekening gehouden met de functiescheiding tussen beleid, beheren en uitvoeren. Ook delegatie en mandaat zijn expliciet vastgelegd. Het treasurystatuut sluit aan bij de bepalingen zoals opgenomen in de Financiële verordening gemeente Elburg (artikel 12).

Paragraaf 4
Bedrijfsvoering

De organisatievisie Samen aan zet voor Elburg heeft de volgende missie:

"Wij zijn een betrouwbare en dienstverlenende organisatie, die betrokken is bij onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen met hen werken wij aan een leefbare en duurzame samenleving. Wij zijn trots op het werk. Wij voelen ons verbonden met de samenleving en met elkaar. Kortom, samen aan zet voor Elburg!"

Samen aan zet voor Elburg wordt als volgt bereikt:
- De inwoners, organisaties en ondernemers staan centraal in ons handelen.
- We gaan er vanuit dat inwoners, organisaties en ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen voor zich zelf en hun omgeving. Als dat niet lukt, kunnen zij rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- Wij zoeken actief de samenwerking met onze inwoners, organisaties, ondernemers en buurgemeenten.
- Wij werken oplossingsgericht aan resultaten voor onze inwoners, organisaties en ondernemers.
- Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

De bedrijfsvoering ondersteunt het uitvoeren van onze organisatievisie en is ondersteunend aan onze organisatie om de dienstverlening aan onze inwoners en bestuur mogelijk te maken.

In deze paragraaf informeren wij u over de onderwerpen, die zullen bijdragen aan de kwaliteit van de bedrijfsvoering of die speciale aandacht moeten krijgen. We willen een zo efficiënt en effectief mogelijke bedrijfsvoering, passend bij onze organisatievisie.

Voor een adequate bedrijfsvoering moet de organisatie beschikken over een, op de gemeentelijke taken afgestemde formatie, voldoende en gekwalificeerd personeel, eigentijdse faciliteiten, toereikende budgetten en een goede en veilige digitale ondersteuning met behulp van hard- en software en beheersinstrumenten.

Organisatie
Hieronder zetten wij de drie sporen, die onze organisatie betreffen, op een rijtje.

Organisatieontwikkeling: het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie (spoor 1);
Op basis van onze organisatievisie Samen aan zet voor Elburg geven wij verdere uitvoering aan het plan van aanpak voor de organisatieontwikkeling en maken werk van de daarin vastgestelde missie, visie en kernwaarden. Inmiddels hebben we het strategisch vermogen binnen onze organisatie versterkt en gezorgd voor adequate ondersteuning van het management. We richten ons de komende periode op het verbeteren en borgen van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel, op managementontwikkeling en het verstevigen van het leiderschap. Daarnaast gaan we aan de slag met teamontwikkeling en het vergroten van het zelforganiserend vermogen binnen deze teams. Hierbij zal ook aandacht zijn voor het meer projectmatig werken en de (door)ontwikkeling van de individuele medewerker.

Basis op orde (spoor 2)
In deze begroting hebben wij voorstellen opgenomen voor het verstevigen van onze huidige organisatie ('basis op orde'). Dat is van een andere orde dan het vergroten van het benodigde strategisch vermogen van onze organisatie.
De voorstellen betreffen een versteviging van onze organisatie als gevolg van de groei dan wel intensivering van de werkzaamheden van onze organisatie.

Onderzoek organisatie op middellange termijn (spoor 3)
Wij hebben het bureau Berenschot opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar onze organisatie Het onderzoek van Berenschot naar onze organisatie op de middellange termijn 5 tot 10 jaar. Wij verwachten eind 2023 hiervan de uitkomsten, die met de raad worden gedeeld.

Gemeentekantoor
In het kader van goed professioneel werkgeverschap is een goed werkklimaat en doelmatige huisvesting essentieel. Het huidige gemeentehuis komt niet tegemoet aan de nieuwe manier van werken en is onvoldoende ondersteunend bij het realiseren van onze organisatievisie. Het gebouw voldoet niet meer aan de eisen van duurzaamheid en energieverbruik. We zijn gestart met de voorbereidingen voor een sober en doelmatig gemeentekantoor. Na besluitvorming eind 2023 over het scenario wordt de uitwerking verder ter hand gepakt.

Intergemeentelijke samenwerking bedrijfsvoering
In ons bestuursakkoord 2022-2026 staat dat Elburg een zelfstandige gemeente wil blijven. Als kleine gemeente kunnen we dat niet alleen. Samenwerking in de regio is nodig. De samenwerking in Regio Zwolle en in de Kop van de Veluwe heeft voor ons een duidelijke meerwaarde. Daarom maken wij werk van de intensivering van de bestaande samenwerking op de Kop van de Veluwe op het gebied van de bedrijfsvoering. Op drie thema's krijgt dit een nadere uitwerking. Het gaat hierbij om een samenwerking met de H2O-gemeenten op het gebied van belastingen en met de H2O-gemeenten en gemeente Nunspeet op het gebied van I&A en inkoop. Voor de belastingsamenwerking zal in 2024 duidelijk zijn/worden hoe de verdere implementatie vorm krijgt. Daarnaast loopt een onderzoek (fase 2) naar de I&A-samenwerking. We verwachten dat er in 2024 duidelijkheid komt over het vervolg na afronding van fase 2. Zodra meer duidelijkheid is over samenwerking op het gebied van belastingen en I&A, zal ook de samenwerking op inkoop een vervolg krijgen.

Optimalisatie financiële processen
Optimalisatietraject. Het controleproces van onze jaarrekening 2022 is beter verlopen dan die over het boekjaar 2021. Dat wil niet zeggen dat we er al zijn. Ook dit traject heeft veel inzet gevraagd en veel tijd in beslag genomen. Hoewel de eerste verbeteringen zichtbaar zijn, is er nog het nodige te optimaliseren. Het gaat dan o.a. over het efficiënt en effectief inrichten van onze financiële administratie, het opstellen van procesbeschrijvingen en werkinstructies, het verbeteren van onze interne beheersingsmaatregelen (incl. fiscaliteit) en het structureel aandacht geven aan een procesgerichte sturing. Hiertoe is een optimalisatietraject opgestart waarbij de organisatie wordt begeleid door een extern consultancybureau en een fiscaal adviesbureau.

Rechtmatigheidsverklaring. Over het begrotingsjaar 2023 zal door ons college voor het eerst zelfstandig een rechtmatigheidsverklaring afgegeven worden. Dit oordeel over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties (financiële rechtmatigheid) is over 2022 nog door de accountant gegeven. Vanaf het boekjaar 2023 doen wij dat straks zelf. Om ons college in staat te stellen deze rechtmatigheidsverklaring af te kunnen geven zal gestuurd worden op het verbeteren van de kwaliteit en de interne beheersing van de processen en op het periodiek uitvoeren van interne controles.

Kostendekkendheid leges en tarieven. In de Kadernota 2023 hebben we afgesproken om in de periode 2024-2027 toe te groeien naar 100% kostendekkendheid van onze leges en tarieven (m.u.v. de begraafrechten). In deze begroting is hiertoe een eerste aanzet gemaakt en krijgt in 2024 een vervolg voor de latere begrotingsjaren.

Informatievoorziening
Wij zijn een betrouwbare gemeente die zorgvuldig met informatie omgaat. We streven er de komende jaren naar om informatie op ieder moment en elke locatie eenvoudig beschikbaar te krijgen. Dit betekent dat we in 2024 verder gaan met de digitalisering van onze dienstverlening en de doorontwikkeling van ons informatiebeheer.. Daarnaast gaan we o.a. door met het implementeren van de volgende fasen van de Wet Open Overheid (WOO), voeren we (technische) aanpassingen door i.v.m. wijzigingen in wet- en regelgeving en geven uitvoer aan de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) die per 1-1-2024 van kracht zijn.

Informatieveiligheid & Privacy
Tot slot willen wij onze digitale weerbaarheid verhogen en ons ICT-netwerk veiliger maken. We zijn ons bewust van de razendsnelle ontwikkelingen op dit gebied (zoals het gebruik van AI/ChatGPT) en de mogelijke risico's die hiermee samenhangen. We ervaren dat er vanuit de centrale overheid steeds strengere eisen aan ons worden gesteld op het gebied van gegevensbescherming, informatiebeveiliging en privacy. We zullen in kaart brengen wat dit voor onze gemeente betekent, wat ons te doen staat en wat hier nog meer voor nodig is. Uit een aantal (toegenomen) audits zal blijken hoe gemeente Elburg presteert op dit gebied. We zetten in ieder geval in om het bewustzijn op dit terrein te verhogen en in fasen toe te groeien naar een hoger volwassenheidsniveau.

Paragraaf 5
Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (hierna te noemen; Woo) bepaalt in artikel 3.5 dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding. Modellen voor de openbaarheidsparagraaf voor de rijksoverheid zijn inmiddels opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV6).

Openbaarheidsparagraaf
Op 1 mei 2022 is de Woo in werking getreden, als opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (hierna te noemen; Wob). Het doel van de Woo is een open overheid, die zorgdraagt voor een adequate en toegankelijke informatievoorziening. De Woo legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. Dit onderdeel is de invulling van deze verplichting in de begroting 2024.

De Woo kent samengevat een viertal belangrijke aspecten:
1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo-contactfunctionaris aan te wijzen;
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking;
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking;
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Adviseur Woo en contactfunctionaris
De gemeente Elburg heeft een adviseur Woo aangesteld, die verantwoordelijk is voor de implementatie van de Woo. De adviseur Woo begeleidt de komende jaren de implementatie van de Woo en zorgt ervoor dat er wordt voldaan aan de vereisten uit de wet en houdt rekening met aanverwante wetgeving die van invloed zijn. Bewoners en andere belangstellenden hoeven niet direct een Woo-verzoek in te dienen, maar kunnen eerst bij de Woo-contactfunctionaris op een laagdrempelige manier informatie vragen. De afdeling juridische zaken coördineert de afhandeling van de Woo-verzoeken en zet deze uit naar de betreffende teams, controleert of de gevraagde documenten worden aangeleverd en stelt het Woo-besluit op. Dit betreft dus de passieve openbaarmaking. Dit continueren we in 2024.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk is dat medewerkers zich bewust zijn van de impact van de Woo op hun werk en nog meer het belang inzien van een transparante overheid. De Woo-gelden worden in 2024 ingezet ten behoeve van training/ e-learning voor medewerkers. Verder worden de gelden besteed aan ontwikkeling en implementatie van een applicatie in verband met het aansluiten op de Woo-index op overheid.nl, zodat aan de diverse verplichtingen tot openbaren wordt voldaan. In 2024 zullen ook de Woo-verzoeken, inclusief de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en de daarbij verstrekte informatie op de (sub)website worden gepubliceerd. Voor het openbaren volgen we het tempo van BZK (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties).

Informatiehuishouding op orde
De Woo verplicht dat de informatiehuishouding binnen 8 jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Informatie is duurzaam toegankelijk als die gedurende de vastgestelde bewaartermijn voldoet aan de kenmerken: vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig. Voor iedereen die daar recht op heeft en voor zo lang als noodzakelijk. In 2024 wordt het meerjarenplan informatiestrategie opgesteld.

Paragraaf 6
Verbonden partijen

Inleiding

Medeoverheden brengen in toenemende mate taken onder bij samenwerkingsverbanden en verbonden partijen, bijvoorbeeld door deelname in gemeenschappelijke regelingen. Daarmee zijn verbonden partijen en samenwerkingsverbanden in toenemende mate van belang voor het realiseren van de doelstellingen van onze gemeente. In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie van de gemeente Elburg op samenwerkingsverbanden. Tevens wordt specifiek ingegaan op verbonden partijen. Omdat met verbonden partijen bestuurlijke en financiële banden worden onderhouden wordt per verbonden partij inzicht gegeven, in het belang dat de gemeente in elk van deze verbonden partijen heeft.

I. Visie

Uitgangspunten en doelen van samenwerking

- De schaalgrootte van de gemeente is vooralsnog voldoende om taken zelfstandig uit te kunnen voeren.
- De gemeente Elburg beschouwt samenwerken als een middel om betere resultaten voor de burgers te bereiken.
- De eigen identiteit van de Elburgse samenleving wordt zoveel mogelijk behouden.
- Elburg wil zoveel en zo lang mogelijk zijn bestuurlijke autonomie handhaven.
- Bij samenwerking spelen de volgende afwegingen:
  - Kostenbeheersing / kostenreductie;
  - Kwetsbaarheidsvermindering;
  - Kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.
- Elburg participeert in uiteenlopende bestuurlijke en operationele samenwerkingen.
- Bij ieder voornemen tot samenwerking of uitbesteding dient de gemeente zich af te vragen of dit past binnen de gewenste regionale samenhang en bestaande samenwerkingsverbanden.
- We hechten sterk aan het waarborgen van de eisen van democratische legitimatie, democratische sturing en controle.

Samenwerken met wie en wanneer

"*De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen. Zoals gezegd is het behoud van de eigen identiteit voor Elburg een belangrijk uitgangspunt in de keuze voor samenwerkingspartners. We kiezen daarom bij voorkeur voor samenwerkingspartners waarmee Elburg raakvlakken heeft in karakter, cultuur en belangen en waarbij sprake is wederzijdse (h)erkenning en natuurlijke chemie. Als het gaat om samenwerking, voelt Elburg zich verwant met de gemeenten op de Noord West Veluwe. Elburg hecht aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is. We kiezen ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiezen voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt. We zoeken zoveel mogelijk samenwerking met partners met wie op samenhangende (beleids)terreinen al wordt samengewerkt. We geven er de voorkeur aan om voor wat betreft (de versterking van) samenwerking 'natuurlijke momenten' te benutten*."

II. Verbonden partijen

De gemeente Elburg voert taken uit via verbonden partijen. Dit zijn verbonden partijen die gemeentelijke taken in opdracht van één of meerdere overheden uitvoeren. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Dit belang wordt als volgt gedefinieerd:

Financieel belang	Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.

Het kan gaan om tijdelijke of langdurige samenwerkingsverbanden. Een dergelijke samenwerking kan worden aangegaan met andere gemeenten, overheden, non-profitorganisaties of private partijen. Hieronder vallen: gemeenschappelijke regelingen, NV's en BV's, stichtingen en verenigingen.

De verschillende soorten verbonden partijen brengen ieder hun eigen bestuurlijke en financiële risico's met zich mee en hebben verschillende voor- en nadelen. In de onderstaande tabellen zijn de kenmerken per soort weergegeven.

1. Kenmerken stichting en vereniging

Bestuurlijke Betrokkenheid	Financiële relatie	Voordelen	Nadelen	Risicoprofiel
Eventueel zitting in het bestuur van de stichting.	Subsidierelaties tussen gemeente en stichting of vereniging met mogelijk aanvullende afspraken met betrekking tot: ▪ Het dekken van onvoorziene exploitatietekorten; ▪ Incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties; ▪ Garantstellingen	De financiële consequenties zijn nihil. Alleen financiële aansprakelijkheid voor verstrekte middelen. De stichting is formeel verantwoordelijk voor exploitatierisico's. In de praktijk blijkt dat gemeenten een deel van dat risico informeel of via aanvullende afspraken dragen. Eenvoudig en goedkoop op te richten.	Een stichting of vereniging heeft zelden een buffer om exploitatietekorten of onvoorziene uitgaven op te vangen. Per definitie kloppen zij dan bij gemeenten aan.	**Financieel** Laag/ gemiddeld Vanwege beperkte financiële risico's **Bestuurlijk** Laag / gemiddeld Bestuurders zijn aansprakelijk als er sprake is van wanbeleid.

2. Kenmerken Vennootschap (N.V. en B.V.)

Bestuurlijke Betrokkenheid	Financiële relatie	Voordelen	Nadelen	Risicoprofiel
Aandeelhouder Commissariaten	Aandelen	De taak wordt meer op afstand geplaatst. Financiële voordelen door winstdeling en dividend. Meer vanuit de rol als toezichthouder betrokken bij de vennootschap.	De vaak beperkte beïnvloedingsmogelijkheid. De Raad van Bestuur heeft wettelijk veel bevoegdheden en moet primair handelen vanuit het private belang van de onderneming.	**Financieel** Gemiddeld Vanwege het feit dat de gemeente alleen risico loopt over het ingebrachte geld. **Bestuurlijk** Gemiddeld/ hoog Gezien de grote afstand tussen gemeente en vennootschap is het moeilijker publieke doelstellingen in het oog te houden.

3. Kenmerk Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijke Betrokkenheid	Financiële relatie	Voordelen	Nadelen	Risicoprofiel
Algemeen bestuur Dagelijks bestuur	Jaarlijkse bijdrage bekostiging exploitatie.	Veel bestuurlijk/ beleidsmatige invloed. Uitgelezen vorm om op voet van evenredigheid en gelijkwaardigheid samen te werken met publieke partijen voor een publiek belang. Schaalvoordelen: inkoop, expertise en formatie.	Bijdrage is een verplichte uitgave. Qua besluitvorming lange procedures en verplichte verantwoordingslijnen. Als afzonderlijke deelnemer vaak beperkte zeggenschap.	**Financieel** Hoog De participerende gemeenten zijn financieel aansprakelijk. **Bestuurlijk** Hoog Afhankelijk van de gekozen GR bestaat er een regeling voor terugroeping van leden van het AB of DB.

Samenvattend overzicht

Verbonden partij	Rechtsvorm	Belang		Risico	
		Publiek	Privaat	Financieel	Bestuurlijk
1. Stichtingen en verenigingen	Privaatrechtelijke		X	Laag/ Gemiddeld	Laag/ Gemiddeld
2. Vennootschap (BV, NV)	Privaatrechtelijke		X	Gemiddeld	Gemiddeld/ Hoog
3. Gemeenschappelijke Regeling	Publiekrechtelijk	X		Hoog	Hoog

III. De lijst met verbonden partijen

Voor een goed inzicht in de financiële positie van de verbonden partijen wordt op de volgende pagina's per partij ingegaan op een aantal specifieke onderdelen. De mate van detaillering van de informatie is afhankelijk van het risicoprofiel. Hoe hoger het

financiële en bestuurlijke risico, hoe meer informatie. Op basis van bovenstaande risicoprofiel wordt de informatie voor de gemeenschappelijke regeling het meest uitvoerig beschreven. Voor de overige verbonden partijen geldt dat de informatie beperkter wordt weergeven.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland				
Vestigingsplaats	Apeldoorn				
Deelnemende partijen	Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen				
Doel	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening met behoud van de lokale verankering, zoals neergelegd in de Wet veiligheidsregio's.				
Bestuurlijk belang Gemeente Elburg	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	1.239.000	1.255.000	1.287.000	1.386.000
	Rekening	1.249.910	1.255.000	-	-
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
	4.203.000	4.929.380	5.255.817	2.509.729	0
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	3.641.000	14.545.854	15.524.488	17.323.913	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	37.969.230	33.028.378	28.066.542	23.451.856	
Opmerkingen bij de cijfers	Definitieve cijfers jaarrekening 2022: ▪ Het voordelig saldo bedraagt € 2.509.729 positief. ▪ De solvabiliteit van de VNOG bedraagt 32%.				
Ontwikkelingen	De definitieve jaarstukken zijn behandeld in het algemeen bestuur van 23 juni 2022.				
Beleidsvoornemens	De Toekomstvisie is in uitvoering, waarbij stapsgewijs tot aan 2026 de plannen worden gerealiseerd. Op de Toekomstvisie is vooruitgang geboekt, maar er zijn vanwege corona ook vertragingen ontstaan, die naar verwachting nog wel vóór de einddatum van 2026 kunnen worden ingelopen.				
Risico's	Kenmerkend voor het risicoprofiel van de VNOG is dat deze organisatie voor het uitvoeren van haar taken voor het grootste deel afhankelijk is van de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarmee zijn de gemeenten ook aan te spreken op eventuele tekorten in de exploitatie. Dit laatste is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.				

Naam	Streekarchivariaat Noord-West Veluwe				
Vestigingsplaats	Elburg				
Deelnemende partijen	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek Elburg is centrumgemeente.				
Doel	Doelstelling van het Streekarchivariaat is het uitvoering geven aan de taken genoemd in de Archiefwet (het in goede, geordende en toegankelijke staat bewaren van archieven).				
Bestuurlijk belang	Bestuurscommissie				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	174,742	175.452	224.968	255.028
	Rekening	174.742	178.911	-	-
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
	34.000	56.500	164.336	13.450	
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	-	-	-	-	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	-	-	-	-	
Opmerkingen bij de cijfers	De totale kosten (€ 771.769 in 2022) worden op basis van een afgesproken verdeelsleutel verdeeld over de vijf gemeenten.				
Ontwikkelingen	-				
Beleidsvoornemens	Het college van Elburg heeft op 28 juli 2020, na advies van de Archiefcommissie Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe (SNWV), het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 vastgesteld. De belangrijkste beleidsdoelen daarvan zijn: - Doorontwikkeling interne organisatie SNWV tot professionele, dienstverlenende en erkende kennispartner op gebied van gemeentelijk en (digitaal) duurzaam informatiebeheer; - Toezicht op gemeentelijk informatiebeheer volgens voorgestelde inspectiecyclus; - De aansluiting van alle deelnemende gemeenten op het e-Depot; - Realisatie van een eigen ICT-omgeving voor het SNWV, met alle functionaliteiten en applicaties die nodig zijn voor haar werkprocessen;				

	- Het SNWV ontwikkelt zich tot zichtbare partner binnen de regionale erfgoedsector en staat bekend als hét duurzame collectieve geheugen van de regio. - Onderzoek samenvoeging met streekarchief Epe, Hattem en Heerde.
Risico's	
Indicatoren	Enkele indicatoren voor het streekarchivariaat: ▪ Aantal medewerkers 14,30 fte

Naam	**GGD Noord Oost Gelderland**				
Vestigingsplaats	Apeldoorn				
Deelnemende partijen	Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen				
Doel	De GGD stelt zich tot doel het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de bevolking van de regio, met speciale aandacht voor jeugd en risicogroepen. De kerntaak van de GGD is de uitvoering van de wettelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid. De basisproducten worden verzorgd voor alle deelnemende gemeenten en in beginsel bekostigd uit de gemeentelijke inwonerbijdrage. Naast basisproducten kent de GGD plusproducten, die worden geleverd op contractbasis met gemeenten (individueel, per groep of alle 22) of derden.				
Bestuurlijk belang	Lid in Algemeen bestuur en dagelijks bestuur				
Financieel belang		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gemeente Elburg	**Begroting**	377.000	385.142	463.900	493.464
	Rekening	377.412	402.018	0	0
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023/2024**
	71.000	69.000	77.000	-487.000	-
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	2.909.000	2.970.000	3.159.000	2.656.000	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	2.631.000	7.036.000	9.902.000	8.181.000	
Opmerkingen bij de cijfers	De jaarrekening 2022 sluit met een positief saldo van -€ 487.000.				
Prestaties					
Ontwikkelingen					
Beleidsvoornemens	Volgens nieuwste cijfers stijgt de bijdrage per inwoner naar € 21,-- in 2024.				
Risico's	De weerstandscapaciteit bestaat uit de potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen.				
Indicatoren					

Naam	**Omgevingsdienst Noord Veluwe**				
Vestigingsplaats	Harderwijk				
Deelnemende partijen	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Putten, provincie Gelderland Hattem, Heerde en Oldebroek				
Doel	De Omgevingsdienst Noord-Veluwe voert in samenwerking met de andere uitvoeringsdiensten in opdracht van de gemeenten en de provincie een deel van de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van fysieke leefomgeving.				
Bestuurlijk belang	1 lid in Algemeen bestuur				
Financieel belang		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gemeente Elburg	**Begroting**	479.000	514.578	700.057	808.359
	Rekening	582.000	655.628	0	0
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**
	331.000	462.000	572.000	698.000	6.523.500
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	401.000	487.000	784.530	712.820	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	615.000	824.000	879.708	1.478.075	
Opmerkingen bij de cijfers					
Prestaties	Op het gebied van milieuzorg zijn er vijf programma's. Programma 1: Vergunningverlening Programma 2: Toezicht en handhaving Programma 3: Advies Programma 4: Stelseltaken Programma 5: Projecten De gemeente Elburg neemt alle vijf af bij het ODNV.				
Ontwikkelingen	Doelstelling om te komen tot een robuuste organisatie. Het steviger optuigen van de OD in de programma's 3 t/m 5 worden verkend.				
Beleidsvoornemens	De voorbereidingen voor een fusie tussen ODNV en OVIJ is gaande.				
Risico's	De ODNV loopt een risico van aansprakelijkheidstelling bij de reguliere taakuitvoering. De weerstandscapaciteit is 1% van de totale begroting.				

Coöperaties

Naam	Gastvrije Randmeren					
Vestigingsplaats	Harderwijk					
Deelnemende partijen	Dronten, Kampen, Elburg, Nunspeet, Putten, Oldebroek, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Zeewolde, Huizen, Almere, Blaricum, Bunschoten, Eemnes, Gooise Meren. Rijkswaterstaat Midden Nederland, Waterschap Zuiderzeeland, Waterschap Vallei & Veluwe					
Doel	De coöperatie heeft tot doel in onderlinge samenhang de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuurbescherming binnen het gebied te behartigen, het natuur- en landschapsschoon binnen het gebied te bewaren en te bevorderen en de watersportsector in het gebied te bevorderen.					
Bestuurlijk belang	1 lid in Algemene ledenvergadering					
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	
	Begroting	28.585	29.071	29.652	30.725	
	Rekening	28.585	0	0		
Resultaat GR	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**	
	-204.000	-244.000	-505.000			
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**		
	1.992.000	2.117.000	1.885.000	2.101.000		
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**		
	10.916.00	10.439.000	9.962.000	9.045.000		
Opmerkingen bij de cijfers						
Prestaties						
Ontwikkelingen	Per 1-1-2014 is het samenwerkingsverband met het hele randmeer gebied opgericht (16 gemeenten) in een Coöperatie Randmeren "gastvrije randmeren". In 2022 is in overleg met de leden een statutenwijziging doorgevoerd en is een verlengde ledenovereenkomst ondertekend.					
Risico's	De budgetten voor de nog uit te voeren werkzaamheden zijn vaste bedragen. Incidentele kleine overschotten of tekorten worden verrekend met de algemene reserve. De risico's zijn dus beperkt.					

Vennootschappen (BV, NV)

Naam	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.				
Vestigingsplaats	Den Haag				
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. *Toelichting*: Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.				
Bestuurlijk belang	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. Aandelen BNG Bank luiden op naam en zijn niet beursgenoteerd. Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van € 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50). De gemeente Elburg heeft 76.830 aandelen á € 2,50.				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	160.000	160.000	166.000	170.000
	Rekening	175.000	175.000	0	-
Resultaat BNG	De nettowinst steeg in het jaar 2022 naar € 300 miljoen. Van dat bedrag wordt 50% uitgekeerd aan dividend (beschikbaar voor aandeelhouders.				
	Rekening 2019	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	
	163 miljoen	221 miljoen	236 miljoen	300 miljoen	
Eigen vermogen BNG	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	4.887 miljoen	4.364 miljoen	4.329 miljoen	4.615 miljoen	
Vreemd vermogen BNG	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	144.802 miljoen	155.995 miljoen	143.995 miljoen	107.459 miljoen	
Ontwikkelingen	BNG Duurzaamheidsfonds voor projecten die een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen van gemeenten en provincies.				

Naam	Alliander N.V.
Vestigingsplaats	Arnhem

Doel	Zorgdragen voor een goed transport en distributie van elektriciteit en gas.
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 285.743 aandelen á € 5,00.

Financieel belang Gemeente Elburg

	2021	2022	2023	2024
Begroting	160.000	160.000	196.000	200.000
Rekening	179.000	182.000	0	

Resultaat Alliander

Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
253 miljoen	224 miljoen	242 miljoen	198 miljoen

Eigen vermogen Alliander

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
4.224 miljoen	4.328 miljoen	4.470 miljoen	4.570 miljoen

Vreemd vermogen Alliander

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
3.768 miljoen	4.575 miljoen	4.694 miljoen	5.098 miljoen

Ontwikkelingen

Kengetallen

	2019	2020	2021	2022
Netto omzet (in miljoen €)	1.930	2.009	2.120	2.150
Solvabiliteit	55,6%	53,1%	53,8%	49%

Naam	**Vitens N.V.**
Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Zorgdragen voor een goede (drink)watervoorziening.
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 18.693 aandelen á € 1,00.

Financieel belang Gemeente Elburg

	2021	2022	2023	2024
Begroting	20.000	20.000	0	0
Rekening	0	0		

Resultaat Vitens

2018	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
11,1 miljoen	23,9 miljoen	19,4 miljoen	8,2 miljoen

Eigen vermogen Vitens

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
533 miljoen	559 miljoen	600 miljoen	650 miljoen

Vreemd vermogen Vitens

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
1.294 miljoen	1.340 miljoen	1.388 miljoen	1.447 miljoen

Ontwikkelingen

Kengetallen

		2018	2019	2020	2021	2022
Aantal aansluitingen	*x 1.000*	2.596	2.622	2.644	2.707	2.737
Verbruik per aansluiting	m^3	112	107	110	105	103
Aantal medewerkers		1.392	1.394	1.443	1.527	1.599
Totale opbrengsten	*€ miljoen*	361	365	390	396	407
Netto omzet	*€ miljoen*	323	329	354	357	367
Drinkwatertarief	m^3	0.96	0,96	1.00	1.02	1.10
Dividend	€	0.90	0.00	0,00	0,00	0,00
Solvabiliteit		30,2%	29,2%	29,4%	30,2%	31,0%

Naam	**Inclusief Groep N.V.**
Vestigingsplaats	Nunspeet
Doel	Als publieke NV is Inclusief Groep één van de uitvoerders van de wet op de sociale werkvoorziening en de Participatiewet voor onze aandeelhouders, zeven gemeenten op de Noord-Veluwe.
Bestuurlijk belang	De Samenwerking Noord-Veluwe is de aandeelhouder van de Inclusief Groep en wordt vertegenwoordigd door één Algemeen Bestuurslid per aangesloten gemeente (Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek). De Inclusief Groep voert de Wet Sociale Werkvoorziening uit in opdracht van deze zeven gemeenten. De Samenwerking Noord-Veluwe heeft de regie hiervan in handen gelegd van de Bestuurscommissie, bestaande uit de wethouders Sociale Zaken van deze zeven gemeenten.

Financieel belang Gemeente Elburg

	2021	2022	2023	2024
Begroting	3.096.254	2.994.930	3.054.828	-
Rekening	3.096.254	3.301.781	-	-

Resultaat Inclusief Groep

Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
-1.078.000	307.000	-1.259.000	-1.936.000

Eigen vermogen Inclusief Groep

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
9.9 miljoen	10.2 miljoen	8.8 miljoen	6.9 miljoen

Vreemd vermogen Inclusief Groep

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
9.8 miljoen	9.7 miljoen	6.9 miljoen	13.2 miljoen

Ontwikkelingen

Sinds 2017/2018 is er sprake van rechtstreeks aandeelhouderschap vanuit de gemeenten (i.p.v. een GR structuur), waarbij de deelnemende gemeenten, met verschillende percentages, aandeelhouder zijn geworden van Inclusief Groep NV (Publieke NV). In dit model is afgezien van een RvC, maar is er een RvA

	ingesteld die in de formele governance geen positie heeft. Bij de oprichting is afgesproken dat er na x jaar een evaluatie van Inclusief Groep zal plaatsvinden. In de AvA van 15 december 2021 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een evaluatie en dat krijgt in 2022 en 2023 een vervolg.

Naam	**Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe Holding bv)**				
Vestigingsplaats	Arnhem				
Doel	Beheren en exploiteren van (dag)recreatieve voorzieningen voor een breed publiek.				
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 4.499 aandelen á € 1,00.				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	-	-	-	-
Resultaat Leisurelands	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	
	4.422.00	4.237.000	3.909.000		
Eigen vermogen Leisurelands	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	68.9 miljoen	75.7 miljoen	79.6 miljoen		
Vreemd vermogen Leisurelands	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	15,5 miljoen	12,6 miljoen	15.6 miljoen		
Ontwikkelingen	Leisurelands is sinds maart 2015 de nieuwe naam van RGV (Recreatiegemeenschap Veluwe).				

Naam	**Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.**			
Vestigingsplaats	Ede			
Doel	Het revitaliseren, herstructureren en/of transformeren van vakantieparken.			
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 834 aandelen á € 1,00.			
Financieel belang Gemeente Elburg		**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	-	-	-	-
Resultaat Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	
Eigen vermogen Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
Vreemd vermogen Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
Ontwikkelingen					

II. Samenwerkingsverbanden

Onderstaand een overzicht van samenwerkingsverbanden van de gemeente Elburg. Omdat het begrip *samenwerking* voor meerdere uitleg vatbaar is, kan op voorhand aangegeven worden dat deze lijst niet uitputtend is.

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
WHOEN (Waterschap, Hattem , Oldebroek, Elburg, Nunstpeet) Zuiveringskring.	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Hattem, Heerde, Waterschap Vallei en Veluwe	Overlegwerkgroep over toekomst waterketen Gelderland
Rekenkamercommissie	Elburg, Putten, Oldebroek, Nunspeet	Elk van de aangesloten gemeenten heeft een eigen Rekenkamercommissie benoemd. In het verband van de aangesloten gemeenten wordt echter wel nauw samengewerkt. Naast het feit dat de leden van de Rekenkamercommissie voor alle gemeenten dezelfde zijn, worden gezamenlijke onderzoeken in de vier gemeenten uitgevoerd.
Buurtbemiddeling	Nunspeet, Elburg, Oldebroek woningcorporaties Omnia Wonen, Uwoon en Delta Wonen en de politie Noord- en Oost Gelderland	Het doel van buurtbemiddeling is het verminderen van woonoverlast en het zo nodig voorkomen van escalatie in de buurt door conflicten tussen buren of buurtbewoners in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.
Nazorg ex-gedetineerden	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Hattem	Gemeenten hebben sinds enkele jaren de verantwoordelijkheid de zorg na detentie te regelen. Voor de uitvoering van deze taak hebben de gemeenten een zogenoemd 'lokaal contactpersoon nazorg ex-gedetineerden' aangewezen. De beschikbare capaciteit in de afzonderlijke gemeenten is ontoereikend en

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
		door het Rijk worden geen structurele gelden beschikbaar gesteld voor de nazorg. De zeven gemeenten hebben afgesproken dat Nunspeet een coördinerende rol gaat vervullen in de regio.
Commissie bezwaar- en beroepschriften	Elburg, Nunspeet	De commissie is ter voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raden, de colleges en de burgemeesters van de gemeente Elburg en Nunspeet.
Inkoopsamenwerking Noord Veluwe	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Zeewolde, de Sociale Dienst Veluwerand (SDV), de Samenwerking Noord-Veluwe, het Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren (NRV) en de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV),	De ISNV heeft als doel de inkoopfunctie binnen de deelnemende organisaties te professionaliseren.
ViaVé	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Putten, Nunspeet, Oldebroek, Provincie Gelderland	Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst regelt ViaVé het beheer, de regie voor het regionaal vervoer en geeft daarmee invulling aan de basismobiliteit. Het gaat daarbij om vraag-afhankelijk vervoer (o.a. Wmo), routevervoer (leerlingen) en gym/zwemvervoer. Elburg fungeert in deze als gastheergemeente.
Intergemeentelijke samenwerking van de buitengewone opsporingsambtenaren	Nunspeet, Oldebroek, Hattem, Heerde, Epe en Elburg.	Om boa's ruimer en meer in te kunnen zetten, ook in de andere gemeenten bij bijvoorbeeld evenementen is een samenwerkingsovereenkomst tussen de deelnemende gemeenten noodzakelijk.
Jongeren op gezond gewicht	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten	Het JOGG-bureau ondersteunt de gemeenten door middel van reguliere en additionele ondersteuning. De additionele ondersteuning bestaat uit het aanbod om gebruik te maken van coaches en experts.
NEO	Nunspeet, Elburg, Oldebroek	Ambtelijke samenwerking op diverse onderdelen
Regio Zwolle	Samenwerkingsverband bestaande uit 22 gemeenten en 4 provincies.	Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in een netwerk van ondernemers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties, geconcentreerd op economische groei. Gezamenlijke aanpak van opgaven op het gebied van human capital, leefomgeving, bereikbaarheid en energie.
Kop van de Veluwe	Elburg, Oldebroek, Hattem, Heerde, Nunspeet	Regionale samenwerking binnen de Regio Zwolle.
Ambtelijk overleg water en klimaat	Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hattem,	Samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie (vroeger alleen riolering). Wateroverlast, hittestress, droogte.
Regionale Samenwerkingsagenda CO2-reductie en energietransitie	Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek en Hattem	Samenwerking op het gebied van energie-/warmtetransitie, duurzaamheid, energieloket (ambtelijk en bestuurlijk).
Regionale Energie Strategie	Gemeentes in regio Noord-Veluwe, Provincie, Waterschap en overige partijgen: Liander, VNO-NCW, Energiecooperaties en woningcorporaties	Ambtelijke en bestuurlijke samenwerking om te komen tot een Regionale Energie Strategie en realisatie ervan.
Programma Noord Veluwe Bereikbaar	Oude RNV gemeenten (Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Ermelo, Putten,, Hattem Provincie Gelderland)	Betere bereikbaarheid van de Noord Veluwe.
Regionaal overleg verkeerseducatie en handhaving	Oude RNV gemeenten zie Programma Noord Veluwe Bereikbaarheid)	Regionale afstemming van projecten, trends en ontwikkelingen.
Regionale woonruimteverdeling Noord Veluwe (incl. bezwaarcommissie		
Bereikbaarheidscorridor Gelderland – Regio Zwolle	Nunspeet, Olderbroek, Elburg, Hattem, Heerde	Het verbeteren van de bereikbaarheid corridor Gelderland.
Regionale samenwerking programmamanagers invoering Omgevingswet (tot invoeringsdatum Omgevingswet)	Heerde, Hattem, Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Ermelo, Harderwijk, Putten, Waterschap, Provincie, VNOG, ODNV, GGD NOG	Regionaal overleg en afspraken over de invoering van de Omgevingswet bij de deelnemende organisaties. Daarnaast praktische afspraken.
Vitale Vakantieparken	Apeldoorn, Barneveld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, provincie Gelderland	Gericht op versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie op de Veluwe. Elf gemeenten en provincie Gelderland werken hierbij samen met het recreatief bedrijfsleven, veiligheidspartners en andere stakeholders.
Toerisme en recreatie Noord-Veluwe	Oud RNV gemeenten (Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hattem)	Regionale afstemming van opgaven en projecten en vertegenwoordiging in Veluwe Alliantie (bestuurlijk overleg Veluwe op 1).
Veluwe op 1	21 Veluwse gemeenten, provincie Gelderland, terreinbeheerders (Geldersch Landschap&Kasteelen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer), Recron,	Tot stand brengen van samenwerking tussen diverse partijen op en rond de Veluwe (overheden, ondernemers, grondeigenaren, maatschappelijke partners), gezamenlijk initiatieven starten, ondersteunen en begeleiden. Met als doel het behoud en

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
	ANWB, LTO Nederland, IVN, Koninklijke Horeca Nederland	herstel van ecologische diversiteit en robuustheid van de Veluwe en omliggende gebieden en het bevorderen van de kwaliteit en verduurzamen van toerisme op de Veluwe.
Vitsit Veluwe	Gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Hattem, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst	Het inspireren van bewoners en bezoekers om naar de Veluwe te gaan, uitgaande van spreiding in tijd en ruimte (bestemmingsmanagement), stimuleren van meerdaags bezoek en aanzetten tot meer bestedingen.

Paragraaf 7
Grondbeleid

Doelstellingen
Het grondbeleid is voor gemeenten een belangrijk hulpmiddel voor het realiseren van haar doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en economische ontwikkelingen. Grondbeleid is nodig om te zorgen voor voldoende aanbod van gronden voor goedkope woningen, vrije kavels, bedrijfsterreinen, groen en andere publieke voorzieningen. Gemeenten gebruiken het grondbeleidsinstrumentarium om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren en zelf locaties te verwerven, bouwrijp te maken en uit te geven of daartoe te stimuleren.

Activiteiten
Planologische procedures

- Het opstellen en vaststellen van projectbesluiten voor onder meer de realisatie van woningbouw en andere voorzieningen op de locaties Hokseberg in 't Harde, Gerichtenweg te Hoge Enk, Horstkamp, De Kopse Waard, laatste deel Vossenakker Zuid, De Wimpel 6, De Nieuwe Haven te Elburg, Waterlanden II en de locatie voor een nieuwe MFA en herontwikkeling van een schoollocatie en de locatie van het huidige Dorpshuis te Doornspijk.

Bouwgrondexploitatie
- Ontwikkelen en realiseren van plannen voor woningbouwlocaties op de locaties Hokseberg, Waterlanden II, Gerichtenweg, Horstkamp, de Kopse Waard, laatste deel Vossenakker Zuid, Wimpel 6, De Nieuwe Haven, bij de locatie voor een nieuwe MFA te Doornspijk en tevens de herontwikkeling van een schoollocatie en de locatie van het huidige Dorpshuis te Doornspijk. Betreft tevens de realisatie van de uitbreiding van het bedrijventerrein Broeklanden fase 2.
- Waar mogelijk actieve grondpolitiek bedrijven waardoor gemeentelijke invloed zo groot mogelijk blijft.
- Waar geen actieve grondpolitiek mogelijk is maar het plan wel gewenst is dit te faciliteren en waarbij de gemeentelijk kosten zoveel als mogelijk worden verhaald.
- Herziening van de exploitaties De Kopse Waard, Vossenakker Zuid, Petraschool en Broeklanden II.
- Vaststelling van de grondexploitaties van Gerichtenweg, Waterlanden II, Horstkamp en de locatie voor een nieuwe MFA te Doornspijk in combinatie met de herontwikkeling van een schoollocatie en de locatie van het huidige Dorpshuis te Doornspijk.

Voorziene ontwikkelingen
Bouwgrondexploitatie

De ontwikkelingen zijn met name afhankelijk van de economische omstandigheden. Het valt te bezien of bijstelling van de plannen nodig is. Bij het samenstellen van de jaarrekening wordt rekening gehouden met de gevolgen van de economische crisis (van 2008) ten aanzien van de waardering van de grondexploitaties. Gebleken is dat de gunstige economische omstandigheden (na herstel van deze economische crisis enkele jaren geleden) een positieve invloed heeft gehad op de grondexploitaties. Gezien de recente ontwikkelingen in de wereldeconomie (2022 en 2023), de sterk stijgende bouwkosten en de stijging van de rente en inflatie is er reden tot zorg en is daarom voorzichtigheid geboden. Door de stijging van de bouwkosten is er sprake van een stijging van prijzen aan de kostenkant van de grondexploitaties. Door bijvoorbeeld de recente verhoging van de hypotheekrente staat de leencapaciteit en daarmee de verkoopprijzen van de woningen (en dus ook de onderliggende grondwaarde) tevens onder druk. Doordat de verkoopprijs van de woningen onder druk staat geldt dit ook voor de grondwaarde waardoor ook de opbrengsten kant van de grondexploitaties minder kan worden. Ook is voor enkele locaties nog niet duidelijk hoe en wanneer de stikstof uitstoot kan worden gecompenseerd.

Wijzigingen verslaggevingsregels grondexploitaties

Per 1 januari 2016 is de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) afgeschaft. Zolang gronden nog niet in exploitatie zijn genomen worden deze als 'strategische gronden' benoemd. Het gevolg hiervan is dat er geen rente en andere kosten, waaronder algemene kosten en ambtelijke uren, aan deze gronden worden toegerekend.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn de activiteiten van het grondbedrijf onderhevig aan de winstbelasting. Onze fiscaal adviseur verzorgt voor ons de aangifte en meerjarenprognose. De voorlopige verwachting is dat de belastingdruk voor 2024 hoog is, ongeveer € 641.000. Dit komt grotendeels door de verwachte winst op de projecten Broeklanden II en De Kopse Waard.

Gronden in exploitatie

Complex	Kopse Waard (33)
Omschrijving	Betreft de uitbreiding van 5 kavels aan de Flevoweg.
Status	Najaar 2020 is de grondexploitatie vastgesteld. In 2023 is de 3e herziening van de grondexploitatie vastgesteld.
Realisatie	Op 14-12-2020 is het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld.
Vooruitblik	Begin 2023 is een nieuwe projectleider beschikbaar en is de uitvoering van dit plan opgepakt. Dat wil zeggen zorgen dat de voorbereiding voor de uitvoerig van het bouw- en woonrijpmaken wordt aangevangen, de verkoop van de 5 PO kavels wordt voorbereid en uitgevoerd.
Risico's	Gemiddeld. De vraag is of de animo voor de kavels nog voldoende is gezien de recente stijging van de bouwkosten en de stijging van de hypotheekrente.

Complex	Woningbouw Vossenakker Zuid (39)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan ten zuiden van de VMBO school, tussen de Oostelijke Rondweg, en de Oostendorperstraatweg. Er was een samenwerkingsovereenkomst met een ontwikkelaar.
Status	In exploitatie per 14 december 2009 (vastgestelde exploitatierekening). Vanaf 2011 wordt de exploitatie jaarlijks herzien.
Realisatie	Alle woningbouwkavels zijn aan de ontwikkelaar verkocht. De 2 gemeentelijke PO kavels zijn verkocht en bebouwd. De kavel voor het appartementengebouw is verkocht. Het appartementengebouw en de door de ontwikkelaar gerealiseerde woningen zijn opgeleverd. Bijna het hele plangebied is de door de gemeente woonrijp gemaakt. Voor het laatste te ontwikkelen deel (zie vooruitblik) is een participatietraject met omwonende en belangstellenden gevolgd.
Vooruitblik	De laatste aan de ontwikkelaar verkochte 6 kavels (waarop 6 twee-onder-een-kapwoningen gepland waren) zijn in 2021 teruggekocht door de gemeente. Een aantal van deze kavels zullen als gemeentelijke PO kavels t.z.t worden verkocht. De eerder geplande tweekapper direct grenzend aan de speeltuin komt te vervallen. Voor deze laatste woningen is in 2023 een planologische procedure gestart. De verwachting is dat deze procedure in 2023 kan worden afgerond. Daarna kan de grond worden verkocht en na de bouw van deze laatste woningen zal het laatste deel van de Kruidenlaan door de gemeente woonrijp worden gemaakt. De speeltuin is in 2023 grotendeels definitief ingericht en zal in 2024 geheel worden afgerond.
Risico's	Gemiddeld. De vraag is of de animo voor de kavels voldoende is gezien de recente stijging van de bouwkosten en de stijging van de hypotheekrente. Ook is de afloop en afronding van de planologische procedure om de bouw van de laatste woningen mogelijk te maken nog onzeker.

Complex	Broeklanden II (46)
Algemeen	Het betreft de realisering van fase II van een nieuw bedrijventerrein nabij de kruising Oostelijke Rondweg/Zuiderzeestraatweg Oost.
Status	Najaar 2020 is de grondexploitatie van dit plan vastgesteld en het uitwerkingsplan is afgerond. In 2023 heeft de 3e herziening van de grondexploitatie plaatsgevonden.
Realisatie	Alle gronden zijn eigendom van de gemeente. Het uitwerkingsplan is gereed. Er zijn in 2021, 2022 en 2023 bedrijfskavels verkocht en enkele kavels gereserveerd. Het plangebied is bouwrijp. De gemeentewerf en de milieustraat gaan ook grond afnemen in het plangebied.
Vooruitblik	De planning is dat de overige bedrijfskavels in het gebied in 2024 en volgende jaren geheel worden verkocht.
Risico's	Gemiddeld; boekwaarde is lager dan marktwaarde. Het is de vraag of, gezien de economische ontwikkelingen, de animo voor aankoop van de bedrijf kavels groot blijft. Doordat in 2023 weer enkele kavels zijn verkocht en de verwachting is dat er ook in 2024 weer aan aantal kavels worden verkocht neemt het risico flink af.

Complex	Petraschool (47)
Algemeen	Het betreft de realisering van 10 woningen aan de Vale Ouwelaan te 't Harde.
Status	In exploitatie per 8 juli 2019. De exploitatie wordt jaarlijks herzien.
Realisatie	In september 2019 is het voorontwerp bestemmingsplan voor het indienen van zienswijzen ter inzage gelegd. Omdat er eerst duidelijkheid moet komen over een oplossing i.v.m. de stikstofproblematiek is dit plan voorlopig on hold gezet.
Vooruitblik	Als de problematiek rond stikstof is opgelost zal het bestemmingsplan in procedure worden gebracht.
Risico's	Gemiddeld i.v.m. de problematiek met stikstof en de opgave van 8 goedkope koopwoningen.

Strategische gronden

Complex	Oude Bleeksweg (20)
Algemeen	Het betreft de locatie aan de Oude Bleeksweg. Aantal woningen nog onbekend. Gebied is deels eigendom gemeente en grotendeels van derden. Eigendom is behoorlijk versnipperd en de insteek is dat de ontwikkeling zal worden overgelaten aan de eigenaren die het grootste deel van het gebied in eigendom hebben. De gemeente heeft een faciliterende en sturende rol.
Status	Er hebben verkenningen plaatsgevonden en er is contact geweest de eigenaar van de Wasserij welke in het gebied is gelegen. Vanwege de milieuzonering van deze Wasserij dient er een oplossing te komen om woningbouw hier mogelijk te maken. Tot op heden heeft dit nog niet tot het gewenste resultaat geleid waardoor het plan voorlopig on hold is gezet. Er is een gebiedsvisie beschermd stadsgezicht in voorbereiding. Vooralsnog is hierin aangegeven dat er in dit gebied wel een herontwikkeling met een zorgvuldig ingepaste stedelijk ontwikkeling welke past binnen dit cultuurhistorisch waardevolle gebied mogelijk en wenselijk is.
Realisatie	Nog onzeker.
Vooruitblik	Realisatie hangt erg af van oplossing voor de Wasserij.
Risico's	Klein vanwege lage boekwaarde.

Complex	Wimpel 6 (30)
Algemeen	Betreft een appartementengebouw voor 32 sociale huurappartementen welke wordt gerealiseerd op een voormalige schoollocatie. Er is in 2021 exploitatieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar waarbij is afgesproken dat het bouwterrein door de ontwikkelaar wordt gekocht en het hele gebied door de ontwikkelaar bouw- en woonrijp wordt gemaakt en de kosten voor de ontwikkeling voor rekening zijn van de ontwikkelaar.
Status	Het bestemmingsplan is op 26-9-2022 onherroepelijk vastgesteld.
Realisatie	In 2023 is een allonge op de exploitatieovereenkomst gesloten, is de omgevingsvergunning afgegeven, is de bouwkavel verkocht en is gestart met het bouwrijp maken en bouw gebouw.
Vooruitblik	In 2024 zal de bouw van het appartementengebouw worden voortgezet. Na oplevering, eind 2024 of eerste helft 2025, zal het gebouw turn key worden overgedragen aan de woningcorporatie waarna de omgeving woonrijp zal worden gemaakt door de ontwikkelaar.
Risico’s	Zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Nieuwe Haven (32)
Algemeen	Betreft een woningbouwplan aan de Havenkom te Elburg voor de bouw van drie appartementengebouwen voor totaal 56 appartementen waaronder 11 sociale huurappartementen en deels een commerciële ruimte op de begane grond. De locatie is grotendeels eigendom van een ontwikkelaar en voor een kleiner deel eigendom van enkele ondernemers. De gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is er in 2022 een Anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de afspraken die de ontwikkelaar heeft gemaakt met de andere eigenaren, de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Ontwerp bestemmingsplan is door de ontwikkelaar aangeleverd en heeft in 2022 ter inzage gelegen. Er zijn enkele zienswijzen ingediend.
Realisatie	Er wordt een zienswijzenota voorbereid.
Vooruitblik	Er is gepland dat het plan de komende jaren kan worden uitgevoerd.
Risico's	De gemeente faciliteert dit plan de risico’s zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Hokseberg fase 1 (34)
Algemeen	Betreft de eerste fase van een woningbouwplan te ’t Harde bestaande uit ruim 70 reguliere woningen en 60 intramurale zorgplekken. De locatie is eigendom van een ontwikkelaar en de gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is er een Anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Bestemmingsplan is begin 2022 onherroepelijk geworden.
Realisatie	Er is door de ontwikkelaar in samenspraak met de gemeente gewerkt aan een inrichting- en verkavelingsplan.
Vooruitblik	Er is gepland dat het plan de komende jaren kan worden uitgevoerd eventueel samen met fase 2 van dit plan welke eveneens eigendom is van deze ontwikkelaar.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Hokseberg fase 2 (36)
Algemeen	Betreft de tweede fase van een woningbouwplan te ’t Harde bestaande uit een nog overeen te komen woningbouwprogramma. Ook deze locatie is eigendom van dezelfde ontwikkelaar als van fase 1. De gemeente faciliteert ook deze fase. In verband hiermee zijn partijen in overleg over het sluiten van een Anterieure overeenkomst. Ook hierin worden afspraken gemaakt over de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Bestemmingsplan en sluiten anterieure overeenkomst is in 2023 in voorbereiding.
Realisatie	Er zijn in 2023 gesprekken gaande tussen de gemeente en de ontwikkelaar over het sluiten van een anterieure overeenkomst. Het ontwerpbestemmingsplan wordt voorbereid door de ontwikkelaar.
Vooruitblik	De verwachting is dat het bestemmingsplan nog voor 2024 in procedure wordt gebracht. Er is gepland dat het plan de komende jaren samen met fase 1 kan worden uitgevoerd.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Woningbouw Horstkamp (41)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw (plm.215 a 220 woningen), geprojecteerd tussen de Oostelijke Rondweg, de Oostendorperstraatweg en De Weeren. De gemeente heeft het grootste deel van het plangebied in eigendom en er zijn twee ontwikkelaars die ook eigendommen hebben in het gebied. Er wordt met deze ontwikkelaars onderhandeld over het sluiten van een bouwclaimovereenkomst. Deze dient te zijn ondertekend voordat het bestemmingsplan eind 2023 in procedure wordt gebracht.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	De voorbereidingen voor dit plan zijn gestart. Er hebben onderzoeken plaatsgevonden, er zijn verkavelingen opgesteld, er wordt een woonprogramma opgesteld en de participatie procedure loopt.
Vooruitblik	Het streven is dat het bestemmingsplan nog voor 2024 (voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet) in procedure kan worden gebracht. Er is reeds een participatieproject gestart. Er liggen een aantal grote uitdagingen en belemmeringen. Dit betreft stikstof, afwikkeling verkeer, het woningbouwprogramma en de onderhandelingen met de twee ontwikkelaars over de bouwclaimovereenkomst (moet zijn gesloten voordat het bestemmingsplan in procedure kan). De grondexploitatie kan pas worden vastgesteld als het plan voldoende is uitgewerkt en het ruimtelijk plan in procedure kan worden gebracht.
Risico's	Gemiddeld; gezien de hoge boekwaarde. Als er meer kosten worden gemaakt gaat het risico oplopen. Een deel van de risico's zullen worden afgedekt door de bouwclaimovereenkomst. Ook is het de vraag wat de woningmarkt gaat doen. De onzekerheid m.b.t. oplossing voor stikstof en afwikkeling van verkeer vormt tevens een risico. Gezien de oplopende bouwkosten en rente zal dit naar verwachting een negatieve invloed hebben op de toekomstige grondopbrengsten.

Complex	Woningbouw De Dijkjes (42)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw, geprojecteerd tussen de Oostelijke Rondweg en De Weeren.
Status	Niet in exploitatie (betreft een grondexploitatie van een ontwikkelaar).
Realisatie	De ontwikkelaar is in 2019 gestart. De laatste (3e) fase van dit plan is afgerond in 2022. De openbare ruimte is eind 2022 aan de gemeente in eigendom overgedragen.
Vooruitblik	Dit plan is afgerond.
Risico's	Geen.

Complex	Woningbouw Vossenakker Noord (43)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw ten noorden van de VMBO school, tussen de begraafplaats en de Oostelijke Rondweg en de Oostendorperstraatweg.
Status	Niet in exploitatie. Deel ondergrond is eigendom gemeente. In 2021 is een perceel van de failliete eigenaar gekocht waardoor de gemeente het grootste deel van het gebied in eigendom heeft. Een perceel is nog eigendom van een ontwikkelaar welke tevens in het faillissement is verwikkeld maar formeel nog geen deel uit maakt van het faillissement. Eind 2020 is de Wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd op het plangebied.
Realisatie	Er wordt met adviseurs een strategie, m.b.t. planologische procedure in relatie tot het te voeren grondbeleid, voorbereid en bepaald om z.s.m. te kunnen beschikken over het laatste perceel.
Vooruitblik	Het moment van realisatie van dit plan hangt af van de uitvoering van de strategie, de grondonderhandelingen en de ontwikkelingen van het faillissement waarbij ook de grond van de andere ontwikkelaar indirect is betrokken. In 2024 zal verdere uitvoering worden gegeven aan hiervoor genoemde strategie.
Risico's	Gemiddeld; gezien de gedane investeringen.

Complex	Gerichtenweg (45)
Algemeen	Het betreft de realisering van woningbouw aan de Gerichtenweg. Plm. 15 woningen. Geheel in eigendom van gemeente.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	De voorbereidingen voor dit plan zijn gestart. In 2021 is een participatietraject gestart voor dit plan welke is afgerond. Er is een concept verkaveling gereed voor dit plan. In 2023 is het ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht.
Vooruitblik	De verwachting is dat het bestemmingsplan eind 2023 of eerste helft 2024 wordt vastgesteld waarbij ook de grondexploitatie wordt vastgesteld. De verkoop van de bouwgrond wordt voorbereid en na vaststelling van het plan wordt dit uitgevoerd waarna de bouwgrond na het bouwrijpmaken van het gebied in eigendom wordt overgedragen.
Risico's	Gemiddeld; bij verdere aanpak gaan de kosten oplopen. Ook is het de vraag wat de woningmarkt gaat doen. Gezien de oplopende bouwkosten en rente zal dit naar verwachting een negatieve invloed hebben op de toekomstige grondopbrengsten.

Complex	Locatie voormalige volkstuinen locatie (48)
Algemeen	Het betreft de realisering van woningbouw op de voormalig volkstuinlocatie te 't Harde.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	Geen bijzonderheden.
Vooruitblik	Vanwege weerstand van de omgeving en financieel risico is de ontwikkeling voor alsnog gestopt.
Risico's	Gering; gezien lage boekwaarde.

Complex	Waterlanden 2 (49)
Algemeen	Betreft een uitbreidingswijk bestaande uit 37 woningen grenzend ten noordwesten van Doornspijk. Plan was deels eigendom van ontwikkelaar en deels eigendom gemeente.
Status	Er is met deze ontwikkelaar onderhandeld over het sluiten van een bouwclaimovereenkomst. De bouwclaimovereenkomst is in 2022 ondertekend en eind 2022 heeft de gemeente het perceel van de ontwikkelaar aangekocht. De gemeente is nu dus eigenaar van het hele plangebied.
Realisatie	In 2021 is een uitgebreid participatietraject doorlopen en er is een concept-verkaveling gereed. Het ontwerp bestemmingsplan heeft in 2022 ter inzage gelegen en er zijn toch nog zienswijzen ingediend. Naar aanleiding van de zienswijzen hebben er wederom gesprekken plaatsgevonden en is de verkaveling en het ontwerp bestemmingsplan nog iets aangepast. Er is een reactie op deze zienswijzen in voorbereiding.
Vooruitblik	De planning is dat het bestemmingsplan eind 2023 wordt vastgesteld en als er geen bezwaar of beroep wordt ingediend kan het plan daarna bouwrijp kan worden gemaakt. Bij of na vaststelling kan ook de grondexploitatie worden vastgesteld.
Risico's	Gemiddeld, als er meer kosten worden gemaakt gaat het risico oplopen. Een deel van de risico's zijn afgedekt door de bouwclaimovereenkomst. Ook is het de vraag wat de woningmarkt gaat doen. Gezien de oplopende bouwkosten en rente zal dit naar verwachting een negatieve invloed hebben op de toekomstige grondopbrengsten.

Risicoanalyse

Per complex is op basis van de actuele boekwaarde per 31-12-2022 en de waarde per m^2 een risicoanalyse gemaakt. Daarnaast wordt rekening gehouden met 20-25% vennootschapsbelastingen over de totale risicowaarde. Het totale risico bedraagt bijna € 3,3 miljoen.

C	Complex	Waarde 1/1	Waarde 31/12	m2	Risico	
20	Oude Bleeksweg	17.988	30.920		3.092	Risico 10%
30	Wimpel 6	190.294	190.294		19.029	Risico 10%
33	Kopse Waard	775.894	802.942	5.400	401.471	Risico 50% - in ontwikkeling
34	Hokseberg	54.343	11.002		1.100	Risico 10%
39	Vossenakker Zuid	401.602	361.278	33.377	180.639	Risico 50% - in ontwikkeling
41	Horstkamp	894.723	1.051.384	32.552	105.138	Risico 10%
43	Vossenakker Noord	474.294	476.231	10.100	47.623	Risico 10%
45	Gerichtenweg	186.280	242.190	12.580	24.219	Risico 10%
46	Broeklanden fase 2	2.576.625	3.493.590	91.496	1.746.795	Risico 50% - in ontwikkeling
47	Petraschool	316.882	280.623	4.507	140.311	Risico 50% - in ontwikkeling
48	Volkstuinlocatie	14.234	14.234		1.423	Risico 10%
49	Waterlanden fase 2	111.742	468.342	7.770	46.834	Risico 10%
50	Verspreide percelen	347.713	347.249	83.633		Ruil grond
	Waarde	**6.362.616**	**7.770.280**	**281.415**	**2.717.676**	
	Vennootschapsbelasting				543.535	
	Totale risico				**3.261.211**	

Meerjarenprognose

33. Kopse Waard	Gerealiseerd	2023	2024	2025	Totaal
Algemene voorbereiding	15.628	0	0	0	15.628
Kosten Planontwikkeling	111.080	18.532	14.853	0	144.465
Kosten Verwerving	655.000	0	0	0	655.000
Kosten Bouwrijpmaken	18	0	243.914	0	243.932
Kosten Woonrijpmaken	0	0	21.827	132.456	154.282
Kosten Gronduitgifte	0	0	16.916	0	16.916
Beheers- en administratiekosten	21.215	8.029	8.295	-4.202	33.338
Totaal lasten	**802.942**	**26.562**	**305.804**	**128.254**	**1.263.561**
Verkoop gronden	0	0	1.555.500	0	1.555.500
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	**0**	**0**	**1.555.500**	**0**	**1.555.500**
Totaal generaal	**802.942**	**26.562**	**-1.249.696**	**128.254**	**-291.939**

39. Vossenakker Zuid	Gerealiseerd	2023	2024	2025	Totaal
Algemene voorbereiding	19.552	0	0	0	19.552
Kosten Planontwikkeling	1.129.934	25.739	0	0	1.155.673
Kosten Verwerving	4.200.546	0	0	0	4.200.546
Kosten Bouwrijpmaken	1.294.020	0	0	0	1.294.020
Kosten Woonrijpmaken	1.085.870	0	0	161.954	1.247.824
Kosten Gronduitgifte	64.944	0	16.370	0	81.314
Beheers- en administratiekosten	988.229	9.866	25.125	19.668	1.042.887
Totaal lasten	**8.783.094**	**35.605**	**41.495**	**181.622**	**9.041.816**
Verkoop gronden	6.651.251	0	620.000	0	7.271.251
Bijdrage van derden	200.300	0	0	0	200.300
Overige baten	300	0	0	0	300
Totaal baten	**6.851.851**	**0**	**620.000**	**0**	**7.471.851**
Totaal generaal	**1.931.243**	**35.605**	**-578.505**	**181.622**	**1.569.965**

46. Broeklanden II	Gerealiseerd	2023	2024	2025-2027	Totaal
Algemene voorbereiding	15.628	0	0	0	15.628
Kosten Planontwikkeling	643.479	0	0	0	643.479
Kosten Verwerving	1.950.736	0	0	0	1.950.736
Kosten Bouwrijpmaken	1.876.449	0	0	0	1.876.449
Kosten Woonrijpmaken	31.636	0	0	858.358	889.994
Kosten Gronduitgifte	0	0	19.098	64.450	83.548
Beheers- en administratiekosten	195.208	27.613	-1.653	-168.926	52.243
Totaal lasten	**4.713.137**	**27.613**	**17.445**	**753.882**	**5.512.078**
Verkoop gronden	2.137.053	2.753.245	4.659.707	1.614.790	11.164.795
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	15.753	0	0	0	15.753
Totaal baten	**2.152.807**	**2.753.245**	**4.659.707**	**1.614.790**	**11.180.549**
Totaal generaal	**2.560.331**	**-2.725.632**	**-4.642.262**	**-860.908**	**-5.668.471**

47. Petraschool	Gerealiseerd	2023	2024	2025	Totaal
Algemene voorbereiding	15.628	0	0	0	15.628
Kosten Planontwikkeling	60.888	41.183	125.504	0	227.575
Kosten Verwerving	231.147	0	0	0	231.147
Kosten Bouwrijpmaken	47.525	0	0	0	47.525
Kosten Woonrijpmaken	0	0	0	159.641	159.641
Kosten Gronduitgifte	0	0	0	0	0
Beheers- en administratiekosten	20.125	3.357	4.199	5.496	33.176
Totaal lasten	**375.314**	**44.539**	**129.702**	**165.136**	**714.692**
Verkoop gronden	0	0	0	620.000	620.000
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	**0**	**0**	**0**	**620.000**	**620.000**
Totaal generaal	**375.314**	**44.539**	**129.702**	**-454.864**	**94.692**

Paragraaf 8
Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat het beleid en de beleidsvoornemens ten aanzien van de lokale lastendruk, o.a.:

- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de terzake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeente heft algemene belastingen met een algemeen dekkingskarakter en specifieke heffingen. De onroerendezaakbelastingen, de toeristenbelasting, de forensenbelasting, de precariobelasting en de reclamebelasting hebben een algemeen dekkingskarakter. De afvalstoffenheffing en de rioolheffingen zijn twee bestemmingsheffingen die bedoeld zijn om de kosten van deze specifieke taken te dekken. Andere heffingen waartegenover een dienst staat zoals de havengelden, marktgelden, begraafrechten en leges hebben een duidelijke relatie met de te maken kosten voor de uitvoering van individuele dienstverlening op aanvraag (zogenaamd retributief karakter). In principe kent onze gemeente een 100% kostendekking, daar waar mogelijk en toegestaan. Voor de begraafrechten is hierop een uitzondering gemaakt. Deze kosten worden voor 85% doorberekend in het tarief. De inkomsten en uitgaven zijn begrotingstechnisch verwerkt in de diverse programma's.

Uitgangspunten

Op grond van de vastgestelde begrotingsuitgangspunten voor de MPB 2024-2027 geldt voor heffingen in het algemeen een prijscompensatie gekoppeld aan de percentages van de meicirculaire, namelijk: 4,25% (2024), 4,15% (2025), 3,25% (2026) en 3,15% (2027). Voor de OZB wordt een korting gehanteerd, zodat de prijsindexatie voor inwoners jaarlijks uitkomt op de volgende stijgingen: 3% (2024-2026), 1,5% (2027).

Gestreefd wordt naar een kostendekkendheid per verleende dienst van (hoofdzakelijk) 100%. Daar waar de kostendekkendheid in eerste instantie op begrotingsbasis voor 2024 aanzienlijk achterblijft op het percentage van 100%, wordt stapsgewijs jaarlijks toegewerkt naar een begrote kostendekkendheid van 100% (en voor begraafrechten naar 85%). Per belastingsoort of heffing volgt onderstaand een toelichting.

Onroerendezaakbelastingen

Onroerendezaakbelasting	2024	2025	2026	2027
OZB eigenaren woningen	3.262.794	3.401.462	3.542.623	3.613.218
OZB eigenaren niet-woningen	999.041	1.041.500	1.074.723	1.106.338
OZB gebruiker niet-woningen	679.479	709.357	737.754	752.455
	4.941.314	**5.151.319**	**5.365.100**	**5.491.085**

2024	2025	2026	2027
3%	3%	3%	1,5%
3%	3%	3%	1,5%
3%	3%	3%	1,5%

De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden geheven over de waarde van zowel woningen als niet-woningen. Jaarlijks wordt de waarde vastgesteld waarbij de waardepeildatum een jaar voor de ingangsdatum ligt. De heffingsmaatstaf voor de OZB is een percentage van de WOZ-waarde. De OZB-tarieven worden gecorrigeerd met het gewogen gemiddelde van de stijging c.q. daling van de WOZ-waarde. De percentages voor de gemeente Elburg bedragen in 2024 (inclusief korting):

- *eigenaar woningen* 0,095 van de WOZ-waarde
- *eigenaar niet-woningen* 0,2% van de WOZ-waarde
- *gebruiker niet woningen* 0,161% van de WOZ-waarde

De OZB-tarieven voor 2024 worden berekend op basis van de geprognosticeerde WOZ-waarde voor het belastingjaar 2024.

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een atlas lokale heffingen opgesteld. Deze atlas geeft inzicht in de heffingen die een individuele gemeente hanteert ten opzichte van andere gemeenten. De atlas berekent daarnaast een gemiddeld tarief voor bepaalde heffingen. Voor de OZB-woningen is voor het jaar 2023 het landelijk gemiddelde percentage 0,0890%. De OZB niet-woningen (eigenaar en gebruiker) heeft landelijk een gemiddeld percentage van respectievelijk 0,3145% en 0,2248%.

Vanaf 2024 wordt jaarlijks een bedrag uit de algemene bestemmingsreserve onttrokken om de lokale lasten te dempen. Hiervoor is in de jaarrekening 2022 € 1,7 miljoen bestemd. De jaarlijkse begrote onttrekkingen zijn als volgt:

	2024	2025	2026	2027
Onttrekking algemene bestemmingsreserve	61.992	121.554	138.282	229.495

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing	2024	2025	2026	2027
Afvalstoffenheffing	2.491.269	2.670.640	2.857.585	3.043.328
Reinigingsrechten	4.482	4.805	5.142	5.476
	2.495.751	**2.675.445**	**2.862.727**	**3.048.804**

2024	2025	2026	2027
7,3%	7,2%	7,0%	6,5%
7,3%	7,2%	7,0%	6,5%

De tarieven afvalstoffenheffing groeien stapsgewijs van een begrote kostendekkendheid 85% in 2024 naar een begrote kostendekkendheid van 95% in 2027. Om te komen tot het gewenste niveau van 100%, wordt jaarlijks een onttrekking aan de bestemmingsreserve reinigingsheffingen geraamd. Voor 2024 bedraagt deze onttrekking op begrotingsbasis € 438.000.

Aangezien de reserve reinigingsheffingen op termijn onder druk staat door de jaarlijkse egalisatie, wordt in 2026 en 2027 de algemene bestemmingsreserve ingezet om de reserve reinigingsheffingen aan te vullen tot een niveau van € 250.000 per 31-12-2027. Deze aanvulling is onderdeel van de bij jaarrekening 2022 bestemde € 1,7 miljoen. Samen met de jaarlijkse onttrekking ter demping van de OZB-lasten, die op de vorige pagina zijn toegelicht, wordt van 2024 t/m 2027 in totaal € 1.032.000 onttrokken aan de algemene bestemmingsreserve. Hierdoor resteert € 668.000 van de reservering in de algemene bestemmingsreserve.

De afvaltarieven die de gemeente in 2024 hanteert zijn:
- *eenpersoonshuishouden* € 192,25
- *meerpersoonshuishouden* € 288,90

De COELO-atlas vermeldt geen gemiddeld tarief voor een éénpersoonshuishouden. Meerpersoonshuishoudens betalen gemiddeld in 2023 € 329.

Rioolheffingen

Rioolheffingen	2024	2025	2026	2027
Huishoudens	2.088.119	2.195.657	2.297.462	2.413.774
Bedrijven	364.321	383.083	400.322	421.139
Hemelwaterafvoer bedrijven	8.739	9.189	9.601	10.102
	2.461.179	**2.587.929**	**2.707.385**	**2.845.015**

2024	2025	2026	2027
5%	5,15%	4,64%	5,06%
5%	11,51%	4,50%	5,20%
5%	5,15%	4,48%	5,22%

Het uitgangspunt van de rioolheffingen is eveneens 100% kostendekking. De rioolheffing wordt geheven van de gebruikers van de objecten die direct op het riool zijn aangesloten of indirect water afvoeren op het rioolstelsel. Hieronder vallen ook objecten die hemelwater afvoeren. Overschotten/tekorten worden met de voorziening rioolheffing verrekend. Voor 2024 wordt naar verwachting € 78.000 uit de voorziening rioolheffing onttrokken. Zonder deze onttrekking zou de kostendekkendheid uitkomen op ong. 97%.

Het riooltarief die de gemeente in 2023 hanteert bedraagt € 226,20. De COELO-atlas vermeldt voor 2023 een gemiddeld tarief voor rioolheffing van woningen (meerpersoonshuishouden) van € 213.

Begraafrechten

Begraafrechten	2024	2025	2026	2027
Uitgifte eigen graf	524.142	566.863	607.436	647.407
Gebruik aula	45.862	49.600	53.150	56.648
Onderhoud en rechten	140.863	152.345	163.251	173.991
	710.867	**768.808**	**823.836**	**878.045**

2024	2025	2026	2027
8,8%	8,15%	7,16%	6,58%
8,8%	8,15%	7,16%	6,58%
8,8%	8,15%	7,16%	6,58%

Er is een bestemmingsreserve begraafrechten ingesteld ter egalisering van de tarieven voor begraafrechten. Om tot 85% kostendekking te komen wordt in 2024 op begrotingsbasis een bedrag van € 27.000 onttrokken aan de reserve begraafrechten. In 2027 wordt naar verwachting een kostendekkendheid van 85% gerealiseerd, waardoor voor dat jaar geen egalisatie meer geraamd is.

Havengelden

Havengelden	2024	2025	2026	2027
Haven- en kadegelden	297.738	310.094	320.947	331.378
	297.738	**310.094**	**320.947**	**331.378**

2024	2025	2026	2027
4,25%	4,15%	3,50%	3,25%

Marktgelden

Marktgelden	2024	2025	2026	2027
Leges standplaats	10.368	10.798	11.176	11.539
Marktgelden	16.269	16.944	17.537	18.107
	26.637	**27.742**	**28.713**	**29.646**

2024	2025	2026	2027
4,25%	4,15%	3,50%	3,25%
4,25%	4,15%	3,50%	3,25%

Overige belastingen

Overige belastingen	2024	2025	2026	2027
Forensenbelasting	44.217	46.052	47.664	49.165
Toeristenbelasting	343.812	364.630	375.000	386.000
Precariobelasting [terrassen]	48.000	49.992	51.742	53.372
Reclamebelasting	53.000	55.200	57.131	58.931
	489.029	**515.874**	**531.537**	**547.465**

2024	2025	2026	2027
4,25%	4,15%	3,5%	3,25%
3,2	6%	2,85%	3%
4,25%	4,15%	3,5%	3.25%
4,250%	4,15%	3,5%	3,25%

De forensenbelasting wordt geheven van degenen die niet binnen de gemeente woonachtig zijn maar wel een woonverblijf hier aanhouden. Grondslag voor de heffing is de waarde van de woning in het economisch verkeer (WOZ-waarde). De woningen worden op basis van waardeklassen ingedeeld. Voor 2023, 2024 en 2025 worden de tarieven verhoogd met het inflatiepercentage uit de meicirculaire

De toeristenbelasting wordt geheven via de recreatieondernemers. In het havengebied wordt de toeristenbelasting geïnd door de havenmeester. In verband met het innen van deze belasting door ondernemers is besloten altijd een afgerond tarief te hanteren. De toeristenbelasting wordt voor 2024 verhoogd naar t € 1,60 (stijging van 3,2%). De tarieven voor 2025 komen op 1,70, 2026 € 1,75 en voor 2027 € 1,80 en stijgen over de periode van 4 jaar overeenkomstig het inflatiepercentage van de meicirculaire
De tarieven blijven in lijn met de regionale tarieven.

De COELO-atlas vermeldt voor 2023 een gemiddeld tarief voor de toeristenbelasting van € 3,27. Het laagste tarief is € 0,75 en het hoogste € 12,24.

Overzicht lokale lastendruk

De belastingdruk voor het jaar 2024 voor een meerpersoonshuishouden en een eenpersoonshuishouden worden in onderstaande tabellen weergegeven. Uitgegaan wordt van een woning met een WOZ-waarde van € 344.000 (gemiddelde WOZ-waarde 2023 gemeente Elburg) voor beide jaren.

Totale belastingdruk meerpersoonshuishouden

Meerpersoonshuishouden	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	314.11	326.80	336,60	346,70	351,90
Afvalstoffenheffing	269.28	288,90	309,70	331,38	352,92
Rioolheffing	215,40	226,20	237,85	248,90	262,85
	798.79	841,90	884,15	926,98	967,67
Mutatie		43,11	42,25	42,83	40,69
Stijging		5,4%	5%	4,8%	4,3%

Totale belastingdruk eenpersoonshuishouden

Eenpersoonshuishouden	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	314,11	326,80	336,60	346,70	351,90
Afvalstoffenheffing	179,16	192.25	206,09	220,52	234,85
Rioolheffing	215,40	226,20	237,85	248,90	262.85
	708,67	745,25	780,54	816,12	849,60
Mutatie			35,30	35,78	33,48
Stijging		5,1%	4,7%	4,6%	4,1%

In de COELO-Atlas wordt vermeld dat de gemeente Elburg in 2023 in de categorie voor laagste woonlasten plaats 76 bezet (nummer 1 is laagste woonlasten). Voor de kengetallen wordt het laatste score van 74 gehanteerd als doelstelling.
De lokale lastendruk voor bedrijven (niet-woningen) is niet in een reëel gemiddelde weer te geven. De lastendruk is afhankelijk van het waterverbruik in het bedrijf, het al dan niet via de gemeente laten inzamelen van het bedrijfsafval en de WOZ-waarde van het betreffende object/perceel.

Kwijtscheldingsbeleid

Het vastgestelde beleid is om van de maximale mogelijkheden met betrekking tot kwijtschelding van belastingen gebruik te maken. In de praktijk betekent dit dat, indien voldaan wordt aan de toetsingscriteria, kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolheffing plaats kan vinden.

Totaaloverzicht kwijtschelding

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	59.823	59.823	59.823	59.823
Kwijtschelding rioolrechten	58.752	58.752	58.752	58.752
	118.575	**118.575**	**118.575**	**118.575**

Kostendekking heffingen

Afval

	Omschrijving	Raming	Toelichting
7.3	Kosten Afval	2.316.162	100% van de kosten van het taakveld afval
2.1	Kosten Verkeer en vervoer	70.524	40% van de kosten van de veegmachine
5.7	Kosten Openbaar groen en (openlucht) recreatie	89.878	10% van de afvalkosten openbaar groen
6.3	Kosten Inkomensregelingen	59.823	Kwijtschelding opbrengst heffingen afval
7.3	Inkomsten Afval	-188.122	Inkomsten taakveld afval
	Netto kosten taakveld	**2.348.265**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	70.067	72% van de salariskosten
	Rente	99.895	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	415.110	-
	Totale kosten	**2.933.336**	
	Opbrengst heffingen	**2.495.751**	
	Dekking	**85%**	Er wordt 100% kostendekking gerealiseerd doordat de reserve reinigingsheffingen voor een bedrag van € 437.585 wordt ingezet.

Post 2.1 en 5.7: van de veegkosten wordt 40% en kosten openbaar groen wordt 10% van de totale kosten toegekend aan het product afvalstoffenheffing. Het betreft zwerfvuil van verkeerd weggeworpen huishoudelijke afvalstoffen, achtergelaten afvalstoffen op recreatie- en evenemententerreinen en bladafval. De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten afval en perceptiekosten voor de heffing en inning van de bestemmingsheffing en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Riool

	Omschrijving	Raming	Toelichting
7.2	Riolering	1.461.989	100% van de kosten van het taakveld riool
2.1	Verkeer en vervoer	100.656	50% van de kosten van de veegmachine
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	89.878	onderhoudskosten watergangen
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	57.100	10% van de salariskosten openbaar groen/watergangen
6.3	Inkomensregelingen	58.752	Kwijtschelding opbrengst heffingen riool
7.3	Afval	-2.100	Inkomsten taakveld riool
	Netto kosten taakveld	**1.766.274**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	346.417	72% van de salariskosten
	Rente	303.014	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	123.905	-
	Totale kosten	**2.541.720**	
	Opbrengst heffingen	**2.461.179**	
	Dekking	**97%**	Er wordt 100% kostendekking gerealiseerd doordat de voorziening rioolrechten voor een bedrag van € 78.432 wordt ingezet.

Post 2.1 en 5.7: De toegekende kosten van de diverse posten betreft het verwijderen van zwerfafval en bladafval waardoor de verstopping van de riolering wordt voorkomen en onderhoudskosten kunnen worden verlaagd. De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten riolering en perceptiekosten voor de heffing en inning van bestemmingsheffing en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Begraven

	Omschrijving	Raming	Toelichting
7.5	Kosten Begraafplaatsen en crematoria	608.638	100% van de kosten begraafplaatsen
	Netto kosten taakveld	**608.638**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	229.259	72% van de salariskosten
	Rente	30.733	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	0	-
	Totale kosten	**868.630**	
	Opbrengst heffingen	**710.867**	
	Dekking	**82%**	Er wordt 85% kostendekking gerealiseerd doordat € 72.468 wordt onttrokken aan de reserve begraafrechten.

De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten begraafplaatsen en perceptiekosten voor de heffing en inning van de begraafrechten en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Haven

	Omschrijving	Raming	Toelichting
2.3	Kosten taakveld Haven	302.716	100% van de kosten haven
2.3	Inkomsten taakveld Haven	0	
	Netto kosten taakveld	**302.716**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	116.364	72% van de salariskosten
	Rente	30.277	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	0	-
	Totale kosten	**449.357**	
	Opbrengst heffingen	**297.738**	
	Dekking	**66%**	

Door gedane investeringen in het havengebied is de kostenopbouw hoger. Deze wijziging kan niet één op één worden doorgevoerd in het tarief havengelden. Hierdoor is de kostendekkendheid van dit product lager. In 2023 wordt het beheerplan haven herzien en worden mogelijk voorstellen voor tariefsverhogingen gedaan.

Markt

	Omschrijving	Raming	Toelichting
3.3	Kosten taakveld	23.278	100% van de kosten markt
3.3	Inkomsten taakveld	-1.999	100% inkomsten elektra markt
	Netto kosten taakveld	**21.279**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	12.478	72% van de salariskosten
	Rente	56	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	0	
	Totale kosten	**33.813**	
	Opbrengst heffingen	**26.637**	
	Dekking	**79%**	

De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten markten en perceptiekosten voor de heffing en inning van de marktgelden en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Legesverordening

	Kostentoerekening en kostendekkendheidspercentage leges	Lasten	Baten	Dekking
Titel 1	**Algemene dienstverlening**			
1	Burgerlijke stand	38.778	38.220	**99%**
2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	97.735	97.834	**100%**
3	Rijbewijzen	126.689	143.552	**113%**
4	Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	30.063	25.780	**86%**
5	Verstrekkingen uit het kiezersregister [gereserveerd]	0	0	
7	Bestuursstukken [gereserveerd]	0	0	
8	Vastgoedinformatie	486	0	**0%**
9	Overige publiekszaken [gereserveerd]	0	0	
10	Gemeentearchief [gereserveerd]	0	0	
11	Huisvestingswet 2014 [gereserveerd]	0	0	
12	Leegstandswet [gereserveerd]	0	0	
13	Gemeentegarantie [gereserveerd]	0	0	
16	Kansspelen	1.814	926	**51%**
17	Telecommunicatie	15.153	11.377	**75%**
18	Verkeer en vervoer	54.012	53.199	**98%**
19	Diversen	9.402	3.359	**36%**
Titel 2	**Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning**			
1	Begripsomschrijvingen [bevat geen tarieven]	0	0	
2	Vooroverleg/beoordelen cenceptaanvraag [zie titel 2-3]	0	0	
3	Omgevingsvergunning	781.491	610.846	**78%**
4	Vermindering [zie titel 2-3]	0	0	
5	Teruggaaf [zie titel 2-3]	0	0	
6	Intrekking omgevingsvergunning [zie titel 2-3]	0	0	
7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project [zie titel 2-3]	0	0	
8	Bestemmingwijzigingen zonder activiteiten [zie titel 2-3]	0	0	
10	In deze titel niet benoemde beschikking [zie titel 1-19]	0	0	
Titel 3	**Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder titel 2**			
1	Horeca	7.311	6.098	**83%**
2	Organiseren evenmenten of markten	67.848	1.742	**3%**
3	Seksbedrijven [gereserveerd]	0	0	
4	Huisvestingswet 2014 [zie titel 1-19]	0	0	
5	Marktstandplaatsen	12.216	12.352	**101%**
6	Winkeltijdenwet [zie titel 1-19]	0	0	
7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	23.934	25.571	**107%**
		1.266.930	**1.030.856**	**81%**

Per hoofdstuk betreft het materiaal- en advieskosten van derden. De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten en perceptiekosten voor de heffing en inning van de leges en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Paragraaf 9
Subsidies

Inleiding
De gemeente verleent subsidie aan instellingen die activiteiten organiseren die door het gemeentebestuur belangrijk worden geacht. Instellingen kunnen bij de gemeente subsidie aanvragen op grond van de algemene subsidieverordening.

In de meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 zijn de volgende subsidies opgenomen:

Programma Taakveld	Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
1	**Veiligheid**				
1.2	**Openbare orde en veiligheid**				
	Dierenambulance Elburg	727	738	749	760
3	**Economie**				
3.1	**Economische ontwikkeling**				
	Winkelvesting Elburg	52.780	53.572	54.375	55.191
	Citymanager	30.000	20.000	20.000	20.000
3.4	**Economische promotie**				
	Bijdrage Winter in de vesting	5.000	5.000	5.000	5.000
	Project Visit Veluwe	26.411	26.807	27.210	27.617
	Museum Elburg ivm VVV-taken	53.234	53.508	53.786	54.068
	Comite Botterdagen en Open Monumentendag	6.823	6.925	7.029	7.134
	Opbouw netwerkorganisatie cultuur	12.500	12.500	12.500	12.500
4	**Onderwijs**				
4.3	**Onderwijsbeleid en leerlingzaken**				
	Voorschoolse educatie	130.000	130.000	130.000	130.000
	Pilot VVE thuisbegeleiding	10.000	10.000	10.000	10.000
	Bibliotheek	6.000	6.000	6.000	6.000
5	**Sport, cultuur en recreatie**				
5.1	**Sportbeleid en activering**				
	Sportverenigingen	63.214	64.163	65.125	66.102
	Kadercursussen verenigingen	1.029	1.044	1.060	1.076
5.2	**Sportaccommodaties**				
	Preventief onderhoud	30.324	30.779	31.241	31.709
	Exploitatiebijdrage zwembad	106.992	108.597	110.226	111.879
5.3	**Cultuurpresentatie, -productie en -participatie**				
	Stichting Cultuureducatie	205.715	208.801	211.933	215.112
	Netwerkorganisatie cultuurcentrum Epe	57.500	57.500	57.500	57.500
	St. KunstKring NW Veluwe	591	600	609	618
	St. Veluwse Wensambulance	829	842	854	867
	Amateurkunst	41.564	42.187	42.820	43.462
	St. Nationaal Orgelmuseum	292	297	301	306
	Culturele stichting Elburg	1.199	1.217	1.235	1.254
	St. Museum Sjoel Elburg	591	600	609	618
	Oudheidkundige verenig. Arent thoe Boecop	591	600	609	618
	Oranjeactiviteiten	6.000	6.090	6.181	6.274
	Herdenking 4 mei	555	564	572	581
	St. Tuigpaardenconcours Doornspijk	344	349	355	360
	Vrouwenbonden	4.208	4.271	4.335	4.400
5.4	**Musea**				
	Museum	281.722	285.948	290.238	294.591
	Professionalisering museum	34.621	35.140	35.667	36.202
	Culturele infrastructuur	15.000	15.000	15.000	15.000
	Museumstad	21.751	22.077	22.408	22.744
5.5	**Cultureel erfgoed**				
	Monumenten	75.012	76.137	77.279	78.438
5.6	**Media**				
	Bibliotheek Noord-Veluwe	425.576	431.960	438.439	445.016
	Lokale Omroep Elburg	20.100	20.402	20.708	21.018
5.7	**Openbaar groen en (openlucht) recreatie**				
	Wildbeheereenheid N.W. Veluwerand	145	147	149	151
6	**Sociaal domein**				
6.1	**Samenkracht en burgerparticipatie**				
	t Huiken	42.428	43.064	43.710	44.366
	De Deel	19.571	19.864	20.162	20.465
	Ons Huus (erfpacht)	4.643	4.712	4.783	4.855
	Buurtgebouw Oostendorp	8.810	8.942	9.076	9.212
	Ons Huus	8.609	8.738	8.869	9.002
	Kulturhus 't Harde	16.557	16.805	17.057	17.313
	MFC Aperloo (preventief onderhoud)	26.237	26.631	27.030	27.436
	MFC Aperloo (subsidie huur)	112.678	114.368	116.083	117.825

Programma Taakveld	Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
	St. WIEL (senioren)	156.250	189.014	191.825	194.661
	Ouderenverenigingen	3.948	4.007	4.067	4.128
	Innovatiebudget tbv dementie	10.000	10.000	10.000	10.000
	Meedoen GGZ	14.869	15.092	15.318	15.548
	Club Abba	291	295	300	304
	Aangepast sporten + schaken	1.141	1.158	1.175	1.193
	@Roberts	21.865	22.193	22.526	22.864
	Centering pregnancy	20.909	20.909	20.909	20.909
	St Wiel jongerenwerk incl vangnet	320.759	325.901	331.119	336.416
	N.H. St. Jeugd en Jongerenw.	33.262	33.760	34.267	34.781
	Jeugdverenigingen	12.546	12.734	12.925	13.318
	Subsidie reguliere kinderopvang	79.170	80.358	81.563	82.786
	St. WIEL (buurt en wijk)	66.782	67.784	68.800	69.832
	St. WIEL (meedoen/ arm en moedig)	224.322	227.687	231.102	234.569
	St. Present (ontruiming vervuilde woningen)	2.654	2.694	2.734	2.775
	St. Slachtofferhulp Nederland	7.835	7.952	8.072	8.193
	Stimenz	238.876	242.459	246.096	249.787
	Scholing / deskundigheidsbevordering	2.871	2.914	2.958	3.002
	Informele zorg Elburg	16.566	16.814	17.067	17.323
	St. Wiel mantelzorgwaardering WMO	62.303	63.238	64.187	65.150
	Inwonersparticipatie	100.000	100.000		
6.2	**Toegang en eerstelijnsvoorziening**				
	Onkostenvergoeding gehandicaptenberaad	1.829	1.856	1.884	1.913
	Wijkontmoetingscentra	261.329	265.249	269.228	273.266
	St.Wiel Participatie 55+	15.000	15.000		0
	Dagbegeleiding	514.702	522.423	530.259	538.213
	Icare begeleiding psycho sociaal	45.290	45.980	46.659	47.359
	Versterking ondersteuning wijkteams	43.000	44.000	44.000	44.000
	Top Elburg	12.736	12.927	13.121	13.318
	Clientenondersteuning (MEE) WMO	165.952	168.442	173.553	176.136
	St. Veilig Thuis	113.646	115.351	117.081	118.837
	Centrum Jeugd en Gezin	2.365.461	1.880.934	1.268.763	1.287.794
	GGD en Icare: Maatwerk JGZ + prenatale onderst.	47.949	48.668	49.398	50.139
	Icare Rijksvaccinatieprogramma	40.373	40.978	41.593	42.217
	Icare uniform deel JGZ 0-4 (+ basis)	438.110	444.681	451.351	458.121
	RPV (vacinaties)	4.000	4.000	4.000	4.000
6.3	**Inkomensregelingen**				
	Loonkostensubsidies	500.000	500.000	500.000	500.000
	Humanitas	7.000	7.000	7.000	7.000
	Schuldhulpmaatje	7.000	7.000	7.000	7.000
	Financieel trefpunt	13.500	13.500	13.500	13.500
	St. Voedselbank Elburg-Oldebroek	7.600	8.125	8.700	9.225
6.4	**Begeleide participatie**				
	Maatschappelijke participatie/projecten integratie	59.886	57.764	58.630	59.599
	Inburgering (VOI)	34.500	34.500	34.500	34.500
	Inburgering (VOI) compensatie uitstel	8.400	8.400	8.400	8.400
	Inburgering	45.000			
6.5	**Arbeidsparticipatie**				
	Biblitheek laaggeletterdheid	10.000			
	Stimuleringssubsidie (art.13)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Realisatie werkcafé	80.000			
7	**Volksgezondheid en milieu**				
7.1	**Volksgezondheid**				
	Rode Kruis	1.373	1.394	1.415	1.436
	Combinatiefuncties incl. Koningsspelen	85.000	88.429	94.272	97.456
8	**Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing**				
8.3	**Wonen en bouwen**				
	Gewoon Gemak	4.707	4.778	4.820	4.923
		8.319.034	**7.791.827**	**7.145.011**	**7.240.531**

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

1. Meerjarenprogrammabegroting

2. Geraamde incidentele baten en lasten

3. Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Uiteenzetting financiële positie

4. Meerjarenperspectief

5. Geprognosticeerde balans

6. EMU saldo

7. Meerjareninvesteringsplanning

8. Reserves en voorzieningen

9. Begroting per taakveld

1. Meerjarenprogrammabegroting

Overzicht baten en lasten	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Totaal	lasten	baten	Totaal	lasten	baten	Totaal	Lasten	Baten	Totaal
0. Bestuur en ondersteuning	4.065.844	197.938	-3.867.906	4.354.810	190.779	-4.164.031	4.294.246	192.079	-4.102.167	3.843.973	199.357	-3.644.616
1 Veiligheid	2.403.001	44.702	-2.358.299	2.434.895	46.205	-2.388.690	2.545.472	47.703	-2.497.769	2.613.594	49.229	-2.564.365
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.202.429	455.315	-3.747.114	3.980.868	472.155	-3.508.713	3.730.809	487.439	-3.243.370	3.805.688	502.300	-3.303.388
3. Economie	1.081.793	2.641.579	1.559.786	973.083	1.299.803	326.720	994.408	1.442.307	447.899	1.013.286	655.010	-358.276
4. Onderwijs	2.842.198	593.558	-2.248.640	3.309.916	596.183	-2.713.733	3.307.114	598.861	-2.708.253	3.307.630	601.593	-2.706.037
5. Sport, cultuur en recreatie	5.192.488	638.936	-4.553.552	4.965.550	433.143	-4.532.407	5.169.519	430.837	-4.738.682	5.128.740	299.600	-4.829.140
6. Sociaal domein	36.967.063	12.148.691	-24.818.372	36.810.277	12.084.495	-24.725.782	36.186.193	12.084.721	-24.101.472	36.459.437	11.967.812	-24.491.625
7. Volksgezondheid en milieu	8.475.760	8.257.098	-218.662	8.818.584	8.744.336	-74.248	8.985.251	9.021.350	36.099	7.439.724	7.574.182	134.458
8. Volkshuisvesting, R.O	2.623.287	1.345.440	-1.277.847	2.860.930	1.149.982	-1.710.948	2.962.248	1.155.405	-1.806.843	3.047.475	1.186.916	-1.860.559
Algemene dekkingsmiddelen		53.018.929	53.018.929		54.865.551	54.865.551		52.980.943	52.980.943		53.930.984	53.930.984
Onvoorzien	60.000		-60.000	70.000		-70.000	80.000		-80.000	90.000		-90.000
Overhead	10.638.063	761.965	-9.876.098	10.771.131	146.017	-10.625.114	11.446.314	148.128	-11.298.186	11.954.663	149.739	-11.804.924
Heffing VPB	641.119	0	-641.119	188.693	0	-188.693	344	0	-344	0		0
Saldo baten en lasten	**79.193.045**	**80.104.151**	**911.106**	**79.538.737**	**80.028.649**	**489.912**	**79.701.918**	**78.589.773**	**-1.112.145**	**78.704.210**	**77.116.722**	**-1.587.488**
0. Bestuur en ondersteuning	1.250		-1.250	1.250		-1.250	1.250		-1.250	1.250		-1.250
1 Veiligheid	3.750	40.293	36.543	3.750	39.913	36.163	3.750	39.533	35.783	3.750	39.153	35.403
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	282.400	484.502	202.102	282.400	260.554	-21.846	282.400	334.259	51.859	282.400	363.968	81.568
3. Economie	2.047.206	0	-2.047.206	678.096	0	-678.096	803.893	0	-803.893	0	0	-
4. Onderwijs	957.040	1.053.436	96.396	976.181	1.501.292	525.111	995.705	1.480.378	484.673	1.015.619	1.465.352	449.733
5. Sport, cultuur en recreatie	108.000	52.000	-56.000	108.000	76.997	-31.003	108.000	73.991	-34.009	108.000	72.098	-35.902
6. Sociaal domein	255.261	245.278	-9.983	256.261	244.114	-12.147	256.261	242.948	-13.313	256.261	241.783	-14.478
7. Volksgezondheid en milieu	22.000	467.087	445.087	22.000	444.397	422.397	83.472	378.958	295.486	440.937	598.669	157.732
8. Volkshuisvesting, R.O	332.306	438.195	105.889	99.633	500.000	400.367	70.000	784.772	714.772	70.000	126.569	56.569
Algemene dekkingsmiddelen	0	61.992	61.992	0	121.554	121.554	0	138.282	138.282	0	229.495	229.495
Onvoorzien	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0	0	-
Overhead	10.820.080	10.434.285	-385.795	236.405	-1.155.450	-1.391.855	498.601	742.012	243.411	4.450	637.068	632.618
Heffing VPB	0	641.119	641.119	0	188.693	188.693	0	344	344	0	0	-
Reserves	**14.829.293**	**13.918.187**	**-911.106**	**2.663.976**	**2.222.064**	**-441.912**	**3.103.332**	**4.215.477**	**1.112.145**	**2.182.667**	**3.774.155**	**1.591.488**
0. Bestuur en ondersteuning	4.067.094	197.938	-3.869.156	4.356.060	190.779	-4.165.281	4.295.496	192.079	-4.103.417	3.845.223	199.357	-3.645.866
1 Veiligheid	2.406.751	84.995	-2.321.756	2.438.645	86.118	-2.352.527	2.549.222	87.236	-2.461.986	2.617.344	88.382	-2.528.962
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.484.829	939.817	-3.545.012	4.263.268	732.709	-3.530.559	4.013.209	821.698	-3.191.511	4.088.088	866.268	-3.221.820
3. Economie	3.128.999	2.641.579	-487.420	1.651.179	1.299.803	-351.376	1.798.301	1.442.307	-355.994	1.013.286	655.010	-358.276
4. Onderwijs	3.799.238	1.646.994	-2.152.244	4.286.097	2.097.475	-2.188.622	4.302.819	2.079.239	-2.223.580	4.323.249	2.066.945	-2.256.304
5. Sport, cultuur en recreatie	5.300.488	690.936	-4.609.552	5.073.550	510.140	-4.563.410	5.277.519	504.828	-4.772.691	5.236.740	371.698	-4.865.042
6. Sociaal domein	37.222.324	12.393.969	-24.828.355	37.066.538	12.328.609	-24.737.929	36.442.454	12.327.669	-24.114.785	36.715.698	12.209.595	-24.506.103
7. Volksgezondheid en milieu	8.497.760	8.724.185	226.425	8.840.584	9.188.733	348.149	9.068.723	9.400.308	331.585	7.880.661	8.172.851	292.190
8. Volkshuisvesting, R.O	2.955.593	1.783.635	-1.171.958	2.960.563	1.649.982	-1.310.581	3.032.248	1.940.177	-1.092.071	3.117.475	1.313.485	-1.803.990
Algemene dekkingsmiddelen	0	53.080.921	53.080.921	0	54.987.105	54.987.105	0	53.119.225	53.119.225	0	54.160.479	54.160.479
Onvoorzien	60.000	0	-60.000	70.000	0	-70.000	80.000	0	-80.000	90.000	0	-90.000
Overhead	21.458.143	11.196.250	-10.261.893	11.007.536	-1.009.433	-12.016.969	11.944.915	890.140	-11.054.775	11.959.113	786.807	-11.172.306
Heffing VPB	641.119	641.119	0	188.693	188.693	-	344	344	-	0	0	0
Resultaat	**94.022.338**	**94.022.338**	**0**	**82.202.713**	**82.250.713**	**48.000**	**82.805.250**	**82.805.250**	**-**	**80.886.877**	**80.890.877**	**4.000**

2. Geraamde incidentele baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2026	
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
Bestuur en ondersteuning								
Informatiebeveiliging privacy sociaal domein	60.000		66.000		66.000			
Verkeerskundige 1 fte	40.000							
Verhoging energie & brandstoflasten	500.000							
Trainees Talentenregio	135.000		100.000					
Omgevingsplanwerk Adviseur Ge-informatie	29.000							
Begeleiding vervnging beheerssyteem	20.000							
Bewustwording informatiebeveiliging en privacy	10.000							
Veiligheid								
Vervanging AED's	14.000		14.000		14.000			
Verkeer, vervoer en waterstaat								
Verbeteren fietsoversteekplaatsen op provinciale wegen	400.000		400.000					
Economie								
Versterken inzet op regio Zwolle	56.000							
Sport, cultuur en recreatie								
Actualisatie Archeologische Verwachtingen Kaart	10.000							
De joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe	5.000							
Culturele Themajaar Kunst en Amateurkunsten	25.000							
Versterking activiteiten partnerstad Haselunne	2.000							
Sociaal domein								
Omgekeerde toets aanvraag voorzieningen	10.000							
Participatie 55+ jaar (St. Wiel)	15.000		15.000					
Laaggeletterdheid	10.000							
Realisatie werkcafe	80.000							
Maatschappelijke initiatieven	100.000		100.000					
Volksgezondheid en milieu								
GGD	11.000		8.000					
Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing								
Omgevingslan Elburg			170.000	170.000	170.000	170.000	170.000	
	1.532.000	**0**	**873.000**	**170.000**	**250.000**	**170.000**	**170.000**	**0**

3. Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027	
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
Bestuur en ondersteuning								
Burgerzaken	1.250		1.250		1.250		1.250	
Overhead	4.450	26.792	4.450	26.550	222.450	26.308	222.450	26.046
Veiligheid								
Openbare orde en veiligheid	3.750	40.293	3.750	39.913	3.750	39.533	3.750	39.153
Verkeer, vervoer en waterstaat								
Verkeer en vervoer	282.400	184.502	282.400	182.064	282.400	178.893	282.400	160.242
Onderwijs								
Onderwijshuisvesting	1.078.774	957.040	1.510.541	976.181	1.490.696	995.705	1.486.740	1.015.619
Onderwijsbeleid en leerlingzaken		2.075		2.075		2.075		2.075
Sport, cultuur en recreatie								
Musea		15.000		15.000		15.000		15.000
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	108.000	37.000	108.000	36.770	108.000	34.110	108.000	32.564
Sociaal domein								
Wijkteams	7.000		7.000		7.000		7.000	
Inkomensregelingen	178.261		178.261		178.261		178.261	
Begeleide participatie	17.000		17.000		17.000		17.000	
Arbeidsparticipatie		100.000		100.000		100.000		100.000
Maatwerkvoorzieningen	53.000		54.000		54.000		54.000	
Volksgezondheid en milieu								
Riolering	11.500		11.500		11.500		11.500	
Begraafplaatsen en crematoria	10.500		10.500		10.500		10.500	
Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing								
Ruimtelijke ordening	70.000	1.437	70.000	1.424	70.000	1.410	70.000	1.397
	1.825.885	**1.364.139**	**2.258.652**	**1.379.977**	**2.456.807**	**1.393.034**	**2.452.851**	**1.392.096**

4. Meerjarenperspectief

	2024	2025	2026	2027
0. Bestuur en ondersteuning	-3.867.906	-4.164.031	-4.102.167	-3.644.616
1 Veiligheid	-2.358.299	-2.388.690	-2.497.769	-2.564.365
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-3.747.114	-3.508.713	-3.243.370	-3.303.388
3. Economie	1.559.786	326.720	447.899	-358.276
4. Onderwijs	-2.248.640	-2.713.733	-2.708.253	-2.706.037
5. Sport, cultuur en recreatie	-4.553.552	-4.532.407	-4.738.682	-4.829.140
6. Sociaal domein	-24.818.372	-24.725.782	-24.101.472	-24.491.625
7. Volksgezondheid en milieu	-218.662	-74.248	36.099	134.458
8. Volkshuisvesting, R.O	-1.277.847	-1.710.948	-1.806.843	-1.860.559
Saldo baten en lasten	**-41.530.606**	**-43.491.832**	**-42.714.558**	**-43.623.548**
Algemene dekkingsmiddelen	53.018.929	54.865.551	52.980.943	53.930.984
Onvoorzien	-60.000	-70.000	-80.000	-90.000
Overhead	-9.876.098	-10.625.114	-11.298.186	-11.804.924
Heffing VPB	-641.119	-188.693	-344	-
Saldo baten en lasten	**911.106**	**489.912**	**-1.112.145**	**-1.587.488**
Reserves	-911.106	-441.912	1.112.145	1.591.488
Resultaat	**-**	**48.000**	**-**	**4.000**

5. Geprognosticeerde balans

ACTIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Immateriële activa	1.552.585	1.657.000	1.602.000	1.602.000	1.547.000	1.455.000
Materiële activa	55.808.210	67.575.000	82.761.000	97.830.000	92.217.000	92.037.000
Financiële activa	7.542.697	8.170.000	8.036.000	7.924.000	7.812.000	7.711.000
Totale vaste activa	**64.903.492**	**77.402.000**	**92.399.000**	**107.356.000**	**101.576.000**	**101.203.000**
Voorraden	4.938.432	4.938.000	4.938.000	4.938.000	4.938.000	4.938.000
Uitzettingen looptijd korter dan één jaar	13.583.673	1.286.193	1.286.193	1.286.193	1.286.193	1.286.193
Liquide middelen	401.334	0	0	0	0	0
Overlopende activa	4.859.656	4.860.000	4.860.000	4.860.000	4.860.000	4.860.000
Totaal vlottende activa	**23.783.095**	**11.084.193**	**11.084.193**	**11.084.193**	**11.084.193**	**11.084.193**
Totaal Activa	**88.686.587**	**88.486.193**	**103.483.193**	**118.440.193**	**112.660.193**	**112.287.193**
PASSIVA	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Eigen vermogen	56.088.743	50.496.000	51.407.000	51.865.000	50.768.000	49.190.000
Voorzieningen	7.921.689	7.937.000	6.992.000	6.697.000	6.472.000	6.361.000
Vaste schulden looptijd van één jaar of langer	11.318.418	13.695.193	28.726.193	43.520.193	39.062.193	40.378.193
Totaal vaste passiva	**75.328.850**	**72.128.193**	**87.125.193**	**102.082.193**	**96.302.193**	**95.929.193**
Netto vlottende schulden looptijd korter dan één jaar	7.205.036	10.205.000	10.205.000	10.205.000	10.205.000	10.205.000
Overlopende passiva	6.152.701	6.153.000	6.153.000	6.153.000	6.153.000	6.153.000
Totaal vlottende passiva	**13.357.737**	**16.358.000**	**16.358.000**	**16.358.000**	**16.358.000**	**16.358.000**
Totaal Passiva	**88.686.587**	**88.486.193**	**103.483.193**	**118.440.193**	**112.660.193**	**112.287.193**

6. EMU saldo

				2023	2024	2025	2026	2027
Mutaties in het jaar	Activa	Financiële vaste activa	kapitaal-verstrekkingen	-627.303	134.000	112.000	112.000	101.000
			Uitzettingen	-	-		-	-
		Vlottende activa	Uitzettingen	-	-	-	-	-
			Liquide middelen	401.334	-	-	-	-
			Overlopende activa	12.297.480	-	-	-	-
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	-2.376.775	-15.031.000	-14.794.000	4.458.000	-1.316.000
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-2.999.964	-	-	-	-
			Overlopende passiva	-	-	-	-	-
EMU-saldo				**6.694.772**	**-14.897.000**	**-14.682.000**	**4.570.000**	**-1.215.000**
EMU-saldo referentiewaarde				-2.325.000	-2.325.000	-2.325.000	-2.325.000	-2.325.000
			Verschil	**9.019.772**	**-12.572.000**	**-12.357.000**	**6.895.000**	**1.110.000**

7. Meerjareninvesteringsplanning

Jaar	Omschrijving investering	Aant. jaren	2024 krediet	2024 lasten	2024 dekking	2025 krediet	2025 lasten	2025 dekking	2026 krediet	2026 lasten	2026 dekking	2027 krediet	2027 lasten	2027 dekking
	Taak 0.4 Overhead													
2022	Renovatie/verduurzaming gemeentekantoor	25	1.000.000	60.000										
2025	Herhuisvesting gemeentelijke organisatie	40				10.000.000	450.000	450.000						
2025	aanvulling herhuisvesting gemeentelijke organisatie	50					217.740	217.740						
2024	Implementatie WOZ- en belastingapplicatie	5	190.000	41.800										
2024	ICT - Telefonie en Tablets, 3 jaar	3	7.105	2.510	2.510	7.247	2.561	2.561	144.673	51.117	51.117	7.540	2.664	2.664
2024	ICT - Laptops, 4 jaar	4	267.960	72.349	72.349	14.494	3.914	3.914	14.784	3.992	3.992	15.080	4.072	4.072
2024	ICT - Firewall en switches, 3 jaar	3							42.240	14.925	14.925	16.157	5.709	5.709
2024	ICT - WIFI-apparatuur, 4 jaar	4	50.750	13.703	13.703									
2024	ICT - UTP-bekabeling, 10 jaar	10				155.295	18.636	18.636						
2024	ICT - Glasvezel, 15 jaar	15												
2024	ICT - Clusters, storage en servers, 4 jaar	4	213.150	57.551	57.551				190.080	51.322	51.322	118.484	31.991	31.991
2024	ICT - Servers en opslag, 5 jaar	5	48.213	10.607	10.607									
	Taak 2.1 Verkeer en vervoer													
2021	Vervanging armaturen (beleidsplan openbare ruimte)	20												
2021	Vervanging lichtmasten (beleidsplan openbare ruimte)	40	84.601	3.807	3.807	96.195	4.329	4.329	80.288	3.613	3.613	80.757	3.634	3.634
2022	Programma verLEDden (beleidsplan openbare ruimte)	20	402.342	28.164	28.164	397.500	27.825	27.825						
2021	Vervangingen wegen (beleidsplan openbare ruimte)	60				146.648	5.377	5.377	581.569	21.324	21.324	1.207.249	44.266	44.266
2018	Bijdrage rotonde Kop van de haven	1	300.000	300.000	300.000									
2015	Vervanging 2 sneeuwschuivers	15	16.000	1.387	1.387									
2019	Materieel gladheidsbestrijding	15	195.000	16.900	16.900									
2022	Vervanging veegmachine	10				75.000	9.000	9.000						
2023	Melding verkeersveiligheid	60	120.000	4.400										
2023	Vervangen verkeersregelinstallatie 't Harde	15	50.000	4.333										
2024	Veilig oversteken: oversteekplaatsen voetgangers & fietsers	20	122.500	8.575	8.575									
2025	Veilig oversteken: oversteekplaatsen voetgangers & fietsers	20				320.000	22.400	22.400						
	Taak 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen													
2016	Stroomkasten weekmarkten	15	25.000	2.167	2.167									
	Taak 4.2 Onderwijshuisvesting													
2021	Renovatie Nuborgh LF	40	8.245.000	371.025	371.025									
2024	Aanvullend budget Renovatie Nuborgh LF	40	2.195.000	98.775	98.775									
2024	Aanvullend budget Renovatie Nuborgh LF (amendement)	40	353.000	15.885	15.885									
	Taak 5.2 Sportaccommodaties													
2022	Vervanging 2 kunstgrasvelden ESC	12				900.000	93.000							
2024	Vervanging lichtmasten sportcomplexen	20	75.000	5.250										
2025	Vervangng beregeningsleidingen en pompen sportcom.	25				102.000	6.120							
	Taak 5.5 Cultureel erfgoed													
2018	Herstel klokkenstoel en uitbreiding carillion	25	320.000	9.600										
	Fondsenwerving		-160.000											
	Taak 5.7 Openbaar groen en recreatie													
2021	Inrichting openbare ruimte Kopse Waard	25	341.000	20.460	20.460									
2022	Vervanging kleine tractor	15	55.000	4.767	4.767									
2024	Vervanging speeltoestellen	15	325.757	28.232	28.232	363.503	31.504	31.504	296.714	25.715	25.715	529.998	45.933	45.933
	Taak 7.2 Riolering													
2021	Beleidsplan Water en Riolering:													
	Vrijvervalriolen	60	2.469.560	90.550	90.550	512.500	18.792	18.792	350.000	12.833	12.833	350.000	12.833	12.833
	Mechanische gemalen	15												
	Mechanische drukriolering/persleiding	45	148.000	6.249	6.249	15.000	633	633	15.000	633	633	15.000	633	633
	Taak 7.5 Begraafplaatsen en crematoria													
2022	Vervanging hydraulische kraan (+toebehoren)	10	75.000	9.000	9.000									
2022	Uitbreiding begraafplaats Oostelijke Rondweg	30	815.000	43.467	36.947									
	Totaal		**18.349.938**	**1.331.513**	**1.199.610**	**13.105.382**	**911.831**	**812.711**	**1.715.348**	**185.474**	**185.474**	**2.340.265**	**151.736**	**151.736**

In lijn met onze nota waardering en afschrijving, start de afschrijving van elk krediet in het jaar na afronding van desbetreffende investering. Voor elk krediet dat in bovenstaande tabel in jaar *t* wordt gepresenteerd, geldt dat de kapitaallast structureel begroot is vanaf het jaar *t+1*.

8. Reserves en voorzieningen

Omschrijving	Stand 31-12-2023	bij 2024	af 2024	Stand 31-12-2024	bij 2025	af 2025	Stand 31-12-2025	bij 2026	af 2026	Stand 31-12-2026	bij 2027	af 2027	Stand 31-12-2027
Algemene reserves													
AR Algemeen	13.735	329	6.363	7.701	215	1.167 -	9.083	494	497	9.080	0	365	8.715
AR Bouwgrondexploitatie*	3.768	2.310	1.078	5.000	708	708	5.000	804	804	6.038	0	145	5.893
AR Algemene bestemmingsreserve	1.700	0	62	1.638	0	122	1.516	0	200	1.317	0	648	668
Subtotaal	**19.204**	**2.639**	**7.503**	**14.339**	**923**	**-337**	**15.600**	**1.298**	**1.501**	**15.397**	**0**	**1.159**	**14.238**
Overige bestemmingsreserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBR Sociaal domein	6.016	255	100	6.171	256	100	6.327	256	100	6.483	256	100	6.640
OBR Onderwijshuisvesting	9.699	957	1.079	9.577	976	1.527	9.027	996	1.505	8.518	1.016	1.490	8.044
OBR MFC 't Harde	2.269	0	120	2.149	0	119	2.030	0	118	1.912	0	117	1.795
OBR Vervanging vervoermiddelen	783	99	135	747	99	165	681	99	169	612	99	149	562
OBR Begraafrechten	711	0	27	683	0	70	613	0	36	577	0	0	577
OBR Haven- en kadegelden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBR Reinigingsheffingen	1.010	0	438	572	0	364	209	61	270	-0	419	169	250
OBR Openbare ruimte	3.650	322	457	3.516	322	216	3.623	322	282	3.663	322	330	3.655
OBR Personeelsvoorzieningen	108	0	0	108	0	0	108	0	0	108	0	0	108
OBR Leefbaarheid	1.457	70	0	1.527	70	0	1.597	70	0	1.667	70	0	1.737
OBR Precarioheffing	3.987	0	3.987	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBR Woonfonds	591	0	0	591	0	0	591	0	0	591	0	0	591
OBR ICT	1.013	0	72	941	17	0	957	0	16	941	0	43	898
OBR renovatie huisvesting gemeentekantoor	0	10.487		10.487			10.487		218	10.269		218	10.051
Subtotaal	**31.292**	**12.191**	**6.415**	**37.068**	**1.741**	**2.560**	**36.250**	**1.805**	**2.714**	**35.341**	**2.183**	**2.616**	**34.908**
Totaal reserves	**50.496**	**14.830**	**13.918**	**51.408**	**2.664**	**2.222**	**51.849**	**3.103**	**4.215**	**50.737**	**2.183**	**3.774**	**49.146**
Voorzieningen voor verpl, verl en risico's	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VVV Pensioen voorm.wethouders	3.116	129	112	3.133	136	118	3.151	143	124	3.170	148	129	3.189
VVV Wachtgeld wethouders	218	0	88	130	0	92	38	0	38	0	0	0	0
VVV Wachtgeld personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VVV Verlof personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	**3.334**	**129**	**200**	**3.263**	**136**	**210**	**3.189**	**143**	**162**	**3.170**	**148**	**129**	**3.189**
DBM Onderhoud gebouwen	926	45	618	353	0	0	353	0	0	353	0	0	353
DBM Onderhoud monumenten	99	5	17	87	0	0	87	0	0	87	0	0	87
DBM Onderhoud dorpshuizen	717	40	100	656	40	30	667	40	47	660	0	0	660
DBM Onderhoud zwembad	240	65	195	110	0	0	110	0	0	110	0	0	110
DBM Onderhoud haven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	**1.981**	**155**	**930**	**1.206**	**40**	**30**	**1.216**	**40**	**47**	**1.210**	**0**	**0**	**1.210**
Door derden bekl middelen met spec aanw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DBM Rioolheffing	2.546	0	99	2.446	0	231	2.216	0	199	2.017	0	131	1.886
DBM Parkeerfonds	76	0	0	76	0	0	76	0	0	76	0	0	76
Subtotaal	**2.622**	**0**	**99**	**2.523**	**0**	**231**	**2.292**	**0**	**199**	**2.093**	**0**	**131**	**1.962**
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	**7.937**	**284**	**1.230**	**6.992**	**176**	**471**	**6.697**	**183**	**407**	**6.472**	**148**	**260**	**6.361**
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	**58.434**	**15.114**	**15.148**	**58.400**	**2.840**	**2.693**	**58.546**	**3.286**	**4.622**	**57.210**	**2.331**	**4.034**	**55.507**

* Voor de reserve bouwgrondexploitatie geldt een door de raad vastgesteld plafond van € 5.000.000. Naar verwachting wordt dit plafond in 2024, of zelfs al in 2023, bereikt. Mocht blijken dat de reserve inderdaad boven de € 5.000.000 uitkomt, dan wordt het merendeel afgeroomd naar de algemene reserve.

9. Begroting per taakveld

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
0.1 Bestuur	1.713.925	0	1.713.925	1.741.870	1.813.045	1.873.365
0.2 Burgerzaken	626.411	357.989	268.422	277.363	290.143	292.949
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	198.493	170.387	28.106	30.833	33.781	35.715
0.4 Overhead	10.638.063	761.965	9.876.098	10.625.114	11.585.966	11.804.924
0.5 Treasury	-164.037	427.177	-591.214	-594.722	-598.845	-603.104
0.61 OZB woningen	168.822	3.262.794	-3.093.972	-3.224.719	-3.357.571	-3.421.147
0.62 OZB niet-woningen	53.608	1.678.520	-1.624.912	-1.695.906	-1.756.135	-1.801.181
0.63 Parkeerbelasting			0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	200.515	101.000	99.515	105.349	112.195	117.608
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5.332	47.219.000	-47.073.668	-48.717.388	-46.575.547	-47.384.838
0.8 Overige baten en lasten	1.182.775		1.182.775	1.445.800	952.378	694.265
0.9 Vennootschapsbelasting	641.119		641.119	188.693	344	0
0.10 Mutatie reserves	14.829.663	13.918.557	911.106	441.912	-1.112.145	-1.591.488
0.11 Resultaat	0			48.000	0	4.000
Saldo van baten en lasten	**30.234.689**	**67.897.389**	**-37.662.700**	**-39.327.801**	**-38.612.391**	**-39.978.932**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.574.242	16.520	1.557.722	1.562.217	1.643.414	1.700.324
1.2 Openbare orde en veiligheid	828.759	28.182	800.577	826.473	854.355	864.041
Saldo van baten en lasten	**2.403.001**	**44.702**	**2.358.299**	**2.388.690**	**2.497.769**	**2.564.365**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
2.1 Verkeer en vervoer	3.867.874	100.866	3.767.008	3.533.485	3.270.868	3.339.281
2.2 Parkeren	31.839	56.711	-24.872	-25.242	-25.348	-25.673
2.3 Recreatieve havens	302.716	297.738	4.978	470	-2.150	-10.220
2.4 Economische havens			0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer			0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**4.202.429**	**455.315**	**3.747.114**	**3.508.713**	**3.243.370**	**3.303.388**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
3.1 Economische ontwikkeling	448.252		448.252	389.186	396.355	402.932
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	178.704	2.224.914	-2.046.210	-677.222	-803.141	630
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	131.546	28.636	102.910	57.313	60.221	62.616
3.4 Economische promotie	323.291	388.029	-64.738	-95.997	-101.334	-107.902
Saldo van baten en lasten	**1.081.793**	**2.641.579**	**-1.559.786**	**-326.720**	**-447.899**	**358.276**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
4.1 Openbaar basisonderwijs	128.447		128.447	130.374	134.166	136.178
4.2 Onderwijshuisvesting	1.291.418	8.843	1.282.575	1.734.182	1.599.599	1.585.608
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.422.333	584.715	837.618	849.177	861.102	872.139
Saldo van baten en lasten	**2.842.198**	**593.558**	**2.248.640**	**2.713.733**	**2.708.253**	**2.706.037**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
5.1 Sportbeleid en activering	250.110	146.363	103.747	105.486	107.341	109.034
5.2 Sportaccommodaties	899.381	319.799	579.582	475.676	565.126	556.290

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	417.602	52.415	365.187	366.384	372.761	378.424
Per taakveld	**Lasten**	**Baten**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
5.4 Musea	701.147		701.147	675.366	684.740	694.182
5.5 Cultureel erfgoed	345.880	93.829	252.051	259.756	266.732	268.173
5.6 Media	455.604		455.604	462.785	470.092	477.417
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.122.764	26.530	2.096.234	2.186.954	2.271.890	2.345.620
Saldo van baten en lasten	**5.192.488**	**638.936**	**4.553.552**	**4.532.407**	**4.738.682**	**4.829.140**

Per taakveld	**Lasten**	**Baten**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9.657.494	7.286.837	2.370.657	2.447.667	2.395.945	2.414.004
6.2 Wijkteams	4.449.955	15.732	4.434.223	3.980.441	3.386.056	3.435.973
6.3 Inkomensregelingen	6.186.852	4.646.097	1.540.755	1.580.392	1.632.075	1.676.529
6.4 Begeleide participatie	3.671.720	143.385	3.528.335	3.343.379	3.252.076	3.233.560
6.5 Arbeidsparticipatie	1.062.256		1.062.256	1.010.715	1.046.541	1.082.788
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.467.222	56.640	1.410.582	1.445.808	1.237.352	1.264.606
6.71A Hulp bij het huisdhouden (WMO)	1.423.025		1.423.025	1.679.033	1.728.464	1.776.066
6.71B Begeleiding (WMO)	1.776.948		1.776.948	1.844.318	1.903.988	1.964.918
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	226.825		226.825	231.189	235.766	239.639
6.72A Jeugdhulp begeleiding	946.364		946.364	968.498	991.340	1.012.553
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	404.000		404.000	410.060	416.211	422.455
6.73A Pleegzorg	1.100.000		1.100.000	1.116.500	1.133.248	1.150.246
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	3.090.000		3.090.000	3.137.850	3.186.418	3.235.714
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	700.000		700.000	710.500	721.158	731.975
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	180.000		180.000	182.700	185.441	188.222
6.81A Beschermd wonen (WMO)	77.310		77.310	78.470	79.647	80.241
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	96.868		96.868	100.447	104.185	108.932
6.82A Jeugdbescherming	450.224		450.224	457.815	465.561	473.204
Saldo van baten en lasten	**36.967.063**	**12.148.691**	**24.818.372**	**24.725.782**	**24.101.472**	**24.491.625**

Per taakveld	**Lasten**	**Baten**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
7.1 Volksgezondheid	2.418.814	1.859.818	558.996	582.055	607.658	629.453
7.2 Riolering	1.459.575	2.562.529	-1.102.954	-1.232.684	-1.273.690	-1.302.654
7.3 Afval	2.319.252	2.683.873	-364.621	-460.136	-573.312	-688.508
7.4 Milieubeheer	1.679.981	440.011	1.239.970	1.289.143	1.345.274	1.408.893
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	598.138	710.867	-112.729	-104.130	-142.029	-181.642
Saldo van baten en lasten	**8.475.760**	**8.257.098**	**218.662**	**74.248**	**-36.099**	**-134.458**

Per taakveld	**Lasten**	**Baten**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
8.1 Ruimtelijke ordening	779.463	0	779.463	953.912	988.974	1.018.060
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	466.015	728.321	-262.306	-29.633	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.377.809	617.119	760.690	786.669	817.869	842.499
Saldo van baten en lasten	**2.623.287**	**1.345.440**	**1.277.847**	**1.710.948**	**1.806.843**	**1.860.559**

Zuiderzeestraatweg Oost 19 - Postbus 70, 8080 AB Elburg
Telefoon 0525 688 688 E-mail: gemeente@elburg.nl Internet: www.elburg.nl

(Schriftelijke) vragen

Op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag) 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenter 2020

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
□	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
□	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
x	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
□	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Elburg

Datum: 25-10-2024
Onderwerp: Meerjaren programma begroting

Schriftelijke vragen LEV tav. MPB :

1. Kan er een uiteenzetting komen van de loonstijgingen van de jaren 2022 tot 2027.
   1.1 Waarin opgenomen wordt wat de gemiddelde FTE kosten zijn per jaar.
   1.2 Wat ziekte was en wat de verwachting is, betreft ziekte.
   1.3 De verwachte inhuur en de onderverdeling hiervan.
   1.3.1 Inhuur wegens vacature.
   1.3.2 Inhuur wegens ziekte.
   1.3.3 Inhuur wegens piekbelasting.
   1.3.4 Inhuur regulier in de begroting
   1.3.5 Inhuur (specifiek project via krediet
   1.3.6 Inhuur overig

2. (de VPB is nog niet helemaal duidelijk bij LEV)
   Kan er schriftelijk uitgelegd worden hoe de VPB opgebouwd is en waar en hoe de baten en lasten worden verrekend en waar dit terug te vinden is?

3. ***Pagina 105***
   Taakveld 0 (pag. 17) staat in de begroting 10.487.000 instellen bestemmingsreserve, deze zit dus in de baten en lasten van taakveld 0. Deze komt wederom weer terug in de baten en lasten op pagina 105 als overhead van 10.820.000 en 10.434.000 staat deze dan dubbel verwerkt?

   (bovenstaande vraag is uitgelegd tijdens een technische bespreking, kan er schriftelijk worden uitgelegd hoe dit gelezen moet worden, dit is LEV niet duidelijk geworden)

(Schriftelijke) vragen

Op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag) 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenter 2020

4. ***Pagina. 111***
   Zie af 2025 AR Algemeen 1.167 is een negatieve af waarom is dit dan geen bij post? Wat gebeurt hier, waarom gebeurt het zo en waar komt dit geld exact vandaan?
   Antwoord op vraag 4 technische beeldvorming*: geparafraseerd en vereenvoudigd:*
   Overschot van het ene jaar is geëgaliseerd in 2025 en is dus uiteindelijk +.

   Aanvullende vraag: *Als er dan 1.167.000 geëgaliseerd moet worden.*
   waar komt dit vandaan?
   Kan dit niet gebruikt worden voor de renovatie van het gemeentehuis?

5. *Momenteel mist de raad informatie in het boekwerk MPB 2024, waardoor de raad niet tijdig en volledig geïnformeerd is. Kan er een toelichting komen over waarom er een nieuw MPB document/boekwerk wordt gedeeld en hoe dit opgelost kan worden?*

Toelichting:
Een aantal vragen zijn behandeld tijdens de technische voorbespreking van de meerjaren programma begroting. Waarbij al een heel groot deel duidelijk is geworden, dank daarvoor. Bij een drietal vragen is LEV opzoek naar verduidelijking vanwege de complexiteit tijdens deze vergadering.

Indiener: Willem Mulders van de fractie van LEV (Liberaal Elburgs Verbond)

Programmabegroting 2024

Gemeente
Elburg

MeerjarenProgrammaBegroting voor de planperiode 2024 - 2027

MEERJARENBEGROTING 2024-2027

Inhoudsopgave

Aanbieding 3

Aanbieding MeerjarenProgrammaBegroting 3

Beleidsbegroting - Het programmaplan 8

0. Bestuur en ondersteuning 9
1. Veiligheid 18
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 22
3. Economie 24
4. Onderwijs 30
5. Sport, cultuur en recreatie 33
6. Sociaal domein 40
7. Volksgezondheid en milieu 51
8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing 55

Algemene (dekkings)middelen 60

Beleidsbegroting - De paragrafen 62

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 63
2. Onderhoud kapitaalgoederen 69
3. Financiering 75
4. Bedrijfsvoering 78
5. Wet Open Overheid (WOO) 80
6. Verbonden partijen 81
7. Grondbeleid 90
8. Lokale heffingen 96
9. Subsidies 102

Financiële begroting 104

Overzicht baten en lasten

1. Meerjarenprogrammabegroting 105
2. Geraamde incidentele baten en lasten 106
3. Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 107

Uiteenzetting financiële positie

4. Meerjarenperspectief 108
5. Geprognosticeerde balans 108
6. EMU saldo 109
7. Meerjareninvesteringsplanning 110
8. Reserves en voorzieningen 111
9. Begroting per taakveld 112

Aanbieding MeerjarenProgrammaBegroting

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB) aan. De MPB schetst de hoofdlijnen van beleid en wordt door uw raad vastgesteld. Op basis van bestaand beleid, verwachte mutaties in het gemeentefonds, wensen nieuw beleid/wijziging bestaand beleid, wordt een sluitend meerjarenperspectief gepresenteerd. Het begrotingsjaar 2024 sluit met een voordelig saldo van € 200.000. Gecorrigeerd met eenmalige lasten/baten komt het structurele saldo op € 1.532.000 In meerjarenperspectief is er sprake van een sluitende begroting in 2027 met een saldo van € 174.000

Presentatie begrotingscijfers (x €1.000)	2024		2025		2026		2027		
Totale lasten	79.193	N	79.528	N	79.702	N	78.704	N	
Totale baten	80.104	V	80.029	V	78.590	V	77.117	V	
Saldo baten en lasten	**911**	**V**	**490**	**V**	**1.112**	**N**	**1.587**	**N**	
Toevoegingen en onttrekkingen reserves	911	N	442	N	1.112	V	1.591	V	
Begrotingssaldo na bestemming	**0**	**V**	**48**	**V**	**0**	**V**	**4**	**V**	
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	1.532	V	703	V	80	v	170	V	
Structureel begrotingssaldo	**1.532**	**V**	**751**	**V**	**80**	**V**	**174**	**V**	

Bovenstaande presentatie van de begrotingscijfers is door de commissie Besluit Begroting en verantwoording (BBV) aanbevolen. Bijlage 1 bevat het overzicht van baten en lasten onderverdeeld naar programma's en de voorgeschreven onderdelen algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien en heffing vennootschapsbelasting. De raad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Om te bepalen of er in de begroting sprake is van structureel evenwicht dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de meerjarenbegroting bevat. Belangrijke onderdelen ter bepaling daarvan zijn:

- een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten (zie bijlage 2);
- een overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (zie bijlage 3).

Opbouw MPB

De volgende stukken vormen de basis voor deze MPB 2024-2027:

- Kadernota 2023
- Meicirculaire 2023 (algemene uitkering gemeentefonds)
- Meerjarenprogrammabegroting (MPB) 2023-2026
- Collegeprogramma 2022-2026

Kadernota 2023

De Kadernota 2023 is op 3 juli 2023 door uw raad vastgesteld. De hierin gedane voorstellen zijn in deze MPB overgenomen en worden daarin financieel vertaald.

Meicirculaire 2023 (algemene uitkering gemeentefonds)

De uitkomsten van de Meicirculaire 2023 maken onderdeel uit van deze MPB. In de meicirculaire zijn bijstellingen verwerkt ten opzichte van de septembercirculaire 2022.

MPB 2024-2027

De financiële gevolgen van de genomen besluiten op basis van de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 zijn in de programma's opgenomen onder de noemer MPB 2024-2027.

Afwijkingen ten opzichte van de kadernota

Ten opzichte van de kadernota is er een wijziging in deze MPB opgenomen. De eerste post wordt uit de begrotingsruimte, die na opbouw van de begroting toereikend blijkt, gedekt. De tweede post wordt gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting en heeft dus geen effect op de begrotingssaldi.

- **Gemeentelijke extra bijdrage renovatie Nuborgh Lambert Franckens (2025, € 115.000)**

Betreft de verwerking van het raadsbesluit van 9 oktober 2023 over de gemeentelijke extra bijdrage in het tekort op het renovatiebudget van het Nuborgh Lambert Franckens college. De jaarlijkse kapitaallasten zijn begroot vanaf 2025 en worden conform raadsbesluit gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

- **Herhuisvesting gemeentekantoor**

Betreft de verwerking van het raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor. De aanvullende dekkingsmiddelen worden in de begroting in een bestemmingsreserve gestort om straks vanaf 2026 de kapitaallasten te kunnen dekken.
Het betreft de inzet van de precarioreserve, de algemene reserve (de stand boven de 7,5 miljoen), voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en een verlaging van de energiekosten vanaf 2026.

- **Aanbesteding WOZ- en belastingapplicatie**

Het college heeft ingestemd met de optionele aanbesteding van de WOZ- en belastingapplicatie. Indien de raad akkoord gaat met deze MPB, kan het college de optie tot definitieve aanbesteding lichten. De verwachte implementatiekosten bedragen maximaal € 190.000 en worden over 5 jaar afgeschreven. Van 2025 t/m 2029 geeft dit een jaarlijkse kapitaallast van € 42.000. Daarnaast wordt rekening gehouden met licentiekosten van € 60.000. Vanwege een overlooptijd naar de nieuwe applicatie en de daarbij horende migratiefase gaan we er vanuit dat deze licentiekosten voor 2024 en 2025 aanvullend zijn op de kosten voor onze huidige applicatie. Vanaf 2026 vervallen de huidige licentiekosten en zijn de meerkosten t.o.v. ons huidige budget jaarlijks € 29.000.

Terugkoppeling moties en amendementen Kadernota 2023 en Jaarstukken 2022

Motie 3: Begrijpelijke taal

Het sjabloon voor raadsvoorstellen wordt aangepast door een vakje toe te voegen voor de samenvatting in begrijpelijke taal.

Motie 4: Gemeentehuis

Voorafgaand aan de raadsbehandeling van de begroting 2024-2027 ligt een raadsvoorstel voor met de concrete plannen voor de herhuisvesting van het gemeentekantoor.

Motie 5: Wachtverzachter

De motie is verwerkt door een plan van aanpak op te stellen waarmee we de mogelijkheid tot inzet van de wachtverzachter inhoudelijk, juridisch en financieel onderzoeken. Hiervoor nemen wij interviews af met betrokken stakeholders, de Wachtverzachter en partijen die al werken met de wachtverzachter. In de bijhorende planning staat beschreven dat we in het eerste kwartaal van 2024 een analyse en advies aan de gemeenteraad voorleggen. Het plan van aanpak is besproken en vastgesteld in het portefeuillehouderoverleg op 4 september 2023.

Motie 6: Prioritering

Aangezien de begrotingsruimte toereikend is voor alle voorstellen uit de kadernota, is de uitvoering van deze motie niet meer van toepassing.

Motie 7: Motie Voedselbank

De motie is conform het genomen besluit verwerkt in de begroting 2024.

Motie 8: Gezonde jeugd

Binnen Elburg hebben we afgesproken dat de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) een plek krijgen binnen het programma Jeugd Elburg en Samenwerken (JES). De regiegroep van het programma is de plek waar ideeën, voorstellen en activiteiten aangedragen kunnen worden die een positieve bijdrage leveren aan de doestellingen van de NPO-middelen. Vanuit de werkgroepen die actief zijn binnen het programma zijn er de afgelopen jaren meerdere activiteiten gefinancierd vanuit de NPO-middelen. Insteek vanuit het programma JES is om te proberen om met deze incidentele middelen duurzame resultaten te behalen. De regiegroep ziet erop toe dat de activiteiten voldoen aan de gestelde criteria.

Binnen JES hebben wij de afgelopen jaren extra uren vanuit de NPO-middelen ingezet om de doelstellingen, zoals deze geformuleerd zijn in het implementatieplan van JES, te versterken en te versnellen. We zijn niet alleen maar nieuwe ad hoc activiteiten gaan uitvoeren maar hebben ook ingezet op de versnelling en versterking.

De afgelopen jaren hebben wij de volgende activiteiten ingezet:

- Training "Werken met de verbeterde meldcode" voor alle professionals in Elburg die werken met jeugd (door Anja van Roosendaal);
- Inzet van jongerenwerk (Robert Pruis) op het voortgezet Onderwijs;
- 10 uren extra inzet van de jongeren van stichting WIEL, die flexibel en naar eigen inzicht ingezet kunnen worden;
- Extra dag openstellen van jongerenontmoetingsplek @Roberts en het uitvoeren van een vroeg-interventiegroep;
- Het uitvoeren van het project JOSje (samenwerking versterken tussen Centrum Jeugd en Gezin (CJG), School en Ouders) op alle basisscholen in Elburg.

Motie 13: Extra inspanning woningbouw

Het college heeft de raad middels een raadsbrief begin juli op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen op het gebied van de bestuursopdracht woningbouwversnelling. De planning is dat er in Q2-2024 duidelijkheid komt over de haalbaarheid van woningbouw op een tweetal locaties binnen de gemeente.

Motie 14: Terugdringen afkortingen

Aan het voorkomen van het gebruik van afkortingen zonder verdere duiding wordt intern aandacht gegeven via diverse kanalen. Naast het alert maken van medewerkers zullen managers toekomstige voorstellen en stukken screenen op het gebruik van afkortingen.

Amendement 1: €€ Onderwijshuisvesting
Het amendement is verwerkt conform het genomen besluit. In de begroting 2023 is nu een dotatie aan de reserve onderwijshuisvesting opgenomen van € 1.000.000.

Amendement 2: Woonfonds
Het amendement is verwerkt conform het genomen besluit. In de begroting 2023 is nu een dotatie aan de nieuwe bestemmingsreserve woonfonds voor flexwoningen opgenomen van afgerond € 591.000.

Meerjarenperspectief 2024-2027

Bij de kadernota 2023 hebben wij u een beeld gegeven van het verwachte financiële meerjarenperspectief. Bij deze eerste globale financiële uitwerking is er toen een saldo gepresenteerd van € 0. Nu de MPB 2024-2027 in concept gereed is en op programmaniveau het meerjarenperspectief in beeld is gebracht, komt het meerjarig cumulatief saldo, inclusief mutaties meicirculaire 2023 en bovenstaande wijzigingen, uit op € 0. De jaren 2025 t/m 2027 sluiten met een overschot van respectievelijk € 48.000, € 0 en € 4.000.

Omschrijving	2024		2025		2026		2027	
0. Bestuur en ondersteuning	37.661.000	V	39.280.000	V	38.612.000	V	39.974.000	V
1. Veiligheid	2.358.000	N	2.389.000	N	2.498.000	N	2.564.000	N
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	3.747.000	N	3.509.000	N	3.243.000	N	3.303.000	N
3. Economie	1.560.000	V	327.000	V	448.000	V	358.000	N
4. Onderwijs	2.248.000	N	2.714.000	N	2.708.000	N	2.706.000	N
5. Sport, cultuur en recreatie	4.553.000	N	4.532.000	N	4.739.000	N	4.829.000	N
6. Sociaal domein	24.818.000	N	24.726.000	N	24.101.000	N	24.492.000	N
7. Volksgezondheid en milieu	219.000	N	74.000	N	36.000	V	134.000	V
8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing	1.278.000	N	1.711.000	N	1.807.000	N	1.860.000	N
Totaal	**0**	**V**	**48.000**	**V**	**0**	**V**	**4.000**	**V**

Belastingen en heffingen

In deze MPB 2024-2027 worden voor de inwoners en bedrijven binnen de gemeente Elburg de tarieven van belastingen en legesheffingen voor de jaren 2024-2027 verhoogd met het inflatiepercentage uit de meicirculaire.
2024: 4,25 %
2025: 4,15%
2026: 3,5%
2027: 3,15%

OZB

Voor de OZB worden de tarieven voor de burgers middels een korting verlaagd naar een inflatiepercentage van 3% voor de jaren 2024-2026 en voor 2027 naar 1.5%.

Rioolheffing/ Afvalstoffenheffing/ overige belastingen & leges

Voor de rioolheffing, afvalstoffenheffing evenals de leges en overige belastingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkendheid eind 2027. Dit zal in vele gevallen leiden tot een hoger inflatiepercentage.
Voor de begraafrechten wordt gestreefd naar een kostendekkendheid van 85%.

Belastingdruk

De belastingdruk (inclusief korting) voor het jaar 2024 voor een meerpersoonshuishouden wordt in onderstaande tabel weergegeven. Uitgegaan wordt van een woning met een WOZ-waarde van € 345.000 (gemiddelde WOZ-waarde gemeente Elburg 2023).

Meerpersoonshuishouden	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	314,11	326,80	336,60	346,70	351,90
Afvalstoffenheffing	269,28	288,90	309,70	331,38	352,92
Rioolheffing	215,40	226,20	237.85	248,90	262,85
	798,79	841,90	884,15	926,98	967.67
Mutatie		5,4%	5%	4,8%	4,3%

De lastendruk neemt in 2024 toe met € 43 (verhoging van 5,4%). Voor de jaren 2025 en 2026 geldt een verhoging van afgerond € 42. Voor 2025 stijgt de lastendruk met ca. € 40.

Toezicht

Voor de provinciaal toezichthouder zijn voor de beoordeling van de begroting de uitkomsten van de meicirculaire bepalend. De septembercirculaire wordt daarin niet meegenomen. De uitgangspunten om voor het begrotingsjaar 2024 voor het repressieve toezicht in aanmerking te komen zijn:

- de begroting 2024 dient naar het oordeel van de provincie reëel en structureel in evenwicht te zijn of als dat niet het geval is, dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht in 2027 uiterlijk tot stand zal worden gebracht;
- de vastgestelde jaarrekening 2022 en de begroting 2024 dienen tijdig, respectievelijk vóór 15 juli 2023 en 15 november 2023, aan de provincie te zijn toegezonden.

Met het begrip structureel evenwicht wordt bedoeld dat in de begroting structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de geloofwaardigheid van de ramingen (volledig, realistisch en haalbaar). Daarnaast kan er geen sprake zijn van een opschuivend perspectief waarmee wordt bedoeld dat elke keer bij vaststelling van de begroting alleen de laatste jaarschijf in evenwicht is.

Financiële positie

Het feit dat in de meerjarenbegroting in 2027 een reëel en materieel evenwicht gepresenteerd kan worden is een goed resultaat. Voor het totale beeld van de financiële positie is dit uiteraard een belangrijk onderdeel. Presentatie van de voorgeschreven kengetallen omtrent schuld- en vermogenspositie zijn daarin ondersteunend en geven daarmee een completer beeld.
Bij het beoordelen van de financiële positie wordt, naast de wettelijk voorgeschreven kengetallen, gebruik gemaakt van de bij de financiële verordening (artikel 13) afgesproken kengetallen. Deze financiële kengetallen worden door de toezichthouder niet betrokken bij het uiteindelijk oordeel over de toezichtvorm (repressief dan wel preventief). De toezichthouder gebruikt de kengetallen om een completer beeld te verkrijgen van de financiële situatie van de gemeente.

In onderstaande tabel worden de voorgeschreven kengetallen in één oogopslag gepresenteerd.

Kengetal	W 2022	B 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027	risico A	risico B	risico C
Netto schuldquote	11%	39%	49%	67%	63%	66%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	3%	35%	43%	61%	57%	60%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	51%	53%	50%	44%	45%	44%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	9,66%	10%	10%	10%	10%	10%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	2,2%	4%	2,5%	0,4%	-2.6%	-3.2%	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	61%	94%	89%	92%	94%	97%	<95%	95-105%	>105%
Woonlasten, COELE rangnr.	76	77	77	77	77	77	<100	100-300	>300
Weerstandsratio - incidenteel	1,62	1,59	1,06	1,15	1,13	1,06	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Weerstandsratio - structureel	0,53	0,47	2	2	2	2	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Liquiditeit	1,26	1,05	1,09	1,09	1,11	1,09	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Netto schuld per inwoner	475	1.189	1.622	2.229	2.043	2.097	< €1.500	€1.500-€2.000	> €2.000

W= werkelijk
B= begroting
MJB= MeerjarenProgrammaBegroting
Op pagina 68 is voor de kengetallen een toelichting opgenomen.

De bovenstaande 11 kengetallen worden in één overzicht gepresenteerd. Bij de presentatie is eveneens de normering per categorie weergegeven (conform provinciale toezichthouder). Op basis van de signaleringswaarden van de provincie en eigen signaleringswaarden kunnen de kengetallen van de gemeente Elburg op vier na allemaal ingeschaald worden in categorie A. Over het algemeen kan worden gesteld, dat de categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Financiële risico's

Belangrijk is dat er voldoende oog is voor de risico's die door de gemeente gelopen worden. Voor een opsomming van de financiële risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In deze paragraaf worden de risico's geïnventariseerd en vervolgens gekwantificeerd op basis van het risicoprofiel. De reservepositie van de gemeente is zodanig dat de beschikbare weerstandscapaciteit voldoende is om deze gekwantificeerde risico's op te kunnen vangen. De gemeente heeft een ruim voldoende ratio bij de berekening van het incidentele weerstandsvermogen (ratio 1,06).

Algemene uitkering gemeentefonds
De vooruitzichten van de algemene uitkering zijn voor de jaren 2024-2027 ten opzichte van de vorige begroting positiever bijgesteld. Voor het begrotingsjaar 2026 ziet het er gunstiger uit. Het ravijnjaar is doorgeschoven naar 2027. De opschalingskorting blijft gehandhaafd. De aanvullende middelen voor de jeugd na 2025 en de besteding van de middelen zijn als stelpost verwerkt in de begroting omdat het rijk de middelen nog niet heeft toegevoegd aan het gemeentefonds.

Vanaf 2027 is nieuwe financieringswijze voor de algemene uitkering ingevoerd. Dit leidt in de septembercirculaire vanaf 2027 tot een volumegroei. Deze groei is nog niet meegenomen in de begroting. Bij de kadernota 2024 zal hij samen met de mogelijke effecten van een nieuw regeerakkoord worden meegenomen.

Een andere onzekerheid is het vervolgonderzoek naar aanleiding van de geconstateerde tekortkomingen van de herijking. Dit kan leiden tot een nieuwe herverdeling ingaande 2027.

Slotsom
De gemeente Elburg heeft de meerjarenbegroting op orde. Een belangrijk risico vormt de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Hier hebben wij geen invloed op. Geconstateerd kan worden dat: inkomsten en uitgaven reëel en materieel in evenwicht zijn en dat de reserves ruim voldoende zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen.
Wij blijven echter voorzichtig opereren en bij voortzetting van het huidige financiële beleid verwachten wij ook in de toekomst onze begroting in meerjarenperspectief sluitend te houden.

Voorstel
Uw raad heeft het budgetrecht en daarmee de bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen. De gemeentebegroting is het document op basis waarvan uw raad het college machtigt (autoriseert) om geld uit te geven. Door vaststelling van de MPB 2024-2027 geeft uw raad toestemming uitgaven voor 2024 te doen, inclusief alle voor dat jaar geplande investeringen in bijlage 7.

1. Voorgesteld wordt het MPB 2024-2027 vast te stellen.
2. Voorgesteld wordt om de reserve renovatie gemeentekantoor in te stellen

Beleidsbegroting – Het programmaplan

0. Bestuur en ondersteuning

1. Veiligheid

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

3. Economie

4. Onderwijs

5. Sport, cultuur en recreatie

6. Sociaal domein

7. Volksgezondheid en milieu

8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing

Algemene (dekkings) middelen

Programma 0
Bestuur en ondersteuning

Het programma *Bestuur en ondersteuning* gaat over de algemene zaken die nodig zijn om de gemeente draaiend te houden. Denk hierbij aan het gemeentehuis, het college, burgerzaken, treasury-uitgaven of ICT. De algemene inkomsten horen hier ook bij: de uitkering uit het gemeentefonds en de lokale lasten zoals de OZB en de parkeerbelasting.

Visie

De organisatievisie Samen aan zet voor Elburg heeft de volgende missie:
Wij zijn een betrouwbare en dienstverlenende organisatie, die betrokken is bij onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen met hen werken wij aan een leefbare en duurzame samenleving. Wij zijn trots op het werk. Wij voelen ons verbonden met de samenleving en met elkaar. Kortom, samen aan zet voor Elburg!

Samen aan zet voor Elburg wordt als volgt bereikt:
- De inwoners, organisaties en ondernemers staan centraal in ons handelen.
- We gaan ervan uit dat inwoners, organisaties en ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en hun omgeving. Als dat niet lukt, kunnen zij rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- Wij zoeken actief de samenwerking met onze inwoners, organisaties, ondernemers en buurgemeenten.
- Wij werken oplossingsgericht aan resultaten voor onze inwoners, organisaties en ondernemers.
- Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen

Ontwikkelingen en trends

De bestuurscultuur
Deze raadsperiode werken we met een bestuursakkoord. Een akkoord van de collegevormende partijen aangevuld met onderwerpen van de overige fracties in de raad. Zo werken we aan een open bestuurscultuur waarin we samenwerken.

De organisatie
We werken aan de organisatie langs drie sporen:

1. Organisatieontwikkeling: het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie (spoor 1)
Op basis van onze organisatievisie Samen aan zet voor Elburg voeren wij het plan van aanpak voor de organisatieontwikkeling uit. We maken werk van de daarin vastgestelde missie, visie en kernwaarden. Inmiddels hebben we het strategisch vermogen binnen onze organisatie versterkt en gezorgd voor adequate ondersteuning van het management. We richten ons in 2024 op het verbeteren en borgen van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel, op managementontwikkeling en het verstevigen van het leiderschap. Daarnaast gaan we aan de slag met teamontwikkeling en het vergroten van het zelforganiserend vermogen binnen deze teams. Hierbij zal ook aandacht zijn voor het meer projectmatig werken en de (door)ontwikkeling van de individuele medewerker.

2. Basis op orde (spoor 2)
In deze begroting hebben wij voorstellen opgenomen voor het verstevigen van onze huidige organisatie (‘basis op orde’). Dat is van een andere orde dan het vergroten van het benodigde strategisch vermogen van onze organisatie. De voorstellen betreffen een versteviging van onze organisatie als gevolg van de groei dan wel intensivering van de werkzaamheden van onze organisatie.

3. Onderzoek organisatie op middellange termijn (spoor 3)
Wij hebben het bureau Berenschot opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar onze organisatie op de middellange termijn 5 tot 10 jaar. Wij verwachten eind 2023 hiervan de uitkomsten, die met de raad worden gedeeld. In 2024 volgt verdere uitwerking.

Informatiemanagement
Door digitalisering, technologische ontwikkelingen en verplichtingen uit wet- en regelgeving groeit de behoefte aan kwalitatief goede en duurzaam toegankelijke informatie. Hierdoor blijft de uitdaging voor de inrichting en het beheer van onze informatievoorziening en digitalisering onverminderd groot. Ook omdat we steeds meer regionaal samenwerken en daarbij gebruik maken van externe informatiebronnen. We zetten de eerder ingezette koers voort. Dit houdt in dat we ook in 2024 blijven investeren in verdere digitalisering van onze dienstverlening en een goede inrichting van onze informatievoorziening. In 2024 ligt de focus op 2 onderwerpen:

- Het e-Depot: in 2024 voeren we samen met het Streekarchivariaat een pilot uit met betrekking tot het digitaal overbrengen. Het Streekarchivariaat beheert het e-Depot, het elektronische archief. Doel van de pilot is om een gezamenlijk werkwijze te ontwikkelen, zodat verder digitale overbrenging tot de routinewerkzaamheden kan gaan behoren.

- Kwaliteitssysteem: de door de gemeente beheerde informatie moet in goede, geordende en toegankelijke staat zijn. Door het inzetten van een kwaliteitssysteem werken we planmatig en continu aan de verbetering van de kwaliteit van de informatie.

Dienstverlening
We merken dat inwoners, bedrijven en andere organisaties te vaak tegen het systeem aanlopen: willen we deze groepen helpen of vooral de strikte regels volgen? De ingeslagen weg waarbij de inwoner of ondernemer centraal staat, zetten we door. Bestuurders en ambtenaren gaan samen met de aanvrager op zoek naar de mogelijkheden. Dit jaar evalueren we het dienstverleningsconcept en de adviezen van het post-corona project en zorgen dat de laatste openstaande actiepunten in 2024 worden uitgevoerd.

Verbonden partijen
We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen en samenwerkingsverbanden in de Regio Zwolle en op de Kop van de Veluwe.

Taakvelden
Taakveld Bestuur
Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Bedrijfsvoering en Griffie
Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen zoals het college van burgemeester en wethouders, raad en commissies en de ondersteuning door de griffie, lokale rekenkamer en accountant. Verder ook werkzaamheden op het gebied van regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Open bestuurscultuur	Verbinding tussen raad-college-MT versterken en de onderlinge samenwerking een impuls geven, door o.a. het organiseren van een periodieke heisessie met raad-college-MT.	2024-2026	Heisessie uitgevoerd
Samenwerking die primair gericht is op zo optimaal mogelijke dienstverlening met behoud van zelfstandigheid, eigen identiteit, bestuurlijke nabijheid en beleidsvrijheid	Het opstellen/uitvoeren van de Investeringsagenda Kop van de Veluwe. Werk maken van niet vrijblijvende samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering, te beginnen met belastingen, inkoop en ICT. Stimuleren, initiëren en regisseren van verdere samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering.	2024-2026 2024-2025 Doorlopend	
Jeugdraad en jeugd burgemeester	Wij betrekken de jeugd van Elburg bij het lokale bestuur. De basisscholen van Elburg nodigen we uit om leerlingen af te vaardigen naar de Jeugdraad. Na een installatie stelt de Jeugdraad in acht bijeenkomsten een thema vast. Zij onderzoekt wat nodig is om dat thema te verwezenlijken en zorgt voor realisatie. Jaarlijks kiest een jury op Koningsdag een Jeugdburgemeester. De jeugdburgemeester treedt vaak samen met de 'echte' burgemeester op, zoals bij de intocht van Sinterklaas.	Doorlopend Doorlopend	

Taakveld Overhead

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Bedrijfsvoering
Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen, alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Vernieuwde huisvesting gemeentekantoor	Vernieuwen van de huisvesting voor medewerkers en bestuur dat voldoet aan de eisen van plaats- en tijdonafhankelijk werken, duurzaamheid en energieneutraliteit.	2025	Raadsbesluit genomen
Toekomstbestendige gemeente Elburg	Uitwerken van het gekozen scenario uit het rapport van de visie op de organisatie (traject Berenschot)	2024	
Toekomstbestendige organisatie	Bemensing en uitvoering van het organisatieontwikkelingstraject	2024-2025	
Inspelen op krappe arbeidsmarkt	Inzet van trainees en optimaliseren van onze werving- en selectie en arbeidsmarktcommunicatie	2024-2025	# trainees
Duidelijkheid voor onze inwoners	Vaststellen van concrete servicenormen en deze bekend maken aan de inwoners	2023(vaststellen), daarna toepassen als vaste werkwijze	Percentage handelingen dat voldoet aan servicenormen.
De inwoner centraal. Samen kijken naar de mogelijkheden	Actualiseren beleidsregels en daarbij streven naar ruimere kaders en minder regels. Inzetten intaketafel en omgevingstafel als onderdeel van de invoering van de omgevingswet	2023	
Efficiënte en snelle dienstverlening aan onze inwoners	Versnellen dienstverlening door verdere professionalisering van het KCC, dat gebruik maakt van alle applicaties in de organisatie.	2023	
Uniforme klantbeleving. De gemeente geeft één consistent antwoord via alle contactkanalen.	Er is een nieuwe telefooncentrale aangeschaft waar het KCC al gebruik van maakt, maar waarmee ook de rest van de organisatie gaat werken. Alle inkomende klantcontacten gaan nu al in eerste aanleg via KCC	2024	
De inwoner centraal. Samen kijken naar de mogelijkheden.	Procesoptimalisatie met de klantvraag als startpunt. Uitgangspunt zijn digitaal als het kan en standaardisatie waar mogelijk.	2023-2026	
De inwoner centraal. Samen kijken naar de mogelijkheden.	Uitvoeren van het post-corona project. Actualiseren beleidsregels en daarbij streven naar ruimere kaders en minder regels.	2023 -2024	
Voldoen aan rechtmatigheidseisen van inkoop- en aanbesteding.	De gemeente gaat werken met een softwarebroker en een leverancier voor de inhuur van personeel van schaal 9 en hoger. Met behulp van spendanalyses monitoren we of we voldoen aan de eisen van rechtmatigheid. We besteden intern aandacht aan de onderwerpen inkoop, aanbesteding en budgethouderschap.	2024	
Waarborgen duurzame toegankelijkheid van onze informatie.	Digitale archiefstukken moeten worden overgedragen naar een e-Depot van het Streekarchivariaat. Door middel van het uitvoeren van een pilot gaan we kennis opdoen over de digitale overdracht.	2024	Een succesvol uitgevoerde pilot waarna verdere overdracht gestandaardiseerd is
Waarborgen kwaliteit van de informatiehuishouding.	Het kwaliteitssysteem is van toepassing op de hele gemeentelijke informatiehuishouding. Het zorgt ervoor dat de informatie actueel, vindbaar en betrouwbaar is en blijft. Kwaliteitsverbetering van de informatiehuishouding is een doorlopend proces.	2023 ev.	Informatie voldoet aan de vereiste kwaliteitscriteria

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Uitvoering geven aan de Wet open overheid, die een transparante en actief openbaar makende overheid voorstaat.	Volgende fasen van de Wet open overheid implementeren. In 2024 aansluiten bij de Woo-index en daarnaast bieden we scholing aan medewerkers.	2024-2027	
Verbetering van informatievoorziening en interactieve communicatie met inwoners en bedrijven.	Actuele informatie op website: 24/7 bereikbaarheid; door digitale producten is het voor inwoners mogelijk om veel zaken thuis te regelen. Continue webcare zoals de beantwoording van vragen en het geven van reacties op sociale media. Actieve toepassing van burgerparticipatie. In 2023 is het platform www.elburg-spreekt.nl in gebruik genomen. Hier gaan we in 2024 veelvuldig gebruik van maken. We houden rekening met inwoners die minder gebruik maken van digitale voorzieningen. We houden de gemeentepagina in stand.	2023-2025	# gebruik platform www.elburg-spreekt.nl
Het integraal beeld in wat wel of niet kan binnen de fysieke leefomgeving. Besluitvormingsprocessen verlopen sneller en beter (digitale ondersteuning).	Stapsgewijs optimaliseren van informatievoorziening en het (verder) aansluiten op het Digital Stelsel Omgevingswet. Hierbij is de gemeente afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen.	Doorlopend	Stand van zaken DSO

Taakveld OZB-woningen

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Bedrijfsvoering

Tot dit taakveld behoort de onroerendzaakbelasting op de woning. Voor 2024 zijn er geen specifieke doelen of activiteiten opgenomen.

Taakveld Belastingen overig

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Bedrijfsvoering

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals precariobelasting en reclamebelasting. Voor 2024 zijn er geen specifieke doelen of activiteiten opgenomen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Woonlasten éénpersoonshoudhouden		2020 2021 2022 2023	643 572 739 774	712* 740* 847 876	700* 733* 823 860	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden		2020 2021 2022 2023	721 659 828 864	779* 800* 914 938	773* 810* 905 942	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
WOZ-waarde woningen		2019	250	246*	250	CBS	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.
		2020	269*	263*	271		
		2021	287	281*	290		
		2022	307	310	317		
		2023	345	365	369		
Demografische druk	%	2020 2021 2022 2023	81,3 80,3 80,0 79,5	73,6 73,7 74,0 74,0	70,0 70,1 70,3 70,3	CBS	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Formatie	Fte per 1.000 inw	2021	8,0*	-	-	Gemeente	Formatie ambtelijk apparaat.
		2022	8,0	-	-		
Bezetting	Fte per 1.000 inw	2021	8,0*	-	-	Gemeente	Formatie minus vacatureruimte ambtelijk apparaat.
		2022	8,3	-	-		
Apparaatskosten	Per inw	2021	608*	-	-	Gemeente	Salarissen en vergoeding ambtelijk apparaat.
		2022	650	-	-		
Externe inhuur	% van loonsom	2021	14%	-	-	Gemeente	Externe inhuur.
		2022	14%	-	-		
Overhead	% totale lasten	2021	11%	-	-	Gemeente	Lasten overhead t.o.v. lasten totaal
		2022	10%	-	-		

Begr. 2023	13%	-	-	
Begr. 2024	13%	-	-	

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Stelpost loonstijgingen 2024-2027:*

Bij de raming van de budgetten wordt rekening gehouden met een jaarlijkse loonstijging van 5% voor 2024, 2025 en 2026. Voor 2027 is gerekend met 4%. De percentages zijn afgestemd op het acres in de meicirculaire.

Salarissen	2024	2025	2026	2027
Bestuur	1.263.239	1.326.246	1.392.558	1.448.260
Organisatie	18.399.148	19.103.254	20.029.982	20.819.929
Totaal	**19.662.387**	**20.429.500**	**21.422.540**	**22.268.189**
Loonstijging		767.113	993.040	845.649

- *Structureel onvoorzien*

Er is een afspraak om jaarlijks een bedrag van € 10.000 in de begroting op te nemen ter dekking van onvoorziene structurele uitgaven.

- *Algemene uitkering meicirculaire 2023*

In de tabel hieronder staan de verwachte meerjarige uitkeringen uit het gemeentefonds op basis van de meicirculaire 2022 vermeld. Onderstaand de mutaties van de algemene uitkering:

Algemene uitkering	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering	43.551.517	45.287.383	42.887.145	43.894.375
Armoedebestrijding kinderen	86.193	86.193	86.193	86.193
Prov. VTH milieu	27.240	27.240	27.240	27.240
Voorschoolse voorz. Peuters	40.542	40.542	40.542	40.542
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	5.000	0	0	0
Participatie	3.462.694	3.333.963	3.250.843	3.145.613
extra capaciteit boa's	32.700	32.700	32.700	32.700
Wet kwaliteitsborging bouw	12.895	12.895	12.895	12.895
	47.218.781	**48.820.916**	**46.337.558**	**47.239.558**

Mutaties AU	2025	2026	2027
Algemene uitkering	1.730.866	-2.401.343	1.007.230
Participatie	-128.731	-83.120	-105.230
	1.602.135	**-2.484.463**	**902.000**

- *Meicirculaire 2023*

  In de meicirculaire zijn de verhoging van het accres als gevolg van inflatie en de aanvullende middelen voor de jeugd in 2024 en 2025 verwerkt. Voor 2026 en 2027 is een stelpost opgenomen. Verder zijn er in de meicirculaire extra middelen toegevoegd voor het integraal zorgakkoord en voor armoedebestrijding.

- *Kadernota 2023*

  Implementeren Zero Trust door Pink Roccade (2024, structureel € 3.000 en incidenteel € 7.000)
  Extra beveiliging conform richtlijnen en het Dreigingsbeeld 2023-2024. De Informatiebeveiligingsdienst (IBD) onderscheid drie soorten dreigingen waarvan een belangrijke is dat de gevaren in ketens uit het zicht zijn. Gemeenten zijn in de afgelopen twee jaar regelmatig geconfronteerd met incidenten die ontstaan zijn bij derden (leverancier of samenwerkingspartner) waarbij de gevolgen in de eigen gemeente merkbaar waren. Bij de maatregel van Pink Roccade gaat het om het vergroten van de weerbaarheid van de gemeente op het gebied van veiligheid in de keten op een vrij kritisch proces als burgerzaken.

  Generieke wetontwikkeling (p.m.)
  Als gemeentelijke overheid moeten we voldoen aan de generieke wetgeving die op ons afkomt. Denk o.a. aan de WMEBV, WDO, wijziging van de WM&O etc. Dit is wettelijk verplicht en de hiermee gepaard gaande kosten moeten gedekt worden. Omdat we de omvang van de kosten nog niet in beeld hebben, kiezen we voor een PM post. Het rijk zal de kosten naar verwachting compenseren via het gemeentefonds.

Inkoopkosten softwarebroker (2024, € 10.000 structureel, oplopend naar € 25.000 in 2027)
Dit voorjaar hebben we een voorstel gedaan om onze inkoopbehoefte ten behoeve van applicaties en informatiesystemen onder te brengen bij een softwarebroker. Dit met als doel om de rechtmatigheid onder controle te hebben.

Het voornemen is om vanaf eind 2023 de nieuwe overeenkomst te gaan implementeren. Het is de verwachting dat de softwarebroker vanaf 2024 op elke inkoop 1 à 2% toeslag in rekening zal brengen. De eerste contracten voor applicaties en softwaresystemen lopen in 2024 namelijk af, waardoor we opnieuw (via de broker) dienen in te kopen. Hiervoor is een structureel budget nodig. Uitgaande van een toeslagpercentage van 2% op de inkopen, zullen we daarbij uitkomen op een bedrag van circa € 10.000 voor 2024. Het budget willen we vervolgens met jaarlijks evenredige stappen op laten lopen naar zo'n € 25.000 in 2027. Uitgangspunt daarbij is dat de kosten voor toeslagen op alle inkopen van applicaties en softwaresystemen vanaf 2027 door dit budget gedekt kunnen worden.

Representatie en bijeenkomsten personeel (2024, structureel € 30.000)
Als gevolg van een groeiend aantal medewerkers en de recente prijsstijgingen zijn de huidige budgetten voor representatie en personeelsbijeenkomsten niet langer toereikend.

Herhuisvesting gemeentelijke organisatie (2026, structureel € 450.000)
De huisvesting en inrichting van de gemeentelijke organisatie moet vernieuwd worden omdat:

- Deze niet duurzaam is;
- De werkomgeving op diverse punten ongezond en niet meer van deze tijd is;
- De inrichting functioneel niet past bij de beoogde nieuwe manier van werken.

Om deze redenen is de herhuisvesting van de gemeentelijke organisatie opgenomen in het Collegeprogramma 2022 – 2026 met als activiteitomschrijving: 'Vernieuwen van de huisvesting die voldoet aan de eisen van plaats en tijd onafhankelijk werken, duurzaamheid en energieneutraliteit (planning realisatie: 2025). De 'oude' raming van de investering is een grove schatting gebaseerd op kengetallen en zal bij de uitwerking van het programma van eisen beter onderbouwd kunnen worden en opgehoogd worden naar het huidige prijspeil.

Daarnaast wordt voorgesteld om additionele middelen te bekostigen door de inzet van:

- Reserve precariobelasting;
- Algemene reserve;
- Eventuele verkoopopbrengst voorhuis;
- Voorziening onderhoud voor de onderdelen die gelijktijdig meegenomen worden bij de renovatie;

Bij het definitieve raadsvoorstel over het gemeentekantoor wordt het benodigde bedrag verder nader onderbouwd.

Uitbreiding formatie financiën (2024, structureel € 108.000)
In de huidige situatie is de lagere formatie voor controlling/beleid/advies/planning & control (-1,7 fte) een belangrijk aandachtspunt en een bevestiging van de eigen inventarisatie. Hoewel we bezig zijn met de optimalisatie van de financiële processen, is er onvoldoende capaciteit voor de advies- en controlfunctie om de organisatie (primaire processen) adequaat te ondersteunen en voor het optimaliseren van het planning en controlcyclus. We gaan er vanuit dat het optimalisatietraject enige efficiëntie oplevert. Daarom wordt voorgesteld om de structurele formatie van financiën vooralsnog met 1,0 fte (€ 98.000) uit te breiden. Inclusief overhead € 108.000.

Uitbreiding formatie juridische zaken (2024, structureel € 143.000)
Uit in 2023 uitgevoerde benchmarks is een grote (negatieve) afwijking zichtbaar bij juridische zaken (-1,8 fte). Deze 'pijn' wordt intern al geruime tijd gevoeld en is ook de uitkomst van de eigen inventarisatie. Daaruit blijkt dat we 1,4 fte tekort komen. Daarom wordt er nu niet/nauwelijks ingezet op juridische kwaliteitszorg en juridisch control. Ook is amper inzet mogelijk op o.a. privaatrechtelijke aangelegenheden en zaken op het gebied van mededinging en staatssteun. In voorkomend geval wordt een beroep gedaan op onze huisadvocaat en andere externe juridische ondersteuning. In de afgelopen jaren wordt hieraan meer geld uitgegeven dan budgettair beschikbaar. Het loont dus om hier eigen capaciteit op in te zetten waardoor budgetoverschrijdingen in de toekomst kunnen worden voorkomen. Om de organisatie optimaal te kunnen ondersteunen is structureel extra formatie nodig ter grootte van 1,33

fte juridisch adviseur (1 fte senior niveau en 0,33 fte junior niveau/€ 123.000). Inclusief overhead € 143.000.

Uitbreiding formatie conciërge (2024, structureel € 52.000)
Door verschillende ontwikkelingen voelen de medewerkers servicebalie in de publiekshal zich onveilig. Daarom wordt in toenemende mate de behoefte gevoeld aan een conciërge. Deze functionaris is primair belast met het toezicht in het gebouw. Daarnaast verricht de conciërge verschillende aanvullende taken, zoals bedrijfshulpverlener, de openstelling voor avondvergaderingen en kleine reparaties en schoonmaakwerkzaamheden. Omdat de veiligheid van de medewerkers in het geding is in 2023 reeds op tijdelijke basis een conciërge geworven. De behoefte is echter structureel van aard. In 2023 wordt de taak van het beheer van de (elektrische) dienstauto's in deze functie ondergebracht. Hiervoor is reeds € 10.000 in de begroting opgenomen. Deze kan worden ingezet ter dekking van dit voorstel. Netto lasten € 52.000 (incl overhead).

Uitbreiding formatie gebouwenbeheer (in 2024 € 50.000 en vanaf 2025 structureel € 69.000)
In het verleden is formatie ingeleverd ten gunste van andere werkzaamheden binnen de organisatie. De werkzaamheden zijn tot 2022 wel uitgevoerd binnen een andere functie. Na uitdiensttreding zijn de werkzaamheden blijven liggen, de formatie is echter niet meer beschikbaar. De veelheid aan werkzaamheden vraagt om 20 uur inzet structureel. Daarnaast zijn de functies binnen gebouwenbeheer niet op basis van een volledige arbeidscontract formatief begroot. Dit is gezien de werkvoorraad ook onwenselijk.

Samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe (2024, structureel € 35.000)
De samenwerking in de Kop van de Veluwe heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een waardevolle partner van de Regio Zwolle en de provincie Gelderland. In verschillende opgaven en projecten werken we met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke partners aan ruimtelijke en economische doelen. Voor de lichte en slagvaardige organisatie is structuur nodig in de vorm van een regioteam. Gezien de omvang en complexiteit van de ruimtelijke processen die spelen in de regio is samenwerking op dat vlak noodzakelijk. De lasten bedragen naar verwachting € 35.000, afhankelijk van de vaststelling van de samenwerkingsagenda eind 2023.

Uitbreiding formatie subsidiecoördinator (2024, structureel € 102.000)
De rekenkamercommissie (RKC) constateert dat het subsidieproces kwetsbaar is, omdat er voor het totale subsidieproces geen proceseigenaar is. En die persoon wordt gemist! Bij de doeltreffendheid (hoofdstuk 3) en in aanbeveling 5 wordt dit nogmaals aangehaald door de RKC.

Daarnaast zijn er andere argumenten die de noodzaak van een subsidiecoördinator onderstrepen:

a. Het realiseren van een centraal kenniscentrum op het terrein van subsidieverstrekking en alles wat daarmee te maken heeft. Dit voor zowel intern als extern.
b. Eén-loketfunctie voor alle subsidieaanvragen. De medewerker coördineert en ondersteunt het subsidieproces.
c. De coördinator vervult de trekkersrol om samen met de inhoudelijke beleidsmedewerkers te zorgen voor een eensluidende uitspraak over de doeltreffendheid voor alle gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Het initiatief nemen om jaarlijks met diverse beleidsmedewerkers de nadere regels te checken op actualiteit.
d. De subsidiecoördinator zorgt voor een centrale en consistente bewaking van de voorwaarden genoemd in de ASV (rechtmatigheid) en een juiste inrichting van de dossiervorming. Daarnaast het verzorgen van een format voor beschikkingen dat voldoet aan alle vereisten uit de AWB, ASV en andere juridische en beleidsinhoudelijke eisen. Het opstellen van benodigde checklists voor aanvragen en vaststellingen (ook nodig voor de accountantscontrole inzake rechtmatigheid).
e. Het opzetten van interne controle voor het subsidieproces en deze zowel intern afstemmen als ook met de accountant.
f. De subsidie-coördinator speelt een waardevolle rol bij het binnenhalen van subsidies bij andere partijen.
g. De Adviesraad sociaal domein is voorstander van het aanstellen van een subsidiecoördinator, als verbindende schakel tussen de vele partijen: '*Het subsidieverleningsproces is een complex proces. Het houden van overzicht, het streven naar efficiëntie en het bewerkstelligen dat betrokken partijen samenwerken en van elkaar leren zien wij als een onmisbare taak van de subsidiecoördinator.'*

Uitbreiding formatie informatiebeveiliging en privacy sociaal domein (2025 en 2026, incidenteel € 66.000)
Werken in het sociaal domein betekent dat je het verschil kunt maken in levens van mensen. Zowel in de uitvoering als op beleidsniveau wordt hier met veel elan en enthousiasme aan gewerkt. En tegelijk is de 'systeemwereld' ook meer en meer realiteit en vraagt dit om specifieke deskundigheid. Te denken valt

aan een soort functionaris gegevensbescherming voor het sociaal domein, want informatiebeveiliging is 'hot', juist binnen het sociaal domein. Denk bijvoorbeeld aan wat er gebeurde bij de GGD tijdens corona. Daarnaast wordt er steeds meer gevraagd in het kader van audits en controles op gebruikers van systemen / pakketten in het sociaal domein. Veel bewijsstukken moeten worden gegenereerd, door middel van controlerapporten. Daarbij horen specifieke vragenlijsten en antwoorden moeten onderbouwd worden met bewijsstukken. En er zijn/komen steeds meer systemen en applicaties die dit vereisen.
Bij de vorige kadernota heeft de Raad de noodzaak voor deze inzet voor 2023 en 2024 al erkend en gelden beschikbaar gesteld in afwachting van de samenwerkingsresultaten op het gebied van informatiebeveiliging in de volle breedte met de H2O-gemeenten. Die duidelijkheid is er nog steeds niet. Wel is het noodzakelijk de huidige inzet te borgen, voor de jaren 2025 en 2026.

Bewustwording informatiebeveiliging en privacy (2024, € 10.000 incidenteel)
Een belangrijke bouwsteen van informatiebeveiliging en gegevensbescherming is bewustzijn van medewerkers. Veel incidenten zijn terug te voeren op een gebrek aan digitaal bewustzijn en andersom: een verhoogd digitaal bewustzijn zorgt ervoor dat incidenten snel herkend en erkend worden. Een veilige omgang met data is onderdeel van het primaire proces en vraagt dus permanent aandacht en voorbeeldgedrag van directie en management en doorlopend trainen van alle medewerkers. Maar ook van gemeenteraad en college. Het is van belang om richting een bepaalde taakvolwassenheid te groeien op het gebied van bewustwording. Het is raadzaam om hierbij een externe partij te betrekken die de gemeente Elburg hierin kan begeleiden.

Invoeren en onderhouden digitaal meldingssysteem buitendienst (2024, structureel € 18.000)
Vanwege het digitaliseren van de buitendienst is het nodig om het meldingssysteem te digitaliseren. Hiervoor moeten tablets aangeschaft en onderhouden worden en moet een koppeling bewerkstelligd worden tussen ons zaaksysteem en onze kaart-gerelateerde database.

Beheer raadsvergadersysteem (2024 – 2027, p.m.)
Er vindt een onderzoek plaats naar het verbeteren van het beheer van het vergadersysteem van de raad.

- *Begroting 2024*
  Gemeentelijke extra bijdrage renovatie Nuborgh Lambert Franckens (2025, € 115.000)
  Betreft de verwerking van het raadsbesluit van 9 oktober 2023 over de gemeentelijke extra bijdrage in het tekort op het renovatiebudget van het Nuborgh Lambert Franckens college. De jaarlijkse kapitaallasten zijn begroot vanaf 2025 en worden conform raadsbesluit gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

  Herhuisvesting gemeentekantoor
  Betreft de verwerking van het raadsvoorstel herhuisvesting gemeentekantoor. De aanvullende dekkingsmiddelen worden in de begroting in een bestemmingsreserve gestort om straks vanaf 2026 de kapitaallasten te kunnen dekken.
  Het betreft de inzet van de precarioreserve, de algemene reserve (de stand boven de 7,5 miljoen), voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en een verlaging van de energiekosten vanaf 2026.

  Aanbesteding WOZ- en belastingapplicatie (€ 60.000 in 2024, € 102.000 in 2025 en € 71.000 vanaf 2026)
  Het college heeft ingestemd met de optionele aanbesteding van de WOZ- en belastingapplicatie. Indien de raad akkoord gaat met deze MPB, kan het college de optie tot definitieve aanbesteding lichten. De verwachte implementatiekosten bedragen maximaal € 190.000 en worden over 5 jaar afgeschreven. Van 2025 t/m 2029 geeft dit een jaarlijkse kapitaallast van € 42.000. Daarnaast wordt rekening gehouden met licentiekosten van € 60.000. Vanwege een overlooptijd naar de nieuwe applicatie en de daarbij horende migratiefase gaan we er vanuit dat deze licentiekosten voor 2024 en 2025 aanvullend zijn op de kosten voor onze huidige applicatie. Vanaf 2026 vervallen de huidige licentiekosten en zijn de meerkosten t.o.v. ons huidige budget jaarlijks € 29.000.

Programmabegroting

0. Bestuur en ondersteuning

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	16.814.000	15.939.000	17.883.000	15.429.200	15.591.220	14.680.283
Meicirculaire 2023						
aanvullende loon- & prijscompensatie			1.230.000	1.871.000	1.903.000	2.023.000
verkiezingen			6.000	6.000	6.000	6.000
Kadernota 2023						
implementeren zero trust			10.000	3.000	3.000	3.000
generieke wetsontwikkeling			pm	pm		
inkoopkosten software broker			10.000	15.000	20.000	25.000
representatie en bijeenkomsten personeel			30.000	30.000	30.000	30.000
herhuisvesting gemeentelijke organisatie					450.000	450.000
uitbreiding formatie financiën			108.000	108.000	108.000	108.000
uitbreiding formatie juridische zaken			143.000	143.000	143.000	143.000
uitbreiding formatie congiërge			52.000	52.000	52.000	52.000
uitbreidinhg formatie gebouwbeheer			50.000	69.000	69.000	69.000
samenwerkingsagenda Kop van de Veluwe			35.000	35.000	35.000	35.000
uitbreiding formatie subsidie coördinator			102.000	102.000	102.000	102.000
uitbreiding formatie informatiebeveiliging sociaal domein				66.000	66.000	
bewustworden informatiebeveiliging en privacy			10.000			
invoeren en onderhouden digitaal meldingssysteem buitendienst			18.000	18.000	18.000	18.000
beheer raadsvergadersysteem			pm	pm	pm	pm
Begroting 2024						
herhuisvesting gemeentelijke organisatie						
-aanvullende kapitaallasten					217.740	217.740
-besparing energiekosten					40.000	40.000
-instellen bestemmingsreserve			10.487.000			
belastingapplicatie			60.000	101.800	70.040	69.280
Totaal lasten programma	16.814.000	15.936.000	**30.234.000**	18.049.000	18.924.000	18.071.303
Baten						
Bestaand beleid	51.145.000	52.271.000	53.919.000	50.160.000	53.794.000	54.054.303
Kadernota 2023						
septembercirculaire 2022			18.000	-42.000	898.000	-142.000
ozb			120.000	230.000	320.000	400.000
Begroting 2024						
renovatie Nuborgh: dekking reserve onderwijshuisvesting				115.000	115.000	115.000
renovatie gemeentekantoor: aanwending voorziening gebouwen			9.987.000			
renovatie gemeentekantoor: overheveling reserve			500.000			
Meicirculaire 2023			3.353.000	3.514.000	2.053.000	3.357.000
Algemene uitkering					357.000	266.000
stelpost aanvullende middelen jeugd						
Totaal baten programma	51.145.000	52.271.000	**67.897.000**	53.977.000	57.537.000	58.050.303
Saldo						
Saldo van baten en lasten	38.892.000	36.335.000	**37.663.000**	35.928.000	38.613.000	39.979.000

Programma 1
Veiligheid

Dit programma verantwoordt lasten die gerelateerd zijn aan criminaliteit en de preventie daarvan in de gemeente. Ook de kosten voor de brandweer en crisisbeheersing vallen onder dit programma.

Visie

De gemeente streeft naar een zo veilig mogelijke gemeente. Een gemeente waarin:

- Inwoners weerbaar zijn;
- Inwoners zich beschermd weten en zich veilig voelen;
- Overlast en criminaliteit voorkomen worden en indien aanwezig aangepakt worden;
- Ernstige calamiteiten achterwege blijven, dan wel op een adequate wijze worden aangepakt.

Ontwikkelingen en trends

Opvang ontheemden

De opvang van ontheemden uit Oekraïne is een omvangrijke taak. De gemeente Elburg coördineert en regisseert de opvang in gemeentelijk opvanglocaties en particuliere opvanglocaties. Naast de primaire opvang (dak, bed en verzorging) heeft de gemeente ook een sturende taak voor de brede opvang (school, dagbesteding en werk).

Zorg en Veiligheid

Gerichte aanpak problematiek rond:

- Kwetsbare personen
- Jeugdoverlast in de kernen
- Overlast door alcohol en drugs- /middelengebruik
- Woonoverlast

Ondermijning

De gemeente:

- Weet vormen van ondermijnende criminaliteit te voorkomen;
- Weet misbruik van de gemeentelijke faciliteiten en regelgeving te voorkomen;
- Is in staat eigen middelen samen met de overheidspartners in te zetten in de bestrijding van ondermijning.

Criminaliteit

- Het verlagen en zo veel mogelijk voorkomen van High Impact Crime (HIC).
- Het komen tot een integrale aanpak van Cybercrime.

Crisisbeheersing

- De organisatie van bevolkingszorg in regionaal en lokaal verband versterken door middel van expertteams.
- Het handelingsperspectief bij een (dreigende) crisis op een zorgvuldige manier vorm (blijven) geven.
- Het risicobewust zijn en de zelfredzaamheid door middel van burgerparticipatie bevorderen.

Samenwerkende partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- Politie Noord- en Oost-Gelderland
- Openbaar Ministerie
- Inwoners en bewonersorganisaties
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
- Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
- NOG Veiligheidshuis
- Veilig Thuis
- Woningcorporaties
- Buurtbemiddeling
- Winkeliers, bedrijven, horeca
- Schoolbesturen
- Halt
- Maatschappelijke organisaties
- (Sport)verenigingen
- Samenwerking gemeenten Noord-Veluwe
- Defensie

Taakvelden

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Primaire en brede opvang voor ontheemden uit Oekraïne aanbieden	Coördineren en regisseren van: • Opvanglocaties • Dagbesteding • School en werk	Doorlopend	Aantal opgevangen ontheemden.
Goed voorbereid zijn op incidenten, rampen en crises	Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners, bedrijven/instellingen	Doorlopend	Aantal voorlichtingssessies en bijeenkomsten.

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Samen leven – domein Dienstverlening

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid en handhaving openbare orde, buitengewoon opsporingsambtenaar.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Overlast tot een minimum beperken	Inzet van cameratoezicht en beveiligers	Ad-hoc	Aantal meldingen
Meer zichtbaarheid van onze boa's, ook in de avonduren	Indicatie inzet BOA's via Handhavingsuitvoeringsprogramma. Mogelijk door inhuur flexibele schil.	Wintermaanden	Surveillance uren Extra formatie Aantal klachten/meldingen
Contact leggen met jeugdgroepen	Inzet van jeugdboa's	Doorlopend	Aantal gesprekken
Minder schade	Lik-op-stuk en een actief schadeverhaal bij de daders. Bij schade aan gemeente-eigendom wordt aangifte gedaan	2023-2026	Verhaalde schade
Minder drugsgebruik en overlast	Handhaving op gebruik en verkoop van drugs. Bestuursrechtelijke handhaving n.a.v. rapportage van politie	2023-2026	Afgeronde casussen
Bijdragen aan verantwoord en beperkt gebruik en verstrekking van alcohol	Handhaving op verstrekking van alcohol in de reguliere en paracommerciële horeca aan minderjarigen	2023-2026	Aantal constateringen Uitgevoerde controles
Een hoge graad van fysieke en sociale veiligheid in onze gemeente	Uitvoering geven aan de in het Integraal veiligheidsplan: • Zorg & Veiligheid • Kwetsbare personen • Overlast door drank en drugs • Woonoverlast • High Impact Crimes • Cybercrime • Woninginbraken	Doorlopend	
Een hoge graad van fysieke en sociale veiligheid in onze gemeente	Bestrijden en tegengaan van ondermijning: • Drugsproductie en drugshandel • Witwassen • Gebiedsaanpak • Mensenhandel	Doorlopend	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een hoge graad van fysieke en sociale veiligheid in onze gemeente	(Jeugd)overlast voorkomen en tegengaan door in te zetten op preventie en handhaving (zie bestuursakkoord)	Doorlopend	
Vermindering ergernis en overlast	Doorgaan met handhaving met een gewijzigde prioritering: minder inzetten op hondenpoep en meer op jeugdoverlast Inzetten jeugd-boa's.	Doorlopend	Geconstateerde terugloop in het aantal uitgeschreven boetes en waarschuwingen (en het aantal ingekomen klachten) wat duidt op een beter naleefgedrag.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Winkeldiefstal	per 1.000 inw	2019 2020 2021 2022	0,2 0,2 0,4 0,2	1,9 1,8 1,6 1,9	2,3 2,0 1,8 2,3	CBS	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Diefstal uit woning	per 1.000 inw	2019 2020 2021 2022	1,1 0,9 0,9 0,6	2,0 1,6 1,3 1,2	2,3 1,8 1,4* 1,4	CBS	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inw	2019 2020 2021 2022	2,6 2,6 1,9 3,4	3,8 3,7 3,4 3,6	4,9 4,6 4,4* 4,6	CBS	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, bedreiging en mishandeling, etc.
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018 2019 2020 2021	0 0 1 1	1 1 1 1	1 1 1 1	CBS	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Vernieling en beschadiging	per 1.000 inw.	2019 2020 2021 2022	3,2 4,3 5,5 6,1	5,2 5,5 5,7 5,6	5,9 6,3 6,1 6,0	CBS	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-18 jaar	per 10.000 inw.	2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022	13* 14* 8* 13* 6* 4* 15* 9* 12	11* 10* 9* 9* 9* 10* 10* 8* 7	14* 13* 14* 13* 12* 13* 11* 8* 8	Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Haltstraf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Vervangen AED's (2024, 2025 en 2026, incidenteel € 14.000 per jaar)
  Sinds 2012 maakt onze gemeente gebruik van HartslagNU (voorheen HartveiligWonen). Door de inzet van AED's en burgerhulpverleners ontvangt een slachtoffer met een acute circulatiestilstand, zo snel als mogelijk eerste hulp. In onze gemeente wordt momenteel gebruikt gemaakt van 39 AED's die verspreid door de gemeente zijn gepositioneerd. Een groot deel van de AED's (24) is in eigendom van onze gemeente.

  Onderhoud, incidentele uitbreiding of vervanging wordt normaal gesproken vanuit de lopende begroting gefinancierd. Nu zijn we echter op een punt belandt dat een groot aantal AED's vervangen dient te worden. Deze zijn nu 10 jaar oud waardoor de inzetbaarheid niet meer kan worden gegarandeerd. Voorgesteld wordt om in drie jaar tijd de aanwezige AED's te vervangen.

Programmabegroting

1. Veiligheid

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	2.077.000	2.311.000	2.389.000	2.421.000	2.531.000	2.614.000
Kadernota 2023						
Vervanging AED's			14.000	14.000	14.000	
Totaal lasten programma	2.077.000	2.311.000	**2.403.000**	2.435.000	2.545.000	2.614.000
Baten						
Bestaand beleid	46.000	29.000	45.000	46.000	48.000	49.000
Totaal baten programma	46.000	29.000	**45.000**	46.000	48.000	49.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-2.031.000	-2.282.000	**-2.358.000**	-2.389.000	-2.497.000	-2.565.000

Programma 2
Verkeer, vervoer en waterstaat

Alle kosten die de gemeente maakt rondom mobiliteit van voertuigen horen bij dit programma. Denk aan de aanleg en het onderhoud van wegen en (fiets)paden. Ook de (recreatieve) vaart valt onder dit programma, zoals het onderhouden van havens en waterwegen.

Visie

De gemeente Elburg werkt aan een duurzame en veilige verkeersomgeving. Het integrale verkeersbeleid staat in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). We stimuleren duurzame manieren van vervoer zoals fiets of openbaar vervoer in het woon-werkverkeer. Op basis van het convenant Duurzaam Veilig bevorderen we de verkeersveiligheid. Onze gemeente werkt aan een kwalitatief goede leefomgeving en een integrale aanpak van de openbare ruimte. Het beheerplan Openbare Ruimte is hiervoor de basis.

Ontwikkelingen en trends

Ondanks de schommelingen in brandstof- en energietarieven stijgt het aantal elektrische auto's sterk. De juridische procedures om de toenemende behoefte aan openbare laadpalen te faciliteren zijn in volle gang of al afgerond. Daardoor kunnen we maximaal gebruik maken van de mogelijkheid om op sommige locaties laadpalen te plaatsen vooruitlopend op de concrete vraag.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- Samenwerking Noord Veluwe op beleids- en programmaniveau.
  Het uitvoeringsprogramma Noord-Veluwe Bereikbaar bevat projecten op regionale schaal om de doorstroming op de A28 op peil te houden. De gemeente Elburg neemt hieraan deel. Voor de gemeente Elburg zijn de projecten ‘hub 't Harde’ en ‘perifere snelbuslijnen Veluwe – Zwolle' het meest van belang.
- Kop van de Veluwe op programmaniveau.
  In de samenwerkingsagenda staat het onderzoeksproject ‘corridor Flevoland – Veluwe’ benoemd, waarin aandacht wordt gevraagd voor de bereikbaarheid van het gebied tussen Dronten en 't Harde.
- Basismobiliteit: Elburg is de regionale coördinator.

Taakvelden

Taakveld Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land en bijbehorende infrastructuur.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Voldoen aan de landelijke doelstellingen ‘Duurzaam Veilig’.	Intensiveren van de inzet voor een veilig weggebruik, zoals snelheidsremmende maatregelen, bebording, meer overzicht, goed bruikbare trottoirs (ook voor minder valide mensen), instructie aan E-bikers.	doorlopend	
Veilige fietsoversteken op provinciale wegen in de gemeente	Indienen van het verzoek bij de provincie om 9 fietsoversteekplaatsen op provinciale wegen te verbeteren, met de focus op 2 locaties.	doorlopend	Verzoek is ingediend
De fysieke ruimte, inclusief voorzieningen zoals meubilair, speeltoestellen, e.d., is van goede kwaliteit en biedt voldoende mogelijkheden om te ontspannen, recreëren en bewegen. Grote betrokkenheid bij de eigen woonbuurt.	De openbare ruimte onderhouden op basis van het kwaliteitsniveau dat is vastgelegd in beheerplan openbare ruimte. Inwoners betrekken bij plannen over de inrichting van de woonomgeving. Initiatieven van inwoners over de woonomgeving ondersteunen we zoveel mogelijk	2023 e.v. Doorlopend	Periodiek schouw van de openbare ruimte aan de hand van CROW kwaliteitscatalogus (1 keer per 2 jaar).
Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit. Waarborgen van de bereikbaarheid van de gemeente Elburg.	Realiseren fietsstimuleringsplannen m.b.t.: • Fietsveiligheid; • Fietsenstallingscapaciteit; • Ontbrekende schakels in het fietspadennet; • Bevordering fietsverkeer naar station en (winkel)centra; • Oversteekbaarheid van provinciale wegen.	2024 e.v.	Realisatie van plannen.

Taakveld Parkeren

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Verbeteren verkeersveiligheid fietsers en voetgangers door verbeteren doorstroming autoverkeer.	Intensiveren van de aanleg van extra parkeerplaatsen	Doorlopend	Aantal gehonoreerde verzoeken om extra parkeercapaciteit in bestaande woonwijken.
Het stimuleren van meer duurzame vervoersmiddelen.	Zorgen voor voldoende fietsenstallingscapaciteit in winkelgebieden, bij bedrijven en bij het station.	Doorlopend	Beschikbare fietsenstallingscapaciteit

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Veilig oversteken (2025, € 9.000 oplopend naar 31.000 vanaf 2026)
  In de raadsvergadering van 14 november 2022 is door SGP en VVD een motie ingediend om in de Kadernota 2023 met financiële voorstellen te komen om een aantal oversteekplaatsen veiliger en vriendelijker voor voetgangers en fietsers te maken. Deze motie is ingetrokken n.a.v. toezeggingen van de wethouder.

  Onderzoek heeft geresulteerd in concrete voorstellen voor maatregelen op de volgende locaties op korte termijn:

Oversteek Zwolscheweg-Jufferenstraat	€ 5.000
Oversteek Stadsweg-Schietweg	€ 2.500
Oversteek Oostelijke Rondweg-Vletstraat	€ 115.000
Totaal	**€ 122.500**

  Wanneer de maatregelen op de oversteek Oostelijke Rondweg-Vletstraat aan de verwachtingen voldoen, kunnen ze ook worden toegepast op 4 andere oversteken over de Oostelijke Rondweg. Hiertoe is aanvullend € 320.000 benodigd. De Verkeersadviesgroep heeft positief over deze voorstellen geadviseerd. De kapitaallasten bedragen € 9.000 (voor de investering van € 122.500) en € 22.000 (voor de investering van € 320.000).

Programmabegroting

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	3.427.000	3.664.000	4.202.000	3.981.000	3.731.000	3.806.000
Kadernota 2023 Veilig oversteken				9.000	31.000	31.000
Totaal lasten programma	3.427.000	3.664.000	**4.202.000**	3.990.000	3.762.000	3.837.000
Baten						
Bestaand beleid	543.000	480.000	455.000	472.000	487.000	502.000
Totaal baten programma	543.000	480.000	**455.000**	472.000	487.000	502.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-2.884.000	-3.184.000	**-3.747.000**	-3.518.000	-3.275.000	-3.335.000

Programma 3
Economie

De gemeente stimuleert op verschillende manieren de lokale economie. Dit gaat met inzet van het bedrijfsloket, verschillende (digitale) media, informatieve bijeenkomsten en door samen te werken met het bedrijfsleven. Ook werkt de gemeente aan het ontwikkelen van bedrijventerreinen en het toekomstbestendig houden van winkelgebieden.

Visie

Werk is van essentieel belang voor mensen. Werk geeft structuur aan het leven, zorgt voor financiële onafhankelijkheid en voor zelfredzaamheid. Daarnaast bevordert een bloeiend bedrijfsleven de kracht en leefbaarheid van de lokale gemeenschap. Om zoveel mogelijk mensen aan het werk te helpen en te houden, stimuleren we de plaatselijke economie en bevorderen we een positief vestigingsklimaat voor bedrijven. We willen lokale ondernemers, binnen de mogelijkheden, optimaal ondersteunen en ruimte geven.

Ontwikkelingen en trends

In 2019 is een Economische Uitvoeringsagenda 2019-2023 voor de gemeente Elburg opgesteld. Daarin staat dat de gemeente een faciliterende en stimulerende rol wil spelen bij initiatieven vanuit het bedrijfsleven. Samenwerking met de ondernemers staat centraal. In 2023 is deze lokale agenda geëvalueerd en geactualiseerd. De nieuwe uitvoeringsagenda zet het beleid van de afgelopen jaren voort, en legt het accent op vraaggericht werken, samen met onze economische partners.

Regionale economische samenwerking

De economie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Ook in regionaal verband zoekt Elburg actief de samenwerking op economisch vlak. De regio Zwolle, waar ook Elburg deel van uitmaakt, is één van de best presterende economische regio's van Nederland. De samenwerking tussen de 22 gemeenten biedt mogelijkheden voor de bedrijven uit Elburg. Zo kunnen zij gebruik maken van de kennis en begeleiding van Kennispoort en haar gelieerde organisaties. Daarnaast kunnen werkgevers, werknemers en werkzoekenden via het Ontwikkelfonds van de Human Capital Agenda een vergoeding ontvangen voor her- en bijscholingstrajecten.

Ook binnen de Kop van de Veluwe werkt Elburg samen. Met de buurgemeenten zijn acht opgaven geformuleerd om onze regio op economisch vlak gezond en toekomstbestendig te houden. Daarmee dragen we bij aan de brede welvaart.

Bedrijventerreinen

De uitgifte van bedrijfskavels op bedrijventerrein Broeklanden II wordt in 2024 voortgezet. Hiermee bieden we de bedrijven uit Elburg de mogelijkheid om verder te groeien en zich te ontwikkelen. Beschikbare bedrijfsgrond is schaars. Daarom onderzoeken we, samen met de gemeente Oldebroek, de ontwikkeling van een uitbreiding van Broeklanden. Daarbij hebben we oog voor werkgelegenheid, duurzaamheid, zorgvuldig ruimtegebruik en beeldkwaliteit.

Overleg met het bedrijfsleven

In 2024 blijven we actief contact houden met ons bedrijfsleven door regelmatige overleggen met de Bedrijvenkring Elburg en met de winkeliersverenigingen. Ook is er regelmatig overleg met de agrarische sector. Maandelijks zijn er 4 à 5 bedrijfsbezoeken in de gemeente. Zo spelen we snel en efficiënt in op knelpunten die het bedrijfsleven belemmeren in hun groei en ontwikkeling.

Vrijetijdseconomie

De vrijetijdseconomie is een belangrijke pijler voor Elburg. Er is de afgelopen jaren een bredere kijk op recreatie en toerisme gekomen. Het gaat niet meer in de eerste plaats om het trekken van meer bezoekers, maar om meer kwaliteit.

Ook op het gebied van recreatie en toerisme geldt dat we over onze gemeentegrenzen heen kijken. Sinds 2018 is Elburg één van de vele partijen die samenwerkt in het kader van de Veluwe Agenda. Het gezamenlijke motto is "Beleef de Beste Veluwe". Er is een goede balans tussen de natuurnetwerken, een vitaal landschap en te beleven erfgoed enerzijds. En excellente gastvrijheid, een gezonde vrijetijdseconomie (de beste bereikbaarheid, topactiviteiten en excellent verblijf) en aandacht voor de betrokkenheid van bewoners anderzijds. Toerisme is een middel om de Veluwse natuur, economie en samenleving te versterken. De gezamenlijke agendering vertaalt zich in het binnenhalen van andere deals, bijdragen en subsidies.

Ook werken we samen met de acht andere Hanzesteden in Gelderland en Overijssel binnen het Hanzesteden Marketing verband. Deze samenwerking geeft een verdere verdieping aan het sterke merk Hanze en vergroot de zichtbaarheid van Elburg als Hanzestad. Daarnaast werken we o.a. samen met alle gemeenten rond de Randmeren binnen de

gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren. Deze samenwerkingsverbanden versterken het toeristische product en daarmee de aantrekkelijkheid voor toeristen om onze regio en onze gemeente te bezoeken.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- Regio Zwolle, incl. Kennispoort
- Samenwerkingsverband Kop van de Veluwe
- Hanzesteden Marketing
- Visit Veluwe
- Plaatselijke en regionale ondernemersverenigingen
- Veluwe op 1 (Veluwe Alliantie)
- Regionaal Programma Vitale Vakantieparken
- Gastvrije Randmeren

Taakvelden

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Ruimte (regionale samenwerking)
Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Ruimte (hub 't Harde)
Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte (bedrijventerreinen)
Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het scheppen van fysieke condities voor alle vormen van bedrijvigheid.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een blijvende goede bereikbaarheid van het bedrijventerrein Kruismaten en een autoluwe en verkeersveilige Havenkade.	Verder uitwerken nieuwe ontsluiting. Een ontsluiting als onderdeel van regionale problematiek agenderen, effectenstudie van de ontwikkelingen op het wegennet.		
Versterken inzet op Regio Zwolle	Volwaardige inzet op strategische samenwerking in Regio Zwolle en Kop van de Veluwe door een centrale accounthouder. Actieve deelname aan regionale programma's, projecten en activiteiten die toegevoegde waarde bieden aan Elburg.	2024 e.v.	Nauwe betrokkenheid bij regionale programma's en projecten
Verlaging filedruk op A28 en toename reizigersaantallen ov (trein, bus) en fiets.	Op basis van de resultaten van het Integraal Handelingsperspectief fase 1 en 2 de hub-functie van station 't Harde optimaliseren door middel van uitvoeren van de quick-wins.	2024	Verlaging filedruk op A28 en toename reizigersaantallen ov (trein, bus) en fiets
Verdere uitgifte van fase II van bedrijventerrein Broeklanden	Acquisitie en begeleiding bij de uitgifte aan bedrijven die voldoen aan het merendeel van de uitgiftecriteria.	2024	Uitgifte van het hele bedrijventerrein
Gedragen en georganiseerd parkmanagement op alle bedrijventerreinen van Elburg	Organiseren van bedrijven op de verschillende bedrijventerreinen, gezamenlijk parkmanagementorganisaties opzetten en parkmanager inhuren	2024-2025	Parkmanagement op alle bedrijventerreinen
Herontwikkeling locatie gemeentewerf aan 't Straatje	Onderzoek naar de gewenste omvang en doelgroep van bedrijfskavels op deze locatie	2024	Afronding voorbereiding van uitgifte van bedrijfsruimte
Voorbereiding ontwikkeling Broeklanden III i.s.m. Oldebroek	Onderzoek naar de mogelijke realisatie van een bedrijventerrein aansluitend op Broeklanden	2024 e.v.	Go/no-go over ontwikkeling bedrijventerrein

Taakveld Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Versterken van Vesting als optimaal winkel-, horeca- en recreëergebied	Centrum versterken door professionaliseren van de organisatiegraad van ondernemers en vastgoedeigenaren, en het ontwikkelen van een toekomstvisie en strategie	2024 e.v.	Toekomstbestendig centrum met sterke samenwerking tussen ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente o.l.v. centrummanager
Goede aansluiting op Ontwikkelfonds Regio Zwolle	Ondernemers stimuleren om aanvragen te doen uit Ondernemersfonds van HCA	2024 e.v.	Aantal bedrijven uit Elburg dat een bijdrage ontvangt uit het Ontwikkelfonds.

Taakveld Economische promotie

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Meer meerdaags verblijfsrecreatie en nieuw verblijfsaanbod	Op basis van het (vernieuwde) beleidsplan Vitale Vakantieparken (vaststelling eind 2023) werken aan de vitaliteit en kwaliteit van bestaande vakantieparken en eventuele nieuwe initiatieven. Andere vormen van verblijfsrecreatie stimuleren.	2024-2026	We zijn in gesprek met parken over huidige situatie en toekomst. Parken die vernieuwingen doorvoeren en/of toekomstplannen opstellen. Nieuw verblijfsaanbod
Meer meerdaags bezoek, spreiding van bezoekers en seizoensverlenging door aanbodontwikkeling. Meer overnachtingen.	Versterken en vernieuwen van toeristische voorzieningen en aanbod. Meer samenwerking en verbinding tussen toeristisch aanbod, bijvoorbeeld door arrangementen/programma's. De ontwikkeling van het Centrum voor Cultuur met een Toeristisch Cultureel Platform (zie programma 5) draagt hier aan bij. Meer aanbod in voor- en naseizoen en winter.	2024-2026	
1 ruiter- en mennetwerk 1 wandelnetwerk 1 mountainbike-route Aanvullende voorzieningen zoals informatieborden Beheer en onderhoud	Ontwikkeling van routenetwerken en voorzieningen	2024	
Toeristisch benutten van de strekdam en het water.	Stimuleren watergerelateerde activiteiten, verkennen mogelijkheden Strekdam	2024 e.v.	Nieuwe wateractiviteiten
Lokale samenwerking binnen de vrijetijdssector uitbouwen en stimuleren	Toeristisch cultureel platform	2024-2026	Toeristisch cultureel platform
Actieve participatie in samenwerkingsverbanden	Regionale samenwerkingen voortzetten. Uitvoering van projecten, voortkomend uit de samenwerkingen Veluwe op 1, Noord-Veluwe, Hanzesteden marketing, Gastvrije Randmeren.	2024-2026	Actieve participatie in samenwerkingsverbanden

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2019 2020 2021 2022	130,2* 135,0* 139,7* 145,5	142,5* 147,8* 152,5* 162,2	151,3* 158,1* 164,9* 174,1	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2019 2020 2021 2022	687,9* 678,0* 701,9* 709,8	780,4* 780,5* 789,5* 820,1	795,1* 796,4* 805,7* 825,4	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Functiemenging	%	2019 2020 2021 2022	51,5* 51,0* 51,5* 51,7	53,4* 53,3 53,4 54,1	53,3 53,3 53,3 53,8	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*

  Subsidie Citymanager (in 2024 € 30.000, vanaf 2025 € 20.000 structureel)

  In 2022 is, mede op verzoek van de raad, gestart met centrummanagement in de vesting. Dit gebeurde in de vorm van een pilot, die werd gefinancierd door de ondernemers, vastgoedeigenaren, musea en gemeente. Aangevuld met een provinciale subsidie. Na afloop van deze pilot concludeerden alle partners dat de resultaten zodanig succesvol en veelbelovend waren dat het centrummanagement voortgezet moet worden, in een opzet gericht op het creëren van continuïteit en toekomstbestendigheid.

  Er is dan ook een vervolgopdracht opgesteld, waarin de samenwerking in de vesting wordt geprofessionaliseerd door de aanstelling van een centrummanager:
  - de vastgoedeigenaren worden georganiseerd en nadrukkelijk betrokken bij het centrummanagement;
  - de ondernemers aan de Havenkade bij de organisatie van vestingondernemers worden gevoegd;
  - de werkgroepen bestaande uit ondernemers en andere betrokkenen opnieuw worden geactiveerd;
  - verder wordt gewerkt aan de in 2022 geformuleerde taken en opdrachten;
  - een strategie wordt bepaald voor de economische toekomst van de vesting.

  De financiering van deze vervolgopdracht is gebaseerd op co-financiering waarbij zowel de gemeente als de ondernemers en de musea een bijdrage leveren. Dankzij een nieuwe provinciale subsidie kan die bijdrage beperkt blijven. Bovendien wordt vanaf 2025 gerekend op een evenredige bijdrage van de vastgoedeigenaren, die nu nog nauwelijks georganiseerd zijn.

  De financiële opzet is zodanig dat de bijdrage van de gemeente, de ondernemers en de vastgoedeigenaren vanaf 2025 gelijk zal zijn.

  VVV Elburg (2024, € 35.000 structureel)

  VVV Elburg verzorgt voor bewoners, bezoekers en ondernemers in Elburg een belangrijke rol in onder andere het vermarkten van Elburg als aantrekkelijke bestemming en het voorzien van bewoners en bezoekers van informatie over (het aanbod in) Elburg. Maar ook is het een belangrijke (sparrings) partner bij het (door)ontwikkelen van het aanbod en de producten die Elburg te bieden heeft en zo Elburg als toeristisch-recreatieve bestemming aantrekkelijk te maken én te houden.

  VVV Elburg richt zich daarbij op vijf kerntaken:
  - Informatievoorziening en gastheerschapsfunctie
  - Productontwikkeling
  - Retail
  - Marketing
  - Kennis en advies

  De VVV geeft aan structureel te weinig inkomsten te hebben voor een gezonde bedrijfsvoering en uitvoering van het (groeiende) pakket aan taken waar de VVV voor staat. Eind 2022 en begin 2023

zijn gesprekken met de VVV gevoerd en heeft de VVV een (bedrijfs)plan uitgewerkt om te werken aan een verdere (door)ontwikkeling en professionalisering. Dit is een proces dat de komende tijd voortgezet wordt. In totaal ligt er een structurele financiële vraag van € 77.000 voor VVV Elburg. Daarbij ligt er een verzoek naar de gemeente voor een verhoging van de subsidie met een bedrag van € 35.000.
Met deze verhoging komt de totale subsidie aan VVV Elburg op € 65.000 (€ 2,74 per inwoner).

Daarmee komt de subsidie ook meer in lijn met de VVV-subsidies van andere gemeenten in de regio. In vergelijking met omliggende gemeenten in onze regio, is het totale subsidiebedrag van ca. € 30.400 in Elburg aanzienlijk lager dan in andere gemeenten. In gemeenten als Ermelo, Putten en Nunspeet ligt het subsidiebedrag tussen de € 69.000 en € 153.000 (uitschieter). Kijkend op basis van inwoneraantal, komt dit uit tussen de € 2,53 en € 5,42 (uitschieter) per inwoner, tegenover € 1,24 per inwoner in Elburg in 2022. Dit terwijl VVV Elburg in de basis voor eenzelfde opgave staat als de VVV's in de andere gemeenten.

De voorgestelde subsidieverhoging dekt de totale financiële vraag echter niet. Ook voor de VVV ligt hier voor de komende tijd een opgave om tot meer inkomsten(bronnen) te komen en bijvoorbeeld de bedrijfsvoering nog eens kritisch onder de loep te nemen. De VVV heeft hier al een start mee gemaakt. Bijvoorbeeld door de samenwerking in de licentiegroep VVV Randmeren (Putten, Ermelo, Nunspeet, Elburg en sinds kort Harderwijk), waarmee kosten voor de VVV licentie gedeeld worden. Daarnaast is de VVV in gesprek met de WVE over een collectief VVV-lidmaatschap voor WVE-ondernemers en wordt meer ingezet op relatiebeheer om leden te werven én te houden.

Dergelijke veranderingen en doorontwikkelingen vragen echter om tijd. Door middel van een subsidieverhoging per 2024 kan vast een eerste, noodzakelijke financiële impuls gegeven worden. In de tussentijd kan de VVV werken aan andere inkomstenstromen. Het is van belang dat gemeente en VVV hier duidelijke afspraken over maken en in nauw overleg blijven met elkaar.

Regio Zwolle (2024-2027, jaarlijks € 70.000)
Elburg is sinds 2016 lid van de Regio Zwolle. Dankzij dit lidmaatschap hebben onze ondernemers toegang tot de business coaches van Kennispoort, kunnen werknemers en werkzoekenden zich kosteloos of met flinke subsidie laten bij- en omscholen, zijn wij nauw betrokken bij de ruimtelijke vraagstukken die in de regio spelen en putten wij uit de kennis en ervaring die bij Regio Zwolle en haar partners aanwezig is op de ruimtelijke en economische vraagstukken.

Er is een nieuwe meerjarige agenda 2024-2028 'Regio Zwolle stapt door' aan de raad aangeboden. In deze agenda wordt een aangescherpte focus aangebracht met duidelijke prioriteiten. Vanuit twee uitvoeringsopdrachten, Economie & arbeidsmarkt en Duurzame groei & leefkwaliteit, wordt gewerkt aan de opgaven die vanuit het rijk en de provincie aan de Regio Zwolle worden opgelegd. Daarbij valt te denken aan de NOVEX-opgave, het NPLG, de Woondeals en de RES-afspraken. Ook worden initiatieven ontwikkeld om de Regio Zwolle verder te versterken, zoals de Regio Deal, het Ontwikkelfonds en de Regio Zwolle Brigade.

Voor de uitbreiding en verdieping van de gevraagde focus is een substantieel hogere financiële bijdrage van de partners noodzakelijk. Voor Elburg gaat het om een verhoging van € 70.000.

Toeristenbelasting (2024, € 35.000 structureel)
Op basis van de rekeningcijfers van de afgelopen jaren kan de raming van de toeristenbelasting verhoogd worden met € 35.000.

Programmabegroting

3. Economie

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	952.000	1.057.000	947.000	848.000	869.000	888.000
Kadernota 2023						
Subsidie citymanager			30.000	20.000	20.000	20.000
VVV Elburg			35.000	35.000	35.000	35.000
Regio Zwolle			70.000	70.000	70.000	70.000
Totaal lasten programma	952.000	1.057.000	**1.082.000**	973.000	994.000	1.013.000
Baten						
Bestaand beleid	1.299.000	508.000	2.607.000	1.265.000	1.407.000	620.000
Kadernota 2023						
Toeristenbelasting			35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal baten programma	1.299.000	508.000	**2.642.000**	1.300.000	1.442.000	655.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	347.000	-549.000	**1.560.000**	327.000	448.000	-358.000

Programma 4
Onderwijs

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier en tempo. Dat geldt voor allerlei ontwikkelgebieden zoals spraak, taal, spel, gedrag, motorisch of sociaal-emotioneel. Het ene kind is nu eenmaal sneller dan de ander, maar het is wel belangrijk dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Ook als zij een extra steuntje in de rug nodig hebben. Dat zorgt ervoor dat kinderen goed voorbereid beginnen aan de basisschool en een positieve ontwikkeling voor hun verdere (school)loopbaan. De ontwikkelingen van kinderen worden gevolgd door een samenwerking tussen ouders, het CJG, de kinderopvang en het (basis)onderwijs.

De gemeente is verantwoordelijk voor het lokale onderwijsbeleid, leerlingvoorzieningen, het onderwijsachterstandenbeleid en onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.
De gemeente ontvangt hiervoor geld van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De (basis)scholen ontvangen ook geld van het Ministerie voor het onderwijs en het onderwijsachterstandenbeleid.

Visie

Leerlingen kunnen voor het volgen van basis- en voortgezet onderwijs zo dicht mogelijk bij huis naar school. Dat geldt voor alle leerlingen, ook buiten het regulier onderwijs. We streven naar passend onderwijs binnen de eigen gemeentegrenzen. Inzet is om in elke kern minimaal één basisschool te behouden.

Ontwikkelingen en trends

Onderwijsachterstandenbeleid:

- De afgelopen jaren is er gewerkt aan een kwaliteitsimpuls voor- en vroegschoolse educatie (VVE). De kwartiermaker VVE zal in 2024, samen met alle betrokkenen, de doelen verder uitwerken; de resultaatafspraken, doorgaande lijn en monitoring. Dit op basis van het in 2023 ondertekende VVE-convenant door zowel het CJG, de kinderopvangorganisaties, de basisscholen en de gemeente.
- In 2023 heeft de gemeente de Peutermonitor aangeschaft. Deze monitor geeft belangrijke informatie over het (non)bereik van (VVE-)peuters. In 2024 zullen de inzichten uit de monitor bijdragen aan het verbeteren van beleid en werkafspraken.

Kinderopvang:

- De stelselherziening kinderopvang is uitgesteld tot 2027.

Onderwijs Elburg:

- Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Implementatie visie op opgroeien en ontwikkelen in de gemeente Elburg binnen het programma 'JES' (Jeugd Elburg Samenwerken).

Onderwijshuisvesting landelijk:

- Ontwikkeling wetsvoorstel regeling rond renovatie van schoolgebouwen.
- Ontwikkeling wetsvoorstel opheffen investeringsverbod schoolbesturen primair onderwijs.

Onderwijshuisvesting Elburg:

- In juli 2021 is het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) 2021 – 2041 vastgesteld. Hierin is een visie op onderwijshuisvesting voor de lange termijn opgenomen voor het onderwijsveld van de gemeente Elburg.

Taakvelden

Taakveld Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Goede onderwijsgebouwen conform definitie IHP	Uitvoering geven aan het IHP	2023-2026	Zie indicatoren in IHP 2021-2041.
Onderwijs afgestemd op de behoeften van de leerling. Keuzevrijheid en ruimte voor alle soorten onderwijs. Alle scholen in 2050 energieneutraal.	In samenwerking met de scholen kaders stellen (kwalitatief en kwantitatief) waarbinnen de gemeente bijdraagt aan voldoende en passende huisvesting voor onderwijs.	Doorlopend	Aanvragen bekostiging voorziening huisvesting onderwijs worden conform procedure Verordening behandeld.

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Onderwijs afgestemd op de behoeften van de leerling. Keuzevrijheid en ruimte voor alle soorten onderwijs.	Stimuleren van de realisatie van een dekkend netwerk passend onderwijs door de scholen in de gemeente Elburg.	Doorlopende activiteit, gebaseerd op het binnen het programma JES.	Groei aantal taalvragen per jaar
Alle jeugdigen in Elburg zijn taalvaardig.	Inzet op (een kwaliteitsimpuls) VVE, onderwijsachterstandenbeleid en de Taalklas.	Doorlopend	Kwaliteits- en resultaatafspraken VVE Aantal VVE-indicaties (Non)Bereik VVE-peuters Aantal deelnemers Taalklas
Alle jeugdigen ontwikkelen zich in een doorgaande leerlijn zo optimaal mogelijk.	Ondersteunen van initiatieven op het snijvlak passend onderwijs en gemeentelijke beleidsterreinen, zoals jeugdhulp en onderwijsachterstandenbeleid. Dit komt samen binnen het programma JES. Hierbij wordt ingezet op het versterken van de samenwerking tussen: onderwijs, CJG, welzijnswerk, ouders, kinderopvang en de gemeente.	Doorlopend	Kwaliteits- en resultaatafspraken VVE (Non)Bereik van VVE-peuters bij de kinderopvang na afgeven VVE-indicatie Alle VVE-peuters in de kinderopvang zijn bekend bij het basisonderwijs bij de start aan de basisschool
Er zijn geen thuiszitters in Elburg	Uitvoeren van een protocol voorkomen en ondersteunen van thuiszitters	2024 e.v.	
De leerlingen in Elburg ontwikkelen zich veilig en zo optimaal mogelijk.	De leerlingen ontvangen waar nodig tijdig passende ondersteuning op psychosociaal gebied. Daarnaast versterken we de samenwerking tussen onderwijs, CJG en ouders middels de werkwijze JOSje	Doorlopende activiteit. Gerealiseerd binnen het programma JES.	Wordt per kwartaal gemonitord middels een hoofdpuntenrapportage
NT2 leerlingen ontvangen passend onderwijs	We bieden de NT2 leerlingen die woonachtig zijn in Elburg onderwijs aan middels een Taalklas met goed gekwalificeerd personeel zodat deze leerlingen na verloop van tijd in kunnen stromen in het regulier onderwijs.	Doorlopende activiteit. Gerealiseerd binnen het programma JES.	

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Absoluut verzuim	Per 1.000 inw 5-18jr	2018	-	2,7*	2,1*	Ingrado	Het aantal leerlingen dat niet staat ingeschreven op een school.
		2019	-	2,5	2,4		
		2020	-	2,4	2,7		
		2021	-	2,7*	2,7*		
		2022	0,0	5,0	4,2		
Relatief verzuim	Per 1.000	2018	27*	23*	25*	Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd
		2019	24	21	25*		

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
	inw 5-18 jr	2020 2021 2022	18 8 8	17 18* 22	20 20* 24		verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken.
Voortijdige schoolverlaters	% inw 12-23jr	2018	1,1*	1,7*	1,9*	DUO	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
		2019 2020 2021	1,8* 1,5 1,7	1,8* 1,6 1,7	2,0* 1,7 1,9		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

- *Begroting 2024*
  Gemeentelijke extra bijdrage renovatie Nuborgh Lambert Franckens (2025, € 115.000)
  Betreft de verwerking van het raadsbesluit van 9 oktober 2023 over de gemeentelijke extra bijdrage in het tekort op het renovatiebudget van het Nuborgh Lambert Franckens college. De jaarlijkse kapitaallasten zijn begroot vanaf 2025 en worden conform raadsbesluit gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

Programmabegroting

4. Onderwijs

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	2.364.000	2.734.000	2.842.000	3.195.000	3.192.000	3.193.000
Begroting 2024						
renovatie Nuborgh: aanvulling mip				115.000	115.000	115.000
Totaal lasten programma	2.364.000	2.734.000	**2.842.000**	3.310.000	3.307.000	3.308.000
Baten						
Bestaand beleid	546.000	563.000	594.000	596.000	599.000	602.000
Totaal baten programma	546.000	563.000	**594.000**	596.000	599.000	602.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-1.818.000	-2.171.000	**-2.248.000**	-2.714.000	-2.708.000	-2.706.000

Programma 5
Sport, cultuur en recreatie

Dit programma gaat over een breed scala aan voorzieningen. Variërend van sportzalen, tot musea en van openbaar groen tot de lokale media. Een breed programma dus, maar wel met allemaal leuke en belangrijke zaken die het leven voor de inwoners en bezoekers van de gemeente Elburg aangenamer maakt.

Visie

Onze gemeente streeft naar een voldoende voorzieningenniveau voor onze eigen inwoners, afgestemd op maatschappelijke behoeften op het terrein van cultuur, sport en recreatie. De gemeente Elburg als Parel van de Veluwe met haar vesting, haven, buitengebied, bossen en zandverstuiving wil dit potentieel optimaal gebruiken en benutten voor toerisme, recreatie en sport. De invulling ontstaat in samenwerking met vrijwilligers- en belangenorganisaties (kunst en cultuurhistorie en voor sport de sportverenigingen).

Ontwikkelingen en trends

- We zetten in op multifunctioneel gebruik van sportparken en schoolpleinen en de openbare ruimte.
- We zoeken om de fysieke leefomgeving meer te laten uitdagen tot bewegen.
- Invulling van vrijwilligers- en met name bestuursfuncties voor verenigingen wordt steeds moeilijker in de toekomst. Bundeling van krachten wordt noodzakelijker. Ondersteuning vanuit o.a. Centrum voor Cultuur is in ontwikkeling.
- Versterkt samenwerken is noodzakelijk om een duurzame culturele infrastructuur van Elburg te realiseren. Het Centrum voor Cultuur is in ontwikkeling en biedt de instellingen, verenigingen, musea en andere cultuur- en toerismegerichte partijen en ondernemers de mogelijkheid voor ondersteuning in brede zin. Meedenken in ontwikkeling van innovatief, nieuw en vernieuwend aanbod voor inwoners en bezoekers; aanbod voor iedereen.
- Vanuit Cultuur en Erfgoed en het Centrum voor Cultuur leggen we meer de verbinding naar doelgroepen binnen het Sociale Domein. Doen en meedoen door en voor iedereen. Diverse culturele instellingen ondersteunen het ontwikkelen van nieuw aanbod. Veel van deze activiteiten dragen ook bij aan vermindering van eenzaamheid én positieve gezondheid.

Verbonden partijen

We werken aan onze beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen:

- Lokale (sport)verenigingen, (culturele) instellingen, scholen/onderwijs, zorginstellingen, welzijnsinstellingen en andere maatschappelijke partners.
- Stichting WIEL-uitvoering team Leefstijl, inzet combinatiefunctionarissen en JOGG-regisseurs. Uitvoering bewegingsonderwijs, aangepast/inclusief sporten en verenigingsondersteuning voor sportverenigingen.
- Centrum voor Cultuur; binden van culturele instellingen, samenwerken naar een sterke en duurzame culturele infrastructuur. De verbinding met o.a. scholen en zorginstellingen; partijen en doelgroepen in het sociale domein. Inzet van combinatiefunctie voor cultuurmakelaar.
- Partijen, verenigingen, instellingen die zich inzetten op behoud van erfgoed.
- Stichting zwembad ‘De Hokseberg’ te 't Harde; exploitatie en beheer openluchtzwembad ‘De Hokseberg'.
- Partijen, verenigingen en instellingen die zicht inzetten voor cultuureducatie scholen en cultuurparticipatie o.a. te behoeven van ouderen.
- Regiogemeenten; samenwerken en afstemmen voor o.a. evenementen en regionale/provinciale projecten.
- Provincie Gelderland; inzet meer cultuurparticipatie met relatie cultuur-erfgoed-zorg en ondernemen en deelname aan Provinciale sportambities.
- Fondsen; (nieuwe) ideeën uitwerken voor samenwerkingen instellingen/scholen e.a. voor nieuwe financiële geldstromen
- Veluwe op 1. Hanzesteden, Hanzestedenmarketing, Veluwe Remembers, culturele partners in de gemeente; inzet op meer gezamenlijk productontwikkeling en aanbod voor inwoner en bezoeker.

Taakvelden

Taakveld Sportbeleid en activering

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele en amateursport.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Meer mensen in beweging en een gezondere leeftijd.	Uitvoering geven aan het sportbeleid (vaststelling eind 2023) in afstemming met Sportakkoord en de regionale samenwerkingsagenda Sport.	2024	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Lokaal Sportakkoord	Uitvoeringsagenda realiseren samen met het Preventieakkoord.	2024 e.v.	Acties uit uitvoeringsagenda, stand van zaken.

Taakveld Sportaccommodaties

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Multifunctioneel gebruik sportparken door (onbeperkt) toegang tot de sportparken en gebruikt door meerdere doelgroepen.	Verkennen mogelijkheden open clubs/sportparken	2024-2026	
Het sportklimaat en de sportfaciliteiten in de gemeente Elburg zijn en blijven van een goede kwaliteit. De kernen behouden ten minste één binnensportaccommodatie.	Uitvoering geven aan het in 2020 vastgestelde accommodatiebeleidsplan.	Doorlopend	Aanvragen bekostiging voorziening huisvesting bewegingsonderwijs worden conform procedure Verordening behandeld. Overige sportaccommodaties volgens de uitgangspunten van het accommodatiebeleid.
	De wens van SSS om de trainingsmogelijkheden voor turnen te verbeteren.	2024	Zie indicatoren in accommodatiebeleidsplan.
	De wens van EVV voor een eigen sportaccommodatie onderzoeken. Momenteel ligt de focus van EVV op het ontwikkelen van een sportcampus in samenwerking met andere sportverenigingen. Gesprekken hierover vinden momenteel plaats.	2024	Zie indicatoren in accommodatiebeleidsplan.
	Blijvende gemeentelijke financiële steun aan zwembad De Hokseberg.	Doorlopend	Sluitende exploitatie op basis van begroting.

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, de verhalen van jong en oud, behoud en ondersteunen van ambacht-kennis. Jong geleerd, oud gedaan.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Verbinding leggen tussen (doelgroepen in het) sociaal domein, natuur en erfgoed, recreatie en toerisme.	Start van het Centrum voor Cultuur, als onderdeel van de st. SCEE (st. cultuur-educatie Elburg) waar ook de muziekschool en de website Cultuurmenu Elburg is ondergebracht. Onderdelen zijn: • Cultureel en toeristisch platform • Activiteiten- en evenementenkalender • Website cultuurmenu optimaal benutten • Ondersteuning culturele instellingen Met de doorontwikkeling van SCEE naar het Centrum voor Cultuur Elburg,	1-1-2023 start CvC; stapsgewijze doorontwikkeling volgende jaren	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	zal vanuit netwerk en samenwerking/samenhang, versterkt ingezet worden op o.a. ondersteuning vrijwilligers, kennisoverdracht, ontwikkeling van cultuuraanbod voor jong en oud en draagt het bij aan het versterken van samenwerking en cultureel ondernemerschap.		
Al het cultuuraanbod op 1 plek	Verder uitbouwen website cultuurmenu en uitbouwen educatief cultuur- en natuuraanbod	2023 -2026	
Aansprekende initiatieven gericht op de beleving van kunst, cultuur, historie, muziek en talentontwikkeling. Het uitgangspunt 'iedereen doet mee' is een belangrijke drijfveer.	Ondersteunen scholen bij cultuur- en natuureducatie, met ruimte voor eigen invulling en aansluitend bij de identiteit van de school. Er wordt ook gewerkt aan (doorontwikkeling van) aanbod t.b.v. ándere doelgroepen zoals ouderen, mensen met een beperking en anderen.	Doorlopende activiteiten; opbouw naar bredere doelgroepen en op basis van 'vraaggericht aanbod'.	
Inzetten van 'themajaren' voor samenhang en verbinding inwoners. Instellingen, partijen etc.	Jaarlijks wordt vanuit een thema gewerkt aan gezamenlijkheid; samen vanuit éigen activiteit en kracht meedoen aan de overkoepelend thema. Thema's hebben veelal een historisch karakter. Verbinding erfgoed-geschiedenis en actualiteit worden met elkaar verbonden. Veel partijen, instellingen en verenigingen draaien mee met activiteiten die gelinkt zijn aan gekozen thema's. Vanuit diverse partijen een jaarrond activiteiten-evenementen programma wat is gericht op de inwoners met ook een link naar bezoekers van Elburg.	Jaarlijks een nieuw thema; 2024 Kunst en amateurkunst	

Taakveld Musea

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Meer aanbod vraaggericht en iedereen doet mee.	Vanuit CvC met alle partijen werken aan nieuwe productontwikkeling.	2023-2026	
Musea, monumenten, cultuurhistorische instellingen; allemaal gericht op de historie van onze gemeente. Ieder vanuit eigen insteek vertelt een stukje 'Verhaal van Elburg'. De gemeente speelt hierbij een belangrijke rol en levert een blijvende bijdrage aan de instandhouding van het erfgoed en het uitdragen daarvan.	We ondersteunen de samenwerkende musea middels een jaarlijkse subsidie voor professionele en materiele ondersteuning. De samenwerkende musea richten zich op inwoners en bezoekers om elk een deel van het Verhaal te kunnen vertellen en/of te laten beleven. In combinatie met de historische Vesting en oude haven wordt het Verhaal van Elburg door de diverse musea, historische vereniging en andere cultuurgerichte partijen en instellingen verteld. Door de samenwerking van de diverse culturele instellingen, wordt een heel divers aanbod voor cultuureducatie, cultuurparticipatie (doen en meedoen door iedereen) vormgegeven.	Doorlopend en doorlopend in ontwikkeling	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	Hanze; cultureel erfgoed. Actieve participatie vanuit gemeente bij de (internationale) netwerken zoals de Hanze. Bij de diverse partijen instellingen wordt gewerkt naar het Hanze-DNA van Elburg.	Doorlopend	
	Nieuwe en vernieuwende activiteiten vormgeven die bijdragen aan én cultureel ondernemerschap voor instellingen/musea en waar versterkt de verbinding met doelgroepen in het Sociale Domein gerealiseerd wordt.	Doorlopend	

Taakveld Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Afgeronde projecten en daadwerkelijk zichtbaar en beleefbaar erfgoed.	Cultuurhistorische waardekaart doorontwikkelen naar een erfgoedregister; uitdragen van het verhaal van Elburg	2024 en verder	
Behoud van Cultuurhistorisch erfgoed	We blijven actief inzetten op behoud van ons cultureel erfgoed. Naast de reguliere subsidie-ondersteuning voor gemeentelijke monumenten, wordt structureel ingezet op provinciale bijdrage.	2023-2026	
Erfgoed vertegenwoordigt een grote rijkdom van Elburg. De gemeente draagt financieel bij aan de instandhouding van de gemeentelijke monumenten. Dit geldt voor zowel onroerende als roerende gemeentelijke monumenten maar ook de diverse kerkpaden en Keitjesstoepen.	In de begroting wordt structureel een bedrag gereserveerd voor de instandhouding van de gemeentelijke monumenten. Door als gemeente zélf te investeren kan er ook structureel een beroep gedaan worden op een Provinciale aanvulling van dit budget.	Doorlopend	Jaarlijks worden de subsidieplafonds vastgesteld. Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld en afgewerkt.
Om het ambacht te leren, worden er educatieve projecten i.s.m. het onderwijs, eigenaren en gemeente gestimuleerd en uitgevoerd. Jong geleerd en oud gedaan is hierbij 'regel'. Door deze kennisoverdracht én projecten uit te voeren 'die er toe doen' zetten we in op behoud van (de kennis van) ambachtslieden.	Restauratieprojecten, mee ontwikkelen en uitvoeren van o.a. museumdelen, kunnen onderdeel zijn van de lespakketten. Op deze wijze betrekken we mensen en partijen bij elkaar en bij de producten/projecten waar ze ook trots op zijn.	Doorlopend	Afhankelijk van aantal projecten die zich aandienen vinden projecten verschillend in frequentie plaats.

Taakveld Media

Portefeuillehouder: burgemeester J.N. Rozendaal – domein Dienstverlening

Tot dit taakveld behoort alles met betrekking tot media.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
We werken aan een vitale lokale omroep	We stimuleren de samenwerking met andere lokale omroepen. Die samenwerking heeft in 2023 een sterkere vorm gekregen. RTV Nunspeet, LOCO media en de LOE werken aan de vorming van een streekomroep. Zij krijgen hierbij ondersteuning van de NLPO	2023-2024	De oprichting van een streekomroep voor de Veluwe.

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	We maken meer gebruik van de diensten van de LOE.		
We werken aan een vitale lokale omroep	In 2023 heeft het commissariaat van de media op voorspraak van de raad de LOE opnieuw aangewezen als lokale omroep. Een Volgend besluit wordt eind 2027 beging 2028 genomen.	2027	Raadsbesluit

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Inclusieve samenleving, Alle kinderen doen mee.	Betere toegankelijkheid van speelplekken en veilig gebruik speeltoestellen voor kinderen met een beperking door vervangen houtchips ondergronden door kunstgras en meer op doelgroep afgestemde keuze voor speeltoestellen	2024 e.v.	
De fysieke ruimte, inclusief voorzieningen zoals meubilair, speeltoestellen, e.d., is van goede kwaliteit en biedt voldoende mogelijkheden om te ontspannen, recreeren en bewegen. Grote betrokkenheid bij de eigen woonbuurt.	Het beheerplan openbare ruimte is in 2022 geactualiseerd en hierin is het kwaliteitsniveau vastgelegd. Op basis hiervan wordt de openbare ruimte onderhouden. Initiatieven om inwoners te betrekken bij het onderhoud en inrichting van de woonomgeving worden ondersteund	Doorlopend Doorlopend	Periodiek schouw van de openbare ruimte a.d.h.v. CROW kwaliteitscatalogus.
Verbeteren van de biodiversiteit in de gemeente Elburg	Het anders onderhouden van (een deel van) het gras en bermen in de gemeente Elburg. De bermen en het gras wordt bloemrijker. Dit is beter voor de biodiversiteit. Om dit te kunnen uitvoeren is een maaizuigcombinatie gekocht.	2024 e.v.	

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
% Niet-sporters	%	2016 2020	50,3 53,4	46,8 49,9	48,7 49,2	Gezondheidsmonitor	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.

Financiën

- *Kadernota 2023*

  Uitbreiding formatie beheer openbare ruimte (2024, € 84.000 structureel)

  In het verleden is formatie ingeleverd binnen het team beheer openbare ruimte. De gedachte was dat Elburg een 'beheergemeente' zou worden. De taken van de toenmalige functionaris zijn herverdeeld onder de zittende werknemers. In de praktijk blijkt dat er sprake is een toename van werkzaamheden door een combinatie van externe factoren en de ambitie om te groeien. Meer inwonerparticipatie, de toename van datagedreven werken en digitalisering en de uitdagingen op het gebied van klimaatvragen structureel meer inzet. Voorgesteld wordt 1 fte werkvoorbereiding (medewerker projectontwikkeling) toe te voegen aan de bestaande formatie voor structureel € 84.000 (incl. overhead).

Vervanging lichtmasten, hekwerken, beregeningsleidingen en pompen bij 2 sportcomplexen (2024, investering € 75.000, kapitaallasten € 5.000, 2025 investering € 102.000, kapitaallasten € 6.000)
Uit de inventarisatie van de staat van het onderhoud op de diverse sportcomplexen is gebleken dat een aantal lichtmasten, leunhek en ballenvangers, beregeningsinstallaties, leidingen en pompen technisch zijn afgeschreven en aan vervanging toe zijn. Dit alles kost eenmalig € 102.000.

Versterking en ondersteuning activiteiten Oranjeverenigingen (2024, structureel € 1.000)
De Oranjeverenigingen in de gemeente Elburg ontvangen allen jaarlijks een bijdrage voor het uitvoeren van diverse activiteiten. Traditioneel zijn optochten en praalwagens een structureel onderdeel van het programma bij een aantal van de verenigingen. Vanwege ongelukken met optochten, is aansprakelijkheid een groot item geworden. Via een verzekering kunnen risico's in zekere zin afgedekt worden. Een 'praalwagenverzekering' is kostbaar. De vrijwilligersverzekering vanuit gemeente dekt niet een dergelijke activiteit (uitgesloten). Per praalwagen bedragen de verzekeringskosten ca. € 130.

Actualisatie Archeologische Verwachtingen kaart (2024, incidenteel € 10.000)
In 2012 is voor de gemeente Elburg de zgn. Archeologische Verwachtingenkaart opgesteld. Op deze kaart zijn archeologische monumenten aangegeven en aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten. De verwachtingenkaart is vertaald naar een beleidskaart, waaraan ruimtelijke plannen getoetst worden. De kaart is zodoende een 'toetsdocument' t.b.v. bijvoorbeeld vergunningverlening en bestemmingsplannen.

Wanneer een vergunningaanvraag of aanvraag t.b.v. bestemmingsplan wordt ingediend, wordt de verwachtingenkaart geraadpleegd en wanneer nodig, wordt een concrete rapportage van de initiatiefnemer verlangd. De regioarcheoloog adviseert op basis van de kaart. Opgeleverde rapportages worden gearchiveerd en op een later moment op de kaart verwerkt (actualisatie).

In de afgelopen jaren zijn veel rapportages opgesteld en is het wenselijk om de kaart te actualiseren. Gebruikelijk is om dit 1 x per 10 jaar te doen, maar omdat er nu gewerkt wordt naar meer regionale afstemming en het delen van info, is de ambitie om gezamenlijk een kaart te realiseren. Door het gezamenlijk te doen reduceren we de kosten voor de actualisatie.

Gemeenten zijn wettelijk verplicht inzichtelijk te maken waar archeologische monumenten en aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten aanwezig zijn. Dit wordt gedaan middels een inventarisatie met als product de archeologische verwachtingenkaart. Met de komst van de Omgevingswet is het een goed moment om de kaart te actualiseren en met de nieuwste methoden en technieken invulling te geven.

Begeleiding vervangen beheersysteem (2024, incidenteel € 20.000)
Het beheersysteem openbare ruimte wat wij nu gebruiken stopt ermee. Hierdoor moet een nieuw beheersysteem openbare ruimte aangeschaft worden. Dit moet een beheersysteem worden waar alle onderdelen van het beheer openbare ruimte beheert kunnen worden (riolering, spelen, groen, bomen, wegen). Voordat dit systeem aangeschaft kan worden moet er gekeken worden naar welke technische eisen zijn er nodig. Wat is de gewenst toekomstige situatie. Ook moet een mogelijk aanbesteding begeleid worden. Dit alles moet ervoor zorgen dat er straks goed beheersbaar systeem komt. Hiervoor is externe ondersteuning nodig.

De Joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe (2024, incidenteel € 5.000)
In 2022 is vanuit het programma Vrijheid van de Provincie Gelderland, gestart met nieuwe activiteiten en programma's die gericht zijn op het bewustzijn van het belang van vrede en vrijheid in een tijd van (meer) oorlog en toenemend antisemitisme. Vanuit het programma Vrijheid van Prv. Gelderland wordt o.a. ingezet op het project 'De Joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe'. Bij dit project worden de verhalen vanuit de buitengebieden van de Noord-Veluwse gemeenten d.m.v. fysieke objecten zichtbaar gemaakt, met elkaar verbonden én wordt de link gelegd naar de Joodse geschiedenis zoals die verteld worden in de Joodse musea op de Noord-Veluwe.

Voor dit project werken de gemeenten op de Noord-Veluwe samen. Vanuit Elburg zijn de burgemeester en beleidsmedewerker Cultuur afgevaardigden in de stuurgroep en projectgroep. De Provincie stelt voor dit project een financiële bijdrage beschikbaar. Vanuit gemeenten wordt een éénmalige cofinanciering gevraagd. Het onderwijs wordt betrokken bij dit project in de zin van educatief materiaal en hen wordt ook gevraagd mee te denken in het realiseren van het fysieke object: 'hoe zie jíj vrijheid?'

Cultureel themajaar (2024, incidenteel € 25.000)
In de gemeente Elburg zijn de culturele themajaren steeds succesvoller aan het worden. Ieder jaar wordt aan de hand van een cultuur(historisch) thema samengewerkt door inwoners, verenigingen, stichtingen, etc. aan een 'jaarronde activiteitenagenda'. Hierbij ontstaan steeds meer 'niet verwachte verbindingen en samenwerkingen' óók die je op het eerste oog niet zou verwachten.

'Iedereen doet mee' en 'Samen Elburg' staan hierbij voorop. Voor 2024 is 'Kunst en amateurkunsten' het thema waarmee een verbindend programma gemaakt kan gaan worden. In onze gemeente zijn veel (amateur)kunst gerelateerde partijen, stichtingen en verenigingen die zich inzetten op/voor dit thema. Via de activiteiten worden inwoners ook weer geënthousiasmeerd om mee te doen in 'amateurkunsten' etc. (denk o.a. aan muziekverenigingen, koren etc.). Kunst werkt in vele opzichten: 2024 hét jaar van de Kunst!

Lokale partijen, verenigingen, stichtingen en inwoners kunnen t.b.v. activiteiten in het themajaar een programma indienen bij het Centrum voor Cultuur. Het CvC-Elburg heeft een kerngroep themajaren ingericht. In deze kerngroep zitten vertegenwoordigers van o.a. het CvC, VVV en gemeente. De kerngroep beoordeelt plannen die door de diverse lokale partijen/verenigingen/inwoners ingediend worden. Na de beoordeling kan aan de partijen een stimuleringsbijdrage worden toegekend.

Versterking activiteiten partnerstad Haselünne (2024 t/m 2026, incidenteel jaarlijks € 2.000)
De bijdrage is in het verleden nooit geïndexeerd. Het voorstel is om voor de jaren 2024, 2025 en 2026 een investering te doen van € 2.000 per jaar waarmee het totaalbudget uitkomt op € 4.000 per jaar. In het tweede deel van 2025 vindt een concrete evaluatie plaats naar welke meerwaarde is gebleken in 2023 en 2024 en of een continuering van de activiteiten en budget legitiem te noemen is.

Programmabegroting

5. Sport, cultuur en recreatie

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	4.467.000	4.556.000	5.045.000	4.879.000	5.083.000	5.042.000
Kadernota 2023						
Uitbreiding formatie team openbare ruimte			84.000	84.000	84.000	84.000
Vervanging lichtmasten e.d. bij 2 sportcomplexen				5.000	11.000	11.000
Aanvullende subsidie oranjeverenigingen			1.000	1.000	1.000	1.000
Actualisatie Archeologische Verwachtingen Kaart			10.000			
Begeleiding vervanging beheerssysteem			20.000			
De Joodse geschiedenis op de Noord Veluwe			5.000			
Cultureel Themajaar Kunst en Amateurkunsten			25.000			
Versterking activiteiten partnerstad Haselünne			2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal lasten programma	4.467.000	4.556.000	**5.192.000**	4.971.000	5.181.000	5.140.000
Baten						
Bestaand beleid	462.000	338.000	639.000	433.000	431.000	300.000
Totaal baten programma	462.000	338.000	**639.000**	433.000	431.000	300.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-4.005.000	-4.218.000	**-4.553.000**	-4.538.000	-4.750.000	-4.840.000

Programma 6
Sociaal domein

Binnen het 'sociaal domein' heeft de gemeente veel verschillende taken en verantwoordelijkheden in de zorg en ondersteuning aan inwoners. Deze taken zijn vastgelegd in verschillende wetten, zoals: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), Participatiewet, Jeugdwet, Wet Inburgering en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In Werkbedrijf Regio Zwolle werken gemeenten, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties aan een inclusieve en toekomstbestendige arbeidsmarkt (Wet SUWI). Van oudsher heeft de gemeente een verantwoordelijkheid voor het welzijnswerk.

Visie

In de gemeente Elburg leven we samen met elkaar en vinden we het normaal dat inwoners elkaar helpen en ondersteunen. We gaan uit van de kracht van de inwoner en de samenleving.
Inwoners hebben regie over het eigen leven en er is ruimte voor ontwikkeling. De gemeente Elburg ondersteunt inwoners daarbij met het geven van informatie, de inzet van basisvoorzieningen, specialistische hulp en een vangnet.

We willen de meest passende zorg en ondersteuning voor onze inwoners, binnen het beschikbare financiële kader. De zorg en ondersteuning vindt plaats zo dicht mogelijk bij de jeugdigen, de gezinnen en het eigen netwerk. De ondersteuning is kortdurend en licht waar kan (ambulant, vrij toegankelijk); langdurig en intensief waar nodig.

Ontwikkelingen en trends

Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt
We staan voor de opgave om een werkende en toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren (Wet SUWI). Hier werken we samen met partners aan in arbeidsmarktregio Zwolle. Regio Zwolle is economisch gezien een groeiregio. Ook in Regio Zwolle is sprake van een snel veranderende arbeidsmarkt en een tekort aan (opgeleid) personeel. Ook staan nog altijd mensen aan de zijlijn of lopen risico daar te komen. Voor Elburg is het belangrijk om samen met partners in de regio de aanpak te verstevigen en werk te maken van plannen voor de toekomst.

Thema's zijn:
- stimuleren/investeren in 'Leven Lang Ontwikkelen' om de wendbaarheid en beschikbaarheid van personeel te vergroten;
- kansen creëren voor mensen die nu nog aan de kant staan (inclusiviteit);
- realiseren eenduidige werknemers- en werkgeversdienstverlening en versterken integrale aanpak Onderwijs, Economie en Arbeidsmarkt.

Participatiewet en Breed Offensief
Met het 'Breed Offensief' heeft het Rijk maatregelen voorgesteld om meer mensen met een beperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden.
Op dit moment is nog niet bekend of het nieuwe kabinet het 'Breed Offensief' zal voortzetten. Of dat er een volledig nieuwe Participatiewet komt.

Inclusief Groep is ons sociaal ontwikkelbedrijf. De toekomst van sociaal ontwikkelbedrijven staat onder druk. Hier is landelijk en regionaal onderzoek naar gedaan door bureau Berenschot. Gemeenten en Inclusief Groep werken samen in het zoeken naar de juiste oplossing voor de toekomst. In 2024 wordt dit verder uitgewerkt en vindt besluitvorming plaats.

Bestaanszekerheid is een belangrijk (landelijk) thema. We gaan in 2024 kijken hoe we het lokale beleid daarop aan kunnen sluiten.

Nieuwe Wet Inburgering
In de nieuwe Wet inburgering (1 januari 2022) heeft de gemeente de regie op de inburgering van statushouders. Doel is dat zij zo snel mogelijk de taal op het voor hen hoogst haalbare niveau leren. En daarnaast zo snel mogelijk meedoen in onze samenleving. Het liefst via betaald werk. De gemeente werkt hierin samen met de regio, het onderwijs, vele lokale organisaties en ervaringsdeskundigen.

Landelijk zijn er wat uitdagingen rondom het scholingstraject vanwege tekort aan docenten. Dit maakt dat de nadruk ligt op het participeren, meedoen en werken. Het vinden van werk of een participatieplaats is daarom meer naar de voorgrond gekomen. Hier gaan we het komende jaar meer vorm aan geven.

Zorg en Veiligheid
Een goede verbinding tussen 'zorg' en 'veiligheid' (zie programma 1) is essentieel. Met name bij de zogenaamde 'complexe casuïstiek', ofwel personen/huishoudens met sociale en veiligheidsproblemen. Een succesvolle aanpak van het probleem of het aanbieden van de oplossing is sterk afhankelijk van deze verbinding. Aspecten van de aanpak zijn bijvoorbeeld: vroegsignalering, awareness en kennis bij sociale wijkteams, tijdige opschaling, persoonsgerichte aanpak, inzet Zorg- en Veiligheidshuis en Veilig Thuis.

Veiligheidsthema's zijn:
- Geweld in afhankelijkheidsrelaties (huiselijk geweld en kindermishandeling).
- Verward gedrag, verwaarlozing, verslaving.
- Criminaliteit, detentie en (na)zorg.
- Jeugdproblematiek.
- Polarisatie in relatie tot diversiteit/discriminatie/radicalisering.
- Misbruik sociale voorzieningen en ondermijningseffecten.
- Mensenhandel, uitbuiting en prostitutie.

Gezond en Actief Leven Akkoord
Op 3 februari 2023 ondertekenden de VNG, GGD GHOR, zorgverzekeraars en met ministerie van VWS het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Uitgangspunt is een gezonde generatie in 2040. De focus verschuift van inzet op ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Doelen binnen het GALA zijn:
- Terugdringen gezondheidsachterstanden.
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis.
- Een gezonde leefstijl.
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid.
- Vitaal ouder worden.
- Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur.

Met behulp van het lokaal integraal preventieplan wordt de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen en partners bevorderd.

Schuldhulpverlening
Per 1 januari 2022 voert Plangroep als nieuwe schuldhulpverlener de schuldhulpverlening uit in de gemeenten Harderwijk, Ermelo, Putten, Oldebroek en Elburg. Er is regelmatig overleg waardoor er een goede samenwerking is die de dienstverlening naar de inwoners ten goede komt.

Sociaal Financieel Trefpunt
Het Sociaal Financieel Trefpunt is een netwerksamenwerking en een belangrijke toegang voor inwoners met een hulpvraag. Vragen worden op een laagdrempelige manier behandeld. Veel inwoners weten inmiddels de weg te vinden. Hierdoor wordt vaak erger voorkomen. De verbinding met andere ondersteuningspunten, zoals CJG, Taalpunt en bibliotheek, is van grote meerwaarde.

Digitale dienstverlening
De digitale dienstverlening ontwikkelt steeds verder. Werkprocessen staan beschreven en steeds meer (aanvraag-, meld-, declaratie-)formulieren zijn digitaal. De inwoners kunnen deze via DigiD inlog invullen op de website van de gemeente. Daar ligt een koppeling met het zaaksysteem en met het klantvolgsysteem voor Wmo, Participatiewet, minimaregelingen en deels Jeugdwet, zodat de verwerking en afhandeling van deze formulieren efficiënter gaat. Extra aandacht is er voor het begrijpelijk maken van teksten (B1-niveau).

Oekraïne
De gemeente speelt een belangrijke rol in de opvang en ondersteuning van vluchtelingen uit Oekraïne. Bij de primaire opvang (dak & bed) en brede opvang (werk & scholing) maakt de gemeente gebruik van diverse organisatie en veel gemotiveerde vrijwilligers (Zie verder Programma 1 Veiligheid).

Maatwerkvoorzieningen Wmo
De Wmo maatwerkvoorzieningen staan de komende jaren onder financiële druk. De uitgaven zijn hoger dan de begroting. Dit komt door het rijksbeleid over het abonnementstarief, de AMvB (reële kostprijzen) en de extramuralisatie. Komende jaren vraagt dit om een inzichtelijke monitoring van de inzet van Wmo voorzieningen.

De inkoop en inkoop begeleiding groep zijn afgerond. Werktafels bieden de aanbieders een podium om gezamenlijke thema's uit te diepen. Een voorbeeld is tekort aan personeel, of het organiseren van vervoer naar de dagbesteding.

De logeermogelijkheden onder het maatwerk worden te weinig benut. Terwijl dit een voorziening is die juist preventief kan werken om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten. Zodat mensen langer in de thuissituatie kunnen blijven wonen. Samen met Gezond Veluwe en Netwerk dementie stimuleert de regio de inzet van logeermogelijkheden.

In samenwerking met de casemanagers dementie wordt er een pilot ontwikkeld voor het indiceren van de huishoudelijke hulp. Doormiddel van het direct indiceren wordt de dienstverlening voor de inwoner verbeterd. Om de nieuwe werkwijze goed te monitoren wordt er eerst gestart met een pilot.

Wijkontmoetingscentra Elburg
De 5 wijkontmoetingscentra in Elburg vervullen een belangrijke rol binnen de wijken voor mensen die deze steun nodig hebben. De groei van het aantal deelnemers geeft blijk van de behoefte van mensen om mee te kunnen doen en om mantelzorgers te ontlasten. De laagdrempelige inloop en dagactiviteiten in combinatie met de open houding naar deelnemers én mantelzorgers blijken succesvol te zijn. En binnen die organisatie bieden de centra werkervaringsplaatsen voor werkzoekenden en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De vraaggerichte benadering en het meedoen vanuit talenten wordt verder versterkt in 2024 vanuit samenwerking met Kwiek-Nu, de vraaggerichte dagbesteding. In 2024 zetten we extra in op valpreventie, gezond leven en bewegen, zie onderdeel GALA.

Jeugd
In de gemeente Elburg willen we dat kinderen en jongeren op een gezonde en veilige manier opgroeien en zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige jongvolwassenen.

We werken oplossingsgericht aan de hulpvraag van gezinnen, kinderen en jongeren. We gaan uit van de mogelijkheden waarbij de regie bij ouders, jeugdigen en hun netwerk ligt. Belangrijke speerpunten zijn: in één keer goed, goed is goed genoeg, één gezin – één plan, normaliseren, nul uithuisplaatsingen, de-medicaliseren en integrale samenwerking.

Door het stimuleren van maatschappelijke verantwoordelijkheid - 'De gemeenschap van Elburg is nodig om een kind op te laten groeien' - denken we dat de eigen mogelijkheden van inwoners en de inzet van het netwerk toenemen. We streven naar vroegsignalering door de samenwerking in het voorliggende veld goed te organiseren en te versterken. Zo voorkomen we zwaardere problematiek.

De inhoudelijke zorg aan onze jeugdige inwoners krijgt de prioriteit. Daarnaast monitoren we de kosten. Door inzet op preventie, een effectieve samenwerking, duidelijke inkoopcriteria en vastgestelde (bezuinigings)maatregelen willen we passende ondersteuning binnen financiële kaders realiseren.

Bij preventie zetten we in op de omgeving van de jeugdige. Waar we op inzetten bepalen we op basis van cijfers en wetenschappelijk onderbouwd. Door te doen wat werkt, in een korte beleidscyclus en samen met de partners willen we invloed uitoefenen op de omgeving van jongeren. Hierbij dragen we bij aan de mentale gezondheid van jongeren en dringen we gebruik van alcohol en andere middelen terug.

Beschermd wonen/maatschappelijke opvang (BW/MO)
De decentralisatie van de taak beschermd wonen is opnieuw uitgesteld en nu voorzien voor 2025. Daarbij zou de val van het kabinet Rutte IV voor verder uitstel kunnen zorgen. Voor de Noord-Veluwe is de verwachting dat we nog enkele jaren te maken zullen hebben met overschotten, die langzamerhand afbouwen.
Inhoudelijk is de inzet om ondersteuning meer in de thuissituatie in te vullen (beschermd thuis). En minder in geconcentreerde woonvormen (beschermd wonen). We bereiden ons voor op deze taken door extra te investeren in preventie, zoals het dichten van 'gaten' in de schulddienstverlening, inzet op activering en geschikte woonplekken. Het verbinden van lokale inzet (welzijn, Wmo) met bovenlokale inzet vanuit BW/MO is een belangrijke voorwaarde om deze beweging te ondersteunen.

Organisatorisch blijven we koersen op sterke samenwerking in Noord-Veluws verband. Het Rijk zet in op verplichte samenwerking. Het Rijk zet prominent in op de aanpak van dakloosheid. Er ligt een forse opgave in het realiseren van (tijdelijke) huisvesting. Het vinden van geschikte woonplekken voor de doelgroep blijft, mede gezien de krapte op de woningmarkt, maar ook door stevige maatschappelijke weerstand, nog steeds een enorme uitdaging. Dit belemmert bijvoorbeeld de uitstroom uit beschermd wonen. Woningnood zorgt ook voor veel stress bij de betrokkenen, wat doorgaans ten koste gaat van de maatschappelijke aansluiting. Ook is er daardoor vaak zware druk op maatschappelijke organisaties.

Huiselijk geweld
Lokale teams zullen in de toekomst meer en meer aan zet blijven in de aanpak van huiselijk geweld, ook in complexe situaties, met ondersteuning vanuit specialistische expertise. Dit is een cultuuromslag die gaande is, maar zeker nog aandacht vergt. Het verbinden van betrokken partijen blijft voortdurende aandacht vragen in dit werkveld met betrokkenheid van zoveel verschillende partijen.

De Gelderse Verbeteragenda Jeugd geeft hier een forse impuls aan. Het landelijk toekomstscenario zet in op versterking van de samenwerking, het bijschakelen van specialistische expertise bij lokale teams. Tegelijkertijd is er met name door personeelstekorten enorme druk op de uitvoering in veel geledingen. Dat maakt het doorvoeren van gewenste veranderingen complex.

In 2022 en 2023 zetten we specifiek in op de aanpak ouderenmishandeling. Voor 2024 zetten we verder in op het versterken van de aanpak voor specifieke vormen van huiselijk geweld die tot nu toe onderbelicht bleven, zoals mensenhandel.

Laaggeletterdheid
Moeite hebben met lezen, schrijven en of rekenen en beperkte digitale vaardigheden met als gevolg het minder gemakkelijk vinden van een baan of het verliezen van grip op geldzaken. Iemand met minder basisvaardigheden kan wel lezen en schrijven, maar vaak niet goed genoeg om helemaal mee te doen in de samenleving. Laaggeletterdheid en het voorkomen hiervan is een speerpunt in het bestuursakkoord 2022-2026.

Inwonerparticipatie
De inzet is een frisse democratie, waarbij sprake is van meer gemeenschap en minder gemeente. Dit betekent dat we ruimte geven aan initiatieven in de samenleving. Dat we inwoners, organisaties en bedrijven de ruimte geven in het gemeentelijk beleids- en besluitvormingsproces. En dat we inzetten op een organisatie die de kracht in de samenleving organiseert. Medewerkers staan open voor initiatieven uit de samenleving en voeren het gesprek hierover met inwoners. Groepen met afstand tot de lokale democratie willen we actief betrekken. Dit vraagt om uitbouw van de inwonerparticipatie. In de Gemeentewet komt het uitdaagrecht. Dat gaan we in het participatiebeleid vormgeven.

Verbonden partijen
De beoogde maatschappelijke effecten worden nagestreefd met behulp van de inzet van verbonden partijen.
- Zorg- en welzijnsorganisaties
- Onderwijsinstellingen
- Kinderopvang
- UWV
- Sociaal ontwikkelbedrijf Inclusief Groep
- Ondernemers
- Regionale expertisepunten
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Jeugd- en jongerenwerk
- Stichting Veilig thuis
- Raad voor de kinderbescherming
- (Huis)artsen
- Rechterlijke macht
- Meerinzicht (backoffice en het contractmanagement voor jeugd en deels inburgering)

Taakvelden
Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie
Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven
Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma – domein Samen leven (onderdeel inwonerparticipatie)
Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Iedere inwoner telt mee en moet mee kunnen doen. Het maakt niet uit of iemand een beperking heeft, wat de geaardheid is of waar iemand van-	Met partijen uit de lokale samenleving en maatschappelijke organisaties geven we uitvoering aan de inclusieagenda.	Start uitvoering 2023	In het Inclusieakkoord maken we afspraken over monitoring.

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
daan komt. We gaan voor gelijkwaardigheid en volwaardigheid in de Elburgse samenleving. Daarvoor is begrip, acceptatie en verbinding tussen inwoners nodig. We gaan er voor om sociale uitsluiting en eenzaamheid te voorkomen. Dit vraagt extra aandacht en bewustwording in de gemeente Elburg. In het aanbieden van zo thuisnabij (passend) onderwijs en de toeleiding naar werk. Evenals aanpassingen om te kunnen ontspannen, sporten, bezoek van winkels, horeca en culturele instellingen.	We inventariseren met de samenleving de aandachtspunten voor het te ontwikkelingen (diversiteits)beleid en stellen een actieprogramma op.		Dit formuleren we in diversiteitsbeleid en actieprogramma. Meldpunt anti discriminatie
Een bestuur dat dicht bij de samenleving staat en deze zoveel mogelijk ruimte geeft.	Eenvoudig communiceren (B1 niveau) richting de inwoners. Werken met beeldtaal.	2024-2026	
Inzicht in hoe we participatie vorm gaan geven.	Beleid en verordening inwonerparticipatie implementeren	2024	
Ervaring opdoen met nieuwe werkvormen	Experimenteren met nieuwe vormen van participatie. Zoals bv. Een burgerraad	2025	
Meer kwetsbare inwoners vanaf 55 jaar doen actief mee in plaats van eenzaam thuis.	We zetten in op het behoud van de coördinator vraaggerichte dagbesteding.	2023, 2024 en 2025	
Versterken van de leefbaarheid in Doornspijk	We realiseren een multifunctionele accommodatie in Doornspijk.	2026	
Cultuur en het sociale domein. Vanuit 'iedereen doet mee' werken we aan cultuureducatie en cultuurparticipatie. Vanuit dit uitgangspunt ontwikkelen en werken we samen met culturele partners in de gemeente aan activiteiten en producten voor de verschillende doelgroepen in het sociale domein.	Vanuit behoefte wordt vanuit het Centrum voor Cultuur (CvC) aanbod ontwikkeld wat passend is voor de doelgroep. Vraag en aanbod komen bij elkaar; maatwerk en menswaardig aanbod. Aanbod voor inclusie; aanbod om (gevoel van) eenzaamheid te verminderen.	2023-2026	Concrete producten worden geplaatst op website Cultuurmenu Elburg
Investeren in en versterken van inclusiviteit en toekomstbestendigheid van het vrijwilligerswerk.	Behoud van de maatschappelijke stage. Stimuleren van organisaties om jongeren in te schakelen. Extra aandacht voor vrijwilligerswerk als onderdeel van route naar werk/meedoen/van betekenis zijn. Afspraken met St. Wiel over: -De ontwikkeling van het digitaal platform 'Elburg Voor Elkaar' -Trainen en versterken vrijwilligersorganisaties richting toekomstbestendigheid.	Doorlopend	Aantal leerlingen en aantal plaatsen maatschappelijke stage Aantal mensen met een uitkering actief in vrijwilligerswerk Aantal getrainde organisaties en resultaten/effecten
Een samenleving waarin nieuwe inwoners zich welkom voelen, de taal leren, zelfredzaam zijn en meedoen, indien mogelijk via betaald werk.	Het aanbieden van inburgeringstrajecten (taal en meedoen) met extra aandacht voor financiële zelfredzaamheid en gezondheid.	Doorlopend	Instroom, doorstroom en uitstroom van inburgeraars (meetinstrument nog in ontwikkeling)
Actieve betrokkenheid van het verenigingsleven bij de lokale gemeenschap, als laagdrempelige plek voor ontmoetingen, ontspanning, vrijwilligerswerk en evenementen. Levensvatbare (amateur)verenigingen op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Verenigings- en buurtgebouwen worden zoveel mogelijk multifunctioneel benut.	Trainen van verenigingen in vroeg signalering en ondersteunen van vrijwilligers in de omgang met inwoners die bijzondere aandacht nodig hebben. In samenwerking met verenigingen kaders stellen (kwalitatief en kwantitatief) waarbinnen de gemeente bijdraagt aan voldoende en passende huisvesting voor dorps- en gemeenschapsvoorzieningen.	Doorlopend	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	Nota Dorps- en Gemeenschapshuizen 2018-2021.		
Afname "sociale" eenzaamheid onder met name niet-westerse migranten, weduwen en weduwnaars en inwoners met een beperking of gezondheidsproblemen.	De preventieve belrondes voor 85-plussers behouden en indien mogelijk uitbreiden naar overige kwetsbare groepen.	Doorlopend	Percentage inwoners dat zich eenzaam voelt, volgens 4-jaarlijkse volwassenen monitor GGD
Onze voorzieningen (zoals de huisarts en het sociaal wijkteam) sluiten goed aan bij de behoeften van ouderen.	Het programma Waardig oud worden in Elburg uitvoeren volgens de in 2023 naar verwachting opgestelde visie. Tevens in beeld houden wat de ontwikkelingen en behoeftes van senioren zijn in Elburg.	Doorlopend	GGD monitor, cliëntervaringsonder-zoeken, gesprekken met ondersteunende organisaties en zo mogelijk ook het gesprek met senioren

Taakveld Inkomensregelingen

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Dit taakveld kent alleen reguliere werkzaamheden zonder speerpunten en bestuurlijke prioriteiten.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Dienstverlening verder digitaliseren.	Formulieren digitaal toegankelijk (vraaggestuurd) maken, zodat verwerking efficiënter gaat.	Doorlopend	Aantal aanvragen via e-formulieren stijgt.
Ook in gezinnen met een minimuminkomen kunnen kinderen meedoen in de samenleving. Door bijvoorbeeld lid te worden van een sportvereniging of club.	Het kindpakket in stand houden zodat ieder kind kan sporten of zich kan ontwikkelen via muziek, toneel of andere culturele vorming, waarbij de drempel om een beroep te doen op het kindpakket zo laag mogelijk moet zijn. Het volwassenenpakket en kindpakket steviger communiceren, zodat we meer mensen kunnen bereiken.	Doorlopend	Groei van het aantal inwoners die gebruikmaken van het volwassenen- en kindpakket.
Schuldhulpverlening: ondersteuning zo licht mogelijk, zwaar waar nodig.	Bevorderen van samenwerking in het lokale en regionale werkveld.	Doorlopend	Niet hard meetbaar, wel te monitoren d.m.v. gesprekken met lokale en regionale partners en signalen van inwoners die gebruik maken van schuldhulpverlening.
Preventie	Monitoren van vroegsignalering betalingsachterstanden in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In samenwerking met het Sociaal Financieel Trefpunt actie ondernemen bij signalen van betalingsachterstand bij huur, zorgverzekering, energie en water.	Doorlopend	Aantal inwoners dat hun betalingsachterstand oplost, al dan niet door schuldhulpverlening.
Leefgeld Oekraïense vluchtelingen	Uitvoeren van landelijke Regeling Opvang Ontheemden Oekraïne (ROOO).	Doorlopend	Aantal verstrekkingen Leefgeld

Taakveld Begeleide participatie

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Verminderen laaggeletterdheid, zodat mensen beter mee kunnen doen in de samenleving en arbeid. Door het versterken van basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen, digitale vaardigheden.	In samenwerking met de bibliotheek (het Taalpunt), lokale organisaties en het onderwijs uitvoering geven aan gezamenlijke uitvoeringsagenda ter versterking van de basisvaardigheden van de inwoners uit Elburg. Extra aandacht voor autochtonen. Pilot verlengen met twee jaar. Waarbinnen we inzetten op de werkgeversbenadering en consulenten arbeid om meer werknemers- en zoekenden te bereiken. De taalkeuken en Taalpunt blijven natuurlijk en we draaien een extra project over gezondheid: Voel je goed.	2023 en 2024	Minder laaggeletterden.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
• Minder dan 40 inwoners jonger dan 27 jaar met uitkering. • 10 of meer jongeren per jaar stromen uit naar werk • 10 of meer jongeren per jaar in een opbouwtraject	Eind 2021 is een werkcoach jongeren aangesteld, omdat mede door corona 50 jongeren bijstand ontvingen. Dit werkt. Daarom deze werkcoach blijven inzetten om extra te faciliteren dat jongeren meedoen: stimuleren dat verslaving, schuldenproblematiek of andere sores worden aangepakt, ondersteuning bieden om werkervaring op te doen en om (betaald) werk te vinden.	2023-2026	Zie eerste kolom
• Inwoners eerder en sneller stimuleren en ondersteunen zelf inkomen te verwerven of te behouden; • Zo veel mogelijk voorkomen van langdurige afhankelijkheid van een uitkering; • Meer ondernemers ondersteunen bij uiteenlopende arbeidsmarktvraagstukken; • Verbeterde dienstverlening. Partijen rondom werk en re-integratie werken samen en bundelen krachten • Focus op mogelijkheden en talentontwikkeling	Realiseren van een variant Werkcafé voor inwoners en ondernemers (nieuw concept, pilot). Samen met onze partners (werk en re-integratie, publiek en privaat), inwoners en ondernemers.	2024-2025	
Ieder mens telt, iedereen moet mee kunnen doen.	Inwoners ondersteunen die het op eigen kracht niet redden. Liefst naar betaald werk. Waar dat (nog) niet lukt inzet op meedoen. Extra aandacht voor nieuwkomers, jongeren en mensen met een psychische kwetsbaarheid. Ook: ondersteuning werkgevers.	Doorlopend	Aantallen instroom, doorstroom, uitstroom, aantal jongeren <27 jaar, + andere relevante indicatoren.
In arbeidsmarktregio Zwolle werken gemeenten, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties	Acties worden ingezet en instrumenten worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld om meer nieuwkomers en mensen met psychische aandoeningen te kunnen begeleiden naar werk. De dienstverlening aan werkgevers	Doorlopend	Geharmoniseerde regelgeving, uitwerking resultaten in jaarverslag Regio Zwolle

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
samen aan een inclusieve & toekomstbestendige arbeidsmarkt (Wet SUWI).	wordt ontwikkeld vanuit het gezamenlijke regionale Werkgeversservicepunt (WSP). Banenmarkten worden georganiseerd, Ook wordt als 'lerende regio' samengewerkt in het vinden van oplossingen voor bijv. tekorten op de arbeidsmarkt.		
Verbinden Economie en arbeidsmarkt	Communicatiecampagne over #Leven Lang Ontwikkelen en zo de kansen van de Ontwikklelfondsen van Regio Zwolle actief onder de aandacht brengen (Upgrade Jezelf en Groeivooruit). Verbinden van lokale initiatieven aan sectortafels Regio Zwolle en v.v. Pro-actief benaderen van ondernemers met nieuwe bel-actie ism Regio Zwolle Brigade.	Doorlopend Doorlopend 2024	Aantal inwoners dat gebruik maakt van 'Upgrade Jezelf' & 'Groeivooruit' (via rapportages Regio Zwolle) Zorglab, Profieltafel(s) techniek, Learning hub primair onderwijs e.d. Resultaten ondernemersactie ism Regio Zwolle Brigade.
Oekraïense ontheemden ondersteunen bij arbeidsinschakeling als niet-uitkeringsgerechtigden op grond van de Participatiewet.	Ondersteunen van Oekraïners richting werk of meedoen.	Doorlopend	Aantal ondersteunde Oekraïners naar werk of meedoen

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Mensen met beperkingen zo lang mogelijk thuis laten wonen met gebruik van Wmo hulpmiddelen.	De contracten met de hulpmiddelenleveranciers blijven monitoren dmv contractgesprekken, managementrapportages en cliëntenervaringsonderzoeken.	Doorlopend	De tevredenheid van cliënten is een 7.
Monitoring uitgaven (voorzieningen) en inkomsten (eigen bijdrage) op Wmo maatwerkvoorzieningen in relatie tot begroting.	3 keer per jaar monitoren verloop van uitgaven.	Doorlopend	Financiële jaarcyclus

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+

Portefeuillehouder wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch) die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Aanvragers van voorzieningen ervaren minder bureaucratie en krijgen de juiste hulp.	Om te komen tot een integrale dienstverlening is in 2023 als eerste stap ingezet op een analyse van onze huidige toegang. Vanuit de verzamelde informatie en advies worden aanbevelingen gedaan om meer integraal te gaan werken in 2024.	2023 en 2024	

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een zorgzame samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg goed geregeld is.	Samenwerking tussen partijen verstevigen rondom de 18-/18+ overgang. Doorlopende zorglijn. Korte lijnen CJG, Sociaal Trefpunt.	Doorlopend	Met elke jeugdige van 17 jaar die hulpverlening ontvangen is een toekomstplan opgesteld.
De gemeente staat naast mantelzorgers en faciliteert ze.	Maatwerk leveren aan mantelzorgers zoals hulp met dagopvang, respijtzorg en ontzorging met betrekking tot regelgeving.	Doorlopend	Niet meetbaar. Wel is het aantal mantelzorgers dat ondersteunt wordt via steunpunt mantelzorg in beeld te brengen.
	Jonge mantelzorgers ondersteuning en begeleiding bieden zodat ze zoveel mogelijk mee kunnen doen.	Doorlopend	Niet meetbaar.
Cliënten geven in het CEO Wmo aan dat ze tevreden zijn over de kwaliteit en de passendheid van de ondersteuning.	Jaarlijks CEO Wmo uitvoeren. Jaarlijkse verbetercyclus met consulenten en Adviesraad sociaal domein. Kwaliteit van de voorzieningen bespreken tijdens contractgesprekken.	Doorlopend	CEO Wmo blijft gelijk (voldoende), zie waarstaatjegemeente.nl

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-

Portefeuillehouder: wethouder S.W. Krooneman – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Preventief effect door: 1. Afname in doorverwijzingen omdat de ondersteuning in één keer goed is. 2. Afname ambulante ondersteuning (ZIN) 3. Afname GGZ behandeling (ZIN) 4. Afname verwijzingen huisartsen naar ZIN 5. Afname tot minimale wachtlijsten in de jeugdhulpketen	Het versterken van het Centrum voor jeugd en gezin met: 1. Inzet van de verklarende analyse. 2. Ambulante begeleiding aanbieden vanuit het CJG. 3. GGZ expertise borgen in het CJG 4. CJG medewerkers in de huisartsenpraktijk realiseren	2023 t/m 2024	Afname op de jeugdhulpproducten in segment 4, specialistische jeugdhulp.
Jeugdigen groeien gezond en veilig op zodat zij zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.	Inzetten op eigen kracht en zelfredzaamheid en waar nodig hulp inzetten zo licht als nodig.	Doorlopend	Afname in jeugdhulp en Wmo
Het voorliggende voorzieningen, vrij toegankelijke jeugdhulp en de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp werken zo optimaal mogelijk samen.	Jeugd Elburg Samenwerken (JES). Daarin zijn verschillende werkgroepen actief. Onder andere de doorlopende lijnen, terugdringen en voorkomen van thuiszitters, interprofessioneel samenwerken en gezond en veilig oproeien. Vanuit de regionale inkoop jeugdhulp is een actief partnerschap met de jeugdhulpaanbieders.	Doorlopend	Afname van de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp
Ondersteuning wordt ingezet zo licht als nodig waardoor de inzet van zware ondersteuning teruggloopt.	Er wordt ingezet op het versterken van de voorliggende voorzieningen, de vrij toegankelijke jeugdhulp en op preventie. Inzet van de Verklarende analyse: zorg in één keer goed inzetten.	Doorlopend	Afname van de niet-vrij toegankelijke jeugdhulp

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Jongeren met jeugdhulp		2018	8,3	11,6	11,8	CBS	

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019 2020 2021 2022	8,7 6,9 11,1* 10,2	12,1 9,7 13,8* 13,6	12,2 9,7 13,2* 13,2		Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	%	2018	-	0,4	0,4	CBS	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).
		2019 2020 2021 2022	- - - -	0,4 0,3 0,3 0,2	0,4 0,3 0,3 0,3		
Jongeren met jeugdbescherming	%	2018	1,0	1,2	1,2	CBS	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
		2019 2020 2021 2022	1,0 1,0 1,2 1,1	1,3 1,2 1,4 1,2	1,2 1,1 1,2 1,2		
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-64jr	2019	209,9*	168,2*	196,2*	CBS	Het aantal re-integratie voorzieningen, per 10.000 inwoners in de doelgroep.
		2020 2021 2022	292,4* 337,2* 373,9	182,8* 187,4* 195,1	199,1* 197,7* 197,7		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	per 10.000 inw	2018 2019 2020 2021 2022	390 450 480 490 510	612 655 686 690 -	640 680 700 - 700		Het aantal cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw	2018 2019 2020 2021	180,3* 162,6* 178,0* 164,2*	343,0* 325,8* 403,8* 349,7*	401,1* 381,7* 459,7* 431,2*	CBS	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015) per 10.000 inwoners.
Werkloze jongeren	%	2018 2019 2020 2021	1 2 2 2	2 2 2 2	2 2 2 2	CBS	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV-werkbedrijf.
Netto arbeidsparticipatie	%	2018 2019 2020 2021 2022	70,6* 72,4* 71,8* 73,7* 75,6	69,2* 70,0* 70,2* 70,9 72,9	69,1* 70,0* 69,6* 70,4 72,2	CBS	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking.
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	3	5	7	CBS	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
		2019 2020 2021	3 3 4	5 5 5	6 6 6		
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2018	0	1	1	CBS	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
		2019 2020 2021	0 1 1	1 1 1	1 1 1		
Banen	per 1.000 inw. 15-64 jr	2018	662,0*	764,4*	778,6*	LISA	Het aantal banen, in leeftijd van 15-64 jaar met een baan.
		2019 2020 2021 2022	687,9* 678,0* 701,9* 709,8	780,4* 780,5* 789,5* 820,1	695,1* 796,4* 805,7* 825,4		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*

  Reguliere re-integratietrajecten ondersteuning bij werkbehoud (vanaf 2024 € 100.000 structureel)

  Er zijn meer middelen nodig om inwoners mee te kunnen laten doen in de samenleving:

  1. Toenemende complexiteit van de doelgroep
  2. Meer mensen zijn aan de slag met een indicatie doelgroepregister (loonkostensubsidie) en beschut werk.

  Financiering loonkostensubsidie vindt sinds 2022 plaats vanuit de BUIG (t-1). Dit betekent ook een groter beroep op begeleidingskosten en jobcoaching. In 2022 was er een tekort van € 160.000. Het is onze verwachting dat het beroep op deze instrumenten structureel van karakter is. We kunnen dit niet langer opvangen met overgehevelde budgetten uit het verleden en vragen daarom het budget voor re-integratie instrumenten en ondersteuning bij werk(behoud) structureel te verhogen met € 100.000. Deze

verhoging kan bekostigd worden uit de middelen BUIG, gemeentefonds (participatie). Mochten deze middelen in een jaar niet toereikend zijn, wordt de reserve sociaal domein ingezet.

Programmabegroting

6. Sociaal domein						
Meerjarencijfers per programma	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Meerjarenbegroting 2024-2027**			
			2024	**2025**	**2026**	**2027**
Lasten						
Bestaand beleid	35.412.000	27.029.000	36.368.000	36.266.000	35.803.000	36.066.000
Meicirculaire 2023						
Jeugdzorg			180.000	140.000	6.000	6.000
Participatie			319.000	304.000	277.000	287.000
Kadernota 2023						
Reïntegratie activiteiten ondersteuning bij werkbehoud			100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal lasten programma	35.412.000	27.029.000	**36.967.000**	36.810.000	36.186.000	36.459.000
Baten						
Bestaand beleid	15.831.000	5.246.000	12.149.000	12.084.000	12.085.000	11.968.000
Totaal baten programma	15.831.000	5.246.000	**12.149.000**	12.084.000	12.085.000	11.968.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-19.581.000	-21.783.000	**-24.818.000**	-24.726.000	-24.101.000	-24.491.000

Programma 7
Volksgezondheid en milieu

De gemeente Elburg is verantwoordelijk voor de inzameling van afval en voor het aanleggen en onderhouden van de riolen. Hiervoor int de gemeente belasting (riool- en afvalstofheffing). Deze zijn in principe kostendekkend. Dit zijn de twee grootste posten op dit taakveld. Daarnaast gaat dit programma over milieubeheer (zoals ongedierte bestrijding), begraafplaatsen en volksgezondheid.

Visie

Visie op Leefstijl

Als gemeente staan we voor gezond opgroeien, gezond ouder worden en het verkleinen van gezondheidsachterstanden. We zetten in op een gezonde leefstijl en het maken van gezonde keuzes. Daarbij is specifiek aandacht voor gezonde voeding, meer bewegen, terugdringen alcohol- en drugsgebruik.

Visie op duurzaamheid

We zetten in op duurzaamheid in de brede zin van het woord. We gaan niet voor grote visies. Maar voor de concrete aanpak. We werken aan toekomstbestendige wijken. Bij de warmtetransitie staan we voor een wijkaanpak. We zetten in op zoveel mogelijk hergebruik van materialen. We willen de thema's dicht bij de mensen brengen, ze tastbaar maken. Daarbij moeten de plannen en maatregelen haalbaar en betaalbaar zijn. Bij de energietransitie zetten we eerst in op zon op daken. We breiden het dakoppervlak op een creatieve manier uit. Denk bijvoorbeeld aan overdekte parkeerterreinen. Vooralsnog willen we geen zonneparken in het open weidegebied en het agrarisch landschap.

Ontwikkelingen en trends

Leefstijl

Gezondheid is belangrijk en door corona ligt er nog meer nadruk op een gezonde leefstijl. Voorkomen is beter dan genezen, daarmee geven we het belang van preventie aan. Als Gemeente nemen we de regie. Met de komst van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) verschuift de focus van de ziekte en de zorg naar gezondheid en gedrag. Dit maakt dat we op een andere manier met preventie omgaan. Ook moet gezondheid een aspect zijn wat bij elk nieuw beleid meegewogen wordt.

Duurzaamheid

Het Programma Duurzaam 2022-2025 is de basis van waaruit we werken. In dit programma staan de projecten en activiteiten die de komende jaren gaan bijdragen aan het behalen van de hogere doelstelling: een klimaatneutrale gemeente in 2050 en daarvoor 55% CO2-reductie in 2030. Dit programma is ook een vertaling van de bestuursafspraken. Elk jaar wordt vanuit dit programma een werkplan opgesteld met daarin de projecten voor dat jaar. Voor 2024 zal de focus liggen op drie wijken als het gaat om warmtetransitie: Oostendorp, de Vesting en een "nieuwbouw"wijk op 't Harde en/of Doornspijk. Het verduurzamen van bedrijventerreinen is gestart en levert in 2024 de eerste resultaten. Met subsidiegelden vanuit het Nationaal Isolatieprogramma gaan we slecht geïsoleerde woningen aanpakken.
De netcongestieproblematiek werkt vertragend op het behalen van de verduurzamingsdoelen. De netbeheerders werken aan uitbreiding van het elektriciteitsnet. Daarnaast moeten lokale oplossingen, in de vorm van Smart Energy Hubs, helpen om de wel beschikbare elektriciteit goed in te zetten.

Afvalinzameling

Er wordt ingezet op zoveel mogelijk hergebruik van grondstoffen en het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Er loopt een traject voor een verdere samenwerking op het gebied van afvalinzameling en de realisatie van een grondstoffenstation. Na realisatie hiervan zal een tariefprikkel op restafval worden ingevoerd.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen.

- GGD; De GGD voert voor de gemeente de JGZ 4-19-jarigen uit en verzorgt de monitoring en evaluatie bij doelstellingen met betrekking tot gezondheid.
- Icare; Icare voert voor de gemeente de JGZ 0-4-jarigen uit, zij doet dit vanuit het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).
- Stichting Jeugd Noord Veluwe (SJNV); De SJNV is verantwoordelijk voor het basisteam Jeugd. Het basisteam Jeugd vormt samen met Icare JGZ en GGD JGZ het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Stichting WIEL; Levert door middel van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches een bijdrage bij de uitvoering van een gezonde leefstijl voor jongeren en ouderen.
- Tactus Verslavingszorg
- Regionale samenwerking met de overige Noord-Veluwse gemeenten; begeleiden en ondersteunen regionale duurzaamheidsprojecten, kennisuitwisseling riolering en afvalinzameling.
- Regionaal Energie Loket: als opdrachtnemer voor de uitvoering van het regionale Duurzaamheidsloket Noord-Veluwe.

- Afvalwaterketenteam Nunspeet, Elburg en Waterschap: gezamenlijke kennisuitwisseling, beleidsvorming en aanbesteding.
- Omrin; Het samenwerkingsverband Noord-Veluwe (SNV) is aandeelhouder van de afvalverwerker Omrin. Hier wordt het gemeentelijk restafval verwerkt.
- Omgevingsdienst Veluwe (ODVeluwe); uitvoeren gemandateerde Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-taken); evenals de bij deze dienst in opdracht gegeven advisering op milieuthema's.

Taakvelden

Taakveld Volksgezondheid

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Samen leven

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
• afname van alcoholgebruik, drugs en roken onder jongeren • verbetering van de mentale gezondheid onder jongeren	Opgroeien in een kansrijke omgeving: inzet op terugdringen alcohol- en drugsgebruik. Dit als onderdeel van de uitvoering van de gezondheidsnota. Uitvoering geven aan de nota Samen voor een gezond Noord-Veluwe	2024 e.v. 2024 e.v.	

Taakveld Riolering

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Voldoen aan de zorgplicht riolering door een doelmatige afvoer van riool en hemelwater.	Regulier planmatig onderhoud. Bij reconstructies zoveel mogelijk hemelwater afkoppelen, infiltreren en afvoeren. Hierbij anticiperen op de klimaatverandering.	Doorlopend	
Voorkomen van wateroverlast in woonwijken.	Realiseren van extra berging zowel bovengronds als ondergronds.	Doorlopend	Aantal (m3)
Toename oppervlakte (ha) verharding waar regen- en afvalwater wordt gescheiden.	Het afkoppelen van verhardoppervlak en voorzijde woningen.	Doorlopend	Aantal (ha)

Taakveld Afval

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Realisatie van de landelijke doelstellingen Van Afval Naar Grondstof (VANG), oftewel 75% afvalscheiding en 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar. Een optimale combinatie van bron- en nascheiding waarbij het gemak voor de burger is gekoppeld aan maximale recycling.	Blijven inzetten op een combinatie van bron- en nascheiding. Invoeren van een tariefprikkel op restafval De noodzakelijke infrastructuur voor een goede afvalscheiding op orde brengen (w.o. een milieustraat voor het aanleveren van grondstoffen)	Doorlopend 1-1-2025 2024	Ingezamelde hoeveelheden afval en grondstoffen

Taakveld Milieubeheer

Portefeuillehouder Milieu: wethouder H. Wessel – domein Ruimte (milieubeleid)
Portefeuillehouder: wethouder B. Jeensma - domein Ruimte (duurzaamheid)

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Elburg energieneutraal in 2050	Uitvoeren Programma Duurzaamheid waaronder: •Wijkaanpak warmtetransitie •Uitbreiden dakoppervlak met bijv. zonnecarports •Verkenning thema circulaire economie •Via Regionale Energie Strategie werken aan toekomstbestendig energiesysteem •verstrekken duurzaamheidsleningen •uitvoering regionale samenwerkingsagenda CO2-reductie	2024-2026	•Percentage hernieuwbare energie •Aantal verduurzaamde woningen •Aantal verstrekte leningen
De gemeente heeft een belangrijke rol in het ondersteunen van de inwoners bij de overstap naar schone energie, qua informatievoorziening, bewustwording en samenwerking tussen inwoners, bedrijven en organisaties.	Inwoners stimuleren om hun energiegebruik te veranderen. Hiervoor wordt het Duurzaamheidsloket Noord-Veluwe ingezet.	2024 e.v.	•Aantal energieadviezen •Aantal coachgesprekken •Aantal deelnemers aan activiteiten. •Verantwoording via jaarverslag.
Een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2035	Uitvoeren van de implementatieplannen gericht op planmatige uitvoering van maatregelen.	2024 e.v.	•Getroffen maatregelen •Energieverbruik •Percentage duurzame energie
Klimaatadaptieve leefomgeving	Stimuleringsregelingen voor bewoners, Benutten meekoppelkansen onderhoudswerkzaamheden.	doorlopend	Aantal uitbetalingen

Taakveld Begraafplaatsen

Portefeuillehouder: wethouder H. Wessel – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Het zorgen voor betaalbare lasten voor de inwoners van Elburg	De kosten van de begraafplaats zo betaalbaar mogelijk houden. We houden er rekening mee dat de begraafplaatsen kostendekkend zijn.	2024 e.v.	

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	223	123	172	CBS	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
		2019	219	111	163*		
		2020	227	106	170		
		2021	-	102	169		
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	10,0	9,2	17,5	Klimaatmonitor	Duurzaam opgewekte energie uit zon, wind, water, biomassa.
		2019	12,8	10,8	20,0		
		2020	18,1*	16,3	26,8		
		2021	19,4	20,1	33,2		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Uitbreiding formatie klimaat- en energiebeleid (2024, structureel uit aanvullende middelen)
  Van 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvingen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget van € 40 miljoen. Dat was onvoldoende om de reeds in 2022 gewenste versnelling teweeg te brengen. Daarom is bij de Meicirculaire gemeentefonds 2022 van de toekomstige uitvoeringsmiddelen ca. € 74 miljoen naar 2022 verschoven. Deze € 74 miljoen is aan de gemeenten uitgekeerd door ophoging van de decentralisatie-uitkering.

  Van de initiële € 40 miljoen gaat ca. € 38 miljoen naar het gemeentefonds en € 1,7 miljoen naar het BCF. Dat betekent dat via het gemeentefonds in 2022 een totaalbedrag van € 113 miljoen beschikbaar wordt gesteld. Over de resterende middelen die in het Coalitieakkoord zijn gereserveerd voor de uitvoeringskosten van medeoverheden voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats tussen onder andere VNG, IPO en het Rijk.

  Met deze middelen worden wij in de gelegenheid gesteld de nodige personele inzet te plegen. De eerste formatie-uitbreiding is hierbij aangedragen:
  - Structureel 1 fte schaal 11 € 103.000.
  - Structureel 1 fte schaal 9 € 83.000.

Programmabegroting

7. Volksgezondheid en milieu

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027			
			2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	7.011.000	6.480.000	8.476.000	8.819.000	8.985.000	7.440.000
Totaal lasten programma	7.011.000	6.480.000	**8.476.000**	8.819.000	8.985.000	7.440.000
Baten						
Bestaand beleid	6.436.000	5.949.000	8.257.000	8.744.000	8.985.000	7.574.000
Totaal baten programma	6.436.000	5.949.000	**8.257.000**	8.744.000	9.021.000	7.574.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-575.000	-531.000	**-219.000**	-75.000	36.000	134.000

Programma 8
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Dit programma gaat over de volkshuisvesting. Het gaat om de juiste woning, voor de juiste persoon op het juiste moment en de juiste plaats. Ruimtelijke projecten dragen daaraan bij, evenals het grondbeleid. Ruimtelijke projecten gaan niet alleen over woningbouw. Het gaat over de inrichting van het gehele gemeentelijk grondgebied. Inclusief bedrijventerreinen, landschap, natuur, gemeenschappelijke voorzieningen. De omgevingswet met haar instrumenten staat daarin centraal.

Visie

De gemeente Elburg kiest voor inrichting van een duurzame leefomgeving, waarbij wonen, werken, recreatie en verkeer worden afgestemd op de behoeften van de samenleving. Een integrale afweging en de daaruit volgende keuzes, inclusief de daarbij behorende gevolgen dragen bij aan die duurzame leefomgeving. Binnen die duurzame leefomgeving zijn voldoende woningen voor alle doelgroepen, afgestemd met de lokale en regionale partners.

De op 30 januari 2019 door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie Elburg geeft als visie en missie tot 2030: Samen naar een gezonde, veilige en duurzame balans tussen mens, ruimte en gebruik. Met de visie zijn de strategische beleidsthema's voor de fysieke leefomgeving vastgelegd. Op dit moment vind herziening van de omgevingsvisie plaats. Deze krijgt een nieuwe missie, visie en doelen.

Daarnaast is in 2020 de Woonvisie 2020-2025 vastgesteld. In de woonvisie zijn de ambities en opgaven opgenomen waar het gaat om woningbouw. Grofweg staan vier thema's centraal in de woonvisie:

- beschikbaar en betaalbaar wonen
- duurzaam wonen
- wonen met zorg en ondersteuning en
- focus op doelgroepen

In 2023 is het addendum op de Woonvisie vastgesteld. Daarin is ons beleid met betrekking tot betaalbaarheid van nieuwbouwwoningen verder aangescherpt, conform de landelijke norm.

Ontwikkelingen en trends

Volkshuisvesting

- De woningbouwopgave is complex. Het Rijk en de Provincie nemen meer regie op volkshuisvesting. Van gemeenten wordt nu onder meer verwacht dat het aandeel sociale huurwoningen in een gemeente minimaal 30% is, er meer betaalbare woningen worden gerealiseerd, evenals extra (flex)locaties voor opvang van vergunninghouders, spoedzoekers en andere doelgroepen.
- Nieuwe wetgeving moet gemeenten meer instrumenten geven om te sturen op woningbouw. De komende periode zoeken wij naar passend instrumentarium om als gemeente beter te kunnen sturen/regisseren op onze lokale woningbouwopgave.
- Momenteel zijn er diverse nieuwbouwlocaties in ontwikkeling. Het college zet zich in om ook de komende jaren, tot 2030, zo'n 800 nieuwbouwwoningen, waaronder sociale huurwoningen, op te leveren.
- Nagenoeg alle woningen die conform de Woonvisie tot 2030 gebouwd zouden moeten worden, zijn al opgenomen in plannen. Dat betekent dat we verwachten voor 2030 klaar te zijn met de realisatie daarvan. En dat we dus op zoek moeten naar nieuwe woningbouwlocaties om te kunnen voldoen aan de ambitie om extra (betaalbare) woningen te bouwen.
- Met het addendum op de Woonvisie dat in april door de raad is vastgesteld is ons woonbeleid weer in lijn met wat er van ons verwacht wordt door het Rijk.
- Onlangs is de woningmarktmonitor verstrekt aan de raad. Hiermee kan de raad de ontwikkelingen en trends van de woningmarkt in de gemeente Elburg inzien. Verdere ontwikkeling van de monitor zal worden bezien in samenhang met te ontwikkelen monitor van de provincie.
- Een tekort aan geschikte locaties, beperkt personeelscapaciteit bij overheden en bouwers, stijgende bouwkosten, stikstof, lange procedures. Dit is een beperkte opsomming van knelpunten waar in de praktijk tegen aan wordt gelopen bij het realiseren van nieuwbouw. Dit geeft onzekerheid of de gestelde ambitie op termijn kan worden gehaald.
- Er is sprake van een blijvende druk op de sociale huur. Het aantal actief (regulier) woningzoekenden en urgentietoewijzingen blijft hoog ten opzichte van de bestaande sociale huurwoningvoorraad. De slaagkansen voor een sociale huurwoning staan onder druk.
- Voor het zomerreces zijn er twee bestuursopdrachten vastgesteld om de onderwerpen woningbouwversnelling en flexwonen voor de gemeente verder uit te werken.

Grondexploitatie

- Voor het bouwen van woningen is het grondbeleid belangrijk. De komende periode wordt er een nieuwe nota grondbeleid opgesteld, dit is wettelijk voorgeschreven. Het grondbeleid wordt dan geactualiseerd op basis van wet- en regelgeving en omstandigheden. Het huidige situationele grondbeleid geeft de mogelijkheid om afhankelijk van de situatie in bepaalde gevallen te kiezen voor actief grondbeleid om zoveel mogelijk grip te hebben op de locatieontwikkelingen. Ook geeft situationeel grondbeleid de mogelijkheid om in een ander geval, indien het risico te groot is, te kiezen voor een passief grondbeleid en het meer aan de markt over te laten. Ook zijn er mixvormen mogelijk waarbij de gemeente samenwerkt met marktpartijen. De laatste twee worden ook wel faciliterend grondbeleid genoemd. Bij actief grondbeleid heeft de gemeente de meeste regie en bij faciliterend grondbeleid wordt de regie meer uit handen gegeven.

Ruimtelijke ordening

- De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Elburg ligt met de implementatie op koers. Communicatie, opleiding en regionale samenwerking op processen zijn voor de komende tijd belangrijke acties.
- De huidige omgevingsvisie is van 2019. De visie voldoet niet meer en een algehele herziening is wenselijk. Dit traject loopt inmiddels en is naar verwachting eind 2024 afgerond met een vastgestelde nieuwe omgevingsvisie.
- Het omgevingsplan pakken we in Elburg gebiedsgewijs aan (zie ook www.elburg.nl/omgevingsplan). De wijziging voor Doornspijk is inmiddels dusdanig ver dat deze in procedure kan zodra de Omgevingswet in werking treedt. Daarna vervolgen we het proces met de overige gebieden van het omgevingsplan Elburg. Tot 1 januari 2032 hebben wij de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan.

Verbonden partijen

We werken aan de beoogde maatschappelijke effecten samen met verbonden partijen:

- Woningbouwcorporaties en categorale instellingen: de jaarlijks prestatieafspraken;
- Huurportaal Noord-Veluwe, de Urgentiecommissie en Bezwarencommissie Woonruimteverdeling Noord-Veluwe en de Centrale Uitgang: Woonruimteverdeling van sociale huurwoningen;
- (Project)ontwikkelaars: de woningbouwopgave;
- Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV). -> met ingang van 2024 Omgevingsdienst Veluwe (ODV) en alle overige netwerkpartners (bijv GGD, waterschap, provincie VNOG, buurgemeenten etc);
- Participatiepartners, waaronder de bewoners en ondernemers van de gemeente Elburg.

Taakvelden

Taakveld Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren taken op grond van o.a. de Wet ruimtelijke ordening en Omgevingswet.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Een strategisch toekomstbeeld en afwegingskader voor ontwikkelingen in de gemeente Elburg.	We actualiseren de omgevingsvisie naar de omgevingsvisie Elburg 2040. Dit is een integrale visie op de fysieke leefomgeving van de gemeente.	2024–2025	Vastgestelde visie eind 2024
Actuele regeling en waar mogelijk meer planologische ruimte bieden voor ontwikkeling in de gemeente Elburg	Fasegewijs opstellen van het omgevingsplan gemeente Elburg.	2024-2032	Vastelling van de wijzigingen voor de afzonderlijke gebieden
Integraal samenwerken volgens het gedachtegoed van de Omgevingswet, waarbij de inwoners minimaal dezelfde dienstverlening krijgen als nu het geval is.	Implementatie Omgevingswet (o.a. nieuwe werkprocessen, anders werken, DSO implementatie)	2024	
Continue verbetering dienstverlening	Continue aandacht voor verbetering van het werken onder de Omgevingswet (o.a. werkprocessen, dienstverlening en inwonerparticipatie).	Vanaf 1-1-2024	

Taakveld Grondexploitatie

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domein Ruimte

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Het voeren van een grondbeleid dat bijdraagt aan het bereiken van de ruimtelijke doelstellingen, grip en overzicht houdt op de grondexploitaties en tevens voldoende mogelijkheden geeft voor kostenverhaal.	Eind 2019 is de nota grondbeleid vastgesteld. Om de vier jaar dient de gemeente een nieuwe nota grondbeleid vast te stellen.	Begin 2024	Vaststellingsbesluit.

Taakveld Wonen en bouwen

Portefeuillehouder: wethouder A.C. Sneevliet – domeinen Ruimte en Dienstverlening

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening.

Speerpunten en bestuurlijke prioriteiten

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
Voor iedereen een juiste woning op het juiste moment op de juiste plaats	Tot 2030 circa 810 woningen toevoegen aan de woningvoorraad, met oog voor de kleinere huishoudens (alleenstaanden, starters en senioren)	2024-2030	Gerealiseerde aantal woningen, woningbouwmonitor
	Aanwijzen (woningbouw)locaties voor de middellange en lange termijn in de nieuwe omgevingsvisie.	2024-2024	Locaties op de visiekaart met eventuele fasering in de vastgestelde omgevingsvisie.
	Woningen levensloopbestendig bouwen	2024-2030	Aantal levensloopbestendig gebouwde woningen
	Doorstroming stimuleren door het inzetten verhuiscoach voor senioren binnen de sociale huursector. Er loopt nu een pilot binnen de Noord-Veluwe. Daarnaast zoeken we naar andere instrumenten om doorstroming in huur- en koopsector te bevorderen, bijvoorbeeld via de omgevingswet of de nieuwe huisvestingsverordening	2024 e.v.	Aantal verhuizing met behulp van de verhuiscoach
Ouderen en zorgbehoevenden kunnen zo lang mogelijk thuis blijven wonen.	Faciliteren van woningaanpassingen in de bestaande woningvoorraad waaronder continueren Gewoon Gemak en aanbieden van de Toekomstbestendig Wonen Lening. Daarnaast wordt dit onderwerp meegenomen bij de verdere planvorming (omgevingsvisie en omgevingsplan) van de Omgevingswet.	2024 e.v.	Aantal toegewezen aanvragen. Randvoorwaarden m.b.t. dit onderwerp zijn onderdeel van de nieuwe omgevingsvisie (vaststelling 2024)
Bouwen in alle kernen	De woningen zullen de komende tijd o.a. worden gebouwd op de volgende locaties: Nieuwe Haven, Vossenakker Noord, Horstkamp (Elburg), Hokseberg ('t Harde), Gerichtenweg (Hoge Enk), Waterlanden II (Doornspijk). Aanwijzen (woningbouw)locaties voor de middellange en lange termijn in de nieuwe omgevingsvisie.	2024-2030	Realisatie van betreffende locaties, woningbouwmonitor. Locaties op de visiekaart met eventuele fasering in de nieuwe omgevingsvisie (vaststelling 2024).
Aandacht voor specifieke doelgroepen	Tijdelijke huisvesting kan een belangrijke rol spelen bij het opvangen van de grote	2024 e.v.	De cijfers van de slaagkans voor actief woningzoekenden in

Wat willen we bereiken? (maatschappelijk doel)	Wat gaan we ervoor doen? (Activiteit)	Planning	(Meet)indicator
	vraag naar alternatieve/kleine/goedkope woonvormen voor 1- en 2-persoonshuishoudens. Deze vraag is het gevolg van de taakstelling vergunninghouders, instroom van arbeidsmigranten, benodigde uitstroom uit tijdelijke instellingen, extramuralisering, beleid rondom vitale vakantieparken en de stijging van het aantal urgentietoewijzingen en 'overige spoedzoekers'.		de regio op basis van het regionale woonruimte-verdeelsysteem.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Jaar	Elburg	Gelderland	Nederland	Bron	Omschrijving
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2018	234	227	230	CBS / Huizenzoeker	De gemiddelde WOZ waarde in duizenden euro's.
		2019	250	246	250		
		2020	269	263*	271		
		2021	287	281	290		
		2022	307	310	317		
		2023	345	365	369		
Nieuw gebouwde woningen	Per 1.000 woningen	2018	3,1	10,0	8,6	ABF	Het aantal nieuwbouwwoningen.
		2019	9,2	9,8	9,2		
		2020	24,2	10,3	8,9		
		2021	17,1	8,0	8,9		
		2022	1,3	8,4	9,3		
Demografische druk	%	2019	82,0	73,4	69,8	CBS	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
		2020	81,3	73,6	70,0		
		2021	80,3	73,7	70,1		
		2022	80,0*	74,0	70,3		
		2023	79,5	74,0	70,3		
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2019	611	653	665	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
		2020	643	712	700		
		2021	572	740	733		
		2022	739	847	823		
			774	876	860		
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2019	688	740	735	COELO	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
		2020	721	779	773		
		2021	659	800	810		
		2022	828	914	905		
		2023	864	938	942		

*= correctie aangebracht t.o.v. beleidsindicatoren in eerdere publicatie.

Financiën

- *Kadernota 2023*
  Omgevingsplan Elburg (2025 t/m 2029, € 170.000 jaarlijks)
  Het opstellen van het Omgevingsplan Elburg is een verplichting vanuit de Omgevingswet. Die zegt dat iedere gemeente aan het eind van 2029 één (nieuw) omgevingsplan voor haar hele grondgebied moet hebben.

  Voor het project is in de periode tot en met 2029 budget nodig. Voor het jaar 2024 is nog voldoende budget beschikbaar, vanuit het eerder beschikbaar gestelde budget door de raad (implementatie Omgevingswet). Voor het project is een begroting beschikbaar. Hieruit blijkt dat voor de beschreven werkzaamheden t/m 2029 jaarlijks een budget van € 170.000 nodig is (€ 50.000 inhuur stedenbouwkundig bureau, € 120.000 onderzoeken en/of milieueffectrapportage (m.e.r., inclusief interne en externe advisering)). Deze budgetvraag gaat uit van de wijziging van 2 deelgebieden per jaar t/m 2029.

Uitbreiding formatie Omgevingsplan (2025 t/m 2029, incidenteel € 110.000 jaarlijks)
Het Omgevingsplan Elburg wordt vervaardigd op basis van een verplichting vanuit de Omgevingswet. Die zegt dat iedere gemeente aan het eind van 2029 één (nieuw) omgevingsplan voor haar hele grondgebied moet hebben.

Plan van aanpak Omgevingsplan Elburg
Voor het Omgevingsplan Elburg hebben we een plan van aanpak gemaakt. Dit beschrijft hoe wij het tijdelijke Omgevingsplan in de periode 2022-2029 aanpassen naar het nieuwe Omgevingsplan Elburg. Het is daarmee dus een meerjarenproject. Het college heeft op 20 juli 2021 ingestemd met het plan van aanpak. De raad is daarna van de inhoud ervan op de hoogte gesteld via een informerende brief.

Extra personele inzet nodig
In deze genoemde periode zit de hele gemeentelijke organisatie in een overgangssituatie. Eerst omdat we te maken hebben met het werken met twee juridische regiems: het tijdelijke en het nieuwe Omgevingsplan.

Voor het Omgevingsplan (project) is in de periode 2025-2029 formatie (of budget voor inhuur) nodig. Voor het jaar 2024 is er nog voldoende budget beschikbaar vanuit het eerder beschikbaar gestelde budget door de raad. Daarna zal dit opgaan in het reguliere werk. Dit betekent een incidentele vraag voor capaciteit van € 110.000 per jaar (inclusief overhead) voor een juridisch planoloog t/m 2029:

1. De kosten per jaar gaan uit van het uitvoeren van 2 deelgebieden per jaar, in de periode 2024-2028 (en 2029).
2. Dit bedrag is een optelsom van de totale verwachte benodigde personele inzet. Dan gaat het om inzet voor de visiekaart én de regels van het Omgevingsplan. Reguliere werkzaamheden voor de medewerkers vallen hier nadrukkelijk niet onder.
3. Deze reservering gaat uit van het doorvoeren van een procedure voor een milieueffectrapportage per deelgebied. Het zijn maximum bedragen.

Omgevingsplanwerk adviseur geo-informatie (2024, incidenteel € 19.000)
Om goed invulling te kunnen geven aan de Omgevingswet is het van belang dat de geometrie en regels goed op elkaar afgestemd worden en blijven. Doordat in de Omgevingswet gesproken wordt van één omgevingsplan waarop gewijzigd wordt is afstemming, coördinatie, teken- en controlewerk van groot belang. Dit zodat bij de opbouw en samenloop van initiatieven de samenhang gewaarborgd blijft en er geen onnodige vertragingen ontstaan.

Programmabegroting

8. Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing

Meerjarencijfers per programma	Rekening 2022	Begroting 2023	Meerjarenbegroting 2024-2027 2024	2025	2026	2027
Lasten						
Bestaand beleid	3.051.000	2.452.000	2.594.000	2.581.000	2.682.000	2.767.000
Kadernota 2023						
Omgevingsplan Elburg				170.000	170.000	170.000
Omgevingsplan (2025-2029)				110.000	110.000	110.000
Omgevingsplanwerk adviseur geo-informatie			29.000			
Totaal lasten programma	3.051.000	2.452.000	**2.623.000**	**2.861.000**	**2.962.000**	**3.047.000**
Baten						
Bestaand beleid	673.000	997.000	1.345.000	1.150.000	1.155.000	1.187.000
Totaal baten programma	673.000	997.000	**1.345.000**	1.150.000	1.155.000	1.187.000
Saldo						
Saldo van baten en lasten	-2.378.000	-1.455.000	**-1.278.000**	-1.711.000	-1.807.000	-1.860.000

Programma
Algemene (dekkings)middelen

Conform artikel 8 van het BBV bevat het programmaplan ondermeer een:
- Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- Een overzicht van de kosten van overhead;
- Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting, en
- Het bedrag voor onvoorzien.

Algemene dekkingsmiddelen

De gemeente kent in principe twee inkomstenstromen namelijk:
- Inkomsten die direct zijn onder te brengen onder een programma vanwege de directe relatie, gedacht kan hierbij worden aan de rioolrechten en afvalstoffenheffing.
- Inkomsten met een algemeen karakter die niet direct zijn toe te wijzen aan een programma maar die wel van substantieel belang zijn voor het in stand kunnen houden van ons voorzieningenniveau. Er is geen sprake van een direct bestedingsdoel. Deze laatste categorie wordt opgenomen als voorgeschreven programmaonderdeel onder de naam 'Algemene dekkingsmiddelen'.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering gemeentefonds				
Algemene uitkering	47.219.000	48.821.000	46.337.558	47.239.558
Stelpost aanvullende middelen jeugd			373.442	281.575
	47.219.000	48.821.000	46.711.000	47.521.133
Inkomsten uit deelnemingen				
BNG	169.793	173.179	176.653	180.186
Aliander	199.793	203.179	206.653	210.186
	369.586	376.358	383.306	390.372
Lokale heffingen				
OZB eigenaren *[Woningen]*	3.262.794	3.401.462	3.542.623	3.613.218
OZB eigenaren *[Niet-woningen]*	999.041	1.041.500	1.074.723	1.106.338
OZB gebruiker *[Niet-woningen]*	679.479	709.357	737.754	752.455
Forensenbelasting	44.217	46.052	47.664	49.165
Toeristenbelasting	343.812	364.630	375.000	386.000
Precariobelasting (terrassen)	48.000	49.992	51.742	53.372
Reclamebelasting	53.000	55.200	57.131	58.931
	5.430.343	5.668.193	5.886.637	6.019.479
Totaal	**53.018.929**	**54.865.551**	**52.980.943**	**53.930.984**

Overhead

Onder overhead worden de volgende kosten verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Onder programma 0. Bestuur en Ondersteuning, taakveld 0.4 Overhead, is zichtbaar gemaakt hoeveel lasten en baten er op het gebied van overhead meerjarig begroot zijn.

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de Wet "Modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen" in werking getreden. Er is sprake van belastingplicht voor de Wet op de vennootschapsbelasting (VPB) 1969 indien aan de hand van de volgende criteria geconcludeerd kan worden dat een (cluster van) activiteit(en) een onderneming in fiscale zin vormt:
1. Er is een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid,
2. Welke deelneemt aan het economisch verkeer, en
3. Er sprake is van een (geobjectiveerd) winststreven,

Voor een zeer groot aantal activiteiten van de gemeente geldt dat niet voldaan wordt aan de ondernemingscriteria en deze daardoor niet worden geraakt door de VPB. Voor de activiteiten waar geen aangifteplicht voor geldt hoeft geen fiscale administratie ingericht en gevoerd te worden. Voor de activiteiten waar wel een aangifteplicht voor geldt is een fiscale administratie ingericht en gevoerd. Voor de gemeente Elburg geldt dat met name het grondbedrijf onderhevig is aan VPB-betalingen.

Op basis van de herzieningen van onze grondexploitaties bij de jaarrekening 2022 wordt in de begroting 2024 uitgegaan van de volgende lasten aan vennootschapsbelasting:

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Vennootschapsbelasting	641.000	189.000	300	0

Deze lasten worden gedekt door de reserve bouwgrondexploitatie, dus de vennootschapsbelasting heeft geen effect op de structurele begrotingsruimte.

Onvoorzien

Het bedrag voor onvoorzien wordt in onze gemeente in zijn geheel op één programma geraamd. De stelpost onvoorzien kan door het college worden ingezet voor incidentele onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Per begrotingsjaar is € 50.000 geraamd.
De stelpost structureel onvoorzien kan door het college worden ingezet voor structurele onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Per begrotingsjaar wordt telkens gerekend met € 10.000.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Onvoorzien incidenteel	50.000	50.000	50.000	50.000
Onvoorzien structureel	10.000	20.000	30.000	40.000
Totaal	**60.000**	**70.000**	**80.000**	**90.000**

Beleidsbegroting - De paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2. Onderhoud kapitaalgoederen

3. Financiering

4. Bedrijfsvoering

5. Wet open overheid

6. Verbonden partijen

7. Grondbeleid

8. Lokale heffingen

9. Subsidies

Paragraaf 1
Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de gemeente over middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken) en de benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel). De mate waarin de beschikbare weerstandscapaciteit schade en verliezen als gevolg van risico's kan opvangen geeft een indruk van de financiële positie van de gemeente.

Het weerstandsvermogen wordt vertaald in een (incidentele en structurele) ratio waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald. Bij de beoordeling van de ratio wordt het voorbeeld van de provincie Gelderland gebruikt:

Ratio	Betekenis
>= 2,0	Uitstekend
1,4 < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < 1,4	Voldoende
0,8 < 1,0	Matig
0,6 < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Bepaling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt bepaald uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's.

Omschrijving		Beschikbare weerstands-capaciteit	Benodigde weerstands-capaciteit	Ratio
Incidenteel				
Weerstandsvermogen algemene dienst	Incidenteel	7.701.000	8.739.485	0,88
Weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie	Incidenteel	5.000.000	3.261.211	1,53
Totaal		**12.701.000**	**12.000.696**	**1,06**
Structureel				
Weerstandsvermogen algemene dienst	Structureel	2.247.000	n.v.t.	n.v.t.

Het incidentele weerstandsvermogen algemene dienst en het incidentele weerstandsvermogen bouwgrondexploitatie vormen voor de gemeente in de praktijk uiteindelijk één geheel. Wanneer beide ratio's worden samengevoegd komt de ratio uit op 1,06, wat voldoende is om de niet gekwantificeerde risico's op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in dezen een noodzakelijke buffer om mogelijke financiële nadelen op te kunnen vangen. Bij de *Nota reserves en voorzieningen 2019* is besloten om in de algemene reserve een minimumbedrag aan te houden van € 7.500.000 ter dekking van risico's. Voor wat betreft de reserve bouwgrondexploitatie is een minimumbedrag van € 2.500.000 aangehouden ter dekking van de risico's. Tevens kent deze reserve een maximum van € 5.000.000.

De beschikbare weerstandscapaciteit is in deze een noodzakelijke buffer om mogelijke financiële nadelen op te kunnen vangen. Bovenstaande berekening betreft een momentopname. Bij een goedwerkende beheersorganisatie hoeven er geen problemen te ontstaan. Uiteindelijk kan de gemeente maatregelen treffen als risico's zich daadwerkelijk voordoen.

Risicobeheersing

Toepassen risicobeheersing

Risicobeheersing wordt toegepast om de nadelige gevolgen van risico's te beheersen. Het geeft ons inzicht in wat er kan gebeuren. Daarnaast stelt het ons in staat prioriteiten toe te kennen zodat risico's beter vergelijkbaar zijn, er geen ad hoc acties volgen, maar bewuste en vooraf bepaalde maatregelen genomen worden. Verder maakt risicobeheersing een betere (financiële) afweging mogelijk bij de besluitvorming om maatregelen te treffen en de gevolgen van voorvallen op te vangen. Ten slotte is er nog het argument dat risicobeheersing ons in staat stelt de genomen beslissingen over het al dan niet accepteren van risico's te verantwoorden.

Beheersmaatregelen

Beheersmaatregelen op het gebied van de administratieve organisatie en interne controle (onder andere rechtmatigheid) aangevuld met deugdelijke managementrapportages ten behoeve van beheersing van risico's zijn onderdeel van de vastgelegde werkprocessen en behoren tot de dagelijkse werkzaamheden. Deze maatregelen zijn ter opvang van organisatierisico's die de gemeente loopt, zowel intern als extern.

Risico-inventarisatie

Een risico is de onzekerheid (kans) dat een gebeurtenis met (negatieve) gevolgen (effect) zich voordoet.

Risico = kans x effect

De hoogte van het risico wordt bepaald door de kans of waarschijnlijkheid dat iets gebeurt en de gevolgen of impact van die gebeurtenis. Het beoordelen van risico's kan naast kwalitatief ook kwantitatief. Bij de kwalitatieve beoordeling worden de geïnventariseerde risico's onderverdeeld in algemene, concrete of specifieke risico's en wordt de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet ingeschat.

De kwantitatieve beoordeling wordt mede gestimuleerd door het BBV-voorschrift om het weerstandsvermogen te bepalen. Kwantificeren betekent het in geld uitdrukken van de mogelijke gevolgen van geïnventariseerde risico's. Naast de bepaling van het weerstandsvermogen heeft het kwantificeren ook tot doel om ordening aan te brengen ten bate van sturing en beheersing. De impact van risico's is vaak afhankelijk van de omvang van het risico en de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich daadwerkelijk voor zal doen.

Het kwantificeren van risico's vindt periodiek plaats. Tweemaal per jaar wordt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarrekening de incidentele en structurele risico's berekend. Bedragen beneden de € 25.000 worden daarbij niet meegenomen. Op deze wijze wordt het risico dan gemonitord en niet "uit het oog verloren".

Risico-inventarisatie

De risico's van de gemeente worden ingedeeld in drie categorieën (algemeen, concreet en specifiek). Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat de gebeurtenissen nooit allemaal tegelijk en volledig zullen optreden. In een risicoprofiel van meerdere risico's is het niet waarschijnlijk dat ze tegelijk in één jaar zullen optreden. Sommige risico's zullen zich nooit voordoen, terwijl andere daarentegen zich in hun maximale omvang manifesteren.

Voor het kwantificeren van de risico's worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemene risico's

Algemene risico's zijn voor de gemeente aan te merken als normale risico's. De algemene risico's worden onderstaand benoemd omdat deze risico's in de toekomst voor de gemeente Elburg specifieke risico's kunnen worden.

Voorbeelden van algemene risico's zijn:

1. Economische conjunctuur
2. Renteontwikkelingen
3. Algemene uitkering gemeentefonds
4. Open einderegelingen
5. Organisatierisico's
6. Samenwerkingstrajecten
7. Deelnemingen
8. Verbonden partijen

Algemene risico's zijn niet direct te kwantificeren. Het geheel van algemene risico's geeft wel aanleiding voor het vormen of in standhouden van een minimaal algemeen weerstandsvermogen. Als richtlijn wordt 5% van de totale uitgaven (exclusief stortingen in de reserves) van het begrotingsjaar als risicobedrag opgevoerd. Afgerond komt dit neer op een gekwantificeerd risico van € 4 miljoen.

Concrete risico's

Voor concrete risico's, bij een kans van optreden >60%, worden bestemmingsreserves en/of voorzieningen ingesteld. De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in financiële zin voldoende af. Het te kwantificeren restrisico bedraagt hiermee dan ook nihil.

Specifieke risico's

Ter bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit kwantificeert het college de risico's door het gevolg (impact/omvang bedrag) en de daarbij behorende kans (verwachting dat het risico zich voordoet/risicoprofiel) te vermenigvuldigen. Het risicoprofiel vertaalt zich in een bandbreedte van 0% tot en met 60%. Geïnventariseerde risico's worden op basis van kennis en ervaring ingeschaald binnen deze bandbreedte. Voor enkele risico's is de inschaling reeds bepaald:

- Voor garanties geldleningen zijn de volgende risicoprofielen bepaald:
    - 1. Eigen woningen particulieren 5,0%
    - 2. WEW - Nationale Hypotheek Garantie 2,5%
    - 3. WSW – woningcorporaties 0,0%
    - 4. Overige stichtingen en bedrijven 5,0%

- Omdat de vier categorieën garantstellingen verschillen qua (financieel) risico is het verantwoord om ook het risicoprofiel per categorie te bepalen. Voor de garantstellingen waarbij de gemeente alleen garant staat wordt het huidige profiel van 5% gehanteerd. De zekerheidsstructuur van het WEW verlaagt het risico nadrukkelijk en is slechts zeer gering. Toch wordt bij NHG voorgesteld voorzichtigheidshalve te kiezen voor een risicoprofiel van 2,5%. Tenslotte is de zekerheidsstructuur van het WSW dusdanig goed vormgegeven dat hiervoor het risicoprofiel op nihil gezet kan worden.
- Voor verstrekte geldleningen met een publiek belang (o.a. sportaccommodaties, dorps- en gemeenschapshuizen) geldt een risicoprofiel van 5,0%.
- Voor de grondcomplexen in exploitatie wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt. Het totale berekende risico wordt als vast gegeven meegenomen. Voor nog niet in exploitatie genomen complexen bouwgrondexploitatie werd doorgaans een risicoprofiel gehanteerd van 10%. Door gewijzigde regelgeving worden niet in exploitatie genomen gronden omgezet naar strategische gronden. De strategische gronden worden gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. De stelselwijziging zorgt ervoor dat afwaarderingen en verliesvoorzieningen voor deze gronden niet langer als risicopost wordt opgenomen.

Risicokwalificatie en -kwantificatie

Omschrijving	Grondslag risico	Risico profiel	Benodigde capaciteit	Eventuele opmerkingen
Garantie geldleningen woningen particulieren	585.000	5%	29.250	Er komen geen nieuwe garanties bij zodat het risico jaarlijks afneemt.
Garanties WEW (Waarborgfonds Eigen Woningen)	178.500.000	2,5%	4.462.500	Het risicoprofiel van de WEW is voorzichtigheidshalve ingeschat op 2,5%.
Garanties WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw)	40.566.000	0%	0	Het risicoprofiel van de WSW is ingeschat op nihil, omdat bij ingebrekestelling leningen worden gevraagd.
Garantie geldleningen met publiek belang	427.837	5%	21.400	Dit betreft garanties aan overige stichtingen/ bedrijven.
Verstrekte geldleningen met publiek belang	1.320.000	5%	66.000	Aan verenigingen en stichtingen zijn geldleningen verstrekt voor het realiseren van nieuw- en verbouw van (sport-) accommodaties.
Bodemverontreinigingen	Onbekend		0	Er is een redelijk beeld van de (potentieel) verontreinigde locaties in de gemeente. Financiële risico's zijn niet te kwantificeren.
Algemene risico's	83.206.708	5%	4.160.335	5% van de *omzet* (totale lasten) op begrotingsbasis
Totaal incidenteel algemene dienst	**304.606.000**		**8.739.485**	
Grondexploitatie complexen	7.770.280	div.	2.717.676	Dit is het risicobedrag o.b.v. risicokaarten per complex en de mogelijke gevolgen van de marktwaardetoets.
Vennootschapsbelasting	2.717.676	20-25%	543.535	O.b.v. winstverwachting in de toekomst
Totaal incidenteel bouwgrond	**10.487.956**		**3.261.211**	

Omschrijving	Grondslag risico	Risico profiel	Benodigde capaciteit	Eventuele opmerkingen
Gevolgen inflatie/energieprijzen	Onbekend			Het is onduidelijk of de hoge inflatie en de energieprijzen gevolgen voor 2023 en verder structurele financiële gevolgen zal hebben. Deels wordt het gecompenseerd door het accres in het gemeentefonds. In de begroting is naast de reguliere inflatie een structurele stelpost van €400.000 opgenomen. Voor de stijging van de energielasten is in 2024 een stelpost geraamd van € 500.000.
Gemeentefonds: Compensatie tekorten jeugdhulp/nieuw financieringsstelsel/nadere onderzoeken herijking/verkiezingen	Onbekend			Na 2026 staat de hoogte van het gemeentefonds allerminst vast. Er spelen 3 dossiers: er komt een vervolg op de herijking en er is nog geen duidelijkheid over de structurele compensatie tekorten jeugdhulp. Daarnaast heeft het rijk een nieuw financieringsstelsel ingevoerd voor de algemene uitkering ingaande 2026. De effecten zijn nog onduidelijk. Ook de aankomende verkiezingen maken de omvanng van het gemeentefonds onzeker.
Uitvoering-Jeugdwet/Wmo	Onbekend			Het beroep op Wmo begeleiding en jeugd neemt door verschillende oorzaken landelijk toe. De vraag is of de (aanvullende rijksmiddelen toereikend zullen zijn. De reserve sociaal domein kan voor deze begrotingsperiode tekorten opvangen.
Uitvoering Participatiewet	Onbekend			De inkomsten voor de werkvoorziening nemen jaarlijks af. Hierdoor zullen er in

				de toekomst tekorten ontstaan. Met de reserve sociaal domein op de achterhand zullen op termijn naar verwachting extra structurele middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
Invoering Omgevingswet	Onbekend			Het is onduidelijk in welke mate voor deze taak in de toekomst structurele middelen beschikbaar gesteld moeten worden.
Totaal structureel algemene dienst	**n.v.t.**		**n.v.t.**	

Algemene dienst
De grondslag voor de berekening van de totaal gekwantificeerde incidentele risico's vormt een bedrag van € 305 miljoen. De gekwantificeerde risico's zijn gebaseerd op het maximum te betalen bedrag. Het risicoprofiel geeft aan in welke mate het risico wordt meegenomen voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het totale kwantificeerbare risico bedraagt € 8.739.000 (incidenteel).

Bouwgrondexploitatie
De grondslag voor de berekening van het totaal aan gekwantificeerde risico's voor de bouwgrondexploitatie bedraagt € 10,5 miljoen. Ten aanzien van het risico van de gronden is het risicoprofiel divers. In totaal komt het risico op € 3.261.000.

Structurele weerstandscapaciteit
In de tabel zijn de structurele risico's beperkt gekwantificeerd vanwege de langere termijn van het mogelijk optreden van het risico. Op dit moment zijn er geen risico's die we op geld kunnen kwantificeren.

Weerstandscapaciteit

De omvang van de weerstandscapaciteit is van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De weerstandscapaciteit omvat de mogelijkheden voor een gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Beschikbare weerstandscapaciteit
Wat niet wordt meegenomen zijn de stille reserves en de bestemmingsreserves. Stille reserves worden gevormd door bezittingen die wel aanwezig zijn maar waarvan de waarde niet uit de balans blijkt. Een algemeen kenmerk is dat men er niet direct over kan beschikken. Om deze reden worden de stille reserves niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Theoretisch is het mogelijk om bestemmingsreserves in te zetten voor berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. In de vastgestelde nota reserves en voorzieningen 2019 zijn de bestemmingsreserves (op bestaansrecht) doorgelicht. Vandaar dat deze categorie niet meegenomen wordt ter bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Inventarisatie
De weerstandscapaciteit bestaat uit drie onderdelen.
- Algemene (weerstands-) reserves.
- Ruimte in de begroting.
- Onbenutte belastingcapaciteit.

Algemene (weerstands-)reserves
Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is de hoogte van het vrije deel van de volgende reserves van belang.

Omschrijving	Vrij besteedbaar saldo
Algemene reserve	7.701.000
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	5.000.000

Zoals aangegeven hebben beide reserves ter dekking van de risico's een minimumsaldo van respectievelijk € 7,5 miljoen en € 2,5 miljoen.

Ruimte in de begroting
Bij de bepaling van de ruimte in de begroting wordt uitgegaan van de opgestelde MPB 2024-2027. Op een viertal onderdelen in deze MPB kan de eventuele incidentele en structurele financiële ruimte worden gevonden.

Incidenteel:

Omschrijving	Raming
Onvoorzien:	
Primitief begroting 2024	50.000
Saldo stelpost	50.000
Begrotingsoverschot:	
Primitief begroting 2024	
Totaal incidentele ruimte in de begroting	**50.000**

Structureel:

Omschrijving	Raming
Onvoorzien:	
Primitief begroting 2024	10.000
Structureel onvoorzien 2024-2027	30.000
Saldo MPB 2024-2027	0
Totaal structurele ruimte	**40.000**

- **De onbenutte belastingcapaciteit**

Onze gemeente kan extra middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken (in zoverre daarvoor nog mogelijkheden bestaan).

1.] Belastingen verhogen:

De onbenutte belastingcapaciteit OZB wordt berekend door de gemeentelijke tarieven te vergelijken met de inkomstenmaatstaf OZB zoals deze geldt voor de berekening van de algemene uitkering. De OZB-tarieven van de gemeente Elburg voor zowel gebruiker en eigenaar niet-woningen als eigenaar woningen bevinden zich boven de inkomstenmaatstaf OZB zodat geen sprake is van onbenutte belastingcapaciteit.

Bedragen	WOZ-waarde	Heffingsmaatstaf Elburg	Inkomstenmaatstaf OZB	Onbenutte belas-tingcapaciteit
Eigenaar woningen	€ 3.262.794	0,095%		
Eigenaar niet-woningen	€ 999.041	0,20%	0.1614	2.089.395
Gebruiker niet-woningen	€ 679.479	0,161%		
Onbenutte capaciteit				**2.089.395**

2.] Heffingen meer kostendekkend maken:

In de gemeente Elburg geldt het beleid dat in principe de kosten van dienstverlening voor 100% verhaald worden op de aanvrager. Alleen ten aanzien van de begraafrechten worden de kosten voor 85% in rekening gebracht. Hier is theoretisch dus sprake van een structurele onbenutte ruimte in de begroting.

Bedragen	Raming
Kosten begraven	869.000
Opbrengsten begraafrechten	-711.000
Onbenutte capaciteit (15%)	**158.000**

Totale capaciteit

Bij bepaling van de weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen de *algemene dienst* en de bouwgrondexploitatie. Daarbij is niet gezegd dat tegenvallers onderling niet gecompenseerd zouden kunnen worden. Formeel is er immers sprake van één gemeente.

Weerstandscapaciteit algemene dienst:	Bedrag	
Algemene reserve	7.701.000	
Incidentele ruimte in de begroting		
	7.701.000	**Incidenteel**
Structurele ruimte in de begroting	0	
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	2.089.000	
Onbenutte belastingcapaciteit (begraafrechten)	158.000	
	2.247.000	**Structureel**

Het bedrag van € 15 miljoen geeft dus het vermogen van de gemeente weer om binnen de algemene dienst maatregelen te treffen om incidentele financiële tegenvallers binnen de begroting op te kunnen vangen.

Weerstandscapaciteit bouwgrondexploitatie:	Bedrag	
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	5.000.000	
	5.000000	**Incidenteel**

Het bedrag van 7,7 miljoen geeft het vermogen van de gemeente weer om maatregelen te treffen om incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

Financiële kengetallen

Signaleringsoverzicht

De onderstaande 11 kengetallen worden in één overzicht gepresenteerd. Bij de presentatie is eveneens de normering per categorie weergegeven (conform provinciale toezichthouder). Op basis van de signaleringswaarden van de provincie en eigen

signaleringswaarden kunnen de kengetallen van de gemeente Elburg op drie na allemaal ingeschaald worden in categorie A. Over het algemeen kan worden gesteld, dat de categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal	W 2022	B 2023	MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027	risico A	risico B	risico C
Netto schuldquote	11%	39%	49%	67%	63%	66%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	3%	35%	43%	61%	57%	60%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	51%	53%	50%	44%	45%	44%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	9,66%	10%	10%	10%	10%	10%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	2,2%	4%	2,5%	0,4%	-2.6%	-3.2%	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	61%	94%	89%	92%	94%	97%	<95%	95-105%	>105%
Woonlasten, Coelo rangnummer	76	77	77	77	77	77	<100	100-300	>300
Weerstandsratio - incidenteel	1,62	1,59	1,06	1,15	1,13	1,06	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Weerstandsratio - structureel	0,53	0,47	2	2	2	2	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Liquiditeit	1,26	1,05	1,09	1,09	1,11	1,09	> 1,5	1,0-1,5	< 1,0
Netto schuld per inwoner	475	1.189	1.622	2.229	2.043	2.097	< €1.500	€1.500-€2.000	> €2.000

Toelichting kengetallen:

Kengetallen	Omschrijving
Netto schuldquote	De totale schulden afgezet tegen de totale baten
Netto schuldquote gecorrigeerd	De totale schulden exclusief doorgeleende gelden afgezet tegen de totale baten
Solvabiliteitsratio	Het eigen vermogen (reserves) afgezet tegen het totale vermogen
Grondexploitatie	De waarde van de grond ten opzichte van de totale baten
Structurele exploitatieruimte	Het structurele exploitatiesaldo vergeleken met de totale baten
Belastingcapaciteit	De hoogte van de belastingopbrengst ten opzichte van het landelijke gemiddelde
Woonlasten, Coelo rangnummer	Rangnummer woonlasten voor huishoudens (OZB, riool, afval)
Weerstandsratio - incidenteel	Het vermogen om incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen
Weerstandsratio - structureel	Het vermogen om structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen
Liquiditeit	Verhouding korte schulden ten opzichte van de aanwezige liquide middelen
Netto schuld per inwoner	De totale netto schuld gedeeld door het aantal inwoners

Paragraaf 2
Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Uitgaven voor onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Voor onderhoud van kapitaalgoederen gaat een substantieel deel van de middelen van de begroting om. In deze paragraaf wordt het beleidskader omtrent het onderhoud van de kapitaalgoederen weergegeven. Het gewenste onderhoudsniveau komt hierin tot uitdrukking.

Het beleid van de gemeente Elburg voor het onderhoud van kapitaalgoederen is vastgelegd in de volgende nota's en verordeningen:

Beheerplan	Geldend voor de periode van	Vastgesteld op:
Beleidsplan Openbare Ruimte	2023-2024	2022
Beleidsplan Riolering en Water	2021-2030	27-9-2021
Bermbeheerplan	April 2004 – onbepaalde tijd *Planning: 2023 actualiseren*	13-4-2004
Beheerplan Onderhoud Gebouwen	2022-2031	Geactualiseerd: 2021
Beheerplan Haven (2021 vrijgevallen)		Planning: 2023

Wegen

Algemeen

Regulier onderhoud en reconstructies van wegen worden nu geraamd in de exploitatie en verevend met de bestemmingsreserve openbare ruimte. Hierdoor is de dekking van het toekomstig wegenonderhoud zeker gesteld. De uitvoering zal plaatsvinden aan de hand van de jaarlijkse inspectie op basis van de in het beheerplan Openbare Ruimte opgenomen uitgangspunten. Er is sprake van verschillende categorieën wegen die ieder een eigen normering qua kwaliteitsniveau kennen. De investeringskredieten voor wegen verlopen via het meerjareninvesteringsplan (MIP).

Werkzaamheden

Naast het reguliere jaarlijks terugkerend klein onderhoud aan wegen, bermen en wegmeubilair zijn de werkzaamheden in het kader van groot onderhoud bepaald en uitgevoerd aan de hand van de visuele inspecties.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	1.043.895	1.028.010	1.083.160	1.129.487
Goederen en diensten	1.091.928	1.107.680	1.123.662	1.139.880
Rente en afschrijving	709.496	432.321	432.381	449.995
Reserves	-246.907	54.202	49.934	35.096
Exploitatie	**2.598.412**	**2.622.213**	**2.689.137**	**2.754.458**
Rotonde kop van de haven	300.00			
Vervanging wegen		146.648	581.569	1.207.249
Investeringen	**300.000**	**146.648**	**581.569**	**1.207.249**

Openbare verlichting

Algemeen

Openbare verlichting dient het veiligheidsaspect op zowel verkeerstechnisch terrein als op het terrein van de sociale veiligheid. Gewerkt wordt met een voortschrijdend beheerplan openbare verlichting. Gebaseerd op het beheerplan vindt jaarlijks ten laste van de exploitatie een storting in de reserve openbare ruimte plaats. De geplande vervangingsinvesteringen in armaturen en lichtmasten worden uit de bestemmingsreserve openbare ruimte gedekt. Deze investeringen verlopen via de meerjarige investeringsplanning (MIP). Voor elektra, regulier onderhoud en reparaties worden jaarlijks budgetten in de begroting opgenomen. Voor het verkeerstechnisch veiligheidsaspect wordt met name het kwaliteitsniveau zoals bepaald door de landelijke normen van het NSVV (Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde) aangehouden. Deze normen zijn verschillend per categorie weg, gebied en functie. Inzake het aspect sociale veiligheid geldt lokaal beleid.

Bij nieuw- en herinrichtingswerken worden armaturen voorzien van LED verlichting. Vanaf 2023 is het de bedoeling om "oude" armaturen versneld te vervangen door LED.

Werkzaamheden

Hoewel planmatig wordt gewerkt, vindt als toetsing vooraf visuele inspectie plaats. Indien mogelijk worden investeringen uitgesteld. In het kader van het beheerplan openbare ruimte is een plan van aanpak opgesteld hoe het binnen het huidige budget mogelijk is versneld energiezuinige verlichting aan te brengen.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Goederen en diensten	38.102	38.674	39.254	39.843
Rente en afschrijving	30.908	62.619	94.069	96.531
Energie en onderhoud	102.708	104.172	105.455	106.754
Reserve	37.658	5.874	5.879	34.607
Exploitatie	**209.376**	**211.339**	**244.657**	**277.735**
Vervanging lichtmasten	84.601	96.195	80.288	80.757
Programma Verledden	402.342	397.500	0	0
Investeringen	**486.943**	**493.695**	**80.288**	**80.757**

Riolering

Algemeen

Voor verwijdering van afvalwater uit de woonomgeving is riolering een onmisbare voorziening. Riolering beschermt de volksgezondheid en het milieu. De inzameling en transport van afvalwater is een wettelijke gemeentetaak. Onderhoud en vervanging van bestaande riolering en aanleg van nieuwe riolering is gebaseerd op het beleidsplan Riolering en Water welke in samenwerking met de gemeente Nunspeet, Oldebroek, Hattem en het waterschap is opgesteld.

De nadruk komt steeds meer te liggen op het veranderde klimaat. De winters worden natter en regenbuien in de zomer intenser. Om hier mee om te gaan koppelt de gemeente zowel in bestaande- als in nieuwe situaties het regenwater af. Hierbij wordt de voorkeursvolgorde gehanteerd van vasthouden, bergen en afvoeren. Onderhoudswerken zijn gebaseerd op periodieke inspecties van de riolering. De gemeente werkt planmatig. De investeringskredieten voor vervanging en aanleg verlopen via het MIP.

Werkzaamheden

Op basis van het beleidsplan riolering en water in relatie tot overige geplande werken vindt onderhoud en vervanging plaats. Naast regulier onderhoud zijn in het plan bedragen opgenomen voor vervangingsinvesteringen (op basis van inspecties). Daarnaast zijn in de MIP een aantal kredieten opgenomen voor reconstructie en ombouw van rioolstelsels.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	334.994	351.744	369.331	384.104
Goederen en diensten	551.841	573.657	591.698	609.658
Rente en afschrijving	570.640	660.531	671.704	679.632
Reserves	11.500	11.500	11.500	11.500
Exploitatie	**1.468.975**	**1.597.432**	**1.644.233**	**1.684.894**
Vrijvervalriolen	2.469.560	512.500	350.000	350.000
Mechanische gemalen	0	0	0	0
Mechanische drukriolering/persleiding	148.000	15.000	15.000	15.000
Investeringen	**2.617.560**	**527.500**	**365.000**	**365.000**

Water

Algemeen

Het gaat hierbij om zowel de kwaliteit als kwantiteit van het oppervlaktewater. Ten aanzien van de kwaliteit is de wijze waarop de gemeente omgaat met duurzaam waterbeheer vastgelegd in deze nota stedelijk waterbeheer. Samen met het waterschap is het Waterkwaliteitsspoor (gericht op oppervlaktewater in relatie met riolering) gevolgd. De voorgestelde maatregelen leiden tot een beter en aantrekkelijker oppervlaktewater. Deze maatregelen zijn opgenomen in het beleidsplan riolering en water.

Haven

Algemeen

De gemeente is eigenaar van de haven. De gemeente is verantwoordelijk voor de kades en beschoeiingen en andere voorzieningen. Het reguliere onderhoud wordt uitgevoerd op basis van visuele inspecties. Door het vrijvallen van de voorziening van de haven en het ontbreken van het meerjarig onderhoudsplan vallen de kosten volledig ten laste van de exploitatie.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	149.190	156.650	164.482	171.061
Goederen en diensten	47.936	48.656	49.384	50.127
Rente en afschrijving	81.327	80.632	79.937	74.602
Exploitatie	**278.453**	**285.938**	**293.803**	**295.790**

Groen

Algemeen

In het beleidsplan Openbare Ruimte is de gewenste beeldkwaliteit voor het groen vastgelegd. Op basis van dit kwaliteitsniveau worden de onderhoudsmaatregelen uitgevoerd. Voor het reguliere onderhoud staan jaarlijks budgetten in de begroting. Grotere investeringen verlopen via het MIP. De kosten daarvan worden gedekt uit de bestemmingsreserve openbare ruimte.
Het meer grootschalig en structureel 'massawerk' is uitbesteed. Kleinschalig, relatief arbeidsintensiever werk wordt meestal via de eigen dienst uitgevoerd.

Werkzaamheden

Naast het reguliere onderhoud vindt ook (beperkt) omvorming en renovatie van groenvakken plaats. Waar mogelijk wordt vervanging meegenomen met andere (herinrichting)projecten. De reserve openbare ruimte wordt waar mogelijk mede ingezet om reconstructies en achterstanden op groen te bekostigen.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	882.300	922.280	964.253	999.543
Goederen en diensten	931.948	924.827	937.901	951.174
Rente en afschrijving	52.691	77.446	74.198	72.063
Reserves	4.000	28.997	25.991	24.098
Exploitatie	**1.870.939**	**1.953.550**	**2.002.343**	**2.046.878**
Inrichting openbare ruimte Kopse Waard	341.000			
Vervanging kleine tractor	55.000			
Investeringen	**396.000**			

Speelvoorzieningen

Algemeen

De gemeente Elburg heeft een speelruimteplan waarin opgenomen de noodzakelijke vervangingen in verband met ouderdom en veiligheidseisen. Het speelruimteplan maakt onderdeel uit van het beheerplan openbare ruimte. Voor regulier onderhoud staan jaarlijks budgetten in de begroting.

Werkzaamheden

Naast het regulier onderhoud aan speelvoorzieningen worden op basis van het beheerplan en de periodieke visuele inspecties speelplekken gerenoveerd dan wel speelwerktuigen vervangen. Bij de uit te voeren werkzaamheden wordt voldaan aan de eisen die gesteld worden in het kader van veiligheid**.**

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	0	0	0	0
Goederen en diensten	138.403	140.479	142.584	144.697
Rente en afschrijving	0	0	0	0
Reserves	75.000	46.768	15.698	-9.097
Exploitatie	**213.403**	**187.247**	**158.282**	**135.600**
Vervanging speeltoestellen	325.757	363.503	296.714	529.998
Investeringen	**325.757**	**363.503**	**296.714**	**529.998**

Begraafplaatsen

Algemeen

Onderhoud aan de begraafplaatsen vindt plaats op sobere, doch nette en respectvolle wijze. Kwaliteitsniveau is vastgelegd in bestekken. Het beheer vindt deels plaats door de eigen dienst en deels door derden. Het onderhoud vindt met name plaats op basis van visuele inspectie. De jaarlijkse budgetten voor onderhoud zijn vooralsnog voldoende om een adequaat onderhoudsniveau te handhaven.

Werkzaamheden

Naast de werkzaamheden in verband met begraven vindt vooral regulier onderhoud plaats aan de voorzieningen op de begraafplaats overeenkomstig het hiervoor vastgestelde niveau.
De bestemmingsreserve begraafrechten wordt ingezet ter egalisering van de tarieven voor begraafrechten. Hierbij wordt rekening gehouden met een kostendekkingspercentage van 85%. De afgelopen jaren bleef de stijging van de tarieven voor begraafrechten daardoor beperkt tot de inflatiecorrectie.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	305.989	321.289	337.353	350.847
Goederen en diensten	174.325	176.152	178.006	179.889
Rente en afschrijving	80.265	129.129	127.783	126.436
Reserves	-19.002	-70.249	-36.746	-295
Exploitatie	**541.577**	**556.321**	**606.396**	**656.877**
Vervanging hydraulische kraan (+toebehoren)	75.000			
Uitbreiding begraafplaats Oostelijke Rondweg	815.000			
Investeringen	**890.000**	**0**	**0**	**0**

Gemeentelijke gebouwen (onderhoud)

Algemeen

In het beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen (2022 –2031) wordt de noodzaak van een beheerplan benoemd, welke soorten onderhoud te onderscheiden zijn, welke gebouwen onderhouden worden en welk onderhoud de komende periode verwacht wordt en wat de geraamde kosten hiervan zijn. In dit beheerplan is een raming gemaakt wat de kosten voor het onderhoud voor de periode 2022 tot en met 2031. Elke vier jaar wordt het plan geactualiseerd.

De onderhoudsplanningen zijn opgesteld voor vier categorieën gebouwen:
1. Gemeentelijke gebouwen.
2. Gemeentelijke monumenten.
3. Dorps- en gemeenschapshuizen.
4. Zwembad De Hokseberg.

Werkzaamheden

Op basis van de financiële verslaggevingsregels worden bij onderhoud drie categorieën onderscheiden en uitgevoerd:
1. Preventief onderhoud:
   Al het onderhoud dat gedurende het lopende jaar uitgevoerd moet worden om een gebouw in stand te houden en te laten functioneren op een bepaald kwaliteitsniveau (functioneel en representatief). Denk hierbij bijvoorbeeld aan het schilderwerk, het onderhoud van de installaties, klachtenonderhoud, e.d. Daarnaast worden ook kleine investeringen en kleine wensen bij het preventieve onderhoud meegenomen.
2. Technisch en groot onderhoud:
   Dit soort onderhoud is meestal ingrijpend van aard, wordt op een groot deel van het gebouw uitgevoerd, na een langere gebruiksperiode. Het is gericht op het behouden van een technisch goede en veilige staat van het gebouw. Het betreft bijvoorbeeld het vernieuwen van installaties zoals CV-ketels of het vervangen van de dakbedekking. Technisch/groot onderhoud wordt ook wel investeringsonderhoud genoemd.
3. Investeringen:
   Investeringen zijn weer onder te verdelen in 3 typen:
   a. Levensduur verlengend onderhoud: dit zijn onderhoudsinvesteringen die worden gedaan ten behoeve van een bestaand gebouw die expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging.
   b. Nieuwe of uitbreidingsinvesteringen: dit zijn investeringen ten behoeve van de ontwikkeling van nieuwe of uitbreiding van het huidige aantal gebouwen.
   c. Vervangingsinvesteringen: dit zijn investeringen ten behoeve van de vervanging van (een deel van) een gebouw als gevolg van economische veroudering.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Goederen en diensten	448.094	464.049	916.400	918.812
Exploitatie	**448.094**	**464.049**	**916.400**	**918.812**
Renovatie/verduurzaming gemeentekantoor	1.000.000			
Herhuisvesting gemeentelijke organisatie		10.000.000		
Investeringen	**1.000.000**	**10.000.000**	**0**	**0**

Renovatie/nieuwbouw gemeentehuis

Algemeen

De huisvesting en inrichting van de gemeentelijke organisatie moet vernieuwd worden omdat:
1. Deze op verschillende vlakken niet duurzaam is:
   - Hoog energieverbruik.
   - Slechte bezettings- en benuttingsgraad van ruimten.
2. De werkomgeving op diverse punten ongezond en niet meer van deze tijd is:
   - Slecht binnenklimaat (door slecht werkende installaties, bouwfysische gebreken).
   - Verouderde materialen (vervuild en esthetisch ouderwets e.d.).
   - Stressgevoelig (slecht geconcentreerd kunnen werken).

3. De inrichting niet past bij de beoogde nieuwe manier van werken (functionaliteit van de inrichting):
    - Tijd en plaats onafhankelijk werken.
    - Projectmatig werken en samenwerken.
    - Digitalisering.

Werkzaamheden
- Bestuurlijke besluitvorming over het beschikbaar stellen van voorbereidingskrediet voor de nadere uitwerking van de vervolgfase in het proces voor huisvesting van de gemeentelijke organisatie: de definitiefase.
- Definitiefase:
    - Bepalen projectorganisatie.
    - Manier van werken uitwerken en vastleggen in een Programma van Eisen (met Schetsontwerp als mogelijkheid);
    - Overall planning.
    - Budget (op basis van Programma van Eisen en Schetsontwerp): stichtingskosten bepalen door bouwkostendeskundige en uitwerking exploitatiekosten.

(Verplaatsing) gemeentewerf

Algemeen

De gemeentewerf moet gerenoveerd worden omdat deze niet meer voldoet aan de hedendaagse functionele eisen. Veel opstallen zijn verouderd, vertonen gebreken en zijn te klein. De huidige milieustraat op de gemeentewerf voldoet niet aan de huidige maatstaven. Benodigde uitbreiding op de locatie is niet mogelijk omdat deze (te) weinig ruimte biedt en bewoners zullen gaan klagen door toenemende verkeersbewegingen en daarmee gepaard gaande overlast.
Er vinden nu voorbereidingen plaats voor het realiseren van een grondstoffenstation op Broeklanden 2. Door bezwaarprocedures bij de vergunningverlening vindt hier nu vertraging plaats. Daarnaast worden nu de voorbereidingen getroffen om de nieuwe gemeentewerf te realiseren naast het grondstoffenstation. Deze combinatie zal zowel op functioneel als organisatorisch vlak voordelen bieden.

Werkzaamheden
- Aanleggen grondstoffenstation: in afwachting van de beroepsprocedures liggen de werkzaamheden op dit moment stil. Zodra uitspraak gedaan is zullen de werkzaamheden in het kader van de realisatie weer opgepakt worden.
- Gemeentewerf: het project bevindt zich nu in de aanbestedingsfase. Na afronding van deze fase zal met de daadwerkelijke uitvoering gestart worden.

Gemeentelijke gebouwen en klimaatneutrale organisatie

Algemeen

We werken aan het realiseren van een klimaatneutrale bedrijfsvoering. Een klimaatneutrale bedrijfsvoering is een bedrijfsvoering waarbij zo duurzaam mogelijk wordt geopereerd en die de uiteindelijk nog benodigde energie duurzaam en, waar mogelijk, lokaal opwekt. Het in 2017 door bureau DWA uitgevoerde onderzoek heeft de mogelijkheden voor realisatie van een klimaatneutrale bedrijfsvoering in kaart gebracht. Voor een klimaatneutrale bedrijfsvoering gaat het om de onderdelen gebouwen, wagenpark, dienstreizen, openbare verlichting en overige installaties. Als vervolg op het eerste onderzoek is eind 2019 gestart met het opstellen van implementatieplannen voor die verschillende onderdelen, waarbij is gelet op technische, organisatorische en financiële haalbaarheid. Omdat voor de bedrijfsvoering altijd energie nodig blijft, is ook een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om deze energie zelf en lokaal duurzaam op te wekken.

Werkzaamheden

De benodigde werkzaamheden en maatregelen zullen, gezien de beschikbare financiële middelen, capaciteit en de stand van de technieken, gefaseerd worden uitgevoerd.

Onderwijsgebouwen

Algemeen

Vanaf 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen van PO, SO en VO verantwoordelijk voor al het onderhoud, zowel buiten als binnen onderhoud. De schoolbesturen ontvangen van het rijk hiervoor een lumpsumbekostiging. De gemeente heeft de volgende verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijshuisvesting en ontvangt hiervoor een rijksvergoeding uit het gemeentefonds:
- Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding.
- Medegebruik/verhuur (schoolbestuur moet hiervoor toestemming vragen).
- Constructiefouten (bijvoorbeeld bij een asbestbesmetting).
- Herstel in geval van bijzondere omstandigheden (schade als gevolg van bijvoorbeeld brand, diefstal, storm).
- Bekostiging van en buitenonderhoud aan gymnastiek voorzieningen.
- Verzekeringen en OZB.

Werkzaamheden

De formele gang van zaken is dat schoolbesturen door middel van het indienen van een 'aanvraag bekostiging van een voorziening onderwijshuisvesting' (eenmalig per jaar, voor 1 februari) in aanmerking kunnen komen voor een onderwijsvoorziening waar de gemeente de zorgplicht voor heeft. De aanvragen worden door de gemeente getoetst op ontvankelijkheid en daarna op het 'Programma' (toekenning) of op het 'Overzicht' (afwijzing) gezet. Projecten op het 'Programma' worden daarna in overleg met het schoolbestuur in uitvoering genomen. In juli 2021 is het Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2021-2041 vastgesteld. Het IHP heeft een formele status als beleidsdocument. Met het IHP wordt onderwijsbeleid voor de komende jaren beschreven en gepland met de daarbij behorende reservering van financiële ruimte in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Jaarlijks dient het college het huisvestingsprogramma (op basis van de verordening VHO) voor het daaropvolgende jaar vast te stellen waarbij, op basis van een businesscase op het geplande moment, financiële middelen beschikbaar worden gesteld waar al in de meerjarenbegroting rekening mee is gehouden. De verordening Voorziening onderwijshuisvesting dient als een juridisch vangnet voor situaties waarin het IHP niet voorziet.

Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gemeentepersoneel	20.944	21.992	23.091	24.015
Goederen en diensten	111.387	113.014	114.663	116.690
Rente en afschrijving	1.051.361	1.384.557	1.360.794	1.342.920
Reserves	-94.321	-408.376	-369.212	-335.546
Exploitatie	**1.089.371**	**1.111.187**	**1.129.336**	**1.148.079**
Renovatie Nuborgh LF	8.245.000			
Aanvullend budget Renovatie Nuborgh LF	2.548.000	0	0	0
Investeringen	**10.793.000**	**0**	**0**	**0**

Paragraaf 3
Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van de financieringsportefeuille. Tevens wordt de financieringsfunctie transparant gemaakt ten behoeve van het sturen, beheersen en controleren ervan. Afhankelijk van het gewicht van en de ontwikkelingen in de financieringsfunctie kunnen in deze paragraaf ook andere onderdelen aan de orde komen die invloed hebben op de financieringsfunctie, zoals beleidsvoornemens ten aanzien van schatkistbankieren, financiering, de financieringspositie, de leningenportefeuille, kasbeheer, etc.

Inleiding
Op grond van artikel 12, lid 4, van de Financiële verordening stelt het college de regels vast omtrent de financieringsfunctie in een treasurystatuut. De raad geeft de kaders aan waarbinnen het college de financieringsfunctie uitoefent. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) definieert de financieringsfunctie als volgt:

> *"Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het overzicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's".*

De Wet Fido geeft aan dat de gemeente de financieringsfunctie dient uit te oefenen gebaseerd op de publieke taak. De Wet HOF geeft de gemeente regels voor het bewaken van houdbare overheidsfinanciën. In deze paragraaf worden op basis van de meest recente financiële marktgegevens en gemeentegegevens het financieringsbeleid geformuleerd voor het komende jaar. In de jaarrekening wordt gerapporteerd over de uitvoering. Ook kan bij de voorjaars- of slotrapportage eventuele bijstelling plaatsvinden van de voornemens in de financieringsparagraaf.

Schatkistbankieren
Per 15 december 2013 is schatkistbankieren ingevoerd. Bij schatkistbankieren wordt de gemeente verplicht om overtollige middelen bij het rijk uit te zetten. Een leenfaciliteit is niet aan de orde. Wel kunnen overtollige middelen, in de vorm van leningen, uitgezet worden bij andere openbare lichamen, behalve aan openbare lichamen waarbij de gemeente belast is met het financiële toezicht. Met deze maatregel beoogt het rijk om het EMU-tekort terug te dringen (het betreft een administratieve aangelegenheid die voor de berekening van het tekort voordelig is).

Er is een doelmatigheidsdrempel afgesproken waarbij 2 % van het begrotingstotaal als ondergrens telt. Voor 2024 is het begrotingstotaal 83 miljoen wat een ondergrens betekent van 1,66 miljoen. Bij een banksaldo beneden deze drempel hoeven geen overtollige middelen overgeheveld worden. Deze ondergrens wordt over het gemiddelde van de banksaldi over een periode van een kwartaal berekend. Toevallige fluctuaties van omvang in banksaldi worden daarmee uitgemiddeld.

Risicobeheer
Het risicobeheer wordt onderscheiden in renterisicobeheer, kredietrisicobeheer, intern liquiditeitsbeheer en valutarisicobeheer.

Renterisicobeheer
Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet kan voor het jaar 2024 worden bepaald op afgerond € 7.072.570 (8,5% van het begrotingstotaal). De kredietlimiet bij de huisbankier zal hiermee in overeenstemming worden gebracht.

Renterisiconorm
Sinds 2009 wordt een renterisiconorm gehanteerd waarbij een bedrag mag worden afgelost welke maximaal 20% van het begrotingstotaal bedraagt. Onder begrotingstotaal wordt verstaan het totaal van de lasten op de begroting. Dit geldt ook voor gemeenten met een vaste schuld lager dan het begrotingstotaal (€ 83.000.000). Voor de gemeente Elburg is dit van toepassing. De schuldpositie aan het begin van 2024 bedraagt € 10.300.000.

Voor 2024 bedraagt het begrotingstotaal € 83.000.000 en de norm € 16.600.000 (20%). De te betalen aflossingen in 2024 bedragen € 1.048.000. De norm wordt daardoor niet overschreden.

Vervroegde aflossing
Er zijn geen leningen waarvoor vervroegde aflossing mogelijk is.

Kredietrisicobeheer
Het kredietrisicobeheer ziet toe op risicomijdend uitzetten van overtollige middelen. De gemeente bezit over het algemeen geen overtollige middelen op korte dan wel op lange termijn. Mocht zich in de loop van het jaar toch een tijdelijk overschot voordoen dan zal dit bij het rijk worden uitgezet (conform de verplichting van schatkistbankieren).

Intern liquiditeitsbeheer
In Elburg wordt dagelijks inzicht verkregen in de liquiditeiten door een liquiditeitsprognose bij te houden. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Bank Nederlandse Gemeenten.

Valutarisicobeheer
Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in de Nederlandse geldeenheid (euro).

Treasury

Financieringsbehoefte
De financieringsbehoefte voor 2024 bedraagt € 8,8 miljoen. De totaal benodigde financieringsmiddelen worden berekend met behulp van de stand van investeringen per 1 januari 2024. Na aftrek van de aanwezige vaste financieringsmiddelen (vaste geldleningen en reserves en voorzieningen) per 1 januari 2024 wordt de behoefte bepaald. Rekening houdend met de financieringsbehoefte wordt onderstaand de totale rentekosten voor 2024 berekend om middels toerekening van die rentekosten aan de verschillende taakvelden een renteresultaat te kunnen berekenen.

Externe rentelasten over korte en lange financiering:		
Rente langlopende geldleningen	440.000	3,6%
Aan overige rentekosten te berekenen:		
* Rente financieringstekort tot rekening-courantlimiet à 0%		
* Rente restant financieringstekort à 3,5%	197.000	3,5%
Totale rentekosten	**637.000**	**3,55 %**
Externe rentebaten	58.000	
Totaal door te rekenen externe rente	**579.000**	
Rente grondexploitatie	33.000	1,00%
Rente projectfinanciering taakveld	49.000	2,60%
Saldo door te rekenen externe rente	**497.000**	**1,00%**
Rente over eigen vermogen	0	
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	
De aan taakvelden toe te rekenen rente	**497.000**	
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	**743.000**	
Renteresultaat op het taakveld treasury	**-246.000**	

- De rente over langlopende geldleningen bedraagt gemiddeld 3,6%.
- Het gewogen gemiddelde rentepercentage komt hierdoor op 2,51%.

De totale rentekosten bedragen € 517.000. Vanaf 2020 wordt er geen rente meer toegerekend aan voorzieningen.
Omdat afgerond € 24.500 (1,00%) wordt toegerekend aan grondexploitatiecomplexen, € 43.300 (2,60%) aan uitgezette leningen en € 721.020 (1,00%) direct aan taakvelden toegerekend wordt ontstaat een totaal renteresultaat van € 228.800 voordelig.

De gemeente maakt hoofdzakelijk gebruik van langlopende geldleningen. De geldleningen hebben een vast rentepercentage waardoor het renterisico zeer laag is. Het totaal aan opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 1 januari 2024 afgerond € 10,3 miljoen. Hiervan wordt in 2024 € 1,35 miljoen afgelost. Op basis van het huidige aflossingsschema loopt de leningenportefeuille de komende planperiode af naar € 4,5 miljoen. Uiteraard kunnen er lopende het jaar 2024 vanwege consolidatie opnieuw vaste geldleningen worden afgesloten.

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Aflossen	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025	Saldo 31-12-2026	Saldo 31-12-2027
Nederl. Waterschapsbank	3.200.000	200.000	3.000.000	2.800.000	2.600.000	2.400.000	2.200.000
ASN Bank	1.800.000	200.000	1.600.000	1.400.000	1.200.000	1.000.000	800.000
B.N.G.	6.303.000	646.000	5.657.000	5.011.000	4.365.000	3.719.000	3.073.000
Prokino	16.000	2.000	14.000	12.000	10.000	8.000	6.000
Totaal leningen	**11.319.000**	**1.048.000**	**10.271.000**	**9.223.000**	**8.175.000**	**7.127.000**	**6.079.000**

Het gemiddelde rentepercentage van de langlopende geldleningen bedraagt 3,6%.

Langlopende uitzettingen
In 2024 worden geen uitzettingen uit hoofde van de financieringsfunctie verwacht. Langlopende uitzettingen zijn alleen nog mogelijk aan openbare lichamen waarmee geen toezichtrelatie aanwezig is.

Langlopende leningen u/g
Voor de uitvoering van de publieke taak zijn de volgende langlopende geldleningen verstrekt. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen is 3,18%.

Omschrijving Bedrag x € 1.000	31-12-2023	Aflossing	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
SVN:						
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	1.079.565	0	1.079.565	1.079.565	1.079.565	1.079.565
Duurzaamheidsleningen	1.441.000	0	1.441.000	1.441.000	1.441.000	1.441.000
Duurzaamheidslen. Maatsch. Vastgoed	500.000	0	500.000	500.000	500.000	500.000
Blijversleningen	50.000	0	50.000	50.000	50.000	50.000
Sportverenigingen:						
Elburger Sportclub	105.666	27.267	78.399	72.800	67.200	61.600
S.V. 't Harde	240.160	12.960	227.200	214.240	201.280	188.320
DSV '61	0	0	0	0	0	0
Tennisclub Elburg	42.500	2.500	40.000	37.500	35.000	32.500
Tennisclub 't Harde	6.000	2.000	4.000	2.000	0	0
SSS Gymnastiekvereniging	12.000	4.000	8.000	4.000	0	0
KVE Elburg	5.500	500	5.000	4.500	4.000	3.500
Accommodaties:						
t Huiken	467.500	27.500	440.000	412.500	385.000	357.500
Escape Elburg	17.625	5.875	11.750	5.875	0	0
MFC Aperloo	100.001	8.333	91.668	83.335	75.002	66.669
Overig:						
Personeel	224.786	48.000	176.786	128.786	223.046	171.046
Museum Sjoel	24.000	3.000	21.000	18.000	15.000	12.000
Overige langlopende leningen	**4.316.303**	**141.935**	**4.174.368**	**4.054.101**	**4.076.093**	**3.963.700**

Relatiebeheer
Op grond van het treasurystatuut worden de bankrelaties met hun bancaire condities eens in de 5 jaar onderzocht. De bestaande bankrelaties zijn de NV Bank Nederlandse Gemeenten en de Rabobank Noordwest Veluwe. Bij het aantrekken van vaste schuld zullen de aanbiedende financiële instellingen worden beoordeeld op de gestelde voorwaarden in het treasurystatuut.

Kasbeheer

Geldstromenbeheer
Doel is de kosten zoveel mogelijk te beperken. Door het hanteren van een liquiditeitsprognose kunnen de betalingen beter afgestemd worden op de te verwachten ontvangsten. Hierdoor kunnen rentekosten worden bespaard. Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken van benodigde vaste geldleningen meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Het betalingsverkeer vindt elektronisch plaats, waardoor de kosten tot een minimum worden beperkt.

Saldo- en liquiditeitenbeheer
Het saldo van de Rabobank wordt regelmatig overgeboekt naar de rekening van de huisbankier (NV Bank Nederlandse Gemeenten). De saldi van hoofd- en nevenrekening bij dezelfde bank zijn opgenomen in een zogenaamd rentecompensatiecircuit. Dit betekent dat debet- en creditsaldi van alle rekeningen worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

Administratieve organisatie

In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten van de administratieve organisatie vastgelegd. Er is rekening gehouden met de functiescheiding tussen beleid, beheren en uitvoeren. Ook delegatie en mandaat zijn expliciet vastgelegd. Het treasurystatuut sluit aan bij de bepalingen zoals opgenomen in de Financiële verordening gemeente Elburg (artikel 12).

Paragraaf 4
Bedrijfsvoering

De organisatievisie Samen aan zet voor Elburg heeft de volgende missie:

"Wij zijn een betrouwbare en dienstverlenende organisatie, die betrokken is bij onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen met hen werken wij aan een leefbare en duurzame samenleving. Wij zijn trots op het werk. Wij voelen ons verbonden met de samenleving en met elkaar. Kortom, samen aan zet voor Elburg!"

Samen aan zet voor Elburg wordt als volgt bereikt:

- De inwoners, organisaties en ondernemers staan centraal in ons handelen.
- We gaan er vanuit dat inwoners, organisaties en ondernemers hun verantwoordelijkheid nemen voor zich zelf en hun omgeving. Als dat niet lukt, kunnen zij rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- Wij zoeken actief de samenwerking met onze inwoners, organisaties, ondernemers en buurgemeenten.
- Wij werken oplossingsgericht aan resultaten voor onze inwoners, organisaties en ondernemers.
- Wij doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.

De bedrijfsvoering ondersteunt het uitvoeren van onze organisatievisie en is ondersteunend aan onze organisatie om de dienstverlening aan onze inwoners en bestuur mogelijk te maken.

In deze paragraaf informeren wij u over de onderwerpen, die zullen bijdragen aan de kwaliteit van de bedrijfsvoering of die speciale aandacht moeten krijgen. We willen een zo efficiënt en effectief mogelijke bedrijfsvoering, passend bij onze organisatievisie.

Voor een adequate bedrijfsvoering moet de organisatie beschikken over een, op de gemeentelijke taken afgestemde formatie, voldoende en gekwalificeerd personeel, eigentijdse faciliteiten, toereikende budgetten en een goede en veilige digitale ondersteuning met behulp van hard- en software en beheersinstrumenten.

Organisatie
Hieronder zetten wij de drie sporen, die onze organisatie betreffen, op een rijtje.

Organisatieontwikkeling: het vergroten van het strategisch vermogen van de organisatie (spoor 1);
Op basis van onze organisatievisie Samen aan zet voor Elburg geven wij verdere uitvoering aan het plan van aanpak voor de organisatieontwikkeling en maken werk van de daarin vastgestelde missie, visie en kernwaarden. Inmiddels hebben we het strategisch vermogen binnen onze organisatie versterkt en gezorgd voor adequate ondersteuning van het management. We richten ons de komende periode op het verbeteren en borgen van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel, op managementontwikkeling en het verstevigen van het leiderschap. Daarnaast gaan we aan de slag met teamontwikkeling en het vergroten van het zelforganiserend vermogen binnen deze teams. Hierbij zal ook aandacht zijn voor het meer projectmatig werken en de (door)ontwikkeling van de individuele medewerker.

Basis op orde (spoor 2)
In deze begroting hebben wij voorstellen opgenomen voor het verstevigen van onze huidige organisatie ('basis op orde'). Dat is van een andere orde dan het vergroten van het benodigde strategisch vermogen van onze organisatie.
De voorstellen betreffen een versteviging van onze organisatie als gevolg van de groei dan wel intensivering van de werkzaamheden van onze organisatie.

Onderzoek organisatie op middellange termijn (spoor 3)
Wij hebben het bureau Berenschot opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar onze organisatie Het onderzoek van Berenschot naar onze organisatie op de middellange termijn 5 tot 10 jaar. Wij verwachten eind 2023 hiervan de uitkomsten, die met de raad worden gedeeld.

Gemeentekantoor
In het kader van goed professioneel werkgeverschap is een goed werkklimaat en doelmatige huisvesting essentieel. Het huidige gemeentehuis komt niet tegemoet aan de nieuwe manier van werken en is onvoldoende ondersteunend bij het realiseren van onze organisatievisie. Het gebouw voldoet niet meer aan de eisen van duurzaamheid en energieverbruik. We zijn gestart met de voorbereidingen voor een sober en doelmatig gemeentekantoor. Na besluitvorming eind 2023 over het scenario wordt de uitwerking verder ter hand gepakt.

Intergemeentelijke samenwerking bedrijfsvoering
In ons bestuursakkoord 2022-2026 staat dat Elburg een zelfstandige gemeente wil blijven. Als kleine gemeente kunnen we dat niet alleen. Samenwerking in de regio is nodig. De samenwerking in Regio Zwolle en in de Kop van de Veluwe heeft voor ons een duidelijke meerwaarde. Daarom maken wij werk van de intensivering van de bestaande samenwerking op de Kop van de Veluwe op het gebied van de bedrijfsvoering. Op drie thema's krijgt dit een nadere uitwerking. Het gaat hierbij om een samenwerking met de H2O-gemeenten op het gebied van belastingen en met de H2O-gemeenten en gemeente Nunspeet op het gebied van I&A en inkoop. Voor de belastingsamenwerking zal in 2024 duidelijk zijn/worden hoe de verdere implementatie vorm krijgt. Daarnaast loopt een onderzoek (fase 2) naar de I&A-samenwerking. We verwachten dat er in 2024 duidelijkheid komt over het vervolg na afronding van fase 2. Zodra meer duidelijkheid is over samenwerking op het gebied van belastingen en I&A, zal ook de samenwerking op inkoop een vervolg krijgen.

Optimalisatie financiële processen
Optimalisatietraject. Het controleproces van onze jaarrekening 2022 is beter verlopen dan die over het boekjaar 2021. Dat wil niet zeggen dat we er al zijn. Ook dit traject heeft veel inzet gevraagd en veel tijd in beslag genomen. Hoewel de eerste verbeteringen zichtbaar zijn, is er nog het nodige te optimaliseren. Het gaat dan o.a. over het efficiënt en effectief inrichten van onze financiële administratie, het opstellen van procesbeschrijvingen en werkinstructies, het verbeteren van onze interne beheersingsmaatregelen (incl. fiscaliteit) en het structureel aandacht geven aan een procesgerichte sturing. Hiertoe is een optimalisatietraject opgestart waarbij de organisatie wordt begeleid door een extern consultancybureau en een fiscaal adviesbureau.

Rechtmatigheidsverklaring. Over het begrotingsjaar 2023 zal door ons college voor het eerst zelfstandig een rechtmatigheidsverklaring afgegeven worden. Dit oordeel over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties (financiële rechtmatigheid) is over 2022 nog door de accountant gegeven. Vanaf het boekjaar 2023 doen wij dat straks zelf. Om ons college in staat te stellen deze rechtmatigheidsverklaring af te kunnen geven zal gestuurd worden op het verbeteren van de kwaliteit en de interne beheersing van de processen en op het periodiek uitvoeren van interne controles.

Kostendekkendheid leges en tarieven. In de Kadernota 2023 hebben we afgesproken om in de periode 2024-2027 toe te groeien naar 100% kostendekkendheid van onze leges en tarieven (m.u.v. de begraafrechten). In deze begroting is hiertoe een eerste aanzet gemaakt en krijgt in 2024 een vervolg voor de latere begrotingsjaren.

Informatievoorziening
Wij zijn een betrouwbare gemeente die zorgvuldig met informatie omgaat. We streven er de komende jaren naar om informatie op ieder moment en elke locatie eenvoudig beschikbaar te krijgen. Dit betekent dat we in 2024 verder gaan met de digitalisering van onze dienstverlening en de doorontwikkeling van ons informatiebeheer.. Daarnaast gaan we o.a. door met het implementeren van de volgende fasen van de Wet Open Overheid (WOO), voeren we (technische) aanpassingen door i.v.m. wijzigingen in wet- en regelgeving en geven uitvoer aan de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) die per 1-1-2024 van kracht zijn.

Informatieveiligheid & Privacy
Tot slot willen wij onze digitale weerbaarheid verhogen en ons ICT-netwerk veiliger maken. We zijn ons bewust van de razendsnelle ontwikkelingen op dit gebied (zoals het gebruik van AI/ChatGPT) en de mogelijke risico's die hiermee samenhangen. We ervaren dat er vanuit de centrale overheid steeds strengere eisen aan ons worden gesteld op het gebied van gegevensbescherming, informatiebeveiliging en privacy. We zullen in kaart brengen wat dit voor onze gemeente betekent, wat ons te doen staat en wat hier nog meer voor nodig is. Uit een aantal (toegenomen) audits zal blijken hoe gemeente Elburg presteert op dit gebied. We zetten in ieder geval in om het bewustzijn op dit terrein te verhogen en in fasen toe te groeien naar een hoger volwassenheidsniveau.

Paragraaf 5
Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (hierna te noemen; Woo) bepaalt in artikel 3.5 dat bestuursorganen jaarlijks in de begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de verantwoording verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Bestuursorganen gaan in de openbaarheidsparagraaf in op de beleidsvoornemens (c.q. behaalde resultaten) met betrekking tot de actieve en passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding. Modellen voor de openbaarheidsparagraaf voor de rijksoverheid zijn inmiddels opgenomen in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV6).

Openbaarheidsparagraaf
Op 1 mei 2022 is de Woo in werking getreden, als opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (hierna te noemen; Wob). Het doel van de Woo is een open overheid, die zorgdraagt voor een adequate en toegankelijke informatievoorziening. De Woo legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen betreft het geven van een impuls aan openbaarheid door in de begroting en het verantwoordingsverslag in de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. Dit onderdeel is de invulling van deze verplichting in de begroting 2024.

De Woo kent samengevat een viertal belangrijke aspecten:
1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo-contactfunctionaris aan te wijzen;
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking;
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking;
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Adviseur Woo en contactfunctionaris
De gemeente Elburg heeft een adviseur Woo aangesteld, die verantwoordelijk is voor de implementatie van de Woo. De adviseur Woo begeleidt de komende jaren de implementatie van de Woo en zorgt ervoor dat er wordt voldaan aan de vereisten uit de wet en houdt rekening met aanverwante wetgeving die van invloed zijn. Bewoners en andere belangstellenden hoeven niet direct een Woo-verzoek in te dienen, maar kunnen eerst bij de Woo-contactfunctionaris op een laagdrempelige manier informatie vragen. De afdeling juridische zaken coördineert de afhandeling van de Woo-verzoeken en zet deze uit naar de betreffende teams, controleert of de gevraagde documenten worden aangeleverd en stelt het Woo-besluit op. Dit betreft dus de passieve openbaarmaking. Dit continueren we in 2024.

Actieve openbaarmaking
Belangrijk is dat medewerkers zich bewust zijn van de impact van de Woo op hun werk en nog meer het belang inzien van een transparante overheid. De Woo-gelden worden in 2024 ingezet ten behoeve van training/ e-learning voor medewerkers. Verder worden de gelden besteed aan ontwikkeling en implementatie van een applicatie in verband met het aansluiten op de Woo-index op overheid.nl, zodat aan de diverse verplichtingen tot openbaren wordt voldaan. In 2024 zullen ook de Woo-verzoeken, inclusief de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en de daarbij verstrekte informatie op de (sub)website worden gepubliceerd. Voor het openbaren volgen we het tempo van BZK (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties).

Informatiehuishouding op orde
De Woo verplicht dat de informatiehuishouding binnen 8 jaar op orde wordt gebracht. Dit betekent dat er op basis van een op te stellen meerjarenplan maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. Informatie is duurzaam toegankelijk als die gedurende de vastgestelde bewaartermijn voldoet aan de kenmerken: vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig. Voor iedereen die daar recht op heeft en voor zo lang als noodzakelijk. In 2024 wordt het meerjarenplan informatiestrategie opgesteld.

Paragraaf 6
Verbonden partijen

Inleiding

Medeoverheden brengen in toenemende mate taken onder bij samenwerkingsverbanden en verbonden partijen, bijvoorbeeld door deelname in gemeenschappelijke regelingen. Daarmee zijn verbonden partijen en samenwerkingsverbanden in toenemende mate van belang voor het realiseren van de doelstellingen van onze gemeente. In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie van de gemeente Elburg op samenwerkingsverbanden. Tevens wordt specifiek ingegaan op verbonden partijen. Omdat met verbonden partijen bestuurlijke en financiële banden worden onderhouden wordt per verbonden partij inzicht gegeven, in het belang dat de gemeente in elk van deze verbonden partijen heeft.

I. Visie

Uitgangspunten en doelen van samenwerking

- De schaalgrootte van de gemeente is vooralsnog voldoende om taken zelfstandig uit te kunnen voeren.
- De gemeente Elburg beschouwt samenwerken als een middel om betere resultaten voor de burgers te bereiken.
- De eigen identiteit van de Elburgse samenleving wordt zoveel mogelijk behouden.
- Elburg wil zoveel en zo lang mogelijk zijn bestuurlijke autonomie handhaven.
- Bij samenwerking spelen de volgende afwegingen:
  - Kostenbeheersing / kostenreductie;
  - Kwetsbaarheidsvermindering;
  - Kwaliteitsverbetering van de dienstverlening.
- Elburg participeert in uiteenlopende bestuurlijke en operationele samenwerkingen.
- Bij ieder voornemen tot samenwerking of uitbesteding dient de gemeente zich af te vragen of dit past binnen de gewenste regionale samenhang en bestaande samenwerkingsverbanden.
- We hechten sterk aan het waarborgen van de eisen van democratische legitimatie, democratische sturing en controle.

Samenwerken met wie en wanneer

"*De keuze voor samenwerkingspartners wordt niet alleen bepaald door de geografische nabijheid en de gezamenlijke schaalgrootte, maar ook en vooral door gedeelde belangen bij de samenwerking en onderling vertrouwen. Zoals gezegd is het behoud van de eigen identiteit voor Elburg een belangrijk uitgangspunt in de keuze voor samenwerkingspartners. We kiezen daarom bij voorkeur voor samenwerkingspartners waarmee Elburg raakvlakken heeft in karakter, cultuur en belangen en waarbij sprake is wederzijdse (h)erkenning en natuurlijke chemie. Als het gaat om samenwerking, voelt Elburg zich verwant met de gemeenten op de Noord West Veluwe. Elburg hecht aan betrouwbaar partnerschap, hetgeen inhoudt dat samenwerken voor ons niet vrijblijvend of gemakkelijk opzegbaar is. We kiezen ervoor geen korte termijn voordelen na te jagen, maar kiezen voor stabiele relaties met anderen en stabiele verhoudingen in de regio omdat wij ervan overtuigd zijn dat daarmee op de lange termijn de beste en meest efficiënte resultaten worden bereikt. We zoeken zoveel mogelijk samenwerking met partners met wie op samenhangende (beleids)terreinen al wordt samengewerkt. We geven er de voorkeur aan om voor wat betreft (de versterking van) samenwerking 'natuurlijke momenten' te benutten*."

II. Verbonden partijen

De gemeente Elburg voert taken uit via verbonden partijen. Dit zijn verbonden partijen die gemeentelijke taken in opdracht van één of meerdere overheden uitvoeren. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Dit belang wordt als volgt gedefinieerd:

Financieel belang	Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.

Het kan gaan om tijdelijke of langdurige samenwerkingsverbanden. Een dergelijke samenwerking kan worden aangegaan met andere gemeenten, overheden, non-profitorganisaties of private partijen. Hieronder vallen: gemeenschappelijke regelingen, NV's en BV's, stichtingen en verenigingen.

De verschillende soorten verbonden partijen brengen ieder hun eigen bestuurlijke en financiële risico's met zich mee en hebben verschillende voor- en nadelen. In de onderstaande tabellen zijn de kenmerken per soort weergegeven.

1. Kenmerken stichting en vereniging

Bestuurlijke Betrokkenheid	Financiële relatie	Voordelen	Nadelen	Risicoprofiel
Eventueel zitting in het bestuur van de stichting.	Subsidierelaties tussen gemeente en stichting of vereniging met mogelijk aanvullende afspraken met betrekking tot: ▪ Het dekken van onvoorziene exploitatietekorten; ▪ Incidentele uitgaven als gevolg van reorganisaties; ▪ Garantstellingen	De financiële consequenties zijn nihil. Alleen financiële aansprakelijkheid voor verstrekte middelen. De stichting is formeel verantwoordelijk voor exploitatierisico's. In de praktijk blijkt dat gemeenten een deel van dat risico informeel of via aanvullende afspraken dragen. Eenvoudig en goedkoop op te richten.	Een stichting of vereniging heeft zelden een buffer om exploitatietekorten of onvoorziene uitgaven op te vangen. Per definitie kloppen zij dan bij gemeenten aan.	**Financieel** Laag/ gemiddeld Vanwege beperkte financiële risico's **Bestuurlijk** Laag / gemiddeld Bestuurders zijn aansprakelijk als er sprake is van wanbeleid.

2. Kenmerken Vennootschap (N.V. en B.V.)

Bestuurlijke Betrokkenheid	Financiële relatie	Voordelen	Nadelen	Risicoprofiel
Aandeelhouder Commissariaten	Aandelen	De taak wordt meer op afstand geplaatst. Financiële voordelen door winstdeling en dividend. Meer vanuit de rol als toezichthouder betrokken bij de vennootschap.	De vaak beperkte beïnvloedingsmogelijkheid. De Raad van Bestuur heeft wettelijk veel bevoegdheden en moet primair handelen vanuit het private belang van de onderneming.	**Financieel** Gemiddeld Vanwege het feit dat de gemeente alleen risico loopt over het ingebrachte geld. **Bestuurlijk** Gemiddeld/ hoog Gezien de grote afstand tussen gemeente en vennootschap is het moeilijker publieke doelstellingen in het oog te houden.

3. Kenmerk Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijke Betrokkenheid	Financiële relatie	Voordelen	Nadelen	Risicoprofiel
Algemeen bestuur Dagelijks bestuur	Jaarlijkse bijdrage bekostiging exploitatie.	Veel bestuurlijk/ beleidsmatige invloed. Uitgelezen vorm om op voet van evenredigheid en gelijkwaardigheid samen te werken met publieke partijen voor een publiek belang. Schaalvoordelen: inkoop, expertise en formatie.	Bijdrage is een verplichte uitgave. Qua besluitvorming lange procedures en verplichte verantwoordingslijnen. Als afzonderlijke deelnemer vaak beperkte zeggenschap.	**Financieel** Hoog De participerende gemeenten zijn financieel aansprakelijk. **Bestuurlijk** Hoog Afhankelijk van de gekozen GR bestaat er een regeling voor terugroeping van leden van het AB of DB.

Samenvattend overzicht

Verbonden partij	Rechtsvorm	Belang		Risico	
		Publiek	Privaat	Financieel	Bestuurlijk
1. Stichtingen en verenigingen	Privaatrechtelijke		X	Laag/ Gemiddeld	Laag/ Gemiddeld
2. Vennootschap (BV, NV)	Privaatrechtelijke		X	Gemiddeld	Gemiddeld/ Hoog
3. Gemeenschappelijke Regeling	Publiekrechtelijk	X		Hoog	Hoog

III. De lijst met verbonden partijen

Voor een goed inzicht in de financiële positie van de verbonden partijen wordt op de volgende pagina's per partij ingegaan op een aantal specifieke onderdelen. De mate van detaillering van de informatie is afhankelijk van het risicoprofiel. Hoe hoger het

financiële en bestuurlijke risico, hoe meer informatie. Op basis van bovenstaande risicoprofiel wordt de informatie voor de gemeenschappelijke regeling het meest uitvoerig beschreven. Voor de overige verbonden partijen geldt dat de informatie beperkter wordt weergeven.

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland				
Vestigingsplaats	Apeldoorn				
Deelnemende partijen	Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen				
Doel	De veiligheidsregio behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening met behoud van de lokale verankering, zoals neergelegd in de Wet veiligheidsregio's.				
Bestuurlijk belang Gemeente Elburg	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	1.239.000	1.255.000	1.287.000	1.386.000
	Rekening	1.249.910	1.255.000	-	-
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
	4.203.000	4.929.380	5.255.817	2.509.729	0
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	3.641.000	14.545.854	15.524.488	17.323.913	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	37.969.230	33.028.378	28.066.542	23.451.856	
Opmerkingen bij de cijfers	Definitieve cijfers jaarrekening 2022: ▪ Het voordelig saldo bedraagt € 2.509.729 positief. ▪ De solvabiliteit van de VNOG bedraagt 32%.				
Ontwikkelingen	De definitieve jaarstukken zijn behandeld in het algemeen bestuur van 23 juni 2022.				
Beleidsvoornemens	De Toekomstvisie is in uitvoering, waarbij stapsgewijs tot aan 2026 de plannen worden gerealiseerd. Op de Toekomstvisie is vooruitgang geboekt, maar er zijn vanwege corona ook vertragingen ontstaan, die naar verwachting nog wel vóór de einddatum van 2026 kunnen worden ingelopen.				
Risico's	Kenmerkend voor het risicoprofiel van de VNOG is dat deze organisatie voor het uitvoeren van haar taken voor het grootste deel afhankelijk is van de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarmee zijn de gemeenten ook aan te spreken op eventuele tekorten in de exploitatie. Dit laatste is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.				

Naam	Streekarchivariaat Noord-West Veluwe				
Vestigingsplaats	Elburg				
Deelnemende partijen	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek Elburg is centrumgemeente.				
Doel	Doelstelling van het Streekarchivariaat is het uitvoering geven aan de taken genoemd in de Archiefwet (het in goede, geordende en toegankelijke staat bewaren van archieven).				
Bestuurlijk belang	Bestuurscommissie				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	174,742	175.452	224.968	255.028
	Rekening	174.742	178.911	-	-
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
	34.000	56.500	164.336	13.450	
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	-	-	-	-	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	-	-	-	-	
Opmerkingen bij de cijfers	De totale kosten (€ 771.769 in 2022) worden op basis van een afgesproken verdeelsleutel verdeeld over de vijf gemeenten.				
Ontwikkelingen	-				
Beleidsvoornemens	Het college van Elburg heeft op 28 juli 2020, na advies van de Archiefcommissie Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe (SNWV), het meerjarenbeleidsplan 2021-2024 vastgesteld. De belangrijkste beleidsdoelen daarvan zijn: - Doorontwikkeling interne organisatie SNWV tot professionele, dienstverlenende en erkende kennispartner op gebied van gemeentelijk en (digitaal) duurzaam informatiebeheer; - Toezicht op gemeentelijk informatiebeheer volgens voorgestelde inspectiecyclus; - De aansluiting van alle deelnemende gemeenten op het e-Depot; - Realisatie van een eigen ICT-omgeving voor het SNWV, met alle functionaliteiten en applicaties die nodig zijn voor haar werkprocessen;				

	- Het SNWV ontwikkelt zich tot zichtbare partner binnen de regionale erfgoedsector en staat bekend als hét duurzame collectieve geheugen van de regio. - Onderzoek samenvoeging met streekarchief Epe, Hattem en Heerde.
Risico's	
Indicatoren	Enkele indicatoren voor het streekarchivariaat: ▪ Aantal medewerkers 14,30 fte

Naam	**GGD Noord Oost Gelderland**				
Vestigingsplaats	Apeldoorn				
Deelnemende partijen	Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk, Zutphen				
Doel	De GGD stelt zich tot doel het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de bevolking van de regio, met speciale aandacht voor jeugd en risicogroepen. De kerntaak van de GGD is de uitvoering van de wettelijke taken op basis van de Wet publieke gezondheid. De basisproducten worden verzorgd voor alle deelnemende gemeenten en in beginsel bekostigd uit de gemeentelijke inwonerbijdrage. Naast basisproducten kent de GGD plusproducten, die worden geleverd op contractbasis met gemeenten (individueel, per groep of alle 22) of derden.				
Bestuurlijk belang	Lid in Algemeen bestuur en dagelijks bestuur				
Financieel belang		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gemeente Elburg	**Begroting**	377.000	385.142	463.900	493.464
	Rekening	377.412	402.018	0	0
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023/2024**
	71.000	69.000	77.000	-487.000	-
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	2.909.000	2.970.000	3.159.000	2.656.000	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	2.631.000	7.036.000	9.902.000	8.181.000	
Opmerkingen bij de cijfers	De jaarrekening 2022 sluit met een positief saldo van -€ 487.000.				
Prestaties					
Ontwikkelingen					
Beleidsvoornemens	Volgens nieuwste cijfers stijgt de bijdrage per inwoner naar € 21,-- in 2024.				
Risico's	De weerstandscapaciteit bestaat uit de potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen.				
Indicatoren					

Naam	**Omgevingsdienst Noord Veluwe**				
Vestigingsplaats	Harderwijk				
Deelnemende partijen	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Putten, provincie Gelderland Hattem, Heerde en Oldebroek				
Doel	De Omgevingsdienst Noord-Veluwe voert in samenwerking met de andere uitvoeringsdiensten in opdracht van de gemeenten en de provincie een deel van de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van fysieke leefomgeving.				
Bestuurlijk belang	1 lid in Algemeen bestuur				
Financieel belang		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Gemeente Elburg	**Begroting**	479.000	514.578	700.057	808.359
	Rekening	582.000	655.628	0	0
Resultaat GR	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**
	331.000	462.000	572.000	698.000	6.523.500
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	401.000	487.000	784.530	712.820	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	615.000	824.000	879.708	1.478.075	
Opmerkingen bij de cijfers					
Prestaties	Op het gebied van milieuzorg zijn er vijf programma's. Programma 1: Vergunningverlening Programma 2: Toezicht en handhaving Programma 3: Advies Programma 4: Stelseltaken Programma 5: Projecten De gemeente Elburg neemt alle vijf af bij het ODNV.				
Ontwikkelingen	Doelstelling om te komen tot een robuuste organisatie. Het steviger optuigen van de OD in de programma's 3 t/m 5 worden verkend.				
Beleidsvoornemens	De voorbereidingen voor een fusie tussen ODNV en OVIJ is gaande.				
Risico's	De ODNV loopt een risico van aansprakelijkheidstelling bij de reguliere taakuitvoering. De weerstandscapaciteit is 1% van de totale begroting.				

Coöperaties

Naam	Gastvrije Randmeren				
Vestigingsplaats	Harderwijk				
Deelnemende partijen	Dronten, Kampen, Elburg, Nunspeet, Putten, Oldebroek, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Zeewolde, Huizen, Almere, Blaricum, Bunschoten, Eemnes, Gooise Meren. Rijkswaterstaat Midden Nederland, Waterschap Zuiderzeeland, Waterschap Vallei & Veluwe				
Doel	De coöperatie heeft tot doel in onderlinge samenhang de bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuurbescherming binnen het gebied te behartigen, het natuur- en landschapsschoon binnen het gebied te bewaren en te bevorderen en de watersportsector in het gebied te bevorderen.				
Bestuurlijk belang	1 lid in Algemene ledenvergadering				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	28.585	29.071	29.652	30.725
	Rekening	28.585	0	0	
Resultaat GR	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
	-204.000	-244.000	-505.000		
Eigen vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	1.992.000	2.117.000	1.885.000	2.101.000	
Vreemd vermogen GR	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	10.916.00	10.439.000	9.962.000	9.045.000	
Opmerkingen bij de cijfers					
Prestaties					
Ontwikkelingen	Per 1-1-2014 is het samenwerkingsverband met het hele randmeer gebied opgericht (16 gemeenten) in een Coöperatie Randmeren "gastvrije randmeren". In 2022 is in overleg met de leden een statutenwijziging doorgevoerd en is een verlengde ledenovereenkomst ondertekend.				
Risico's	De budgetten voor de nog uit te voeren werkzaamheden zijn vaste bedragen. Incidentele kleine overschotten of tekorten worden verrekend met de algemene reserve. De risico's zijn dus beperkt.				

Vennootschappen (BV, NV)

Naam	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.				
Vestigingsplaats	Den Haag				
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. *Toelichting*: Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.				
Bestuurlijk belang	Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. Aandelen BNG Bank luiden op naam en zijn niet beursgenoteerd. Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van € 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50). De gemeente Elburg heeft 76.830 aandelen á € 2,50.				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	160.000	160.000	166.000	170.000
	Rekening	175.000	175.000	0	-
	De nettowinst steeg in het jaar 2022 naar € 300 miljoen. Van dat bedrag wordt 50% uitgekeerd aan dividend (beschikbaar voor aandeelhouders.				
Resultaat BNG	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	
	163 miljoen	221 miljoen	236 miljoen	300 miljoen	
Eigen vermogen BNG	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	4.887 miljoen	4.364 miljoen	4.329 miljoen	4.615 miljoen	
Vreemd vermogen BNG	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	144.802 miljoen	155.995 miljoen	143.995 miljoen	107.459 miljoen	
Ontwikkelingen	BNG Duurzaamheidsfonds voor projecten die een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen van gemeenten en provincies.				

Naam	Alliander N.V.
Vestigingsplaats	Arnhem

Doel	Zorgdragen voor een goed transport en distributie van elektriciteit en gas.
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 285.743 aandelen á € 5,00.

Financieel belang Gemeente Elburg

	2021	2022	2023	2024
Begroting	160.000	160.000	196.000	200.000
Rekening	179.000	182.000	0	

Resultaat Alliander

Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
253 miljoen	224 miljoen	242 miljoen	198 miljoen

Eigen vermogen Alliander

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
4.224 miljoen	4.328 miljoen	4.470 miljoen	4.570 miljoen

Vreemd vermogen Alliander

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
3.768 miljoen	4.575 miljoen	4.694 miljoen	5.098 miljoen

Ontwikkelingen

Kengetallen

	2019	2020	2021	2022
Netto omzet (in miljoen €)	1.930	2.009	2.120	2.150
Solvabiliteit	55,6%	53,1%	53,8%	49%

Naam	**Vitens N.V.**
Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Zorgdragen voor een goede (drink)watervoorziening.
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 18.693 aandelen á € 1,00.

Financieel belang Gemeente Elburg

	2021	2022	2023	2024
Begroting	20.000	20.000	0	0
Rekening	0	0		

Resultaat Vitens

2018	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
11,1 miljoen	23,9 miljoen	19,4 miljoen	8,2 miljoen

Eigen vermogen Vitens

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
533 miljoen	559 miljoen	600 miljoen	650 miljoen

Vreemd vermogen Vitens

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
1.294 miljoen	1.340 miljoen	1.388 miljoen	1.447 miljoen

Ontwikkelingen

Kengetallen

		2018	2019	2020	2021	2022
Aantal aansluitingen	*x 1.000*	2.596	2.622	2.644	2.707	2.737
Verbruik per aansluiting	*m^3*	112	107	110	105	103
Aantal medewerkers		1.392	1.394	1.443	1.527	1.599
Totale opbrengsten	*€ miljoen*	361	365	390	396	407
Netto omzet	*€ miljoen*	323	329	354	357	367
Drinkwatertarief	*m^3*	0.96	0,96	1.00	1.02	1.10
Dividend	*€*	0.90	0.00	0,00	0,00	0,00
Solvabiliteit		30,2%	29,2%	29,4%	30,2%	31,0%

Naam	**Inclusief Groep N.V.**
Vestigingsplaats	Nunspeet
Doel	Als publieke NV is Inclusief Groep één van de uitvoerders van de wet op de sociale werkvoorziening en de Participatiewet voor onze aandeelhouders, zeven gemeenten op de Noord-Veluwe.
Bestuurlijk belang	De Samenwerking Noord-Veluwe is de aandeelhouder van de Inclusief Groep en wordt vertegenwoordigd door één Algemeen Bestuurslid per aangesloten gemeente (Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek). De Inclusief Groep voert de Wet Sociale Werkvoorziening uit in opdracht van deze zeven gemeenten. De Samenwerking Noord-Veluwe heeft de regie hiervan in handen gelegd van de Bestuurscommissie, bestaande uit de wethouders Sociale Zaken van deze zeven gemeenten.

Financieel belang Gemeente Elburg

	2021	2022	2023	2024
Begroting	3.096.254	2.994.930	3.054.828	-
Rekening	3.096.254	3.301.781	-	-

Resultaat Inclusief Groep

Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
-1.078.000	307.000	-1.259.000	-1.936.000

Eigen vermogen Inclusief Groep

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
9.9 miljoen	10.2 miljoen	8.8 miljoen	6.9 miljoen

Vreemd vermogen Inclusief Groep

Per 01-01-2020	Per 01-01-2021	Per 01-01-2022	Per 01-01-2023
9.8 miljoen	9.7 miljoen	6.9 miljoen	13.2 miljoen

Ontwikkelingen

Sinds 2017/2018 is er sprake van rechtstreeks aandeelhouderschap vanuit de gemeenten (i.p.v. een GR structuur), waarbij de deelnemende gemeenten, met verschillende percentages, aandeelhouder zijn geworden van Inclusief Groep NV (Publieke NV). In dit model is afgezien van een RvC, maar is er een RvA

	ingesteld die in de formele governance geen positie heeft. Bij de oprichting is afgesproken dat er na x jaar een evaluatie van Inclusief Groep zal plaatsvinden. In de AvA van 15 december 2021 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een evaluatie en dat krijgt in 2022 en 2023 een vervolg.

Naam	**Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe Holding bv)**				
Vestigingsplaats	Arnhem				
Doel	Beheren en exploiteren van (dag)recreatieve voorzieningen voor een breed publiek.				
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 4.499 aandelen á € 1,00.				
Financieel belang Gemeente Elburg		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	-	-	-	-
Resultaat Leisurelands	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	
	4.422.00	4.237.000	3.909.000		
Eigen vermogen Leisurelands	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	68.9 miljoen	75.7 miljoen	79.6 miljoen		
Vreemd vermogen Leisurelands	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
	15,5 miljoen	12,6 miljoen	15.6 miljoen		
Ontwikkelingen	Leisurelands is sinds maart 2015 de nieuwe naam van RGV (Recreatiegemeenschap Veluwe).				

Naam	**Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.**			
Vestigingsplaats	Ede			
Doel	Het revitaliseren, herstructureren en/of transformeren van vakantieparken.			
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. De gemeente Elburg heeft 834 aandelen á € 1,00.			
Financieel belang Gemeente Elburg		**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
	Begroting	-	-	-	-
	Rekening	-	-	-	-
Resultaat Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	**Rekening 2019**	**Rekening 2020**	**Rekening 2021**	**Rekening 2022**	
Eigen vermogen Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
Vreemd vermogen Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	**Per 01-01-2020**	**Per 01-01-2021**	**Per 01-01-2022**	**Per 01-01-2023**	
Ontwikkelingen					

II. Samenwerkingsverbanden

Onderstaand een overzicht van samenwerkingsverbanden van de gemeente Elburg. Omdat het begrip *samenwerking* voor meerdere uitleg vatbaar is, kan op voorhand aangegeven worden dat deze lijst niet uitputtend is.

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
WHOEN (Waterschap, Hattem , Oldebroek, Elburg, Nunstpeet) Zuiveringskring.	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Hattem, Heerde, Waterschap Vallei en Veluwe	Overlegwerkgroep over toekomst waterketen Gelderland
Rekenkamercommissie	Elburg, Putten, Oldebroek, Nunspeet	Elk van de aangesloten gemeenten heeft een eigen Rekenkamercommissie benoemd. In het verband van de aangesloten gemeenten wordt echter wel nauw samengewerkt. Naast het feit dat de leden van de Rekenkamercommissie voor alle gemeenten dezelfde zijn, worden gezamenlijke onderzoeken in de vier gemeenten uitgevoerd.
Buurtbemiddeling	Nunspeet, Elburg, Oldebroek woningcorporaties Omnia Wonen, Uwoon en Delta Wonen en de politie Noord- en Oost Gelderland	Het doel van buurtbemiddeling is het verminderen van woonoverlast en het zo nodig voorkomen van escalatie in de buurt door conflicten tussen buren of buurtbewoners in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.
Nazorg ex-gedetineerden	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Hattem	Gemeenten hebben sinds enkele jaren de verantwoordelijkheid de zorg na detentie te regelen. Voor de uitvoering van deze taak hebben de gemeenten een zogenoemd 'lokaal contactpersoon nazorg ex-gedetineerden' aangewezen. De beschikbare capaciteit in de afzonderlijke gemeenten is ontoereikend en

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
		door het Rijk worden geen structurele gelden beschikbaar gesteld voor de nazorg. De zeven gemeenten hebben afgesproken dat Nunspeet een coördinerende rol gaat vervullen in de regio.
Commissie bezwaar- en beroepschriften	Elburg, Nunspeet	De commissie is ter voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raden, de colleges en de burgemeesters van de gemeente Elburg en Nunspeet.
Inkoopsamenwerking Noord Veluwe	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Zeewolde, de Sociale Dienst Veluwerand (SDV), de Samenwerking Noord-Veluwe, het Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren (NRV) en de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV),	De ISNV heeft als doel de inkoopfunctie binnen de deelnemende organisaties te professionaliseren.
ViaVé	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Putten, Nunspeet, Oldebroek, Provincie Gelderland	Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst regelt ViaVé het beheer, de regie voor het regionaal vervoer en geeft daarmee invulling aan de basismobiliteit. Het gaat daarbij om vraag-afhankelijk vervoer (o.a. Wmo), routevervoer (leerlingen) en gym/zwemvervoer. Elburg fungeert in deze als gastheergemeente.
Intergemeentelijke samenwerking van de buitengewone opsporingsambtenaren	Nunspeet, Oldebroek, Hattem, Heerde, Epe en Elburg.	Om boa's ruimer en meer in te kunnen zetten, ook in de andere gemeenten bij bijvoorbeeld evenementen is een samenwerkingsovereenkomst tussen de deelnemende gemeenten noodzakelijk.
Jongeren op gezond gewicht	Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek, Putten	Het JOGG-bureau ondersteunt de gemeenten door middel van reguliere en additionele ondersteuning. De additionele ondersteuning bestaat uit het aanbod om gebruik te maken van coaches en experts.
NEO	Nunspeet, Elburg, Oldebroek	Ambtelijke samenwerking op diverse onderdelen
Regio Zwolle	Samenwerkingsverband bestaande uit 22 gemeenten en 4 provincies.	Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in een netwerk van ondernemers, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties, geconcentreerd op economische groei. Gezamenlijke aanpak van opgaven op het gebied van human capital, leefomgeving, bereikbaarheid en energie.
Kop van de Veluwe	Elburg, Oldebroek, Hattem, Heerde, Nunspeet	Regionale samenwerking binnen de Regio Zwolle.
Ambtelijk overleg water en klimaat	Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hattem,	Samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie (vroeger alleen riolering). Wateroverlast, hittestress, droogte.
Regionale Samenwerkingsagenda CO2-reductie en energietransitie	Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek en Hattem	Samenwerking op het gebied van energie-/warmtetransitie, duurzaamheid, energieloket (ambtelijk en bestuurlijk).
Regionale Energie Strategie	Gemeentes in regio Noord-Veluwe, Provincie, Waterschap en overige partijgen: Liander, VNO-NCW, Energiecooperaties en woningcorporaties	Ambtelijke en bestuurlijke samenwerking om te komen tot een Regionale Energie Strategie en realisatie ervan.
Programma Noord Veluwe Bereikbaar	Oude RNV gemeenten (Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Ermelo, Putten,, Hattem Provincie Gelderland)	Betere bereikbaarheid van de Noord Veluwe.
Regionaal overleg verkeerseducatie en handhaving	Oude RNV gemeenten zie Programma Noord Veluwe Bereikbaarheid)	Regionale afstemming van projecten, trends en ontwikkelingen.
Regionale woonruimteverdeling Noord Veluwe (incl. bezwaarcommissie		
Bereikbaarheidscorridor Gelderland – Regio Zwolle	Nunspeet, Olderbroek, Elburg, Hattem, Heerde	Het verbeteren van de bereikbaarheid corridor Gelderland.
Regionale samenwerking programmamanagers invoering Omgevingswet (tot invoeringsdatum Omgevingswet)	Heerde, Hattem, Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Ermelo, Harderwijk, Putten, Waterschap, Provincie, VNOG, ODNV, GGD NOG	Regionaal overleg en afspraken over de invoering van de Omgevingswet bij de deelnemende organisaties. Daarnaast praktische afspraken.
Vitale Vakantieparken	Apeldoorn, Barneveld, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, provincie Gelderland	Gericht op versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie op de Veluwe. Elf gemeenten en provincie Gelderland werken hierbij samen met het recreatief bedrijfsleven, veiligheidspartners en andere stakeholders.
Toerisme en recreatie Noord-Veluwe	Oud RNV gemeenten (Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Hattem)	Regionale afstemming van opgaven en projecten en vertegenwoordiging in Veluwe Alliantie (bestuurlijk overleg Veluwe op 1).
Veluwe op 1	21 Veluwse gemeenten, provincie Gelderland, terreinbeheerders (Geldersch Landschap&Kasteelen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer), Recron,	Tot stand brengen van samenwerking tussen diverse partijen op en rond de Veluwe (overheden, ondernemers, grondeigenaren, maatschappelijke partners), gezamenlijk initiatieven starten, ondersteunen en begeleiden. Met als doel het behoud en

Samenwerking	Deelnemers	Doel samenwerking
	ANWB, LTO Nederland, IVN, Koninklijke Horeca Nederland	herstel van ecologische diversiteit en robuustheid van de Veluwe en omliggende gebieden en het bevorderen van de kwaliteit en verduurzamen van toerisme op de Veluwe.
Vitsit Veluwe	Gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Hattem, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Voorst	Het inspireren van bewoners en bezoekers om naar de Veluwe te gaan, uitgaande van spreiding in tijd en ruimte (bestemmingsmanagement), stimuleren van meerdaags bezoek en aanzetten tot meer bestedingen.

Paragraaf 7
Grondbeleid

Doelstellingen
Het grondbeleid is voor gemeenten een belangrijk hulpmiddel voor het realiseren van haar doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en economische ontwikkelingen. Grondbeleid is nodig om te zorgen voor voldoende aanbod van gronden voor goedkope woningen, vrije kavels, bedrijfsterreinen, groen en andere publieke voorzieningen. Gemeenten gebruiken het grondbeleidsinstrumentarium om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren en zelf locaties te verwerven, bouwrijp te maken en uit te geven of daartoe te stimuleren.

Activiteiten
Planologische procedures

- Het opstellen en vaststellen van projectbesluiten voor onder meer de realisatie van woningbouw en andere voorzieningen op de locaties Hokseberg in 't Harde, Gerichtenweg te Hoge Enk, Horstkamp, De Kopse Waard, laatste deel Vossenakker Zuid, De Wimpel 6, De Nieuwe Haven te Elburg, Waterlanden II en de locatie voor een nieuwe MFA en herontwikkeling van een schoollocatie en de locatie van het huidige Dorpshuis te Doornspijk.

Bouwgrondexploitatie
- Ontwikkelen en realiseren van plannen voor woningbouwlocaties op de locaties Hokseberg, Waterlanden II, Gerichtenweg, Horstkamp, de Kopse Waard, laatste deel Vossenakker Zuid, Wimpel 6, De Nieuwe Haven, bij de locatie voor een nieuwe MFA te Doornspijk en tevens de herontwikkeling van een schoollocatie en de locatie van het huidige Dorpshuis te Doornspijk. Betreft tevens de realisatie van de uitbreiding van het bedrijventerrein Broeklanden fase 2.
- Waar mogelijk actieve grondpolitiek bedrijven waardoor gemeentelijke invloed zo groot mogelijk blijft.
- Waar geen actieve grondpolitiek mogelijk is maar het plan wel gewenst is dit te faciliteren en waarbij de gemeentelijk kosten zoveel als mogelijk worden verhaald.
- Herziening van de exploitaties De Kopse Waard, Vossenakker Zuid, Petraschool en Broeklanden II.
- Vaststelling van de grondexploitaties van Gerichtenweg, Waterlanden II, Horstkamp en de locatie voor een nieuwe MFA te Doornspijk in combinatie met de herontwikkeling van een schoollocatie en de locatie van het huidige Dorpshuis te Doornspijk.

Voorziene ontwikkelingen
Bouwgrondexploitatie

De ontwikkelingen zijn met name afhankelijk van de economische omstandigheden. Het valt te bezien of bijstelling van de plannen nodig is. Bij het samenstellen van de jaarrekening wordt rekening gehouden met de gevolgen van de economische crisis (van 2008) ten aanzien van de waardering van de grondexploitaties. Gebleken is dat de gunstige economische omstandigheden (na herstel van deze economische crisis enkele jaren geleden) een positieve invloed heeft gehad op de grondexploitaties. Gezien de recente ontwikkelingen in de wereldeconomie (2022 en 2023), de sterk stijgende bouwkosten en de stijging van de rente en inflatie is er reden tot zorg en is daarom voorzichtigheid geboden. Door de stijging van de bouwkosten is er sprake van een stijging van prijzen aan de kostenkant van de grondexploitaties. Door bijvoorbeeld de recente verhoging van de hypotheekrente staat de leencapaciteit en daarmee de verkoopprijzen van de woningen (en dus ook de onderliggende grondwaarde) tevens onder druk. Doordat de verkoopprijs van de woningen onder druk staat geldt dit ook voor de grondwaarde waardoor ook de opbrengsten kant van de grondexploitaties minder kan worden. Ook is voor enkele locaties nog niet duidelijk hoe en wanneer de stikstof uitstoot kan worden gecompenseerd.

Wijzigingen verslaggevingsregels grondexploitaties

Per 1 januari 2016 is de categorie NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) afgeschaft. Zolang gronden nog niet in exploitatie zijn genomen worden deze als 'strategische gronden' benoemd. Het gevolg hiervan is dat er geen rente en andere kosten, waaronder algemene kosten en ambtelijke uren, aan deze gronden worden toegerekend.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn de activiteiten van het grondbedrijf onderhevig aan de winstbelasting. Onze fiscaal adviseur verzorgt voor ons de aangifte en meerjarenprognose. De voorlopige verwachting is dat de belastingdruk voor 2024 hoog is, ongeveer € 641.000. Dit komt grotendeels door de verwachte winst op de projecten Broeklanden II en De Kopse Waard.

Gronden in exploitatie

Complex	Kopse Waard (33)
Omschrijving	Betreft de uitbreiding van 5 kavels aan de Flevoweg.
Status	Najaar 2020 is de grondexploitatie vastgesteld. In 2023 is de 3e herziening van de grondexploitatie vastgesteld.
Realisatie	Op 14-12-2020 is het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld.
Vooruitblik	Begin 2023 is een nieuwe projectleider beschikbaar en is de uitvoering van dit plan opgepakt. Dat wil zeggen zorgen dat de voorbereiding voor de uitvoerig van het bouw- en woonrijpmaken wordt aangevangen, de verkoop van de 5 PO kavels wordt voorbereid en uitgevoerd.
Risico's	Gemiddeld. De vraag is of de animo voor de kavels nog voldoende is gezien de recente stijging van de bouwkosten en de stijging van de hypotheekrente.

Complex	Woningbouw Vossenakker Zuid (39)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan ten zuiden van de VMBO school, tussen de Oostelijke Rondweg, en de Oostendorperstraatweg. Er was een samenwerkingsovereenkomst met een ontwikkelaar.
Status	In exploitatie per 14 december 2009 (vastgestelde exploitatierekening). Vanaf 2011 wordt de exploitatie jaarlijks herzien.
Realisatie	Alle woningbouwkavels zijn aan de ontwikkelaar verkocht. De 2 gemeentelijke PO kavels zijn verkocht en bebouwd. De kavel voor het appartementengebouw is verkocht. Het appartementengebouw en de door de ontwikkelaar gerealiseerde woningen zijn opgeleverd. Bijna het hele plangebied is de door de gemeente woonrijp gemaakt. Voor het laatste te ontwikkelen deel (zie vooruitblik) is een participatietraject met omwonende en belangstellenden gevolgd.
Vooruitblik	De laatste aan de ontwikkelaar verkochte 6 kavels (waarop 6 twee-onder-een-kapwoningen gepland waren) zijn in 2021 teruggekocht door de gemeente. Een aantal van deze kavels zullen als gemeentelijke PO kavels t.z.t worden verkocht. De eerder geplande tweekapper direct grenzend aan de speeltuin komt te vervallen. Voor deze laatste woningen is in 2023 een planologische procedure gestart. De verwachting is dat deze procedure in 2023 kan worden afgerond. Daarna kan de grond worden verkocht en na de bouw van deze laatste woningen zal het laatste deel van de Kruidenlaan door de gemeente woonrijp worden gemaakt. De speeltuin is in 2023 grotendeels definitief ingericht en zal in 2024 geheel worden afgerond.
Risico's	Gemiddeld. De vraag is of de animo voor de kavels voldoende is gezien de recente stijging van de bouwkosten en de stijging van de hypotheekrente. Ook is de afloop en afronding van de planologische procedure om de bouw van de laatste woningen mogelijk te maken nog onzeker.

Complex	Broeklanden II (46)
Algemeen	Het betreft de realisering van fase II van een nieuw bedrijventerrein nabij de kruising Oostelijke Rondweg/Zuiderzeestraatweg Oost.
Status	Najaar 2020 is de grondexploitatie van dit plan vastgesteld en het uitwerkingsplan is afgerond. In 2023 heeft de 3e herziening van de grondexploitatie plaatsgevonden.
Realisatie	Alle gronden zijn eigendom van de gemeente. Het uitwerkingsplan is gereed. Er zijn in 2021, 2022 en 2023 bedrijfskavels verkocht en enkele kavels gereserveerd. Het plangebied is bouwrijp. De gemeentewerf en de milieustraat gaan ook grond afnemen in het plangebied.
Vooruitblik	De planning is dat de overige bedrijfskavels in het gebied in 2024 en volgende jaren geheel worden verkocht.
Risico's	Gemiddeld; boekwaarde is lager dan marktwaarde. Het is de vraag of, gezien de economische ontwikkelingen, de animo voor aankoop van de bedrijf kavels groot blijft. Doordat in 2023 weer enkele kavels zijn verkocht en de verwachting is dat er ook in 2024 weer aan aantal kavels worden verkocht neemt het risico flink af.

Complex	Petraschool (47)
Algemeen	Het betreft de realisering van 10 woningen aan de Vale Ouwelaan te 't Harde.
Status	In exploitatie per 8 juli 2019. De exploitatie wordt jaarlijks herzien.
Realisatie	In september 2019 is het voorontwerp bestemmingsplan voor het indienen van zienswijzen ter inzage gelegd. Omdat er eerst duidelijkheid moet komen over een oplossing i.v.m. de stikstofproblematiek is dit plan voorlopig on hold gezet.
Vooruitblik	Als de problematiek rond stikstof is opgelost zal het bestemmingsplan in procedure worden gebracht.
Risico's	Gemiddeld i.v.m. de problematiek met stikstof en de opgave van 8 goedkope koopwoningen.

Strategische gronden

Complex	Oude Bleeksweg (20)
Algemeen	Het betreft de locatie aan de Oude Bleeksweg. Aantal woningen nog onbekend. Gebied is deels eigendom gemeente en grotendeels van derden. Eigendom is behoorlijk versnipperd en de insteek is dat de ontwikkeling zal worden overgelaten aan de eigenaren die het grootste deel van het gebied in eigendom hebben. De gemeente heeft een faciliterende en sturende rol.
Status	Er hebben verkenningen plaatsgevonden en er is contact geweest de eigenaar van de Wasserij welke in het gebied is gelegen. Vanwege de milieuzonering van deze Wasserij dient er een oplossing te komen om woningbouw hier mogelijk te maken. Tot op heden heeft dit nog niet tot het gewenste resultaat geleid waardoor het plan voorlopig on hold is gezet. Er is een gebiedsvisie beschermd stadsgezicht in voorbereiding. Vooralsnog is hierin aangegeven dat er in dit gebied wel een herontwikkeling met een zorgvuldig ingepaste stedelijk ontwikkeling welke past binnen dit cultuurhistorisch waardevolle gebied mogelijk en wenselijk is.
Realisatie	Nog onzeker.
Vooruitblik	Realisatie hangt erg af van oplossing voor de Wasserij.
Risico's	Klein vanwege lage boekwaarde.

Complex	Wimpel 6 (30)
Algemeen	Betreft een appartementengebouw voor 32 sociale huurappartementen welke wordt gerealiseerd op een voormalige schoollocatie. Er is in 2021 exploitatieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar waarbij is afgesproken dat het bouwterrein door de ontwikkelaar wordt gekocht en het hele gebied door de ontwikkelaar bouw- en woonrijp wordt gemaakt en de kosten voor de ontwikkeling voor rekening zijn van de ontwikkelaar.
Status	Het bestemmingsplan is op 26-9-2022 onherroepelijk vastgesteld.
Realisatie	In 2023 is een allonge op de exploitatieovereenkomst gesloten, is de omgevingsvergunning afgegeven, is de bouwkavel verkocht en is gestart met het bouwrijp maken en bouw gebouw.
Vooruitblik	In 2024 zal de bouw van het appartementengebouw worden voortgezet. Na oplevering, eind 2024 of eerste helft 2025, zal het gebouw turn key worden overgedragen aan de woningcorporatie waarna de omgeving woonrijp zal worden gemaakt door de ontwikkelaar.
Risico’s	Zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Nieuwe Haven (32)
Algemeen	Betreft een woningbouwplan aan de Havenkom te Elburg voor de bouw van drie appartementengebouwen voor totaal 56 appartementen waaronder 11 sociale huurappartementen en deels een commerciële ruimte op de begane grond. De locatie is grotendeels eigendom van een ontwikkelaar en voor een kleiner deel eigendom van enkele ondernemers. De gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is er in 2022 een Anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de afspraken die de ontwikkelaar heeft gemaakt met de andere eigenaren, de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Ontwerp bestemmingsplan is door de ontwikkelaar aangeleverd en heeft in 2022 ter inzage gelegen. Er zijn enkele zienswijzen ingediend.
Realisatie	Er wordt een zienswijzenota voorbereid.
Vooruitblik	Er is gepland dat het plan de komende jaren kan worden uitgevoerd.
Risico's	De gemeente faciliteert dit plan de risico’s zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Hokseberg fase 1 (34)
Algemeen	Betreft de eerste fase van een woningbouwplan te ’t Harde bestaande uit ruim 70 reguliere woningen en 60 intramurale zorgplekken. De locatie is eigendom van een ontwikkelaar en de gemeente faciliteert dit plan. In verband hiermee is er een Anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Bestemmingsplan is begin 2022 onherroepelijk geworden.
Realisatie	Er is door de ontwikkelaar in samenspraak met de gemeente gewerkt aan een inrichting- en verkavelingsplan.
Vooruitblik	Er is gepland dat het plan de komende jaren kan worden uitgevoerd eventueel samen met fase 2 van dit plan welke eveneens eigendom is van deze ontwikkelaar.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Hokseberg fase 2 (36)
Algemeen	Betreft de tweede fase van een woningbouwplan te ’t Harde bestaande uit een nog overeen te komen woningbouwprogramma. Ook deze locatie is eigendom van dezelfde ontwikkelaar als van fase 1. De gemeente faciliteert ook deze fase. In verband hiermee zijn partijen in overleg over het sluiten van een Anterieure overeenkomst. Ook hierin worden afspraken gemaakt over de aan de gemeente te betalen exploitatiebijdrage, het woningbouwprogramma, de planning en de kwaliteitseisen van dit plan.
Status	Bestemmingsplan en sluiten anterieure overeenkomst is in 2023 in voorbereiding.
Realisatie	Er zijn in 2023 gesprekken gaande tussen de gemeente en de ontwikkelaar over het sluiten van een anterieure overeenkomst. Het ontwerpbestemmingsplan wordt voorbereid door de ontwikkelaar.
Vooruitblik	De verwachting is dat het bestemmingsplan nog voor 2024 in procedure wordt gebracht. Er is gepland dat het plan de komende jaren samen met fase 1 kan worden uitgevoerd.
Risico's	Deze zijn voor de ontwikkelaar.

Complex	Woningbouw Horstkamp (41)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw (plm.215 a 220 woningen), geprojecteerd tussen de Oostelijke Rondweg, de Oostendorperstraatweg en De Weeren. De gemeente heeft het grootste deel van het plangebied in eigendom en er zijn twee ontwikkelaars die ook eigendommen hebben in het gebied. Er wordt met deze ontwikkelaars onderhandeld over het sluiten van een bouwclaimovereenkomst. Deze dient te zijn ondertekend voordat het bestemmingsplan eind 2023 in procedure wordt gebracht.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	De voorbereidingen voor dit plan zijn gestart. Er hebben onderzoeken plaatsgevonden, er zijn verkavelingen opgesteld, er wordt een woonprogramma opgesteld en de participatie procedure loopt.
Vooruitblik	Het streven is dat het bestemmingsplan nog voor 2024 (voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet) in procedure kan worden gebracht. Er is reeds een participatieproject gestart. Er liggen een aantal grote uitdagingen en belemmeringen. Dit betreft stikstof, afwikkeling verkeer, het woningbouwprogramma en de onderhandelingen met de twee ontwikkelaars over de bouwclaimovereenkomst (moet zijn gesloten voordat het bestemmingsplan in procedure kan). De grondexploitatie kan pas worden vastgesteld als het plan voldoende is uitgewerkt en het ruimtelijk plan in procedure kan worden gebracht.
Risico's	Gemiddeld; gezien de hoge boekwaarde. Als er meer kosten worden gemaakt gaat het risico oplopen. Een deel van de risico's zullen worden afgedekt door de bouwclaimovereenkomst. Ook is het de vraag wat de woningmarkt gaat doen. De onzekerheid m.b.t. oplossing voor stikstof en afwikkeling van verkeer vormt tevens een risico. Gezien de oplopende bouwkosten en rente zal dit naar verwachting een negatieve invloed hebben op de toekomstige grondopbrengsten.

Complex	Woningbouw De Dijkjes (42)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw, geprojecteerd tussen de Oostelijke Rondweg en De Weeren.
Status	Niet in exploitatie (betreft een grondexploitatie van een ontwikkelaar).
Realisatie	De ontwikkelaar is in 2019 gestart. De laatste (3e) fase van dit plan is afgerond in 2022. De openbare ruimte is eind 2022 aan de gemeente in eigendom overgedragen.
Vooruitblik	Dit plan is afgerond.
Risico's	Geen.

Complex	Woningbouw Vossenakker Noord (43)
Algemeen	Het betreft alle werkzaamheden die verband houden met het nieuw te realiseren bestemmingsplan voor woningbouw ten noorden van de VMBO school, tussen de begraafplaats en de Oostelijke Rondweg en de Oostendorperstraatweg.
Status	Niet in exploitatie. Deel ondergrond is eigendom gemeente. In 2021 is een perceel van de failliete eigenaar gekocht waardoor de gemeente het grootste deel van het gebied in eigendom heeft. Een perceel is nog eigendom van een ontwikkelaar welke tevens in het faillissement is verwikkeld maar formeel nog geen deel uit maakt van het faillissement. Eind 2020 is de Wet voorkeursrecht gemeenten gevestigd op het plangebied.
Realisatie	Er wordt met adviseurs een strategie, m.b.t. planologische procedure in relatie tot het te voeren grondbeleid, voorbereid en bepaald om z.s.m. te kunnen beschikken over het laatste perceel.
Vooruitblik	Het moment van realisatie van dit plan hangt af van de uitvoering van de strategie, de grondonderhandelingen en de ontwikkelingen van het faillissement waarbij ook de grond van de andere ontwikkelaar indirect is betrokken. In 2024 zal verdere uitvoering worden gegeven aan hiervoor genoemde strategie.
Risico's	Gemiddeld; gezien de gedane investeringen.

Complex	Gerichtenweg (45)
Algemeen	Het betreft de realisering van woningbouw aan de Gerichtenweg. Plm. 15 woningen. Geheel in eigendom van gemeente.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	De voorbereidingen voor dit plan zijn gestart. In 2021 is een participatietraject gestart voor dit plan welke is afgerond. Er is een concept verkaveling gereed voor dit plan. In 2023 is het ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht.
Vooruitblik	De verwachting is dat het bestemmingsplan eind 2023 of eerste helft 2024 wordt vastgesteld waarbij ook de grondexploitatie wordt vastgesteld. De verkoop van de bouwgrond wordt voorbereid en na vaststelling van het plan wordt dit uitgevoerd waarna de bouwgrond na het bouwrijpmaken van het gebied in eigendom wordt overgedragen.
Risico's	Gemiddeld; bij verdere aanpak gaan de kosten oplopen. Ook is het de vraag wat de woningmarkt gaat doen. Gezien de oplopende bouwkosten en rente zal dit naar verwachting een negatieve invloed hebben op de toekomstige grondopbrengsten.

Complex	Locatie voormalige volkstuinen locatie (48)
Algemeen	Het betreft de realisering van woningbouw op de voormalig volkstuinlocatie te 't Harde.
Status	Niet in exploitatie.
Realisatie	Geen bijzonderheden.
Vooruitblik	Vanwege weerstand van de omgeving en financieel risico is de ontwikkeling voor alsnog gestopt.
Risico's	Gering; gezien lage boekwaarde.

Complex	Waterlanden 2 (49)
Algemeen	Betreft een uitbreidingswijk bestaande uit 37 woningen grenzend ten noordwesten van Doornspijk. Plan was deels eigendom van ontwikkelaar en deels eigendom gemeente.
Status	Er is met deze ontwikkelaar onderhandeld over het sluiten van een bouwclaimovereenkomst. De bouwclaimovereenkomst is in 2022 ondertekend en eind 2022 heeft de gemeente het perceel van de ontwikkelaar aangekocht. De gemeente is nu dus eigenaar van het hele plangebied.
Realisatie	In 2021 is een uitgebreid participatietraject doorlopen en er is een concept-verkaveling gereed. Het ontwerp bestemmingsplan heeft in 2022 ter inzage gelegen en er zijn toch nog zienswijzen ingediend. Naar aanleiding van de zienswijzen hebben er wederom gesprekken plaatsgevonden en is de verkaveling en het ontwerp bestemmingsplan nog iets aangepast. Er is een reactie op deze zienswijzen in voorbereiding.
Vooruitblik	De planning is dat het bestemmingsplan eind 2023 wordt vastgesteld en als er geen bezwaar of beroep wordt ingediend kan het plan daarna bouwrijp kan worden gemaakt. Bij of na vaststelling kan ook de grondexploitatie worden vastgesteld.
Risico's	Gemiddeld, als er meer kosten worden gemaakt gaat het risico oplopen. Een deel van de risico's zijn afgedekt door de bouwclaimovereenkomst. Ook is het de vraag wat de woningmarkt gaat doen. Gezien de oplopende bouwkosten en rente zal dit naar verwachting een negatieve invloed hebben op de toekomstige grondopbrengsten.

Risicoanalyse

Per complex is op basis van de actuele boekwaarde per 31-12-2022 en de waarde per m^2 een risicoanalyse gemaakt. Daarnaast wordt rekening gehouden met 20-25% vennootschapsbelastingen over de totale risicowaarde. Het totale risico bedraagt bijna € 3,3 miljoen.

C	Complex	Waarde 1/1	Waarde 31/12	m2	Risico	
20	Oude Bleeksweg	17.988	30.920		3.092	Risico 10%
30	Wimpel 6	190.294	190.294		19.029	Risico 10%
33	Kopse Waard	775.894	802.942	5.400	401.471	Risico 50% - in ontwikkeling
34	Hokseberg	54.343	11.002		1.100	Risico 10%
39	Vossenakker Zuid	401.602	361.278	33.377	180.639	Risico 50% - in ontwikkeling
41	Horstkamp	894.723	1.051.384	32.552	105.138	Risico 10%
43	Vossenakker Noord	474.294	476.231	10.100	47.623	Risico 10%
45	Gerichtenweg	186.280	242.190	12.580	24.219	Risico 10%
46	Broeklanden fase 2	2.576.625	3.493.590	91.496	1.746.795	Risico 50% - in ontwikkeling
47	Petraschool	316.882	280.623	4.507	140.311	Risico 50% - in ontwikkeling
48	Volkstuinlocatie	14.234	14.234		1.423	Risico 10%
49	Waterlanden fase 2	111.742	468.342	7.770	46.834	Risico 10%
50	Verspreide percelen	347.713	347.249	83.633		Ruil grond
	Waarde	**6.362.616**	**7.770.280**	**281.415**	**2.717.676**	
	Vennootschapsbelasting				543.535	
	Totale risico				**3.261.211**	

Meerjarenprognose

33. Kopse Waard	Gerealiseerd	2023	2024	2025	Totaal
Algemene voorbereiding	15.628	0	0	0	15.628
Kosten Planontwikkeling	111.080	18.532	14.853	0	144.465
Kosten Verwerving	655.000	0	0	0	655.000
Kosten Bouwrijpmaken	18	0	243.914	0	243.932
Kosten Woonrijpmaken	0	0	21.827	132.456	154.282
Kosten Gronduitgifte	0	0	16.916	0	16.916
Beheers- en administratiekosten	21.215	8.029	8.295	-4.202	33.338
Totaal lasten	**802.942**	**26.562**	**305.804**	**128.254**	**1.263.561**
Verkoop gronden	0	0	1.555.500	0	1.555.500
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	**0**	**0**	**1.555.500**	**0**	**1.555.500**
Totaal generaal	**802.942**	**26.562**	**-1.249.696**	**128.254**	**-291.939**

39. Vossenakker Zuid	Gerealiseerd	2023	2024	2025	Totaal
Algemene voorbereiding	19.552	0	0	0	19.552
Kosten Planontwikkeling	1.129.934	25.739	0	0	1.155.673
Kosten Verwerving	4.200.546	0	0	0	4.200.546
Kosten Bouwrijpmaken	1.294.020	0	0	0	1.294.020
Kosten Woonrijpmaken	1.085.870	0	0	161.954	1.247.824
Kosten Gronduitgifte	64.944	0	16.370	0	81.314
Beheers- en administratiekosten	988.229	9.866	25.125	19.668	1.042.887
Totaal lasten	**8.783.094**	**35.605**	**41.495**	**181.622**	**9.041.816**
Verkoop gronden	6.651.251	0	620.000	0	7.271.251
Bijdrage van derden	200.300	0	0	0	200.300
Overige baten	300	0	0	0	300
Totaal baten	**6.851.851**	**0**	**620.000**	**0**	**7.471.851**
Totaal generaal	**1.931.243**	**35.605**	**-578.505**	**181.622**	**1.569.965**

46. Broeklanden II	Gerealiseerd	2023	2024	2025-2027	Totaal
Algemene voorbereiding	15.628	0	0	0	15.628
Kosten Planontwikkeling	643.479	0	0	0	643.479
Kosten Verwerving	1.950.736	0	0	0	1.950.736
Kosten Bouwrijpmaken	1.876.449	0	0	0	1.876.449
Kosten Woonrijpmaken	31.636	0	0	858.358	889.994
Kosten Gronduitgifte	0	0	19.098	64.450	83.548
Beheers- en administratiekosten	195.208	27.613	-1.653	-168.926	52.243
Totaal lasten	**4.713.137**	**27.613**	**17.445**	**753.882**	**5.512.078**
Verkoop gronden	2.137.053	2.753.245	4.659.707	1.614.790	11.164.795
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	15.753	0	0	0	15.753
Totaal baten	**2.152.807**	**2.753.245**	**4.659.707**	**1.614.790**	**11.180.549**
Totaal generaal	**2.560.331**	**-2.725.632**	**-4.642.262**	**-860.908**	**-5.668.471**

47. Petraschool	Gerealiseerd	2023	2024	2025	Totaal
Algemene voorbereiding	15.628	0	0	0	15.628
Kosten Planontwikkeling	60.888	41.183	125.504	0	227.575
Kosten Verwerving	231.147	0	0	0	231.147
Kosten Bouwrijpmaken	47.525	0	0	0	47.525
Kosten Woonrijpmaken	0	0	0	159.641	159.641
Kosten Gronduitgifte	0	0	0	0	0
Beheers- en administratiekosten	20.125	3.357	4.199	5.496	33.176
Totaal lasten	**375.314**	**44.539**	**129.702**	**165.136**	**714.692**
Verkoop gronden	0	0	0	620.000	620.000
Bijdrage van derden	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	**0**	**0**	**0**	**620.000**	**620.000**
Totaal generaal	**375.314**	**44.539**	**129.702**	**-454.864**	**94.692**

Paragraaf 8
Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf bevat het beleid en de beleidsvoornemens ten aanzien van de lokale lastendruk, o.a.:

- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de terzake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeente heft algemene belastingen met een algemeen dekkingskarakter en specifieke heffingen. De onroerendezaakbelastingen, de toeristenbelasting, de forensenbelasting, de precariobelasting en de reclamebelasting hebben een algemeen dekkingskarakter. De afvalstoffenheffing en de rioolheffingen zijn twee bestemmingsheffingen die bedoeld zijn om de kosten van deze specifieke taken te dekken. Andere heffingen waartegenover een dienst staat zoals de havengelden, marktgelden, begraafrechten en leges hebben een duidelijke relatie met de te maken kosten voor de uitvoering van individuele dienstverlening op aanvraag (zogenaamd retributief karakter). In principe kent onze gemeente een 100% kostendekking, daar waar mogelijk en toegestaan. Voor de begraafrechten is hierop een uitzondering gemaakt. Deze kosten worden voor 85% doorberekend in het tarief. De inkomsten en uitgaven zijn begrotingstechnisch verwerkt in de diverse programma's.

Uitgangspunten

Op grond van de vastgestelde begrotingsuitgangspunten voor de MPB 2024-2027 geldt voor heffingen in het algemeen een prijscompensatie gekoppeld aan de percentages van de meicirculaire, namelijk: 4,25% (2024), 4,15% (2025), 3,25% (2026) en 3,15% (2027). Voor de OZB wordt een korting gehanteerd, zodat de prijsindexatie voor inwoners jaarlijks uitkomt op de volgende stijgingen: 3% (2024-2026), 1,5% (2027).

Gestreefd wordt naar een kostendekkendheid per verleende dienst van (hoofdzakelijk) 100%. Daar waar de kostendekkendheid in eerste instantie op begrotingsbasis voor 2024 aanzienlijk achterblijft op het percentage van 100%, wordt stapsgewijs jaarlijks toegewerkt naar een begrote kostendekkendheid van 100% (en voor begraafrechten naar 85%). Per belastingsoort of heffing volgt onderstaand een toelichting.

Onroerendezaakbelastingen

Onroerendezaakbelasting	2024	2025	2026	2027
OZB eigenaren woningen	3.262.794	3.401.462	3.542.623	3.613.218
OZB eigenaren niet-woningen	999.041	1.041.500	1.074.723	1.106.338
OZB gebruiker niet-woningen	679.479	709.357	737.754	752.455
	4.941.314	**5.151.319**	**5.365.100**	**5.491.085**

2024	2025	2026	2027
3%	3%	3%	1,5%
3%	3%	3%	1,5%
3%	3%	3%	1,5%

De onroerendezaakbelastingen (OZB) worden geheven over de waarde van zowel woningen als niet-woningen. Jaarlijks wordt de waarde vastgesteld waarbij de waardepeildatum een jaar voor de ingangsdatum ligt. De heffingsmaatstaf voor de OZB is een percentage van de WOZ-waarde. De OZB-tarieven worden gecorrigeerd met het gewogen gemiddelde van de stijging c.q. daling van de WOZ-waarde. De percentages voor de gemeente Elburg bedragen in 2024 (inclusief korting):

- *eigenaar woningen* 0,095 van de WOZ-waarde
- *eigenaar niet-woningen* 0,2% van de WOZ-waarde
- *gebruiker niet woningen* 0,161% van de WOZ-waarde

De OZB-tarieven voor 2024 worden berekend op basis van de geprognosticeerde WOZ-waarde voor het belastingjaar 2024.

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een atlas lokale heffingen opgesteld. Deze atlas geeft inzicht in de heffingen die een individuele gemeente hanteert ten opzichte van andere gemeenten. De atlas berekent daarnaast een gemiddeld tarief voor bepaalde heffingen. Voor de OZB-woningen is voor het jaar 2023 het landelijk gemiddelde percentage 0,0890%. De OZB niet-woningen (eigenaar en gebruiker) heeft landelijk een gemiddeld percentage van respectievelijk 0,3145% en 0,2248%.

Vanaf 2024 wordt jaarlijks een bedrag uit de algemene bestemmingsreserve onttrokken om de lokale lasten te dempen. Hiervoor is in de jaarrekening 2022 € 1,7 miljoen bestemd. De jaarlijkse begrote onttrekkingen zijn als volgt:

	2024	2025	2026	2027
Onttrekking algemene bestemmingsreserve	61.992	121.554	138.282	229.495

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing	2024	2025	2026	2027
Afvalstoffenheffing	2.491.269	2.670.640	2.857.585	3.043.328
Reinigingsrechten	4.482	4.805	5.142	5.476
	2.495.751	**2.675.445**	**2.862.727**	**3.048.804**

2024	2025	2026	2027
7,3%	7,2%	7,0%	6,5%
7,3%	7,2%	7,0%	6,5%

De tarieven afvalstoffenheffing groeien stapsgewijs van een begrote kostendekkendheid 85% in 2024 naar een begrote kostendekkendheid van 95% in 2027. Om te komen tot het gewenste niveau van 100%, wordt jaarlijks een onttrekking aan de bestemmingsreserve reinigingsheffingen geraamd. Voor 2024 bedraagt deze onttrekking op begrotingsbasis € 438.000.

Aangezien de reserve reinigingsheffingen op termijn onder druk staat door de jaarlijkse egalisatie, wordt in 2026 en 2027 de algemene bestemmingsreserve ingezet om de reserve reinigingsheffingen aan te vullen tot een niveau van € 250.000 per 31-12-2027. Deze aanvulling is onderdeel van de bij jaarrekening 2022 bestemde € 1,7 miljoen. Samen met de jaarlijkse onttrekking ter demping van de OZB-lasten, die op de vorige pagina zijn toegelicht, wordt van 2024 t/m 2027 in totaal € 1.032.000 onttrokken aan de algemene bestemmingsreserve. Hierdoor resteert € 668.000 van de reservering in de algemene bestemmingsreserve.

De afvaltarieven die de gemeente in 2024 hanteert zijn:
- *eenpersoonshuishouden* € 192,25
- *meerpersoonshuishouden* € 288,90

De COELO-atlas vermeldt geen gemiddeld tarief voor een éénpersoonshuishouden. Meerpersoonshuishoudens betalen gemiddeld in 2023 € 329.

Rioolheffingen

Rioolheffingen	2024	2025	2026	2027
Huishoudens	2.088.119	2.195.657	2.297.462	2.413.774
Bedrijven	364.321	383.083	400.322	421.139
Hemelwaterafvoer bedrijven	8.739	9.189	9.601	10.102
	2.461.179	**2.587.929**	**2.707.385**	**2.845.015**

2024	2025	2026	2027
5%	5,15%	4,64%	5,06%
5%	11,51%	4,50%	5,20%
5%	5,15%	4,48%	5,22%

Het uitgangspunt van de rioolheffingen is eveneens 100% kostendekking. De rioolheffing wordt geheven van de gebruikers van de objecten die direct op het riool zijn aangesloten of indirect water afvoeren op het rioolstelsel. Hieronder vallen ook objecten die hemelwater afvoeren. Overschotten/tekorten worden met de voorziening rioolheffing verrekend. Voor 2024 wordt naar verwachting € 78.000 uit de voorziening rioolheffing onttrokken. Zonder deze onttrekking zou de kostendekkendheid uitkomen op ong. 97%.

Het riooltarief die de gemeente in 2023 hanteert bedraagt € 226,20. De COELO-atlas vermeldt voor 2023 een gemiddeld tarief voor rioolheffing van woningen (meerpersoonshuishouden) van € 213.

Begraafrechten

Begraafrechten	2024	2025	2026	2027
Uitgifte eigen graf	524.142	566.863	607.436	647.407
Gebruik aula	45.862	49.600	53.150	56.648
Onderhoud en rechten	140.863	152.345	163.251	173.991
	710.867	**768.808**	**823.836**	**878.045**

2024	2025	2026	2027
8,8%	8,15%	7,16%	6,58%
8,8%	8,15%	7,16%	6,58%
8,8%	8,15%	7,16%	6,58%

Er is een bestemmingsreserve begraafrechten ingesteld ter egalisering van de tarieven voor begraafrechten. Om tot 85% kostendekking te komen wordt in 2024 op begrotingsbasis een bedrag van € 27.000 onttrokken aan de reserve begraafrechten. In 2027 wordt naar verwachting een kostendekkendheid van 85% gerealiseerd, waardoor voor dat jaar geen egalisatie meer geraamd is.

Havengelden

Havengelden	2024	2025	2026	2027
Haven- en kadegelden	297.738	310.094	320.947	331.378
	297.738	**310.094**	**320.947**	**331.378**

2024	2025	2026	2027
4,25%	4,15%	3,50%	3,25%

Marktgelden

Marktgelden	2024	2025	2026	2027
Leges standplaats	10.368	10.798	11.176	11.539
Marktgelden	16.269	16.944	17.537	18.107
	26.637	**27.742**	**28.713**	**29.646**

2024	2025	2026	2027
4,25%	4,15%	3,50%	3,25%
4,25%	4,15%	3,50%	3,25%

Overige belastingen

Overige belastingen	2024	2025	2026	2027
Forensenbelasting	44.217	46.052	47.664	49.165
Toeristenbelasting	343.812	364.630	375.000	386.000
Precariobelasting [terrassen]	48.000	49.992	51.742	53.372
Reclamebelasting	53.000	55.200	57.131	58.931
	489.029	**515.874**	**531.537**	**547.465**

2024	2025	2026	2027
4,25%	4,15%	3,5%	3,25%
3,2	6%	2,85%	3%
4,25%	4,15%	3,5%	3.25%
4,250%	4,15%	3,5%	3,25%

De forensenbelasting wordt geheven van degenen die niet binnen de gemeente woonachtig zijn maar wel een woonverblijf hier aanhouden. Grondslag voor de heffing is de waarde van de woning in het economisch verkeer (WOZ-waarde). De woningen worden op basis van waardeklassen ingedeeld. Voor 2023, 2024 en 2025 worden de tarieven verhoogd met het inflatiepercentage uit de meicirculaire

De toeristenbelasting wordt geheven via de recreatieondernemers. In het havengebied wordt de toeristenbelasting geïnd door de havenmeester. In verband met het innen van deze belasting door ondernemers is besloten altijd een afgerond tarief te hanteren. De toeristenbelasting wordt voor 2024 verhoogd naar t € 1,60 (stijging van 3,2%). De tarieven voor 2025 komen op 1,70, 2026 € 1,75 en voor 2027 € 1,80 en stijgen over de periode van 4 jaar overeenkomstig het inflatiepercentage van de meicirculaire
De tarieven blijven in lijn met de regionale tarieven.

De COELO-atlas vermeldt voor 2023 een gemiddeld tarief voor de toeristenbelasting van € 3,27. Het laagste tarief is € 0,75 en het hoogste € 12,24.

Overzicht lokale lastendruk

De belastingdruk voor het jaar 2024 voor een meerpersoonshuishouden en een eenpersoonshuishouden worden in onderstaande tabellen weergegeven. Uitgegaan wordt van een woning met een WOZ-waarde van € 344.000 (gemiddelde WOZ-waarde 2023 gemeente Elburg) voor beide jaren.

Totale belastingdruk meerpersoonshuishouden

Meerpersoonshuishouden	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	314.11	326.80	336,60	346,70	351,90
Afvalstoffenheffing	269.28	288,90	309,70	331,38	352,92
Rioolheffing	215,40	226,20	237,85	248,90	262,85
	798.79	841,90	884,15	926,98	967,67
Mutatie		43,11	42,25	42,83	40,69
Stijging		5,4%	5%	4,8%	4,3%

Totale belastingdruk eenpersoonshuishouden

Eenpersoonshuishouden	2023	2024	2025	2026	2027
OZB	314,11	326,80	336,60	346,70	351,90
Afvalstoffenheffing	179,16	192.25	206,09	220,52	234,85
Rioolheffing	215,40	226,20	237,85	248,90	262.85
	708,67	745,25	780,54	816,12	849,60
Mutatie			35,30	35,78	33,48
Stijging		5,1%	4,7%	4,6%	4,1%

In de COELO-Atlas wordt vermeld dat de gemeente Elburg in 2023 in de categorie voor laagste woonlasten plaats 76 bezet (nummer 1 is laagste woonlasten). Voor de kengetallen wordt het laatste score van 74 gehanteerd als doelstelling.
De lokale lastendruk voor bedrijven (niet-woningen) is niet in een reëel gemiddelde weer te geven. De lastendruk is afhankelijk van het waterverbruik in het bedrijf, het al dan niet via de gemeente laten inzamelen van het bedrijfsafval en de WOZ-waarde van het betreffende object/perceel.

Kwijtscheldingsbeleid

Het vastgestelde beleid is om van de maximale mogelijkheden met betrekking tot kwijtschelding van belastingen gebruik te maken. In de praktijk betekent dit dat, indien voldaan wordt aan de toetsingscriteria, kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolheffing plaats kan vinden.

Totaaloverzicht kwijtschelding

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	59.823	59.823	59.823	59.823
Kwijtschelding rioolrechten	58.752	58.752	58.752	58.752
	118.575	**118.575**	**118.575**	**118.575**

Kostendekking heffingen

Afval

	Omschrijving	Raming	Toelichting
7.3	Kosten Afval	2.316.162	100% van de kosten van het taakveld afval
2.1	Kosten Verkeer en vervoer	70.524	40% van de kosten van de veegmachine
5.7	Kosten Openbaar groen en (openlucht) recreatie	89.878	10% van de afvalkosten openbaar groen
6.3	Kosten Inkomensregelingen	59.823	Kwijtschelding opbrengst heffingen afval
7.3	Inkomsten Afval	-188.122	Inkomsten taakveld afval
	Netto kosten taakveld	**2.348.265**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	70.067	72% van de salariskosten
	Rente	99.895	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	415.110	-
	Totale kosten	**2.933.336**	
	Opbrengst heffingen	**2.495.751**	
	Dekking	**85%**	Er wordt 100% kostendekking gerealiseerd doordat de reserve reinigingsheffingen voor een bedrag van € 437.585 wordt ingezet.

Post 2.1 en 5.7: van de veegkosten wordt 40% en kosten openbaar groen wordt 10% van de totale kosten toegekend aan het product afvalstoffenheffing. Het betreft zwerfvuil van verkeerd weggeworpen huishoudelijke afvalstoffen, achtergelaten afvalstoffen op recreatie- en evenemententerreinen en bladafval. De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten afval en perceptiekosten voor de heffing en inning van de bestemmingsheffing en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Riool

	Omschrijving	Raming	Toelichting
7.2	Riolering	1.461.989	100% van de kosten van het taakveld riool
2.1	Verkeer en vervoer	100.656	50% van de kosten van de veegmachine
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	89.878	onderhoudskosten watergangen
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	57.100	10% van de salariskosten openbaar groen/watergangen
6.3	Inkomensregelingen	58.752	Kwijtschelding opbrengst heffingen riool
7.3	Afval	-2.100	Inkomsten taakveld riool
	Netto kosten taakveld	**1.766.274**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	346.417	72% van de salariskosten
	Rente	303.014	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	123.905	-
	Totale kosten	**2.541.720**	
	Opbrengst heffingen	**2.461.179**	
	Dekking	**97%**	Er wordt 100% kostendekking gerealiseerd doordat de voorziening rioolrechten voor een bedrag van € 78.432 wordt ingezet.

Post 2.1 en 5.7: De toegekende kosten van de diverse posten betreft het verwijderen van zwerfafval en bladafval waardoor de verstopping van de riolering wordt voorkomen en onderhoudskosten kunnen worden verlaagd. De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten riolering en perceptiekosten voor de heffing en inning van bestemmingsheffing en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Begraven

	Omschrijving	Raming	Toelichting
7.5	Kosten Begraafplaatsen en crematoria	608.638	100% van de kosten begraafplaatsen
	Netto kosten taakveld	**608.638**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	229.259	72% van de salariskosten
	Rente	30.733	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	0	-
	Totale kosten	**868.630**	
	Opbrengst heffingen	**710.867**	
	Dekking	**82%**	Er wordt 85% kostendekking gerealiseerd doordat € 72.468 wordt onttrokken aan de reserve begraafrechten.

De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten begraafplaatsen en perceptiekosten voor de heffing en inning van de begraafrechten en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Haven

	Omschrijving	Raming	Toelichting
2.3	Kosten taakveld Haven	302.716	100% van de kosten haven
2.3	Inkomsten taakveld Haven	0	
	Netto kosten taakveld	**302.716**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	116.364	72% van de salariskosten
	Rente	30.277	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	0	-
	Totale kosten	**449.357**	
	Opbrengst heffingen	**297.738**	
	Dekking	**66%**	

Door gedane investeringen in het havengebied is de kostenopbouw hoger. Deze wijziging kan niet één op één worden doorgevoerd in het tarief havengelden. Hierdoor is de kostendekkendheid van dit product lager. In 2023 wordt het beheerplan haven herzien en worden mogelijk voorstellen voor tariefsverhogingen gedaan.

Markt

	Omschrijving	Raming	Toelichting
3.3	Kosten taakveld	23.278	100% van de kosten markt
3.3	Inkomsten taakveld	-1.999	100% inkomsten elektra markt
	Netto kosten taakveld	**21.279**	
	Toe te rekenen kosten:		
	Overhead	12.478	72% van de salariskosten
	Rente	56	3,56% van de geactiveerde boekwaarde
	BTW	0	
	Totale kosten	**33.813**	
	Opbrengst heffingen	**26.637**	
	Dekking	**79%**	

De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten markten en perceptiekosten voor de heffing en inning van de marktgelden en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Legesverordening

	Kostentoerekening en kostendekkendheidspercentage leges	Lasten	Baten	Dekking
Titel 1	**Algemene dienstverlening**			
1	Burgerlijke stand	38.778	38.220	**99%**
2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	97.735	97.834	**100%**
3	Rijbewijzen	126.689	143.552	**113%**
4	Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	30.063	25.780	**86%**
5	Verstrekkingen uit het kiezersregister [gereserveerd]	0	0	
7	Bestuursstukken [gereserveerd]	0	0	
8	Vastgoedinformatie	486	0	**0%**
9	Overige publiekszaken [gereserveerd]	0	0	
10	Gemeentearchief [gereserveerd]	0	0	
11	Huisvestingswet 2014 [gereserveerd]	0	0	
12	Leegstandswet [gereserveerd]	0	0	
13	Gemeentegarantie [gereserveerd]	0	0	
16	Kansspelen	1.814	926	**51%**
17	Telecommunicatie	15.153	11.377	**75%**
18	Verkeer en vervoer	54.012	53.199	**98%**
19	Diversen	9.402	3.359	**36%**
Titel 2	**Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning**			
1	Begripsomschrijvingen [bevat geen tarieven]	0	0	
2	Vooroverleg/beoordelen cenceptaanvraag [zie titel 2-3]	0	0	
3	Omgevingsvergunning	781.491	610.846	**78%**
4	Vermindering [zie titel 2-3]	0	0	
5	Teruggaaf [zie titel 2-3]	0	0	
6	Intrekking omgevingsvergunning [zie titel 2-3]	0	0	
7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project [zie titel 2-3]	0	0	
8	Bestemmingwijzigingen zonder activiteiten [zie titel 2-3]	0	0	
10	In deze titel niet benoemde beschikking [zie titel 1-19]	0	0	
Titel 3	**Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder titel 2**			
1	Horeca	7.311	6.098	**83%**
2	Organiseren evenmenten of markten	67.848	1.742	**3%**
3	Seksbedrijven [gereserveerd]	0	0	
4	Huisvestingswet 2014 [zie titel 1-19]	0	0	
5	Marktstandplaatsen	12.216	12.352	**101%**
6	Winkeltijdenwet [zie titel 1-19]	0	0	
7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	23.934	25.571	**107%**
		1.266.930	**1.030.856**	**81%**

Per hoofdstuk betreft het materiaal- en advieskosten van derden. De salariskosten en overhead betreft uitvoeringskosten en perceptiekosten voor de heffing en inning van de leges en is gebaseerd op tijdregistratie en ervaringscijfers.

Paragraaf 9
Subsidies

Inleiding
De gemeente verleent subsidie aan instellingen die activiteiten organiseren die door het gemeentebestuur belangrijk worden geacht. Instellingen kunnen bij de gemeente subsidie aanvragen op grond van de algemene subsidieverordening.

In de meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 zijn de volgende subsidies opgenomen:

Programma Taakveld	Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
1	**Veiligheid**				
1.2	**Openbare orde en veiligheid**				
	Dierenambulance Elburg	727	738	749	760
3	**Economie**				
3.1	**Economische ontwikkeling**				
	Winkelvesting Elburg	52.780	53.572	54.375	55.191
	Citymanager	30.000	20.000	20.000	20.000
3.4	**Economische promotie**				
	Bijdrage Winter in de vesting	5.000	5.000	5.000	5.000
	Project Visit Veluwe	26.411	26.807	27.210	27.617
	Museum Elburg ivm VVV-taken	53.234	53.508	53.786	54.068
	Comite Botterdagen en Open Monumentendag	6.823	6.925	7.029	7.134
	Opbouw netwerkorganisatie cultuur	12.500	12.500	12.500	12.500
4	**Onderwijs**				
4.3	**Onderwijsbeleid en leerlingzaken**				
	Voorschoolse educatie	130.000	130.000	130.000	130.000
	Pilot VVE thuisbegeleiding	10.000	10.000	10.000	10.000
	Bibliotheek	6.000	6.000	6.000	6.000
5	**Sport, cultuur en recreatie**				
5.1	**Sportbeleid en activering**				
	Sportverenigingen	63.214	64.163	65.125	66.102
	Kadercursussen verenigingen	1.029	1.044	1.060	1.076
5.2	**Sportaccommodaties**				
	Preventief onderhoud	30.324	30.779	31.241	31.709
	Exploitatiebijdrage zwembad	106.992	108.597	110.226	111.879
5.3	**Cultuurpresentatie, -productie en -participatie**				
	Stichting Cultuureducatie	205.715	208.801	211.933	215.112
	Netwerkorganisatie cultuurcentrum Epe	57.500	57.500	57.500	57.500
	St. KunstKring NW Veluwe	591	600	609	618
	St. Veluwse Wensambulance	829	842	854	867
	Amateurkunst	41.564	42.187	42.820	43.462
	St. Nationaal Orgelmuseum	292	297	301	306
	Culturele stichting Elburg	1.199	1.217	1.235	1.254
	St. Museum Sjoel Elburg	591	600	609	618
	Oudheidkundige verenig. Arent thoe Boecop	591	600	609	618
	Oranjeactiviteiten	6.000	6.090	6.181	6.274
	Herdenking 4 mei	555	564	572	581
	St. Tuigpaardenconcours Doornspijk	344	349	355	360
	Vrouwenbonden	4.208	4.271	4.335	4.400
5.4	**Musea**				
	Museum	281.722	285.948	290.238	294.591
	Professionalisering museum	34.621	35.140	35.667	36.202
	Culturele infrastructuur	15.000	15.000	15.000	15.000
	Museumstad	21.751	22.077	22.408	22.744
5.5	**Cultureel erfgoed**				
	Monumenten	75.012	76.137	77.279	78.438
5.6	**Media**				
	Bibliotheek Noord-Veluwe	425.576	431.960	438.439	445.016
	Lokale Omroep Elburg	20.100	20.402	20.708	21.018
5.7	**Openbaar groen en (openlucht) recreatie**				
	Wildbeheereenheid N.W. Veluwerand	145	147	149	151
6	**Sociaal domein**				
6.1	**Samenkracht en burgerparticipatie**				
	t Huiken	42.428	43.064	43.710	44.366
	De Deel	19.571	19.864	20.162	20.465
	Ons Huus (erfpacht)	4.643	4.712	4.783	4.855
	Buurtgebouw Oostendorp	8.810	8.942	9.076	9.212
	Ons Huus	8.609	8.738	8.869	9.002
	Kulturhus 't Harde	16.557	16.805	17.057	17.313
	MFC Aperloo (preventief onderhoud)	26.237	26.631	27.030	27.436
	MFC Aperloo (subsidie huur)	112.678	114.368	116.083	117.825

Programma Taakveld	Omschrijving	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
	St. WIEL (senioren)	156.250	189.014	191.825	194.661
	Ouderenverenigingen	3.948	4.007	4.067	4.128
	Innovatiebudget tbv dementie	10.000	10.000	10.000	10.000
	Meedoen GGZ	14.869	15.092	15.318	15.548
	Club Abba	291	295	300	304
	Aangepast sporten + schaken	1.141	1.158	1.175	1.193
	@Roberts	21.865	22.193	22.526	22.864
	Centering pregnancy	20.909	20.909	20.909	20.909
	St Wiel jongerenwerk incl vangnet	320.759	325.901	331.119	336.416
	N.H. St. Jeugd en Jongerenw.	33.262	33.760	34.267	34.781
	Jeugdverenigingen	12.546	12.734	12.925	13.318
	Subsidie reguliere kinderopvang	79.170	80.358	81.563	82.786
	St. WIEL (buurt en wijk)	66.782	67.784	68.800	69.832
	St. WIEL (meedoen/ arm en moedig)	224.322	227.687	231.102	234.569
	St. Present (ontruiming vervuilde woningen)	2.654	2.694	2.734	2.775
	St. Slachtofferhulp Nederland	7.835	7.952	8.072	8.193
	Stimenz	238.876	242.459	246.096	249.787
	Scholing / deskundigheidsbevordering	2.871	2.914	2.958	3.002
	Informele zorg Elburg	16.566	16.814	17.067	17.323
	St. Wiel mantelzorgwaardering WMO	62.303	63.238	64.187	65.150
	Inwonersparticipatie	100.000	100.000		
6.2	**Toegang en eerstelijnsvoorziening**				
	Onkostenvergoeding gehandicaptenberaad	1.829	1.856	1.884	1.913
	Wijkontmoetingscentra	261.329	265.249	269.228	273.266
	St.Wiel Participatie 55+	15.000	15.000		0
	Dagbegeleiding	514.702	522.423	530.259	538.213
	Icare begeleiding psycho sociaal	45.290	45.980	46.659	47.359
	Versterking ondersteuning wijkteams	43.000	44.000	44.000	44.000
	Top Elburg	12.736	12.927	13.121	13.318
	Clientenondersteuning (MEE) WMO	165.952	168.442	173.553	176.136
	St. Veilig Thuis	113.646	115.351	117.081	118.837
	Centrum Jeugd en Gezin	2.365.461	1.880.934	1.268.763	1.287.794
	GGD en Icare: Maatwerk JGZ + prenatale onderst.	47.949	48.668	49.398	50.139
	Icare Rijksvaccinatieprogramma	40.373	40.978	41.593	42.217
	Icare uniform deel JGZ 0-4 (+ basis)	438.110	444.681	451.351	458.121
	RPV (vacinaties)	4.000	4.000	4.000	4.000
6.3	**Inkomensregelingen**				
	Loonkostensubsidies	500.000	500.000	500.000	500.000
	Humanitas	7.000	7.000	7.000	7.000
	Schuldhulpmaatje	7.000	7.000	7.000	7.000
	Financieel trefpunt	13.500	13.500	13.500	13.500
	St. Voedselbank Elburg-Oldebroek	7.600	8.125	8.700	9.225
6.4	**Begeleide participatie**				
	Maatschappelijke participatie/projecten integratie	59.886	57.764	58.630	59.599
	Inburgering (VOI)	34.500	34.500	34.500	34.500
	Inburgering (VOI) compensatie uitstel	8.400	8.400	8.400	8.400
	Inburgering	45.000			
6.5	**Arbeidsparticipatie**				
	Biblitheek laaggeletterdheid	10.000			
	Stimuleringssubsidie (art.13)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Realisatie werkcafé	80.000			
7	**Volksgezondheid en milieu**				
7.1	**Volksgezondheid**				
	Rode Kruis	1.373	1.394	1.415	1.436
	Combinatiefuncties incl. Koningsspelen	85.000	88.429	94.272	97.456
8	**Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing**				
8.3	**Wonen en bouwen**				
	Gewoon Gemak	4.707	4.778	4.820	4.923
		8.319.034	**7.791.827**	**7.145.011**	**7.240.531**

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten

1. Meerjarenprogrammabegroting

2. Geraamde incidentele baten en lasten

3. Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Uiteenzetting financiële positie

4. Meerjarenperspectief

5. Geprognosticeerde balans

6. EMU saldo

7. Meerjareninvesteringsplanning

8. Reserves en voorzieningen

9. Begroting per taakveld

1. Meerjarenprogrammabegroting

Overzicht baten en lasten	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Totaal	lasten	baten	Totaal	lasten	baten	Totaal	Lasten	Baten	Totaal
0. Bestuur en ondersteuning	4.065.844	197.938	-3.867.906	4.354.810	190.779	-4.164.031	4.294.246	192.079	-4.102.167	3.843.973	199.357	-3.644.616
1 Veiligheid	2.403.001	44.702	-2.358.299	2.434.895	46.205	-2.388.690	2.545.472	47.703	-2.497.769	2.613.594	49.229	-2.564.365
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.202.429	455.315	-3.747.114	3.980.868	472.155	-3.508.713	3.730.809	487.439	-3.243.370	3.805.688	502.300	-3.303.388
3. Economie	1.081.793	2.641.579	1.559.786	973.083	1.299.803	326.720	994.408	1.442.307	447.899	1.013.286	655.010	-358.276
4. Onderwijs	2.842.198	593.558	-2.248.640	3.309.916	596.183	-2.713.733	3.307.114	598.861	-2.708.253	3.307.630	601.593	-2.706.037
5. Sport, cultuur en recreatie	5.192.488	638.936	-4.553.552	4.965.550	433.143	-4.532.407	5.169.519	430.837	-4.738.682	5.128.740	299.600	-4.829.140
6. Sociaal domein	36.967.063	12.148.691	-24.818.372	36.810.277	12.084.495	-24.725.782	36.186.193	12.084.721	-24.101.472	36.459.437	11.967.812	-24.491.625
7. Volksgezondheid en milieu	8.475.760	8.257.098	-218.662	8.818.584	8.744.336	-74.248	8.985.251	9.021.350	36.099	7.439.724	7.574.182	134.458
8. Volkshuisvesting, R.O	2.623.287	1.345.440	-1.277.847	2.860.930	1.149.982	-1.710.948	2.962.248	1.155.405	-1.806.843	3.047.475	1.186.916	-1.860.559
Algemene dekkingsmiddelen		53.018.929	53.018.929		54.865.551	54.865.551		52.980.943	52.980.943		53.930.984	53.930.984
Onvoorzien	60.000		-60.000	70.000		-70.000	80.000		-80.000	90.000		-90.000
Overhead	10.638.063	761.965	-9.876.098	10.771.131	146.017	-10.625.114	11.446.314	148.128	-11.298.186	11.954.663	149.739	-11.804.924
Heffing VPB	641.119	0	-641.119	188.693	0	-188.693	344	0	-344	0		0
Saldo baten en lasten	**79.193.045**	**80.104.151**	**911.106**	**79.538.737**	**80.028.649**	**489.912**	**79.701.918**	**78.589.773**	**-1.112.145**	**78.704.210**	**77.116.722**	**-1.587.488**
0. Bestuur en ondersteuning	1.250		-1.250	1.250		-1.250	1.250		-1.250	1.250		-1.250
1 Veiligheid	3.750	40.293	36.543	3.750	39.913	36.163	3.750	39.533	35.783	3.750	39.153	35.403
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	282.400	484.502	202.102	282.400	260.554	-21.846	282.400	334.259	51.859	282.400	363.968	81.568
3. Economie	2.047.206	0	-2.047.206	678.096	0	-678.096	803.893	0	-803.893	0	0	-
4. Onderwijs	957.040	1.053.436	96.396	976.181	1.501.292	525.111	995.705	1.480.378	484.673	1.015.619	1.465.352	449.733
5. Sport, cultuur en recreatie	108.000	52.000	-56.000	108.000	76.997	-31.003	108.000	73.991	-34.009	108.000	72.098	-35.902
6. Sociaal domein	255.261	245.278	-9.983	256.261	244.114	-12.147	256.261	242.948	-13.313	256.261	241.783	-14.478
7. Volksgezondheid en milieu	22.000	467.087	445.087	22.000	444.397	422.397	83.472	378.958	295.486	440.937	598.669	157.732
8. Volkshuisvesting, R.O	332.306	438.195	105.889	99.633	500.000	400.367	70.000	784.772	714.772	70.000	126.569	56.569
Algemene dekkingsmiddelen	0	61.992	61.992	0	121.554	121.554	0	138.282	138.282	0	229.495	229.495
Onvoorzien	0	0	-	0	0	-	0	0	-	0	0	-
Overhead	10.820.080	10.434.285	-385.795	236.405	-1.155.450	-1.391.855	498.601	742.012	243.411	4.450	637.068	632.618
Heffing VPB	0	641.119	641.119	0	188.693	188.693	0	344	344	0	0	-
Reserves	**14.829.293**	**13.918.187**	**-911.106**	**2.663.976**	**2.222.064**	**-441.912**	**3.103.332**	**4.215.477**	**1.112.145**	**2.182.667**	**3.774.155**	**1.591.488**
0. Bestuur en ondersteuning	4.067.094	197.938	-3.869.156	4.356.060	190.779	-4.165.281	4.295.496	192.079	-4.103.417	3.845.223	199.357	-3.645.866
1 Veiligheid	2.406.751	84.995	-2.321.756	2.438.645	86.118	-2.352.527	2.549.222	87.236	-2.461.986	2.617.344	88.382	-2.528.962
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.484.829	939.817	-3.545.012	4.263.268	732.709	-3.530.559	4.013.209	821.698	-3.191.511	4.088.088	866.268	-3.221.820
3. Economie	3.128.999	2.641.579	-487.420	1.651.179	1.299.803	-351.376	1.798.301	1.442.307	-355.994	1.013.286	655.010	-358.276
4. Onderwijs	3.799.238	1.646.994	-2.152.244	4.286.097	2.097.475	-2.188.622	4.302.819	2.079.239	-2.223.580	4.323.249	2.066.945	-2.256.304
5. Sport, cultuur en recreatie	5.300.488	690.936	-4.609.552	5.073.550	510.140	-4.563.410	5.277.519	504.828	-4.772.691	5.236.740	371.698	-4.865.042
6. Sociaal domein	37.222.324	12.393.969	-24.828.355	37.066.538	12.328.609	-24.737.929	36.442.454	12.327.669	-24.114.785	36.715.698	12.209.595	-24.506.103
7. Volksgezondheid en milieu	8.497.760	8.724.185	226.425	8.840.584	9.188.733	348.149	9.068.723	9.400.308	331.585	7.880.661	8.172.851	292.190
8. Volkshuisvesting, R.O	2.955.593	1.783.635	-1.171.958	2.960.563	1.649.982	-1.310.581	3.032.248	1.940.177	-1.092.071	3.117.475	1.313.485	-1.803.990
Algemene dekkingsmiddelen	0	53.080.921	53.080.921	0	54.987.105	54.987.105	0	53.119.225	53.119.225	0	54.160.479	54.160.479
Onvoorzien	60.000	0	-60.000	70.000	0	-70.000	80.000	0	-80.000	90.000	0	-90.000
Overhead	21.458.143	11.196.250	-10.261.893	11.007.536	-1.009.433	-12.016.969	11.944.915	890.140	-11.054.775	11.959.113	786.807	-11.172.306
Heffing VPB	641.119	641.119	0	188.693	188.693	-	344	344	-	0	0	0
Resultaat	**94.022.338**	**94.022.338**	**0**	**82.202.713**	**82.250.713**	**48.000**	**82.805.250**	**82.805.250**	**-**	**80.886.877**	**80.890.877**	**4.000**

2. Geraamde incidentele baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2026	
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
Bestuur en ondersteuning								
Informatiebeveiliging privacy sociaal domein	60.000		66.000		66.000			
Verkeerskundige 1 fte	40.000							
Verhoging energie & brandstoflasten	500.000							
Trainees Talentenregio	135.000		100.000					
Omgevingsplanwerk Adviseur Ge-informatie	29.000							
Begeleiding vervnging beheerssyteem	20.000							
Bewustwording informatiebeveiliging en privacy	10.000							
Veiligheid								
Vervanging AED's	14.000		14.000		14.000			
Verkeer, vervoer en waterstaat								
Verbeteren fietsoversteekplaatsen op provinciale wegen	400.000		400.000					
Economie								
Versterken inzet op regio Zwolle	56.000							
Sport, cultuur en recreatie								
Actualisatie Archeologische Verwachtingen Kaart	10.000							
De joodse geschiedenis op de Noord-Veluwe	5.000							
Culturele Themajaar Kunst en Amateurkunsten	25.000							
Versterking activiteiten partnerstad Haselunne	2.000							
Sociaal domein								
Omgekeerde toets aanvraag voorzieningen	10.000							
Participatie 55+ jaar (St. Wiel)	15.000		15.000					
Laaggeletterdheid	10.000							
Realisatie werkcafe	80.000							
Maatschappelijke initiatieven	100.000		100.000					
Volksgezondheid en milieu								
GGD	11.000		8.000					
Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing								
Omgevingslan Elburg			170.000	170.000	170.000	170.000	170.000	
	1.532.000	**0**	**873.000**	**170.000**	**250.000**	**170.000**	**170.000**	**0**

3. Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027	
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten
Bestuur en ondersteuning								
Burgerzaken	1.250		1.250		1.250		1.250	
Overhead	4.450	26.792	4.450	26.550	222.450	26.308	222.450	26.046
Veiligheid								
Openbare orde en veiligheid	3.750	40.293	3.750	39.913	3.750	39.533	3.750	39.153
Verkeer, vervoer en waterstaat								
Verkeer en vervoer	282.400	184.502	282.400	182.064	282.400	178.893	282.400	160.242
Onderwijs								
Onderwijshuisvesting	1.078.774	957.040	1.510.541	976.181	1.490.696	995.705	1.486.740	1.015.619
Onderwijsbeleid en leerlingzaken		2.075		2.075		2.075		2.075
Sport, cultuur en recreatie								
Musea		15.000		15.000		15.000		15.000
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	108.000	37.000	108.000	36.770	108.000	34.110	108.000	32.564
Sociaal domein								
Wijkteams	7.000		7.000		7.000		7.000	
Inkomensregelingen	178.261		178.261		178.261		178.261	
Begeleide participatie	17.000		17.000		17.000		17.000	
Arbeidsparticipatie		100.000		100.000		100.000		100.000
Maatwerkvoorzieningen	53.000		54.000		54.000		54.000	
Volksgezondheid en milieu								
Riolering	11.500		11.500		11.500		11.500	
Begraafplaatsen en crematoria	10.500		10.500		10.500		10.500	
Volkshuisvesting, R.O. en stedelijke vernieuwing								
Ruimtelijke ordening	70.000	1.437	70.000	1.424	70.000	1.410	70.000	1.397
	1.825.885	**1.364.139**	**2.258.652**	**1.379.977**	**2.456.807**	**1.393.034**	**2.452.851**	**1.392.096**

4. Meerjarenperspectief

	2024	2025	2026	2027
0. Bestuur en ondersteuning	-3.867.906	-4.164.031	-4.102.167	-3.644.616
1 Veiligheid	-2.358.299	-2.388.690	-2.497.769	-2.564.365
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-3.747.114	-3.508.713	-3.243.370	-3.303.388
3. Economie	1.559.786	326.720	447.899	-358.276
4. Onderwijs	-2.248.640	-2.713.733	-2.708.253	-2.706.037
5. Sport, cultuur en recreatie	-4.553.552	-4.532.407	-4.738.682	-4.829.140
6. Sociaal domein	-24.818.372	-24.725.782	-24.101.472	-24.491.625
7. Volksgezondheid en milieu	-218.662	-74.248	36.099	134.458
8. Volkshuisvesting, R.O	-1.277.847	-1.710.948	-1.806.843	-1.860.559
Saldo baten en lasten	**-41.530.606**	**-43.491.832**	**-42.714.558**	**-43.623.548**
Algemene dekkingsmiddelen	53.018.929	54.865.551	52.980.943	53.930.984
Onvoorzien	-60.000	-70.000	-80.000	-90.000
Overhead	-9.876.098	-10.625.114	-11.298.186	-11.804.924
Heffing VPB	-641.119	-188.693	-344	-
Saldo baten en lasten	**911.106**	**489.912**	**-1.112.145**	**-1.587.488**
Reserves	-911.106	-441.912	1.112.145	1.591.488
Resultaat	**-**	**48.000**	**-**	**4.000**

5. Geprognosticeerde balans

ACTIVA	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Immateriële activa	1.552.585	1.657.000	1.602.000	1.602.000	1.547.000	1.455.000
Materiële activa	55.808.210	67.575.000	82.761.000	97.830.000	92.217.000	92.037.000
Financiële activa	7.542.697	8.170.000	8.036.000	7.924.000	7.812.000	7.711.000
Totale vaste activa	**64.903.492**	**77.402.000**	**92.399.000**	**107.356.000**	**101.576.000**	**101.203.000**
Voorraden	4.938.432	4.938.000	4.938.000	4.938.000	4.938.000	4.938.000
Uitzettingen looptijd korter dan één jaar	13.583.673	1.286.193	1.286.193	1.286.193	1.286.193	1.286.193
Liquide middelen	401.334	0	0	0	0	0
Overlopende activa	4.859.656	4.860.000	4.860.000	4.860.000	4.860.000	4.860.000
Totaal vlottende activa	**23.783.095**	**11.084.193**	**11.084.193**	**11.084.193**	**11.084.193**	**11.084.193**
Totaal Activa	**88.686.587**	**88.486.193**	**103.483.193**	**118.440.193**	**112.660.193**	**112.287.193**
PASSIVA	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Eigen vermogen	56.088.743	50.496.000	51.407.000	51.865.000	50.768.000	49.190.000
Voorzieningen	7.921.689	7.937.000	6.992.000	6.697.000	6.472.000	6.361.000
Vaste schulden looptijd van één jaar of langer	11.318.418	13.695.193	28.726.193	43.520.193	39.062.193	40.378.193
Totaal vaste passiva	**75.328.850**	**72.128.193**	**87.125.193**	**102.082.193**	**96.302.193**	**95.929.193**
Netto vlottende schulden looptijd korter dan één jaar	7.205.036	10.205.000	10.205.000	10.205.000	10.205.000	10.205.000
Overlopende passiva	6.152.701	6.153.000	6.153.000	6.153.000	6.153.000	6.153.000
Totaal vlottende passiva	**13.357.737**	**16.358.000**	**16.358.000**	**16.358.000**	**16.358.000**	**16.358.000**
Totaal Passiva	**88.686.587**	**88.486.193**	**103.483.193**	**118.440.193**	**112.660.193**	**112.287.193**

6. EMU saldo

				2023	2024	2025	2026	2027
Mutaties in het jaar	Activa	Financiële vaste activa	kapitaal-verstrekkingen	-627.303	134.000	112.000	112.000	101.000
			Uitzettingen	-	-		-	-
		Vlottende activa	Uitzettingen	-	-	-	-	-
			Liquide middelen	401.334	-	-	-	-
			Overlopende activa	12.297.480	-	-	-	-
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	-2.376.775	-15.031.000	-14.794.000	4.458.000	-1.316.000
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-2.999.964	-	-	-	-
			Overlopende passiva	-	-	-	-	-
EMU-saldo				**6.694.772**	**-14.897.000**	**-14.682.000**	**4.570.000**	**-1.215.000**
EMU-saldo referentiewaarde				-2.325.000	-2.325.000	-2.325.000	-2.325.000	-2.325.000
			Verschil	**9.019.772**	**-12.572.000**	**-12.357.000**	**6.895.000**	**1.110.000**

7. Meerjareninvesteringsplanning

Jaar	Omschrijving investering	Aant. jaren	2024 krediet	2024 lasten	2024 dekking	2025 krediet	2025 lasten	2025 dekking	2026 krediet	2026 lasten	2026 dekking	2027 krediet	2027 lasten	2027 dekking
	Taak 0.4 Overhead													
2022	Renovatie/verduurzaming gemeentekantoor	25	1.000.000	60.000										
2025	Herhuisvesting gemeentelijke organisatie	40				10.000.000	450.000	450.000						
2025	aanvulling herhuisvesting gemeentelijke organisatie	50					217.740	217.740						
2024	Implementatie WOZ- en belastingapplicatie	5	190.000	41.800										
2024	ICT - Telefonie en Tablets, 3 jaar	3	7.105	2.510	2.510	7.247	2.561	2.561	144.673	51.117	51.117	7.540	2.664	2.664
2024	ICT - Laptops, 4 jaar	4	267.960	72.349	72.349	14.494	3.914	3.914	14.784	3.992	3.992	15.080	4.072	4.072
2024	ICT - Firewall en switches, 3 jaar	3							42.240	14.925	14.925	16.157	5.709	5.709
2024	ICT - WIFI-apparatuur, 4 jaar	4	50.750	13.703	13.703									
2024	ICT - UTP-bekabeling, 10 jaar	10				155.295	18.636	18.636						
2024	ICT - Glasvezel, 15 jaar	15												
2024	ICT - Clusters, storage en servers, 4 jaar	4	213.150	57.551	57.551				190.080	51.322	51.322	118.484	31.991	31.991
2024	ICT - Servers en opslag, 5 jaar	5	48.213	10.607	10.607									
	Taak 2.1 Verkeer en vervoer													
2021	Vervanging armaturen (beleidsplan openbare ruimte)	20												
2021	Vervanging lichtmasten (beleidsplan openbare ruimte)	40	84.601	3.807	3.807	96.195	4.329	4.329	80.288	3.613	3.613	80.757	3.634	3.634
2022	Programma verLEDden (beleidsplan openbare ruimte)	20	402.342	28.164	28.164	397.500	27.825	27.825						
2021	Vervangingen wegen (beleidsplan openbare ruimte)	60				146.648	5.377	5.377	581.569	21.324	21.324	1.207.249	44.266	44.266
2018	Bijdrage rotonde Kop van de haven	1	300.000	300.000	300.000									
2015	Vervanging 2 sneeuwschuivers	15	16.000	1.387	1.387									
2019	Materieel gladheidsbestrijding	15	195.000	16.900	16.900									
2022	Vervanging veegmachine	10				75.000	9.000	9.000						
2023	Melding verkeersveiligheid	60	120.000	4.400										
2023	Vervangen verkeersregelinstallatie 't Harde	15	50.000	4.333										
2024	Veilig oversteken: oversteekplaatsen voetgangers & fietsers	20	122.500	8.575	8.575									
2025	Veilig oversteken: oversteekplaatsen voetgangers & fietsers	20				320.000	22.400	22.400						
	Taak 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen													
2016	Stroomkasten weekmarkten	15	25.000	2.167	2.167									
	Taak 4.2 Onderwijshuisvesting													
2021	Renovatie Nuborgh LF	40	8.245.000	371.025	371.025									
2024	Aanvullend budget Renovatie Nuborgh LF	40	2.195.000	98.775	98.775									
2024	Aanvullend budget Renovatie Nuborgh LF (amendement)	40	353.000	15.885	15.885									
	Taak 5.2 Sportaccommodaties													
2022	Vervanging 2 kunstgrasvelden ESC	12				900.000	93.000							
2024	Vervanging lichtmasten sportcomplexen	20	75.000	5.250										
2025	Vervangng beregeningsleidingen en pompen sportcom.	25				102.000	6.120							
	Taak 5.5 Cultureel erfgoed													
2018	Herstel klokkenstoel en uitbreiding carillion	25	320.000	9.600										
	Fondsenwerving		-160.000											
	Taak 5.7 Openbaar groen en recreatie													
2021	Inrichting openbare ruimte Kopse Waard	25	341.000	20.460	20.460									
2022	Vervanging kleine tractor	15	55.000	4.767	4.767									
2024	Vervanging speeltoestellen	15	325.757	28.232	28.232	363.503	31.504	31.504	296.714	25.715	25.715	529.998	45.933	45.933
	Taak 7.2 Riolering													
2021	Beleidsplan Water en Riolering:													
	Vrijvervalriolen	60	2.469.560	90.550	90.550	512.500	18.792	18.792	350.000	12.833	12.833	350.000	12.833	12.833
	Mechanische gemalen	15												
	Mechanische drukriolering/persleiding	45	148.000	6.249	6.249	15.000	633	633	15.000	633	633	15.000	633	633
	Taak 7.5 Begraafplaatsen en crematoria													
2022	Vervanging hydraulische kraan (+toebehoren)	10	75.000	9.000	9.000									
2022	Uitbreiding begraafplaats Oostelijke Rondweg	30	815.000	43.467	36.947									
	Totaal		**18.349.938**	**1.331.513**	**1.199.610**	**13.105.382**	**911.831**	**812.711**	**1.715.348**	**185.474**	**185.474**	**2.340.265**	**151.736**	**151.736**

In lijn met onze nota waardering en afschrijving, start de afschrijving van elk krediet in het jaar na afronding van desbetreffende investering. Voor elk krediet dat in bovenstaande tabel in jaar *t* wordt gepresenteerd, geldt dat de kapitaallast structureel begroot is vanaf het jaar *t+1*.

8. Reserves en voorzieningen

Omschrijving	Stand 31-12-2023	bij 2024	af 2024	Stand 31-12-2024	bij 2025	af 2025	Stand 31-12-2025	bij 2026	af 2026	Stand 31-12-2026	bij 2027	af 2027	Stand 31-12-2027
Algemene reserves													
AR Algemeen	13.735	329	6.363	7.701	215	-1.167	9.083	494	497	9.080	0	365	8.715
AR Bouwgrondexploitatie*	3.768	2.310	1.078	5.000	708	708	5.000	804	804	5.000	0	145	4.854
AR Algemene bestemmingsreserve	1.700	0	62	1.638	0	122	1.516	0	200	1.317	0	648	668
Subtotaal	**19.204**	**2.639**	**7.503**	**14.339**	**923**	**-337**	**15.600**	**1.298**	**1.501**	**15.397**	**0**	**1.159**	**14.238**
Overige bestemmingsreserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBR Sociaal domein	6.016	255	100	6.171	256	100	6.327	256	100	6.483	256	100	6.640
OBR Onderwijshuisvesting	9.699	957	1.079	9.577	976	1.527	9.027	996	1.505	8.518	1.016	1.490	8.044
OBR MFC 't Harde	2.269	0	120	2.149	0	119	2.030	0	118	1.912	0	117	1.795
OBR Vervanging vervoermiddelen	783	99	135	747	99	165	681	99	169	612	99	149	562
OBR Begraafrechten	711	0	27	683	0	70	613	0	36	577	0	0	577
OBR Haven- en kadegelden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBR Reinigingsheffingen	1.010	0	438	572	0	364	209	61	270	-0	419	169	250
OBR Openbare ruimte	3.650	322	457	3.516	322	216	3.623	322	282	3.663	322	330	3.655
OBR Personeelsvoorzieningen	108	0	0	108	0	0	108	0	0	108	0	0	108
OBR Leefbaarheid	1.457	70	0	1.527	70	0	1.597	70	0	1.667	70	0	1.737
OBR Precarioheffing	3.987	0	3.987	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBR Woonfonds	591	0	0	591	0	0	591	0	0	591	0	0	591
OBR ICT	1.013	0	72	941	17	0	957	0	16	941	0	43	898
OBR renovatie huisvesting gemeentekantoor	0	10.487		10.487			10.487		218	10.269		218	10.051
Subtotaal	**31.292**	**12.191**	**6.415**	**37.068**	**1.741**	**2.560**	**36.250**	**1.805**	**2.714**	**35.341**	**2.183**	**2.616**	**34.908**
Totaal reserves	**50.496**	**14.830**	**13.918**	**51.408**	**2.664**	**2.222**	**51.849**	**3.103**	**4.215**	**50.737**	**2.183**	**3.774**	**49.146**
Voorzieningen voor verpl, verl en risico's	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VVV Pensioen voorm.wethouders	3.116	129	112	3.133	136	118	3.151	143	124	3.170	148	129	3.189
VVV Wachtgeld wethouders	218	0	88	130	0	92	38	0	38	0	0	0	0
VVV Wachtgeld personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VVV Verlof personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	**3.334**	**129**	**200**	**3.263**	**136**	**210**	**3.189**	**143**	**162**	**3.170**	**148**	**129**	**3.189**
DBM Onderhoud gebouwen	926	45	618	353	0	0	353	0	0	353	0	0	353
DBM Onderhoud monumenten	99	5	17	87	0	0	87	0	0	87	0	0	87
DBM Onderhoud dorpshuizen	717	40	100	656	40	30	667	40	47	660	0	0	660
DBM Onderhoud zwembad	240	65	195	110	0	0	110	0	0	110	0	0	110
DBM Onderhoud haven	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	**1.981**	**155**	**930**	**1.206**	**40**	**30**	**1.216**	**40**	**47**	**1.210**	**0**	**0**	**1.210**
Door derden bekl middelen met spec aanw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DBM Rioolheffing	2.546	0	99	2.446	0	231	2.216	0	199	2.017	0	131	1.886
DBM Parkeerfonds	76	0	0	76	0	0	76	0	0	76	0	0	76
Subtotaal	**2.622**	**0**	**99**	**2.523**	**0**	**231**	**2.292**	**0**	**199**	**2.093**	**0**	**131**	**1.962**
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	**7.937**	**284**	**1.230**	**6.992**	**176**	**471**	**6.697**	**183**	**407**	**6.472**	**148**	**260**	**6.361**
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	**58.434**	**15.114**	**15.148**	**58.400**	**2.840**	**2.693**	**58.546**	**3.286**	**4.622**	**57.210**	**2.331**	**4.034**	**55.507**

* Voor de reserve bouwgrondexploitatie geldt een door de raad vastgesteld plafond van € 5.000.000. Naar verwachting wordt dit plafond in 2024, of zelfs al in 2023, bereikt. Mocht blijken dat de reserve inderdaad boven de € 5.000.000 uitkomt, dan wordt het merendeel afgeroomd naar de algemene reserve.

9. Begroting per taakveld

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
0.1 Bestuur	1.713.925	0	1.713.925	1.741.870	1.813.045	1.873.365
0.2 Burgerzaken	626.411	357.989	268.422	277.363	290.143	292.949
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	198.493	170.387	28.106	30.833	33.781	35.715
0.4 Overhead	10.638.063	761.965	9.876.098	10.625.114	11.585.966	11.804.924
0.5 Treasury	-164.037	427.177	-591.214	-594.722	-598.845	-603.104
0.61 OZB woningen	168.822	3.262.794	-3.093.972	-3.224.719	-3.357.571	-3.421.147
0.62 OZB niet-woningen	53.608	1.678.520	-1.624.912	-1.695.906	-1.756.135	-1.801.181
0.63 Parkeerbelasting			0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	200.515	101.000	99.515	105.349	112.195	117.608
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	5.332	47.219.000	-47.073.668	-48.717.388	-46.575.547	-47.384.838
0.8 Overige baten en lasten	1.182.775		1.182.775	1.445.800	952.378	694.265
0.9 Vennootschapsbelasting	641.119		641.119	188.693	344	0
0.10 Mutatie reserves	14.829.663	13.918.557	911.106	441.912	-1.112.145	-1.591.488
0.11 Resultaat	0			48.000	0	4.000
Saldo van baten en lasten	**30.234.689**	**67.897.389**	**-37.662.700**	**-39.327.801**	**-38.612.391**	**-39.978.932**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.574.242	16.520	1.557.722	1.562.217	1.643.414	1.700.324
1.2 Openbare orde en veiligheid	828.759	28.182	800.577	826.473	854.355	864.041
Saldo van baten en lasten	**2.403.001**	**44.702**	**2.358.299**	**2.388.690**	**2.497.769**	**2.564.365**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
2.1 Verkeer en vervoer	3.867.874	100.866	3.767.008	3.533.485	3.270.868	3.339.281
2.2 Parkeren	31.839	56.711	-24.872	-25.242	-25.348	-25.673
2.3 Recreatieve havens	302.716	297.738	4.978	470	-2.150	-10.220
2.4 Economische havens			0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer			0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**4.202.429**	**455.315**	**3.747.114**	**3.508.713**	**3.243.370**	**3.303.388**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
3.1 Economische ontwikkeling	448.252		448.252	389.186	396.355	402.932
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	178.704	2.224.914	-2.046.210	-677.222	-803.141	630
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	131.546	28.636	102.910	57.313	60.221	62.616
3.4 Economische promotie	323.291	388.029	-64.738	-95.997	-101.334	-107.902
Saldo van baten en lasten	**1.081.793**	**2.641.579**	**-1.559.786**	**-326.720**	**-447.899**	**358.276**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
4.1 Openbaar basisonderwijs	128.447		128.447	130.374	134.166	136.178
4.2 Onderwijshuisvesting	1.291.418	8.843	1.282.575	1.734.182	1.599.599	1.585.608
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.422.333	584.715	837.618	849.177	861.102	872.139
Saldo van baten en lasten	**2.842.198**	**593.558**	**2.248.640**	**2.713.733**	**2.708.253**	**2.706.037**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
5.1 Sportbeleid en activering	250.110	146.363	103.747	105.486	107.341	109.034
5.2 Sportaccommodaties	899.381	319.799	579.582	475.676	565.126	556.290
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	417.602	52.415	365.187	366.384	372.761	378.424

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
5.4 Musea	701.147		701.147	675.366	684.740	694.182
5.5 Cultureel erfgoed	345.880	93.829	252.051	259.756	266.732	268.173
5.6 Media	455.604		455.604	462.785	470.092	477.417
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.122.764	26.530	2.096.234	2.186.954	2.271.890	2.345.620
Saldo van baten en lasten	**5.192.488**	**638.936**	**4.553.552**	**4.532.407**	**4.738.682**	**4.829.140**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9.657.494	7.286.837	2.370.657	2.447.667	2.395.945	2.414.004
6.2 Wijkteams	4.449.955	15.732	4.434.223	3.980.441	3.386.056	3.435.973
6.3 Inkomensregelingen	6.186.852	4.646.097	1.540.755	1.580.392	1.632.075	1.676.529
6.4 Begeleide participatie	3.671.720	143.385	3.528.335	3.343.379	3.252.076	3.233.560
6.5 Arbeidsparticipatie	1.062.256		1.062.256	1.010.715	1.046.541	1.082.788
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.467.222	56.640	1.410.582	1.445.808	1.237.352	1.264.606
6.71A Hulp bij het huisdhouden (WMO)	1.423.025		1.423.025	1.679.033	1.728.464	1.776.066
6.71B Begeleiding (WMO)	1.776.948		1.776.948	1.844.318	1.903.988	1.964.918
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	226.825		226.825	231.189	235.766	239.639
6.72A Jeugdhulp begeleiding	946.364		946.364	968.498	991.340	1.012.553
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	404.000		404.000	410.060	416.211	422.455
6.73A Pleegzorg	1.100.000		1.100.000	1.116.500	1.133.248	1.150.246
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	3.090.000		3.090.000	3.137.850	3.186.418	3.235.714
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	700.000		700.000	710.500	721.158	731.975
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	180.000		180.000	182.700	185.441	188.222
6.81A Beschermd wonen (WMO)	77.310		77.310	78.470	79.647	80.241
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	96.868		96.868	100.447	104.185	108.932
6.82A Jeugdbescherming	450.224		450.224	457.815	465.561	473.204
Saldo van baten en lasten	**36.967.063**	**12.148.691**	**24.818.372**	**24.725.782**	**24.101.472**	**24.491.625**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
7.1 Volksgezondheid	2.418.814	1.859.818	558.996	582.055	607.658	629.453
7.2 Riolering	1.459.575	2.562.529	-1.102.954	-1.232.684	-1.273.690	-1.302.654
7.3 Afval	2.319.252	2.683.873	-364.621	-460.136	-573.312	-688.508
7.4 Milieubeheer	1.679.981	440.011	1.239.970	1.289.143	1.345.274	1.408.893
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	598.138	710.867	-112.729	-104.130	-142.029	-181.642
Saldo van baten en lasten	**8.475.760**	**8.257.098**	**218.662**	**74.248**	**-36.099**	**-134.458**

Per taakveld	Lasten	Baten	2024	2025	2026	2027
8.1 Ruimtelijke ordening	779.463	0	779.463	953.912	988.974	1.018.060
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	466.015	728.321	-262.306	-29.633	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.377.809	617.119	760.690	786.669	817.869	842.499
Saldo van baten en lasten	**2.623.287**	**1.345.440**	**1.277.847**	**1.710.948**	**1.806.843**	**1.860.559**

Zuiderzeestraatweg Oost 19 - Postbus 70, 8080 AB Elburg
Telefoon 0525 688 688 E-mail: gemeente@elburg.nl Internet: www.elburg.nl

Betreft: Programmabegroting 2024 / MeerjarenProgrammaBegroting 2024-2027

Advies Raadswerkgroep Financiën aan gemeenteraad

N.a.v. inloopspreekuur / technische bespreking maandag 23 oktober 2023 15.30-17.30 uur

De raadswerkgroep Financiën heeft op maandag 23 oktober jl. van een viertal medewerkers van de afdeling financiën een toelichting gekregen op de Programmabegroting 2024 / Meerjaren Programma Begroting (MPB) 2024-2027 (hierna: de begroting). Dat was een technisch inloopspreekuur, waarbij ook andere raadsleden dan leden van de raadswerkgroep Financiën waren uitgenodigd. Hierbij hebben leden van de raadswerkgroep technische vragen over deze begroting gesteld, die voor een groot deel al mondeling konden worden beantwoord. Voor een aantal vragen volgt nog een schriftelijke reactie.

De raadswerkgroep constateert dat de begroting op de afgesproken datum (13 oktober) voor de raadsleden beschikbaar was. De gemeenteraad zal nog voor de beeldvorming op woensdag 25 oktober een aangepaste versie van de begroting krijgen (digitaal en op verzoek op papier), waarin – mede n.a.v. de gestelde vragen tijdens het inloopspreekuur - een aantal technische wijzigingen is aangebracht. Deze wijzigingen hebben geen invloed op het totaalbeeld van de begroting zoals u die op 13 oktober (in digitale vorm) van het college hebt ontvangen.

De begroting geeft de stand van zaken weer tot en met de Meicirculaire 2023. De raad ontvangt nog een separate raadsbrief over de Meicirculaire 2023, nadat deze naar verwachting op 31 oktober a.s. door het college is vastgesteld.

In de begroting zijn *alle* voorstellen uit de Kadernota 2023 verwerkt en toegelicht, evenals een aantal moties en amendementen op de Jaarstukken 2022 en de Kadernota 2023. Daarop hebben nog drie aanvullingen plaatsgevonden, die in het onderdeel Aanbieding (pagina's 3 en 4) als 'Afwijkingen ten opzichte van de kadernota' worden toegelicht. Wij vestigen daarbij uw aandacht op een post met forse financiële impact, namelijk 'Herhuisvesting gemeentekantoor': Het betreffende raadsvoorstel is, vooruitlopend op de besluitvorming in de raadsvergadering van 13 november a.s., al verwerkt in deze begroting. Dat is zichtbaar o.a. op de pagina's 17 en 111, waar een bestemmingsreserve Renovatie huisvesting gemeentekantoor wordt ingesteld voor een bedrag van € 10.487.000. Wij adviseren u dit raadsvoorstel en de begroting in samenhang mee te nemen in uw oordeels- en besluitvorming, ook vanwege de financiële complexiteit op dit onderdeel.

Ook vestigen wij uw aandacht op de in het onderdeel Aanbieding (pagina 6) vermelde 'Financiële risico's'. Het gaat hier vooral over de onzekerheden met betrekking tot de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Op pagina 60 van de begroting is te zien dat de algemene uitkering voor 2026 naar verwachting ruim € 2 miljoen lager zal zijn dan over 2025 en voor 2027 maar nauwelijks weer zal toenemen. Voor 2027 zijn de onzekerheden extra groot door een nieuwe financieringswijze vanuit het Rijk en een mogelijk nieuwe herverdeling van het gemeentefonds over de gemeenten met ingang van 2027. Wij verwachten dat het college de ontwikkelingen scherp volgt en waar nodig de raad hierover tijdig informeert.

Voor het overige hebben wij naar onze mening geen bijzonderheden in de begroting aangetroffen, waar wij u als gemeenteraad op zouden moeten wijzen.

Tot slot laten we de raad nog weten dat wij binnenkort als raadswerkgroep met de financiële medewerkers overleg hebben of er voor toekomstige begrotingen en jaarstukken mogelijk een andere (programma)indeling kan worden gehanteerd. Wij zullen de raad ook hiervan op de hoogte houden.

De raadswerkgroep Financiën,

Arie van Dijk, Lennart Oosterloo, Joost Schipper, Willem Mulders, Jonathan van der Reijden en Gert-Jan Hoeve.

Vragen en opmerkingen t.b.v. inloopspreekuur / technische bespreking Programmabegroting 2024

Vragen en opmerkingen besproken op 23 oktober 2023:

1. Raadsvoorstel en Aanbieding: Gaarne ontvangen wij de raadsbrieven bij de Meicirculaire 2023 en de Septembercirculaire 2023.
   Reactie: Raadsbrief meicirculaire komt waarschijnlijk op 31 oktober in het college, z.s.m. daarna naar de raad. Raadsbrief bij septembercirculaire: misschien hierover al een indicatie in de raadsbrief bij de meicirculaire.
2. Pag. 3, Aanbieding, Afwijkingen t.o.v. de kadernota: De extra gemeentelijke bijdrage in de renovatie Nuborgh LF leidt tot extra kapitaallasten van € 114.660 vanaf 2025. Dit bedrag is juist vermeld op pagina 32 (in de tekst) en 110 (optelling 2 bedragen). Op pagina's 16, 17 en 32 In de tabel) staat € 99.000 resp. € 98.775. Is de aanvulling door het amendement met € 15.885 (nog) niet verwerkt in de cijfers van de begroting?
   Reactie: Was door financiën al gesignaleerd. Wordt nog aangepast in versie 2.
3. Pag. 4, Motie 3: Wat is de ingangsdatum van deze aanpassing in de raadsvoorstellen?
   Reactie: geleidelijke invoering is al gestart; zal vanaf 1-1-2024 naar verwachting gerealiseerd zijn.
4. Pag. 5, Meerjarenperspectief 2024-2027: '… komt het meerjarig cumulatief saldo uit op € 200.000 voordelig … De jaren 2025 t/m 2027 … respectievelijk € 248.000, € 2.000.000 en € 204.000.' Waar komen deze bedragen vandaan? Hebben er nog aanvullende correcties tot deze bedragen plaatsgevonden?
   Reactie: De € 2 miljoen voor 2026 had ook € 0,2 miljoen moeten zijn. Maar al deze 4 bedragen zijn achterhaald, de tekst wordt aangepast in versie 2.
5. Pag. 5, Belastingen en heffingen: De tabel voor een Meerpersoonshuishouden geeft een vreemd beeld in relatie tot de daarboven vermelde percentages tariefstijging. Van 2024 naar 2025 is zelfs een daling te zien, terwijl de mutatie + 5% zou zijn. Hoe zit dit? De tekst onder de tabel lijkt ook niet aan te sluiten.
   Reactie: Is waarschijnlijk een gevolg van de crash van het bestand juist voor het moment van verzending aan de raad. De juiste tabel met toelichting komt in versie 2. Deze staat overigens ook op pag. 98 met waarschijnlijk de juiste bedragen.
6. Pag. 6, Financiële positie, tabel kengetallen / Pag. 63 e.v., Weerstandsvermogen: De laatste jaren waren alle getallen op 1 na ingeschaald in categorie A, nu alle op 4 na. Een toelichting (in deze tekst) is gewenst. Waarom is de Weerstandsratio structureel vastgesteld op 2 = uitstekend? Uit pagina's 65 en 66 blijkt dat er geen risico's zijn die op geld zijn te kwantificeren.
   Reactie: Geen reden voor kwalificatie 2. Wellicht beter te vermelden: n.v.t. Aanpassing in versie 2.
7. Pag. 13, Stelpost loonstijgingen 2024-2027 / Pag. 60, Overhead: Hoe is het verband met de posten Overhead in de bijlagen 1 en 9, taakveld 0.4 Overhead? Waarom staat er in bijlage 1 ook een regel Overhead (met iets andere bedragen) onder de mutaties op de reserves? Met andere woorden: Waar zijn de bedragen aan loonstijging op de verschillende programma's terug te vinden? De toelichting op de post Overhead op pag. 60 is wel heel kort door de bocht. Het gaat hier om ca. € 10 miljoen. Hoe is precies het verband tussen de bedragen op de regel Reserves / Overhead op pag. 105 met de overheveling van bedragen uit de algemene reserve naar andere reserves, o.a. i.v.m. de herhuisvesting gemeentekantoor?
   Reactie: Beantwoording volgt schriftelijk.

8. Pag. 17 en 32: De kolom 2027 is ‘van de pagina afgevallen’. Gaarne een aangepaste pagina.
   Reactie: Aanpassing in versie 2.
9. Pag. 17: De bedragen Rekening 2022 en Begroting 2023 sluiten niet aan met deze documenten. Hoe zit dit? Reactie: Wordt nagegaan. Waarschijnlijk aanpassing in versie 2.
   PM: Laatste vraag nog open.
10. Pag. 28/20, idem: Een toelichting op de meeropbrengst Toeristenbelasting vanuit de Kadernota 2023 ontbreekt.
    Reactie: Wordt nog bezien. Waarschijnlijk aanvulling in versie 2.
11. Pag. 61, Vennootschapsbelasting: 2026 € 300.000; volgens pag. 105 € 344.000. Wat is juist?
    Reactie: Bedragen zijn geen duizendtallen, maar exacte euro’s.
12. Pag. 61, Onvoorzien structureel: Waarom bouwt dit cumulatief op? Toch elk jaar € 10.000?
    Reactie: Na uitleg akkoord. Afgedaan.
13. Pag. 65, Risicokwalificatie en -kwantificatie: Is de geschatte 2,5 % voor de post Garanties WEW wel reëel? Het gaat hier in absoluut bedrag om meer dan de helft van het totale risicobedrag incidenteel algemene dienst. Hoe is het beslag hierop de laatste jaren in werkelijkheid geweest?
    Reactie: Zal worden bezien. Hiermee wordt rekening gehouden voor volgende jaarstukken en begroting.
14. Pag. 67, Onbenutte belastingcapaciteit OZB: Hoe is het bedrag van € 2.089.395 bepaald? In de Programmabegroting 2023 bedroeg de onbenutte belastingcapaciteit OZB nihil. Hoe kan dit?
    Reactie: Beantwoording volgt schriftelijk.
15. Pag. 109, EMU saldo: Vaste schuld, 2026 € 4.458.000. Hier ontbreekt waarschijnlijk een -/- teken.
    Reactie: Wordt aangepast in versie 2.
16. Pag. 110, Meerjareninvesteringsplanning: Hoe verhoudt het bedrag aan kapitaallasten Herhuisvesting gemeentelijke organisatie ad € 667.740 tot de in het betreffende raadsvoorstel genoemde bedragen / investering?
    Reactie: Beantwoording volgt schriftelijk.
17. Pag. 111, Reserves en voorzieningen: Wat betreft de negatieve post op de regel AR algemeen ad – 1.167 in de kolom ‘af 2025’? Zijn de standen ultimo 2026 en 2027 van de AR Bouwgrondexploitatie wel juist vermeld?
    Reactie: Is een uitvloeisel van de Kadernota 2023: overheveling tussen verschillende jaren van voordelig saldo. Standen AR Bouwgrondexploitatie worden aangepast in versie 2.

Vervolgvragen 25 oktober 2023 (nog niet besproken):

18. Pag. 70: Begroot voor investeringen in Riolering 2024 € 2.577.000. In MPB 2023 voor jaarschijf 2024: € 557.500. Wat is de reden van dit grote verschil?
19. Pag. 72/73: In de toelichting op pag. 72/73 op de Renovatie / nieuwbouw gemeentehuis ontbreekt de info over het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor of althans een verwijzing naar hetgeen hierover op pag. 14 is beschreven. Mogelijk alsnog een verwijzing opnemen?
20. Pag. 74: Waarom is er niets toegelicht over de meerkosten van de Renovatie Nuborgh LF? Ook hier alsnog een verwijzing opnemen naar hetgeen is vermeld op pag. 32?
    Hoe is het verband voor de posten Rente en afschrijving en Reserves met de mutaties in de reserve onderwijshuisvesting volgens pag. 111?

21. Pag. 76: De toelichting op de Financieringsbehoefte is deels nog die van 2023. De leningenportefeuille loopt blijkens de geprognosticeerde balans op pag. 108 juist fors op de komende jaren. Mogelijk nog aanpassing van deze toelichting?
22. Pag. 77: Waarom lopen de leningen aan Personeel in 2026 weer op van € 128.786 naar € 223.046?
23. Pag. 84 ODNV: Resultaat GR begroting 2023 € 6.523.500; klopt dit wel? De jaren ervoor loopt het op van € 331.000 naar € 698.000. Dus bijna 10x zoveel. Of komt dit doordat de GR ODNV per 1-1-2024 opgaat in de GR ODVeluwe?
24. Pag. 87/88: Rekenkamercommissie: gemeente Hattem ontbreekt nog. Is NEO nog wel het vermelden waard? Geen info over Regionale woonruimteverdeling Noord-Veluwe beschikbaar?
25. Pag. 97: Waarom wordt voor de afvalstoffenheffing het tarief 2024 vermeld en voor de rioolheffing het tarief 2023?
26. Pag. 97 Begraafrechten: MPB 2024 € 710.867, MPB 2023: € 564.417 voor 2024. De tariefsverhoging is dan toch veel groter dan de vermelde 8,8%?

(Schriftelijke) vragen

ChristenUnie
Geef geloof een stem

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

□ **aankruisen wat van toepassing is!**		
☐	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: □ schriftelijk binnen 30 dagen
☐	Artikel 3.2.6 Rondvraag commissie	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de commissievergadering - beantwoording mondeling in de commissievergadering
☐	Artikel 3.4.7 Vragen actueel politiek onderwerp	- indienen uiterlijk voor 9 uur op de dag van de raadsvergadering - beantwoording mondeling in de raadsvergadering
X	Schriftelijke technische vragen	- indienen schriftelijk kort en bondig geformuleerd - beantwoording schriftelijk uiterlijk binnen 3 werkdagen

Aan het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Elburg

Plaats, 't Harde *(datum) 25 oktober 2023*

Onderwerp: Programmabegroting 2024 en MPB 2024-2027

Schriftelijke technische vragen Programmabegroting 2024 / MPB 2024-2027

1. Pag. 3 Aanbieding: Wat is het gevolg voor de Programmabegroting wanneer de gemeenteraad nog geen of een ander besluit zou nemen op het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor?
2. Pag. 17: Hoe is de aanvullende loon- & prijscompensatie (op hoofdlijnen) voor de verschillende jaren berekend?
3. Pag. 29, Programma 3: De baten bestaand beleid voor 2024 zijn geraamd op ca. € 2,6 miljoen. Volgens de MPB 2023-2026 was dit voor 2024 slechts € 518.000. Waar zit dit enorme verschil in? Idem voor 2025 en 2026, maar in mindere mate?
4. Pag. 50, Programma 6: Gaarne een (globale) toelichting op de toename van de geraamde netto lasten voor de jaren 2024, 2025 en 2026 t.o.v. de voor deze jaren in de MPB 2023-2026 opgenomen netto lasten (toename resp. € 3,0 miljoen, € 3,0 miljoen en € 2,75 miljoen), zo mogelijk onderverdeeld naar Jeugdzorg, Wmo, Participatiewet, Beschermd wonen, minimaregelingen en overige.
5. Pag. 54, Programma 7: De geraamde netto kosten voor de jaarschijven 2024, 2025 en 2026 wijken behoorlijk positief af t.o.v. de voor deze jaren in de MPB 2023-2026 opgenomen netto lasten. Gaarne een toelichting van deze afwijking op hoofdlijnen. Zo mogelijk per taakveld binnen dit programma.
6. Pag. 20: Is er iets te zeggen over de forse stijging van het aantal geweldsmisdrijven in de gemeente in 2022? Idem voor vernielingen en beschadigingen?
7. Pag. 58: Aantal nieuw gebouwde woningen is wel heel laag in 2022. Klopt dit cijfer? Zo ja, hoe komt dit?
8. Pag. 69: Hoe staat het met de actualisatie in 2023 van het Bermbeheerplan en het Beheerplan haven?
9. Pag. 72: Het beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen wordt elke 4 jaar geactualiseerd. Het huidige plan loopt van 2022 t/m 2031. Het voorstel is € 0,5 miljoen uit de voorziening onderhoud gebouwen te halen. Is het niet verstandig het beheerplan z.s.m. te actualiseren en niet te wachten tot eind 2025?
10. Pag. 86: Waarom is voor de Inclusief Groep geen bedrag Begroting 2024 opgenomen? De tekst bij Ontwikkelingen is niet geactualiseerd en stopt na 2023, terwijl 2024 een belangrijk jaar zal zijn voor de Inclusief Groep.

(Schriftelijke) vragen

ChristenUnie
Geef geloof een stem

op basis van artikel 155 Gemeentewet en de artikelen 3.2.6 (Rondvraag), 3.4.6 (schriftelijke vragen) en 3.4.7 (vragenhalfuur) Organisatieverordening Gemeenteraad Elburg 2018

11. Pag. 87: Waarom zijn voor de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V. in het geheel geen financiële gegevens vermeld.?

Toelichting:

De Programmabegroting 2024 / MPB 2024-2027 geeft na de gestelde vragen tijdens het inloopspreekuur / de technische bespreking op 23 oktober 2023 en de aldaar afgesproken mogelijkheid tot aanvulling nog aanleiding tot een aantal vragen, die hierboven worden gesteld.

Indiener: Arie van Dijk namens de fractie ChristenUnie.

Werkafspraken vanaf 1 september 2019:

- Indiener stuurt vragen naar griffie;
- Griffie stuurt vragen door naar raad, college B&W en MT;
- Vragen worden beantwoord in het sjabloon raadsvragen;
- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van politieke vragen altijd door het college van B&W;
- iBabs gebruiken voor het beantwoordingsproces;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs naar de griffie.
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.

Openstaande vragen MPB 2024-2027			
Indiener	**Nr.**	**Vraag**	**Antwoord**
LEV	1	Kan er een uiteenzetting komen van de loonstijgingen van de jaren 2022 tot 2027. 1.1 Waarin opgenomen wordt wat de gemiddelde FTE kosten zijn per jaar. 1.2 Wat ziekte was en wat de verwachting is, betreft ziekte. 1.3 De verwachte inhuur en de onderverdeling hiervan. 1.3.1 Inhuur wegens vacature. 1.3.2 Inhuur wegens ziekte. 1.3.3 Inhuur wegens piekbelasting. 1.3.4 Inhuur regulier in de begroting 1.3.5 Inhuur (specifiek project via krediet 1.3.6 Inhuur overig	Verwezen wordt naar bijlage A
LEV	2	(de VPB is nog niet helemaal duidelijk bij LEV) Kan er schriftelijk uitgelegd worden hoe de VPB opgebouwd is en waar en hoe de baten en lasten worden verrekend en waar dit terug te vinden is?	De vennootschapsbelasting (VPB) komt op enkele plekken terug in de begroting, maar wordt met name toegelicht op pagina's 60 en 61. Bovenin pagina 61 is daarbij de tabel zichtbaar waarin bedragen genoemd worden van € 641.000, € 189.000, € 300 en € 0 voor de jaren 2024-2027. Deze bedragen zijn gebaseerd op doorrekeningen vanuit ons fiscaal adviesbureau op basis van verwachte winsten op onze winstgevende activiteiten. Ons grondbedrijf vormt van deze activiteiten bij uitstek het grootste onderdeel. Hierbij wordt gekeken naar verwachte winsten op onze vastgestelde grondexploitaties. Voor 2024-2027 zijn dit de winsten op de projecten Broeklanden fase II en de Kopse Waard. Het fiscaal adviesbureau is hierbij uitgegaan van de herzieningen bij jaarrekening 2022. Aangezien de grootste gronduitgiftes in 2024 verwacht worden, ligt de verwachte VPB-betaling voor dat jaar het hoogst. De volledige vennootschapsbelasting wordt verrekend met de reserve bouwgrondexploitaties en heeft dus geen effect op de begroting. Dit is ook zichtbaar in bijlage 1. bij de MPB 2024-2027, waar relatief onderin de tabel, bij de regel Heffing VPB, voor alle jaren een saldo van € 0 is opgenomen.
LEV	3	Pagina 105 Taakveld 0 (pag. 17) staat in de begroting 10.487.000 instellen bestemmingsreserve, deze zit dus in de baten en lasten van taakveld 0. Deze komt wederom weer terug in de baten en lasten op pagina 105 als overhead van 10.820.000 en 10.434.000 staat deze dan dubbel verwerkt? (bovenstaande vraag is uitgelegd tijdens een technische bespreking, kan er schriftelijk worden uitgelegd hoe dit gelezen moet worden, dit is LEV niet duidelijk geworden)	Pagina 105 is een verplicht voorgeschreven overzicht van alle programma's opgenomen. De bedragen van programma 0 zijn hier ook in verwerkt. Er is geen sprake van een dubbeling. Als last staat geraamd de storting in de bestemmingsreserve renovatie gemeentekantoor ad € 10.487.000. En als inkomst is de ontrekking uit de algemene resereve en de reserve precarioheffing geraamd. Samen € 9.987.000 Ook de voorziening onderhoud gebouwen wordt voor € 500.000 ingezet om de reserve renovatie gemeentekantoor te vormen. Dit betreft niet uitgevoerd onderhoud aan het gemeentehuis. De reserve renovatie gemeentekantoor wordt gelijktijdig in het raadsvoorstel van de begroting ingesteld. De aanwending/inzet van de reserve zal via een afzonderlijk raadsvoorstel plaatsvinden.
LEV	4	Pagina. 111 Zie af 2025 AR Algemeen 1.167 is een negatieve af waarom is dit dan geen bij post? Wat gebeurt hier, waarom gebeurt het zo en waar komt dit geld exact vandaan? Antwoord op vraag 4 technische beeldvorming: geparafraseerd en vereenvoudigd: Overschot van het ene jaar is geëgaliseerd in 2025 en is dus uiteindelijk +. Aanvullende vraag: Als er dan 1.167.000 geëgaliseerd moet worden. waar komt dit vandaan? Kan dit niet gebruikt worden voor de renovatie van het gemeentehuis?	In 2025 ontvangt de gemeente meer algemene uitkering dan in de jaren 2024, 2026 en 2027. Deze middelen worden gestort in de algemene resereve. In de overige jaren worden deze middelen ingezet om een meerjarige sluitende begroting te realiseren. De middelen worden ingezet om incidentele lasten te bekostigen in de jaren 2024, 2026 en 2027. Dit is een uitwerking /vertaling van de kadernota 2023.
LEV	5	Momenteel mist de raad informatie in het boekwerk MPB 2024, waardoor de raad niet tijdig en volledig geïnformeerd is. Kan er een toelichting komen over waarom er een nieuw MPB document/boekwerk wordt gedeeld en hoe dit opgelost kan worden?	Vlak voor de verzending naar de raad zijn het document en de bijbehorende excel bestanden beschadigd. Het document is handmatig herstelt. Op een paar plekken zijn de mutaties niet volledig vewerkt in de eerste versie van de begroting. Om die reden is het boekwerk aangepast.
CU	1	Pag. 3 Aanbieding: Wat is het gevolg voor de Programmabegroting wanneer de gemeenteraad nog geen of een ander besluit zou nemen op het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor?	Dat hoeft geen gevolg te hebben voor de begroting. In de begroting zijn alleen stelposten geraamd voor de renovatie van het gemeentehuis en is er een bestemmingsreserve ingesteld. De daadwerkelijke inzet van deze middelen gaat via een afzonderlijk raadsvoorstel. Indien de raad niet wil instemmen met de het instellen van de bestemmingsreserve voor de renovatie, dan kan de begroting via een amendement worden aangepast.
CU	2	Pag. 17 Hoe is de aanvullende loon- & prijscompensatie (op hoofdlijnen) voor de verschillende jaren berekend?	De loon & prijscompensatie zijn gebaseerd op de inflatiepercentages die in de meicirculaire zijn vermeld. Op basis van die percentages wordt de gemeente ook gecompenseerd door het rijk in de algemene uitkering.
CU	3	Pag. 29, Programma 3: De baten bestaand beleid voor 2024 zijn geraamd op ca. € 2,6 miljoen. Volgens de MPB 2023-2026 was dit voor 2024 slechts € 518.000. Waar zit dit enorme verschil in? Idem voor 2025 en 2026, maar in mindere mate?	Het verschil tussen 2024 uit de vorige en de huidige begroting zit hem in de prognose van de winst op het project Broeklanden fase II. De verwachte winstneming in 2024 bedraagt zo'n € 2 miljoen. Voor 2025 en 2026 verwachten we aanvullende winstnemingen van resp. ca. € 678.000 en ca. € 803.000. Deze winsten waren niet geraamd bij de MPB 2023-2026 en geven daarom verschillen. Op programma 0 worden de baten gecompenseerd door hogere geraamde toevoegingen aan de reserve bouwgrondexploitatie.
CU	4	Pag. 50, Programma 6: Gaarne een (globale) toelichting op de toename van de geraamde netto lasten voor de jaren 2024, 2025 en 2026 t.o.v. de voor deze jaren in de MPB 2023-2026 opgenomen netto lasten (toename resp. € 3,0 miljoen, € 3,0 miljoen en € 2,75 miljioen), zo mogelijk onderverdeeld naar Jeugdzorg, Wmo, Participatiewet, Beschermd wonen, minimaregelingen en overige.	De toename van de netto kosten in 2024 wordt veroorzaakt door: Nieuw beleid begroting 2023 ingaande 2024 € 100.000 Nieuw beleid begroting 2024 € 600.000 Stijging toegerekende salariskosten € 450.000 Structureel effect voorjaarnota 2023 € 267.000 Inflatiecorrectie incl gedeeltelijke inhaalslag 2023 (tlv stelpost prog 0) € 598.000 Adm omzettting van programma 7 naar programma 6 € 700.000 Definitieve aanvullende bijdrage jeugd € 100.000 Stelpost prijsontwikkeling soc. domein 2022 was geraamd op progr. 0 € 185.000 **Totaal** **€ 3.000.000**
CU	5	Pag. 54, Programma 7: De geraamde netto kosten voor de jaarschijven 2024, 2025 en 2026 wijken behoorlijk positief af t.o.v. de voor deze jaren in de MPB 2023-2026 opgenomen netto lasten. Gaarne een toelichting van deze afwijking op hoofdlijnen. Zo mogelijk per taakveld binnen dit programma.	De afname van de netto kosten wordt in 2024 met name veroorzaakt door: Verschuiving van programma 7 (7.1) naar programma 6 - € 700.000 Bijstelling raming ODNV (incl begr wijzigingen 2023) € 300.000 Loon/urentoedeling en indexering € 38.000 **Totaal** **€ 362.000** Voor de jaren na 2024 stijgen als gevolg van het kostendekkender ramen van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de begraafrechten de baten op dit programma ten opzichte van de begroting 2023.

Openstaande vragen MPB 2024-2027			
Indiener	**Nr.**	**Vraag**	**Antwoord**
CU	6	Pag. 20: Is er iets te zeggen over de forse stijging van het aantal geweldsmisdrijven in de gemeente in 2022? Idem voor vernielingen en beschadigingen?	Het aantal geweldmisdrijven en vernielingen & beschadigingen per 1.000 inwoners is inderdaad gestegen. Het betreft in totaal volume trouwens geen forse stijging. De belangrijkste reden hiervoor is de lockdown. Door de coronamaatregelen, en dan met name de beperkingen voor de jeugd en jongeren, scoren de eerste maanden van 2022 vrij negatief. Dit heeft, getalsmatig een doorwerking voor heel 2022. Regio breed is het aantal misdrijven in 2022 met 7% gestegen ten opzicht van 2021. Maar, er werden in 2022 ook meer misdrijven opgelost (32%). Verder zien we ook in 2022 weer een (lichte) stijging van het aantal overlastmeldingen door personen met verward gedrag. Actie college: Het college heeft al (succesvol) actie ondernomen. Door de inzet van cameratoezicht, extra beveiligers, buurtpreventieteam zijn de vernielingen en beschadigingen in de wintermaanden 2022-2023 fors minder. Ook is het 'overlastnetwerk' aangepast naar een 'klankbordgroep veiligheid'. Nog meer dan voorheen vindt multidisciplinair afstemming en inzet plaats over alle soorten criminaliteit en overlast.
CU	7	Pag. 58: Aantal nieuw gebouwde woningen is wel heel laag in 2022. Klopt dit cijfer? Zo ja, hoe komt dit?	Voor zover wij kunnen nagaan, klopt dit cijfer. Het cijfer is inderdaad significant lager dan in 2020 en 2021. Dit komt met name doordat in 2020 en 2021 het project De Dijkjes werd uitgevoerd. Hierbij werden een paar honderd woningen gebouwd. In 2022 hebben er geen projecten van dergelijke omvang plaatsgevonden. Hoewel er wel nieuwe projecten op de plank liggen, is de bouw van nieuwe woningen vooral door stikstofmaatregelen in 2022 gestagneerd.
CU	8	Pag. 69: Hoe staat het met de actualisatie in 2023 van het Bermbeheerplan en het Beheerplan haven?	Bermbeheerplan: Wegens gewijzigde inzichten is de actualisatie verplaatst naar 2025 / Beheerplan haven: Er wordt op dit moment hard gewerkt aan een geactualiseerd beheerplan, in 2024 zal deze worden aangeboden.
CU	9	Pag. 72: Het beheerplan onderhoud gemeentelijke gebouwen wordt elke 4 jaar geactualiseerd. Het huidige plan loopt van 2022 t/m 2031. Het voorstel is € 0,5 miljoen uit de voorziening onderhoud gebouwen te halen. Is het niet verstandig het beheerplan z.s.m. te actualiseren en niet te wachten tot eind 2025?	Door de veranderde omstandigheden omtrent bouwkosten en hernieuwde inzichten met betrekking tot ons huidige beheerplan loopt er op dit moment al een actualisatie voor het beheerplan onderhoud, Medio 2024 zal dit beheerplan inclusief de financiële aspecten worden voorgelegd. Dit is het moment om de budgetten en de voorziening bij te stellen. Ten opzichte van het vorige beheerplan zijn de kosten gestegen, dit zal invloed hebben de financiële uitkomsten van het beheerplan.
CU	10	Pag. 86: Waarom is voor de Inclusief Groep geen bedrag Begroting 2024 opgenomen? De tekst bij Ontwikkelingen is niet geactualiseerd en stopt na 2023, terwijl 2024 een belangrijk jaar zal zijn voor de Inclusief Groep.	De begroting 2024 van de inclusief groep wordt jaarlijks in november aan de gemeente aangeboden. De cijfers zijn op dit moment niet bekend. Uit de begroting 2024 van de Inclusief Groep zullen ook de ontwikkelingen gevolgd worden.
CU	11	Pag. 87: Waarom zijn voor de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V. in het geheel geen financiële gegevens vermeld?	Er zijn geen financiële gegevens verstrekt, we zullen deze alsnog opvragen.
CU (niet-schriftelijk)	8	Pag. 13, Stelpost loonstijgingen 2024-2027 / Pag. 60, Overhead: Hoe is het verband met de posten Overhead in de bijlagen 1 en 9, taakveld 0.4 Overhead? Waarom staat er in bijlage 1 ook een regel Overhead (met iets andere bedragen) onder de mutaties op de reserves? Met andere woorden: Waar zijn de bedragen aan loonstijging op de verschillende programma's terug te vinden? De toelichting op de post Overhead op pag. 60 is wel heel kort door de bocht. Het gaat hier om ca. € 10 miljoen. Hoe is precies het verband tussen de bedragen op de regel Reserves / Overhead op pag. 105 met de overheveling van bedragen uit de algemene reserve naar andere reserves, o.a. i.v.m. de herhuisvesting gemeentekantoor?	Een deel van de loonsom wordt begroot op het taakveld Overhead en daarmee onder programma 0. Bestuur en ondersteuning. In bijlage B vindt u de begrote salarislasten per programma terug over de jaren 2024-2027. In bijlage C vindt u een uitsplitsing van de lasten en baten van de overhead voor 2024 in de zogenaamde economische categorieën uit de IV3 (informatie voor derden), waaronder ook de salarislasten. Beide overzichten zijn in de begroting zelf niet terug te vinden. Wel sluit het totale overheadsaldo uit bijlage C aan bij het saldo uit de eerste regel Overhead in bijlage 1 van de MPB 2024-2027. In het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verdelen we in bijlage 1 ook alle boekingen naar en vanuit onze reserves over de diverse programma's en taakvelden. Voor wat betreft de regel overhead kan gedacht worden aan de reserve ICT, maar met name de herhuisvesting gemeentekantoor heeft impact op deze reserveverrekening. Zoals aan het eind van programma 0 wordt toegelicht, worden diverse bestaande reserves (de algemene reserve en de precarioreserve) ter dekking van het project ingezet. Zowel de onttrekking aan deze reserves als de toevoegingen aan de nieuw te vormen reserve herhuisvesting gemeentekantoor worden in 2024 verwerkt en leiden tot de bedragen van ca. € 10 miljoen uit de tweede regel Overhead van bijlage 1. Tot slot tellen we deze reservemutaties (die verband houden met de overhead) op bij de reguliere lasten en baten uit bijlage C om te komen tot de laatste regel Overhead uit bijlage 1.
CU (niet-schriftelijk)	18	Pag. 67, Onbenutte belastingcapaciteit OZB: Hoe is het bedrag van € 2.089.395 bepaald? In de Programmabegroting 2023 bedroeg de onbenutte belastingcapaciteit OZB nihil. Hoe kan dit?	De provincie heeft aangegeven dat de berekening van onze onbenutte belastingcapaciteit in de begroting 2023 niet correct was. In de begroting 2024 hebben we de berekeningswijze toegepast zoals die door de provincie werd gehanteerd. Op de site van de VNG staat iets afwijkende methodiek. De uitwerking voor 2024 zal in een bijlage worden meegestuurd.
CU (niet-schriftelijk)	19	Pag. 109, EMU saldo: Vaste schuld, 2026 € 4.458.000. Hier ontbreekt waarschijnlijk een -/- teken.	Nee, er moet geen min teken staan omdat in 2026 de schuldenpositie afneemt ten opzichte van 2025.
CU (niet-schriftelijk)	20	Pag. 110, Meerjareninvesteringsplanning: Hoe verhoudt het bedrag aan kapitaallasten Herhuisvesting gemeentelijke organisatie ad € 667.740 tot de in het betreffende raadsvoorstel genoemde bedragen / investering?	In de meerjareninvesteringsplanning is op de eerste regel het krediet uit 2022 ad. € 1.000.000 opgenomen voor de renovatie. Dit bedrag is meegenomen in het raadsvoorstel.
CU (niet-schriftelijk)	25	Pag. 70: Begroot voor investeringen in Riolering 2024 € 2.577.000. In MPB 2023 voor jaarschijf 2024: € 557.500. Wat is de reden van dit grote verschil?	Door het uitstellen van onderhoud opgenomen in het beheerplan en na inspectie van de huidige staat waaruit eerder onderhoud noodzakelijk wordt geacht is het investeringsbedrag aanzielijk gestegen.
CU (niet-schriftelijk)	26	Pag. 72: In de toelichting op pag. 72/73 op de Renovatie / nieuwbouw gemeentehuis ontbreekt de info over het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor of althans een verwijzing naar hetgeen hierover op pag. 14 is beschreven. Mogelijk alsnog een verwijzing opnemen?	De info over het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor is op het allerlaatste toegevoegd aan de begroting. Verzuimd is om de paragraaf 2 onderhoud kapitaalgoederen aan te passen.
CU (niet-schriftelijk)	27	Pag. 74: Waarom is er niets toegelicht over de meerkosten van de Renovatie Nuborgh LF? Ook hier alsnog een verwijzing opnemen naar hetgeen is vermeld op pag. 32? Hoe is het verband voor de posten Rente en afschrijving en Reserves met de mutaties in de reserve onderwijshuisvesting volgens pag. 111?	Op pagina 74 zijn de meerkosten van de Renovatie Nuborgh LF cijfermatig verwerkt in de tabel. De kapitaallasten worden het jaar na realisering van de renovatie (2025) in de begroting geraamd en onttrokken aan de reserve onderwijshuisvesting. De ontrekking aan de reserve onderwijshuisvesting stijgt in 2025 met € 448.000 ten opzichte van 2024. Dit is iets lager dan de rente en afschrijving van de renovatie omdat de kapitaallasten van oude investering jaarlijks afnemen.
CU (niet-schriftelijk)	28	Pag. 76: De toelichting op de Financieringsbehoefte is deels nog die van 2023. De leningenportefeuille loopt blijkens de geprognosticeerde balans op pag. 108 juist fors op de komende jaren. Mogelijk nog aanpassing van deze toelichting?	De toelichting op de financieringsbehoefte op pagina 76 is gebaseerd de huidige activa en gestarte kredieten. Bij de geprognotiseerde balans zijn alle nieuwe investeringen/beleid ook meegenomen. Gezien het bedrag wat momenteel bij de schatkist uitstaat in 2023 en de reguliere vertragingen op de investeringen is het lastig in te schatten hoeveel vreemd vermogen we volgend jaar daadwerkelijk nodig hebben. Komende maanden wordt een (meerjarige) financieringsplanning opgezet om het inzicht te verbeteren.
CU (niet-schriftelijk)	29	Pag. 77: Waarom lopen de leningen aan Personeel in 2026 weer op van € 128.786 naar € 223.046?	Per abuis verkeerd weergegeven 12-2023: € 224.786 12-2024: € 184.786 12/2025: € 144.786 12/2026: € 104.786 12/2027: € 64.786
CU (niet-schriftelijk)	30	Pag. 84 ODNV: Resultaat GR begroting 2023 € 6.523.500; klopt dit wel? De jaren ervoor loopt het op van € 331.000 naar € 698.000. Dus bijna 10x zoveel. Of komt dit doordat de GR ODNV per 1-1-2024 opgaat in de GR ODVeluwe?	Per abuis is het omzet saldo genoemd, het begroot resultaat voor 2023 is 0,-
CU (niet-schriftelijk)	33	Pag. 87/88: Rekenkamercommissie: gemeente Hattem ontbreekt nog. Is NEO nog wel het vermelden waard? Geen info over Regionale woonruimteverdeling Noord-Veluwe beschikbaar?	De lijst zal bij de volgende begroting/jaarrekening geactualiseerd worden.
CU (niet-schriftelijk)	34	Pag. 97: Waarom wordt voor de afvalstoffenheffing het tarief 2024 vermeld en voor de rioolheffing het tarief 2023?	Om een vergelijking te kunnen maken met andere gemeenten in de COELO-atlas noemen we voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffingen ook de tarieven van 2023.
CU (niet-schriftelijk)	35	Pag. 97 Begraafrechten: MPB 2024 € 710.867, MPB 2023: € 564.417 voor 2024. De tariefsverhoging is dan toch veel groter dan de vermelde 8,8%?	De raming voor 2023 voor begraafrechten bedraagt € 653.000. De ramingen van begraven zijn bij de voorjaarsnota 2022 en 2023 bijgesteld. Het bedrag dat vermeld staat in de MPB 2023 lijkt niet correct.

bijlage A

1.1

gemiddelde fte kosten per jaar	(afgerond)		
2022	€	75.000	werkelijk
2023	€	81.000	raming (incl cao verhoging)
2024	€	83.000	raming
2025	€	87.000	raming
2026	€	91.000	raming
2027	€	94.000	raming

1.2 Het gemiddelde ziekte percentage van de afgelopen vijf jaar is gemiddeld 5,5%
De verwachting is dat het ziekte percentage voor de komende jaren rond dat percentage zal liggen.

1.3

reden van inhuur	werkelijk 2022	werkelijk eerst helft 2023
Inhuur wegens vacature	€ 780.000	€ 511.000
Inhuur wegens ziekte	€ 93.000	€ 142.000
Inhuur wegens piekbelasting	€ 441.000	€ 108.000
Inhuur regulier in de begroting	€ 463.000	€ 203.000
Inhuur specifiek project /krediet	€ 118.000	€ 39.000
Inhuur overig	€ 235.000	€ 318.000
Totaal	€ 2.130.000	€ 1.321.000

totale inhuur voorgaande jaren	werkelijk
2018	€ 1.435.000
2019	€ 2.392.000
2020	€ 1.781.000
2021	€ 2.206.000

De verwachting voor de inhuur van de komende jaren zal naar verwachting in de lijn liggen met die van de afgelopen jaren.

Begrote salarislasten per programma

Programma	Programmaomschrijving	2024	2025	2026	2027
0	Bestuur en ondersteuning	9.360.727	9.839.792	10.193.016	10.507.723
1	Veiligheid	585.140	614.396	645.117	670.922
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.298.693	1.291.798	1.356.387	1.410.643
3	Economie	355.896	323.134	339.290	352.862
4	Onderwijs	134.989	141.739	148.825	154.778
5	Sport, cultuur en recreatie	1.134.228	1.187.237	1.242.900	1.289.656
6	Sociaal domein	3.024.130	3.170.334	3.323.851	3.452.805
7	Volksgezondheid en milieu	1.113.332	1.169.000	1.227.450	1.275.354
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.873.357	1.936.575	2.033.403	2.113.930
Totaal		**18.880.492**	**19.674.005**	**20.510.239**	**21.228.673**

Uitsplitsing overhead per economische categorie	Begroting primitief 2024
Salarissen en sociale lasten	**7.184.738**
Lasten	7.184.738
Belastingen	**25.021**
Lasten	25.021
Duurzame goederen	**24.098**
Lasten	24.098
Uitgeleend personeel	**-40.000**
Baten	-40.000
Huren	**-5.259**
Baten	-5.259
Overige goederen en diensten	**3.028.400**
Lasten	3.097.480
Baten	-69.080
Inkomensoverdrachten - Rijk	**-29.339**
Baten	-29.339
Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	**57.000**
Lasten	57.000
Inkomensoverdrachten - overige overheden	**9.849**
Lasten	9.849
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	**-287**
Baten	-287
Mutatie voorzieningen	**-573.000**
Lasten	45.000
Baten	-618.000
Afschrijvingen	**465.621**
Lasten	465.621
Toegerekende reele en bespaarde rente	**71.573**
Lasten	71.573
Overige verrekeningen	**-342.317**
Lasten	-342.317
	9.876.098

De gemeenteraad van Elburg,

Bijeen op maandag 13 november 2023,

Agendapunt Begroting 2024-2027 – Kindpakket en volwassenenpakket

Constaterende dat,

- de gemeente aan de slag gaat met het thema bestaanszekerheid (pg. 40 van de begroting),
- hierin de beleidsregel kindpakket en volwassenenpakket een belangrijke bijdrage kan leveren,
- sinds 2017 de bedragen voor het kind- en volwassenenpakket niet zijn aangepast.

Overwegende dat,

- het budget voor het kind- en volwassenenpakket in de afgelopen jaren niet volledig is benut,
- het college blijft inzetten op stevige communicatie om hen die dit betreft te bereiken,
- sinds 2017 de inflatie is toegenomen.

Verzoekt het college,

- te onderzoeken hoe het budget voor het kindpakket en volwassenenpakket daadwerkelijk ten volle kan worden besteed, bijvoorbeeld door de bijdragen vanaf 2024 (periodiek) te verhogen.
- de gemeenteraad over de uitkomsten te informeren.

Gaat over tot de orde van de dag,

CDA Cees Dijkhuizen	VVD Els Baauw	Samen Vooruit Joost Schipper	Algemeen Belang Erik Land
ChristenUnie Eelke Kingma	SGP Arjan Klein	LEV Anne-Marijke Schakelaar	

Bijlage D onbenutte belastingscapaciteit

Voor de berekening van de belastingcapaciteit in de begroting is de methode die de provincie toepaste bij de beooerdeling van de begroting 2024

	WOZ-waarde * € 1.000 1-1-2023
Woonruimte	3.389.372
Niet-woonruimten, eigenaar	508.792
Niet-woonruimten, gebruiker	457.913
totale WOZ-waarde	4.356.078
Minimale opbrengst bij artikel 12 status	7.030.709
* tarief : 0,1614% * WOZ-waarde	
Raming ozb in begroting 2024	4.941.314 -
onbenutte belasting capaciteit	2.089.395

Een andere berekeningswijze is de methode die de vng hanteert

	WOZ-waarde * € 1.000 1-1-2023
Woonruimte	3.389.372
Niet-woonruimten, eigenaar*2	1.017.584
	4.406.956
Minimale opbrengst bij artikel 12 status	
tarief : 0,1614% * WOZ-waarde	7.112.827
Raming ozb in begroting 2024	4.941.314 -
onbenutte belastingcapaciteit	2.171.513

Beide methoden laten een vergelijkbare uitkomst zien

* het minimale tarief bij artikel 12 status wordt vermeld in de meicirculaire

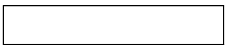

Motie – Zorg om gemeentelijke financiën

De gemeenteraad van Elburg, in vergadering bijeen op 13 november 2023

Gehoord de beraadslagingen over:
Het raadsvoorstel 8.2 Meerjarenprogrammabegroting (MPB) 2024-2027;

Constaterende dat:

- Er in de gemeente een steeds grotere groep inwoners is die moeilijk rond kan komen door externe factoren zoals energiecrisis en prijsinflatie;
- De MPB 2024-2027 een sluitende begroting heeft en de komende twee jaar hopelijk ook behoudt, waarbij de gemeente de lokale lasten vooralsnog niet hoeft te verhogen;

Overwegende dat:

- Hoewel er verschillen zijn in financiële positie, het duidelijk is dat voor alle gemeenten deze positie de komende jaren onder druk komt te staan: structurele kosten zullen net als bij onze inwoners alleen maar oplopen;
- Daarnaast de structurele inkomsten zullen dalen door de aangekondigde korting in de jaren 2026/2027 waarbij het Rijk de uitkering aan de gemeente structureel wil verlagen;
- Het zo moeilijker wordt om investeringen in bijvoorbeeld een school of multifunctioneel centrum aan te gaan;
- De gemeenteraad van Elburg bezorgd is en deze bezorgdheid breed onder de dringende aandacht willen brengen van de leden van de Tweede Kamer, het kabinet en de informateur;

Roept het College op:

- Brede steun te vergaren in de regio en via de VNG om een signaal van zorg op dit punt vast te leggen in een brandbrief;
- In deze brandbrief op te roepen om zo spoedig mogelijk te kijken naar een oplossing, waaronder het heroverwegen van structurele korting in de gemeentefinanciën om zo een “ravijnjaar” te voorkomen;
- Deze brandbrief bij de leden van de Tweede Kamer, kabinet en informateur af te geven.

Verzoekt de griffier om:

- Deze motie namens de gemeenteraad van Elburg ter kennisneming te verzenden naar alle gemeenteraden van de provincie Gelderland met de uitnodiging om deze brief eveneens te zenden namens de betreffende gemeente.

en gaat over tot de orde van de dag.

Joost Schipper — Samen Vooruit
Lennart Oosterloo — Algemeen Belang

ChristenUnie
Geef geloof een stem

ALGEMEEN BELANG
Stabiel, Principieel & Zakelijk

Amendement bij raadsvoorstel Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (MPB)

De raad van de gemeente Elburg, in vergadering bijeen op 13 november 2023

Constaterende dat:

- De gemeenteraad eerder tijdens deze raadsvergadering op 13 november 2023 het amendement Herhuisvesting gemeentekantoor heeft aangenomen en het geamendeerde voorstel heeft vastgesteld.
- Dit amendement de in het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor opgenomen beslispunten 2 en 3 laat vervallen en beslispunt 1c een andere invulling geeft.
- Het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor, vooruitlopend op de besluitvorming daarover, al is verwerkt in de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 (hierna: MPB), zoals toegelicht op pagina 3 van de MPB.
- Nadere uitwerking hiervan terug te vinden is in diverse overzichten en toelichtingen in de MPB, zoals bijvoorbeeld op de pagina's 16, 17, 66, 105, 108, 109, 110, 111 en 112 en ook impact heeft op een aantal financiële kengetallen op de pagina's 6 en 68.

Overwegende dat:

- De MPB, zeker daar waar het de mutaties in de reserves betreft, een weergave dient te zijn van besluitvorming door de gemeenteraad.
- Over de algemene reserve en de precarioreserve geen besluiten zijn genomen tot aanwending of overheveling van middelen naar een nieuw in te stellen bestemmingsreserve renovatie gemeentekantoor.
- Het daarom prematuur is op dit moment te besluiten de bestemmingsreserve renovatie gemeentekantoor in te stellen.
- Met het aannemen van het geamendeerde raadsvoorstel in de raadsvergadering van 13 november 2023 de eerder door het college al verwerkte financiële uitwerking van het oorspronkelijke raadsvoorstel in de MPB moet worden teruggedraaid:

Amendeert daarom het raadsbesluit als volgt:

- Beslispunt 1 te wijzigen in: "de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027 vast te stellen met in acht neming van de verwerking van de op 13 november 2023 genomen raadsbesluiten over het raadsvoorstel Herhuisvesting gemeentekantoor (ofwel (amendement en geamendeerde besluit), meer in het bijzonder met verwerking (terugdraaien) hiervan in de MPB op o.a. pagina 3, 16, 17, 66, 105, 108, 109, 110, 111 en 112 en het opnieuw berekenen van de financiële kengetallen (pagina's 6 en 68) waarop de wijziging impact heeft.
- Beslispunt 2 te schrappen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Arie van Dijk
fractie ChristenUnie

Lennart Oosterloo
fractie Algemeen Belang

Motie vreemd aan de orde van de dag: "Helderheid na onderhandelingen"

De gemeenteraad van Elburg, in vergadering bijeen op 13 november 2023,

Gehoord de beraadslagingen betreffende agendapunt Renovatie Nuborgh LF

Constaterende dat:
- het raadsvoorstel Renovatie Nuborgh LF geen duidelijkheid verschaft hoe het voorstel zich verhoudt tot de gevoerde onderhandelingen;
- er geen heldere onderbouwing ligt vanuit het college voor het 'bod', wat in het raadsvoorstel voorligt;
- bij het aannemen van het collegevoorstel, in ongewijzigde vorm, er in feite geen voortgang zal komen, zoals ook door de portefeuillehouder is bevestigd tijdens de oordeelsvormende vergadering;

Overwegende dat:
- onderbouwing en risico's essentiele onderdelen zijn van een raadsvoorstel;
- onderhandelende partijen recht hebben op een heldere duiding van het resultaat van onderhandelingen;
- het college de raad moet voorzien van raadsvoorstellen waar alle relevante argumenten, gevolgen en alternatieven worden omschreven zodat de raad een goed afgewogen besluit kan maken;
- het niet aan de raad is om raadsvoorstellen te amenderen zodat ze in de praktijk wel tot uitvoering/voortgang kunnen komen;
- er binnen afzienbare tijd mogelijk nog meerdere cases zullen volgen binnen het IHP en accomodatiebeleid;

Roept het college om:
- raadsvoorstellen die een voorstel bevatten, welke het resultaat is van een onderhandeling met een (maatschappelijke) externe partij, te voorzien van een heldere duiding van het onderhandelingsresultaat;
- het onderhandelingsresultaat vanuit de gemeente deugdelijk te onderbouwen in een raadsvoorstel richting de gemeenteraad;
- risico's van het aannemen van een ongewijzigd raadsvoorstel helder te benoemen;
- in principe geen raadsvoorstellen meer voor te leggen die bij ongewijzigde vorm - ofwel niet zonder amendement vanuit de raad - geen uitvoering zullen krijgen in de praktijk; tenzij duidelijk gemotiveerd wordt waarom het college dit in dat geval toch meent te moeten doen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Namen van de indiener(s)

SGP Elburg
Jan Willem Valk

Samen Vooruit
Joost Schipper